รวมฎีกาเล่าเรื่อง โดยท่านอาจารย์ณัฐดนัย ศกุนตนาคฐิติส์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

ฎีกาเล่าเรื่อง ๑

แม้ศาลจะพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์จนคดีถึงที่สุดแล้วหรือไม่ก็ตาม แต่กฎหมายก็ยังคงมีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้สามารถดำรงชีพต่อไปได้ ดังนั้น โจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจึงไม่อาจบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินทั้งปวงของจำเลยจนสิ้นเนื้อประดาตัวได้ ดังเช่นคำพิพากษาศาลฎีกานี้เป็นต้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๘๑/๒๕๖๒ จำเลยไม่ชำระหนี้ตามสัญญาบัตรเครดิต ธนาคารโจทก์ทวงถามและบอกเลิกสัญญาแล้วจึงฟ้องเป็นคดีนี้ ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ตามฟ้องพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ แต่จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์จึงได้ขอศาลตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี แสดงว่าโจทก์ประสงค์จะบังคับชำระหนี้โดยให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดและอายัดทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา นอกจากนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ (๓) เดิม บัญญัติว่าภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นเงินหรือสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษาต่อไปนี้ ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีฯ (๓) เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดใช้ เงินสงเคราะห์ หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงานนอกจากที่กล่าวไว้ใน (๒) ที่นายจ้างจ่ายให้แก่บุคคลเหล่านั้น หรือคู่สมรสหรือญาติที่ยังมีชีวิตอยู่ของบุคคลเหล่านั้นเป็นจำนวนรวมกันเดือนละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์คุ้มครองลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่เป็นพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงานสามารถดำรงชีพต่อไปได้ โดยยังมีรายได้เลี้ยงชีพตนและครอบครัวต่อไปได้บ้าง จึงคุ้มครองมิให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาบังคับคดีจนหมดและไม่สามารถดำรงชีพต่อไปได้ ดังนั้น การที่โจทก์หักเงินซึ่งเป็นเงินเดือนส่วนที่เหลือที่นายจ้างโอนเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลย ที่ธนาคารโจทก์เพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษาโดยอ้างว่าเป็นการ หักกลบลบหนี้ระหว่างกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๔๑ ย่อมไม่อาจกระทำได้ โจทก์จึงชอบที่จะคืนเงินที่หักไปดังกล่าวกลับคืนเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลย ณ วันที่โจทก์หักเงินจากบัญชีเงินฝากดังกล่าว แล้วใช้สิทธิในการบังคับคดีทางเจ้าพนักงานบังคับคดีต่อไป

ฎีกาเล่าเรื่อง ๒

คดีอาญาที่จำเลยกระทำความผิดอย่างอุกอาจและมีพฤติการณ์ร้ายแรง แม้ปรากฏว่าจำเลยมีเหตุอันควรปรานีหลายประการ แต่ศาลก็อาจใช้ดุลพินิจไม่รอการลงโทษให้แก่จำเลยได้ ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกานี้

รวมฎีกาเล่าเรื่อง โดยท่านอาจารย์ณัฐดนัย ศกุนตนาคฐิติส์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

ฎีกาเล่าเรื่อง ๑

แม้ศาลจะพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์จนคดีถึงที่สุดแล้วหรือไม่ก็ตาม แต่กฎหมายก็ยังคงมีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้สามารถดำรงชีพต่อไปได้ ดังนั้น โจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจึงไม่อาจบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินทั้งปวงของจำเลยจนสิ้นเนื้อประดาตัวได้ ดังเช่นคำพิพากษาศาลฎีกานี้เป็นต้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๘๑/๒๕๖๒ จำเลยไม่ชำระหนี้ตามสัญญาบัตรเครดิต ธนาคารโจทก์ทวงถามและบอกเลิกสัญญาแล้วจึงฟ้องเป็นคดีนี้ ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ตามฟ้องพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ แต่จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์จึงได้ขอศาลตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี แสดงว่าโจทก์ประสงค์จะบังคับชำระหนี้โดยให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดและอายัดทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา นอกจากนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ (๓) เดิม บัญญัติว่าภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นเงินหรือสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษาต่อไปนี้ ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีฯ (๓) เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดใช้ เงินสงเคราะห์ หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงานนอกจากที่กล่าวไว้ใน (๒) ที่นายจ้างจ่ายให้แก่บุคคลเหล่านั้น หรือคู่สมรสหรือญาติที่ยังมีชีวิตอยู่ของบุคคลเหล่านั้นเป็นจำนวนรวมกันเดือนละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์คุ้มครองลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่เป็นพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงานสามารถดำรงชีพต่อไปได้ โดยยังมีรายได้เลี้ยงชีพตนและครอบครัวต่อไปได้บ้าง จึงคุ้มครองมิให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาบังคับคดีจนหมดและไม่สามารถดำรงชีพต่อไปได้ ดังนั้น การที่โจทก์หักเงินซึ่งเป็นเงินเดือนส่วนที่เหลือที่นายจ้างโอนเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลย ที่ธนาคารโจทก์เพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษาโดยอ้างว่าเป็นการ หักกลบลบหนี้ระหว่างกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๔๑ ย่อมไม่อาจกระทำได้ โจทก์จึงชอบที่จะคืนเงินที่หักไปดังกล่าวกลับคืนเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลย ณ วันที่โจทก์หักเงินจากบัญชีเงินฝากดังกล่าว แล้วใช้สิทธิในการบังคับคดีทางเจ้าพนักงานบังคับคดีต่อไป

ฎีกาเล่าเรื่อง ๒

คดีอาญาที่จำเลยกระทำความผิดอย่างอุกอาจและมีพฤติการณ์ร้ายแรง แม้ปรากฏว่าจำเลยมีเหตุอันควรปรานีหลายประการ แต่ศาลก็อาจใช้ดุลพินิจไม่รอการลงโทษให้แก่จำเลยได้ ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกานี้

รวมฎีกาเล่าเรื่อง โดยท่านอาจารย์ณัฐดนัย ศกุนตนาคฐิติส์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

- ตลาดการเงินจะพิจารณาอย่างไร เป็นว่าหรือยังการชำระหนี้ได้ไม่ได้

ฎีกาเล่าเรื่อง ๑

แม้ศาลจะพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์จนคดีถึงที่สุดแล้วหรือไม่ก็ตาม แต่กฎหมายก็ยังคงมีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้สามารถดำรงชีพต่อไปได้ ดังนั้น โจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจึงไม่อาจบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินทั้งปวงของจำเลยจนสิ้นเนื้อประดาตัวได้ ดังเช่นคำพิพากษาศาลฎีกานี้เป็นต้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๘๑/๒๕๖๒ จำเลยไม่ชำระหนี้ตามสัญญาบัตรเครดิต ธนาคารโจทก์ทวงถามและบอกเลิกสัญญาแล้วจึงฟ้องเป็นคดีนี้ ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ตามฟ้องพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ แต่จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์จึงได้ขอศาลตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี แสดงว่าโจทก์ประสงค์จะบังคับชำระหนี้โดยให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดและอายัดทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา นอกจากนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ (๓) เดิม บัญญัติว่าภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นเงินหรือสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษาต่อไปนี้ ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีฯ (๓) เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดใช้ เงินสงเคราะห์ หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงานนอกจากที่กล่าวไว้ใน (๒) ที่นายจ้างจ่ายให้แก่บุคคลเหล่านั้น หรือคู่สมรสหรือญาติที่ยังมีชีวิตอยู่ของบุคคลเหล่านั้นเป็นจำนวนรวมกันเดือนละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์คุ้มครองลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่เป็นพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงานสามารถดำรงชีพต่อไปได้ โดยยังมีรายได้เลี้ยงชีพตนและครอบครัวต่อไปได้บ้าง จึงคุ้มครองมิให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาบังคับคดีจนหมดและไม่สามารถดำรงชีพต่อไปได้ ดังนั้น การที่โจทก์หักเงินซึ่งเป็นเงินเดือนส่วนที่เหลือที่นายจ้างโอนเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลย ที่ธนาคารโจทก์เพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษาโดยอ้างว่าเป็นการ หักกลบลบหนี้ระหว่างกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๔๑ ย่อมไม่อาจกระทำได้ โจทก์จึงชอบที่จะคืนเงินที่หักไปดังกล่าวกลับคืนเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลย ณ วันที่โจทก์หักเงินจากบัญชีเงินฝากดังกล่าว แล้วใช้สิทธิในการบังคับคดีทางเจ้าพนักงานบังคับคดีต่อไป

ฎีกาเล่าเรื่อง ๒

คดีอาญาที่จำเลยกระทำความผิดอย่างอุกอาจและมีพฤติการณ์ร้ายแรง แม้ปรากฏว่าจำเลยมีเหตุอันควรปรานีหลายประการ แต่ศาลก็อาจใช้ดุลพินิจไม่รอการลงโทษให้แก่จำเลยได้ ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกานี้

พิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๙๑/๒๕๖๑ การที่จำเลยพยายามฆ่าโดยใช้อาวุธมีดสปาต้าของกลาง ตามภาพถ่ายหมาย จ.๑๕ อันเป็นอาวุธมีดขนาดใหญ่ฟันและแทงแผ่นหลังและศีรษะของผู้เสียหายอันเป็นอวัยวะสำคัญโดยแรงหลายครั้ง จนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัส กะโหลกศีรษะส่วนหน้าแตก มีบาดแผลฉีกขาดบริเวณหน้าผาก หน้าอก และหลัง ตามผลการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์เอกสารหมาย จ.๔ ลักษณะการกระทำความผิดของจำเลยเป็นไปโดยอุกอาจ ไม่เคารพยำเกรงต่อกฎหมาย พฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่องร้ายแรง กระทบต่อความสงบสุขของสังคมโดยรวม แม้จำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือมีภาระต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตร หรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายจนเป็นที่พอใจโดยผู้เสียหายไม่ติดใจดำเนินคดีแก่จำเลยแล้วก็ยังไม่เป็นเหตุผลเพียงพอที่จะรับฟังเพื่อรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓</u>

ผู้ขายใช้กลฉ้อฉล (หลอกลวง) ให้ผู้ซื้อในฐานะผู้บริโภคเกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้า จึงเป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค ดังนี้ ผู้ขายต้องชดใช้ค่าเสียหายตามควรแห่งพฤติการณ์ให้แก่ผู้บริโภคนั้น ดังเช่นคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๐๘/๒๕๖๑ การที่จำเลยใช้กลฉ้อฉลในการทำสัญญาด้วยการปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ถูกเวนคืน เป็นการละเมิดสิทธิผู้บริโภคทั้งสองซึ่งประสงค์จะซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่ออยู่อาศัย โดยการไม่ได้ให้คำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าที่จำเลยขายแก่ผู้บริโภคทั้งสอง อันเป็นการโฆษณาที่ใช้ข้อความไม่เป็นธรรมโดยก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้า และตัดโอกาสของผู้บริโภคที่จะใช้ข้อมูลดังกล่าวตัดสินใจที่จะเข้าทำสัญญากับจำเลย ดังนั้นผู้บริโภคทั้งสองจึงไม่ได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญาซื้อขายอันเป็นโมฆียะนี้ เป็นกรณีจำเลยละเมิดสิทธิของผู้บริโภคทั้งสองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐ ที่มีมาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๒๒ แห่ง พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ รับรองไว้ จำเลยต้องชดใช้ค่าเสียหายเป็นค่าติดตั้งโทรศัพท์ ค่าใช้จ่ายในการโอนกรรมสิทธิ์ ค่าประกันมิเตอร์ไฟฟ้าและน้ำประปา ค่าธรรมเนียมสัญญาจำนอง อากรสัญญากู้และนิติกรรม และค่าประกันอัคคีภัย ซึ่งเป็นค่าเสียหายโดยตรงที่เกี่ยวเนื่องกับการที่จำเลยใช้กลฉ้อฉลในการปกปิดข้อเท็จจริงซึ่งผู้บริโภคทั้งสองซื้อบ้านเพื่อการอยู่อาศัย สำหรับส่วนต่างราคาที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นความเสียหายเช่นที่ตามปกติย่อมเกิดขึ้นแต่การที่จำเลยใช้กลฉ้อฉลในการทำสัญญาโดยปกปิดข้อเท็จจริง โจทก์มีสิทธิเรียกร้องจากจำเลยได้และศาลมีอำนาจคิดคำนวณให้ได้ตามพฤติการณ์แห่งคดี

ฎีกาเล่าเรื่อง ๔

สัญญาเช่าซื้อที่กำหนดให้ผู้เช่าซื้อต้องส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากไม่อาจส่งมอบได้ต้องชดใช้ราคาแทนในกรณีที่สัญญาเช่าซื้อเลิกกันไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ นั้นเท่ากับว่าเป็นการบังคับให้ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดใช้ค่าเสียหายแก่เจ้าของทรัพย์โดยเด็ดขาดทุกกรณี หาได้แบ่งแยกว่าเหตุที่สัญญาเช่าซื้อเลิกกันนั้นเป็นเพราะความผิดของผู้เช่าซื้อหรือไม่ ย่อมทำให้ผู้ให้เช่าซื้อได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเกินสมควร อันเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ดังเช่นคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๔๐/๒๕๕๙ พ.ร.บ.ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า "ข้อตกลงในสัญญาระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพ หรือในสัญญาสำเร็จรูป หรือในสัญญาขายฝากที่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพ หรือผู้กำหนดสัญญาสำเร็จรูป หรือผู้ซื้อฝากได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเกินสมควร เป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมและให้มีผลบังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น" เมื่อพิจารณาข้อตกลงตามสัญญาเช่าซื้อที่กำหนดให้ผู้เช่าซื้อต้องส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนให้ผู้ให้เช่าซื้อในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากไม่อาจส่งมอบคืนได้ ผู้เช่าซื้อต้องชดใช้รา คาแทนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของราคาเช่าซื้อ ในกรณีที่สัญญาเช่าซื้อเลิกกันไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ จึงย่อมหมายความรวมถึงผู้เช่าซื้อต้องรับผิดต่อผู้ให้เช่าซื้อที่จะต้องคืนหรือใช้ราคารถในกรณีที่สัญญาเช่าซื้อเลิกกันด้วยเหตุที่รถยนต์ที่เช่าซื้อสูญหายด้วย สัญญาข้อดังกล่าวกำหนดบังคับให้ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดใช้ค่าเสียหายแก่เจ้าของทรัพย์โดยเด็ดขาดทุกกรณี โดยไม่ได้แบ่งแยกความรับผิดกรณีเป็นความผิดของผู้เช่าซื้อ และกรณีไม่เป็นความผิดของผู้เช่าซื้อไว้ต่างหากจากกัน จึงเป็นการได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเกินสมควร ดังนี้ ข้อสัญญา ดังกล่าวจึงเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม แต่ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง ไม่ได้กำหนดให้ข้อตกลงในสัญญาที่ทำให้คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้เปรียบอีกฝ่ายหนึ่งเกินสมควรเป็นโมฆะ เพียงแต่ให้มีผลบังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควร ข้อสัญญาดังกล่าวจึงไม่ตกเป็นโมฆะ เพียงแต่ศาลมีอำนาจกำหนดให้ผู้เช่าซื้อชดใช้ราคาแทนเป็นจำนวนพอสมควรได้

ฎีกาเล่าเรื่อง ๕

เงื่อนไขในกรมธรรม์ประกันภัยที่ยกเว้นความรับผิดของผู้รับประกันภัยซึ่งเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขไว้เองต้องตีความโดยเคร่งครัด หากมีข้อสงสัยต้องตีความให้เป็นประโยชน์แก่ผู้เอาประกันภัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๘๖/๒๕๕๙ ผู้รับประกันภัยเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เอาประกันภัย เงื่อนไขที่ยกเว้นความรับผิดของผู้รับประกันภัยจึงต้องตีความโดยเคร่งครัด ถ้ามีข้อสงสัยต้องตีความให้เป็นประโยชน์แก่ผู้เอาประกันภัย ซึ่งตามเงื่อนไขความคุ้มครองกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ระบุว่า ผู้รับประกันภัยจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อรถยนต์สูญหาย โดยใน

กรณีรถยนต์สูญหายอันเกิดจากการลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และยักยอกทรัพย์ ผู้รับประกันภัยจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนเงินเอาประกันภัย และมีข้อยกเว้นความรับผิดว่าการประกันภัยนี้ไม่คุ้มครองความสูญหายอันเกิดจากการลักทรัพย์ หรือยักยอกทรัพย์ โดยบุคคลได้รับมอบหมายหรือครอบครองรถยนต์ตามสัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจำนำ หรือโดยบุคคลที่จะกระทำสัญญาดังกล่าวข้างต้น เงื่อนไขที่ยกเว้นความรับผิดของผู้รับประกันภัยนี้จึงต้องตีความโดยเคร่งครัดว่าหมายถึงความสูญหายอันเกิดจากการลักทรัพย์ หรือยักยอกทรัพย์ที่กระทำโดยบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายหรือครอบครองตามสัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจำนำ เท่านั้น เนื่องจากการลักทรัพย์ หรือยักยอกทรัพย์โดยบุคคลดังกล่าวสามารถกระทำได้โดยง่ายจึงมีความเสี่ยงสูง กรมธรรม์จึงไม่อาจให้ความคุ้มครองได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ารถยนต์ที่เช่าซื้อสูญหายเพราะถูก ว. ยักยอกไป ซึ่ง ว. เป็นผู้รับมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อจากจำเลยที่ ๒ ผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ เพื่อนำไปขาย กรณีจึงไม่เข้าข้อยกเว้นความรับผิดตามเงื่อนไขความคุ้มครองกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ดังกล่าว จำเลยร่วมซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยจึงไม่พ้นจากความรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖</u>

แม้ห้างสรรพสินค้าจะต้องจัดให้มีสถานที่จอดรถตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ อันเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อการดำเนินธุรกิจของห้างฯจะมีลูกค้านำรถยนต์เข้าไปเป็นปกติ การจัดสถานที่จอดรถที่สะดวกและปลอดภัย จึงเป็นการอำนวยความสะดวกและดึงดูดให้ลูกค้าเข้าไปซื้อสินค้าและใช้บริการอันส่งผลต่อรายได้ของห้างฯนั้น จึงก่อให้เกิดหน้าที่ต้องดูแลความปลอดภัยรถยนต์ของลูกค้าที่นำเข้าไปจอดในลานจอดรถที่จัดไว้เพื่อป้องกันมิให้ถูกโจรกรรมไปได้โดยง่าย การที่ห้างฯยกเลิกการแจกบัตรจอดรถและไม่จัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยดูแลบริเวณทางเข้าออกและเครื่องกั้นจราจรสกัดกั้นมิให้มีการขับรถยนต์ออกไปจากลานจอดรถได้โดยสะดวก ทำให้คนร้ายฉวยโอกาสนำรถยนต์ออกจากห้างฯ พฤติการณ์ฟังได้ว่า ห้างฯนั้นงดเว้นการที่จักต้องดูแลรถยนต์ของลูกค้าเพื่อป้องกันมิให้ถูกโจรกรรมเป็นการกระทำด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ซึ่งห้างฯสามารถใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ เป็นการกระทำละเมิด ตาม ป.พ.พ. ม. ๔๒๐

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๖๑/๒๕๕๘ จำเลยที่ ๑ ประกอบธุรกิจห้างสรรพสินค้า ขายปลีกสินค้าอุปโภคและบริโภคต่าง ๆ มีประชาชนเข้าไปซื้อสินค้าและใช้บริการเป็นจำนวนมาก แม้จำเลยที่ ๑ จะต้องจัดให้มีสถานที่จอดรถตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ในการดำเนินธุรกิจของจำเลยที่ ๑ มีประชาชนเข้าไปซื้อสินค้าและใช้บริการโดยนำรถยนต์เข้าไปในห้างสรรพสินค้าของจำเลยที่ ๑ เป็นปกติ การจัดสถานที่จอดรถที่สะดวกและปลอดภัยนอกจากทำเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าแล้ว ยังเป็นการดึงดูดให้ลูกค้าเข้าไปซื้อสินค้าและใช้บริการอันส่งผลต่อรายได้ของจำเลยที่ ๑ อีกด้วย ลักษณะการประกอบธุรกิจของจำเลยที่ ๑ ทำให้จำเลยที่ ๑ มีหน้าที่ต้องดูแลความปลอดภัยของรถยนต์ของลูกค้าที่นำเข้าไป

จอดในลานจอดรถที่จำเลยที่ ๑ จัดไว้เพื่อป้องกันมิให้รถยนต์ดังกล่าวถูกโจรกรรมได้โดยง่าย จำเลยที่ ๑ ยกเลิกการแจกบัตรจอดรถและไม่จัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยดูแลบริเวณทางเข้าออกห้างสรรพสินค้าและเครื่องกั้นจราจรสกัดกั้นมิให้ขับรถยนต์ออกไปจากลานจอดรถได้โดยสะดวก ทำให้คนร้ายฉวยโอกาสนำรถยนต์ออกจากห้างสรรพสินค้าโดยแล่นย้อนศรสวนทางออกไปในช่องทางเข้าผ่านด้านหลังของกล้องวงจรปิดทำให้กล้องวงจรปิดไม่สามารถส่องเห็นใบหน้าคนขับ หากจำเลยที่ ๑ จัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ในบริเวณทางเข้าและทางออก จำเลยที่ ๑ ก็จะตรวจพบความผิดปกติของคนร้ายที่ขับรถย้อนศรออกไปทางช่องทางเข้าได้ในทันที เหตุรถยนต์สูญหายก็จะไม่เกิดขึ้น พฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ ฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ งดเว้นการที่จักต้องดูแลรถยนต์ของลูกค้าเพื่อป้องกันมิให้รถยนต์ของลูกค้าถูกโจรกรรมเป็นการกระทำด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ซึ่งจำเลยที่ ๑ สามารถใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ เมื่อเป็นผลโดยตรงทำให้คนร้ายฉวยโอกาสโจรกรรมรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยไว้ไป จึงเป็นการทำละเมิดต่อผู้เอาประกันภัยตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐ สำหรับจำเลยที่ ๒ ข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยที่ ๑ ได้ยกเลิกการแจกบัตรจอดรถยนต์ และยกเลิกการจัดพนักงานรักษาความปลอดภัยของจำเลยที่ ๒ ดูแลทางเข้าออกห้างสรรพสินค้าและตามลานจอดรถตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุแล้ว โดยจำเลยที่ ๑ มีคำสั่งให้จำเลยที่ ๒ ไปดูแลพื้นที่อื่น จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นตัวแทนจึงจัดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยของจำเลยที่ ๒ ไปดูแลบริเวณอื่นอันเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของจำเลยที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นตัวแทนจึงไม่มีหน้าที่ดูแลรถยนต์ของลูกค้าเพื่อป้องกันการถูกโจรกรรมอีกต่อไป ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่าจำเลยที่ ๒ ไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗</u>

แม้ผู้สมัครสมาชิกบัตรเครดิตประเภทบัตรเสริมจะลงลายมือชื่อในเอกสารเป็นคู่สัญญาระบุว่าต้องผูกพันร่วมกับสมาชิกบัตรหลักในการชำระหนี้ค่าสินค้าและหรือบริการอันเกิดจากการใช้บัตรเครดิตรวมทั้งค่าธรรมเนียมต่างๆอย่างลูกหนี้ร่วมก็ตาม แต่เอกสารนี้มิใช่นิติกรรมประเภทสัญญาที่ผู้ถือบัตรเสริมจะต้องร่วมรับผิดกับผู้ถือบัตรหลักอย่างลูกหนี้ร่วม เพราะสัญญาบัตรเครดิตสามารถแยกการใช้จ่ายระหว่างบัตรหลักกับบัตรเสริมได้ นอกจากนี้เอกสารดังกล่าวยังมิใช่สัญญาค้ำประกันที่จะผูกพันผู้ถือบัตรเสริมให้ต้องร่วมรับผิดกับผู้ถือบัตรหลักอย่างลูกหนี้ร่วมอีกด้วย เห็นได้ชัดว่าผู้ออกบัตรมุ่งหมายให้ผู้ถือบัตรหลักซึ่งเป็นผู้ที่น่าเชื่อถือเป็นลูกหนี้หลัก เมื่อประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ผู้ถือบัตรหลักต้องเป็นผู้รับผิดชอบชำระหนี้อันเกิดจากการใช้บัตรเสริมทั้งหมด และในการออกบัตรเสริมนั้นผู้ออกบัตรจะพิจารณาจากเครดิตหรือความน่าเชื่อถือของผู้ถือบัตรหลักแสดงให้เห็นเจตนาว่าผู้ออกบัตรประสงค์ให้ผู้ถือบัตรหลักเป็นผู้รับผิดชอบหนี้สินทั้งหมด ข้อกำหนดในเอกสารดังกล่าวจึงถือว่าเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ถือบัตรเสริมซึ่งเป็นผู้บริโภค ผู้ถือบัตรเสริมจึงไม่ต้องร่วมรับผิดในหนี้ของผู้ถือบัตรหลักที่ค้างชำระต่อผู้ออกบัตร ดังเช่นคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๖๕/๒๕๖๐ แม้จำเลยที่ ๒ จะเป็นผู้ลงลายมือชื่อในเอกสารเป็นคู่สัญญาและมีข้อกำหนดในข้อ ๑ ระบุว่า สมาชิกบัตรหลักและสมาชิกบัตรเสริมตามที่ปรากฏในใบสมัครจะต้องผูกพันร่วมกันในฐานะลูกหนี้ร่วมรับผิดชอบชำระหนี้ค่าสินค้าและหรือบริการอันเกิดจากการใช้บัตรเครดิตรวมทั้งค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ก็ตาม แต่เอกสารดังกล่าวนั้นมิใช่นิติกรรมประเภทสัญญาที่จำเลยที่ ๒ จะต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ อย่างลูกหนี้ร่วม เพราะสัญญาบัตรเครดิตนั้นสามารถแยกการใช้จ่ายได้ระหว่างบัตรหลักคือบัตรเครดิตของจำเลยที่ ๑ กับบัตรเสริมหรือบัตรเครดิตเสริมที่โจทก์ออกให้จำเลยที่ ๒ นอกจากนี้เอกสารก็มิใช่สัญญาค้ำประกันที่จะผูกพันจำเลยที่ ๒ ในอันที่จะต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ อย่างลูกหนี้ร่วม โดยเห็นได้ชัดว่าการทำบัตรเครดิตหลักและบัตรเครดิตเสริมนั้น โจทก์มุ่งหมายให้ผู้ใช้บัตรเครดิตหลักซึ่งเป็นผู้ที่น่าเชื่อถือกว่าผู้ใช้บัตรเครดิตเสริมเป็นลูกหนี้หลัก ทั้งตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสำหรับผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ระบุชัดให้ผู้ถือบัตรหลักจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบชำระหนี้อันเกิดจากบัตรเสริมทั้งหมด ดังนั้นข้อกำหนดเกี่ยวกับความรับผิดของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ถือบัตรเครดิตหลักจะต้องมีมากกว่าจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ถือบัตรเครดิตเสริม โจทก์จะพิจารณาดูจากเครดิตหรือความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับการชำระหนี้จากผู้ถือบัตรหลักคือจำเลยที่ ๑ แล้วโจทก์จึงอนุญาตในการออกบัตรเครดิตเสริมให้แก่จำเลยที่ ๒ โดยลักษณะของสัญญาที่โจทก์ทำกับจำเลยทั้งสองเช่นนี้ ย่อมเห็นได้ถึงเจตนาในการทำสัญญาของโจทก์ว่า โจทก์ประสงค์จะให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ถือบัตรเครดิตหลักเป็นผู้รับผิดชอบต่อหนี้สินทั้งหมดของจำเลยที่ ๑ เองและของจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ถือบัตรเสริมเท่านั้น มิใช่ต้องการให้จำเลยที่ ๒ ผู้ถือบัตรเครดิตเสริมต้องมาร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ แม้ในเอกสารที่โจทก์ให้จำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อไว้ในใบสมัครบัตรเสริมจะมีข้อความกำหนดให้จำเลยที่ ๒ ร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ อย่างลูกหนี้ร่วมก็ตาม แต่ข้อกำหนดในเอกสารคำขอเปิดบัตรเครดิตเสริมนั้นไม่ถือว่าผูกพันจำเลยที่ ๒ นอกจากนี้ข้อสัญญาดังกล่าวยังถือว่าเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมกับจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บริโภคด้วยประกอบกับจำเลยที่ ๑ เพียงผู้เดียวเป็นผู้ใช้บัตรเครดิตหลักในการก่อหนี้โดยตรงกับโจทก์ จำเลยที่ ๑ จึงเป็นลูกหนี้โดยตรงเพียงคนเดียวที่มีหน้าที่ต้องชำระหนี้แก่โจทก์ เช่นนี้จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องผูกพันร่วมรับผิดกับหนี้ของจำเลยที่ ๑ ที่ค้างชำระต่อโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘</u>

จำเลยซึ่งเป็นนิติบุคคลเสนอขายห้องชุดในโครงการที่ก่อสร้างเสร็จแล้ว จำเลยย่อมต้องทราบเนื้อที่และราคาซื้อขายของห้องชุดเป็นสำคัญ ส่วนผู้ซื้อย่อมต้องการรับโอนห้องชุดที่มีเนื้อที่ตามหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดหรือหากจะแตกต่างไปบ้างก็ไม่เกินสมควร การที่จำเลยกำหนดในสัญญาเช่าซื้อให้ใช้เนื้อที่ห้องชุดตามสัญญาโดยไม่คิดราคาเพิ่มหรือลดตามเนื้อที่ในหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดที่ออกภายหลัง และจำเลยส่งมอบห้องชุดเนื้อที่ขาดตกบกพร่องจากสัญญาเช่าซื้อถึงร้อยละ ๙.๑ ของเนื้อที่ทั้งหมดแต่ยังคงให้โจทก์รับเอาห้องชุดไว้โดยไม่อาจใช้

ราคาตามส่วน ถือเป็นข้อตกลงที่ทำให้จำเลยได้เปรียบโจทก์ในฐานะคู่สัญญาอีกฝ่ายเกินสมควร จำเลยต้องปรับลดราคาตามเนื้อที่อันแท้จริง และคืนเงินในส่วนที่ส่งมอบขาดตกบกพร่องแก่โจทก์นั้นด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๖๖/๒๕๖๑ จำเลยเสนอขายห้องชุดในโครงการซึ่งก่อสร้างห้องชุดเสร็จแล้ว จำเลยในฐานะนิติบุคคลที่ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยย่อมทราบเนื้อที่ของห้องชุดและราคาซื้อขายเป็นข้อสำคัญ ผู้ซื้อย่อมต้องการรับโอนห้องชุดที่มีเนื้อที่ตามหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด หรือหากจะแตกต่างไปบ้างก็ไม่ควรขาดตกบกพร่องหรือล้ำจำนวนเกินสมควร ทั้งจำเลยสามารถคำนวณและตรวจสอบเนื้อที่ห้องชุดได้อยู่แล้ว ในขณะที่ผู้บริโภคเช่นโจทก์ทั้งสองไม่สามารถตรวจสอบได้โดยง่าย การที่จำเลยกำหนดสัญญาเช่าซื้อ ข้อ ๑ วรรคท้าย ให้ใช้เนื้อที่ห้องชุดตามสัญญาเช่าซื้อโดยไม่คิดราคาเพิ่มหรือลดตามเนื้อที่ในหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดที่ออกในภายหลัง เป็นการยกเว้น ป.พ.พ. มาตรา ๔๖๖ จำเลยส่งมอบห้องชุดเนื้อที่ขาดตกบกพร่องจากสัญญา คิดเป็นร้อยละ ๙.๑ ของเนื้อที่ทั้งหมด แต่ยังคงให้โจทก์ทั้งสองรับเอาห้องชุดไว้โดยไม่อาจใช้ราคาตามส่วน ทั้งที่ความแตกต่างของเนื้อที่ห้องชุดมาจากการคำนวณของจำเลยเอง ทำให้โจทก์ทั้งสองต้องรับภาระชำระราคาเกินกว่าเนื้อที่ห้องชุดที่แท้จริงถึง ๑๖๕,๒๙๑ บาท จึงเป็นข้อตกลงที่นอกจากจะไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๖๖ แล้ว ยังเป็นข้อตกลงในสัญญาสำเร็จรูปที่จำเลยซึ่งมีอำนาจต่อรองมากกว่าเป็นผู้กำหนดให้โจทก์ทั้งสองรับภาระเกินกว่าที่วิญญูชนพึงคาดหมายได้ตามปกติ ถือได้ว่าข้อตกลงเช่นนี้ทำให้จำเลยได้เปรียบโจทก์ทั้งสองคู่สัญญาอีกฝ่ายเกินสมควร จึงเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมและไม่มีผลใช้บังคับ ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ เมื่อข้อสัญญาเช่าซื้อ ข้อ ๑ วรรคท้าย ที่กำหนดให้คู่สัญญายินยอมให้ใช้เนื้อที่ตามหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดเป็นเนื้อที่ที่เช่าซื้อตามสัญญาฉบับนี้โดยไม่คิดราคาเพิ่มหรือลดต่อกันเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ไม่อาจใช้บังคับได้ จำเลยจึงต้องปรับลดราคาห้องชุดให้เป็นไปตามเนื้อที่อันแท้จริงและต้องคืนเงินในส่วนที่ส่งมอบเนื้อที่ห้องชุดขาดตกบกพร่องแก่โจทก์ทั้งสองด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙</u>

เจ้าของสุนัขปล่อยให้สุนัขวิ่งข้ามถนนตัดหน้ารถจักรยานยนต์ผู้อื่นในระยะกระชั้นชิดจนรถจักรยานยนต์ล้มลงได้รับความเสียหาย ถือว่าเจ้าของสุนัขนั้นกระทำละเมิดต่อผู้อื่น จึงต้องชดใช้ค่าเสียหาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๘๘/๒๕๕๙ ตามพ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๑๑ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ขับขี่ จูง ไล่ต้อนหรือปล่อยสัตว์ไปบนทางเท้าในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจรและไม่มีผู้ควบคุมเพียงพอ เมื่อจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าของสุนัขจึงเป็นผู้ดูแลสัตว์จะต้องดูแลควบคุมมิให้สัตว์กีดขวางการจราจร การที่สุนัขของจำเลยทั้งสองวิ่งข้ามถนนตัดหน้ารถจักรยานยนต์ของโจทก์ในระยะกระชั้นชิด ย่อมเป็นผลโดยตรงที่ทำให้รถจักรยานยนต์ของโจทก์ล้ม เมื่อไม่ปรากฏจากทางนำสืบของจำเลยทั้งสองว่า ขณะเกิดเหตุโจทก์ขับรถจักรยานยนต์ด้วยความเร็วสูงและไม่ใช้ความระมัดระวังอย่างไร ดังนั้น เหตุละเมิดจึงเกิดจากความประมาท

เลินเล่อของจำเลยทั้งสองที่ไม่ใช้ความระมัดระวังตามสมควรในการควบคุมดูแลสุนัข เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นเพราะสัตว์ จำเลยทั้งสองจึงต้องร่วมรับผิดต่อโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๓๓ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐</u>

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มีเพียง ๑๑ มาตรา และมีมาตรา ๔ เท่านั้นที่บัญญัติว่าการกระทำเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ โจทก์บรรยายฟ้องถึงการกระทำความผิดของจำเลยไว้ชัดแจ้งครบถ้วน โดยอ้างพระราชบัญญัติดังกล่าวในคำขอท้ายฟ้อง เมื่อจำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ไม่หลงต่อสู้ และให้การรับสารภาพ แม้โจทก์ไม่ได้ระบุมาตรา ๔ ไว้ด้วย คำฟ้องของโจทก์ก็ยังคงสมบูรณ์ตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๑๐/๒๕๖๒ คำขอท้ายฟ้องของโจทก์ระบุอ้างแต่พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยมิได้อ้างมาตรา ๔ ไว้ด้วย แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีบทบัญญัติไว้เพียง ๑๑ มาตรา และมีเพียงมาตรา ๔ มาตราเดียวเท่านั้นที่บัญญัติว่าการกระทำเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ ส่วนมาตราอื่นๆล้วนบัญญัติในเรื่องที่ว่าการกระทำเป็นความผิด และในคำฟ้องโจทก์ก็ได้บรรยายถึงการออกเช็คโดยมีลักษณะการออกเช็คหรือการกระทำความผิดของจำเลยไว้ชัดแจ้งครบถ้วนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ทั้งจำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีและไม่หลงต่อสู้โดยให้การรับสารภาพ กรณีไม่อาจเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ ในมาตราอื่นนอกจากในมาตรา ๔ ได้ คำฟ้องโจทก์จึงสมบูรณ์ตามกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑</u>

การที่ผู้เช่าซื้อไม่ชำระค่าเช่าซื้องวดหนึ่งงวดใด ถือได้ว่าผู้เช่าซื้อตกเป็นผู้ผิดนัดตั้งแต่งวดนั้น และเมื่อผู้ค้ำประกันได้รับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ให้เช่าซื้อล่วงเลยกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ผู้เช่าซื้อผิดนัด ผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๖/๒๕๖๒ การที่จำเลยที่ ๑ ไม่ชำระค่าเช่าซื้องวดที่ ๒๑ ตามกำหนด จำเลยที่ ๑ จึงตกเป็นผู้ผิดนัดโดยมิพักต้องเตือนเลยตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๐๔ วรรคสอง คือ วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๘ หาใช่จะต้องให้จำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อสามงวดติดต่อกันแล้วจึงจะถือว่าผิดนัด ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องของการใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาเท่านั้น เมื่อจำเลยที่ ๒ ได้รับหนังสือบอกกล่าวจากโจทก์ในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นเวลาภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัดแล้ว จำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดดังกล่าว

ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่งและวรรคสอง เมื่อค่าขาดราคาเป็นค่าเสียหายที่เกิดจากการขายรถยนต์ที่เช่าซื้อเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งพ้นกำหนด ๖๐ วันแล้ว จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒</u>

โจทก์รับมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนจากจำเลยที่ ๑ นำออกขายทอดตลาด ถือว่าโจทก์และจำเลยที่ ๑ ตกลงเลิกสัญญาเช่าซื้อโดยปริยาย หนี้ตามสัญญาที่กำหนดให้จำเลยที่ ๑ ต้องชดใช้ค่าขาดราคาย่อมระงับไปด้วย จำเลยทั้งสองจึงไม่ต้องรับผิดชำระค่าขาดราคารถยนต์ที่เช่าซื้อแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๙๒/๒๕๖๑ โจทก์ไม่ได้มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๑ ชำระค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระตั้งแต่ ๓ งวด ติดต่อกันขึ้นไปเป็นเวลาอย่างน้อย ๓๐ วัน แล้วจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระ อันจะทำให้สัญญาเช่าซื้อเลิกกันหรือสิ้นสุดลงเพราะเหตุจำเลยที่ ๑ ผิดสัญญาตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่าซื้อ แต่เป็นกรณีที่จำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนโดยโจทก์รับรถยนต์ที่เช่าซื้อกลับคืนนำออกขายทอดตลาด ถือว่าโจทก์และจำเลยที่ ๑ ตกลงเลิกสัญญาเช่าซื้อโดยปริยาย หนี้ตามสัญญาที่กำหนดให้จำเลยที่ ๑ ต้องชดใช้ค่าขาดราคาย่อมระงับไปด้วย โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าขาดราคาจากจำเลยที่ ๑ ประกอบกับค่าเสียหายที่เป็นมูลหนี้ที่ขาดอยู่ตามสัญญานั้นเป็นค่าเสียหายที่โจทก์เรียกร้องได้ในกรณีที่มีการผิดสัญญาและบอกเลิกสัญญาโดยชอบเท่านั้น ไม่ใช่ค่าเสียหายที่เรียกร้องได้ในกรณีที่สัญญาเลิกกันด้วยเหตุอื่นตามมาตรา ๓๙๑ จำเลยทั้งสองจึงไม่ต้องรับผิดชำระค่าขาดราคารถยนต์ที่เช่าซื้อแก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓</u>

กรณีที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ และโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้ค้ำประกันเกินกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด แม้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จะหลุดพ้นความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ก็ตาม แต่หนี้การส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืน หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนนั้น หาใช่ค่าภาระติดพันอันเป็นหนี้อุปกรณ์ตามความหมายของมาตรา ๖๘๖ วรรคสองไม่ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนให้แก่โจทก์ หรือหากคืนไม่ได้ก็ต้องใช้ราคาแทน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๐๓/๒๕๖๒ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๖ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่เจ้าหนี้มิได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง” ตามข้อเท็จจริงหลังจากที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่า

ซื้อในงวดที่ ๓๓ ประจำวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ซึ่งถือเป็นวันที่จำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ผิดนัด แต่โจทก์หาได้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำประกันไม่ โจทก์เพิ่งมีหนังสือขอให้ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาฉบับลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ส่งไปยังจำเลยทั้งสาม อันถือได้ว่าเป็นวันที่โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกัน เมื่อจำเลยที่ ๒ ได้รับหนังสือในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และจำเลยที่ ๓ ได้รับหนังสือในวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙ จึงเกินกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จึงมีผลให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้ค้ำประกันหลุดพ้นความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ แต่หนี้การส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนหากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนหาใช่ค่าภาระติดพันอันเป็นหนี้อุปกรณ์ตามความหมายของมาตรา ๖๘๖ วรรคสองไม่ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้ค้ำประกันจึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนให้แก่โจทก์ หรือหากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔</u>

บันทึกข้อตกลงผ่อนชำระหนี้ตามเช็คที่มีการดำเนินคดีอาญาข้อหาความผิดตาม พ.ร.บ.เช็ค ระบุว่า หากชำระหนี้ครบถ้วนแล้วโจทก์จะขอถอนฟ้องคดีอาญาต่อไปนั้น ไม่มีผลเป็นการยอมความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงยังไม่ระงับตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๙๓-๔๑๙๔/๒๕๖๒ ตามบันทึกข้อตกลงมีใจความสำคัญว่า ข้อตกลงกันครั้งนี้มีสาเหตุสืบเนื่องจากโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีอาญาในข้อหาหรือฐานความผิดตาม พ.ร.บ.เช็ค มีเงื่อนไขว่าจำเลยทั้งสองตกลงยินยอมจ่ายเงิน ๘,๙๖๐,๙๗๐ บาท ตามเช็คทั้งสองคดีให้แก่โจทก์ โดยแบ่งชำระเป็น ๔ งวด หากจำเลยทั้งสองชำระเงินครบถ้วนแล้วโจทก์จะขอถอนฟ้องทั้งสองคดีต่อไป เห็นได้ว่าข้อตกลงดังกล่าวเป็นข้อตกลงในการผ่อนชำระหนี้ตามเช็คที่โจทก์นำมาฟ้องในแต่ละคดีเท่านั้น ไม่มีข้อความตอนใดแสดงว่าโจทก์ตกลงระงับข้อพิพาทหรือสละสิทธิในการดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยทั้งสองทันทีแต่อย่างใด จึงไม่มีผลเป็นการยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ยังไม่ระงับตามป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๒)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕</u>

ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ ที่แก้ไขใหม่ เมื่อลูกหนี้ผิดนัด เจ้าหนี้จะมีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกันต่อเมื่อได้มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามผู้ค้ำประกันแล้วเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๒๓/๒๕๖๑ ค้ำประกันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ (ใหม่) หลังจากจำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามและบอกเลิกสัญญาไปยังจำเลยที่ ๑ เท่านั้น แต่มิได้มี

หนังสือบอกกล่าวทวงถามไปยังจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันด้วย ดังนี้ โจทก์จึงยังไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกัน

<u>หมายเหตุ</u>

นอกจากมีหนังสือบอกกล่าวทวงถามแล้ว อำนาจฟ้องผู้ค้ำประกันจะเกิดขึ้นต่อเมื่อล่วงพ้นเวลาตามหนังสือดังกล่าวแล้วด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖</u>

การก่อสร้างอาคารชุดแต่ละอาคารพร้อมสาธารณูปโภคสามารถแบ่งแยกการสร้างและโอนให้แก่ลูกค้าได้ แม้บริษัทผู้ก่อสร้างมิได้ก่อสร้างให้แล้วเสร็จครบทุกอาคารตามที่โฆษณาไว้ การก่อสร้างอาคารที่เหลือพร้อมสาธารณูปโภคยังมิใช่สาระสำคัญของสัญญาจะซื้อจะขายระหว่างโจทก์กับจำเลยถึงขนาดที่โจทก์จะนำมาอ้างว่าจำเลยผิดสัญญา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๘๑/๒๕๖๒ แม้บริษัทผู้ก่อสร้างอาคารชุดจำเลยมิได้ก่อสร้างคอนโดมิเนียมให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ คือ มิได้ก่อสร้างอาคารคอนโดมิเนียมให้ครบทั้งเจ็ดอาคารพร้อมสิ่งสาธารณูปโภคให้ถูกต้องตามที่ตกลงกันไว้ในใบโฆษณา แต่การก่อสร้างอาคารแต่ละอาคารพร้อมสาธารณูปโภคสามารถแบ่งแยกการสร้างและโอนให้แก่ลูกค้ารวมถึงโจทก์แยกจากกันได้ ดังนั้น การก่อสร้างอาคารที่เหลืออีก ๓ อาคารพร้อมสาธารณูปโภค จึงมิใช่สาระสำคัญของสัญญาจะซื้อจะขายระหว่างโจทก์กับจำเลยถึงขนาดที่โจทก์จะนำมาอ้างว่าจำเลยผิดสัญญา จำเลยไม่ผิดสัญญา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗</u>

ข้อยกเว้นความรับผิดในความชำรุดบกพร่องกรณีที่เห็นไม่ประจักษ์ในขณะส่งมอบและเป็นเรื่องที่ควรอยู่ในความรู้เห็นของผู้ประกอบธุรกิจเป็นข้อสัญญาไม่เป็นธรรม ไม่อาจบังคับได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๖๗/๒๕๖๐ ข้อยกเว้นความรับผิดในความชำรุดบกพร่องกรณีมีข้อตกลงในสัญญาเช่าซื้อ ระบุว่าเจ้าของไม่ต้องรับผิดชอบความชำรุดบกพร่องใด ๆ ไม่ว่าตรวจพบขณะส่งมอบหรือไม่ แม้คู่สัญญาสามารถตกลงยกเว้นความรับผิดในความชำรุดบกพร่องตาม ป.พ.พ.มาตรา ๔๗๒ และ ๔๗๓ ได้เพราะมิใช่ข้อกฎหมายเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย แต่ข้อตกลงที่ยกเว้นความชำรุดบกพร่องที่เห็นไม่ประจักษ์ในขณะส่งมอบและเป็นเรื่องที่ควรอยู่ในความรู้เห็นของผู้ประกอบธุรกิจย่อมเป็นที่เห็นได้ว่าเป็นข้อสัญญาไม่เป็นธรรม ไม่อาจบังคับได้ โจทก์ไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญา

ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘

หนังสือรับสภาพหนี้ที่ตกลงชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นรายเดือน ถือเป็นการตกลงชำระหนี้เพื่อผ่อนทุนคืนเป็นงวดๆอันมีกำหนดอายุความ ๕ ปี นับแต่วันที่ผิดนัด เมื่อโจทก์ฟ้องคดีเกินกำหนด ผู้ค้ำประกันจึงไม่ต้องรับผิดไปด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๔๗/ ๒๕๖๒ ตามหนังสือรับสภาพหนี้ ตารางกำหนดชำระหนี้ และหนังสือสัญญาค้ำประกัน โจทก์กับจำเลยที่ ๑ ตกลงกันกำหนดชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นงวดๆ รวม ๑๐๓ งวด ดังนี้ จึงถือได้ว่าโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ได้ตกลงชำระหนี้เพื่อผ่อนทุนคืนเป็นงวดๆตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๒) สิทธิเรียกร้องของโจทก์ในหนี้ดังกล่าวจึงมีอายุความ ๕ ปี นับแต่วันผิดนัด จำเลยที่ ๑ ผิดนัดงวดที่ ๓๒ ซึ่งจะต้องชำระในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๓โจทก์มีสิทธิที่จะฟ้องเรียกเงินต้นและดอกเบี้ยได้ทันทีตามหนังสือรับสภาพหนี้ โจทก์อาจบังคับสิทธิเรียกร้องให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้คืนทั้งหมดตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป อายุความจึงเริ่มต้นตั้งแต่วันดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดอายุความ ๕ ปี ในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘ โจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เกินกว่า ๕ ปี นับแต่วันที่โจทก์อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้ ฟ้องโจทก์จึงขาดอายุความ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้ค้ำประกันจึงไม่ต้องรับผิดด้วย

ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙

คำให้การจำเลยที่ต่อสู้ในประเด็นเรื่องอายุความจะต้องระบุไว้ชัดแจ้งว่า โจทก์ไม่ได้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดอย่างไร ขาดอายุความเมื่อใด และนับแต่วันใดถึงวันฟ้องคดีขาดอายุความไปแล้ว มิฉะนั้นต้องถือว่าคดีไม่มีประเด็นเรื่องอายุความที่ศาลจะยกขึ้นวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๑๓/๒๕๖๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๗ วรรคสอง บัญญัติว่า”ให้จำเลยแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การว่าจำเลยยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือแต่บางส่วน รวมทั้งเหตุแห่งการนั้น”ดังนั้น ไม่ว่าข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่จำเลยยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้อะไร คำให้การจำเลยก็ต้องแสดงโดยชัดแจ้ง ซึ่งรวมทั้งเหตุแห่งการนั้นด้วยเพื่อที่ศาลจะได้วินิจฉัยคดีให้ถูกต้องตรงตามประเด็นที่คู่ความพิพาทโต้เถียงกัน แต่ตามคำให้การจำเลยให้การต่อสู้ในประเด็นเรื่องอายุความเพียงว่า โจทก์ไม่ได้ใช้สิทธิฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ฟ้องของโจทก์จึงขาดอายุความเท่านั้น โดยจำเลยไม่ได้แสดงให้ปรากฏว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความโดยไม่ได้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดอย่างไร ทั้งไม่ได้กล่าวถึงเหตุแห่งการขาดอายุความให้ปรากฏว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความเมื่อใด นับแต่วันใดถึงวันฟ้องคดีขาดอายุความไปแล้ว จึงเป็นคำให้การที่ไม่ชัดแจ้ง ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ถือไม่ได้ว่าจำเลยให้การต่อสู้คดีว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความด้วย คดีจึงไม่มีประเด็นข้อพิพาทว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ที่ศาล

จะต้องวินิจฉัย และเมื่อถือว่าจำเลยไม่ได้ยกเรื่องอายุความเป็นข้อต่อสู้ ศาลจึงไม่อาจอ้างเอาอายุความมาเป็นเหตุยกฟ้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๒๙

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐</u>

โจทก์ฟ้องคดีต่อศาลชั้นต้นที่ผู้ค้ำประกันในฐานะผู้บริโภคคนหนึ่งมีภูมิลำเนา เมื่อหนี้การเช่าซื้อและค้ำประกันมีมูลความแห่งคดีเกี่ยวข้องกัน โจทก์จึงฟ้องผู้เช่าซื้อเป็นคดีเดียวกันต่อศาลชั้นต้นนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗๓๗/๒๕๕๙ การที่โจทก์ฟ้องคดีต่อศาลชั้นต้นที่ผู้ค้ำประกันมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล ย่อมเป็นการฟ้องคดีต่อศาลที่ผู้บริโภคคนหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลแล้ว และเมื่อหนี้ของจำเลยทั้งสองที่มีต่อโจทก์เป็นเรื่องการเช่าซื้อ การค้ำประกัน มูลความแห่งคดีย่อมเกี่ยวข้องกัน โจทก์ชอบที่จะฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีเดียวกันต่อศาลชั้นต้นนี้ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑</u>

แม้ที่จอดรถในอาคารชุดจะมีความสำคัญสำหรับผู้อยู่อาศัยซึ่งต้องมีสำหรับรถยนต์ของตนเอง แต่ที่จอดรถนั้นไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องมีคู่กับห้องชุดทุกห้อง และห้องชุดที่ซื้อขายกันทั่วไปอาจมีที่จอดรถรวมอยู่หรือไม่ก็ได้ สภาพแห่งทรัพย์และจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นของที่จอดรถในอาคารชุดจึงไม่เป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่ของห้องชุดสามารถแยกออกจากกันได้ ที่จอดรถจึงเป็นเพียงทรัพย์ส่วนบุคคลของเจ้าของห้องชุดมิใช่ส่วนควบ ดังนั้น ข้อสัญญาที่กำหนดว่าห้องชุดใดมีส่วนควบเป็นที่จอดรถซึ่งซื้อเพิ่มเติม และผู้ซื้อห้องชุดรายใดยินยอมให้ที่จอดรถแก่ผู้ร่วมซื้อรายอื่นๆย่อมไม่ขัดแย้งกับ พ.ร.บ.อาคารชุดพ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่ตกเป็นโมฆะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๓๕/๒๕๖๒ แม้ตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๒ บัญญัติไว้ว่า “กรรมสิทธิ์ในห้องชุดจะแบ่งแยกมิได้” แต่ตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า”เจ้าของห้องชุดมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ส่วนบุคคลที่เป็นของตนและมีกรรมสิทธิ์ร่วมในทรัพย์ส่วนกลาง” และพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดคำนิยามไว้ในมาตรา ๔ “ทรัพย์ส่วนบุคคล” หมายความว่า ห้องชุดและหมายความรวมถึงสิ่งปลูกสร้างหรือที่ดินที่จัดไว้ให้เป็นของเจ้าของห้องชุดแต่ละราย “ห้องชุด” หมายความว่า ส่วนของอาคารที่แยกการถือกรรมสิทธิ์ออกได้เป็นส่วนเฉพาะของแต่ละบุคคล จากบทนิยามดังกล่าวและบทบัญญัติในมาตรา ๑๒, ๑๓ หาได้มีการกล่าวถึงเรื่องการเป็นส่วนควบของห้องชุดไว้แต่อย่างใด การที่ที่จอดรถซึ่งเป็นทรัพย์ส่วนบุคคลจะเป็นส่วนควบของห้องชุดหรือไม่นั้นจึงต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ ๑ ว่าด้วยทรัพย์ ซึ่งมีบทบัญญัติเรื่องส่วนควบในมาตรา ๑๔๔ ว่า “ส่วนควบของทรัพย์หมายความว่า ส่วนซึ่งโดยสภาพแห่งทรัพย์หรือโดยจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นเป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่ของทรัพย์นั้นและไม่อาจแยกจากกันได้นอกจากจะทำลาย ทำให้บุบ

สลาย หรือทำให้ทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลงรูปทรงหรือสภาพไป เจ้าของทรัพย์ย่อมมีกรรมสิทธิ์ในส่วนควบของทรัพย์นั้น” เมื่อพิจารณาสภาพของที่จอดรถของห้องชุดที่กำหนดไว้ในหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดก็ระบุไว้เพียงว่าเป็นรายการทรัพย์ส่วนบุคคลที่อยู่นอกห้องชุดทั้งที่จอดรถสำหรับห้องชุดก็หาได้อยู่ติดกับห้องชุดไม่โดยจะเป็นพื้นที่สำหรับจอดรถแยกไว้ต่างหากในบริเวณที่กำหนดไว้เป็นที่จอดรถ ประกอบกับที่จอดรถนั้นแม้จะมีความสำคัญสำหรับผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดซึ่งต้องมีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ของตนเอง แต่ที่จอดรถก็หาได้เป็นสิ่งที่กฎหมายบังคับให้ต้องมีคู่กับห้องชุดทุกห้องไม่ โดยลักษณะของห้องชุดที่ซื้อขายกันทั่วไปนั้นอาจจะมีที่จอดรถรวมอยู่หรือไม่ก็ได้และอาจจะซื้อที่จอดรถเพิ่มได้สำหรับบางอาคารชุด ดังนั้น ที่จอดรถตามสภาพแห่งทรัพย์และจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นจึงไม่เป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่ของห้องชุดสามารถแยกออกจากกันได้ ที่จอดรถจึงเป็นเพียงทรัพย์ส่วนบุคคลของเจ้าของห้องชุดมิใช่ส่วนควบ ดังนั้น ข้อสัญญาข้อ ๔ ตามสัญญาร่วมซื้อห้องชุดเอกสารหมาย จ.๖ ที่ระบุว่าห้องชุดเลขที่ ๑๐๙๕/๕ มีส่วนควบเป็นที่จอดรถซึ่งซื้อเพิ่มเติม ๑๐ ช่องหมายเลขที่ ๒, ๔๔, ๖๐, ๘๙, ๑๒๘, ๑๒๙, ๑๖๘, ๑๖๙, ๒๐๙ และ ๒๑๐ โจทก์ผู้ซื้อห้องชุดดังกล่าวยินยอมให้ที่จอดรถ ๗ แห่ง แก่ผู้ร่วมซื้อรายอื่นๆโดยระบุว่าให้ที่จอดรถหมายเลขที่ ๑๖๙ แก่จำเลยที่ ๑ และให้ที่จอดรถหมายเลขอื่นแก่ผู้ร่วมซื้อคนอื่นๆไม่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ จึงไม่ตกเป็นโมฆะ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒</u>

เงินที่จำเลยวางต่อศาลเพื่อบรรเทาผลร้ายให้แก่ผู้เสียหายในคดีอาญาประกอบการใช้ดุลพินิจในการลงโทษสถานเบาและรอการลงโทษนั้นเป็นการแสดงเจตนาอยู่ในตัวแล้วว่า จำเลยจะไม่ถอนเงินนั้นออกไปหากผู้เสียหายยังประสงค์จะรับเงิน ด้วยเหตุนี้ แม้ต่อมาศาลได้วินิจฉัยว่า ผู้เสียหายนั้นไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์และขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนก็เป็นกรณีที่ศาลวินิจฉัยความผิดของจำเลยในคดีอาญาไม่เกี่ยวกับการวางเงินเพื่อบรรเทาผลร้ายและชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย อันเป็นเรื่องค่าสินไหมทดแทนความรับผิดในทางละเมิด ผู้เสียหายจึงมีสิทธิรับเงินดังกล่าวไปจากศาลได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔/๒๕๖๒ ตามคำร้องของจำเลยฉบับลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๗ ระบุว่า จำเลยรู้สึกสำนึกผิดในการกระทำของตนแล้ว เพื่อบรรเทาผลร้ายและความเสียหายที่เกิดขึ้นจำเลยขอชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายเนื่องจากถูกจำเลยทำร้ายและทำให้รถยนต์ของผู้เสียหายได้รับความเสียหายโดยขอวางเงินจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อศาลชั้นต้น กับขอให้ศาลลงโทษสถานเบาและรอการลงโทษให้แก่จำเลย ทั้งในชั้นอุทธรณ์จำเลยก็อุทธรณ์ขอให้รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษแก่จำเลยอ้างว่า จำเลยได้บรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้นโดยชดใช้เงินให้แก่ผู้เสียหายจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และในชั้นฎีกาจำเลยก็แก้ฎีกาโดยอ้างถึงการชดใช้เงินให้แก่ผู้เสียหายจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาทโดยขอให้ศาลฎีกาลงโทษสถานเบาหรือรอการลงโทษให้แก่จำเลยอีก ดังนั้นการที่จำเลยวางเงินดังกล่าวต่อศาลย่อมมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงว่าจำเลยได้พยายามบรรเทาความเสียหายอันเป็นผลที่เกิดจากจำเลยกระทำละเมิดต่อผู้เสียหายเพื่อประกอบดุลพินิจของศาลในการพิจารณาพิพากษาลงโทษ

จำเลยในสถานเบาด้วยซึ่งศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาก็ได้นำเรื่องการวางเงินของจำเลยดังกล่าวมาเป็นเหตุบรรเทาโทษให้แก่จำเลย ทั้งการวางเงินเพื่อให้ผู้เสียหายมารับไปนั้นก็เป็นการแสดงเจตนาอยู่ในตัวแล้วว่า จำเลยจะไม่ถอนเงินออกไปหากผู้เสียหายยังประสงค์จะรับเงินนั้น การที่ผู้เสียหายยังมิได้รับเงินดังกล่าวไปทันทีหลังจากที่จำเลยนำเงินมาวางก็เพราะผู้เสียหายได้ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินที่สูงกว่าอยู่มิได้หมายความว่า ผู้เสียหายไม่ประสงค์จะรับเงินที่จำเลยนำมาวางศาลดังกล่าว ส่วนการที่ศาลฎีกาพิพากษาว่าพฤติการณ์ของผู้เสียหายเป็นการสมัครใจทะเลาะวิวาทกับจำเลยจึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) และมาตรา ๓๐ และไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ก็เป็นกรณีที่ศาลได้พิพากษาในส่วนการกระทำความผิดของจำเลยในคดีอาญา หาได้เกี่ยวกับการวางเงินเพื่อบรรเทาผลร้ายและชดใช้ค่าเสียหายของจำเลยให้แก่ผู้เสียหายอันเป็นเรื่องค่าสินไหมทดแทนความรับผิดในทางละเมิดไม่ ผู้เสียหายจึงมีสิทธิรับเงินจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาทที่จำเลยนำมาวางต่อศาลชั้นต้นได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓</u>

ผู้ตายเพียงแต่ใช้มือผลักจำเลยแล้วถามว่า “มึงจะทำอะไร” เป็นทำนองห้ามปรามโดยไม่ปรากฏว่ามีการท้าทายหรือพูดจาโต้เถียงกัน แต่จำเลยกลับใช้มีดเป็นอาวุธแทงผู้ตายทันที จึงมิใช่กรณีที่ผู้ตายสมัครใจทะเลาะวิวาทกับจำเลย ดังนี้ โจทก์ร่วมซึ่งเป็นมารดาของผู้ตายจึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยมีอำนาจเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้ เมื่อโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ศาลชั้นต้นพิพากษายกคำร้อง แม้โจทก์ร่วมมิได้อุทธรณ์ฎีกา แต่เมื่อคดีนี้เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาซึ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา และคดีฟังได้ว่าการกระทำของจำเลยเป็นการละเมิด จำเลยจึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘/๒๕๖๒ ผู้ตายเพียงแต่ใช้มือผลักจำเลยแล้วถามว่า “มึงจะทำอะไร” ในทำนองห้ามปรามจำเลย โดยไม่ปรากฏว่ามีการท้าทายหรือพูดจาโต้เถียงกัน แล้วจำเลยใช้มีดเป็นอาวุธแทงผู้ตายทันที จึงมิใช่กรณีที่ผู้ตายสมัครใจทะเลาะวิวาทกับจำเลย การที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่า ผู้ตายสมัครใจวิวาท ไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย โจทก์ร่วมซึ่งเป็นมารดาของผู้ตายไม่มีสิทธิขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้นั้น จึงไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ และเมื่อผู้ตายมิได้สมัครใจทะเลาะวิวาทกับจำเลย โจทก์ร่วมจึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยตามป.วิ.อ.มาตรา ๒ (๔)ย่อมมีอำนาจเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๐ ค่าสินไหมทดแทนที่โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นค่าปลงศพ และค่าขาดไร้อุปการะ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันกระทำความผิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์ร่วมนั้น ศาลชั้นต้นพิพากษายกคำร้อง แม้โจทก์ร่วมจะ

มิได้อุทธรณ์ฎีกา แต่คดีนี้เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ในการพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๖ เมื่อโจทก์ร่วมยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๔ / ๑ เมื่อคดีฟังได้ว่าจำเลยใช้มีดเป็นอาวุธแทงผู้ตายจนเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นการละเมิดและจำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔</u>

ป.อ.มาตรา ๑๔๗ ลงโทษบุคคลที่เป็นเจ้าพนักงานและต้องมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ แม้จำเลยที่ ๒ จะเป็นเจ้าพนักงานและเป็นภริยาของจำเลยที่ ๑ ซึ่งร่วมกันเบียดบังเงินยืมทดรองราชการเป็นของตนโดยทุจริตก็ตาม แต่จำเลยที่ ๑ เพียงผู้เดียวที่เป็นผู้ขอเงินยืมดังกล่าวและได้รับอนุญาต จำเลยที่ ๑ จึงเป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการหรือรักษาเงินนั้น กรณีลงโทษจำเลยที่ ๒ ได้เพียงในฐานะผู้สนับสนุน และเมื่อปัญหานี้เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยที่ ๒ ไม่ได้ฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๑/ ๒๕๖๒ ป.อ.มาตรา ๑๔๗ เป็นบทบัญญัติที่ลงโทษแก่บุคคลที่เป็นเจ้าพนักงานและต้องมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ แม้จำเลยที่ ๒ จะเป็นเจ้าพนักงานและเป็นภริยาของจำเลยที่ ๑ ตลอดจนร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในการเบียดบังเงินยืมทดรองราชการเป็นของตนโดยทุจริต แต่จำเลยที่ ๑ เพียงผู้เดียวที่เป็นผู้ขอเงินยืมทดรองราชการและได้รับอนุญาต จำเลยที่ ๑ จึงเป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการหรือรักษาเงินยืมทดรองราชการ จำเลยที่ ๒ หาได้มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการหรือรักษาเงินยืมทดรองราชการ แม้จำเลยที่ ๒ จะร่วมกับจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดต่อบทบัญญัติดังกล่าวก็จะลงโทษจำเลยที่ ๒ อย่างเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ในการจัดการหรือรักษาทรัพย์แล้วเบียดบังทรัพย์เป็นของตนโดยทุจริตไม่ได้ คงลงโทษจำเลยที่ ๒ ได้แต่เพียงในฐานะผู้สนับสนุนตาม ป.อ.มาตรา ๘๖ เท่านั้น ปัญหานี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยที่ ๒ ไม่ได้ฎีกาขึ้นมา ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกเองได้ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕</u>

จำเลยให้การรับสารภาพ โจทก์สืบพยานประกอบคำรับสารภาพของจำเลย ศาลชั้นต้นฟังว่า จำเลยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหาย เป็นความผิดฐานพยายามฆ่า จำเลยไม่ได้อุทธรณ์ คงมีเพียงโจทก์ฝ่ายเดียวอุทธรณ์ขอให้ไม่รอการลงโทษ ฎีกาของจำเลยที่ว่า จำเลยไม่มีเจตนาฆ่าผู้เสียหายเป็นการหยิบยกเอาข้อเท็จจริงซึ่งยุติในศาลชั้นต้นขึ้นมาโต้เถียงใหม่ในชั้นฎีกา จึงเป็นฎีกาในข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในชั้นอุทธรณ์ ต้องห้ามมิให้ฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๕/๒๕๖๒ จำเลยให้การรับสารภาพ โจทก์สืบพยานประกอบคำรับสารภาพของจำเลยตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๗๖ ศาลชั้นต้นฟังพยานโจทก์ว่า จำเลยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหาย การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานพยายามฆ่าผู้เสียหาย จำเลยไม่ได้อุทธรณ์ คงมีเพียงโจทก์ฝ่ายเดียวอุทธรณ์ขอให้ไม่รอการลงโทษ ฎีกาของจำเลยที่ว่า จำเลยไม่มีเจตนาฆ่าผู้เสียหายตามฟ้อง เป็นการหยิบยกเอาข้อเท็จจริงซึ่งยุติในศาลชั้นต้นขึ้นมาโต้เถียงใหม่ในชั้นฎีกา จึงเป็นฎีกาในข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ ที่แก้ไขใหม่ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖</u>

คดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาซึ่งถึงที่สุดโดยศาลฎีกาวินิจฉัยว่า จำเลยยึดถือครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่เกิดเหตุ อันเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ดังนั้น ในคดีแพ่งจึงต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีอาญา ทั้งคำพิพากษาในคดีอาญาดังกล่าวย่อมผูกพันจำเลยซึ่งเป็นคู่ความในคดี จำเลยฎีกาว่า ที่ดินพิพาทไม่ใช่ป่าสงวนแห่งชาติ เป็นการฎีกาที่ขัดกับข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นยุติแล้วจึงไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรวินิจฉัย และเมื่อศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทไว้เพียงว่าโจทก์ได้รับความเสียหายเพียงใด โดยจำเลยมิได้โต้แย้งคัดค้านจนกระทั่งมีการสืบพยานและพิพากษาเฉพาะประเด็นดังกล่าว ข้อที่จำเลยฎีกาว่าไม่ได้ทำละเมิดต่อโจทก์ จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้ฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๕/๒๕๖๒ คดีนี้เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาซึ่งคดีดังกล่าวได้ถึงที่สุดแล้วตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยว่า จำเลยยึดถือครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่เกิดเหตุ เป็นการกระทำด้วยประการใดๆอันเป็นการทำลายป่าหรือเข้ายึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น และเป็นการยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดินหรือทำด้วยประการใดๆอันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ อันเป็นความผิดตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ.๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง และ พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ ดังนั้น ในคดีนี้จึงต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวว่าที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินที่เกิดเหตุในคดีอาญาเป็นป่าสงวนแห่งชาติตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ ทั้งคำพิพากษาในคดีอาญาดังกล่าวย่อมผูกพันจำเลยซึ่งเป็นคู่ความในคดีด้วยตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ที่จำเลยฎีกาในทำนองว่า ที่ดินพิพาทไม่ใช่ป่าสงวนแห่งชาตินั้น เป็นการฎีกาที่ขัดกับข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นยุติแล้วว่า ที่ดินพิพาทเป็นป่าสงวนแห่งชาติและมีผลผูกพันจำเลย ฎีกาของจำเลยจึงไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัย ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง(เดิม) ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะยื่นฟ้อง

ศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทไว้เพียงประเด็นเดียวว่า โจทก์ได้รับความเสียหายเพียงใด จำเลยก็ไม่ได้โต้แย้งคัดค้านว่าไม่ถูกต้องแต่อย่างไรและศาลชั้นต้นได้ดำเนินกระบวนพิจารณาสืบพยานคู่ความทั้งสองฝ่ายและพิพากษาในประเด็นดังกล่าวเพียงประเด็นเดียว ดังนั้น ข้อที่จำเลยฎีกาว่าไม่ได้ทำละเมิดต่อโจทก์นั้นจึงเป็น

ข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง (เดิม) ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะยื่นฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗</u>

โจทก์ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับ สิทธิในการฎีกาของจำเลยจึงต้องบังคับตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๗ (เดิม) และมาตรา ๒๔๘ (เดิม) โดยที่จำเลยไม่ต้องยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาต่อศาลฎีกา และเป็นหน้าที่ของศาลชั้นต้นที่จะตรวจฎีกาและมีคำสั่งรับหรือไม่รับฎีกาของจำเลยตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓๒ ประกอบมาตรา ๒๔๗ (เดิม) แม้จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาอนุญาตให้จำเลยฎีกาพร้อมฎีกา แต่ศาลชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยนั้น จึงเป็นการไม่ชอบ แต่เมื่อคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกาและโจทก์ยื่นคำแก้ฎีกามาแล้ว ศาลฎีกามีอำนาจรับไว้พิจารณาพิพากษาต่อไปได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๑/๒๕๖๒ โจทก์ยื่นฟ้องเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๗ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับ สิทธิในการฎีกาของจำเลยจึงต้องบังคับตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๗ (เดิม) และมาตรา ๒๔๘ (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับโดยที่จำเลยไม่ต้องยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาต่อศาลฎีกา และเป็นหน้าที่ของศาลชั้นต้นที่จะ ตรวจฎีกาและมีคำสั่งรับหรือไม่รับฎีกาของจำเลยตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓๒ ประกอบมาตรา ๒๔๗ (เดิม) การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาอนุญาตให้จำเลยฎีกาพร้อมฎีกา ศาลชั้นต้นมีคำสั่งในคำร้องขออนุญาตฎีกาว่า “สำเนาคำร้องและคำฟ้องฎีกาให้โจทก์ หากจะคัดค้านประการใดให้คัดค้านภายใน ๑๕ วัน มิฉะนั้นถือว่าไม่ติดใจคัดค้าน ให้จำเลยนำส่งภายใน ๑๕ วัน ไม่มีผู้รับโดยชอบให้ปิด รีบส่งคำร้องพร้อมคำฟ้องฎีกาและสำนวนความไปยังศาลฎีกาโดยไม่จำต้องรอคำคัดค้าน” และมีคำสั่งในฎีกาของจำเลยว่า “ รวมสั่งในคำร้องขออนุญาต” โดยศาลชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยแต่อย่างใด จึงเป็นการไม่ชอบ ดังนั้น จึงให้เพิกถอนคำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวข้างต้น เมื่อคดีนี้ได้ขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกาและโจทก์ได้ยื่นคำแก้ฎีกามาแล้ว เพื่อมิให้คดีล่าช้า จึงให้รับฎีกาของจำเลยและรับคำแก้ฎีกาของโจทก์ไว้พิจารณาพิพากษาต่อไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘</u>

ผู้ตายมีส่วนก่อเหตุจึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย โจทก์ร่วมทั้งสามจึงไม่มีอำนาจเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ และไม่มีสิทธิฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยหนักขึ้น ส่วนสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนนั้นต้องพิจารณาจากสิทธิในทางแพ่งโดยไม่นำความหมายของผู้เสียหายในคดีอาญามาบังคับใช้ การที่ผู้ตายสมัครใจทะเลาะวิวาทกับจำเลยเป็นเพียงใช้ประกอบดุลพินิจกำหนดค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น เมื่อโจทก์ร่วมทั้งสามเป็นทายาทของ

ผู้ตายจึงยื่นคำร้องในคดีส่วนแพ่งได้ และศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ทั้งสิทธิในการฎีกาคดีส่วนแพ่งต้องถือคดีอาญาเป็นหลัก หากคดีอาญาขึ้นมาสู่ศาลฎีกาแล้ว คดีส่วนแพ่งก็ไม่ต้องห้ามฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๒/๒๕๖๒ ผู้ตายมีส่วนก่อให้เกิดการกระทำผิดด้วย จึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย โจทก์ร่วมทั้งสามไม่มีอำนาจเข้ามาจัดการแทนผู้ตายตามป.วิ.อ.มาตรา ๕ (๒) จึงไม่มีอำนาจเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ และไม่มีสิทธิฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยในสถานหนักขึ้น

ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ ที่บัญญัติให้ผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนได้นั้น มีความหมายในตัวว่าหมายถึงผู้ที่มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน การจะพิจารณาว่าผู้ใดมีสิทธิยื่นคำร้องต้องพิจารณาจากสิทธิในทางแพ่งโดยไม่นำความหมายของผู้เสียหายในคดีอาญามาบังคับใช้ ส่วนที่ว่าผู้ตายสมัครใจทะเลาะวิวาทกับจำเลยเป็นเพียงข้อที่จะนำมาใช้ประกอบดุลพินิจในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น เมื่อโจทก์ร่วมทั้งสามเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ตายจึงยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลย ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้

การใช้สิทธิยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถือว่าคำพิพากษาในส่วนแพ่งที่เรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีอาญา ทั้งในการพิพากษาคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ สิทธิในการฎีกาเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนคดีส่วนแพ่งต้องถือคดีอาญาเป็นหลัก หากคดีอาญาขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว ไม่ว่าคู่ความฝ่ายใดฎีกา คดีส่วนแพ่งก็ไม่ต้องห้ามฎีกา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙</u>

ดอกเบี้ยไม่ใช่ทรัพย์สินหรือราคาที่โจทก์ร่วมทั้งสามสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำความผิด แต่เป็นค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย เมื่อโจทก์ร่วมทั้งสามมิได้ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนดอกเบี้ย การที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยแก่โจทก์ร่วมทั้งสาม จึงเกินคำขอ และเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๑๒ / ๒๕๖๒ ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๙ กำหนดให้โจทก์ร่วมทั้งสาม ไม่ใช่ทรัพย์สินหรือราคาที่โจทก์ร่วมทั้งสามสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำความผิดแต่เป็นค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย เมื่อโจทก์ร่วมทั้งสามมิได้ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนดอกเบี้ยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ วรรคหนึ่ง การที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยแก่โจทก์ร่วมทั้งสาม จึงเป็นการพิพากษาเกินคำขอ เป็นการมิชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา

ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัย และแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐</u>

ผู้เสียหายกับจำเลยมีเรื่องโต้เถียงกันและจำเลยท้าทายให้ผู้เสียหายลงจากรถ พฤติการณ์ถือได้ว่าจำเลยสมัครใจเข้าวิวาทกับผู้เสียหายแล้ว แม้ผู้เสียหายจะขับรถชนทรัพย์สินหน้าบ้านของจำเลยก่อนก็เกิดขึ้นขณะสมัครใจวิวาทกัน จำเลยจึงไม่อาจอ้างสิทธิป้องกันและบันดาลโทสะได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๓/ ๒๕๖๒ ผู้เสียหายกับจำเลยมีเรื่องโต้เถียงกันและจำเลยท้าทายให้ผู้เสียหายลงจากรถ ตามพฤติการณ์ถือได้ว่าจำเลยได้สมัครใจเข้าวิวาทกับผู้เสียหายแล้ว แม้ผู้เสียหายจะขับรถชนถังน้ำแข็งและรถจักรยานยนต์หน้าบ้านของจำเลยก่อนก็เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขณะที่จำเลยกับผู้เสียหายสมัครใจวิวาทกัน จำเลยจึงไม่อาจอ้างสิทธิป้องกันได้ตามกฎหมาย เมื่อจำเลยสมัครใจที่จะวิวาทกับผู้เสียหายเองแล้ว จึงไม่อาจถือได้ว่าจำเลยถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุไม่เป็นธรรมอันจะอ้างเหตุบันดาลโทสะได้เช่นเดียวกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑</u>

การกู้ยืมเงินและค้ำประกันตามฟ้องทำขึ้นที่ธนาคารสาขาของโจทก์ เมื่อผู้จัดการสาขาดังกล่าวมีหนังสือขอรับค่าสินไหมทดแทนกรณีผู้ตายถึงแก่ความตายนำมาชำระหนี้เงินกู้ของผู้ตายแทนโจทก์เกี่ยวกับกิจการของสาขา ถือว่าโจทก์รู้ถึงความตายของผู้ตายอย่างช้าตามวันที่ระบุในหนังสือนั้น โจทก์ฟ้องคดีนี้โดยมิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของผู้ตายภายใน ๑ ปี นับแต่ทราบว่าผู้ตายถึงแก่ความตาย คดีโจทก์จึงขาดอายุความ แม้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ขาดนัดยื่นคำให้การ แต่โจทก์ฟ้องบังคับจำเลยทั้งสามและจำเลยร่วมให้ร่วมกันชำระหนี้เงินกู้ของผู้ตายอย่างลูกหนี้ร่วม อันเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกกันมิได้ การดำเนินกระบวนพิจารณาโดยจำเลยร่วมจึงต้องถือว่าได้ทำโดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ด้วย เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นโดยวินิจฉัยว่าคดีโจทก์ยังไม่ขาดอายุความจำเลยร่วมฎีกา แม้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มิได้ฎีกา ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจพิพากษาให้มีผลถึงจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ว่าคดีโจทก์ขาดอายุความได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๒/๒๕๖๒ การกู้ยืมเงินและการทำสัญญาค้ำประกันตามฟ้องได้มีการจัดทำขึ้นที่ธนาคารโจทก์ สาขาสาธุประดิษฐ์ ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของโจทก์ เมื่อ บ. ผู้จัดการธนาคารโจทก์ สาขาสาธุประดิษฐ์ มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ขอรับค่าสินไหมทดแทน จากบริษัท ท. กรณีดาบตำรวจ ส. ถึงแก่ความตายนำมาชำระหนี้เงินกู้ของดาบตำรวจ ส. อันเป็นการกระทำการแทนโจทก์เกี่ยวกับกิจการของสาขา ย่อมต้องถือว่าธนาคารโจทก์ได้รู้ถึงความตายของดาบตำรวจ ส. อย่างช้าในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อ

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จึงเป็นกรณีที่โจทก์มิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของดาบตำรวจ ส. ภายใน ๑ ปี นับแต่ทราบว่าดาบตำรวจ ส. ถึงแก่ความตาย สิทธิเรียกร้องของโจทก์ต่อกองมรดกของดาบตำรวจ ส. จึงขาดอายุความ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม

แม้จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ขาดนัดยื่นคำให้การ แต่โจทก์ฟ้องให้บังคับจำเลยทั้งสามและจำเลยร่วมให้ร่วมกันชำระหนี้เงินกู้ของดาบตำรวจ ส. โดยให้ร่วมกันรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม จึงเป็นการฟ้องขอให้รับผิดในมูลความแห่งคดีอันเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจากกันมิได้ การดำเนินกระบวนพิจารณาโดยจำเลยร่วมจึงต้องถือว่าได้ทำโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ด้วย ทั้งนี้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๙ (๑) เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยวินิจฉัยว่าคดีโจทก์ยังไม่ขาดอายุความ จำเลยร่วมฎีกา แม้จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ มิได้ฎีกา แต่เมื่อคดีของโจทก์ขาดอายุความ ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจพิพากษาให้มีผลถึงจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๕ (๔) ประกอบมาตรา ๒๔๗ (ที่ใช้บังคับขณะยื่นฟ้อง) และ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒</u>

ในคดีอาญา โจทก์โดยผู้รับมอบอำนาจได้ลงลายมือชื่อในฟ้องแทนโจทก์ แต่เหตุที่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องน่าจะเป็นเพราะโจทก์พิมพ์คำขอท้ายฟ้องเฉพาะด้านหน้ามิได้พิมพ์ด้านหลังซึ่งมีช่องลายมือชื่อผู้เรียงหรือผู้พิมพ์ไว้ อันเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยซึ่งแก้ไขได้ การที่ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์เพราะเหตุดังกล่าวโดยไม่สั่งให้โจทก์แก้ไขก่อน ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย เห็นควรให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด และส่งสำนวนไปยังศาลชั้นอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๓๘๖ / ๒๕๖๒ (ประชุมใหญ่) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๑ บัญญัติว่า "ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้องหรือไม่ประทับฟ้อง"และมาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า "ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมีฯลฯ (๗) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง"ตามฟ้องโจทก์ปรากฏว่าโจทก์ได้ลงลายมือชื่อโจทก์แล้วโดยผู้รับมอบอำนาจโจทก์ลงลายมือชื่อแทนโจทก์ เหตุที่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องน่าจะเป็นเพราะโจทก์พิมพ์คำขอท้ายฟ้องเฉพาะด้านหน้ามิได้พิมพ์แบบพิมพ์ด้านหลังซึ่งจะมีช่องลายมือชื่อผู้เรียงหรือผู้พิมพ์ไว้ จึงเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยซึ่งสามารถแก้ไขได้ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ มีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์เพราะเหตุดังกล่าวโดยไม่สั่งให้โจทก์แก้ไขก่อนจึงไม่ถูกต้องนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย เห็นควรให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด และเมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยังมิได้วินิจฉัยเนื้อหาแห่งคดี หลังจากที่โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวแล้ว ให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓</u>

จำเลยที่ ๑ ใช้จอบขนาดใหญ่ฟันผู้เสียหายและผู้ตาย ๑ ครั้ง ผู้เสียหายหลบทัน ไปถูกที่ศีรษะของผู้ตาย จำเลยที่ ๑ ย่อมเล็งเห็นผลในการกระทำได้ว่าอาจทำให้ผู้เสียหายและผู้ตายถึงแก่ความตายได้ แม้มูลเหตุจูงใจจะไม่ใช่เรื่องร้ายแรงถึงขนาดจะต้องฆ่ากัน ก็ต้องถือว่าจำเลยที่ ๑ กระทำโดยเจตนาฆ่า จึงเป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่นและพยายามฆ่าผู้อื่นตามลำดับ ทั้งการที่จำเลยที่ ๑ เตรียมจอบมาดักรอทำร้ายผู้เสียหายและผู้ตาย เมื่อรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายและผู้ตายผ่านมาจำเลยที่ ๑ ใช้จอบฟันทันทีโดยไม่ได้ทะเลาะวิวาทหรือโต้เถียงกันอีก แสดงว่าจำเลยที่ ๑ วางแผนตระเตรียมการฆ่าผู้เสียหายและผู้ตายมาก่อนแล้ว จำเลยที่ ๑ จึงมีความผิดฐานฆ่าและพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ส่วนจำเลยที่ ๒ ซึ่งขับรถจักรยานยนต์พาจำเลยที่ ๑ ซ้อนท้ายไปยังสถานที่เกิดเหตุ โดยจำเลยที่ ๑ เตรียมจอบมาดักทำร้ายผู้เสียหายและผู้ตาย แสดงว่าจำเลยที่ ๒ สมคบกับจำเลยที่ ๑ ที่จะทำร้ายผู้เสียหายและผู้ตาย แม้การที่จำเลยที่ ๒ พาจำเลยที่ ๑ ไปยังสถานที่เกิดเหตุและพาหลบหนีไปจะมิใช่สาระสำคัญของความผิดดังกล่าว แต่จำเลยที่ ๒ อยู่ที่รถจักรยานยนต์ซึ่งจอดอยู่ห่างจากจำเลยที่ ๑ ไม่ไกลนัก อันมีลักษณะพร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือจำเลยที่ ๑ ได้ทันท่วงที ถือได้ว่าเป็นการร่วมกระทำความผิดโดยแบ่งหน้าที่กันทำ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นตัวการร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานฆ่าและพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๙ / ๒๕๖๒ จำเลยที่ ๑ ใช้จอบซึ่งมีคมจอบกว้าง ๖ ถึง ๗ นิ้ว ด้ามยาว ๑.๕ เมตร เป็นอาวุธฟันผู้เสียหายและผู้ตาย ๑ ครั้ง คมจอบไม่ถูกผู้เสียหายเพราะหลบทัน แต่ถูกที่ศีรษะของผู้ตายซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญ จำเลยที่ ๑ ย่อมเล็งเห็นผลในการกระทำของจำเลยที่ ๑ ได้ว่าอาจทำให้ผู้เสียหายและผู้ตายถึงแก่ความตายได้ แม้มูลเหตุที่จำเลยที่ ๑ ไม่พอใจผู้เสียหายจะไม่ใช่สาเหตุร้ายแรงถึงขนาดที่จำเลยที่ ๑ จะต้องฆ่าผู้เสียหายและผู้ตายก็ตามก็ต้องถือว่าจำเลยที่ ๑ กระทำไปโดยเจตนาฆ่าผู้เสียหายและผู้ตาย เมื่อผู้ตายถึงแก่ความตายและผู้เสียหายไม่ถึงแก่ความตาย การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่นและฐานพยายามฆ่าผู้อื่น ทั้งการที่จำเลยที่ ๑ ตระเตรียมจอบเป็นอาวุธดักรอทำร้ายผู้เสียหายและผู้ตาย เมื่อผู้เสียหายขับรถจักรยานยนต์มีผู้ตายนั่งซ้อนท้ายผ่านมาจำเลยที่ ๑ ใช้จอบฟันทำร้ายผู้เสียหายและผู้ตายทันทีโดยจำเลยที่ ๑ และผู้เสียหายกับผู้ตายไม่ได้ทะเลาะวิวาทหรือโต้เถียงกันอีก พฤติการณ์เช่นนี้แสดงว่า จำเลยที่ ๑ ได้วางแผนตระเตรียมการที่จะฆ่าผู้เสียหายและผู้ตายมาก่อนแล้ว จำเลยที่ ๑ จึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

จำเลยที่ ๒ ขับรถจักรยานยนต์มีจำเลยที่ ๑ นั่งซ้อนท้ายไปยังสถานที่เกิดเหตุแล้ว จำเลยที่ ๑ เตรียมจอบเป็นอาวุธดักทำร้ายผู้เสียหายและผู้ตาย แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๒ สมคบกับจำเลยที่ ๑ ที่จะทำร้ายผู้เสียหายและผู้ตาย แม้การที่จำเลยที่ ๒ ขับรถจักรยานยนต์พาจำเลยที่ ๑ นั่งซ้อนท้ายไปยังสถานที่เกิดเหตุและพาจำเลยที่ ๒ หลบหนีไปพร้อมกันจะมิใช่การกระทำในส่วนสำคัญหรือสาระสำคัญของความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน แต่การที่จำเลยที่ ๒ อยู่ที่รถจักรยานยนต์ซึ่งจอดอยู่ห่างจากจำเลยที่ ๑

ประมาณ ๑๕ ถึง ๒๐ เมตรนั้น มีลักษณะที่พร้อมจะเข้าช่วยเหลือจำเลยที่ ๑ ได้ทันท่วงทีหากเกิดเหตุขัดข้อง ถือได้ว่าเป็นการร่วมกระทำความผิดโดยแบ่งหน้าที่กันทำกับจำเลยที่ ๑ การกระทำของจำเลยที่ ๒ จึงมิใช่เป็นเพียงผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๘๖ แต่เป็นตัวการตาม ป.อ. มาตรา ๘๓ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔</u>

ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้จัดสรรและจดทะเบียนว่าอยู่ภายใต้การจัดสรรที่ดิน โดยกันไว้เป็นสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะ ย่อมตกอยู่ในภาระจำยอมโดยผลของกฎหมายทันที ทั้งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ข้อ ๓๐ กำหนดให้สาธารณูปโภคซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อการจัดสรรที่ดินตกอยู่ในภาระจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินจัดสรร และข้อ ๑๘ กำหนดห้ามมิให้ผู้จัดสรรที่ดินทำนิติกรรมกับบุคคลใดอันก่อให้เกิดภาระแก่ที่ดินนั้น อันเป็นกฎหมายเฉพาะเพื่อให้ความคุ้มครองประโยชน์ของผู้ซื้อที่ดินจัดสรรและประชาชนทั่วไป จึงไม่อาจนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการสิ้นไปของภาระจำยอมหรือการครอบครองปรปักษ์ตามกฎหมายทั่วไปมาใช้บังคับแก่ภาระจำยอมดังกล่าวได้ ดังนั้น แม้ผู้ร้องจะครอบครองที่ดินพิพาทนานเพียงใดก็ไม่อาจอ้างว่าได้กรรมสิทธิ์ที่ดินนั้นโดยการครอบครองปรปักษ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓ / ๒๕๖๒ ช. ได้รับอนุญาตให้จัดสรรที่ดินและจดทะเบียนโฉนดที่ดินพิพาทว่า ที่ดินพิพาทอยู่ภายใต้การจัดสรรที่ดินและเป็นพื้นที่ส่วนที่กันไว้เป็นสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะประเภทสวนสาธารณะ ที่ดินพิพาทจึงตกอยู่ในภาระจำยอมโดยผลของกฎหมายทันที แม้ยังไม่มีประกาศหรือแผนผังโครงการจัดสรรที่ดินแก่บุคคลทั่วไปหรือผู้ซื้อก็ตาม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ข้อ ๓๐ กำหนดให้สาธารณูปโภคซึ่งผู้จัดสรรที่ดินได้จัดให้มีขึ้นเพื่อการจัดสรรที่ดินตามแผนผังและโครงการที่ได้รับอนุญาต เช่น ถนน สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ให้ถือว่าตกอยู่ในภาระจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินจัดสรร และให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดสรรที่ดินหรือผู้รับโอนกรรมสิทธิ์คนต่อไปที่จะบำรุงรักษาสาธารณูปโภคดังกล่าวให้คงสภาพดังเช่นที่จัดทำขึ้นโดยตลอดไป และจะกระทำการใดๆอันเป็นเหตุให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมลดไปหรือเสื่อมความสะดวกมิได้ และข้อ ๑๘ กำหนดห้ามมิให้ผู้จัดสรรที่ดินทำนิติกรรมกับบุคคลใดอันก่อให้เกิดภาระแก่ที่ดินนั้น เห็นได้ว่า ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘๖ เป็นกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองประโยชน์ของผู้ซื้อที่ดินจัดสรรและประชาชนทั่วไป จึงไม่สามารถนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการสิ้นไปของภาระจำยอมหรือการครอบครองปรปักษ์ที่เกิดขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไปมาใช้บังคับแก่ภาระจำยอมที่เกิดขึ้นตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ได้ ภาระจำยอมในที่ดินพิพาทจึงไม่สิ้นสุดลง แม้ผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทนานเพียงใดก็ไม่อาจอ้างว่าได้ครอบครองที่ดินพิพาทด้วยเจตนาเป็นเจ้าของอันจะทำให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรปักษ์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕</u>

ศาลชั้นต้นอื่นอ่านคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ให้จำเลยฟังแทนศาลชั้นต้นเจ้าของคดี คู่ความต้องยื่นฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านคำพิพากษานั้น จำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาฎีกาภายหลังจากระยะเวลาดังกล่าวสิ้นสุดลง จึงขอได้เฉพาะกรณีมีเหตุสุดวิสัย แต่ตามคำร้องไม่ปรากฏเหตุดังกล่าว การที่ศาลชั้นต้นเจ้าของคดีมีคำสั่งขยายระยะเวลาฎีกาและรับฎีกาของจำเลยจึงไม่ชอบ และเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๘/๒๕๖๒ ศาลจังหวัดสงขลาอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ให้จำเลยฟังแทนศาลชั้นต้นเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ จำเลยต้องยื่นฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งครบกำหนดวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๑ จำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาฎีกาฉบับลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ภายหลังจากที่กำหนดระยะเวลาฎีกาได้สิ้นสุดแล้ว ซึ่งกรณีเช่นนี้จำเลยจะขอขยายระยะเวลาได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ เท่านั้น แต่ตามคำร้องของจำเลยก็ไม่ปรากฏเหตุดังกล่าว ดังนั้น การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งขยายระยะเวลาฎีกาให้แก่จำเลยและรับฎีกาของจำเลยซึ่งยื่นเกินกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายมานั้นจึงเป็นการไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖</u>

ความผิดฐานยักยอกตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๒ วรรคแรก (เดิม) มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้วฟังไม่ได้ว่าที่ดินตามฟ้องเป็นของโจทก์ คดีโจทก์ไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ว่า ที่ดินเป็นของโจทก์เป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐาน อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งหลักเกณฑ์การอุทธรณ์ใช้กับคดีในชั้นไต่สวนมูลฟ้องเช่นเดียวกับในชั้นพิจารณา โจทก์จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๕ / ๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานยักยอกตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๒ วรรคแรก (เดิม) ซึ่งมีระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าที่ดินตามฟ้องเป็นของโจทก์ คดีโจทก์ไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง การที่โจทก์อุทธรณ์ว่า ที่ดินเป็นของโจทก์โดยจำเลยครอบครองที่ดินดังกล่าวแล้วเบียดบังที่ดินเป็นของจำเลย อุทธรณ์ของโจทก์เป็นการอุทธรณ์คัดค้านดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นต้น เป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงจึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๐ วรรคแรก, ๑๙๓ วรรคแรก และ

มาตรา ๑๙๓ ทวิ ซึ่งนำมาปรับกับคดีในชั้นไต่สวนมูลฟ้องได้เช่นเดียวกับในชั้นพิจารณา โจทก์จึงต้องห้ามไม่ให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ทวิ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗</u>

บุคคลที่สามอันเป็นองค์ประกอบความผิดฐานหมิ่นประมาทอาจเป็นใครก็ได้ จึงมิใช่ข้อสำคัญและนำสืบได้ในชั้นพิจารณา แม้โจทก์ไม่บรรยายฟ้องว่าบุคคลที่สามเป็นใคร ก็ไม่ทำให้ฟ้องโจทก์ขาดองค์ประกอบความผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๘๗๑ / ๒๕๖๒ องค์ประกอบความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖ นั้น บุคคลที่สามจะเป็นใครมิใช่ข้อสำคัญที่จะต้องพิจารณาในความผิดตามที่โจทก์กล่าวหา เพราะบุคคลที่สามนั้นอาจเป็นใครก็ได้ เป็นรายละเอียดที่โจทก์สามารถนำมาสืบได้ในชั้นพิจารณา แม้โจทก์ไม่บรรยายในคำฟ้องว่าบุคคลที่สามเป็นใคร ก็หาทำให้ฟ้องโจทก์ในข้อหานี้ไม่ครบองค์ประกอบความผิดไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘</u>

แม้โจทก์เคยฟ้องจำเลยในความผิดเดียวกันนี้และศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยมาแล้ว แต่ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องเพราะฟ้องไม่มีลายมือชื่อโจทก์และผู้เรียงซึ่งคดีถึงที่สุดแล้ว อันเป็นการพิพากษายกฟ้องเพราะฟ้องโจทก์ไม่สมบูรณ์ไม่เกี่ยวกับข้อหาแห่งคดี จึงมิใช่กรณีที่ศาลในคดีก่อนได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงยังไม่ระงับไปตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๗๙ / ๒๕๖๒ แม้ความผิดตามฟ้องคดีนี้โจทก์เคยฟ้องจำเลยต่อศาลชั้นต้นมาแล้ว โดยศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยตามคำพิพากษาคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๘๒๗ / ๒๕๕๘ ก็ตาม แต่ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ มีคำพิพากษายกฟ้องเพราะฟ้องไม่มีลายมือชื่อโจทก์และผู้เรียง ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๗) และคดีดังกล่าวถึงที่สุด เช่นนี้เหตุที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้องเป็นเพราะฟ้องโจทก์ไม่สมบูรณ์ จึงไม่เกี่ยวกับข้อหาแห่งคดี อันจะถือได้ว่าความผิดตามฟ้องคดีนี้ศาลในคดีก่อนได้มีคำพิพากษา เสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔) ดังนั้นสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ในคดีนี้จึงยังไม่ระงับไปตามบทบัญญัติดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙</u>

ความผิดทั้งสองกระทง ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นโดยให้จำคุกจำเลยกระทงละไม่เกินห้าปี จำเลยจึงต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จำเลยฎีกาว่า พยานหลักฐานของโจทก์มีพิรุธหรือขอให้รอการ

ลงโทษแก่จำเลยนั้น เป็นฎีกาโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานและกำหนดโทษของศาลชั้นอุทธรณ์อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงต้องห้ามฎีกา ศาลชั้นต้นรับฎีกาของจำเลยไว้จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๗๐ / ๒๕๖๒ คดีนี้ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุไม่เกินสิบสามปีและความผิดฐานพรากเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดาหรือผู้ดูแล เพื่อการอนาจาร ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นโดยให้ลงโทษจำคุกจำเลยหลังลดโทษแล้วกระทงละไม่เกินห้าปี จำเลยจึงต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ที่จำเลยฎีกาในความผิดฐานดังกล่าวมาโดยสรุปได้ความในทำนองว่า พยานหลักฐานของโจทก์มีพิรุธน่าสงสัยยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้โดยปราศจากสงสัยว่าจำเลยเป็นผู้กระทำผิดหรือขอให้รอการลงโทษให้แก่จำเลยนั้น เป็นการฎีกาโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานและกำหนดโทษของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ซึ่งเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงต้องห้ามตามบทกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของจำเลยจึงเป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐</u>

โจทก์ซื้อที่ดินมือเปล่าที่จำเลยอ้างว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครองโดยชำระราคาและจำเลยส่งมอบการครอบครองแก่โจทก์แล้ว ต่อมาโจทก์ยื่นขอออกโฉนดจึงทราบว่าเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันโอนแก่กันมิได้ ซึ่งเป็นการทำสัญญาที่มีวัตถุประสงค์ต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย ตกเป็นโมฆะ เมื่อจำเลยรู้อยู่แล้วว่าที่ดินดังกล่าวเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินไม่อาจซื้อขายกันได้ แต่จงใจนิ่งเสียไม่แจ้งแก่โจทก์ ซึ่งหากโจทก์รู้ความจริงสัญญาดังกล่าวคงไม่เกิดขึ้น ถือได้ว่าจำเลยรับชำระค่าที่ดินจากโจทก์โดยมิชอบ การที่โจทก์ขอให้บังคับจำเลยคืนเงินค่าที่ดิน จึงเป็นการใช้สิทธิติดตามเอาทรัพย์สินคืนจากผู้ไม่มีสิทธิยึดถือไว้ ซึ่งไม่มีกำหนดอายุความ จำเลยจึงต้องคืนเงินค่าที่ดินแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๘๖/๒๕๖๒ โจทก์ตกลงซื้อที่ดินมือเปล่าที่จำเลยอ้างว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายจำนวนเนื้อที่ ๒๕ ไร่ ราคา ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ชำระราคาที่ดินให้แก่จำเลยครบถ้วน และจำเลยส่งมอบการครอบครองที่ดินให้โจทก์แล้ว ต่อมาโจทก์ได้ยื่นเรื่องขอออกโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจึงทราบว่าที่ดินที่จำเลยขายแก่โจทก์ตั้งอยู่ในเขตที่สวนเลี้ยงสัตว์บ้านท่าแดงซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จึงเป็นการที่โจทก์กับจำเลยทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๐๔ (๒) ซึ่งจะโอนแก่กันมิได้ตามมาตรา ๑๓๐๕ ซึ่งเป็นสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย เป็นโมฆะ ตามมาตรา ๑๕๐ ทั้งเป็นกรณีที่จำเลยรู้อยู่แล้วว่าที่ดินที่นำมาขายแก่โจทก์เป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินไม่อาจซื้อขายได้ แต่จำเลยจงใจนิ่งเสียไม่แจ้งความจริงดังกล่าวแก่โจทก์ ซึ่งหากโจทก์รู้ความจริงสัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลยเกี่ยวกับที่ดินพิพาทคงจะไม่เกิดขึ้น กรณีจึงถือได้ว่าจำเลยได้รับเงินค่าที่ดินจำนวนดังกล่าวไปจากโจทก์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย การที่โจทก์มีคำขอให้บังคับจำเลยคืนเงินจำนวนดังกล่าวเท่ากับราคาที่ดินที่โจทก์ชำระให้แก่จำเลย

ไปนั้น จึงมีลักษณะเป็นการใช้สิทธิติดตามเอาทรัพย์สินของโจทก์คืนจากจำเลยผู้ที่ไม่มีสิทธิที่จะยึดถือไว้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๖ ซึ่งเป็นกรณีที่ไม่มีกำหนดอายุความ ฟ้องของโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ จำเลยจึงต้องรับผิดคืนเงินราคาที่ดินจำนวนดังกล่าวให้แก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑</u>

จำเลยมิได้ยื่นคำร้องหรือแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า จำเลยได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เพียงแต่อ้างในชั้นอุทธรณ์ว่า จำเลยได้ให้ข้อมูลต่อเจ้าพนักงานตำรวจจนจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดพร้อมยึดเมทแอมเฟตามีนได้อีก ๒,๐๐๐ เม็ด เมื่อจำเลยไม่สืบพยานให้ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าว แม้ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๐๐ / ๒ ที่ให้อำนาจศาลลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำจะเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ซึ่งศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยแม้ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลชั้นต้น ทั้งยังปรากฏข้อเท็จจริงตามบันทึกการจับกุมก็ตาม แต่เมื่อคู่ความไม่เคยสืบพยานไว้ ถือไม่ได้ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ได้ว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบ จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓ / ๒๕๖๒ จำเลยมิได้ยื่นคำร้องหรือแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า จำเลยได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ข้อเท็จจริงที่จำเลยยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ว่า จำเลยได้ให้ข้อมูลสำคัญในคดีต่อเจ้าพนักงานตำรวจ จนกระทั่งขยายผลจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดพร้อมยึดเมทแอมเฟตามีนได้อีก ๒,๐๐๐ เม็ด แต่เมื่อจำเลยไม่สืบพยานให้ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าว ทำให้ข้อเท็จจริงที่จำเลยยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ไม่เคยเป็นข้อเท็จจริงที่คู่ความนำสืบกันไว้ แม้ตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๐๐ / ๒ ที่ให้อำนาจศาลลงโทษผู้กระทำความผิดที่ได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำจะเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ที่ศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยแม้ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลชั้นต้นก็ตาม แต่ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่ามีการนำสืบกันมาแล้วในศาลชั้นต้นตามประเด็นแห่งคดี แม้ข้อเท็จจริงดังกล่าวจะปรากฏตามสำเนาบันทึกการจับกุมก็ตาม เมื่อได้ความว่าโจทก์จำเลยไม่เคยนำสืบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ไว้แล้วในศาลชั้นต้น แต่เป็นข้อที่ จำเลยเพิ่งจะยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ ก็ถือไม่ได้ว่าข้อเท็จจริงนี้ได้ว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบ ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงต้องห้ามอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ และพ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒</u>

กลุ่มจำเลยเขม่นกับเพื่อนผู้เสียหายจนจำเลยชักมีดดาบออกมาข่มขู่ จากนั้นกลุ่มจำเลยขับรถจักรยานยนต์พบกลุ่มผู้เสียหายกำลังซ่อมรถ พวกจำเลยจึงใช้อาวุธปืนยิงเข้าไปในกลุ่มผู้เสียหาย แล้วจำเลยยังใช้มีดดาบที่ติดตัวมาวิ่งไล่ฟันพวกผู้เสียหายขณะวิ่งหลบหนี พฤติการณ์ที่จำเลยกับพวกชะลอความเร็วและจอดรถจักรยานยนต์อยู่ห่างจากกลุ่มผู้เสียหายประมาณ ๑๐๐ เมตร บ่งชี้ชัดว่าจำเลยกับพวกเห็นกลุ่มผู้เสียหายก่อนแล้ว และตกลงใจร่วมกันใช้อาวุธปืนยิงเข้าไปในกลุ่มผู้เสียหาย เมื่อยิงต่อเนื่องจนกลุ่มผู้เสียหายวิ่งหลบหนี จำเลยยังใช้มีดดาบวิ่งติดตามไล่ฟันกลุ่มผู้เสียหายอีก แสดงถึงเจตนาเป็นตัวการร่วมกันกระทำผิดมาแต่แรก ที่ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำเลยฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้เสียหาย ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๗๔ / ๒๕๖๒ กลุ่มจำเลยเขม่นกับเพื่อนบางคนของผู้เสียหายที่ ๑ จนถึงขั้นจำเลยชักอาวุธมีดดาบออกมาข่มขู่ ดำเนินต่อมาจนถึงกลุ่มจำเลยขับรถจักรยานยนต์พบกับกลุ่มผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งกำลังซ่อมรถ พวกของจำเลยก็ใช้อาวุธปืนยิงเข้าไปในกลุ่มผู้เสียหายที่ ๑ ต่อจากนั้นจำเลยซึ่งมีอาวุธมีดดาบติดตัวมาแต่แรกก็ใช้อาวุธมีดดาบนั้นวิ่งไล่ฟันพวกเพื่อนของผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งหลบหนีเข้าไปในซอย พฤติการณ์ที่จำเลยกับพวกชะลอความเร็วและจอดรถจักรยานยนต์อยู่ห่างจากกลุ่มผู้เสียหายที่ ๑ ประมาณ ๑๐๐ เมตร บ่งชี้ชัดในเวลานั้นจำเลยกับพวกเห็นกลุ่มผู้เสียหายที่ ๑ ก่อนแล้ว และตกลงใจร่วมกันที่จะประทุษร้ายด้วยการใช้อาวุธปืนยิงเข้าไปในกลุ่มผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งหวังผลได้ในระยะไกล เมื่อยิงติดต่อกัน ๔ ถึง ๕ นัด จนกระทั่งกลุ่มผู้เสียหายที่ ๑ แตกกระเจิงพากันวิ่งหลบหนีเข้าไปในซอย จำเลยยังใช้อาวุธมีดดาบวิ่งติดตามไล่ฟันกลุ่มผู้เสียหายที่ ๑ ต่อไปอีก แสดงให้เห็นถึงเจตนาร่วมกระทำผิดด้วยกันกับพวกมาแต่แรกในลักษณะตัวการ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาลงโทษจำเลยในความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓</u>

โจทก์ฟ้องให้จำเลยรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัย จำเลยให้การว่าโจทก์ทำสัญญาประกันภัยจริง แต่ปฏิเสธว่าจำเลยไม่ต้องรับผิด ภาระการพิสูจน์จึงตกแก่จำเลย แม้สัญญาเพิ่มเติมท้ายกรมธรรม์ประกันภัยระบุว่าบริษัทจะไม่จ่ายผลประโยชน์สำหรับการเจ็บป่วยเนื้องอก ถุงน้ำหรือมะเร็งทุกชนิดที่เกิดขึ้นในระยะเวลา ๑๒๐ วัน นับจากวันทำสัญญาเพิ่มเติมนี้ แต่การตีความข้อยกเว้นความรับผิดของผู้รับประกันภัยนั้นต้องตีความโดยเคร่งครัด การจะถือว่าโจทก์มีเนื้องอกหรือมะเร็งต้องเป็นการวินิจฉัยจากแพทย์ไม่ใช่ตามความเข้าใจโดยทั่วไปของผู้ป่วย สำหรับบันทึกของแพทย์ที่โจทก์ไปตรวจเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ระบุว่า อาการที่มามีก้อนที่ขาหนีบด้านซ้าย ๓ เดือนนั้น ก็น่าจะมาจากคำบอกกล่าวของโจทก์จากการซักถามประวัติแพทย์ไม่ได้ชี้ชัดว่าก้อนดังกล่าวเป็นเนื้องอกหรือมะเร็ง ประกอบกับในชั้นพิจารณาจำเลยไม่ได้นำแพทย์มาเบิกความให้ได้ความชัดเจนตามภาระการพิสูจน์ เมื่อต่อมาโจทก์เข้ารับการรักษาในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕โดยแพทย์ตรวจชิ้นเนื้อ ตรวจห้องปฏิบัติการและอัลตราซาวน์แล้วจึงพบว่าโจทก์เป็นมะเร็ง ต้องถือว่าโจทก์มีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งใน

วันดังกล่าวอันเป็นเวลาเกิน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่กรมธรรม์ประกันภัยเริ่มคุ้มครอง จำเลยจึงไม่อาจปฏิเสธความรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๒๖/๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องให้จำเลยรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัย จำเลยให้การว่าโจทก์ทำสัญญาประกันภัยจริง แต่ให้การปฏิเสธว่าจำเลยไม่ต้องรับผิด ภาระ การพิสูจน์ตกแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔/๑ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ ตามสัญญาเพิ่มเติมการประกันสุขภาพท้ายกรมธรรม์ประกันภัยให้คำนิยามคำว่าการเจ็บป่วยหมายถึง อาการความผิดปกติ การป่วยไข้หรือการเกิดโรคที่เกิดขึ้นกับผู้เอาประกันภัย และตามสัญญาข้อ ๑๑ ระยะเวลาที่ไม่คุ้มครอง ข้อ ข ระบุว่า “บริษัทจะไม่จ่ายผลประโยชน์ตามสัญญาเพิ่มเติมนี้ สำหรับการเจ็บป่วยดังต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นในระยะเวลา ๑๒๐ วัน นับจากวันทำสัญญาเพิ่มเติมนี้ ... โดยระบุ เนื้องอก ถุงน้ำหรือมะเร็งทุกชนิด”ไว้ ปัญหาว่าคำว่าเนื้องอกหรือมะเร็งตามที่ระบุในข้อยกเว้นนี้จะให้คำจำกัดความเพียงใด การตีความข้อยกเว้นความรับผิดของผู้รับประกันภัยนั้นต้องตีความโดยเคร่งครัด การที่จะถือว่าโจทก์มีเนื้องอกหรือมะเร็งจะต้องเป็นการวินิจฉัยจากแพทย์ไม่ใช่พิจารณาตามความเข้าใจโดยทั่วไปของผู้ป่วยเป็นเกณฑ์ ซึ่งตามบันทึกการตรวจของแพทย์ที่โรงพยาบาลนครธนที่โจทก์ไปตรวจเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ แพทย์ผู้ตรวจบันทึกไว้ว่าอาการที่มามีก้อนที่ขาหนีบด้านซ้าย ๓ เดือน น่าจะมาจากคำบอกกล่าวของโจทก์จากการซักถามประวัติ แพทย์ไม่ได้ชี้ชัดว่าก้อนดังกล่าวเป็นเนื้องอกหรือมะเร็งประกอบกับในชั้นพิจารณาจำเลยไม่ได้นำนายแพทย์ผู้ตรวจโจทก์หรือพยานที่เป็นแพทย์มาเบิกความเพื่อให้ได้ความชัดเจนตามภาระการพิสูจน์ ต่อมาโจทก์มาทำการรักษาที่โรงพยาบาลพญาไท ๑ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แพทย์รับโจทก์ไว้รักษาเป็นผู้ป่วยในและมีการตรวจโดยละเอียด ได้แก่ ตรวจชิ้นเนื้อ การตรวจห้องปฏิบัติการตรวจอัลตราซาวน์แล้วจึงพบว่าโจทก์เป็นมะเร็ง จึงต้องถือว่าโจทก์มีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งในวันดังกล่าวอันเป็นเวลาเกิน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่กรมธรรม์ประกันภัยเริ่มคุ้มครอง จำเลยจึงไม่อาจปฏิเสธความรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔</u>

โจทก์และจำเลยต่างเป็นผู้ประกอบการค้ารับจ้างเหมา จำเลยรับจ้างงานจากบุคคลภายนอกแล้วมาว่าจ้างช่วงแก่โจทก์ สัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลยจึงเป็นการงานที่ได้ทำเพื่อกิจการของจำเลย อันเป็นข้อยกเว้นไม่อยู่ในบังคับอายุความ ๒ ปี แต่เป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายจำเลยในฐานะลูกหนี้นั้นเองซึ่งมีกำหนดอายุความ ๕ ปี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๘๗ / ๒๕๖๐ โจทก์และจำเลยที่ ๑ ต่างเป็นผู้ประกอบการค้าและรับจ้างเหมาดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ และตัดหญ้าซึ่งจำเลยที่ ๑ รับจ้างงานดังกล่าวกับการทางพิเศษแห่งประเทศไทยแล้วนำมาว่าจ้างโจทก์อีกต่อหนึ่ง งานตามสัญญาดังกล่าวจึงเป็นการงานที่ได้ทำเพื่อกิจการของจำเลยที่ ๑ กรณีจึงเป็นเรื่องที่โจทก์ผู้ประกอบการค้าเรียกเอาค่าการงานที่ทำให้แก่จำเลยที่ ๑ เพื่อกิจการของจำเลยที่ ๑ เข้าข้อยกเว้นไม่

อยู่ในบังคับอายุความ ๒ ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓ / ๓๔ (๑) ตอนท้าย ที่ว่า เว้นแต่เป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายลูกหนี้นั้นเอง อายุความสิทธิเรียกร้องของโจทก์ย่อมมีกำหนด ๕ ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓ / ๓๓ (๕)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕</u>

ราคาประเมินของเจ้าพนักงานที่ดินเพียงแต่กำหนดไว้เพื่อการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม มิใช่ราคาที่แท้จริงของที่ดินพิพาท จึงมิใช่ทุนทรัพย์ในคดี เว้นแต่คู่ความจะรับรองให้ใช้ราคาประเมินดังกล่าวโจทก์บรรยายฟ้องถึงที่ดินพิพาทระบุเนื้อที่ ราคา และขอถือเป็นทุนทรัพย์ในคดีนี้ โดยเสียค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ดังกล่าว ทั้งในชั้นอุทธรณ์ศาลชั้นต้นยังเรียกเก็บค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์นั้น การที่ศาลชั้นอุทธรณ์หยิบยกราคาประเมินของเจ้าพนักงานที่ดินแล้วพิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ โดยเห็นว่าคดีโจทก์ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๗/๒๕๖๒ ราคาประเมินของเจ้าพนักงานที่ดินในสำนวนเป็นราคาที่คณะอนุกรรมการกำหนดไว้เพื่อการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์เท่านั้น มิใช่ราคาที่แท้จริงของที่ดินพิพาท ราคาประเมินจึงมิใช่ทุนทรัพย์ที่แท้จริงในคดี เว้นแต่คู่ความจะรับรองและให้ใช้ราคาประเมินดังกล่าวเป็นทุนทรัพย์ โจทก์บรรยายฟ้องว่าโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่พิพาทเนื้อที่ ๒ ตารางวาเศษ ราคา ๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งโจทก์ขอถือเป็นทุนทรัพย์ในคดีนี้ โดยเสียค่าขึ้นศาลในทุนทรัพย์ดังกล่าว และในชั้นอุทธรณ์ศาลชั้นต้นก็เรียกเก็บค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ในทุนทรัพย์ ๑๐๐,๐๐๐ บาท การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ หยิบยกราคาประเมินของเจ้าพนักงานที่ดินว่ามีราคาเพียง ๒๔,๘๐๐ บาท แล้วพิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ โดยเห็นว่าคดีโจทก์ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จึงเป็นการที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ไม่ปฏิบัติตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๓ (๑) ประกอบมาตรา ๒๕๒ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ จึงไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖</u>

ต้นไม้สูงใหญ่ของจำเลยปลูกใกล้ชิดแนวเสาไฟฟ้าของโจทก์ ในกรณีมีพายุฟ้าคะนองโอกาสที่ต้นไม้จะโค่นล้มย่อมมีมากเป็นธรรมดา ทั้งเหตุฝนฟ้าคะนองลมพัดแรงและมีต้นไม้หักโค่นในฤดูฝนหรือก่อนถึงฤดูฝนก็เป็นภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทุกปีอันเป็นเรื่องที่อาจคาดการณ์และป้องกันได้ กรณีจึงมิใช่เหตุสุดวิสัยตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๖๓ / ๒๕๖๐ ต้นไม้สูงใหญ่ของจำเลยปลูกใกล้แนวเสาไฟฟ้าของโจทก์มาก ถ้าโค่นล้มทับสายไฟฟ้าย่อมจะเกิดอันตรายแก่สายไฟฟ้า อุปกรณ์ และเสาไฟฟ้า ยิ่งกรณีมีพายุฟ้าคะนองโอกาสที่ต้นไม้จะโค่นล้มก็มีมากเป็นธรรมดา ตามปกติแล้วในฤดูฝนหรือก่อนจะถึงฤดูฝนย่อมเกิดเหตุฝนฟ้าคะนองลมพัดแรงและมีต้นไม้หักโค่นล้มได้ เหตุดังกล่าวเป็นเรื่องที่อาจคาดการณ์และป้องกันได้ เหตุฝนฟ้าคะนองและมีลมพัด

ในฤดูฝนหรือก่อนจะถึงฤดูฝนอันเป็นภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทุกปี จึงมิใช่เหตุสุดวิสัยที่ไม่อาจป้องกันได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗</u>

การเรียกค่าสินไหมทดแทนกรณีผิดสัญญามีบทบัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้วตาม ป.พ.พ. บรรพ ๒ หนี้ จึงไม่อาจนำบทบัญญัติเรื่องละเมิดที่กำหนดให้ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความที่เสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงินมาเทียบเคียงเพื่อใช้สิทธิเรียกค่าเสียหายในส่วนนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๙๑/ ๒๕๖๐ ตามฟ้องเป็นกรณีกล่าวอ้างว่า จำเลยผิดสัญญาโดยชำระหนี้ไม่ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้ ตาม ป.พ.พ. บรรพ ๒ หนี้ ลักษณะ ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป หมวด ๒ ผลแห่งหนี้ ส่วนที่ ๑ การไม่ชำระหนี้ มาตรา ๒๑๕ บัญญัติว่า เจ้าหนี้จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่การนั้นก็ได้ ในการตีความก็ย่อมหมายถึงความเสียหายที่เกิดจากการผิดสัญญาทำให้เห็นได้ว่ากรณีผิดสัญญามีบทกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้วในการเรียกค่าสินไหมทดแทน จึงมิอาจนำบทบัญญัติ ป.พ.พ. มาตรา ๔ วรรคสอง มาเทียบเคียงเพื่อใช้บังคับตามบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ. มาตรา ๔๔๖ วรรคหนึ่ง ในการที่มีการกระทำละเมิดในบางกรณีซึ่งกำหนดให้ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความที่เสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงินแก่ผู้เสียหาย โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายส่วนนี้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘</u>

เดิมโจทก์ประสงค์จะจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้เงินกู้จากจำเลย แต่เมื่อจำเลยขอให้ทำเป็นสัญญาขายฝาก โจทก์ก็ยินยอมแม้จะอ้างว่าไม่มีทางเลือก เท่ากับว่าโจทก์ยอมเปลี่ยนมาเป็นทำสัญญาขายฝากโดยสมัครใจแม้จะไม่เต็มใจนัก สัญญาขายฝากดังกล่าวจึงมิใช่เป็นนิติกรรมอำพรางสัญญากู้ยืม และเมื่อถึงกำหนดตามสัญญาขายฝากหากโจทก์จะไถ่ถอนแต่ติดต่อจำเลยไม่ได้ โจทก์ก็อาจนำเงินไปวางเป็นสินไถ่ต่อสำนักงานวางทรัพย์ภายในกำหนดเวลาไถ่โดยสละสิทธิถอนทรัพย์ที่วางไว้นั้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๘๘๑ / ๒๕๖๐ โจทก์ประสงค์ที่จะจำนองที่ดินตามฟ้องเพื่อประกันการกู้ยืมเงินจากจำเลย แต่เมื่อจำเลยขอให้ทำเป็นสัญญาขายฝาก โจทก์ก็ยินยอมเพียงแต่อ้างว่าไม่มีทางเลือก ซึ่งจะเห็นได้ว่าโจทก์ยินยอมเปลี่ยนมาเป็นทำสัญญาขายฝากตามที่จำเลยต้องการแม้จะไม่ค่อยเต็มใจนัก แต่ก็ถือว่าเป็นการสมัครใจ ทั้งเมื่อถึงกำหนดตามสัญญาขายฝากแล้ว หากโจทก์มีเงินครบจำนวนและพร้อมที่จะไถ่การขายฝากแล้ว หากโจทก์ไม่สามารถติดต่อจำเลยได้ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุใดก็ตาม โจทก์ก็สามารถนำเงินไปวางเป็นสินไถ่ต่อสำนักงานวางทรัพย์ภายในกำหนดเวลาไถ่โดยสละสิทธิถอนทรัพย์ที่ได้วางไว้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๙๒ ได้ แต่ไม่

ปรากฏว่าโจทก์ได้กระทำการดังกล่าวหรือแม้แต่จะไปติดต่อที่สำนักงานที่ดินเพื่อแสดงให้เห็นว่าโจทก์พร้อมที่จะไถ่ถอนที่ดินดังกล่าว แต่ได้ความว่าโจทก์รอจนพ้นกำหนดเวลาแล้วจึงได้ไปพบจำเลย ส่วนเรื่องดอกเบี้ยที่ตกลงกันนั้น เป็นเรื่องที่โจทก์กับจำเลยตกลงกันเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากสัญญาขายฝากซึ่งจะใช้บังคับกันได้หรือไม่เพียงใดนั้นเป็นอีกส่วนหนึ่ง สัญญาขายฝากตามฟ้องจึงมิใช่เป็นนิติกรรมอำพรางสัญญากู้ยืม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙</u>

คดีอาญาที่โจทก์ฟ้องและศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยจนเสร็จเด็ดขาดแล้วก่อนที่โจทก์มาฟ้องเป็นคดีแพ่งนี้ กฎหมายบัญญัติให้คดีแพ่งมีอายุความ ๑๐ ปี ไม่ว่าสิทธิเรียกร้องเดิมจะมีอายุความเท่าใด ดังนั้น เมื่อนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันฟ้องยังไม่ล่วงเลยกำหนดดังกล่าว ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๘๖๖/ ๒๕๖๐ (ประชุมใหญ่) ในคดีอาญามีการฟ้องคดี และศาลพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๑ จนคดีเสร็จเด็ดขาดแล้วก่อนที่โจทก์ทั้งสองได้มาฟ้องคดีนี้ ซึ่งตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๕๑ วรรคสาม บัญญัติให้มีกำหนดอายุความในมาตรา ๑๙๓ / ๓๒ แห่ง ป.พ.พ. ซึ่งบัญญัติให้มีกำหนด ๑๐ ปี ทั้งนี้ ไม่ว่าสิทธิเรียกร้องเดิมจะมีกำหนดอายุความเท่าใด ดังนั้น เมื่อเหตุเกิดวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๔ และโจทก์ทั้งสองนำคดีมาฟ้องวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ คดีโจทก์ทั้งสองสำหรับจำเลยที่ ๑ จึงไม่ขาดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐</u>

ในวันนัดฟังคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ จำเลยยื่นคำร้องว่ามูลหนี้ตามเช็คพิพาทที่โจทก์ฟ้องเป็นคดีแพ่งได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลพิพากษาตามยอมคดีถึงที่สุดแล้ว กรณีจึงเป็นดุลพินิจของศาลที่จะตรวจสอบว่าเป็นความจริงหรือไม่ กฎหมายไม่ได้บังคับให้ศาลต้องไต่สวนก่อน เมื่อโจทก์ไม่มาศาลและศาลชั้นต้นส่งสำนวนคืนเพื่อให้ศาลชั้นอุทธรณ์พิจารณาซึ่งศาลชั้นอุทธรณ์เห็นว่าพยานหลักฐานเพียงพอวินิจฉัยได้ตามคำร้องโดยไม่จำต้องไต่สวนก่อนมูลหนี้ตามสัญญาซื้อขายย่อมเป็นอันระงับสิ้นไป โจทก์คงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้แก่ตนตามสัญญาประนีประนอมยอมความเท่านั้น แม้จำเลยไม่ชำระหนี้ตามสัญญาดังกล่าว โจทก์ก็ไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยรับผิดในมูลหนี้ตามเช็คพิพาทได้อีก เป็นผลให้คดีเลิกกันและสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมระงับไปตามกฎหมาย และแม้สัญญาประนีประนอมยอมความบางข้อระบุว่าการทำสัญญาดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับคดีอาญานี้เป็นทำนองยกเว้นมิให้ถือว่าคดีอาญาเลิกกันด้วยก็ตาม แต่ก็เป็นข้อตกลงที่มีวัตถุประสงค์ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยชัดแจ้งอันตกเป็นโมฆะ แต่อย่างไรก็ดี ข้อตกลงนี้ก็อาจแยกต่างหากจากข้อตกลงอื่นได้ จึงไม่ทำให้สัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งทั้งหมดตกเป็นโมฆะไปด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๘๘/๒๕๖๒ ในวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏต่อศาลจากการยื่นคำร้องของจำเลยที่ ๒ ว่า มูลหนี้ตามเช็คพิพาทซึ่งถูกโจทก์นำไปฟ้องเป็นคดีแพ่งมีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลได้พิพากษาตามยอม คดีถึงที่สุดแล้ว ย่อมเป็นดุลพินิจของศาลที่จะตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวว่าถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่โดยอาศัยพยานหลักฐานอย่างไร หาได้มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดบังคับให้ศาลต้องทำการไต่สวนรับฟังคำคัดค้านของโจทก์เสียก่อนไม่ ฉะนั้น การที่โจทก์ไม่มาศาลในวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ และศาลชั้นต้นส่งสำนวนคืนเพื่อให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิจารณาคำร้องของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าว เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เห็นเป็นการเพียงพอที่จะรับฟังข้อเท็จจริงว่าเป็นไปตามสำเนาคำฟ้องประกอบกับสำเนาสัญญาประนีประนอมยอมความซึ่งรับรองความถูกต้องโดยเจ้าพนักงานศาลข้างต้น ก็ชอบที่จะมีคำวินิจฉัยได้โดยไม่จำต้องไต่สวนก่อนมูลหนี้ซื้อเครื่องยนต์และอุปกรณ์รถยนต์ซึ่งจำเลยที่ ๒ ชำระหนี้ด้วยเช็คพิพาทถูกโจทก์นำไปฟ้องเป็นคดีแพ่ง ซึ่งต่อมาโจทก์และจำเลยที่ ๒ ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในคดีแพ่งดังกล่าวและศาลพิพากษาตามยอม คดีถึงที่สุดแล้ว ผลของสัญญาประนีประนอมยอมความย่อมทำให้สิทธิของโจทก์ที่จะเรียกร้องให้จำเลยที่ ๒ ชำระเงินตามมูลหนี้ค่าซื้อเครื่องยนต์และอุปกรณ์รถยนต์จากการออกเช็คพิพาทเป็นอันระงับสิ้นไป ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๒ โจทก์คงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยที่ ๒ ชำระหนี้แก่ตนตามสัญญาประนีประนอมยอมความเท่านั้น แม้จำเลยที่ ๒ จะไม่ชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โจทก์ก็ไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยที่ ๒ รับผิดในมูลหนี้ตามเช็คพิพาทได้อีก จึงต้องถือว่าหนี้ค่าซื้อเครื่องยนต์และอุปกรณ์รถยนต์ที่จำเลยที่ ๒ ออกเช็คพิพาทเพื่อใช้เงินนั้น เป็นอันสิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลในคดีนี้มีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงเป็นอันเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๗ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ ส่วนที่ในสัญญาประนีประนอมยอมความข้อ ๑ ระบุไว้ว่า การทำสัญญาประนีประนอมยอมความนี้ไม่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาที่วินิจฉัยอยู่นี้ เป็นทำนองยกเว้นมิให้ถือว่าคดีอาญาเลิกกันด้วยก็ตาม แต่ข้อตกลงดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยชัดแจ้งจึงตกเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวสามารถแยกออกต่างหากจากข้อตกลงตามสัญญาประนีประนอมยอมความในข้ออื่นได้ จึงไม่ทำให้สัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งตกเป็นโมฆะทั้งหมด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑</u>

ผู้ประกอบการค้าเรียกเอาค่าของที่ได้ส่งมอบซึ่งมีอายุความสองปีนั้น ต้องเป็นการซื้อขายเพื่อบริโภคเองไม่เกี่ยวข้องกับกิจการหรือธุรกิจหลักของลูกหนี้ เมื่อจำเลยที่ ๒ ประกอบกิจการซื้อและรับมอบสินค้าอุปกรณ์ตกปลาจากโจทก์มาขายต่อแก่ลูกค้าย่อมเป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของจำเลยที่ ๒ ในฐานะลูกหนี้ อันมีอายุความห้าปี นับแต่วันที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๗๘๑ / ๒๕๖๐ สิทธิเรียกร้องของผู้ประกอบการค้าเรียกเอาค่าของที่ได้ส่งมอบที่จะมีอายุความสองปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๓๔ (๑) นั้น ต้องเป็นการซื้อขายเพื่อบริโภคเองของลูกหนี้ ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการหรือธุรกิจหลักของลูกหนี้ แต่กิจการของจำเลยที่ ๒ คือซื้อและรับมอบสินค้าอุปกรณ์ตกปลาจากโจทก์มาขายต่อแก่ลูกค้าของจำเลยที่ ๒ ในประเทศไทย การซื้อสินค้ามาขายต่อเช่นนี้ ย่อมเป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายลูกหนี้คือจำเลยที่ ๒ นั้นเอง ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๓๔ (๑) ตอนท้าย อายุความสิทธิเรียกร้องของโจทก์ย่อมมีกำหนดห้าปี นับแต่วันที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๕) มิใช่สองปี

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒</u>

การจอดรถบนไหล่ทางในที่มืดเวลากลางคืน และมีบางส่วนของตัวรถพ่วงล้ำเข้าไปในช่องเดินรถโดยไม่แสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณที่ด้านหน้าและด้านหลังรถเพื่อให้ผู้ขับรถแล่นมาเห็นรถที่จอดอยู่ แม้จะมีผู้ขับรถแล่นมาด้วยความเร็วสูง แต่หากแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณ ผู้ขับรถที่แล่นมานั้นอาจชะลอความเร็วรถทำให้ไม่พุ่งชนรถพ่วงได้ ผู้ขับรถพ่วงจึงมีส่วนประมาทเลินเล่อมากกว่าผู้ที่ขับรถแล่นมาชน แม้คำฟ้องในส่วนของผู้เอาประกันภัยขาดอายุความ แต่ก็หาใช่เหตุทำให้หนี้ระงับไปไม่ ทั้งผู้ขับรถพ่วงซึ่งเป็นลูกจ้างของผู้เอาประกันภัยขับรถไปในทางการที่จ้างย่อมถือเสมือนว่าเป็นผู้เอาประกันภัยเองตามเงื่อนไขและความคุ้มครองกรมธรรม์ประกันภัย ผู้รับประกันภัยค้ำจุนจึงต้องร่วมรับผิดกับผู้ขับรถพ่วงใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญา แต่ถึงกระนั้นผู้รับประกันภัยค้ำจุนมิใช่ผู้ทำละเมิดหรือต้องร่วมรับผิดกับผู้ทำละเมิดอย่างลูกหนี้ร่วม ตามกรมธรรม์เพียงแต่กำหนดวงเงินความเสียหายที่จะต้องรับผิดโดยมิได้ระบุให้ผู้รับประกันภัยค้ำจุนต้องร่วมรับผิดเช่นเดียวกับผู้ทำละเมิด ผู้รับประกันภัยค้ำจุนจึงไม่ต้องรับผิดในดอกเบี้ยนับแต่วันที่ทำละเมิด และเมื่อหนี้หรือค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยค้ำจุนมิได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน ทั้งไม่ปรากฏว่าได้มีการทวงถามกรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าผู้รับประกันภัยค้ำจุนตกเป็นผู้ผิดนัด และคงต้องรับผิดใช้ดอกเบี้ยตั้งแต่วันฟ้องเท่านั้น ปัญหาเรื่องการกำหนดความรับผิดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๘๖๖/๒๕๖๐ (ประชุมใหญ่) จำเลยที่ ๑ จอดรถบนไหล่ทางในที่มืดในเวลากลางคืน มีบางส่วนของตัวรถพ่วงล้ำเข้าไปในช่องเดินรถโดยจำเลยที่ ๑ ไม่แสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณที่ด้านหน้าและด้านหลังรถเพื่อให้ผู้ขับรถแล่นมาเห็นรถที่จอดอยู่ จึงเป็นการยากที่ผู้ขับรถแล่นมาในช่องทางเดินรถดังกล่าวจะมองเห็นและขับรถหลบหลีกหรือห้ามล้อรถไม่ให้ชนกับรถที่จอดอยู่ได้ทัน ส่วนผู้ตายแม้ได้ความว่าขับรถมาด้วยความเร็วสูงก็ตาม แต่หากจำเลยที่ ๑ แสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณเตือนที่ด้านหน้าและด้านหลังรถเพียงพอที่ผู้ตายอาจมองเห็นได้ ผู้ตายอาจชะลอความเร็วของรถได้ทัน และไม่ขับรถพุ่งชนรถพ่วงที่จอดอยู่ได้ จำเลยที่ ๑ จึงมีส่วนประมาทเลินเล่อมากกว่าผู้ตาย

แม้ฟ้องโจทก์ทั้งสองในส่วนของจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยขาดอายุความดังที่วินิจฉัยมาก็ตาม แต่การที่คดีสำหรับจำเลยที่ ๒ ขาดอายุความก็หาใช่เหตุทำให้หนี้ระงับไปไม่ ทั้งจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๒ ขับรถไปในทางการที่จ้างย่อมถือเสมือนว่าเป็นผู้เอาประกันภัยเองตามเงื่อนไขและความคุ้มครองกรมธรรม์ประกันภัย จำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยค้ำจุนจึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญา

โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันชำระค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันทำละเมิด แต่จำเลยที่ ๓ เป็นเพียงผู้รับประกันภัยค้ำจุนซึ่งมีความผูกพันที่จะต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความวินาศภัย อันเกิดขึ้นตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ไม่ใช่ผู้ทำละเมิดหรือต้องร่วมรับผิดกับผู้ทำละเมิดอย่างลูกหนี้ร่วม เมื่อกรมธรรม์เพียงแต่กำหนดวงเงินความเสียหายที่จำเลยที่ ๓ จะต้องรับผิดโดยมิได้ระบุให้จำเลยที่ ๓ ร่วมรับผิดเช่นเดียวกับผู้ทำละเมิด จำเลยที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดในดอกเบี้ยนับแต่วันที่ทำละเมิด ประกอบกับหนี้หรือค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยค้ำจุนมิได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน และไม่ปรากฏว่าโจทก์ทั้งสองได้ทวงถามให้จำเลยที่ ๓ ชำระหนี้ กรณียังถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ ตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้มาก่อนที่โจทก์ทั้งสองจะนำคดีมาฟ้อง จำเลยที่ ๓ จึงต้องรับผิดใช้ดอกเบี้ยตั้งแต่วันฟ้องเป็นต้นไป ปัญหาเรื่องการกำหนดความรับผิดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓</u>

การแก้ไขคำให้การในคดีอาญา จำเลยสามารถยื่นคำร้องได้ก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาเท่านั้น เมื่อจำเลยยื่นคำร้องในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา จึงไม่อาจกระทำได้ อย่างไรก็ดีการที่จำเลยขอให้การรับสารภาพในชั้นฎีกาถือได้ว่าจำเลยยอมรับข้อเท็จจริงโดยไม่โต้แย้งที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๘/๒๕๖๑ การแก้ไขคำให้การ จำเลยที่ ๑ สามารถยื่นคำร้องได้ก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาเท่านั้น การที่จำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องในระหว่างที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา จึงไม่อาจกระทำได้ ต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๓ วรรคสอง แต่อย่างไรก็ดี การที่จำเลยที่ ๑ ขอให้การรับสารภาพในชั้นฎีกาเช่นนี้ ถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ ยอมรับข้อเท็จจริงโดยไม่โต้แย้งที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๒๖๗ และมาตรา ๒๖๘

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔</u>

การขอให้ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงนั้น จะต้องยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาอุทธรณ์ เมื่อโจทก์บรรยายฟ้องมาแล้วว่า ที่ดินพิพาทมีราคาประเมิน ๕๐,๐๐๐ บาท และถือเป็นทุนทรัพย์ที่พิพาทในคดี จำเลยซึ่งมีทนายความแก้ต่างย่อมทราบมาแต่ต้นว่า คดีนี้ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง และอยู่ในวิสัยที่จะยื่นคำร้องพร้อมกับอุทธรณ์ได้ แต่จำเลยยื่นเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวจึงหาอาจกระทำได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙ / ๒๕๖๑ การขอให้ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุอันควรที่จะอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคท้าย ผู้อุทธรณ์ต้องยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลายื่นอุทธรณ์ จะยื่นเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวหาได้ไม่ ดังนี้ เมื่อคดีนี้ครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๙ การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุสมควรที่จะอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ จึงเป็นการยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์แล้ว

โจทก์ได้บรรยายมาในคำฟ้องแล้วว่า ที่ดินพิพาทมีราคาประเมิน ๕๐,๐๐๐ บาท และโจทก์ถือเป็นทุนทรัพย์ที่พิพาทในคดี จำเลยซึ่งมีทนายความช่วยแก้ต่างให้จึงย่อมต้องทราบมาแต่ต้นแล้วว่าแม้จะอย่างไรก็ตามคดีนี้ก็ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จำเลยจึงอยู่ในวิสัยที่จะยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงพร้อมกับอุทธรณ์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕</u>

แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอคืนรถกระบะของกลางตามประมวลกฎหมายอาญา แต่ก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากคดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยและริบรถกระบะของกลางตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อันเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติดที่ว่า คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เฉพาะการกระทำซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้เป็นที่สุดและในกรณี ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด คู่ความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องไปพร้อมกับฎีกาต่อศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลนั้นให้คู่ความฝ่ายที่ขออนุญาตฎีกาฟัง เพื่อขอให้พิจารณารับฎีกาไว้วินิจฉัยก็ได้ เมื่อผู้ร้องฎีกาโดยไม่ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงเป็นที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๐ / ๒๕๖๑ แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอคืนรถกระบะของกลาง ตาม ป.อ. มาตรา ๓๖ ก็ตาม แต่คำร้องของผู้ร้องก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากคดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยและริบรถกระบะของกลาง ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ คดีของผู้ร้องจึงเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยา

เสพติดอันอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย ซึ่งมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า “ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยมิชักช้า และภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๙ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เฉพาะการกระทำซึ่งเป็นความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดให้เป็นที่สุด” และมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่งแล้ว คู่ความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องไปพร้อมกับฎีกาต่อศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลนั้นให้คู่ความฝ่ายที่ขออนุญาตฎีกาฟัง เพื่อขอให้พิจารณารับฎีกาไว้วินิจฉัยก็ได้” ดังนี้ เมื่อผู้ร้องฎีกาโดยไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงเป็นที่สุดตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖</u>

ตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว กำหนดห้ามมิให้ศาลสั่งกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้ อันเป็นบทบัญญัติเฉพาะและเป็นข้อยกเว้น ป.อ. กรณีที่ให้กักขังแทนค่าปรับหรือยึดอายัดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องเพื่อใช้ค่าปรับดังนี้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ออกหมายยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๖ / ๒๕๖๑ (ประชุมใหญ่) พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ... ห้ามมิให้ศาลสั่งกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้...” และวรรคสองบัญญัติว่า “ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ แต่ไม่มีเงินชำระค่าปรับให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๐/๑ มาตรา ๓๐/๒ และมาตรา ๓๐/๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม “ จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับไม่ให้มีการกักขังแทนค่าปรับคงให้ส่งไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเท่านั้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติเฉพาะและเป็นข้อยกเว้น ป.อ. มาตรา ๒๙ ที่ให้กักขังแทนค่าปรับหรือยึดทรัพย์สินอายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินเพื่อใช้ค่าปรับซึ่งเป็นบททั่วไปเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิสวัสดิภาพและวิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้สามารถที่จะดำเนินชีวิตต่อไปได้และกลับคืนสู่สังคมในสภาพที่ดีขึ้น เมื่อการบังคับคดีตามคำพิพากษาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเสร็จสิ้น โดยจะเห็นได้จากวรรคสองแห่งมาตรา ๑๔๕ ดังกล่าว ที่ให้นำมาตรา ๓๐/๑ มาตรา ๓๐/๒ และมาตรา ๓๐/๓ แห่ง ป.อ. มาใช้โดยอนุโลมเท่านั้น มิได้กล่าวถึงมาตรา ๒๙ แห่ง ป.อ. แต่ประการใด โจทก์ไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ออกหมายยึดทรัพย์สิน หรืออายัดทรัพย์สินของจำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗</u>

หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัดย่อมเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด และต้องร่วมรับผิดชำระหนี้ของห้าง แม้หนี้ดังกล่าวจะก่อให้เกิดขึ้นก่อนที่จะเข้ามาเป็นหุ้นส่วนก็ตาม ส่วนหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างในขณะก่อหนี้จนกระทั่งผิดนัด และออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการไม่เกินสองปีนั้น ก็ต้องร่วมรับผิดชำระหนี้ของห้างด้วยเช่นเดียวกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๕ / ๒๕๖๑ จำเลยที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด จำเลยที่ ๓ จึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแก่โจทก์ แม้หนี้ดังกล่าวจำเลยที่ ๑ จะก่อให้เกิดขึ้นก่อนที่จำเลยที่ ๓ เข้ามาเป็นหุ้นส่วนก็ตาม ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๕๒ ประกอบมาตรา ๑๐๗๗ (๒) และมาตรา ๑๐๘๐ วรรคหนึ่ง ส่วนจำเลยที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ ในขณะที่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์จนกระทั่งจำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้และออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ เมื่อโจทก์ฟ้องคดีนี้วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ยังอยู่ในเวลาสองปีนับแต่วันที่จำเลยที่ ๒ ออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแก่โจทก์เช่นกันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๖๘ ประกอบมาตรา ๑๐๘๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐๘๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘</u>

จำเลยฎีกาโดยคัดลอกถ้อยคำในอุทธรณ์ของจำเลยและแก้ไขปรับปรุงเพียงเล็กน้อย ทั้งยังหยิบยกเอาบางช่วงบางตอนของคำเบิกความ และคำให้การในชั้นสอบสวน กับคำวินิจฉัยของศาลชั้นอุทธรณ์มากล่าวไว้ แล้วสรุปว่า ข้อเท็จจริงเป็นดังที่จำเลยต่อสู้โดยไม่ได้กล่าวว่ามีเหตุผลอย่างไรจึงควรรับฟังเช่นนั้น ฎีกาของจำเลยจึงไม่ได้คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ว่าไม่ถูกต้องอย่างไร เป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๕/ ๒๕๖๑ จำเลยฎีกาโดยมีเนื้อหาอยู่ในข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ สำหรับฎีกาข้อ ๔ เป็นการคัดลอกถ้อยคำส่วนที่เป็นเนื้อหาในอุทธรณ์ของจำเลยมาแทบทั้งสิ้น และมีการแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำบางตอนเพียงเล็กน้อยแต่เนื้อหายังคงเป็นเช่นเดียวกับอุทธรณ์ ส่วนฎีกาข้อ ๒ และข้อ ๓ เป็นการหยิบยกเอาบางช่วงบางตอนของคำเบิกความและคำให้การในชั้นสอบสวนของผู้เสียหายบ้าง คำเบิกความของจำเลยบ้างและคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ บ้าง มากล่าวไว้ แล้วสรุปว่า ข้อเท็จจริงเป็นดังที่จำเลยนำสืบต่อสู้โดยไม่ได้กล่าวว่ามีเหตุผลอย่างไรจึงควรรับฟังข้อเท็จจริงเป็นเช่นนั้น ทั้งข้อเท็จจริงตามที่จำเลยสรุปก็เป็นส่วนหนึ่งในฎีกาข้อ ๔ นั่นเอง ฎีกาของจำเลยจึงไม่ได้คัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ว่าไม่ถูกต้องอย่างไร เป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙</u>

โจทก์รับโอนการครอบครองที่ดิน น.ส. ๓ ก. ที่พิพาทมาจากบุคคลอื่น โดยมิได้จดทะเบียนโอน ส่วนจำเลยซื้อที่ดินดังกล่าวมาจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลและจดทะเบียนรับโอนแล้ว จำเลยจึงเป็นบุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิในที่ดินพิพาทโดยเสียค่าตอบแทนและจดทะเบียนสิทธิแล้ว เมื่อคดีไม่มีประเด็นในเรื่องจำเลยซื้อที่ดินพิพาทและจดทะเบียนสิทธิโดยไม่สุจริตหรือไม่ และจำเลยยังได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานด้วยว่ากระทำการโดยสุจริต จำเลยจึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๒๘ / ๒๕๖๑ โจทก์ได้รับโอนการครอบครองที่ดินพิพาทซึ่งมีเอกสารสิทธิในที่ดินเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) มาจาก ม. โดยมิได้มีการจดทะเบียนการโอนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่เมื่อจำเลยซื้อที่ดินพิพาทมาจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลและได้จดทะเบียนการรับโอนที่ดินดังกล่าวแล้ว คดีจึงต้องด้วยบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๐ ซึ่งบัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลผู้ซื้อทรัพย์สินโดยสุจริตในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล...ฯ...นั้น ท่านว่ามิเสียไปแม้ภายหลังจะพิสูจน์ได้ว่า ทรัพย์สินนั้นมิใช่ของจำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา...ฯ...” ดังนั้น จำเลยจึงเป็นบุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิในที่ดินพิพาทมาโดยเสียค่าตอบแทนและได้จดทะเบียนสิทธิแล้ว เมื่อโจทก์ไม่ได้กล่าวอ้างมาในคำฟ้องว่า จำเลยซื้อที่ดินพิพาทและจดทะเบียนสิทธิโดยไม่สุจริต ซึ่งนอกจากจะไม่มีประเด็นว่า จำเลยซื้อที่ดินพิพาทและจดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตหรือไม่แล้ว จำเลยยังได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖ ด้วยว่ากระทำการโดยสุจริต การที่โจทก์เป็นผู้ที่ได้ที่ดินพิพาทโดยการรับโอนการครอบครอง จึงไม่อาจยกสิทธิที่ได้มาโดยการรับโอนการครอบครองขึ้นต่อสู้จำเลยได้ จำเลยจึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๐</u>

การครอบครองปรปักษ์ตามกฎหมายนั้น นอกจากจะต้องเป็นการครอบครองโดยสงบและเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว ยังต้องครอบครองทรัพย์สินของบุคคลอื่นด้วย เมื่อผู้ร้องบรรยายคำร้องขอว่า ที่ดินพิพาทที่ครอบครองเป็นของผู้ร้องตั้งแต่ได้รับมรดกจากมารดา อันเป็นการครอบครองทรัพย์สินของตนเอง ดังนี้ ศาลจึงไม่อาจพิพากษาให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๖๒ /๒๕๖๑ ผู้ร้องบรรยายคำร้องขอยืนยันว่า ที่ดินพิพาทเป็นของผู้ร้องมาตั้งแต่ได้รับมรดกมาจาก ก. ซึ่งเป็นมารดา เมื่อการครอบครองอสังหาริมทรัพย์อันจะทำให้ผู้ครอบครองได้กรรมสิทธิ์ตาม ป.พ.พ. ๑๓๘๒ นอกจากจะต้องเป็นการครอบครองโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลา ๑๐ ปี แล้ว ยังจะต้องเป็นการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นของบุคคลอื่นด้วย ดังนั้น แม้ผู้ร้องบรรยายคำร้องขอโดยมุ่งประสงค์จะกล่าวอ้างเรื่องการครอบครองปรปักษ์ แต่กลับยืนยันว่าผู้ร้อง

ครอบครองที่ดินพิพาทอันเป็นทรัพย์สินของตนเองมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๐ ศาลจึงไม่อาจพิพากษาให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ในที่ดินของผู้ร้องเองได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑</u>

จำเลยทั้งสองใช้ชื่อตนเองประกอบกิจการสถานพยาบาลร่วมกัน อันมีลักษณะเป็นห้างหุ้นส่วน ต้องถือว่าหุ้นส่วนทุกคนเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและความเกี่ยวพันระหว่างหุ้นส่วนผู้จัดการกับผู้เป็นหุ้นส่วนอื่นจะต้องบังคับตามบทบัญญัติว่าด้วยตัวแทน การกระทำละเมิดของหุ้นส่วนคนหนึ่งถือเป็นการกระทำแทนผู้เป็นหุ้นส่วนอื่นที่เป็นตัวการด้วย เมื่อจำเลยที่ ๑ ในฐานะตัวแทนของจำเลยที่ ๒ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ในผลของการกระทำละเมิดนั้นด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๗๗ / ๒๕๖๑ จำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ ใช้ชื่อตนเองประกอบกิจการสถานพยาบาลว่า นัทพันธุ์-ธนิกานต์ คลินิก อันมีลักษณะเป็นการตกลงกัน เพื่อกระทำกิจการในการให้บริการอันมีลักษณะเป็นห้างหุ้นส่วนที่ต้องถือว่าหุ้นส่วนทุกคนเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๓๓ วรรคสอง จึงต้องบังคับตามมาตรา ๑๐๔๒ ในเรื่องความเกี่ยวพันระหว่างหุ้นส่วนผู้จัดการกับผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหลายอื่นนั้น ให้บังคับด้วยบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยตัวแทน เมื่อจำเลยที่ ๑ เป็นตัวแทนของจำเลยที่ ๒ ในการร่วมกันให้บริการที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ตามคำฟ้องของโจทก์และ การนำพยานหลักฐานเข้าสืบฟังว่าการกระทำละเมิดดังกล่าวเป็นการกระทำของจำเลยที่ ๑ ผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วนโดยมีจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กระทำกิจการร่วมกัน อันมีลักษณะเป็นห้างหุ้นส่วนที่เป็นตัวแทนซึ่งกันและกัน การกระทำละเมิดของหุ้นส่วนคนหนึ่งถือเป็นการกระทำแทนผู้เป็นหุ้นส่วนอื่นที่เป็นตัวการด้วย จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ในผลของการกระทำละเมิดนั้นด้วย ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒</u>

โจทก์จำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลให้แก่จำเลยที่ ๑ ในลักษณะเงินเชื่อเกินราคาที่กำหนดในสลากกินแบ่งแต่ละฉบับ แสดงว่าโจทก์มีเจตนาฝ่าฝืน พ.ร.บ.สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อผลประโยชน์จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งเกินราคา แม้จำเลยที่ ๑ มีเจตนาทุจริตหลอกลวงให้โจทก์ส่งมอบสลากกินแบ่งโดยไม่ใช้เงินมาแต่แรกก็ตาม แต่ผลประโยชน์ที่โจทก์จะได้รับนั้นสืบเนื่องจากการกระทำดังกล่าว ทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานจำหน่ายสลากกินแบ่งเกินราคาอีกด้วย โจทก์จึงมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย และไม่มีอำนาจฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานฉ้อโกง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๗ /๒๕๖๑ โจทก์ตกลงจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลให้แก่จำเลยที่ ๑ ในราคาเงินเชื่อฉบับละ ๑๐๐ บาท โดยรู้อยู่ว่าเป็นการขายสลากกินแบ่งเกินราคาฉบับละ ๘๐ บาท ที่กำหนดในสลากกินแบ่งจำนวน ๖๕๐ เล่ม เป็นเงิน ๖,๕๐๐,๐๐๐ บาท แสดงให้เห็นเจตนาของโจทก์ที่กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๓๙ แห่ง พ.ร.บ. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ.๒๕๑๗ เพื่อผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการขายสลากกินแบ่งเกินราคาที่กำหนดในสลากกินแบ่ง แม้จำเลยที่ ๑ มีเจตนาทุจริตหลอกลวงโจทก์เพื่อให้โจทก์ส่งมอบสลากกินแบ่งรัฐบาลจำนวน ๖๕๐ เล่ม โดยไม่มีเจตนาจะใช้เงินที่จำหน่ายสลากกินแบ่งที่ได้รับไปจากโจทก์มาแต่แรกก็ตาม แต่ผลประโยชน์ที่โจทก์จะได้จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งเกินราคาที่กำหนดในสลากกินแบ่งจากจำเลยที่ ๑ เป็นผลประโยชน์ที่ได้สืบเนื่องมาจากการที่โจทก์กระทำความผิดฐานจำหน่ายสลากกินแบ่งเกินราคาที่กำหนดในสลากกินแบ่งตาม พ.ร.บ. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ.๒๕๑๗ มาตรา ๓๙ ประกอบกับการกระทำของโจทก์ดังกล่าวยังมีลักษณะเป็นการส่งเสริมให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานจำหน่ายสลากกินแบ่งเกินราคาที่กำหนดในสลากกินแบ่งอีกด้วย โจทก์จึงมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยสำหรับความผิดที่โจทก์อ้างว่าจำเลยที่ ๑ ฉ้อโกงโจทก์ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานฉ้อโกงตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓</u>

เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีแก่จำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาในชั้นที่สุด สำหรับการขอเฉลี่ยทรัพย์นั้นเป็นวิธีการบังคับคดีที่กฎหมายบัญญัติให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่ได้ออกหมายบังคับคดีให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ตนเข้าเฉลี่ยในทรัพย์สินหรือเงินที่ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้น ด้วยเหตุนี้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นที่จะยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ต้องดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าวเช่นกัน ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ในคดีนี้เมื่อพ้นระยะเวลาสิบปีแล้ว ผู้ร้องย่อมหมดสิทธิที่จะเข้าเฉลี่ยเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์ของจำเลยที่ ๓ ในฐานะลูกหนี้ตามคำพิพากษา ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้คู่ความมิได้ยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๕๐ / ๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๘ ให้จำเลยที่ ๓ ในคดีนี้ชำระเงินแก่โจทก์ ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ และต่อมาศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแทนโจทก์ ดังนี้ ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีดังกล่าวชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีแก่จำเลยที่ ๓ ภายในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ อันเป็นวันครบกำหนดสิบปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในชั้นที่สุดตาม ป.ว.พ. มาตรา ๒๗๑ (เดิม) และการขอเฉลี่ยทรัพย์เป็นวิธีการบังคับคดีที่กฎหมายบัญญัติให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่ได้ออกหมายบังคับคดีให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ตนเข้าเฉลี่ยในทรัพย์สินหรือเงินที่ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้น ดังที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.พ. มาตรา ๒๙๐ (เดิม) ฉะนั้น เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นที่จะยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ต้องดำเนินการภายใน

ระยะเวลาสิบปีตามบทบัญญัติดังกล่าวเช่นกัน แต่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ในคดีนี้เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จึงพ้นระยะเวลาสิบปี นับแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๘ แล้ว ผู้ร้องย่อมหมดสิทธิที่จะเข้าเฉลี่ยเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์ของจำเลยที่ ๓ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๙๐ (เดิม) ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้คู่ความมิได้ยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖, ๒๔๗ (เดิม)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔</u>

จำเลยกู้เงินจากโจทก์โดยรู้แต่แรกว่าโจทก์คิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยจึงตกเป็นโมฆะ และเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง การที่จำเลยยอมชำระดอกเบี้ยดังกล่าวแก่โจทก์ต้องถือว่าเป็นการชำระหนี้ฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายจึงหาอาจเรียกร้องให้คืนดอกเบี้ยนั้นได้ไม่ แต่เมื่อข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยตกเป็นโมฆะแล้ว โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยเช่นกัน ต้องนำดอกเบี้ยที่จำเลยชำระแล้วไปหักเงินต้นตามหนังสือสัญญากู้ยืมเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๓๐ / ๒๕๖๑ จำเลยกู้เงินจากโจทก์ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยรู้แต่แรกว่าโจทก์คิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดมาโดยตลอด อันเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ ประกอบด้วย ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ ข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยย่อมตกเป็นโมฆะ ปัญหานี้แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา แต่เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และ ๒๔๗ (เดิม) การที่จำเลยยอมชำระดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแก่โจทก์ ถือว่าเป็นการชำระหนี้ฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๑๑ จำเลยหาอาจจะเรียกร้องให้คืนเงินดอกเบี้ยที่ชำระได้ไม่ อย่างไรก็ตามเมื่อข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยตกเป็นโมฆะแล้ว โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยดังกล่าวด้วย ต้องนำดอกเบี้ยที่จำเลยชำระให้แก่โจทก์แล้วไปหักเงินต้นตามหนังสือสัญญากู้ยืมเงิน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕</u>

แม้โจทก์เป็นผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลและได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลาชำระราคาไปจนกว่าคดีที่จำเลยร้องขอเพิกถอนการขายทอดตลาดที่ดินพิพาทถึงที่สุดก็ตาม แต่ ตราบใดที่โจทก์ยังมิได้ชำระราคาค่าซื้อทรัพย์สินตามเงื่อนไขการขายทอดตลาดนั้น โจทก์ย่อมไม่ใช่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล เพราะโจทก์อาจผิดสัญญาทำให้การขายทอดตลาดไม่สำเร็จได้ โจทก์จึงยังไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๒ / ๒๕๖๑ (ประชุมใหญ่) การที่โจทก์เป็นผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลและได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลาชำระราคาไปจนกว่าคดีที่จำเลยร้องขอเพิกถอนการขายทอดตลาดที่ดินพิพาทถึงที่สุด ก็เพียงก่อสิทธิแก่โจทก์ว่า โจทก์ยังจะมีสิทธิเป็นผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลให้สำเร็จลุล่วงต่อไปเท่านั้น ตราบใดที่โจทก์ยังมิได้ชำระราคาค่าซื้อทรัพย์สินตามเงื่อนไขการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล โจทก์ย่อมไม่ใช่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๐ เพราะโจทก์อาจผิดสัญญาการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล ทำให้การขายทอดตลาดไม่สำเร็จได้ โจทก์จึงยังไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖</u>

ค่าขาดราคาเป็นค่าเสียหายที่อาจเรียกร้องได้ในกรณีผิดสัญญาเช่าซื้อและมีการบอกเลิกสัญญาโดยชอบแล้ว เมื่อโจทก์ยังไม่ได้บอกเลิกสัญญา สัญญาเช่าซื้อจึงยังไม่เลิกกัน แต่การที่โจทก์ยอมรับรถที่เช่าซื้อคืนจากจำเลย โดยไม่โต้แย้งคัดค้าน ถือว่าต่างสมัครใจเลิกสัญญากันโดยปริยายตั้งแต่วันรับรถคืน เป็นการเลิกสัญญาเช่าซื้อเพราะเหตุอื่นมิใช่กรณีใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาโดยข้อตกลงในสัญญาหรือผลแห่งกฎหมาย ทั้งตามสัญญาเช่าซื้อไม่มีข้อตกลงชัดแจ้งให้โจทก์เรียกค่าขาดราคากรณีจำเลยผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อและนำรถมาคืน โจทก์จึงไม่อาจเรียกค่าขาดราคาจากจำเลยได้ คงมีสิทธิเรียกเพียงค่าใช้ทรัพย์หรือค่าขาดประโยชน์ระหว่างจำเลยผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อถึงวันที่ส่งมอบรถคืนแก่โจทก์เท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๓๕ /๒๕๖๑ ค่าขาดราคาเป็นค่าเสียหายที่โจทก์อาจเรียกร้องได้ในกรณีจำเลยผิดสัญญาและโจทก์มีหนังสือบอกเลิกสัญญาโดยชอบแล้ว โจทก์ยังไม่ได้บอกเลิกสัญญาเช่าซื้อแก่จำเลย สัญญาเช่าซื้อจึงยังไม่เลิกกัน แต่การที่โจทก์ยอมรับรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนจากจำเลย โดยไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้โต้แย้งคัดค้านถือว่าคู่สัญญาสมัครใจเลิกสัญญากันโดยปริยายตั้งแต่วันที่โจทก์ได้รับรถคืน อันเป็นการเลิกสัญญาเช่าซื้อเพราะเหตุอื่นมิใช่เหตุที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาโดยข้อตกลงในสัญญาหรือโดยผลแห่งกฎหมาย ทั้งตามสัญญาเช่าซื้อไม่มีข้อตกลงโดยชัดแจ้งให้โจทก์มีสิทธิเรียกค่าขาดราคากรณีจำเลยผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อและนำรถยนต์ที่เช่าซื้อมาคืน โจทก์จึงไม่อาจเรียกเอาค่าขาดราคาจากจำเลยได้ คงมีสิทธิเรียกค่าเสียหายเป็นค่าใช้ทรัพย์หรือค่าขาดประโยชน์ระหว่างจำเลยผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อถึงวันที่จำเลยส่งมอบรถคืนแก่โจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๙๑ วรรคสาม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ๑ ปี ๖ เดือน ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้ปรับจำเลย ๓๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๓ ปี และคุมความประพฤติจำเลย แม้จะเป็นการแก้ไขมากแต่ศาล

ชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท จึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โจทก์ฎีกาขอให้ไม่รอการลงโทษเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการกำหนดโทษเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงจึงต้องห้ามฎีกา

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๕/ ๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ๓ ปี ลดโทษกึ่งหนึ่งคงจำคุก ๑ ปี ๖ เดือน ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ปรับจำเลย ๖๐,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษกึ่งหนึ่งคงปรับ ๓๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๓ ปี และคุมความประพฤติจำเลย ดังนี้ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ จะรอการลงโทษจำคุกแก่จำเลยอันเป็นการแก้ไขมากก็ตาม แต่เมื่อศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท คดีจึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๙ ที่โจทก์ฎีกาขอให้ไม่รอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยนั้น เป็นการฎีกาโต้แย้งดุลพินิจในการกำหนดโทษเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงต้องห้ามฎีกาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายมาตราดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘</u>

จำเลยไม่เข้าใจภาษาไทย แม้มีล่ามแปลคำให้การชั้นสอบสวน แต่ไม่ปรากฏว่า ล่ามสาบานหรือปฏิญาณตนตามกฎหมายถ้อยคำรับสารภาพตามคำให้การนั้นจึงไม่อาจรับฟังพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๘ / ๒๕๖๒ จำเลยไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทย แม้พนักงานสอบสวนจัดให้เจ้าพนักงานตำรวจท่องเที่ยว และ พ. เป็นล่ามแปลคำให้การชั้นสอบสวนให้จำเลยฟัง แต่ไม่ปรากฏว่า ล่ามสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะทำหน้าที่โดยสุจริตตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๓ วรรคสี่ ถ้อยคำรับสารภาพดังกล่าวของจำเลยจึงไม่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๓๔/๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙</u>

โจทก์ฟ้องอ้างว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ถูกลักไปเป็นของ ร. ผู้เสียหาย ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ส. ยื่นคำร้องอ้างว่าตนเป็นเจ้าของทรัพย์ดังกล่าว ขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ แม้โจทก์และจำเลยทั้งสองต่างยืนยันว่า ส. เป็นเจ้าของทรัพย์และไม่คัดค้านการเข้าร่วมเป็นโจทก์ แต่ไม่ปรากฏว่ามีเหตุผลอย่างไรจึงแตกต่างไปจากฟ้อง กรณียังไม่อาจรับฟังว่า ส. เป็นผู้เสียหายที่จะขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๗๙ / ๒๕๖๒ ตามฟ้องโจทก์อ้างว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ถูกลักไปเป็นของ ร. ผู้เสียหาย ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ส. ยื่นคำร้องอ้างว่าตนเป็นผู้เสียหายเพราะเป็นเจ้าของทรัพย์ที่ถูกลักไป ขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ โดยโจทก์และจำเลยทั้งสองแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า ส. เป็นเจ้าของทรัพย์ที่ถูกลักไป และไม่คัดค้านที่ ส. จะขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ แม้คำแถลงของโจทก์และจำเลยทั้งสองจะ

เป็นประโยชน์แก่ ส. แต่คำแถลงของโจทก์เกี่ยวกับตัวผู้เสียหายแตกต่างไปจากฟ้อง โดยโจทก์ไม่ได้อ้างว่ามีเหตุผลอย่างไรที่แถลงแตกต่างไปเช่นนั้น ดังนี้ กรณียังไม่อาจรับฟังว่า ส. เป็นผู้เสียหาย ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องในชั้นตรวจฟ้องโดยเห็นว่า การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด ศาลชั้นอุทธรณ์เห็นว่า ฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือพิมพ์ เป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกับล่วงเลยเวลาที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้อง เนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องแล้ว จึงพิพากษายืน เท่ากับว่าศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ต่างพิพากษายกฟ้อง ดังนี้โจทก์จึงไม่อาจฎีกาทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๘๕ /๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นตรวจคำฟ้องของโจทก์แล้ว เห็นว่า การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดตามฟ้อง พิพากษาให้ยกฟ้อง ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ เห็นว่า ฟ้องโจทก์มีเพียงลายมือชื่อโจทก์ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียง และผู้เขียนหรือพิมพ์ จึงเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๗) และล่วงเลยเวลาที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง เพราะศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์แล้ว เมื่อฟ้องโจทก์ไม่ถูกต้องตามกฎหมายและล่วงเลยเวลาที่จะแก้ไข จึงไม่อาจพิจารณาและลงโทษจำเลยตามฟ้องได้ พิพากษายืน ผลเท่ากับศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายกฟ้อง โจทก์จึงฎีกาไม่ได้ทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑</u>

การฟ้องขอให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย ต้องยื่นต่อศาลภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันลงมติ มิฉะนั้นย่อมไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๓๐ / ๒๕๖๑ โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นและเพิกถอนนิติกรรมการจดทะเบียนแก้ไขจำนวนและอำนาจกรรมการของจำเลยที่ ๑ โดยอ้างว่าไม่มีการเรียกประชุม กรณีจึงเป็นเรื่องขอให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่ที่เรียกประชุมฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๙๕ จึงต้องยื่นต่อศาลภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันลงมติ เมื่อโจทก์ฟ้องเกินกำหนดระยะเวลาดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นและเพิกถอนนิติกรรมการจดทะเบียนแก้ไขจำนวนและอำนาจกรรมการของจำเลยที่ ๑

ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒

เดิมที่เกิดเหตุเป็นทางน้ำสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ต่อมาตื้นเขินจากปริมาณน้ำลดลง จึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับความผิดฐานบุกรุกนั้น กฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้ที่เข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น ไม่ใช่จะลงโทษผู้ที่บุกรุกสาธาณสมบัติของแผ่นดินจำเลยทั้งสองบุกรุกที่ดินดังกล่าว จึงไม่เป็นความผิดฐานบุกรุก เจ้าของเดิมเป็นผู้ปลูกต้นไผ่ในที่ดินของตนและที่ดินที่เกิดเหตุ ต่อมาผู้เสียหายซื้อที่ดินทั้งสองส่วนจากเจ้าของเดิมและเข้าครอบครองทำประโยชน์โดยมอบหมายให้ผู้อื่นดูแลแทน ทั้งเจ้าของเดิมมิได้เข้ามายุ่งเกี่ยวในที่ดินและพืชผลที่ขึ้นในที่ดินนั้นอีกเลย ถือว่าผู้เสียหายได้รับมอบต้นไผ่จากเจ้าของเดิมมาเป็นของตนแล้ว เมื่อจำเลยทั้งสองตัดและเอาต้นไผ่ไปโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๓ / ๒๕๖๒ ที่เกิดเหตุเดิมเป็นทางน้ำของแม่น้ำนครนายกเป็นทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ต่อมาตื้นเขินขึ้นเพราะเกิดจากปริมาณน้ำในแม่น้ำลดลง จึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๐๔ (๒) และมิใช่ที่งอกเพราะมิใช่ที่ดินที่งอกออกไปจากริมตลิ่งของที่ดินผู้เสียหายตามธรรมชาติ ความผิดฐานบุกรุกตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๕ (๒) (เดิม) ประกอบมาตรา ๓๖๒ (เดิม) กฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้ที่บุกรุกเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นเท่านั้น ไม่ใช่บทบัญญัติที่จะลงโทษผู้ที่บุกรุกสาธาณสมบัติของแผ่นดินแต่อย่างใด จำเลยทั้งสองบุกรุกที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นความผิดฐานบุกรุก

เดิม จ. เป็นผู้ทำประโยชน์รวมถึงปลูกต้นไผ่ในที่ดินของ จ. และที่ดินที่เกิดเหตุ ต่อมาเมื่อผู้เสียหายซื้อที่ดินจาก จ. อ. และ น. โดยรวมถึงที่ดินที่เกิดเหตุและเข้าครอบครองทำประโยชน์โดยมอบหมายให้ น. และ ช. ดูแล ทั้ง จ. อ. และ น. มิได้เข้ามายุ่งเกี่ยวในที่ดินและพืชผลที่ขึ้นในที่ดินอีกเลย จึงถือได้ว่าผู้เสียหายได้รับมอบต้นไผ่มาเป็นของผู้เสียหายจากเจ้าของเดิมแล้ว เมื่อจำเลยทั้งสองตัดต้นไผ่แล้วเอาไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เสียหาย จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์

ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓

ฎีกาของจำเลยที่ว่า การถามปากคำผู้เสียหายซึ่งเป็นหญิงในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศต้องให้พนักงานสอบสวนหญิงเป็นผู้สอบสวน แต่คดีนี้มิได้ดำเนินการดังกล่าวจึงเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบและโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องนั้น แม้ปัญหานี้จำเลยเพิ่งยกขึ้นในชั้นฎีกา แต่เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย จำเลยมีสิทธิยกขึ้นอ้างในชั้นนี้ได้ อย่างไรก็ตามการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องดังกล่าวยังไม่ทำให้การสอบสวนเสียไปทั้งหมด ดังนั้นการสอบสวนคดีนี้จึงชอบแล้ว โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๘๑/๒๕๖๑ จำเลยฎีกาว่า ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ การถามปากคำผู้เสียหายซึ่งเป็นหญิงต้องให้พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นหญิงเป็นผู้สอบสวน เว้นแต่ผู้เสียหายนั้นยินยอมหรือมีเหตุ

จำเป็นอย่างอื่น และให้บันทึกความยินยอมหรือเหตุจำเป็นนั้นไว้ แต่คดีนี้มิได้ให้พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นหญิงเป็นผู้สอบสวนในการถามปากคำผู้เสียหาย จึงเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องนั้น แม้ปัญหานี้จำเลยเพิ่งยกขึ้นในชั้นฎีกา แต่เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย จำเลยมีสิทธิยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

การที่พนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง ตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๑๓๓ วรรคสี่ แม้จะเป็นการไม่ชอบแต่ก็หามีผลทำให้การสอบสวนเสียไปทั้งหมดและถือเท่ากับไม่มีการสอบสวนในความผิดนั้นมาก่อนอันจะทำให้พนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๐ ไม่ การสอบสวนคดีนี้จึงชอบ และโจทก์มีอำนาจฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔</u>

แม้ตามบันทึกข้อตกลงการทำงานฯ ที่ไม่ให้จำเลยทั้งสองไปทำงานในบริษัทคู่แข่งหรือกับบริษัทอื่นใดที่ประกอบธุรกิจประเภทเดียวกับโจทก์...ฯลฯตลอดระยะเวลาของสัญญาและภายในกำหนดสองปีนับแต่สัญญานี้สิ้นสุดลงจะเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบอาชีพของจำเลยทั้งสองก็ตาม แต่โดยตำแหน่งหน้าที่ของจำเลยทั้งสองมีโอกาสนำข้อมูลความลับทางการค้าของโจทก์ไปใช้ประกอบอาชีพซึ่งอาจทำให้โจทก์ต้องเสียประโยชน์ได้ นอกจากนั้นจำเลยทั้งสองยังประกอบอาชีพอื่นๆได้โดยไม่มีข้อจำกัดอันไม่เป็นการตัดการประกอบอาชีพของจำเลยทั้งสองโดยสิ้นเชิง ดังนี้ เมื่อคำนึงถึงทางได้เสียทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมายของทั้งสองฝ่ายแล้วไม่เป็นการทำให้จำเลยทั้งสองต้องรับภาระมากกว่าที่จะพึงคาดหมายได้ตามปกติ กรณีจึงไม่เป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๙๗/๒๕๖๑ บันทึกข้อตกลงการทำงานและการอบรมการทำงาน แม้เป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของจำเลยทั้งสองในการประกอบอาชีพ แต่คงห้ามเฉพาะไม่ให้ไปทำงานในบริษัทคู่แข่งหรือไม่ไปทำงานกับบริษัทอื่นใดที่ประกอบธุรกิจประเภทเดียวกันกับโจทก์ รวมทั้งไม่ทำการใดอันเป็นการแข่งขันกับธุรกิจของโจทก์เฉพาะที่อาศัยข้อมูลทางการค้า อันเป็นความลับทางการค้าของโจทก์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ตลอดจนไม่กระทำหรือช่วยเหลือหรือยินยอมให้บุคคลใดกระทำการดังกล่าวตลอดระยะเวลาของสัญญานี้และภายในกำหนดระยะเวลาสองปีนับแต่สัญญานี้สิ้นสุดลงเท่านั้น มิได้เป็นการตัดการประกอบอาชีพของจำเลยทั้งสองโดยสิ้นเชิง ตำแหน่งหน้าที่ของจำเลยทั้งสองมีโอกาสนำข้อมูลความลับทางการค้าของโจทก์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งอาจทำให้โจทก์ต้องเสียประโยชน์ทางการค้า ประกอบกับเมื่อคำนึงถึงทางได้เสียทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมายของโจทก์และจำเลยทั้งสองแล้ว การจำกัดสิทธิในการประกอบอาชีพของจำเลยทั้งสองอันเป็นการแข่งขันกับโจทก์ เป็นระยะเวลาเพียงสองปีนับแต่วันที่สัญญานี้สิ้นสุด ไม่ทำให้จำเลยทั้งสองผู้ถูกจำกัดสิทธิต้องรับภาระมากกว่าที่จะพึงคาดหมายได้ตามปกติ จำเลยทั้งสองยังประกอบอาชีพอื่นๆได้โดยไม่มีข้อจำกัด จึงไม่เป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕</u>

"กำหนดนัด " ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๖ วรรคหนึ่ง หมายถึง กำหนดนัดไต่สวนมูลฟ้อง นัดตรวจพยานหลักฐาน และนัดพิจารณา หลังจากประทับฟ้องแล้ว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้หมายเรียกจำเลยมาให้การในวันนัดพร้อม โดยมิได้กำหนดว่าจะดำเนินกระบวนพิจารณาอื่นใดอีก การที่โจทก์ไม่มาศาลในวันนัดพร้อมซึ่งมิใช่วันนัดตรวจพยานหลักฐานหรือนัดพิจารณาหรือสืบพยานโจทก์ ไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ศาลชั้นต้นจะยกฟ้องเพราะโจทก์ไม่มาศาล จึงไม่อยู่ในบังคับที่โจทก์จะขอให้พิจารณาคดีใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๕๒/๒๕๖๒ "กำหนดนัด " ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๖ วรรคหนึ่ง หมายถึง กำหนดนัดไต่สวนมูลฟ้องตามมาตรา ๑๖๖ ประการหนึ่ง กำหนดนัดตรวจพยานหลักฐานตามมาตรา ๑๖๖ ประกอบมาตรา ๑๗๓/๒ วรรคหนึ่ง ประการหนึ่ง และกำหนดนัดพิจารณาตามมาตรา ๑๖๖ ประกอบมาตรา ๑๘๑ อีกประการหนึ่ง หลังจากประทับฟ้องแล้ว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้หมายเรียกจำเลยมาให้การในวันนัดพร้อม โดยมิได้กำหนดว่า นอกจากการสอบคำให้การจำเลยแล้วจะดำเนินกระบวนพิจารณาอื่นใดอีก จึงเป็นเพียงการนัดพร้อมเพื่อสอบถามคำให้การของจำเลย การที่โจทก์ไม่มาศาลในวันนัดพร้อมซึ่งมิใช่วันนัดตรวจพยานหลักฐานหรือวันนัดพิจารณาหรือนัดสืบพยานโจทก์ จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ศาลชั้นต้นจะยกฟ้องเพราะโจทก์ไม่มาศาลตามมาตรา ๑๖๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๗๓/๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๖๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๘๑ โจทก์ไม่อยู่ในบังคับที่จะขอให้พิจารณาคดีใหม่ตามมาตรา ๑๖๖ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๘๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖</u>

ข้อตกลงและเงื่อนไขการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ ความว่า ในกรณีที่บัตรสูญหายหรือถูกโจรกรรมหรือชำรุดเสียหายใช้การไม่ได้ หรือไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ตาม ผู้ถือบัตรมีสิทธิแจ้งอายัดหรือขอระงับการใช้สิทธิชั่วคราวตามช่องทางต่างๆที่ธนาคารกำหนด โดยธนาคารจะอายัดหรือระงับการให้บริการบัตรภายในเวลาไม่เกิน ๕ นาที นับแต่ได้รับแจ้ง และแจ้งผลการอายัดหรือระงับการใช้บัตรให้ผู้ถือบัตรทราบในคราวเดียวกัน และความว่า ในกรณีดังกล่าวหากมีความเสียหายใดๆเกิดขึ้นในระหว่างตั้งแต่เวลาบัตรสูญหาย จนกระทั่งธนาคารอายัดหรือระงับการใช้บัตร ผู้ถือบัตรตกลงรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งสิ้น ส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นภายหลังจากครบกำหนด ๕ นาที นับแต่เวลาที่ธนาคารได้รับเรื่องดังกล่าว ผู้ถือบัตรไม่ต้องรับผิดชดใช้คืน เว้นแต่ความเสียหายหรือภาระหนี้ที่เกิดขึ้นเป็นการกระทำของผู้ถือบัตรเองนั้น เมื่อพิเคราะห์ประกอบความสุจริต ความรู้ ความเข้าใจ ความคาดหมาย แนวทางที่เคยปฏิบัติ ทางเลือกอื่น ทางได้เสียทุกอย่างของคู่สัญญาตามสภาพที่เป็นจริง ปกติประเพณี ข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวมิได้กำหนดให้จำเลยในฐานะผู้กำหนดเงื่อนไขได้เปรียบโจทก์ซึ่งเป็นผู้ถือบัตรเกินสมควร จึงไม่เป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๑๕ / ๒๕๖๒ ข้อตกลงและเงื่อนไขการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ ข้อตกลงดังกล่าวข้อ ๔ มีความว่า ในกรณีที่บัตรสูญหายหรือถูกโจรกรรมหรือชำรุดเสียหายใช้การไม่ได้ หรือไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ตาม ผู้ถือบัตรมีสิทธิแจ้งอายัดหรือขอระงับการใช้สิทธิชั่วคราวทางโทรศัพท์หรือโดยเครื่องมือสื่อสารอย่างอื่นหรือวิธีการอื่นซึ่งสามารถติดต่อกันได้ทำนองเดียวกันที่ KTB call center หมายเลข ๐๒ ๑๑๑ ๑๑๑๑ (ตลอด ๒๔ ชั่วโมง) หรือสำนักงานใหญ่ หรือที่ทำการสาขาของธนาคารทุกแห่ง (ในวันและเวลาทำการ)โดยธนาคารจะทำการอายัดหรือระงับการให้บริการบัตรภายในเวลาไม่เกิน ๕ นาที นับแต่เวลาที่ธนาคารได้รับแจ้ง และแจ้งผลการอายัดหรือระงับการใช้บัตรให้ผู้ถือบัตรทราบในคราวเดียวกัน และข้อ ๕ มีความว่า ในกรณีที่ผู้ถือบัตรแจ้งอายัดหรือขอระงับการใช้บัตรชั่วคราว ตามข้อ ๔ หากมีความเสียหายใดๆเกิดขึ้นในระหว่างตั้งแต่เวลาบัตรสูญหายจนกระทั่งธนาคารทำการอายัดหรือระงับการใช้บัตร ผู้ถือบัตรตกลงรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งสิ้น ส่วนความเสียหายใดๆที่เกิดขึ้นภายหลังจากการครบระยะเวลา ๕ นาที นับแต่เวลาที่ธนาคารได้รับเรื่องดังกล่าวผู้ถือบัตรไม่ต้องรับผิดชดใช้คืนแก่ธนาคารแต่อย่างใด เว้นแต่ความเสียหายหรือภาระหนี้ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการกระทำของผู้ถือบัตรเอง เปรียบเทียบกับประกาศของคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ เห็นว่า ที่มาและข้อตกลงของเงื่อนไขดังกล่าวคำนึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือบัตรและผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต เมื่อพิเคราะห์ประกอบความสุจริต ความรู้ ความเข้าใจ ความคาดหมายแนวทางที่เคยปฏิบัติ ทางเลือกอื่นทางได้เสียทุกอย่างของคู่สัญญาตามสภาพที่เป็นจริง ปกติประเพณี ประกอบข้อเท็จจริงจากสำนวนไม่ปรากฏว่าโจทก์ถูกบังคับหรือไม่ยินยอมในการทำข้อตกลงและเงื่อนไขในการถือบัตรอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวแต่อย่างใด ข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวมิได้กำหนดให้จำเลยซึ่งเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขได้เปรียบโจทก์ซึ่งเป็นผู้ถือบัตรซึ่งเป็นคู่สัญญา ข้อตกลงและเงื่อนไขการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามเอกสารหมาย ล.๕ ข้อ ๕ มิได้เป็นผลให้จำเลยซึ่งเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขได้เปรียบโจทก์ซึ่งเป็นผู้ถือบัตรที่เป็นคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเกินสมควร ดังนั้น ข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวจึงไม่เป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗</u>

เช็คที่จำเลยสั่งจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดนั้น โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราดังกล่าวและไม่อาจบังคับให้จำเลยใช้เงินจำนวนตามเช็คได้ ดังนี้ การออกเช็คพิพาทของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตาม พ.ร.บ. เช็ค

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๕๙ / ๒๕๖๒ เช็คทั้งสามฉบับเป็นการสั่งจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยงวดสุดท้ายซึ่งเป็นอัตราร้อยละ ๓ ต่อเดือน อันเป็นดอกเบี้ยที่เกินอัตราตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ขัดต่อพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ โจทก์ไม่มีสิทธิที่จะเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราตามที่

กฎหมายกำหนดไว้ จึงไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องบังคับให้ใช้เงินจำนวนตามเช็คนั้นได้ การออกเช็คพิพาทของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘</u>

ผู้เสียหายเคยฟ้องจำเลยเป็นคดีอาญาในการ กระทำเดียวกับคดีนี้ ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้โจทก์เลื่อนคดี งดสืบพยานโจทก์ และพิพากษายกฟ้อง ต่อมาศาลชั้นอุทธรณ์ยกคำพิพากษาและคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีและให้งดสืบพยานโจทก์ ย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ศาลฎีกาไม่รับคดีไว้พิจารณา ดังนี้ คำพิพากษายกฟ้องในคดีดังกล่าวจึงถูกยกเลิกเพิกถอนไป ไม่ถือว่าศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องแล้ว โจทก์ (พนักงานอัยการ) จึงฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๙๑ / ๒๕๖๒ (ประชุมใหญ่) ในคดีก่อน ผู้เสียหายเป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยเป็นจำเลยที่ ๒ ในการกระทำอันเดียวกันกับคดีนี้ ศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าวไม่อนุญาตให้โจทก์เลื่อนคดี แล้วมีคำสั่งให้งดสืบพยานโจทก์และพิพากษายกฟ้อง ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ มีคำพิพากษายกคำพิพากษาและคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีและให้งดสืบพยานโจทก์ ให้ย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี และต่อมาศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับคดีไว้พิจารณาพิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ดังนี้ คำพิพากษายกฟ้องในคดีก่อนจึงเป็นอันถูกยกเลิกเพิกถอนไป ไม่อาจถือได้ว่าศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องแล้ว โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ได้ ไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙</u>

คดีที่พนักงานอัยการฟ้องจำเลยที่ ๑ ถึง ที่ ๓ ฐานฉ้อโกง กับมีคำขอให้คืนหรือใช้เงินแก่ผู้เสียหาย ถือเป็นการฟ้องคดีส่วนแพ่งแทนผู้เสียหาย เมื่อผู้เสียหายเป็นโจทก์คดีนี้ฟ้องจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เรียกเงินรายเดียวกันขณะที่คดีอาญาอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นอุทธรณ์ ฟ้องโจทก์ในส่วนต้นเงินจึงเป็นฟ้องซ้อน แต่ในส่วนดอกเบี้ยนั้น เมื่อพนักงานอัยการไม่ได้ขอให้ชดใช้ในคดีอาญาจึงไม่เป็นฟ้องซ้อน และเมื่อคำพิพากษาคดีส่วนอาญาฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ไม่ได้หลอกลวงโจทก์ และเงินดังกล่าวถูกส่งเป็นทอดๆ ไปให้จำเลยที่ ๔ มิได้อยู่ในครอบครองของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ โจทก์จึงไม่อาจใช้สิทธิติดตามเอาคืนบังคับให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ชำระดอกเบี้ยของเงินจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๓๐ / ๒๕๖๒ พนักงานอัยการฟ้องจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ในความผิดฐานฉ้อโกงกับมีคำขอให้คืนหรือใช้เงินที่ผู้เสียหายส่งมอบให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ แก่ผู้เสียหาย อันเป็นคำขอในส่วนแพ่งที่

พนักงานอัยการฟ้องคดีแทนผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์คดีนี้ เมื่อเงินจำนวนดังกล่าวเป็นเงินรายเดียวกันกับที่โจทก์ฟ้องขอบังคับให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ คืนในคดีนี้ การที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ในระยะเวลาที่คดีอาญาดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ฟ้องโจทก์ในส่วนเงินที่ส่งมอบอันเป็นต้นเงินจึงเป็นฟ้องซ้อน แต่ในส่วนดอกเบี้ย พนักงานอัยการไม่ได้ขอให้ชดใช้ในคดีอาญาดังกล่าว จึงไม่เป็นฟ้องซ้อน

เมื่อข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ไม่ได้หลอกลวงโจทก์ และเงินที่โจทก์ส่งมอบให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ถูกส่งเป็นทอดๆ ไปให้จำเลยที่ ๔ โดยมิได้อยู่ในครอบครองของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ที่โจทก์จะใช้สิทธิติดตามเอาคืนจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ โจทก์จึงไม่มีสิทธิบังคับให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ชำระดอกเบี้ยในเงินจำนวนนั้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐</u>

จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นไต่สวนและมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ รวมถึงค่าธรรมเนียมใช้แทนโจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นด้วย ดังนี้ หากศาลชั้นต้นเห็นว่า มีเหตุอันควรยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนย่อมต้องระบุไว้อย่างชัดแจ้งว่าอนุญาตให้ยกเว้นส่วนใดหรือเพียงใด การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าอนุญาตให้จำเลยได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์โดยไม่กล่าวเฉพาะเจาะจงย่อมหมายรวมถึงค่าธรรมเนียมใช้แทนด้วย คำวินิจฉัยของศาลชั้นอุทธรณ์ที่ว่าเป็นการอนุญาตเฉพาะค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ จึงขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายอันเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๓๓ / ๒๕๖๑ จำเลยยื่นคำร้องว่าจำเลยไม่มีทรัพย์สินพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาลกล่าวคือ จำเลยประสบภาวะทางการเงิน มีค่าใช้จ่ายและหนี้สินเป็นจำนวนมาก ไม่มีเงินมาชำระค่าธรรมเนียมศาล หรือค่าธรรมเนียมใช้แทนได้ หากจำเลยไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ขอให้ศาลไต่สวนมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์รวมถึงค่าธรรมเนียมใช้แทนด้วย รายละเอียดในคำร้องแสดงให้เห็นว่าจำเลยขอยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ทั้งหมด หากศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องแล้วเห็นว่ามีเหตุอันควรยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลตามที่จำเลยร้องขอแต่บางส่วนย่อมต้องระบุไว้อย่างชัดเจนว่าอนุญาตให้จำเลยได้รับการยกเว้นส่วนใดหรือเพียงใด ซึ่งทำให้จำเลยทราบได้ว่าค่าธรรมเนียมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาวางศาลพร้อมฟ้องอุทธรณ์นั้น เฉพาะค่าขึ้นศาลหรือค่าธรรมเนียมที่จำเลยจะต้องใช้แทนโจทก์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๙ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตามถ้อยคำใน ป.วิ.พ. มาตรา ๑๕๗ ว่า อนุญาตจำเลยให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์โดยไม่กล่าวเฉพาะเจาะจงอย่างหนึ่งอย่างใดเช่นนี้ ย่อมมีผลตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวว่า รวมถึงเงินที่จำเลยจะต้องวางเป็นค่าธรรมเนียมใช้แทนโจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นด้วย คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ที่ว่าเป็นการอนุญาตเฉพาะค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์นั้นไม่ชอบ เพราะขัดต่อเจตนารมณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๕๗ อย่างชัดเจน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑</u>

คดีส่วนอาญาศาลฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง การพิจารณาคดีส่วนแพ่งศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ซึ่งต้องฟังว่าจำเลยกระทำละเมิดต่อผู้ตายและต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน การที่ผู้ตายมีส่วนกระทำความผิดเป็นเพียงข้อเท็จจริงประกอบดุลพินิจในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น ไม่ทำให้สิทธิของผู้เสียหายที่จะร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหมดไป ดังนี้ เมื่อความตายของผู้ตายและความเสียหายของทรัพย์สินเป็นผลจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจึงมีสิทธิยื่นคำร้องดังกล่าว ที่ศาลล่างทั้งสองยกคำร้องของผู้เสียหาย จึงเป็นการไม่ชอบ แม้ผู้เสียหายไม่ได้ฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๑๒ /๒๕๖๒ คดีในส่วนอาญาศาลฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง การพิจารณาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ จึงต้องฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยกระทำละเมิดต่อผู้ตายและต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำร้องของผู้เสียหาย ส่วนการที่ผู้ตายมีส่วนในการกระทำความผิดเป็นเพียงข้อเท็จจริงที่จะนำมาใช้ประกอบดุลพินิจในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น ไม่ทำให้สิทธิของผู้เสียหายที่จะร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหมดไป ดังนี้ เมื่อผู้ตายถูกจำเลยทำร้ายจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตายและรถจักรยานยนต์ได้รับความเสียหายเป็นความเสียหายอันเนื่องจากการกระทำความผิดของจำเลยดังกล่าว ผู้เสียหายจึงมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ ได้ ที่ศาลล่างทั้งสองยกคำร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหาย จึงเป็นการไม่ชอบ แม้ผู้เสียหายไม่ได้ฎีกา แต่ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒</u>

แม้จำเลยที่ ๓ รู้เห็นและร่วมวางแผนกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกเพื่อกระทำความผิดมาแต่ต้น แต่ขณะจำเลยดังกล่าวกับพวกร่วมกันฆ่าและพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนนั้น จำเลยที่ ๓ เพียงแต่จอดรถคอยดูเส้นทางโดยมิได้ร่วมไล่ติดตามผู้ตายหรืออยู่ใกล้ที่เกิดเหตุในลักษณะพร้อมจะเข้าช่วยเหลือได้ทันที จึงไม่ใช่การแบ่งหน้าที่กันทำอันจะเป็นตัวการร่วม การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นเพียงการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการ

กระทำความผิด อันเป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดฐานร่วมกันฆ่าและพยายามผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน และแม้จำเลยที่ ๓ มิได้ฎีกาเรื่องค่าสินไหมทดแทนที่ศาลล่างทั้งสองกำหนดให้ร่วมรับผิดกับ

จำเลยอื่น แต่ศาลก็ต้องกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้ตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด ดังนี้ จำเลยที่ ๓ จึงควรต้องร่วมรับผิดตามสัดส่วนของการกระทำความผิดเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๗๘ / ๒๕๖๒ แม้จำเลยที่ ๓ ร่วมกันวางแผนกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกเพื่อกระทำความผิด โดยจำเลยที่ ๓ มีส่วนรู้เห็นมาตั้งแต่ต้น แต่ขณะที่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน จำเลยที่ ๓ จอดรถรอที่ซุ้มประตูบ้านโคกตาลเพื่อคอยดูเส้นทางให้จำเลยที่ ๔ กับพวกเท่านั้น มิได้ร่วมขับรถจักรยานยนต์ไล่ติดตามรถจักรยานยนต์ที่ผู้ตายขับ บริเวณที่จำเลยที่ ๓ จอดรถคอยดูเส้นทางให้มิได้อยู่ใกล้กับที่เกิดเหตุในลักษณะที่จำเลยที่ ๓ พร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกในขณะกระทำความผิดได้ในทันที จึงไม่ใช่เป็นการแบ่งหน้าที่กันทำอันจะเป็นตัวการในการกระทำความผิดได้ การกระทำของจำเลยที่ ๓ จึงเป็นเพียงการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกกระทำความผิด จำเลยที่ ๓ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนเท่านั้น และแม้จำเลยที่ ๓ มิได้ฎีกาเรื่องค่าสินไหมทดแทน ที่ศาลล่างทั้งสองกำหนดให้จำเลยที่ ๓ ร่วมรับผิดกับจำเลยอื่นเพื่อชดใช้แก่ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ แต่ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวเป็นค่าสินไหมทดแทนที่ศาลต้องกำหนดให้ตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด จำเลยที่ ๓ จึงควรต้องร่วมรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ตามสัดส่วนของการกระทำความผิด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓</u>

คดีนี้ในส่วนฟ้องขับไล่เป็นการบังคับแก่ตัวจำเลยโดยตรง จึงมิใช่คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยจึงไม่มีอำนาจดำเนินคดีแทน แต่ในส่วนคดีขอให้บังคับจำเลยชำระค่าเสียหายนั้น หากจำเลยแพ้คดีก็จะต้องจ่ายทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเข้าว่าคดีแทนได้ แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แถลงไม่ยื่นฎีกาคดีส่วนนี้ จึงคงเหลือเฉพาะคดีฟ้องขับไล่ซึ่งศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยยื่นฎีกาภายในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ เมื่อจำเลยยื่นฎีกาวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ จึงเกินกำหนดเวลาดังกล่าว ทั้งกรณีไม่อาจยื่นในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นขยายให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ เพราะเป็นการขยายในส่วนคดีเรียกค่าเสียหายเท่านั้น เมื่อจำเลยยื่นฎีกาเกินกำหนดจึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๑๗ / ๒๕๖๒ คดีนี้ในส่วนฟ้องขับไล่จำเลยออกจากอาคารที่เช่าเป็นการบังคับแก่จำเลยโดยตรง จึงมิใช่คดีเกี่ยวกับทรัพย์สินของจำเลย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยจึงไม่มีอำนาจดำเนินคดีแทนจำเลยในส่วนนี้ ส่วนคดีขอให้บังคับจำเลยชำระค่าเสียหายเป็นคดีที่ต้องจ่ายทรัพย์สินจากกองทรัพย์สินของจำเลยหากจำเลยแพ้คดี จึงเป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยมีอำนาจเข้าว่าคดีแทนจำเลยเฉพาะส่วนนี้ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยแถลงไม่ยื่นฎีกาคดีส่วนนี้ จึงคงเหลือแต่คดีฟ้องขับไล่จำเลยออกจากอาคารที่เช่าเท่านั้น ซึ่งจำเลยขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาและศาล

ชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยยื่นฎีกาได้ภายในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่จำเลยยื่นฎีกาเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ จึงเกินกำหนดระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นอนุญาต จำเลยไม่อาจยื่นฎีกาในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นขยายให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยได้ เพราะการขยายระยะเวลาให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลย เป็นการขยายระยะเวลาในส่วนคดีเรียกค่าเสียหายที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยมีอำนาจดำเนินคดีแทนจำเลยตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๒๕ เท่านั้น เมื่อจำเลยยื่นฎีกาเกินกำหนดจึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔</u>

สัญญาซื้อขายรถยนต์ระหว่างโจทก์และจำเลยไม่มีข้อตกลงว่ากรรมสิทธิ์จะโอนต่อเมื่อจดทะเบียนแต่อย่างใด ข้อสัญญาที่ว่า ผู้ขายมอบเอกสารการจดทะเบียนและลงชื่อโอนลอยไว้กับยืนยันว่าสามารถโอนได้ เป็นเพียงการรับประกันว่าผู้ขายได้มอบเอกสารดังกล่าวให้ผู้ซื้อและรับรองว่าสามารถโอนได้เท่านั้น มิใช่เงื่อนไขการโอนกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย สัญญาดังกล่าวจึงเป็นสัญญาซื้อขายเสร็จเด็ดขาด เมื่อโจทก์ในฐานะผู้ซื้อได้ตรวจสภาพรถ รับทราบถึงความชำรุด รับมอบและชำระราคารถยนต์แก่จำเลยในฐานะผู้ขายครบถ้วนแล้ว โจทก์จึงได้กรรมสิทธิ์ในรถพิพาทไปตามสภาพที่ซื้อขาย ไม่อาจเรียกราคาที่โจทก์ชำระและค่าซ่อมแซมรถยนต์จากจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๘๓/ ๒๕๖๒ สัญญาซื้อขายรถยนต์ระหว่างโจทก์และจำเลยไม่มีข้อตกลงว่ากรรมสิทธิ์ในรถยนต์พิพาทดังกล่าวจะโอนเป็นของผู้ซื้อก็ต่อเมื่อมีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์แต่อย่างใด ข้อสัญญาที่ว่า ผู้ขายได้มอบเอกสารและลงชื่อการโอนลอยให้ไว้และยืนยันว่าสามารถโอนได้ จึงเป็นเพียงการรับประกันของผู้ขายว่าผู้ขายได้มอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนโอนให้แก่ผู้ซื้อไว้แล้ว และรับรองว่าสามารถไปดำเนินการโอนได้เท่านั้น มิใช่เงื่อนไขในการโอนกรรมสิทธิ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๙ สัญญาซื้อขายรถยนต์ระหว่างโจทก์และจำเลย จึงเป็นสัญญาซื้อขายเสร็จเด็ดขาด โจทก์ในฐานะผู้ซื้อเมื่อได้รับมอบรถยนต์จากจำเลย และชำระราคารถยนต์ให้จำเลยครบถ้วนแล้วโดยในการตกลงซื้อขาย โจทก์ได้ตรวจสอบสภาพรถและรับทราบถึงความชำรุดของรถพิพาท โจทก์จึงได้กรรมสิทธิ์ในรถพิพาทไปตามสภาพที่ซื้อขาย ไม่อาจเรียกราคาค่ารถยนต์ที่โจทก์ชำระและเรียกค่าซ่อมแซมรถยนต์จากจำเลยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕</u>

อายุความให้เริ่มนับแต่ขณะที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้เป็นต้นไป และแม้สิทธิเรียกร้องนั้นเจ้าหนี้ยังไม่อาจบังคับได้จนกว่าจะทวงถามให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อนก็เริ่มนับอายุความตั้งแต่เวลาแรกที่อาจทวงถามได้ สำหรับกรณีที่โจทก์ออกเงินทดรองจ่ายแทนจำเลยที่ ๒ ไปนั้น เมื่อไม่ปรากฏข้อตกลงเกี่ยวกับระยะเวลาชำระคืนและ

กรณีการทวงถาม จึงถือว่าโจทก์ชอบที่จะทวงถามและได้รับเงินคืนทันทีเมื่อออกเงินทดรองจ่าย อายุความ ๒ ปี จึงเริ่มนับตั้งแต่วันดังกล่าวเป็นต้นไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๒๐ / ๒๕๖๑ อายุความให้เริ่มนับแต่ขณะที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้เป็นต้นไปตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓ / ๑๒ และแม้สิทธิเรียกร้องนั้นเจ้าหนี้ยังไม่อาจบังคับได้จนกว่าจะได้ทวงถามให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อน ก็ให้เริ่มนับอายุความตั้งแต่เวลาแรกที่อาจทวงถามได้เป็นต้นไปตามมาตรา ๑๙๓ / ๑๓ และกรณีเงินที่โจทก์ออกทดรองจ่ายแทนจำเลยที่ ๒ ไปก่อนนั้น ไม่ปรากฏว่ามีการตกลงจะชำระคืนกันเมื่อใด ไม่มีข้อตกลงว่าโจทก์ต้องทวงถามก่อนและจำเลยที่ ๒ จะต้องชำระภายในกี่วัน จึงถือได้ว่าเมื่อโจทก์ออกเงินทดรองจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขับไล่ผู้อยู่อาศัยในที่ดินของจำเลยที่ ๒ เมื่อใด โจทก์ก็ชอบที่จะทวงถามและได้รับเงินคืนจากจำเลยที่ ๒ ทันที อายุความ ๒ ปี จึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่โจทก์ออกเงินทดรองจ่ายแทนจำเลยที่ ๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖</u>

ความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณามีระวางโทษเกินอำนาจผู้พิพากษาคนเดียวที่จะพิพากษายกฟ้อง แต่ผู้พิพากษาคนเดียวนั้นก็มีอำนาจไต่สวนมูลฟ้องได้ จึงเป็นการไต่สวนมูลฟ้องโดยชอบ และแม้ศาลชั้นอุทธรณ์จะยกคำพิพากษากับย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาใหม่ก็ตาม แต่เป็นเพียงการให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและทำคำพิพากษาใหม่ในส่วนที่ไม่ชอบเท่านั้น เมื่อการไต่สวนมูลฟ้องเสร็จสิ้นโดยชอบแล้วจึงไม่จำต้องไต่สวนใหม่อีก การที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโดยผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนและผู้พิพากษาหัวหน้าศาลซึ่งตรวจสำนวน ลงลายมือชื่อร่วมกันครบองค์คณะจึงเป็นการพิจารณาพิพากษาใหม่โดยชอบ สำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาทนั้นต้องเป็นการใส่ความระบุถึงตัวบุคคลผู้ถูกใส่ความแน่นอนว่าเป็นใคร หรือหากไม่ระบุโดยตรง ก็ต้องได้ความว่าหมายถึงบุคคลใดโดยเฉพาะ นอกจากนี้การหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาต้องเป็นการเผยแพร่ข้อความไปยังสาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป แต่ผู้ส่งข้อความลงในแอปพลิเคชันไลน์มีเจตนาเพียงแจ้งหรือไขข่าวเฉพาะกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในกลุ่มไลน์เท่านั้น ยังไม่ถึงกับเป็นการกระจายข่าวไปสู่สาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป จึงยังไม่มีมูลความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๗๖ / ๒๕๖๒ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๘ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท เกินอำนาจผู้พิพากษาคนเดียวที่จะพิพากษายกฟ้องได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๕ (๕) และมาตรา ๒๖ แต่ผู้พิพากษาคนเดียวมีอำนาจไต่สวนมูลฟ้องได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๕ (๓) การไต่สวนมูลฟ้องโดยผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนคนเดียวในศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาใหม่เป็นเพียงการย้อนสำนวนมาให้ดำเนินกระบวนพิจารณาและทำคำพิพากษาใหม่ในส่วน

ที่ไม่ชอบตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๓๑ (๑) ประกอบมาตรา ๒๙ (๓) เมื่อการไต่สวนมูลฟ้องในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๘ โดยผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนคนเดียวในศาลชั้นต้นชอบด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๕ (๓) ศาลชั้นต้นจึงหาจำต้องไต่สวนมูลฟ้องใหม่อีกไม่ และเมื่อทนายโจทก์แถลงต่อศาลชั้นต้นในชั้นไต่สวนมูลฟ้องว่า โจทก์หมดพยานในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง การไต่สวนมูลฟ้องย่อมเสร็จสิ้นลงโดยชอบแล้ว โจทก์ไม่อาจนำพยานเข้าไต่สวนเพิ่มเติมได้อีก

คำพิพากษาศาลชั้นต้นซึ่งผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลลงลายมือชื่อร่วมเป็นองค์คณะ เป็นกรณีมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๓๑ (๑) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลย่อมมีอำนาจตรวจสำนวนคดีและลงลายมือชื่อร่วมเป็นองค์คณะได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๙ (๓) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๘ ซึ่งมีระวางโทษเกินอำนาจผู้พิพากษาคนเดียวในศาลชั้นต้นโดยผู้พิพากษาหัวหน้าศาลตรวจสำนวนคดีและลงลายมือชื่อร่วมเป็นองค์คณะจึงเป็นการพิจารณาพิพากษาใหม่โดยมีผู้พิพากษาครบองค์คณะโดยชอบ

การใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชังอันจะเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖ และมาตรา ๓๒๘ ต้องเป็นการใส่ความระบุถึงตัวบุคคลผู้ถูกใส่ความเป็นการยืนยันรู้ได้แน่นอนว่าบุคคลที่ถูกใส่ความเป็นใคร หรือหากไม่ระบุถึงผู้ที่ถูกใส่ความโดยตรง การใส่ความนั้นก็ต้องได้ความว่าหมายถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ

ความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๘ ผู้กระทำต้องเผยแพร่ข้อความอันเป็นการหมิ่นประมาทออกไปยังสาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป การที่จำเลยส่งข้อความลงในแอปพลิเคชันไลน์ กลุ่มโพสท์นิวส์ออนไลน์ มีลักษณะเป็นเพียงเจตนาการแจ้งหรือไขข่าวไปยังเฉพาะกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในกลุ่มไลน์เท่านั้น ยังไม่ถึงกับเป็นการกระจายข่าวไปสู่สาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป คดีโจทก์ไม่มีมูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๘

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗</u>

โจทก์ทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารและจัดหาประโยชน์โดยได้รับมอบสถานที่เช่าจากผู้ให้เช่าแล้ว ซึ่งตามสัญญาระบุให้อาคารและสิ่งปลูกสร้างรวมทั้งส่วนควบตกเป็นของผู้ให้เช่าเมื่อสัญญาสิ้นสุดลง ผู้เช่ามีหน้าที่สำรวจศึกษาพื้นที่โครงการ ผู้บุกรุก ผู้ประกอบการเดิม ที่อยู่ในพื้นที่เช่า หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานผู้เช่าต้องรับภาระแก้ไขโดยเสียค่าใช้จ่ายเอง หมายถึงหากต้องฟ้องขับไล่ผู้บุกรุกหรือผู้อยู่อาศัยออกจากสถานที่เช่าผู้เช่าต้องออกค่าใช้จ่ายเองเพื่อดำเนินงานตามสัญญา ถือได้ว่าผู้ให้เช่ามอบหมายให้โจทก์ผู้เช่ามีอำนาจฟ้องผู้บุกรุกที่ดินที่เช่าโดยอาศัยสิทธิตามสัญญาแล้ว ฉะนั้น แม้จำเลยอาศัยอยู่ในที่ดินพิพาทก่อนโจทก์ทำสัญญาเช่าและโจทก์ยังไม่ได้เข้าครอบครองที่ดินดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อโจทก์ได้รับมอบสถานที่เช่าจากผู้ให้เช่าแล้ว

ไม่สามารถก่อสร้างอาคารตามวัตถุประสงค์ของสัญญาเพราะจำเลยอาศัยอยู่ในที่ดินพิพาทโดยไม่มีสิทธิ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยออกไปแล้ว จำเลยเพิกเฉย การกระทำของจำเลยย่อมเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๓ /๒๕๖๒ โจทก์ทำสัญญาเช่าที่ดินจากการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อก่อสร้างอาคารและดำเนินการจัดหาประโยชน์ โจทก์ได้รับมอบสถานที่เช่าตามสัญญาแล้ว ซึ่งตามสัญญาเช่าที่ดินระบุให้อาคารที่ผู้เช่าก่อสร้าง สิ่งปลูกสร้างและส่วนควบตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้เช่าเมื่อสัญญาเช่าสิ้นสุดลง กำหนดเป็นหน้าที่ของผู้เช่าต้องสำรวจ ศึกษาพื้นที่โครงการ ผู้บุกรุก ผู้ประกอบการเดิม ที่อยู่ในพื้นที่เช่า หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานผู้เช่าต้องรับภาระในการดำเนินการและแก้ไข โดยเสียค่าใช้จ่ายด้วยทุนทรัพย์ของผู้เช่าเอง อันมีความหมายว่า หากต้องมีการฟ้องขับไล่ผู้บุกรุกหรือผู้อยู่อาศัยให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากสถานที่เช่า ผู้ให้เช่าให้อำนาจแก่ผู้เช่าหรือมอบหมายให้ผู้เช่าฟ้องขับไล่ผู้บุกรุกหรือผู้อยู่อาศัยแทนผู้ให้เช่าได้ โดยผู้เช่าเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายเพื่อให้การก่อสร้างอาคารและดำเนินการจัดหาประโยชน์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสัญญา ถือได้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยได้มอบหมายให้โจทก์ผู้เช่ามีอำนาจฟ้องผู้บุกรุกที่ดินที่เช่าตามข้อสัญญาดังกล่าวเพื่อโจทก์ผู้เช่าจะได้นำที่ดินที่เช่ามาใช้ประโยชน์ตามสัญญา ฉะนั้น แม้จำเลยอาศัยอยู่ในที่ดินพิพาทก่อนโจทก์ทำสัญญาเช่าที่ดินจากการรถไฟแห่งประเทศไทยและโจทก์ยังไม่ได้เข้าครอบครองที่ดินพิพาทก็ตาม แต่เมื่อโจทก์ได้รับมอบสถานที่เช่าจากการรถไฟแห่งประเทศไทยผู้ให้เช่าแล้วไม่สามารถก่อสร้างอาคารได้เพราะจำเลยอาศัยอยู่ในที่ดินพิพาทโดยไม่มีสิทธิ และโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยออกไปแล้ว จำเลยเพิกเฉย การกระทำของจำเลยย่อมเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ โจทก์มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยโดยอาศัยสิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินที่ทำกับการรถไฟแห่งประเทศไทยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘</u>

การกระทำความผิดในคดีเดิมมีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง แต่เนื่องจากท้องที่ดังกล่าวยังไม่มีศาลแขวงเปิดทำการ จึงต้องนำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด ด้วยเหตุนี้ การยื่นคำร้องขอคืนของกลางที่ศาลสั่งริบตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งเป็นสาขาของคดีเดิม องค์คณะผู้พิพากษาจึงต้องถือตามคดีดังกล่าว เมื่อคดีเดิมศาลชั้นต้นยังคงพิพากษาลงโทษจำคุก ๓ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท อันเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคนเดียว ศาลชั้นต้นโดยผู้พิพากษาคนเดียวจึงมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องขอคืนของกลางอันเป็นคดีสาขาของคดีดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๔๕ / ๒๕๖๒ (ประชุมใหญ่) การกระทำในคดีเดิมเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ มาตรา ๑๖, ๓๖ ทวิ ซึ่งมีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อันเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง แต่เนื่องจากจังหวัด

ปราจีนบุรียังมิได้มีศาลแขวงเปิดทำการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ และพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๐ มาตรา ๓ บัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัดปราจีนบุรีด้วย ดังนั้น การยื่นคำร้องขอคืนของกลางที่ศาลสั่งริบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ ซึ่งเป็นสาขาของคดีเดิมที่ศาลมีคำพิพากษาให้ริบของกลาง องค์คณะผู้พิพากษาจะต้องถือตามคดีเดิม เมื่อคดีเดิมศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลจังหวัดยังคงพิพากษาลงโทษจำคุก ๓ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคนเดียวตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๕ (๕) ศาลชั้นต้นโดยผู้พิพากษาคนเดียวจึงมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องขอคืนของกลางอันเป็นคดีสาขาของคดีดังกล่าวได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ย จำเลยทั้งสามจึงเป็นคู่ความร่วมในคดีที่มีมูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ยื่นอุทธรณ์แยกกันโดยต่างเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ ซึ่งเมื่อรวมแล้วสูงกว่าที่ต้องชำระในกรณีที่ยื่นอุทธรณ์ร่วมกัน ศาลอุทธรณ์จึงต้องมีคำสั่งคืนแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ตามส่วนที่ชำระเกิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๔ / ๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ย จำเลยทั้งสามจึงเป็นคู่ความร่วมในคดีที่มีมูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต่างยื่นอุทธรณ์แยกกันโดยต่างได้เสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ ซึ่งค่าขึ้นศาลดังกล่าวเมื่อรวมแล้วมีจำนวนสูงกว่าที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต้องชำระในกรณีที่ยื่นอุทธรณ์ร่วมกัน กรณีจึงต้องด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๑๕๐ วรรคห้า ที่ศาลอุทธรณ์จะต้องมีคำสั่งคืนส่วนที่เกินแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ตามส่วนของค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ที่แต่ละคนชำระเกินไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐</u>

เดิมจำเลยทั้งห้าฟ้องโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสามให้เปิดทางจำเป็นเพื่อใช้เป็นทางผ่านจากที่ดินของตนออกไปสู่ทางสาธารณะ โดยอ้างว่าถูกที่ดินของโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสามกับที่ดินแปลงอื่นล้อมอยู่จนไม่มีทางออก จำเลยทั้งห้าจึงมีสิทธิผ่านที่ดินที่ล้อมอยู่นั้นไปสู่ทางสาธารณะได้ แต่ปรากฏว่าปัจจุบันที่ดินของจำเลยทั้งห้ามีทางออกอื่นไปถึงทางสาธารณะแล้ว ความจำเป็นในการใช้ทางดังกล่าวจึงไม่ต้องมีอีกต่อไป ข้อจำกัดทรัพยสิทธิเกี่ยวกับทางจำเป็นย่อมหมดไปด้วย ส่วนความสะดวกในการเดินทางนั้นมิใช่ข้ออ้างเพื่อให้ทางพิพาท

ยังคงเป็นทางจำเป็นตลอดไปทั้งที่เหตุแห่งการได้มาหมดสิ้นลงแล้ว โจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสามจึงมีอำนาจฟ้องขอให้ยกเลิกทางจำเป็นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๕ / ๒๕๖๒ กรณีที่เจ้าของที่ดินแปลงใดจะขอผ่านที่ดินแปลงอื่นเพื่อเป็นทางออกไปสู่ทางสาธารณะได้นั้น ต้องเป็นกรณีที่ที่ดินแปลงนั้นไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะได้ เดิมจำเลยทั้งห้าฟ้องโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสามให้เปิดทางจำเป็นเพื่อใช้เป็นทางผ่านออกไปสู่ทางสาธารณะ โดยอ้างว่าที่ดินของจำเลยทั้งห้าถูกที่ดินของโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสามและที่ดินแปลงอื่นล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะได้ ดังนี้ จำเลยทั้งห้าจึงมีสิทธิผ่านที่ดินที่ล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๙ วรรคหนึ่ง แต่หากต่อมาที่ดินแปลงดังกล่าวนั้น มีทางออกอื่นไปถึงทางสาธารณะได้ ความจำเป็นในการใช้ทางจำเป็นก็ไม่ต้องมีอีกต่อไป ข้อจำกัดทรัพยสิทธิเกี่ยวกับทางจำเป็นก็ย่อมหมดไปด้วย เมื่อปรากฏว่าปัจจุบันที่ดินของจำเลยทั้งห้ามีทางออกอื่นไปถึงทางสาธารณะแล้ว จำเลยทั้งห้าย่อมไม่มีสิทธิใช้ทางพิพาทในที่ดินของโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสามเป็นทางจำเป็นเพื่อออกไปสู่ทางสาธารณะตามกฎหมาย ส่วนที่ทางพิพาทมีความสะดวกในการเดินทางมากกว่านั้นก็มิอาจใช้เป็นข้ออ้างเพื่อให้ทางพิพาทยังคงเป็นทางจำเป็นตลอดไปทั้งที่เหตุแห่งการได้มาซึ่งทางจำเป็นตามกฎหมายของจำเลยทั้งห้าหมดสิ้นไปแล้ว โจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสามจึงมีอำนาจฟ้องขอให้ยกเลิกทางจำเป็นได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑</u>

โจทก์ที่ ๑ ยื่นฎีกาและขอขยายเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกาแล้ว แต่มิได้ชำระภายในกำหนด ต่อมาโจทก์ที่ ๑ ยื่นคำร้องขออนุญาตวางเงินดังกล่าวอีก ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องและไม่รับฎีกาของโจทก์ที่ ๑ ในคราวเดียวกัน โจทก์ที่ ๑ ต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่รับฎีกามายังศาลฎีกาภายในสิบห้าวันนับแต่ศาลมีคำสั่งด้วย จะเลือกอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งยกคำร้องขออนุญาตวางเงินไปยังศาลอุทธรณ์อย่างเดียวไม่ได้ ที่ศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยให้จึงเป็นการไม่ชอบ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๙๓ / ๒๕๖๒ โจทก์ที่ ๑ ยื่นฎีกาและขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกาแล้ว แต่โจทก์ที่ ๑ มิได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกาภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด ต่อมาโจทก์ที่ ๑ ยื่นคำร้องขออนุญาตวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขออนุญาตวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกาและมีคำสั่งไม่รับฎีกาของโจทก์ที่ ๑ ในคราวเดียวกัน โจทก์ที่ ๑ จะต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฎีกามายังศาลฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๕๒ (เดิม) ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลได้มีคำสั่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓๔ ประกอบมาตรา ๒๔๗ (เดิม) ด้วย โจทก์ที่ ๑ จะเลือกอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องขออนุญาตวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกาไปยังศาลอุทธรณ์เพียงอย่างเดียวหาได้ไม่ เมื่อกรณีต้องอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๕๒ (เดิม) ดังกล่าว ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ที่ ๑ มาจึงเป็นการไม่ชอบ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะฎีกา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒</u>

คดีข้อหาความผิดอันมิใช่มีอัตราโทษอย่างต่ำจำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปหรือโทษสถานหนักกว่านั้น จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลย่อมลงโทษจำเลยได้โดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐานต่อไป ส่วนศาลจะมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจจำเลยหรือไม่นั้น กฎหมายมิได้บังคับไว้ จึงอยู่ในดุลพินิจของศาล การที่ศาลชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งดังกล่าว จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๔๖ / ๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมิได้แปรรูป จำเลยที่ ๓ ให้การรับสารภาพ เมื่อข้อหาดังกล่าวมิใช่เป็นข้อหาที่มีอัตราโทษอย่างต่ำจำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปหรือโทษสถานหนักกว่านั้น ศาลย่อมลงโทษจำเลยที่ ๓ ได้โดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐานต่อไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ส่วนการที่ศาลจะมีคำสั่งให้มีการสืบเสาะและพินิจจำเลยหรือไม่นั้น ตาม พ.ร.บ. คุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ไม่มีข้อความบังคับให้ศาลต้องมีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจจำเลยแต่อย่างใด กรณีจึงเป็นดุลพินิจที่ศาลจะมีคำสั่งดังกล่าวหรือไม่แล้วแต่จะเห็นสมควร การที่ศาลชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจจำเลยที่ ๓ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓</u>

ในคดียาเสพติด ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษปรับจำเลยที่ ๑ โดยไม่ได้กำหนดวิธีการบังคับโทษปรับไว้ การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้โทษปรับโดยให้บังคับตาม ป.อ. มาตรา ๒๙, ๓๐ (ที่แก้ไขใหม่) นั้น ชอบแล้ว แต่การบังคับโทษปรับตั้งแต่ ๘๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ศาลอาจสั่งกักขังแทนค่าปรับเกิน ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒ ปี ก็ได้ และต้องระบุไว้ในคำพิพากษาให้ชัดเจนว่าให้กักขังเป็นระยะเวลาเพียงใด เมื่อศาลชั้นต้นไม่ได้ระบุไว้ย่อมกักขังได้เพียง ๑ ปี ซึ่งโจทก์ไม่อุทธรณ์ในข้อนี้ การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นให้กักขังจำเลยที่ ๑ แทนค่าปรับได้เกิน ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒ ปี จึงเป็นการพิพากษาเพิ่มเติมโทษ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้คู่ความไม่ฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๖๔ / ๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงิน ๒๗๕,๐๐๐ บาท โดยไม่ได้กำหนดวิธีการไว้ว่า หากไม่ชำระค่าปรับจะดำเนินการอย่างไร การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นให้ปรับ ๒๕๐,๐๐๐ บาท โดยให้บังคับโทษปรับตาม ป.อ. มาตรา ๒๙, ๓๐ (ที่แก้ไขใหม่) นั้น ชอบแล้ว แต่การบังคับโทษปรับตั้งแต่ ๘๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ตามมาตรา ๓๐ วรรคแรก กำหนดให้ศาลสั่งกักขังแทนค่าปรับเป็นระยะเวลาเกินกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒ ปี ก็ได้ ซึ่งการให้กักขังแทนค่าปรับเป็นระยะเวลาเพียงใด ต้องระบุไว้ในคำพิพากษาให้ชัดเจน เมื่อศาลชั้นต้นไม่ได้ระบุไว้ในคำพิพากษาว่าให้กักขังจำเลยที่ ๑ แทนค่าปรับเป็นระยะเวลาเท่าใด ดังนี้ ย่อมกักขังแทนค่าปรับได้เพียง ๑ ปี เมื่อโจทก์ไม่อุทธรณ์ในข้อนี้ การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นให้กักขังจำเลยที่ ๑ แทนค่าปรับได้เกิน ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒ ปี จึงเป็นการพิพากษาเพิ่มเติมโทษจำเลยที่ ๑ ไม่ชอบด้วย

ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๒ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้คู่ความไม่ฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้เองตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ และพ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓

กลุ่มคำพิพากษาศาลฎีกา ที่วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายกลับหลักแนวเดิม โดยท่านอาจารย์ทองธาร เหลืองเรืองรอง ผู้พิพากษาศาลฎีกา

<u>เรื่องที่หนึ่ง</u> กรณีผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษให้จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาทซึ่งต้องฟ้องต่อศาลแขวง ผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์ยื่นคำขอให้จำเลยชดใช้ ในส่วนแพ่งอันมีทุนทรัพย์เกินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาทต่อศาลแขวงได้หรือไม่

เดิมมีแนวตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๑๙ / ๒๕๒๘ วินิจฉัยไว้ว่า หากผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาเองแล้ว ย่อมไม่มีสิทธิ ยื่นคำขอในส่วนแพ่งอันมีทุนทรัพย์เกินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาทต่อศาลแขวงได้ เนื่องจากเกินอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษา ผลการวินิจฉัยเช่นนี้ ย่อม เป็นเหตุให้โจทก์ต้องนำคดีส่วนแพ่งไปฟ้องต่อศาลจังหวัดหรือศาลแพ่งแล้วแต่กรณีต่อไป

แต่ปัจจุบันคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๑๙๒ / ๒๕๖๐ วินิจฉัยกลับหลักแนวเดิมเป็นว่า การฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญานั้นไม่ต้องคำนึงว่า ศาลที่พิจารณาคดีอาญาจะเป็นศาลที่ มีอำนาจพิจารณาคดีแพ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมมาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๕ (๕)วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์ฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาและมีคำขอบังคับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมซึ่งจำนวนเงินที่ขอเกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลแขวง ศาลแขวงก็มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในส่วนแพ่งได้

<u>เรื่องที่สอง</u> กรณีบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่ง ซึ่งยังมิได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษาจากคู่ความซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น ชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ภายใน ๑๐ ปีนับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๒๗๔(หรือมาตรา ๒๗๑ เดิม)

เดิมเคยมีคำพิพากษาเช่นฎีกาที่ ๔๗๔๑ / ๒๕๓๙ วินิจฉัยว่า กำหนดเวลาในการบังคับคดีภายใน ๑๐ ปีนับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลในที่นี้ต้องเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดด้วย

ปัจจุบันคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๗๓๑ / ๒๕๕๘(ประชุมใหญ่) วางหลักไว้ว่า ระยะเวลา ๑๐ ปีในการร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษานั้นจะต้องเริ่มนับแต่วันมี คำพิพากษาของศาลชั้นที่สุด(หรือศาลชั้นสุดท้าย) มิใช่จะต้องเริ่มนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

<u>เรื่องที่สาม</u> ผู้เสียหายที่ยื่นคำร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๔๔ / ๑ เพื่อขอค่าเสียหายในทางแพ่ง ต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย หรือไม่ คำพิพากษาฎีกาแนวเดิม เช่นฎีกาที่ ๑๗๕๘๔ / ๒๕๕๕ ,

ฎีกาที่ ๕๔๑๙ / ๒๕๕๔ วินิจฉัยว่า ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๔/๑ต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยเท่านั้น

ปัจจุบัน คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๔๐๐ / ๒๕๖๐(ประชุมใหญ่) วางหลักใหม่ว่า ผู้เสียหายที่มีอำนาจ ยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๔ / ๑ ไม่จำต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย การที่จะพิจารณาว่าผู้ใดจะมีสิทธิยื่นคำร้อง ต้องพิจารณาจากสิทธิทางแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๕๕

<u>เรื่องที่สี่</u> ในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา หากคดีอาญาไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ คดีส่วนแพ่งซึ่งมีทุนทรัพย์ชั้นอุทธรณ์ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท จะอุทธรณ์ข้อเท็จจริงได้หรือไม่

แนวฎีกาเดิม เช่นฎีกาที่ ๑๓๓๖ / ๒๕๕๕ วินิจฉัยว่า สิทธิในการอุทธรณ์คดีส่วนแพ่งนั้นต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยต้องพิจารณาทุนทรัพย์ที่อุทธรณ์เป็นหลัก หากทุนทรัพย์ที่อุทธรณ์ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ก็ย่อมอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงไม่ได้

ปัจจุบัน ฎีกาที่ ๑๒๘๕ / ๒๕๖๑ วางหลักว่า ในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา หากคดีส่วนอาญาไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ คดีในส่วนแพ่งย่อมไม่ต้องห้ามอุทธรณ์เช่นกัน หากคดีส่วนอาญาไม่ต้องห้ามฎีกา คดีส่วนแพ่งไม่จำต้องขออนุญาตฎีกา

<u>เรื่องที่ห้า</u> หากฟ้องของพนักงานอัยการตกไป เพราะในระหว่างพิจารณาจำเลยถึงแก่ความตาย สิทธิในการดำเนินคดีอาญาระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๓๙ (๑) ศาลมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีอาญาออกจากสารบบความ คำร้องของผู้เสียหายที่ขอค่าเสียหายทางแพ่งตามมาตรา ๔๔ / ๑ จะต้องตกไปตามคดีอาญาด้วยหรือไม่

เดิม ฎีกาที่ ๑๓๘๔ / ๒๕๕๕วินิจฉัยว่า คดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ โดยมีผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายตามมาตรา ๔๔ / ๑ ซึ่งต้องอาศัยคดีอาญาเป็นหลัก เมื่อจำเลยถึงแก่ความตาย สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป คำขอให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนย่อมตกไปด้วย

ปัจจุบัน คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๓๓๖๑ / ๒๕๕๘ วางหลักว่า หากฟ้องของพนักงานอัยการตกไป เพราะผู้กระทำความผิดถึงแก่ความตาย ให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีส่วนอาญาออกจากสารบบความ แต่คำร้องทางแพ่งตามมาตรา ๔๔ / ๑ไม่ตกไปด้วย โดยให้ทายาท หรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์มรดก เข้ามาดำเนินคดีแทนผู้ตายต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๔๒ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๔๐

<u>เรื่องที่หก</u> การให้กู้ยืมเงินที่คิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ซึ่ง ผู้กู้ยอมชำระดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้ แต่โดยผลของกฎหมายข้อตกลงในส่วนดอกเบี้ยย่อมเป็นโมฆะ การที่ผู้กู้ยอมชำระไปย่อมเรียกคืนไม่ได้ก็ตาม แต่ผู้กู้จะนำดอกเบี้ยที่ชำระไปแล้วนั้นไปหักกับหนี้เงินต้นได้หรือไม่

เดิมศาลวางแนวไว้ว่า เป็นการชำระหนี้ โดยอำเภอใจ นอกจากจะเรียกคืนไม่ได้แล้ว ยังจะไปหักกับเงินต้นก็ไม่ได้ด้วย เช่นฎีกาที่ ๒๐๑ / ๒๕๔๐

ปัจจุบันฎีกาที่ ๕๓๗๖ / ๒๕๖๐(ประชุมใหญ่) วางหลักไว้ว่า กรณีดังกล่าว แม้ลูกหนี้จะเรียกคืนไม่ได้ แต่นำไปหักกับต้นเงินได้

<u>เรื่องที่เจ็ด</u> คดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๔๔ / ๑ ไว้ ต่อมาศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโดยฟังว่าจำเลยมิได้กระทำความผิด และได้ยกคำขอทางแพ่งของผู้เสียหายด้วย อัยการโจทก์ฝ่ายเดียวอุทธรณ์ หากภายหลัง ศาลอุทธรณ์เชื่อว่าจำเลยกระทำผิดจริง จึงพิพากษากลับให้ลงโทษจำเลย ศาลอุทธรณ์จะพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมในส่วนแพ่งให้ผู้เสียหายได้หรือไม่ เนื่องจากในส่วนแพ่งยุติแล้วโดยผู้เสียหายไม่อุทธรณ์

เดิม มีฎีกาที่ ๔๗๒๐ / ๒๕๕๙ วินิจฉัยไว้ว่า เมื่อผู้เสียหายไม่อุทธรณ์ คดีส่วนแพ่งย่อม ยุติ ไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

ปัจจุบัน ฎีกาที่ ๕๔๑๘ / ๒๕๕๙ วางหลักไว้ว่า แม้ผู้เสียหายซึ่งถือเป็นโจทก์ในคดีส่วนแพ่งจะไม่ได้อุทธรณ์ในคดีส่วนแพ่งก็ตาม หากภายหลัง ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้น โดยเห็นว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดจริงตามฟ้อง ศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจวินิจฉัยในคดีส่วนแพ่ง ให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย เพื่อให้ผลแห่งคดีเป็นไปตามคดีส่วนอาญาได้ เพราะถือว่าเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๙๕ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔</u>

คดีอาญาข้อหาเบิกความเท็จนั้น แม้จำเลยที่ ๑ เบิกความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องและชั้นพิจารณาคนละคราวกัน แต่เป็นการนำสาระสำคัญของข้อความเรื่องเดียวกัน ประโยคเดียวกัน มูลเหตุเดียวกันมากล่าวอีกครั้ง โดยมีเจตนาให้โจทก์ต้องโทษในคดีเดียวกัน จึงเป็นการกระทำเพียงกรรมเดียว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๑๔ / ๒๕๖๒ คดีอาญาของศาลแขวงพระนครใต้ โจทก์ (จำเลยที่ ๑ ในคดีนี้) ฟ้องจำเลย (โจทก์ในคดีนี้) ว่า จำเลยได้ดูหมิ่นโจทก์ซึ่งหน้าและใส่ความหมิ่นประมาทโจทก์ต่อหน้าโจทก์ ป. ภ. อ. และ ส. ซึ่งเป็นบุคคลที่สาม โดยจำเลยกล่าวถ้อยคำใส่ความโจทก์ว่า “โจทก์เป็นคนโกหก” “โจทก์เป็นคนคดโกง” “โจทก์เป็นคนไม่ดี” “สาปแช่งโจทก์ให้ไฟไหม้” “ชื่อเสียงโจทก์เหม็นเน่า” “โจทก์ไม่จ่ายค่าส่วนกลาง” จำเลยให้

การปฏิเสธ ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยคดีถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ว่า จำเลยไม่ได้พูดถ้อยคำที่โจทก์กล่าวหาในฟ้อง การที่โจทก์ฟ้องจำเลยในคดีดังกล่าวจึงเป็นการเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา และการที่โจทก์ กับ ส. (จำเลยที่ ๓ ในคดีนี้) เบิกความว่า จำเลยพูดถ้อยคำตามที่โจทก์กล่าวหาในคดีดังกล่าวก็เป็นการเบิกความอันเป็นเท็จซึ่งเป็นข้อสำคัญในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาล จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ จึงกระทำความผิดตามฟ้อง

การที่จำเลยที่ ๑ เบิกความสองครั้งในคดีเดียวกัน คือ ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องและชั้นพิจารณา แม้จะเป็นการเบิกความคนละคราว แต่ก็เป็นการนำสาระสำคัญของข้อความในเรื่องเดียวกัน ประโยคเดียวกัน มูลเหตุเดียวกัน มากล่าวอีกครั้ง โดยมีเจตนาให้โจทก์ต้องโทษในคดีเดียวกันเท่านั้น จึงเป็นการกระทำกรรมเดียว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕</u>

สภาพทางในสถานีตำรวจที่เกิดเหตุมีไว้สำหรับประชาชนใช้สัญจร จึงเป็นทางตามความหมายของ พ.ร.บ. จราจรทางบก ซึ่งหมายถึง ทางเดินรถ ช่องเดินรถที่ประชาชนใช้ในการจราจร เมื่อจำเลยจอดรถบนทางดังกล่าวจึงต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก โดยจอดรถด้านซ้ายของทางเดินรถและให้ด้านซ้ายของรถขนานชิดกับขอบทางหรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกินยี่สิบห้าเซนติเมตร การที่จำเลยจอดรถด้านขวาของทางเดินรถและหันหัวรถสวนทางกับรถคันอื่น จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๔๓ / ๒๕๖๒ แม้ถนนที่เกิดเหตุจะอยู่ในพื้นที่สถานีตำรวจอันเป็นสถานที่ราชการ แต่โดยลักษณะงานของสถานีตำรวจย่อมเป็นสถานที่สำหรับประชาชนไปติดต่อราชการ โดยงานหลักคือการรับแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์ ดังนั้น สภาพทางในสถานีตำรวจที่เกิดเหตุจึงมีไว้สำหรับประชาชนใช้สัญจร ทางที่เกิดเหตุจึงเป็นทางตามความหมายของทางตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔ (๒) ซึ่งบัญญัติความหมายของคำว่า ทาง หมายถึง ทางเดินรถ ช่องเดินรถที่ประชาชนใช้ในการจราจร เมื่อจำเลยจอดรถบนทางดังกล่าวจึงต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕๔ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ขับขี่ต้องจอดรถทางด้านซ้ายของทางเดินรถและจอดรถให้ด้านซ้ายของรถขนานชิดกับขอบทางหรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกินยี่สิบห้าเซนติเมตร” การที่จำเลยจอดรถทางด้านขวาของทางเดินรถและหันหัวรถสวนทางกับรถคันอื่น จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖</u>

ผู้ค้ำประกันหลายคนประกันหนี้รายเดียวกัน ถือเป็นลูกหนี้ร่วมและต่างต้องรับผิดเป็นส่วนเท่าๆกัน หากเจ้าหนี้ปลดหนี้ให้ลูกหนี้ร่วมคนใด ภาระของลูกหนี้นั้นพึงตกเป็นพับแก่เจ้าหนี้ เมื่อเจ้าหนี้ทำสัญญากับจำเลย

ลูกหนี้ร่วมให้ชำระหนี้จำนวนหนึ่ง ตกลงกันว่าเมื่อจำเลยชำระหนี้เสร็จสิ้นแล้ว เจ้าหนี้จะยอมถอนการยึดที่ดินทั้งหมดและไม่ดำเนินคดีกับจำเลยอีก ต่อมาเจ้าหนี้มีหนังสือยืนยันการชำระหนี้ของจำเลยครบถ้วนแล้ว แสดงว่าเจ้าหนี้ได้ปลดหนี้ให้แก่จำเลย หนี้ร่วมในส่วนนั้นย่อมระงับสิ้นไป เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิเรียกให้จำเลยชำระหนี้ได้อีก ดังนี้ โจทก์จึงไม่อาจรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ที่จะเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๙๗ / ๒๕๖๒ โจทก์ จำเลยกับพวกเป็นผู้ค้ำประกันหนี้สัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีที่บริษัท ธ. มีต่อบริษัท บ. จึงเป็นลูกหนี้ร่วมกันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๒ วรรคสอง ซึ่งต่างคนต่างต้องรับผิดเป็นส่วนเท่าๆกัน และถ้าลูกหนี้ร่วมกันคนใดเจ้าหนี้ได้ปลดหนี้ให้ลูกหนี้ร่วมคนใด ส่วนที่ลูกหนี้คนนั้นจะพึงชำระตกเป็นพับแก่เจ้าหนี้ไปตามมาตรา ๒๙๖ ซึ่งเมื่อพิจารณาสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว ปรากฏว่าจำเลยและบริษัท บ. ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าว โดยมีข้อตกลงให้จำเลยชำระหนี้ ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท และเมื่อจำเลยปฏิบัติตามสัญญาฉบับนี้ครบถ้วนเสร็จสิ้น บริษัท บ. จะยินยอมถอนการยึดที่ดินทั้งหมดรวม ๕ แปลงให้แก่จำเลย และไม่ดำเนินคดีใดๆกับจำเลยอีกต่อไป ต่อมาบริษัท บ. มีหนังสือยืนยันการชำระหนี้ว่า จำเลยชำระหนี้ให้แก่บริษัท บ. ครบถ้วนตามเงื่อนไขสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว แสดงให้เห็นว่าบริษัท บ. เจ้าหนี้ได้ปลดหนี้ให้แก่จำเลยซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันร่วมที่ต้องรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมได้ระงับสิ้นไปแล้วตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๔๐ ประกอบมาตรา ๒๙๖ เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิเรียกให้จำเลยชำระหนี้ได้อีก โจทก์จึงไม่อาจรับช่วงสิทธิของบริษัท บ. ที่จะเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ได้

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเป็นค่าฤชาธรรมเนียมประการหนึ่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๙ ประกอบตาราง ๗ ท้าย ป.วิ.พ. ศาลอุทธรณ์ไม่ได้กำหนดให้ชัดแจ้ง ศาลฎีกาเห็นควรมีคำสั่งให้ชัดแจ้ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗</u>

แม้คำพิพากษาในคดีแพ่งจะมีผลผูกพันคู่ความ แต่ก็ผูกพันเฉพาะทางแพ่งเท่านั้น เมื่อคดีนี้เป็นคดีอาญาซึ่งจำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ไม่มีบทบัญญัติใดให้ศาลที่พิจารณาคดีอาญาจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนแพ่ง เพราะหลักการวินิจฉัยชั่งน้ำหนักคำพยานคดีแพ่งกับคดีอาญาแตกต่างกัน สำหรับคดีแพ่งนั้นศาลจะชั่งน้ำหนักคำพยานว่าฝ่ายใดมีน้ำหนักน่าเชื่อถือยิ่งกว่ากัน ส่วนคดีอาญาศาลจะต้องใช้ดุลพินิจชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวงจนแน่ใจว่าพยานโจทก์พอรับฟังลงโทษจำเลยได้หรือไม่ ฉะนั้น คำพิพากษาคดีแพ่งจึงเป็นเพียงพยานหลักฐานที่ศาลจะนำมาชั่งน้ำหนักประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ในคดีนี้ว่า ข้อเท็จจริงมีน้ำหนักพอรับฟังว่าจำเลยทั้งสองได้กระทำผิดจริงหรือไม่เท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๘๐ / ๒๕๖๒ เดิมบริษัท ก. เป็นโจทก์ฟ้องโจทก์ในคดีนี้เป็นจำเลยให้ชำระค่ายางรถยนต์ ระหว่างพิจารณาจำเลยทั้งสองเข้าเบิกความเป็นพยานให้แก่ฝ่ายบริษัท ก. ต่อมาศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้ยกฟ้อง ดังนี้ในส่วนของคำพิพากษาคดีแพ่งดังกล่าว ก็มีผลผูกพันโจทก์และบริษัท ก. ซึ่ง

เป็นคู่ความในคดีแพ่งดังกล่าว และเป็นการผูกพันเฉพาะในทางแพ่งเท่านั้น แต่คดีนี้เป็นคดีอาญา ซึ่งจำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายฉบับใดให้ศาลที่พิจารณาคดีอาญาจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ทั้งนี้เพราะหลักการวินิจฉัยชั่งน้ำหนักคำพยานในคดีแพ่งและคดีอาญาไม่เหมือนกัน กล่าวคือในคดีแพ่งศาลจะชั่งน้ำหนักคำพยานว่าฝ่ายใดมีน้ำหนักน่าเชื่อถือยิ่งกว่ากัน แต่ในคดีอาญาศาลจะต้องใช้ดุลพินิจชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวงจนแน่ใจว่าพยานโจทก์พอรับฟังลงโทษจำเลยได้หรือไม่ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๗ ฉะนั้น คำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวจึงเป็นเพียงพยานหลักฐานที่ศาลจะนำมาชั่งน้ำหนักประกอบคำพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ในคดีนี้ว่า ข้อเท็จจริงมีน้ำหนักพอรับฟังว่าจำเลยทั้งสองได้กระทำผิดจริงหรือไม่เท่านั้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘</u>

ฎีกาที่เพียงแต่คัดลอกข้อความจากอุทธรณ์ ไม่ได้โต้แย้งคัดค้านว่าศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยไว้ดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือคลาดเคลื่อนอย่างไร และที่ถูกควรวินิจฉัยอย่างไร ด้วยเหตุผลข้อใด จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชัดแจ้ง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๓๐ / ๒๕๖๒ ฎีกาของจำเลยทั้งสองมีข้อความเช่นเดียวกับอุทธรณ์ คงเปลี่ยนแปลงเฉพาะที่ระบุว่าไม่เห็นพ้องกับคำพิพากษาศาลชั้นต้นเป็นไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ แต่ในตอนท้ายก็ยังคงใช้ข้อความว่าคำวินิจฉัยศาลชั้นต้นไม่ถูกต้อง มิได้ระบุว่าเป็นการคัดค้านคำวินิจฉัยศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ซึ่งในปัญหาข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัยว่าตามสัญญาสินเชื่อเงินกู้และสัญญาสินเชื่อเบิกเงินเกินบัญชีที่กำหนดให้จำเลยที่ ๑ ยินยอมให้โจทก์ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้นั้น ไม่ทำให้โจทก์ได้เปรียบจำเลยที่ ๑ เกินสมควร หรือมีผลให้จำเลยที่ ๑ รับภาระเกินกว่าที่วิญญูชนจะพึงคาดหมายได้ตามปกติ เพราะอัตราดอกเบี้ยที่โจทก์ปรับเปลี่ยนยังอยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง จึงไม่ใช่ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ส่วนสัญญาค้ำประกันและสัญญาจำนองตามอุทธรณ์ไม่ได้กล่าวอ้างว่า ข้อตกลงในสัญญาข้อใดที่ไม่เป็นธรรม จึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชัดแจ้ง ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ไม่รับวินิจฉัย ฎีกาของจำเลยทั้งสองเพียงแต่คัดลอกข้อความจากอุทธรณ์ ไม่ได้โต้แย้งคัดค้านว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัยไว้ดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือคลาดเคลื่อนอย่างไร และที่ถูกควรวินิจฉัยอย่างไร ด้วยเหตุผลข้อใด จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชัดแจ้ง ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งใช้บังคับในขณะยื่นฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙</u>

พยานที่โจทก์นำเข้าเบิกความโดยมิได้ระบุพยานไว้และเบิกความไปตามเอกสารเท่านั้น เมื่อจำเลยมีเวลาพอสมควรแต่ไม่คัดค้าน ดังนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมย่อมอาจรับฟังพยานปากนี้ได้ ส่วนการนำสืบถึง

หลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือที่สูญหายไปนั้นก็อาจนำพยานบุคคลมาสืบแทนได้ เพราะเป็นกรณีที่ไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องมีพยานเอกสารมาแสดง ทั้งการนำสืบพยานในลักษณะดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เมื่อศาลชั้นต้นยอมให้โจทก์นำพยานบุคคลเข้าสืบตลอดมาต้องถือว่าศาลชั้นต้นได้อนุญาตโดยปริยายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๘๒ / ๒๕๖๒ ร. เข้าเบิกความเป็นพยานโดยโจทก์ไม่ได้ระบุในบัญชีระบุพยานก่อน ร. เบิกความไปตามเอกสารเท่านั้น และนับแต่พยานเข้าเบิกความจนถึงวันที่ศาลล่างมีคำพิพากษามีเวลา ๑๕ วัน จำเลยก็ไม่ได้คัดค้าน เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นจะต้องสืบพยานหลักฐานอันสำคัญซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดีจึงสามารถรับฟังพยานปากนี้ได้ ไม่ขัดต่อ ป.วิ.พ. มาตรา ๘๗ (๒) ประกอบ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

การนำสืบว่าหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือสูญหายไปนั้น โจทก์ย่อมนำพยานบุคคลมาสืบได้ เพราะเป็นกรณีที่ไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องมีพยานเอกสารมาแสดงและการนำพยานบุคคลสืบว่าจำเลยกู้เงินโจทก์ตามหลักฐานแห่งการกู้ยืมที่สูญหายไปต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เมื่อศาลชั้นต้นยอมให้โจทก์นำพยานบุคคลเข้าสืบได้ตลอดทั้งเรื่อง ถือว่าศาลชั้นต้นได้อนุญาตโดยปริยายแล้วตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๙๓ (๒) ประกอบ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๐</u>

ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๕ (๑) วรรคแรก เป็นหนึ่งในความผิดอันยอมความได้ตาม ป.อ. มาตรา ๗๑ เมื่อได้ความว่า จำเลยเป็นน้องร่วมบิดามารดาเดียวกับผู้เสียหาย และในชั้นอุทธรณ์จำเลยได้ชดใช้ค่าเสียหายจนผู้เสียหายทำหนังสือไม่ติดใจเอาความทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาแก่จำเลยแล้ว จึงเป็นการยอมความก่อนคดีอาญาถึงที่สุด สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมระงับไปตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๐๔ / ๒๕๖๒ ความผิดของจำเลยฐานลักทรัพย์เอาบัตรอิเล็กทรอนิคส์ (บัตรเบิกถอนเงินอัตโนมัติหรือเอทีเอ็ม) ของผู้เสียหายไปในเวลากลางคืนและฐานลักทรัพย์โดยใช้บัตรอิเล็กทรอนิคส์เบิกถอนเงินสดจากบัญชีของผู้เสียหายในเวลากลางคืนตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๕ (๑) วรรคหนึ่ง ปรากฏตามคำร้องขอให้ผู้พิพากษาอนุญาตให้ฎีกาและตามฎีกาของจำเลยซึ่งโจทก์ไม่ยื่นคำแก้ฎีกาโต้แย้งเป็นอื่นว่า จำเลยเป็นน้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับ ส. ผู้เสียหาย ซึ่งตาม ป.อ. มาตรา ๗๑ บัญญัติให้ความผิดนี้เป็นความผิดฐานหนึ่ง (ในมาตรา ๓๓๔ ถึงมาตรา ๓๓๖) ที่ให้เป็นความผิดอันยอมความได้ คดีนี้เมื่อในชั้นอุทธรณ์จำเลยได้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายเป็นเงินเท่าจำนวนที่จำเลยใช้บัตรอิเล็กทรอนิคส์เบิกถอนไป และผู้เสียหายทำหนังสือไม่ติดใจเอาความทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาแก่จำเลยอีกต่อไป จึงเป็นการยอมความคดีอาญาก่อนถึงที่สุดตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ วรรคสอง ทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมระงับไปตามมาตรา ๓๙ (๒)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๑</u>

จำเลยเบิกความเท็จสองครั้ง ครั้งแรกยังไม่จบปาก ศาลมีคำสั่งเลื่อนการพิจารณาไปเบิกความในนัดต่อไป แม้การเบิกความทั้งสองครั้งเป็นคนละวันกัน แต่ข้อความที่เบิกความต่างต่อเนื่องและมีเจตนามุ่งประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกันเพื่อมิให้จำเลยต้องรับโทษ ดังนี้ จึงเป็นการกระทำกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท สำหรับความผิดฐานนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จนั้น แม้ความผิดทั้งสองฐานจะต่างบทกัน แต่การนำพยานอื่นเข้าเบิกความเป็นพยานจำเลยในวันเดียวกับที่จำเลยเบิกความในครั้งหลังนั้นก็เป็นการกระทำที่เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงโดยมีเจตนามุ่งประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกัน เพื่อมิให้จำเลยต้องรับโทษ การกระทำดังกล่าวจึงเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๒๘ / ๒๕๖๒ จำเลยที่ ๑ เบิกความอันเป็นเท็จสองครั้งในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๔๓๙/๒๕๕๙ ของศาลชั้นต้นคนละวันกัน ครั้งแรกวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แต่เบิกความไม่จบปาก ศาลมีคำสั่งเลื่อนการพิจารณาต่อในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แม้จำเลยที่ ๑ จะเบิกความคนละวันกัน แต่ข้อความที่จำเลยที่ ๑ เบิกความครั้งแรกและครั้งหลังก็ต่อเนื่องกัน อีกทั้งการเบิกความทั้งสองครั้งมีเจตนามุ่งประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกัน คือ เพื่อมิให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีดังกล่าวต้องได้รับโทษทางอาญาเท่านั้น ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ส่วนความผิดฐานนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีนั้น แม้ความผิดทั้งสองฐานจะเป็นความผิดต่อบทบัญญัติของกฎหมายหลายบทต่างกัน แต่การที่จำเลยที่ ๑ นำจำเลยที่ ๒ เข้าเบิกความเป็นพยานของตนในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับวันที่จำเลยที่ ๑ เบิกความในครั้งหลังก็เป็นการกระทำที่เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงโดยมีเจตนามุ่งประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกัน คือ เพื่อมิให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีดังกล่าวต้องได้รับโทษทางอาญา การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทเช่นกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๒</u>

ที่ดินที่แบ่งแยกมาจากที่ดินแปลงเดิมทำให้ที่ดินที่แบ่งแยกไปนั้นไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะ กฎหมายบังคับแก่กรณีทางจำเป็นโดยเด็ดขาดว่า เจ้าของที่ดินที่แบ่งแยกไปมีสิทธิเรียกร้องเอาทางเดินได้เฉพาะบนที่ดินแปลงที่ได้แบ่งแยกหรือแบ่งโอนกัน ดังนั้น เจ้าของที่ดินที่แบ่งแยกไปจึงไม่อาจฟ้องเรียกร้องทางเดินผ่านที่ดินแปลงอื่นซึ่งมิใช่ที่ดินแปลงเดิมได้ ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงว่าที่ดินแปลงอื่นจะมีทางเข้าออกที่สะดวกกว่า ใกล้กว่า หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๓๐ / ๒๕๖๒ ที่ดินของโจทก์ทั้งสี่ได้แบ่งแยกมาจากที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๗๐๐ มาเป็นเวลานาน มีการแบ่งแยกเป็นที่ดินแปลงย่อยหลายแปลงและมีการโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่บุคคลอื่น แต่ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๗๐๐ และที่ดินของโจทก์ทั้งสี่เคยเป็นที่ดินแปลงเดียวกัน ซึ่งที่ดินดังกล่าวติดกับทางสาธารณะ เมื่อ

แบ่งแยกที่ดินแล้วทำให้ที่ดินของโจทก์ทั้งสี่ไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๕๐ เป็นบทบัญญัติบังคับแก่กรณีทางจำเป็นโดยเด็ดขาด มิได้คำนึงว่าจะมีทางเข้าออกอื่นที่สะดวกกว่าหรือไม่ ดังนั้นโจทก์ทั้งสี่ไม่อาจฟ้องเรียกร้องทางเดินผ่านที่ดินของจำเลย ซึ่งมิใช่ที่ดินแปลงเดิมที่ถูกแบ่งแยกหรือแบ่งโอนไปโดยไม่จำต้องคำนึงว่า การผ่านเข้าออกในที่ดินแปลงโฉนดเลขที่ ๑๗๐๐ จะมีระยะไกลกว่าทางพิพาทหรือไม่สะดวกเสียค่าใช้จ่ายมากกว่าการที่จะผ่านเข้าออกที่ดินแปลงพิพาทหรือไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๓</u>

ก่อนจับกุมเจ้าพนักงานตำรวจ สภ.เมืองเชียงรายพบการกระทำความผิด จึงขยายผลอำพรางตัวในการขนส่งเมทแอมเฟตามีนของกลางจากจังหวัดเชียงใหม่ไปส่งให้จำเลยที่ ๒ ที่อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามที่นัดหมายกันไว้ จนกระทั่งจับกุมจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ได้ พร้อมเมทแอมเฟตามีนของกลาง จึงเป็นความผิดและการกระทำต่อเนื่องเกี่ยวพันกันในหลายท้องที่พนักงานสอบสวน สภ.เมืองเชียงราย จึงมีอำนาจสอบสวน และโจทก์มีอำนาจฟ้อง เมื่อความผิดหลายฐานได้กระทำลงโดยผู้กระทำความผิดหลายคนเกี่ยวพันกัน ซึ่งความผิดฐานสมคบเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับเมทแอมเฟตามีนกับฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอัตราโทษอย่างสูงเสมอกัน ศาลชั้นต้น (ศาลจังหวัดเชียงราย) ซึ่งเป็นศาลที่รับฟ้องความผิดเกี่ยวพันกันนั้นไว้ก่อน ย่อมมีอำนาจพิจารณาคดีได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๐๔ / ๒๕๖๒ ก่อนจับกุมเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองเชียงรายซึ่งเป็นท้องที่พบ การกระทำความผิดเกิดขึ้นก่อน จึงมีการขยายผลสืบสวนและมีการวางแผนให้พันตำรวจตรี อ. อำพรางตัวเป็นเด็กท้ายรถบรรทุกสิบล้อ ที่ขนกระสอบข้าวและกระสอบปุ๋ยบรรจุเมทแอมเฟตามีนของกลางจากจังหวัดเชียงใหม่ไปส่งให้จำเลยที่ ๒ ในสถานีบริการน้ำมันที่อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามที่ได้นัดหมายกันไว้กับผู้ที่โทรศัพท์ติดต่อกับสายลับว่าจะมารับเมทแอมเฟตามีน เจ้าพนักงานตำรวจจึงติดตามไปจนกระทั่งจับกุมจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ได้ พร้อมเมทแอมเฟตามีนของกลาง กรณีจึงเป็นความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องเกี่ยวพันกันทั้งในท้องที่สถานีตำรวจภูธรเมืองเชียงรายซึ่งเป็นท้องที่ที่พบเมทแอมเฟตามีนของกลางและสถานีตำรวจภูธรวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งเป็นท้องที่ที่จับกุมจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ได้ พนักงานสอบสวนในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งที่เกี่ยวข้องมีอำนาจสอบสวนได้ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองเชียงราย จึงมีอำนาจสอบสวนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙ (๓) ประกอบ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ การสอบสวนย่อมเป็นไปโดยชอบ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๐ ประกอบ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ และเมื่อความผิดหลายฐานได้กระทำลงโดยผู้กระทำความผิดหลายคนเกี่ยวพันกัน ความผิดฐานสมคบโดยตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับเมทแอมเฟตามีนกับความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามฟ้อง มีอัตราโทษอย่างสูงเสมอกัน ศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลที่รับฟ้องความผิดเกี่ยวพันกันนั้นไว้ก่อน ย่อมมีอำนาจพิจารณาคดีได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง

(๑) และวรรคสาม ประกอบ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องต่อศาลชั้นต้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๔</u>

ในชั้นขออนุญาตยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภค ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์นำส่งสำเนาอุทธรณ์แก่จำเลยทั้งสามด้วยแล้ว เมื่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคมีคำสั่งรับอุทธรณ์นั้นก็ชอบที่จะมีคำสั่งให้ดำเนินการออกหมายนัดแจ้งจำเลยทั้งสามทราบ กับกำหนดให้จำเลยทั้งสามแก้อุทธรณ์ของโจทก์ภายใน ๑๕ วัน กรณีไม่มีเหตุที่จะต้องสั่งให้โจทก์ส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่จำเลยทั้งสามซ้ำอีก แม้โจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ส่งสำเนาอุทธรณ์อีกครั้งก็ถือไม่ได้ว่าโจทก์จงใจเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีตามคำสั่งดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๕๐ /๒๕๖๒ ในชั้นขออนุญาตยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภค ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์นำส่งสำเนาอุทธรณ์แก่จำเลยทั้งสามด้วยแล้ว ซึ่งโจทก์ยื่นคำแถลงขอปิดหมายในเขตและนอกเขตในวันเดียวกัน และได้มีการส่งสำเนาอุทธรณ์แก่จำเลยทั้งสาม ฉะนั้น เมื่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคมีคำสั่งรับอุทธรณ์ของโจทก์ไว้แล้ว ชอบที่จะมีคำสั่งให้ดำเนินการออกหมายนัดแจ้งให้จำเลยทั้งสามทราบกับกำหนดให้จำเลยทั้งสามแก้อุทธรณ์ของโจทก์ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายนัด ไม่มีเหตุที่จะต้องสั่งให้โจทก์ส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่จำเลยทั้งสามซ้ำอีก การที่ศาลชั้นต้นสั่งให้โจทก์นำส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยทั้งสามอีก จึงเป็นการผิดหลงและเป็นเหตุให้โจทก์สำคัญผิดว่าการที่โจทก์ได้ส่งสำเนาอุทธรณ์แก่จำเลยทั้งสามไว้ดังกล่าวแล้วในตอนต้นเป็นการที่โจทก์ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลชั้นต้นแล้ว ไม่จำต้องปฏิบัติซ้ำอีก ดังนี้ จึงถือไม่ได้ว่าโจทก์จงใจเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีในการส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยทั้งสามตามคำสั่งศาลชั้นต้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๕</u>

ป. โอนเงินให้จำเลยโดยใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และตู้เบิกถอนเงินสดอัตโนมัติขณะอยู่ที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และปรากฏมีเครดิตยอดเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่กรุงเทพมหานคร เมื่อการป้อนคำสั่งให้โอนเงินเกิดขึ้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งขณะนั้นเงินได้หลุดพ้นจากความครอบครองของ ป. ไปอยู่ในความครอบครองของจำเลย และจำเลยสามารถถอนเงินจากสถานที่ใดเวลาใดได้ทันที ดังนั้น อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำความผิดฐานยักยอก พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรท่าม่วง จึงมีอำนาจสอบสวน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๕๙๓ / ๒๕๖๒ การโอนเงินผ่านทางธุรกรรมอิเล็กทรอนิคส์มีธนาคารเป็นตัวกลางในการส่งมอบเงินผ่านขั้นตอนของธนาคารที่ส่งถ่ายข้อมูลด้วยความเร็วแสงโดยใช้ตัวเลขเงินในบัญชีเป็น

หลักฐานยืนยันในการรับโอนเงิน ทำให้ผู้รับโอนสามารถรับเงินได้แม้อยู่ในระยะไกล ซึ่งการโอนจะเสร็จสิ้นสมบูรณ์เมื่อผู้รับโอนได้รับเครดิตยอดเงินทางบัญชีครบถ้วนแล้ว ป. โอนเงินให้จำเลยโดยใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และตู้เบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ ขณะอยู่ที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และปรากฏมีเครดิตยอดเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่กรุงเทพมหานคร การป้อนคำสั่งให้โอนเงินเกิดขึ้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เงินอันเป็นต้นเหตุของการกระทำความผิดฐานยักยอกจึงหลุดพ้นจากความครอบครองของป. และเข้าไปอยู่ในความครอบครองของจำเลยตั้งแต่ขณะ ป. สั่งโอนเงิน จำเลยสามารถถอนเงินจากสถานที่ใดเวลาใดนับจากที่ได้รับโอนเงินทันที ดังนั้นอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำความผิดฐานยักยอก พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรท่าม่วง จึงมีอำนาจสอบสวนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙ วรรคสอง (ข)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๖</u>

การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายจะต้องมีภยันตรายที่เกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง ว. เพียงชูอาวุธปืนขึ้นเหนือศีรษะและยิงขึ้นฟ้า ๑ นัด ซึ่งเห็นชัดเจนว่าเป็นการข่มขู่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงไปยังรถกระบะที่ ว. นั่งอยู่ทันที โดยไม่ปรากฏว่า ว. จะทำร้ายพวกจำเลยอีก จึงถือไม่ได้ว่าเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๘๓ / ๒๕๖๒ การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามความใน ป.อ. มาตรา ๖๘ นั้น การกระทำที่จะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายได้ต้องเป็นภยันตรายที่เกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง หากภยันตรายยังไม่ใกล้จะถึงเสียแล้วย่อมไม่อาจกระทำการเพื่อป้องกันได้ ว. เพียงเอาอาวุธปืนชูขึ้นเหนือศีรษะและยิงขึ้นฟ้า ๑ นัด ซึ่งเห็นชัดเจนว่าเป็นการข่มขู่จำเลยกับพวกเท่านั้น การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงไปยังรถกระบะที่ ว. นั่งอยู่ทันที โดยไม่ปรากฏว่า ว. กระทำการอื่นใดอีกในลักษณะจะทำร้ายพวกจำเลย จึงถือไม่ได้ว่าภยันตรายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึงเกิดขึ้นอันจะเป็นเหตุให้จำเลยอ้างเหตุป้องกันได้ ที่จำเลยอ้างว่าอาจยิงมาที่ตนจึงยิงไปนั้น เป็นเพียงจำเลยเข้าใจไปเองเกินกว่าสภาพการกระทำของ ว. ที่จะให้เข้าใจเช่นนั้นได้ การกระทำของจำเลยจึงมิใช่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๗</u>

ผู้ซื้อชอบที่จะยึดหน่วงราคาสินค้าที่ยังไม่ได้ชำระไว้กรณีที่สินค้านั้นชำรุดบกพร่องในเวลาส่งมอบเป็นเหตุให้เสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติ แต่การยึดหน่วงราคาดังกล่าวต้องกระทำตามความจำเป็นเพื่อการแก้ไขและสมควรแก่ราคาที่ชำรุดบกพร่อง เมื่อผู้ขายส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อมานานหลายเดือนและพยายามตรวจสอบแก้ไขหลายครั้ง ครั้งสุดท้ายผู้ซื้อไม่ยินยอมให้เข้าตรวจสอบเพื่อหาทางแก้ไข ย่อมไม่เป็น

ประโยชน์ที่จะรอการแก้ไขข้อชำรุดบกพร่องอีก และถือว่าผู้ซื้อไม่ประสงค์ให้มีการแก้ไขแล้ว ผู้ซื้อจึงไม่อาจอ้างสิทธิยึดหน่วงราคาได้อีกต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๕๘ / ๒๕๖๒ หลังคาเหล็กเมทัลชีทที่จำเลยซื้อจากโจทก์มีความชำรุดบกพร่องและโจทก์ยังไม่ได้ซ่อมแซมให้เรียบร้อย เมื่อความชำรุดบกพร่องดังกล่าวมีอยู่ในเวลาส่งมอบทรัพย์สินที่ขายเป็นเหตุให้เสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติแล้ว โจทก์ผู้ขายต้องรับผิดตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๗๒ วรรคหนึ่ง แม้จำเลยซึ่งเป็นผู้ซื้อชอบที่จะยึดหน่วงราคาที่ยังไม่ได้ชำระไว้ได้ตามมาตรา ๔๘๘ แต่การยึดหน่วงราคาดังกล่าวต้องกระทำตามความจำเป็นเพื่อการแก้ไขความชำรุดบกพร่องให้สิ้นไป และสมควรแก่ราคาที่ชำรุดบกพร่อง เมื่อโจทก์ติดตั้งหลังคาเหล็กเมทัลชีทให้จำเลยมานานกว่า ๗ เดือน และพยายามจะตรวจสอบแก้ไขความชำรุดบกพร่องหลายครั้ง ครั้งสุดท้ายโจทก์ขอส่งทีมติดตั้งเข้าไปตรวจสอบเพื่อหาทางแก้ไขแต่จำเลยไม่ยินยอม เช่นนี้ย่อมไม่เป็นประโยชน์ที่จะรอการแก้ไขข้อชำรุดบกพร่องอีกต่อไป ถือว่าจำเลยไม่ประสงค์ให้มีการแก้ไขข้อชำรุดบกพร่องแล้ว จำเลยจึงไม่อาจอ้างสิทธิยึดหน่วงราคาได้อีกต่อไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๘</u>

ค่าจ้างว่าความระหว่างโจทก์กับจำเลยในการฟ้องคดีคำนวณเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นค่าใช้จ่ายระหว่างดำเนินคดีในศาลชั้นต้นจำนวนหนึ่ง ศาลอุทธรณ์จำนวนหนึ่ง และศาลฎีกาอีกจำนวนหนึ่ง ขึ้นอยู่กับว่าคดีถึงที่สุดในชั้นศาลใด ส่วนที่สองเป็นค่าทนายความต่างหากอีกจำนวนหนึ่งตกลงชำระกันในวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แต่หากก่อนศาลชั้นต้นพิพากษามีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความหรือถอนฟ้องหรือถอนทนายความค่าทนายความส่วนนี้คงเหลือเพียงครึ่งหนึ่งชำระเมื่อคดีถึงที่สุดหรือถอนทนายความแล้วแต่กรณี จึงเป็นการคิดค่าจ้างว่าความที่กำหนดตัวเงินแน่นอน ละเอียดชัดแจ้ง มิใช่สัญญารับเอาส่วนแบ่งเป็นเงินมากน้อยจากทรัพย์สินที่ขอให้ศาลมีคำพิพากษาซึ่งผู้ว่าจ้างจะได้รับเมื่อชนะคดี จึงไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ตกเป็นโมฆะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๖๑ / ๒๕๖๒ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการคิดคำนวณค่าจ้างว่าความระหว่างโจทก์กับจำเลยเป็นการว่าจ้างโจทก์ให้ยื่นฟ้อง ภ. ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนที่ดินโฉนดเลขที่ ๙๔๘๗๗ โดยแยกคิดคำนวณค่าจ้างว่าความเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างดำเนินคดีของแต่ละชั้นศาล โดยค่าใช้จ่ายในระหว่างดำเนินคดีในศาลชั้นต้นจนกว่าศาลชั้นต้นจะมีคำพิพากษาจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในศาลอุทธรณ์จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายในศาลฎีกาจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับว่าคดีดังกล่าวถึงที่สุดในชั้นศาลใดก็ต้องชำระค่าใช้จ่ายในแต่ละชั้นศาลไปจนถึงชั้นศาลที่คดีนั้นถึงที่สุด ส่วนที่สองเป็นค่าทนายความต่างหากจากค่าใช้จ่ายอีกจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตกลงชำระกันในวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดในชั้นพิจารณาคดีให้เพิกถอนโฉนดที่ดิน โดยหากในระหว่างดำเนินคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำพิพากษา หากมีการตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันหรือถอนฟ้องคดีกันเนื่องจากสามารถตกลงกันได้ ค่า

ทนายความคงเหลือเพียงจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ชำระกันเมื่อคดีถึงที่สุดในชั้นพิจารณาคดี และหากผู้ว่าจ้างถอนผู้รับจ้างออกจากการเป็นทนายความในคดีจะต้องชำระค่าทนายความจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ในวันที่มีการถอนทนายความทันที การคิดค่าจ้างว่าความในลักษณะเช่นนี้ จึงเป็นการคิดค่าจ้างว่าความที่มีการกำหนดตัวเงินเป็นจำนวนที่แน่นอน ละเอียดชัดแจ้ง หาใช่เป็นสัญญารับเอาส่วนแบ่งเป็นเงินมากน้อยจากที่ดินโฉนดเลขที่ ๙๔๘๗๗ อันเป็นทรัพย์สินที่ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนซึ่งเป็นมูลพิพาทที่จำเลยจะได้รับเมื่อชนะคดี จึงมิใช่เป็นการคิดค่าทนายความตามส่วนแบ่งจากทรัพย์สินที่จำเลยจะได้รับจากการเป็นความ สัญญาจ้างว่าความดังกล่าวจึงไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๙</u>

ภายหลังจำเลยถูกจับกุม ภริยาจำเลยและภริยาผู้ตายไปทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันที่สถานีตำรวจตกลงมอบเงินและไม่ติดใจฟ้องร้องกันทั้งทางแพ่งและอาญา แม้ภริยาผู้ตายเป็นมารดาโดยชอบด้วยกฎหมายและผู้แทนโดยชอบธรรมของโจทก์ร่วมทั้งสองซึ่งทำนิติกรรมแทนโจทก์ร่วมทั้งสองผู้เยาว์ได้ก็ตาม แต่สัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวจะผูกพันโจทก์ร่วมทั้งสองได้ต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการได้รับอนุญาตย่อมไม่ผูกพันโจทก์ร่วมทั้งสอง โจทก์ร่วมทั้งสองจึงมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยซึ่งทำละเมิดให้บิดาถึงแก่ความตายได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๗๔ / ๒๕๖๒ หลังจากจำเลยถูกจับกุม จำเลยถูกคุมขังตลอดมา ภริยาจำเลยและภริยาผู้ตายไปพบพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนจึงทำบันทึกรายงานประจำวันเกี่ยวกับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ภริยาจำเลยและภริยาผู้ตายลงลายมือชื่อไว้ข้อความมีใจความสำคัญว่า พ. ซึ่งเป็นภริยาจำเลยตกลงมอบเงินให้ บ. ซึ่งเป็นภริยาผู้ตาย จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ภริยาผู้ตายได้รับเงินจำนวนดังกล่าวแล้ว รับว่ามีความพอใจ จะไม่ติดใจฟ้องร้องเอาความกับผู้ใดอีกทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา ข้อความตามที่ระบุในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ แม้ได้ความว่า บ. ภริยาผู้ตายเป็นมารดาโดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของโจทก์ร่วมทั้งสองซึ่งสามารถทำนิติกรรมแทนโจทก์ร่วมทั้งสองซึ่งเป็นผู้เยาว์ได้ก็ตาม แต่การที่มารดาของโจทก์ร่วมทั้งสองไปทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับ พ. ภริยาจำเลยที่สถานีตำรวจอันจะทำให้สัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวผูกพันโจทก์ร่วมทั้งสองได้นั้น บ. จะต้องได้รับอนุญาตจากศาลเสียก่อนทั้งนี้เป็นไปตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๗๔ (๑๒) เมื่อไม่ปรากฏว่า บ. ในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรมของโจทก์ร่วมทั้งสองทำสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวโดยได้รับอนุญาตจากศาล สัญญาประนีประนอมยอมความจึงไม่ผูกพันโจทก์ร่วมทั้งสอง โจทก์ร่วมทั้งสองจึงมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยซึ่งทำละเมิดให้บิดาถึงแก่ความตายได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑๐</u>

การที่ผู้ตายถูกจำเลยทำร้ายจนถึงแก่ความตาย เป็นความเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย แม้จะได้ความว่า ผู้ตายมีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายด้วยโดยสมัครใจวิวาททำร้ายกับจำเลยก็เป็นข้อเท็จจริงที่จะนำมาใช้ประกอบดุลพินิจในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น เมื่อผู้ร้องเป็นมารดาและเป็นทายาทของผู้ตายต้องขาดไร้อุปการะและต้องจัดการงานศพจึงมีสิทธิเรียกค่าขาดไร้อุปการะและค่าปลงศพได้ แม้ผู้ร้องมิได้อุทธรณ์หรือฎีกาคดีในส่วนแพ่ง ศาลฎีกาก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเพื่อให้เป็นไปตามผลคดีอาญาได้เพราะเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย อย่างไรก็ดี เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ผู้ร้องย่อมไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางจิตใจอันเนื่องมาจากความเศร้าโศกเสียใจได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๗๑ / ๒๕๖๒ ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ เป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์จะช่วยผู้ได้รับความเสียหายในทางแพ่งให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแพ่งเป็นอีกคดีหนึ่ง ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาจะได้เสร็จสิ้นไปในคราวเดียวกันโดยให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายยื่นคำร้องเข้ามาในคดีอาญา การที่ผู้ตายถูกจำเลยทำร้ายจนถึงแก่ความตาย เป็นความเสียหายเพราะเหตุที่ผู้ตายได้รับอันตรายแก่ชีวิตอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยถือเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวได้ แม้จะได้ความว่า ผู้ตายมีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายด้วยโดยสมัครใจวิวาททำร้ายกับจำเลยก็เป็นข้อเท็จจริงที่จะนำมาใช้ประกอบดุลพินิจในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น ผู้ร้องเป็นมารดาและเป็นทายาทของผู้ตาย เมื่อผู้ตายถูกทำร้ายถึงตายต้องขาดไร้อุปการะตามกฎหมายและต้องจัดการงานศพจึงมีสิทธิเรียกค่าขาดไร้อุปการะและค่าปลงศพได้ แต่ผู้ร้องไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางจิตใจเนื่องจากความเศร้าโศกเสียใจเพราะไม่มีกฎหมายบัญญัติให้เรียกร้องได้ แม้ว่าผู้ร้องจะไม่ได้อุทธรณ์หรือฎีกาคดีในส่วนแพ่ง ศาลฎีกาก็มีอำนาจหยิบยกคดีส่วนแพ่งขึ้นวินิจฉัยเพื่อให้เป็นไปตามผลคดีอาญาได้เพราะเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑๑</u>

ศาลชั้นต้นได้นำโทษจำคุกของจำเลยที่รอการลงโทษไว้สองคดี บวกเข้ากับโทษในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๐๒๓/๒๕๖๑ ของศาลชั้นต้นแล้ว จึงเป็นกรณีที่ศาลที่พิพากษาคดีหลังบวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีหลังอันเป็นการบังคับโทษแล้ว จึงไม่อาจนำโทษจำคุกที่รอการลงโทษทั้งสองคดีมาบวกโทษซ้ำในคดีนี้ได้อีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๔๘ / ๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นได้นำโทษจำคุกของจำเลยที่รอการลงโทษไว้ บวกเข้ากับโทษในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๐๒๓/๒๕๖๑ ของศาลชั้นต้นแล้ว จึงเป็นกรณีที่ศาลที่พิพากษาคดีหลังบวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีหลังแล้วตาม ป.อ. มาตรา ๕๘ วรรคแรก โทษจำคุกของ

จำเลยที่รอการลงโทษได้ถูกบังคับโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๐๒๓/๒๕๖๑ ของศาลชั้นต้นแล้ว จึงไม่อาจนำโทษจำคุกที่รอการลงโทษทั้งสองคดีมาบวกโทษซ้ำในคดีนี้ได้อีก เพราะทำให้จำเลยได้รับโทษเพิ่มขึ้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑๒</u>

การที่โจทก์ร่วมพูดจาตอบโต้ท้าทายกับจำเลย เป็นกรณีที่โจทก์ร่วมยอมเข้าเสี่ยงภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ตน ซึ่งหากไม่ประสงค์จะวิวาทก็ไม่จำต้องพูดจาตอบโต้และไปหยิบไม้ ตามพฤติการณ์ถือได้ว่าโจทก์ร่วมสมัครใจทะเลาะวิวาทจึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยและไม่มีอำนาจขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ จึงไม่มีสิทธิฎีกาขอให้ลงโทษฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสกับขอให้ลงโทษจำเลยสถานหนักได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๓๙ / ๒๕๖๒ โจทก์ร่วมบอกให้จำเลยถอยรถเนื่องจากจอดรถขวางทาง จำเลยลงจากรถแล้วพูดว่า “เกี่ยวอะไรกับมึง” จากนั้นจำเลยใช้มือขวาดึงคอเสื้อโจทก์ร่วม เมื่อจำเลยปล่อยมือ โจทก์ร่วมพูดว่า “เดี๋ยวมึงเจอดีกับกู” แล้วโจทก์ร่วมไปหยิบไม้ข้างประตูทางเข้าออกมาไว้ แต่ยังไม่ทันได้หยิบก็ถูกพวกของจำเลยหยิบไม้ไปเสียก่อนแล้วนำมาตีโจทก์ร่วมจนกระทั่งไม้หัก โจทก์ร่วมจึงหยิบไม้ที่หักตีตอบโต้จำเลยกับพวก แต่ถูกจำเลยเตะเสียก่อนนั้น การกระทำของโจทก์ร่วมเป็นการพูดจาตอบโต้ท้าทายกับจำเลย และเป็นกรณีที่โจทก์ร่วมยอมเข้าเสี่ยงภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ตน ซึ่งหากโจทก์ร่วมไม่ประสงค์จะวิวาทกับจำเลยก็ไม่จำต้องพูดจาตอบโต้และไปหยิบไม้ เนื่องจากขณะนั้นไม่ปรากฏว่าจำเลยกับพวกจะรุมทำร้ายโจทก์ร่วมแต่อย่างใด พฤติการณ์ดังกล่าวของโจทก์ร่วมถือได้ว่าสมัครใจทะเลาะวิวาท โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยตามความหมายใน ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๔) และทำให้ไม่มีอำนาจที่จะขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ตามมาตรา ๓๐ จึงไม่มีสิทธิฎีกาขอให้ลงโทษฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๗ (๘) และขอให้ลงโทษจำเลยสถานหนักได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑๓</u>

ข้อความอันจะเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทหรือไม่ ต้องพิจารณาความรู้สึกของวิญญูชนทั่วๆไปว่าถึงขั้นทำให้ผู้ถูกหมิ่นประมาทน่าจะเสียชื่อเสียง บุคคลอื่นดูหมิ่น เกลียดชังหรือไม่ ถ้อยคำที่จำเลยกล่าวว่า “เอาทนายเฮงซวยที่ไหนมา สถุล” นั้น เมื่อฟังประกอบกันแล้ว วิญญูชนทั่วไปอาจเข้าใจว่าโจทก์ซึ่งเป็นทนายความเอาแน่นอนอะไรไม่ได้ คุณภาพต่ำ ไม่ดี และเป็นไปในทางหยาบ ต่ำช้า เลวทราม จึงอาจทำให้โจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง คดีโจทก์จึงมีมูล ให้ประทับฟ้องไว้พิจารณา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๒๐ /๒๕๖๒ ข้อความที่จำเลยกล่าวจะเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทหรือไม่ ต้องพิจารณาถึงความรู้สึกของวิญญูชนทั่วๆไป เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าข้อความที่กล่าวนั้นถึงขั้นที่ทำให้ผู้ถูก

หมิ่นประมาทซึ่งเป็นทนายความน่าจะเสียชื่อเสียง บุคคลอื่นดูหมิ่น เกลียดชังหรือไม่ มิใช่พิจารณาตามความรู้สึกของผู้ถูกหมิ่นประมาทแต่ฝ่ายเดียว ถ้อยคำที่จำเลยกล่าวว่า “เอาทนายเฮงซวยที่ไหนมา สถุล” นั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “เฮงซวย” ว่า เอาแน่นอนอะไรไม่ได้ คุณภาพต่ำ ไม่ดี เช่น คนเฮงซวย ของเฮงซวย เรื่องเฮงซวย ส่วนคำว่า “สถุล” ให้ความหมายว่า หยาบ ต่ำช้า เลวทราม (ใช้เป็นคำด่า) เช่น เลวสถุล เช่นนี้ แม้ถ้อยคำที่จำเลยด่าโดยการกล่าวว่าทนายเฮงซวย เป็นเพียงการดูถูกเหยียดหยามและสบประมาทโจทก์ อันเป็นการพูดดูหมิ่นเหยียดหยามให้อับอายเจ็บใจ แต่ยังไม่เป็นการใส่ความให้เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชังก็ตาม แต่เมื่อฟังประกอบกับถ้อยคำตอนท้ายว่า “สถุล” แล้ว วิญญูชนทั่วไปจึงอาจเข้าใจว่าโจทก์ซึ่งเป็นทนายความเอาแน่นอนอะไรไม่ได้ คุณภาพต่ำ ไม่ดี และเป็นไปในทางหยาบ ต่ำช้า เลวทราม ถ้อยคำดังกล่าวจึงอาจทำให้โจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง อันอาจเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทได้ คดีโจทก์จึงมีมูล ให้ประทับฟ้องไว้พิจารณา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑๔</u>

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งในข้อหาที่ต้องและไม่ต้องสืบพยานประกอบคำรับสารภาพเป็นคดีเดียวกัน จำเลยให้การรับสารภาพ สำหรับข้อหาที่ต้องสืบพยานประกอบคำรับสารภาพนั้น โจทก์นำพยานเข้าสืบจนเป็นที่พอใจของศาลชั้นต้นและฟังว่าจำเลยได้ร่วมกระทำความผิดจริง จึงพิพากษาลงโทษจำเลย จำเลยอุทธรณ์เพียงขอให้ลงโทษสถานเบา ความผิดดังกล่าวจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นดั่งที่จำเลยให้การรับสารภาพ ฎีกาของจำเลยที่ว่าไม่ได้กระทำความผิดข้อหานี้เป็นการโต้เถียงข้อเท็จจริงขัดกับคำรับสารภาพของจำเลย ถือเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสองจึงต้องห้ามมิให้ฎีกา ส่วนความผิดข้อหาที่ไม่ต้องสืบพยานประกอบคำรับสารภาพนั้น เมื่อศาลชั้นต้นจำคุกกระทงละ ๘ เดือน และ ๔ เดือน ตามลำดับ ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืน จึงต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จำเลยฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบาเป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการกำหนดโทษ อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามฎีกาเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๔๒ / ๒๕๖๒ จำเลยให้การรับสารภาพ โจทก์นำพยานเข้าสืบประกอบคำรับสารภาพของจำเลยจนเป็นที่พอใจของศาลชั้นต้นและฟังว่าจำเลยได้ร่วมกระทำความผิดดังกล่าวจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง และพิพากษาลงโทษจำเลย จำเลยอุทธรณ์เพียงขอให้ลงโทษสถานเบาเท่านั้น ความผิดฐานร่วมกันปล้นทรัพย์โดยมีและใช้อาวุธปืน และฐานร่วมกันเรียกค่าไถ่โดยเอาตัวบุคคลอายุกว่าสิบห้าปีไปโดยใช้อุบายหลอกลวง ขู่เข็ญ ใช้กำลังประทุษร้าย และหน่วงเหนี่ยวหรือกักขัง เป็นการกระทำโดยทรมานหรือโดยทารุณโหดร้าย จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำนั้นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจตามฟ้อง จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นดั่งที่จำเลยให้การรับสารภาพ ฎีกาของจำเลยว่าไม่ได้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นการโต้เถียงข้อเท็จจริงขัดกับคำรับสารภาพของจำเลยในความผิดดังกล่าว ถือเป็นข้อเท็จจริงที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่าง

ทั้งสองต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ ที่แก้ไขใหม่ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

ความผิดฐานร่วมกันมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต และฐานร่วมกันพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ศาลชั้นต้นลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งแล้ว คงจำคุกกระทงละ ๘ เดือน และ ๔ เดือน ตามลำดับ ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษายืน จึงต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง จำเลยฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบาในความผิดดังกล่าวเป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการกำหนดโทษ อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามฎีกา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑๕</u>

จำเลยที่ ๒ ผู้มีชื่อรับมรดกที่ดินพิพาทตามพินัยกรรม ลงชื่อเป็นพยานในพินัยกรรมโดยฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อกำหนดตามพินัยกรรมส่วนนี้จึงตกเป็นโมฆะ อย่างไรก็ดี เมื่อจำเลยที่ ๒ ยังมีฐานะเป็นทายาทโดยธรรมของเจ้ามรดกอีกสถานะหนึ่งเหมือนเช่นโจทก์ทั้งสอง โจทก์ทั้งสองจึงหาอาจอ้างสิทธิติดตามเอาคืนที่ดินพิพาทอันเป็นทรัพย์มรดกจากจำเลยที่ ๒ ซึ่งมิใช่บุคคลภายนอกโดยไม่มีอายุความได้ไม่ การที่โจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลยทั้งสามเรียกร้องให้ที่ดินพิพาทกลับมาเป็นทรัพย์มรดกเพื่อแบ่งปันแก่ทายาท อันเป็นคดีมรดก โจทก์ทั้งสองจึงต้องฟ้องคดีภายใน ๑ ปี นับแต่เมื่อได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก เมื่อโจทก์ทั้งสองฟ้องคดีนี้ล่วงเลยกำหนดดังกล่าว ฟ้องโจทก์ทั้งสองจึงขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๒๖ / ๒๕๖๒ จำเลยที่ ๒ ผู้มีชื่อรับทรัพย์มรดกตามพินัยกรรมลงชื่อเป็นพยานในพินัยกรรม จึงเป็นพินัยกรรมที่ทำขึ้นขัดต่อ ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๕๓ วรรคหนึ่ง มีผลทำให้ข้อกำหนดในพินัยกรรมที่ ถ. ยกที่ดินพิพาทเนื้อที่ ๑๐ ไร่ ให้แก่จำเลยที่ ๒ เป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๐๕ จำเลยที่ ๒ ในฐานะทายาทผู้รับพินัยกรรมจึงไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาทดังกล่าว ที่ดินพิพาทจึงเป็นทรัพย์นอกพินัยกรรมที่ตกแก่ทายาทโดยธรรมของ ถ. เจ้ามรดก ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๒๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๖๙๙ เมื่อจำเลยที่ ๒ ยังมีฐานะเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของ ถ. เจ้ามรดกอีกสถานะหนึ่งเหมือนเช่นโจทก์ทั้งสอง จำเลยที่ ๒ จึงเป็นทายาทโดยธรรมของ ถ. ทั้งไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ เสียสิทธิในฐานะทายาทโดยธรรมตามกฎหมายแต่อย่างใด ดังนี้ โจทก์ทั้งสองจะอ้างสิทธิติดตามเอาคืนซึ่งที่ดินพิพาทอันเป็นทรัพย์มรดกจากจำเลยที่ ๒ ผู้เป็นทายาทที่มีสิทธิในทรัพย์มรดกอีกคนหนึ่งไม่ได้ เพราะจำเลยที่ ๒ ไม่ใช่บุคคลภายนอกที่โจทก์ทั้งสองจะอ้างสิทธิติดตามเอาคืนได้เสมอโดยไม่มีอายุความฟ้องร้อง เมื่อโจทก์ทั้งสองยังฟ้องขอให้จำเลยทั้งสามไปดำเนินการจดทะเบียนเพิกถอนนิติกรรมการโอนสิทธิครอบครองที่ดิน (น.ส.๓) เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ให้กลับมาเป็นทรัพย์มรดกของ ถ. โดยอ้างความเป็นทายาทที่มีสิทธิในทรัพย์พิพาทและได้รับความเสียหายเพราะไม่ได้รับส่วนแบ่งในทรัพย์มรดกตามสิทธิที่โจทก์ทั้งสองและทายาทอื่นพึงได้รับตามกฎหมาย จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องให้ที่ดินพิพาทกลับมาเป็นทรัพย์มรดกของ ถ. เพื่อแบ่งปันแก่ทายาทตามสิทธิ เมื่อโจทก์ทั้งสองและจำเลยที่ ๒ ต่างเป็นทายาทที่มีสิทธิในทรัพย์มรดก ฟ้องของ

โจทก์ทั้งสองจึงเป็นคดีมรดก โจทก์ทั้งสองต้องฟ้องคดีภายใน ๑ ปี นับแต่เมื่อได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของ ถ. เจ้ามรดกตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ วรรคหนึ่ง ถ. ถึงแก่ความตายปี ๒๕๕๑ หลังจากนั้นประมาณปี ๒๕๕๓ หรือปี ๒๕๕๔ โจทก์ที่ ๑ จึงไปตรวจสอบทรัพย์มรดกจากสำนักงานที่ดิน แต่โจทก์ทั้งสองฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ จึงพ้นกำหนด ๑ ปี นับแต่เมื่อได้รู้ หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก ฟ้องโจทก์ทั้งสองเป็นอันขาดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑๖</u>

โจทก์บังคับคดีนำยึดที่ดินพิพาทของจำเลยที่ ๑ ออกขายทอดตลาด ผู้คัดค้านซื้อที่ดินดังกล่าวและจดทะเบียนรับโอนสิทธิครอบครองแล้ว ขอให้บังคับผู้ร้องทั้งหกบริวารของจำเลยที่ ๑ ออกจากที่ดินพิพาทการที่ผู้ร้องทั้งหกยื่นคำร้องว่า ตนเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท ที่ดินดังกล่าวไม่ได้เป็นของจำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่กรณีขอแสดงอำนาจพิเศษ แต่เป็นการร้องขัดทรัพย์ เนื่องจากต้องการให้ปล่อยที่ดินพิพาทคืนแก่ผู้ร้องทั้งหก อันต้องยื่นคำร้องก่อนเอาทรัพย์ที่ยึดออกขายทอดตลาด เมื่อมีการขายทอดตลาดที่ดินไปแล้ว ผู้ร้องทั้งหกจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องดังกล่าว กรณีเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๘๕ / ๒๕๖๒ โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์ที่ดินพิพาทของจำเลยที่ ๑ ออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์ ผู้คัดค้านเป็นผู้ซื้อทรัพย์ได้จากการขายทอดตลาดและได้จดทะเบียนรับโอนสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทแล้ว ขอให้ศาลออกคำบังคับให้ผู้ร้องทั้งหกที่อาศัยอยู่ในที่ดินพิพาทในฐานะบริวารของจำเลยที่ ๑ ออกจากที่ดิน การที่ผู้ร้องทั้งหกยื่นคำร้องเข้ามาในเรื่องนี้ต่อศาลว่า ผู้ร้องทั้งหกเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท ที่ดินพิพาทไม่ใช่เป็นของจำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เป็นการที่ผู้ร้องทั้งหกยื่นคำร้องแสดงอำนาจพิเศษตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๓๐๙ ตรี (เดิม) ประกอบมาตรา ๒๙๖ จัตวา (เดิม) แต่เป็นการที่ผู้ร้องทั้งหกยื่นคำร้องขัดทรัพย์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๘๘ (เดิม) เนื่องจากผู้ร้องทั้งหกต้องการให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปล่อยทรัพย์ที่ยึดที่ดินพิพาทคืนแก่ผู้ร้องทั้งหก ซึ่งผู้ร้องทั้งหกต้องยื่นคำร้องก่อนเอาทรัพย์ที่ยึดออกขายทอดตลาด เมื่อมีการขายทอดตลาดที่ดินพิพาทไปแล้ว ผู้ร้องทั้งหกจึงไม่มีสิทธิมายื่นคำร้องขัดทรัพย์ได้ กรณีเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ (เดิม)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑๗</u>

โจทก์และโจทก์ร่วมฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานทำร้ายร่างกาย จนเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมได้รับอันตรายสาหัส แต่ข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยใช้กำลังทำร้ายโจทก์ร่วมมีเพียงบาดแผลฟกช้ำเล็กน้อย ปวดเมื่อย และการ

กดเจ็บเท่านั้น แม้ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการพิจารณาจะแตกต่างกับข้อเท็จจริงตามฟ้อง แต่ความผิดที่ฟ้องมานั้นย่อมรวมถึงการใช้กำลังทำร้ายโจทก์ร่วมโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจด้วย ถือได้ว่าความผิดตามฟ้องรวมการกระทำหลายอย่างแต่ละอย่างอาจเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเอง ศาลฎีกาย่อมลงโทษจำเลยในการกระทำตามที่พิจารณาได้ความได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๗๑ / ๒๕๖๒ จำเลยผลัก กดและเขย่าไหล่ของโจทก์ร่วม จับมือแล้วเหวี่ยงโจทก์ร่วมไปกระแทกขอบประตู และปิดประตูกระแทกด้านหลังตัวของโจทก์ร่วมจริง แม้สิ่งที่จำเลยกระทำไปจะเป็นการกระทำที่ทำให้เกิดอันตรายแก่โจทก์ร่วมได้ แต่ก็ไม่ใช่การกระทำที่เป็นการมุ่งทำร้ายให้เกิดอันตรายร้ายแรง และไม่ปรากฏว่ามีการกระทบถูกอวัยวะสำคัญ โจทก์ร่วมได้รับบาดเจ็บมีเพียงบาดแผลฟกช้ำเล็กน้อยปวดเมื่อย และการกดเจ็บเท่านั้น การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๙๑ แม้ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการพิจารณาจะแตกต่างกับข้อเท็จจริงตามฟ้อง แต่เมื่อฟ้องโจทก์และโจทก์ร่วมบรรยายว่าจำเลยทำร้ายโจทก์ร่วมโดยผลักโจทก์ร่วม ใช้มือทั้งสองข้างจับไหล่โจทก์ร่วมแล้วเหวี่ยงโจทก์ร่วมออกไปนอกห้อง ปิดประตูกระแทกใส่บริเวณหลังและสะโพกของโจทก์ร่วม เป็นเหตุให้โจทก์ร่วมป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาและจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน ตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๗ ความผิดดังกล่าวย่อมรวมถึงการใช้กำลังทำร้ายโจทก์ร่วมโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ตาม ป.อ. มาตรา ๓๙๑ ด้วย ถือได้ว่าความผิดตามฟ้องรวมการกระทำหลายอย่างแต่ละอย่างอาจเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเอง ศาลฎีกาย่อมลงโทษจำเลยในการกระทำตามที่พิจารณาได้ความได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคท้าย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑๘</u>

การทำยอมในศาลถือเป็นนิติกรรมอย่างหนึ่ง การจะถือว่าคู่สัญญาผิดนัดหรือไม่ ต้องพิจารณาจากบทบัญญัติที่ว่าด้วยหนี้ โจทก์โอนเงินจากต่างประเทศให้ธนาคารนำเข้าบัญชีบุตรโจทก์ ก่อนกำหนดชำระหนี้ ๒ วัน แต่บุตรโจทก์ถอนเงินไม่ได้เพราะธนาคารต้องตรวจสอบเงินก่อน เมื่อธนาคารโอนเข้าบัญชีแล้ว วันรุ่งขึ้นบุตรโจทก์ก็ไปถอนเงินแล้วนำไปชำระยังสถานที่ชำระหนี้ตามสัญญา พออนุโลมได้ว่าเป็นพฤติการณ์ที่โจทก์ในฐานะลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบ ถือไม่ได้ว่าโจทก์เป็นฝ่ายผิดนัด จำเลยทั้งสองจะยกเป็นเหตุบังคับคดีแก่โจทก์หาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๒๘ / ๒๕๖๒ สัญญาประนีประนอมยอมความแม้กระทำในศาลก็ถือเป็นนิติกรรมอย่างหนึ่ง การจะพิจารณาว่าคู่สัญญาผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความหรือไม่ จึงต้องพิจารณาจากบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพสอง ว่าด้วยหนี้เช่นกัน โจทก์โอนเงินจากประเทศเนเธอร์แลนด์มาที่ธนาคาร ท. เพื่อให้ธนาคารนำเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของ ฐ. บุตรโจทก์ ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความถึง ๒ วัน แต่ที่ ฐ. ไม่สามารถถอนเงินจากบัญชีได้เพราะระบบของธนาคารต้องทำการตรวจสอบเงินจำนวนดังกล่าวก่อน ต่อมาเมื่อระบบของธนาคารโอนเงินเข้าบัญชีของ ฐ. แล้ว ในวันรุ่งขึ้น ฐ. ก็ได้ไปถอนเงินจากบัญชีของตนแล้วนำไปชำระที่สำนักงานของทนายจำเลยทั้งสองซึ่ง

เป็นสถานที่ชำระหนี้ที่ระบุไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความ พออนุโลมได้ว่าเป็นพฤติการณ์ที่โจทก์ซึ่งเป็นลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบตามที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๒๐๕ จึงถือไม่ได้ว่าโจทก์เป็นฝ่ายผิดนัดชำระหนี้ ดังนั้นจำเลยทั้งสองจะยกเหตุดังกล่าวขึ้นเป็นข้ออ้างเพื่อดำเนินการบังคับคดีแก่โจทก์หาได้ไม่

<u>ข้อพึงปฏิบัติ</u>

การขออนุญาตฎีกาคดีแพ่งต่อศาลฎีกา (ตอนที่ ๑) โดยท่านอาจารย์ทองธาร เหลืองเรืองรอง ผู้พิพากษาศาลฎีกา

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งฉบับที่ ๒๗ พ.ศ. ๒๕๕๘ แก้ไขบทบัญญัติการฎีกาโดยมาตรา ๒๔๗ที่แก้ไขใหม่ บัญญัติว่าการฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ สำหรับข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติในเรื่องนี้ที่น่าสนใจมีดังนี้

๑. คดีที่การฎีกาต้องปฏิบัติตาม ป.วิแพ่งที่แก้ไขใหม่ดังกล่าวข้างต้น แยกเป็น

๑.๑ คดีแพ่งที่ไม่ใช่คดีผู้บริโภค ต้องเป็นคดีที่โจทก์ยื่นฟ้องต่อศาลชั้นต้นตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป หากเป็นคดียื่นฟ้องต่อศาลชั้นต้นก่อนวันดังกล่าว การฎีกายังคงปฏิบัติตามบทบัญญัติการฎีกาตาม ป.วิแพ่งเดิม

๑.๒ คดีแพ่งที่เป็นคดีผู้บริโภค ต้องเป็นคดีที่ มีการอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ หากเป็นคดีที่มีการอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ก่อนวันดังกล่าว การฎีกายังคงปฏิบัติตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาผู้บริโภคเดิมในเรื่องฎีกา

มีปัญหาว่า หากโจทก์ฟ้องคดีต่อ ศาลปกครองชั้นต้นก่อนวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ต่อมาคดีดังกล่าวถูกโอนมาที่ศาลยุติธรรมเนื่องจากมิใช่คดีปกครอง โดยศาลชั้นต้นได้รับโอนมาหลังวันที่๘พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เมื่อคดีดำเนินไปจนถึงขั้นจะฎีกา ดังนี้ก็ยังคงให้ถือวันที่ยื่นฟ้องเป็นหลัก ไม่ถือวันที่มีการโอนคดี แม้เป็นการยื่นฟ้องไม่ถูกเขตอำนาจศาลก็ตาม

๒. การขออนุญาตฎีกาต่อศาลฎีกาตามระบบฎีกาใหม่ ไม่ต้องคำนึงจำนวนทุนทรัพย์ที่ฎีกา แม้เป็นคดีที่ทุนทรัพย์พิพาทกันในชั้นฎีกาไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งตามกฎหมายฎีกาเดิมจะกำหนดให้เป็นคดีที่ต้องห้ามไม่ให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง แต่ตามกฎหมายฎีกาใหม่คดีเหล่านี้คู่ความก็สามารถขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงต่อศาลฎีกาได้ไม่ถูกจำกัดด้วยทุนทรัพย์เหมือนเช่นกฎหมายเดิม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๑๙</u>

คดีสองสำนวนก่อนกับคดีนี้เป็นเรื่องฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการที่จำเลยเลิกสัญญาฉบับเดียวกันในคราวเดียวกัน แม้คดีนี้จะมีคำขอที่แตกต่างกันไป แต่ก็เป็นคำขอที่สามารถขอได้ในสองคดีก่อนอยู่แล้ว การที่โจทก์มาฟ้องจำเลยในเรื่องเดียวกันใหม่เป็นคดีนี้ ขณะที่คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ จึงเป็นฟ้องซ้อน ต้องห้ามตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๒๒ / ๒๕๖๒ คดีสองสำนวนก่อนกับคดีนี้เป็นเรื่องฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการที่จำเลยเลิกสัญญาตัวแทนจำหน่ายฉบับเดียวกันในคราวเดียวกัน จึงมีสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นเดียวกัน แม้คดีนี้จะมีคำขอที่แตกต่างกันไปโดยอ้างข้อตกลงในสัญญาตัวแทนจำหน่ายว่าภายหลังเลิกสัญญากันแล้ว จำเลยมีหน้าที่รับคืนสินค้าแต่จำเลยไม่รับคืน ทำให้โจทก์เสียหาย ก็เป็นคำขอที่สามารถขอได้ในสองคดีก่อนอยู่แล้ว เพราะการเรียกค่าเสียหายเป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุที่จำเลยเลิกสัญญาฉบับเดียวกัน และจำเลยมีหนังสือแจ้งการไม่ต่อสัญญาตัวแทนจำหน่ายไปยังโจทก์ พร้อมกับแจ้งสิทธิหน้าที่ตามสัญญาตัวแทนจำหน่ายให้โจทก์ส่งมอบสินค้าในคลังสินค้าคืนแก่จำเลยตามราคาที่สั่งซื้อไปถึงสองครั้งแต่โจทก์เพิกเฉยและกลับไปฟ้องจำเลยต่อศาลชั้นต้นเป็นสองคดีก่อน แสดงได้ชัดเจนว่ามีข้อโต้แย้งเรื่องคืนสินค้ากันก่อนฟ้องสองคดีก่อน และค่าเสียหายที่โจทก์ฟ้องเรียกในคดีนี้สามารถเรียกได้ในสองคดีก่อนอยู่แล้ว หรือหากมีความเสียหายเพิ่งปรากฏภายหลังฟ้องสองคดีก่อน โจทก์ก็สามารถขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องเรียกค่าเสียหายในสองคดีก่อนได้ การที่โจทก์มาฟ้องจำเลยในเรื่องเดียวกันใหม่เป็นคดีนี้ ขณะที่คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ จึงเป็นฟ้องซ้อน ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๓ วรรคสอง (๑)

<u>ข้อพึงปฏิบัติ</u>

การขออนุญาตฎีกาคดีแพ่งต่อศาลฎีกา (ตอนที่ ๒) โดยท่านอาจารย์ทองธาร เหลืองเรืองรอง ผู้พิพากษาศาลฎีกา

๓. ผู้ฎีกา ต้องยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาพร้อมกับคำฟ้องฎีกา ต่อศาลชั้นต้น หาก ยื่นแต่คำฟ้องฎีกาเพียงอย่างเดียว ย่อมเป็นการไม่ชอบ หรือยื่นแต่คำร้องขออนุญตฎีกา เพียงอย่างเดียว ก็เป็นการไม่ชอบด้วยเช่นกัน

๔. ข้อความในคำร้องขออนุญาต ควรระบุให้ชัดเจน ว่าเป็นการขออนุญาตฎีกา ต่อศาลฎีกา หากกล่าวในคำร้องว่า ขอให้ท่านผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาในศาลชั้นต้น หรือศาลอุทธรณ์ได้โปรดอนุญาตให้ฎีกา ถือว่าเป็นคำร้องที่ไม่ชอบ ไม่สามารถแปลได้ว่า คำร้องดังกล่าวเป็นคำร้องขออนุญาตฎีกาต่อศาลฎีกา

๕. ปัญหาข้อเท็จจริงหรือปัญหาข้อกฎหมาย ที่ขออนุญาตฎีกาต้องกล่าวไว้โดยชัดแจ้งในคำร้องขออนุญาตฎีกา ไม่ควรเขียนคำร้องเพียงสั้นๆว่า ขอศาลฎีกาได้โปรดให้โอกาส อนุญาตให้ฎีกา แต่ก็ไม่จำต้องกล่าวยืดยาวหรือคัดลอกมาจากข้อความในคำฟ้องฎีกา โดยแยกส่วนว่า ในคำฟ้องฎีกาควรแสดงข้อที่เป็นการโต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์โดยชัดแจ้งว่าไม่เห็นด้วยในประเด็นข้อไหนบ้างเพราะเหตุใด ส่วนในคำร้องขออนุญาตฎีกา

ควรแสดงในแง่ที่ว่า ข้อที่ฎีกาแต่ละข้อนั้น สำคัญอย่างไรซึ่งศาลฎีกาควรรับไว้วินิจฉัย จึงขอให้ศาลฎีกาได้โปรดอนุญาตให้ฎีกาในข้อไหนบ้าง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒๐</u>

เจ้ามรดกมีที่ดินทรัพย์มรดกเพียงสองแปลง จำเลยทั้งสามในฐานะผู้จัดการมรดกจดทะเบียนโอนที่ดินทั้งสองแปลงโดยไม่แบ่งให้โจทก์ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เมื่อเจ้ามรดกไม่มีทรัพย์มรดกอื่นใดอีก ถือว่าการจัดการมรดกเสร็จสิ้นตั้งแต่วันดังกล่าว การที่โจทก์มาฟ้องจำเลยทั้งสามว่าจัดการมรดกไม่ชอบเกินกว่าห้าปี นับแต่การจัดการมรดกสิ้นสุดลง คดีโจทก์จึงขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๖๐ / ๒๕๖๒ ทรัพย์มรดกมีที่ดินเพียงสองแปลง จำเลยทั้งสามในฐานะผู้จัดการมรดกของ ด. โอนที่ดินทั้งสองแปลงโดยจดทะเบียนใส่ชื่อจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ และ ร. ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖ และใส่ชื่อจำเลยที่ ๓ ในที่ดินอีกแปลงหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ โดยมิได้จัดแบ่งให้โจทก์ เมื่อเจ้ามรดกไม่มีทรัพย์มรดกอื่นใดที่จะจัดการต่อไปอีก ถือว่าการจัดการมรดกเสร็จสิ้นตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ การที่โจทก์มาฟ้องจำเลยว่าจัดการมรดกไม่ชอบ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเกินกว่าห้าปี นับแต่การจัดการมรดกสิ้นสุดลง คดีโจทก์จึงขาดอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๓๓ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒๑</u>

พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ (ก) และ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ (๑) ต่างบัญญัติว่า การให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดเป็นความผิด เพียงแต่พระราชบัญญัติฉบับใหม่แก้ไขบทกำหนดโทษให้สูงขึ้นเท่านั้น การกระทำของจำเลยจึงยังคงเป็นความผิดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง และมิใช่การยกเลิกการกระทำความผิดตามกฎหมายเดิม การที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามกฎหมายเดิม โดยมิได้อ้างกฎหมายใหม่ที่ใช้บังคับขณะยื่นฟ้องมาด้วย จึงถือว่าเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเป็นความผิดแล้ว ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๙ /๒๕๖๒ พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ (ก) และ พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ (๑) บัญญัติให้การให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดยังคงเป็นความผิด เพียงแต่พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฉบับใหม่แก้ไขบทกำหนดโทษให้สูงขึ้นเท่านั้น ดังนั้น การกระทำของจำเลยยังคงเป็นความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังดังกล่าว เพียงแต่กฎหมายใหม่มีระวางโทษหนักกว่ากฎหมายเดิม กรณีมิใช่การยกเลิกการกระทำอันเป็นความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายเดิมไปเสียทีเดียว การที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษ

จำเลยตามกฎหมายเดิม โดยมิได้อ้างกฎหมายใหม่ที่ใช้บังคับขณะยื่นฟ้องมาด้วย จึงถือว่าเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนี้เป็นความผิดแล้ว ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒๒</u>

การเรียกถอนคืนการให้เพราะเหตุผู้รับประพฤติเนรคุณด้วยการหมิ่นประมาทผู้ให้อย่างร้ายแรงนั้น โจทก์ต้องระบุในคำฟ้องว่า จำเลยกล่าวถ้อยคำอย่างไร เมื่อใด ต่อใคร เพื่อให้ศาลพิจารณาว่าเข้าเงื่อนไขที่จะเรียกถอนคืนการให้ได้หรือไม่ การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยด่าว่าโจทก์ด้วยถ้อยคำหยาบคายหลายครั้ง โดยไม่มีรายละเอียดว่าด่าว่าอย่างไร เหตุเกิดเมื่อใด ซึ่งจำเลยให้การต่อสู้ว่าฟ้องโจทก์เคลือบคลุม คำฟ้องส่วนนี้จึงไม่แจ้งชัดและไม่ใช่เรื่องที่จะนำสืบรายละเอียดได้ อันเป็นฟ้องเคลือบคลุม นอกจากนี้แม้โจทก์จะนำสืบในชั้นพิจารณาถึงถ้อยคำดังกล่าว แต่ถ้อยคำนี้ไม่เป็นประเด็นพิพาทที่โจทก์จะนำสืบได้ จึงเป็นการนำสืบนอกฟ้องนอกประเด็นต้องห้ามมิให้รับฟัง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๗๕ / ๒๕๖๒ กรณีตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕๓๑ (๒) เป็นการเรียกถอนคืนการให้เพราะเหตุผู้รับประพฤติเนรคุณด้วยการหมิ่นประมาทผู้ให้อย่างร้ายแรงนั้น มีความจำเป็นที่โจทก์จะต้องระบุมาในคำฟ้องให้ชัดเจนว่า จำเลยที่ ๑ ผู้รับกล่าวถ้อยคำอย่างไร เมื่อใด ต่อใคร เพื่อเป็นข้อที่จะให้ศาลพิจารณาว่าเข้าเงื่อนไขที่จะเรียกถอนคืนการให้ได้หรือไม่ ลำพังแต่การบรรยายว่าจำเลยที่ ๑ ด่าว่าโจทก์ด้วยถ้อยคำหยาบคายอีกหลายครั้ง โดยไม่มีรายละเอียดว่าด่าว่าอย่างไร เหตุเกิดเมื่อใด ซึ่งจำเลยทั้งสามก็ให้การต่อสู้ว่าฟ้องในส่วนนี้เคลือบคลุม แม้โจทก์จะนำสืบในชั้นพิจารณาว่า จำเลยที่ ๑ ด่าโจทก์ว่า “อีเหี้ย” และกล่าวว่า “มึงเอาน้ำกูไปใช้กี่ครั้งแล้ว” แต่ตามคำเบิกความของโจทก์ก็ปรากฏว่าโจทก์จำวันเวลาเกิดเหตุไม่ได้ ดังนี้ คำฟ้องโจทก์ในส่วนนี้จึงเป็นคำฟ้องที่ไม่แจ้งชัด และไม่ใช่เรื่องที่โจทก์จะไปนำสืบในรายละเอียดได้ ฟ้องโจทก์ในส่วนนี้จึงเคลือบคลุม และเมื่อฟ้องโจทก์มิได้ระบุว่า จำเลยที่ ๑ ด่าว่าโจทก์ว่า “อีเหี้ย” คำนี้จึงไม่เป็นประเด็นพิพาทที่โจทก์จะนำสืบได้ จึงเป็นการนำสืบนอกฟ้องนอกประเด็น ต้องห้ามมิให้รับฟังตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๗ (๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒๓</u>

ความผิดฐานพรากผู้เยาว์ไปเพื่อการอนาจารมุ่งหมายคุ้มครองอำนาจของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลผู้เยาว์ และปกป้องมิให้ผู้ใดมารบกวนหรือกระทบกระทั่งต่ออำนาจปกครอง ซึ่งไม่ว่าผู้เยาว์จะอยู่ ณ ที่แห่งใด หากบิดามารดา ผู้ดูแล หรือผู้ปกครองยังคงดูแลเอาใจใส่ ผู้เยาว์ย่อมอยู่ในอำนาจปกครองดูแลตลอดเวลาไม่ขาดตอน การที่ผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งอาศัยอยู่กับผู้เสียหายที่ ๒ บิดาออกจากบ้านไปเล่นกับเพื่อนในที่เกิดเหตุอยู่ไม่ไกลจากบ้าน ไม่ว่าจะขออนุญาตผู้เสียหายที่ ๒ หรือไม่ก็ตาม เมื่อถูกจำเลยพาไปกระทำชำเรา ย่อมทำให้อำนาจปกครองดูแลของผู้เสียหายที่ ๒ ถูกตัดขาดพรากไปแล้วโดยปริยาย ถือได้ว่าเป็นการพาและแยกผู้เยาว์ไปจาก

ความปกครองดูแลและล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๒ อันเป็นการพราก ดังนี้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามข้อกล่าวหา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๕๗ / ๒๕๖๒ ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม กฎหมายบัญญัติโดยมีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองอำนาจของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลผู้เยาว์ อันไม่ใช่ตัวผู้เยาว์ที่ถูกพรากและปกป้องมิให้ผู้ใดมาก่อการรบกวนหรือกระทำการอันใดเป็นการกระทบกระทั่งต่ออำนาจปกครอง ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยปริยาย ผู้เยาว์แม้จะไปอยู่ที่แห่งใดหากบิดามารดา ผู้ดูแล หรือผู้ปกครองยังคงดูแลเอาใจใส่อยู่ ผู้เยาว์ย่อมอยู่ในอำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ดูแล หรือผู้ปกครองตลอดเวลาโดยไม่ขาดตอน ทั้งเป็นการลงโทษผู้ที่ละเมิดต่ออำนาจปกครองของผู้ดูแลผู้เยาว์ของบิดามารดา ผู้ดูแล หรือผู้ปกครอง นอกจากนี้กฎหมายมิได้จำกัดคำว่า “พราก” โดยวิธีการอย่างไรและไม่ว่าผู้เยาว์จะเป็นฝ่ายออกจากบ้านเองหรือโดยมีผู้ชักนำหรือไม่มีผู้ชักนำ เมื่อมีผู้กระทำต่อผู้เยาว์ในทางเสื่อมเสีย และเสียหายย่อมถือได้ว่าเป็นความผิด การที่ผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งอาศัยอยู่กับผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นบิดาออกจากบ้านไปเล่นกับเพื่อนในที่เกิดเหตุอยู่ไม่ไกลจากบ้าน ไม่ว่าจะขออนุญาตผู้เสียหายที่ ๒ หรือไม่ก็ตาม เมื่อถูกจำเลยพาไปกระทำชำเรา การกระทำของจำเลยดังกล่าวทำให้อำนาจปกครองดูแลของผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นบิดาย่อมถูกตัดขาดพรากไปแล้วโดยปริยาย หาใช่ความผิดฐานพรากผู้เยาว์ตามมาตรานี้จะต้องถึงขนาดเป็นการกระทำที่ต้องพาไปหรือแยกผู้เยาว์ออกไปจากความปกครองตั้งแต่ออกจากบ้าน ถึงจะทำให้ความปกครองถูกรบกวนหรือถูกกระทบกระเทือนแล้วจึงจะเป็นความผิด ดังนั้น เมื่อผู้เสียหายที่ ๑ ออกจากบ้านแล้วถูกจำเลยกระทำลักษณะเสื่อมเสียเยี่ยงนี้ ถือได้ว่าเป็นการพาและแยกผู้เยาว์ไปจากความปกครองดูแลและล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นบิดา อันเป็นความหมายของคำว่าพรากแล้ว การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม ทั้งสองกระทง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒๔</u>

การนับโทษต่อจากสำนวนคดีใด คดีนั้นศาลต้องพิพากษาลงโทษจำเลยไว้ก่อนแล้ว แต่คดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อศาลมีคำพิพากษาภายหลังจากคดีนี้ จึงไม่อาจนับโทษต่อได้ ที่ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาให้แก้หมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดเป็นไม่นับโทษต่อจึงชอบแล้ว และไม่ถือเป็นการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาซึ่งถึงที่สุดเพราะเป็นเรื่องการบังคับคดีที่ต้องออกหมายให้ถูกต้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๖๘ / ๒๕๖๒ การนับโทษต่อจากสำนวนคดีเรื่องใดจะต้องปรากฏว่าคดีเรื่องนั้นศาลได้พิพากษาลงโทษจำเลยไว้ก่อนแล้ว คดีเรื่องหลังจึงจะนับโทษต่อจากกำหนดโทษในสำนวนคดีเรื่องก่อนได้ แต่คดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อนั้นศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๗ ภายหลังจากศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มีคำพิพากษาคดีนี้ กรณีจึงไม่อาจนับโทษคดีนี้ต่อจากโทษในคดีดังกล่าวได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งพอที่จะวินิจฉัยได้ จึงไม่มีความจำเป็นที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ จะต้องสั่งให้ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องเสียก่อน ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษาให้แก้หมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดเสียใหม่เป็นไม่นับโทษต่อจึง

ชอบแล้ว และไม่ถือว่าเป็นการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาซึ่งถึงที่สุดแต่อย่างใด เพราะเป็นเรื่องของการบังคับคดีที่ศาลจะต้องออกหมายบังคับคดีถึงที่สุดให้ถูกต้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒๕</u>

การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่ให้รอการกำหนดโทษและคุมความประพฤติไว้ ไม่เป็นการลงโทษตามกฎหมายและต้องถือว่าศาลชั้นต้นมิได้พิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยเกิน ๕ ปี เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืนจึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๔๖ / ๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๕ ประกอบมาตรา ๘๓ แต่ให้รอการกำหนดโทษและคุมความประพฤติไว้ จึงไม่เป็นการลงโทษตาม ป.อ. มาตรา ๑๘ และต้องถือว่าศาลชั้นต้นมิได้พิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยเกิน ๕ ปี เมื่อศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษพิพากษายืนจึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๘๒/๑ ที่จำเลยฎีกาว่าพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมายังรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้เสียหายนั้น เป็นฎีกาโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงจึงต้องห้ามฎีกาตามบทกฎหมายดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒๖</u>

โจทก์ฟ้องจำเลยฐานมีอาวุธปืนไม่มีเครื่องหมายทะเบียนของเจ้าพนักงานประทับไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ซึ่งความผิดฐานดังกล่าวมีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกไม่ถึง ๕ ปี เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ คดีจึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามฟ้อง โดยโจทก์ไม่จำต้องนำสืบว่า อาวุธปืนดังกล่าวไม่มีเครื่องหมายทะเบียนของเจ้าพนักงานประทับไว้ ที่ศาลชั้นอุทธรณ์ลงโทษจำเลยฐานมีอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกา ๒๐๕๕ / ๒๕๖๒ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยมีอาวุธปืนพกสั้นไม่ทราบชนิดและขนาดที่แน่นอน ไม่มีเครื่องหมายทะเบียนของเจ้าพนักงานประทับไว้และกระสุนปืนไม่ทราบชนิดขนาดและจำนวนที่แน่ชัด อันเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตามกฎหมาย มีสภาพใช้ยิงทำอันตรายแก่ชีวิตและวัตถุได้ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ซึ่งความผิดฐานดังกล่าวมีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกไม่ถึง ๕ ปี เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ คดีจึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามฟ้องว่า จำเลยมีอาวุธปืนและกระสุนปืนไว้ในครองครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐

มาตรา ๗, ๗๒ วรรคหนึ่ง โดยโจทก์ไม่จำต้องนำสืบพยานหลักฐานให้ได้ความว่า อาวุธปืนที่จำเลยใช้เป็นอาวุธปืนไม่มีเครื่องหมายทะเบียนของเจ้าพนักงานประทับไว้จริงตามที่ให้การรับสารภาพ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ลงโทษจำเลยในความผิดฐานมีอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ มาตรา ๗, ๗๒ วรรคสาม จึงไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒๗</u>

การได้สิทธิในทางพิพาทเป็นภาระจำยอมโดยอายุความต้องเป็นการใช้ทางโดยความสงบและเปิดเผยด้วยเจตนาให้ตกเป็นภาระจำยอมและใช้ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ด้วยเหตุนี้ การใช้ทางพิพาทในลักษณะพึ่งพาอาศัยและถ้อยทีถ้อยอาศัยกันโดยการถือวิสาสะ แม้จะเป็นไปโดยสงบและเปิดเผย แต่ก็ไม่ใช่การใช้ด้วยเจตนาให้ตกเป็นภาระจำยอม ส่วนการที่ผู้ใช้ก่อสร้างทางพิพาทก็เป็นไปเพื่อความสะดวกเท่านั้น หาใช่เป็นการแสดงเจตนาใช้อย่างเป็นปรปักษ์กับเจ้าของที่ดินไม่ ดังนั้น แม้จะมีการใช้นานกว่า ๑๐ ปี ทางพิพาทก็ไม่ตกเป็นภาระจำยอมแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๙๘ / ๒๕๖๒ การที่จะได้สิทธิในทางพิพาทเป็นภาระจำยอมโดยอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑ ประกอบมาตรา ๑๓๘๒ นั้นต้องเป็นการใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาให้ทางพิพาทนั้นตกเป็นภาระจำยอมและได้ใช้ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี จึงจะให้ทางพิพาทตกเป็นภาระจำยอมได้ การใช้ทางพิพาทของ ส. ฉ. และโจทก์รวมทั้งบุคคลในครอบครัวของโจทก์เป็นการใช้ในลักษณะพึ่งพาอาศัยและถ้อยทีถ้อยอาศัยกันอันเป็นการสะท้อนถึงสภาพวิถีชีวิตที่แท้จริงของการอยู่ร่วมกันของคนชนบทว่า ตามปกติแล้วจะใช้ที่ดินข้างเคียงเป็นทางผ่านได้โดยการถือวิสาสะอาศัยความเกี่ยวพันในทางเครือญาติหรือความคุ้นเคยเป็นประการสำคัญซึ่งเป็นการเอื้อเฟื้อเอื้ออาทรต่อกันโดยไม่ต้องขออนุญาต ส่วนการที่บุคคลอื่นๆซึ่งมีความเกี่ยวข้องเป็นเครือญาติ เพื่อนบ้าน คนรู้จักของโจทก์ และผู้รับจ้างทำงานให้แก่โจทก์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ทางเข้าออกที่ดินซึ่งเป็นที่ไร่ ที่นา และที่สวนของโจทก์ ใช้ทางพิพาทด้วย โดยไม่ปรากฏว่ามีประชาชนทั่วไปจากหมู่บ้านและตำบลอื่นมาใช้ทางพิพาทด้วย การใช้ทางพิพาทของบุคคลดังกล่าวก็มีลักษณะเป็นการใช้ทางพิพาทโดยการถือวิสาสะเช่นเดียวกับโจทก์ แม้โจทก์จะใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผยแต่ไม่ใช่เป็นการใช้ทางด้วยเจตนาที่จะให้ทางพิพาทนั้นตกเป็นภาระจำยอม หรือหากโจทก์ใช้ทางพิพาทโดยเข้าใจว่าเป็นทางสาธารณะตลอดมา แม้โจทก์จะใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผย แต่ก็ไม่ใช่เป็นการใช้ทางด้วยเจตนาที่จะให้ทางพิพาทนั้นตกเป็นภาระจำยอมเช่นเดียวกัน ส่วนการที่โจทก์อ้างว่าเป็นผู้ก่อสร้างทางพิพาทก็เป็นไปเพื่อความสะดวกในการใช้ทางพิพาทของโจทก์เท่านั้น หาใช่เป็นการแสดงเจตนาที่จะใช้ทางพิพาทอย่างเป็นปรปักษ์กับจำเลยทั้งสองด้วยเจตนาที่จะให้ทางพิพาทตกเป็นภาระจำยอมแต่อย่างใดไม่ แม้โจทก์ใช้ทางพิพาท

ผ่านที่ดินของจำเลยทั้งสองเป็นเวลานานกว่า ๑๐ ปี ทางพิพาทก็ไม่ตกเป็นภาระจำยอมตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑ ประกอบมาตรา ๑๓๘๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒๘</u>

การแต่งตั้งตัวแทนนั้น ตัวแทนต้องทำการด้วยตนเอง เว้นแต่จะมีอำนาจใช้ตัวแทนช่วงได้ เมื่อหนังสือมอบอำนาจระบุให้ผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีแทน โดยให้มอบอำนาจช่วงได้ ผู้รับมอบอำนาจย่อมมีอำนาจตั้งบุคคลอื่นเป็นตัวแทนช่วง แต่ตัวแทนช่วงต้องดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองเพราะตัวการไม่ได้มอบให้ตัวแทนช่วงตั้งบุคคลอื่นเป็นตัวแทนต่อไปได้อีก แม้หนังสือมอบอำนาจช่วงระบุให้ตัวแทนช่วงมอบอำนาจต่อไปได้ก็เป็นเรื่องนอกเหนือขอบอำนาจที่ตัวการระบุไว้ผู้รับมอบอำนาจจากตัวแทนช่วงจึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้แทนตัวการ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๒๐ / ๒๕๖๒ ป.พ.พ. มาตรา ๘๐๘ บัญญัติว่า “ตัวแทนต้องทำการด้วยตนเอง เว้นแต่จะมีอำนาจใช้ตัวแทนช่วงทำการได้” เมื่อหนังสือมอบอำนาจ ข้อ ๑ ระบุว่าโจทก์มอบอำนาจให้ ร. ดำเนินคดีแทน และข้อ ๙ ให้ผู้รับมอบอำนาจสามารถมอบอำนาจช่วงให้บุคคลอื่นใดที่สมควรกระทำการแทนตามกิจการที่ได้รับมอบหมายได้ด้วย ดังนั้น ร. จึงมีอำนาจตั้งบริษัทสำนักกฎหมาย ห. เป็นตัวแทนช่วงให้ดำเนินคดีแทนได้ แต่บริษัทสำนักกฎหมาย ห. ต้องดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองเนื่องจากตามหนังสือมอบอำนาจของโจทก์ไม่มีข้อความระบุว่า โจทก์ให้อำนาจผู้รับมอบอำนาจช่วงตั้งบุคคลอื่นเป็นตัวแทนช่วงทำการแทนต่อไปอีกได้ แม้ตามหนังสือมอบอำนาจช่วง ข้อ ๙ มีข้อความว่าให้บริษัทสำนักกฎหมาย ห. มีอำนาจมอบอำนาจช่วงให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนดำเนินการตามขอบเขตหนังสือมอบอำนาจนี้ได้ ก็เป็นเรื่องนอกเหนือขอบอำนาจที่โจทก์ระบุไว้ในหนังสือมอบอำนาจ บริษัทสำนักกฎหมาย ห.ไม่มีอำนาจตั้งให้ ด. หรือ ภ. หรือ ช. เป็นตัวแทนช่วงดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายมานั้นแทนตน ด. หรือ ภ. หรือ ช. ย่อมไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้แทนโจทก์ได้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๒๙</u>

ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอขยายเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ ๓ ต่อศาลชั้นต้นเมื่อเวลา ๑๔.๒๐ นาฬิกา โดยขอขยายออกไปอีก ๓๐ วัน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งในวันเดียวกันอนุญาตให้ขยายเวลาน้อยกว่าที่จำเลยขอ แม้ท้ายคำร้องมีหมายเหตุว่า ข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว แต่เมื่อช่วงเย็นทนายจำเลยมาสอบถามคำสั่งศาลเจ้าหน้าที่ศาลแจ้งว่ายังไม่เห็นสำนวนที่สั่งและขณะนั้นหมดเวลาราชการแล้ว จึงให้ทนายจำเลยกลับไปก่อนและมาตรวจสอบคำสั่งอีกครั้งในวันทำการถัดไป ทนายจำเลยจึงไม่อาจทราบคำสั่งศาลในวันนั้นได้ ในวันถัดมาทนายจำเลยโทรศัพท์มาสอบถาม เจ้าหน้าที่คนเดียวกันยังแจ้งอีกว่าศาลอนุญาต แต่ไม่แน่ใจว่าให้เวลาตามที่ขอหรือไม่

เมื่อไม่มีการแจ้งคำสั่งที่ถูกต้องให้จำเลยทราบจะถือว่าจำเลยทราบคำสั่งศาลชั้นต้นแล้วมิได้ จึงเป็นเหตุสุดวิสัยที่ทำให้จำเลยไม่อาจยื่นคำร้องขอขยายเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ ๔ ก่อนสิ้นระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนดในครั้งที่ ๓ ได้ จึงสมควรอนุญาตให้จำเลยขยายเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ ๔ ต่อไปอีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๐๙ / ๒๕๖๒ ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ครั้งที่ ๓ ต่อศาลชั้นต้นเมื่อเวลา ๑๔.๒๐ นาฬิกา โดยระบุว่าเอกสารที่เกี่ยวข้องในสำนวนมีจำนวนมาก มีประเด็นที่ทนายจำเลยต้องใช้เวลาในการค้นคว้าและศึกษาอยู่พอสมควร ไม่อาจเรียงอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จได้ทัน จึงขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ออกไปอีก ๓๐ วัน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งในวันเดียวกันว่า “อนุญาตถึงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐” ซึ่งกำหนดวันให้น้อยกว่าที่จำเลยขอ แม้ว่าท้ายคำร้องของจำเลยมีหมายเหตุข้อความว่า ข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว ซึ่งหมายถึงว่าหากศาลมีคำสั่งตามคำร้องของจำเลยในวันเดียวกันกับวันที่ยื่นคำร้อง ย่อมถือว่าจำเลยทราบคำสั่งแล้ว ศาลชั้นต้นไม่มีหน้าที่ต้องแจ้งคำสั่งให้จำเลยทราบในภายหลังอีก แต่ได้ความตามรายงานเจ้าหน้าที่ของ ณ. เจ้าพนักงานศาลว่า หลังจากเสนอสำนวนเพื่อให้ศาลพิจารณาสั่ง ต่อมาช่วงเวลาเย็น (ของวันเดียวกัน) ทนายจำเลยมาสอบถาม ณ. ว่า ศาลพิจารณาสั่งหรือไม่ ณ. แจ้งว่ายังไม่เห็นสำนวนที่สั่งในคดีนี้ เนื่องจากมีสำนวนที่ศาลพิจารณาสั่งจำนวนมากและกำลังพิจารณาสั่งอยู่ ณ. เห็นว่าขณะนั้นหมดเวลาราชการแล้วจะต้องปิดประตูห้องเก็บสำนวนจึงแจ้งให้ทนายจำเลยกลับไปก่อนและแจ้งให้มาตรวจสอบคำสั่งอีกครั้งในวันทำการถัดไป พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แม้ว่าศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งในวันเดียวกับวันที่จำเลยยื่นคำร้อง แต่จนกระทั่งหมดเวลาราชการแล้วก็ยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าศาลชั้นต้นสั่งคำร้องขอขยายระยะเวลาของจำเลยแล้วหรือยัง จนกระทั่ง ณ. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ศาลเองเป็นผู้แจ้งให้ทนายจำเลยกลับไปไม่ต้องรอฟังคำสั่ง จึงเป็นเหตุให้ทนายจำเลยไม่อาจทราบคำสั่งศาลในวันนั้นได้ อีกทั้งในวันถัดมาเมื่อทนายจำเลยโทรศัพท์มาสอบถามคำสั่งศาล ณ. ก็ตอบไปว่าศาลอนุญาต แต่ไม่แน่ใจว่าจะอนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ได้ตามที่ขอหรือไม่ กรณีเช่นนี้เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการแจ้งคำสั่งที่ถูกต้องให้จำเลยทราบแต่อย่างใด จะถือว่าจำเลยทราบคำสั่งศาลชั้นต้นแล้วมิได้ ถือว่าเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องไม่ปกติในทางธุรการของศาลชั้นต้นที่ไม่อาจให้จำเลยทราบคำสั่งในวันที่ยื่นคำร้องนั้นได้ นับว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่ทำให้จำเลยไม่อาจยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ ๔ ก่อนสิ้นระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนดในครั้งที่ ๓ ได้ กรณีมีเหตุสมควรอนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ ๔ ต่อไปอีก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓๐</u>

จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยทั้งแปลง ๒๕ ไร่ ลึกกว่า ๓ เมตร ห่างจากแนวเขตที่ดินโจทก์น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร ทำให้สภาพที่ดินจำเลยเป็นบ่อขนาดใหญ่และที่ดินโจทก์เป็นขอบบ่อสูงชัน ซึ่งตามกฎหมาย บ่อจะขุดในระยะสองเมตรจากแนวเขตที่ดินไม่ได้ ทั้งห้ามมิให้ขุดดินจนอาจเป็นเหตุอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินติดต่อ เว้นแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่จะป้องกันมิให้ที่ดินซึ่งอยู่ชิดแนวเขตนั้นพัง

ลงตามธรรมชาติ แม้ไม่ปรากฏว่าจำเลยขุดดินรุกล้ำเข้าไปในที่ดินโจทก์ แต่ก็เป็นการใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะเกิดความเสียหายแก่โจทก์อันเป็นการละเมิด และใช้สิทธิของตนเป็นเหตุให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินที่ควรคิดหรือคาดหมายได้ว่าจะเป็นไปตามปกติและเหตุอันควรในเมื่อเอาสภาพและตำแหน่งที่อยู่แห่งทรัพย์สินนั้นมาคำนึงประกอบ ดังนี้ โจทก์ย่อมมีสิทธิปฏิบัติการเพื่อยังความเสียหายเดือดร้อนนั้นให้สิ้นไปและไม่ลบล้างสิทธิที่จะเรียกเอาค่าทดแทน ซึ่งการ ฟ้องเรียกเอาค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดต้องอยู่ในบังคับแห่งอายุความหนึ่งปี เมื่อโจทก์มิได้ฟ้องคดีภายในกำหนดดังกล่าวจึงขาดอายุความ แต่โดยที่จำเลยทำบันทึกยอมรับว่าได้ขุดดินชิดหลักเขตที่ดินโจทก์จริงและจะเยียวยาแก้ไข จึงเป็นการทำบันทึกรับสภาพความรับผิดเป็นหนังสือภายหลังคดีขาดอายุความ ก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องแก่โจทก์ซึ่งมีอายุความสองปี นับแต่วันที่ทำหนังสือดังกล่าว โจทก์ฟ้องคดีนี้ภายในกำหนดดังกล่าว ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๗๖ / ๒๕๖๒ จำเลยขุดดินในที่ดินของจำเลยนำไปขายในธุรกิจรับเหมาถมดิน โดยขุดทั้งแปลง ๒๕ ไร่ ลึกกว่า ๓ เมตร ห่างจากแนวเขตที่ดินโจทก์น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร ทำให้ที่ดินจำเลยมีสภาพเป็นบ่อขนาดใหญ่และที่ดินโจทก์มีสภาพเป็นขอบบ่อสูงชัน ซึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๒ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “บ่อ สระ หลุมรับน้ำโสโครก หรือหลุมรับปุ๋ย หรือขยะมูลฝอยนั้น ท่านว่าจะขุดในระยะสองเมตรจากแนวเขตที่ดินไม่ได้” และตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๓ บัญญัติห้ามมิให้ขุดดินจนอาจเป็นเหตุอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินติดต่อเว้นแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย โดยบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะป้องกันมิให้ที่ดินซึ่งอยู่ชิดแนวเขตนั้นพังลงตามธรรมชาติเนื่องจากการขุดดินใกล้แนวเขตมากจนเกินไป และเมื่อจำเลยขุดดินของตนเองจนเป็นบ่อขนาดใหญ่ห่างจากแนวเขตน้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร ย่อมเป็นเหตุให้ที่ดินโจทก์พังลงตามธรรมชาติได้ แม้ไม่ปรากฏว่าจำเลยขุดดินรุกล้ำเข้าไปในที่ดินโจทก์ แต่ก็เป็นการที่จำเลยใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะเกิดความเสียหายแก่โจทก์อันเป็นการละเมิดตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๑ และเป็นการใช้สิทธิของตนเป็นเหตุให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินที่ควรคิดหรือคาดหมายได้ว่าจะเป็นไปตามปกติและเหตุอันควรในเมื่อเอาสภาพและตำแหน่งที่อยู่แห่งทรัพย์สินนั้นมาคำนึงประกอบ โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวมีสิทธิจะปฏิบัติการเพื่อยังความเสียหายเดือดร้อนนั้นให้สิ้นไปและไม่ลบล้างสิทธิที่จะเรียกเอาค่าทดแทนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๗

การกระทำของจำเลยเป็นการละเมิดต่อโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๑ และมาตรา ๑๓๓๗ แต่โจทก์ฟ้องเรียกเอาค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิด จึงอยู่ในบังคับแห่งอายุความหนึ่งปีตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง จำเลยขุดดินในปี ๒๕๔๑ โจทก์แจ้งความบันทึกไว้เป็นหลักฐานเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๑ ระบุตัวจำเลยเป็นผู้ทำละเมิดจึงเริ่มนับอายุ ๑ ปี นับแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๑ โจทก์มิได้ฟ้องคดีภายในกำหนดหนึ่งปี จึงขาดอายุความ แต่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองเข้าไปตรวจสภาพที่เกิดเหตุตามข้อร้องเรียนของโจทก์ จึงมีการไกล่เกลี่ยและทำบันทึกระบุว่าจำเลยยอมรับว่าได้ขุดดินชิดหลักเขตที่ดินของโจทก์จริง และจะทำการถมดินเป็นแนวกันชนเพื่อป้องกันการพังทลายของดินห่างจากแนวเขตอย่างน้อย ๒ เมตร จึงเป็นการยอมรับว่าความเสียหายในที่ดินโจทก์เกิดจากการกระทำของจำเลยและต่อมามีการทำบันทึกเพิ่มเติมระบุว่าจำเลยจะดำเนินการถมดินภายใน

วันที่ ๒๓ มกราคม ถึง ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ จึงเป็นกรณีที่จำเลยทำบันทึกรับสภาพความรับผิดเป็นหนังสือภายหลังคดีขาดอายุความ ก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องแก่โจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๓๕ ซึ่งมีอายุความสองปีนับแต่วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่ได้ทำหนังสือรับสภาพความรับผิด โจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ ภายในอายุความสองปี ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓๑</u>

โจทก์ได้ที่ดินพิพาทมาโดยผู้ให้และผู้ขายส่งมอบและเข้าครอบครองยึดถือเพื่อตน อันเป็นการได้มาซึ่งสิทธิครอบครองโดยผลของกฎหมายก่อนที่จำเลยที่ ๑ จะนำที่ดินดังกล่าวไปจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลยที่ ๒ การจดทะเบียนขายฝากนั้นจึงเป็นการกระทำไปโดยไม่มีสิทธิและไม่ทำให้จำเลยที่ ๒ มีสิทธิดีกว่าจำเลยที่ ๑ โจทก์ในฐานะเจ้าของย่อมใช้สิทธิติดตามเอาคืนที่ดินพิพาทได้ ทั้งการได้มาซึ่งสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทของโจทก์มีผลสมบูรณ์ทันที แม้ยังไม่ได้มีการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และนับตั้งแต่นั้นจำเลยที่ ๑ ซึ่งไม่ใช่เจ้าของที่ดินพิพาทไม่มีสิทธิไปจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลยที่ ๒ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต และไม่ทำให้การขายฝากมีผลสมบูรณ์อันจะทำให้จำเลยที่ ๒ อยู่ในฐานะผู้มีสิทธิครอบครองโดยชอบและไม่จำต้องพิจารณาว่าจำเลยที่ ๒ รับซื้อฝากโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนกับอยู่ในฐานะอันจะให้จดทะเบียนสิทธิของตนได้ก่อนหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๐๐ / ๒๕๖๒ โจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทได้มาโดยผู้ให้และผู้ขายส่งมอบที่ดินพิพาทและโจทก์เข้าครอบครองยึดถือเพื่อตน เป็นการได้มาซึ่งสิทธิครอบครองโดยผลของกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๗ และมาตรา ๑๓๗๘ ตั้งแต่ก่อนที่จำเลยที่ ๑ จะนำที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ทั้งแปลงซึ่งรวมทั้งที่ดินพิพาทไปจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลยที่ ๒ การจดทะเบียนขายฝากของจำเลยที่ ๑ เป็นการกระทำไปโดยไม่มีสิทธิ และไม่ทำให้จำเลยที่ ๒ ผู้รับซื้อฝากมีสิทธิดีกว่าจำเลยที่ ๑ ผู้ขายฝาก โจทก์ในฐานะเจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองย่อมใช้สิทธิติดตามเอาคืนซึ่งที่ดินพิพาทของตนได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖

การได้มาซึ่งสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทของโจทก์โดยผลของกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๗ และมาตรา ๑๓๗๘ มีผลสมบูรณ์ทันที แม้จะยังไม่ได้มีการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ตาม และนับตั้งแต่นั้นจำเลยที่ ๑ ไม่ใช่เจ้าของที่ดินพิพาทแล้ว จำเลยที่ ๑ ย่อมไม่มีสิทธินำที่ดินพิพาทไปจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลยที่ ๒ อีกต่อไป การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต และไม่ทำให้การขายฝากมีผลสมบูรณ์อันจะทำให้จำเลยที่ ๒ อยู่ในฐานะผู้มีสิทธิครอบครองโดยชอบ โดยไม่จำต้องพิจารณาว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้รับซื้อฝากโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนหรือไม่ และเป็นบุคคลผู้อยู่ในฐานะอันจะให้จดทะเบียนสิทธิของตนได้อยู่ก่อนหรือไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓๒</u>

บทบัญญัติที่ว่าทายาทต้องฟ้องผู้จัดการมรดกภายในอายุความห้าปี นับแต่การจัดการมรดกสิ้นสุดลงนั้น จำกัดเฉพาะแต่บุคคลที่เป็นทายาทและผู้จัดการมรดกของผู้ตาย จำเลยที่ ๒ เป็นบุคคลภายนอกมิใช่ทายาทจึงไม่อาจยกอายุความดังกล่าวขึ้นต่อสู้โจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นทายาทได้ อย่างไรก็ตาม แม้การโอนหรือจัดการมรดกโดยไม่ชอบทำให้โจทก์ทั้งสองผู้เป็นทายาทและมีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพิพาทอยู่ในฐานะอันจะจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทได้อยู่ก่อนแล้วเสียเปรียบก็ตาม แต่จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกได้รับโอนที่ดินดังกล่าวจากจำเลยที่ ๑ ผู้จัดการมรดกโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน จำเลยที่ ๒ ย่อมได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีอำนาจฟ้องเพิกถอนนิติกรรมการขายที่ดินดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๑๕ / ๒๕๖๒ ทายาททั้งหลายต้องฟ้องร้องผู้จัดการมรดกภายในอายุความห้าปีนับแต่การจัดการมรดกสิ้นสุดลง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๓๓ วรรคสอง จำกัดเฉพาะแต่บุคคลที่เป็นทายาทและผู้จัดการมรดกของผู้ตาย จำเลยที่ ๒ เป็นบุคคลภายนอกมิใช่ทายาทของผู้ตาย ไม่อาจยกอายุความดังกล่าวขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับโจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นทายาทได้

แม้การโอนไปหรือการจัดการมรดกโดยไม่ชอบทำให้โจทก์ทั้งสองผู้เป็นทายาทของ ท. และมีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพิพาท อยู่ในฐานะอันจะจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทได้อยู่ก่อนแล้วเสียเปรียบก็ตาม แต่จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกได้รับโอนที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน จำเลยที่ ๒ ย่อมได้ไปซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๐ โจทก์ทั้งสองไม่มีอำนาจฟ้องเพิกถอนนิติกรรมการขายที่ดินพิพาทระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓๓</u>

ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาหญิงไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นและเพื่อการอนาจารและความผิดฐานเป็นธุระจัดหาบุคคลไปเพื่อกระทำการค้าประเวณี กับความผิดฐานเป็นเจ้าของ ผู้ดูแล ผู้จัดการกิจการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณี ต่างมีสภาพความผิดอันมุ่งหมายให้เกิดผลต่อผู้กระทำความผิดแตกต่างกัน จึงเป็นความผิดต่างกรรม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๘๘ / ๒๕๖๒ ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาหญิงไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นและเพื่อการอนาจารและความผิดฐานเป็นธุระจัดหาบุคคลไปเพื่อกระทำการค้าประเวณีนั้น กฎหมายมุ่งที่จะบังคับแก่ผู้ที่เป็นธุระจัดหาหญิงไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เพื่อการอนาจารหรือเพื่อให้กระทำการค้าประเวณี ไม่ว่าการเป็นธุระจัดหาดังกล่าวจะกระทำขึ้นโดยวิธีการใด ส่วนความผิดฐานเป็นเจ้าของ ผู้ดูแล ผู้จัดการกิจการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณีนั้น กฎหมายมุ่งที่จะบังคับแก่ผู้จัดการกิจการหรือสถานที่ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการค้าประเวณีหรือเพื่อใช้ในการติดต่อหรือจัดหาบุคคลเพื่อกระทำการค้าประเวณีเป็นการเฉพาะ ดังนี้ เมื่อ

สภาพแห่งความผิดทั้งสองอย่างดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้เกิดผลต่อผู้กระทำความผิดที่มีเจตนากระทำความผิดแตกต่างกัน จึงเป็นความผิดต่างกรรม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓๔</u>

ศาลชั้นอุทธรณ์ยกคำร้องขอคืนของกลาง โดยให้เหตุผลว่าไม่มีพยานมาสืบตามคำร้อง จึงเป็นกรณีที่ศาลมีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดีแล้ว การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอคืนของกลางในคดีนี้โดยอ้างเหตุว่า ผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดของจำเลย อันเป็นเหตุอย่างเดียวกับคำร้องฉบับแรก จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ต้องห้ามตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๘๔ / ๒๕๖๒ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ให้ยกคำร้องขอคืนของกลาง โดยให้เหตุผลว่าไม่มีพยานมาสืบตามคำร้อง จึงเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดีแล้ว โดยอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ให้คู่ความฟังวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอคืนของกลางในคดีนี้อีกครั้งในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยอ้างเหตุว่า ผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดของจำเลยซึ่งเป็นการอ้างเหตุอย่างเดียวกับคำร้องฉบับแรก ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค ๒ มีคำพิพากษายกคำร้องไปแล้ว กรณีจึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓๕</u>

แม้จำเลยให้การรับสารภาพ และไม่ได้ยกปัญหาเรื่องการกระทำโดยป้องกันขึ้นอ้างในศาลชั้นต้น แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ไม่ต้องห้ามที่จะยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นอุทธรณ์ อย่างไรก็ดี ขณะที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงใส่กลุ่มวัยรุ่น จำเลยมิได้ยิงตอบโต้ทันทีในขณะนั้น แต่ได้วิ่งออกไปแล้วยิงใส่กลุ่มวัยรุ่นห่างกันประมาณ ๑๕ เมตร โดยที่ภยันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายได้หมดสิ้นไปแล้วและไม่เป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง จึงไม่เป็นการป้องกันเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำเพื่อป้องกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๗๙ /๒๕๖๒ แม้จำเลยให้การรับสารภาพ และไม่ได้ยกปัญหาเรื่องการกระทำโดยป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายขึ้นอ้างมาแต่ศาลชั้นต้น แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยไม่ต้องห้ามที่จำเลยจะยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นอุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ มีอำนาจวินิจฉัยได้

ขณะจำเลยใช้อาวุธปืนยิงใส่กลุ่มวัยรุ่น จำเลยมิได้ยิงตอบโต้ไปในทันทีขณะที่อยู่หน้าเวทีการแสดงลิเก อันจะแสดงออกถึงเจตนาระงับเหตุซึ่งพวกกลุ่มวัยรุ่นอาจก่อขึ้นติดตามมาอีกอย่างกระชั้นชิด แต่จำเลยวิ่งออกจาก

หน้าเวทีการแสดงไปที่ถนนสาธารณะแล้วยิงใส่กลุ่มวัยรุ่นซึ่งกำลังพากันออกจากบริเวณงานอยู่ห่างจากจำเลยประมาณ ๑๕ เมตร ขณะเวลานั้นภยันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายได้หมดสิ้นไปแล้ว และไม่เป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง การกระทำของจำเลยไม่เป็นการป้องกันเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำเพื่อป้องกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๙

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓๖</u>

จำเลยทำปืนลั่นขณะกอดปล้ำกับผู้ตายโดยไม่มีเจตนาฆ่า แต่เป็นการกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย อันเป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางพิจารณาแตกต่างกับที่กล่าวในฟ้อง เมื่อข้อแตกต่างดังกล่าวไม่ใช่สาระสำคัญ ทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้ ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษาลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความได้ ส่วนการที่จะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายนั้นต้องเป็นการกระทำโดยเจตนา เมื่อจำเลยกระทำโดยประมาท จึงไม่ใช่การป้องกันตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๙๗ / ๒๕๖๒ จำเลยทำปืนลั่นขณะที่กอดปล้ำกันกับผู้ตายโดยไม่มีเจตนาฆ่าผู้ตาย เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นจำเลยจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และจำเลยอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ เป็นการกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย อันเป็นเรื่องข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางพิจารณาแตกต่างกับข้อเท็จจริงที่กล่าวในฟ้อง แต่ข้อแตกต่างนั้นมิใช่ข้อสาระสำคัญ และทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้ ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษาลงโทษจำเลยในข้อหาตามข้อเท็จจริงที่ได้ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง

การกระทำซึ่งจะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๘ ต้องเป็นการกระทำโดยเจตนา จำเลยเอาอาวุธปืนออกมายิงขู่ผู้ตายในนัดแรก และเมื่อกอดปล้ำกันกระสุนปืนลั่นถูกผู้ตาย ๒ นัดโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย ไม่ใช่เป็นการกระทำโดยเจตนา จึงไม่ใช่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๘

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓๗</u>

ในวันที่จำเลยที่ ๑ โอนทรัพย์สินให้แก่จำเลยที่ ๒ โดยเสน่หา เจ้าพนักงานบังคับคดีมีเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ เพียงพอต่อการชำระหนี้พร้อมค่าธรรมเนียมทั้งหมดแก่โจทก์แล้ว จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสองมีเจตนาไม่ให้โจทก์ได้รับชำระหนี้ จำเลยทั้งสองจึงไม่มีความผิดฐานร่วมกันโกงเจ้าหนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๘๐ / ๒๕๖๒ ในวันที่จำเลยที่ ๑ โอนที่ดินพร้อมทาวน์เฮาส์สองชั้นให้แก่จำเลยที่ ๒ โดยเสน่หา เจ้าพนักงานบังคับคดีมีเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ เพียงพอต่อการ

ชำระค่าเสียหายพร้อมค่าธรรมเนียมต่างๆทั้งหมดแก่โจทก์อยู่ก่อนแล้ว การกระทำของจำเลยทั้งสองยังถือไม่ได้ว่ามีเจตนาที่จะไม่ให้โจทก์ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน จำเลยทั้งสองไม่มีความผิดฐานร่วมกันโกงเจ้าหนี้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓๘</u>

โจทก์ฎีกาโดยนำแบบพิมพ์คำร้องมาขีดฆ่าแก้ไขเป็นฎีกา โดยไม่ใช้แบบพิมพ์ตามที่กฎหมายกำหนด แต่ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาไว้โดยไม่สั่งให้แก้ไข แม้เป็นการไม่ชอบ แต่เมื่อคดีขึ้นมาสู่ศาลฎีกาแล้ว เพื่อไม่ให้ล่าช้าศาลฎีกาจึงสมควรวินิจฉัยให้ สำหรับคดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์และมีการไต่สวนมูลฟ้องนั้น หากโจทก์จำเป็นต้องค้นหาสิ่งของในความครอบครองของผู้อื่นเป็นหลักฐานประกอบการไต่สวนก็ชอบที่จะยื่นคำร้องขอให้ศาลออกหมายค้นได้ กรณีมิใช่อำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยเฉพาะที่จะร้องขอดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๘๖๔ / ๒๕๖๒ โจทก์ฎีกาโดยนำแบบพิมพ์คำร้องมาขีดฆ่าแก้ไขแล้วเขียนข้อความใหม่ว่าเป็นฎีกา โดยไม่ได้ใช้แบบพิมพ์ฎีกาและคำขอท้ายฎีกาให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนด แต่ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของโจทก์โดยไม่ได้สั่งให้โจทก์ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องเสียก่อนแม้เป็นการไม่ชอบ แต่คดีขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าศาลฎีกาสมควรวินิจฉัยฎีกาของโจทก์

คดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องต่อศาลเองและมีการไต่สวนมูลฟ้อง หากราษฎรผู้เป็นโจทก์มีความจำเป็นต้องการค้นหาสิ่งของซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้อื่นเพื่อจะนำมาเป็นพยานหลักฐานประกอบการไต่สวนมูลฟ้องคดีของตนก็ชอบที่จะยื่นคำร้องขอให้ศาลออกหมายค้นเพื่อพบและยึดสิ่งของนั้นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๙ (๑) มิใช่เป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยเฉพาะที่จะร้องขอให้ศาลออกหมายค้นตามมาตรา ๕๙ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๓๙</u>

จำเลยให้การรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษทั้งที่มิได้เป็นจำเลยในคดีดังกล่าว แสดงว่าจำเลยไม่เข้าใจข้อเท็จจริงในคำขอเพิ่มโทษ แม้โจทก์อ้างในชั้นอุทธรณ์ว่า จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในอีกคดีหนึ่งและถูกลงโทษจำคุก โจทก์ก็มิได้กล่าวในฟ้องและจำเลยไม่ได้ยอมรับข้อเท็จจริง จึงไม่ใช่การผิดพลาดเล็กน้อย โจทก์จะขอให้ถือเอาข้อเท็จจริงนอกเหนือไปจากฟ้องมาเพิ่มโทษเป็นผลร้ายแก่จำเลยไม่ได้ ต้องห้ามมิให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเกินคำขอหรือมิได้กล่าวในฟ้อง ไม่อาจเพิ่มโทษจำเลยได้ ซึ่ง เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยมิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นก็มีสิทธิยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๓๖ / ๒๕๖๒ จำเลยให้การยอมรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีอาญาที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษทั้งที่จำเลยมิได้เป็นจำเลยในคดีดังกล่าว แสดงว่าจำเลยไม่เข้าใจข้อเท็จจริงในคำขอที่โจทก์บรรยายขอให้เพิ่มโทษ แม้โจทก์จะอ้างในชั้นอุทธรณ์ว่า จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีอาญาอีกเรื่องหนึ่งของศาลชั้นต้น และถูกลงโทษจำคุกเช่นกันก็เป็นข้อเท็จจริงที่โจทก์มิได้กล่าวมาในฟ้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๙ วรรคแรก และจำเลยไม่ได้ให้การยอมรับข้อเท็จจริง ทั้งโจทก์บรรยายฟ้องแตกต่างกันทั้งหมายเลขคดี วันที่พิพากษา ชื่อคู่ความ โทษตามคำพิพากษา จึงไม่ใช่การผิดพลาดเล็กน้อย โจทก์จะขอให้ถือเอาข้อเท็จจริงนอกเหนือไปจากที่กล่าวไว้ในฟ้องมาเพิ่มโทษเป็นผลร้ายแก่จำเลยไม่ได้ ต้องห้ามมิให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเกินคำขอหรือที่มิได้กล่าวไว้ในฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคแรก ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓ ไม่อาจเพิ่มโทษจำเลยตามกฎหมายได้

ปัญหาการเพิ่มโทษจำเลยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยจะมิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น จำเลยมีสิทธิที่จะยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔๐</u>

ผู้ตายทั้งสองเข้าไปลักใบพืชกระท่อมของจำเลย แม้เป็นการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และจำเลยมีสิทธิป้องกันทรัพย์สินของตนเองได้ก็ตาม แต่การที่จำเลยต่อและปล่อยกระแสไฟฟ้าที่สามารถทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายได้ ทั้งที่ทรัพย์สินมีราคาไม่สูงนัก ถือเป็นการกระทำเกินสมควรแก่เหตุหรือเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำ ซึ่งศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๓๐ / ๒๕๖๒ ผู้ตายทั้งสองเข้าไปลักใบพืชกระท่อมของจำเลย ถือได้ว่าผู้ตายทั้งสองกระทำการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายต่อทรัพย์ของจำเลย จำเลยมีสิทธิที่จะป้องกันทรัพย์สินของตนเองได้ แต่จำเลยต่อและปล่อยกระแสไฟฟ้าที่สามารถทำให้ดูดคนให้ถึงแก่ความตายได้ ทั้งที่ทรัพย์สินที่จำเลยใช้สิทธิกระทำการป้องกันมีราคาไม่สูงมากนัก ย่อมถือได้ว่าเป็นการกระทำที่เกินสมควรแก่เหตุหรือเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๙ ซึ่งศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔๑</u>

จำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาท ๒ ฉบับๆละ ๒๘,๐๘๐ บาท ชำระหนี้แก่โจทก์ร่วม การที่จำเลยทั้งสองนำเงิน ๕๖,๑๖๐ บาท มาวางศาลเพื่อชำระหนี้ดังกล่าว โดยทนายโจทก์ร่วมแถลงเพียงว่ายังไม่ประสงค์จะรับเงินบรรเทาความเสียหายและติดใจให้ศาลพิพากษาคดีต่อไป มิได้คัดค้านว่าหนี้ที่ออกเช็คพิพาทยังไม่ระงับ ถือได้ว่าหนี้ดังกล่าวสิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงเลิกกัน ดังนั้น สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมระงับไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๖๒-๓๐๖๓/๒๕๖๒ จำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาท ๒ ฉบับ ฉบับละ ๒๘,๐๘๐ บาท เพื่อชำระหนี้ค่าลิขสิทธิ์ตามหนังสือสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิเผยแพร่ต่อสาธารณชน อันเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและสามารถบังคับได้ตามกฎหมายแก่โจทก์ร่วม การที่จำเลยทั้งสองนำเงิน ๕๖,๑๖๐ บาท มาวางศาลเพื่อชำระหนี้ตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับให้แก่โจทก์ร่วม โดยทนายโจทก์ร่วมเพียงแต่แถลงว่ายังไม่ประสงค์จะรับเงินเพื่อบรรเทาความเสียหายและติดใจให้ศาลพิพากษาคดีต่อไป มิได้คัดค้านว่าหนี้ที่ออกเช็คพิพาทยังไม่ระงับไปเพราะเหตุจำเลยทั้งสองยังมิได้ชำระดอกเบี้ยระหว่างผิดนัด ตามพฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าหนี้ที่จำเลยทั้งสองได้ออกเช็คพิพาทเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว คดีจึงเลิกกันตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๗ ดังนั้น สิทธิของโจทก์ในการนำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๓)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔๒</u>

จำเลยพกพาอาวุธมีดขนาดใหญ่บุกรุกเข้าไปข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นเด็กหญิงในห้องนอน โดยวางอาวุธมีดไว้ข้างตัว พฤติการณ์ย่อมทำให้ผู้เสียหายที่ ๒ กลัวและไม่กล้าขัดขืน การกระทำดังกล่าวจึงเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๒ โดยใช้อาวุธ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๐๕ / ๒๕๖๒ จำเลยพกพาอาวุธมีดขนาดใหญ่บุกรุกเข้าไปข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๒ ในห้องนอน โดยขณะกระทำชำเราจำเลยวางอาวุธมีดไว้ข้างตัวใกล้มือจำเลยซึ่งพร้อมที่จะหยิบฉวยได้ทันที พฤติการณ์เช่นนี้ย่อมทำให้ผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นเด็กหญิงเกิดความกลัวว่าจะถูกทำร้ายด้วยอาวุธมีดนั้นจึงไม่กล้าขัดขืน ถือได้ว่าเป็นการใช้อาวุธมีดข่มขู่ผู้เสียหายที่ ๒ แล้ว การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๒ โดยใช้อาวุธ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๗ วรรคสี่ (เดิม)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔๓</u>

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์มอบอำนาจให้ผู้อื่นฟ้องคดีแทน จำเลยให้การต่อสู้ในประเด็นดังกล่าว คดีจึงต้องอาศัยหนังสือมอบอำนาจเป็นพยานหลักฐาน แม้โจทก์ปิดอากรแสตมป์ในหนังสือมอบอำนาจ แต่เมื่อไม่ได้ขีดฆ่าให้บริบูรณ์ จึงไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แม้โจทก์จะเสียอากรแสตมป์เป็นตัวเงินภายหลังจากศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาแล้วก็ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงการรับฟังพยานหลักฐานของศาลได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๒๕ / ๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องว่า โจทก์มอบอำนาจให้ ส. ฟ้องคดีแทนโจทก์ จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ได้มอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจฟ้องจำเลยและให้มีอำนาจฟ้องคดีในศาลชั้นต้น โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ถือว่าจำเลยปฏิเสธฟ้องโจทก์ว่าโจทก์ไม่ได้มอบอำนาจให้ ส. ฟ้องคดีแทนโจทก์ คดีต้องอาศัยหนังสือมอบอำนาจเป็นพยานหลักฐานว่าโจทก์มอบอำนาจให้ ส. ฟ้องคดีแทนหรือไม่ เมื่อหนังสือมอบอำนาจโจทก์ปิดอากรแสตมป์แล้วแต่ไม่ได้ขีดฆ่าอากรแสตมป์

ย่อมถือว่ายังไม่ได้ปิดอากรแสตมป์ให้บริบูรณ์ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘ ไม่อาจใช้หนังสือมอบอำนาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แม้โจทก์ดำเนินการเสียอากรแสตมป์เป็นตัวเงินในหนังสือมอบอำนาจตามเอกสารท้ายฎีกาโจทก์ภายหลังจากศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๙ มีคำพิพากษาแล้วย่อมไม่มีผลเปลี่ยนแปลงการรับฟังพยานหลักฐานของศาลได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔๔</u>

ในความผิดที่กฎหมายเดิมกำหนดโทษประหารชีวิตไว้เพียงสถานเดียว ส่วนกฎหมายที่แก้ไขใหม่ระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท หรือประหารชีวิต ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษประหารชีวิตจำเลยที่ ๑ เท่ากับโทษขั้นสูงตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืน และศาลฎีกาพิพากษาลงโทษจำคุก ๓๐ ปี จึงอยู่ในระวางโทษตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ถือไม่ได้ว่าโทษตามคำพิพากษาหนักกว่าโทษตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง คำร้องของจำเลยที่ ๑ ที่ขอให้กำหนดโทษใหม่ จึงไม่ต้องด้วยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๖๐ / ๒๕๖๒ ความผิดฐานนำเมทแอมเฟตามีนเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายอันเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ซึ่งกฎหมายเดิมกำหนดโทษประหารชีวิตไว้เพียงสถานเดียว ส่วนกฎหมายที่แก้ไขใหม่ให้มีระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท หรือประหารชีวิต และตาม ป.อ. มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดไม่ว่าในทางใด เว้นแต่คดีถึงที่สุดแล้วดังต่อไปนี้ (๑) ถ้าผู้กระทำความผิดยังไม่ได้รับโทษ หรือกำลังรับโทษอยู่ และโทษที่กำหนดตามคำพิพากษาหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง...” คดีนี้ศาล

ชั้นต้นพิพากษาลงโทษประหารชีวิตจำเลยที่ ๑ เท่ากับโทษขั้นสูงตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษายืน และศาลฎีกาพิพากษาลงโทษจำคุก ๓๐ ปี จึงอยู่ในระวางโทษตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ถือไม่ได้ว่าโทษตามคำพิพากษาหนักกว่าโทษตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง กรณีตามคำร้องของจำเลยที่ ๑ ขอให้กำหนดโทษจำเลยที่ ๑ ใหม่ ไม่ต้องด้วย ป.อ. มาตรา ๓ (๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔๕</u>

จำเลยมีชื่อเป็นผู้เช่าซื้อในฐานะตัวแทนเชิดของผู้เสียหายที่ ๒ และมอบรถดังกล่าวให้แก่ผู้เสียหายที่ ๒ ไปแล้ว ผู้เสียหายที่ ๒ ย่อมเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง แม้ต่อมาผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงที่จะให้จำเลยกู้ยืมเงินเพื่อตอบแทนการทำสัญญาดังกล่าว ก็ไม่ก่อสิทธิที่จำเลยจะเอารถคืนไป การที่จำเลยเอารถไปจากผู้เสียหายที่ ๒ เพื่อเรียกร้องให้ปฏิบัติตามข้อตกลง เป็นการแย่งการครอบครองและบังคับสิทธิทางแพ่งของตนโดยพลการ จึงเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง อันเป็นความผิดฐานลักทรัพย์สำเร็จแล้ว แม้ต่อมาผู้เสียหายที่ ๒ ตกลงจะชำระเงินแก่จำเลย และให้จำเลยคืนรถดังกล่าว กับเมื่อถึงวันเวลานัดจำเลยขับรถไปรอผู้เสียหายที่ ๒ ก็ไม่ทำให้การกระทำกลับกลายไม่เป็นความผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๑๗ / ๒๕๖๒_จำเลยมีชื่อเป็นผู้เช่าซื้อแต่จำเลยเป็นเพียงตัวแทนเชิดของผู้เสียหายที่ ๒ แล้วมอบรถที่เช่าซื้อให้แก่ผู้เสียหายที่ ๒ ไปแล้ว ผู้เสียหายที่ ๒ ย่อมเป็นผู้มีสิทธิครอบครองรถที่เช่าซื้อ ส่วนจำเลยไม่มีสิทธิครอบครองรถที่เช่าซื้อ แม้ต่อมาผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งตกลงจะให้จำเลยกู้ยืมเงินเพื่อตอบแทนที่จำเลยทำสัญญาเช่าซื้อรถแทนผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงกับจำเลยให้ครบถ้วน ก็ไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จำเลยจะเอารถที่เช่าซื้อคืนจากผู้เสียหายที่ ๒ การที่จำเลยเอารถที่เช่าซื้อไปจากผู้เสียหายที่ ๒ เพื่อเรียกร้องให้ผู้เสียหายที่ ๒ ปฏิบัติตามข้อตกลง เป็นการแย่งการครอบครองและเป็นการบังคับสิทธิทางแพ่งของตนโดยพลการ จึงเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานลักทรัพย์สำเร็จแล้ว แม้ต่อมาผู้เสียหายที่ ๒ ตกลงจะชำระเงินแก่จำเลย แล้วให้จำเลยคืนรถที่เช่าซื้อแก่ผู้เสียหายที่ ๒ และเมื่อถึงวันเวลานัดจำเลยขับรถที่เช่าซื้อไปรอผู้เสียหายที่ ๒ ก็ไม่ทำให้การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ที่สำเร็จแล้วกลายเป็นการกระทำที่ไม่เป็นความผิด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔๖</u>

คดีที่อยู่ในอำนาจศาลแขวง ซึ่งต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงนั้น เป็นกรณีห้ามอุทธรณ์เฉพาะในส่วนของคำพิพากษา การอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่จำหน่ายคดีเพราะสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ แม้เป็นการโต้แย้งดุลพินิจของศาลชั้นต้น แต่ก็มิได้ก้าวล่วงไปวินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคำฟ้อง อันจะต้องห้ามอุทธรณ์ตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๖๒ / ๒๕๖๒ โจทก์และโจทก์ร่วมฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานยักยอกทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๒ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๔ มาตรา ๒๒ แต่กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้อุทธรณ์เฉพาะในส่วนของคำพิพากษาเท่านั้น การที่โจทก์ร่วมอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งจำหน่ายคดีเพราะสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ แม้จะเป็นการอุทธรณ์ดุลพินิจของศาลชั้นต้นในการรับฟังข้อเท็จจริงก็ตาม แต่คำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวก็มิได้ก้าวล่วงไปวินิจฉัยข้อเท็จจริงในเนื้อหาแห่งคำฟ้องแต่อย่างใด อุทธรณ์ของโจทก์ร่วมคงเป็นเรื่องที่โจทก์ร่วมขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ สั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและมีคำพิพากษาต่อไปโดยไม่สั่งจำหน่ายคดีเพียงอย่างเดียวเท่านั้น กรณีเช่นนี้จึงเป็นเรื่องที่โจทก์ร่วมอุทธรณ์โต้แย้งดุลพินิจของศาลชั้นต้นในการสั่งจำหน่ายคดีเพราะสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๒) มิใช่เป็นการอุทธรณ์โต้แย้งข้อเท็จจริงในเนื้อหาแห่งคำฟ้องที่จะต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๒๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔๗</u>

จำเลยรับว่าทำสัญญาประกันชีวิตจริง แต่อ้างว่าสัญญาเป็นโมฆะเพราะผู้เอาประกันภัยปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ ภาระการพิสูจน์ตกแก่จำเลย แต่การที่ผู้เอาประกันภัยปกปิดข้อเท็จจริงดังกล่าว ซึ่งหากจำเลยทราบมาก่อนจะเรียกเบี้ยประกันสูงขึ้นหรือบอกปัดไม่ยอมทำสัญญา สัญญาประกันชีวิตย่อมตกเป็นโมฆียะ เมื่อจำเลยบอกล้างภายในกำหนดแล้ว สัญญาจึงเป็นโมฆะ แม้เป็นการทำประกันภัยแบบไม่ต้องตรวจสุขภาพหรือตอบคำถามเกี่ยวกับสุขภาพก็จะถือว่าข้อเท็จจริงในเรื่องนี้มิใช่สาระสำคัญอีกต่อไปหาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙ / ๒๕๖๒ จำเลยรับว่าทำสัญญาประกันชีวิตจริง แต่กล่าวอ้างว่าสัญญาประกันชีวิตเป็นโมฆะเพราะ ค. ผู้เอาประกันภัยมารดาโจทก์ปกปิดข้อมูลไม่เปิดเผยข้อความจริงให้จำเลยทราบว่ามีสุขภาพไม่สมบูรณ์เจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคดีซ่าน และโรคมะเร็งท่อน้ำดี มาก่อนทำสัญญาประกันชีวิตโดยแจ้งว่ามีสุขภาพดีภายในระหว่าง ๓ ปี ก่อนทำสัญญาประกันชีวิตไม่เคยให้แพทย์ตรวจหรือเข้าสถานพยาบาล ทำการรักษา ตรวจโลหิต ความดันโลหิต ปัสสาวะ เอกซเรย์ ตรวจหัวใจ หรือตรวจอย่างอื่น ภาระการพิสูจน์ตกแก่จำเลย

ค. ผู้เอาประกันภัยทำประกันชีวิตโดยปกปิดข้อเท็จจริงเรื่องสุขภาพ หากจำเลยทราบก่อนทำสัญญาประกันชีวิตจำเลยจะเรียกเบี้ยประกันสูงขึ้นหรือบอกปัดไม่ยอมทำสัญญา สัญญาประกันชีวิตตกเป็นโมฆียะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๕ วรรคหนึ่ง เมื่อจำเลยบอกล้างสัญญาประกันชีวิตภายใน ๑ เดือน นับแต่วันที่จำเลยทราบมูลอันจะบอกล้างแล้ว สัญญาประกันชีวิตเป็นโมฆะ แม้การทำประกันภัยแบบไม่

ต้องตรวจสุขภาพหรือตอบคำถามเกี่ยวกับสุขภาพก็จะถือว่าข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสุขภาพมิใช่สาระสำคัญอีกต่อไป หาได้ไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔๘</u>

ในคดียาเสพติด จำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเกี่ยวข้องอยู่ในกระบวนการกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๒ มาโดยตลอด ถือได้ว่าเป็นตัวการร่วมกระทำความผิด บันทึกคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นพยานบอกเล่าและพยานซัดทอด กับมีพยานหลักฐานอื่นของโจทก์มาประกอบ จึงใช้รับฟังลงโทษจำเลยที่ ๑ ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๑๔ / ๒๕๖๒ จำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเกี่ยวข้องอยู่ในกระบวนการกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๒ มาโดยตลอดนับตั้งแต่ร่วมกันเดินทางจากจังหวัดสระบุรีมาที่อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม แล้วจำเลยที่ ๒ ไปรับเมทแอมเฟตามีนมาซุกซ่อนในรถกระบะของกลางและเดินทางโดยรถดังกล่าวไป ถูกสกัดจับจึงหลบหนีไปพักโรงแรมจนถึงเวลาที่จำเลยที่ ๑ ขับรถไปรับจำเลยที่ ๒ แล้วพากันเดินทางหลบหนีออกจากจังหวัดนครพนม การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถือได้ว่าเป็นตัวการร่วมกระทำความผิด บันทึกคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นพยานบอกเล่าและพยานซัดทอดมีพยานหลักฐานอื่นของโจทก์มาประกอบจึงใช้ในการรับฟังลงโทษจำเลยที่ ๑ ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗/๑ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๔๙</u>

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่เกี่ยวกับเขตอำนาจศาลเป็นที่สุด ศาลชั้นต้นชอบที่จะดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปได้เฉพาะการโอนคดีหรือการจำหน่ายคดีเท่านั้น การที่โจทก์ทั้งสิบยื่นคำร้องและศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลและขอแก้ไขคำฟ้องเป็นการไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัย โจทก์ทั้งสิบไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวของศาลชั้นต้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๑๘ / ๒๕๖๒ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่เกี่ยวกับเขตอำนาจศาลเป็นที่สุดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ วรรคสอง ศาลชั้นต้นชอบที่จะดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปได้เฉพาะการโอนคดีหรือการจำหน่ายคดีตามมาตรา ๑๑ เท่านั้น โจทก์ทั้งสิบไม่อาจยื่นคำแถลงคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลและไม่อาจยื่นคำร้องขอแก้ไขคำฟ้องต่อศาลชั้นต้น การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องทั้งสองฉบับเป็นการไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัย โจทก์ทั้งสิบไม่มีสิทธิอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งยกคำร้องของโจทก์ทั้งสิบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕๐</u>

หนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่มิได้มีการกำหนดว่าจะต้องมีข้อความอย่างไร ดังนั้น การที่โจทก์มีหนังสือไปยังจำเลยที่ ๒ ให้เข้าใจได้ว่า จำเลยที่ ๑ ตกเป็นผู้ผิดนัด ก็พอถือได้ว่าโจทก์ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว มีมูลหนี้ที่จำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดต่อโจทก์ และแม้หนังสือดังกล่าวจะล่วงเลยเวลา ๖๐ วัน นับแต่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ ก็ยังคงต้องร่วมรับผิดในค่าขาดประโยชน์เป็นระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๙๖ / ๒๕๖๒ ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) คงระบุเงื่อนไขแต่เพียงว่าให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันโดยมิได้มีกำหนดหลักเกณฑ์ใดๆว่า หนังสือบอกกล่าวดังกล่าวจะต้องมีข้อความอย่างไรบ้าง ดังนั้น การที่โจทก์มีหนังสือฉบับใดฉบับหนึ่งไปยังจำเลยที่ ๒ อันมีข้อความให้เข้าใจได้ว่า จำเลยที่ ๑ ตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว ก็พอถือได้ว่าโจทก์ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตราดังกล่าวแล้ว มีมูลหนี้ที่จำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดแล้ว

โจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ ๒ ก่อนฟ้องคดีนี้ตรงตามเงื่อนไขตามที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) แล้ว แม้จะล่วงเลยเวลา ๖๐ วัน นับแต่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ ก็ยังต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ต่อโจทก์ในค่าขาดประโยชน์เป็นระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคสอง (ที่แก้ไขใหม่)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕๑</u>

สัญญาประนีประนอมยอมความระบุว่า ผู้ตายและผู้คัดค้านจะไปจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมภายใน ๓๐ วัน หากผู้คัดค้านผิดสัญญาให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาเสร็จเด็ดขาดตามสัญญาดังกล่าวแล้ว แม้ยังไม่ได้นำไปจดทะเบียน แต่การเลิกรับบุตรบุญธรรมมีผลแล้วนับแต่เวลาที่คำพิพากษาถึงที่สุด ผู้คัดค้านไม่มีฐานะเป็นบุตรบุญธรรมและทายาทโดยธรรมของผู้ตายอีกต่อไป จึงไม่มีส่วนได้เสียในกองมรดก นอกจากนี้บทบัญญัติในการแต่งตั้งผู้จัดการมรดกเป็นเพียงแนวทาง มิได้บังคับให้ศาลจำต้องตั้งผู้จัดการมรดกตามที่ระบุไว้ในพินัยกรรม การที่ศาลจะตั้งผู้ใดเป็นผู้จัดการมรดกหรือจะตั้งบุคคลหลายคนเป็นผู้จัดการมรดกร่วมกันนั้นย่อมแล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๑๙ / ๒๕๖๒ ตามสัญญาประนีประนอมยอมความระบุว่า ผู้ตายและผู้คัดค้านจะไปดำเนินการจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทำสัญญา หากผู้คัดค้านผิดสัญญาให้ถือเอาคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความแทนการแสดงเจตนา ซึ่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวแล้ว แม้ผู้ตายและผู้คัดค้านยังไม่ได้นำข้อตกลงดังกล่าวไปจดทะเบียน การเลิกรับบุตรบุญธรรมระหว่างผู้ตายและผู้คัดค้านย่อมมีผลแล้วนับแต่เวลาที่คำ

พิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความถึงที่สุดตามบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๙๘/๓๖ ผู้คัดค้านจึงไม่ได้มีฐานะเป็นบุตรบุญธรรมของผู้ตายและไม่อยู่ในฐานะทายาทลำดับที่หนึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๙๘/๒๘, ๑๖๒๙ ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกองมรดกในฐานะทายาทโดยธรรม

บทบัญญัติในวรรคสองของ ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๑๓ เป็นบทบัญญัติที่ชี้แนวทางให้ศาลปฏิบัติในการแต่งตั้งผู้จัดการมรดก โดยพิจารณาตามพฤติการณ์เท่านั้น หาใช่เป็นบทบังคับให้ศาลจำต้องตั้งผู้จัดการมรดกตามที่ระบุไว้ในพินัยกรรมหรือห้ามตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการมรดกร่วมกับผู้จัดการมรดกตามข้อกำหนดพินัยกรรมแต่ประการใดไม่ การที่ศาลจะตั้งผู้ใดเป็นผู้จัดการมรดกหรือจะตั้งบุคคลหลายคนเป็นผู้จัดการมรดกร่วมกันนั้นย่อมแล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕๒</u>

การสอบปากคำผู้เสียหายซึ่งมีความบกพร่องทางสติปัญญา กฎหมายมิได้บัญญัติวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ดังเช่นการสอบปากคำผู้เสียหายที่เป็นเด็กอายุยังไม่เกินสิบแปดปีในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ต้องมีสหวิชาชีพอยู่ร่วมในการสอบปากคำด้วยพนักงานสอบสวนจึงชอบที่จะใช้วิธีการเช่นเดียวกับบุคคลปกติ ซึ่งคำให้การของผู้เสียหายดังกล่าว แม้ไม่มีแพทย์และนักจิตวิทยาเข้าร่วมด้วยจะน่าเชื่อถือรับฟังได้มากน้อยเพียงใด ถือเป็นดุลพินิจของศาลในการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน แต่เมื่อโจทก์นำผู้เสียหายมาเบิกความและจำเลยมีโอกาสถามค้าน ศาลย่อมมีอำนาจรับฟังลงโทษจำเลยได้ มิใช่กรณีที่ศาลอาศัยเพียงคำให้การชั้นสอบสวนของผู้เสียหายรับฟังลงโทษจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๒๒ / ๒๕๖๒ การสอบปากคำผู้เสียหายซึ่งมีความบกพร่องทางสติปัญญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามิได้บัญญัติวิธีการสอบสวนไว้เป็นการเฉพาะเหมือนดังเช่นการสอบปากคำผู้เสียหายที่เป็นเด็กอายุยังไม่เกินสิบแปดปีในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศมาตรา ๒๓๓ ทวิ ว่าจะต้องมีสหวิชาชีพอยู่ร่วมด้วยในการสอบปากคำเด็กนั้นด้วย พนักงานสอบสวนชอบที่จะใช้วิธีการสอบปากคำผู้เสียหายซึ่งมีความบกพร่องทางสติปัญญาเช่นเดียวกับการสอบปากคำบุคคลปกติ

คำให้การชั้นสอบสวนของผู้เสียหายซึ่งมีความบกพร่องทางสติปัญญา แม้ไม่มีแพทย์ด้านจิตเวชศาสตร์และนักจิตวิทยาคลีนิกและชุมชนเข้าร่วมฟังการสอบสวนจะมีความน่าเชื่อถือและรับฟังได้มากน้อยเพียงใด ถือเป็นดุลพินิจของศาลในขั้นตอนการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน แต่เมื่อโจทก์นำผู้เสียหายมาเบิกความจำเลยมีโอกาสถามค้าน ศาลย่อมมีอำนาจรับฟังคำเบิกความของผู้เสียหายลงโทษจำเลยได้ มิใช่ศาลอาศัยเพียงลำพังแต่คำให้การในชั้นสอบสวนของผู้เสียหายรับฟังลงโทษจำเลย

ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕๓

จำเลยทั้งสามยื่นคำแถลงขอวางเงินค่าธรรมเนียมใช้แทนโจทก์หลังจากโจทก์ยื่นคำแก้อุทธรณ์เพียง ๑ วัน โดยอ้างว่าวางเงินดังกล่าวไม่ครบ ศาลชั้นต้นสั่งรับไว้ส่งสำนวนไปศาลชั้นอุทธรณ์ พฤติการณ์จำเลยทั้งสามไม่จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย แม้ถือไม่ได้ว่าศาลชั้นต้นขยายเวลาวางเงินให้ แต่การที่จำเลยทั้งสามยื่นคำแถลงดังกล่าวเป็นการขออนุญาตให้ศาลชั้นต้นใช้อำนาจทั่วไปและเป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้น เมื่อศาลชั้นต้นรับเงินค่าธรรมเนียมใช้แทนไว้ย่อมชอบด้วยวิธีพิจารณาและถือว่าจำเลยทั้งสามยื่นอุทธรณ์โดยชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๖๑ /๒๕๖๒ หลังจากโจทก์ยื่นคำแก้อุทธรณ์เพียง ๑ วัน จำเลยทั้งสามยื่นคำแถลงขอวางเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แทนโจทก์โดยอ้างว่าวางเงินค่าธรรมเนียมใช้แทนไม่ครบ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับไว้แล้วส่งสำนวนไปศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พฤติการณ์จำเลยทั้งสามไม่ได้จงใจที่จะไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๙ แม้ถือไม่ได้ว่าศาลชั้นต้นได้ขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมใช้แทนให้แก่จำเลยทั้งสามตามมาตรา ๒๓ แต่การที่จำเลยทั้งสามยื่นคำแถลงขอวางเงินเป็นการขออนุญาตให้ศาลชั้นต้นใช้อำนาจทั่วไปตามกฎหมาย ซึ่งเป็นดุลพินิจที่ศาลชั้นต้นจะพิจารณา การที่ศาลชั้นต้นเห็นควรให้โอกาสจำเลยทั้งสามโดยรับเงินค่าธรรมเนียมใช้แทนไว้ย่อมชอบด้วยวิธีพิจารณาและถือได้ว่าจำเลยทั้งสามยื่นอุทธรณ์โดยชอบด้วยกฎหมาย

ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕๔

การที่ผู้ร้องไม่ใช้สิทธิเรียกร้องค่าเช่าซื้อที่ค้างเพียง ๖ งวด จากผู้เช่าซื้อ แต่ร้องขอคืนรถยนต์ของกลางเป็นเพียงการไม่ถือเอาประโยชน์จากข้อสัญญาอันเป็นสิทธิของผู้ร้อง หากผู้ร้องได้รับรถไปก็ต้องนำออกขายโดยวิธีประมูลหรือขายทอดตลาดตามกฎหมาย และยังคงได้ประโยชน์เพียงมูลหนี้ที่ขาดอยู่เท่านั้น ไม่พอฟังว่าผู้ร้องยื่นคำร้องเพื่อประโยชน์ของจำเลยหรือผู้อื่นโดยไม่สุจริต ผู้ร้องจึงมีสิทธิร้องขอคืนรถยนต์ของกลาง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๖๕/๒๕๖๒ การที่ผู้ร้องไม่ใช้สิทธิทางแพ่งเรียกร้องค่าเช่าซื้อที่ยังคงค้างชำระเพียง ๖ งวด จากผู้เช่าซื้อ แต่ร้องขอรถยนต์ของกลางคืนเป็นเพียงการไม่ถือเอาประโยชน์จากข้อสัญญาที่กำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งเป็นสิทธิของผู้ร้องจะใช้หรือไม่ก็ได้ หากผู้ร้องได้รับรถยนต์ของกลางไปก็ต้องนำออกขายโดยวิธีประมูลหรือวิธีขายทอดตลาดที่เหมาะสมตามกฎหมายต่อไปโดยผู้ร้องยังคงได้ประโยชน์เพียงมูลหนี้ที่ยังขาดอยู่เท่านั้น กรณีจึงยังไม่พอฟังว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องเพื่อประโยชน์อื่นใดของจำเลยหรือผู้อื่นในลักษณะที่เป็นการกระทำโดยไม่สุจริต ผู้ร้องจึงมีสิทธิร้องขอคืนรถยนต์ของกลาง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕๕</u>

ความผิดฐานมีและพาอาวุธปืนฯ ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นจำคุกกระทงละ ๔ เดือน จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นอุทธรณ์ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นและลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินห้าปี ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จำเลยฎีกาว่าไม่ได้กระทำความผิดเป็นปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามมิให้ฎีกา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้พิพากษาซึ่งพิจารณา หรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์ นอกจากนี้ในความผิดหลายกรรมต่างกันการพิจารณาว่าต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงหรือไม่ต้องแยกเป็นรายกระทงความผิดเมื่อความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นลงโทษจำคุก ๖ ปี ๘ เดือน จึงไม่ต้องห้ามจำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ส่วนความผิดฐานมีและพาอาวุธปืนฯ ซึ่งจำคุกกระทงละ ๔ เดือน จึงต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จำเลยย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาดังกล่าวเพื่อพิเคราะห์ว่าข้อความที่ตัดสินเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุดและอนุญาตให้ฎีกาได้ การที่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นสั่งว่าคดีไม่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงและยกคำร้อง จึงไม่ชอบและเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยโดยเพิกถอนคำสั่งและการดำเนินการดังกล่าวกับสั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้ถูกต้อง และเมื่อความผิดแต่ละกระทงเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน จึงสมควรได้รับการพิจารณาในคราวเดียวกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๗๖ / ๒๕๖๒ ความผิดฐานมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต และความผิดฐานพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยกระทงละ ๖ เดือน ลดโทษให้หนึ่งในสามแล้ว คงจำคุกกระทงละ ๔ เดือน และศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืน จึงเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นและลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินห้าปี ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ที่จำเลยฎีกาว่าไม่ได้กระทำความผิดทั้งสองฐานดังกล่าวด้วยนั้นเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ฎีกาจากผู้พิพากษาซึ่งพิจารณา หรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑

การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน การพิจารณาว่าฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ หรือไม่ ต้องพิจารณาความผิดแต่ละกระทงแยกเป็นรายกระทงความผิดไป ความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นลงโทษจำคุก ๖ ปี ๘ เดือน จึงไม่ต้องห้ามจำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ส่วนความผิดฐานมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต และความผิดฐานพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นและลงโทษจำคุกกระทงละ ๔ เดือน จึงต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ดังนั้นจำเลยย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นเพื่อขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณา หรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิเคราะห์ว่าข้อความที่ตัดสินเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุด

และอนุญาตให้ฎีกาได้ การที่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าคดีไม่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงและยกคำร้อง จึงเป็นการสั่งคดีโดยผิดหลง และเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาที่ไม่ชอบ ถือว่าไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายว่าด้วยคำพิพากษาและคำสั่ง ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจที่จะหยิบยกขึ้นวินิจฉัยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ โดยให้เพิกถอนคำสั่งและการดำเนินการดังกล่าวของศาลชั้นต้นที่ไม่ชอบเสียและสั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้ถูกต้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๐๘ (๒) ประกอบด้วยมาตรา ๒๒๕ และเมื่อความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นกับความผิดฐานมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต และความผิดฐานพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน จึงสมควรได้รับการพิจารณาในคราวเดียวกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕๖</u>

ต้นไม้ที่จำเลยปลูกในที่ดินเพียงชั่วคราว เมื่อได้ขนาดจะตัดโค่นไปทำประโยชน์อย่างอื่นซึ่งคนทั่วไปรวมทั้งโจทก์อาจเล็งเห็นได้ จึงเป็นทรัพย์ที่ติดกับที่ดินชั่วคราว ไม่เป็นส่วนควบของที่ดินที่จำเลยนำไปจำนองไว้แก่โจทก์ โจทก์ไม่มีสิทธิบังคับจำนองต้นไม้ดังกล่าวซึ่งตกเป็นของผู้ร้องนับแต่วันทำสัญญาซื้อขายกับจำเลยแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๖๖ / ๒๕๖๒ ต้นไม้กฤษณาที่จำเลยปลูกในที่ดินเป็นการปลูกไว้เพียงชั่วคราวในระยะเวลาหนึ่ง และเมื่อโตได้ขนาดก็จะตัดโค่นนำแก่นไปสกัดเป็นน้ำหอมซึ่งคนปกติทั่วไปรวมทั้งโจทก์อาจเล็งเห็นได้ ต้นไม้กฤษณาที่ปลูกลงในที่ดินจึงเป็นทรัพย์ที่ติดกับที่ดินเพียงชั่วคราวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๖ ไม่ตกเป็นส่วนควบของที่ดินที่จำเลยนำไปจำนองไว้แก่โจทก์ โจทก์ไม่มีสิทธิบังคับจำนองแก่ต้นไม้กฤษณาซึ่งตกเป็นของผู้ร้องนับแต่วันทำสัญญาซื้อขายกับจำเลยแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕๗</u>

แม้โจทก์มิได้มีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษจำเลยฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุ แต่ความผิดฐานพยายามฆ่าที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยใช้อาวุธปืนยิง รวมการกระทำความผิดฐานดังกล่าวซึ่งเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเองด้วย ไม่อาจถือว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะให้ลงโทษ ศาลจึงมีอำนาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๙๒ / ๒๕๖๒ แม้โจทก์มิได้มีคำขอท้ายฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุด้วย แต่ความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามฟ้องที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยใช้อาวุธปืนยิงเข้าไปในบ้านซึ่งมีผู้เสียหายอยู่ในบ้าน รวมการกระทำ ความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุซึ่งเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเองด้วย กรณีไม่อาจถือได้ว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะให้ลงโทษในข้อเท็จจริงตามพิจารณาได้

ความ ศาลมีอำนาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคท้าย ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕๘</u>

เดิมศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสองโดยปรับบทกฎหมายที่ยกเลิกไปแล้ว แต่เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้พิพากษาใหม่โดยครบองค์คณะ คำพิพากษาศาลชั้นต้นเดิมจึงถูกยกเลิก และเมื่อพิพากษาใหม่โดยปรับบทกฎหมายถูกต้องและครบองค์คณะแล้ว จึงเป็นการชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๖๕ / ๒๕๖๒ เดิมศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาโดยปรับบทกฎหมายที่ยกเลิกแล้วลงโทษจำเลยทั้งสอง แต่เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาใหม่โดยให้มีผู้พิพากษาครบองค์คณะเท่ากับว่าคำพิพากษาศาลชั้นต้นเดิมที่พิพากษามานั้นถูกยกเลิกโดยศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาใหม่โดยมีการปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องตรงตามมาตราในกฎหมายซึ่งโจทก์อ้างมาในฟ้องและมีผู้พิพากษาครบองค์คณะ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๕๙</u>

คำฟ้องฎีกาของโจทก์มี จ. ลงลายมือชื่อเป็นผู้เรียงและผู้เขียน ฝ่าฝืนต่อพ.ร.บ. ทนายความฯ ซึ่งมีโทษทางอาญา เมื่อ จ. มิได้เป็นผู้ซึ่งได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความและไม่ปรากฏว่าเป็นบุคคลผู้ซึ่งอยู่ในข้อยกเว้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าว อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย คำฟ้องฎีกาของโจทก์จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๗๔ / ๒๕๖๒ คำฟ้องฎีกาของโจทก์มีโจทก์ลงลายมือชื่อเป็นผู้ฎีกา และมี จ. ลงลายมือชื่อเป็นผู้เรียงและผู้เขียน ซึ่งตาม พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ.๒๕๒๘ มาตรา ๓๓ “ห้ามมิให้ผู้ซึ่งไม่ได้รับจดทะเบียนและรับอนุญาต หรือผู้ซึ่งขาดจากการเป็นทนายความ หรือต้องห้ามทำการเป็นทนายความว่าความในศาล หรือแต่งฟ้อง คำให้การ ฟ้องอุทธรณ์ แก้อุทธรณ์ ฟ้องฎีกา แก้ฎีกา คำร้องหรือคำแถลงอันเกี่ยวแก่การพิจารณาคดีในศาลให้แก่บุคคลอื่น ทั้งนี้เว้นแต่จะได้กระทำในฐานะเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้ โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น” ซึ่งการฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ นี้มีโทษทางอาญาตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อ จ. มิได้เป็นผู้ซึ่งได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความและไม่ปรากฏว่าเป็นบุคคลผู้ซึ่งอยู่ในข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๓ แห่ง พ.ร.บ. ทนายความฯ การที่ จ. เรียงหรือเขียนฟ้องฎีกาให้โจทก์ จึงเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย คำฟ้องฎีกาของโจทก์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ครบองค์ประกอบตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๑๕๘ (๗)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖๐</u>

การวินิจฉัยอำนาจฟ้องของโจทก์ต้องพิจารณาถึงสิทธิขณะยื่นฟ้อง แม้ภายหลังโจทก์ขายบ้านและที่ดินพิพาทไปก็ไม่มีผลกระทบต่ออำนาจฟ้องเดิม โจทก์และจำเลยต่างเป็นคู่ความตามคำพิพากษาศาลฎีกาสองคดี คดีแรกวินิจฉัยว่าโจทก์ซื้อบ้านและที่ดินพิพาทโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน จำเลยไม่อาจฟ้องเพิกถอนนิติกรรมการซื้อขายได้ พิพากษายกฟ้อง และคดีหลังวินิจฉัยว่าโจทก์ซื้อบ้านและที่ดินพิพาทโดยไม่สุจริต พิพากษาให้เพิกถอนนิติกรรมการซื้อขายเฉพาะส่วน กับให้โจทก์ส่งมอบที่ดินพิพาทคืนแก่จำเลย หากเพิกถอนไม่ได้ให้มีการชำระเงินแทน คำพิพากษาดังกล่าวจึงผูกพันโจทก์และจำเลยในคดีนี้ว่า โจทก์ซื้อบ้านและที่ดินพิพาทโดยไม่สุจริตและจะกล่าวอ้างหรือโต้เถียงให้ศาลวินิจฉัยข้อเท็จจริงแตกต่างจากเดิมไม่ได้ เมื่อไม่ปรากฏว่าเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมมีการแยกกันครอบครองบ้านและที่ดินพิพาทเป็นส่วนสัด ทั้งคำพิพากษาผูกพันคู่ความ จึงมีผลว่าโจทก์และจำเลยต่างเป็นเจ้าของรวมในบ้านและที่ดินพิพาทคนละเท่าๆกันในทุกส่วนของทรัพย์พิพาท โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลยออกจากบ้านและที่ดินพิพาท ทั้งยังเรียกค่าเสียหายจากจำเลยไม่ได้ ส่วนจะถือว่าเป็นกรณีเพิกถอนนิติกรรมการซื้อขายของจำเลยหรือไม่เป็นเรื่องที่ต้องว่ากล่าวกันในชั้นบังคับคดีในคดีเดิม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๙๑ / ๒๕๖๒ การวินิจฉัยว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ต้องพิจารณาถึงสิทธิของโจทก์ที่มีอยู่ในขณะที่ยื่นคำฟ้องเป็นสำคัญ ดังนั้น แม้ภายหลังยื่นคำฟ้องโจทก์ขายบ้านและที่ดินพิพาทให้แก่ ณ. ไปแล้ว ก็ไม่มีผลกระทบต่ออำนาจฟ้องของโจทก์ที่มีอยู่ในขณะยื่นคำฟ้องให้หมดสิ้นไป

โจทก์และจำเลยนี้ต่างเป็นคู่ความตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๘๗/๒๕๕๗ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๑๑/๒๕๕๘ โดยศาลฎีกาตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๘๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยว่า โจทก์ซื้อบ้านและที่ดินพิพาทจาก ร. โดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน จำเลยไม่อาจฟ้องให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมนั้นได้ แล้วพิพากษายกฟ้อง และตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๑๑/๒๕๕๘ วินิจฉัยว่า จ. ไม่ได้มีส่วนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินพิพาท โจทก์ซื้อบ้านและที่ดินพิพาทจาก จ. โดยไม่สุจริต แล้วพิพากษาให้เพิกถอนนิติกรรมการซื้อขายบ้านและที่ดินพิพาทระหว่าง จ. กับโจทก์เฉพาะส่วน กับให้โจทก์ส่งมอบที่ดินพิพาทคืนแก่จำเลย หากเพิกถอนไม่ได้ให้ จ. ชำระเงินแทน คดีถึงที่สุดแล้ว คำพิพากษาของศาลฎีกาในคดีดังกล่าวจึงย่อมผูกพันโจทก์และจำเลยในคดีนี้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ว่าโจทก์ซื้อบ้านและที่ดินพิพาทจาก จ. โดยไม่สุจริต โจทก์จะกล่าวอ้างหรือโต้เถียงให้ศาลวินิจฉัยข้อเท็จจริงให้แตกต่างไปจากเดิมไม่ได้ ดังนั้น เมื่อไม่ปรากฏว่าในระหว่างเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมมีการแยกกันครอบครองบ้านและที่ดินพิพาทเป็นส่วนสัด ทั้งเป็นกรณีคำพิพากษาผูกพันคู่ความแล้ว ผลตามกฎหมายจึงมีว่าโจทก์และจำเลยต่างเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในบ้านและที่ดินพิพาทคนละเท่าๆกันในทุกส่วนของทรัพย์พิพาท โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลยออกจากบ้านและที่ดินพิพาท ทั้งจะเรียกค่าเสียหายจากจำเลยไม่ได้ ส่วนจะถือว่าเป็นกรณีเพิกถอนนิติกรรมการซื้อขายบ้านและที่ดินพิพาทระหว่าง จ. กับจำเลยได้หรือไม่นั้นเป็นเรื่องที่จะต้องว่ากล่าวกันในชั้นบังคับคดีในคดีเดิมตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๗ (๒) และมาตรา ๒๗๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖๑</u>

ทางจำเป็นเป็นเรื่องข้อจำกัดสิทธิของเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายมิใช่โดยนิติกรรม จำเลยในฐานะเจ้าของที่ดินแปลงที่ล้อมที่ดินแปลงอื่น จึงมีหน้าที่ต้องยอมให้ผู้มีสิทธิในที่ดินแปลงอื่นนั้นผ่านที่ดินของจำเลยไปสู่ทางสาธารณะ เมื่อจำเลยไม่ปฏิบัติตามย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้มีสิทธิในที่ดินนั้น โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของเจ้าของที่ดินดังกล่าว จึงมีอำนาจฟ้องขอให้จำเลยปฏิบัติตามกฎหมายได้ โดยไม่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขแห่งกฎหมายอื่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๖๙ / ๒๕๖๒ ทางจำเป็นตามที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๙ นั้น เป็นเรื่องข้อจำกัดสิทธิของเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย หาใช่เกิดขึ้นโดยนิติกรรมไม่ จำเลยในฐานะเจ้าของที่ดินแปลงที่ล้อมที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๗๖๔ ซึ่งเป็นทรัพย์มรดกของ ห. ไว้ จึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือต้องยอมให้ผู้มีสิทธิในที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๗๖๔ ผ่านที่ดินของจำเลยไปสู่ทางสาธารณะ เมื่อจำเลยไม่ปฏิบัติตามย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้มีสิทธิในที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๗๖๔ โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของ ห. จึงมีอำนาจฟ้องขอให้จำเลยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายได้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๑) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ กำหนดให้การกันที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์จะกระทำได้ต่อเมื่อกรมการศาสนาเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคมและกำหนดให้การเช่าที่ธรณีสงฆ์ที่กัลปนาหรือที่วัดที่กันไว้เป็นที่จัดประโยชน์จะกระทำได้ต่อเมื่อมีกำหนดระยะเวลาเช่าเกิน ๓ ปี จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากกรมการศาสนา และตามมติมหาเถรสมาคมที่ ๒๒๑/๒๕๔๐ กำหนดให้การเช่าที่ดินวัดหรือที่ธรณีสงฆ์ของวัดเพื่อเป็นทางจะต้องทำเป็นสัญญาภาระจำยอมและต้องได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) กฎหมายและมติมหาเถรสมาคมเป็นกฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับกรณีการทำนิติกรรมที่มีผลผูกพันทรัพย์สินของจำเลย ส่วนสิทธิในการใช้ทางพิพาทเป็นทางจำเป็นเกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย จึงไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายและมติมหาเถรสมาคมดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖๒</u>

จำเลยกับพวกร่วมกันหลอกลวงสั่งซื้อสินค้าและออกเช็คชำระหนี้แก่โจทก์ร่วมตามแผนการที่วางไว้โดยเจตนาที่จะไม่ใช้เงินตามเช็ค อันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง และความผิดต่อ พ.ร.บ.เช็ค ซึ่งเป็นการกระทำกรรมเดียวกัน เมื่อโจทก์เคยดำเนินคดีแก่จำเลยในความผิดต่อ พ.ร.บ.เช็ค และศาลพิพากษาลงโทษจำเลยไปแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจำเลยในความผิดฐานฉ้อโกงย่อมระงับไปแล้วตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๔๗ / ๒๕๖๒ การที่จำเลยกับพวกร่วมกันหลอกลวงสั่งซื้อสินค้าจากโจทก์ร่วมและออกเช็คให้นั้น เป็นการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามแผนการที่วางไว้ตั้งแต่ต้น โดยการหลอกลวงให้

โจทก์ร่วมส่งสินค้าให้จำนวนมากโดยอาศัยวิธีการออกเช็คชำระค่าสินค้าแทนเงินสด โดยเจตนาที่จะไม่ใช้เงินตามเช็คหเป็นส่วนหนึ่งของการหลอกลวง และการออกเช็คโดยมีเจตนาไม่ใช้เงินตามเช็ค จึงเป็นการกระทำอันเป็นส่วนหนึ่งของการหลอกลวงอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง โดยต่างมีเจตนาเดียวกันคือ เจตนาหลอกลวงให้โจทก์ร่วมส่งสินค้าให้จำเลยกับพวกโดยไม่มีเจตนาชำระราคาสินค้า การกระทำของจำเลยตามฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงจึงเป็นการกระทำกรรมเดียวกันกับความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ เมื่อโจทก์เคยดำเนินคดีแก่จำเลยในความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค และศาลแขวงธนบุรีพิพากษาลงโทษจำเลยไปแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจำเลยในความผิดฐานฉ้อโกงตามฟ้องย่อมระงับไปแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖๓</u>

จำเลยยังมิได้ชำระดอกเบี้ยในหนี้ที่ออกเช็คพิพาท หนี้ดังกล่าวจึงยังไม่สิ้นผลผูกพันอันจะถือว่าคดีเลิกกัน สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจึงยังไม่ระงับ แต่การขวนขวายหาเงินมาวางศาลเพื่อชำระหนี้ตามจำนวนในเช็คพิพาทถือเป็นการบรรเทาผลร้าย จึงเห็นสมควรกำหนดโทษให้เหมาะสมแก่รูปคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๙๙ / ๒๕๖๒ จำเลยนำเงินตามจำนวนในเช็คพิพาทวางต่อศาลชั้นต้นเพื่อชำระหนี้แต่มิได้ชำระดอกเบี้ยด้วย หนี้ที่จำเลยออกเช็คพิพาทเพื่อใช้เงินนั้น จึงยังไม่ได้รับชำระครบถ้วนสิ้นเชิงตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๑๔ หนี้ดังกล่าวจึงยังไม่สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ซึ่งจะถือว่าคดีเลิกกัน ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๗ และทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้อง เป็นอันระงับไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๓) ไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตาม การที่จำเลยขวนขวายหาเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ทั้งสองได้จนครบจำนวนตามเช็คพิพาท ก็ถือได้ว่าจำเลยได้บรรเทาผลร้ายแห่งความผิดแล้ว ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรกำหนดโทษเสียใหม่ เพื่อให้เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งรูปคดี

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖๔</u>

การเรียกค่าสินไหมทดแทนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดอาญามีสิทธิยื่นคำร้องเข้ามาในคดีอาญาเพื่อให้ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยไม่ต้องไปยื่นฟ้องเป็นคดีแพ่งอีก และเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาซึ่งศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา เมื่อพนักงานอัยการฟ้องและเรียกให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์แทนผู้เสียหาย หากศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ศาลมีอำนาจพิพากษาให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์ได้โดยไม่คำนึงว่าพนักงานอัยการจะอุทธรณ์ฎีกาในส่วนนี้หรือไม่ และเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจกำหนดค่าสินไหม

ทดแทนให้ผู้ร้องได้ นอกจากนี้ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม เป็นการคุ้มครองเด็กอายุน้อยเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ให้ความสำคัญกับความยินยอมของเด็ก ดังนั้นแม้ผู้ร้องยินยอม การกระทำของจำเลยก็ยังเป็นละเมิด ฝ่ายผู้ร้องจึงมีสิทธิเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดจากจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๓๒ / ๒๕๖๒ แม้ผู้ร้องจะมิได้อุทธรณ์ฎีกาเรียกค่าสินไหมทดแทนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ แต่เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ในการพิจารณาคดีส่วนแพ่งศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ โดยที่มาตรา ๔๔/๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดอาญามีสิทธิยื่นคำร้องเข้ามาในคดีอาญาเพื่อให้ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยไม่ต้องไปยื่นฟ้องเป็นคดีแพ่งอีกคดีหนึ่ง มาตรา ๔๔/๑ มีความหมายทำนองเดียวกับมาตรา ๔๓ เมื่อพนักงานอัยการฟ้องจำเลยก็มีสิทธิเรียกให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์แทนผู้เสียหาย หากศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ศาลมีอำนาจพิพากษาให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์โดยไม่คำนึงว่าพนักงานอัยการจะอุทธรณ์ฎีกาคำขอให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์แทนผู้เสียหายหรือไม่ ปัญหาตามมาตรา ๔๔/๑ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยตามมาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ ศาลฎีกาจึงมีอำนาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ร้องได้

ป.อ. มาตรา ๒๗๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษ...” แสดงว่ากฎหมายคุ้มครองเด็กอายุน้อยเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ให้ความสำคัญแก่ความยินยอมของเด็ก ดังนั้น แม้ผู้ร้องยินยอม การกระทำของจำเลยก็ยังเป็นละเมิดตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐ ผู้ร้องมีสิทธิเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดจากจำเลย ม. ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้ร้องย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖๕</u>

ศาลชั้นต้นลงโทษปรับจำเลย ๓,๐๐๐ บาท และริบอาวุธปืนของกลาง ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาแก้ให้คืนของกลาง เป็นการแก้ไขเล็กน้อย ต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่ออาวุธปืนของกลางมีทะเบียนจึงไม่ใช่ทรัพย์ที่มีไว้เป็นความผิดที่ต้องริบเสียทั้งสิ้น แต่เป็นทรัพย์ซึ่งได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำ ความผิดที่ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจให้ริบหรือไม่ โจทก์ฎีกาขอให้ริบอันเป็นการโต้แย้งดุลพินิจดังกล่าวของศาลชั้นอุทธรณ์ อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๖๖ / ๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นลงโทษปรับจำเลยสถานเดียว ๓,๐๐๐ บาท และริบอาวุธปืนของกลาง ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษาแก้เฉพาะให้คืนอาวุธปืนของกลางแก่จำเลย เป็นการพิพากษาแก้ไขเล็กน้อย ต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง อาวุธปืนของกลางเป็นอาวุธปืนมีทะเบียนจึงไม่ใช่ทรัพย์ที่มีไว้เป็นความผิดที่กฎหมายกำหนดให้ต้องริบเสียทั้งสิ้น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒ แต่เป็นทรัพย์ซึ่งจำเลยได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดซึ่งศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจที่จะสั่งให้ริบหรือไม่ริบก็ได้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ (๑) โจทก์ฎีกาขอให้ริบอาวุธปืนของกลางจึงเป็นการฎีกาโต้แย้งดุลพินิจในการมีคำสั่งชี้ขาดของศาลอุทธรณ์ ภาค ๙ อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖๖</u>

จำเลยเข้าไปในอาคารสำนักงานของนิติบุคคลและส่งเสียงดังรบกวนพนักงานของนิติบุคคลนั้น อันเป็นความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น แต่เมื่อความผิดดังกล่าวเป็นลหุโทษและอาญาแผ่นดิน พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสอบสวนโดยไม่ต้องมีการร้องทุกข์กล่าวโทษ แม้ศาลวินิจฉัยว่านิติบุคคลนั้นมิใช่ผู้เสียหายในความผิดฐานนี้และการร้องทุกข์ไม่ชอบ ก็ไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไปเพราะโจทก์มีอำนาจฟ้องอยู่แล้ว ฎีกาของจำเลยจึงไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๐๔ / ๒๕๖๒ จำเลยเข้าไปในอาคารพิพาท สำนักงานของโจทก์ร่วมที่ ๑ ซึ่งเป็นนิติบุคคลและส่งเสียงดังอันเป็นการรบกวนการทำงานและทำให้พนักงานของโจทก์ร่วมที่ ๑ ไม่อาจทำงานได้ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นตาม ป.อ. มาตรา ๓๙๗ อันเป็นความผิดลหุโทษนั้นเป็นความผิดอาญาต่อแผ่นดินและมิใช่ความผิดต่อส่วนตัวที่จะต้องมีการร้องทุกข์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสอบสวนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง โดยไม่ต้องมีการร้องทุกข์กล่าวโทษจากผู้เสียหาย ดังนั้น แม้ศาลจะวินิจฉัยว่าโจทก์ร่วมที่ ๑ ซึ่งเป็นนิติบุคคลจะมิใช่ผู้เสียหายในความผิดฐานดังกล่าวและการร้องทุกข์จะไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม ย่อมไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป เพราะถึงอย่างไรโจทก์ก็มีอำนาจฟ้องจำเลยในความผิดฐานดังกล่าวได้ ฎีกาของจำเลยในปัญหาดังกล่าวจึงไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัย ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง, ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖๗</u>

คดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงคดีส่วนแพ่งตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา เมื่อศาลฟังว่า จำเลยกระทำความผิด จึงต้องฟังด้วยว่าจำเลยกระทำละเมิดและต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้อง แม้ผู้ร้องไม่ได้ฎีกาเรื่องค่าสินไหมทดแทน ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ เพราะเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย นอกจากนี้ความเสียหายแก่จิตใจเนื่องจากความตกใจกลัวเป็นความเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงินที่ผู้ร้องมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๓๖ / ๒๕๖๒ ในคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญานั้น การพิจารณาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ เมื่อคดีอาญาศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จึงต้องฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยกระทำละเมิดต่อผู้ร้องและต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้อง แม้ผู้ร้องไม่ได้ฎีกาเรื่องค่าสินไหมทดแทนมาด้วย ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกคดีส่วนแพ่งขึ้นวินิจฉัยเพื่อให้เป็นไปตามผลคดีอาญาได้ เพราะเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

ความเสียหายที่เป็นอันตรายแก่จิตใจ เนื่องจากการกระทำของจำเลยทำให้ผู้ร้องเกิดความตกใจกลัวนั้น เป็นความเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงินตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๔๖ ผู้ร้องมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังกล่าวได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖๘</u>

ความผิดตาม พ.ร.บ. เช็คฯ อาจมีผู้ร่วมกระทำความผิดกับผู้ออกเช็ค และถือว่าเป็นตัวการร่วมกัน แต่ต้องได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นมีส่วนเกี่ยวข้องรู้เห็นในการออกเช็คด้วย จึงจะรับฟังว่ามีความผิดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๐๕/๒๕๖๒ ความผิดตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ อาจจะมีผู้ที่ร่วมกระทำความผิดด้วยกันกับผู้ออกเช็ค และถือว่าผู้ที่ร่วมกระทำความผิดด้วยกันนั้นเป็นตัวการเช่นเดียวกับผู้ออกเช็คตาม ป.อ. มาตรา ๘๓ แต่ก็จะต้องได้ความแน่ชัดว่าผู้ที่จะเป็นตัวการร่วมนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องรู้เห็นในการออกเช็คนั้นกับผู้ออกเช็คด้วย

ส. ชักชวนและขอร้องให้จำเลยที่ ๒ จดทะเบียนห้างจำเลยที่ ๑ ระบุชื่อจำเลยที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ โดย ส. บอกว่าจะแบ่งผลประโยชน์ให้เมื่อสิ้นปี จำเลยที่ ๒ เปิดบัญชีกระแสรายวันและบัญชีออมทรัพย์ในนามจำเลยที่ ๑ ที่ธนาคาร ท. โดยมอบสมุดเช็คและตราประทับของจำเลยที่ ๑ ให้ ส. เป็นผู้ถือไว้ ก่อนเกิดเหตุจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ขอให้ธนาคาร ท. โอนเงินจากบัญชีของจำเลยที่ ๑ ไปชำระหนี้ให้แก่โจทก์ทั้งสองบางส่วนแล้วก็ตาม แต่ ส. เป็นผู้ลงลายมือชื่อจำเลยที่ ๒ ในเช็คพิพาทโดยจำเลยที่ ๒ มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องรู้เห็นด้วยเลย ซึ่งนอกจากนี้แล้วไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดอีกแสดงว่า จำเลยที่ ๒ มีส่วนรู้เห็นในการที่ ส. ลงลายมือชื่อจำเลยที่ ๒ ในเช็คพิพาท จึงยังรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๒ เป็นตัวการร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในการออกเช็คพิพาทอันจะเป็นความผิดตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๖๙</u>

โจทก์ฟ้องว่าทางพิพาทเป็นทางภาระจำยอมหรือทางจำเป็น ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าเป็นทางภาระจำยอม จึงไม่วินิจฉัยว่าเป็นทางจำเป็นหรือไม่ ทั้งที่ทางดังกล่าวอาจเป็นได้ทั้งสองประการในขณะเดียวกัน แม้โจทก์มิได้อุทธรณ์ แต่หากศาลชั้นอุทธรณ์เห็นว่าไม่ใช่ทางภาระจำยอมและข้อเท็จจริงเพียงพอวินิจฉัยก็มีอำนาจวินิจฉัยในเรื่องทางจำเป็นได้ ไม่เป็นการนอกฟ้องนอกประเด็น เพราะโจทก์มีคำขอมาแต่ต้นแล้ว เมื่อโจทก์และญาติพี่น้องใช้ทางพิพาทด้วยความสนิทสนมคุ้นเคยและถือว่าเป็นญาติเจ้าของที่ดินอันเป็นการใช้ทางโดยถือวิสาสะ ทางพิพาทจึงไม่เป็นทางภาระจำยอมโดยอายุความ และแม้ทั้งสองฝ่ายไม่ได้เสนอหรือเรียกค่าทดแทนจากอีกฝ่ายหนึ่ง แต่เมื่อข้อเท็จจริงเพียงพอศาลฎีกาสมควรวินิจฉัยกำหนดค่าทดแทนที่โจทก์ต้องใช้แก่จำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๐๕/ ๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องว่าทางพิพาทเป็นทางภาระจำยอมหรือทางจำเป็น ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าเป็นทางภาระจำยอม จึงไม่วินิจฉัยว่าทางพิพาทเป็นทางจำเป็นหรือไม่ ทั้งที่ทางพิพาทอาจเป็นได้ทั้งทางจำเป็นและทางภาระจำยอมในขณะเดียวกัน แม้โจทก์จะมิได้อุทธรณ์ หากศาลอุทธรณ์ภาค ๓ เห็นว่า ทางพิพาทไม่ใช่ทางภาระจำยอม และข้อเท็จจริงในสำนวนเพียงพอที่จะวินิจฉัยในเรื่องทางจำเป็น ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ มีอำนาจวินิจฉัยในเรื่องทางพิพาทว่าเป็นทางจำเป็นหรือไม่ได้ หาเป็นการนอกฟ้องนอกประเด็นไม่ เพราะโจทก์มีคำขอมาตั้งแต่ต้นแล้ว

บิดาโจทก์ โจทก์ และ ส. น้องสาวโจทก์ใช้ทางพิพาทด้วยความสนิทสนมคุ้นเคย และถือว่าเป็นญาติกับ ย. และ ร. เจ้าของที่ดินอันเป็นการใช้ทางโดยถือวิสาสะ หาใช่เป็นการใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาให้ได้สิทธิในภาระจำยอมไม่ ทางพิพาทไม่เป็นทางภาระจำยอมโดยอายุความ

แม้โจทก์ไม่ได้เสนอค่าตอบแทน แก่จำเลยและจำเลยไม่ได้ฟ้องแย้งเรียกค่าทดแทนจากโจทก์ แต่ข้อเท็จจริงที่คู่ความนำสืบเพียงพอที่จะพิจารณากำหนดค่าทดแทนให้ได้ ศาลฎีกาสมควรวินิจฉัยกำหนดค่าทดแทนที่โจทก์ต้องใช้แก่จำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๔๙ วรรคท้าย ไปเสียทีเดียว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗๐</u>

จำเลยให้โจทก์ครอบครองใช้สอยอาคารพิพาทชั้น ๓ และชั้น ๔ เพื่อตอบแทนที่โจทก์ออกเงินทดรองให้จำเลยยืมไปชำระหนี้ ต่อมาจำเลยมีหนังสือแจ้งให้โจทก์ขนย้าย โจทก์จึงมอบหมายให้ทนายความมีหนังสือแจ้งจำเลยว่าโจทก์ยังมีสิทธิอาศัยอยู่ในอาคารดังกล่าวจนกว่าจำเลยจะชำระหนี้ จำเลยปิดล็อกประตูชั้น ๒ ซึ่งเป็นทางเชื่อมไปสู่ชั้น ๓ และชั้น ๔ อันมีประตูดังกล่าวเพียงทางเดียวที่โจทก์และพนักงานของโจทก์ใช้ผ่านไปสู่ชั้นที่ครอบครองใช้สอยได้ แม้ประตูชั้น ๒ จะอยู่ในความครอบครองของจำเลยหรือไม่ก็ตาม จำเลยไม่มีอำนาจโดยพลการที่จะปิดล็อกประตูนั้น การกระทำของจำเลยจึงเป็นการล่วงล้ำเข้าไปในอำนาจการครอบครองของโจทก์

ถือได้ว่าจำเลยเข้าไปกระทำการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของโจทก์โดยปกติสุข จึงมีความผิดฐานบุกรุก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๓๓ / ๒๕๖๒ โจทก์เป็นผู้ครอบครองอาคารพิพาทชั้น ๓ และชั้น ๔ ซึ่งจำเลยให้โจทก์ใช้สอยอาคารดังกล่าวเป็นที่เก็บสินค้าและสถานประกอบการเพื่อเป็นการตอบแทนที่โจทก์ออกเงินทดรองให้จำเลยยืมไปชำระหนี้และไถ่ถอนจำนองจากธนาคาร ต่อมาจำเลยมีหนังสือแจ้งให้โจทก์ขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกไปจากอาคารพิพาท โจทก์มอบหมายให้ทนายความมีหนังสือแจ้งจำเลยว่าโจทก์ยังมีสิทธิอาศัยอยู่ในอาคารพิพาทจนกว่าจำเลยจะชำระหนี้เงินทดรองจ่ายค่าไถ่ถอนจำนอง จำเลยปิดล็อกประตูชั้น ๒ ของอาคารพิพาทซึ่งเป็นทางเชื่อมไปสู่อาคารพิพาทชั้น ๓ และชั้น ๔ อันเป็นทางเชื่อมระหว่างเลขที่ ๕๘ ที่โจทก์เช่าอยู่ทั้งอาคารไปสู่อาคารพิพาทเลขที่ ๕๖ และมีเพียงประตูชั้น ๒ ที่โจทก์และพนักงานของโจทก์ใช้ผ่านไปสู่ชั้น ๓ และชั้น ๔ ของอาคารพิพาทได้ ทำให้โจทก์และพนักงานของโจทก์ไม่สามารถเข้าไปยังชั้น ๓ และชั้น ๔ ของอาคารพิพาทได้ แม้ประตูชั้น ๒ จะอยู่ในความครอบครองของจำเลยหรือไม่ก็ตาม จำเลยก็ไม่มีอำนาจโดยพลการที่จะปิดล็อกประตูชั้น ๒ ซึ่งเป็นทางเข้าออกทางเดียวทำให้โจทก์และพนักงานของโจทก์ไม่สามารถเข้าไปยังชั้น ๓ และชั้น ๔ ของอาคารพิพาทได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการล่วงล้ำเข้าไปในอำนาจการครอบครองของโจทก์ ถือได้ว่าจำเลยเข้าไปกระทำการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของโจทก์โดยปกติสุขตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗๑</u>

จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและรอการลงโทษไว้ในคดีของศาลชั้นต้น จำเลยกระทำความผิดคดีนี้อีกภายในเวลาที่รอการลงโทษดังกล่าว ต้องนำโทษจำคุกที่รอไว้นั้นมาบวกเข้ากับโทษคดีนี้ แม้โจทก์มิได้บรรยายฟ้องและขอให้บวกโทษด้วยก็ตาม กรณีมิใช่การพิพากษาเกินคำขอหรือเพิ่มเติมโทษจำเลยเพราะศาลที่พิพากษาคดีหลัง ต้องบวกโทษคดีก่อนเข้ากับคดีหลังด้วยเสมอ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๙๐ / ๒๕๖๒ จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ๑ เดือน ปรับ ๕๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๑ ปี ในฐานความผิดต่อพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราตามคดีอาญาของศาลชั้นต้น จำเลยมากระทำความผิดคดีนี้อีกภายในกำหนดระยะเวลาที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อน ก็ต้องนำโทษจำคุกที่รอไว้ในคดีก่อนมาบวกเข้ากับโทษในคดีนี้ตาม ป.อ. มาตรา ๕๘ วรรคแรก แม้โจทก์จะมิได้บรรยายฟ้องและขอให้บวกโทษในคดีดังกล่าวเข้ากับโทษของจำเลยในคดีนี้ก็ตาม กรณีนี้มิใช่เป็นการพิพากษาเกินคำขอและไม่ใช่การเพิ่มเติมโทษจำเลยเพราะกฎหมายบัญญัติให้ศาลที่พิพากษาคดีหลัง บวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีหลังด้วยเสมอ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗๒</u>

โจทก์ฟ้องฐานพยายามฆ่า จำเลยต่อสู้อ้างเหตุป้องกัน ศาลชั้นต้นยกฟ้องโดยวินิจฉัยว่าเป็นการป้องกันพอสมควรแก่เหตุ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัส โดยวินิจฉัยว่าเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ยกฟ้องโจทก์ในความผิดฐานพยายามฆ่าโดยมิได้กระทำเพื่อป้องกัน โจทก์จึงต้องห้ามฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยฐานพยายามฆ่าโดยอ้างว่ามิได้เป็นการกระทำเพื่อป้องกันไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๘๘ / ๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น จำเลยให้การต่อสู้อ้างเหตุป้องกัน ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ โดยวินิจฉัยว่า การกระทำของจำเลยเป็นการป้องกันพอสมควรแก่เหตุตาม ป.อ. มาตรา ๖๘ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๗ (๘) (เดิม) ประกอบมาตรา ๖๙ โดยวินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ยกฟ้องโจทก์ในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น โดยมิได้กระทำเพื่อป้องกันตามป.อ. มาตรา ๒๘๘ โจทก์จึงฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้เสียหายทั้งสองรวม ๒ กระทง โดยอ้างว่าการกระทำของจำเลยมิได้เป็นการกระทำเพื่อป้องกันไม่ได้ ต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗๓</u>

โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ฐานโกงเจ้าหนี้ โดยอ้างมูลหนี้ที่โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้โจทก์จดทะเบียนโอนขายที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๒ โดยเจตนามิให้โจทก์ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทกลับคืนมา เมื่อศาลฎีกาคดีดังกล่าวฟังว่าโจทก์จดทะเบียนให้จำเลยที่ ๑ ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่เพราะถูกกลฉ้อฉลโจทก์ โจทก์ไม่มีสิทธิเพิกถอนนิติกรรมดังกล่าวและพิพากษายกฟ้อง เป็นผลให้โจทก์กับจำเลยที่ ๑ มิได้เป็นเจ้าหนี้และลูกหนี้ต่อกัน การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงขาดองค์ประกอบความผิดฐานโกงเจ้าหนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๘๘ / ๒๕๖๒ หนี้ที่โจทก์อ้างเป็นมูลเหตุฟ้องจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ คือหนี้ที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้โจทก์จดทะเบียนโอนขายที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๒ โดยจำเลยทั้งสองมีเจตนาเพื่อมิให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวกลับคืนมาเป็นของโจทก์ เมื่อความปรากฏต่อศาลฎีกาว่า คดีดังกล่าวศาลฎีการับฟังว่าโจทก์จดทะเบียนให้จำเลยที่ ๑ ถือกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินพิพาทกึ่งหนึ่งและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทอีกกึ่งหนึ่งให้แก่จำเลยที่ ๑ ด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่เพราะถูกจำเลยที่ ๑ ใช้กลฉ้อฉลโจทก์ โจทก์ไม่มีสิทธิเพิกถอนนิติกรรมดังกล่าวและพิพากษายกฟ้องโจทก์ยืนตามศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาทำให้โจทก์กับจำเลยที่ ๑ มิได้เป็นเจ้าหนี้และลูกหนี้ต่อกัน โจทก์ไม่อยู่ในฐานะเจ้าหนี้ซึ่งเป็นองค์ประกอบความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๐ การกระทำของ

จำเลยที่ ๑ ที่โอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๒ ขาดองค์ประกอบความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ จำเลยที่ ๑ ไม่มีความผิดตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗๔</u>

จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ฎีกาว่าต่างให้การรับสารภาพมาตลอด ศาลสมควรลดโทษให้กึ่งหนึ่งนั้น เป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการลดโทษอันเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามฎีกาตามกฎหมาย ทั้งการที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ฎีกาอีกว่า ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยอื่นจ่ายสินบนนำจับไม่ถูกต้องนั้น การฎีกาเป็นปัญหาเฉพาะตัวของจำเลยแต่ละคน ถือว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่มีข้อโต้แย้งและคัดค้านว่า ศาลชั้นอุทธรณ์ พิจารณาและพิพากษาคดีในส่วนที่เกี่ยวกับตนไม่ถูกต้องหรือผิดกฎหมายอย่างใด จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๗๒ / ๒๕๖๒ จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ฎีกาว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้การรับสารภาพมาตลอด ศาลสมควรลดโทษให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ตาม ป.อ. มาตรา ๗๘ คนละกึ่งหนึ่งนั้น เป็นฎีกาโต้เถียงดุลพินิจในการลดโทษเป็นปัญหาข้อเท็จจริงมิใช่ปัญหาข้อกฎหมาย ต้องห้ามฎีกาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ฎีกาว่า จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๓๐ ให้การรับสารภาพ ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษาให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๓๐ จ่ายสินบนนำจับกึ่งหนึ่งของค่าปรับไม่ถูกต้องนั้น การฎีกาในปัญหาใดต่อศาลฎีกาเป็นปัญหาเฉพาะตัวของจำเลยแต่ละคน ถือว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่มีข้อโต้แย้งและคัดค้านว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิจารณาและพิพากษาคดีในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ถูกต้องหรือผิดกฎหมายอย่างใด ฎีกาของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗๕</u>

การที่จำเลยทั้งสองยื่นขอขยายอุทธรณ์ในวันสุดท้ายของระยะเวลาที่ศาลขยายให้โดยอ้างว่า จำเลยที่ ๑ ได้ยินเจ้าหน้าที่ศาลแจ้งว่าศาลขยายถึงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ และทนายจำเลยทั้งสองติดงานคดีที่จังหวัดอื่นไม่สามารถเดินทางกลับมาได้ทัน เป็นการกล่าวอ้างโดยไม่มีหลักฐาน จึงเป็นความบกพร่องของจำเลยทั้งสองเอง มิใช่พฤติการณ์พิเศษ ทั้งมิใช่เหตุสุดวิสัยที่ศาลจะอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ให้แก่จำเลยทั้งสองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๒๔ / ๒๕๖๒ จำเลยทั้งสองมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ได้ภายในระยะเวลา ๑ เดือน ตามที่ศาลอนุญาตให้ขยายระยะเวลา การที่จำเลยทั้งสองดำเนินการในวันสุดท้ายของระยะเวลาโดยอ้างว่า จำเลยที่ ๑ ได้ยินเจ้าหน้าที่ศาลแจ้งให้ทราบว่าศาลขยายระยะเวลาถึงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ และทนายจำเลยทั้งสองติดงานคดีที่จังหวัดอื่นไม่สามารถเดินทางกลับมาได้ทันก็เป็นการกล่าวอ้างโดยไม่มีหลักฐานใดๆมาแสดง

ยืนยันว่าเป็นจริงดังที่กล่าวอ้างหรือไม่ จึงเป็นความบกพร่องของจำเลยทั้งสองเองมิใช่พฤติการณ์พิเศษที่จะยกขึ้นกล่าวอ้างเพื่อขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ และกรณีมิใช่เหตุสุดวิสัยตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ที่ศาลจะอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ให้แก่จำเลยทั้งสองเมื่อสิ้นระยะเวลาอุทธรณ์แล้วได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗๖</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยจำคุก ๖ เดือน ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นลงโทษจำเลยปรับ ๓,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง แล้วรอการลงโทษจำคุกและคุมความประพฤติไว้ เป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท จึงห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โจทก์ฎีกาขอให้ไม่รอการลงโทษจำคุกเป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการกำหนดโทษของศาลอุทธรณ์อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๙๑ / ๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๕, ๒๖๘ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๖๕, ๓๓๕ (๑๑) วรรคแรก การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานลักทรัพย์นายจ้าง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม ป.อ. มาตรา ๙๐ จำคุก ๑ ปี จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตาม ป.อ. มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๖ เดือน ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๕ (เดิม), ๒๖๘ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๖๕ (เดิม), ๓๓๕ (๑๑) วรรคแรก (เดิม) ลงโทษปรับ ๖,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตาม ป.อ. มาตรา ๗๘ คงปรับ ๓,๐๐๐ บาท แล้วรอการลงโทษจำคุกและคุมความประพฤติจำเลยไว้ อันเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท จึงห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.อ. มาตรา ๒๑๙ การที่โจทก์ฎีกาขอให้ไม่รอการลงโทษจำคุกแก่จำเลยเป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการกำหนดโทษของศาลอุทธรณ์เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามฎีกาตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗๗</u>

ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลยทั้งสอง โดยกำหนดค่าทนายความรวม ๑๐,๐๐๐ บาท เมื่อโจทก์ฎีกาจะต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่จำเลยทั้งสองตามคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์มาวางศาลพร้อมกับฎีกา แต่โจทก์ยื่นฎีกาโดยวางเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งคงถือได้เป็นเพียงค่าทนายความที่ต้องใช้แทนจำเลยทั้งสองเท่านั้น ส่วนค่าธรรมเนียมอื่นที่ต้องใช้แทนไม่ได้นำมาวางศาลพร้อมกับฎีกาด้วย เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายให้ครบถ้วน จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบ ศาลชั้นต้นชอบที่จะสั่งไม่รับ

ฎีกาได้ทันที เพราะมิใช่กรณีโจทก์เสียค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาไม่ครบที่ศาลชั้นต้นจะต้องสั่งให้โจทก์ชำระให้ครบถ้วนเสียก่อนที่จะสั่งรับหรือไม่รับคำคู่ความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๕๙ / ๒๕๖๒ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลยทั้งสอง โดยกำหนดค่าทนายความรวมเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท เมื่อโจทก์ฎีกา โจทก์จะต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่จำเลยทั้งสองตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ดังกล่าวมาวางศาลพร้อมกับฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๙ ประกอบมาตรา ๒๔๗ (เดิม) แต่โจทก์ยื่นฎีกาโดยวางเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งคงถือได้เป็นเพียงค่าธรรมเนียมในส่วนค่าทนายความที่ต้องใช้แทนจำเลยทั้งสองเท่านั้น ส่วนค่าธรรมเนียมอื่นที่ต้องใช้แทนจำเลยทั้งสองคือค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ ๒๐,๐๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายในการส่งคำคู่ความชั้นอุทธรณ์ ๕๐๐ บาท โจทก์ไม่นำมาวางศาลพร้อมกับฎีกาด้วย เป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวให้ครบถ้วน จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับฎีกาได้ทันที เพราะมิใช่กรณีโจทก์เสียค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาไม่ครบถ้วนตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๘ วรรคสอง ที่ศาลชั้นต้นซึ่งมีหน้าที่ตรวจคำคู่ความจะต้องมีคำสั่งให้โจทก์ชำระให้ครบถ้วนเสียก่อนที่จะสั่งรับหรือไม่รับคำคู่ความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗๘</u>

พ.ร.บ.อาวุธปืนฯบัญญัติความหมายของคำว่า “มี” ไว้ว่ามีกรรมสิทธิ์หรือมีไว้ในครอบครอง แต่มิได้บัญญัติความหมายของคำว่าครอบครองไว้เป็นพิเศษ การถืออาวุธปืนอยู่ชั่วขณะมิได้มีเจตนายึดถือเพื่อตนไม่ถือเป็นการครอบครองจำเลยเพียงแต่รับฝากอาวุธปืนพกสั้นของกลางไม่มีเครื่องกระสุนปืนจากเจ้าของก่อนเกิดเหตุประมาณ ๑ สัปดาห์ ซึ่งการรับฝากดังกล่าว แม้มีเงื่อนไขว่า ถ้าภายหลังจำเลยพอใจเจ้าของยินดีขายและโอนอาวุธปืนให้ถูกต้อง ก็ถือว่าจำเลยครอบครองอาวุธปืนของกลางชั่วขณะเช่นกัน เพราะจำเลยยังมีหน้าที่ต้องคืนแก่เจ้าของ ทั้งการที่จำเลยพอใจแล้วซื้ออาวุธปืนดังกล่าวในภายหลังก็เป็นเรื่องที่เจ้าของจะต้องจดทะเบียนโอนและส่งมอบให้จำเลยอีกต่างหาก การกระทำของจำเลยจึงไม่มีความผิดตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๒๙ / ๒๕๖๒ พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดทำ ซื้อ มี ใช้ สั่งหรือนำเข้า ซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่” และมาตรา ๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันให้ความหมายของคำว่า “มี” ไว้ว่ามีกรรมสิทธิ์หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งคำว่าครอบครองหาได้บัญญัติให้มีความหมายเป็นพิเศษอย่างใดไม่ ต้องถือว่ามีความหมายตามกฎหมายทั่วไป เช่นนี้ การถืออาวุธปืนอยู่ชั่วขณะแล้วต้องส่งคืน เป็นการยึดถืออาวุธปืนแต่มิได้มีเจตนายึดถือเพื่อตน หาอาจเป็นการครอบครองไม่

จำเลยเพียงแต่รับฝากอาวุธปืนพกสั้นของกลางมีซองอาวุธปืนไม่มีเครื่องกระสุนปืนจาก ย. ก่อนหน้าวันเกิดเหตุแค่ประมาณ ๑ สัปดาห์ ซึ่งการรับฝากอาวุธปืนพกสั้นของกลางในลักษณะนี้ของจำเลย แม้ยังมีเงื่อนไขว่า

ถ้าภายหลังจำเลยพอใจ ย. ก็ยินดีขายและโอนอาวุธปืนให้ถูกต้องก็ยังถือว่าจำเลยเป็นเพียงผู้ครอบครองอาวุธปืนพกสั้นของกลางอยู่ชั่วขณะเช่นกัน เนื่องจากจำเลยยังมีหน้าที่ต้องคืนอาวุธปืนพกสั้นของกลางให้ ย. อยู่ ส่วนการที่จำเลยจะพึงพอใจแล้วซื้ออาวุธปืนพกสั้นของกลางในภายหลังก็เป็นเรื่องที่ ย. จะต้องจดทะเบียนโอนและส่งมอบอาวุธปืนพกสั้นของกลางให้จำเลยอีกต่างหาก การกระทำของจำเลยจึงไม่มีความผิดตาม พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ มาตรา ๗๒ วรรคสาม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๗๙</u>

จำเลยที่ ๒ ขับรถยนต์มาจอดปาดหน้ารถจักรยานยนต์ผู้เสียหาย แล้วจำเลยที่ ๑ ใช้อาวุธมีดแทงผู้เสียหายจนบาดเจ็บ และจำเลยที่ ๒ ถืออาวุธมีดชี้และเดินเข้าหาผู้เสียหาย จนผู้เสียหายวิ่งหนีโดยมีจำเลยที่ ๒ ไล่ตาม แล้วจำเลยทั้งสองเอารถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายไปแสดงว่าต่างมีเจตนาประสงค์ต่อทรัพย์ และได้ลงมือลักทรัพย์หรือชิงทรัพย์ตั้งแต่แรก การที่จำเลยทั้งสองนำรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายไปจอดทิ้งห่างจากที่เกิดเหตุซึ่งอยู่คนละอำเภอ และอุปกรณ์ของรถจักรยานยนต์บางส่วนรวมทั้งกุญแจรถหายไป ตามพฤติการณ์การกระทำของจำเลยทั้งสองมีเจตนาทุจริตในการลักทรัพย์ มิใช่เพียงทำร้ายผู้เสียหาย จำเลยที่ ๒ จึงมีความผิดฐานร่วมกันชิงทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๔ / ๒๕๖๓ พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๒ ขับรถยนต์มาจอดปาดหน้ารถจักรยานยนต์ผู้เสียหาย แล้วจำเลยที่ ๑ ใช้อาวุธมีดพับแทงผู้เสียหายจนได้รับบาดเจ็บ และจำเลยที่ ๒ ถืออาวุธมีดทรงหัวตัดขนาดใหญ่ชี้มาที่ผู้เสียหายและเดินเข้าไปหาผู้เสียหาย จนทำให้ผู้เสียหายต้องวิ่งหลบหนีไปหลบซ่อนตัวในป่าริมถนนโดยมีจำเลยที่ ๒ วิ่งไล่ติดตาม แต่ไม่ได้ตามผู้เสียหายเข้าไปในป่าเพื่อทำร้ายต่อ แล้วจำเลยทั้งสองเอารถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายไป แสดงให้เห็นว่า จำเลยทั้งสองมีเจตนาประสงค์ต่อทรัพย์ และได้ลงมือกระทำการลักทรัพย์หรือชิงทรัพย์ตั้งแต่ในครั้งแรกแล้ว และจากข้อเท็จจริงที่จำเลยทั้งสองนำรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายไปจอดทิ้งไว้บริเวณข้างทาง แม้ไม่มีลักษณะซุกซ่อน แต่จุดที่จอดก็มีระยะทางอยู่ห่างจากที่เกิดเหตุมาก ทั้งอยู่คนละอำเภอ และอุปกรณ์ของรถจักรยานยนต์บางส่วนหายไปรวมทั้งกุญแจรถ การกระทำของจำเลยทั้งสองดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประสงค์ต่อผลในการแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สินโดยแท้จริง การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงมีเจตนาทุจริตในการลักทรัพย์ หาได้มีเจตนาเพียงต้องการทำร้ายร่างกายผู้เสียหายเพียงอย่างเดียวไม่ การกระทำของจำเลยที่ ๒ จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันชิงทรัพย์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘๐</u>

ตาม ป.อ. ที่แก้ไขใหม่ได้เพิ่มหลักเกณฑ์ให้ศาลใช้ดุลพินิจรอการลงโทษแก่จำเลยได้มากขึ้น โดยให้จำเลยที่เคยต้องโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และที่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่พ้นโทษมาแล้วเกินกว่าห้าปี แล้วมา

กระทำความผิดอีก ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ แสดงว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์ให้จำเลยที่เคยต้องโทษจำคุกในเวลาอันสั้นและที่เคยได้รับโทษจำคุกระยะยาวแต่พ้นโทษมานานแล้ว มีโอกาสกลับตนเป็นพลเมืองดี เมื่อจำเลยเคยได้รับโทษจำคุกเกิน ๖ เดือน ในความผิดซึ่งมิใช่กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ และจำเลยพ้นโทษจำคุกมายังไม่เกินห้าปี แม้คดีนี้เป็นการกระทำความผิดโดยประมาทก็ไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ศาลจะรอการลงโทษให้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๕ / ๒๕๖๓ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ (ใหม่) ได้เพิ่มหลักเกณฑ์ให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจรอการลงโทษให้แก่จำเลยได้มากขึ้น จากเดิมที่จำกัดเฉพาะแต่จำเลยที่ไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน หรือเคยต้องโทษจำคุกแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ได้เพิ่มให้จำเลยที่เคยต้องโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และจำเลยที่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วเกินกว่าห้าปี แล้วมากระทำความผิดอีก โดยความผิดในครั้งหลังเป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ จากหลักเกณฑ์ที่เพิ่มขึ้นมานั้น แสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้จำเลยที่เคยต้องโทษจำคุกมาในระยะเวลาสั้นและจำเลยที่เคยได้รับโทษจำคุกระยะยาวแต่พ้นโทษมานานแล้ว มีโอกาสกลับตนเป็นพลเมืองดี

จำเลยเคยได้รับโทษจำคุกเกินกว่า ๖ เดือน ในความผิดฐานร่วมกันประกอบกิจการให้สินเชื่อส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาตและเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตรา ซึ่งมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และจำเลยพ้นโทษจำคุกมายังไม่เกินห้าปี แม้คดีนี้จะเป็นการกระทำความผิดโดยประมาทก็ตาม จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ศาลจะใช้ดุลพินิจรอการลงโทษให้แก่จำเลยได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ (๒), (๓)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘๑</u>

เดิมพนักงานอัยการฟ้องโจทก์ในคดีนี้เป็นคดีอาญาข้อหาบุกรุกเข้าไปก่นสร้าง แผ้วถางฯ ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ ที่ดินแปลงใดที่ยังไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของหรือได้สิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินย่อมเป็นป่าทั้งสิ้น... จำเลย (โจทก์ในคดีนี้) พิสูจน์ไม่ได้ว่าตนได้ที่ดินพิพาทมาโดยชอบ เท่ากับวินิจฉัยแล้วว่าไม่ใช่ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินดังกล่าว จึงมีความผิดตามฟ้อง การที่โจทก์มาฟ้องคดีนี้เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท ย่อมเป็นประเด็นเดียวกับคดีอาญา จึงเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา การพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๘๕ / ๒๕๖๒ เดิมพนักงานอัยการจังหวัดจันทบุรีฟ้องโจทก์ในคดีนี้เป็นคดีอาญาข้อหาบุกรุกเข้าไปก่นสร้าง แผ้วถาง กระทำด้วยประการใดๆในที่ดินพิพาทอันเป็นการทำลายป่า และเข้ายึดถือครอบครองที่ดินพิพาทซึ่งเป็นป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.๒๔๘๔ มาตรา ๔, ๕๔ และ

๗๒ ตรี ศาลฎีกาในคดีดังกล่าววินิจฉัยว่า ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.๒๔๘๔ มาตรา ๔ (๑) ที่ดินแปลงใดที่ยังไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของหรือได้สิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินย่อมเป็นป่าทั้งสิ้นโดยไม่จำต้องมีเอกสารสิทธิในที่ดินหรือหลักฐานของทางราชการมาแสดงว่าเป็นป่าแต่อย่างใด จำเลย (โจทก์ในคดีนี้) พิสูจน์ไม่ได้ว่าตนได้ที่ดินพิพาทมาโดยชอบตามประมวลกฎหมายที่ดิน เท่ากับวินิจฉัยแล้วว่าไม่ใช่ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทอันจะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้รัฐได้ จึงมีความผิดตามฟ้อง การที่โจทก์มาฟ้องคดีนี้เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองโดยชอบในที่ดินพิพาท ขอให้ห้ามจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาท ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในคดีนี้ก็ย่อมเป็นประเด็นเดียวกันกับคดีอาญาดังกล่าว คดีนี้จึงเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา การพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘๒</u>

ปัญหาเรื่องการเรียงฟ้องในคดีอาญาชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย การที่ศาลชั้นอุทธรณ์หยิบยกปัญหาฟ้องโจทก์เคลือบคลุมขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษายกฟ้อง จึงชอบด้วยกฎหมาย สำหรับความผิดฐานลักทรัพย์กับยักยอกนั้นแตกต่างกันในสาระสำคัญเรื่องการครอบครองโดยฐานลักทรัพย์ผู้กระทำต้องไม่ได้ครอบครองทรัพย์อันเป็นวัตถุที่มุ่งกระทำต่อด้วยในขณะกระทำความผิดและมีการเอาทรัพย์ไปจากการครอบครองของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือยินยอม ส่วนฐานยักยอกผู้กระทำต้องครอบครองทรัพย์นั้นอยู่ด้วยในขณะกระทำความผิด ปัญหาเรื่องการครอบครองจึงมีความสำคัญในการวินิจฉัยว่าจะเป็นความผิดฐานใด ในกรณีที่ฟ้องโจทก์ขัดแย้งกันเองและขัดต่อลักษณะความผิด อันเป็นฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิดจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการที่ศาลจะพิพากษาลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความแตกต่างกับฟ้องได้นั้นคำฟ้องของโจทก์จะต้องบรรยายมาอย่างถูกต้องครบถ้วนเสียก่อน หากเป็นฟ้องที่ไม่ชอบ ศาลต้องพิพากษายกฟ้องและไม่มีอำนาจลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๒๔ / ๒๕๖๒ แม้ศาลชั้นต้นจะมีอำนาจตรวจคำคู่ความแต่ปัญหาเรียงฟ้องในคดีอาญาชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ หรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ที่ศาลมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ หยิบยกปัญหาฟ้องโจทก์เคลือบคลุมขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษายกฟ้อง จึงชอบด้วยกฎหมาย หาใช่การพิจารณาคดีที่ผิดระเบียบ

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติ ป.อ. มาตรา ๓๓๔ เปรียบเทียบกับ ป.อ. มาตรา ๓๕๒ แล้ว จะเห็นความแตกต่างในสาระสำคัญคือเรื่องการครอบครองโดยความผิดฐานลักทรัพย์ผู้กระทำจะต้องไม่ได้ครอบครองทรัพย์ที่เป็นวัตถุที่มุ่งกระทำต่อด้วยในขณะกระทำความผิดและมีการเอาทรัพย์ไปจากการครอบครองของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือยินยอม ส่วนความผิดฐานยักยอกจะเป็นความผิดได้ต่อเมื่อผู้กระทำได้ครอบครองทรัพย์นั้นอยู่ด้วยในขณะกระทำความผิด ปัญหาการครอบครองอยู่ที่ใคร จึงมีความสำคัญในการวินิจฉัยว่าการเอาไปจะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์หรือยักยอก

โจทก์บรรยายฟ้องว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองร่วมกันกระทำความผิดโดยทุจริตต่อโจทก์หลายบทหลายกรรมต่างกัน โดยจำเลยที่ ๑ เป็นกรรมการผู้จัดการโจทก์ได้รับมอบหมายให้ครอบครองจัดการทรัพย์สินโจทก์ มีอำนาจลงลายมือชื่อเบิกถอนเงินเพื่อชำระหนี้โจทก์ตามกฎหมายคือบัญชีโจทก์ของธนาคาร ก. ประเภทบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน จำเลยที่ ๑ กระทำผิดหน้าที่ของตนสั่งจ่ายเช็คขีดคร่อมและเช็คเงินสด ๑๑ ฉบับ จากบัญชีโจทก์ให้จ่ายเข้าบัญชีจำเลยที่ ๒ หรือแก่ผู้ถือและจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ถือเช็คไปถอนเงิน จำเลยทั้งสองร่วมกันลักทรัพย์และเบียดบังเอาทรัพย์สินเป็นเงินในบัญชีของโจทก์ในฐานะนายจ้างเป็นของตน ขอให้ลงโทษตาม ป.อ. มาตรา ๒๒, ๘๓, ๙๐, ๙๑, ๓๓๔, ๓๓๕ (๗) (๑๑), ๓๕๒, ๓๕๓ แสดงว่า โจทก์เองก็ไม่ทราบว่าความจริงเป็นอย่างไรเป็นฟ้องที่ขัดกันเองและขัดต่อลักษณะความผิด เป็นฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิดฐานลักทรัพย์และยักยอกไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

การที่ศาลจะมีอำนาจพิพากษาลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความแตกต่างกับฟ้องตามมาตรา ๑๙๒ ได้นั้น จะต้องเป็นเรื่องที่คำฟ้องของโจทก์ได้บรรยายมาถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๑๕๘ (๑) ถึง (๗) เสียก่อน หากเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลจะต้องพิพากษายกฟ้อง โดยไม่จำต้องพิจารณาการสืบพยานของคู่ความแต่อย่างใด ตามกรณีดังกล่าวศาลย่อมไม่มีอำนาจพิพากษาลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘๓</u>

โจทก์ตั้งประเด็นในคำฟ้องว่า โจทก์ปลูกต้นสักล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้อื่นโดยสุจริต ผู้นั้นยอมให้ต้นสักคงอยู่ในที่ดินจนกว่าโจทก์จะตัดขาย จำเลยตัดต้นสักดังกล่าวเป็นละเมิด จำเลยต่อสู้ว่ารับโอนที่ดินมาและต้นสักเป็นส่วนควบ จำเลยเป็นเจ้าของจึงมีสิทธิตัดโดยไม่เป็นละเมิด คดีมีประเด็นข้อพิพาทว่าจำเลยกระทำละเมิดต่อโจทก์หรือไม่ เมื่อจำเลยไม่ได้ปฏิเสธว่าโจทก์ปลูกต้นสักโดยไม่สุจริต โจทก์ย่อมได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานตามกฎหมาย ฟังว่าโจทก์ปลูกต้นสักในที่ดินนั้นโดยสุจริต การที่จำเลยรังวัดออกโฉนดที่ดินแล้วมีหนังสือแจ้งให้โจทก์ตัดต้นสักออกไปเท่ากับบอกปัดไม่ยอมรับต้นสักนั้น ต้นสักจึงเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์และไม่เป็นส่วนควบ เมื่อคดีส่วนอาญาได้ความว่า จำเลยลักต้นสักของโจทก์ คดีส่วนแพ่งจึงต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคดีส่วนอาญาว่าจำเลยกระทำละเมิดต่อโจทก์ ที่ศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยว่า โจทก์ปลูกต้นสักล้ำที่ดินดังกล่าวโดยไม่สุจริต จำเลยใช้สิทธิในฐานะเจ้าของที่ดินเลือกเอาไม้สักโดยใช้ราคาเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น ทั้งการกำหนดให้จำเลยใช้ราคาต้นสักแก่โจทก์ก็เป็นผลจากการวินิจฉัยนอกประเด็นนั้น เห็นสมควรย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๑/๒๕๖๒ โจทก์ตั้งประเด็นในคำฟ้องว่าโจทก์ปลูกต้นสักล้ำเข้าไปในที่ดิน ป. โดยสุจริต ป. ยินยอมให้ต้นสักคงอยู่ในที่ดินจนกว่าโจทก์จะตัดขาย จำเลยตัดต้นสักของโจทก์เป็นละเมิด จำเลยให้

การต่อสู้ว่ารับโอนที่ดินมาและต้นสักเป็นส่วนควบกับที่ดินจำเลย จำเลยเป็นเจ้าของต้นสักจึงมีสิทธิตัดได้โดยไม่เป็นละเมิด คดีมีประเด็นข้อพิพาทว่าจำเลยกระทำละเมิดต่อโจทก์หรือไม่ ซึ่งคดีนี้จำเลยไม่ได้ให้การปฏิเสธว่าโจทก์ปลูกต้นสักโดยไม่สุจริต และโจทก์ได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖ จึงต้องฟังว่าโจทก์ปลูกต้นสักในที่ดิน ป. โดยสุจริต เมื่อจำเลยรังวัดออกโฉนดที่ดินทราบว่าต้นสักที่โจทก์ปลูกอยู่ในที่ดินของจำเลย จำเลยจึงมีหนังสือแจ้งให้โจทก์ตัดต้นสักออกไปเท่ากับจำเลยบอกปัดไม่ยอมรับต้นสักตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๑๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๓๑๔ วรรคหนึ่ง ต้นสักจึงเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ ไม่เป็นส่วนควบกับที่ดินจำเลย และเมื่อคดีส่วนอาญาได้ความว่า จำเลยตัดต้นสักของโจทก์เป็นการเอาทรัพย์ของโจทก์ไปโดยทุจริตเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ คดีส่วนแพ่งจึงต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคดีส่วนอาญา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ ว่าจำเลยตัดต้นสักของโจทก์เป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ วินิจฉัยว่า โจทก์ปลูกต้นสักล้ำเข้าไปในที่ดินของจำเลยโดยไม่สุจริต การที่จำเลยตัดต้นสักพอถือได้ว่าจำเลยใช้สิทธิในฐานะเจ้าของที่ดินเลือกเอาไม้สักโดยใช้ราคาต้นสักตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๑๑ ประกอบมาตรา ๑๓๑๔ วรรคหนึ่ง เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๔๖ และการกำหนดให้จำเลยใช้ราคาต้นสักแก่โจทก์ ก็เป็นผลจากการวินิจฉัยนอกประเด็น เห็นสมควรย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิจารณาพิพากษาใหม่ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๓ (๑) ประกอบมาตรา ๒๕๒ ที่แก้ไขใหม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘๔</u>

ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑ ธ.ค. ๒๕๕๙ ครบกำหนดยื่นฎีกาภายใน ๑ เดือน ในวันที่ ๑ ม.ค. ๒๕๖๐ ซึ่งตรงกับวันอาทิตย์และเป็นวันขึ้นปีใหม่อันเป็นวันหยุดราชการ วันที่ ๒ และ ๓ ม.ค. ๒๕๖๐ ซึ่งตรงกับวันจันทร์และวันอังคารก็เป็นวันหยุดราชการชดเชยวันสิ้นปีและวันขึ้นปีใหม่ จำเลยจึงมีสิทธิยื่นฎีกาในวันที่ ๔ ม.ค. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่เริ่มทำการใหม่ แต่จำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาในวันที่ ๕ ม.ค. ๒๕๖๐ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลายื่นฎีกา ศาลชั้นต้นจะอนุญาตให้ขยายได้จำเลยต้องอ้างเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถยื่นคำร้องดังกล่าวก่อนสิ้นระยะเวลายื่นฎีกา แต่จำเลยอ้างเพียงว่า จำเลยเพิ่งได้รับสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ขอคัดถ่ายไว้ทำให้ไม่อาจทำฎีกายื่นได้ทันกำหนด อันเป็นพฤติการณ์พิเศษที่ทำให้ไม่สามารถยื่นฎีกาได้ภายในกำหนดเท่านั้น มิใช่เหตุสุดวิสัยที่ทำให้จำเลยไม่สามารถยื่นคำร้องได้ก่อนสิ้นเวลาที่กฎหมายกำหนด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๓/๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ครบกำหนดระยะเวลายื่นฎีกาภายใน ๑ เดือน ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๗ (เดิม) ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งตรงกับวันอาทิตย์และเป็นวันขึ้นปีใหม่อันเป็นวันหยุดราชการ วันที่ ๒ และ ๓ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งตรงกับวันจันทร์และวันอังคารก็เป็นวันหยุดราชการชดเชยวันสิ้นปีและวันขึ้นปีใหม่ จำเลยย่อมมีสิทธิยื่นฎีกาในวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่เริ่มทำการใหม่ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๘ จำเลยยื่นคำร้องขอขยาย

ระยะเวลายื่นฎีกาเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๐ จึงเป็นการยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลายื่นฎีกา การที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นฎีกาแก่จำเลยได้ จำเลยจะต้องอ้างถึงเหตุสุดวิสัยที่ทำให้จำเลยไม่สามารถยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาก่อนสิ้นระยะเวลายื่นฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓ แต่ตามคำร้องจำเลยอ้างเพียงว่า จำเลยเพิ่งได้รับสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ขอคัดถ่ายไว้ทำให้ไม่อาจทำฎีกายื่นได้ทันภายในกำหนด อันเป็นการอ้างถึงพฤติการณ์พิเศษที่ทำให้ไม่สามารถยื่นฎีกาได้ภายในกำหนดเพื่อขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาออกไปเท่านั้น มิใช่เหตุสุดวิสัยที่ทำให้จำเลยไม่สามารถยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาได้ก่อนสิ้นเวลาที่กฎหมายกำหนด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘๕</u>

กรณีความรับผิดทางละเมิดนั้น แม้ผู้กระทำจงใจหรือประมาทเลินเล่อต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายแล้ว แต่เมื่อยังไม่เกิดความเสียหาย ผู้กระทำละเมิดก็ยังไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายดังกล่าวจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อความเสียหายเกิดขึ้นจริง จึงต้องเริ่มนับอายุความแต่วันที่เกิดความเสียหายเป็นวันที่รู้ถึงการละเมิด มิใช่นับแต่วันที่รู้ถึงการกระทำผิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน สำหรับหนี้อันเกิดแต่มูลละเมิดที่บุคคลใดร่วมกับผู้อื่นทำไว้ก่อนถึงแก่ความตายย่อมเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาท แต่ไม่ต้องรับผิดเกินกว่าทรัพย์มรดกที่ตกทอดได้แก่ตน และกรณีที่เจ้าหนี้ทราบแล้วว่าตนมีสิทธิเรียกร้องต่อเจ้ามรดก แม้อายุความตามสิทธิเรียกร้องนั้นยาวกว่าหนึ่งปี เจ้าหนี้ก็จะต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่เจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก เมื่อเจ้ามรดกถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โจทก์ทั้งสองเพิ่งรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายของโจทก์ทั้งสองเพิ่งเกิดขึ้นหลังจากเจ้ามรดกถึงแก่ความตายไปแล้ว ต้องถือว่าโจทก์ทั้งสองรู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดกในวันดังกล่าวตามลำดับด้วย โจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ในฐานะทายาทของเจ้ามรดกเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ยังไม่พ้นกำหนดหนึ่งปี จึงยังไม่ขาดอายุความ ส่วนการที่โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งห้าร่วมกันทำการป้องกันมิให้เกิดการทรุดพังทลายของดินในแนวเขตถนนสาธารณะและถนนสาธารณะอีกต่อไป ไม่ใช่การฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทน และไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ ๑๐ ปี โจทก์ทั้งสองฟ้องคดีนี้ยังไม่พ้นกำหนดดังกล่าว ฟ้องโจทก์ทั้งสองในส่วนนี้จึงไม่ขาดอายุความเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๑ / ๒๕๖๒ แม้ ป.พ.พ. มาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด แต่ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า "ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาถึงแก่ชีวิต ก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

เพื่อการนั้น" แสดงว่าแม้ผู้ทำละเมิดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายแล้ว แต่เมื่อยังไม่เกิดความเสียหาย ผู้ทำละเมิดก็ยังไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อความเสียหายเกิดขึ้นจริง จึงต้องเริ่มนับอายุความแต่วันที่เกิดความเสียหายเป็นวันที่รู้ถึงการละเมิด มิใช่นับแต่วันที่รู้ถึงการกระทำผิดกฎหมายเท่านั้น และรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หนี้อันเกิดแต่มูลละเมิดที่ บ. ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ทำไว้ก่อน บ. ถึงแก่ความตาย หนี้ดังกล่าวในส่วนของ บ. ย่อมเป็นมรดกตกทอดแก่จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ผู้เป็นทายาทโดยธรรม จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ทั้งสอง แต่จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ไม่ต้องรับผิดเกินกว่าทรัพย์มรดกที่ตกทอดได้แก่ตนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๐๑ ซึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม บัญญัติว่า "...ถ้าสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้อันมีต่อเจ้ามรดกมีกำหนดอายุความยาวกว่าหนึ่งปี มิให้เจ้าหนี้นั้นฟ้องร้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก" หมายถึง กรณีที่เจ้าหนี้ทราบแล้วว่าตนมีสิทธิเรียกร้องต่อเจ้ามรดก แม้อายุความตามสิทธิเรียกร้องนั้นยาวกว่าหนึ่งปี เจ้าหนี้ก็จะต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่เจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก เมื่อ บ. ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โจทก์ทั้งสองเพิ่งรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายของโจทก์ทั้งสองเพิ่งเกิดขึ้นหลังจาก บ. เจ้ามรดกถึงแก่ความตายไปแล้ว ต้องถือว่าโจทก์ทั้งสองรู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของ บ. ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับด้วย โจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ยังไม่พ้นกำหนดหนึ่งปี จึงยังไม่ขาดอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม ส่วนการที่โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งห้าร่วมกันทำการป้องกันมิให้เกิดการทรุดพังทลายของดินในแนวเขตถนนสาธารณะและถนนสาธารณะอีกต่อไป ไม่ใช่การฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทน และไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ ๑๐ ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๓๐ โจทก์ทั้งสองฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงยังไม่พ้นกำหนด ๑๐ ปี นับแต่วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ คดีโจทก์ทั้งสองในส่วนนี้ไม่ขาดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘๖</u>

จำเลยที่ ๑ เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย มีบุตรด้วยกัน ๗ คน รวมทั้งโจทก์ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ โจทก์ได้รับเงินจำนวนหนึ่งจากผู้ตายโดยเสน่หาระหว่างยังมีชีวิตอยู่ ไม่ทำให้สิทธิแบ่งปันทรัพย์มรดกของโจทก์เสียไป และแม้มีข้อตกลงแบ่งปันทรัพย์มรดกดังกล่าว แต่ก็ไม่ได้ทำสัญญาโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือ จึงบังคับไม่ได้ ผู้จัดการมรดกต้องแบ่งปันทรัพย์มรดกแก่ทายาทของผู้ตายทุกคนตามสัดส่วน เมื่อผู้ตายไม่ได้ทำพินัยกรรมไว้ โดยมีทรัพย์มรดกหลายรายการ ต่อมาศาลตั้งจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เป็นผู้จัดการมรดก โดยจำเลยที่ ๑ เปลี่ยนชื่อผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทและผู้ถือหุ้นเป็นชื่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ในฐานะผู้จัดการมรดก แต่จำเลยที่ ๑

และที่ ๓ มิได้โอนทรัพย์มรดกดังกล่าวต่อให้บุคคลอื่นอีก จึงไม่ถือว่ายักย้ายโดยฉ้อฉล หรือรู้อยู่ว่าตนทำให้เสื่อมประโยชน์แก่ทายาทอื่น ไม่เป็นเหตุให้ถูกกำจัดมิให้รับมรดกของผู้ตาย แต่การที่จำเลยที่ ๒ นำทรัพย์มรดกที่ดินบางโฉนดโอนขายแก่จำเลยที่ ๔ เป็นการทำให้โจทก์และทายาทอื่นเสื่อมประโยชน์ จึงต้องถูกกำจัดมิให้รับมรดกของผู้ตาย เมื่อพิจารณาถึงราคาที่ดินซึ่งขายสูงกว่าราคาประเมิน หากแบ่งเป็นสินสมรสในส่วนของจำเลยที่ ๑ กึ่งหนึ่ง เมื่อแบ่งเป็น ๘ ส่วน ทายาทจะได้รับคนละเท่าๆกัน แต่จำเลยที่ ๒ ยังมีสิทธิในทรัพย์มรดกของผู้ตายส่วนอื่นอีก อันมีมูลค่ามากกว่าที่ดินโฉนดที่โอนขายไป จำเลยที่ ๒ จึงต้องถูกกำจัดมิให้รับมรดกเฉพาะส่วนที่ยักย้าย เมื่อแบ่งเป็น ๗ ส่วน จำเลยที่ ๒ ยังคงเหลือส่วนที่ไม่ถูกกำจัดมิให้รับมรดกอยู่อีกบางส่วน ส่วนการที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ โอนหุ้นทรัพย์มรดกให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งมิใช่ทายาท จึงต้องถูกกำจัดมิให้รับมรดกส่วนนี้คนละครึ่งเพราะน้อยกว่าหุ้นซึ่งจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ พึงจะได้รับหลังแบ่งแก่จำเลยที่ ๑ กึ่งหนึ่งแล้ว ดังนั้นจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ย่อมถูกกำจัดมิให้รับมรดกของผู้ตายเพียงบางส่วนเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๐ / ๒๕๖๒ จำเลยที่ ๑ เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย โดยมีบุตรด้วยกัน ๗ คน รวมทั้งโจทก์ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ การที่โจทก์ได้รับเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากผู้ตายโดยเสน่หาในระหว่างเวลาที่ผู้ตายยังมีชีวิตอยู่ หาทำให้สิทธิในการแบ่งปันทรัพย์มรดกของโจทก์ต้องเสื่อมเสียไปไม่ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๔๗ และแม้จะมีข้อตกลงในการแบ่งปันทรัพย์มรดกดังกล่าว แต่เมื่อไม่ได้ทำสัญญาโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือ จึงมิอาจบังคับได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๐ วรรคสอง กรณีจึงเป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดกที่จะต้องแบ่งปันทรัพย์มรดกของผู้ตายแก่ทายาทโดยธรรมทุกคนตามสัดส่วน ผู้ตายถึงแก่ความตายโดยมิได้ทำพินัยกรรมไว้ โดยมีทรัพย์มรดกหลายรายการ ได้แก่ เงินสดที่ฝากไว้กับธนาคารต่าง ๆ หุ้นในบริษัท และที่ดินอีกหลายแปลง ต่อมาศาลมีคำสั่งตั้งจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย โดยจำเลยที่ ๑ เปลี่ยนชื่อผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทมาเป็นชื่อของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ในฐานะผู้จัดการมรดก แม้ต่อมาจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ได้เปลี่ยนแปลงชื่อในการครอบครองทรัพย์มรดกและเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือหุ้นหลายรายการมาเป็นชื่อของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ มิได้โอนทรัพย์มรดกดังกล่าวต่อให้บุคคลอื่นอีก จึงไม่เป็นพฤติการณ์ที่ถือว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ยักย้ายโดยฉ้อฉล หรือรู้อยู่ว่าตนทำให้เสื่อมประโยชน์แก่ทายาทอื่น ไม่เป็นเหตุให้ถูกกำจัดมิให้รับมรดกของผู้ตาย ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๐๕ วรรคหนึ่ง แต่การที่จำเลยที่ ๒ นำที่ดินบางโฉนดที่เป็นทรัพย์มรดกซึ่งรับโอนมาแล้ว โอนขายแก่จำเลยที่ ๔ ในราคา ๑๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท ย่อมเป็นการกระทำที่ทำให้โจทก์และทายาทอื่นเสื่อมประโยชน์ในการได้รับการแบ่งปัน จึงต้องถูกกำจัดมิให้รับมรดกของผู้ตาย เมื่อพิจารณาถึงราคาที่ดินซึ่งขายสูงกว่าราคาประเมินตามที่โจทก์และฝ่ายจำเลยรับกันว่ามีราคา ๙,๙๕๐,๐๐๐ บาท หากแบ่งเป็นสินสมรสในส่วนของจำเลยที่ ๑ กึ่งหนึ่งคิดเป็นเงินเพียง ๕,๕๕๐,๐๐๐ บาท เมื่อแบ่งเป็น ๘ ส่วน ทายาทจะได้รับคนละ ๖๙๓,๗๕๐ บาท แต่จำเลยที่ ๒ ยังมีสิทธิในทรัพย์มรดกของผู้ตายส่วนอื่นอีก อันมีมูลค่ามากกว่าที่ดินโฉนดที่โอนขายไป จำเลยที่ ๒ จึงต้องถูกกำจัดมิให้รับมรดกเฉพาะส่วนที่ยักย้าย คิดเป็นเงิน ๕,๕๕๐,๐๐๐ บาท เมื่อแบ่งเป็น ๗ ส่วน ทายาทอื่นได้รับคนละ ๗๙๒,๘๕๗ บาท และจำเลยที่ ๒ ยังคงเหลือส่วนที่ไม่ถูกกำจัดมิให้รับมรดกอยู่อีกคิดเป็นเงิน ๔,๘๕๖,๒๕๐ บาท ส่วนการที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ โอนหุ้นซึ่งเป็นทรัพย์มรดกให้แก่จำเลย

ที่ ๕ ซึ่งมิใช่ทายาท จำนวน ๑๖,๐๐๐ หุ้น จึงต้องถูกกำจัดมิให้รับมรดกส่วนนี้คนละ ๘,๐๐๐ หุ้น เพราะน้อยกว่าหุ้นซึ่งจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ พึงจะได้รับหลังแบ่งแก่จำเลยที่ ๑ กึ่งหนึ่งแล้ว คนละ ๑๑,๘๗๕ หุ้น ดังนั้นจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ย่อมถูกกำจัดมิให้รับมรดกของผู้ตายเพียงบางส่วน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘๗</u>

กรณียังไม่แน่ชัดว่าจำเลยเป็นคนพูดในทำนองถากถางบิดาของผู้เสียหายที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นหรือไม่ การที่ผู้เสียหายสรุปเอาเองว่าจำเลยน่าจะเป็นคนพูด แล้วเดินเข้าไปหาพร้อมใช้ค้อนตีไปที่หน้าจำเลยโดยยังไม่อาจรับฟังได้ว่าเกิดจากการยั่วยุของจำเลยโดยตรง จำเลยชอบที่จะป้องกันตัวได้ แม้จะเกิดการชกต่อยกัน แต่ก็เป็นเรื่องที่ต่อเนื่องจากการกระทำของผู้เสียหาย จำเลยซึ่งยังไม่ทันตั้งตัวย่อมจำเป็นที่จะปัดป้องตัวเอง จึงมีสิทธิป้องกันตนจากภยันตรายอันละเมิดต่อกฎหมายได้ แต่เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้เสียหายจะกระทำการอื่นใดอีก การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงไปที่ผู้เสียหายทั้งที่สามารถหยุดยั้งการกระทำของผู้เสียหายโดยวิธีอื่นได้ จึงเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๕ / ๒๕๖๓ ไม่แน่ชัดว่าผู้ใดเป็นผู้ที่พูดจาในทำนองถากถางบิดาของผู้เสียหายที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งสภาท้องถิ่น หากพิจารณาจากคำพูดก็มุ่งเจาะจงไปที่นาย อ. บิดาของผู้เสียหายเสียมากกว่า ทั้งเมื่อคนที่พูดก็ยังไม่แน่ชัดว่าจำเลยเป็นคนพูดหรือไม่ การที่ผู้เสียหายสรุปเอาเองว่าจำเลยน่าจะเป็นคนพูด แล้วเดินเข้าไปหาจำเลยพร้อมกับใช้ค้อนตีไปที่จำเลย อันถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ยังไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นเพราะเกิดจากการยั่วยุของจำเลยโดยตรง การที่ผู้เสียหายใช้ค้อนเข้าไปตีในบริเวณหน้าของจำเลย จำเลยก็ชอบที่จะป้องกันตัวได้ แม้จะเกิดการชกต่อยกันขึ้นระหว่างจำเลยกับผู้เสียหายภายหลังจากค้อนกระเด็นออกจากมือผู้เสียหายไปแล้ว ก็เป็นการชกต่อยที่ต่อเนื่องอันเกิดจากการกระทำของผู้เสียหายที่ก่อขึ้นก่อนจากลักษณะของการเข้าทำร้ายของผู้เสียหายในภาวะเช่นนั้นโดยที่จำเลยยังไม่ได้ทันตั้งตัว จำเลยก็ย่อมจำเป็นที่จะปัดป้องตัวเองเท่าที่มีอยู่ในสภาวะที่สามารถกระทำได้ ทั้งผู้เสียหายเองก็มีความสูงกว่าจำเลย จำเลยจึงมีสิทธิป้องกันตนจากภยันตรายอันละเมิดต่อกฎหมายได้ แต่เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้เสียหายจะกระทำการอย่างใดอีกอันแสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่าเจตนาจะทำร้ายจำเลยเพิ่มเติมอีก การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงไปที่ผู้เสียหายในขณะนั้นทั้งที่จำเลยสามารถหยุดยั้งการกระทำของผู้เสียหายโดยวิธีอื่นได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการป้องกันตัวเกินสมควรแก่เหตุตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๙

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘๘</u>

จำเลยรับว่าเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของโจทก์ ซึ่งตาม ป.พ.พ. บัญญัติว่า กรรมการต้องจัดให้ถือบัญชีจำนวนเงินที่กฎหมายกำหนดไว้ และต้องจัดให้ถือบัญชีจำนวนเงินที่บริษัทได้รับและได้จ่าย ทั้งรายการอันเป็นเหตุ

ให้รับหรือจ่ายเงินทุกรายไป จำเลยจึงมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลการจัดทำบัญชีโดยตรง รายการใช้จ่ายเงินย่อมอยู่ในความรู้เห็นของจำเลยโดยเฉพาะ จำเลยจึงมีภาระการพิสูจน์ การใช้จ่ายเงินในบัญชีของโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๑ / ๒๕๖๓ จำเลยให้การยอมรับว่าจำเลยเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของโจทก์ มีอำนาจควบคุมการดำเนินธุรกิจ การเงิน การบัญชี รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินของโจทก์ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๖๘ (๒) บัญญัติว่า กรรมการต้องจัดให้ถือบัญชีจำนวนเงินที่กฎหมายกำหนดไว้ และมาตรา ๑๒๐๖ (๑) บัญญัติว่า กรรมการต้องจัดให้ถือบัญชีจำนวนเงินที่บริษัทได้รับและได้จ่าย ทั้งรายการอันเป็นเหตุให้รับหรือจ่ายเงินทุกรายไป จำเลยในฐานะกรรมการจึงมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลการจัดทำบัญชีโดยตรง รายการใช้จ่ายเงินย่อมอยู่ในความรู้เห็นของจำเลยโดยเฉพาะ จำเลยมีภาระการพิสูจน์การใช้จ่ายเงินในบัญชีของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๘๙</u>

โจทก์คงมีแต่เจ้าพนักงานตำรวจผู้ร่วมจับกุมเป็นพยานเบิกความทำนองเดียวกันว่า พยานทั้งสองร่วมกันจับกุมนาย ผ. พร้อมยึดเมทแอมเฟตามีนที่จะนำมาจำหน่ายให้แก่ผู้มีชื่อไว้เป็นของกลาง นาย ผ. ให้การรับว่ารับเมทแอมเฟตามีนมาจากจำเลยให้มาจำหน่าย จึงเป็นเพียงพยานบอกเล่ามีน้ำหนักน้อย แม้โจทก์จะมีพนักงานสอบสวนเป็นพยานเบิกความว่าได้สอบคำให้การนาย ผ. ไว้โดยให้การทำนองเดียวกัน แต่บันทึกคำให้การดังกล่าวถือเป็นคำซัดทอดของผู้ร่วมกระทำความผิดและเป็นพยานบอกเล่าซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟัง ทั้งจำเลยไม่มีโอกาสถามค้านถ้อยคำของนาย ผ. พยานหลักฐานของโจทก์ไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะรับฟังได้โดยลำพัง จึงยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยร่วมกับนาย ผ. กระทำความผิดหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙ / ๒๕๖๓ โจทก์คงมีแต่ร้อยตำรวจเอก อ. และร้อยตำรวจเอก ธ. ผู้ร่วมจับกุมเป็นพยานเบิกความทำนองเดียวกันว่า พยานทั้งสองร่วมกันจับกุมนาย ผ. พร้อมยึดเมทแอมเฟตามีนที่จะนำมาจำหน่ายให้แก่ผู้มีชื่อไว้เป็นของกลาง สอบถามนาย ผ. ให้การรับว่าได้รับเมทแอมเฟตามีนมาจากจำเลยให้มาจำหน่าย พยานโจทก์ทั้งสองจึงเป็นเพียงพยานบอกเล่ามีน้ำหนักน้อย แม้โจทก์จะมีร้อยตำรวจเอก ล. พนักงานสอบสวนเป็นพยานเบิกความว่าได้สอบคำให้การนาย ผ. ไว้โดยนาย ผ. ให้การว่าตนรับเมทแอมเฟตามีนของกลางมาจากจำเลยเพื่อนำไปส่งมอบให้แก่ผู้มีชื่อตามบันทึกคำให้การของนาย ผ. แต่คำให้การดังกล่าวถือว่าเป็นคำซัดทอดของผู้ร่วมกระทำความผิดและเป็นพยานบอกเล่าซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟัง ทั้งจำเลยไม่มีโอกาสถามค้านถ้อยคำของนาย ผ. เมื่อคำเบิกความของพยานโจทก์และพยานหลักฐานของโจทก์ข้างต้นล้วนเป็นพยานบอกเล่าซึ่งมีน้ำหนักน้อยและมีพิรุธแล้ว กรณีจึงไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะรับฟังโดยลำพังได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ และมาตรา ๒๒๗/๑ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมายังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยร่วมกับนาย ผ. กระทำความผิดหรือไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙๐</u>

โจทก์มีเจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมสองนายเบิกความทำนองเดียวกันยืนยันว่า ขณะตรวจค้นจับกุมและสอบนางสาว ข. ได้ความว่า ตนรับจ้างจำเลยไปรับเมทแอมเฟตามีนจากชายไม่ทราบชื่อจริงและชื่อสกุล โดยแจ้งหมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยและชายไม่ทราบชื่อ จากการตรวจสอบข้อมูลการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของนางสาว ข. พบรายการโทรศัพท์เข้าออกกับจำเลยและชายไม่ทราบชื่อดังกล่าว ทั้งยังยืนยันภาพจำเลยจากข้อมูลทะเบียนราษฎรว่าเป็นคนที่ว่าจ้างให้ตนไปรับเมทแอมเฟตามีน ชั้นสอบสวนนางสาว ข. ให้การรับสารภาพในฐานะผู้ต้องหาต่อหน้าทนายความซึ่งได้ลงชื่อไว้ในบันทึกคำให้การ และยังให้การในฐานะพยานยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวเจือสมกับคำเบิกความของผู้จับกุม และยังเบิกความด้วยว่าตนให้การด้วยความสมัครใจ นางสาว ข. เป็นญาติกับจำเลยและไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกัน จึงไม่มีเหตุที่จะปรักปรำจำเลย ขณะให้การก็เพิ่งถูกจับกุม จึงเชื่อว่าคำให้การชั้นสอบสวนเป็นความจริงยิ่งกว่าคำเบิกความ แม้คำให้การรับสารภาพนั้นเป็นคำซัดทอดของผู้กระทำความผิดและพยานบอกเล่า แต่เป็นการเล่าถึงรายละเอียดพฤติการณ์แห่งคดีและมิได้ซัดทอดเพื่อให้ตนพ้นผิด จึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือและรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕ / ๒๕๖๓ โจทก์มีร้อยตำรวจโท ด. และดาบตำรวจ ศ. ผู้จับกุมเบิกความทำนองเดียวกันยืนยันว่า ขณะตรวจค้นและจับกุมนางสาว ข. นั้น จากการสอบนางสาว ข. ได้ความว่า นางสาว ข. รับจ้างจำเลยไปรับเมทแอมเฟตามีนจากชายไม่ทราบชื่อจริงและชื่อสกุล นางสาว ข. แจ้งหมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยและชายไม่ทราบชื่อ จากการตรวจสอบข้อมูลการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของนางสาว ข. พบรายการโทรศัพท์เข้าและออกระหว่างนางสาว ข. กับจำเลยและชายไม่ทราบชื่อดังกล่าวตามภาพถ่ายข้อมูลการใช้โทรศัพท์ เมื่อนำภาพจำเลยจากข้อมูลทะเบียนราษฎรให้นางสาว ข. ดูก็ยืนยันว่าจำเลยเป็นคนที่ว่าจ้างให้นางสาว ข. ไปรับเมทแอมเฟตามีน ในชั้นสอบสวนนางสาว ข. ให้การรับสารภาพ ในฐานะผู้ต้องหาตามบันทึกคำให้การต่อหน้าทนายความซึ่งได้ลงชื่อไว้ในบันทึกคำให้การ และนางสาว ข. ยังให้การในฐานะพยานโดยให้การยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นเจือสมกับคำเบิกความของร้อยตำรวจโท ด. และดาบตำรวจ ศ. นางสาว ข. เบิกความด้วยว่าตนให้การดังกล่าวด้วยความสมัครใจ มิได้ถูกข่มขู่หรือบังคับแต่อย่างใด ประกอบกับจำเลยเองเป็นญาติกับน้องเขยของนางสาว ข. และไม่ปรากฏว่าเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกันมาก่อน จึงไม่มีเหตุน่าระแวงว่านางสาว ข. จะให้การปรักปรำจำเลยให้ต้องรับโทษ อีกทั้งขณะให้การนางสาว ข. เพิ่งถูกจับกุม คงยังไม่ทันคิดที่จะปั้นแต่งเรื่องขึ้น จึงเชื่อว่าคำให้การในชั้นสอบสวนของนางสาว ข. ที่ว่าจำเลยเป็นผู้ว่าจ้างให้นางสาว ข. ไปรับเมทแอมเฟตามีนเป็นความจริงยิ่งกว่าคำเบิกความของนางสาว ข. แม้คำให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนของนางสาว ข. เป็นคำซัดทอดของผู้กระทำความผิดและเป็นเพียงพยานบอกเล่าก็ตาม แต่เป็นการเล่าถึงรายละเอียดพฤติการณ์แห่งคดีและมิใช่คำซัดทอดเพื่อให้ตนพ้นผิดแต่อย่างใด ทั้งเมื่อพิเคราะห์ตามสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อมของพยานดังกล่าว น่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๑) คำให้การของนางสาว ข. จึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือและรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙๑</u>

จำเลยพูดกับนางสาว ส.ว่า “พวกเธอไปสังสรรค์กับพวกค้ายาทำไม” “เธอรู้ไหมพวกเต็นท์รถค้ายา” ตามบริบทที่จำเลยกล่าว หมายถึง การซื้อขายยาเสพติดให้โทษ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมาย อันเป็นการกระทำความผิดอาญาร้ายแรง การกระทำของจำเลยจึงเป็นการใส่ความโจทก์ทั้งสองต่อนางสาว ส. โดยประการที่น่าจะทำให้โจทก์ทั้งสองเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง อันเป็นการกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๕๒ / ๒๕๖๓ จำเลยพูดกับนางสาว ส.ว่า “พวกเธอไปสังสรรค์กับพวกค้ายาทำไม” “เธอรู้ไหมพวกเต็นท์รถค้ายา” คำว่า “ยา” ตามบริบทที่จำเลยกล่าว หมายถึง ยาเสพติดให้โทษ ซึ่งคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ” หมายถึงสารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ รวมทั้งพืช ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ “ค้ายา” หมายถึง การซื้อขายยาเสพติดให้โทษ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมาย อันเป็นการกระทำความผิดอาญาร้ายแรง การกระทำของจำเลยจึงเป็นการใส่ความโจทก์ทั้งสองต่อนางสาว ส. โดยประการที่น่าจะทำให้โจทก์ทั้งสองเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง อันเป็นการกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙๒</u>

การที่จำเลยที่ ๑ ขับรถกระบะไล่ติดตามรถจักรยานยนต์ของนาย น. ฝ่ายที่ขับรถหนีก็ต้องใช้ความเร็วเพื่อหลบหนี ส่วนฝ่ายติดตามก็ใช้ความเร็วเพื่อติดตามให้ทัน บ่งชี้ว่ารถทั้งสองคันต้องใช้ความเร็วสูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งรถกระบะต้องใช้ความเร็วสูงกว่าจึงชนท้ายรถจักรยานยนต์และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนหน้าของรถกระบะอย่างรุนแรง จากแรงชนทำให้นาย น. กระเด็นตกจากรถไปกระแทกที่กระโปรงหน้ารถกระบะแล้วตกลงที่พื้นหมดสติไป ส่อแสดงให้เห็นเจตนาของจำเลยที่ ๑ ตั้งแต่แรกที่จะขับรถพุ่งเข้าชนท้ายรถของนาย น. และหากนาย น. กระเด็นตกลงที่พื้นในระยะหน้ารถกระบะอาจทำให้รถกระบะทับร่างของนาย น. ถึงแก่ความตาย ก็มีโอกาสเป็นได้ ดังนี้ จำเลยที่ ๑ ย่อมเล็งเห็นผลได้ว่าการกระทำของตนอาจทำให้นาย น. ถึงแก่ความตาย แม้จำเลยที่ ๑ ไม่ได้ถอยรถเพื่อจะทับนาย น. อีกทั้งๆที่มีโอกาสก็ไม่ทำให้ความผิดของจำเลยที่ ๑ เปลี่ยนแปลงไป เพราะเจตนาโดยเล็งเห็นผลมุ่งถึงลักษณะแห่งการกระทำและผลของการกระทำที่อาจเกิดขึ้นเป็นหลัก มิได้มุ่งถึงเจตนาของผู้กระทำเป็นหลัก จึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ มีเจตนาฆ่านาย น. ส่วนจำเลยที่ ๑ กระทำโดยบันดาลโทสะหรือไม่นั้น ได้ความว่า ก่อนเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ได้ขับรถกระบะเบียดรถจักรยานยนต์ของนาย น. เมื่อนาย น.ใช้อาวุธปืนยิง จำเลยที่ ๑ ก็ได้เลี้ยวรถและขับไล่ตามรถจักรยานยนต์ของนาย น. พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการ สมัครใจวิวาทและจำเลยที่ ๑ เป็นฝ่ายก่อเหตุขึ้นก่อน ไม่อาจถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ ถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม จึงไม่อาจอ้างเหตุบันดาลโทสะได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๗ / ๒๕๖๓ ตามรายงานการตรวจพิสูจน์รถกระบะได้รับความเสียหายด้านหน้ามากพอสมควร บริเวณกันชนหน้าหน้ากากหน้าแตกหัก และฝากระโปรงหน้าบุบยุบ ส่วนรถจักรยานยนต์ได้รับความเสียหาย บริเวณบังโคลนล้อหลัง ไฟท้ายแตกหัก และวงล้อหลังแตกหัก นาย น. เบิกความว่า เมื่อยิงปืนแล้วได้ขับรถหนีด้วยความเร็วประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และขณะที่ถูกชนก็มีความเร็วเช่นเดียวกัน ส่วนโจทก์ร่วมก็เบิกความว่า ขับรถหนีด้วยความเร็วประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง จำเลยที่ ๓ เบิกความว่า ขณะที่รถกระบะชนท้ายรถจักรยานยนต์นั้น รถกระบะมีความเร็วประมาณ ๘๐ ถึง ๙๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เชื่อได้ว่าการที่ทั้งสองฝ่ายขับรถไล่ติดตามกันมา ฝ่ายที่ขับรถหนีก็ต้องใช้ความเร็วเพื่อหลบหนี ส่วนฝ่ายติดตามก็ใช้ความเร็วเพื่อติดตามให้ทัน บ่งชี้ว่ารถทั้งสองคันต้องใช้ความเร็วสูงมากไม่ต่ำกว่าความเร็วที่พยานแต่ละคนเบิกความมา และรถกระบะต้องใช้ความเร็วสูงกว่าจึงชนท้ายรถจักรยานยนต์และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนหน้าของรถกระบะได้เช่นนั้น การชนอย่างรุนแรงทำให้นาย น. กระเด็นตกจากรถไปกระแทกที่กระโปรงหน้ารถกระบะแล้วตกลงที่พื้นหมดสติไป ส่อแสดงให้เห็นเจตนาของจำเลยที่ ๑ ตั้งแต่แรกที่จะขับรถพุ่งเข้าชนท้ายรถของนาย น. และหากนาย น. กระเด็นตกลงที่พื้นในระยะหน้ารถกระบะอาจทำให้รถกระบะทับร่างของนาย น. ถึงแก่ความตายก็มีโอกาสเป็นได้อีกด้วย ดังนี้ จำเลยที่ ๑ ย่อมเล็งเห็นผลได้ว่าการกระทำของจำเลยที่ ๑ อาจทำให้นาย น. ถึงแก่ความตายได้ แม้จะรับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ ไม่ได้ขับรถถอยหลังเพื่อจะทับนาย น. ให้ถึงแก่ความตาย ทั้งๆที่มีโอกาสที่จะกระทำได้ ก็ไม่ทำให้ความผิดของจำเลยที่ ๑ เปลี่ยนแปลงไป เพราะเจตนาโดยเล็งเห็นผลนั้นมุ่งถึงลักษณะแห่งการกระทำและผลของการกระทำที่อาจเกิดขึ้นเป็นหลัก มิได้มุ่งถึงเจตนาของผู้กระทำเป็นหลัก จึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ มีเจตนาฆ่านาย น. ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ ๑ ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นการกระทำโดยบันดาลโทสะหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความว่า ก่อนเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ได้ขับรถกระบะเบียดรถจักรยานยนต์ของนาย น. เมื่อนาย น. ใช้อาวุธปืนยิง จำเลยที่ ๑ ก็ได้เลี้ยวรถและขับไล่ตามรถจักรยานยนต์ของนาย น. พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการที่จำเลยที่ ๑ สมัครใจวิวาทและจำเลยที่ ๑ เป็นฝ่ายก่อเหตุขึ้นก่อนจึงไม่อาจถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ ถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม จึงไม่อาจอ้างเหตุบันดาลโทสะได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙๓</u>

แม้ผู้เสียหายซึ่งอายุ ๑๒ ปีเศษ ไปที่ร้านจำเลยเองและยอมให้จำเลยพยายามกระทำชำเราและกระทำอนาจาร แต่ผู้เสียหายยังไม่พ้นจากความปกครองดูแลของมารดา จำเลยจึงมีความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากมารดาเพื่อการอนาจาร และแม้ผู้เสียหายยินยอมให้จำเลยกระทำความผิดดังกล่าวก็ยังถือว่าเป็นการทำละเมิด มารดามีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยแทนผู้เสียหายได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๘๖ / ๒๕๖๒ แม้ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กอายุ ๑๒ ปีเศษ ยังไม่เกิน ๑๕ ปี ไปที่ร้านจำเลยเองยินยอมให้จำเลยพยายามกระทำชำเราและกระทำอนาจาร แต่ผู้เสียหายยังไม่พ้นจากความปกครองดูแลของมารดา ถือได้ว่าจำเลยพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากมารดาเพื่อการอนาจาร การกระทำของ

จำเลยเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม แต่ไม่เป็นความผิดฐานพาผู้เสียหายที่ ๒ ไปเพื่อการอนาจารตามมาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรคสอง

แม้ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กอายุ ๑๒ ปีเศษ ยินยอมให้จำเลยพยายามกระทำชำเราและกระทำอนาจาร การกระทำของจำเลยก็ถือว่าเป็นการทำที่ละเมิดต่อกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ มารดาของผู้เสียหายไม่สิ้นสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยแทนผู้เสียหาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙๔</u>

สัญญาสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันตามกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ของสมาคมประกันวินาศภัย มีวัตถุประสงค์จำกัดขอบเขตการสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันเพียงเท่าจำนวนเงินเอาประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยเท่านั้น โจทก์ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิจากผู้เอาประกันภัยฟ้องไล่เบี้ยเอาจากจำเลยที่ ๑ ผู้กระทำละเมิดในค่าเสียหายส่วนเกินจากที่สละสิทธิเรียกร้องตามสัญญาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๙/๒๕๖๒ สัญญาสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันตามกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ของสมาคมประกันวินาศภัย มีวัตถุประสงค์จำกัดขอบเขตการสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันในระหว่างผู้เข้าร่วมสัญญา ผู้เอาประกันภัย และบุคคลซึ่งต้องรับผิดต่อเหตุละเมิดเพียงเท่าจำนวนเงินเอาประกันภัยคุ้มครองความรับผิดต่อบุคคลภายนอกที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยของผู้ร่วมสัญญาฝ่ายที่ต้องรับผิดเท่านั้น หาใช่สละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทั้งหมดไม่ โจทก์ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิจากผู้เอาประกันภัยฟ้องไล่เบี้ยเอาจากจำเลยที่ ๑ ผู้กระทำละเมิดในค่าเสียหายส่วนเกินจากที่สละสิทธิเรียกร้องตามสัญญาได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘๘๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙๕</u>

ตามสัญญาค้ำประกันการเช่าซื้อรถยนต์ ระบุว่า "บรรดาหนังสือต่างๆ ที่ผู้ให้เช่าซื้อส่งไปยังที่อยู่ของผู้ค้ำประกันตามสัญญานี้ ไม่ว่าจะมีผู้รับหรือไม่ ถือว่าส่งโดยชอบ เมื่อโจทก์ส่งหนังสือทวงถามและบอกเลิกสัญญาไปยังจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันตามที่อยู่ในสัญญาแล้ว แม้ทางไปรษณีย์จะคืนหนังสือเนื่องจากจำเลยที่ ๒ ไม่มารับ ก็ต้องถือว่าจำเลยที่ ๒ ได้รับหนังสือโดยชอบแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ ผู้เช่าซื้อผิดนัดและโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเมื่อพ้น ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ จึงหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน แต่สำหรับหนี้การส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อและหากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนนั้นถือเป็นหนี้ประธาน จำเลยที่

๒ ยังไม่หลุดพ้น ส่วนหนี้ค่าขาดประโยชน์ถือเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ จำเลยที่ ๒ จึงหลุดพ้นจากความรับผิดเฉพาะที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๐/๒๕๖๒ ตามสัญญาค้ำประกันการเช่าซื้อรถยนต์ ข้อ ๘ ระบุว่า "บรรดาหนังสือ จดหมาย คำบอกกล่าวใดๆ ของเจ้าของที่ส่งไปยังที่อยู่ของข้าพเจ้าตามสัญญานี้ โดยส่งเองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือไม่ลงทะเบียนไม่ว่าจะถึงตัวหรือไม่ถึงตัว และไม่ว่าจะมีผู้รับหรือไม่มีผู้ใดยอมรับไว้ หรือไม่ยอมมารับภายในกำหนดไปรษณีย์แจ้งให้มารับ ... ข้าพเจ้ายินยอมผูกพันให้ถือว่าหนังสือ จดหมาย หรือคำบอกกล่าวใดๆ นั้น ได้ส่งให้ข้าพเจ้าโดยชอบแล้ว" ข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือขอให้ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาพร้อมใบตอบรับว่าโจทก์ได้ส่งไปตามที่อยู่ที่จำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันแจ้งไว้ในสัญญาค้ำประกันดังกล่าวแล้ว แม้ทางไปรษณีย์จะคืนหนังสือที่ส่งไปให้จำเลยที่ ๒ เนื่องจากจำเลยที่ ๒ ไม่มารับภายในกำหนดก็ตาม ก็ต้องถือว่าจำเลยที่ ๒ ได้รับหนังสือบอกกล่าวโดยชอบแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ให้รับผิดตามสัญญาค้ำประกันได้ แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ ผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จึงพ้นกำหนดเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ จึงหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลา ๖๐ วัน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคสอง สำหรับหนี้การส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อและหากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนถือเป็นหนี้ประธาน แม้โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวแก่จำเลยที่ ๒ เกิน ๖๐ วัน นับแต่ผิดนัดก็ตาม จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันย่อมไม่หลุดพ้น ส่วนหนี้ค่าขาดประโยชน์ถือเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ จำเลยที่ ๒ จึงหลุดพ้นจากความรับผิดเฉพาะที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙๖</u>

จำเลยที่ ๑ ทำสัญญากู้ยืมเงินและรับเงินยืม ๔๐,๐๐๐ บาท ไปจากโจทก์ในวันทำสัญญา หนี้เงินกู้จึงสมบูรณ์ จำเลยที่ ๒ และ ส. ผู้ค้ำประกัน ย่อมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้นั้น ทั้งผู้ค้ำประกันมิได้มีหนี้ที่จะต้องปฏิบัติต่อเจ้าหนี้โดยอาศัยความสามารถหรือคุณสมบัติบางอย่างซึ่งต้องกระทำเป็นการเฉพาะตัว แต่เป็นความผูกพันต่อเจ้าหนี้ในทางทรัพย์สินเท่านั้นซึ่งจะหลุดพ้นจากความรับผิดเมื่อหนี้ของลูกหนี้ระงับสิ้นไป แม้ภายหลังทำสัญญาค้ำประกันโจทก์และจำเลยที่ ๑ ต่างไม่ถือเอากำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาเป็นข้อสำคัญ อันหมายถึงสัญญากู้มิได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ ผิดนัดและโจทก์บอกเลิกสัญญาแล้ว แม้จะเป็นเวลาภายหลังจาก ส. ถึงแก่ความตายก็ตาม หนี้กู้ยืมดังกล่าวก็ยังคงสมบูรณ์และสัญญาค้ำประกันมิได้ระงับไปเพราะความตายของ ส. ดังนั้น สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดต่าง ๆ ตามสัญญาค้ำประกันจึงเป็นกองมรดกของ ส. ผู้ตายและตกทอดแก่ทายาท โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๓ ในฐานะผู้จัดการมรดกของ ส. เพื่อบังคับตามสิทธิเรียกร้องจากกองมรดกของ ส. ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๖๓ / ๒๕๖๒ จำเลยที่ ๑ ทำสัญญากู้ยืมเงินและรับเงินยืม ๔๐,๐๐๐ บาท ไปจากโจทก์แล้วในวันทำสัญญา หนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นอันสมบูรณ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง จำเลยที่ ๒ และ ส. ผู้ค้ำประกัน ย่อมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้นั้นตามมาตรา ๖๘๐ วรรคหนึ่ง ผู้ค้ำประกันหาได้มีหนี้ที่จะต้องปฏิบัติต่อเจ้าหนี้โดยอาศัยความสามารถหรือคุณสมบัติบางอย่างซึ่งต้องกระทำเป็นการเฉพาะตัวไม่ จึงถือได้ว่าเป็นความผูกพันต่อเจ้าหนี้ในทางทรัพย์สินเท่านั้น ผู้ค้ำประกันจะหลุดพ้นจากความรับผิดเมื่อหนี้ของลูกหนี้ระงับสิ้นไปตามมาตรา ๖๙๘ แม้ภายหลังทำสัญญาค้ำประกันจะได้ความว่าโจทก์และจำเลยที่ ๑ ต่างไม่ถือเอากำหนดเวลาในการชำระหนี้ตามสัญญาเป็นข้อสำคัญอีกต่อไป อันมีความหมายว่า สัญญากู้ยืมเงินเป็นสัญญาที่มิได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ ผิดนัดในเวลาต่อมาและโจทก์บอกเลิกสัญญา ซึ่งเป็นเวลาภายหลังจากวันที่ ส. ถึงแก่ความตายไปแล้วก็ตาม แต่เมื่อหนี้กู้ยืมดังกล่าวยังคงมีอยู่อย่างสมบูรณ์ตั้งแต่ก่อนวันที่ ส. จะถึงแก่ความตาย และสัญญาค้ำประกันก็หาได้ระงับไปเพราะความตายของ ส. ไม่ สิทธิหน้าที่และความรับผิดต่าง ๆ ตามสัญญาค้ำประกันที่ ส. ทำกับโจทก์จึงเป็นกองมรดกของผู้ตายและตกทอดแก่ทายาทตามมาตรา ๑๕๙๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๖๐๐ โจทก์จึงชอบที่จะฟ้องจำเลยที่ ๓ ในฐานะผู้จัดการมรดกของ ส. เพื่อบังคับตามสิทธิเรียกร้องของตนที่มีและได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินในกองมรดกของ ส. ตามมาตรา ๑๗๓๔ และมาตรา ๑๗๓๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙๗</u>

จำเลยซื้อที่ดินพิพาทโดยไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ นิติกรรมดังกล่าวจึงตกเป็นโมฆะ แต่เมื่อผู้ขายได้ส่งมอบที่ดินให้เข้าครอบครองปลูกสร้างบ้านอยู่อาศัยใช้ประโยชน์โดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี จำเลยย่อมได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครอง แต่การได้กรรมสิทธิ์ในกรณีดังกล่าวเป็นการได้มาโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม เมื่อยังมิได้จดทะเบียนจะมีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนไม่ได้ และจำเลยจะยกเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตแล้วไม่ได้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นกระทำการโดยไม่สุจริต ในการขายทอดตลาดที่ดินพิพาทตามคำสั่งศาลชั้นต้น ผู้ซื้อซึ่งเป็นบุคคลภายนอกย่อมได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่ากระทำการโดยสุจริต จำเลยอ้างว่าผู้ซื้อและโจทก์ร่วมกันกระทำการโดยไม่สุจริตจึงมีภาระการพิสูจน์ เมื่อโจทก์รับโอนที่ดินพิพาทต่อมา ซึ่งถือเป็นผู้สืบสิทธิของผู้ซื้อได้รับโอนไว้โดยสุจริตเช่นกัน กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทของผู้ซื้อและโจทก์ย่อมได้รับความคุ้มครอง จำเลยไม่อาจยกขึ้นต่อสู้ผู้ซื้อและโจทก์ได้ และเมื่อจำเลยครอบครองที่ดินพิพาทนับแต่วันที่ผู้ซื้อโอนกรรมสิทธิ์ให้โจทก์ถึงวันที่จำเลยได้รับหนังสือบอกกล่าวให้ออกจากที่ดินพิพาทยังไม่ครบ ๑๐ ปี จำเลยย่อมไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ในช่วงหลังนี้ และเมื่อโจทก์บอกกล่าวให้จำเลยพร้อมบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทแล้วจำเลยเพิกเฉย โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องจำเลยและบริวารให้ออกจากที่ดินพิพาท กับเรียกร้องค่าขาดประโยชน์จากการใช้ที่ดินพิพาทได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๑๔๐/๒๕๖๒ จำเลยซื้อขายที่ดินพิพาทโดยไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ นิติกรรมดังกล่าวจึงตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๖ วรรคหนึ่ง แต่ผู้ขายได้ส่งมอบที่ดินพิพาทให้เข้าครอบครองปลูกสร้างบ้านอยู่อาศัยใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี จำเลยย่อมได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๒ แต่การได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทกรณีดังกล่าวเป็นการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมเมื่อยังมิได้จดทะเบียนจะมีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนไม่ได้ และสิทธิอันยังมิได้จดทะเบียนนั้น จำเลยจะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตแล้วไม่ได้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าบุคคลภายนอกกระทำการโดยไม่สุจริตตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๓๐๐ ในการขายทอดตลาดที่ดินพิพาทตามคำสั่งศาลชั้นต้น กองทุนรวม บ. ผู้ซื้อซึ่งเป็นบุคคลภายนอกย่อมได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าเป็นผู้กระทำการโดยสุจริตตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖ จำเลยกล่าวอ้างว่ากองทุนรวม บ. และโจทก์ร่วมกันกระทำการโดยไม่สุจริตจึงมีภาระการพิสูจน์ กองทุนรวม บ. ซื้อที่ดินพิพาทโดยสุจริตในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล และโจทก์ผู้รับโอนที่ดินพิพาทต่อมา ซึ่งถือว่าเป็นผู้สืบสิทธิของกองทุนรวม บ. ได้กระทำการรับโอนไว้โดยสุจริตเช่นกัน กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทของกองทุนรวม บ. และของโจทก์ย่อมได้รับความคุ้มครองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๐ การที่จำเลยซึ่งซื้อที่ดินพิพาทและเข้าทำประโยชน์ปลูกบ้านอยู่อาศัยจนได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครอง เมื่อยังไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่อาจยกขึ้นต่อสู้กองทุนรวม บ. บุคคลภายนอกผู้ซื้อที่ดินพิพาทโดยสุจริตในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลและต่อสู้โจทก์ซึ่งเป็นผู้สืบสิทธิโดยสุจริตได้และการที่จำเลยครอบครองที่ดินพิพาทนับแต่วันที่กองทุนรวม บ. โอนกรรมสิทธิ์ให้โจทก์ถึงวันที่จำเลยได้รับหนังสือบอกกล่าวให้ออกจากที่ดินพิพาทยังไม่ครบ ๑๐ ปี จำเลยย่อมไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ในช่วงหลังนี้ ดังนั้น เมื่อโจทก์บอกกล่าวให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทแล้ว แต่จำเลยยังคงเพิกเฉยย่อมเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องจำเลยและบริวารให้ออกจากที่ดินพิพาทได้ ทั้งมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายเป็นค่าขาดประโยชน์จากการใช้ที่ดินพิพาทได้ด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙๘</u>

จำเลยที่ ๑ หลอกลวงให้โจทก์โอนที่ดินแก่จำเลยที่ ๑ และได้นำไปจำนองกับจำเลยที่ ๒ ศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ที่พิพากษาในคดีอาญาว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดฐานฉ้อโกงลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ กับให้จำเลยที่ ๑ จดทะเบียนโอนที่ดินดังกล่าวคืนให้แก่โจทก์โดยปราศจากภาระผูกพันใด ๆ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ในคดีแพ่งว่า มีเหตุให้เพิกถอนการจำนองที่ดินพิพาทระหว่างจำเลยที่ ๑ กับที่ ๒ และจำเลยที่ ๒ ต้องคืนโฉนดที่ดินพิพาทแก่โจทก์หรือไม่ แม้โจทก์ทำนิติกรรมโอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๑ โดยถูกหลอกลวง ซึ่งเป็นกลฉ้อฉลอันตกเป็นโมฆียะกรรม แต่นิติกรรมนั้นยังมีผลสมบูรณ์ใช้ได้จนกว่าจะถูกบอกล้างโดย

ชอบ ขณะที่จำเลยที่ ๑ จำนองที่ดินพิพาทต่อจำเลยที่ ๒ นั้น จำเลยที่ ๑ ยังมีชื่อเป็นเจ้าของ สัญญาจำนองจึงสมบูรณ์ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย แม้ที่ดินพิพาทจะได้โอนกลับไปเป็นของโจทก์ในภายหลังนิติกรรมจำนองย่อมตกติดมาด้วย โจทก์ไม่อาจยกเอาเหตุโมฆียะที่โจทก์บอกล้างนิติกรรมดังกล่าวขึ้นต่อสู้จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกได้ โจทก์จึงไม่มีสิทธิขอให้เพิกถอนนิติกรรมจำนองที่ดินพิพาท ดังนี้ จำเลยที่ ๒ จึงมีสิทธิยึดถือต้นฉบับโฉนดที่ดินพิพาทได้จนกว่าจะมีการไถ่ถอนจำนอง

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๒๒/๒๕๖๒ จำเลยที่ ๑ โดยทุจริตหลอกลวงให้โจทก์โอนที่ดินแก่จำเลยที่ ๑ ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จว่าจะใช้โฉนดที่ดินดังกล่าวไปขอสินเชื่อจากธนาคารเพื่อนำเงินมาลงทุนทำธุรกิจโดยจะไม่นำที่ดินดังกล่าวไปก่อภาระผูกพันใด ๆ เมื่อธนาคารอนุมัติเงินแล้วจะโอนที่ดินคืนแก่โจทก์และจำเลยที่ ๑ ได้จำนองที่ดินกับจำเลยที่ ๒ ซึ่งจำเลยที่ ๑ รู้อยู่แล้วว่าทำให้โจทก์ซึ่งพักอาศัยอยู่ในที่ดินแปลงดังกล่าวเสียหาย โจทก์จึงฟ้องจำเลยที่ ๑ เป็นคดีอาญาต่อศาลชั้นต้น ขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ ในข้อหาฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑, ๓๔๑ และขอให้จำเลยที่ ๑ โอนที่ดินดังกล่าวคืนแก่โจทก์โดยปลอดภาระผูกพันใด ๆ ต่อมาศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ที่พิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๙๑ ลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๑ จดทะเบียนโอนที่ดินดังกล่าวคืนให้แก่โจทก์โดยปราศจากภาระผูกพันใด ๆ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า มีเหตุให้เพิกถอนการจำนองที่ดินพิพาทระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๒ ต้องคืนโฉนดที่ดินพิพาทแก่โจทก์หรือไม่ เห็นว่า ตามคำฟ้องและคำพิพากษาศาลฎีกา โจทก์ทำนิติกรรมโอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๑ โดยถูกจำเลยที่ ๑ หลอกลวง การแสดงเจตนาทำนิติกรรมดังกล่าวของโจทก์เกิดขึ้นเพราะถูกกลฉ้อฉลของจำเลยที่ ๑ อันเป็นโมฆียะกรรม แต่นิติกรรมดังกล่าวซึ่งเป็นโมฆียะกรรมนั้นยังมีผลสมบูรณ์ใช้ได้จนกว่าจะถูกบอกล้างโดยชอบ ขณะที่จำเลยที่ ๑ จำนองที่ดินพิพาทต่อจำเลยที่ ๒ นั้น จำเลยที่ ๑ ยังมีชื่อเป็นเจ้าของ จึงสมบูรณ์ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย แม้ที่ดินพิพาทจะได้โอนกลับไปเป็นของโจทก์ในภายหลังจากการจำนองนั้นแล้ว นิติกรรมจำนองที่จำเลยที่ ๑ ก่อไว้ย่อมตกติดมาด้วย โจทก์ไม่อาจยกเอาเหตุโมฆียะที่โจทก์บอกล้างนิติกรรมการโอนที่ดินพิพาทระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ นั้นแล้วขึ้นต่อสู้จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๖๐ ประกอบมาตรา ๑๓๒๙ โจทก์จึงไม่มีสิทธิขอให้เพิกถอนนิติกรรมจำนองที่ดินพิพาทที่จำเลยที่ ๒ รับจำนองไว้ (จำเลยที่ ๒ มีสิทธิยึดถือต้นฉบับโฉนดที่ดินพิพาทได้จนกว่าจะมีการไถ่ถอนจำนอง)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๙๙</u>

ก่อนเกิดเหตุจำเลยกับผู้เสียหายอยู่กินกันโดยมิได้จดทะเบียนสมรส และร่วมกันประกอบธุรกิจที่บ้านผู้เสียหาย ทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ระหว่างนั้นย่อมเป็นกรรมสิทธิ์รวมมีส่วนคนละเท่าๆ กัน เมื่อเลิกกันต้องแบ่งคนละครึ่ง การที่จำเลยกับพวกมาขนทรัพย์สินดังกล่าวซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้เสียหายไปเป็นของตนฝ่ายเดียว เป็นการเอาทรัพย์ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริตจึงมีความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๐๒/๒๕๖๓ ก่อนเกิดเหตุจำเลยกับผู้เสียหายอยู่กินกันโดยมิได้จดทะเบียนสมรส และระหว่างอยู่กินด้วยกันร่วมกันลงทุนประกอบกิจการร้านอินเทอร์เน็ตที่บ้านผู้เสียหาย ทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ระหว่างอยู่กินกันฉันสามีภริยา ย่อมเป็นกรรมสิทธิ์รวมโดยแต่ละฝ่ายมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวคนละส่วนเท่าๆ กัน เมื่อเลิกกันต้องแบ่งกรรมสิทธิ์คนละครึ่ง การที่จำเลยกับพวกมาขนทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมขณะอยู่ในความครอบครองของผู้เสียหายไปเป็นของตนฝ่ายเดียวทั้งหมด เป็นการเอาทรัพย์ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต จำเลยจึงมีความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐๐</u>

ตาม ป.พ.พ. บัญญัติกรณีกรรมการทำให้เกิดเสียหายแก่บริษัท บริษัทจะฟ้องเรียกสินไหมทดแทนแก่กรรมการก็ได้ ในกรณีที่บริษัทไม่ยอมฟ้อง ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งคนใดจะเอาคดีนั้นขึ้นว่าก็ได้ เช่นนี้ การเป็นผู้ถือหุ้นที่จะมีสิทธิเรียกให้กรรมการบริษัทรับผิดต้องพิจารณาจากฐานะการเป็นผู้ถือหุ้นมิใช่การส่งใช้เงินค่าหุ้นอันเป็นกระบวนการรวบรวมทุนของบริษัท เมื่อโจทก์ทั้งสองมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นไม่ว่าจะส่งใช้เงินค่าหุ้นครบถ้วนหรือไม่ โจทก์ทั้งสองย่อมมีอำนาจฟ้องให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ รับผิดในฐานะที่เป็นกรรมการทำให้เกิดเสียหายแก่บริษัทได้ แต่สำหรับจำเลยที่ ๓ เป็นบุคคลภายนอก แม้โจทก์ทั้งสองจะอ้างว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ยักยอกเงินบริษัทก็ตาม แต่ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้สิทธิผู้ถือหุ้นฟ้องแทนบริษัทได้ โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๖๑ / ๒๕๖๒ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๖๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้ากรรมการทำให้เกิดเสียหายแก่บริษัท บริษัทจะฟ้องร้องเรียกเอาสินไหมทดแทนแก่กรรมการก็ได้ หรือในกรณีที่บริษัทไม่ยอมฟ้องร้อง ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งคนใดจะเอาคดีนั้นขึ้นว่าก็ได้ เช่นนี้ การเป็นผู้ถือหุ้นที่จะมีสิทธิเรียกให้กรรมการบริษัทรับผิดในกรณีนี้ย่อมต้องพิจารณาจากฐานะการเป็นผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ มิใช่พิจารณาจากการส่งใช้เงินค่าหุ้นอันเป็นกระบวนการในการรวบรวมทุนของบริษัทอีกส่วนหนึ่งซึ่งเมื่อผู้ถือหุ้นยังส่งใช้เงินค่าหุ้นไม่ครบถ้วนย่อมเป็นหน้าที่ของกรรมการบริษัทที่จะดำเนินการเรียกให้ผู้ถือหุ้นส่งใช้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๒๐ และมาตรา ๑๑๒๑ เมื่อโจทก์ทั้งสองมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท ป. ไม่ว่าการถือหุ้นดังกล่าวจะได้มีการส่งใช้เงินค่าหุ้นครบถ้วนหรือไม่ โจทก์ทั้งสองย่อมมีอำนาจฟ้องให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ รับผิดในฐานะที่เป็นกรรมการทำให้เกิดเสียหายแก่บริษัทตามมาตรา ๑๑๖๙ วรรคหนึ่งได้ แต่สำหรับจำเลยที่ ๓ เป็นบุคคลภายนอกมิใช่กรรมการของบริษัท ป. แม้โจทก์ทั้งสองจะอ้างว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งเป็นกรรมการบริษัท ป. ยักยอกเงินของบริษัทไปเป็นประโยชน์ส่วนตนอันเป็นการทำละเมิดต่อบริษัท ป. ก็ตาม แต่ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้สิทธิผู้ถือหุ้นฟ้องแทนบริษัทในกรณีนี้ได้ คำฟ้องโจทก์ทั้งสองเป็นการอาศัยสิทธิในฐานะผู้ถือหุ้นของบริษัทมาก้าวล่วงฟ้องร้องคดีเพื่อบังคับบุคคลภายนอกบริษัทซึ่งไม่อาจกระทำได้เพราะไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๑๖๙ โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีอำนาจฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐๑</u>

แม้โจทก์รับจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างจากจำเลยทั้งสามก่อนพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) ใช้บังคับ แต่การที่โจทก์จะบังคับจำนองก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่ ซึ่งผู้รับจำนองต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควร ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้ แต่เมื่อโจทก์มีหนังสือทวงถามและบอกกล่าวบังคับจำนองกำหนดให้จำเลยทั้งสามชำระหนี้และไถ่ถอนจำนองให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน อันเป็นการกำหนดเวลาน้อยกว่าหกสิบวันซึ่งระบุไว้ชัดเจนแน่นอนแล้ว จึงนำระยะเวลา ๓๐ วัน ตามหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองไปรวมกับระยะเวลาหลังจากนั้นจนถึงวันฟ้องว่าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันแล้วหาได้ไม่ จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสามลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าวตามบทบัญญัติข้างต้น โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๗๐๒ / ๒๕๖๒ แม้โจทก์และจำเลยทั้งสามจดทะเบียนจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินเมื่อ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ก่อนพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับ คือ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ก็ตาม แต่การที่โจทก์ผู้รับจำนองประสงค์จะบังคับจำนองนับจากนั้น โจทก์ก็ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย มาตรา ๗๒๘ วรรคหนึ่ง ที่แก้ไขใหม่ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อจะบังคับจำนองนั้น ผู้รับจำนองต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควร ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้” โดยโจทก์ผู้รับจำนองต้องมีหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองไปยังจำเลยทั้งสามลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควร ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่จำเลยทั้งสามลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวบังคับจำนองนั้น ดังนั้น เมื่อโจทก์มีหนังสือทวงถามและบอกกล่าวบังคับจำนองลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดระยะเวลาให้จำเลยทั้งสามชำระหนี้และไถ่ถอนจำนองให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถามและบอกกล่าวบังคับจำนองดังกล่าว จำเลยทั้งสามได้รับหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙ อันเป็นการกำหนดระยะเวลาน้อยกว่าหกสิบวันซึ่งเป็นกำหนดระยะเวลาที่ระบุไว้ชัดเจนแน่นอนแล้ว จึงนำระยะเวลา ๓๐ วัน ตามหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองไปรวมกับระยะเวลาหลังจากนั้นจนถึงวันฟ้องว่าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันแล้วหาได้ไม่ กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสามลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๒๘ วรรคหนึ่ง ที่แก้ไขใหม่ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐๒</u>

พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร บัญญัติไว้ความว่า ผู้ใดจะก่อสร้างอาคารต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้ถือว่าเป็นการกระทำของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร เว้นแต่บุคคลนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำของผู้อื่น เมื่อรับฟังได้ว่า จำเลยเป็นผู้ครอบครองอาคารที่ก่อสร้าง จึงถือเป็นการกระทำของจำเลยและจำเลยมีหน้าที่ต้องพิสูจน์หักล้าง การที่จำเลยไม่สามารถนำสืบให้เห็นได้ว่าผู้อื่นเป็นผู้ก่อสร้างอาคาร จำเลยจึงมีความผิดฐานก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาต

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๑๕ / ๒๕๖๓ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๑ บัญญัติไว้ความว่า ผู้ใดจะก่อสร้างอาคารต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และมาตรา ๗๑ บัญญัติไว้ความว่า ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ ให้ถือว่าเป็นการกระทำของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร เว้นแต่บุคคลนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำของผู้อื่น ดังนั้นเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยเป็นผู้ครอบครองอาคารจึงถือว่าเป็นการกระทำของจำเลยตามบทบัญญัติดังกล่าว จำเลยมีหน้าที่ต้องพิสูจน์หักล้าง เมื่อจำเลยไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดสนับสนุน จึงเป็นกรณีที่จำเลยไม่สามารถนำสืบให้เห็นได้ว่าผู้อื่นเป็นผู้ก่อสร้างอาคาร จำเลยจึงมีความผิดฐานก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาต

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐๓</u>

แม้โจทก์มีเจ้าพนักงานตำรวจสองนายเบิกความเป็นพยานว่า จำเลยและนาย ท. มีพฤติการณ์ร่วมกันจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน แต่เมทแอมเฟตามีน ๗ แท่ง ที่ยึดได้ถูกฝังดินไว้ใต้ต้นไม้ห่างจากบ้านของจำเลยประมาณ ๑๐๐ เมตร แม้จะบรรจุอยู่ในถุงปุ๋ยเหมือนกับที่พบในฟาร์มของนาย ท. ก็ยังฟังไม่ได้ถนัดว่าเป็นของจำเลยหรือเกี่ยวข้องกับจำเลย ส่วนเมทแอมเฟตามีนอีก ๑ แท่ง ที่ยึดได้จากพงหญ้าซุกซ่อนอยู่หลังห้องนอนติดกับตัวบ้านของจำเลย เจ้าพนักงานตำรวจหนึ่งในสองนายเบิกความว่า ผู้ที่พบเมทแอมเฟตามีนนั้นมีชื่อเล่นว่าดาบต้น โดยไม่ได้ยืนยันว่าเป็นใคร ส่วนผู้ร่วมตรวจค้นจับกุมคนอื่นที่มาเบิกความก็ไม่ได้ยืนยันว่าผู้ที่ยึดได้เมทแอมเฟตามีน ๑ แท่ง ดังกล่าวเป็นใครและโจทก์ก็ไม่ได้นำสืบเป็นพยานนับว่าเป็นพิรุธ ยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยกระทำความผิดหรือไม่ จึงยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๙๑ /๒๕๖๓ แม้โจทก์จะมีพันตำรวจตรี ก. และดาบตำรวจ อ. เบิกความเป็นพยานว่า จำเลยและนาย ท. มีพฤติการณ์ร่วมกันจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน แต่เมทแอมเฟตามีน ๗ แท่ง ที่ยึดได้ถูกฝังดินไว้ใต้ต้นไม้ห่างจากบ้านของจำเลยประมาณ ๑๐๐ เมตร แม้จะบรรจุอยู่ในถุงปุ๋ยสีฟ้าตราม้าบินเหมือนกับถุงปุ๋ยที่พบในฟาร์มไก่ชนของนาย ท. ก็ยังฟังไม่ได้ถนัดนักว่า เมทแอมเฟตามีน ๗ แท่ง ดังกล่าวเป็นของจำเลยหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับจำเลย ส่วนเมทแอมเฟตามีนอีก ๑ แท่ง ที่ยึดได้จากพงหญ้าโดยมีตะแกรงเหล็กวางทับที่บริเวณหลังห้องนอนติดกับตัวบ้านของจำเลย พันตำรวจตรี ก. เบิกความว่า เจ้าพนักงานตำรวจที่พบเมทแอมเฟ

ตามีนดังกล่าวมีชื่อเล่นว่า ดาบต้น โดยไม่ได้ยืนยันให้ชัดเจนว่า เจ้าพนักงานตำรวจคนดังกล่าวเป็นใคร เจ้าพนักงานตำรวจที่ร่วมตรวจค้นจับกุมจำเลยที่มาเบิกความเป็นพยานก็ไม่ได้ยืนยันว่าเจ้าพนักงานตำรวจที่ยึดได้เมทแอมเฟตามีน ๑ แท่ง ดังกล่าวเป็นใครและโจทก์ก็ไม่ได้นำสืบเจ้าพนักงานตำรวจคนดังกล่าวเป็นพยานนับว่าเป็นพิรุธ พยานหลักฐานของโจทก์ยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่ จึงยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐๔</u>

คดีนี้จำเลยให้การรับสารภาพ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดย่อมรับฟังยุติว่า จำเลยออกเช็คโดยมีเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค ฎีกาของจำเลย เป็นการโต้เถียงข้อเท็จจริงเป็นอย่างอื่นนอกจากที่ให้การรับสารภาพไว้ และเป็นการยกข้อเท็จจริงซึ่งมิได้ว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ จึงต้องห้ามมิให้ฎีกา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๐๖ / ๒๕๖๓ คดีนี้จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดย่อมรับฟังเป็นยุติตามฟ้องว่า จำเลยออกเช็คโดยมีเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค ฎีกาของจำเลยดังกล่าวเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เป็นการโต้เถียงข้อเท็จจริงเป็นอย่างอื่นนอกจากที่จำเลยให้กา รรับสารภาพ และเป็นฎีกาโดยยกข้อเท็จจริงขึ้นมาใหม่ซึ่งจำเลยมิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์จึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง, ๒๕๒ (ที่แก้ไขใหม่) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐๕</u>

จำเลยมิได้เป็นญาติกับนาย ช. แต่อ้างว่านาย ช. เป็นอาของจำเลย และขอให้โจทก์ร่วมโอนเงินเข้าบัญชีของนาย ช. กับรับทองคำจากโจทก์ร่วมอ้างว่าจะนำไปลงทุนค้าขายทองคำกับนาย ช. ทั้งที่นาย ช. ไม่ทราบเรื่องจึงเป็นการหลอกลวงโจทก์ร่วมด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ โดยจำเลยมิได้ร่วมประกอบธุรกิจค้าขายทองคำกับนาย ช. และ ไม่สามารถนำทองคำไปขายในราคาสูงได้อย่างที่อ้าง จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงตามฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๙๙ /๒๕๖๓ พฤติการณ์ที่จำเลยแสดงต่อโจทก์ร่วมว่าจำเลยเป็นหลานของนางสาว ก. ทั้งที่ความจริงเป็นบุตรสาว จำเลยไม่มีความสัมพันธ์ในฐานะญาติกับนาย ช. แต่กลับอ้างว่านาย ช. เป็นอาของจำเลย และจำเลยขอให้โจทก์ร่วมโอนเงินไปเข้าบัญชีของนาย ช. และรับทองคำจากโจทก์ร่วมโดยอ้าง

ว่าจะนำไปลงทุนค้าขายทองคำกับนาย ช. ทั้งที่นาย ช. ไม่ทราบเรื่อง จึงเป็นการหลอกลวงโจทก์ร่วมด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ จำเลยมิได้ร่วมประกอบธุรกิจค้าขายทองคำกับนาย ช. และไม่สามารถนำทองคำไปขายในราคาสูงได้อย่างที่บอกโจทก์ร่วม เพียงแต่ยกขึ้นเป็นข้ออ้างเพื่อหลอกลวงให้โจทก์ร่วมหลงเชื่อ แล้วมอบเงินลงทุนและทองคำให้จำเลยเท่านั้น การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐๖</u>

เมื่อโจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์หลังจากจำเลยซื้อทรัพย์ได้จากการประมูลแล้ว เพียงแต่ยังมิได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ต้องชำระค่าอากรให้ครบถ้วนอีกเพียง ๑๕๐ บาท หากชำระต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้วก็จะได้รับหนังสือโอนกรรมสิทธิ์ การที่จำเลยใช้สิทธิฟ้องขับไล่โจทก์ก่อน แต่คดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยขอเพิกถอนการขายทอดตลาดมีคำพิพากษาก่อนคดีขับไล่ของจำเลย จึงเห็นได้ว่าจำเลยได้พยายามใช้สิทธิทางศาลเพื่อได้มาซึ่งสิทธิความเป็นผู้ซื้อทรัพย์ เพียงแต่จำเลยยังไม่อยู่ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่จะบังคับเอาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างโจทก์ได้ จำเลยไม่มีพฤติการณ์ใดอันเป็นการรบกวนละเมิดสิทธิโจทก์ในการครอบครองใช้ทรัพย์พิพาท โจทก์ยังคงอยู่อาศัยในที่พิพาทโดยตลอด การกระทำของจำเลยยังไม่เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตหรือมีเจตนากลั่นแกล้งโจทก์ จึงไม่เป็นการละเมิดต่อโจทก์ โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๖ /๒๕๖๓ เมื่อโจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์กระทำขึ้นภายหลังจากที่จำเลยเข้าเป็นผู้ซื้อทรัพย์ได้จากการประมูลแล้วเพียงแต่จำเลยยังมิได้ปฏิบัติตามขั้นตอน กล่าวคือการต้องไปชำระค่าอากรให้ครบถ้วนเสียก่อน ซึ่งค่าอากรจำนวนเงินเพียง ๑๕๐ บาท หากนำเงินค่าอากรชำระต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้วก็จะได้รับหนังสือโอนกรรมสิทธิ์ จำเลยใช้สิทธิฟ้องขับไล่โจทก์ก่อน แต่ภายหลังเมื่อโจทก์ยกเรื่องเพิกถอนการขายทอดตลาดนำมาฟ้องจำเลย คดีโจทก์มีคำพิพากษาก่อนคดีขับไล่ของจำเลย จึงเห็นได้ว่าจำเลยได้พยายามใช้สิทธิทางศาลดำเนินการที่จะได้มาซึ่งสิทธิความเป็นผู้ซื้อทรัพย์ แต่เพราะจำเลยเป็นผู้ประมูลซื้อทรัพย์ที่ยังไม่ปฏิบัติให้ครบถ้วน จึงไม่อยู่ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่จะใช้สิทธิไปบังคับเอาทรัพย์สินคือที่ดินและสิ่งปลูกสร้างโจทก์ได้ ประกอบกับการที่โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนการขายทอดตลาด ศาลมีคำสั่งคดีถึงที่สุดไปแล้วก่อนคดีที่จำเลยฟ้องขับไล่โจทก์ออกจากที่ดินและบ้านพิพาทของโจทก์ จำเลยไม่มีพฤติการณ์ใดก่อนหน้าที่ศาลจะมีคำสั่งเพิกถอนการขายทอดตลาด แม้จำเลยจะทราบคำสั่งศาลในภายหลังแล้วก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยกระทำการใดอันเป็นการรบกวนละเมิดสิทธิโจทก์ในการครอบครองใช้ทรัพย์พิพาท โจทก์ยังคงอยู่อาศัยในที่พิพาทโดยตลอด การฟ้องคดีของจำเลยเพื่อขับไล่โจทก์ก็ถือเป็นการใช้สิทธิทางศาลในฐานะที่จำเลยอาจจะกล่าวอ้างได้ว่าเป็นผู้ซื้อทรัพย์จากการขายทอดตลาดเท่านั้น เมื่อไม่ปฏิบัติให้สมบูรณ์ครบถ้วนตามกฎหมาย โจทก์ก็ใช้สิทธิฟ้องเพิกถอนการขายทอดตลาด การกระทำของจำเลยดังกล่าวมายังไม่อาจถือได้ว่าจำเลยใช้สิทธิโดยไม่สุจริตอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ นอกจากนี้แล้วไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดว่าจำเลยมีเจตนากลั่นแกล้งโจทก์ให้ได้รับความอับอายตามฟ้องแต่อย่างใด การกระทำของจาเลยตามฟ้องดังกล่าวมาของ

โจทก์นั้น จึงไม่เป็นการละเมิดต่อโจทก์แต่เป็นการใช้สิทธิอันพึงมีตามกฎหมาย โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จาเลยชดใช้ค่าเสียหายใด ๆ แก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐๗</u>

ความผิดฐานเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นที่ดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะตามประมวลกฎหมายที่ดิน มีขึ้นตั้งแต่จำเลยเข้ายึดถือครอบครองและยังคงมีอยู่ตลอดเวลาที่ครอบครอง แม้จะมีระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งมีอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันกระทำความผิด แต่ขณะที่โจทก์ฟ้อง จำเลยยังคงยึดถือครอบครองที่ดินบริเวณนั้นอยู่ แม้จะเกิน ๑๐ ปี คดีของโจทก์ข้อหาดังกล่าวก็ไม่ขาดอายุความ จำเลยยึดถือครอบครองที่ดินริมถนนสันเขื่อนที่จำเลยสร้างเป็นอาคารต่างๆ ซึ่งทางจังหวัดประกาศให้บริเวณอ่างเก็บน้ำนั้นเป็นแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนสามารถเข้าใช้ประโยชน์ ทั้งน้ำในอ่างเก็บน้ำยังใช้เพื่อการเกษตรและสุขาภิบาล อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน และใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ แม้หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงระบุว่าที่ดินบริเวณอ่างเก็บน้ำเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะเพียงอย่างเดียว ก็หาทำให้ไม่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันไม่ เมื่อจำเลยยึดถือครอบครองจึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๘ / ๒๕๖๓ ความผิดฐานเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นที่ดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ และ ๑๐๘ ทวิ วรรคสอง เป็นความผิดที่มีขึ้นตั้งแต่จำเลยเข้ายึดถือครอบครองและยังคงมีอยู่ตลอดเวลาที่จำเลยครอบครอง แม้ความผิดฐานนี้เป็นความผิดที่มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งมีอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๓) วรรคแรก ก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าขณะที่โจทก์ฟ้อง จำเลยยังคงยึดถือครอบครองที่ดินบริเวณสันเขื่อนของอ่างเก็บน้ำห้วยซับเหล็กอยู่ แม้จำเลยจะครอบครองมานานเกิน ๑๐ ปี คดีของโจทก์ข้อหาความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ และ ๑๐๘ ทวิ วรรคสอง ก็ไม่ขาดอายุความ

ที่ดินที่จำเลยยึดถือครอบครอง คือที่ดินริมถนนสันเขื่อนอ่างเก็บน้ำห้วยซับเหล็กที่จำเลยสร้างเป็นอาคารขายอาหาร อาคารโรงรถ อาคารพักอาศัยริมน้ำและแพลอยน้ำสำหรับนั่งรับประทานอาหารลักษณะและสภาพของที่ดินบริเวณดังกล่าวจังหวัดลพบุรีประกาศให้บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยซับเหล็กเป็นแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนทั่วไปย่อมสามารถเข้าใช้ประโยชน์รอบ บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยซับเหล็กได้ ทั้งน้ำในอ่างเก็บน้ำยังใช้เพื่อการเกษตรและสุขาภิบาลโคกตูม เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน และใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน

โดยเฉพาะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) และ (๓) แม้ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเอกสารหมาย จ.๖ ระบุว่าที่ดินบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยซับเหล็กเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะเพียงอย่างเดียวก็ตามหาทำให้ที่ดินดังกล่าวไม่เป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันไม่ การที่จำเลยยึดถือครอบครองที่ดินจึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐๘</u>

โจทก์ทั้งสี่ฟ้องจำเลยที่ ๒ ในฐานะนายจ้างของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ทำละเมิด และฟ้องจำเลยที่ ๓ ให้ร่วมรับผิดในฐานะผู้รับประกันภัยค้ำจุน ความรับผิดของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงแตกต่างกัน โดยจำเลยที่ ๓ ต้องรับผิดชอบแต่ไม่เกินวงเงินคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัย ส่วนจำเลยที่ ๒ ผู้เอาประกันภัยในฐานะนายจ้างต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที ๑ ในหนี้ละเมิดทั้งหมดเต็มจำนวนและอย่างลูกหนี้ร่วม ผู้เสียหายจึงมีสิทธิเลือกฟ้องผู้ทำละเมิดหรือผู้ที่ต้องร่วมรับผิดในเหตุละเมิดหรือผู้รับประกันภัยคนใดคนหนึ่งให้รับผิดเต็มจำนวนหรือทุกคนให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในวงเงินประกันภัยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๐ / ๒๕๖๓ โจทก์ทั้งสี่ฟ้องจำเลยที่ ๒ ในฐานะนายจ้างของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ทำละเมิด และฟ้องจำเลยที่ ๓ ให้ร่วมรับผิดในฐานะผู้รับประกันภัยค้ำจุน ความรับผิดของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงแตกต่างกัน แม้ผู้รับประกันภัยต้องรับผิดชอบความเสียหายทั้งหมดที่เกิดขึ้นเพื่อจำนวนวินาศภัยอันแท้จริงแต่ก็จะต้องไม่เกินไปกว่าวงเงินคุ้มครองตามที่ระบุในกรมธรรม์ประกันภัย ส่วนจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยแม้ไม่ใช่ผู้กระทำละเมิดแต่จำเลยที่ ๒ ในฐานะนายจ้างต้องร่วมรับผิดกับจำเลย ที ๑ ซึ่งเป็นลูกจ้างและเป็นผู้กระทำละเมิดในทางการที่จ้าง จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนในหนี้ละเมิดทั้งหมดที่เกิดขึ้นเต็มจำนวน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐ ประกอบมาตรา ๔๒๕ และ ๔๓๘ และต้องร่วมกันรับผิด อย่างลูกหนี้ร่วม ทั้งนี้ผู้เสียหายย่อมมีสิทธิที่จะเลือกฟ้องผู้ทำละเมิดหรือผู้ที่ต้องร่วมรับผิดในเหตุละเมิดหรือผู้รับประกันภัยคนใดคนหนึ่งให้รับผิดเต็มจำนวนหรือทุกคนให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในวงเงินประกันภัยซึ่งผู้ทำละเมิดต้องรับผิดชอบได้ แม้จำเลยที ๓ มีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของจำเลยที่ ๒ ภายในวงเงินคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยแต่จำเลยที่ ๒ ก็ยังมีความรับผิดต่อโจทก์ทั้งสี่ในมูลหนี้ละเมิด จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมรับผิดต่อโจทก์ทั้งสี่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๐๙</u>

ขณะเกิดเหตุเวลาประมาณ ๓ นาฬิกา สี่แยกที่เกิดเหตุเป็นถนนโล่ง ทางเดินรถฝั่งที่จำเลยที่ ๓ ขับได้รับสัญญาณจราจรไฟสีเขียว และรถยนต์คันหน้าแล่นผ่านสี่แยกไปได้อย่างปลอดภัย แต่รถคันที่จำเลยที่ ๓ ขับตามหลังห่างจากรถคันหน้าเพียง ๗ วินาที กลับถูกรถจักรยานยนต์ที่จำเลยที่ ๑ ขับย้อนเส้นทางมาด้วยความเร็ว

ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรไฟสีแดงพุ่งเข้าชนอย่างแรง ซึ่งเกิดขึ้นอย่างกะทันหันสุดวิสัยที่จำเลยที่ ๓ จะหักหลบได้ทัน จนเป็นเหตุให้รถคันที่จำเลยที่ ๓ ขับเสียหลักพุ่งเข้าเฉี่ยวชนรถยนต์ที่จอดอยู่ข้างทางรวมถึงรถยนต์ที่โจทก์ครอบครองได้รับความเสียหาย แม้โจทก์นำสืบถึงเรื่องการคำนวณหาความเร็วรถคันที่จำเลยที่ ๓ ขับได้ ๖๑.๒ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดแต่การคำนวณดังกล่าวเป็นเพียงการประมาณและมีความเร็วเกินกว่าอัตราที่กำหนดเพียงเล็กน้อย ตามพฤติการณ์ถือได้ว่าจำเลยที่ ๓ ใช้ความระมัดระวังตามสมควรที่บุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์แล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๕๔๐ /๒๕๖๒ ขณะเกิดเหตุเวลาประมาณ ๓ นาฬิกา สี่แยกที่เกิดเหตุเป็นถนนโล่ง ทางเดินรถฝั่งที่จำเลยที่ ๓ ขับได้รับสัญญาณจราจรไฟสีเขียว และรถยนต์ซึ่งขับอยู่ด้านหน้าของรถยนต์กระบะคันที่จำเลยที่ ๓ ขับสามารถแล่นผ่านสี่แยกที่เกิดเหตุไปได้อย่างปลอดภัย แต่จำเลยที่ ๓ ซึ่งขับรถยนต์กระบะตามหลังมาเข้าสู่สี่แยกที่เกิดเหตุ ห่างจากรถยนต์คันหน้าเพียง ๗ วินาที กลับถูกรถจักรยานยนต์ที่จำเลยที่ ๑ ขับย้อนเส้นทางเดินรถมาด้วยความเร็วฝ่าฝืนสัญญาณจราจรไฟสีแดงพุ่งเข้าชนบริเวณด้านข้างซ้ายของรถยนต์กระบะอย่างแรง เหตุเฉี่ยวชนเกิดขึ้นอย่างกะทันหันสุดวิสัยที่จำเลยที่ ๓ จะหักหลบรถจักรยานยนต์ได้ทัน การปะทะจากรถจักรยานยนต์ที่ขับมาด้วยความเร็วเป็นเหตุให้รถยนต์กระบะที่จำเลยที่ ๓ ขับเสียหลักพุ่งเข้าเฉี่ยวชนรถยนต์ที่จอดอยู่ข้างทางรวมถึงรถยนต์ที่โจทก์ครอบครองได้รับความเสียหาย แม้โจทก์นำสืบว่าเมื่อคำนวณหาความเร็วรถยนต์กระบะคันที่จำเลยที่ ๓ ขับจากภาพที่ปรากฏในกล้องวงจรปิดตามสูตรคณิตศาสตร์จะได้ความเร็ว ๖๑.๒ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เกินกว่าอัตราความเร็วปกติตามกฎหมายของรถยนต์ที่ขับในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกินชั่วโมงละ ๖๐ กิโลเมตรก็ตาม แต่การคำนวณดังกล่าวเป็นเพียงการประมาณและผลการคำนวณก็เป็นความเร็วที่เกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงเพียงเล็กน้อย เมื่อพิจารณาพฤติการณ์ขณะเกิดเหตุที่ทางเดินรถฝั่งที่จำเลยที่ ๓ ขับมาได้รับสัญญาณจราจรไฟสีเขียว และรถยนต์ที่ขับมาด้านหน้ารถยนต์ที่จำเลยที่ ๓ ขับสามารถขับผ่านสี่แยกดังกล่าวไปได้โดยปลอดภัยประกอบด้วยแล้ว การที่จำเลยที่ ๓ ขับรถยนต์กระบะตามหลังรถยนต์คันหน้าเข้าสู่สี่แยกขณะทางเดินรถฝั่งของตนได้รับสัญญาณจราจรไฟสีเขียวโดยใช้ความเร็วเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดเพียงเล็กน้อย ถือว่าจำเลยที่ ๓ ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรที่บุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์แล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑๐</u>

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ บัญญัติว่า สาธารณูปโภคซึ่งผู้จัดสรรที่ดินได้จัดให้มีเพื่อการจัดสรรให้ถือว่าตกอยู่ในภาระจำยอม และเป็นหน้าที่ของผู้จัดสรรที่ดินหรือผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ที่จะบำรุงรักษากิจการดังกล่าวให้คงสภาพตลอดไปและจะกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ประโยชน์ลดลงไปหรือเสื่อมสะดวกมิได้ แม้ต่อมามี พ.ร.บ.การจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ แต่ยังคงบัญญัติเนื้อความเช่นเดิม จึงเป็นหน้าที่ของโจทก์ต้องรับผิดชอบออกค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคเอง จะเรียกเก็บเอา

จากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรไม่ได้ แม้โจทก์กับผู้ซื้อตกลงให้โจทก์มีสิทธินำเงินค่าใช้จ่ายจากการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคมาเรียกเก็บจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรได้ แต่ต้องไม่ฝ่าฝืนหรือแตกต่างกับบทบัญญัติอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การตกลงในเรื่องดังกล่าว เท่ากับผลักภาระของโจทก์ให้ผู้ซื้อโดยปริยายจึงไม่มีผลใช้บังคับ โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคจากจำเลยได้

ในส่วนค่าบริการสาธารณะนั้น เมื่อประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าวไม่ได้บัญญัติหน้าที่ของผู้จัดสรรที่ดิน โจทก์และจำเลยย่อมตกลงให้จำเลยรับภาระค่าใช้จ่ายส่วนนี้ได้ ไม่ขัดต่อประกาศของคณะปฏิวัติ โจทก์และจำเลยจึงผูกพันตามข้อตกลงดังกล่าว ส่วนที่โจทก์ปรับขึ้นค่าบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการให้บริการสาธารณะประจำเดือน เมื่อไม่มีข้อสัญญากำหนดล่วงหน้าให้โจทก์มีสิทธิปรับขึ้นได้ ทั้งจำเลยไม่เคยตกลงหรือยินยอมให้โจทก์ปรับขึ้น โจทก์จะปรับค่าบริการสาธารณะไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๕๒๕ / ๒๕๖๒ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ข้อ ๓๐ บัญญัติว่า สาธารณูปโภคซึ่งผู้จัดสรรที่ดินได้จัดให้มีเพื่อการจัดสรรที่ดินตามแผนผังและโครงการที่ได้รับอนุญาต เช่น ถนน สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ให้ถือว่าตกอยู่ในภาระจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินจัดสรร และให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดสรรที่ดินหรือผู้รับโอนกรรมสิทธิ์คนต่อไปที่จะบำรุงรักษากิจการดังกล่าวให้คงสภาพดังเช่นที่ได้จัดทำขึ้นโดยตลอดไปและจะกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมลดลงไปหรือเสื่อมสะดวกมิได้ แม้ต่อมามีพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ แต่ในมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ยังคงบัญญัติไว้โดยมีเนื้อความเช่นเดิม จึงเป็นหน้าที่ของโจทก์ที่ต้องรับผิดชอบออกค่าใช้จ่ายเอง จะเรียกเก็บเอาจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรไม่ได้ แม้จะได้ความว่าโจทก์กับผู้ซื้อที่ดินจัดสรรมีข้อตกลงให้โจทก์มีสิทธินำเงินค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคมาเรียกเก็บจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรได้ อันเป็นข้อตกลงที่คู่กรณีมีอิสระในการแสดงเจตนาต่อกัน แต่การแสดงเจตนาทำข้อตกลงต้องไม่เป็นการฝ่าฝืนหรือแตกต่างกับบทบัญญัติของกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งข้อตกลงตามสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน ข้อ ๙ ที่กำหนดให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรออกค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคเท่ากับเป็นการผลักภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของโจทก์ในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคไปให้ผู้ซื้อโดยปริยาย ย่อมเป็นการฝ่าฝืนประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองผู้ซื้อที่ดินจัดสรร อันเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ข้อตกลงดังกล่าวจึงไม่มีผลใช้บังคับ โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคจากจำเลยได้

ในส่วนค่าบริการสาธารณะนั้น เมื่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ไม่ได้บัญญัติให้ผู้จัดสรรที่ดินมีหน้าที่ให้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนของการให้บริการสาธารณะ สัญญาข้อ ๙ ที่โจทก์และจำเลยตกลงให้จำเลยผู้จะซื้อรับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าบริการสาธารณะจึงไม่เป็นการขัดต่อประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว เมื่อคู่สัญญาตกลงหรือกำหนดในเรื่องดังกล่าวไว้ในสัญญาก็เป็นไปตามเจตนาของคู่สัญญา โจทก์และจำเลยจึงมีผลผูกพันกันตามข้อตกลงดังกล่าว ส่วนที่โจทก์ปรับขึ้นค่าบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและค่าใช้จ่ายที่เกิด

จากการให้บริการสาธารณะประจำเดือน เมื่อไม่มีข้อสัญญากำหนดล่วงหน้าให้โจทก์มีสิทธิปรับขึ้นค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้ ทั้งข้อเท็จจริงได้ความตามทางนำสืบของโจทก์ว่า จำเลยชำระค่าบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและบริการเพียงถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นเวลาก่อนที่โจทก์จะปรับขึ้นค่าบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและค่าบริการสาธารณะในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๓ แสดงว่าจำเลยไม่เคยตกลงหรือยินยอมให้โจทก์ปรับขึ้นค่าบริการสาธารณะมาก่อน โจทก์จะปรับค่าบริการสาธารณะไม่ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑๑</u>

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ร่วมกันพยายามจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน และร่วมกันนำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในเรือนจำ ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์รับฟังว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง แต่ศาลอุทธรณ์ลดโทษให้กระทงละหนึ่งในสาม จำเลยฎีกาโดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ต้องถือว่าฎีกาของจำเลยได้รับอนุญาตให้ฎีกาเฉพาะความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อย่างไรก็ดีเมื่อศาลฎีการับฟังว่า จำเลยมิได้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แม้ความผิดฐานร่วมกันนำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในเรือนจำต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง แต่เป็นข้อเท็จจริงอันเดียวเกี่ยวพันกัน ศาลฎีกาจึงให้ยกฟ้องปล่อยจำเลยไปได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๕๑ / ๒๕๖๒ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ฐานร่วมกันพยายามจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน และฐานร่วมกันนำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในเรือนจำ ศาลชั้นต้นรับฟังว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง ศาลอุทธรณ์แผนกคดียาเสพติดคงรับฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องเช่นกัน แต่กรณีที่มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กระทงละหนึ่งในสาม จำเลยฎีกาโดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา กรณีถือว่าฎีกาของจำเลยได้รับอนุญาตให้ฎีกาเฉพาะความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเท่านั้น แต่อย่างไรก็ดี เมื่อศาลฎีการับฟังข้อเท็จจริงใหม่ว่า จำเลยมิได้กระทำความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และฐานร่วมกันพยายามจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนแล้ว สำหรับความผิดฐานร่วมกันนำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในเรือนจำซึ่งมิใช่เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาจำคุก ๑ ปี และศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ให้จำคุก ๘ เดือน อันเป็นการแก้ไขเล็กน้อย และความผิดฐานนี้ต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ ก็ตาม แต่เนื่องจากเป็นข้อเท็จจริงอันเดียวเกี่ยวพันกัน เมื่อศาลฎีกาเห็นว่าจำเลยมิได้กระทำผิดจึงให้ยกฟ้องปล่อยจำเลยไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๑๕, ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑๒</u>

มูลกรณีตามสัญญากู้ยืมเงินสืบเนื่องมาจากจำเลยไม่สามารถวิ่งเต้นช่วยเหลือในสอบเข้ารับราชการได้ แต่จำเลยยังไม่สามารถนำเงินมาคืนโจทก์จึงให้ทำสัญญากู้ยืมเงินไว้เป็นหลักประกัน กรณีมิใช่การให้กู้ยืมเงินและส่งมอบเงินกู้ แต่มีมูลมาจากวิธีการที่ผิดกฎหมายใช้เงินตอบแทนจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติผิดต่อตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นมูลหนี้ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นนิติกรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงตกเป็นโมฆะและย่อมเสียเปล่ามาแต่ต้นจะแปลงหนี้ใหม่เป็นหนี้เงินกู้ยืมหรือหนี้อย่างอื่นที่ชอบด้วยกฎหมายไม่ได้ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชดใช้เงินตามสัญญากู้ยืมเงินแก่โจทก์

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๐๒๓ / ๒๕๖๑ การทำสัญญากู้ยืมเงินมีมูลกรณีแห่งหนี้สืบเนื่องมาจากจำเลยหรือ ภ. ไม่สามารถวิ่งเต้นช่วยเหลือ ก. และ ธ. สอบเข้ารับราชการได้ แต่จำเลยยังไม่สามารถนำเงินจำนวนดังกล่าวมาคืนฝ่ายโจทก์ได้ โจทก์จึงให้จำเลยทำสัญญากู้ยืมเงินเพื่อเป็นหลักประกันไว้ กรณีมิใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ให้จำเลยกู้ยืมเงินและมีการส่งมอบเงินกู้ เมื่อโจทก์ไม่ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินกันจริงกับจำเลยและเงินจำนวน ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญากู้ยืมเงินเป็นเงินที่โจทก์จ่ายเป็นค่าวิ่งเต้นให้แก่จำเลยเพื่อช่วยเหลือ ก. และ ธ. สอบเข้ารับราชการได้ พฤติการณ์ที่โจทก์มอบเงิน ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อขอให้จำเลยหรือ ภ. นำไปวิ่งเต้นกับคณะกรรมการสอบหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสอบเพื่อช่วยเหลือ ก. และ ธ. สอบเข้ารับราชการในวิธีการที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบในการสอบ มุ่งหวังใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายใช้เงินในการตอบแทนจูงใจโดยมีเจตนาให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติผิดต่อตำแหน่งการงานให้กระทำการทุจริตประพฤติมิชอบด้วยการช่วยเหลือบุตรสาวและบุตรเขยของโจทก์ จำนวน ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญากู้ยืมเงินจึงมีที่มาจากมูลหนี้ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นนิติกรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินตามฟ้องได้ หนี้ที่เกิดจากสัญญาอันเป็นโมฆะย่อมเสียเปล่ามาแต่ต้นจะแปลงหนี้ใหม่เป็นหนี้เงินกู้ยืมหรือหนี้อย่างอื่นที่ชอบด้วยกฎหมายไม่ได้ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชดใช้เงินตามสัญญากู้ยืมเงิน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑๓</u>

โจทก์กับจำเลยที่ ๑ ตกลงทำบันทึกแนบท้ายสัญญาเช่าซื้อเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข เกี่ยวกับราคาค่าเช่าซื้อรถยนต์ อัตราดอกเบี้ย จำนวนเงินค่าเช่าซื้อในแต่ละงวด และระยะเวลาการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ โดยไม่ปรากฏว่ามีเจตนาให้หนี้ตามหนังสือสัญญาเช่าซื้อระงับสิ้นไป อันจะเป็นการแปลงหนี้ใหม่ที่ทำให้หนี้เดิมระงับ โจทก์จึงยังมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ผู้ค้ำประกันตามสัญญาเช่าซื้อให้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดต่อโจทก์ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๕๔๔/๒๕๖๒ โจทก์กับจำเลยที่ ๑ ตกลงทำบันทึกแนบท้ายสัญญาเช่าซื้อเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข เกี่ยวกับราคาค่าเช่าซื้อรถยนต์ อัตราดอกเบี้ย จำนวนเงินค่าเช่าซื้อในแต่ละงวด และ

ระยะเวลาการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อเท่านั้น อันมีลักษณะเป็นเพียงการกำหนดเงื่อนไขการผ่อนชำระหนี้และระยะเวลาการชำระหนี้ใหม่โดยไม่ปรากฏว่าโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีเจตนาให้หนี้ที่เช่าซื้อตามหนังสือสัญญาเช่าซื้อระงับสิ้นไป แล้วมาบังคับกันใหม่ตามบันทึกแนบท้ายสัญญาเช่าซื้ออันจะถือเป็นการเปลี่ยนแปลงสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้และเป็นการแปลงหนี้ใหม่ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๔๙ เมื่อบันทึกแนบท้ายสัญญาเช่าซื้อดังกล่าวไม่ใช่เป็นการแปลงหนี้ใหม่อันทำให้หนี้เดิมระงับ โจทก์จึงยังมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ผู้ค้ำประกันตามสัญญาเช่าซื้อให้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดต่อโจทก์ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑๔</u>

ผู้เสียหายอายุ ๕ ปีเศษ มาเบิกความ แต่ไม่ให้ความร่วมมือตอบคำถาม ศาลชั้นต้นให้ถ่ายทอดภาพและเสียงคำให้การชั้นสอบสวนต่อหน้าคู่ความ ถือว่าภาพและเสียงดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของคำเบิกความผู้เสียหายในชั้นพิจารณาไม่พยานบอกเล่า

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๔๗ / ๒๕๖๒ ผู้เสียหายเป็นเด็กอายุ ๕ ปีเศษ มาเบิกความด้วยตนเองแล้ว แต่ระหว่างการสืบพยานไม่ให้ความร่วมมือที่จะตอบคำถาม ศาลชั้นต้นเห็นสมควรให้ถ่ายทอดภาพและเสียงคำให้การของผู้เสียหายซึ่งบันทึกไว้ในชั้นสอบสวนต่อหน้าคู่ความ ถือว่าภาพและเสียงดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของคำเบิกความผู้เสียหายในชั้นพิจารณาของศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๒ ตรี วรรคสาม มิใช่พยานบอกเล่า

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑๕</u>

พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นเพียงบทบัญญัติเพิ่มช่องทางดำเนินคดีแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่โจทก์เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ยังคงมีอำนาจฟ้องจำเลยดังกล่าวได้ต่อศาลชั้นต้นที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ศาลชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้ และมีอำนาจในส่วนของจำเลยที่ ๘ และที่ ๙ ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนได้ด้วย แต่เมื่อโจทก์ถูกฟ้องเป็นจำเลย เรื่องความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า จำเลยเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและโดยทุจริต และเป็นเจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด คำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว ย่อมผูกพันโจทก์ และเมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ โดยอ้างเหตุที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำวินิจฉัยไว้แล้ว เหตุแห่งการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ตามข้อกล่าวอ้างของโจทก์ในคดีนี้ย่อมเป็นอันรับฟังไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๗๓/๒๕๖๒ (ประชุมใหญ่) พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง เป็นเพียงบทบัญญัติที่เพิ่มช่องทางในการดำเนินคดีแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่โจทก์เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ยังคงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๘ (๒) โดยยื่นฟ้องต่อศาลชั้นต้นที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ.๒๕๕๙ มาตรา ๗ ประกอบมาตรา ๓ วรรคสอง (๑) ศาลชั้นต้นย่อมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในส่วนของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ได้ และมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในส่วนของจำเลยที่ ๘ และที่ ๙ ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนได้ด้วยตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ.๒๕๕๙ มาตรา ๓ วรรคสอง (๕) โจทก์ถูกฟ้องเป็นจำเลย เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า จำเลยเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและโดยทุจริตตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ และเป็นเจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ย่อมมีผลผูกพันโจทก์ซึ่งเป็นจำเลยในคดีอาญาดังกล่าว เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ โดยอ้างเหตุแห่งการกระทำความผิดที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำวินิจฉัยไว้แล้วว่ารับฟังไม่ได้ และไม่ปรากฏว่าคำพิพากษาดังกล่าวได้ถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับ หรือยกเสีย ถ้าหากมีตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ และ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๘ วรรคสอง เหตุแห่งการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ตามข้อกล่าวอ้างของโจทก์ในคดีนี้ย่อมเป็นอันรับฟังไม่ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑๖</u>

ความผิดอาญา แม้จะกระทำต่อผู้เสียหายคนเดียวกันและมีเจตนาเหมือนกัน แต่เมื่อเป็นการกระทำต่างวันต่างเวลาและต่างสถานที่ มิได้กระทำต่อเนื่องกัน ย่อมเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๖๘ / ๒๕๖๒ จำเลยกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๒ ครั้งแรกที่บ้านเพื่อนของจำเลย จังหวัดพังงา ในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยได้พาผู้เสียหายที่ ๒ ไปที่บ้านญาติของจำเลย จังหวัดภูเก็ต แล้วกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๒ อีกครั้ง การกระทำชำเราของจำเลยในแต่ละครั้งแม้กระทำไปโดยมีเจตนากระทำชำเราเหมือนกัน แต่จำเลยได้กระทำต่อผู้เสียหายที่ ๒ ต่างวันต่างเวลาและต่างสถานที่ คนละจังหวัดกัน มิได้กระทำต่อเนื่องกันแต่อย่างใด จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑๗</u>

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกฐานลักทรัพย์และกลับมากระทำความผิดภายในห้าปี นับแต่วันพ้นโทษ ขอให้เพิ่มโทษจำเลย โดยแนบรายการประวัติอาชญากรของจำเลยมาด้วย จึงมีรายละเอียดเพียงพอที่จำเลยจะเข้าใจได้ดี เมื่อศาลชั้นต้นอ่านและอธิบายฟ้อง จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ย่อมถือว่าเป็นการรับว่าได้กระทำความผิดจริงและเคยต้องโทษกับพ้นโทษในคดีที่อ้างขอให้เพิ่มโทษด้วย การสอบคำให้การจำเลยจึงชอบ คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ให้ลงโทษและเพิ่มโทษจำเลยจึงชอบแล้ว ส่วนที่ศาลชั้นต้นคำนวณโทษที่เพิ่มผิดพลาดนั้น เมื่อโจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ย่อมแก้ไขให้ถูกต้องได้ แต่ศาลอุทธรณ์ไม่แก้ไขกลับพิพากษาไม่เพิ่มโทษจำเลยโดยยกคำร้องขอเพิ่มโทษ เมื่อโจทก์ฎีกาขอให้ยกคำพิพากษาศาลล่างทั้งสองให้ดำเนินกระบวนพิจารณาใหม่ แม้ไม่ได้ขอให้ศาลฎีกาเพิ่มโทษจำเลยโดยตรง แต่เห็นได้ว่าฎีกาโจทก์ประสงค์ให้เพิ่มโทษจำเลยตามคำขอท้ายฟ้อง จึงแปลได้ว่าโจทก์ฎีกาในทำนองขอให้เพิ่มเติมโทษแล้ว ศาลฎีกาจึงมีอำนาจพิพากษาแก้ไขเพิ่มโทษจำเลยให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๙ / ๒๕๖๒ โจทก์บรรยายฟ้องว่า ก่อนคดีนี้จำเลยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกในความผิดฐานลักทรัพย์ จำเลยพ้นโทษในคดีดังกล่าวแล้วกลับมากระทำความผิดเป็นคดีนี้ภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ ขอให้เพิ่มโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๒ โดยโจทก์แนบรายการประวัติอาชญากรของจำเลยมากับคำฟ้อง คำฟ้องของโจทก์จึงมีรายละเอียดเพียงพอที่จะทำให้จำเลยเข้าใจได้ดี เมื่อศาลชั้นต้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังแล้ว จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ย่อมถือได้ว่าจำเลยรับว่าได้กระทำความผิดจริงและหมายความรวมถึงรับข้อเท็จจริงว่าจำเลยเคยต้องโทษและพ้นโทษในคดีที่โจทก์อ้างเป็นเหตุขอให้เพิ่มโทษด้วย การสอบถามคำให้การจำเลยจึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาที่ชอบ คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่วินิจฉัยให้ลงโทษจำเลยและเพิ่มโทษจำเลยจึงเป็นคำพิพากษาที่ชอบ ส่วนที่ศาลชั้นต้นคำนวณจำนวนวันและเดือนเพิ่มโทษจำเลยน้อยกว่าความเป็นจริงและไม่ถูกต้องเป็นเรื่องความผิดพลาดในการคำนวณโทษ เมื่อโจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ย่อมแก้ไขให้ถูกต้องได้ แต่ศาลอุทธรณ์ไม่แก้ไขโทษที่ศาลชั้นต้นคำนวณโทษที่เพิ่มผิดพลาด กลับพิพากษาไม่เพิ่มโทษจำเลยโดยยกคำร้องขอเพิ่มโทษ เมื่อโจทก์ฎีกาขอให้ยกคำพิพากษาศาลล่างทั้งสอง ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาตั้งแต่สอบถามคำให้การจำเลยแล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี แม้ไม่ได้ขอให้ศาลฎีกาเพิ่มโทษจำเลยโดยตรงก็ตาม แต่เห็นได้ว่าฎีกาโจทก์ประสงค์ให้เพิ่มโทษจำเลยให้ถูกต้องตามคำขอท้ายฟ้องของโจทก์นั่นเอง จึงแปลได้ว่าโจทก์ฎีกาในทำนองขอให้เพิ่มเติมโทษแก่จำเลยแล้ว ศาลฎีกาจึงมีอำนาจพิพากษาแก้ไขเพิ่มโทษจำเลยให้ถูกต้องได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑๘</u>

ในคดีอาญาที่จำเลยไม่ให้การหรือให้การปฏิเสธ กฎหมายให้มีการตรวจพยานหลักฐานก่อนสืบพยานโจทก์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็วต่อเนื่องและเป็นธรรม กรณีจึงไม่จำต้องใช้ ป.วิ.พ.

เรื่องการยื่นบัญชีระบุพยานในคดีแพ่งมาใช้บังคับ เมื่อโจทก์ยื่นบัญชีระบุพยาน จำเลยรับสำเนาแล้วไม่คัดค้าน และยังมีทนายซักค้านพยานที่โจทก์ระบุไว้ การที่โจทก์ยื่นบัญชีระบุพยานน้อยกว่า ๗ วัน จึงไม่ทำให้จำเลยทั้งสองเสียโอกาสในการต่อสู้คดี ศาลชั้นต้นมีอำนาจอนุญาตให้สืบและรับฟังพยานหลักฐานนั้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๗๐ / ๒๕๖๓ ในคดีอาญาที่จำเลยไม่ให้การหรือให้การปฏิเสธ กฎหมายมีมาตรการให้มีการตรวจพยานหลักฐานโดยให้โจทก์ส่งเอกสารและวัตถุที่โจทก์จะอ้างเป็นพยานให้อีกฝ่ายตรวจสอบตามที่คู่ความร้องขอหรือศาลเห็นสมควรก่อนสืบพยานโจทก์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็วต่อเนื่องและเป็นธรรม กรณีจึงไม่จำต้องใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเรื่องการยื่นบัญชีระบุพยานในคดีแพ่งมาใช้บังคับในคดีอาญานี้ตามนัยแห่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ เมื่อโจทก์ยื่นบัญชีระบุพยานจำเลยก็ได้รับสำเนาโดยไม่ได้คัดค้าน และยังปรากฏว่าทนายจำเลยทั้งสองซักค้านพยานที่โจทก์ระบุในบัญชีระบุพยานได้อีกด้วย การที่โจทก์ยื่นบัญชีระบุพยานน้อยกว่า ๗ วัน อันเป็นการฝ่าฝืนต่อ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๓/๑ วรรคสอง จึงมิได้ทำให้จำเลยทั้งสองเสียโอกาสในการต่อสู้คดี ศาลชั้นต้นจึงมีอำนาจอนุญาตให้สืบและรับฟังพยานหลักฐานเช่นว่านั้นได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๙/๑ วรรคท้าย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๑๙</u>

เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์จะถอนฟ้องไม่ได้ แม้จำเลยใช้เงินตามเช็คจนครบ คดีอาญาก็ยังไม่เลิกกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๙๒ / ๒๕๖๓ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์จะถอนฟ้องไม่ได้ แม้จำเลยจะใช้เงินตามเช็คให้แก่โจทก์จนครบถ้วนแล้ว แต่เป็นการใช้เงินภายหลังวันที่คำพิพากษาถึงที่สุด คดีอาญาจึงไม่เลิกกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒๐</u>

ฎีกาของจำเลยฉบับแรกอ้างว่ามิได้กระทำความผิด ขอให้ยกฟ้อง ต่อมาจำเลยยื่นฎีกาอีกฉบับ โดยศาลชั้นต้นรับเป็นคำแถลงการณ์เนื่องจากยื่นเกินกำหนด แต่ตามเนื้อหาเป็นการขอให้การรับสารภาพในชั้นฎีกา แม้จะไม่อาจกระทำได้เพราะการแก้ไขคำให้การต้องกระทำก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาก็ตาม แต่ก็ถือได้ว่าจำเลยยอมรับข้อเท็จจริงโดยไม่โต้แย้งข้อที่ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่ากระทำความผิดหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๓/๒๕๖๓ ฎีกาของจำเลยฉบับลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๒ จำเลยอ้างว่ามิได้กระทำความผิด ขอให้ยกฟ้อง ต่อมาจำเลยยื่นฎีกาฉบับลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยศาลชั้นต้นรับเป็นคำแถลงการณ์เนื่องจากยื่นเกินกำหนดระยะเวลายื่นฎีกา แต่ตามเนื้อหาเป็นการขอให้การรับสารภาพในชั้นฎีกา ซึ่งแม้จำเลยไม่อาจกระทำได้เพราะการแก้ไขคำให้การจะต้องกระทำก่อนที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตาม ป.วิ.อ.

มาตรา ๑๖๓ วรรคสอง แต่การที่จำเลยยื่นคำแถลงการณ์โดยขอให้การรับสารภาพในชั้นฎีกา ถือได้ว่าจำเลยยอมรับข้อเท็จจริงโดยไม่โต้แย้งข้อที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยอีกต่อไปว่าจำเลยกระทำความผิดหรือไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒๑</u>

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยบุกรุกเข้าไปในเคหสถานที่อยู่อาศัยของผู้เสียหายโดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่มีเหตุอันสมควร แต่ไม่ได้บรรยายว่ากระทำโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย แม้โจทก์มีคำขอให้ลงโทษจำเลยฐานบุกรุกโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ศาลก็พิพากษาลงโทษจำเลยในเหตุฉกรรจ์ดังกล่าวมิได้ ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๕๗ / ๒๕๖๓ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยบุกรุกเข้าไปในเคหสถานที่อยู่อาศัยของผู้เสียหายโดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่มีเหตุอันสมควร โดยไม่ได้บรรยายฟ้องถึงองค์ประกอบความผิดว่าจำเลยกระทำโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย แม้โจทก์มีคำขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๕ ศาลก็พิพากษาลงโทษจำเลยตามมาตรา ๓๖๕ (๑) ไม่ได้ เพราะต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่ง ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒๒</u>

ตามพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจำเลยมีความชำนาญในการใช้อาวุธปืนและย่อมทราบดีว่าเป็นอาวุธร้ายแรงทำอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ แต่จำเลยยังใช้อาวุธปืนลูกซองยาวบรรจุกระสุนของกลางเดินหันปากกระบอกปืนเข้าไปหาผู้ตายเพื่อข่มขู่ จำเลยย่อมเล็งเห็นได้ว่าอาวุธปืนดังกล่าวอาจลั่นถูกผู้ตายถึงแก่ชีวิตได้ เมื่อเกิดการดึงปืนกันจนปืนลั่นถูกผู้ตายถึงแก่ความตาย จึงเป็นการกระทำโดยเจตนาฆ่าผู้ตาย หาใช่เป็นการกระทำโดยประมาทไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๔ / ๒๕๖๓ จำเลยเป็นผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยให้แก่ราษฎรในหมู่บ้าน นอกจากอาวุธปืนยาวลูกซองเดี่ยวขนาด ๑๒ ที่ใช้ยิงผู้ตาย ซึ่งเป็นอาวุธปืนที่ทางราชการมอบให้ไว้ใช้ตรวจรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้านแล้ว จำเลยยังมีอาวุธปืนยาวลูกซองเดี่ยว (NTS) แบบสไลด์ แอ็คชั่น (SLIDE ACTION) บรรจุ ๔ นัด ขนาด ๑๒ ที่ใช้ยิงขึ้นฟ้าในวันเกิดเหตุอีก ๑ กระบอก จำเลยย่อมมีความชำนาญในการใช้อาวุธปืนและทราบดีอยู่แล้วว่าอาวุธปืนเป็นอาวุธที่ร้ายแรงสามารถทำอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ง่าย แต่จำเลยยังใช้อาวุธปืนยาวลูกซองเดี่ยวขนาด ๑๒ ของกลางที่มีกระสุนบรรจุอยู่ในการข่มขู่ผู้ตาย

ในขณะผู้ตายนั่งอยู่บนแคร่ จำเลยเดินถืออาวุธปืนเข้าไปหาผู้ตายเพื่อข่มขู่ โดยปากกระบอกปืนชี้ไปหาผู้ตายในระยะใกล้จนผู้ตายสามารถจับปากกระบอกปืนได้ จำเลยย่อมเล็งเห็นได้ว่าอาวุธปืนของกลางอาจลั่นถูกผู้ตายถึงแก่ชีวิตได้ แต่จำเลยยังคงกระทำการดังกล่าว เมื่อเกิดการดึงปืนกันจนปืนลั่นถูกผู้ตายถึงแก่ความตาย จึงเป็นการกระทำโดยเจตนาฆ่าผู้ตาย หาใช่เป็นการกระทำโดยประมาทไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒๓</u>

ที่เกิดเหตุเป็นทางเดินแคบ ๆ ตามเนินเขา บริเวณโดยรอบเป็นป่า สวนยางพาราและสวนผลไม้ ห่างจากถนนสาธารณะภายในหมู่บ้านประมาณ ๔ ถึง ๕ กิโลเมตร จึงมิใช่อยู่ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน อันจะเป็นความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๒ / ๒๕๖๓ ที่เกิดเหตุเป็นทางเดินแคบ ๆ ตามเนินเขา บริเวณโดยรอบเป็นป่า สวนยางพาราและสวนผลไม้ ที่เกิดเหตุอยู่ห่างจากถนนสาธารณะภายในหมู่บ้านประมาณ ๔ ถึง ๕ กิโลเมตร ทางนำสืบของโจทก์ไม่ได้ความว่าอยู่ในเขตเมืองหรือหมู่บ้าน ที่เกิดเหตุจึงมิใช่อยู่ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายและผู้เสียหายในที่เกิดเหตุจึงมิใช่เป็นการยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน อันจะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๖

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒๔</u>

จำเลยกับผู้เสียหายที่ ๒ อยู่กินฉันสามีภริยาและมีบุตรด้วยกัน เพิ่งเลิกคบหากันก่อนเกิดเหตุเพียงหนึ่งเดือน การที่จำเลยขับรถจักรยานยนต์ตามหาผู้เสียหายที่ ๒ ที่เพิ่งมีปากเสียงกัน และเห็นผู้เสียหายที่ ๒ บริเวณบ้านที่เกิดเหตุโดยบังเอิญ จึงเลี้ยวรถกลับไปจอดหน้าบ้านแล้วเดินเข้าไปหาผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งวิ่งหนี จำเลยวิ่งตามไปใช้อาวุธมีดที่พกติดตัวมาแทงผู้เสียหายที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งอยู่ในบริเวณนั้นได้รับอันตรายสาหัส อันเป็นเหตุการณ์เฉพาะหน้าด้วยขาดสติ พยานหลักฐานของโจทก์ยังมีความสงสัยตามสมควรว่า จำเลยกระทำความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นแก่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๓ / ๒๕๖๓ จำเลยกับผู้เสียหายที่ ๒ อยู่กินฉันสามีภริยาและมีบุตรด้วยกัน เพิ่งเลิกคบหากันก่อนเกิดเหตุเพียงหนึ่งเดือน ความสัมพันธ์ยังคงมีอยู่ไม่ถึงกับตัดขาดทีเดียว การที่จำเลยขับรถจักรยานยนต์ตามหาผู้เสียหายที่ ๒ ในขณะที่เพิ่งมีปากเสียงกัน จำเลยจึงอยู่ในสภาวะอารมณ์ขุ่นเคืองและโกรธมากกว่าที่จะวางแผนหรือใคร่ครวญตรึกตรองหาวิธีทำร้ายผู้เสียหายที่ ๒ เมื่อจำเลยเห็นผู้เสียหายที่ ๒ บริเวณบ้านที่เกิดเหตุโดยบังเอิญ จำเลยเลี้ยวรถกลับไปจอดหน้าบ้านที่เกิดเหตุแล้วเดินเข้าไปหา ผู้เสียหายที่ ๒ เห็นจำเลยก็วิ่งหนี จำเลยวิ่งตามไปใช้อาวุธมีดที่พกติดตัวมาแทงทำร้ายเป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งอยู่ใน

บริเวณเดียวกัน ได้รับอันตรายสาหัส เป็นเหตุการณ์เฉพาะหน้า จำเลยกระทำไปโดยขาดความยับยั้งชั่งใจและขาดสติด้วยคิดว่าผู้เสียหายที่ ๒ ตีจากและหันไปคบกับผู้เสียหายที่ ๓ พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมายังมีความสงสัยตามสมควรว่า จำเลยกระทำความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒๕</u>

ฝ่ายจำเลยยื่นคำร้องและนำเงินมาวางต่อศาลชั้นต้นเพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษา โดยมีเงื่อนไขว่าจะจ่ายให้ฝ่ายโจทก์ได้ต่อเมื่อคดีถึงที่สุดให้ฝ่ายจำเลยรับผิด ต่อมาเมื่อคดีถึงที่สุดโดยฝ่ายจำเลยต้องรับผิด ฝ่ายโจทก์ขอรับเงินที่วางไปแล้วยังคงเหลืออีกบางส่วน ศาลชั้นต้นจึงมีหน้าที่ต้องแจ้งให้ฝ่ายจำเลยทราบ หากไม่มารับภายในห้าปี จึงจะถือว่าเป็นเงินค้างจ่ายและตกเป็นของแผ่นดิน แต่เมื่อศาลชั้นต้นมิได้ดำเนินการใด ๆ เงินดังกล่าวจึงยังไม่เป็นเงินค้าง และยังไม่ตกเป็นของแผ่นดิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๗ - ๓๓๘ / ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ จำเลยที่ ๔ ยื่นคำร้องและได้นำเงินจำนวน ๕๒๙,๘๔๖.๕๘ บาท มาวางที่ศาลชั้นต้นเพื่อเป็นการชำระหนี้ตามคำพิพากษา แต่ขอให้ศาลระงับการจ่ายเงินให้โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด เงินดังกล่าวจึงเป็นเงินที่โจทก์ทั้งสองมีสิทธิได้รับเพื่อการชำระหนี้หากคดีถึงที่สุดโดยจำเลยที่ ๔ ต้องรับผิดชำระหนี้ต่อโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาเมื่อคดีถึงที่สุดโดยจำเลยที่ ๔ ต้องรับผิด โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ได้ขอรับเงินที่จำเลยที่ ๔ นำมาวางศาลดังกล่าวไปในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ จำนวน ๒๐๑,๓๙๐.๔๘ บาท และ ๒๓๔,๗๒๓.๐๖ บาท ตามลำดับ คงเหลือเงินในวันดังกล่าว ๑๐๕,๘๔๓.๐๔ บาท ศาลชั้นต้นจึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้จำเลยที่ ๔ ผู้มีสิทธิได้รับเงินที่เหลือทราบ หากจำเลยที่ ๔ ทราบแล้วไม่มารับเงินภายในห้าปี เงินดังกล่าวจึงจะถือว่าเป็นเงินค้างจ่ายและทำให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่คดีนี้หลังจากโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ รับเงินแล้วปรากฏว่ามีเงินคงเหลือ ศาลชั้นต้นมิได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้จำเลยที่ ๔ ผู้มีสิทธิรับเงินทราบ เงินดังกล่าวจึงยังไม่เป็นเงินค้างจ่ายอยู่ที่ศาลชั้นต้นที่ผู้มีสิทธิต้องเรียกเอาเสียภายในห้าปีตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๓๒๓ (เดิม) และยังไม่ตกเป็นของแผ่นดิน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒๖</u>

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย โดยระบุเวลากระทำความผิดระหว่างเดือนและปีใด เวลากลางวัน เพราะไม่ทราบวันกระทำความผิดแน่ชัดแต่โจทก์สามารถนำสืบในชั้นพิจารณาได้ จึงเป็นการกล่าวถึงข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลากระทำความผิดเพียงพอที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว ฟ้องโจทก์จึงไม่เคลือบคลุม นอกจากนี้เมื่อจำเลยมิได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ลดค่าสินไหมทดแทน การที่จำเลยฎีกาในปัญหาดังกล่าวจึงเป็นฎีกาในข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นอุทธรณ์ จึงต้องห้ามมิให้ฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๒ / ๒๕๖๓ โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยเป็นครูกระทำอนาจารเด็กหญิงอายุ ๖ ปีเศษ และเป็นศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล โดยระบุเวลาในการกระทำความผิดระหว่างเดือนใดถึงเดือนใด ปี พ.ศ. อะไร เวลากลางวัน เพราะไม่อาจทราบวันกระทำความผิดที่แน่ชัดได้ แต่ก็ถือเป็นเรื่องที่โจทก์สามารถนำสืบในชั้นพิจารณาได้ว่าการกระทำความผิดเกิดขึ้นในวันที่โรงเรียนมีการเรียนการสอนตามปกติในเวลาราชการขณะที่จำเลยรับราชการอยู่ที่โรงเรียนนั้น จึงเป็นการกล่าวถึงข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลากระทำความผิดดังที่ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) บัญญัติบังคับไว้ ซึ่งเพียงพอที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว ฟ้องโจทก์จึงไม่เคลือบคลุม จำเลยมิได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ลดค่าสินไหมทดแทนที่ศาลชั้นต้นกำหนดให้จำเลยชดใช้แก่โจทก์ร่วม การที่จำเลยกลับฎีกาในปัญหาการกำหนดค่าสินไหมทดแทนขึ้นมาอีกจึงเป็นฎีกาในข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ ที่แก้ไขใหม่ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒๗</u>

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดต่อผู้เสียหายในวันเกิดเหตุ เวลากลางวัน แต่ผู้เสียหายกลับเบิกความว่าเป็นเวลากลางคืน แต่เมื่อบันทึกคำให้การผู้ต้องหาระบุว่า พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดว่า ผู้เสียหายกล่าวหาว่าจำเลยกระทำความผิดในวันเกิดเหตุ เวลา ๒๓ นาฬิกา จำเลยให้การรับว่าในวันเกิดเหตุตนอยู่ที่บ้านเกิดเหตุจริง แต่ปฏิเสธว่าไม่ได้กระทำความผิด และในชั้นพิจารณาจำเลยเบิกความแต่เพียงว่า ในวันดังกล่าวจำเลยจำไม่ได้ว่าอยู่ที่ใด แสดงว่าจำเลยมิได้หลงต่อสู้ ข้อแตกต่างเกี่ยวกับเวลาจึงมิใช่สาระสำคัญ ทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้ ศาลจึงลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความนั้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๑ / ๒๕๖๓ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำชำเราผู้เสียหายเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลากลางวัน แต่ข้อเท็จจริงตามคำเบิกความของผู้เสียหายในชั้นพิจารณากลับปรากฏว่าเป็นเวลากลางคืน เวลาตามที่ปรากฏในทางพิจารณาจึงแตกต่างกับวันเวลาที่กล่าวในฟ้อง แต่เมื่อได้ความตามบันทึกคำให้การผู้ต้องหาว่าพนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดว่า ผู้เสียหายกล่าวหาว่าจำเลยกระทำชำเราผู้เสียหายในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๒๓ นาฬิกา ซึ่งเป็นเวลากลางคืน จำเลยให้การรับว่าในวันเกิดเหตุดังกล่าวจำเลยอยู่ที่บ้านที่เกิดเหตุ แต่ปฏิเสธว่าไม่ได้กระทำชำเราผู้เสียหาย และในชั้นพิจารณาจำเลยเบิกความแต่เพียงว่า ในวันดังกล่าวจำเลยจำไม่ได้ว่าอยู่ที่ใด แสดงว่าจำเลยมิได้หลงต่อสู้ เมื่อข้อแตกต่างเกี่ยวกับเวลาดังกล่าวมิใช่สาระสำคัญ ทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้ ศาลจึงลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความนั้นได้ตามข้อยกเว้นใน ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒๘</u>

โจทก์ใช้เงินสินส่วนตัวซื้อที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นบ้านเล็กๆ มีแต่หลังคามาในระหว่างสมรส และใช้เงินสินส่วนตัวในการก่อสร้างบ้าน โรงจอดรถ คอกวัว และศาลาริมน้ำบนที่ดินดังกล่าว จะถือว่าบ้านพิพาทเป็นทรัพย์สินที่โจทก์กับจำเลยที่ ๑ ได้มาระหว่างสมรสหาได้ไม่ และถือว่าเป็นสินส่วนตัวของโจทก์ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยทั้งสองออกจากบ้านพิพาทและเรียกค่าเสียหายได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๕ / ๒๕๖๓ โจทก์ใช้เงินสินส่วนตัวของโจทก์ซื้อที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นบ้านเล็กๆ มีแต่หลังคาแต่ไม่มีฝาบ้านมาในระหว่างสมรส และใช้เงินสินส่วนตัวของโจทก์ในการก่อสร้างบ้าน โรงจอดรถ คอกวัว และศาลาริมน้ำในที่ดินพิพาทของโจทก์ แม้เป็นการก่อสร้างในระหว่างที่โจทก์กับจำเลยที่ ๑ เป็นสามีภริยากันก็จะถือว่าบ้านพิพาทเป็นทรัพย์สินที่โจทก์กับจำเลยที่ ๑ ได้มาระหว่างสมรสหาได้ไม่ บ้านพิพาทย่อมเป็นสินส่วนตัวของโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๗๒ วรรคหนึ่ง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยทั้งสองออกจากบ้านพิพาทและเรียกค่าเสียหายได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๒๙</u>

คู่ความตกลงท้ากันให้ถือเอาผลของคำพิพากษาในคดีที่สามีจำเลยฟ้องบรรษัทบริหารสินทรัพย์ฯ และโจทก์ทั้งสองกับพวกเป็นจำเลยร่วมกันขอให้เพิกถอนนิติกรรมการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาท โดยมิได้ตกลงให้ถือเอาผลของคำพิพากษาศาลชั้นต้นเป็นข้อวินิจฉัยตามคำท้า ต้องถือว่าต่างมีเจตนาถือเอาผลของคำพิพากษาถึงที่สุดเป็นข้อวินิจฉัย ต่อมาศาลฎีกาพิพากษาว่า บรรษัทบริหารสินทรัพย์ฯรับโอนทรัพย์พิพาทโดยชอบ ถือเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างพิพาทที่ท้ากันแล้ว คู่ความจึงต้องผูกพัน ตามคำท้า โจทก์ทั้งสองย่อมอำนาจฟ้องขับไล่และเรียกค่าเสียหายจากจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๘ / ๒๕๖๓ คู่ความตกลงท้ากันให้ถือเอาผลของคำพิพากษาในคดีที่ ส. สามีโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลย ฟ้องบรรษัทบริหารสินทรัพย์ ท. บริษัทบริหารสินทรัพย์ ก. และโจทก์ทั้งสองเป็นจำเลยร่วมกันขอให้เพิกถอนนิติกรรมการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาท หากผลคดีดังกล่าวเป็นอย่างไร ให้ถือตามผลคดีนั้น คู่ความมิได้ตกลงกันให้ถือเอาผลของคำพิพากษาศาลชั้นต้นเป็นข้อวินิจฉัยตามคำท้า คำท้าดังกล่าวต้องถือว่าคู่ความมีเจตนาถือเอาผลของคำพิพากษาที่ถึงที่สุดเป็นข้อวินิจฉัยในประเด็นที่ได้ท้ากัน เมื่อระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาปรากฏว่าในคดีที่ท้ากันศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาว่าบรรษัทบริหารสินทรัพย์ ท. รับโอนทรัพย์พิพาทมาโดยชอบ ถือว่าศาลฎีกาได้วินิจฉัยชี้ขาดประเด็นเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างพิพาทตรงตามคำท้าที่โจทก์ทั้งสองและจำเลยตกลงท้ากันแล้วตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๓๘ โจทก์ทั้งสองและจำเลยจึงต้องผูกพันตามคำท้าที่ตกลงกันตามผลของคำพิพากษาศาลฎีกา ตาม ป.

วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ โจทก์ทั้งสองย่อมมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างพิพาท มีอำนาจฟ้องขับไล่และเรียกค่าเสียหายจากจำเลยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓๐</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องคดีที่ต้องห้ามโจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ในการอุทธรณ์โจทก์ต้องยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาฯอนุญาตให้อุทธรณ์ฯ เมื่อโจทก์มิได้ยื่นคำร้องดังกล่าวผู้พิพากษาฯเพียงแต่สั่งในอุทธรณ์ให้รับอุทธรณ์ของโจทก์ฯโดยไม่มีข้อความอื่นใดที่พอจะให้เข้าใจว่าเป็นการอนุญาตให้อุทธรณ์ อุทธรณ์ของโจทก์ในปัญหาข้อเท็จจริง จึงไม่เป็นอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๘ / ๒๕๖๓ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๓๐๐ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ต้องห้ามโจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๙ มาตรา ๒๒ เว้นแต่โจทก์ต้องยื่นคำร้องพร้อมกับคำฟ้องอุทธรณ์ต่อศาลชั้นต้นขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นพิเคราะห์เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์และอนุญาตให้อุทธรณ์ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๙ มาตรา ๒๒ ทวิ และ ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคท้าย ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๙ มาตรา ๔ โจทก์มิได้ยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์มาพร้อมกับคำฟ้องอุทธรณ์ ดังนี้ การที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นมีคำสั่งในคำฟ้องอุทธรณ์ของโจทก์ว่า "รับอุทธรณ์ของโจทก์ สำเนาให้จำเลยทราบ การส่งไม่มีผู้รับโดยชอบให้ปิด" เพียงเท่านี้ โดยไม่มีข้อความอื่นใดที่พอจะให้เข้าใจว่าเป็นการอนุญาตให้อุทธรณ์ตามมาตรา ๒๒ ทวิ จึงฟังไม่ได้ว่าผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นได้อนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง อุทธรณ์ของโจทก์ซึ่งเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จึงไม่เป็นอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๙ มาตรา ๒๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓๑</u>

ศาลอื่นอ่านคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ให้จำเลยฟังวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แล้วศาลชั้นต้นจึงอ่านคำพิพากษาดังกล่าวให้โจทก์และทนายจำเลยฟังวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ต้องถือว่าศาลได้อ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ จำเลยต้องยื่นฎีกาภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ การที่ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยไม่มีพฤติการณ์พิเศษและเหตุสุดวิสัย ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายระยะเวลาไปเป็นการไม่ชอบ จำเลยจึงไม่มีสิทธิยื่นฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑ / ๒๕๖๓ ศาลจังหวัดกำแพงเพชรอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ให้จำเลยฟังวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แล้วศาลชั้นต้นจึงอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ให้โจทก์และทนายจำเลยฟังวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ต้องถือว่าศาลได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ให้จำเลยฟังตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ไม่ใช่วันที่อ่านให้ทนายจำเลยฟัง จำเลยมีอำนาจยื่นฎีกาภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง จึงต้องยื่นฎีกาภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ การที่ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ซึ่งล่วงเลยกำหนดระยะเวลายื่นฎีกาของจำเลย โดยไม่มีพฤติการณ์พิเศษและไม่ใช่กรณีที่มีเหตุสุดวิสัย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นฎีกาของจำเลยจึงไม่ชอบ จำเลยไม่มีสิทธิยื่นฎีกาเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ให้จำเลยฟัง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓๒</u>

พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งใช้ในขณะเกิดเหตุให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและพิจารณาความผิดทางวินัย เฉพาะข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เท่านั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยในข้อที่กล่าวหาว่าโจทก์กระทำผิดวินัยฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่การงาน การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยโจทก์ว่า การกระทำของโจทก์มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่การงานอย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้จำเลยได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจ จำเลยซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของโจทก์จะถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของจำเลยมิได้และต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อบังคับเสียก่อน เมื่อมิได้ดำเนินการจึงไม่ชอบและไม่มีผลบังคับแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๔๘๖ / ๒๕๖๒ บทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ มาตรา ๘๘ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งใช้ในขณะเกิดเหตุ ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและพิจารณาความผิดทางวินัย เฉพาะข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา และ พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๐๒ เท่านั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยในข้อที่มีการกล่าวหาว่าโจทก์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่การงานอย่างร้ายแรง การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยโจทก์ว่า การกระทำของโจทก์มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่การงานอย่างร้ายแรงเป็นเหตุ

ให้จำเลยได้รับความเสียหาย ตามข้อบังคับของจำเลย ส่วนข้อกล่าวหาทางอาญาไม่มีมูลให้ตกไป จึงเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจ ไม่เข้ากรณีตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง ที่จำเลยซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของโจทก์จะถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของจำเลย จำเลยต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นทำการสอบสวนโจทก์ตามข้อบังคับของจำเลยเพื่อดำเนินการทางวินัยเสียก่อน เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยได้ดำเนินการทางวินัยแก่โจทก์ตามข้อบังคับของจำเลย จึงไม่ชอบด้วยข้อบังคับของจำเลยและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีผลใช้บังคับแก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓๓</u>

คำฟ้องคดีนี้เป็นเรื่องที่โจทก์ต้องดำเนินการชั้นบังคับคดีในคดีเดิม ซึ่งโจทก์ยื่นคำร้องในคดีเดิมจนศาลมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดแล้ว การที่โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ขอให้บังคับชำระค่าเสียหายจำนวนเดิมกับที่ยื่นคำร้องก่อนคดีในชั้นบังคับคดีนั้นจะถึงที่สุด และแก้ไขคำฟ้องคดีนี้ขอให้บังคับจำเลยโอนที่ดินพิพาทในคดีเดิม เมื่อคดีในชั้นบังคับคดีเดิมถึงที่สุดแล้ว คำฟ้องโจทก์คดีนี้จึงเป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ศาลชั้นต้นในคดีเดิมได้วินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุดแล้ว จึงเป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๔๗๖ / ๒๕๖๒ คำฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นเรื่องที่โจทก์ต้องดำเนินการในชั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาตามยอมในคดีเดิม ซึ่งเมื่อโจทก์ได้ยื่นคำร้องในชั้นบังคับคดีในคดีเดิมจนศาลมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดแล้ว การที่คดีนี้โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยขอให้บังคับจำเลยชำระค่าเสียหายจำนวนเดิมกับที่โจทก์ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยในชั้นบังคับคดีในคดีเดิมก่อนคดีในชั้นบังคับคดีนั้นจะถึงที่สุด และแก้ไขคำฟ้องคดีนี้ขอให้บังคับจำเลยโอนที่ดินพิพาทในคดีเดิมแก่โจทก์ เมื่อคดีในชั้นบังคับคดีในคดีเดิมถึงที่สุดแล้ว คำฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่ใช่การยื่นคำร้องหรือคำฟ้องในกระบวนพิจารณาชั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่จะเข้าข้อยกเว้นไม่เป็นฟ้องซ้ำตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๘ (๑) แต่เป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ศาลชั้นต้นในคดีเดิมได้วินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีเดิมแล้ว คำฟ้องโจทก์คดีนี้ จึงเป็นฟ้องซ้ำกับคดีเดิม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓๔</u>

ข้อเท็จจริงจากทางนำสืบของโจทก์ปรากฏว่าเช็คพิพาทมิใช่ของจำเลยที่ ๑ แต่เป็นของบริษัทอื่นอันแตกต่างจากฟ้อง แต่ได้ความว่าบริษัทอื่นนั้นเป็นบริษัทในเครือเดียวกับจำเลยที่ ๑ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของทั้งสองบริษัทและยังเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทอื่นนั้น ด้วยเหตุนี้ไม่ว่าจำเลยที่ ๒ จะออกเช็คในฐานะส่วนตัวหรือกระทำแทนบริษัทอื่นก็คงมีความรับผิดทางอาญาเช่นเดียวกัน เมื่อจำเลยที่ ๒ ซึ่งผู้แทนของจำเลยที่ ๑ และบริษัทอื่นนั้นลงชื่อในเช็คสั่งจ่ายเงินโดยเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค โจทก์ย่อม

ฟ้องจำเลยที่ ๒ ในฐานะส่วนตัวโดยลำพังได้ ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในทางพิจารณากับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้องจึงมิใช่ข้อแตกต่างในสาระสำคัญ ทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้ อันเป็นเหตุที่ศาลจะยกฟ้องสำหรับจำเลยที่ ๒

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๔๕๓ / ๒๕๖๒ แม้ข้อเท็จจริงจากทางนำสืบของโจทก์ปรากฏว่าเช็คพิพาททั้งสามฉบับมิใช่เป็นของจำเลยที่ ๑ แต่เป็นของบริษัท ซ. อันแตกต่างจากฟ้อง แต่ก็ได้ความจากทางนำสืบของโจทก์ว่าบริษัท ซ. เป็นบริษัทภายในเครือเดียวกันกับจำเลยที่ ๑ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของทั้งสองบริษัทและจำเลยที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ซ. ดังนั้นไม่ว่าจำเลยที่ ๒ จะออกเช็คในฐานะส่วนตัวหรือในฐานะที่กระทำแทนบริษัท ซ. จำเลยที่ ๒ ก็คงมีความรับผิดทางอาญาเช่นเดียวกันเพราะการดำเนินกิจการของบริษัทย่อมแสดงออกโดยทางผู้แทนทั้งหลายของบริษัท เมื่อจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้แทนของจำเลยที่ ๑ และบริษัท ซ. ลงชื่อในเช็คสั่งจ่ายเงินโดยเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คอันเป็นความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง ก็ถือว่าโจทก์ย่อมฟ้องจำเลยที่ ๒ ในฐานะส่วนตัวโดยลำพังไม่จำต้องอ้างว่าจำเลยที่ ๒ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๑ ก็ได้ ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในทางพิจารณากับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้องจึงหาใช่เป็นข้อแตกต่างในสาระสำคัญ ทั้งจำเลยก็มิได้หลงต่อสู้ด้วย อันเป็นเหตุที่ศาลจะต้องพิพากษายกฟ้องสำหรับจำเลยที่ ๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓๕</u>

โจทก์กล่าวอ้างว่า โจทก์เป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของเจ้ามรดกเนื่องจากเป็นบุตรนอกกฎหมายที่เจ้ามรดกรับรองแล้ว อันเป็นทายาทโดยธรรมที่มีสิทธิรับมรดก โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์ ๒ ส่วน คือ โจทก์เป็นบุตรของเจ้ามรดก และพฤติการณ์ที่เจ้ามรดกรับรองว่าโจทก์เป็นบุตรของตน เมื่อหลักฐานทางทะเบียนราษฎรระบุว่าโจทก์เป็นบุตรของผู้อื่น ซึ่งสำเนาทะเบียนบ้านเป็นเอกสารมหาชนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำขึ้น จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าเป็นของแท้จริงและถูกต้อง โจทก์ต้องมีพยานหลักฐานมานำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๗๒ / ๒๕๖๒ โจทก์กล่าวอ้างว่า โจทก์เป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของเจ้ามรดกเนื่องจากโจทก์เป็นบุตรนอกกฎหมายที่เจ้ามรดกได้รับรองแล้ว จึงเป็นผู้สืบสันดานเหมือนกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นทายาทโดยธรรมที่มีสิทธิรับมรดกของเจ้ามรดกตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๒๗, ๑๖๒๙ (๑) ดังนั้น โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์ให้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามมาตรา ๑๖๒๗ ซึ่งประกอบด้วยข้อเท็จจริง ๒ ส่วน ส่วนแรกคือ ข้อเท็จจริงที่ว่า โจทก์เป็นบุตรของเจ้ามรดก และส่วนที่สองคือ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์ของเจ้ามรดกที่รับรองว่าโจทก์เป็นบุตรของตน เช่น เจ้ามรดกเป็นผู้แจ้งเกิดให้แก่โจทก์ว่าโจทก์เป็นบุตรของตน ยอมให้ใช้ชื่อสกุล เป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู และส่งเสียให้การศึกษาเล่าเรียน ตลอดจนแนะนำและแสดงออกแก่บุคคลทั่วไปอย่างเปิดเผยว่าโจทก์เป็นบุตร หลักฐานทางทะเบียนราษฎรระบุว่า โจทก์เป็นบุตรของ ข. กับ บ. สำเนาทะเบียนบ้านซึ่งเป็นเอกสารมหาชนซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำขึ้น จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าเป็นของแท้จริงและถูกต้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๒๗ โจทก์ต้องมีพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักมั่นคงและน่าเชื่อถือมานำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวจึงจะรับฟังได้ตามข้อกล่าวอ้างของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓๖</u>

จำเลยทั้งสามเดินทางมาที่ห้างสรรพสินค้าด้วยกัน แล้วจำเลยที่ ๑ ถูกจับกุมก่อนพร้อมธนบัตรปลอมอยู่ในซองซ่อนอยู่กับตัวจำเลยที่ ๑ ต่อมาจึงจับกุมจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้ คนละแห่ง แม้อยู่ในห้างเดียวกัน แต่ก็ไม่อยู่ในฐานะที่จะครอบครองธนบัตรปลอมร่วมกัน โจทก์คงอาศัยพฤติการณ์ที่จำเลยทั้งสามร่วมเดินทางมาด้วยกันเป็นหลักดำเนินคดี ซึ่งบุคคลที่เดินทางมาด้วยกันนั้นไม่จำเป็นต้องกระทำความผิดร่วมกันเสมอไป พยานหลักฐานของโจทก์จึงยังไม่ได้ความชัดแจ้งว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ มีธนบัตรปลอมไว้เพื่อนำออกใช้ จึงให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๑๗๖ / ๒๕๖๒ จำเลยทั้งสามเดินทางมาที่ห้างสรรพสินค้า ซ. สาขาพระราม ๙ ด้วยกัน แล้วจำเลยที่ ๑ ถูกจับกุมก่อนพร้อมธนบัตรดอลลาร์สหรัฐปลอมที่เก็บไว้ในซองสีน้ำตาลซ่อนอยู่กับตัวของจำเลยที่ ๑ ต่อมาจึงจับกุมจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้ คนละแห่งกันกับที่จับกุมจำเลยที่ ๑ แม้อยู่ในห้างสรรพสินค้าเดียวกัน แต่ก็ไม่อยู่ในฐานะที่จะครอบครองธนบัตรดอลลาร์สหรัฐปลอมร่วมกัน โจทก์คงอาศัยพฤติการณ์ของจำเลยทั้งสามที่ร่วมเดินทางมาด้วยกันเท่านั้นที่เป็นหลักในการดำเนินคดี แต่บุคคลที่เดินทางมาด้วยกันไม่จำเป็นว่าจะต้องกระทำความผิดร่วมกันเสมอไป โจทก์ไม่มีพยานบุคคลใดที่ทราบถึงรายละเอียดของการซื้อและส่งมอบธนบัตรดอลลาร์สหรัฐปลอม พยานหลักฐานของโจทก์จึงยังไม่ได้ความชัดแจ้งว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ มีการกระทำร่วมกันกับจำเลยที่ ๑ ที่มีธนบัตรดอลลาร์สหรัฐปลอมไว้เพื่อนำออกใช้ และรู้ถึงการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ มาตั้งแต่แรกด้วยหรือไม่ จึงให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓๗</u>

เดิมโจทก์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา จำเลยขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างกับห้องชุดให้ผู้ซื้อเพื่อมิให้โจทก์บังคับชำระหนี้ โจทก์จึงฟ้องจำเลยกับผู้ซื้อฐานโกงเจ้าหนี้ และฟ้องขอเพิกถอนการฉ้อฉล คดีถึงที่สุดโจทก์ขอให้เจ้าพนักงานที่ดินออกใบแทนโฉนดและนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินดังกล่าวขายทอดตลาดชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว โจทก์ฟ้องจำเลยให้ชดใช้ค่าเสียหายในมูลหนี้ละเมิดจากการทำนิติกรรมโอนทรัพย์สินนั้น ค่าเสียหายที่โจทก์มีสิทธิเรียกจากจำเลยต้องเป็นความเสียหายต่อสิทธิที่กฎหมายรับรองคุ้มครองให้ผู้ถูกทำให้เกิดเสียหาย และจำเลยทำให้สิทธิที่โจทก์มีอยู่เสียหาย การที่โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีอาญาฐานโกงเจ้าหนี้ เป็นความต้องการให้จำเลยได้รับโทษค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีและค่าจ้างว่าความ เกิดจากการใช้สิทธิตามกฎหมาย ไม่ใช่ความเสียหายที่เกิดจากละเมิด จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทน ส่วนที่โจทก์ฟ้องคดีแพ่งเนื่องจากการกระทำของจำเลยซึ่งใช้สิทธิโดยไม่สุจริตทำให้โจทก์เสียหาย ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดีปกป้องสิทธิ จึงเป็นความเสียหายที่เป็นผลโดยตรงจากการทำละเมิดของจำเลย จำเลยจึงต้องใช้ค่าใช้จ่ายและค่าทนายความในการดำเนินคดีแพ่งแก่โจทก์เช่นเดียวกับการขอออกใบแทนโฉนดที่ดินและจดทะเบียนเพิกถอนนิติกรรมการโอนทรัพย์สินระหว่างจำเลยกับผู้ซื้อก็เป็นผลต่อเนื่องโดยตรงจากการทำละเมิดของจำเลยจึงต้องชดใช้ค่าใช้จ่าย

ดังกล่าวแก่โจทก์ แต่สำหรับกำไรที่โจทก์ควรได้จากการนำเงินที่ได้จากการบังคับชำระหนี้ไปลงทุนนั้นอยู่นอกเหนือเจตนาของจำเลยอันไกลเกินกว่าเหตุ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓ / ๒๕๖๓ เดิมโจทก์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาตามยอม จำเลยขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างกับห้องชุดในอาคารชุดให้ ศ. เพื่อมิให้โจทก์บังคับชำระหนี้เอาทรัพย์สินดังกล่าว โจทก์จึงฟ้องจำเลยกับ ศ. เป็นคดีอาญาในข้อหาโกงเจ้าหนี้ กับฟ้องคดีแพ่งขอเพิกถอนการฉ้อฉล คดีทั้งสองเรื่องถึงที่สุดแล้ว โจทก์ขอให้เจ้าพนักงานที่ดินออกใบแทนโฉนดที่ดินและนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินข้างต้นขายทอดตลาดชำระหนี้ตามคำพิพากษาตามยอมครบถ้วนแล้ว

โจทก์ฟ้องจำเลยให้ชดใช้ค่าเสียหายในมูลหนี้ละเมิดอันเกิดจากการที่จำเลยทำนิติกรรมโอนทรัพย์สินให้แก่ ศ. ค่าเสียหายที่โจทก์มีสิทธิเรียกจากจำเลยผู้ทำละเมิดได้ตามกฎหมายเป็นความเสียหาย ดังที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐ เท่านั้น โดยเฉพาะความเสียหายต่อสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง หมายถึง สิทธิที่กฎหมายรับรองคุ้มครองให้ผู้ถูกทำให้เกิดเสียหายและจำเลยจะต้องทำให้สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดที่โจทก์มีอยู่เสียหายไป การที่โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีอาญาในความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ แสดงว่าโจทก์มีความประสงค์ต้องการให้จำเลยได้รับโทษทางอาญา ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีอาญาและค่าจ้างว่าความของทนายความที่โจทก์จ่ายไปเกิดจากการใช้สิทธิของโจทก์ตามกฎหมาย จึงเป็นความเสียหายจากการใช้สิทธิไม่ใช่ความเสียหายที่เกิดจากการกระทำละเมิดให้โจทก์เสียสิทธิหรือทำให้สิทธิของโจทก์ที่กฎหมายรับรองว่ามีอยู่เสียหายไป ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่โจทก์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนในเหตุละเมิดตามกฎหมายได้ ถือไม่ได้ว่าเป็นความเสียหายที่เกิดจากการทำละเมิดโดยตรง

ส่วนการที่โจทก์จำต้องฟ้องคดีแพ่งเนื่องจากการกระทำของจำเลยเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตจงใจทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่อสู้คดีปกป้องสิทธิอันชอบธรรมของตนจากการกระทำอันไม่สุจริตของจำเลย จึงเป็นความเสียหายที่เป็นผลโดยตรงจากการทำละเมิดของจำเลย จำเลยจึงต้องใช้ค่าเสียหายเป็นค่าใช้จ่ายและค่าทนายความในการดำเนินคดีแพ่งแก่โจทก์ ตามตาราง ๖ และตาราง ๗ ท้าย ป.วิ.พ. ส่วนการขอออกใบแทนโฉนดที่ดินและจดทะเบียนเพิกถอนนิติกรรมการโอนทรัพย์สินระหว่างจำเลยกับ ศ. นั้น การที่โจทก์ต้องทำเช่นนั้นจึงเป็นความเสียหายที่เป็นผลต่อเนื่องโดยตรงจากการทำละเมิดของจำเลย จำเลยจึงต้องใช้ค่าเสียหายเป็นค่าใช้จ่ายในการขอออกใบแทนโฉนดที่ดินและจดทะเบียนเพิกถอนนิติกรรมการโอนทรัพย์สินแก่โจทก์เช่นกัน

ส่วนค่าเสียหายเป็นกำไรที่โจทก์ควรจะได้จากการนำเงินที่ได้จากการบังคับชำระหนี้ไปลงทุนนั้น เป็นค่าเสียหายที่โจทก์เรียกร้องมาอยู่นอกเหนือเจตนาของจำเลย ถือว่าเป็นค่าเสียหายที่ไกลเกินกว่าเหตุ จำเลยไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓๘</u>

แม้อัยการโจทก์ฟ้องจำเลยเฉพาะฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย แต่ก็บรรยายฟ้องด้วยว่า การกระทำของจำเลยเป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับอันตรายสาหัส ผู้ร้องจึงเป็นผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องทางแพ่งฐานมูลละเมิดให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับอันตรายแก่ร่างกายโดยอาศัยมูลคดีอาญา และแม้คดีส่วนแพ่งของผู้ร้องจะขาดอายุความดังที่จำเลยฎีกาก็ตาม แต่คำพิพากษาส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนั้น เมื่อจำเลยไม่ได้ยกปัญหาเรื่องอายุความขึ้นต่อสู้ในคำให้การ คดีจึงไม่มีประเด็นเรื่องนี้ การที่ศาลชั้นต้นหยิบยกขึ้นมาเป็นเหตุยกคำร้องของผู้ร้องจึงไม่ชอบ และเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาโดยชอบในศาลชั้นต้น ทั้งไม่เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยที่จำเลยอาจหยิบยกขึ้นในชั้นฎีกาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๑๔๗ / ๒๕๖๒ แม้โจทก์จะยื่นฟ้องจำเลยเฉพาะความผิดฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๑ แต่โจทก์ก็บรรยายฟ้องว่า การกระทำของจำเลยเป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับอันตรายสาหัส ผู้ร้องจึงเป็นผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องทางแพ่งฐานมูลละเมิดเรียกร้องให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับอันตรายแก่ร่างกายโดยอาศัยมูลคดีอาญาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ และแม้คดีส่วนแพ่งของผู้ร้องจะขาดอายุความเนื่องจากไม่มีการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยในข้อหาประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสตาม ป.อ. มาตรา ๓๐๐ ภายในอายุความสิบปีตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๕๑ ประกอบ ป.พ.พ. มาตรา ๔๔๘ วรรคสอง ตามที่จำเลยฎีกาก็ตาม แต่ ป.วิ.อ. มาตรา ๔๐ ก็บัญญัติว่า คำพิพากษาส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนั้น เมื่อจำเลยไม่ได้ยกปัญหาเรื่องอายุความขึ้นต่อสู้ในคำให้การ คดีจึงไม่มีประเด็นเรื่องอายุความ การที่ศาลชั้นต้นหยิบยกเอาอายุความมาเป็นเหตุยกคำร้องของผู้ร้องจึงไม่ชอบ ต้องห้ามตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๒๙ ประกอบ ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) และถือว่าเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาโดยชอบในศาลชั้นต้น ทั้งไม่เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยที่จำเลยสามารถหยิบยกขึ้นในชั้นฎีกาได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๓๙</u>

โจทก์และจำเลยที่ ๒ ต่างเป็นผู้ค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ต่อธนาคารฯ จึงต้องรับผิดต่อธนาคารฯอย่างลูกหนี้ร่วมกัน เมื่อโจทก์เข้าใช้หนี้แทนจำเลยที่ ๑ โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิไล่เบี้ยจำเลยที่ ๒ ได้ตามส่วนเท่า ๆ กัน จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดต่อโจทก์กึ่งหนึ่ง พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันที่โจทก์ชำระหนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๒๘ / ๒๕๖๒ โจทก์และจำเลยที่ ๒ ต่างเป็นผู้ค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ต่อธนาคาร ก. จึงเป็นกรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ในหนี้รายเดียวกัน ต้องรับผิดต่อธนาคารดังกล่าวอย่างลูกหนี้ร่วมกันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๒ วรรคสอง เมื่อโจทก์เข้าใช้หนี้แก่ธนาคารฯ แทน

จำเลยที่ ๑ แล้ว โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิไล่เบี้ยเอาแก่จำเลยที่ ๒ ได้ตามส่วนเท่า ๆ กัน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๙ (๓) และมาตรา ๒๙๖ จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดต่อโจทก์กึ่งหนึ่ง พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันที่โจทก์ชำระหนี้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔๐</u>

คดีค้ามนุษย์อยู่ในบังคับ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ ซึ่งการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ามนุษย์ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิจารณาพิพากษาคดีจึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๐๙ / ๒๕๖๒ คดีค้ามนุษย์อยู่ในบังคับ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมาตรา ๓๘ บัญญัติว่า การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีค้ามนุษย์ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ามนุษย์ เมื่อจำเลยอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นจึงเป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ามนุษย์ที่จะพิจารณาพิพากษาคดี ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิจารณาพิพากษาคดีมาจึงเป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔๑</u>

การที่ผู้ร้องทั้งสองส่งมอบรถยนต์ให้แก่ห้างฯ ตามสัญญาเช่า โดยในระยะแรกผู้ร้องทั้งสองได้รับค่าเช่าตามสัญญา ต่อมาเมื่อไม่ได้รับค่าเช่า จึงทราบว่าตนถูกฉ้อโกง ต่อมามีการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิด ศาลชั้นต้นลงโทษฐานฉ้อโกง ไม่อาจถือว่าในวันที่ผู้ร้องทั้งสองส่งมอบรถยนต์เป็นวันที่ความผิดสำเร็จอันจะถือเป็นวันวินาศภัยซึ่งส่งผลว่าผู้ร้องทั้งสองยื่นคำเสนอข้อพิพาทพ้นกำหนดสองปี ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ และผู้ร้องทั้งสองย่อมเสียประโยชน์ เพราะเป็นการยากต่อวิญญูชนจะทราบว่าถูกฉ้อโกงตั้งแต่วันส่งมอบรถยนต์ไป การชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน กรณีมีเหตุเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๔๑/๒๕๖๒ การที่ผู้ร้องทั้งสองส่งมอบรถยนต์ให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ในวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ และในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยในระยะแรกผู้ร้องทั้งสองได้รับค่าเช่ารถยนต์ตามสัญญา ต่อมาเมื่อผู้ร้องทั้งสองไม่ได้รับค่าเช่า ผู้ร้องทั้งสองจึงทราบว่าผู้ร้องทั้งสองถูกฉ้อโกง ต่อมามีการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิด ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิดฐานฉ้อโกง กรณีไม่อาจถือว่าในวันที่ผู้ร้องทั้งสองส่งมอบรถยนต์เป็นวันที่ความผิดสำเร็จอันจะถือเป็นวันวินาศภัยซึ่งจะส่งผลว่าผู้ร้องทั้งสองยื่นคำเสนอข้อพิพาทเมื่อพ้นกำหนดสองปี ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการซึ่งหากมีการยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าวย่อมเป็นผลให้ผู้ร้องทั้งสองเสียประโยชน์ เพราะข้อเท็จจริงย่อมเป็นการยากต่อวิญญูชนคนทั่วไปที่จะทราบว่าถูกฉ้อโกงมาตั้งแต่วันที่มีการส่งมอบรถยนต์ไปตามสัญญา กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่า วันวินาศภัยให้นับตั้งแต่

วันที่มีการส่งมอบรถยนต์ตามสัญญา การชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการย่อมขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงเห็นได้ว่า กรณีมีเหตุที่จะเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตามมาตรา ๔๐ แห่ง พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.๒๕๔๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔๒</u>

ความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ แม้ศาลไม่ได้วินิจฉัยว่าทุจริต ก็เป็นความผิดมูลฐานตาม พ.ร.บ. ฟอกเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๙๙/๒๕๖๒ ความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ แม้ศาลจะไม่ได้วินิจฉัยว่าเป็นการกระทำโดยทุจริต ก็เป็นความผิดมูลฐานตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓ (๕)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔๓</u>

กรณีละเมิดโดยการกล่าวหรือไขข่าวที่แพร่หลายได้นั้นต้องมีบุคคลที่สาม การที่มีคนแอบฟังโดยคนพูดไม่รู้ถือไม่ได้ว่าเป็นการจงใจกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย เมื่อจำเลยทั้งสองและ พ. เพียง ๓ คน สนทนาผ่านบัญชีเฟสบุ๊ค เมสเซนเจอร์ อันเป็นระบบปิดบุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าไปดูหรืออ่านข้อความสนทนาได้ แม้มีการพูดถึงโจทก์ด้วยก็เป็นการสนทนาในกลุ่มเดียวกัน จึงมิใช่เป็นการที่จำเลยทั้งสองกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย ส่วนที่โจทก์แอบดูและอ่านข้อความสนทนากับนำไปเผยแพร่ก็ไม่ทำให้การสนทนาระหว่างกลุ่มนี้เป็นการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นละเมิดต่อโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๘๑ / ๒๕๖๒ แม้ ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๓ ไม่ได้บัญญัติว่าเป็นการกล่าวหรือไขข่าวต่อบุคคลที่สาม แต่การกล่าวหรือไขข่าวที่แพร่หลายได้ก็ต้องมีบุคคลที่สามอยู่ การพูดคนเดียวไม่มีคนได้ยินย่อมไม่เป็นการกล่าวให้แพร่หลาย ดังนั้นถ้ามีคนแอบฟังโดยคนพูดไม่รู้ การพูดดังกล่าวถือไม่ได้ว่าเป็นการจงใจกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พ. เป็นผู้เริ่มต้นการตั้งโปรแกรมสนทนาผ่านบัญชีเฟสบุ๊ค เมสเซนเจอร์ ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ให้บริการส่งข้อความและข้อมูลมัลติมีเดียสนทนาโต้ตอบกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่เข้าในระบบเพื่อพูดคุยกัน โปรแกรมสนทนาดังกล่าวเป็นแบบระบบปิดมีสมาชิกเพียง ๓ คนคือจำเลยทั้งสองและ พ. บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าไปดูหรืออ่านข้อความสนทนาได้ การสนทนาดังกล่าวที่มีการพูดถึงโจทก์และพนักงานอื่นรวมอยู่ด้วยจึงเป็นการกล่าวที่จำเลยทั้งสองและ พ. ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันสนทนาร่วมกันโดย พ. เข้าร่วมสนทนากับจำเลยทั้งสองหลายครั้ง จึงมิใช่เป็นการที่จำเลยทั้งสองกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย ส่วนการที่

โจทก์แอบดูและอ่านข้อความสนทนาและนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่นรับทราบเอง ย่อมไม่ทำให้การสนทนาระหว่างกลุ่มบุคคลทั้งสามเป็นการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายให้บุคคลอื่นรับทราบได้ การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นละเมิดต่อโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔๔</u>

การที่จำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อรับรองรายงานการประชุม และจำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อเป็นผู้บันทึกการประชุมในเอกสารฉบับเดียวกัน ย่อมเป็นการรับรองเป็นหลักฐานว่า การประชุมของทางราชการได้กระทำต่อหน้าตน เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวมิได้ประชุมกันจริง ย่อมเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสารรับรองเป็นหลักฐานว่า การอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ และรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นเท็จ แต่โจทก์ทั้งห้ามิได้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ฐานดังกล่าว ต้องถือว่าโจทก์ทั้งห้าไม่ประสงค์ให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ฐานนี้ จึงลงโทษไม่ได้ และมิใช่เป็นเรื่องที่ข้อเท็จจริงตามฟ้องโจทก์ทั้งห้าสืบสม แต่อ้างฐานความผิดหรือบทมาตราผิด เพราะโจทก์ทั้งห้ามิได้บรรยายองค์ประกอบความผิดฐานนี้มาด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๓๘ / ๒๕๖๒ การที่จำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อรับรองรายงานการประชุม และจำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อเป็นผู้บันทึกการประชุมในเอกสารฉบับเดียวกัน ย่อมเป็นการรับรองเป็นหลักฐานว่า การประชุมคณะกรรมการกำหนดโครงสร้างส่วนราชการและจัดทำแผนอัตรากำลัง ๓ ปี (รอบปีงบประมาณ ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ ได้กระทำต่อหน้าตนนั้น เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวมิได้มีการประชุมกันจริง การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ย่อมเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสาร รับรองเป็นหลักฐานว่า การอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ และรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นเท็จ ตาม ป.อ. มาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) แต่โจทก์ทั้งห้ามิได้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ตาม ป.อ. มาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) มาด้วย ต้องถือว่าโจทก์ทั้งห้าไม่ประสงค์ให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ตาม ป.อ. มาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) จึงลงโทษจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) ไม่ได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสี่ และกรณีมิใช่เป็นเรื่องที่ข้อเท็จจริงตามฟ้องโจทก์ทั้งห้าสืบสม แต่อ้างฐานความผิดหรือบทมาตราผิด เพราะโจทก์ทั้งห้ามิได้บรรยายองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) มาในฟ้องด้วย อีกทั้งองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) กับมาตรา ๒๖๕ มีความแตกต่างกันมาก จึงมิใช่เป็นกรณีที่ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาแตกต่างจากข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้องในเรื่องที่มิใช่ข้อสาระสำคัญ และจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มิได้หลงต่อสู้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔๕</u>

การกลับคืนสู่ฐานะเดิมกรณีบอกล้างโมฆียะกรรมนั้น กฎหมายไม่ได้บัญญัติให้บวกดอกเบี้ยเข้าด้วย คิดตั้งแต่เวลาที่ได้รับไว้ แตกต่างกับกรณีกลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมเนื่องจากการบอกเลิกสัญญาซึ่งบัญญัติให้บวกดอกเบี้ยเข้าด้วย คิดตั้งแต่เวลาที่ได้รับไว้ ดังนั้น การที่จำเลยทั้งสองรับเงินของโจทก์จึงเป็นหนี้เงินซึ่งให้คิดดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่ครบกำหนดบอกกล่าวทวงถาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๔๓ / ๒๕๖๒ ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คู่กรณีกลับคืนสู่ฐานะเดิมโดยไม่ได้บัญญัติให้บวกดอกเบี้ยเข้าด้วย คิดตั้งแต่เวลาที่ได้รับไว้ แตกต่างกับกรณีกลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมเนื่องจากการบอกเลิกสัญญาตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๙๑ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติให้บวกดอกเบี้ยเข้าด้วย คิดตั้งแต่เวลาที่ได้รับไว้ ดังนั้น การที่จำเลยทั้งสองรับเงินของโจทก์ไว้ย่อมเป็นหนี้เงิน ซึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ให้คิดดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จำเลยทั้งสองจะตกเป็นผู้ผิดนัดและต้องชำระดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ ก็ต่อเมื่อโจทก์ได้บอกกล่าวทวงถาม แล้วจำเลยทั้งสองเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๐๔ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔๖</u>

ที่ดินของโจทก์แบ่งแยกมาจากที่ดินของผู้ขาย ภายหลังแบ่งแยกผู้ขายตกลงให้โจทก์ใช้ทางพิพาทซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินของผู้ขายเป็นทางเข้าออกสู่ถนนสาธารณะ โจทก์และบริวารใช้ทางดังกล่าวตลอดมา ถือเป็นการทำนิติกรรมก่อตั้งสิทธิภาระจำยอมมิใช่การใช้ทางพิพาทโดยอาศัยสิทธิของผู้ขายหรือโดยวิสาสะ ทางพิพาทจึงตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินโจทก์โดยนิติกรรม อันเป็นทรัพยสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ แต่เมื่อยังไม่จดทะเบียนการได้ทางภาระจำยอมจึงไม่บริบูรณ์ แต่ก็อาจได้ภาระจำยอมโดยอายุความหากโจทก์ใช้ทางพิพาทโดยเจตนาให้ได้ภาระจำยอมซึ่งเป็นปรปักษ์ต่อเจ้าของที่ดิน โจทก์ใช้ทางพิพาทโดยสงบและเปิดเผยด้วยเจตนาให้เป็นทางภาระจำยอมเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี ทางพิพาทย่อมตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์ จำเลยทั้งสองจะยกเรื่องการรับโอนที่ดินมาโดยสุจริต เสียค่าตอบแทน และได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตขึ้นเป็นข้อต่อสู้โจทก์หาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๖๒ / ๒๕๖๒ ที่ดินของโจทก์แบ่งแยกมาจากที่ดินของ ส. และ ต. ภายหลังแบ่งแยก ต. ผู้ขายที่ดินให้แก่โจทก์ตกลงยินยอมให้โจทก์ใช้ทางพิพาทซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินของ ต. เป็นทางเข้าออกสู่ถนนสาธารณะ ซึ่งโจทก์และบริวารก็ได้ใช้ทางพิพาทดังกล่าวตลอดมา การตกลงกันดังกล่าวถือเป็นการทำนิติกรรมก่อตั้งสิทธิภาระจำยอมระหว่างกัน หาใช่เป็นกรณีที่โจทก์ใช้ทางพิพาทโดยอาศัยสิทธิของ ต. หรือโดยวิสาสะไม่ ทางพิพาทจึงตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์โดยนิติกรรมดังกล่าว อันเป็นทรัพยสิทธิอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ เมื่อโจทก์ยังไม่ได้จดทะเบียนการได้ทางภาระจำยอมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่บริบูรณ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคหนึ่ง แต่โจทก์ก็อาจได้ภาระจำยอมในทางพิพาทโดยอายุความหากโจทก์ได้ใช้ทาง

พิพาทโดยเจตนาให้ได้ภาระจำยอมซึ่งต้องพิจารณาจากการใช้ว่า เป็นการใช้โดยอาการที่ถือสิทธิเป็นปรปักษ์ต่อ ต. เจ้าของที่ดินที่ตั้งทางพิพาทคนเดิมและเจ้าของที่ดินคนต่อ ๆ มาหรือไม่ โจทก์ใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาให้เป็นทางภาระจำยอมตลอดมา เป็นเวลากว่า ๑๐ ปีแล้ว ทางพิพาทย่อมตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์ เมื่อเป็นการได้มาซึ่งภาระจำยอมแล้ว แม้จะเป็นการได้ทรัพยสิทธิอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม ก็ไม่อยู่ในบังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง ดังนั้น จำเลยทั้งสองจะยกเรื่องการรับโอนที่ดินมาโดยสุจริต เสียค่าตอบแทน และได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตขึ้นเป็นข้อต่อสู้โจทก์หาได้ไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔๗</u>

การที่โจทก์ตกลงมอบเงินให้จำเลยเพื่อวิ่งเต้นให้โจทก์ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางราชการ เป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อันตกเป็นโมฆะ แม้ต่อมาโจทก์จะไม่ได้รับการแต่งตั้ง แต่การคืนทรัพย์อันเกิดจากโมฆะกรรม ต้องนำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้มาใช้บังคับ ซึ่งการที่โจทก์มอบเงินให้จำเลยไปดำเนินการดังกล่าว ถือเป็นการกระทำตามอำเภอใจ เสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระ ทั้งเป็นการชำระหนี้อันฝ่าฝืนศีลธรรมอันดี โจทก์จึงไม่อาจเรียกร้องให้จำเลยคืนเงินดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๑๔ / ๒๕๖๒ จำเลยรับจะดำเนินการวิ่งเต้นให้โจทก์ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการตำรวจภูธร โจทก์ย่อมคาดหมายได้ว่าจำเลยจะต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยตนเองหรือผ่านบุคคลอื่นเพื่อแทรกแซงการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจแต่งตั้ง โดยมีเงินที่ได้รับจากโจทก์เป็นค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ การที่โจทก์ตกลงมอบเงินให้ตามข้อเสนอของจำเลย แต่โจทก์ไม่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ข้อตกลงระหว่างโจทก์กับจำเลยจึงเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ การคืนทรัพย์อันเกิดจากโมฆะกรรม ต้องนำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้มาใช้บังคับตามมาตรา ๑๗๒ วรรคสอง การที่โจทก์มอบเงินให้จำเลยไปดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ถือเป็นการกระทำตามอำเภอใจ เสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระ ทั้งยังเป็นการชำระหนี้อันฝ่าฝืนศีลธรรมอันดี จึงไม่อาจเรียกร้องเงินคืนได้ตามมาตรา ๔๐๗ และ ๔๑๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔๘</u>

ค่าขาดไร้อุปการะเป็นหนี้ที่แบ่งแยกเป็นส่วนและสามารถฟ้องเรียกเฉพาะส่วนของตนได้ ทุนทรัพย์พิพาทชั้นฎีกาจึงต้องถือตามจำนวนค่าขาดไร้อุปการะที่โจทก์แต่ละคนมีสิทธิเรียกร้อง เมื่อทุนทรัพย์ที่พิพาทชั้นฎีกาของ

โจทก์แต่ละคนไม่เกินสองแสนบาท ย่อมต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง การที่จำเลยฎีกาว่า ศาลชั้นอุทธรณ์กำหนดให้จำเลยชำระค่าขาดไร้อุปการะแก่โจทก์ทั้งสองนานเกินไปไม่เหมาะสมกับความเสียหาย ถือว่าเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐาน อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงจึงต้องห้าม ศาลชั้นต้นรับฎีกาไว้จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๘๑ / ๒๕๖๒ ค่าขาดไร้อุปการะเป็นหนี้ที่สามารถแบ่งแยกเป็นส่วนของโจทก์แต่ละคน โดยโจทก์ทั้งสองสามารถฟ้องเรียกเฉพาะส่วนของตนโดยลำพังได้ ทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นฎีกาจึงต้องถือตามจำนวนค่าขาดไร้อุปการะที่โจทก์แต่ละคนมีสิทธิเรียกร้องจากจำเลย ทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นฎีกาของโจทก์ทั้งสองแต่ละคนไม่เกินสองแสนบาท ย่อมต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับขณะที่โจทก์ทั้งสองยื่นฟ้อง การที่จำเลยฎีกาว่า ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ กำหนดให้จำเลยชำระค่าขาดไร้อุปการะแก่โจทก์ทั้งสองเป็นระยะเวลา ๑๘ ปี นานเกินไปไม่เหมาะสมกับความเสียหาย ถือว่าเป็นการโต้แย้งดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ในการรับฟังพยานหลักฐาน เป็นฎีกาในข้อเท็จจริงจึงต้องห้ามตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของจำเลยมานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๔๙</u>

ป.วิ.พ. ไม่ได้ห้ามโจทก์ถอนฟ้องหลังจากชี้สองสถาน แม้จำเลยคัดค้านก็อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะอนุญาตหรือไม่ ซึ่งศาลจะพิจารณาข้อเท็จจริงในสำนวนประกอบเหตุผลในคำร้องขอถอนฟ้องและคำคัดค้านของจำเลยตลอดจนความสุจริตในการดำเนินคดีของทั้งสองฝ่าย เมื่อการที่ฟ้องไม่ถูกต้องครบถ้วนและคำขอบังคับไม่อาจบังคับได้ไม่ใช่เกิดจากความผิดของโจทก์และ ป.วิ.พ. ไม่ได้ห้ามโจทก์ถอนฟ้อง ยื่นฟ้องใหม่ภายในอายุความ ศาลจึงไม่อาจนำเรื่องกำหนดเวลาในการขอแก้ไขคำฟ้องก่อนการชี้สองสถาน และการถอนคำฟ้องเพื่อไปแก้ไขข้อบกพร่องแล้วยื่นฟ้องใหม่มาเป็นเงื่อนไขในการสั่งคำร้องขอถอนฟ้อง ทั้งคู่ความยังมิได้สืบพยาน จึงฟังไม่ได้ว่าการถอนฟ้องทำให้จำเลยเสียเปรียบ กรณีมีเหตุสมควรอนุญาตให้ถอนฟ้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๑๔ / ๒๕๖๒ ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๕ ไม่ได้ห้ามโจทก์ถอนฟ้องหลังจากชี้สองสถาน แม้จำเลยคัดค้านก็อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ถอนฟ้องก็ได้ ซึ่งดุลพินิจของศาลมาจากการพิจารณาข้อเท็จจริงในสำนวนประกอบเหตุผลในคำร้องขอถอนฟ้องและคำคัดค้านของจำเลยตลอดจนความสุจริตในการดำเนินคดีของทั้งสองฝ่าย เมื่อการที่ฟ้องไม่ถูกต้องครบถ้วนและคำขอบังคับไม่อาจบังคับได้ไม่ใช่เกิดจากความผิดของฝ่ายโจทก์และ ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๖ ไม่ได้ห้ามโจทก์ที่ถอนฟ้อง ยื่นฟ้องใหม่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ ศาลจึงไม่อาจนำข้อกฎหมายเรื่องกำหนดเวลาในการขอแก้ไขคำฟ้องซึ่งต้องขอก่อนการชี้สองสถานตามมาตรา ๑๘๐ และการที่ถอนคำฟ้องเพื่อไปแก้ไขข้อบกพร่องแล้วยื่นฟ้องจำเลย

เข้ามาเป็นคดีใหม่มาเป็นเงื่อนไขในการสั่งคำร้องขอถอนฟ้อง ทั้งคดีนี้ทั้งสองฝ่ายยังไม่มีการนำพยานหลักฐานเข้าสืบ จึงฟังไม่ได้ว่าการถอนฟ้องทำให้จำเลยเสียเปรียบในการต่อสู้คดี กรณีมีเหตุสมควรอนุญาตให้ถอนฟ้องได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕๐</u>

จำเลยนัดผู้เสียหายที่ ๒ ผู้เยาว์ซึ่งอยู่ในอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๑ ไปมีความสัมพันธ์ทางเพศในรถยนต์ของจำเลยระหว่างทางไปกลับจากโรงเรียน แม้จำเลยไม่ได้ขับรถออกนอกเส้นทางและพาผู้เสียหายที่ ๒ มาส่งที่บ้านตามปกติ ก็ยังเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๑ เป็นความผิดฐานพรากผู้เยาว์ไปเสียจากบิดามารดาเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์เต็มใจไปด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๐๖ / ๒๕๖๒ จำเลยนัดผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้เยาว์อยู่ในอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๑ ไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกันในรถยนต์ของจำเลยระหว่างทางที่ผู้เสียหายที่ ๒ นั่งไปและกลับจากโรงเรียน เป็นเหตุอันไม่สมควรอย่างยิ่ง แม้จำเลยไม่ได้ขับรถพาผู้เสียหายที่ ๒ ออกไปนอกเส้นทางที่ต้องกลับบ้านและพาผู้เสียหายที่ ๒ มาส่งที่บ้านตามปกติ ก็ยังเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๑ เป็นความผิดฐานพรากผู้เยาว์ไปเสียจากบิดามารดาเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์เต็มใจไปด้วยตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๙ วรรคแรก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕๑</u>

จำเลยที่ ๔ ได้รับที่ดินพิพาทจากบิดาโดยการยกให้ จากนั้นเข้าทำประโยชน์และแบ่งปันให้ผู้ร้องซึ่งเป็นบุตร ผู้ร้องเข้าครอบครองทำประโยชน์ด้วยความสงบเปิดเผยและเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเกินกว่า ๑๐ ปี ก่อนโจทก์ยึดที่ดินดังกล่าว เป็นการอ้างว่า ผู้ร้องได้ที่ดินพิพาทมาโดยการครอบครอง อันเป็นการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพยสิทธิอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม แต่เมื่อผู้ร้องยังมิได้จดทะเบียน ย่อมต้องห้ามมิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริต เมื่อผู้ร้องไม่ได้นำสืบว่าโจทก์รับจำนองไว้โดยไม่มีค่าตอบแทนหรือไม่สุจริต จึงต้องฟังว่าโจทก์รับจำนองที่ดินพิพาทไว้โดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง ผู้ร้องไม่อาจอ้างการได้มาซึ่งการครอบครองปรปักษ์ยันโจทก์ได้ และไม่มีสิทธิขอให้ปล่อยที่ดินพิพาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๔๕ / ๒๕๖๒ จำเลยที่ ๔ ได้รับการยกให้จากบิดา จากนั้นเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทและแบ่งปันที่ดินพิพาทให้ผู้ร้องซึ่งเป็นบุตร ผู้ร้องเข้าครอบครองทำประโยชน์ต่อมาด้วยความสงบเปิดเผยและเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันมาเป็นเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี ก่อนโจทก์ยึดที่ดินพิพาท เป็นการอ้างว่า ผู้ร้องได้ที่ดินพิพาทมาโดยการครอบครอง ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๒ อันเป็นการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือ

ทรัพยสิทธิอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม แต่เมื่อสิทธิของผู้ร้องยังมิได้จดทะเบียน ย่อมต้องห้ามมิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริต และได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริต ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง ผู้ร้องไม่ได้นำสืบว่า โจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกรับจำนองไว้โดยไม่มีค่าตอบแทนหรือไม่สุจริตแต่ประการใด จึงต้องฟังว่าโจทก์รับจำนองที่ดินพิพาทไว้โดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริต ย่อมอยู่ในฐานะบุคคลภายนอกที่ได้รับความคุ้มครอง ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง ผู้ร้องไม่อาจอ้างการได้มาซึ่งการครอบครองปรปักษ์ขึ้นยันกับโจทก์ได้ และผู้ร้องไม่มีสิทธิขอให้ปล่อยที่ดินพิพาท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕๒</u>

ศาลมีอำนาจนำข้อเท็จจริงตามรายงานการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติมาประกอบดุลพินิจในการกำหนดโทษแก่จำเลย แต่ไม่อาจนำมารับฟังในฐานะพยานหลักฐานเพื่อวินิจฉัยการกระทำของจำเลยที่ถูกฟ้องได้ หากเห็นว่าการกระทำของจำเลยตามรายงานดังกล่าวขัดแย้งกับคำฟ้องและคำรับสารภาพก็ชอบที่จะสืบพยานเพิ่มเติมให้ชัดแจ้ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๔๒ / ๒๕๖๒ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ มีอำนาจที่จะนำข้อเท็จจริงตามรายงานการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติมาประกอบดุลพินิจในการกำหนดโทษแก่จำเลย แต่ไม่อาจนำมารับฟังในฐานะพยานหลักฐานเพื่อวินิจฉัยการกระทำของจำเลยที่ถูกฟ้องด้วยโดยหากเห็นว่าการกระทำของจำเลยตามรายงานการสืบเสาะและพินิจขัดแย้งกับคำฟ้องของโจทก์และคำรับสารภาพของจำเลย ก็ชอบแต่จะให้ศาลชั้นต้นสืบพยานเพิ่มเติมให้ชัดแจ้ง คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ จึงเป็นการวินิจฉัยข้อเท็จจริงที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕๓</u>

ฎีกาของผู้ประกันโต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลชั้นอุทธรณ์เรื่องการบังคับตามสัญญาประกัน โดยศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยว่า การที่ผู้ประกันนำเงินมาชำระตามสัญญาประกันทั้งที่ผู้ประกันอ้างในคำร้องของตนว่า ศาลชั้นต้นสิ้นสิทธิบังคับคดีเพราะเกิน ๑๐ ปี จึงเป็นเรื่องที่ผู้ประกันชำระหนี้โดยรู้ว่าตนไม่มีความผูกพัน จึงไม่มีสิทธิรับเงินคืน และคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ที่ยืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้นให้ยกคำร้องของผู้ประกันนั้น ย่อมเป็นที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๑๘ / ๒๕๖๒ ฎีกาของผู้ประกันเป็นการโต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค ๕ เกี่ยวกับการบังคับตามสัญญาประกัน โดยศาลอุทธรณ์ภาค ๕ วินิจฉัยว่า การที่ผู้ประกันนำเงิน

๕๐๐,๐๐๐ บาท มาชำระตามสัญญาประกันในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ ทั้งที่ผู้ประกันอ้างในคำร้องฉบับลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ ว่า ศาลชั้นต้นสิ้นสิทธิในการบังคับคดีเพราะไม่บังคับคดีภายใน ๑๐ ปี จึงเป็นเรื่องที่ผู้ประกันชำระหนี้โดยรู้ว่าตนไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระ จึงไม่มีสิทธิรับเงินดังกล่าวคืนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ โดยศาลอุทธรณ์ภาค ๕ มีคำพิพากษายืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องของผู้ประกัน คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ดังกล่าว ย่อมเป็นที่สุด ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๑๙ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕๔</u>

คดีก่อนโจทก์ถูกจำเลยฟ้องขับไล่ออกจากที่ดินพิพาท โจทก์ฟ้องแย้งขอให้พิพากษาว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ ศาลฎีกาพิพากษาว่าที่ดินเป็นของโจทก์ ห้ามจำเลยเกี่ยวข้อง แต่มิได้ขับไล่จำเลย ดังนี้ คำพิพากษาศาลฎีกาย่อมผูกพันจำเลยมิให้โต้เถียงกรรมสิทธิ์ การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องขอให้บังคับจำเลยรื้อถอนออกไปจากที่ดินพิพาท เป็นการฟ้องขอให้บังคับตามสิทธิของโจทก์ที่เกิดจากผลของคำพิพากษาศาลฎีกา จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๑๑ / ๒๕๖๒ คดีก่อนโจทก์ถูกจำเลยฟ้องขับไล่ออกจากที่ดินพิพาท โจทก์ฟ้องแย้งขอให้พิพากษาว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ ศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์และห้ามมิให้จำเลยเข้าเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาท แต่ไม่ได้พิพากษาให้ขับไล่จำเลยหรือให้จำเลยรื้อถอนออกไป ดังนี้ ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาย่อมผูกพันจำเลยในคดีนี้ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีก่อนมิให้โต้เถียงกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทกับโจทก์ในคดีนี้ การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องขอให้บังคับจำเลยรื้อถอนออกไปจากที่ดินพิพาทโดยไม่ได้มีประเด็นให้ศาลวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ จึงเป็นการฟ้องเพื่อขอให้บังคับตามสิทธิของโจทก์ที่เกิดจากผลของคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีก่อน โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ได้ ไม่เป็นการฟ้องซ้ำ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๘

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕๕</u>

ขณะเกิดเหตุละเมิดผู้ตายเป็นบุตรนอกสมรสของผู้คัดค้านซึ่งอยู่กินฉันสามีภรรยากับ ค. มารดาของผู้ตาย หลังจากผู้ตายถึงแก่ความตาย ผู้คัดค้านได้จดทะเบียนสมรสกับ ค. เป็นผลให้ผู้ตายเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้คัดค้านกับ ค. ตั้งแต่เกิด แม้ขณะเกิดเหตุผู้ตายอายุ ๒๑ ปีเศษ และถึงแก่ความตายไปแล้ว แต่การจดทะเบียนสมรสซึ่งมีผลให้ผู้ตายเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายและมีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูบิดามารดานับแต่เกิด ย่อมทำให้ผู้คัดค้านขาดไร้อุปการะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๓๖ / ๒๕๖๒ ขณะเกิดเหตุละเมิด จ. ผู้ตาย เป็นบุตรนอกสมรสของผู้คัดค้านซึ่งอยู่กินฉันสามีภรรยากับ ค. มารดาของผู้ตาย หลังจาก จ. ถึงแก่ความตาย ผู้คัดค้านได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้ตาย เป็นผลให้ จ. เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้คัดค้านกับมารดาของผู้ตาย ซึ่งตาม ป.พ.พ.

มาตรา ๑๕๕๗ บัญญัติให้การเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวมีผลนับแต่วันที่เด็กเกิด ดังนั้น แม้เหตุละเมิดเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๙ ขณะนั้น จ. มีอายุ ๒๑ ปีเศษ และถึงแก่ความตายไปแล้วก็ตาม แต่เมื่อผู้คัดค้านและ ค. บิดามารดาของ จ. จดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ย่อมมีผลให้ จ. เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายนับตั้งแต่วันที่ จ. เกิด คือตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๗ จ. จึงมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดานับแต่นั้น การทำละเมิดเป็นเหตุให้ จ. ถึงแก่ความตายย่อมทำให้ผู้คัดค้านซึ่งเป็นบิดาขาดไร้อุปการะ การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดที่ให้ผู้ร้องชำระเงินแก่ผู้คัดค้านไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕๖</u>

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ขอรังวัดสอบเขตที่ดินของโจทก์ แต่จำเลยซึ่งเจ้าของที่ดินข้างเคียงคัดค้าน และขอรังวัดสอบเขตที่ดินของจำเลยโดยนำชี้รุกล้ำที่ดินของโจทก์ แม้การคัดค้านของจำเลยจะเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมาย แต่การที่จำเลยอ้างว่าที่ดินที่โจทก์นำชี้รุกล้ำที่ดินของจำเลย และยังนำชี้รังวัดรุกล้ำที่ดินของโจทก์ เป็นการโต้แย้งกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ถือว่ามีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิของโจทก์แล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๕๙ / ๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ยื่นขอรังวัดสอบเขตที่ดินของโจทก์ แต่จำเลยซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินข้างเคียงยื่นคัดค้านการรังวัด และยังยื่นขอรังวัดสอบเขตที่ดินของจำเลยโดยนำชี้รังวัดรุกล้ำที่ดินของโจทก์ทั้งแปลง ดังนี้ แม้การยื่นคำคัดค้านของจำเลยจะเป็นการใช้สิทธิตาม ป.ที่ดิน มาตรา ๖๙ ทวิ แต่คำคัดค้านที่จำเลยอ้างว่าที่ดินที่โจทก์นำชี้รุกล้ำเข้าไปในเขตที่ดินของจำเลย และการที่จำเลยนำชี้รังวัดที่ดินของตนรุกล้ำที่ดินของโจทก์ซึ่งอยู่ติดกันนั้น เป็นการโต้แย้งกรรมสิทธิ์ในที่ดินระหว่างโจทก์กับจำเลย ถือว่ามีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิของโจทก์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๕ แล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕๗</u>

โจทก์ฟ้องจำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกและในฐานะส่วนตัวว่าโจทก์ จำเลย และ บ. เป็นผู้จัดการมรดกร่วมกันของผู้ตายทรัพย์มรดกส่วนใหญ่ใส่ชื่อจำเลยถือกรรมสิทธิ์และจำเลยเป็นผู้ครอบครองซึ่งต้องนำทรัพย์มรดกมาแบ่งปันให้แก่ทายาท แต่กลับแสดงทรัพย์มรดกเพียงบางส่วนและปิดบังมากกว่าส่วนที่ตนจะได้รับ จึงไม่สามารถจัดการแบ่งมรดกได้ ขอให้บังคับจำเลยและผู้จัดการมรดกร่วมกันแบ่งปันทรัพย์มรดกให้แก่โจทก์ตามสิทธิ หรือให้ชำระเงินแทนพร้อมดอกเบี้ย กับขอให้จำเลยถูกกำจัดมิให้รับมรดก เป็นการกล่าวอ้างเรื่องที่จำเลยปิดบังไม่นำทรัพย์มรดกในความครอบครองของตนมาแบ่งปัน อันเป็นการกระทำส่วนตัว แม้จะมีคำขอท้ายฟ้องให้บังคับผู้จัดการมรดกร่วมอื่นแบ่งมรดกด้วย ก็มิใช่คดีจัดการมรดก ซึ่งกรณีมีผู้จัดการมรดกหลายคนต้องถือเอาเสียงข้างมาก โจทก์ไม่จำต้องฟ้องผู้จัดการมรดกร่วมอื่นด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๒๗/๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องจำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกและในฐานะส่วนตัวโดยบรรยายฟ้องว่าโจทก์ จำเลย และ บ. เป็นผู้จัดการมรดกร่วมกันของผู้ตายตามคำสั่งศาล ทรัพย์มรดกส่วนใหญ่จะใส่ชื่อจำเลยถือกรรมสิทธิ์และจำเลยเป็นผู้ครอบครองทรัพย์มรดกแทน จำเลยมีหน้าที่ต้องนำทรัพย์มรดกทั้งหมดมาแบ่งปันให้แก่ทายาท แต่จำเลยแสดงทรัพย์มรดกเพียงบางส่วน โดยปิดบังทรัพย์มรดกมากกว่าส่วนที่จำเลยจะได้รับจากกองมรดก จึงไม่สามารถจัดการแบ่งมรดกได้ ขอให้บังคับจำเลยและผู้จัดการมรดกร่วมกันแบ่งปันทรัพย์มรดกให้แก่โจทก์ตามสิทธิที่พึงได้หนึ่งในสี่ส่วน หรือให้ชำระเงินแทนพร้อมดอกเบี้ย กับขอให้จำเลยถูกกำจัดมิให้รับมรดก ดังนั้น ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาในการฟ้องคดีจึงเป็นเรื่องที่จำเลยปิดบังไม่นำทรัพย์มรดกที่อยู่ในความครอบครองของจำเลยมาแบ่งปันให้แก่ทายาท อันเป็นการกระทำส่วนตัว ไม่เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของผู้จัดการมรดก แม้จะมีคำขอท้ายฟ้องให้บังคับจำเลยและผู้จัดการมรดกร่วมแบ่งมรดก ก็มิใช่เป็นการฟ้องคดีจัดการมรดก ซึ่งกรณีมีผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาลหลายคนต้องดำเนินการตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๒๖ ที่บัญญัติให้การทำการตามหน้าที่ของผู้จัดการมรดกต้องถือเอาเสียงข้างมาก โจทก์จึงไม่จำต้องฟ้องผู้จัดการมรดกร่วมที่ไม่ได้ปิดบังหรือมีส่วนร่วมในการปิดบังทรัพย์มรดกด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕๘</u>

ผู้คัดค้านทั้งสองก่อสร้างฝายน้ำล้นกั้นลำห้วยสาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า ทั้งยังใช้ฝายน้ำล้นและแท็งก์น้ำในกิจการรีสอร์ทตลอดมา จึงเป็นการใช้ ยึดถือ และครอบครองทรัพยากรธรรมชาติ และแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบ อันมีลักษณะเป็นการค้า เป็นความผิดมูลฐาน ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๗๙ / ๒๕๖๒ ผู้คัดค้านทั้งสองก่อสร้างฝายน้ำล้นกั้นลำห้วยสาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เป็นเหตุให้ทรัพยากรธรรมชาติเสียหายและโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ทั้งได้ใช้ฝายน้ำล้นและแท็งก์น้ำในกิจการรีสอร์ทตลอดมา การกระทำของผู้คัดค้านทั้งสองเป็นการใช้ ยึดถือ และครอบครองทรัพยากร ธรรมชาติ และเป็นการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า เป็นความผิดมูลฐานเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๓ (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๕๙</u>

หนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นมิใช่การอันมีกำหนดพึงกระทำเพื่อชำระหนี้มีหลายอย่างซึ่งลูกหนี้มีสิทธิที่จะเลือกกระทำเพียงการใดการหนึ่งแต่อย่างเดียว แต่เป็นกรณีการกำหนดขั้นตอนการชำระหนี้ไว้เป็นลำดับที่ให้

โจทก์ลูกหนี้ตามคำพิพากษาต้องส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนจำเลย หากคืนไม่ได้จึงให้ใช้ราคาแทน ดังนั้น เมื่อรถที่เช่าซื้อยังอยู่ในสภาพส่งมอบคืนได้ โจทก์จะเลือกการชำระราคาแทนโดยไม่ส่งมอบรถคืนจำเลยไม่ได้ ที่โจทก์นำเงินไปวางศาลเพื่อชำระแก่จำเลย ไม่ปรากฏว่าจำเลยยอมรับ หรือมีพฤติการณ์อื่นว่าจำเลยสละสิทธิบังคับชำระหนี้ในลำดับแรก โจทก์จึงไม่หลุดพ้นจากหนี้ที่ต้องส่งมอบรถคืน การวางเงินไม่อาจถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติการชำระหนี้เสร็จสิ้นครบถ้วน และแม้จำเลยเจ้าของกรรมสิทธิ์จะติดตามเอารถคืนโดยไม่ได้ร้องขอให้บังคับคดีโดยทางเจ้าพนักงาน ก็ถือไม่ได้ว่าโจทก์เสียหายขาดประโยชน์ที่ไม่ได้ใช้รถหรือเสียโอกาสที่จะได้กรรมสิทธิ์ การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นละเมิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๑๔ / ๒๕๖๒ หนี้ตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นในคดีอื่นนั้น มิใช่การอันมีกำหนดพึงกระทำเพื่อชำระหนี้มีหลายอย่างซึ่งลูกหนี้มีสิทธิที่จะเลือกกระทำเพียงการใดการหนึ่งแต่อย่างเดียวได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๘ แต่เป็นกรณีที่คำพิพากษาได้กำหนดขั้นตอนการชำระหนี้ไว้เป็นลำดับแล้ว กล่าวคือ โจทก์ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาต้องส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนจำเลยก่อนเป็นลำดับแรก หากคืนไม่ได้จึงให้ใช้ราคาแทน ดังนั้น เมื่อรถที่เช่าซื้อยังอยู่ในสภาพที่ส่งมอบคืนได้ โจทก์จะเลือกปฏิบัติตามคำพิพากษาด้วยการชำระราคาแทนโดยไม่ส่งมอบรถคืนจำเลยไม่ได้ ที่โจทก์นำเงินราคาใช้แทนกับหนี้อย่างอื่นตามคำพิพากษารวม ๒๗๔,๔๖๘.๐๙ บาท ไปวางศาลเพื่อชำระแก่จำเลย ก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยยอมรับเงินราคาใช้แทนดังกล่าวไปจากศาล หรือมีพฤติการณ์อื่นที่แสดงว่าจำเลยสละสิทธิที่จะบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษาในลำดับแรก โจทก์จึงไม่หลุดพ้นจากหนี้ที่จะต้องส่งมอบรถคืน การที่โจทก์นำเงิน ๒๗๔,๔๖๘.๐๙ บาท ไปวางศาลจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติการชำระหนี้เสร็จสิ้นครบถ้วนตามคำพิพากษา

เมื่อโจทก์ยังมีหนี้ที่ต้องส่งมอบรถคืนแก่จำเลยและไม่มีสิทธิใด ๆ ที่จะครอบครองใช้รถของจำเลยได้โดยชอบอีกต่อไป แม้จำเลยผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์จะติดตามเอารถคืนโดยไม่ได้ร้องขอต่อศาลให้บังคับคดีโดยทางเจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๔ ก็ตาม ก็ไม่อาจถือได้ว่าโจทก์ได้รับความเสียหายเพราะขาดประโยชน์ที่ไม่ได้ใช้รถหรือเสียโอกาสที่จะได้กรรมสิทธิ์ดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัย การกระทำของจำเลยจึงขาดองค์ประกอบที่จะเป็นละเมิด ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่าจำเลยกระทำละเมิดและพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์มานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖๐</u>

ความผิดต่อกฎหมายคนละฉบับ องค์ประกอบแตกต่างกัน และแยกเจตนาจากกันได้ แม้เป็นการกระทำในคราวเดียวกันก็เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๘๘ / ๒๕๖๒ ความผิดฐานมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ฐานเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด และฐานประกอบกิจการให้สินเชื่อภายใต้กำกับ

โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นความผิดต่อกฎหมายคนละฉบับและมีองค์ประกอบความผิดที่แตกต่างกัน ทั้งเจตนาในการกระทำความผิดทั้งสามฐานดังกล่าวสามารถแยกจากกันได้ แม้จำเลยจะกระทำความผิดดังกล่าวในคราวเดียวกันก็เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖๑</u>

เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่มีอำนาจเข้าเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือคู่ความในคดี ศาลจึงกำหนดให้ใช้ค่าทนายความแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๓๔ / ๒๕๖๒ เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นเจ้าพนักงานที่ต้องปฏิบัติในการที่จะบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเท่านั้น ไม่มีอำนาจเข้ามาเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเป็นคู่ความในคดี ศาลจึงกำหนดให้คู่ความใช้ค่าทนายความให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖๒</u>

แม้จำเลยลงชื่อสั่งจ่ายเช็คพิพาทมอบให้โจทก์ แต่เมื่อโจทก์นำสืบไม่ได้ว่ามีมูลหนี้ จำเลยย่อมไม่ต้องรับผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๕๕๖ / ๒๕๖๒ เมื่อโจทก์นำสืบไม่ได้ว่าเช็คพิพาทมีมูลหนี้ตามที่โจทก์กล่าวอ้างในคำฟ้อง แม้ว่าจำเลยจะลงชื่อสั่งจ่ายเช็คพิพาทมอบให้โจทก์ จำเลยก็ไม่ต้องรับผิดชำระเงินตามเช็คพิพาท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖๓</u>

บทบัญญัติเรื่องละเมิดอำนาจศาลเป็นกฎหมายพิเศษที่ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงมิใช่การดำเนินคดีอาญาทั่วไปและการสืบพยานปกติ แต่เป็นการไต่สวนด้วยการสอบข้อเท็จจริง และเป็นดุลพินิจของศาลที่จะสอบถามเพียงใด เมื่อเห็นว่าชัดเจนพอก็ยุติการสอบถามและมีคำสั่งได้ การที่ศาลชั้นต้นมิได้นำผู้กล่าวหามาสอบถาม แต่ได้สอบถามผู้เกี่ยวข้องอื่น กับสอบถามผู้ถูกกล่าวหาเพื่อให้โอกาสแก้ตัว จึงชอบแล้วและรับฟังลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ การกล่าวหาผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนว่าไม่สุจริตอย่างเลื่อนลอย เป็นเรื่องร้ายแรง ผู้ถูกกล่าวหาเป็นทนายความย่อมทราบดี จึงเป็นการประพฤติตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล มิใช่การใช้สิทธิโดยสุจริต

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๙๔ / ๒๕๖๒ บทบัญญัติเรื่องละเมิดอำนาจศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเป็นกฎหมายพิเศษที่ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงในกรณีที่มีการกล่าวหาว่ามีผู้กระทำการละเมิดอำนาจศาล การดำเนินการดังกล่าวมิใช่การดำเนินคดีอาญาทั่วไป และกรณีมิใช่การสืบพยานปกติ แต่เป็นเพียงการไต่สวนด้วยการสอบข้อเท็จจริง และการจะสอบถามข้อเท็จจริงจากผู้รู้เห็นเหตุการณ์หรือผู้เกี่ยวข้องคนใด จำนวนมากน้อยเพียงใด เป็นดุลพินิจของศาล เมื่อเห็นว่าข้อเท็จจริงได้ความชัดเจนพอจะวินิจฉัยได้ก็สามารถยุติการสอบถามและมีคำสั่งได้ การที่ศาลชั้นต้นมิได้นำผู้กล่าวหามาสอบถาม แต่ได้สอบถาม พ. เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องของผู้ถูกกล่าวหา และทำบันทึกเสนอผู้พิพากษาหัวหน้าศาล กับได้สอบถามจำเลย ทนายโจทก์ทั้งหก และได้สอบถามผู้ถูกกล่าวหาเพื่อให้โอกาสได้แก้ตัวแล้ว จึงเป็นการดำเนินการที่ชอบ ข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการสอบถามดังกล่าวย่อมรับฟังลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ การกล่าวหาผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนว่าไม่สุจริต อย่างเลื่อนลอยปราศจากพยานหลักฐาน เป็นเรื่องร้ายแรงส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือศรัทธาของศาล ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือ ผู้ถูกกล่าวหาเป็นทนายความย่อมทราบดี จึงเป็นการประพฤติตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๓๑ (๑) มิใช่การใช้สิทธิโดยสุจริต

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖๔</u>

โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์รับประกันภัยรถยนต์ซึ่งเกิดอุบัติเหตุเสียหาย โจทก์มอบให้จำเลยที่ ๔ ตัวแทนโจทก์ โดยมีจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ออกตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ส่วนจำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าของรถยกและเจ้าของกิจการจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๓ ยกรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยไปจัดซ่อมที่อู่ในทางการที่จ้างวานมอบหมายหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันของจำเลยทั้งสี่ จำเลยที่ ๓ ประมาทเล่นเล่อเป็นเหตุให้รถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยเสียหายเพิ่มเติม โดยจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ขอรับผิดชอบ แต่ให้โจทก์จัดซ่อมไปก่อน แล้วจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จะชดใช้ในภายหลัง โจทก์ซ่อมแซมแล้ว และรับช่วงสิทธิมาเรียกร้องจากจำเลยทั้งสี่ โดยแนบสำเนาแบบแจ้งอุบัติเหตุรถยนต์ รายงานอุบัติเหตุรถยนต์และใบรับรองความเสียหายของรถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุซึ่งจำเลยที่ ๓ จัดทำขึ้น ภาพถ่ายรถยนต์ที่ได้รับความเสียหาย ภาพถ่ายรถยนต์ขณะซ่อมแซม สำเนาใบสั่งอะไหล่และใบเสร็จรับเงินค่าซ่อมแซม เป็นต้น คำฟ้องของโจทก์ได้บรรยายโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหา คำขอบังคับและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาแล้วว่า เหตุละเมิดเกิดจากความประมาทของจำเลยที่ ๓ ทำให้รถยนต์ที่โจทก์รับประกันไว้ได้รับความเสียหาย ส่วนรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยไว้ได้รับความเสียหายในส่วนไหน อย่างไร เป็นรายละเอียดที่โจทก์อาจนำสืบได้ในชั้นพิจารณา ทั้งจำเลยที่ ๒ ก็ให้การว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นภายหลังมีเพียงตัวถังบุบครูดเพิ่มเติมเล็กน้อย ไม่มีความเสียหายในระบบหรือโครงสร้างของรถยนต์ แสดงว่าจำเลยที่ ๒ เข้าใจคำฟ้องและต่อสู้คดีได้ ฟ้องโจทก์จึงไม่เคลือบคลุม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๐๑ / ๒๕๖๒ โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์รับประกันภัยรถยนต์หมายเลขทะเบียน ฎต ๑๓๒๑ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเกิดอุบัติเหตุชนต้นไม้และภูเขาดินได้รับความเสียหาย โจทก์มอบหมาย

ให้จำเลยที่ ๔ ตัวแทนโจทก์ โดยมีจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ออกตรวจสอบอุบัติเหตุเดินทางไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ส่วนจำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยกและเป็นเจ้าของกิจการจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๓ ทำการย กรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยเพื่อเข้าไปจัดซ่อมที่อู่ทันเซอร์วิสในทางการที่จ้างวานมอบหมายหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันของจำเลยทั้งสี่ ด้วยความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ ๓ เป็นเหตุให้รถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยพลิกคว่ำได้รับความเสียหายเพิ่มเติมอีก โดยจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ขอรับผิดชอบในส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่ขอให้โจทก์จัดซ่อมไปก่อน แล้วจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จะขอชดใช้ในภายหลัง โจทก์ทำการซ่อมแซมรถยนต์ดังกล่าวแล้ว รวมเป็นเงิน ๑๖๕,๔๕๑.๓๔ บาท และรับช่วงสิทธิมาเรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสี่ โดยแนบสำเนาแบบแจ้งอุบัติเหตุรถยนต์ รายงานอุบัติเหตุรถยนต์และใบรับรองความเสียหายของรถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุซึ่งจำเลยที่ ๓ จัดทำขึ้น ภาพถ่ายรถยนต์ที่ได้รับความเสียหาย ภาพถ่ายรถยนต์ขณะทำการซ่อมแซม สำเนาใบสั่งอะไหล่และใบเสร็จรับเงินค่าซ่อมแซม เป็นต้น คำฟ้องของโจทก์ได้บรรยายโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหา คำขอบังคับและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาแล้วว่า เหตุละเมิดเกิดจากความประมาทของจำเลยที่ ๓ ทำให้รถยนต์ที่โจทก์รับประกันไว้ได้รับความเสียหาย ส่วนรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยไว้ได้รับความเสียหายในส่วนไหน อย่างไร เป็นรายละเอียดที่โจทก์อาจนำสืบได้ในชั้นพิจารณา ทั้งจำเลยที่ ๒ ก็ให้การว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นภายหลังมีเพียงตัวถังบุบครูดเพิ่มเติมเล็กน้อย ไม่มีความเสียหายในระบบเกียร์ ระบบขับเคลื่อนหรือโครงสร้างของรถยนต์แม้แต่น้อย แสดงว่าจำเลยที่ ๒ เข้าใจคำฟ้องของโจทก์และสามารถต่อสู้คดีได้ ฟ้องโจทก์จึงไม่เคลือบคลุม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖๕</u>

คดีโจทก์มิใช่กรณีที่อัยการสูงสุดหรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ฟ้องผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นอัยการสูงสุด ศาลจึงไม่อาจประทับฟ้องโดยไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง ตาม พ.ร.บ.ป.ป.ช. จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มาศาลในวันที่ศาลประทับฟ้องครั้งแรกภายในกำหนดอายุความ แม้การประทับฟ้องจะผิดพลาดกับต้องนัดไต่สวนมูลฟ้องใหม่ และวันที่สั่งคดีมีมูลพ้นกำหนดอายุความแล้ว แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เข้ามาแสดงตนในวันที่ศาลสั่งประทับฟ้องครั้งแรก และศาลออกหมายขังไว้ จึงถือว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ อยู่ในอำนาจศาลแล้ว ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๓๗ / ๒๕๖๒ คดีของโจทก์มิใช่เป็นกรณีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ฟ้องคดีหรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ฟ้องคดีในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุด จึงไม่ต้องด้วยบทบัญญัติตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง ที่ศาลจะมีคำสั่งให้ประทับฟ้องโดยไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มาศาลในวันที่ศาลประทับฟ้องครั้งแรกซึ่งอยู่ในกำหนดอายุความตาม ป.อ. มาตรา ๙๕ แม้การประทับฟ้องครั้งดังกล่าวจะเป็นการผิดพลาดและศาลชั้นต้นต้องนัดไต่สวนมูลฟ้องใหม่ และวันที่ศาลชั้นต้นสั่งคดีมีมูลจะพ้นกำหนดอายุความไปแล้ว แต่เมื่อจำเลยที่ ๑

และที่ ๒ เข้ามาแสดงตนในวันที่ศาลสั่งประทับฟ้องครั้งแรก และออกหมายขังจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไว้ จึงถือว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ อยู่ในอำนาจศาลแล้ว ฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงไม่ขาดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖๖</u>

การที่ผู้เสียหายกับพวกขว้างปาขวดสุราและไม้เข้าไปยังบริเวณที่จำเลยกับพวกหลบซ่อนอยู่โดยจำเลยกับพวกมิได้ก่อเหตุขึ้นก่อน จำเลยย่อมสำคัญผิดว่าผู้เสียหายกับพวกซึ่งมีจำนวนมากกว่ามีเจตนาประทุษร้ายตน จำเลยจึงมีสิทธิป้องกัน แต่เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้เสียหายกับพวกมีอาวุธร้ายแรงอื่นใดอีก การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายกับพวกย่อมเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุโดยสำคัญผิด จำเลยจึงมีความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นอันเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุโดยสำคัญผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๙๙ / ๒๕๖๒ การที่ผู้เสียหายกับพวกขว้างปาขวดสุราและไม้เข้าไปยังบริเวณที่จำเลยและ ว. หลบซ่อนอยู่โดยจำเลยและ ว. มิได้ก่อเหตุขึ้นก่อน ย่อมเป็นเหตุทำให้จำเลยสำคัญผิดว่าผู้เสียหายกับพวกซึ่งมีจำนวนมากกว่ามีเจตนาประทุษร้ายจำเลยและ ว. อันเป็นภยันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง จำเลยจึงมีสิทธิกระทำการป้องกันเพื่อให้พ้นจากภยันตรายดังกล่าว แต่ไม่ปรากฏว่าผู้เสียหายกับพวกมีอาวุธร้ายแรงอื่นใดอีก การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายกับพวกย่อมไม่ได้สัดส่วนกับการป้องกันตัวของจำเลย การกระทำของจำเลยจึงเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุโดยสำคัญผิด เมื่อกระสุนปืนที่จำเลยยิงถูกผู้เสียหายเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บเป็นอันตรายสาหัส จำเลยมีความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นอันเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุโดยสำคัญผิด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖๗</u>

แม้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเบิกถอนเงินและรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีของโจทก์อยู่ในความรู้เห็นโดยเฉพาะของจำเลยผู้ประกอบธุรกิจการธนาคาร และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคกำหนดให้ภาระการพิสูจน์ตกแก่จำเลย แต่การเบิกถอนเงินและรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีของโจทก์ว่าเป็นเช่นใดยังต้องรับฟังจากพยานหลักฐานทั้งสองฝ่ายว่าฝ่ายใดมีน้ำหนักมากกว่ากัน ศาลชั้นต้นได้กำหนดให้จำเลยเป็นฝ่ายนำสืบก่อนและให้โจทก์นำสืบภายหลัง ทั้งโจทก์ได้ถามค้านพยานจำเลยประกอบกับศาลชั้นอุทธรณ์ได้วินิจฉัยพยานหลักฐานของทั้งสองฝ่ายครบถ้วนและชอบด้วยเหตุผลแล้วฟังว่า พยานหลักฐานจำเลยมีน้ำหนักดีกว่าพยานหลักฐานของโจทก์ จึงเป็นเรื่องของการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานโดยแท้ หาใช่ผลักภาระการพิสูจน์ให้ตกแก่โจทก์ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๕๒ / ๒๕๖๒ แม้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเบิกถอนเงินและรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีของโจทก์ทั้งสองประเภทเป็นข้อเท็จจริงที่อยู่ในความรู้เห็นโดยเฉพาะของจำเลยที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจ

การธนาคาร และมาตรา ๒๙ แห่ง พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ ได้กำหนดให้ภาระการพิสูจน์ในปัญหานี้ตกแก่จำเลย แต่การวินิจฉัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเบิกถอนเงินและรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีของโจทก์ว่าเป็นเช่นใดนั้นยังจำต้องรับฟังจากพยานหลักฐานที่ทั้งสองฝ่ายนำสืบด้วยว่าฝ่ายใดมีน้ำหนักมากกว่ากัน ซึ่งในชั้นพิจารณาคดีนี้ศาลชั้นต้นได้กำหนดให้จำเลยเป็นฝ่ายนำสืบก่อนและให้โจทก์นำพยานเข้าสืบในภายหลัง อีกทั้งโจทก์ก็ได้ถามค้านให้พยานจำเลยมีโอกาสอธิบายและนำสืบถึงรายละเอียดและข้อความต่าง ๆ เกี่ยวกับการเบิกถอนเงินและรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีของโจทก์ทั้งสองประเภทแล้ว ประกอบกับศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ได้วินิจฉัยพยานหลักฐานของโจทก์ทั้งสองและจำเลยที่นำสืบในส่วนนี้โดยครบถ้วนและได้ให้เหตุผลแห่งคำวินิจฉัยไว้โดยละเอียดและชอบด้วยเหตุผลแล้วโดยฟังว่าพยานหลักฐานที่จำเลยนำสืบมามีน้ำหนักดีกว่าพยานหลักฐานของโจทก์ คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ จึงเป็นเรื่องของการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานอันเกิดจากการนำสืบของคู่ความทั้งสองฝ่ายโดยแท้ว่าพยานหลักฐานฝ่ายใดน่าเชื่อถือกว่ากันหรือนำสืบสมข้ออ้างหรือไม่ หาใช่เป็นการวินิจฉัยโดยผลักภาระการพิสูจน์ให้ตกแก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖๘</u>

ผู้คัดค้านรับประกันภัยค้ำจุนรถยนต์โดยสารประจำทาง เมื่อผู้ขับขี่รถยนต์ดังกล่าวต้องรับผิดฐานละเมิดต่อผู้ร้องทั้งสามเพราะขับรถโดยประมาททับผู้ตายถึงแก่ความตายตามคำพิพากษาคดีส่วนอาญา แม้คดีนั้นผู้คัดค้านไม่ได้ถูกฟ้องจึงไม่ถูกผูกพันตามคำพิพากษาคดีส่วนอาญาก็ตาม แต่เมื่อผู้คัดค้านรับประกันภัยค้ำจุนซึ่งต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามผู้เอาประกันภัยและผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบ ทั้งผู้คัดค้านก็ไม่ได้โต้แย้งว่าผู้เอาประกันภัยไม่ต้องร่วมรับผิดกับผู้ขับขี่ ผู้คัดค้านจึงไม่อาจนำสืบเปลี่ยนแปลงความรับผิดของผู้ขับขี่ได้ และต้องรับผิดต่อผู้ร้องทั้งสามตามสัญญาประกันภัย ที่อนุญาโตตุลาการวินิจฉัยว่าคำพิพากษาคดีส่วนอาญาไม่ผูกพันผู้คัดค้านเพราะมิได้เป็นคู่ความในคดี แล้ววินิจฉัยว่าผู้ขับขี่มิได้ประมาท เป็นคำชี้ขาดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลมีอำนาจเพิกถอนคำชี้ขาดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๑๐ / ๒๕๖๒ ผู้คัดค้านรับประกันภัยรถยนต์โดยสารประจำทางซึ่งเป็นสัญญาประกันภัยค้ำจุน เมื่อ ว. ผู้ขับขี่รถยนต์โดยสารประจำทางที่เอาประกันภัยไว้กับผู้คัดค้านต้องรับผิดฐานละเมิดต่อผู้ร้องทั้งสามเพราะขับรถยนต์โดยสารประจำทางโดยประมาทไปทับ จ. ถึงแก่ความตายตามคำพิพากษาคดีส่วนอาญา แม้ในคดีอาญาผู้คัดค้านจะไม่ได้ถูกฟ้องเป็นจำเลยจึงไม่ถูกผูกพันในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งที่ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ ก็ตาม แต่ผู้คัดค้านเป็นผู้รับประกันภัย ตกลงว่าจะใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของผู้เอาประกันภัยเพื่อความวินาศภัยอันเกิดขึ้นแก่บุคคลอีกคนหนึ่งและซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘๘๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งผู้คัดค้านก็ไม่ได้โต้แย้งว่าผู้เอาประกันภัยไม่ต้องร่วมรับผิดกับ ว. ผู้คัดค้านไม่อาจนำสืบเปลี่ยนแปลงให้ผิดไปจากความรับผิดของ ว. ได้ ผู้คัดค้านจึงต้องรับผิดต่อผู้ร้องทั้งสามตามสัญญาประกันภัย ที่อนุญาโตตุลาการวินิจฉัยว่าคำพิพากษาของศาล

อาญาที่วินิจฉัยว่า ว. กระทำโดยประมาทไม่ผูกพันผู้คัดค้านเพราะผู้คัดค้านมิได้เป็นคู่ความในคดี แล้ววินิจฉัยฟังข้อเท็จจริงว่า ว. มิได้เป็นฝ่ายขับรถโดยประมาท เป็นคำชี้ขาดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศาลมีอำนาจเพิกถอนคำชี้ขาดได้ตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๔๐ วรรคสาม (๒) (ข)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๖๙</u>

การที่จำเลยแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านเดิม โดยไม่แจ้งย้ายเข้าทะเบียนบ้านอื่น แสดงว่าจำเลยไม่มีเจตนาย้ายถิ่นที่อยู่และเปลี่ยนภูมิลำเนา เพียงแต่กระทำเพื่อมิให้โจทก์ติดตามหาที่อยู่พบ ต้องถือว่าจำเลยยังมีภูมิลำเนาอยู่ที่เดิม โจทก์จึงมีสิทธิเสนอคำฟ้องต่อศาลชั้นต้นซึ่งจำเลยมีภูมิลำเนาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๒๘ / ๒๕๖๒ การที่จำเลยแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านเดิม โดยไม่แจ้งย้ายเข้าทะเบียนบ้านอื่น จึงไม่อาจทราบได้ว่าจำเลยไปอยู่ ณ ที่ใด แสดงว่าจำเลยไม่มีเจตนาย้ายถิ่นที่อยู่และมีเจตนาจะเปลี่ยนภูมิลำเนาตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๑ ที่จำเลยแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านเดิมนั้นกระทำเพียงเพื่อมิให้โจทก์ติดตามหาที่อยู่ของจำเลยได้พบเท่านั้น จึงต้องถือว่าจำเลยยังมีภูมิลำเนาอยู่ที่ทะเบียนบ้านเดิมตามฟ้องโจทก์ โจทก์จึงมีสิทธิเสนอคำฟ้องต่อศาลชั้นต้นซึ่งจำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗๐</u>

การที่จำเลยที่ ๑ ข่มขู่โจทก์ร่วมที่ ๑ ให้ยอมมาหาที่บ้านแล้วกระทำการอันไม่สมควรทางเพศ ทั้งที่รู้อยู่ว่าโจทก์ร่วมที่ ๑ ยังอยู่ในความดูแลของโจทก์ร่วมที่ ๒ มารดา ถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาแยกโจทก์ร่วมที่ ๑ ออกจากอำนาจปกครองของโจทก์ร่วมที่ ๒ ให้ตกอยู่ในอำนาจควบคุมและจำยอมให้จำเลยที่ ๑ กระทำอนาจาร อันเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของโจทก์ร่วมที่ ๒ จึงเป็นการพรากโจทก์ร่วมที่ ๑

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๑๗ / ๒๕๖๒ แม้จำเลยที่ ๑ จะไม่ได้มีการกระทำอันเป็นการพาโจทก์ร่วมที่ ๑ ออกจากบ้านของโจทก์ร่วมที่ ๒ โดยตรงก็ตาม แต่การที่จำเลยที่ ๑ ข่มขู่โจทก์ร่วมที่ ๑ ให้ยอมมาหาที่บ้านแล้วกระทำการอันไม่สมควรทางเพศต่อเนื้อตัวร่างกายโจทก์ร่วมที่ ๑ ทั้งที่รู้อยู่แล้วว่าโจทก์ร่วมที่ ๑ ยังอยู่ในความดูแลของโจทก์ร่วมที่ ๒ ผู้เป็นมารดา ถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาที่จะแยกโจทก์ร่วมที่ ๑ ออกจากอำนาจปกครองของโจทก์ร่วมที่ ๒ ผู้เป็นมารดา โดยให้โจทก์ร่วมที่ ๑ ตกอยู่ในอำนาจควบคุมของจำเลยที่ ๑ และจำยอมให้จำเลยที่ ๑ กระทำอนาจารต่อโจทก์ร่วมที่ ๑ อันเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของโจทก์ร่วมที่ ๒ ผู้เป็นมารดาแล้ว การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการกระทำอันเป็นการพรากโจทก์ร่วมที่ ๑ เป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๘ วรรคแรก

ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗๑

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอขยายเวลาชำระค่าธรรมเนียมชั้นร้องขัดทรัพย์ ศาลชั้นต้นยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืนให้ยกคำร้อง และศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลชั้นต้นแล้ว ผู้ร้องไม่ได้อุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำร้องดังกล่าว คำสั่งศาลชั้นต้นจึงเป็นที่สุด ดังนั้น ไม่ว่าศาลฎีกาจะวินิจฉัยกรณีอนุญาตขยายระยะเวลาชำระเงินค่าธรรมเนียมศาลประการใด ก็ไม่อาจมีผลกระทบถึงคำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ ปัญหาตามฎีกาของผู้ร้องจึงไม่มีประโยชน์ที่จะวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๖๖ / ๒๕๖๒ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นร้องขัดทรัพย์ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายืนให้ยกคำร้อง และศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ยึดของผู้ร้อง ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลชั้นต้นไปแล้ว ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำร้องขอของผู้ร้องดังกล่าว จึงมีผลให้คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ยึดของผู้ร้องนั้นเป็นที่สุดตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง ดังนั้น ไม่ว่าศาลฎีกาจะวินิจฉัยฎีกาของผู้ร้องที่ขอให้มีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาชำระเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นร้องขัดทรัพย์นี้เป็นประการใด ก็ไม่อาจมีผลกระทบถึงคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ยึดของผู้ร้องไปแล้วได้ ปัญหาตามฎีกาของผู้ร้องจึงไม่มีประโยชน์ที่จะวินิจฉัย

ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗๒

ศาลอุทธรณ์ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ และยกอุทธรณ์โดยไม่ได้วินิจฉัยประเด็นแห่งอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์จึงต้องคืนค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ทั้งหมดให้แก่ฝ่ายที่อุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๕๔ / ๒๕๖๒ จำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นโดยชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์และค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นเพื่อให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ และยกอุทธรณ์ของจำเลยโดยไม่ได้วินิจฉัยประเด็นแห่งอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์จึงต้องคืนค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ทั้งหมดให้แก่จำเลยตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๕๑ วรรคหนึ่ง

ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗๓

แม้ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยรวมทุกกระทงมากมายเพียงใด แต่เมื่อโทษจำคุกแต่ละกระทงไม่เกิน ๕ ปี ย่อมห้ามคู่ความมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๔/๒๕๖๓ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยรวมทุกกระทงแล้วจำคุก ๒๘ ปี ๕๖ เดือน ตาม ป.อ. มาตรา ๙๑ (๓) แต่เมื่อโทษจำคุกแต่ละกระทงไม่เกิน ๕ ปี จึงห้ามคู่ความมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗๔</u>

คำฟ้องคดีนี้เป็นเรื่องที่โจทก์ต้องดำเนินการชั้นบังคับคดีในคดีเดิม ซึ่งโจทก์ยื่นคำร้องในคดีเดิมจนศาลมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดแล้ว การที่โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ขอให้บังคับชำระค่าเสียหายจำนวนเดิมกับที่ยื่นคำร้องก่อนคดีในชั้นบังคับคดีนั้นจะถึงที่สุด และแก้ไขคำฟ้องคดีนี้ขอให้บังคับจำเลยโอนที่ดินพิพาทในคดีเดิม เมื่อคดีในชั้นบังคับคดีเดิมถึงที่สุดแล้ว คำฟ้องโจทก์คดีนี้จึงเป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ศาลชั้นต้นในคดีเดิมได้วินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุดแล้ว จึงเป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๔๗๖ / ๒๕๖๒ คำฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นเรื่องที่โจทก์ต้องดำเนินการในชั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาตามยอมในคดีเดิม ซึ่งเมื่อโจทก์ได้ยื่นคำร้องในชั้นบังคับคดีในคดีเดิมจนศาลมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดแล้ว การที่คดีนี้โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยขอให้บังคับจำเลยชำระค่าเสียหายจำนวนเดิมกับที่โจทก์ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยในชั้นบังคับคดีในคดีเดิมก่อนคดีในชั้นบังคับคดีนั้นจะถึงที่สุด และแก้ไขคำฟ้องคดีนี้ขอให้บังคับจำเลยโอนที่ดินพิพาทในคดีเดิมแก่โจทก์ เมื่อคดีในชั้นบังคับคดีในคดีเดิมถึงที่สุดแล้ว คำฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่ใช่การยื่นคำร้องหรือคำฟ้องในกระบวนพิจารณาชั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่จะเข้าข้อยกเว้นไม่เป็นฟ้องซ้ำตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๘ (๑) แต่เป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ศาลชั้นต้นในคดีเดิมได้วินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีเดิมแล้ว คำฟ้องโจทก์คดีนี้ จึงเป็นฟ้องซ้ำกับคดีเดิม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗๕</u>

โจทก์ขอขยายเวลาอุทธรณ์ ๒ ครั้ง ศาลชั้นต้นอนุญาตตามคำร้องฉบับแรกให้โจทก์ยื่นอุทธรณ์ได้ภายในวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ ต่อมาโจทก์ยื่นอุทธรณ์วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ ศาลชั้นต้นสั่งว่าโจทก์อุทธรณ์ภายในเวลาที่ศาลอนุญาต รับอุทธรณ์ โดยมิได้มีคำสั่งในคำร้องขอขยายฉบับที่ ๒ เนื่องจากเจ้าหน้าที่มิได้นำคำร้องฉบับนี้กลัดเข้าสำนวน และศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าโจทก์ยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดและยกอุทธรณ์ โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นตรวจสอบ ปรากฏว่า วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โจทก์ยื่นขอขยายเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ ๒ จริง ดังนั้นเมื่อความผิดพลาดมิได้เกิดจากโจทก์ และศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ กรณีอนุมานได้ว่าศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายอุทธรณ์ตามคำร้องฉบับที่ ๒ แล้วโดยปริยาย อุทธรณ์ของโจทก์จึงเป็นอุทธรณ์ที่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลอุทธรณ์ชอบที่จะวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ต่อไป ศาลฎีกาเห็นควรย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๐๑ / ๒๕๖๒ โจทก์ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ ๒ ครั้ง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องฉบับแรกให้โจทก์ยื่นอุทธรณ์ได้ภายในวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ ต่อมาโจทก์ยื่นอุทธรณ์วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า โจทก์ยื่นอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่ศาลอนุญาต รับเป็นอุทธรณ์ของโจทก์ โดยมิได้มีคำสั่งในคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ฉบับที่ ๒ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ธุรการมิได้นำคำร้องฉบับที่ ๒ ของโจทก์กลัดเข้าสำนวน และเป็นเหตุให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าโจทก์ยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดและยกอุทธรณ์ของโจทก์ หลังจากนั้นโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นตรวจสอบ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โจทก์ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ ๒ จริง ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่ศาลชั้นต้นไม่ได้กลัดคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ฉบับที่ ๒ เข้าสำนวนทำให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยโดยผิดหลงว่าโจทก์ไม่ได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ออกไปอีก เมื่อความผิดพลาดเกิดจากความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ศาลมิใช่โจทก์ และศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ของโจทก์โดยเห็นว่าโจทก์ยื่นอุทธรณ์ภายในวันที่ศาลอนุญาตไว้ กรณีอนุมานได้ว่าศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ตามคำร้องฉบับที่ ๒ ของโจทก์แล้วโดยปริยาย เมื่อนับถึงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ ยังไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นอนุญาต อุทธรณ์ของโจทก์จึงเป็นอุทธรณ์ที่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลอุทธรณ์ชอบที่จะวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นควรย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๓ (๑) และมาตรา ๒๔๗ (เดิม) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗๖</u>

เรื่องฟ้องเคลือบคลุมในคดีแพ่ง (ฟอกเงิน) ไม่ใช่ปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยที่ศาลจะยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ผู้คัดค้านที่ ๓ ให้การว่า คำร้องของผู้ร้องเคลือบคลุม โดยมิได้ให้เหตุผล เป็นคำให้การที่ไม่ชัดแจ้ง ทั้งศาลชั้นต้นไม่ได้กำหนดเป็นประเด็นไว้ ฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๓ ที่ว่าคำร้องของผู้ร้องเคลือบคลุม จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง ต้องห้ามฎีกา ผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐาน จึงต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้คัดค้านที่ ๓ มีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๒๒ / ๒๕๖๒ เรื่องฟ้องเคลือบคลุมในคดีแพ่งไม่ใช่ปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่ศาลจะยกขึ้นวินิจฉัยชี้ขาดได้เอง ผู้คัดค้านที่ ๓ ให้การว่า คำร้องของผู้ร้องเคลือบคลุม โดยมิได้ให้เหตุผลว่าเคลือบคลุมอย่างไร เป็นคำให้การที่ไม่ชัดแจ้ง ทั้งศาลชั้นต้นไม่ได้กำหนดเป็นประเด็นไว้ ฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๓ ที่ว่าคำร้องของผู้ร้องเคลือบคลุม จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง ต้องห้ามฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง (เดิม) ประกอบ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๙ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ

ผู้กระทำความผิดมูลฐาน จึงต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้คัดค้านที่ ๓ มีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗๗</u>

การที่ผู้ตายที่ ๒ เคยทำพินัยกรรมร่วมกับผู้ตายที่ ๑ มาก่อน โดยระบุว่า พินัยกรรมฉบับนี้หากจะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือผู้ทำพินัยกรรมคนหนึ่งคนใดจะถอนพินัยกรรมฉบับนี้ หรือทำพินัยกรรมฉบับใหม่ขึ้นจะต้องกระทำในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ทั้งสองคนและต้องแจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย ถ้าผู้ทำพินัยกรรมฉบับนี้คนหนึ่งถึงแก่ความตายไปก่อนจะแก้ไข เปลี่ยนแปลง ถอนพินัยกรรมส่วนของตน หรือทำพินัยกรรมฉบับใหม่ไม่ได้ หากทำพินัยกรรมฉบับใหม่ขึ้นจะไม่มีผลทำให้พินัยกรรมฉบับนี้ไม่มีผลบังคับแต่อย่างใดนั้น ไม่มีผลผูกพันผู้ตายที่ ๒ เพราะถือเป็นข้อกำหนดของผู้ตายที่ ๑ เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้อื่นคือผู้ตายที่ ๒ ซึ่งถึงแก่ความตายภายหลัง ทั้งผู้ตายที่ ๒ ก็ได้ทำพินัยกรรมฉบับหลัง ยกทรัพย์สินแก่บุตรรวมทั้งผู้คัดค้าน โดยไม่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินอื่นอีก จึงเป็นกรณีที่พินัยกรรมฉบับหลังเพิกถอนพินัยกรรมฉบับแรกเฉพาะส่วนของผู้ตายที่ ๒ ดังนั้น เมื่อผู้ร้องมิได้รับทรัพย์ตามพินัยกรรมฉบับหลัง ถือว่าผู้ร้องถูกตัดมิให้รับมรดกจึงไม่ใช่ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียที่จะร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกของผู้ตายที่ ๒

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๔๓ / ๒๕๖๓ การที่ผู้ตายที่ ๒ เคยทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองร่วมกับผู้ตายที่ ๑ มาก่อน โดยมีข้อที่ ๓ ระบุว่า พินัยกรรมฉบับนี้หากจะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือผู้ทำพินัยกรรมคนหนึ่งคนใดจะถอนพินัยกรรมฉบับนี้ หรือทำพินัยกรรมฉบับใหม่ขึ้นจะต้องกระทำในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ทั้งสองคนและต้องแจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย ถ้าผู้ทำพินัยกรรมฉบับนี้คนหนึ่งถึงแก่ความตายไปก่อนจะแก้ไข เปลี่ยนแปลง ถอนพินัยกรรมส่วนของตน หรือทำพินัยกรรมฉบับใหม่ไม่ได้ หากทำพินัยกรรมฉบับใหม่ขึ้นจะไม่มีผลทำให้พินัยกรรมฉบับนี้ไม่มีผลบังคับแต่อย่างใด นั้น ย่อมไม่มีผลผูกพันในส่วนของผู้ตายที่ ๒ เพราะถือเป็นข้อกำหนดของผู้ตายที่ ๑ เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้อื่นคือผู้ตายที่ ๒ ซึ่งถึงแก่ความตายภายหลัง ทั้งผู้ตายที่ ๒ ผู้ทำพินัยกรรมฉบับแรกก็ได้ทำพินัยกรรมฉบับหลัง ยกทรัพย์สินแก่บุตร ๗ คน รวมทั้งผู้คัดค้าน โดยไม่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินอื่นของผู้ตายที่ ๒ นอกพินัยกรรม จึงเป็นกรณีที่พินัยกรรมฉบับหลังเพิกถอนพินัยกรรมฉบับแรกเฉพาะส่วนของผู้ตายที่ ๒ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๙๓ และ ๑๖๙๔ ดังนี้ เมื่อผู้ร้องมิได้รับทรัพย์ตามพินัยกรรมฉบับหลัง ถือว่าผู้ร้องเป็นทายาทโดยธรรมผู้ที่มิได้รับประโยชน์จากพินัยกรรมของผู้ตายที่ ๒ เป็นผู้ถูกตัดมิให้รับมรดกตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๐๘ วรรคท้าย ผู้ร้องจึงไม่ใช่ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียที่จะร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกในส่วนของผู้ตายที่ ๒ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๑๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗๘</u>

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหนังสือทวงถามให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ เป็นการบังคับตามสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ที่มีอำนาจกระทำได้โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล ถือเป็นการกระทำอื่นใดอันนับว่ามีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี เป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลง เมื่อโจทก์ซื้อและรับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และฟ้องคดีไม่เกินสิบปีนับแต่อายุความสะดุดหยุดลง คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหนังสือทวงถามให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ค่าขาดราคาและภาษีมูลค่าเพิ่มค้างจ่าย แต่จำเลยทั้งสองได้รับแล้วไม่ปฏิเสธหรือแสดงเหตุผลประกอบข้อปฏิเสธเป็นหนังสือมายังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายสิบสี่วันนับแต่ได้รับแจ้งความ ถือว่าจำเลยทั้งสองเป็นหนี้กองทรัพย์สินของลูกหนี้ตามที่แจ้งเป็นเด็ดขาด ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย จำเลยทั้งสองจึงต้องรับผิดต่อโจทก์ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๐๒ / ๒๕๖๒ การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหนังสือทวงถามให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ เป็นการบังคับตามสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจกระทำได้โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล ถือว่าเป็นการกระทำอื่นใดอันนับว่ามีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี อันเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕) เมื่อโจทก์ซื้อและรับโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวต่อมาจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และได้ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๔ ยังไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่อายุความสะดุดหยุดลงดังกล่าว คดีโจทก์ไม่ขาดอายุความ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหนังสือทวงถามให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้เป็นเงินค่าขาดราคาและภาษีมูลค่าเพิ่มค้างจ่าย แต่ปรากฏว่าเมื่อจำเลยทั้งสองได้รับหนังสือให้ชำระเงินดังกล่าวแล้ว ไม่ได้ปฏิเสธหรือแสดงเหตุผลประกอบข้อปฏิเสธเป็นหนังสือมายังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความ ถือว่าจำเลยทั้งสองเป็นหนี้กองทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ตามจำนวนที่แจ้งไปเป็นการเด็ดขาด ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.๒๔๘๓ มาตรา ๑๑๙ วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์เป็นผู้ซื้อและรับโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จำเลยทั้งสองจึงต้องรับผิดต่อโจทก์ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๗๙</u>

การขอตั้งผู้จัดการมรดก การเป็นผู้จัดการมรดก หรือการคัดค้านการขอตั้งผู้จัดการมรดกเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ร้อง ทายาทไม่อาจเข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ได้ ผู้ร้องตายก่อนยื่นอุทธรณ์ ต่อมาศาลชั้นอุทธรณ์ให้จำหน่ายคดี ทนายผู้ร้องและผู้รับมอบอำนาจของผู้ร้องย่อมหมดสภาพไป และถือว่าล่วงเลยเวลาที่ทนายผู้ร้องจะจัดการอันสมควรเพื่อปกปักรักษาประโยชน์ที่ผู้ร้องมอบหมายแก่ตนแล้ว จึงไม่มีอำนาจกระทำการแทนผู้ร้องอีก ฎีกาที่กระทำโดยทนายผู้ร้อง และศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาไว้ เป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๔๗ / ๒๕๖๒ การขอตั้งผู้จัดการมรดก การเป็นผู้จัดการมรดก หรือการคัดค้านการขอตั้งผู้จัดการมรดกเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ร้อง ทายาทของผู้ร้องไม่อาจเข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ได้ ผู้ร้องถึงแก่ความตายก่อนยื่นอุทธรณ์ ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษาให้จำหน่ายคดีของผู้ร้อง ทนายผู้ร้องและผู้รับมอบอำนาจของผู้ร้องย่อมหมดสภาพจากการเป็นทนายผู้ร้องและผู้รับมอบอำนาจของผู้ร้อง และถือว่าล่วงเลยเวลาที่ทนายผู้ร้องจะจัดการอันสมควรเพื่อปกปักรักษาประโยชน์ที่ผู้ร้องมอบหมายแก่ตนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘๒๘ แล้ว จึงไม่มีอำนาจกระทำการแทนผู้ร้องอีกต่อไป การที่ผู้ร้องฎีกาโดยทนายผู้ร้องเป็นผู้กระทำการแทนและลงลายมือชื่อเป็นผู้ฎีกา และศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของผู้ร้องมาเป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘๐</u>

ภายหลังศาลชั้นต้นชี้สองสถาน คู่ความไปกำหนดวันนัดสืบพยานที่ศูนย์นัดความของศาลชั้นต้น โดยกำหนดวันนัดสืบพยาน อันเป็นการกำหนดวันนัดพิจารณาต่อเนื่องล่วงหน้า ๕ เดือนเศษ นานพอที่คู่ความจะได้เตรียมพยานหลักฐานและนำพยานมาสืบให้เสร็จตามกำหนด ทั้งคู่ความลงลายมือชื่อในรายงานเจ้าหน้าที่ว่าได้รับเอกสารทราบคำสั่งศาลในการเตรียมคดี และจะปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการเตรียมคดีโดยเคร่งครัด แต่โจทก์ขอเลื่อนคดีอ้างเหตุว่า กรรมการโจทก์ต้องเดินทางไปต่างประเทศเพื่อเจรจาธุรกิจการค้าไม่สามารถเดินทางกลับมาเบิกความได้ทัน โจทก์ยอมรับในอุทธรณ์ว่ากรรมการโจทก์ไปเจรจาธุรกิจการค้ากับชาวต่างชาติซึ่งติดต่อมากะทันหันเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับวันนัดของศาล และมีกำหนดเดินทางกลับประเทศไทยในวันเดียวกับวันนัดสืบพยานโจทก์ แสดงว่าโจทก์รู้ตั้งแต่แรกแล้วว่าไม่สามารถเดินทางกลับประเทศไทยมาเบิกความได้ทัน โจทก์ยังยินยอมให้กรรมการเดินทางไปต่างประเทศโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องพร้อมแนวทางแก้ไขให้ศาลทราบ และไม่ได้นำพยานที่ประสงค์จะสืบอีก ๒ ปาก มาเบิกความตามคำสั่งศาลในการเตรียมคดี พฤติการณ์แห่งคดีแสดงให้เห็นชัดแจ้งว่าโจทก์มิได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินกระบวนพิจารณาของศาล และจงใจฝ่าฝืนคำสั่งศาลชั้นต้นเรื่องการเตรียมคดีดังกล่าว นอกจากนี้ศาลชั้นต้นให้โอกาสโจทก์ติดตามพยานมาเบิกความโดยรอพยานโจทก์จนถึงเวลา ๑๐.๔๕ น. แต่โจทก์ไม่สามารถนำพยานมาเบิกความได้ กรณีมิใช่เหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ แม้เป็นการขอเลื่อนคดีครั้งแรกและจำเลยทั้งสองไม่คัดค้านก็ไม่สมควรให้เลื่อนคดีหรือเลื่อนไปสืบพยานโจทก์ในช่วงบ่ายดังที่โจทก์ฎีกา ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้โจทก์เลื่อนคดี เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาที่ชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๙๗/๒๕๖๒ ภายหลังศาลชั้นต้นชี้สองสถาน คู่ความไปกำหนดวันนัดสืบพยานที่ศูนย์นัดความของศาลชั้นต้น โดยกำหนดวันสืบพยานโจทก์วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ สืบพยานจำเลยวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ เวลา ๙.๐๐ น. ถึง ๑๖.๓๐ น. ทั้งสองวัน อันเป็นการกำหนดวันนัดพิจารณาต่อเนื่องล่วงหน้าเป็นเวลา ๕ เดือนเศษ ซึ่งเป็นระยะเวลานานพอที่คู่ความจะได้เตรียมพยานหลักฐานและนำพยานมาสืบให้เสร็จตามกำหนดทั้งคู่ความลงลายมือชื่อในรายงานเจ้าหน้าที่ว่าได้รับเอกสารทราบคำสั่งศาลในการเตรียมคดี และจะปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการเตรียมคดีโดยเคร่งครัด ตามคำสั่งศาลชั้นต้นเรื่องการเตรียมคดี ข้อ ๑ ระบุว่า เมื่อศาล

กำหนดวันนัดพิจารณาคดีต่อเนื่องแล้ว คู่ความมีหน้าที่เตรียมพยานหลักฐานและนำพยานมาสืบให้เสร็จตามกำหนดโดยเคร่งครัด และข้อ ๗ หากมีเหตุขัดข้องใด ๆ ที่ไม่อาจก้าวล่วงได้ คู่ความฝ่ายนั้นมีหน้าที่ต้องแจ้งเหตุขัดข้องดังกล่าวพร้อมกำหนดแนวทางแก้ไขให้ศาลทราบ หรืออาจร้องขอให้ศาลสืบพยานล่วงหน้าไว้ทันทีตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๐๑ มิฉะนั้น ศาลอาจถือว่าคู่ความฝ่ายนั้นมีพฤติการณ์ในการประวิงคดี และอาจใช้ดุลพินิจไม่อนุญาตให้เลื่อนคดี ฉะนั้น คู่ความทุกฝ่ายมีหน้าที่ต้องเตรียมพยานหลักฐานและนำพยานมาสืบให้เสร็จตามกำหนดนัดโดยเคร่งครัด หากมีเหตุขัดข้องที่ทำให้คู่ความฝ่ายใดไม่สามารถนำพยานมาสืบได้ คู่ความฝ่ายนั้นมีหน้าที่แจ้งเหตุขัดข้องพร้อมแนวทางแก้ไขให้ศาลทราบ มิฉะนั้นศาลอาจมีคำสั่งไม่อนุญาตให้เลื่อนคดี และในการเลื่อนคดี ป.วิ.พ. มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง มีเจตนารมณ์ให้ศาลดำเนินกระบวนพิจารณาไม่ชักช้า โดยห้ามมิให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้เลื่อนคดี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงเสียได้และหากศาลไม่อนุญาตจะทำให้เสียความยุติธรรม สำหรับโจทก์ขอเลื่อนคดีอ้างเหตุว่า ก. กรรมการโจทก์ต้องเดินทางไปต่างประเทศเพื่อเจรจาธุรกิจการค้าระหว่างวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ ไม่สามารถเดินทางกลับมาเบิกความได้ทัน โจทก์ยอมรับในอุทธรณ์ว่า ก. ไปเจรจาธุรกิจการค้ากับชาวต่างชาติซึ่งติดต่อมากะทันหันเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับวันนัดของศาล ก. มีกำหนดเดินทางกลับประเทศไทยวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ เวลา ๙.๐๐ น. แสดงว่าโจทก์รู้ตั้งแต่แรกแล้วว่า ก. ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศไทยมาเบิกความในวันนัดสืบพยานโจทก์ได้ทัน โจทก์ยังยินยอมให้ ก. เดินทางไปต่างประเทศโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องพร้อมแนวทางแก้ไขให้ศาลทราบ และไม่ได้นำพยานที่ประสงค์จะสืบอีก ๒ ปาก มาเบิกความ พฤติการณ์แห่งคดีแสดงให้เห็นชัดแจ้งว่าโจทก์มิได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินกระบวนพิจารณาของศาล และจงใจฝ่าฝืนคำสั่งศาลชั้นต้นเรื่องการเตรียมคดี ข้อ ๑ และข้อ ๗ ดังกล่าว นอกจากนี้ศาลชั้นต้นให้โอกาสโจทก์ติดตามพยานมาเบิกความโดยรอพยานโจทก์จนถึงเวลา ๑๐.๔๕ น. แต่โจทก์ไม่สามารถนำพยานมาเบิกความได้ กรณีมิใช่เหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ แม้เป็นการขอเลื่อนคดีครั้งแรกและจำเลยทั้งสองไม่คัดค้านก็ไม่สมควรให้เลื่อนคดีหรือเลื่อนไปสืบพยานโจทก์ในช่วงบ่ายดังที่โจทก์ฎีกา ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้โจทก์เลื่อนคดี เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาที่ชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘๑</u>

โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทโดยอ้างว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครอง จำเลยให้การต่อสู้ว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลย จึงเป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้หรือคดีมีทุนทรัพย์ การที่ศาลชั้นต้นพิจารณาคดีโดยมิได้กำหนดว่าคดีของโจทก์เป็นคดีมีทุนทรัพย์และเรียกให้โจทก์เสียค่าขึ้นศาลเพิ่มตามราคาที่ดินพิพาท จนกระทั่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา และรับอุทธรณ์ของโจทก์ ล้วนเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาโดยผิดหลง ทำให้โจทก์เข้าใจผิดว่าเป็นกระบวนพิจารณาที่ชอบและสามารถอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงได้ ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลฎีกาเห็นควรให้โอกาสโจทก์ขอให้รับรองอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงหรือให้ได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์เป็นหนังสือ และให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเกี่ยวกับอุทธรณ์ของโจทก์ต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๑๘ / ๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทโดยอ้างว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครอง จำเลยให้การต่อสู้ว่า ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลย จึงเป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้หรือเป็นคดีมีทุนทรัพย์ การที่ศาลชั้นต้นพิจารณาคดีโดยมิได้กำหนดว่าคดีของโจทก์เป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้หรือเป็นคดีมีทุนทรัพย์และเรียกให้โจทก์เสียค่าขึ้นศาลเพิ่มตามราคาที่ดินพิพาท จนกระทั่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา รวมทั้งมีคำสั่งรับอุทธรณ์ของโจทก์ขึ้นมา ล้วนแต่เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาโดยผิดหลง ทำให้โจทก์เข้าใจผิดว่าเป็นกระบวนพิจารณาที่ชอบและโจทก์สามารถอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงได้ ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลฎีกาเห็นควรให้โอกาสแก่โจทก์ในการดำเนินการขอให้รับรองอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงหรือให้ได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์เป็นหนังสือ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และให้ศาลชั้นต้นพิจารณามีคำสั่งเกี่ยวกับอุทธรณ์ของโจทก์ต่อไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘๒</u>

แม้จำเลยที่ ๒ ในฐานะแพทย์วินิจฉัยอาการผิดพลาดเนื่องจากโจทก์มิได้ตั้งครรภ์นอกมดลูกก็ตาม แต่กรณีจะถือว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่ นอกจากมาตรฐานการรักษาตามวิชาชีพของแพทย์ และระเบียบวิธีปฏิบัติในการรักษาผู้ป่วยทางด้านสูตินรีเวชแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงพฤติการณ์แห่งคดีและเหตุผลอื่นประกอบด้วย เนื่องจากพยาธิสภาพและอาการเจ็บป่วยของผู้ป่วยจากการตั้งครรภ์แต่ละรายอาจแตกต่างกัน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการวินิจฉัยของแพทย์และนำไปสู่วิธีการรักษาที่ไม่เหมือนกันได้ หากปรากฏว่าแพทย์ตรวจรักษาผู้ป่วยโดยปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบวิธีปฏิบัติตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพแพทย์เฉพาะทางนั้นด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และเหมาะสมสอดคล้องกับสภาวการณ์จำเป็นที่ต้องให้การบำบัดรักษาผู้ป่วยโดยเร็วเพื่อให้พ้นจากความเสี่ยงภัยอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายด้วยแล้ว แม้ผลการรักษาไม่เป็นไปตามข้อวินิจฉัยของแพทย์ก็ตาม กรณีย่อมไม่อาจถือว่าแพทย์ผู้นั้นกระทำประมาทเลินเล่อ เมื่อจำเลยที่ ๒ ได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจรักษาอาการเจ็บป่วยจากการตั้งครรภ์ของโจทก์ตามความรู้ความสามารถโดยปฏิบัติถูกต้องตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและเหมาะสมกับสภาวการณ์ การกระทำของจำเลยที่ ๒ จึงไม่เป็นการละเมิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๐๙ / ๒๕๖๒ แม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังว่า จำเลยที่ ๒ วินิจฉัยอาการผิดพลาดเนื่องจากโจทก์มิได้ตั้งครรภ์นอกมดลูก แต่เป็นการตั้งครรภ์ภายในมดลูกและเป็นภาวะที่แท้งบุตรไม่ครบ ซึ่งอาจจะใช้วิธีการรักษาด้วยการขูดมดลูกหรือวิธีการอื่นโดยไม่จำต้องผ่าตัดตามที่โจทก์อ้างก็ตาม แต่กรณีจะถือว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่ นอกจากต้องพิจารณาจากมาตรฐานการรักษาตามวิชาชีพของแพทย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งระเบียบวิธีปฏิบัติในการรักษาผู้ป่วยทางด้านสูตินรีเวชแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงพฤติการณ์แห่งคดีและเหตุผลประการอื่นประกอบด้วย เนื่องจากพยาธิสภาพของผู้ป่วยและอาการเจ็บป่วยจากการตั้งครรภ์ในผู้ป่วยแต่ละรายนั้นอาจมีความแตกต่างกันได้ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการวินิจฉัยของแพทย์และนำไปสู่วิธีการรักษาที่ไม่เหมือนกันได้ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าแพทย์ได้ตรวจรักษาผู้ป่วยโดยปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบวิธี

ปฏิบัติตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพแพทย์เฉพาะทางนั้นด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และเหมาะสมสอดคล้องกับสภาวการณ์จำเป็นที่ต้องให้การบำบัดรักษาผู้ป่วยโดยเร็วเพื่อให้พ้นจากความเสี่ยงภัยอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายด้วยแล้ว แม้ผลการรักษาจะไม่เป็นไปตามข้อวินิจฉัยของแพทย์ที่ให้ไว้ก็ตาม กรณีย่อมไม่อาจถือว่าแพทย์ผู้นั้นกระทำประมาทเลินเล่อ เมื่อจำเลยที่ ๒ ได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจรักษาอาการเจ็บป่วยจากการตั้งครรภ์ของโจทก์ตามความรู้ความสามารถโดยปฏิบัติถูกต้องตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและเหมาะสมกับสภาวการณ์ การกระทำของจำเลยที่ ๒ จึงไม่เป็นการละเมิด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘๓</u>

โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ต้องถือว่าคำพิพากษาในส่วนที่โจทก์ร่วมเรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นส่วนหนึ่งของคำพิพากษาในคดีส่วนอาญา และในคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ดังนั้น สิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนต้องถือคดีส่วนอาญาเป็นหลัก หากคดีส่วนอาญาขึ้นมาสู่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา คดีส่วนแพ่งก็ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์หรือฎีกา แต่หากคดีอาญาต้องห้าม คดีส่วนแพ่งก็ต้องเป็นไปตามป.วิ.พ. เมื่อคดีนี้คดีส่วนอาญาต้องห้ามฎีกา การพิจารณาคดีส่วนแพ่งในชั้นฎีกาจึงต้องเป็นไปตาม ป.วิ.พ. โจทก์ร่วมยื่นคำร้องก่อน พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.พ.(ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ.๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับ สิทธิในการฎีกาจึงเป็นไปตามกฎหมายฉบับเดิม เมื่อโจทก์ร่วมฎีกาขอให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ชำระค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วม ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นอุทธรณ์อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อค่าสินไหมทดแทนไม่เกินสองแสนบาท คดีจึงต้องห้ามฎีกาตามกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะฟ้องคดี ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาจึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๓๙ / ๒๕๖๒ การที่โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ เป็นการใช้สิทธิยื่นคำร้องในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ มิใช่เป็นคดีที่โจทก์ร่วมฟ้องเองโดยตรง จึงต้องถือว่าคำพิพากษาในส่วนที่โจทก์ร่วมเรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นส่วนหนึ่งของคำพิพากษาในคดีส่วนอาญา ทั้งการพิพากษาคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ ดังนั้น สิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนในคดีส่วนแพ่งดังกล่าวต้องถือคดีส่วนอาญาเป็นหลัก หากคดีส่วนอาญาขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา คดีส่วนแพ่งก็ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์หรือฎีกา แต่หากคดีอาญาต้องห้ามอุทธรณ์ฎีกา คดีส่วนแพ่งก็ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คดีนี้คดีส่วนอาญาต้องห้ามฎีกา การพิจารณาคดีส่วนแพ่งในชั้นฎีกาจึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๐ โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ก่อนที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ.๒๕๕๘ มีผลใช้

บังคับ สิทธิในการฎีกาจึงเป็นไปตามกฎหมายฉบับเดิมก่อนมีการแก้ไข ดังนั้น เมื่อโจทก์ร่วมฎีกาขอให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ชำระค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วม ๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็นฎีกาโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลอุทธรณ์ภาค ๙ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้องอันเป็นทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นฎีกาไม่เกินสองแสนบาท คดีจึงต้องห้ามฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะฟ้องคดี ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกามาจึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘๔</u>

โจทก์ทั้งสิบฟ้องคดีนี้ต่อศาลชั้นต้น และศาลชั้นต้นรับฟ้องไว้พิจารณา แต่เมื่อต่อมามีคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา หรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี อยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่เกี่ยวกับเขตอำนาจศาลเป็นที่สุด ศาลที่รับฟ้องต้องสั่งโอนคดีหรือสั่งจำหน่ายคดีเพื่อให้คู่ความไปฟ้องศาลที่มีเขตอำนาจ คดีนี้จึงดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปได้เฉพาะการโอนคดีหรือการจำหน่ายคดีเท่านั้น โจทก์ทั้งสิบจึงไม่อาจยื่นคำแถลงคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล และไม่อาจยื่นคำร้องขอแก้ไขคำฟ้องต่อศาลชั้นต้น ที่ศาลชั้นต้นให้ยกคำร้องทั้งสองฉบับอันเป็นการไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัย จึงชอบแล้ว และโจทก์ทั้งสิบไม่มีสิทธิอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งยกคำร้อง ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์จึงไม่ชอบ และศาลชั้นอุทธรณ์ต้องพิพากษายกอุทธรณ์เสีย ทั้งโจทก์ที่ ๖ ถึงที่ ๑๐ ไม่มีสิทธิฎีกาต่อมาอีกด้วย ศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัยให้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๑๘ / ๒๕๖๒ แม้โจทก์ทั้งสิบฟ้องคดีนี้ต่อศาลชั้นต้น และศาลชั้นต้นรับฟ้องของโจทก์ทั้งสิบไว้พิจารณา แต่เมื่อต่อมามีคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา หรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี คดีอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด กรณีนี้ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ.๒๕๔๒ บัญญัติความว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่เกี่ยวกับเขตอำนาจศาลให้เป็นที่สุด และตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติความว่า ถ้าคณะกรรมการได้วินิจฉัยชี้ขาดว่าคดีอยู่ในอำนาจของอีกศาลหนึ่ง ให้ศาลที่รับฟ้องสั่งโอนคดีหรือสั่งจำหน่ายคดีเพื่อให้คู่ความไปฟ้องศาลที่มีเขตอำนาจ ดังนี้ เมื่อมีคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลดังกล่าวแล้ว คดีนี้จึงดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปในศาลชั้นต้นได้เฉพาะการโอนคดีหรือการจำหน่ายคดีตามมาตรา ๑๑ ดังกล่าวเท่านั้น โจทก์ทั้งสิบจึงไม่อาจยื่นคำแถลงคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๔๔/๒๕๖๐ และไม่อาจยื่นคำร้องขอแก้ไขคำฟ้องต่อศาลชั้นต้น ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องทั้งสองฉบับอันเป็นการไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัยจึงชอบแล้ว และกรณีเช่นนี้ โจทก์ทั้งสิบไม่มีสิทธิอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งยกคำร้องของโจทก์ทั้งสิบ ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสิบจึงไม่

ชอบ และศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ต้องพิพากษายกอุทธรณ์เสีย และโจทก์ที่ ๖ ถึงที่ ๑๐ ไม่มีสิทธิฎีกาต่อมาอีกด้วย ศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัยให้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘๕</u>

สัญญาประนีประนอมยอมความเป็นส่วนหนึ่งของคำพิพากษาตามยอม การที่โจทก์ฎีกาอ้างว่า ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ฉ้อฉลทำสัญญาประนีประนอมยอมความโดยไม่ได้รับมอบอำนาจ จึงเป็นการกล่าวอ้างว่าคำพิพากษาตามยอมละเมิดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน โจทก์มีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาได้ ในการตีความหนังสือมอบอำนาจท้ายคำฟ้องว่าผู้รับมอบอำนาจโจทก์มีอำนาจทำสัญญาประนีประนอมยอมความหรือไม่ เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้โจทก์ไม่ได้ยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นอุทธรณ์ก็มีสิทธิฎีกาได้ โจทก์อุทธรณ์และฎีกาขอให้พิพากษาว่า สัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาตามยอมตกเป็นโมฆะและขอให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาคดีใหม่ เป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ ต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาชั้นละ ๒๐๐ บาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๕๘ / ๒๕๖๒ สัญญาประนีประนอมยอมความเป็นส่วนหนึ่งของคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ การที่โจทก์ฎีกาอ้างว่า ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ฉ้อฉลโจทก์ทำสัญญาประนีประนอมยอมความโดยโจทก์ไม่ได้มอบอำนาจให้กระทำได้นั้น จึงเป็นการกล่าวอ้างว่าคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความละเมิดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน โจทก์ย่อมมีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๓๘ วรรคสอง (๒) การตีความหนังสือมอบอำนาจท้ายคำฟ้องโจทก์ว่าผู้รับมอบอำนาจโจทก์มีอำนาจทำสัญญาประนีประนอมยอมความหรือไม่ เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้โจทก์ไม่ได้ยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นอุทธรณ์ โจทก์ก็มีสิทธิฎีกาได้ โจทก์อุทธรณ์และฎีกาขอให้พิพากษาว่า สัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาตามยอมตกเป็นโมฆะและขอให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาคดีใหม่ เป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นเงินได้ ต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาชั้นละ ๒๐๐ บาท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘๖</u>

ผู้เสียหายที่ ๑ ได้รับหมายเรียกให้มาเป็นพยาน แต่เมื่อถึงวันนัดกลับไม่มาโดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้อง ศาลชั้นต้นออกหมายจับเพื่อเอาตัวมาเป็นพยานแต่ไม่ได้ตัวมาจนต้องงดสืบพยาน พฤติการณ์จึงมีเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังบันทึกคำให้การของผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็นพยานบอกเล่า และรับฟังบันทึกคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๑ ในคดีอื่น ประกอบพยานหลักฐานอื่นในคดีได้ คำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๑ ในคดีอื่นที่พวกของจำเลยถูกฟ้องว่าร่วมกระทำผิดกับจำเลยแม้เบิกความหลังเกิดเหตุถึง ๙ ปีเศษ

ยังสอดคล้องกับบันทึกคำให้การของผู้เสียหายที่ ๑ ที่เป็นพยานบอกเล่าในเวลาใกล้ชิดกับเหตุการณ์ และชี้ภาพถ่ายว่าจำเลยเป็นกระทำผิดต่อผู้เสียหายที่ ๑ อีกทั้งยืนยันถึงเหตุที่จำเลยกระทำได้ จึงเป็นพยานหลักฐานที่มีเหตุผลอันหนักแน่น รับฟังได้ว่าจำเลยเป็นคนร้าย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๙๐ / ๒๕๖๓ ผู้เสียหายที่ ๑ ได้รับหมายเรียกให้มาเป็นพยาน เมื่อถึงวันนัดกลับไม่มาและไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้อง ศาลชั้นต้นจึงออกหมายจับเพื่อเอาตัวมาเป็นพยานแต่ไม่ได้ตัวมาจนต้องงดสืบพยาน พฤติการณ์ในการหลบหนีและไม่ยอมมาเบิกความในชั้นพิจารณาของผู้เสียหายที่ ๑ จึงมีเหตุจำเป็นและมีเหตุผลสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังบันทึกคำให้การของผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็นพยานบอกเล่า ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๒) และถือได้ว่ามีเหตุอันสมควรที่จะรับฟังบันทึกคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๑ ที่เบิกความไว้ในคดีอื่น ประกอบพยานหลักฐานอื่นในคดีได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๕ คำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๑ ในคดีอื่นที่พวกของจำเลยถูกฟ้องว่าร่วมกระทำผิดกับจำเลยแม้เบิกความหลังเกิดเหตุถึง ๙ ปีเศษ ยังสอดคล้องกับบันทึกคำให้การของผู้เสียหายที่ ๑ ที่เป็นพยานบอกเล่า ซึ่งผู้เสียหายที่ ๑ ได้เล่าเหตุการณ์การกระทำผิดของจำเลยกับพวกในเวลาใกล้ชิดกับเหตุ และชี้ภาพถ่ายว่าจำเลยเป็นผู้ที่ข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๑ อีกทั้งยืนยันถึงเหตุที่จำจำเลยกระทำได้ จึงเป็นพยานหลักฐานที่มีเหตุผลอันหนักแน่น ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๗/๑ วรรคหนึ่ง รับฟังได้ว่าจำเลยเป็นคนร้าย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘๗</u>

จำเลยเป็นผู้ประกอบการร้านคาราโอเกะ แม้ขณะเกิดเหตุมิได้อยู่ในร้าน แต่ในฐานะเจ้าของร้านย่อมมีหน้าที่ต้องตรวจตราดูแลและควบคุมการดำเนินกิจการของร้านให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและไม่ผิดกฎหมาย การที่จำเลยติดต่อให้เจ้าของตู้เพลงคาราโอเกะหยอดเหรียญที่มีงานเพลงละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายมาติดตั้งที่ร้านของจำเลย ย่อมอยู่ในวิสัยที่จะตรวจสอบได้ว่างานเพลงที่ติดตั้งในหน่วยความจำของตู้ดังกล่าวทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายหรือไม่ จำเลยจึงรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่างานดังกล่าวทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายเมื่อมีการเปิดเพลงดังกล่าวจากตู้เพลงโดยแบ่งปันผลประโยชน์กันอันเป็นความผิดสำเร็จ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานเผยแพร่ต่อสาธารณชนในงานที่ได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายเพื่อหากำไรอันเป็นการกระทำเพื่อการค้า

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๑๕ / ๒๕๖๒ ขณะเกิดเหตุจำเลยเป็นผู้ประกอบการร้านคาราโอเกะ แม้ขณะเกิดเหตุจำเลยมิได้อยู่ในร้าน แต่จำเลยในฐานะเจ้าของร้านซึ่งประกอบกิจการร้านคาราโอเกะย่อมมีหน้าที่ต้องตรวจตราดูแลและควบคุมการดำเนินกิจการของร้านให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและไม่ผิดกฎหมาย การที่จำเลยเป็นผู้ติดต่อให้เจ้าของตู้เพลงคาราโอเกะหยอดเหรียญที่มีงานเพลงซึ่งได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายมาติดตั้งที่ร้านคาราโอเกะของจำเลย จำเลยย่อมอยู่ในวิสัยที่จะตรวจสอบได้ว่างานเพลงที่ติดตั้งในหน่วยความจำของตู้เพลงคาราโอเกะหยอดเหรียญดังกล่าวเป็นงานที่ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายหรือไม่ จำเลยจึงรู้หรือมี

เหตุอันควรรู้ว่างานดังกล่าวทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหาย เมื่อมีการเปิดเพลงดังกล่าวจากตู้เพลงคาราโอเกะหยอดเหรียญโดยแบ่งปันผลประโยชน์กัน จึงเป็นความผิดสำเร็จ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานเผยแพร่ต่อสาธารณชนในงานที่ได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายเพื่อหากำไรอันเป็นการกระทำเพื่อการค้า

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘๘</u>

พ.ร.บ.ฟอกเงิน เป็นกฎหมายที่กำหนดทั้งความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินซึ่งมีโทษทางอาญาและมาตรการทางแพ่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน โดยความผิดอาญาและโทษทางอาญามุ่งบังคับแก่ตัวบุคคล ส่วนมาตรการทางแพ่งมุ่งบังคับแก่ตัวทรัพย์สินซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะป้องปรามไม่ให้มีการกระทำความผิดมูลฐานเพื่อตัดวงจรการกระทำความผิดมิให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้สนับสนุนการก่ออาชญากรรมต่อไป หากมีการกระทำความผิดมูลฐาน ไม่ว่าจะจับตัวผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ หรือผู้กระทำความผิดถูกลงโทษหรือไม่ แต่มีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกิดขึ้น และแม้เจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์ไม่ได้ร่วมกระทำความผิดและไม่ได้ถูกฟ้อง ก็ดำเนินมาตรการทางแพ่งแก่ตัวทรัพย์สินนั้นได้ ผู้คัดค้านเป็นบุตรของ ร. ซึ่งสมรสใหม่กับ ม. เมื่อ ม. ที่หลบหนีมีเฮโรอีน ๒๔ หลอด ซุกซ่อนไว้ที่บ้านอันเป็นการมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงมีการกระทำความผิดมูลฐาน และต้องถือว่า ร. ภริยาของ ม. ซึ่งพักอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน เป็นผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ ม. การที่ผู้คัดค้านซึ่งพักอาศัยอยู่ที่อื่นฝากเงินสดจำนวนมากไว้กับ ร. แสดงว่ายังคงไปมาหาสู่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ ร. และ ม. อย่างใกล้ชิด จึงสันนิษฐานไว้ก่อนว่าทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของและผู้ครอบครองในคดีนี้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๙๒ / ๒๕๖๒ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นกฎหมายที่กำหนดทั้งความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินซึ่งมีโทษทางอาญาและมาตรการทางแพ่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน โดยความผิดอาญาและโทษทางอาญามุ่งบังคับแก่ตัวบุคคล ส่วนมาตรการทางแพ่งมุ่งบังคับแก่ตัวทรัพย์สินซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะป้องปรามไม่ให้มีการกระทำความผิดมูลฐานเพราะถึงอย่างไรทรัพย์สินที่ได้มาหรือเกี่ยวกับการกระทำความผิดก็ไม่เป็นของผู้กระทำความผิด ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ใด เพื่อตัดวงจรการกระทำความผิดมิให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้สนับสนุนการก่ออาชญากรรมต่อไป ดังนั้น หากปรากฏว่ามีการกระทำความผิดมูลฐาน ไม่ว่าจะจับตัวผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ หรือผู้กระทำความผิดถูกลงโทษหรือไม่ แต่มีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกิดขึ้น และแม้เจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์ไม่ได้ร่วมกระทำความผิดและไม่ได้ถูกฟ้อง ก็ดำเนินมาตรการทางแพ่งแก่ตัวทรัพย์สินนั้นได้

ผู้คัดค้านเป็นบุตรของ ร. ซึ่งสมรสใหม่กับ ม. เมื่อฟังได้ว่า ม. ที่หลบหนีไปมีเฮโรอีน ๒๔ หลอด ซุกซ่อนไว้ที่บ้านอันเป็นการมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงฟังได้ว่ามีการกระทำความผิดมูลฐานตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓ (๑) แล้ว และต้องถือว่า ร. ภริยาของ ม. ซึ่งพักอาศัยอยู่ในบ้าน

เดียวกัน เป็นผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ ม. การที่ผู้คัดค้านซึ่งพักอาศัยอยู่ที่อื่นฝากเงินสดจำนวนมากไว้กับ ร. แสดงให้เห็นว่ายังคงไปมาหาสู่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ ร. และ ม. อย่างใกล้ชิด จึงให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของและผู้ครอบครองในคดีนี้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริตตามมาตรา ๕๑ วรรคสาม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๘๙</u>

โจทก์ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๔ ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น เมื่อคดีส่วนอาญา จำเลยที่ ๓ ถึงแก่ความตายระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นอุทธรณ์สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจำเลยที่ ๓ ย่อมระงับไป แต่ศาลชั้นอุทธรณ์ไม่ได้จำหน่ายคดีของจำเลยที่ ๓ ออกเสียจากสารบบความ จึงไม่ชอบ ศาลฎีกาให้จำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ ๓ ส่วนที่โจทก์ขอให้พิพากษาคดีส่วนแพ่งให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วมที่ ๑ ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นนั้น สิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวเป็นของผู้เสียหายที่ได้รับความเสียหายในมูลหนี้ละเมิดซึ่งเกิดจากการกระทำความผิดอาญาให้สามารถยื่นคำร้องขอค่าสินไหมทดแทนเข้ามาในคดีอาญาโดยไม่มีกฎหมายให้อำนาจโจทก์เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแทนผู้เสียหายหรือโจทก์ร่วมได้ จึงเป็นสิทธิเฉพาะตัวของโจทก์ร่วมที่ ๑ เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาในส่วนแพ่งว่าจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ไม่ได้ร่วมกระทำผิด ให้ยกฟ้องและยกคำร้องขอค่าสินไหมทดแทนในส่วนดังกล่าว โจทก์ร่วมที่ ๑ ไม่ฎีกาถือว่าพอใจในคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งแล้ว โจทก์จะฎีกาคัดค้านส่วนนี้แทนไม่ได้ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๐๓ / ๒๕๖๒ โจทก์ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๔ ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น เมื่อปรากฏว่าในคดีส่วนอาญา จำเลยที่ ๓ ถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๒ สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องจำเลยที่ ๓ ย่อมระงับไปโดยความตายของผู้กระทำความผิด ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๑) แต่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ไม่ได้จำหน่ายคดีของจำเลยที่ ๓ ออกเสียจากสารบบความ จึงเป็นการไม่ชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าว ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้องโดยให้จำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ ๓ ออกเสียจากสารบบความ ส่วนที่โจทก์ขอให้มีคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งโดยพิพากษาให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วมที่ ๑ ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นนั้น เมื่อสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวเป็นสิทธิของผู้เสียหายที่ได้รับความเสียหายในมูลหนี้ละเมิดซึ่งเกิดจากการกระทำความผิดอาญาให้สามารถยื่นคำร้องขอค่าสินไหมทดแทนเข้ามาในคดีอาญาได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ โดยไม่มีบทกฎหมายใดให้อำนาจโจทก์มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแทนผู้เสียหายหรือโจทก์ร่วมได้ จึงเป็นสิทธิเฉพาะตัวของโจทก์ร่วมที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้เสียหายเท่านั้น เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาในส่วนแพ่งว่าจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ไม่ได้ร่วมในการกระทำความผิด ให้ยกฟ้องและยกคำร้องขอค่าสินไหมทดแทนในส่วนของจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ โจทก์ร่วมที่ ๑ ไม่ฎีกาโต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ดังกล่าว ย่อมถือว่าโจทก์ร่วมที่ ๑ พอใจในคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่ง

ดังกล่าวแล้ว โจทก์จะฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ในคดีส่วนแพ่งแทนโจทก์ร่วมที่ ๑ ไม่ได้ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙๐</u>

ผู้คัดค้านที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาดำเนินการบังคับคดียึดทรัพย์จำนองที่ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินเพื่อบังคับตามคำพิพากษาแล้ว จึงเป็นผู้รับประโยชน์ในทรัพย์สินในฐานะผู้รับจำนองโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนมีสิทธิยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิของตนได้ ผู้คัดค้านที่ ๓ ยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา แม้ก่อนคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินถึงที่สุด ผู้คัดค้านที่ ๓ ต้องพิสูจน์ว่าตนไม่สามารถยื่นคำร้องได้ก่อนศาลชั้นต้นมีคำสั่ง เพราะไม่ทราบถึงประกาศของศาลและหนังสือแจ้งของเลขาธิการหรือมีเหตุขัดข้องอันสมควรประการอื่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๗๓ / ๒๕๖๒ ผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งได้ดำเนินการบังคับคดียึดทรัพย์จำนองที่ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินเพื่อบังคับตามคำพิพากษาแล้ว จึงเป็นผู้รับประโยชน์ในทรัพย์สินที่ผู้ร้องร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน ในฐานะผู้รับจำนองที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไว้โดยสุจริตและมีค่าตอบแทนมีสิทธิยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิของตนได้ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๐ ผู้คัดค้านที่ ๓ ยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิเข้ามาในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา แม้เป็นการยื่นเข้ามาก่อนคำสั่งศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินถึงที่สุด ก็ต้องถือเป็นการใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๕๓ ผู้คัดค้านที่ ๓ ต้องพิสูจน์ว่าตนไม่สามารถยื่นคำร้องได้ก่อนศาลชั้นต้นมีคำสั่งตามมาตรา ๕๐ เพราะไม่ทราบถึงประกาศของศาลและหนังสือแจ้งของเลขาธิการหรือมีเหตุขัดข้องอันสมควรประการอื่น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙๑</u>

โจทก์เป็นเจ้าของรวมที่ดินในฐานะผู้ทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินเฉพาะส่วนของจำเลยที่ ๑๐ ตามคำพิพากษาตามยอมที่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยที่ ๑๐ โอนที่ดินส่วนของตนแก่โจทก์ หมายความว่า สิทธิของจำเลยที่ ๑๐ มีอยู่ขณะจะขายเพียงใด โจทก์ย่อมรับโอนมาเพียงนั้น รวมถึงหน้าที่ในฐานะเจ้าของรวมที่ต้องจดทะเบียนแบ่งแยกที่ดินที่ครอบครองเป็นส่วนสัดให้แก่จำเลยที่ ๑ และเจ้าของรวมอื่นตามคำพิพากษาคดีแพ่งอื่นของศาลชั้นต้นด้วย การที่โจทก์ หยิบยกข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ ๑๐ มิได้ตกลงยินยอมให้แบ่งแยกกรรมสิทธิ์รวม ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันมากล่าวอ้างในคดีนี้เพื่อขอให้วินิจฉัยทบทวนอีก ย่อมเป็นการซ้ำซ้อนกับข้อวินิจฉัยเดิม และมีผลขัดแย้งกับกระบวนการบังคับคดีที่ได้ดำเนินไปแล้วในคดีดังกล่าว เป็นการรื้อร้องฟ้องในประเด็นที่ศาลได้วินิจฉัยถึงที่สุดแล้ว คดีโจทก์จึงเป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๒๖ / ๒๕๖๒ การที่โจทก์ได้สิทธิความเป็นเจ้าของรวมในที่ดินในฐานะผู้ทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินเฉพาะส่วนของจำเลยที่ ๑๐ ตามคำพิพากษาตามยอมในคดีแพ่งที่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยที่ ๑๐ โอนที่ดินส่วนของจำเลยที่ ๑๐ แก่โจทก์ ย่อมหมายความว่า สิทธิในที่ดินของจำเลยที่ ๑๐ มีอยู่ในขณะที่จะขายเป็นต้นไปเพียงใด โจทก์ย่อมรับโอนสิทธิของจำเลยที่ ๑๐ มาเพียงนั้น ซึ่งรวมถึงหน้าที่ของจำเลยที่ ๑๐ ในฐานะเจ้าของรวมที่ต้องจดทะเบียนแบ่งแยกกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินส่วนที่จำเลยที่ ๑๐ ครอบครองเป็นส่วนสัดให้แก่จำเลยที่ ๑ และเจ้าของรวมคนอื่นตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ส.๖๕๖/๒๕๔๙ ของศาลชั้นต้นด้วย ในฐานะที่โจทก์เป็นผู้สืบสิทธิของจำเลยที่ ๑๐ ที่ต้องผูกพันตามผลของคดีดังกล่าว

การที่โจทก์ซึ่งเป็นผู้สืบสิทธิในที่ดินส่วนของจำเลยที่ ๑๐ และถือเป็นคู่ความในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ส.๖๕๖/๒๕๔๙ เช่นเดียวกับจำเลยที่ ๑๐ หยิบยกข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ ๑๐ มิได้ตกลงยินยอมให้แบ่งแยกกรรมสิทธิ์รวม ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันมากล่าวอ้างในคำฟ้องคดีนี้เพื่อขอให้ศาลวินิจฉัยทบทวนอีก ย่อมเป็นการซ้ำซ้อนกับข้อวินิจฉัยในคดีดังกล่าว และมีผลให้ขัดแย้งกับกระบวนการบังคับคดีที่ได้ดำเนินไปแล้วในคดีดังกล่าว เป็นการรื้อร้องฟ้องในประเด็นที่ศาลได้วินิจฉัยไปและถึงที่สุดแล้ว คดีโจทก์จึงเป็นฟ้องซ้ำ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙๒</u>

แม้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของจำเลยถูกศาลชั้นต้นพิพากษาให้ริบในคดีอื่นที่ อ. ถูกฟ้องก็ตาม แต่คดีดังกล่าว อ. ถูกฟ้องว่าเป็นตัวการร่วมกับจำเลย และศาลชั้นต้นเคยสั่งให้รวมพิจารณากับคดีนี้ จึงเป็นคดีเกี่ยวพันกัน เมื่อฟังไม่ได้ว่าจำเลยร่วมกระทำความผิดกับ อ. จึงถือไม่ได้ว่าโทรศัพท์ดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดไม่อาจริบได้ ต้องคืนแก่เจ้าของ อันเป็น ปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๑๙ / ๒๕๖๒ แม้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของจำเลยถูกศาลชั้นต้นพิพากษาให้ริบในคดีอาญาคดีอื่นที่ อ. ถูกฟ้องเป็นจำเลยไปแล้วก็ตาม แต่คดีดังกล่าว อ. ถูกฟ้องว่าเป็นตัวการร่วมกระทำความผิดกับจำเลย และศาลชั้นต้นเคยสั่งให้รวมการพิจารณากับคดีนี้มาก่อน จึงเป็นคดีที่มีความเกี่ยวพันกัน เมื่อข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า จำเลยร่วมกระทำความผิดกับ อ. จึงถือไม่ได้ว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด จึงไม่อาจริบได้ ต้องคืนแก่เจ้าของตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๙ ประกอบมาตรา ๑๘๖ (๙) และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙๓</u>

โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๓ กับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ท้ากันให้ถือเอาผลคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีอาญา เป็นผลแพ้ชนะกันในประเด็นข้อพิพาทคดีนี้ว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ทำละเมิดต่อโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๓ หรือไม่ โดยในคำท้าไม่มีเงื่อนไขอย่างอื่น เมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีความผิดฐานร่วมกันดูหมิ่นศาล แม้ศาลฎีกาให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาท และพ.ร.บ.การพิมพ์ ก็ตาม ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาก็ตรงตามคำท้าที่ตกลงกันตามที่ศาลชั้นต้นบันทึกไว้ชัดเจนว่า หากศาลฎีกาพิพากษาว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กระทำความผิด โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๓ เป็นฝ่ายชนะคดีนี้ โดยไม่มีข้อความใดที่จะแปลได้ว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ต้องกระทำความผิดทุกข้อหา จึงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ทำละเมิดต่อโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๓

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๕๑/๒๕๖๒ โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๓ กับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ตกลงท้ากันโดยให้ถือเอาผลคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๖๕๘๐/๒๕๔๕ ของศาลอาญา เป็นผลแพ้ชนะกันในประเด็นข้อพิพาทคดีนี้ว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ทำละเมิดต่อโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๓ หรือไม่ โดยในคำท้าไม่มีเงื่อนไขอย่างอื่น เมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีความผิดฐานร่วมกันดูหมิ่นศาลตาม ป.อ. มาตรา ๑๙๘ ประกอบมาตรา ๘๓ แม้ศาลฎีกาให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๘ และ พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ.๒๔๘๔ มาตรา ๔๘ วรรคสอง ก็ตาม ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาก็ตรงตามคำท้าที่ตกลงกันตามที่ศาลชั้นต้นบันทึกไว้ชัดเจนว่า หากศาลฎีกาพิพากษาว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กระทำความผิด โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๓ เป็นฝ่ายชนะคดีนี้ โดยไม่มีข้อความใดที่จะแปลได้เลยว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ต้องกระทำความผิดทุกข้อหา กรณีจึงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ทำละเมิดต่อโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙๔</u>

โจทก์ทราบว่า จำเลยทั้งห้าร้องเรียนโจทก์ว่าทุจริตต่อหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ คณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริงเคยเรียกโจทก์และจำเลยทั้งห้ามาไกล่เกลี่ยในปี ๒๕๕๗ จึงเชื่อว่าโจทก์ทราบมูลความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดตั้งแต่วันที่มีการร้องเรียน เมื่อความผิดที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งห้าฐานหมิ่นประมาทฯ เป็นความผิดอันยอมความได้ แต่โจทก์มิได้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด และนำคดีนี้มาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ หลังจากร้องเรียนแล้วกว่า ๒ ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๗๐ / ๒๕๖๒ โจทก์ทราบว่า จำเลยทั้งห้าร้องเรียนโจทก์ว่าทุจริตต่อหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ประกอบกับได้ความจากคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริงว่าเคยเรียกโจทก์และจำเลยทั้งห้ามาพูดคุยไกล่เกลี่ยในปี ๒๕๕๗ เนื่องจากเห็นว่าโจทก์และจำเลยทั้งห้าเป็นเพื่อนร่วมงานกัน จึง

เชื่อว่าโจทก์ทราบมูลความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดว่าเป็นจำเลยทั้งห้าตั้งแต่วันที่มีการร้องเรียนในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เมื่อความผิดที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งห้าตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๖ และ ๓๒๘ เป็นความผิดอันยอมความได้ แต่โจทก์มิได้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด โดยโจทก์นำคดีนี้มาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากมีการร้องเรียนแล้วกว่า ๒ ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความตาม ป.อ. มาตรา ๙๖

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙๕</u>

ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาลงโทษ อ. และ ส. กับพวก ฐานเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เนื้อที่กว่า ๓,๐๐๐ ไร่ การที่ อ. นำที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินส่วนหนึ่งกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ให้ผู้คัดค้านที่ ๒ เช่า และ ส. สามีกับผู้คัดค้านที่ ๒ ภริยาได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินเนื้อที่กว่า ๑,๐๐๐ ไร่ โดยการปลูกอ้อยและส่งขายให้แก่โรงงานน้ำตาลนั้น พฤติการณ์จึงเป็นการใช้ ยึดถือ หรือครอบครองทรัพยากรธรรมชาติ หรือกระบวนการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า การกระทำของ อ. และ ส. จึงเข้าลักษณะเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมอันเป็นความผิดมูลฐานของ พ.ร.บ.ฟอกเงินแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๔๙ / ๒๕๖๒ ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาลงโทษ อ. และ ส. กับพวก ฐานเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เนื้อที่กว่า ๓,๐๐๐ ไร่ การที่ อ. นำที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินส่วนหนึ่งกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ให้ผู้คัดค้านที่ ๒ เช่า และ ส. สามีกับผู้คัดค้านที่ ๒ ภริยาได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินเนื้อที่กว่า ๑,๐๐๐ ไร่ นั้น โดยการปลูกอ้อยและส่งขายให้แก่โรงงานน้ำตาล พฤติการณ์จึงเป็นการใช้ ยึดถือ หรือครอบครองทรัพยากรธรรมชาติ หรือกระบวนการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า การกระทำของ อ. และ ส. จึงเข้าลักษณะเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมอันเป็นความผิดมูลฐานตาม มาตรา ๓ (๑๕) ของ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ แล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙๖</u>

การบังคับคดียึดที่ดินจำนองของโจทก์ออกขายทอดตลาดเป็นการบังคับคดีของจำเลยที่ ๑ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาตามหมายบังคับคดีของศาลชั้นต้น แต่จำเลยที่ ๑ ได้รับชำระหนี้เกินไปกว่าหนี้ที่โจทก์ต้องรับผิดตามคำพิพากษาซึ่งถึงที่สุดของศาลฎีกา เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องคืนเงินที่รับเกินไปแก่โจทก์ แม้จำเลยที่ ๓ เพิ่งเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแทนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ขณะคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา แต่เป็นการสวมสิทธิโดยอาศัย พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์ ซึ่งบัญญัติให้จำเลยที่ ๓ มีฐานะเป็นโจทก์ถ้ามีการฟ้อง

คดีอยู่ในศาล และเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาถ้าได้มีคำพิพากษาบังคับแล้ว ย่อมทำให้จำเลยที่ ๓ เข้าเป็นคู่ความแทนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ย้อนหลังไปถึงวันที่จำเลยที่ ๑ ยื่นคำฟ้องและเข้าถือเอากระบวนพิจารณาของจำเลยที่ ๑ ที่ได้ดำเนินไปก่อนแล้วทั้งหมดเป็นการกระทำของตนโดยเฉพาะเมื่อขณะเข้าสวมสิทธิคดียังไม่ถึงที่สุด แต่ก็มีการบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินของโจทก์แล้ว จำเลยที่ ๓ จึงเข้ามาทั้งในฐานะเป็นโจทก์และในฐานะที่เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาด้วย จำเลยที่ ๓ จึงต้องรับทั้งสิทธิและหน้าที่ที่เกิดจากผลคำพิพากษาศาลฎีกาที่พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลล่างนั้น และมีหน้าที่คืนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์จำนองในส่วนที่รับเกินไปกว่าหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาให้แก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๙๖ / ๒๕๖๒ การบังคับคดียึดที่ดินจำนองของโจทก์ออกขายทอดตลาดเป็นการบังคับคดีของจำเลยที่ ๑ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาตามหมายบังคับคดีของศาลชั้นต้น การที่ต่อมาปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้รับชำระหนี้เกินไปกว่าหนี้ที่โจทก์ต้องรับผิดตามคำพิพากษาซึ่งถึงที่สุดของศาลฎีกา จึงเป็นเรื่องที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องคืนเงินที่ได้รับเกินไปแก่โจทก์ แม้ว่าจำเลยที่ ๓ เพิ่งเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีดังกล่าวแทนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ขณะคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา แต่กรณีของจำเลยที่ ๓ เป็นการสวมสิทธิโดยอาศัย พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.๒๕๔๑ มาตรา ๗ ซึ่งบัญญัติให้จำเลยที่ ๓ มีฐานะเป็นโจทก์ถ้ามีการฟ้องคดีอยู่ในศาล และเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาถ้าได้มีคำพิพากษาบังคับแล้ว ผลแห่งการเข้าสวมสิทธิแทนโจทก์เดิมดังกล่าวย่อมทำให้จำเลยที่ ๓ ได้เข้าเป็นคู่ความแทนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ย้อนหลังไปถึงวันที่จำเลยที่ ๑ ยื่นคำฟ้องและเข้าถือเอากระบวนพิจารณาของจำเลยที่ ๑ ที่ได้ดำเนินไปก่อนแล้วทั้งหมดเป็นการกระทำของตน โดยเฉพาะเมื่อขณะจำเลยที่ ๓ เข้าสวมสิทธิ คดียังไม่ถึงที่สุด แต่ก็มีการบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินของโจทก์แล้ว จำเลยที่ ๓ จึงเข้ามาทั้งในฐานะเป็นโจทก์และในฐานะที่เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาด้วย ย่อมรับผลทั้งหลายที่เกิดจากคำพิพากษาศาลฎีกาทั้งในฐานะโจทก์และในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้มีการบังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นดังกล่าว จำเลยที่ ๓ จึงต้องรับทั้งสิทธิและหน้าที่ที่เกิดจากผลคำพิพากษาศาลฎีกาที่พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลล่างนั้น และย่อมมีหน้าที่คืนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์จำนองในส่วนที่ได้รับเกินไปกว่าหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาให้แก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙๗</u>

แม้ศาลอุทธรณ์พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวกับความผิดฐานพยายามฆ่า แต่ศาลอุทธรณ์ก็ลงโทษฐานพยายามฆ่าอันเป็นความผิดต่อชีวิต ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด มิได้ลงโทษและกำหนดโทษจำเลยในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ จึงไม่อาจเพิ่มโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๓ ได้ แต่เมื่อภายในห้าปีนับแต่วันพ้นโทษคดีก่อน จำเลยกลับมากระทำความผิดคดีนี้ จึงต้องเพิ่มโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๒ และแม้คดีนี้โจทก์ขอเพิ่มโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๓ ซึ่งเป็นบทหนักมา ศาลก็มีอำนาจเพิ่มโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๒ ซึ่งเบากว่าได้ ไม่เกินคำขอ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๐๔ / ๒๕๖๒ คดีนี้แม้ศาลอุทธรณ์พิพากษาว่าการกระทำของจำเลยในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์อันเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวกับความผิดฐานพยายามฆ่าตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๘๐ แต่ศาลอุทธรณ์ก็ลงโทษจำเลยฐานพยายามฆ่าอันเป็นความผิดต่อชีวิต ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตาม ป.อ. มาตรา ๙๐ มิได้ลงโทษและกำหนดโทษจำเลยในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์แต่อย่างใด เช่นนี้จึงไม่อาจเพิ่มโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๓ ได้ แต่เมื่อภายในห้าปีนับแต่วันพ้นโทษคดีก่อน จำเลยกลับมากระทำความผิดคดีนี้ จึงต้องเพิ่มโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๒ และถึงแม้คดีนี้โจทก์จะขอเพิ่มโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๓ ซึ่งเป็นบทหนักมา ศาลก็มีอำนาจเพิ่มโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๒ ซึ่งเบากว่าได้ ไม่เกินคำขอของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙๘</u>

ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกามี พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ โดยมาตรา ๘ ให้ยกเลิกความผิดในมาตรา ๒๖ เดิม และมาตรา ๙ บัญญัติความผิดฐานมีพืชกระท่อมไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นมาตรา ๒๖/๓ แทน และมาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกบทกำหนดโทษในมาตรา ๗๖ เดิม ให้ใช้มาตรา ๗๖ ที่แก้ไขใหม่แทน ซึ่งความผิดดังกล่าวตามมาตรา ๗๖ วรรคสองที่แก้ไขใหม่ มีระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท เพียงสถานเดียว แตกต่างกับมาตรา ๗๖ วรรคสองเดิม ที่มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงต้องใช้กฎหมายที่แก้ไขใหม่ ซึ่งเป็นคุณมากกว่าบังคับแก่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๙๕ / ๒๕๖๒ ในระหว่างพิจารณาของศาลฎีกาได้มี พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ โดยมาตรา ๘ ให้ยกเลิกบทความผิดในมาตรา ๒๖ เดิม และมาตรา ๙ บัญญัติความผิดฐานมีพืชกระท่อมไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นมาตรา ๒๖/๓ แทน และมาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกบทกำหนดโทษในมาตรา ๗๖ เดิม ให้ใช้มาตรา ๗๖ ที่แก้ไขใหม่แทน ซึ่งความผิดฐานมีพืชกระท่อมไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๗๖ วรรคสอง ที่แก้ไขใหม่ มีระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท เพียงสถานเดียว แตกต่างกับมาตรา ๗๖ วรรคสองเดิม ที่มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้นจึงต้องใช้กฎหมายที่แก้ไขใหม่ ซึ่งเป็นคุณมากกว่าบังคับแก่จำเลย ตาม ป.อ. มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๒๙๙</u>

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกในฐานะผู้รับพินัยกรรมเป็นคดีไม่มีข้อพิพาท ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ยื่นคำคัดค้านและขอให้ตั้งผู้คัดค้านที่ ๓ และที่ ๔ เป็นผู้จัดการมรดก จึงเป็นกรณีที่บุคคลอื่นนอกจากคู่ความได้

ยื่นฟ้องคดีอันไม่มีข้อพิพาทได้เข้ามาเกี่ยวข้องในคดีโดยตรงหรือโดยอ้อม ต้องดำเนินคดีไปอย่างคดีมีข้อพิพาท ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ร้องไม่มีสิทธิรับมรดก จึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้อง ไม่เป็นการลบล้างผลแห่งการยื่นคำร้องของผู้ร้อง และไม่ทำให้คู่ความกลับคืนเข้าสู่ฐานะเดิมเสมือนหนึ่งมิได้มีการยื่นคำฟ้อง เช่น กรณีจำหน่ายคดี เพราะทิ้งฟ้องหรือถอนฟ้อง ศาลชั้นต้นมีอำนาจดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาในส่วนของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ดังกล่าวต่อไป ที่ศาลชั้นต้นมิได้สั่งจำหน่ายคดีชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๗๑/๒๕๖๒ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกในฐานะผู้รับพินัยกรรมเป็นคดีไม่มีข้อพิพาท ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๘๘ (๑) ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ยื่นคำคัดค้านและขอให้ตั้งผู้คัดค้านที่ ๓ และที่ ๔ เป็นผู้จัดการมรดก จึงเป็นกรณีที่บุคคลอื่นนอกจากคู่ความได้ยื่นฟ้องคดีอันไม่มีข้อพิพาทได้เข้ามาเกี่ยวข้องในคดีโดยตรงหรือโดยอ้อม ให้ถือว่าผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นคู่ความ ต้องดำเนินคดีไปตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๘๘ (๔) ว่าด้วยคดีมีข้อพิพาท ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ร้องไม่มีสิทธิรับมรดกในฐานะผู้รับพินัยกรรมและทายาทโดยธรรม จึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดก หาเป็นการลบล้างผลแห่งการยื่นคำร้องของผู้ร้องไม่ และไม่ทำให้คู่ความกลับคืนเข้าสู่ฐานะเดิมเสมือนหนึ่งมิได้มีการยื่นคำฟ้อง เช่น กรณีศาลสั่งจำหน่ายคดี เพราะทิ้งฟ้องหรือถอนฟ้อง ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๖ ประกอบมาตรา ๑๓๒ (๑) ศาลชั้นต้นมีอำนาจดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาในส่วนของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ดังกล่าวต่อไป ที่ศาลชั้นต้นมิได้สั่งจำหน่ายคดีในส่วนของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐๐</u>

จำเลยลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คพิพาท ๓ ฉบับ ให้แก่ ว. ต่อมาเช็คไปอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เมื่อเช็คถึงกำหนด โจทก์เรียกเก็บเงิน แต่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน โจทก์จึงฟ้องคดีนี้ จำเลยให้การว่าไม่มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ กับโจทก์ ไม่เคยรู้จักและไม่เคยกู้ยืมเงินโจทก์ จำเลยลงลายมือชื่อในเช็คโดยยังมิได้กรอ กข้อความเพราะถูก ว. กับพวกร่วมกันใช้อาวุธปืนข่มขู่จนจำเลยกลัวจึงลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คให้ว. ต่อมาจำเลยได้จ่ายเงินสดให้ว. จนครบว. ผัดผ่อนจะนำเช็คมามอบแก่จำเลยในภายหลัง เช็คดังกล่าวเป็นเช็คประกันหนี้ไปอยู่ในความครอบครองของโจทก์โดยไม่สุจริต โจทก์กับ ว. ร่วมกันฉ้อฉลหรือฉ้อโกงจำเลย จำเลยไม่ต้องรับผิดตามเช็ค ภาระการพิสูจน์จึงตกแก่จำเลยที่จะต้องนำสืบให้รับฟังได้ตามที่กล่าวอ้าง เมื่อพยานหลักฐานของจำเลยฟังไม่ได้ว่าการโอนเช็คพิพาทมีขึ้นโดยการคบคิดฉ้อฉลระหว่างโจทก์กับ ว. จำเลยจะยกเอาความเกี่ยวพันกันระหว่างจำเลยกับ ว. ผู้ทรงคนก่อนขึ้นต่อสู้โจทก์ผู้ทรงเช็คว่าไม่ต้องรับผิดไม่ได้ จำเลยซึ่งลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คจึงต้องรับผิดตามเนื้อความในเช็คต่อโจทก์ พร้อมดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดอัตราร้อยละ ๗.๕

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๑๖ / ๒๕๖๒ จำเลยลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คพิพาท จำนวน ๓ ฉบับ ให้แก่ ว. ต่อมาเช็คพิพาททั้งสามฉบับอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เมื่อเช็คพิพาททั้งสามฉบับถึงกำหนด โจทก์นำไปเรียกเก็บเงิน แต่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน โจทก์จึงฟ้องคดีนี้ จำเลยให้การว่าไม่มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ กับโจทก์ ไม่

เคยรู้จักกับโจทก์มาก่อน และไม่เคยกู้ยืมเงินโจทก์ เช็คพิพาททั้งสามฉบับนั้นจำเลยลงลายมือชื่อโดยยังมิได้กรอกข้อความเพราะถูก ว. กับพวกร่วมกันข่มขืนใจโดยใช้อาวุธปืนจนจำเลยเกิดความกลัวจึงลงลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายในเช็คพิพาททั้งสามฉบับให้แก่ ว. ต่อมาจำเลยได้จ่ายเงินสดให้แก่ ว. จนครบถ้วน ว. ผัดผ่อนจะนำเช็คพิพาททั้งสามฉบับมามอบให้แก่จำเลยในภายหลัง เช็คดังกล่าวเป็นเช็คประกันหนี้ไปอยู่ในความครอบครองของโจทก์ โดยโจทก์กับ ว. ไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ ต่อกันเป็นกรณีที่โจทก์รับเช็คพิพาททั้งสามฉบับมาไว้ในครอบครองโดยไม่สุจริต โจทก์กับ ว. ร่วมกันฉ้อฉลหรือฉ้อโกงจำเลย จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดในเช็คทั้งสามฉบับ ภาระการพิสูจน์ตกอยู่แก่จำเลยที่จะต้องนำสืบให้รับฟังได้ตามที่จำเลยกล่าวอ้าง พยานหลักฐานของจำเลยฟังไม่ได้ว่าการโอนเช็คพิพาททั้งสามฉบับมีขึ้นโดยการคบคิดฉ้อฉลระหว่างโจทก์กับ ว. ดังนั้น จำเลยผู้ถูกฟ้องในมูลหนี้เช็คพิพาททั้งสามฉบับจะยกเอาความเกี่ยวพันกันเฉพาะระหว่างจำเลยกับ ว. ผู้ทรงคนก่อนขึ้นเป็นข้อต่อสู้โจทก์ผู้ทรงเช็คว่าไม่ต้องรับผิดไม่ได้ จำเลยซึ่งลงลายมือชื่อในฐานะผู้สั่งจ่ายเช็คจึงต้องรับผิดตามเนื้อความในเช็คพิพาททั้งสามฉบับต่อโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๙๐๐ วรรคหนึ่ง และ ๙๖๗ ประกอบมาตรา ๙๘๙ เมื่อเช็คพิพาททั้งสามฉบับถูกธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงิน จำเลยจึงต้องชำระต้นเงินตามจำนวนในเช็ค พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายงินตามเช็คแต่ละฉบับเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐๑</u>

การจับกุมโจทก์ทั้งสี่มาจาก ช. แจ้งไปที่ศูนย์วิทยุสื่อสาร สถานีตำรวจภูธรแหลมฉบังว่า โจทก์ที่ ๒ อ้างเป็นเจ้าพนักงานตำรวจพูดจาเชิงข่มขู่ให้ซื้อบัตรคอนเสิร์ต จำเลยที่ ๑๓ จึงไปร้านที่เกิดเหตุตามคำสั่งของจำเลยที่ ๗ ช. ยืนยันข้อเท็จจริงตามที่แจ้ง จำเลยที่ ๗ และที่ ๑๓ กับพวก จึงติดตามจนพบรถกระบะที่โจทก์ทั้งสี่ใช้เป็นยานพาหนะ ขอตรวจค้นพบบัตรคอนเสิร์ต กับเงินสดในกระเป๋าสะพายของโจทก์ที่ ๑ จึงมีเหตุที่จำเลยที่ ๗ และที่ ๑๓ กับพวกเชื่อโดยสุจริตว่ามีเหตุการณ์ดังที่ ช. แจ้งจริง จึงมีหลักฐานตามสมควรว่าโจทก์ทั้งสี่น่าจะกระทำความผิดอาญา ขณะนั้นเป็นเวลากลางคืนและไม่ทราบว่าโจทก์ทั้งสี่อาศัยอยู่ที่ใด ถือว่ามีเหตุอันควรเชื่อว่าโจทก์ทั้งสี่จะหลบหนี และหากต้องขอออกหมายจับก่อน อาจไม่ได้ตัวมาดำเนินคดี ถือว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอหมายจับ ต้องด้วยข้อยกเว้นของการจับโดยไม่มีหมายจับ จึงเป็นการจับโดยชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๐๓ / ๒๕๖๒ การจับกุมโจทก์ทั้งสี่มีมูลเหตุมาจากการที่ ช. แจ้งเรื่องไปที่ศูนย์วิทยุสื่อสาร สถานีตำรวจภูธรแหลมฉบังว่า โจทก์ที่ ๒ อ้างเป็นเจ้าพนักงานตำรวจพูดจาเชิงข่มขู่ให้ซื้อบัตรคอนเสิร์ต จำเลยที่ ๑๓ จึงไปร้านที่เกิดเหตุตามคำสั่งของจำเลยที่ ๗ ช. ยืนยันข้อเท็จจริงตามที่แจ้ง จำเลยที่ ๗ และที่ ๑๓ กับพวก จึงติดตามจนพบรถกระบะที่โจทก์ทั้งสี่ใช้เป็นยานพาหนะ ขอตรวจค้นพบบัตรคอนเสิร์ต ๕ ใบ กับเงินสด ๗,๐๐๐ บาท ในกระเป๋าสะพายของโจทก์ที่ ๑ กรณีจึงมีเหตุที่ทำให้จำเลยที่ ๗ และที่ ๑๓ กับพวกเชื่อโดยสุจริตว่ามีเหตุการณ์ดังที่ ช. แจ้งเกิดขึ้นจริง จึงมีหลักฐานตามสมควรว่า โจทก์ทั้งสี่น่าจะได้กระทำความผิด

อาญา ขณะเกิดเหตุเป็นเวลากลางคืน เจ้าพนักงานตำรวจไม่ทราบว่าโจทก์ทั้งสี่พักอาศัยอยู่ที่ใด ถือได้ว่าเป็นกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าโจทก์ทั้งสี่จะหลบหนี และหากต้องไปขอให้ศาลออกหมายจับก่อน อาจจะไม่ได้ตัวโจทก์ทั้งสี่มาดำเนินคดี ถือได้ว่าเป็นกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับ การจับกุมโจทก์ทั้งสี่จึงต้องด้วยข้อยกเว้นของการจับโดยไม่มีหมายจับตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๗๘ (๓) ประกอบมาตรา ๖๖ (๒) จึงเป็นการจับโดยชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐๒</u>

เงินค่าธรรมเนียมที่ผู้อุทธรณ์ต้องนำมาวางต่อศาลพร้อมกับอุทธรณ์ หมายเฉพาะค่าธรรมเนียมที่ศาลชั้นต้นกำหนดไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่ง ไม่รวมค่าฤชาธรรมเนียมที่เกิดขึ้นภายหลัง ค่าส่งคำบังคับจึงไม่ใช่ค่าธรรมเนียมที่ต้องนำมาวางพร้อมกับอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๐๔ / ๒๕๖๒ เงินค่าธรรมเนียมที่ผู้อุทธรณ์ต้องนำมาวางต่อศาลพร้อมกับอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๙ หมายถึงเฉพาะค่าธรรมเนียมตามที่ศาลชั้นต้นกำหนดไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีของศาล หารวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมอื่นที่เกิดขึ้นภายหลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีแล้ว ค่าใช้จ่ายในการส่งคำบังคับให้แก่จำเลยทั้งสองจึงหาใช่ค่าธรรมเนียมที่ต้องนำมาวางพร้อมกับอุทธรณ์ไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐๓</u>

พ.ร.บ.ฟอกเงิน บัญญัติมาตรการไว้ ๒ ส่วน ได้แก่ ทางอาญาฐานฟอกเงิน และทางแพ่งดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด โดยส่วนหลังเป็นกระบวนการยึดทรัพย์สินทางแพ่ง ซึ่งพิจารณาตัวทรัพย์สินว่ามีแหล่งที่มาจากการกระทำผิดมูลฐานตาม พ.ร.บ.นี้หรือไม่ โดยไม่ต้องพิจารณาความผิดของบุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์ มาตรการเกี่ยวกับทรัพย์สินจึงมิใช่โทษทางอาญา แม้ความผิดมูลฐานจะบัญญัติเพิ่มเติมภายหลังจากที่ได้กระทำความผิด ก็ไม่ถือว่าเป็นการใช้กฎหมายอาญาย้อนหลังเป็นโทษแก่บุคคล และย่อมตกอยู่ภายใต้บังคับย้อนหลังไปทันที นับแต่วันที่มีการกระทำความผิดมูลฐานนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๕๙ - ๓๖๖๑ / ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ บัญญัติมาตรการทางกฎหมายไว้ ๒ ส่วน ได้แก่ มาตรการทางอาญาฐานฟอกเงิน และมาตรการทางแพ่งที่ดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด โดยมาตรการส่วนหลังเป็นกระบวนการยึดทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil forfeiture) ซึ่งพิจารณาตัวทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินว่ามีแหล่งที่มาจากการกระทำผิดอาญาที่เป็นความผิดมูลฐานของพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ โดยไม่ต้องพิจารณาความผิดของ

บุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์ ซึ่งจะต้องพิสูจน์ตามหลักการพิสูจน์พยานหลักฐานในคดีอาญา มาตรการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินจึงมิใช่โทษทางอาญาตาม ป.อ. มาตรา ๑๘ (๕)

แม้ความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ (๑๕) จะบัญญัติเพิ่มเติมภายหลังจากที่ได้กระทำความผิด ก็ไม่ถือว่าเป็นการใช้กฎหมายอาญาย้อนหลังเป็นโทษแก่บุคคล และเมื่อมีการบัญญัติเพิ่มเติมความผิดมูลฐานดังกล่าวย่อมตกอยู่ภายใต้บังคับย้อนหลังไปทันที นับแต่วันที่มีการกระทำความผิดมูลฐานนั้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐๔</u>

ความผิดฐานเข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้ระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปและบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่รับอันตรายสาหัส กฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้เข้าร่วมต่อสู้ระหว่างบุคคลดังกล่าว ท่ามกลางความชุลมุนหรือสับสนวุ่นวายโดยไม่ทราบผู้ทำร้าย การที่จำเลยที่ ๑ กับพวกฝ่ายหนึ่ง กับจำเลยที่ ๒ กับพวกอีกฝ่ายหนึ่ง สมัครใจวิวาทต่อสู้กัน ไม่ว่าจะเกิดการชุลมุนหรือไม่ ย่อมไม่เป็นความผิดฐานดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๑๐ / ๒๕๖๒ ความผิดฐานเข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้ระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปและบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่รับอันตรายสาหัส เป็นกรณีที่กฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้ที่เข้าร่วมในการต่อสู้ระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป ท่ามกลางความชุลมุนหรือสับสนวุ่นวายโดยไม่ทราบว่าผู้ใดหรือฝ่ายใดเป็นผู้ทำร้าย การที่จำเลยที่ ๑ กับพวกฝ่ายหนึ่ง กับจำเลยที่ ๒ กับพวกอีกฝ่ายหนึ่ง สมัครใจวิวาทต่อสู้กัน ไม่ว่าจะเกิดการชุลมุนหรือไม่ การกระทำของจำเลยที่ ๒ ย่อมไม่เป็นความผิดฐานดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐๕</u>

เมื่อฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๒ ทำนิติกรรมรับซื้อฝากที่ดินพิพาทโดยสุจริต ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกซึ่งมีทายาท ๕ คน โจทก์เป็นหนึ่งในทายาทซึ่งเป็นเจ้าของรวมอาจใช้สิทธิไปถึงทรัพย์สินทั้งหมดเพื่อประโยชน์แก่ทายาททุกคนได้ โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องเพิกถอนนิติกรรมการขายฝากที่ดินพิพาทระหว่างจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เพื่อเอาทรัพย์ที่ดินพิพาทคืนกองมรดก แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท ๑ ใน ๕ ส่วน จำเลยที่ ๑ ย่อมขายฝากที่ดินพิพาทส่วนของตนได้ จึงต้องเพิกถอนเฉพาะส่วนของโจทก์และทายาทอื่นรวม ๔ ใน ๕ ส่วน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๕๐ / ๒๕๖๒ ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๒ ทำนิติกรรมรับซื้อฝากที่ดินพิพาทโดยสุจริต เมื่อที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกซึ่งมีทายาทด้วยกัน ๕ คน โจทก์เป็นทายาทคนหนึ่งในฐานะเจ้าของรวมอาจใช้สิทธิอันเกิดแต่กรรมสิทธิ์ครอบไปถึงทรัพย์สินทั้งหมดเพื่อประโยชน์แก่ทายาททุกคนได้ตาม ป.

พ.พ. มาตรา ๑๓๕๙ ประกอบมาตรา ๑๗๔๕ โจทก์มีสิทธิที่จะฟ้องเพิกถอนนิติกรรมการขายฝากที่ดินพิพาทระหว่างจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ เพื่อเอาทรัพย์ที่ดินพิพาทกลับคืนสู่กองมรดก แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท ๑ ใน ๕ ส่วน จำเลยที่ ๑ ย่อมมีอำนาจขายฝากที่ดินพิพาทส่วนของตนได้ จึงต้องเพิกถอนการจดทะเบียนขายฝากที่ดินพิพาทเฉพาะส่วนของโจทก์และทายาทอื่นรวม ๔ ใน ๕ ส่วน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐๖</u>

การพิจารณาว่ามีเหตุที่จะอนุญาตให้โจทก์ขยายเวลายื่นอุทธรณ์ได้หรือไม่ต้องพิจารณาว่า เหตุที่อ้างเป็นพฤติการณ์พิเศษหรือไม่ และมีเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถยื่นคำร้องภายในกำหนดหรือไม่ ศาลชั้นต้นให้โอกาสโจทก์ขยายเวลาอุทธรณ์มาแล้ว ๒ ครั้ง เกือบ ๓ เดือน อยู่ในวิสัยที่ทนายโจทก์จะเรียงอุทธรณ์ให้ทันกำหนดเพราะทราบเรื่องดีอยู่แล้ว ที่ทนายโจทก์ฎีกาว่า เสร็จคดีที่ศาลจังหวัดกาญจนบุรีในเวลา ๑๕ นาฬิกา และลูกความโทรศัพท์ให้ไปรับเอกสาร ทั้งที่ทราบดีอยู่แล้วว่าต้องรีบดำเนินการยื่นขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ในวันดังกล่าวก่อนเวลาปิดทำการของศาล แต่กลับเดินทางไปรับเอกสารจากคู่ความที่ตำบลอื่น แสดงว่าทนายโจทก์มิได้สนใจติดต่อศาลชั้นต้น ข้ออ้างว่ารถยนต์เสียระหว่างทาง ไม่สามารถเดินทางมาได้ทันเวลาทำการปกติของศาล จึงเกิดจากความบกพร่องของทนายโจทก์เอง ถือไม่ได้ว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ไม่สามารถยื่นคำร้องขอขยายเวลายื่นอุทธรณ์ก่อนเวลาที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายสิ้นสุดลง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๗๑ / ๒๕๖๒ การพิจารณาว่ามีเหตุที่จะอนุญาตให้โจทก์ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ได้หรือไม่ต้องพิจารณาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ว่า เหตุที่โจทก์อ้างเป็นพฤติการณ์พิเศษหรือไม่ และมีเหตุสุดวิสัยที่โจทก์ไม่สามารถยื่นคำร้องขอภายในกำหนดหรือไม่

ศาลชั้นต้นให้โอกาสโจทก์ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์มาแล้ว ๒ ครั้ง เป็นเวลาเกือบ ๓ เดือน ย่อมอยู่ในวิสัยที่ทนายโจทก์จะเรียงอุทธรณ์ให้ทันภายในกำหนดเพราะทราบเรื่องดีอยู่แล้ว การที่ทนายโจทก์ยื่นฎีกาว่าทนายโจทก์เสร็จคดีที่ศาลจังหวัดกาญจนบุรีในเวลาประมาณ ๑๕ นาฬิกา และมีลูกความโทรศัพท์ให้ไปรับเอกสารทั้งที่ทนายโจทก์ทราบดีอยู่แล้วว่าต้องรีบดำเนินการยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ในวันดังกล่าวก่อนเวลาปิดทำการปกติของศาล แต่ทนายโจทก์กลับเดินทางไปรับเอกสารจากคู่ความที่ตำบลลาดหญ้า ห่างจากตัวจังหวัดกาญจนบุรีประมาณ ๒๐ กิโลเมตร แสดงว่าทนายโจทก์มิได้สนใจติดต่อศาลชั้นต้น ข้ออ้างว่ารถยนต์ของทนายโจทก์เสียระหว่างเดินทาง ทำให้ไม่สามารถเดินทางมาได้ทันเวลาทำการปกติของศาล จึงเกิดจากความบกพร่องของทนายโจทก์เอง ถือไม่ได้ว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ไม่สามารถยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ก่อนระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายสิ้นสุดลง

ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐๗

ตาม ป.วิ.อ. ศาลอาจรับฟังบันทึกคำเบิกความของพยานที่เบิกความไว้ในคดีอื่นมาประกอบพยานหลักฐานอื่นในคดีได้ เฉพาะมีเหตุจำเป็นหรือเหตุอันสมควร เมื่อศาลชั้นต้นออกหมายเรียกผู้เสียหายและ ม. หลายครั้ง แต่ไม่ได้ตัวมาเบิกความ ศาลชั้นต้นจึงออกหมายจับ แต่ไม่ได้ตัวมาสืบ ทั้งเหตุเกิดขึ้น ๑๐ ปีเศษแล้ว ยากที่โจทก์จะติดตามผู้เสียหายและ ม. มาเป็นพยานได้ประกอบกับโจทก์ตรวจสอบข้อมูลในระบบทะเบียนราษฎร์พบว่าผู้เสียหายเปลี่ยนชื่อเดิมส่วน ม. ไม่พบข้อมูล และเจ้าพนักงานตำรวจไม่มีเบาะแสแหล่งที่อยู่ น่าเชื่อว่าโจทก์ไม่สามารถนำมาเบิกความได้ ถือว่ามีเหตุจำเป็นหรือเหตุอันสมควร ที่ศาลอาจรับฟังบันทึกคำเบิกความของผู้เสียหายและ ม. ที่เบิกความไว้ในคดีอื่นประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๐๖/๒๕๖๒ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๕ บัญญัติว่า "ในชั้นพิจารณาหากมีเหตุจำเป็นหรือเหตุอันสมควร ศาลอาจรับฟังบันทึกคำเบิกความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องหรือบันทึกคำเบิกความของพยานที่เบิกความไว้ในคดีอื่น ประกอบพยานหลักฐานอื่นในคดีได้" ตามบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ศาลอาจรับฟังบันทึกคำเบิกความของพยานที่เบิกความไว้ในคดีอื่นมาประกอบพยานหลักฐานอื่นในคดีได้ เฉพาะกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือเหตุอันสมควร เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลชั้นต้นได้ออกหมายเรียกผู้เสียหายและ ม. หลายครั้งแล้ว แต่ก็ไม่ได้ตัวผู้เสียหายและ ม. มาเบิกความเป็นพยาน ศาลชั้นต้นจึงออกหมายจับผู้เสียหายและ ม. แต่โจทก์ก็ไม่ได้ตัวมาสืบ ทั้งเหตุคดีนี้เกิดขึ้นเป็นเวลา ๑๐ ปีเศษแล้ว จึงเป็นการยากที่โจทก์จะติดตามผู้เสียหายและ ม. มาเป็นพยานได้ประกอบกับโจทก์ตรวจสอบข้อมูลในระบบทะเบียนราษฎร์แล้วพบว่า ผู้เสียหายเปลี่ยนจากชื่อเดิมเป็น ป. ส่วน ม. ไม่พบข้อมูล อีกทั้งโจทก์ยังได้แถลงว่าเจ้าพนักงานตำรวจไม่มีเบาะแสเกี่ยวกับแหล่งที่อยู่ของผู้เสียหายและ ม. เพิ่มเติม จึงน่าเชื่อว่าโจทก์ไม่สามารถนำตัวผู้เสียหายและ ม. มาเบิกความต่อศาลได้ ถือว่ากรณีมีเหตุจำเป็นหรือเหตุอันสมควร ที่ศาลอาจรับฟังบันทึกคำเบิกความของผู้เสียหายและ ม. ที่เบิกความไว้ในคดีอื่นประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ได้ตามบทบัญญัติดังกล่าว

ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐๘

โจทก์ขายสิทธิเช่าซื้อรถยนต์โดยมีข้อตกลงกับจำเลยที่ ๑ กับพวกว่าจะต้องชำระเงินให้โจทก์ ๕๐,๐๐๐ บาท และเปลี่ยนชื่อผู้เช่าซื้อกับบริษัทผู้ให้เช่าซื้อเสียก่อน โจทก์จึงจะมอบรถยนต์ให้ แต่จำเลยที่ ๑ กับพวกหลอกลวงโจทก์จึงยอมมอบรถยนต์ให้ เหตุที่ไม่ระบุข้อตกลงดังกล่าวในสัญญาขายรถยนต์ เนื่องจากความเชื่อใจ พฤติการณ์ของโจทก์แสดงให้เห็นว่าโจทก์หลงเชื่อตามที่จำเลยที่ ๑ กับพวกหลอกลวงว่าจะซื้อสิทธิเช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์จริง หามีพฤติการณ์ว่าประสงค์เพียงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท โดยต้องการให้รถยนต์พ้นไปจากความรับผิดชอบของตน ทั้งโจทก์ยังต้องรับผิดตามสัญญาเช่าซื้อ และอาจต้องมีส่วนเกี่ยวข้องหากมีผู้นำรถยนต์ไปกระทำความผิด โจทก์จึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยซึ่งมีอำนาจฟ้องจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๖๐ / ๒๕๖๓ โจทก์ตกลงขายสิทธิเช่าซื้อรถยนต์ตามฟ้องโดยมีข้อตกลงกับจำเลยที่ ๑ กับพวกว่าจะต้องชำระเงินให้แก่โจทก์ ๕๐,๐๐๐ บาท และต้องเปลี่ยนชื่อผู้เช่าซื้อกับบริษัทผู้ให้เช่าซื้อเสียก่อน โจทก์จึงจะมอบรถยนต์คันดังกล่าวให้ แต่จำเลยที่ ๑ กับพวกใช้อุบายหลอกลวง โจทก์จึงยอมมอบรถยนต์ตามฟ้องให้แก่จำเลยที่ ๑ กับพวกไป สาเหตุที่ไม่ระบุข้อตกลงดังกล่าวในหนังสือสัญญาขายรถยนต์ให้ครบถ้วนตามที่ตกลงกันนั้น เนื่องจากเชื่อใจว่าจำเลยที่ ๑ กับพวก จะต้องเปลี่ยนชื่อผู้เช่าซื้อกับบริษัทผู้ให้เช่าซื้อจริง พฤติการณ์ของโจทก์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าโจทก์หลงเชื่อตามที่จำเลยที่ ๑ กับพวกร่วมกันหลอกลวงว่าจำเลยที่ ๑ กับพวกมีเจตนาซื้อสิทธิเช่าซื้อรถยนต์ตามฟ้องจากโจทก์จริง หาได้มีข้อเท็จจริงใดที่แสดงให้เห็นถึงพฤติการณ์ของโจทก์ว่าประสงค์เพียงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท โดยต้องการให้รถยนต์ตามฟ้องพ้นไปจากความรับผิดชอบของโจทก์ ทั้งโจทก์ยังต้องรับผิดตามสัญญาเช่าซื้อรถยนต์กับบริษัทผู้ให้เช่าซื้ออยู่ และอาจจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องหากมีผู้นำรถยนต์ตามฟ้องไปกระทำความผิด โจทก์จึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยซึ่งมีอำนาจฟ้องจำเลยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๐๙</u>

แม้โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทั้งสองปลอมสำเนาบัตรประชาชนซึ่งเป็นเอกสารราชการ แต่ได้ความตามฟ้องว่าจำเลยทั้งสองเพียงแต่ปลอมลายมือชื่อของผู้เสียหายที่ ๑ ในสำเนาบัตรประชาชนที่แท้จริงเพื่อรับรองความถูกต้องโดยไม่มีการเติมหรือตัดทอนข้อความหรือแก้ไขให้แตกต่างไปจากสำเนาเดิม สำเนาบัตรประชาชนดังกล่าวยังเป็นเอกสารที่แท้จริง การปลอมลายมือชื่อจึงเป็นเพียงการปลอมเอกสารธรรมดา เมื่อจำเลยทั้งสองใช้สำเนาบัตรดังกล่าว คงมีความผิดฐานใช้เอกสารปลอม ซึ่งจำเลยทั้งสองเป็นผู้ร่วมกันปลอมและใช้เอกสารปลอม จึงต้องลงโทษฐานร่วมกันใช้เอกสารปลอมกระทงเดียว

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๐ / ๒๕๖๓ แม้โจทก์จะฟ้องว่าจำเลยทั้งสองปลอมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนซึ่งเป็นเอกสารราชการ แต่เมื่อข้อเท็จจริงได้ความตามฟ้องว่าจำเลยทั้งสองเพียงแต่ปลอมลายมือชื่อของผู้เสียหายที่ ๑ ลงในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่แท้จริงของผู้เสียหายที่ ๑ เพื่อรับรองความถูกต้องโดยไม่มีการเติมหรือตัดทอนข้อความหรือแก้ไขสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนให้แตกต่างไปจากสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนนี้แต่อย่างใด สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ดังกล่าวยังคงเป็นเอกสารที่แท้จริง การปลอมลายมือชื่อผู้เสียหายที่ ๑ ลงในสำเนา บัตรประจำตัวประชาชนจึงเป็นเพียงการปลอมเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔ วรรคแรก (เดิม) เท่านั้น เมื่อจำเลยทั้งสองใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของ ผู้เสียหายที่ ๑ ดังกล่าว จึงไม่เป็นความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอม คงมีความผิดฐานใช้เอกสารปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๘ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๖๔ วรรคแรก (เดิม) ซึ่งจำเลยทั้งสองเป็นผู้ร่วมกันปลอมและใช้เอกสารปลอม จึงต้องลงโทษฐานร่วมกันใช้เอกสารปลอมแต่กระทงเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๘ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑๐</u>

จำเลยลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คพิพาท ๓ ฉบับ ให้แก่ ว. ต่อมาเช็คไปอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เมื่อเช็คถึงกำหนด โจทก์เรียกเก็บเงิน แต่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน โจทก์จึงฟ้องคดีนี้ จำเลยให้การว่าไม่มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ กับโจทก์ ไม่เคยรู้จักและไม่เคยกู้ยืมเงินโจทก์ จำเลยลงลายมือชื่อในเช็คโดยยังมิได้กรอกข้อความเพราะถูก ว. กับพวกร่วมกันใช้อาวุธปืนข่มขู่จนจำเลยกลัวจึงลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คให้ว. ต่อมาจำเลยได้จ่ายเงินสดให้ว. จนครบว. ผัดผ่อนจะนำเช็คมามอบแก่จำเลยในภายหลัง เช็คดังกล่าวเป็นเช็คประกันหนี้ไปอยู่ในความครอบครองของโจทก์โดยไม่สุจริต โจทก์กับ ว. ร่วมกันฉ้อฉลหรือฉ้อโกงจำเลย จำเลยไม่ต้องรับผิดตามเช็ค ภาระการพิสูจน์จึงตกแก่จำเลยที่จะต้องนำสืบให้รับฟังได้ตามที่กล่าวอ้าง เมื่อพยานหลักฐานของจำเลยฟังไม่ได้ว่าการโอนเช็คพิพาทมีขึ้นโดยการคบคิดฉ้อฉลระหว่างโจทก์กับ ว. จำเลยจะยกเอาความเกี่ยวพันกันระหว่างจำเลยกับ ว. ผู้ทรงคนก่อนขึ้นต่อสู้โจทก์ผู้ทรงเช็คว่าไม่ต้องรับผิดไม่ได้ จำเลยซึ่งลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คจึงต้องรับผิดตามเนื้อความในเช็คต่อโจทก์ พร้อมดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดอัตราร้อยละ ๗.๕

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๑๖ / ๒๕๖๒ จำเลยลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คพิพาท จำนวน ๓ ฉบับ ให้แก่ ว. ต่อมาเช็คพิพาททั้งสามฉบับอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เมื่อเช็คพิพาททั้งสามฉบับถึงกำหนด โจทก์นำไปเรียกเก็บเงิน แต่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน โจทก์จึงฟ้องคดีนี้ จำเลยให้การว่าไม่มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ กับโจทก์ ไม่เคยรู้จักกับโจทก์มาก่อน และไม่เคยกู้ยืมเงินโจทก์ เช็คพิพาททั้งสามฉบับนั้นจำเลยลงลายมือชื่อโดยยังมิได้กรอกข้อความเพราะถูก ว. กับพวกร่วมกันข่มขืนใจโดยใช้อาวุธปืนจนจำเลยเกิดความกลัวจึงลงลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายในเช็คพิพาททั้งสามฉบับให้แก่ ว. ต่อมาจำเลยได้จ่ายเงินสดให้แก่ ว. จนครบถ้วน ว. ผัดผ่อนจะนำเช็คพิพาททั้งสามฉบับมามอบให้แก่จำเลยในภายหลัง เช็คดังกล่าวเป็นเช็คประกันหนี้ไปอยู่ในความครอบครองของโจทก์ โดยโจทก์กับ ว. ไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ ต่อกันเป็นกรณีที่โจทก์รับเช็คพิพาททั้งสามฉบับมาไว้ในครอบครองโดยไม่สุจริต โจทก์กับ ว. ร่วมกันฉ้อฉลหรือฉ้อโกงจำเลย จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดในเช็คทั้งสามฉบับ ภาระการพิสูจน์ตกอยู่แก่จำเลยที่จะต้องนำสืบให้รับฟังได้ตามที่จำเลยกล่าวอ้าง พยานหลักฐานของจำเลยฟังไม่ได้ว่าการโอนเช็คพิพาททั้งสามฉบับมีขึ้นโดยการคบคิดฉ้อฉลระหว่างโจทก์กับ ว. ดังนั้น จำเลยผู้ถูกฟ้องในมูลหนี้เช็คพิพาททั้งสามฉบับจะยกเอาความเกี่ยวพันกันเฉพาะระหว่างจำเลยกับ ว. ผู้ทรงคนก่อนขึ้นเป็นข้อต่อสู้โจทก์ผู้ทรงเช็คว่าไม่ต้องรับผิดไม่ได้ จำเลยซึ่งลงลายมือชื่อในฐานะผู้สั่งจ่ายเช็คจึงต้องรับผิดตามเนื้อความในเช็คพิพาททั้งสามฉบับต่อโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๙๐๐ วรรคหนึ่ง และ ๙๖๗ ประกอบมาตรา ๙๘๙ เมื่อเช็คพิพาททั้งสามฉบับถูกธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงิน จำเลยจึงต้องชำระต้นเงินตามจำนวนในเช็ค พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คแต่ละฉบับเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑๑</u>

จำเลยขึงแนวรั้วไฟฟ้าห่างจากต้นกระท่อม ๕ เมตร และวางตะปูตอกไม้หงายไว้เพื่อป้องกันคนเข้ามาลักทรัพย์ในบริเวณบ้านของจำเลย แสดงว่าจำเลยมีเจตนาให้กระแสไฟฟ้าทำร้ายร่างกายคนที่มาสัมผัส แม้ว่าการปล่อยกระแสไฟฟ้าสู่เส้นลวดมีแรงดัน ๒๒๐ โวลต์ จะทำให้แรงดันกระแสไฟฟ้าในเส้นลวดลดลงเหลือประมาณ ๑๑๐ ถึง ๑๕๐ โวลต์ คนที่สัมผัสจะไม่ถึงแก่ความตายทันที โดยต้องใช้เวลานานประมาณ ๑๐ ถึง ๒๐ นาที จึงจะถึงแก่ความตาย แต่เนื่องจากก่อนเกิดเหตุมีฝนตกหนักทำให้พื้นดินบริเวณนั้นเปียกชุ่ม จึงเป็นตัวนำกระแสไฟฟ้าผ่านลงดินได้อย่างดี เป็นเหตุให้ผู้ตายทั้งสามซึ่งเข้าไปลักใบกระท่อมถูกกระแสไฟฟ้าช็อตถึงแก่ความตาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นเพียงมีเจตนาทำร้ายผู้ตายทั้งสาม แต่การกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้ตายทั้งสามถึงแก่ความตาย ผู้ตายทั้งสามเป็นการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและทรัพย์สินของจำเลย ซึ่งจำเลยมีสิทธิป้องกันก็ตาม แต่การที่จำเลยปล่อยกระแสไฟฟ้าไปตามเส้นลวดโดยไม่มีฉนวนหุ้ม เมื่อที่เกิดเหตุมีกิ่งต้นกระท่อมถูกตัดลงมาบางส่วนเท่านั้น ไม่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินอื่นของจำเลยอยู่ในบริเวณดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าผู้ตายทั้งสามมีจุดมุ่งหมายเพื่อลักเอาใบกระท่อม ซึ่งเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เนื่องจากเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ไม่ใช่ทรัพย์ที่จำเป็นต้องดูแลป้องกันถึงขนาดสร้างแนวรั้วไฟฟ้า การกระทำดังกล่าวจึงเกินสมควรแก่เหตุ หรือเกินกว่ากรณีแห่งความจำเป็น หรือเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำเพื่อป้องกัน จำเลยยังคงมีความผิดฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตายโดยป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ ซึ่งศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น เพียงใดก็ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๖/๒๕๖๓ จำเลยขึงแนวรั้วไฟฟ้าห่างจากต้นพืชกระท่อม ประมาณ ๕ เมตร ก่อนจะถึงแนวรั้วไฟฟ้าได้วางตะปูตอกไม้หงายไว้เพื่อป้องกันคนเข้ามาลักทรัพย์ในบริเวณอาณาเขตบ้านของจำเลย แสดงให้เห็นได้ว่าจำเลยมีเจตนาให้กระแสไฟฟ้าทำร้ายร่างกายคนที่มาสัมผัสแนวรั้วไฟฟ้าดังกล่าว แม้ว่าการปล่อยกระแสไฟฟ้าเข้าสู่เส้นลวดของกลางขนาดแรงดัน ๒๒๐ โวลต์ จะทำให้แรงดันกระแสไฟฟ้าในเส้นลวดของกลาง ลดลงเหลือแรงดันประมาณ ๑๑๐ ถึง ๑๕๐ โวลต์ หากคนไปสัมผัสเส้นลวดของกลางจะถูกกระแสไฟฟ้าช็อตแต่ไม่ถึงแก่ความตายในทันที ต้องใช้เวลานานประมาณ ๑๐ ถึง ๒๐ นาที จึงจะถึงแก่ความตาย แต่เนื่องจากก่อนเกิดเหตุมีฝนตกลงมาหนักมากทำให้พื้นดินบริเวณ ที่เกิดเหตุเปียกชื้นชุ่มน้ำ จึงเป็นตัวนำกระแสไฟฟ้าผ่านลงดินได้เป็นอย่างดี เป็นเหตุให้ผู้ตายทั้งสามซึ่งลักลอบเข้าไปลักใบต้นพืชกระท่อมที่ปลูกไว้หลังบ้านของจำเลยสัมผัสแนวรั้วที่จำเลยขึงกั้นไว้ถูกกระแสไฟฟ้าช็อตถึงแก่ความตาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นเพียงมีเจตนาทำร้ายผู้ตายทั้งสาม มิได้มีเจตนาฆ่า แต่การกระทำนั้นเป็นเหตุทำให้ผู้ตายทั้งสามถึงแก่ความตาย จำเลยขึงเส้นลวดของกลางเป็นแนวรั้วล้อมบริเวณต้นพืชกระท่อมแล้วปล่อยกระแส ไฟฟ้าขนาดแรงดัน ๒๒๐ โวลต์ เข้าสู่แนวรั้ว แม้ว่าการกระทำของผู้ตายทั้งสามถือว่า เป็นการประทุษร้ายอันเป็นละเมิดต่อกฎหมายและต่อทรัพย์สินของจำเลย ซึ่งจำเลยมีสิทธิที่จะป้องกันทรัพย์สินของตนได้ก็ตาม แต่พฤติการณ์ที่จำเลยปล่อยกระแสไฟฟ้าขนาด

แรงดัน สูงถึง ๒๒๐ โวลต์ ไปตามเส้นลวดของกลางที่ขึงเป็นแนวรั้วโดยไม่มีฉนวนหุ้มนั้น แม้โดยสภาพจะไม่ทำให้ผู้สัมผัสเส้นลวดที่มีกระแสไฟฟ้าอยู่ถึงแก่ความตายในทันที แต่ก็สามารถทำให้ได้รับบาดเจ็บเป็นอันตรายแก่กายหรือสาหัสได้ และหากถูกกระแสไฟฟ้าช็อตเป็นเวลานานย่อมเป็นอันตรายร้ายแรงถึงแก่ชีวิตได้ อีกทั้งบริเวณหลังบ้านเกิดเหตุที่ผู้ตายทั้งสามนอนตายอยู่นั้น มีกิ่งต้นพืชกระท่อมถูกตัดลงมาบางส่วนเท่านั้น ไม่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินอื่นของจำเลยอยู่ในบริเวณดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าผู้ตายทั้งสามมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปในอาณาเขตบ้านของจำเลยเพื่อลักเอาใบพืชกระท่อมของจำเลยไปเท่านั้น ทรัพย์ที่จำเลยมีสิทธิกระทำการป้องกันเป็นเพียงต้นพืชกระท่อม ซึ่งเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เนื่องจากเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ใช่ทรัพย์ที่จำเป็นจะต้องดูแลป้องกันถึงขนาดสร้างแนวรั้วไฟฟ้ามีแรงดันสูงขนาด ๒๒๐ โวลต์เช่นนี้ การกระทำดังกล่าวจึงเกินสมควรแก่เหตุ หรือเกินกว่ากรณีแห่งความจำเป็น หรือเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำเพื่อป้องกันตาม ป.อ. มาตรา ๖๙ จำเลยยังคงมีความผิดฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย ตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๐ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๖๙ ซึ่งศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น เพียงใดก็ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑๒</u>

จำเลยบรรจุน้ำในถังก่อนนำรถไปชั่งน้ำหนัก เพื่อให้เห็นว่ารถมีน้ำหนักมากกว่าปกติ จากนั้นจำเลยจึงถ่ายน้ำออกจากถัง เมื่อนำรถไปรับน้ำนมดิบจะได้ปริมาณมากกว่าที่ควรจะได้ การกระทำของจำเลยถึงขั้นลงมือกระทำความผิดแล้ว หาก ช. ไม่พบเห็นการกระทำของจำเลยก็จะบรรลุผล จึงเป็นการลงมือกระทำความผิดแต่กระทำไปไม่ตลอด จึงเป็นเพียงการพยายามกระทำความผิด จำเลยมีเจตนาทุจริตที่จะเอาน้ำนมดิบของผู้เสียหายไปตั้งแต่ต้น โดยใช้กลอุบายเพื่อให้บรรลุผลคือ การเอาน้ำนมดิบในส่วนที่เกินของผู้เสียหายไปโดยทุจริต พนักงานของผู้เสียหายไม่ได้มีเจตนาส่งมอบการครอบครองน้ำนมดิบในส่วนที่เกินแก่จำเลย การกระทำของจำเลยจึงเข้าองค์ประกอบความผิดฐานลักทรัพย์ แต่การกระทำยังไม่บรรลุผล จึงเป็นเพียงความผิดฐานพยายามลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๒๕๑ /๒๕๖๒ จำเลยบรรจุน้ำอยู่ในถังก่อนนำรถไปชั่งน้ำหนัก เพื่อให้เห็นว่ารถมีน้ำหนักมากกว่าปกติ ภายหลังจากนั้นจำเลยจึงนำรถไปถ่ายน้ำออกจากถัง เมื่อนำรถไปรับน้ำนมดิบก็จะได้ปริมาณมากกว่าที่ควรจะได้ การกระทำของจำเลยถึงขั้นลงมือกระทำความผิดแล้ว หาก ช. ไม่พบเห็นการกระทำของจำเลยก็จะบรรลุผลตามที่จำเลยได้กระทำลงไป จึงเป็นการลงมือกระทำความผิดแล้วแต่กระทำไปไม่ตลอด จึงเป็นเพียงการพยายามกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๘๐ จำเลยมีเจตนาทุจริตที่จะเอาน้ำนมดิบของผู้เสียหายไปตั้งแต่ต้น โดยวิธีนำรถบรรทุก ถังพลาสติกบรรจุน้ำมาชั่งน้ำหนักในครั้งแรกเพื่อให้พนักงานของผู้เสียหายเห็นว่ารถมีน้ำหนักมากกว่าปกติ ภายหลังจากนั้นจึงถ่ายน้ำออกจากถังแล้วไปรับน้ำนมดิบเมื่อนำรถมาชั่งอีกครั้ง ทำให้จำเลยได้รับน้ำนมดิบในปริมาณน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นเท่ากับปริมาณน้ำที่ถ่ายทิ้งไป จึงเป็นการใช้กลอุบายเพื่อให้

บรรลุผลคือ การเอาน้ำนมดิบในส่วนที่เกินของผู้เสียหายไปโดยทุจริต เท่านั้น พนักงานของผู้เสียหายไม่ได้มีเจตนาส่งมอบการครอบครองน้ำนมดิบในส่วน ที่เกินแก่จำเลย การกระทำของจำเลยจึงเข้าองค์ประกอบความผิดฐานลักทรัพย์ แต่การกระทำของจำเลยยังไม่บรรลุผล จึงเป็นเพียงความผิดฐานพยายามลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑๓</u>

เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลย่อมมีสถานะต่างหากจากผู้เป็นหุ้นส่วน ทรัพย์สินและหนี้สินของห้างนั้นย่อมมิใช่ทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้เป็นหุ้นส่วนโดยตรง ส่วนการที่ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งออกจากหุ้นส่วนจะยังคงต้องรับผิดในหนี้ซึ่งห้างหุ้นส่วนได้ก่อให้เกิดขึ้นก่อนที่ตนออก เป็นกรณีที่มุ่งหมายจะใช้บังคับแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวน แตกต่างจากผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดซึ่งรับผิดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนรับจะลงหุ้น และในระหว่างที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดยังมิได้เลิกกัน เจ้าหนี้ย่อมไม่มีสิทธิฟ้องผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด กรณีจึงไม่อาจนำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับแก่หุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัดได้ แม้หนี้ค่าภาษีอากรค้างชำระของโจทก์เกิดขึ้นระหว่างจำเลยยังคงเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดของโจทก์ก็ถือมิได้ว่าเป็นหนี้สินของจำเลย หนี้ดังกล่าวที่โจทก์ชำระแก่กรมสรรพากรจึงเป็นค่าใช้จ่ายของโจทก์ที่ต้องนำไปคำนวณกำไรขาดทุนระหว่างผู้ที่ยังเป็นหุ้นส่วนกันต่อไป โจทก์จะนำหนี้ดังกล่าวมาไล่เบี้ยแก่จำเลยไม่ได้ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๑ /๒๕๖๒ เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแล้วย่อมมีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างหากจากผู้เป็นหุ้นส่วน ทรัพย์สินและหนี้สินของห้างหุ้นส่วนจำกัดย่อมมิใช่ทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้เป็นหุ้นส่วนโดยตรง ส่วนการที่ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งออกจากหุ้นส่วนไปแล้วจะยังคงต้องรับผิดในหนี้ซึ่งห้างหุ้นส่วนได้ก่อให้เกิดขึ้นก่อนที่ตนได้ออกจากหุ้นส่วนไปตาม มาตรา ๑๐๕๑ นั้น เป็นกรณีที่บทบัญญัติดังกล่าวมุ่งหมายจะใช้บังคับแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งหุ้นส่วนทุกคนจะต้องรับผิดร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวนในการชำระหนี้อันได้ก่อขึ้นเพราะจัดการไปในทางที่เป็นธรรมดาการค้าขายของห้างหุ้นส่วนนั้นแตกต่างจากผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดซึ่งจะมีความรับผิดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนรับจะลงหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัด และในระหว่างที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดยังมิได้เลิกกัน เจ้าหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดย่อมไม่มีสิทธิที่จะฟ้องร้องผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด กรณีจึงไม่อาจนำมาตรา ๑๐๕๑ มาใช้บังคับแก่หุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัดได้ แม้หนี้ค่าภาษีอากรค้างชำระของโจทก์จะเกิดขึ้นในระหว่างที่จำเลยยังคงเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดของโจทก์ก็ถือมิได้ว่าเป็นหนี้สินของจำเลย หนี้ค่าภาษีอากรค้างชำระที่โจทก์ชำระแก่กรมสรรพากรไปนั้นจึงเป็นค่าใช้จ่ายของโจทก์ที่จะต้องนำไปคิดคำนวณกำไรขาดทุนในระหว่างผู้ที่ยังคงเป็นหุ้นส่วนกันต่อไปตามสัญญาหุ้นส่วน โจทก์จะนำหนี้ค่าภาษีอากรค้างชำระดังกล่าวมาไล่เบี้ยแก่จำเลยไม่ได้ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดในหนี้ค่าภาษีอากรค้างชำระของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑๔</u>

จำเลยได้เงินจากการออกจากงาน ย่อมนำมาชำระแก่โจทก์ตามสัญญาหย่าได้ แต่จำเลยกลับอ้างลอย ๆ ว่านำไปชำระหนี้นอกระบบหมด ซึ่งหมายความว่าหนี้ดังกล่าวไม่มีมูลที่จะเรียกร้องตามกฎหมายมามีเหตุผลเหนือกว่าการชำระหนี้แก่โจทก์ตามสัญญาหย่าที่จำเลยมีตามหน้าที่ศีลธรรมอันดีในฐานะบิดาที่ต้องดูแลบุตรผู้เยาว์ไม่ได้ส่วนหนี้ครัวเรือนที่จำเลยอ้างว่าโจทก์มีส่วนรับผิดนั้น ตามสัญญาหย่าตกลงชัดเจนว่าจำเลยจะชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูและค่าการศึกษาบุตร เป็นการตกลงเพื่อระงับข้อพิพาทที่จะมีต่อกันในการจัดการทรัพย์สิน หากจำเลยมีข้ออ้างว่าโจทก์กับจำเลยมีหนี้ร่วมกันจริง ก็ควรยกขึ้นพิจารณาก่อนจะตกลงกัน เมื่อสัญญาหย่าระบุว่าจำเลยจะชำระหนี้แก่โจทก์ โดยหนี้สินไม่ประสงค์ให้มีการบันทึก จึงต้องถือว่า หนี้สินระหว่างจำเลยกับโจทก์ ไม่ว่าจะมีหรือไม่ ไม่กระทบต่อข้อตกลงตามสัญญาหย่า ทั้งสิทธิในการเรียกค่าอุปกา ระเลี้ยงดูเป็นสิทธิเฉพาะตัวโจทก์ทำข้อตกลงกับจำเลยแทนบุตรผู้เยาว์ สิทธิดังดล่าวจึงเป็นของบุตรผู้เยาว์ จำเลยไม่อาจขอหักกลบลบหนี้กับหนี้ที่โจทก์มีต่อจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๖๕ / ๒๕๖๒ จำเลยได้เงินจากการออกจากงาน จำเลยย่อมสามารถนำมาชำระแก่โจทก์ตามสัญญาหย่าได้ แต่จำเลยก็หากระทำไม่ กลับอ้างลอย ๆ ว่านำไปชำระหนี้นอกระบบหมด จำเลยจะอ้างเอาเงินที่ได้ไปชำระหนี้ที่จำเลยอ้างว่านอกระบบ ซึ่งหมายความว่าไม่มีมูลที่จะเรียกร้องตามกฎหมายมามีเหตุผลเหนือกว่าการชำระหนี้แก่โจทก์ตามสัญญาหย่าที่จำเลยมีตามสัญญาที่ตนกระทำอันเป็นหนี้ตามหน้าที่ศีลธรรมอันดีในฐานะบิดาที่จะต้องดูแลบุตรผู้เยาว์หาได้ไม่ ส่วนหนี้ครัวเรือนที่จำเลยอ้างว่าโจทก์มีส่วนรับผิดนั้นเห็นว่า ตามสัญญาหย่ามีข้อตกลงชัดเจนที่จำเลยจะชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูและค่าเกี่ยวกับการศึกษาบุ ตร มีลักษณะเป็นการตกลงเพื่อระงับข้อพิพาทที่จะมีต่อกันในการจัดการทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง หากจำเลยมีข้ออ้างว่าโจทก์กับจำเลยมีหนี้ร่วมกันจริง ก็ควรมีการยกขึ้นพิจารณาระหว่างโจทก์กับจำเลยก่อนที่จะมีข้อตกลงเกี่ยวกับภาระผูกพันที่จำเลยจะรับผิดต่อโจทก์ ข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามสัญญาหย่าว่าจำเลยจะชำระหนี้แก่โจทก์โดยระบุว่า หนี้สินไม่ประสงค์ให้มีการบันทึก จึงต้องถือว่า หนี้สินระหว่างจำเลยกับโจทก์ ไม่ว่าจะมีหรือไม่ เป็นเรื่องที่ไม่กระทบต่อข้อตกลงที่จำเลยมีต่อโจทก์ตามสัญญาหย่า ทั้งสิทธิในการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูถือเป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่สามารถจำหน่ายจ่ายโอนหรือสละได้ คดีนี้โจทก์ทำข้อตกลงกับจำเลยเรื่องค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ จึงเป็นกรณีที่โจทก์ซึ่งเป็นมารดากระทำการแทนบุตรผู้เยาว์ สิทธิในการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูจึงยังเป็นของบุตรผู้เยาว์ จำเลยไม่อาจนำมาอ้างขอหักกลบลบหนี้กับหนี้ที่โจทก์มีต่อจำเลยได้ ดังนั้นจำเลยจะมาหยิบยกภาระหนี้ดังกล่าวมาอ้างเพื่อขอหักกลบลบหนี้ที่ตนมีต่อโจทก์หาได้ไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑๕</u>

จำเลยกับผู้เสียหายที่ ๑ ชกต่อยและแยกย้ายกันแล้ว จำเลยบอกผู้เสียหายที่ ๑ ให้รอก่อนจะกลับไปเอาอาวุธปืน แล้วจำเลยขับรถจักรยานยนต์ไปเอาอาวุธปืนมายังที่เกิดเหตุใช้เวลาประมาณครึ่งชั่วโมง จำเลยย่อม

สามารถระงับโทสะและมีสติสัมปชัญญะได้ เมื่อจำเลยกลับมายังที่เกิดเหตุแล้วใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายที่ ๑ จึงเป็นเหตุการณ์ที่ขาดตอนไปแล้ว จำเลยจะอ้างว่าตัดสินใจเฉพาะหน้าและไม่ได้ไตร่ตรองไม่ได้ และยังบ่งชี้ให้เห็นว่าจำเลยตระเตรียมการพร้อมกลับไปฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ จำเลยจึงมีเจตนาฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ โดยไตร่ตรองไว้ก่อน เมื่อผู้เสียหายที่ ๑ ไม่ถึงแก่ความตาย จำเลยจึงมีความผิดฐานพยายามกระทำความผิดดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๖๓ / ๒๕๖๒ การที่จำเลยกับผู้เสียหายที่ ๑ ชกต่อยและแยกย้ายจากกันแล้ว จำเลยบอกผู้เสียหายที่ ๑ ให้รออยู่ก่อน จำเลยจะกลับไปเอาอาวุธปืน แล้วจำเลยขับรถจักรยานยนต์ไปเอาอาวุธปืนของกลางกลับมายังที่เกิดเหตุโดยใช้เวลาประมาณครึ่งชั่วโมง นับเป็นเวลาเพียงพอที่จำเลยสามารถระงับสติอารมณ์ทำให้โทสะหมดสิ้นไปและกลับมามีสติสัมปชัญญะได้ ดังนั้น เมื่อจำเลยเดินทางกลับมายังที่เกิดเหตุแล้วใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายที่ ๑ จึงเป็นเหตุการณ์ที่ขาดตอนกันไปแล้ว จำเลยจะอ้างว่าเป็นการตัดสินใจเฉพาะหน้าและไม่ได้ไตร่ตรองไว้ก่อนหาได้ไม่ พฤติการณ์ของจำเลยบ่งชี้ให้เห็นว่าจำเลยตระเตรียมการพร้อมที่จะกลับไปฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ จำเลยจึงมีเจตนาฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ โดยไตร่ตรองไว้ก่อน เมื่อผู้เสียหายที่ ๑ ไม่ถึงแก่ความตาย จำเลยจึงมีความผิดฐานพยายามฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ โดยไตร่ตรองไว้ก่อน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑๖</u>

เหตุผลในการประกาศใช้ พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด คือ เพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงกำหนดมาตรการต่างๆช่วยเสริมประสิทธิภาพในการริบทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดกว้างขวางกว่าที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายฉบับอื่น ทั้งยังเปลี่ยนแปลงปลายทางของทรัพย์สินเหล่านี้ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไม่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีโอกาสใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น เมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ริบทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแล้ว ทรัพย์สินดังกล่าวย่อมตกเป็นของกองทุนในทันที โดยมิต้องดำเนินการใด ๆ อีก ส่วนการเปลี่ยนแปลงชื่อบัญชีเงินฝากของธนาคารไปเป็นชื่อของกองทุนนั้น เป็นเรื่องของการบริหารจัดการทรัพย์สินของกองทุน และระยะเวลาในการบริหารจัดการไม่ใช่เรื่องของกำหนดอายุความ จึงไม่ตกอยู่ในกำหนดอายุความทั่วไป ๑๐ ปี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๒๒ / ๒๕๖๒ เหตุผลในการประกาศใช้ พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ คือ เพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้นโดยเฉพาะ ตามที่ปรากฏในหมายเหตุท้าย พ.ร.บ.ดังกล่าว มาตรการริบทรัพย์สินตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ จึงมีส่วนช่วยเสริมประสิทธิภาพในการริบทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้กว้างขวางกว่าที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายฉบับอื่น และยังเปลี่ยนแปลงปลายทางของทรัพย์สินเหล่านี้ให้ตกเป็นของ

กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไม่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษได้มีโอกาสใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น อันเป็นประโยชน์ต่อการปราบปรามยาเสพติดของประเทศ โดยมาตรา ๓๑ แห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าว กำหนดให้ทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งให้ริบ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดังนั้น เมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ริบทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแล้ว ทรัพย์สินดังกล่าวย่อมตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในทันที โดยมิต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ทรัพย์สินนั้นต้องตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพิ่มเติมอีก ส่วนการเปลี่ยนแปลงชื่อบัญชีเงินฝากของธนาคารไปเป็นชื่อของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น เป็นเรื่องของการบริหารจัดการทรัพย์สินของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๘ แห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าว และระยะเวลาในการบริหารจัดการทรัพย์สินของกองทุนเช่นว่ามานี้ ไม่ใช่เรื่องของกำหนดอายุความไม่ว่าจะเป็นในทางแพ่งหรือทางอาญา จึงไม่ตกอยู่ในกำหนดอายุความทั่วไป ๑๐ ปี

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑๗</u>

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสองสบคบกันหลอกลวงโจทก์ โดยจำเลยที่ ๒ นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างมาเสนอขายฝากโจทก์ โจทก์มอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ ไปทำสัญญาขายฝากในราคา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่จำเลยทั้งสองกลับทำสัญญาและจดทะเบียนขายฝากในราคาเพียง ๕๐๐,๐๐๐ บาท แล้วหลอกลวงโจทก์ โจทก์หลงเชื่อมอบเงินให้ไป ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ร้องทุกข์ดำเนินคดีจำเลยทั้งสองฐานฉ้อโกง พนักงานอัยการฟ้องจำเลยทั้งสองโดยขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนเงินที่ฉ้อโกง โจทก์เข้าร่วมเป็นโจทก์ในคดีอาญา ต่อมาคดีอาญาดังกล่าวศาลชั้นต้นเห็นว่าพยานหลักฐานของโจทก์และโจทก์ร่วมมีข้อสงสัย ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้แก่จำเลยทั้งสองและพิพากษายกฟ้อง เท่ากับว่ามีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงซึ่งเป็นประเด็นแห่งคดีแล้วว่าโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานมาสืบให้ศาลเห็นว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดตามฟ้อง การพิพากษาคดีส่วนแพ่งต้องถือข้อเท็จจริงในคดีส่วนอาญา เท่ากับยกฟ้องคดีในส่วนแพ่งด้วย ข้อเท็จจริงในคดีอาญาจึงผูกพันโจทก์ เมื่อคดีนี้มีประเด็นเดียวกับคดีอาญาดังกล่าว จึงเป็นการรื้อร้องฟ้องจำเลยทั้งสองในประเด็นที่ศาลในคดีอาญาได้วินิจฉัยมาแล้วโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน จึงเป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๙๐ / ๒๕๖๒ คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสองสบคบกันหลอกลวงโจทก์ โดยจำเลยที่ ๒ นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างมาเสนอขายฝากโจทก์ โจทก์มอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ ไปทำสัญญาขายฝากในราคา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่จำเลยทั้งสองกลับทำสัญญาและจดทะเบียนขายฝากในราคาเพียง ๕๐๐,๐๐๐ บาท แล้วหลอกลวงโจทก์ว่าทำสัญญาและจดทะเบียนขายฝากในราคา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์หลงเชื่อมอบเงินให้จำเลยทั้งสองไป ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ร้องทุกข์ดำเนินคดีจำเลยทั้งสองในความผิดฐานฉ้อโกง พนักงานอัยการฟ้องจำเลยทั้งสองและมีคำขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนเงินที่ฉ้อโกง โจทก์เข้าร่วมเป็นโจทก์ในคดีอาญา

ต่อมาคดีอาญาดังกล่าวศาลชั้นต้นเห็นว่าพยานหลักฐานของโจทก์และโจทก์ร่วมมีข้อสงสัยตามสมควรว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดจริงหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้แก่จำเลยทั้งสองและพิพากษายกฟ้องเท่ากับว่าได้มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงซึ่งเป็นประเด็นแห่งคดีแล้วว่าโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานมาสืบให้ศาลเห็นว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดตามฟ้อง และในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งซึ่งศาลต้องถือข้อเท็จจริงในคดีส่วนอาญาจึงเท่ากับยกฟ้องคดีในส่วนแพ่งไปแล้วด้วย ข้อเท็จจริงในคดีอาญานั้นจึงผูกพันโจทก์ซึ่งเป็นคู่ความ เมื่อโจทก์บรรยายฟ้องคดีนี้กล่าวอ้างถึงคดีอาญาดังกล่าวไว้ชัดเจน และขอติดตามเอาทรัพย์คืน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปัญหาว่าจำเลยที่ ๒ ได้รับเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปจากโจทก์หรือไม่ จึงเป็นประเด็นเดียวกับคดีอาญาดังกล่าว ที่โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีนี้ จึงเป็นการรื้อร้องฟ้องจำเลยทั้งสองในประเด็นที่ศาลในคดีอาญาได้วินิจฉัยมาแล้วโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน เป็นฟ้องซ้ำ ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๘

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑๘</u>

ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๔) (๖) (๗) ๓๓๙ วรรคท้าย ให้ลงโทษตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๔) (๖) (๗) ซึ่งเป็นบทหนักตาม ป.อ. มาตรา ๙๐ โจทก์และจำเลยไม่อุทธรณ์ ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง ศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยมานั้นเห็นด้วยเฉพาะความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๖) (๗) ๓๓๙ วรรคท้าย และโทษที่ลงแก่จำเลย แต่ไม่เห็นพ้องด้วยในความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๔) พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องในข้อหาตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๔) นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น มีผลเท่ากับศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืนทุกฐานความผิด คดีเป็นอันถึงที่สุดแล้ว จำเลยฎีกาไม่ได้ ศาลชั้นต้นรับฎีกาเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๒๘ / ๒๕๖๒ คดีนี้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๔) (๖) (๗) ๓๓๙ วรรคท้าย เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๔) (๖) (๗) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม ป.อ. มาตรา ๙๐ ริบของกลาง โจทก์และจำเลยต่างไม่อุทธรณ์ ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัยว่า ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยมานั้น ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ เห็นด้วยเฉพาะความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๖) (๗) ๓๓๙ วรรคท้าย และโทษที่ลงแก่จำเลย แต่ไม่เห็นพ้องด้วยในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๔) พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องในข้อหาตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๔) ด้วย นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ซึ่งมีผลเท่ากับศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายืนทุกฐานความผิด คดีเป็นอันถึงที่สุดตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๔๕ วรรคสองแล้ว จำเลยย่อมฎีกาไม่ได้ ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของจำเลยเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๑๙</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าการกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษบทหนัก ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าเป็นความผิดต่างกรรมกัน ถือเป็นการแก้ไขเล็กน้อยและเมื่อลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี จึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อรับฟังว่าจำเลยกระทำความผิดและเป็นการละเมิดต่อผู้เสียหายโดยผู้เสียหายมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันทำละเมิด แต่คำร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่ได้ระบุว่าขอคิดดอกเบี้ยนับแต่เมื่อใด จึงต้องเริ่มนับ แต่วันที่ผู้เสียหายยื่นคำร้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๘๕ / ๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าการกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษจำเลยฐานข่มขืนกระทำชำเราซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนัก ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษาแก้เป็นว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นความผิดต่างกรรมกัน ให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกายของผู้ถูกข่มขืนใจอีกกระทงหนึ่ง ถือว่าเป็นการแก้ไขเล็กน้อยและเมื่อลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินห้าปี คดีในความผิดฐานดังกล่าวนี้จึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง เมื่อรับฟังว่าจำเลยกระทำความผิดและเป็นการละเมิดต่อผู้เสียหายโดยผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่จำเลยกระทำละเมิด แต่ปรากฏว่าในคำร้องของผู้เสียหายที่ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่ได้ระบุว่าขอคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ นับตั้งแต่เมื่อใด ดังนั้น การคิดดอกเบี้ยจึงต้องเริ่มนับแต่วันที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องเป็นต้นไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒๐</u>

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ นำที่ดินสภาพเป็นสระน้ำขนาดใหญ่เช่นเดียวกับคดีนี้ใช้เป็นหลักประกันการปล่อยชั่วคราวจำเลยในคดีอื่น และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ยังผิดสัญญาประกันอีกหลายคดีในหลายศาล พฤติการณ์เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลซึ่งเป็นเรื่องร้ายแรง ไม่ควรรอการลงโทษ แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน มีอายุมาก และร่างกายไม่แข็งแรง ทั้งยัง พยายามบรรเทาผลร้าย โดยนำเงินค่าปรับมาชำระแก่ศาลชั้นต้นครบถ้วนแล้ว จึงมีเหตุสมควรลงโทษในสถานเบา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๔๗ / ๒๕๖๒ การที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ นำที่ดินที่มีสภาพเป็นสระน้ำขนาดใหญ่เช่นเดียวกับคดีนี้ไปใช้เป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๗๔/๒๕๔๕ ของศาลอาญาธนบุรี และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ยังผิดสัญญาประกันอีกหลายคดีในศาลอาญาธนบุรี ศาลแขวงธนบุรี และศาลจังหวัดนนทบุรี พฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ซึ่งเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๓๑ (๑) นั้น เป็นเรื่องร้ายแรง ไม่ควรรอการลงโทษ แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน มีอายุมาก และ

ร่างกายไม่แข็งแรง ทั้งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ พยายามบรรเทาผลร้าย โดยนำเงินค่าปรับมาชำระแก่ศาลชั้นต้นครบถ้วนแล้ว จึงมีเหตุสมควรลงโทษผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ในสถานเบา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒๑</u>

แม้ศาลชั้นต้นมิได้สอบคำให้การจำเลยทั้งสองว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อหรือไม่ แต่หากปรากฏชัดแจ้งว่าจำเลยทั้งสองเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อจริง ก็ชอบที่จะนับโทษต่อได้ และเมื่อคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อคือคดีอาญาของศาลชั้นต้นที่จำเลยทั้งสองยื่นฎีกา ซึ่งศาลฎีกาได้ตรวจพบว่าจำเลยทั้งสองเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อจริง จึงนับโทษต่อให้ตามที่โจทก์ร้องขอได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๔๒/๒๕๖๒ แม้ขณะศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสอง ศาลชั้นต้นมิได้สอบจำเลยทั้งสองว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อหรือไม่ก็ตาม แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงชัดแจ้งว่าจำเลยทั้งสองเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อจริง ก็ชอบที่จะนับโทษต่อตามที่โจทก์ขอได้ และเมื่อคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อคือคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๕๔๕/๒๕๕๕ ของศาลชั้นต้นนั้น สำนวนคดีดังกล่าวจำเลยทั้งสองยื่นฎีกาเป็นคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๑๒/๒๕๖๑ ของศาลฎีกา ซึ่งศาลฎีกาได้ตรวจดูแล้วพบว่าจำเลยทั้งสองเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อนั่นเอง จึงนับโทษต่อให้ตามที่โจทก์ร้องขอ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒๒</u>

คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยใช้อาวุธปืนยิงทำร้ายผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ เท่ากับรวมการกระทำความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุด้วย แม้โจทก์มิได้มีคำขอท้ายฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานดังกล่าว แต่เมื่อความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นรวมการกระทำความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุ ซึ่งเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเองด้วย กรณีไม่อาจถือได้ว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะให้ลงโทษในข้อเท็จจริงตามที่พิจารณาได้ความ ศาลย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๙๒/๒๕๖๒ การยิงปืนขึ้นฟ้าของจำเลยเป็นการยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๖ เมื่อคดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยใช้อาวุธปืนยิงทำร้ายผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ เท่ากับความผิดตามที่ฟ้องรวมการกระทำความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุด้วย แม้โจทก์มิได้มีคำขอท้ายฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานดังกล่าวด้วย แต่เมื่อความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามฟ้องรวมการกระทำความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุ ซึ่งเป็น

ความผิดได้อยู่ในตัวเองด้วย กรณีไม่อาจถือได้ว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะให้ลงโทษในข้อเท็จจริงตามที่พิจารณาได้ความ ดังนี้ ศาลย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคท้าย ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒๓</u>

โจทก์ซึ่งเป็นคู่ความฝ่ายที่อ้างว่าต้องเสียหายจากการดำเนินกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลชั้นอุทธรณ์ ต้องยื่นคำร้องต่อศาลชั้นอุทธรณ์ ซึ่งเป็นศาลอันมูลเหตุที่ผิดระเบียบเกิดขึ้นเพื่อให้เพิกถอน มิใช่ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา เพราะข้อผิดระเบียบมิได้เกิดขึ้นในชั้นศาลฎีกา ศาลฎีกาไม่มีอำนาจเพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลล่างได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๘๐/๒๕๖๒ โจทก์ซึ่งเป็นคู่ความฝ่ายที่อ้างว่า ต้องเสียหายจากการดำเนินกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ต้องยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ซึ่งเป็นศาลอันมูลเหตุกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบได้เกิดขึ้น เพื่อให้เพิกถอนการส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ผิดระเบียบเพื่อพิจารณาข้ออ้างของโจทก์ต่อไป มิใช่ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา เพราะข้อผิดระเบียบดังกล่าวมิใช่ข้อผิดระเบียบที่เกิดขึ้นในกระบวนพิจารณาของศาลฎีกา กรณีไม่ต้องด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ศาลฎีกาไม่มีอำนาจเพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลล่างได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒๔</u>

ผู้ร้องซื้อรถบรรทุกของกลางมาด้วยเงินที่ได้มาระหว่างสมรส ผู้ร้องกับจำเลยจึงเป็นเจ้าของรวมกันคนละครึ่ง เมื่อจำเลยนำรถดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดจนถูกศาลพิพากษาให้ริบไปแล้ว ผู้ร้องซึ่งมิได้มีส่วนรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด ย่อมมีสิทธิขอคืนได้กึ่งหนึ่ง ส่วนอีกกึ่งหนึ่งตกเป็นของอันพึงต้องริบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๑๗/๒๕๖๒ เมื่อรถบรรทุกของกลางเป็นทรัพย์สินที่ผู้ร้องซื้อมาด้วยเงินที่ได้มาระหว่างสมรส ผู้ร้องกับจำเลยจึงมีส่วนเป็นเจ้าของรวมกันคนละครึ่ง เมื่อจำเลยนำรถบรรทุกของกลางไปใช้ในการกระทำความผิดจนถูกศาลพิพากษาให้ริบไปแล้ว ผู้ร้องซึ่งมิได้มีส่วนรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของจำเลยด้วย ย่อมมีสิทธิขอคืนได้กึ่งหนึ่ง ส่วนอีกกึ่งหนึ่งตกเป็นของอันพึงต้องริบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒๕</u>

การปิดหมาย เจ้าพนักงานต้องปิดไว้ในที่แลเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของจำเลย การที่ผู้ส่งหมายเพียงแต่วางหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไว้ที่โต๊ะร.ป.ภ. ชั้นล่างของอาคารที่จำเลยมีสำนักงานอยู่ชั้น ๕ จึงไม่ชอบ กระบวนพิจารณานับแต่นั้นย่อมไม่มีผลต้องดำเนินกระบวนพิจารณาใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๒๙/๒๕๖๒ การปิดหมาย เจ้าพนักงานศาลผู้ส่งต้องปิดหมายไว้ในที่แลเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของจำเลย การที่ผู้ส่งหมายเพียงแต่วางหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไว้ที่โต๊ะของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณชั้นล่างของอาคารที่จำเลยมีสำนักงานอยู่ที่ชั้น ๕ จึงไม่ชอบ กระบวนพิจารณาตั้งแต่การส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องและภายหลังแต่นั้นมาย่อมไม่ชอบและไม่มีผลตามกฎหมาย ศาลชั้นต้นต้องดำเนินกระบวนพิจารณาใหม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒๖</u>

บทบัญญัติตามป.วิ.อ. ที่ว่า ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง คำสั่งคดีไม่มีมูล โจทก์มีอำนาจอุทธรณ์ฎีกาได้ตามบทบัญญัติว่าด้วยลักษณะอุทธรณ์ฎีกา หมายความว่า การอุทธรณ์หรือฎีกาคำสั่งดังกล่าว ใช่ว่าโจทก์จะอุทธรณ์หรือฎีกาได้เสมอไป คดีนี้มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่าคดีโจทก์ไม่มีมูล และศาลชั้นอุทธรณ์ยกอุทธรณ์ของโจทก์เนื่องจากเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง ประกอบ พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด โจทก์ฎีกาว่า คดีของโจทก์มีมูล ขอให้ศาลประทับฟ้องไว้ จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นอุทธรณ์ ต้องห้ามมิให้ฎีกา แม้โจทก์ยื่นคำร้องขอให้มีการรับรองหรือขออนุญาตให้ฎีกา ก็ไม่อาจดำเนินการให้ได้ ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของโจทก์จึงไม่ถูกต้อง ศาลฎีกาไม่อาจรับวินิจฉัยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๒๙/๒๕๖๒ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “คำสั่งของศาลที่ให้คดีมีมูลย่อมเด็ดขาด แต่คำสั่งที่ว่าคดีไม่มีมูลนั้น โจทก์มีอำนาจอุทธรณ์ฎีกาได้ตามบทบัญญัติว่าด้วยลักษณะอุทธรณ์ฎีกา” ซึ่งหมายความว่า การอุทธรณ์หรือฎีกาคำสั่งที่ว่าคดีไม่มีมูล ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยลักษณะอุทธรณ์ฎีกา มิใช่โจทก์สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์หรือฎีกาได้ทุกคดีเสมอไป

คดีนี้ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานฉ้อโกงซึ่งเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๑ (เดิม) มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่าคดีโจทก์ไม่มีมูลความผิดทางอาญา แต่เป็นเรื่องทางแพ่ง และศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์เนื่องจากเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๙ มาตรา ๒๒ ประกอบ พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาล

จังหวัด พ.ศ.๒๕๒๐ มาตรา ๓ ที่โจทก์ฎีกาว่า คดีของโจทก์มีมูลความผิดตามฟ้องแล้ว ขอให้ศาลประทับฟ้องไว้พิจารณาต่อไป จึงถือเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ ย่อมต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๙ มาตรา ๔ และ พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ.๒๕๒๐ มาตรา ๓ แม้โจทก์จะยื่นคำร้องขอให้มีการรับรองหรือขออนุญาตให้ฎีกามาด้วย ก็ไม่อาจดำเนินการให้ได้ เพราะขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของโจทก์มาจึงเป็นการไม่ถูกต้อง ศาลฎีกาไม่อาจรับวินิจฉัยให้ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒๗</u>

จำเลยกับพวกกล่าวอ้างว่า สามารถช่วยเหลือฝากโจทก์ร่วมเข้าทำงานรับราชการในอบต.หรือเทศบาลได้ อันเป็นความเท็จ โดยการหลอกลวงของจำเลยกับพวกเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมหลงเชื่อและมอบเงินให้จำเลยไปดำเนินการตามที่อ้าง ถือว่าโจทก์ร่วมได้รับความเสียหายเป็นพิเศษ จึงเป็นผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องคดีในข้อหานี้ได้ ส่วนที่โจทก์ร่วมมอบเงินให้จำเลยไปนั้นล้วนเกิดขึ้นเพราะถูกหลอกลวง ถือไม่ได้ว่าโจทก์ร่วมเป็นผู้ก่อให้จำเลยกระทำความผิด โจทก์ร่วมจึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยมีสิทธิร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยในความผิดฐานฉ้อโกงได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๕ / ๒๕๖๓ พยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมฟังได้ว่า จำเลยกับพวกกล่าวอ้างว่า สามารถช่วยเหลือฝากโจทก์ร่วมเข้าทำงานรับราชการในองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ได้ อันเป็นความเท็จ ความจริงแล้วจำเลยกับพวกไม่สามารถช่วยเหลือฝากโจทก์ร่วมเข้าทำงานรับราชการในองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ตามที่กล่าวอ้างได้ โดยการหลอกลวงของจำเลยกับพวกเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมหลงเชื่อว่าเป็นความจริงและมอบเงิน ๕๕๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยไปดำเนินการตามที่จำเลยกับพวกกล่าวอ้าง ถือว่าโจทก์ร่วมได้รับความเสียหายเป็นพิเศษ จึงเป็นผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องคดีในข้อหานี้ได้ ส่วนที่โจทก์ร่วมมอบเงิน ๕๕๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยไปนั้นล้วนเกิดขึ้นเพราะถูกจำเลยหลอกลวง ถือไม่ได้ว่าโจทก์ร่วมเป็นผู้ก่อให้จำเลยกระทำความผิด โจทก์ร่วมจึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยมีสิทธิ ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยในความผิดฐานฉ้อโกงได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒๘</u>

ตาม ป.พ.พ. บัญญัติว่าเมื่อลูกหนี้ผิดนัดให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ สัญญากู้ยืมเงิน ระบุการ

ผ่อนชำระหนี้เป็นรายเดือน ถ้าผู้กู้ผิดนัดงวดหนึ่งงวดใด ผู้กู้ยอมถือว่าผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้ทั้งหมดให้ผู้ให้กู้คิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดได้ในอัตราไม่เกินดอกเบี้ยสูงสุด ที่ผู้ให้กู้พึงเรียกได้โดยชอบตามกฎหมาย จากข้อมูลบัญชีสินเชื่อปรากฏว่านับแต่วันทำสัญญาจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ให้แก่โจทก์เรื่อยมา จนกระทั่งในงวดเดือนกันยายน ๒๕๕๕ และงวดเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๑ ไม่ได้ชำระหนี้ให้แก่โจท์ ย่อมถือว่าจำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ให้แก่โจทก์อีกครั้งในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ และชำระเรื่อยมา แม้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ไม่ตรงกำหนดเวลาหรือไม่ครบบ้าง แต่โจทก์ก็ยอมรับชำระหนี้ไว้โดยไม่ทักท้วงแสดงว่าโจทก์ไม่ถือระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาเป็นสาระสำคัญ หากโจทก์ประสงค์จะเลิกสัญญาจะต้องบอกกล่าวไปยังผู้กู้ให้ชำระหนี้ที่ค้างชำระโดยกำหนดเวลาพอสมควรก่อนเมื่อโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถามโดยจำเลยที่ ๑ ได้รับเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ จึงครบกำหนดชำระหนี้ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ แต่จำเลยที่ ๑ เพิกเฉย จำเลยที่ ๑ จึงผิดนัดชำระหนี้เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ และภายหลังจากที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด โจทก์ไม่มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ และจำเลยที่ ๖ ถึงที่ ๘ ทายาทของนายสัญชัย ผู้ค้ำประกันชำระหนี้จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องในส่วนของจำเลยที่ ๒ ถึงที่

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๗๙/๒๕๖๒ ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ บัญญัติว่าเมื่อลูกหนี้ผิดนัดให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันที่จะชำระหนี้ เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ สัญญากู้ยืมเงินเพื่อการบริโภค ข้อ ๓ ระบุว่าตกลงผ่อนชำระเป็นงวดรายเดือน เดือนละไม่น้อยกว่า ๘,๕๐๐ บาท ยกเว้นเดือนสุดท้าย มีกำหนดชำระ ๑๘๐ งวด เริ่มผ่อนชำระตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป และชำระให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ ส่วนสัญญาข้อ ๔ ถ้าผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยงวดหนึ่งงวดใด ผู้กู้ยอมถือว่าผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้ทั้งหมด ยินยอมให้ผู้ให้กู้คิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดได้ในอัตราไม่เกินดอกเบี้ยสูงสุด ที่ผู้ให้กู้พึงเรียกได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งในขณะทำสัญญากู้มีอัตราเท่ากับร้อยละ ๑๙ ต่อปี ของยอดเงินกู้คงเหลือ ณ วันที่ผิดนัด แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลบัญชีสินเชื่อปรากฏว่านับแต่วันทำสัญญาจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ให้แก่โจทก์เรื่อยมา จนกระทั่งในงวดเดือนกันยายน ๒๕๕๕ และงวดเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๑ ไม่ได้ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ อันเป็นการผิดสัญญาข้อ ๔ ย่อมถือว่าจำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ให้แก่โจทก์อีกครั้งในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ และชำระเรื่อยมา แม้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ไม่ตรงกำหนดเวลาตามสัญญาบ้างหรือไม่ครบบ้าง แต่โจทก์ก็ยอมรับชำระหนี้ไว้โดยไม่ทักท้วงย่อมแสดงว่าโจทก์ไม่ถือระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาเป็นสาระสำคัญ หากโจทก์ประสงค์จะเลิกสัญญาจะต้องบอกกล่าวไปยังผู้กู้ให้ชำระหนี้ที่ค้างชำระโดยกำหนดเวลาพอสมควรก่อนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๐๔ วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถามโดยจำเลยที่ ๑ ได้รับเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ จึงครบกำหนดชำระหนี้ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ แต่จำเลยที่ ๑ เพิกเฉย

จำเลยที่ ๑ จึงผิดนัดชำระหนี้เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ และภายหลังจากที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด โจทก์ไม่มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ และจำเลยที่ ๖ ถึงที่ ๘ ทายาทของนายสัญชัย ผู้ค้ำประกันชำระหนี้จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง ที่แก้ไขใหม่โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องในส่วนของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ เป็นผลให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ จึงไม่ต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดต่อโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๒๙</u>

ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาท เมื่อโจทก์ฟ้องขอบังคับให้จำเลยทั้งสองรับผิดชดใช้ค่าเสียหายกรณีละเมิดรวมดอกเบี้ยถึงวันฟ้องเกินกว่าสามแสนบาท จึงเกินอำนาจของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้ ศาลชั้นต้นต้องสั่งไม่รับฟ้อง การที่ศาลชั้นต้นรับฟ้องและพิจารณาพิพากษาคดีจึงเป็นการไม่ชอบเมื่อศาลชั้นอุทธรณ์ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่รับฟ้องคดีนี้ เป็นผลให้คำพิพากษาของศาลชั้นต้นถูกลบล้างไป ที่ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาให้คืนค่าขึ้นศาลทั้งสองศาลและค่าธรรมเนียมใช้แทนแก่โจทก์จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๑๙/๒๕๖๒ เขตอำนาจของศาลแขวงในส่วนคดีแพ่งมีบัญญัติไว้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๒๕ (๔) ว่ามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาท คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องและมีคำขอบังคับให้จำเลยทั้งสองรับผิดชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งเรียกดอกเบี้ยนับแต่วันกระทำละเมิดถึงวันฟ้องและนับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยทั้งสองจะชำระเสร็จ จำนวนเงินที่ฟ้องอันถือเป็นทุนทรัพย์ที่โจทก์เรียกร้องในศาลชั้นต้นย่อมต้องรวมถึงดอกเบี้ยนับแต่วันกระทำละเมิดจนถึงวันฟ้องด้วย ซึ่งเมื่อคำนวณค่าเสียหายรวมดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้องแล้วคดีนี้มีทุนทรัพย์ที่โจทก์เรียกร้องมาเกินกว่าสามแสนบาท จึงเกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้ตามบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวซึ่งศาลชั้นต้นต้องสั่งไม่รับฟ้อง การที่ศาลชั้นต้นรับฟ้องและพิจารณาพิพากษาคดีจึงเป็นการไม่ชอบ

เมื่อคดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่รับฟ้องคดีนี้ เป็นผลให้คำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่พิพากษายกฟ้องและให้โจทก์ใช้ค่าทนายความแทนจำเลยทั้งสองถูกลบล้างไปอันเป็นการสั่งไม่รับคำฟ้องของโจทก์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๕๑ วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาให้คืนค่าขึ้นศาลทั้งสองศาลและค่าธรรมเนียมใช้แทนแก่โจทก์ชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓๐</u>

การป้องกันตามกฎหมาย ต้องเป็นการกระทำโดยเจตนาเท่านั้น การกระทำโดยประมาทจึงไม่อาจเป็นการป้องกันโดยชอบได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๙๗/๒๕๖๒ การกระทำซึ่งจะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตาม ป.อ. มาตรา ๖๘ ต้องเป็นการกระทำโดยเจตนา จำเลยเอาอาวุธปืนออกมาขู่ผู้ตายและทำปืนลั่นโดยประมาทถูกผู้ตายถึงแก่ความตายไม่ใช่การกระทำโดยเจตนา การกระทำของจำเลยจึงไม่ใช่การป้องกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓๑</u>

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันชำระค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดเฉพาะค่าปลงศพและค่าขาดไร้อุปการะ แต่ศาลชั้นต้นนำค่าสินไหมทดแทนความเสียหายแก่ทรัพย์สินซึ่งโจทก์ได้รับจากบริษัทประกันภัยและมิได้ฟ้องเรียกร้องจากจำเลยมาหักออก เป็นการนำค่าสินไหมทดแทนนอกฟ้องนอกประเด็นและคนละประเภทกันมาหักจากค่าสินไหมทดแทนในคดี มีผลทำให้ความรับผิดของจำเลยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย อันเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย ศาลชั้นอุทธรณ์มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องแก่โจทก์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๙๐/๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันชำระค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดเฉพาะค่าปลงศพและค่าขาดไร้อุปการะ การที่ศาลชั้นต้นนำค่าสินไหมทดแทนความเสียหายแก่ทรัพย์สินซึ่งโจทก์ได้รับจากบริษัทผู้รับประกันภัยและมิได้ฟ้องเรียกร้องจากจำเลยมาหักออกจากค่าปลงศพและค่าขาดไร้อุปการะตามคำพิพากษา จึงเป็นการนำค่าสินไหมทดแทนนอกฟ้องนอกประเด็นและคนละประเภทกันมาหักจากค่าสินไหมทดแทนในคดีเกินกว่าสิทธิที่โจทก์เรียกร้องและจะได้รับ มีผลทำให้ความรับผิดของจำเลยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ย่อมมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องเพื่อความเป็นธรรมแก่โจทก์ได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) มิใช่เป็นการพิพากษาให้จำเลยทั้งสามรับผิดเพิ่มขึ้นอันจะต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓๒</u>

ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น โจทก์ร่วมแถลงว่าหากจำเลยชดใช้เงินคืนให้ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ร่วมไม่ติดใจดำเนินคดีแก่จำเลยอีก ถือว่าโจทก์ร่วมสละสิทธิเรียกร้องให้จำเลยคืนเงิน ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยติดใจให้คืนเงินเพียง ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และย่อมมีผลผูกพันโจทก์ร่วม ต่อมาจำเลยชำระเงินคืนให้โจทก์ร่วม ๑,๐๔๐,๐๐๐ บาท และคงเหลืออีก ๑,๙๖๐,๐๐๐ บาท โจทก์ร่วมแถลงต่อศาลอีกว่ายินยอมลดยอดเงินที่ยังไม่ชำระคืนเหลือ ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดคืนเงินแก่โจทก์ร่วมจำนวน ๗,๙๖๐,๐๐๐ บาท ตามที่

ศาลชั้นต้นพิพากษา ที่ศาลชั้นอุทธรณ์ พิพากษาให้จำเลยคืนเงินจำนวนที่ยังไม่ได้คืนอีก ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท แก่โจทก์ร่วม จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๐/๒๕๖๓ ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น โจทก์ร่วมแถลงว่าหากจำเลยชดใช้เงินคืนให้ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ร่วมไม่ติดใจดำเนินคดีแก่จำเลยอีก จึงถือว่าโจทก์ร่วมแสดงเจตนาสละสิทธิเรียกร้องให้จำเลยคืนเงิน ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้ว โดยยังติดใจให้คืนเงินเพียง ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เท่านั้น ซึ่งโจทก์ร่วมชอบที่จะกระทำได้ และย่อมมีผลผูกพันโจทก์ร่วม ต่อมาจำเลยชำระเงินคืนให้โจทก์ร่วม ๑,๐๔๐,๐๐๐ บาท และคงเหลือเงินต้องชำระคืนอีก ๑,๙๖๐,๐๐๐ บาท โจทก์ร่วมแถลงต่อศาลอีกครั้งในวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๘ ว่ายินยอมลดยอดเงินที่ยังไม่ชำระคืนเหลือ ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท เท่านั้น ดังนั้นจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดคืนเงินแก่โจทก์ร่วมจำนวน ๗,๙๖๐,๐๐๐ บาท ตามที่ศาลชั้นต้นพิพากษา ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษาให้จำเลยคืนเงินจำนวนที่ยังไม่ได้คืนอีก ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท แก่โจทก์ร่วม จึงชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓๓</u>

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานลักทรัพย์หรือรับของโจรและจำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนในความผิดฐานลักทรัพย์มาแล้ว ๖ คดี หลังจากพ้นโทษจำเลยกลับมากระทำความผิดคดีนี้อีกภายในสิบปีนับแต่พ้นโทษ เมื่อความผิดที่โจทก์ฟ้องมิใช่ข้อหาที่มีโทษอย่างต่ำไว้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น จึงไม่ต้องสืบพยานโจทก์ประกอบคำรับสารภาพ เมื่อจำเลยรับสารภาพตามฟ้อง โจทก์จึงไม่ต้องนำพยานเข้าสืบ และศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยตามคำรับสารภาพได้ เมื่อคดีที่จำเลยเคยต้องโทษให้จำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนในความผิดฐานลักทรัพย์และกระทำผิดในขณะอายุเกินกว่าสิบแปดปี จำเลยพ้นโทษภายในเวลาสิบปีมากระทำผิดคดีนี้ฐานลักทรัพย์อีก และศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือน จึงเข้าหลักเกณฑ์ที่จะนำมาพิจารณากักกันจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๘/๒๕๖๓ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานลักทรัพย์หรือรับของโจรและบรรยายฟ้องด้วยว่าจำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนในความผิดฐานลักทรัพย์มาแล้ว ๖ คดี หลังจากพ้นโทษทั้งหกคดีแล้ว จำเลยกลับมากระทำความผิดคดีนี้อีกภายในเวลาสิบปีนับแต่จำเลยพ้นโทษ ซึ่งเป็นความผิดที่ระบุไว้ ตาม ป.อ. มาตรา ๔๑ (๘) เมื่อความผิดที่โจทก์ฟ้องมิใช่ข้อหาในความผิดที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น จึงไม่อยู่ในบังคับที่ศาลต้องฟังพยานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพในความผิดฐานลักทรัพย์และรับว่าเคยต้องโทษจำคุกและพ้นโทษตามฟ้องจริง โจทก์จึงไม่ต้องนำพยานเข้าสืบ และศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยตามคำรับสารภาพดังกล่าวได้ ทั้งเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำให้การของจำเลยว่า จำเลยกระทำความผิดคดีนี้ กับเคยต้องโทษจำคุกและพ้นโทษในคดีอื่นๆ อีก ๖ คดี ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนในความผิดฐานลักทรัพย์และจำเลยกระทำผิด

ในขณะที่มีอายุเกินกว่าสิบแปดปี จำเลยพ้นโทษในคดีดังกล่าวแล้ว ภายในเวลาสิบปีจำเลยมากระทำผิดคดีนี้ฐานลักทรัพย์ ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือนอีก จึงเข้าหลักเกณฑ์ที่ศาลชั้นต้นจะนำมาพิจารณากักกันจำเลย ตาม ป.อ. มาตรา ๔๑ (๘) ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓๔</u>

จำเลยอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิด แต่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโดยเห็นว่าคดีขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป โดยยังมิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามลำดับศาลเพราะผลแห่งการวินิจฉัยอาจนำไปสู่การจำกัดสิทธิการฎีกาของได้ ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๘๕/๒๕๖๒ คดีนี้จำเลยอุทธรณ์ว่า จำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง แต่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโดยเห็นว่าคดีของโจทก์ขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๖) โดยยังมิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยดังกล่าว เพื่อให้การวินิจฉัยเป็นไปตามลำดับศาลเพราะผลแห่งการวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์อาจนำไปสู่การจำกัดสิทธิการฎีกาของคู่ความได้ ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๐๘ (๒) ประกอบด้วยมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓๕</u>

แม้ระหว่างที่จำเลยที่ ๒ รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกา มี พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษปี ๖๐ มาตรา ๓ ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ วรรคสาม ที่ให้ถือว่าการนำเข้าซึ่งเมทแอมเฟตามีนคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ตั้งแต่สามร้อยเจ็ดสิบห้ามิลลิกรัมขึ้นไป หรือมีสารดังกล่าวผสมอยู่จำนวนสิบห้าหน่วยการใช้ขึ้นไป หรือมีน้ำหนักสุทธิตั้งแต่หนึ่งจุดห้ากรัมขึ้นไป เป็นการนำเข้าเพื่อจำหน่าย อันเป็นบทสันนิษฐานเด็ดขาด และให้ใช้ข้อความใหม่แทนเป็นว่า การนำเข้าซึ่งเมทแอมเฟตามีนตามการคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ หรือที่มีสารดังกล่าวผสมอยู่ หรือมีน้ำหนักตามจำนวนดังกล่าว เป็นเพียงการสันนิษฐานว่าเป็นการนำเข้าเพื่อจำหน่ายเท่านั้นก็ตาม แต่มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าว บัญญัติไม่ให้นำไปใช้บังคับย้อนหลังแก่คดีที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดแล้ว เมื่อคดีของจำเลยที่ ๒ ถึงที่สุดตั้งแต่ก่อนที่กฎหมายที่แก้ไขใหม่มีผลใช้บังคับ จำเลยที่ ๒ จึงไม่อาจอ้างเป็นคุณแก่จำเลยที่ ๒ ตาม ป.อ. มาตรา ๓ (๑) ได้ ศาลฎีกาจึงไม่อาจพิจารณากำหนดโทษจำเลยที่ ๒ ตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๐๙/๒๕๖๒ แม้ในระหว่างที่จำเลยที่ ๒ รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกา มี พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๓ ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ วรรคสาม ที่ให้ถือว่าการนำเข้าซึ่งเมทแอมเฟตามีนคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ตั้งแต่สามร้อยเจ็ดสิบห้ามิลลิกรัมขึ้นไป หรือมีสาร

ดังกล่าวผสมอยู่จำนวนสิบห้าหน่วยการใช้ขึ้นไป หรือมีน้ำหนักสุทธิตั้งแต่หนึ่งจุดห้ากรัมขึ้นไป เป็นการนำเข้าเพื่อจำหน่าย อันเป็นบทสันนิษฐานเด็ดขาด และให้ใช้ข้อความใหม่แทนเป็นว่า การนำเข้าซึ่งเมทแอมเฟตามีนตามการคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ หรือที่มีสารดังกล่าวผสมอยู่ หรือมีน้ำหนักตามจำนวนดังกล่าว เป็นเพียงการสันนิษฐานว่าเป็นการนำเข้าเพื่อจำหน่ายเท่านั้นก็ตาม แต่มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ นี้ บัญญัติไม่ให้นำไปใช้บังคับย้อนหลังแก่คดีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดไปก่อนหน้าแล้ว เมื่อคดีของจำเลยที่ ๒ ถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลฎีกาตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ก่อนที่กฎหมายที่แก้ไขใหม่จะมีผลใช้บังคับ จำเลยที่ ๒ จึงไม่อาจอ้าง พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสาม (ที่แก้ไขใหม่) ว่าเป็นคุณแก่จำเลยที่ ๒ มากกว่ามาตรา ๑๕ วรรคสาม (เดิม) ตาม ป.อ. มาตรา ๓ (๑) ได้ ดังนั้น ศาลฎีกาไม่อาจพิจารณากำหนดโทษจำเลยที่ ๒ ตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓๖</u>

จำเลยย้ายไปอยู่บ้านอีกแห่งห่างกันประมาณ ๑ กิโลเมตร จากบ้านมารดา ๓ ปี แล้ว แต่ยังคงมีชื่อในทะเบียนบ้านมารดา ก่อนฟ้องจำเลยเคยได้รับหนังสือทวงถามจากโจทก์เพราะไปเยี่ยมมารดาที่บ้าน เมื่อฟ้องคดีโจทก์นำส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านและน้องเขยจำเลยเป็นผู้รับแทน จำเลยเพิ่งทราบว่าถูกฟ้องเนื่องจากหลานนำหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องมาให้ โจทก์มิได้นำสืบว่าจำเลยไม่ได้อยู่ที่บ้านใหม่ตามที่จำเลยอ้าง เมื่อจำเลยทราบนัดสืบพยานโจทก์และนัดไกล่เกลี่ยจำเลยและทนายความมาศาล เมื่อที่ดินที่ตกลงซื้อขายเป็นที่ดินแจ้งเสียภาษีบำรุงท้องที่โดยจำเลยเป็นผู้แจ้งระบุว่าจำเลยเป็นเจ้าของที่ดิน โดยโจทก์ใช้ที่ดินนับแต่ตกลงซื้อตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ ถึง ๒๕๕๗ มีบุคคลอื่นมาโต้แย้ง โจทก์กลับยอมตามที่โต้แย้งและฟ้องจำเลยหลังจากนั้น ๘ ปี ๑ เดือนเศษ จึงสมควรอนุญาตให้จำเลยยื่นคำให้การและรับคำให้การจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๙๒/๒๕๖๒ จำเลยย้ายไปอยู่บ้านอีกแห่งห่างออกไปประมาณ ๑ กิโลเมตร จากบ้านมารดา เป็นเวลา ๓ ปี แล้ว แต่ยังคงมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านมารดา ก่อนถูกฟ้องจำเลยเคยได้รับหนังสือทวงถามจากโจทก์เนื่องจากไปเยี่ยมมารดาที่บ้าน เมื่อฟ้องคดีโจทก์นำส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านและน้องเขยจำเลยเป็นผู้รับแทน จำเลยเพิ่งทราบว่าถูกฟ้องเนื่องจากหลานจำเลยนำหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องมาให้ ซึ่งโจทก์ก็มิได้นำสืบพยานว่าจำเลยไม่ได้อยู่ที่บ้านใหม่ตามที่จำเลยอ้าง เมื่อจำเลยทราบนัดสืบพยานโจทก์และนัดไกล่เกลี่ยจำเลยและทนายความมาศาล และเมื่อปรากฏว่าที่ดินที่ตกลงซื้อขายเป็นที่ดินแจ้งเสียภาษีบำรุงท้องที่โดยจำเลยเป็นผู้แจ้งระบุว่าจำเลยเป็นเจ้าของที่ดิน โดยโจทก์ได้ใช้ที่ดินนับแต่ตกลงซื้อจากจำเลยตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ จนปี ๒๕๕๗ มีบุคคลอื่นมาโต้แย้ง โจทก์กลับยอมตามที่ผู้อื่นโต้แย้งและฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้หลังจากทำสัญญาซื้อขาย ๘ ปี ๑ เดือนเศษ จึงมีเหตุสมควรที่จะอนุญาตให้จำเลยยื่นคำให้การและรับคำให้การจำเลยไว้พิจารณา ตาม ป.วิ.พ มาตรา ๑๙๙ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓๗</u>

จำเลยขับรถจักรยานยนต์ตามผู้เสียหายมาถึงที่เกิดเหตุ เมื่อผู้เสียหายขับรถไปจอดที่ลานจอดรถในมหาวิทยาลัยโดยยังไม่ได้ลงจากรถ จำเลยเดินมาด้านหลังถามว่ามีเงินเท่าใด และเข้าประชิดตัวพร้อมทำท่าจะล้วงอาวุธจากขอบกางเกงข้างหลัง เห็นได้อย่างชัดเจนว่าเป็นการข่มขู่คุกคามผู้เสียหาย โดยเฉพาะจำเลยเป็นชายวัยฉกรรจ์ ร่างกายล่ำกำยำ สูงกว่าผู้เสียหายมเป็นหญิงกำลังศึกษามาก ย่อมเกรงกลัวจำเลย พฤติการณ์ของถือเป็นการขู่เข็ญผู้เสียหายว่า ในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย จนผู้เสียหายส่งเงินให้แก่จำเลย ๒๔๐ บาท การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ โดยไม่ต้องคำนึงว่าจำเลยเป็นผู้หยิบเอาทรัพย์นั้นเองหรือผู้เสียหายหยิบส่งให้ไป การที่ผู้เสียหายเบิกความว่า หลังจากส่งเงินให้จำเลยแล้ว จำเลยกอดปล้ำพยายามดึงกางเกง ผู้เสียหายกลัวจำเลยจะข่มขืนกระทำชำเรา จึงถอดสร้อยคอทองคำให้จำเลยไปเอง โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยขู่เข็ญหรือใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อมุ่งประสงค์ต่อทรัพย์ โดยคิดว่า เมื่อจำเลยได้สร้อยแล้วจะปล่อยผู้เสียหายไป การที่จำเลยรับสร้อยไป จึงเป็นเจตนาทุจริตที่เกิดขึ้นภายหลัง การกระทำของจำเลยในส่วนนี้ไม่เป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ แต่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์อีกกระทงหนึ่งแยกต่างหากจากกันเมื่อความผิดฐานชิงทรัพย์รวมการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์อยู่ด้วย แม้โจทก์ฟ้องให้ลงโทษจำเลยฐานชิงทรัพย์เงินสดและสร้อยคอทองคำ แต่เมื่อพิจารณาได้ความว่าจำเลยกระทำความผิดฐานลักทรัพย์สร้อยคอทองคำ ศาลย่อมมีอำนาจปรับบทความผิดและบทลงโทษจำเลยฐานลักทรัพย์ได้ อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยเองได้ แต่เนื่องจากโจทก์มิได้อุทธรณ์หรือฎีกา ศาลฎีกาไม่อาจลงโทษฐานลักทรัพย์อีกกระทงได้เพราะจะเป็นการพิพากษาเพิ่มโทษ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๑๓/๒๕๖๒ จำเลยขับรถจักรยานยนต์ติดตามผู้เสียหายมาถึงที่เกิดเหตุ ผู้เสียหายขับรถจักรยานยนต์ไปจอดที่ลานจอดรถในมหาวิทยาลัย น. ผู้เสียหายยังไม่ได้ลงจากรถ จำเลยเดินมาจากด้านหลังของผู้เสียหายแล้วถามผู้เสียหายว่ามีเงินเท่าใด จากนั้นเข้าประชิดตัวผู้เสียหายพร้อมกับทำท่าจะล้วงอาวุธจากขอบกางเกงข้างหลัง ลักษณะการกระทำของจำเลยดังกล่าวเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเป็นการข่มขู่คุกคามผู้เสียหาย โดยเฉพาะจำเลยเป็นชายอยู่ในวัยฉกรรจ์ ร่างกายล่ำกำยำ สูงกว่าผู้เสียหายมาก ส่วนผู้เสียหายเป็นหญิง กำลังศึกษา ย่อมเกิดความเกรงกลัวจำเลย พฤติการณ์ของจำเลยถือได้ว่าเป็นการขู่เข็ญผู้เสียหายว่า ในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย การที่จำเลยกระทำและพูดกับผู้เสียหายเช่นนั้น เพื่อให้ผู้เสียหายส่งเงินให้แก่จำเลย เมื่อผู้เสียหายส่งเงินให้ ๒๔๐ บาท การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะเพื่อกระทำผิด หรือพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๙ (๒) วรรคสาม ประกอบมาตรา ๓๔๐ ตรี โดยไม่ต้องคำนึงว่าจำเลยเป็นผู้หยิบเอาทรัพย์นั้นเอง หรือผู้เสียหายเป็นผู้หยิบส่งให้ไป

การที่ผู้เสียหายเบิกความว่า หลังจากส่งเงินให้จำเลยแล้ว จำเลยกอดปล้ำพยายามดึงกางเกง ผู้เสียหายผู้เสียหายกลัวจำเลยจะข่มขืนกระทำชำเรา จึงถอดสร้อยคอทองคำที่สวมให้จำเลยไปเอง โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยขู่เข็ญหรือใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อมุ่งประสงค์ต่อสร้อยคอทองคำของผู้เสียหายแต่อย่างใด หากแต่ผู้เสียหายคิดว่า

เมื่อจำเลยได้สร้อยคอทองคำแล้ว จะปล่อยตัวผู้เสียหายไป การที่จำเลยรับสร้อยคอทองคำไป จึงเป็นเจตนาทุจริตที่เกิดขึ้นภายหลัง การกระทำของจำเลยในส่วนนี้ไม่เป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ แต่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๔ อีกกระทงหนึ่งแยกต่างหากจากฐานชิงทรัพย์เงิน ๒๔๐ บาท เมื่อความผิดฐานชิงทรัพย์เป็นความผิดที่รวมการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์อยู่ด้วย แม้โจทก์ฟ้องให้ลงโทษจำเลยฐานชิงทรัพย์เงินสดและสร้อยคอทองคำ แต่เมื่อพิจารณาได้ความว่าจำเลยกระทำความผิดฐานลักทรัพย์สร้อยคอทองคำ ศาลย่อมมีอำนาจปรับบทความผิดและบทลงโทษจำเลยฐานลักทรัพย์ได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคท้าย ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา๑๙๒ วรรคท้าย, ๑๙๕ วรรคสอง, ๒๒๕ แต่เนื่องจากโจทก์มิได้อุทธรณ์หรือฎีกา ศาลฎีกาไม่อาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานลักทรัพย์อีกกระทงได้ เพราะจะเป็นการพิพากษาเพิ่มโทษ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๒ ประกอบ ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓๘</u>

สัญญาประนีประนอมยอมความที่ว่า ฝ่ายโจทก์ตกลงจะถอนคำร้องทุกข์ฝ่ายจำเลยให้เสร็จสิ้นหรือช่วยเหลือให้คดียุติโดยไม่ให้มีการดำเนินคดีอีกต่อไป โจทก์จะถอนคำร้องทุกข์และถอนฟ้องทุกคดีที่ร้องทุกข์ต่อสถานีตำรวจทุกสถานีและที่ฟ้องต่อศาลทุกศาล ไม่ว่าคดีจะอยู่ระหว่างการพิจารณาของชั้นศาลใด ไม่มีข้อความตอนใดที่แสดงให้เห็นว่าโจทก์ทั้งสี่จะดำเนินการให้คดียุติไปโดยวิธีที่ไม่ชอบหรือจะระงับคดีความผิดต่อแผ่นดินหรือกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายด้วย ข้อตกลงดังกล่าวจึงมิไม่ขัดต่อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน คำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความจึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๘๑/๒๕๖๒ สัญญาประนีประนอมยอมความที่ว่า ฝ่ายโจทก์ตกลงจะถอนแจ้งความร้องทุกข์ฝ่ายจำเลยให้เสร็จสิ้นหรือดำเนินการช่วยเหลือให้คดีสามารถยุติโดยไม่ให้มีการดำเนินการทางคดีอีกต่อไป โจทก์จะถอนคำร้องทุกข์ทุกคดี และถอนฟ้องทุกคดีที่มีการร้องทุกข์ต่อสถานีตำรวจทุกสถานีและที่ฟ้องต่อศาลทุกศาล ไม่ว่าคดีจะอยู่ระหว่างการพิจารณาของชั้นศาลใด โดยจะถอนฟ้องหรือยอมความให้เสร็จสิ้นทุกคดีนั้น ไม่มีข้อความตอนใดที่แสดงให้เห็นว่าโจทก์ทั้งสี่จะดำเนินการให้คดียุติไปโดยวิธีที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมาย หรือประสงค์จะระงับคดีอาญาที่เป็นความผิดต่อแผ่นดิน หรือกระทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายด้วยเจตนามุ่งประสงค์ให้คดีที่มีการร้องทุกข์และฟ้องคดีต่อศาลยุติไปโดยไม่คำนึงว่าจะยุติด้วยวิธีใดหรือจะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ข้อตกลงดังกล่าวจึงมิได้ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน คำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความจึงชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๓๙</u>

จำเลยทั้งสองเคยอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นต่อศาลชั้นอุทธรณ์ ในประเด็นว่า การที่โจทก์ทั้งสองไม่ยื่นคำขอต่อศาลภายในสิบห้าวันนับแต่กำหนดให้จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การได้สิ้นสุดลงเพื่อให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดให้ตนเป็นฝ่ายชนะคดีโดยขาดนัดไม่ชอบ และศาลอุทธรณ์ชั้นพิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น แล้วให้พิจารณาและพิพากษาคดีใหม่นั้น การที่ศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวแล้วว่า ที่ศาลชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความแต่สืบพยานหลักฐานโจทก์ทั้งสองไปฝ่ายเดียว เป็นการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม ถือว่าศาลชั้นอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือประเด็นแห่งคดีนี้แล้ว โจทก์ทั้งสองมิได้ฎีกาโต้แย้งประเด็นดังกล่าวจึงยุติ จำเลยทั้งสองยกประเด็นนี้ขึ้นอุทธรณ์อีก จึงเป็นดำเนินกระบวนพิจารณาอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ต้องห้ามตามกฎหมาย จำเลยทั้งสองฎีกาคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ที่ไม่สั่งจำหน่ายคดีเป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ ต้องเสียค่าขึ้นศาลเพียง ๒๐๐ บาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๗๙/๒๕๖๒ จำเลยทั้งสองเคยอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ในประเด็นว่า การที่โจทก์ทั้งสองไม่ยื่นคำขอต่อศาลภายในสิบห้าวันนับแต่ระยะเวลาที่กำหนดให้จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การได้สิ้นสุดลงเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้ตนเป็นฝ่ายชนะคดีโดยขาดนัดไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๑๙๘ วรรคสอง และในชั้นที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น แล้วให้พิจารณาและพิพากษาคดีใหม่นั้น ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวของจำเลยทั้งสองแล้วว่า การที่ศาลชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความแต่สืบพยานหลักฐานโจทก์ทั้งสองไปฝ่ายเดียว เป็นการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม หาขัดต่อ ป.วิ.พ. มาตรา ๑๙๘ วรรคสอง จึงถือว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือประเด็นแห่งคดีนี้แล้ว โจทก์ทั้งสองมิได้ฎีกาโต้แย้ง ประเด็นดังกล่าวจึงยุติ การที่จำเลยทั้งสองยกประเด็นนี้ขึ้นอุทธรณ์อีก จึงเป็นการขอให้ศาลดำเนินกระบวนพิจารณาอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง

จำเลยทั้งสองฎีกาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ที่ไม่สั่งจำหน่ายคดีของโจทก์ทั้งสองจากสารบบความ เป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ ต้องเสียค่าขึ้นศาลเพียง ๒๐๐ บาท ตามตาราง ๑ (๒) (ก) ท้าย ป.วิ.พ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔๐</u>

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกจากพื้นที่เช่าและส่งมอบคืนโจทก์ภายใน ๗ วัน และให้ชำระค่าเช่าที่ค้าง ๘๗,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยจะขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกและส่งมอบแก่โจทก์ กับค่าเสียหายอีกเดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท นับแต่วันฟ้อง

จนกว่าจำเลยจะขนย้ายออกและส่งมอบคืนโจทก์ ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยชำระค่าเช่าที่ค้าง ๑๒,๖๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป เป็นหนี้เงินอันเกิดจากสัญญาเช่าโจทก์ย่อมมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยของค่าเช่าที่ค้างไปจนกว่าจำเลยจะชำระหนี้ค่าเช่าเสร็จสิ้น จะบังคับชำระดอกเบี้ยไปจนกว่าจำเลยจะออกและส่งมอบคืนโจทก์ซึ่งเป็นหนี้ให้กระทำการไม่ถูกต้อง ศาลฎีกาเห็นควรแก้ไขเป็นให้ชำระดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์หรือจนกว่าจะขนย้ายออกและส่งมอบแก่โจทก์ แล้วแต่เหตุการณ์ใดจะเกิดขึ้นก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๖๓/๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกจากพื้นที่เช่าและส่งมอบคืนโจทก์ภายใน ๗ วัน นับแต่ศาลมีคำพิพากษา ให้จำเลยชำระค่าเช่าที่ค้าง ๘๗,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยจะขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกจากพื้นที่เช่าและส่งมอบแก่โจทก์ และให้จำเลยชำระค่าเสียหายแก่โจทก์เดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยจะขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกจากพื้นที่เช่าและส่งมอบคืนโจทก์ ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยชำระค่าเช่าที่ค้าง ๑๒,๖๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป เป็นหนี้เงินอันเกิดจากสัญญาเช่าโจทก์ย่อมมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยของค่าเช่าที่ค้างไปจนกว่าจำเลยจะชำระหนี้ค่าเช่าเสร็จสิ้น จะบังคับชำระดอกเบี้ยไปจนกว่าจำเลยจะออกจากที่ดินและส่งมอบที่ดินคืนโจทก์ซึ่งเป็นหนี้ให้กระทำการอันหนึ่งอันใดอันเกิดจากมูลละเมิดเป็นการไม่ถูกต้อง ศาลฎีกาเห็นควรแก้ไขเป็นให้จำเลยชำระค่าเช่าที่ค้าง ๑๒,๖๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์หรือจนกว่าจำเลยจะขนย้ายทรัพย์และบริวารออกจากพื้นที่เช่าและส่งมอบแก่โจทก์ตามที่โจทก์ขอมาท้ายฟ้อง แล้วแต่เหตุการณ์ใดจะเกิดขึ้นก่อน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔๑</u>

อ. จดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทให้จำเลยที่ ๑ โดยชอบและไม่ได้ถูกกลฉ้อฉลหรือหลอกลวง จำเลยที่ ๑ ครอบครองที่ดินในฐานะเจ้าของ ที่ดินพิพาทจึงไม่เป็นทรัพย์มรดกของ อ. ดังนั้น จำเลยที่ ๑ ย่อมมีอำนาจแบ่งแยก โอนขายหรือให้บุคคลใดเข้ามาถือกรรมสิทธิ์รวมหรือจะทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับที่ดินของตนได้ โจทก์ทั้งสองจึงไม่ได้ถูกโต้แย้งสิทธิ ไม่มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนสัญญาขายที่ดินระหว่าง อ. กับจำเลยที่ ๑ รวมทั้งไม่อาจฟ้องบังคับให้ใส่ชื่อโจทก์ทั้งสองเป็นเจ้าของรวมในที่ดินด้วย และเมื่อจำเลยที่ ๑ บอกกล่าวให้โจทก์ที่ ๑ ออกไปจากที่ดินพิพาทแล้ว โจทก์ที่ ๑ ย่อมไม่มีสิทธิอยู่ในที่ดินพิพาทต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๐๘/๒๕๖๒ อ. ได้จดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทตามฟ้องให้แก่จำเลยที่ ๑ โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่ได้ถูกกลฉ้อฉลหรือถูกหลอกลวงแต่ประการใด และจำเลยที่ ๑ ครอบครองที่ดินในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์หาใช่ครอบครองแทนบุคคลอื่นไม่ ที่ดินตามฟ้องจึงไม่เป็นทรัพย์มรดกของ อ. ที่จะตกได้แก่ทายาท เมื่อที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยที่ ๑ โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จำเลยที่ ๑ ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์

ย่อมมีอำนาจแบ่งแยก โอนขายหรือให้บุคคลใดเข้ามาถือกรรมสิทธิ์รวมหรือจะทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับที่ดินของตนได้ เมื่อที่ดินพิพาทไม่เป็นทรัพย์มรดกของ อ. โจทก์ทั้งสองจึงไม่ได้ถูกโต้แย้งสิทธิ จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนสัญญาขายที่ดินระหว่าง อ. กับจำเลยที่ ๑ รวมทั้งไม่อาจฟ้องบังคับให้ใส่ชื่อโจทก์ทั้งสองเป็นเจ้าของรวมในที่ดินด้วย และเมื่อจำเลยที่ ๑ บอกกล่าวให้โจทก์ที่ ๑ ออกไปจากที่ดินพิพาทแล้ว โจทก์ที่ ๑ ย่อมไม่มีสิทธิอยู่ในที่ดินพิพาทต่อไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔๒</u>

การแบ่งปันทรัพย์มรดกนั้นอาจทำได้โดยทายาทต่างเข้าครอบครองทรัพย์สินเป็นส่วนสัด ซึ่งอาจให้ผู้อื่นยึดถือไว้แทนก็ได้ การที่ทายาทคนหนึ่งครอบครองทรัพย์มรดกแต่ผู้เดียว ไม่มีบทบัญญัติว่าเป็นการครอบครองทรัพย์มรดกแทนทายาทอื่น โจทก์ จำเลยและทายาทอื่นอีก ๓ คน ตกลงให้ที่ดินมรดก ๑ แปลง ตกแก่จำเลยแต่ผู้เดียวและจำเลยเข้าครอบครองเป็นส่วนสัดโดยนำไปออกโฉนดและแบ่งแยกเป็น ๕ แปลง รวมทั้งที่ดินพิพาท โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องเอาที่ดินพิพาทให้ผิดไปจากข้อตกลง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๔๓/๒๕๖๒ การแบ่งปันทรัพย์มรดกนั้นอาจทำได้โดยทายาทต่างเข้าครอบครองทรัพย์สินเป็นส่วนสัด ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๐ วรรคหนึ่ง บทบัญญัตินี้เป็นลักษณะของการกระทำคือครอบครองทรัพย์มรดกเป็นส่วนสัดโดยเจตนายึดถือเพื่อตนทำนองเดียวกับบทบัญญัติบรรพ ๔ ทรัพย์สิน ลักษณะ ๓ ครอบครอง ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๖๗ ซึ่งอาจให้ผู้อื่นยึดถือไว้แทนก็ได้ ตามมาตรา ๑๓๖๘

การที่ทายาทคนหนึ่งครอบครองทรัพย์มรดกแต่ผู้เดียว ไม่มีบทกฎหมายบัญญัติว่าเป็นการครอบครองทรัพย์มรดกแทนทายาทอื่น

โจทก์ จำเลยและทายาทอื่นอีก ๓ คน ตกลงให้ที่ดินมรดก ๑ แปลง ตกแก่จำเลยแต่ผู้เดียวและจำเลยเข้าครอบครองเป็นส่วนสัดโดยนำไปออกโฉนดและแบ่งแยกเป็น ๕ แปลง ซึ่งมีที่ดินพิพาทในคดีนี้รวมอยู่ด้วย กรณีต้องด้วย ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๐ วรรคหนึ่ง โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องเอาที่ดินพิพาทให้ผิดไปจากข้อตกลง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔๓</u>

ไม่มีบทบัญญัติใดให้ศาลที่พิจารณาคดีอาญาต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนแพ่ง เพราะหลักการวินิจฉัยชั่งน้ำหนักคำพยานต่างกัน กล่าวคือ คดีแพ่งศาลจะชั่งน้ำหนักคำพยานว่าฝ่ายใดมีน้ำหนักน่าเชื่อถือยิ่งกว่ากัน แต่คดีอาญาศาลจะต้องใช้ดุลพินิจชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวงจนแน่ใจว่าพยานโจทก์พอรับฟังลงโทษจำเลยได้หรือไม่ ฉะนั้นคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีแพ่ง จึงเป็นเพียงพยานหลักฐานอย่างหนึ่งประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ในคดีนี้ ว่ามีน้ำหนักพอรับฟังว่าจำเลยกระทำผิดจริงหรือไม่ ศาลจะรับฟัง

ข้อเท็จจริงในคดีแพ่งเพียงอย่างเดียวมาวินิจฉัยชี้ขาดคดีนี้ว่าจำเลยมิได้กระทำความผิด และโจทก์ไม่ใช่ผู้เสียหาย โดยไม่สืบพยานโจทก์จำเลยให้สิ้นกระแสความเสียก่อนจึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๕๓/๒๕๖๒ ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดให้ศาลที่พิจารณาคดีอาญาจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนแพ่ง เพราะหลักการวินิจฉัยชั่งน้ำหนักคำพยานในคดีแพ่งและคดีอาญาไม่เหมือนกัน กล่าวคือ ในคดีแพ่งศาลจะชั่งน้ำหนักคำพยานว่าฝ่ายใดมีน้ำหนักน่าเชื่อถือยิ่งกว่ากัน แต่ในคดีอาญาศาลจะต้องใช้ดุลพินิจชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวงจนแน่ใจว่าพยานโจทก์พอรับฟังลงโทษจำเลยได้หรือไม่ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๗ ฉะนั้นคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีแพ่ง จึงเป็นเพียงพยานหลักฐานที่ศาลจะนำมาชั่งน้ำหนักประกอบคำพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ในคดีนี้ ว่าข้อเท็จจริงมีน้ำหนักพอรับฟังว่าจำเลยได้กระทำผิดจริงหรือไม่เท่านั้น ศาลจะรับฟังข้อเท็จจริงในคดีแพ่งดังกล่าวเพียงอย่างเดียวมาวินิจฉัยชี้ขาดคดีนี้ว่าจำเลยมิได้กระทำความผิด และโจทก์ไม่ใช่ผู้เสียหาย โดยมิได้สืบพยานโจทก์จำเลยให้สิ้นกระแสความเสียก่อนเป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔๔</u>

ข้อความที่จำเลยทำให้ปรากฏทางอินเทอร์เน็ตโดยการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ในคดีนี้รวม ๓ กระทง และคดีหมายเลขแดงที่๑๐๓๙/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดสมุทรสาคร รวม ๓ กระทง แม้จะแตกต่างกันบ้างก็เป็นรายละเอียดและวันที่กระทำความผิด โดยคดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทำผิดในวันที่ ๑๑ ๒๓ และ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖ ส่วนคดีหมายเลขแดงที่๑๐๓๙/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดสมุทรสาคร โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยทำผิดวันที่ ๑๑ และ ๒๓ มกราคม กับวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ การพิจารณาว่าเป็นความผิดกรรมเดียวหรือหลายกรรมต่างกัน ต้องพิจารณาถึงเจตนาเป็นสำคัญว่ามีเจตนาเดียวกันหรือไม่ด้วย ทั้งข้อเท็จจริงที่จำเลยได้พิมพ์หรือทำให้ปรากฏตามสำเนาข้อความบนเว็บไซต์เฟซบุ๊กคดีนี้และตามคำฟ้องในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๓๙/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดสมุทรสาคร ต่อเนื่องกันตลอดมาตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ในหัวข้อเรื่อง "ทำไมไอ้ P จึงต้องด่าคนขายพระ ลป.บุญศรี" และต่างกล่าวถึงโจทก์ร่วมในเรื่องเดียวกัน โดยกล่าวหาว่าเป็นคนไม่ดี มีพฤติกรรมเสียหาย หลอกลวงหาผลประโยชน์จากวัด รับซื้อของโจร นอกจากนี้ปรากฏว่า จำเลยได้กระทำความผิดข้อหาเดียวกันกับคดีนี้และเวลาเกิดเหตุอยู่ในระยะเวลาคาบเกี่ยวต่อเนื่องกัน การกระทำของจำเลยในคดีนี้และคดีดังกล่าวจึงเป็นกรรมเดียวกัน ดังนั้น เมื่อคดีของศาลจังหวัดสมุทรสาครและศาลชั้นอุทธรณ์มีคำพิพากษาแล้วว่าเป็นความผิดเพียงกรรมเดียว หาใช่ ๓ กรรม ดังที่โจทก์ฟ้อง ถือได้ว่าศาลมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องแล้ว สิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ในคดีนี้ย่อมระงับไป แม้จำเลยให้การรับสารภาพ แต่เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย จำเลยมีสิทธิยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ได้และศาลชั้นอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจหยิบยกขึ้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ในคดีนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๔๘/๒๕๖๒ ข้อความที่จำเลยทำให้ปรากฏทางอินเทอร์เน็ตโดยการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ในคดีนี้รวม ๓ กระทง และคดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๓๙/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดสมุทรสาคร รวม ๓ กระทง แม้จะมีความแตกต่างกันบ้างก็เป็นเพียงในรายละเอียดและวันที่กระทำความผิด กล่าวคือ คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๖ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖ ส่วนคดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๓๙/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดสมุทรสาคร โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๖ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ และวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งการพิจารณาว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดกรรมเดียวหรือหลายกรรมต่างกัน ย่อมต้องพิจารณาถึงเจตนาในการกระทำความผิดเป็นสำคัญว่ามีเจตนาเดียวกันหรือไม่ประกอบกันด้วย ทั้งข้อเท็จจริงที่จำเลยได้พิมพ์หรือทำให้ปรากฏตามสำเนาข้อความแสดงความคิดเห็นบนเว็บไซต์เฟซบุ๊ก ซึ่งข้อความคดีนี้และข้อความตามคำฟ้องในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๓๙/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดสมุทรสาคร ต่อเนื่องกันตลอดมาตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๖ เวลา ๘.๑๗ นาฬิกา ถึงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เวลา ๙.๐๗ นาฬิกา บนเว็บไซต์เฟซบุ๊กในหัวข้อเรื่องทำนองเดียวกัน คือ "ทำไมไอ้ P จึงต้องด่าคนขายพระ ลป.บุญศรี" และข้อความทั้งหมดต่างกล่าวถึงโจทก์ร่วมในเรื่องเดียวกัน กล่าวหาว่าโจทก์ร่วมเป็นคนไม่ดี มีพฤติกรรมเสียหาย หลอกลวงหาผลประโยชน์จากวัดรับซื้อของโจร นอกจากนี้ปรากฏว่า จำเลยได้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) ซึ่งเป็นข้อหาเดียวกันกับคดีนี้และเวลาเกิดเหตุอยู่ในระยะเวลาคาบเกี่ยวต่อเนื่องกัน การกระทำความผิดของจำเลยในคดีนี้และคดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๓๙/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดสมุทรสาคร จึงเป็นกรรมเดียวกัน ดังนั้น เมื่อคดีของศาลจังหวัดสมุทรสาครที่พนักงานอัยการจังหวัดสมุทรสาครเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยในคดีก่อน ศาลจังหวัดสมุทรสาครและศาลอุทธรณ์ภาค ๗ มีคำพิพากษาแล้วว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดเพียงกรรมเดียว หาใช่ ๓ กรรม ดังที่โจทก์ฟ้อง ถือได้ว่าศาลมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องแล้ว สิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ในคดีนี้ย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔) แม้ในชั้นพิจารณาจำเลยให้การรับสารภาพ แต่ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย จำเลยมีสิทธิยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ได้และศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ย่อมมีอำนาจหยิบยกขึ้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ในคดีนี้ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔๕</u>

โจทก์และจำเลยทั้งสองทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทในระหว่างเวลาห้ามโอนและจำเลยทั้งสองยังมิได้ส่งมอบให้โจทก์ครอบครอง โดยตกลงโอนกรรมสิทธิ์กันหลังพ้นเวลาห้ามโอน ถือไม่ได้ว่าจงใจหลีกเลี่ยงข้อกำหนดห้ามโอนหรือมีวัตถุประสงค์ต้องห้ามตามกฎหมาย สัญญาดังกล่าวจึงไม่เป็นโมฆะและสามารถบังคับได้ เมื่อจำเลยทั้งสองผิดสัญญาจึงต้องคืนเงินมัดจำค่าแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๖๑/๒๕๖๒ การที่โจทก์และจำเลยทั้งสองทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทในระหว่างระยะเวลาห้ามโอนและจำเลยทั้งสองยังมิได้มีการส่งมอบที่ดินพิพาทให้โจทก์ครอบครอง โดยมีข้อตกลง

โอนกรรมสิทธิ์กันหลังพ้นกำหนดระยะเวลาห้ามโอน ถือไม่ได้ว่าเป็นการจงใจหลีกเลี่ยงข้อกำหนดห้ามโอนตามกฎหมายหรือมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งตาม พ.ร.บ.จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ มาตรา ๑๒ สัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาท จึงไม่ตกเป็นโมฆะและสามารถใช้บังคับได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ เมื่อจำเลยทั้งสองเป็นฝ่ายผิดสัญญาจึงต้องคืนเงินมัดจำค่าที่ดินที่รับไปจากโจทก์ให้แก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔๖</u>

ตามหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลแนบท้ายคำร้องขอถอนฟ้องของโจทก์ระบุว่า จำเลยที่ ๑ และ ธ. เป็นกรรมการโจทก์ เมื่อจำเลยที่ ๑ และ ธ. ลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของโจทก์ในคำร้องดังกล่าว ย่อมผูกพันโจทก์และถือว่าโจทก์ได้ขอถอนฟ้องแล้ว การถอนฟ้องดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือผลเสียต่อโจทก์ย่อมตกแก่จำเลยที่ ๑ ในฐานะกรรมการด้วย จะถือว่าผลประโยชน์ทางได้ทางเสียของโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ในการฟ้องเป็นปฏิปักษ์ต่อกันไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๙๗/๒๕๖๒ ตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครเอกสารแนบท้ายคำร้องขอถอนฟ้องของโจทก์ว่า จำเลยที่ ๑ และ ธ. เป็นกรรมการของโจทก์ ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ ๑ และ ธ. ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของโจทก์ในคำร้องขอถอนฟ้องย่อมมีผลผูกพันโจทก์และถือว่าโจทก์โดยจำเลยที่ ๑ และ ธ. กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์ได้ขอถอนฟ้องของโจทก์แทนโจทก์และมีผลผูกพันโจทก์แล้ว การถอนฟ้องคดีนี้จะเป็นผลดีหรือผลเสียต่อโจทก์ ผลดีหรือผลเสียนั้นย่อมตกแก่จำเลยที่ ๑ ในฐานะที่เป็นกรรมการของโจทก์ด้วยในลักษณะอย่างเดียวกันจะถือว่าผลประโยชน์ทางได้ทางเสียของโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ในการฟ้องคดีนี้เป็นปฏิปักษ์ต่อกันดังที่บัญญัติใน ป.พ.พ. มาตรา ๗๔ ไม่ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔๗</u>

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ไปยังบริษัท อ. ซึ่งจำเลยที่ ๒ ทำงานตั้งแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ ตามขั้นตอนครบถ้วน ๑๐ ปี นับแต่วันมีคำพิพากษา ซึ่งโจทก์เดิมได้ขอศาลออกหมายบังคับคดีตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ และศาลได้ออกหมายบังคับคดีไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีตั้งแต่วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ เมื่อผู้ร้องได้รับอนุญาตให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้แทนโจทก์ ผู้ร้องก็ได้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอให้ แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ดำเนินการให้ อ้างว่าทรัพย์จำนองที่ยึดไว้ยังไม่มีการขาย โจทก์จึงไม่อาจบังคับเอาแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องอื่นของจำเลยได้ มีคำสั่งยกคำร้อง แต่ต่อมาผู้ร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและขอให้ขยายเวลาการบังคับคดีออกไปอีก ๖๐ วัน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ตามคำร้องของผู้ร้อง ย่อมเท่ากับศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งเจ้าพนักงานบังคับคดี และดำเนินการอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ตามคำร้องของผู้ร้อง ซึ่งผู้ร้องได้

ยื่นคำร้องขอให้บังคับคดีภายในเวลาการบังคับคดี และชอบที่ศาลชั้นต้นจะแจ้งคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องอนุญาตให้ขยายเวลาการบังคับคดีอีก แม้ต่อมาผู้ร้องจะยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอแยกสำนวนไปอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ล่วงเลย ๖๐ วันตามที่ศาลชั้นต้นอนุญาต แต่ถือว่าผู้ร้องประสงค์ที่จะขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ภายในกำหนดเวลาบังคับคดี ชอบที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะอายัดเงินเดือนให้ตามคำร้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๗๑/๒๕๖๒ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ไปยังบริษัท อ. ซึ่งจำเลยที่ ๒ ทำงานอยู่ตั้งแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ อันเป็นการดำเนินวิธีการบังคับคดีตามขั้นตอนครบถ้วนภายในกำหนด ๑๐ ปี นับแต่วันมีคำพิพากษาวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๙ แล้ว กล่าวคือ โจทก์เดิมได้ขอศาลออกหมายบังคับคดีตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ และศาลได้ออกหมายบังคับคดีไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีตั้งแต่วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ หลังจากนั้นเมื่อผู้ร้องได้รับอนุญาตให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้แทนโจทก์ ผู้ร้องก็ได้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอให้อายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าว แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีกลับไม่ดำเนินการให้ อ้างว่าทรัพย์จำนองที่ยึดไว้ยังไม่มีการขายทอดตลาด โจทก์จึงไม่อาจบังคับเอาแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องอื่นของจำเลยได้ และมีคำสั่งยกคำร้อง แต่ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าวและหากระยะเวลาการบังคับคดีสิ้นสุดลง ก็ขอให้ขยายระยะเวลาการบังคับคดีออกไปอีก ๖๐ วัน ซึ่งศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ตามคำร้องของผู้ร้องที่ยื่นต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีฉบับลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ ย่อมเท่ากับศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งเจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าวแล้ว และให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ตามคำร้องของผู้ร้องฉบับลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ ซึ่งผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอให้บังคับคดีภายในระยะเวลาการบังคับคดี และชอบที่ศาลชั้นต้นจะแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดยไม่จำต้องอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการบังคับคดีให้แก่ผู้ร้องอีก เพราะขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้บังคับคดีอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ อยู่ภายในกำหนดระยะเวลาการบังคับคดี แม้ต่อมาวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ ผู้ร้องจะยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอแยกสำนวนไปดำเนินการอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ เมื่อล่วงเลยระยะเวลา ๖๐ วันตามที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายระยะเวลาบังคับคดีก็ตาม แต่ก็ถือได้ว่าผู้ร้องประสงค์ที่จะขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ตามคำร้องขอที่ได้ยื่นไว้ต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ ซึ่งยังอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาบังคับคดี ชอบที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะดำเนินการอายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ให้ตามคำร้องขอของผู้ร้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔๘</u>

จำเลยลงลายมือชื่อสั่งจ่าย เช็คพิพาททั้งสามฉบับ มีชื่อโจทก์หรือผู้ถือเป็นผู้รับเงิน จึงต้องรับผิดตามเนื้อความในเช็ค โจทก์ผู้มีเช็คดังกล่าวไว้ในครอบครองจึงเป็นผู้ทรงเช็ค จำเลยอ้างว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คโดยชอบ

ย่อมมีภาระการพิสูจน์ แต่เมื่อจำเลยออกเช็คพิพาทมอบให้ ว. โดยตกลงว่าจะไม่นำไปเรียกเก็บเงินโจทก์ทราบและเช็คไปจากตู้นิรภัยของ ว. แล้ว ลงวันที่และเรียกเก็บเงินจากธนาคารโดยจำเลยไม่ยินยอมเมื่อธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินเนื่องจากจำเลยมีคำสั่งห้ามการจ่าย โจทก์จึงไม่ใช่ผู้ทรงโดยชอบอันจะมีสิทธิเรียกให้จำเลยชำระ เงินตามเช็ค

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๗/๒๕๖๒ เช็คพิพาททั้งสามฉบับจำเลยเป็นผู้ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายมีชื่อโจทก์หรือผู้ถือเป็นผู้รับเงิน ดังนี้ จำเลยต้องรับผิดตามเนื้อความในเช็คพิพาททั้งสามฉบับตาม ป.พ.พ. มาตรา ๙๐๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๑๔ ประกอบมาตรา ๙๘๙ วรรคหนึ่ง โจทก์เป็นผู้มีเช็คพิพาททั้งสามฉบับไว้ในครอบครองจึงเป็นผู้ทรงเช็คพิพาททั้งสามฉบับตามมาตรา ๙๐๔ จำเลยกล่าวอ้างว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คพิพาททั้งสามฉบับโดยชอบย่อมมีภาระการพิสูจน์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๔/๑

จำเลยออกเช็คพิพาททั้งสามฉบับมอบให้ ว. โดยมีข้อตกลงว่าจะไม่มีการนำไปเรียกเก็บเงินโดยโจทก์ทราบและโจทก์เอาเช็คพิพาททั้งสามฉบับไปจากตู้นิรภัยของ ว. แล้ว ลงวันที่และเรียกเก็บเงินจากธนาคารโดยจำเลยไม่ยินยอมและธนาคารก็ปฏิเสธการจ่ายเงินเนื่องจากจำเลยมีคำสั่งห้ามธนาคารจ่ายเงิน โจทก์จึงไม่ใช่ผู้ทรงเช็คพิพาททั้งสามฉบับโดยชอบอันมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระเงินตามเช็ค

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๔๙</u>

สะพานไม้ของโจทก์ที่ ๑ สร้างอยู่บนคลอง ซึ่งเป็นทางน้ำสาธารณประโยชน์ และโจทก์ที่ ๑ ใช้ประโยชน์มาก่อน จึงมีสิทธิใช้ประโยชน์ในสะพานรวมทั้งที่ดินพิพาทดีกว่าจำเลยทั้งสอง การที่จำเลยทั้งสองรื้อสะพานของโจทก์ที่ ๑ สร้างบ้านพักคนงานคร่อมสะพานและทำคานไม้วางสิ่งของ ทำให้โจทก์ที่ ๑ นำเรือมาจอดเทียบสะพานไม่ได้ เป็นการละเมิด โจทก์ที่ ๑ มีสิทธิได้รับค่าเสียหายนับแต่วันที่ทำละเมิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๘๘/๒๕๖๒ สะพานไม้ของโจทก์ที่ ๑ สร้างอยู่บนคลองระบายพระยาพิสูตร์หรือคลองแสมขาว ซึ่งเป็นทางน้ำสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนมีสิทธิใช้ร่วมกัน โดยโจทก์ที่ ๑ เป็นผู้ใช้ประโยชน์ในสะพานมาก่อน โจทก์ที่ ๑ จึงมีสิทธิใช้ประโยชน์ในสะพานรวมทั้งที่ดินพิพาทดีกว่าจำเลยทั้งสอง การที่จำเลยทั้งสองรื้อถอนสะพานไม้ของโจทก์ที่ ๑ เหลือแต่เสาบางส่วน สร้างบ้านพักคนงานคร่อมบนสะพานและทำคานไม้สำหรับวางสิ่งของ เป็นเหตุให้โจทก์ที่ ๑ ไม่สามารถนำเรือมาจอดเทียบสะพานได้ จึงเป็นการทำละเมิดต่อโจทก์ที่ ๑ โจทก์ที่ ๑ ย่อมมีสิทธิได้รับค่าเสียหายนับแต่วันที่จำเลยทั้งสองกระทำละเมิดต่อโจทก์ที่ ๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕๐</u>

การที่จำเลยปลอมคำร้องขอออกหนังสือเดินทาง จากนั้นได้นำไปใช้แสดงเป็นพยานหลักฐานในการขอออกหนังสือเดินทางของจำเลยต่อเจ้าหน้าที่สถานกงสุลใหญ่ในต่างประเทศ โดยใช้สำเนาสูติบัตรและสำเนาหนังสือเดินทางของ ร. ที่จำเลยทำปลอมขึ้นไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่สถานกงสุลใหญ่ เพื่อประกอบคำร้องขอออกหนังสือเดินทางพร้อมทั้งลงลายมือชื่อปลอมของ ร. ในคำร้องดังกล่าว เป็นการแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จเพื่อให้เจ้าหน้าที่สถานกงสกุลใหญ่หลงเชื่อ ออกหนังสือเดินทาง ซึ่งเป็นเอกสารปลอมเข้าฐานข้อมูลการจัดทำหนังสือเดินทาง และสแกนลายมือชื่อปลอมในช่องผู้ถือหนังสือเดินทาง เพื่อประมวลผลออกมาเป็นรูปเล่ม ถือเป็นการปลอมเอกสารราชการโดยใช้เจ้าพนักงานเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด เมื่อการกระทำของจำเลยใกล้ชิดต่อความผิดสำเร็จเข้าขั้นลงมือกระทำความผิดแล้ว แต่ไม่บรรลุผลเนื่องจากถูกตรวจพบจึงไม่ออกหนังสือเดินทางให้จำเลย จำเลยจึงมีความผิดฐานพยายามปลอมเอกสารราชการ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๔๐/๒๕๖๒ การที่จำเลยปลอมคำร้องขอออกหนังสือเดินทาง เลขที่ Y ๖๘๔๖๑๙ เพื่อขอออกหนังสือเดินทางหลังจากนั้นได้นำคำร้องดังกล่าวไปใช้แสดงเป็นพยานหลักฐานในการขอออกหนังสือเดินทางของจำเลยต่อเจ้าหน้าที่สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเจดดาห์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เพื่อให้ดำเนินการออกหนังสือเดินทางดังกล่าวให้แก่จำเลย โดยจำเลยใช้สำเนาสูติบัตรและสำเนาหนังสือเดินทางของ ร. ที่จำเลยทำปลอมขึ้นไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่สถานกงสุลใหญ่ เพื่อประกอบคำร้องขอออกหนังสือเดินทางพร้อมทั้งลงลายมือชื่อปลอมของ ร. ในคำร้องดังกล่าว เป็นการแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จเพื่อให้เจ้าหน้าที่สถานกงสกุลใหญ่หลงเชื่อ นำข้อมูลดังกล่าวตามคำร้องขอออกหนังสือเดินทาง ซึ่งเป็นเอกสารปลอมเข้าฐานข้อมูลการจัดทำหนังสือเดินทางของสถานกงสุลใหญ่ และสแกนลายมือชื่อปลอมที่จำเลยลงไว้ในคำร้องขอออกหนังสือเดินทางในช่องผู้ถือหนังสือเดินทาง เพื่อประมวลผลออกมาเป็นรูปเล่มหนังสือเดินทางเลขที่ Y ๖๘๔๖๑๙ ถือเป็นการปลอมเอกสารราชการโดยใช้เจ้าพนักงานเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด เมื่อการกระทำของจำเลยเป็นขั้นตอนสุดท้ายของผู้ขอออกหนังสือเดินทาง อันถือว่าเป็นการกระทำที่ใกล้ชิดต่อความผิดสำเร็จเข้าขั้นลงมือกระทำความผิดแล้ว แต่การกระทำไม่บรรลุผลเนื่องจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วพบว่าจำเลยเคยยื่นคำร้องขอออกหนังสือเดินทางในชื่อของจำเลย กรมการกงสุลจึงไม่ออกหนังสือเดินทางตามคำร้องขอออกหนังสือเดินทางปลอมเลขที่ Y ๖๘๔๖๑๙ ให้จำเลย จำเลยจึงมีความผิดฐานพยายามปลอมเอกสารราชการ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕๑</u>

โจทก์ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินมรดกของ น. ออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งกันโดยไม่ขอแบ่งทรัพย์มรดกของ น. จากจำเลยทั้งห้าก่อน ไม่เป็นไปตามลำดับในคำพิพากษา ต่อมาศาลฎีกาพิพากษายืนให้เพิกถอนการยึดอันเป็นความผิดของโจทก์เอง โจทก์ซึ่งเป็นผู้ขอบังคับคดี จึงต้องเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมยึดทรัพย์สินซึ่งไม่ใช่ตัวเงินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่ายในอัตราร้อยละ ๓.๕ ของราคาทรัพย์สินที่ยึด คำสั่งของศาลชั้นต้น

และคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ที่ให้โจทก์ชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวจึงชอบแล้วแต่คำว่า ราคาทรัพย์สินที่ยึด หมายถึงราคาทรัพย์สินที่ยึดซึ่งไม่เกินจำนวนหนี้ที่จะต้องรับผิดในการบังคับคดี ประกอบกับไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งคดีว่าโจทก์นำยึดที่ดินมรดกเกินกว่าที่จำเป็นแก่การบังคับคดีตามสิทธิที่โจทก์ได้รับดังกล่าว ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้โจทก์ชำระค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ ๓.๕ ของราคาทรัพย์สินที่ยึดทั้งหมดนั้น จึงไม่ถูกต้อง และไม่เป็นธรรมแก่โจทก์ ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ ๓.๕ ของราคาทรัพย์สินที่ยึด แต่ไม่เกินจำนวนส่วนแบ่งที่โจทก์มีสิทธิได้รับในทรัพย์สินที่ยึด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๔๖/๒๕๖๒ การกระทำของโจทก์ที่ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินมรดกของ น. เพื่อนำออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งกันโดยมิได้มีการขอแบ่งทรัพย์มรดกของ น. จากจำเลยทั้งห้าก่อน ซึ่งไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่ระบุไว้ในคำพิพากษา ต่อมาศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายืนตามศาลอุทธรณ์ให้เพิกถอนการยึดอันเป็นความผิดของโจทก์เอง ดังนั้น โจทก์ซึ่งเป็นผู้ขอบังคับคดี จึงต้องเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมยึดทรัพย์สินซึ่งไม่ใช่ตัวเงินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่ายในอัตราร้อยละ ๓.๕ ของราคาทรัพย์สินที่ยึดตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๙ วรรคหนึ่ง, ๑๕๓ วรรคสอง, ๑๕๓/๑ และตาราง ๕ ข้อ ๓ ท้าย ป.วิ.พ. (เดิม) บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้ระบุว่าผู้ที่นำยึดจะต้องเป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อกันแต่อย่างใด ประกอบกับเมื่อโจทก์เป็นฝ่ายชนะคดีย่อมเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลได้ หากจำเลยทั้งห้าเป็นฝ่ายแพ้คดี (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน เพียงแต่คดีนี้ศาลได้กำหนดในคำพิพากษาไว้แล้วถึงวิธีการแบ่งทรัพย์มรดกระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งห้าโดยให้ตกลงแบ่งทรัพย์มรดกกันก่อน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าโจทก์กับจำเลยทั้งห้ายังมิได้แบ่งทรัพย์มรดกกัน แต่โจทก์กลับขอให้บังคับคดียึดที่ดินมรดกออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งกันข้ามขั้นตอนตามที่ระบุไว้ในคำพิพากษา การที่โจทก์ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินมรดก จึงเกิดจากการกระทำของโจทก์เอง เมื่อศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนการยึด โจทก์จึงต้องมีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีกรณียึดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย คำสั่งของศาลชั้นต้นและคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ที่ให้โจทก์ชำระค่าธรรมเนียมยึดแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่ายจึงชอบแล้ว

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลฎีกาแล้วว่า โจทก์นำยึดที่ดินมรดกโดยยังมิได้ตกลงแบ่งกันในระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งห้าอันเป็นการบังคับคดีไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนตามคำพิพากษาจนศาลฎีกาพิพากษาให้เพิกถอนการยึดที่ดิน ซึ่งโจทก์มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมกรณียึดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย อย่างไรก็ตาม การคิดค่าธรรมเนียมของเจ้าพนักงานบังคับคดีตามตาราง ๕ ข้อ ๓ ท้าย ป.วิ.พ. (เดิม) ระบุว่า เมื่อยึดทรัพย์สินซึ่งไม่ใช่ตัวเงินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่ายให้เสียค่าธรรมเนียมร้อยละ ๓ ครึ่งของราคาทรัพย์สินที่ยึดนั้น เหตุผลที่บัญญัติเช่นนี้เพราะโดยปกติผลของการไปยึดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาจะได้มูลค่าทรัพย์สินน้อยกว่าจำนวนหนี้ที่จะต้องรับผิดในการบังคับคดี กฎหมายจึงบัญญัติให้คิดค่าธรรมเนียมตามราคาทรัพย์สินที่ยึดได้ ซึ่งจะเสียค่าธรรมเนียมน้อยกว่าจำนวนหนี้ที่จะต้องรับผิดในการบังคับคดี แต่กฎหมายมิได้คำนึงถึงกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว หากได้มูลค่าทรัพย์สินเกินกว่า

จำนวนหนี้ที่จะต้องรับผิดในการบังคับคดีจะให้ปฏิบัติในเรื่องการเสียค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นประการใดและคงไม่ประสงค์จะให้เสียค่าธรรมเนียมมากกว่าจำนวนหนี้ที่จะต้องรับผิดในการบังคับคดี มิฉะนั้นจะเป็นการเสียค่าธรรมเนียมเกินกว่าที่พิพาทกันในคดีซึ่งย่อมไม่ถูกต้อง ฉะนั้น กรณีที่ยึดทรัพย์สินซึ่งไม่ใช่ตัวเงินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย การเสียค่าธรรมเนียมร้อยละ ๓ ครึ่งของราคาทรัพย์สินที่ยึดนั้น คำว่า ราคาทรัพย์สินที่ยึดตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงหมายถึงราคาทรัพย์สินที่ยึดซึ่งไม่เกินจำนวนหนี้ที่จะต้องรับผิดในการบังคับคดี ประกอบกับไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งคดีว่าโจทก์นำยึดที่ดินมรดกเกินกว่าที่จำเป็นแก่การบังคับคดีตามสิทธิที่โจทก์ได้รับดังกล่าว ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้โจทก์ชำระค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ ๓.๕ ของราคาทรัพย์สินที่ยึดทั้งหมดนั้น จึงไม่ถูกต้อง และไม่เป็นธรรมแก่โจทก์ ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ ๓.๕ ของราคาทรัพย์สินที่ยึด แต่ไม่เกินจำนวนส่วนแบ่งที่โจทก์มีสิทธิได้รับในทรัพย์สินที่ยึด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕๒</u>

ความผิดฐานพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลชั้นต้นปรับ ๑,๐๐๐ บาท จึงต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จำเลยอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิด ขอให้ยกฟ้อง เป็นปัญหาข้อเท็จจริงความผิดดังกล่าวจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ที่ศาลชั้นอุทธรณ์ วินิจฉัยให้จึงไม่ชอบและเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยเองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๕๒/๒๕๖๒ ความผิดฐานพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุอันสมควรตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๑ ศาลชั้นต้นปรับ ๑,๐๐๐ บาท ความผิดฐานนี้จึงต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ทวิ (๔) การที่จำเลยอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิด ขอให้ยกฟ้อง จึงเป็นการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงในข้อหาดังกล่าวซึ่งต้องห้ามตามบทกฎหมายข้างต้น ความผิดดังกล่าวจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ดังนั้นการที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ วินิจฉัยความผิดในข้อหาดังกล่าวจึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยเองได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕๓</u>

จำเลยที่ ๒ และที่ ๔ ร่วมยิงปืนใส่กลุ่มจำเลยที่ ๑ อันเป็นการชุลมุนต่อสู้กันตั้งแต่สามคนทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ แม้โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยที่ ๒ ใช้ขวดเบียร์ขว้างใส่กลุ่มจำเลยที่ ๑ กับพวก แต่ทางพิจารณาได้ความว่าใช้อาวุธปืนยิง ข้อแตกต่างดังกล่าวเป็นเพียงรายละเอียดเกี่ยวกับอาวุธ เมื่อจำเลยที่ ๒ ให้การปฏิเสธ แต่รับว่าอยู่ในที่เกิดเหตุแสดงว่าไม่หลงข้อต่อสู้ ศาลจึงลงโทษจำเลยที่ ๒ ได้ จำเลยที่ ๒ และที่ ๔ จึงมีความผิดฐานเข้าร่วมชุลมุนต่อสู้ตั้งแต่สามคนขึ้นไปจนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับอันตรายสาหัส

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๒๑/๒๕๖๒ ข้อเท็จจริงฟังได้ตามที่ ศ. เบิกความว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๔ ร่วมยิงปืนใส่กลุ่มจำเลยที่ ๑ อันเป็นการชุลมุนต่อสู้กันตั้งแต่สามคนทำให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจริง แม้โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยที่ ๒ ใช้ขวดเบียร์ขว้างใส่กลุ่มจำเลยที่ ๑ กับพวก แต่ทางพิจารณาได้ความว่าใช้อาวุธปืนยิง ซึ่งข้อที่แตกต่างเป็นเพียงรายละเอียดเกี่ยวกับอาวุธไม่ใช่ข้อสำคัญและจำเลยที่ ๒ ให้การปฏิเสธแต่รับว่าอยู่ในที่เกิดเหตุแสดงว่าไม่หลงข้อต่อสู้ ศาลจึงลงโทษจำเลยที่ ๒ ตามที่พิจารณาได้ความมาได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสาม จำเลยที่ ๒ และที่ ๔ จึงมีความผิดฐานเข้าร่วมชุลมุนต่อสู้ตั้งแต่สามคนขึ้นไปจนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับอันตรายสาหัส

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕๔</u>

ศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยว่า โจทก์ทั้งสามฟ้องเรียกทรัพย์มรดกของ ข. พ้นกำหนด ๑๐ ปี นับแต่เจ้ามรดกตาย จึงขาดอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ แต่จำเลยทั้งสามให้การต่อสู้เรื่องอายุความว่า โจทก์ทั้งสามฟ้องเรียกทรัพย์มรดกเกินกว่า ๑ ปี นับแต่ ข. ถึงแก่ความตาย และ ๕ ปี นับแต่การจัดการมรดกสิ้นสุดลงตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ วรรคหนึ่ง และ ๑๗๓๓ วรรคสอง ตามลำดับ ดังนั้น ที่ศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยว่าคดีโจทก์ทั้งสามขาดอายุความเนื่องจากฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนด ๑๐ ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสี่ จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น ถือว่าเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ แม้โจทก์ทั้งสามไม่ฎีกา แต่ปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยนอกประเด็นเป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๒ - ๘๙๓/๒๕๖๒ คดีนี้ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ วินิจฉัยว่า โจทก์ทั้งสามฟ้องเรียกทรัพย์มรดกของ ข. พ้นกำหนด ๑๐ ปี นับแต่เจ้ามรดกตาย จึงขาดอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ แต่ข้อนี้จำเลยทั้งสามให้การว่า โจทก์ทั้งสามฟ้องเรียกทรัพย์มรดกเกินกว่า ๑ ปี นับแต่ ข. ถึงแก่ความตาย คดีโจทก์ทั้งสามขาดอายุความ เป็นการให้การต่อสู้เรื่องอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ วรรคหนึ่ง กับให้การว่า โจทก์ทั้งสามฟ้องคดีเกินกว่า ๕ ปี นับแต่การจัดการมรดกสิ้นสุดลง คดีโจทก์ทั้งสามขาดอายุความ เป็นการอ้างอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๓๓ วรรคสอง ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ วินิจฉัยว่าคดีโจทก์ทั้งสามขาดอายุความเนื่องจากฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนด ๑๐ ปี อันเป็นอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสี่ จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ถือว่าเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๑ แม้โจทก์ทั้งสามไม่ฎีกาในข้อนี้ แต่ปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยนอกประเด็นเป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕๕</u>

ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ผู้เสียหายทั้งสองเข้าร่วมเป็นโจทก์เฉพาะความผิดฐานร่วมกันปล้นทรัพย์ ส่วนความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๑ และพ.ร.บ.อาวุธปืนฯ รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย จึงไม่อนุญาต เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๔ โจทก์ไม่อุทธรณ์ ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๑ และพ.ร.บ. อาวุธปืนฯ จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ร่วมทั้งสองไม่มีสิทธิอุทธรณ์ในความผิดดังกล่าว ศาลชั้นอุทธรณ์ จึงไม่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมทั้งสองในความผิดดังกล่าว เมื่อรับวินิจฉัยแล้วพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๔ จึงไม่ชอบ และเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๖/๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายทั้งสองเข้าร่วมเป็นโจทก์เฉพาะความผิดฐานร่วมกันปล้นทรัพย์เท่านั้น ส่วนความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๑ และความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย จึงไม่อนุญาต เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๔ โจทก์ไม่อุทธรณ์ ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๑ และความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ร่วมทั้งสองไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นในความผิดดังกล่าว ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ จึงไม่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมทั้งสองในความผิดดังกล่าวได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมทั้งสองในความผิดดังกล่าว แล้วพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๔ จึงเป็นการไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕๖</u>

จำเลยใช้คนประจำเรือโดยไม่มีหนังสือคนประจำเรือ และเป็นคนประจำเรือที่ไม่มีสัญชาติไทย โดยไม่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร และไม่ได้รับใบอนุญาตให้ทำงาน ความผิดของจำเลยดังกล่าวจึงสำเร็จเมื่อใช้บุคคลต่างด้าวเข้าประจำเรือ โดยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายตั้งแต่ก่อนนำเรือประมงออกจากท่าเรือ ไม่ทำให้เรือประมงของกลางเป็นทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง หรือได้มาโดยกระทำความผิด จึงไม่อาจริบได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๘/๒๕๖๒ จำเลยใช้คนประจำเรือโดยไม่มีหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย และเป็นคนประจำเรือที่ไม่มีสัญชาติไทย โดยไม่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และไม่ได้รับใบอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว อันเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.ก.การประมง พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง ความผิดของจำเลยดังกล่าวจึงเป็นความผิดสำเร็จเมื่อจำเลยใช้บุคคลต่างด้าวดังกล่าวเข้าประจำเรือ โดยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดตั้งแต่ก่อนนำเรือประมงออกจากท่าเรือเพื่อไปทำการประมงไม่ทำให้เรือประมงของกลางเป็น

ทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง หรือได้มาโดยกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๙ จึงไม่อาจริบเรือประมงของกลาง ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕๗</u>

คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถกรณีเสพยาเสพติดขณะขับรถ เป็นคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อยู่ในอำนาจของศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาคจึงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาเกี่ยวกับคำสั่งดังกล่าว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค พิพากษาให้ยกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตของจำเลยนั้น จึงไม่ชอบ และถือเป็นปัญหาที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค ที่โจทก์ฎีกาขอให้พักใช้ใบอนุญาตจึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๖/๒๕๖๒ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๕๗/๑ วรรคสอง ประกอบ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๙๑ เป็นคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอุทธรณ์ซึ่งมิใช่ศาลอุทธรณ์ภาคตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๕ และมาตรา ๑๔ ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ จึงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาเกี่ยวกับคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้พักใช้ใบอนุญาตขับรถยนต์ของจำเลย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษาให้ยกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถยนต์ของจำเลย จึงเป็นการไม่ชอบ และถือว่าปัญหาดังกล่าวไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ที่โจทก์ฎีกาขอให้พักใช้ใบอนุญาตขับรถยนต์ของจำเลยจึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง, ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕๘</u>

ความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานทำเอกสารอันเป็นเท็จนั้น ผู้กระทำไม่ต้องมีมูลเหตุชักจูงใจหรือเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือต้องกระทำโดยทุจริต ทั้งไม่ต้องพิจารณาถึงผลการกระทำว่าเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นหรือไม่ หากผู้กระทำเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร รับรองว่ามีการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตน หรือรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงว่ามีข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้น แต่เป็นความเท็จ เมื่อได้ความว่า ในวันยื่นซองสอบราคานั้นมี ร. คนเดียวนำซองมายื่น ๓ ซอง ซึ่งเป็นของนิติบุคคลสามราย โดยในเอกสารกลับมีผู้มีอำนาจกระทำการแทนแทนนิติบุคคลลงลายมือชื่อว่าเป็นผู้ยื่นเอกสาร โดยในช่องด้านบนของเอกสารจำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อรับรองโดยมีข้อความเป็นสาระสำคัญในตอนท้ายว่าผู้แทนนิติบุคคลนั้นเป็นผู้มายื่นซองด้วยตัวเอง อันเป็นความเท็จ เมื่อจำเลยที่ ๒ รับรองเป็นหลักฐานว่า ม. และ อ. นำซองมายื่นต่อหน้าตน

และใบรับซองสอบราคาเป็นเอกสารที่มุ่งพิสูจน์ความจริงว่า เจ้าของซองนำซองมายื่นจริงซึ่งเป็นความเท็จ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานทำเอกสารอันเป็นเท็จ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๒/๒๕๖๒ การกระทำที่จะเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานทำเอกสารอันเป็นเท็จ ตาม ป.อ. มาตรา ๑๖๒ นั้น ผู้กระทำหาต้องมีมูลเหตุชักจูงใจหรือเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือต้องกระทำโดยทุจริตไม่ และไม่จำต้องพิจารณาถึงผลการกระทำว่าเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นหรือไม่ หากผู้กระทำเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร รับรองว่ามีการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตน หรือรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงว่ามีข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้น แต่เป็นความเท็จ คดีเมื่อได้ความจากคำเบิกความของ พ. เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุซึ่งมีโต๊ะทำงานอยู่ติดกับจำเลยที่ ๒ ว่า ในวันยื่นซองสอบราคานั้นมี ร. คนเดียวนำซองมายื่น ๓ ซอง ซึ่งเป็นซองของบริษัท ป. จำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ร. และห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. โดยในเอกสารกลับมีลายมือชื่อของ ม. และ อ. หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างลงลายมือชื่อว่าเป็นผู้ยื่นเอกสาร โดยในช่องด้านบนของเอกสารจำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อรับรองโดยมีข้อความเป็นสาระสำคัญในตอนท้ายว่า ม. และ อ. หุ้นส่วนผู้จัดการของทั้งสองห้างเป็นผู้มายื่นซองด้วยตัวเอง อันเป็นความเท็จ เมื่อจำเลยที่ ๒ รับรองเป็นหลักฐานว่า ม. และ อ. นำซองมายื่นต่อหน้าตน และใบรับซองสอบราคาเป็นเอกสารที่มุ่งพิสูจน์ความจริงว่า เจ้าของซองนำซองมายื่นจริงซึ่งเป็นความเท็จ เพราะบุคคลทั้งสองไม่ได้นำซองมายื่นด้วยตนเอง การกระทำของจำเลยที่ ๒ จึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานทำเอกสารอันเป็นเท็จตาม ป.อ. มาตรา ๑๖๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๕๙</u>

อุทธรณ์ของโจทก์ไม่เข้าข้อยกเว้นตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๓๘ วรรคสอง ที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาตามยอมของศาลชั้นต้นได้ การที่ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์และศาลชั้นอุทธรณ์รับวินิจฉัยจึงไม่ชอบ ถือเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาโดยชอบในศาลชั้นอุทธรณ์โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิฎีกา จึงให้ยกอุทธรณ์ของโจทก์ ยกคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์และยกฎีกาของโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๗๐/๒๕๖๒ เมื่อข้ออ้างตามอุทธรณ์ของโจทก์ไม่เข้าข้อยกเว้นตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๓๘ วรรคสอง ที่โจทก์จะใช้สิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาตามยอมของศาลชั้นต้นได้ การที่ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ของโจทก์และศาลอุทธรณ์ภาค ๔ รับวินิจฉัยให้จึงเป็นการไม่ชอบ ถือว่าเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค ๔ โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิฎีกาต่อมาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง (เดิม) ศาลฎีกาจึงพิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ และยกฎีกาของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖๐</u>

คำฟ้องต้องแสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาของโจทก์และคำขอบังคับทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้น คำฟ้องจึงต้องได้ความว่ามีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลตามกฎหมายแพ่งพร้อมข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาและคำขอบังคับ หากจำเลยเห็นว่าคำฟ้องบกพร่องอย่างไร ต้องต่อสู้เป็นประเด็นไว้ว่าคำฟ้องเคลือบคลุม ที่จำเลยฎีกาว่า โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยขอกู้ยืมเงินจากใครและจะต้องชำระหนี้ให้แก่บุคคลใด โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเป็นฎีกาว่าคำฟ้องคำฟ้องเคลือบคลุม ซึ่งมิใช่ปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยที่ศาลจะยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง เมื่อจำเลยมิได้ต่อสู้ไว้ในคำให้การ จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัยว่าฟ้องโจทก์เคลือบคลุมหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๑/๒๕๖๒ คำฟ้องต้องแสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาของโจทก์และคำขอบังคับทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้น ตามที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง การบรรยายฟ้องจึงต้องให้ได้ความว่ามีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่งพร้อมข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาและคำขอบังคับ หากจำเลยซึ่งเป็นฝ่ายยื่นคำให้การต่อสู้คดีเห็นว่าคำฟ้องบกพร่องอย่างไร จะต้องให้การต่อสู้เป็นประเด็นไว้ว่าคำฟ้องนั้นเคลือบคลุม ที่จำเลยฎีกาว่า โจทก์มิได้บรรยายฟ้องให้ปรากฏว่าจำเลยขอกู้ยืมเงินจากใครและจะต้องชำระหนี้ให้แก่บุคคลใด โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้นจึงเป็นฎีกาว่าคำฟ้องของโจทก์เป็นคำฟ้องเคลือบคลุมนั่นเอง ปัญหาว่าคำฟ้องเคลือบคลุมหรือไม่ หาใช่ปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่ศาลจะยกขึ้นวินิจฉัยได้เองไม่ จำเลยจะต้องยกขึ้นต่อสู้โดยชัดเจนเป็นประเด็นไว้ในคำให้การ เมื่อจำเลยไม่ได้ให้การต่อสู้ว่าฟ้องโจทก์เคลือบคลุมอย่างใด จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่าฟ้องโจทก์เคลือบคลุมหรือไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖๑</u>

จำเลยทั้งสองให้การว่าไม่เคยว่าจ้างโจทก์ก่อสร้างปรับปรุงถนนและภูมิทัศน์โจทก์ไม่ใช่ผู้ก่อสร้าง เอกสารราคาค่าก่อสร้างเป็นการกะประมาณไม่ใช่ราคาวัสดุและค่าแรงงานที่โจทก์จ่ายไปจริง โจทก์ไม่ได้เป็นผู้รับเหมาช่วงหรือลูกจ้าง หรือคู่สัญญากับจำเลยทั้งสอง จำเลยทั้งสองเป็นผู้ก่อสร้างโดยค่าใช้จ่ายของจำเลยทั้งสองเอง เห็นได้ว่าจำเลยทั้งสองอ้างเหตุปฏิเสธว่าโจทก์ไม่ได้เป็นผู้รับเหมาช่วงหรือคู่สัญญา มิได้อ้างว่าโจทก์ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ การที่จำเลยทั้งสองนำสืบว่า โจทก์ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จจึงเป็นการนำสืบนอกคำให้การ ฎีกาของจำเลยทั้งสองที่ว่า จำเลยทั้งสองไม่ต้องชำระค่าจ้างเนื่องจากเหตุดังกล่าว จึงเป็นฎีกาในข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้ฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๒/๒๕๖๒ จำเลยทั้งสองให้การว่า จำเลยทั้งสองไม่เคยว่าจ้างโจทก์ก่อสร้างปรับปรุงถนนและภูมิทัศน์ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา โจทก์ไม่ใช่ผู้ก่อสร้าง เอกสารราคาค่าก่อสร้างเป็นการกะ

ประมาณราคา ไม่ใช่ราคาวัสดุและค่าแรงงานที่โจทก์ได้จ่ายไปจริง โจทก์ไม่ได้เป็นผู้รับเหมาช่วงหรือลูกจ้าง หรือคู่สัญญากับจำเลยทั้งสอง จำเลยทั้งสองเป็นผู้ก่อสร้างโดยค่าใช้จ่ายของจำเลยทั้งสองเองทั้งสิ้น ซึ่งเห็นได้ว่าจำเลยทั้งสองให้การอ้างเหตุแห่งการปฏิเสธว่า จำเลยทั้งสองไม่ต้องใช้ค่าเสียหายหรือค่าจ้างแก่โจทก์เพราะโจทก์ไม่ได้เป็นผู้รับเหมาช่วงหรือคู่สัญญากับจำเลยทั้งสอง มิได้อ้างเหตุแห่งการปฏิเสธว่าโจทก์ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จแต่อย่างใด การที่จำเลยทั้งสองนำสืบว่า โจทก์ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จจึงเป็นการนำสืบนอกคำให้การตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๗ วรรคสอง ฎีกาของจำเลยทั้งสองที่ว่า จำเลยทั้งสองไม่ต้องชำระค่าจ้างเนื่องจากโจทก์ทำงานไม่แล้วเสร็จ จึงถือได้ว่าเป็นฎีกาในข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖๒</u>

โจทก์ที่ ๓ พนักงานของบริษัทจำเลยจดทะเบียนจำนองที่ดินพิพาทกับโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ เป็นผลโดยตรงจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของกรรมการผู้มีอำนาจของจำเลย แม้การจดทะเบียนจำนองดังกล่าวจะนอกเหนือความประสงค์ของจำเลย จำเลยไม่อาจยกความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเองขึ้นต่อสู้โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ บุคคลภายนอกที่กระทำโดยสุจริต จำเลยต้องผูกพันและรับผิดตามสัญญาจำนอง และไม่อาจขอให้เพิกถอนนิติกรรมดังกล่าวจำนองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๖ - ๖๒๗/๒๕๖๒ การที่โจทก์ที่ ๓ พนักงานของบริษัทจำเลยทำนิติกรรมจดทะเบียนจำนองที่ดินพิพาทกับโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ เป็นผลโดยตรงจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของกรรมการผู้มีอำนาจของจำเลย แม้การจดทะเบียนจำนองที่ดินพิพาทจะเป็นการนอกเหนือความประสงค์ของจำเลย จำเลยไม่อาจยกความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเองขึ้นต่อสู้โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกที่กระทำการโดยสุจริต จำเลยจึงต้องผูกพันและรับผิดตามสัญญาจำนองที่โจทก์ที่ ๓ ทำกับโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ และไม่อาจขอให้เพิกถอนนิติกรรมจำนองที่ดินพิพาทได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖๓</u>

จำเลยเป็นไม่มีสัญชาติไทย แต่แจ้งต่อผู้เสียหายให้จดข้อความเท็จในเอกสารราชการว่าจำเลย คือ อ. ซึ่งมีที่อยู่ทะเบียนบ้านกลาง ขอย้ายที่อยู่ไปยังทะเบียนบ้านเลขที่ ๑/๒ ในจังหวัดระนอง จากนั้นจำเลยยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนโดยแจ้งข้อความเท็จว่าเป็น อ. พร้อมยื่นสำเนาทะเบียนบ้านดังกล่าว จนผู้เสียหายหลงเชื่อออกบัตรประจำตัวประชาชนให้จำเลย เป็นการกระทำที่เกี่ยวเนื่องกันโดยมีเจตนาเดียว คือ เพื่อให้ทางราชการออกบัตรประจำตัวประชาชนแก่จำเลย จึงเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ที่ศาลล่างทั้งสอง

ลงโทษจำเลยเป็นความผิดต่างกรรมจึงไม่ชอบ แม้จำเลยมิได้ฎีกาแต่ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและปรับบทลงโทษจำเลยให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๔/๒๕๖๒ การที่จำเลยเป็นบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย แต่แจ้งต่อผู้เสียหายให้จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการว่าจำเลย คือ อ. ซึ่งมีที่อยู่ทะเบียนบ้านกลาง ขอย้ายที่อยู่ไปยังทะเบียนบ้านเลขที่ ๑/๒ หมู่ ๑ ตำบลเชี่ยวเหลียง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง จากนั้นจำเลยยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนโดยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จว่าเป็น อ. พร้อมยื่นสำเนาทะเบียนบ้านดังกล่าว จนผู้เสียหายหลงเชื่อออกบัตรประจำตัวประชาชนให้จำเลย เป็นการกระทำที่เกี่ยวเนื่องกันโดยมีเจตนาเดียว คือ เพื่อให้ทางราชการออกบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่จำเลย การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาลงโทษจำเลยเป็นความผิดต่างกรรมจึงไม่ชอบ แม้จำเลยจะมิได้ฎีกาปัญหาดังกล่าว ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและปรับบทลงโทษจำเลยให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖๔</u>

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยมีเมทแอมเฟตามีน ๒๐ เม็ด หรือหน่วยการใช้น้ำหนัก ๑.๘๑๙ กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ ๐.๑๘๗ กรัม กับอีก ๖ เม็ด น้ำหนัก ๐.๕๔ กรัม น้ำหนักสารบริสุทธิ์ไม่ปรากฏชัด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต มิได้บรรยายว่าจำเลยครอบครองเมทแอมเฟตามีนทั้งสอง จำนวนรวม ๒๖ เม็ด ในคราวเดียวกัน แล้วจำหน่ายครั้งแรกให้ผู้อื่น ๒๐ เม็ด ส่วนที่เหลืออีก ๖ เม็ด จำเลยมีไว้ครอบครองเพื่อจำหน่ายแล้วต่อมาพยายามจำหน่ายให้ผู้อื่น ทั้งศาลชั้นอุทธรณ์ก็วินิจฉัยว่าตามพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมา ไม่ปรากฏว่าจำเลยครอบครองเมทแอมเฟตามีนในคราวเดียวกันทั้ง ๒๖ เม็ด ศาลฎีกาจำต้องถือตามในการวินิจฉัยข้อกฎหมายข้อนี้ จึงต้องรับฟังว่าเมทแอมเฟตามีน ๒๐ เม็ด ที่จำเลยมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายไปเป็นจำนวนเดียวกัน และเมทแอมเฟตามีน ๖ เม็ด ที่จำเลยมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและพยายามจำหน่ายไปเป็นจำนวนเดียวกัน ที่โจทก์ฎีกาว่า คำฟ้องของโจทก์ที่บรรยายมาเนื่องจากเมทแอมเฟตามีน ๖ เม็ด ที่เหลือ ผู้ตรวจพิสูจน์มิได้คำนวณเป็นน้ำหนักสารบริสุทธิ์ให้ก็ดี จำเลยสามารถพยายามจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ๖ เม็ด ให้แก่ผู้ซื้อได้ในวันเดียวกันกับที่จำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ๒๐ เม็ดแรกนั้น เป็นที่เข้าใจได้ว่าจำเลยมีเมทแอมเฟตามีนอยู่แล้วในคราวเดียวรวม ๒๖ เม็ด ก็ดี และศาลต้องลงโทษจำเลยเป็นสามกรรมว่าจำเลยมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ๒๖ เม็ด จำหน่าย ๒๐ เม็ด และพยายามจำหน่ายอีก ๖ เม็ด นั้น ไม่อาจรับฟังได้ เพราะการครอบครองหรือจำหน่ายอาจเป็นการจัดหามาทีละครั้ง และสามารถกระทำในวันเดียวกันได้อีกหลายๆ ครั้งก็ได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดสองกรรมดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๘/๒๕๖๒ คำฟ้องของโจทก์บรรยายว่า จำเลยมีเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ จำนวน ๒๐ เม็ด หรือหน่วยการใช้น้ำหนัก ๑.๘๑๙ กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ ๐.๑๘๗ กรัม กับอีก ๖ เม็ด น้ำหนัก ๐.๕๔ กรัม น้ำหนักสารบริสุทธิ์ไม่ปรากฏชัด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต มิได้บรรยายว่าจำเลยครอบครองเมทแอมเฟตามีนทั้ง ๒ จำนวนดังกล่าวรวม ๒๖ เม็ด ในคราวเดียวกัน แล้วจำหน่ายครั้งแรกให้แก่ผู้อื่นไป ๒๐ เม็ด ส่วนที่เหลืออีก ๖ เม็ด จำเลยมีไว้ครอบครองเพื่อจำหน่ายแล้วต่อมาพยายามจำหน่ายให้แก่ผู้อื่น ทั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษก็วินิจฉัยข้อเท็จจริงไว้ว่าตามพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมา ไม่ปรากฏว่าจำเลยครอบครองเมทแอมเฟตามีนในคราวเดียวกันทั้ง ๒๖ เม็ด ซึ่งศาลฎีกาจำต้องถือตามในการวินิจฉัยข้อกฎหมายข้อนี้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๒ จึงต้องรับฟังข้อเท็จจริงว่าเมทแอมเฟตามีน ๒๐ เม็ด ที่จำเลยมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามฟ้องข้อ (ก) และจำหน่ายไปตามฟ้องข้อ (ข) เป็นจำนวนเดียวกัน และเมทแอมเฟตามีน ๖ เม็ด ที่จำเลยมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามฟ้องข้อ (ก) และพยายามจำหน่ายไปตามฟ้องข้อ (ค) เป็นจำนวนเดียวกัน ที่โจทก์ฎีกาว่า คำฟ้องของโจทก์ที่บรรยายมาดังกล่าวเนื่องจากเมทแอมเฟตามีน ๖ เม็ด ที่เหลือ ผู้ตรวจพิสูจน์มิได้คำนวณเป็นน้ำหนักสารบริสุทธิ์ให้ก็ดี จำเลยสามารถพยายามจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ๖ เม็ด ให้แก่ผู้ซื้อได้ในวันเดียวกันกับที่จำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ๒๐ เม็ด แรกนั้นเป็นที่เข้าใจได้ว่าจำเลยมีเมทแอมเฟตามีนอยู่แล้วในคราวเดียวรวม ๒๖ เม็ด ก็ดี และศาลต้องลงโทษจำเลยเป็นสามกรรมว่าจำเลยมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ๒๖ เม็ด จำหน่าย ๒๐ เม็ด และพยายามจำหน่ายอีก ๖ เม็ด นั้น ไม่อาจรับฟังได้ เพราะการครอบครองหรือจำหน่ายอาจเป็นการจัดหามาครอบครองเพื่อจำหน่ายใหม่ที่ละครั้ง และสามารถกระทำในวันเดียวกันได้อีกหลายๆ ครั้งก็ได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดสงกรรมดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖๕</u>

ถ้อยคำพูด หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับข้อหมิ่นประมาท ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานหมิ่นประมาท โจทก์ต้องบรรยายไว้ในคำฟ้อง เมื่อโจทก์ที่ ๑ มิได้บรรยายไว้ ถือว่าโจทก์ที่ ๑ ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ แม้จำเลยจะพูดและติดภาพถ่ายโจทก์ที่ ๑ จริง ก็ไม่อาจลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๕/๒๕๖๒ ในคดีหมิ่นประมาท ถ้อยคำพูด หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับข้อหมิ่นประมาท ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานหมิ่นประมาทตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ วรรคสอง โจทก์ต้องบรรยายไว้ในคำฟ้อง เมื่อโจทก์ที่ ๑ มิได้บรรยายฟ้องไว้ ถือว่าไม่ใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ที่ ๑ ประสงค์ให้ลงโทษ แม้จะฟังได้ว่าจำเลยพูดและติดภาพถ่ายโจทก์ที่ ๑ ดังกล่าวจริง ก็ไม่อาจนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาพิจารณาลงโทษจำเลยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสี่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖๖</u>

การขอเฉลี่ยทรัพย์ มีประเด็นคือผู้ขอเฉลี่ยทรัพย์ไม่สามารถเอาชำระได้จากทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้ตามคำพิพากษา และต้องพิสูจน์ให้ได้ในขณะยื่นคำขอ เมื่อผู้ร้องเคยยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ของจำเลยที่ ๑ และศาลชั้นต้นยกคำร้องเนื่องจากผู้ร้องไม่ขวนขวายหาทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ฟังไม่ได้ว่าผู้ร้องไม่สามารถเอาชำระหนี้จากทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ได้ การที่ผู้ร้องมายื่นคำร้องในครั้งนี้ขอเฉลี่ยทรัพย์เดิม โดยอ้างหลักฐานการตรวจสอบทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ซึ่งสามารถกระทำได้ในการยื่นคำขอครั้งแรก และเป็นทรัพย์สินที่จำเลยที่ ๑ มีมาตั้งแต่ก่อนยื่นคำร้องครั้งแรก จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๖/๒๕๖๒ ในการขอเฉลี่ยทรัพย์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๙๐ (เดิม) มีประเด็นคือผู้ขอเฉลี่ยทรัพย์ไม่สามารถเอาชำระได้จากทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งผู้ขอเฉลี่ยทรัพย์ต้องพิสูจน์ให้ได้ในขณะยื่นคำขอ เมื่อผู้ร้องเคยยื่นคำร้องเพื่อขอเฉลี่ยทรัพย์ของจำเลยที่ ๑ ที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดไว้ และศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องเนื่องจากผู้ร้องไม่ขวนขวายหาทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ จึงฟังไม่ได้ว่าผู้ร้องไม่สามารถเอาชำระหนี้จากทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ได้ การที่ผู้ร้องมายื่นคำร้องในครั้งนี้อีกเพื่อขอเฉลี่ยทรัพย์เดิม โดยอ้างพยานหลักฐานการตรวจสอบกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือตรวจสอบบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๑ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ผู้ร้องสามารถกระทำได้ในการยื่นคำขอครั้งแรก อีกทั้งทรัพย์สินที่ผู้ร้องอ้างว่าถูกเจ้าหนี้อื่นยึดไว้ก็ล้วนเป็นทรัพย์สินที่จำเลยที่ ๑ มีมาตั้งแต่ก่อนผู้ร้องยื่นคำร้องครั้งแรก การตรวจสอบทรัพย์สินดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่ผู้ร้องสามารถกระทำได้แต่ต้นแต่ไม่ดำเนินการเอง การที่ผู้ร้องมายื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ในครั้งนี้อีก จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖๗</u>

จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ฎีกาคำสั่งศาลอุทธรณ์ที่ให้ยกคำร้องขอคุ้มครองประโยชน์ระหว่างพิจารณาของศาลต่อมาศาลอุทธรณ์วินิจฉัยคดีในส่วนที่ศาลชั้นต้นไม่รับคำให้การ (ที่ถูก คำร้อง) ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งอ้างว่าผู้ซื้อทรัพย์ซื้อทรัพย์จากการขายทอดตลาดโดยไม่ชอบ โดยพิพากษาให้ยกอุทธรณ์และไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงถึงที่สุด ฎีกาของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ชั้นขอคุ้มครองประโยชน์ซึ่งเป็นคดีสาขา ถึงแม้จะพิจารณาต่อไปก็ไม่เป็นประโยชน์หรือเป็นคุณแก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ศาลฎีกาไม่จำต้องวินิจฉัย ให้จำหน่ายคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๕/๒๕๖๒ จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ฎีกาคำสั่งศาลอุทธรณ์ที่ให้ยกคำร้องขอคุ้มครองประโยชน์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๖๔ ต่อมาศาลอุทธรณ์วินิจฉัยคดีในส่วนที่ศาลชั้นต้นไม่รับคำให้การ (ที่ถูก คำร้อง) ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งอ้างว่าผู้ซื้อทรัพย์ซื้อทรัพย์จากการขายทอดตลาดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยมีคำพิพากษาให้ยกอุทธรณ์ ปรากฏว่าไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงถึงที่สุดแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ชั้นขอคุ้มครองประโยชน์

ในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ซึ่งเป็นคดีสาขาของคดีดังกล่าว ถึงแม้จะพิจารณาต่อไปก็ไม่เป็นประโยชน์หรือเป็นคุณแก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ศาลฎีกาไม่จำต้องวินิจฉัย จึงให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖๘</u>

จำเลยให้การว่าจำเลยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยระบุเหตุเลิกสัญญาตามข้อ ๗ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ไว้ด้วย ศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่า จำเลยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาให้บริการพื้นที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และทั้งโจทก์และจำเลยนำสืบอ้างถึงสัญญาให้บริการพื้นที่พร้อมเอกสารแนบและบันทึกต่อท้ายสัญญา ในการวินิจฉัยคดีว่าจำเลยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้หรือไม่ ศาลย่อมมีอำนาจพิจารณารายละเอียดตามคำให้การประกอบเอกสารดังกล่าวได้ เพราะเป็นข้อที่นำสืบปรากฏในชั้นพิจารณาโดยชอบแล้ว ฉะนั้น แม้จำเลยจะมีหนังสือบอกเลิกสัญญาโดยระบุเหตุตามข้อ ๗ ศาลชั้นอุทธรณ์ก็มีอำนาจนำข้อเท็จจริงมาวินิจฉัยว่าการบอกเลิกสัญญาเป็นไปตามข้อ ๑๔ ได้ เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นข้อพิพาทที่ศาลชั้นต้นกำหนดชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๑/๒๕๖๒ จำเลยให้การว่าจำเลยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยระบุเหตุเลิกสัญญาตามข้อ ๗ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ไว้ด้วย ชั้นชี้สองสถานศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่า จำเลยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาให้บริการพื้นที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และในชั้นพิจารณาทั้งโจทก์และจำเลยนำสืบอ้างถึงสัญญาให้บริการพื้นที่พร้อมเอกสารแนบและบันทึกต่อท้ายสัญญาระหว่างจำเลยกับโจทก์ ในการวินิจฉัยคดีว่าจำเลยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้หรือไม่ ศาลย่อมมีอำนาจพิจารณารายละเอียดตามคำให้การของจำเลยประกอบเอกสารดังกล่าวได้ เพราะเป็นข้อที่นำสืบปรากฏในชั้นพิจารณาโดยชอบแล้ว ฉะนั้น แม้จำเลยจะมีหนังสือบอกเลิกสัญญาโดยระบุเหตุตามข้อ ๗ ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ก็มีอำนาจนำข้อเท็จจริงมาวินิจฉัยว่าการบอกเลิกสัญญาของจำเลยเป็นไปตามข้อ ๑๔ ได้ เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นข้อพิพาทที่ศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๖๙</u>

โจทก์ฟ้องบังคับจำเลยชำระหนี้เงินกู้และบังคับจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓๓๙๒ โดยอาศัยสัญญาจำนองเป็นหลักฐานการกู้ จำเลยให้การว่า สัญญาจำนองที่ดินเป็นนิติกรรมอำพราง ที่โจทก์และมารดาจำเลยซื้อขายบ้านบนที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓๓๙๒ และ ๔๓๓๙๓ ซึ่งมารดาจำเลยนำที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓๓๙๓ ไปเป็นประกันหนี้กับเจ้าหนี้รายอื่น โจทก์เกรงว่าระหว่างรอไถ่ถอน มารดาจำเลยจะนำบ้านไปขายให้บุคคลอื่น จึงให้จำเลยทำสัญญาจำนองเป็นประกันการชำระค่าที่ดินครึ่งหนึ่งก่อน เท่ากับจำเลยรับว่าทำสัญญาจำนองซึ่งเป็นหลักฐานแห่งการกู้และยังไม่ชำระหนี้ แต่กล่าวอ้างข้อเท็จจริงขึ้นใหม่เป็นข้อต่อสู้ว่า เงินที่โจทก์ส่งมอบเป็นการชำระค่าที่ดิน ถือได้ว่า

จำเลยกล่าวอ้างข้อเท็จจริงอย่างขึ้นใหม่ ภาระการพิสูจน์ตกแก่จำเลยต้องนำสืบว่าไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์อย่างไร เมื่อจำเลยไม่มีพยานมาสืบให้ได้ข้อเท็จจริงตามที่กล่าวอ้าง จึงเป็นฝ่ายแพ้คดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๔/๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องบังคับจำเลยชำระหนี้เงินกู้และบังคับจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓๓๙๒ โดยอาศัยสัญญาจำนองเป็นหลักฐานการกู้ยืมเงิน จำเลยให้การว่า สัญญาจำนองที่ดินเป็นนิติกรรมอำพราง การที่โจทก์และมารดาจำเลยซื้อขายบ้านที่ปลูกสร้างบนโฉนดเลขที่ ๔๓๓๙๒ และ ๔๓๓๙๓ ซึ่งมารดาจำเลยนำที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓๓๙๓ ไปเป็นประกันการชำระหนี้ไว้กับเจ้าหนี้รายอื่น โจทก์เกรงว่าระหว่างรอการไถ่ถอนที่ดินดังกล่าว มารดาจำเลยจะนำบ้านไปขายให้แก่บุคคลอื่น จึงให้จำเลยทำสัญญาจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓๓๙๒ ไว้เป็นประกันการชำระค่าที่ดินครึ่งหนึ่งก่อน ดังนี้ เท่ากับจำเลยรับว่าทำสัญญาจำนองที่ดิน ซึ่งเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินแก่โจทก์และยังไม่ชำระหนี้ตามฟ้อง แต่กล่าวอ้างข้อเท็จจริงขึ้นใหม่เป็นข้อต่อสู้ว่าเงินที่โจทก์ส่งมอบให้มารดาจำเลยนั้นเป็นการชำระค่าที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓๓๙๒ ถือได้ว่าจำเลยกล่าวอ้างข้อเท็จจริงอย่างใด ๆ ขึ้นใหม่ เพื่อสนับสนุนคำให้การของตน ภาระการพิสูจน์ตกแก่จำเลยที่มีหน้าที่นำสืบว่าจำเลยไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์อย่างไร ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๔/๑ เมื่อจำเลยไม่มีพยานมาสืบให้ได้ข้อเท็จจริงตามที่กล่าวอ้าง จึงตกเป็นฝ่ายแพ้คดี

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗๐</u>

โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. พร้อมสิ่งปลูกสร้างของจำเลยที่ ๒ ซึ่งจำนองไว้ต่อธนาคาร ท. ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษา ต่อมาธนาคาร ท. เจ้าหนี้ของจำเลยที่ ๒ ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๓/๒๕๔๘ ของศาลจังหวัดเชียงใหม่ ยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้จำนองก่อนเจ้าหนี้อื่น ศาลชั้นต้นอนุญาต เมื่อธนาคาร ท. โอนขายสินทรัพย์และสิทธิเรียกร้องต่าง ๆ ที่มีต่อจำเลยที่ ๒ ให้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงชอบที่จะขอเข้าสวมสิทธิแทนในการขอรับชำระหนี้จำนองได้โดยผลของกฎหมาย ส่วนการที่ผู้ร้องจะได้ชำระหนี้ให้แก่ธนาคาร ท. หรือไม่ เพียงใดนั้น เป็นเรื่องระหว่างผู้ร้องและธนาคาร ท. ไม่มีผลทำให้การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเสียไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๑/๒๕๖๒ โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๖๕๑, ๑๖๑๒ พร้อมสิ่งปลูกสร้างของจำเลยที่ ๒ ซึ่งจดทะเบียนจำนองไว้ต่อธนาคาร ท. เพื่อนำออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษา ต่อมาธนาคาร ท. เจ้าหนี้ของจำเลยที่ ๒ ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๓/๒๕๔๘ ของศาลจังหวัดเชียงใหม่ ยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้จำนองก่อนเจ้าหนี้อื่น ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ธนาคาร ท. ได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่น เมื่อธนาคาร ท. โอนขายสินทรัพย์และสิทธิเรียกร้องต่าง ๆ ที่มีต่อจำเลยที่ ๒ ให้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงชอบที่จะขอเข้าสวมสิทธิแทนที่ธนาคาร ท. ตามที่ศาลชั้นต้นเคยมีคำสั่งอนุญาตได้ ประกอบกับผู้ร้องเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.๒๕๔๑ ซึ่งมาตรา ๗ ของ พ.ร.ก. ดังกล่าว บัญญัติว่า ในการโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินไปให้

บริษัทบริหารสินทรัพย์ ถ้ามีการบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดวิธีพิเศษในการเข้าสวมสิทธิแทนที่ในกรณีที่สถาบันการเงินได้โอนสินทรัพย์ไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ไว้ว่าให้โอนสิทธิแก่กันได้ ผู้ร้องจึงชอบที่จะเข้าสวมสิทธิแทนธนาคาร ท. ผู้ขอรับชำระหนี้จำนองได้โดยผลของกฎหมายดังกล่าว ส่วนการที่ผู้ร้องจะได้ชำระหนี้ให้แก่ธนาคาร ท. หรือไม่ เพียงใดนั้น เป็นเรื่องระหว่างผู้ร้องและธนาคาร ท. ไม่มีผลทำให้การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเสียไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗๑</u>

โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่า เจ้าพนักงานตำรวจยึดโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นของกลาง ทั้งไม่มีคำขอท้ายฟ้องให้ริบโทรศัพท์ดังกล่าว แม้ทางพิจารณาจะได้ความว่ามีการยึดไว้ แต่เมื่อไม่ใช่ของกลางที่โจทก์บรรยายมาในฟ้องและมีคำขอให้ศาลวินิจฉัย ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๑/๒๕๖๒ โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่า เจ้าพนักงานตำรวจยึดโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นของกลาง ทั้งไม่มีคำขอท้ายฟ้องให้ริบโทรศัพท์เคลื่อนที่ แม้ในทางพิจารณาจะได้ความว่าเจ้าพนักงานตำรวจยึดโทรศัพท์เคลื่อนที่จากจำเลยเป็นของกลางด้วย แต่โทรศัพท์เคลื่อนที่ดังกล่าวไม่ใช่ของกลางที่โจทก์บรรยายมาในฟ้องและมีคำขอให้ศาลวินิจฉัยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๖ (๙) ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยให้ถูกต้องได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗๒</u>

ความผิดฐานพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลชั้นต้นปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ คนละ ๑,๐๐๐ บาท จึงต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง การที่ศาลชั้นอุทธรณ์รับวินิจฉัยความผิดดังกล่าวและลงโทษจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ จึงไม่ชอบ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จำเลยที่ ๒ จะฎีกา กับทั้งไม่ใช่กรณีที่จะอนุญาตให้ฎีกาได้ การที่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นซึ่งพิจารณาอนุญาตให้ฎีกาและรับฎีกาจึงไม่ชอบ ความผิดดังกล่าวย่อมยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๕/๒๕๖๒ ความผิดฐานพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๑ ศาลชั้นต้นพิพากษาปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ คนละ ๑,๐๐๐ บาท จึง

ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ทวิ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ รับวินิจฉัยความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๑ และพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ จึงไม่ชอบ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่จำเลยที่ ๒ ที่จะฎีกา กับทั้งไม่ใช่กรณีที่จะอนุญาตให้ฎีกาได้ การที่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นซึ่งพิจารณาอนุญาตให้ฎีกาและรับฎีกาในความผิดฐานนี้จึงไม่ชอบ ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๑ ย่อมยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗๓</u>

ปัญหาเรื่องฟ้องโจทก์เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำหรือไม่ เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยมิได้ให้การต่อสู้ไว้ แต่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยชอบที่จะยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาดังกล่าวได้ ไม่ถือเป็นเรื่องนอกประเด็น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๑/๒๕๖๒ ปัญหาเรื่องฟ้องโจทก์เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ หรือไม่นั้น เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ถึงแม้จำเลยจะมิได้ให้การต่อสู้ในปัญหาข้อนี้ไว้ แต่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยชอบที่จะยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาดังกล่าวตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔ ได้ ไม่ถือเป็นเรื่องนอกประเด็นตามคำให้การ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗๔</u>

โจทก์ไม่ได้แต่งตั้งทนายความช่วยดำเนินคดี และลงชื่อเป็นโจทก์และผู้เขียนหรือพิมพ์ด้วยตนเอง พอฟังได้ว่าโจทก์เป็นผู้เรียง แม้โจทก์ไม่ได้ลงชื่อในช่องดังกล่าวก็ไม่ถึงกับกระทบต่อความสงบเรียบร้อยจนต้องยกฟ้อง คดีมีประเด็นชั้นฎีกาเพียงว่าฟ้องโจทก์พึงรับไว้พิจารณาหรือไม่ อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายและเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ เสียค่าขึ้นศาลชั้นฎีกา ๒๐๐ บาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๐/๒๕๖๒ ขณะโจทก์ฟ้องคดีไม่ได้แต่งตั้งทนายความช่วยดำเนินคดี โจทก์ลงชื่อเป็นโจทก์ด้วยตนเอง และมีชื่อโจทก์กับลายมือชื่อโจทก์เป็นผู้เขียนหรือพิมพ์ด้วย จึงพอฟังได้ว่าโจทก์เป็นผู้เรียงฟ้องดังกล่าว แม้โจทก์ไม่ได้ลงชื่อในช่องผู้เรียง ก็ยังไม่ถึงกับกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนจนต้องยกฟ้องโจทก์ คดีมีประเด็นพิพาทในชั้นฎีกาเพียงว่าฟ้องโจทก์เป็นฟ้องที่พึงรับพิจารณาให้หรือไม่ ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมาย เป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ เสียค่าขึ้นศาลชั้นฎีกา ๒๐๐ บาท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗๕</u>

การขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์กระทำได้ต่อเมื่อมีพฤติการณ์พิเศษ ส่วนศาลจะอนุญาตให้ขยายหรือไม่เป็นดุลพินิจเป็นเรื่อง ๆ ไป การที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์รวม ๕ ครั้ง เป็นเวลา ๖ เดือนเศษ แสดงว่า ศาลชั้นต้นเห็นว่าตามคำร้องมีพฤติการณ์พิเศษ แต่ศาลชั้นต้นจะอนุญาตให้ขยายในครั้งต่อ ๆ ไปอีกหรือไม่นั้น นอกจากมีพฤติการณ์พิเศษแล้วยังต้องมีเหตุอันสมควรอีกด้วย ซึ่งการพิจารณาว่ามีเหตุอันสมควรหรือไม่เป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นเป็นเรื่อง ๆ ไปเช่นกัน เมื่อศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ดังกล่าว และนับแต่จำเลยได้รับสำเนาคำพิพากษาที่ขอคัดถ่ายจนถึงวันครบกำหนดที่อนุญาตให้ขยายนานถึง ๓ เดือนเศษ นับว่าเพียงพอที่จำเลยจะเรียงอุทธรณ์ได้แล้วเสร็จ การที่จำเลยขอขยายระยะเวลาครั้งที่ ๖ อีก แสดงว่ามิได้ใส่ใจที่จะดำเนินการให้เสร็จลุล่วงไปภายในเวลาที่กำหนด จึงไม่มีเหตุสมควรที่จะขยายระยะเวลาให้จำเลยอีก ศาลชั้นต้นอ้างเหตุในการยกคำร้องข้อหนึ่งว่า "...ข้ออ้างตามคำร้องหาใช่พฤติการณ์พิเศษไม่..." แต่เมื่ออ่านข้อความดังกล่าวประกอบข้อความอื่น ๆ ทั้งหมดแล้ว ก็มีความหมายเพียงว่า กรณีตามคำร้องไม่ใช่เหตุอันสมควรที่จะอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์แก่จำเลยอีกต่อไปเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๑/๒๕๖๒ การขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓ จะกระทำได้ต่อเมื่อมีพฤติการณ์พิเศษ ส่วนศาลจะอนุญาตให้ขยายระยะเวลาหรือไม่เป็นดุลพินิจที่จะต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป

การที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์รวม ๕ ครั้ง เป็นเวลา ๖ เดือนเศษ เป็นการแสดงอยู่ในตัวแล้วว่า ศาลชั้นต้นเห็นว่าตามคำร้องของจำเลยมีพฤติการณ์พิเศษ แต่การที่ศาลชั้นต้นจะอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ในครั้งต่อ ๆ ไปอีกหรือไม่นั้น นอกจากจะต้องได้ความว่ามีพฤติการณ์พิเศษแล้วยังจะต้องมีเหตุอันสมควรอีกด้วย ซึ่งการพิจารณาว่ามีเหตุอันสมควรหรือไม่เป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป เมื่อปรากฏว่าศาลชั้นต้นได้อนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์รวม ๕ ครั้ง เป็นเวลา ๖ เดือนเศษ และหากนับตั้งแต่วันที่จำเลยได้รับสำเนาคำพิพากษาที่ขอคัดถ่ายไปจากศาลชั้นต้นจนถึงวันที่ครบกำหนดที่ศาลชั้นต้นอนุญาตขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ครั้งที่ ๕ เป็นเวลานานถึง ๓ เดือนเศษ นับว่าเป็นระยะเวลาเพียงพอที่จำเลยจะเรียงอุทธรณ์ได้แล้วเสร็จ การที่จำเลยมาขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์เป็นครั้งที่ ๖ อีก แสดงให้เห็นว่ามิได้ใส่ใจที่จะดำเนินการให้เสร็จลุล่วงไปภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด จึงไม่มีเหตุสมควรที่จะขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ให้จำเลยอีก

ศาลชั้นต้นอ้างเหตุในการยกคำร้องข้อหนึ่งว่า "...ข้ออ้างตามคำร้องหาใช่พฤติการณ์พิเศษไม่..." แต่เมื่ออ่านข้อความดังกล่าวประกอบข้อความอื่น ๆ ทั้งหมดแล้ว ก็มีความหมายเพียงว่า กรณีตามคำร้องไม่ใช่เหตุอันสมควรที่จะอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์แก่จำเลยอีกต่อไปเท่านั้น

ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗๖

จำเลยให้การว่า เมื่อจำเลยได้รับเงินมัดจำจากโจทก์ ๓,๔๐๐,๐๐๐ บาท ได้นำเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ได้รับจากโจทก์ไปวางมัดจำแก่ ส. ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ขายให้จำเลย ที่จำเลยนำสืบว่า จำเลยไม่ได้รับเงินมัดจำตามเช็คจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงอยู่นอกเหนือประเด็นข้อพิพาท การที่จำเลยนำสืบนอกเหนือจากที่ให้การไว้เป็นเหตุผลในฎีกาเพื่อให้ศาลฎีกาวินิจฉัยให้จำเลยชนะคดี ถือไม่ได้ว่าเป็นข้อที่ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ เป็นฎีกาที่ไม่ชอบตาม ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๔/๒๕๖๒ จำเลยให้การว่า ภายหลังจำเลยได้รับเงินมัดจำจากโจทก์จำนวน ๓,๔๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยได้นำเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ได้รับจากโจทก์ไปวางมัดจำแก่ ส. ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ขายให้แก่จำเลย ข้อเท็จจริงที่จำเลยนำสืบว่า จำเลยไม่ได้รับเงินมัดจำตามเช็คจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงอยู่นอกเหนือประเด็นข้อพิพาท การที่จำเลยยกข้อเท็จจริงที่ตนนำสืบนอกเหนือจากที่ให้การไว้เป็นเหตุผลในฎีกาของจำเลยเพื่อให้ศาลฎีกาวินิจฉัยให้จำเลยชนะคดี ถือไม่ได้ว่าเป็นข้อที่ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ เป็นฎีกาที่ไม่ชอบตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง (เดิม) ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗๗

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยขับรถในทางก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลแล้วไม่หยุดรถให้การช่วยเหลือและแสดงตัวต่อเจ้าพนักงานเป็นเหตุให้บุคคลนั้นถึงแก่ความตาย โจทก์ร่วมไม่ใช่ผู้เสียหายตามกฎหมายและไม่มีสิทธิอุทธรณ์ขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดดังกล่าว และเมื่อโจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่าการที่จำเลยไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือตามสมควร ไม่แสดงตัวและไม่แจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใกล้เคียงทันที เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย คดีจึงไม่อาจลงโทษจำเลยในความผิดดังกล่าวได้ และแม้คู่ความมิได้อุทธรณ์ฎีกา แต่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ ส่วนที่จำเลยฎีกาทำนองว่า จำเลยมิได้กระทำความผิดตามฟ้องนั้น เป็นข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นใหม่และขัดแย้งกับคำให้การรับสารภาพของจำเลย จึงเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ต้องห้ามมิให้ฎีกา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๙/๒๕๖๒ การที่โจทก์ฟ้องว่าจำเลยขับรถในทางก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลแล้วไม่หยุดรถให้การช่วยเหลือและแสดงตัวต่อเจ้าพนักงานเป็นเหตุให้บุคคลนั้นถึงแก่ความตาย ตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ โจทก์ร่วมไม่ใช่ผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดฐานนี้โดยตรง จึงไม่ใช่ผู้เสียหายตามกฎหมายและไม่มีสิทธิอุทธรณ์ขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวได้ และเมื่อโจทก์มิได้บรรยายฟ้องอ้างเหตุว่าการที่จำเลยไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือตามสมควร ไม่แสดงตัวและไม่แจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใกล้เคียงทันทีอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบกฯ นั้น เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย คดีจึงไม่อาจลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.จราจรทางบกฯ มาตรา ๑๖๐ วรรค

สอง ได้ และปัญหานี้แม้คู่ความจะมิได้อุทธรณ์ฎีกา แต่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

ส่วนที่จำเลยฎีกาว่า ขณะเกิดเหตุ รถจำเลยแล่นอยู่ในช่องเดินรถที่ ๑ มิได้วิ่งคร่อมช่องเดินรถที่ ๑ และที่ ๒ การที่รถจำเลยเฉี่ยวชนกับรถจักรยานยนต์ของผู้ตาย ผู้ตายจึงมีส่วนประมาทอยู่ด้วย ทำนองว่าจำเลยมิได้กระทำความผิดตามฟ้องนั้น เป็นข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นใหม่และขัดแย้งกับคำให้การรับสารภาพของจำเลย จึงเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗๘</u>

ศาลชั้นต้นมิได้กำหนดให้โจทก์นำส่งสำเนาคำร้องขออนุญาตฎีกาและสำเนาฎีกาให้แก่จำเลยทั้งสอง เมื่อศาลฎีกาอนุญาตให้โจทก์ฎีกา แม้ศาลชั้นต้นระบุในรายงานกระบวนพิจารณาในวันนัดฟังคำสั่งศาลฎีกาซึ่งทนายโจทก์มาศาลว่า ...หมายแจ้งจำเลยทั้งสองแก้ฎีกา ให้โจทก์นำส่ง ไม่มีผู้รับโดยชอบให้ปิด แต่ศาลชั้นต้นก็มิได้กำหนดเวลาให้โจทก์ในการนำส่งหรือวางค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายในการส่งหมายนัดแจ้งจำเลยทั้งสองให้แก้ฎีกา ซึ่งหากโจทก์เพิกเฉยไม่ปฏิบัติก็จะเป็นเหตุให้ศาลมีใช้ดุลพินิจจำหน่ายฎีกาของโจทก์ได้ การที่เจ้าหน้าที่ศาลรายงานว่า ทนายโจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล และเคยโทรศัพท์แจ้งให้มาดำเนินการแล้ว แต่โจทก์หรือทนายโจทก์ไม่ดำเนินการ ก็ไม่ปรากฏรายละเอียดในการติดต่อโทรศัพท์ว่าว่าอย่างไร เหตุใดจึงไม่ดำเนินการ เนื่องจากในการส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องและคำบังคับ โจทก์ก็เพียงแต่วางค่าธรรมเนียมในการส่งเท่านั้นจึงอาจเข้าใจว่าได้วางค่าธรรมเนียมในการส่งไว้ตั้งแต่วันยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาพร้อมฎีกาแล้ว จึงไม่ดำเนินการนำเจ้าหน้าที่ไปส่งและไม่วางเงินค่าธรรมเนียมในการส่งอีก จะถือว่าโจทก์เพิกเฉยไม่ดำเนินคดีอันเป็นการทิ้งหาได้ไม่ จึงยังไม่สมควรจำหน่ายฎีกาด้วยเหตุทิ้งฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๔/๒๕๖๒ ในชั้นที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งคำร้องขออนุญาตฎีกาและฎีกาของโจทก์มิได้กำหนดให้โจทก์นำส่งสำเนาคำร้องและสำเนาฎีกาให้แก่จำเลยทั้งสอง เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ฎีกาแม้ศาลชั้นต้นระบุในรายงานกระบวนพิจารณาในวันนัดฟังคำสั่งศาลฎีกาดังกล่าวซึ่งทนายโจทก์มาศาลว่า ...หมายแจ้งจำเลยทั้งสองแก้ฎีกา ให้โจทก์นำส่ง ไม่มีผู้รับโดยชอบให้ปิดหมายได้ แต่ศาลชั้นต้นก็มิได้กำหนดเวลาให้โจทก์ในการนำส่งหรือวางค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายในการส่งหมายนัดแจ้งจำเลยทั้งสองให้แก้ฎีกาว่าให้โจทก์ดำเนินการภายในเวลาเท่าใด ซึ่งหากโจทก์เพิกเฉยไม่ปฏิบัติก็จะเป็นเหตุให้ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจจำหน่ายฎีกาของโจทก์ได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๔ (๒) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๕๒ การที่เจ้าหน้าที่ศาลรายงานว่า ทนายโจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล และเจ้าหน้าที่เคยโทรศัพท์แจ้งให้มาดำเนินการส่งหมายแล้ว แต่โจทก์หรือทนายโจทก์ไม่ได้มาดำเนินการนั้น ก็ไม่ปรากฏรายละเอียดในการติดต่อโทรศัพท์ว่าทนายโจทก์แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ศาลว่าอย่างไร เหตุใดจึงไม่ดำเนินการตามคำสั่งศาล เนื่องจากในการส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องและคำ

บังคับ โจทก์ก็เพียงแต่วางค่าธรรมเนียมในการส่งเท่านั้น ทนายโจทก์อาจเข้าใจว่าได้วางค่าธรรมเนียมในการส่งไว้ตั้งแต่วันยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาพร้อมฎีกาแล้ว จึงไม่ดำเนินการนำเจ้าหน้าที่ไปส่งหมายนัดให้แก่จำเลยทั้งสอง และไม่วางเงินค่าธรรมเนียมในการส่งตามคำสั่งศาลชั้นต้นอีก ตามพฤติการณ์จะถือว่าโจทก์เพิกเฉยไม่ดำเนินคดีอันเป็นการทิ้งฟ้องตามมาตรา ๑๗๔ (๒) หาได้ไม่ จึงยังไม่สมควรจำหน่ายฎีกาของโจทก์ด้วยเหตุทิ้งฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๗๙</u>

แม้คำให้การชั้นสอบสวนของ จ. ระบุว่า จำเลยพูดขอร้อง จ. ว่าจำเลยจะทำอย่างไรดีช่วยจำเลยด้วย ซึ่งหากจำเลยไม่มีเจตนาใช้ จ. ไปฆ่าผู้ตายทั้งสองแล้วก็น่าจะพูดในทำนองขอร้องให้ จ. ไปทำร้ายผู้ตายทั้งสองก็เพียงพอแล้ว มิใช่พูดทำนองให้ฆ่าผู้ตายทั้งสองเมื่อใดก็ได้ ถ้อยคำที่ จ. เล่าให้พนักงานสอบสวนฟังและพนักงานสอบสวนบันทึกลงในคำให้การดังกล่าว พอแปลได้ชัดว่า จำเลยมีเจตนาให้ จ. ไปฆ่าผู้ตายทั้งสอง ไม่ใช่เป็นการปรับทุกข์หรือปรึกษาหารือกันแต่เป็นการหว่านล้อม โน้มน้าวขอร้องโดยประสงค์ให้ จ. ฆ่าผู้ตายทั้งสองโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและชิงทรัพย์ผู้ตายทั้งสอง อันเป็นการก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดแล้ว เมื่อ จ. ใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายทั้งสองและชิงทรัพย์ต่อเนื่องคราวเดียวแสดงให้เห็นถึงเจตนาใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายทั้งสองเพื่อประสงค์ต่อผลในการฆ่าผู้ตายทั้งสองและประสงค์จะเอาทรัพย์ของผู้ตายทั้งสองเพื่อเป็นค่าดำเนินการด้วย ตามที่จำเลยแจ้งต่อ จ. ว่าผู้ตายทั้งสองมีทรัพย์สินอยู่ในที่เกิดเหตุสามารถชิงไปได้ เป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท มิใช่ความผิดหลายกรรมต่างกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๕/๒๕๖๒ แม้คำให้การชั้นสอบสวนของ จ. จะระบุว่า จำเลยพูดขอร้อง จ. ว่าจำเลยจะทำอย่างไรดีช่วยจำเลยด้วย ซึ่งหากจำเลยไม่มีเจตนาที่จะใช้ จ. ไปฆ่าผู้ตายทั้งสองแล้วจำเลยก็น่าจะพูดในทำนองขอร้องให้ จ. ไปทำร้ายผู้ตายทั้งสองซึ่งเป็นการเพียงพอแล้ว มิใช่พูดทำนองให้ จ. ฆ่าผู้ตายทั้งสองเมื่อใดก็ได้ ถ้อยคำที่ จ. เล่าให้พนักงานสอบสวนฟังและพนักงานสอบสวนบันทึกลงในคำให้การดังกล่าว พอแปลได้ชัดว่า จำเลยมีเจตนาที่จะให้ จ. ไปฆ่าผู้ตายทั้งสอง ไม่ใช่เป็นการปรับทุกข์หรือปรึกษาหารือระหว่างจำเลยกับ จ. ในฐานะคนคุ้นเคย รักใคร่ชอบพอกันแต่อย่างใด แต่เป็นการพูดจาในลักษณะหว่านล้อม โน้มน้าวขอร้องโดยมีความประสงค์ที่จะให้ จ. ฆ่าผู้ตายทั้งสองโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและชิงทรัพย์ผู้ตายทั้งสอง อันเป็นการก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดแล้ว

เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า จ. ใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายทั้งสองและชิงทรัพย์ไปในลักษณะต่อเนื่องคราวเดียวแสดงให้เห็นถึงเจตนาของ จ. ว่า จ. ใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายทั้งสองเพื่อประสงค์ต่อผลในการฆ่าผู้ตายทั้งสองและประสงค์จะเอาทรัพย์ของผู้ตายทั้งสองไปเพื่อเป็นค่าดำเนินการด้วย ตามที่จำเลยแจ้งต่อ จ. ว่าจะต้องฆ่าผู้ตายทั้งสองซึ่งเป็นสามีภริยากัน และผู้ตายทั้งสองมีทรัพย์สินอยู่ในที่เกิดเหตุสามารถชิงไปได้ มิได้มีเจตนาฆ่าผู้ตายที่ ๑ และชิงทรัพย์ไป แล้วเกิดเจตนาฆ่าผู้ตายที่ ๒ แล้วชิงทรัพย์ ขึ้นภายหลังเพิ่มขึ้นอีก ลักษณะเจตนาในการกระทำ

ความผิดจึงเป็นอันเดียวกัน เป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท มิใช่ความผิดหลายกรรมต่างกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘๐</u>

เดิมจำเลยถูกจับกุมดำเนินคดีฐานเสพเมทแอมเฟตามีนและฐานเป็นผู้ขับขี่เสพเมทแอมเฟตามีน อันเป็นความผิดฐานอื่นมีโทษจำคุก ไม่ต้องด้วยเงื่อนไขที่พนักงานสอบสวนจะขอให้ศาลส่งตัวจำเลยไปรับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แต่ต่อมาพนักงานอัยการจังหวัดอื่นมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องจำเลยเฉพาะฐานเป็นผู้ขับขี่เสพเมทแอมเฟตามีน แล้วโอนคดีมาให้โจทก์ฟ้องจำเลยฐานเสพเมทแอมเฟตามีนเป็นคดีนี้ เท่ากับว่าจำเลยไม่เคยต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีฐานเป็นผู้ขับขี่เสพเมทแอมเฟตามีน เมื่อความผิดที่จำเลยถูกกล่าวหาดำเนินคดีคงเหลือเฉพาะฐานเสพเมทแอมเฟตามีน เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลชั้นต้นโดยมิได้ปฏิบัติเพื่อให้จำเลยได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเสียก่อน เป็นการไม่ชอบ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๕/๒๕๖๒ เดิมจำเลยถูกจับกุมดำเนินคดีในความผิดฐานเสพเมทแอมเฟตามีนและฐานเป็นผู้ขับขี่เสพเมทแอมเฟตามีน อันเป็นความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก ไม่ต้องด้วยเงื่อนไขที่พนักงานสอบสวนจะต้องนำตัวจำเลยไปศาลเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลส่งตัวจำเลยไปรับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง ต่อมาพนักงานอัยการจังหวัดสุพรรณบุรีมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องจำเลยเฉพาะในความผิดฐานเป็นผู้ขับขี่เสพเมทแอมเฟตามีน แล้วโอนคดีมาให้โจทก์ฟ้องจำเลยในความผิดฐานเสพเมทแอมเฟตามีนเป็นคดีนี้ ย่อมมีผลเท่ากับว่าจำเลยไม่เคยต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานเป็นผู้ขับขี่เสพเมทแอมเฟตามีน อันเป็นความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก เมื่อความผิดที่จำเลยถูกกล่าวหาดำเนินคดีคงเหลือเฉพาะความผิดฐานเสพเมทแอมเฟตามีน โจทก์ย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลชั้นต้นโดยมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้จำเลยได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเสียก่อน เป็นการไม่ชอบ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘๑</u>

องค์ประกอบความผิดฐานค้ามนุษย์โดยบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ต้องเป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ โดยข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการโดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของบุคคลอื่น โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ เมื่อไม่ปรากฏว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ข่มขืนใจให้ผู้ทำงานในโรงงาน

โดยทำให้ผู้เสียหายกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้เสียหาย โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้ผู้เสียหายอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้แต่อย่างใด คงได้ความเพียงว่าให้ผู้เสียหายทำงานหนักและไม่จ่ายเงินเดือนควบคุมให้ทำงานต่อเนื่องเท่านั้น ส่วนการที่จำเลยที่ ๒ นำกุญแจมาคล้องประตูห้องพักในบ้านพักของจำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๒ พักอาศัยอยู่ด้วย ก็เพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของผู้เสียหาย และการที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ พูดห้ามผู้เสียหายมิให้ออกไปนอกโรงงานและบ้านพัก หากออกไปจะตัดผมให้สั้นเหมือนผู้ชาย ก็มิได้พูดด้วยน้ำเสียงข่มขู่ และผู้เสียหายไม่เคยเห็นคนงานคนใดถูกลงโทษ ยังไม่ถือว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ ใช้กำลังประทุษร้าย ทำให้ผู้เสียหายอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้เพื่อให้ผู้เสียหายทำงาน จึงยังไม่ครบองค์ประกอบความผิดดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๑/๒๕๖๒ องค์ประกอบในการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์โดยบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ต้องประกอบด้วย การเป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบโดยข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการโดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของบุคคลอื่น โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๖

เมื่อไม่ปรากฏว่า นับตั้งแต่ผู้เสียหายเข้ามาทำงานในโรงงานของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนถึงวันที่ ผู้เสียหายหลบหนีออกมา จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ได้กระทำการอันใดเป็นการข่มขืนใจให้ผู้เสียหายทำงานโดยทำให้ผู้เสียหายกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้เสียหาย โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้ผู้เสียหายอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้แต่อย่างใด คงได้ความเพียงว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้ผู้เสียหายทำงานหนักและไม่จ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้เสียหายเท่านั้น ควบคุมให้ทำงานต่อเนื่อง ส่วนการที่จำเลยที่ ๒ นำกุญแจมาคล้องประตูห้องพักซึ่งเป็นบ้านพักของจำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๒ พักอาศัยอยู่ด้วย ก็เพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของผู้เสียหาย และการที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ พูดห้ามผู้เสียหายมิให้ออกไปนอกโรงงานและบ้านพัก หากออกไปจะตัดผมให้สั้นเหมือนผู้ชาย ก็มิได้พูดด้วยน้ำเสียงข่มขู่ และผู้เสียหายไม่เคยเห็นคนงานคนใดถูกลงโทษ กรณีไม่ถือว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ ใช้กำลังประทุษร้าย ทำให้ผู้เสียหายอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้เพื่อให้ผู้เสียหายทำงานให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงยังไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานค้ามนุษย์ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๖ (๒)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘๒</u>

ตาม ป.อ. มาตรา ๓๖ ที่ว่า กรณีศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา ๓๓ หรือ ๓๔ แล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำเสนอของเจ้าของแท้จริงว่า ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สิน แม้มิได้ระบุว่า เจ้าของแท้จริง หมายถึงเจ้าของแท้จริงขณะกระทำความผิด แต่เมื่อพิจารณาข้อความที่ว่า "หากปรากฏในภายหลัง" ซึ่งหมายถึงภายหลังเกิดการกระทำความผิด แสดงว่าในขณะมีการกระทำความผิดทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดนั้นมีเจ้าของที่แท้จริง ซึ่งมิใช่ตัวผู้กระทำความผิด แต่เจ้าของที่แท้จริงไม่รู้เห็นว่ามีผู้ใช้ทรัพย์สินนั้นกระทำความผิด และไม่ได้ยินยอมหรือละเว้นไม่ขัดขวางโดยสมัครใจปล่อยให้ผู้อื่นใช้ทรัพย์สินของตนกระทำความผิด การรู้เห็นเป็นใจด้วยนี้จึงมีอยู่ในขณะมีการกระทำความผิด บุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินภายหลังการกระทำความผิดผ่านเลยไปแล้วไม่อยู่ในภาวะเช่นนี้ได้ เมื่อขณะมีการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ครอบครองรถกระบะของกลาง รถกระบะของกลางเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท ต. แล้วหลังเกิดเหตุจำเลยที่ ๒ รับโอนกรรมสิทธิ์จากนั้นได้โอนเป็นของผู้ร้อง แล้วผู้ร้องทำสัญญาให้จำเลยที่ ๒ เช่าซื้อรถนั้น ต่อมาศาลชั้นต้นสั่งริบ ผู้ร้องจึงไม่ได้เป็นเจ้าของแท้จริงขณะจำเลยที่ ๒ กระทำความผิดตามความหมายของ ป.อ. มาตรา ๓๖ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิขอให้ศาลสั่งคืนรถกระบะของกลาง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔/๒๕๖๒ ตาม ป.อ. มาตรา ๓๖ ซึ่งบัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ไปแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำเสนอของเจ้าของแท้จริงว่า ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สิน แม้บทบัญญัติมาตรานี้มิได้ระบุว่าเจ้าของแท้จริง หมายถึงเจ้าของแท้จริงขณะที่มีการกระทำความผิด แต่เมื่อพิจารณาข้อความที่ว่า "หากปรากฏในภายหลัง" ซึ่งหมายถึงภายหลังเกิดการกระทำความผิด "โดยคำเสนอของเจ้าของแท้จริงว่า" "ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด" ซึ่งแสดงว่าในขณะมีการกระทำความผิดทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดนั้นมีเจ้าของที่แท้จริง ซึ่งมิใช่ตัวผู้กระทำความผิด แต่เจ้าของที่แท้จริงไม่รู้เห็นว่ามีผู้ใช้ทรัพย์สินของตนในการกระทำความผิด และ "มิได้รู้เห็นเป็นใจด้วย" คือไม่ได้ยินยอมหรือละเว้นไม่ขัดขวางโดยสมัครใจปล่อยให้ผู้อื่นใช้ทรัพย์สินของตนกระทำความผิด การรู้เห็นเป็นใจด้วยนี้จึงมีอยู่ในขณะมีการกระทำความผิดและเกี่ยวพันกับการกระทำความผิดของผู้ใช้ทรัพย์สินนั้น บุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นภายหลังการกระทำความผิดผ่านเลยไปแล้วย่อมไม่อยู่ในภาวะเช่นนี้ได้ เพราะในช่วงเวลานั้นตนไม่เข้ามาเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นเลย ฉะนั้น จึงต้องแปลความว่า "เจ้าของแท้จริง" คือ ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงต้องเป็นเจ้าของแท้จริงในขณะที่มีการกระทำความผิด เมื่อข้อเท็จจริงคดีนี้ได้ความว่า ขณะที่มีการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ครอบครองรถกระบะของกลาง รถกระบะของกลางเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท ต. แล้วหลังเกิดเหตุจำเลยที่ ๒ รับโอนกรรมสิทธิ์เป็นของตน จากนั้นได้โอนกรรมสิทธิ์รถกระบะของกลางเป็นของผู้ร้อง แล้วผู้ร้องทำสัญญาให้จำเลยที่ ๒ เช่าซื้อรถนั้น ต่อมาศาลชั้นต้นจึงสั่งให้ริบรถกระบะของกลางให้ตกเป็นของแผ่นดิน ผู้ร้องจึงไม่ได้เป็นเจ้าของแท้จริงในรถกระบะของกลางขณะที่จำเลยที่ ๒ ใช้รถกระบะของกลางในการกระทำความผิดตามความหมายของเจ้าของแท้จริงหรือผู้เป็นเจ้าของแท้จริง ตาม ป.อ. มาตรา ๓๖ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิที่จะยื่นคำเสนอร้องขอให้ศาลสั่งคืนรถกระบะของกลาง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘๓</u>

แม้โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินเป็นคำขอปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ แต่โจทก์ระบุคำขอท้ายฟ้องข้อ ๒ ว่า หากจำเลยเพิกเฉยร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายจำนวนหนึ่ง และค่าเสียหายเป็นรายเดือนอีก ดังนั้นในส่วนที่โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายจำนวนแรก จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามจำนวนค่าเสียหายนั้นมิใช่ค่าเสียหายอนาคต คดีโจทก์จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓/๒๕๖๒ แม้โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยทั้งสิบร่วมกันเพิกถอนนิติกรรมสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินรวม ๓ ฉบับ ซึ่งเป็นคำขอปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ แต่โจทก์ระบุคำขอท้ายฟ้องข้อ ๒ ว่า หากจำเลยทั้งสิบเพิกเฉยให้จำเลยทั้งสิบร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และค่าเสียหายเป็นรายเดือน เดือนละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันครบกำหนดตามคำบังคับ ดังนั้นในส่วนที่โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นการกำหนดจำนวนค่าเสียหายแล้ว จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามจำนวนค่าเสียหาย ๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิใช่ค่าเสียหายอนาคตที่กำหนดให้ชำระเป็นระยะเวลาในอนาคต คดีโจทก์จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘๔</u>

การยื่นคำร้องขอค่าขาดไร้อุปการะเป็นสิทธิเฉพาะตัวของทายาทแต่ละคนที่ที่มีต่อผู้กระทำละเมิดต่อผู้ตาย เมื่อ ศ. ซึ่งบรรลุนิติภาวะโดยมีอายุ ๒๐ ปี บริบูรณ์ และพ้นจากภาวะผู้เยาว์มิได้ยื่นคำร้องขอค่าขาดไร้อุปการะจากจำเลยที่กระทำละเมิดต่อผู้ตายซึ่งเป็นบิดาบิดาและมิได้มอบอำนาจให้มารดายื่นคำร้องแทน มารดาซึ่งเป็นโจทก์ร่วมจึงไม่มีอำนาจเรียกค่าเสียหายดังกล่าวแทน ศ.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐/๒๕๖๒ การยื่นคำร้องขอค่าขาดไร้อุปการะเป็นสิทธิเฉพาะตัวของทายาทแต่ละคนที่จะพึงเรียกจากผู้กระทำละเมิดต่อผู้ตาย เมื่อ ศ. ซึ่งบรรลุนิติภาวะโดยมีอายุ ๒๐ ปี บริบูรณ์ และพ้นจากภาวะผู้เยาว์แล้วมิได้ยื่นคำร้องขอค่าขาดไร้อุปการะที่จำเลยกระทำละเมิดต่อผู้ตายที่ ๓ ซึ่งเป็นบิดาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ และมิได้มอบอำนาจให้โจทก์ร่วมที่ ๓ ซึ่งเป็นมารดายื่นคำร้องขอค่าขาดไร้อุปการะแทนตน โจทก์ร่วมที่ ๓ จึงไม่มีอำนาจเรียกค่าเสียหายดังกล่าวแทน ศ.

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘๕</u>

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอสวมสิทธิหลังจากที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.พ. ปี ๒๕๕๘ ใช้บังคับ ซึ่งการฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์ ต้องได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา และการอนุญาตให้ฎีกาเป็นอำนาจเฉพาะของศาลฎีกาเท่านั้นที่จะรับหรือไม่รับคำร้องและรับฎีกา การที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาชอบที่จะยก

คำสั่งศาลชั้นต้นและมีคำสั่งใหม่ให้ถูกต้อง ศาลชั้นต้นมีอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นฎีกาให้ผู้ร้องถึงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ ผู้ร้องยื่นฎีกาภายในกำหนด แต่ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถือว่ายื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาเป็นการไม่ชอบ

คำสั่งคำร้องที่ ครพ. ๕๗๗๙/๒๕๖๒ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอสวมสิทธิภายหลังจากที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ.๒๕๕๘ ใช้บังคับ ซึ่งการฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา และการขออนุญาตฎีกา ให้ยื่นคำร้องพร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้น แล้วให้ศาลชั้นต้นรีบส่งคำร้องพร้อมคำฟ้องฎีกาดังกล่าวไปยังศาลฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๗ จึงเป็นอำนาจเฉพาะของศาลฎีกาเท่านั้นที่จะพิจารณาสั่งรับหรือไม่รับคำร้องและรับฎีกา การที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกามาเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาชอบที่จะยกคำสั่งศาลชั้นต้นและมีคำสั่งใหม่ให้ถูกต้องต่อไป

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นฎีกาให้ผู้ร้องถึงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ ผู้ร้องยื่นฎีกาภายในกำหนด แต่ผู้ร้องยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถือว่าผู้ร้องยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง เป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘๖</u>

คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างก่อสร้างอาคาร แม้คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะเป็นหน่วยงานทางปกครอง แต่มิได้มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน จัดทำบริการสาธารณะหรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

คำวินิจฉัยที่ ๙๔/๒๕๖๓ คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารหอพักนักศึกษาและหอพักบุคลากรพร้อมรายการประกอบ ฯ แม้คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะเป็นหน่วยงานทางปกครอง แต่สัญญาดังกล่าวมิได้มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะหรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ตามบทนิยามสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองพ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อพิพาทตามคำฟ้อง ในคดีนี้จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘๗</u>

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยเป็นนายทหารสัญญาบัตรประจำการ อยู่ในอำนาจศาลทหาร กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหาร ที่จำเลยโต้แย้งเขตอำนาจศาลทหารว่า เป็นคดีที่เกี่ยวพันกับคดีที่พนักงานอัยการฟ้อง นาย ก. ต่อศาลจังหวัดฝาง จึงไม่อยู่ในอำนาจศาลทหารนั้น เห็นว่า คดีของศาลจังหวัดฝาง เป็นเรื่องที่จำเลยร้องทุกข์กล่าวโทษนาย ก. ต่อพนักงานสอบสวน ต่อมาพนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนาย ก. ในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ทำให้เสียทรัพย์ และทำให้ผู้อื่นตกใจกลัวโดยการขู่เข็ญ ศาลจังหวัดฝางพิพากษายกฟ้อง ส่วนคดีของศาลมณฑลทหารบกที่ ๓๓ นี้ เป็นเรื่องที่นาย ก. ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษจำเลยว่าจำเลยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานว่านาย ก. ชกต่อยทำร้ายร่างกายจำเลยจนได้รับบาดเจ็บแก่กายและจิตใจ ซึ่งอัยการศาลมณฑลทหารบกที่ ๓๓ ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ แม้จำเลยกับนาย ก. ต่างสลับกันเป็นจำเลยในคดีทั้งสอง แต่การกระทำตามคำฟ้องในคดีทั้งสองเป็นการกระทำต่างกรรม ต่างวาระกัน ฐานความผิด วันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ แตกต่างกัน ฟ้องโจทก์ในคดีนี้จึงไม่ใช่คดีที่เกี่ยวพันกับคดีอาญาที่นาย ก. ถูกจำเลยแจ้งความและพนักงานอัยการยื่นฟ้องนาย ก. ต่อศาลจังหวัดฝาง เป็นแต่เพียงคดีที่เกิดขึ้นจากการกระทำของจำเลยที่ทำให้เกิดคดี ที่ศาลจังหวัดฝางเท่านั้น จึงเป็นคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลทหาร

คำวินิจฉัยที่ ๙๑/๒๕๖๓ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยเป็นนายทหารสัญญาบัตรประจำการ อันเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ มาตรา ๑๖ (๑) กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๓, ๑๗๔ ซึ่งเป็นการบรรยายฟ้องว่า จำเลยซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารในขณะกระทำผิดได้กระทำความผิดอาญา คดีนี้จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหาร ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ส่วนที่จำเลยโต้แย้งเขตอำนาจศาลทหารว่า คดีนี้เป็นคดีที่เกี่ยวพันกับคดีที่พนักงานอัยการฟ้อง นาย ก. ต่อศาลจังหวัดฝาง จึงไม่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามมาตรา ๑๔ (๒) นั้น เห็นว่า คดีของศาลจังหวัดฝาง เป็นเรื่องที่จำเลยร้องทุกข์กล่าวโทษนาย ก. ต่อพนักงานสอบสวน ต่อมาพนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนาย ก. ในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ทำให้เสียทรัพย์ และทำให้ผู้อื่นตกใจกลัวโดยการขู่เข็ญ ศาลจังหวัดฝางพิพากษายกฟ้อง ส่วนคดีของศาลมณฑลทหารบกที่ ๓๓ นี้ เป็นเรื่องที่นาย ก. ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษจำเลยว่าจำเลยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานว่านาย ก. ชกต่อยทำร้ายร่างกายจำเลยจนได้รับบาดเจ็บแก่กายและจิตใจ ซึ่งอัยการศาลมณฑลทหารบกที่ ๓๓ ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ แม้จำเลยกับนาย ก. ต่างสลับกันเป็นจำเลยในคดีทั้งสอง แต่การกระทำตามคำฟ้องในคดีทั้งสองเป็นการกระทำต่างกรรม ต่างวาระกัน ฐานความผิด วันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ แตกต่างกัน ฟ้องโจทก์ในคดีนี้จึงไม่ใช่คดีที่เกี่ยวพันกับคดีอาญาที่นาย ก. ถูกจำเลยแจ้งความและพนักงานอัยการยื่นฟ้องนาย ก. ฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ทำให้เสียทรัพย์ และทำให้ผู้อื่นตกใจกลัวโดยการขู่เข็ญต่อศาลจังหวัดฝาง เป็นแต่เพียงคดีที่เกิดขึ้นจากการกระทำของจำเลยที่ทำให้เกิดคดี ที่ศาลจังหวัดฝางเท่านั้น เมื่อคดีนี้มิใช่คดีที่เกี่ยวพันกับคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลพลเรือน ตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาล

ทหาร พ.ศ.๒๔๙๘ มาตรา ๑๔ (๒) ที่จะเป็นข้อยกเว้นเขตอำนาจของศาลทหาร จึงเป็นคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลทหารตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘๘</u>

ตามภาพสเก็ตซ์คนร้ายเป็นภาพของคนวัยหนุ่มซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้เสียหายบอกพันตำรวจโท ธ. ว่าคนร้ายเป็นชายฉกรรจ์ แต่ภาพของจำเลยขณะถ่ายภาพขอมีบัตรประชาชนอายุ ๕๑ ปี เป็นวัยกลางคนค่อนไปทางชราต่างวัยกันมาก ผู้เสียหายเบิกความตอบคำถามค้านด้วยว่า ในการชี้ภาพใช้เวลาหลายชั่วโมง ซึ่งผิดปกติหากจำคนร้ายได้ชัดเจนและยืนยันได้แน่นอนจริง พยานหลักฐานโจทก์ขัดแย้งและเป็นพิรุธในหลายจุด ยังไม่มีน้ำหนักมั่นคงพอและให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๕๔/๒๕๖๓ ตามภาพสเก็ตซ์คนร้ายเป็นภาพของคนวัยหนุ่มซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้เสียหายบอกพันตำรวจโท ธ. ว่าคนร้ายเป็นชายฉกรรจ์ แต่ภาพของจำเลยขณะถ่ายภาพขอมีบัตรประชาชนอายุ ๕๑ ปี เป็นวัยกลางคนค่อนไปทางชรามีลักษณะต่างวัยกันมาก นอกจากนี้ผู้เสียหายก็เบิกความตอบคำถามค้านด้วยว่า ในการชี้ภาพนั้นใช้เวลาหลายชั่วโมง ซึ่งเป็นเรื่องที่ผิดปกติหากผู้เสียหายสามารถจดจำคนร้ายได้ชัดเจนและสามารถยืนยันได้อย่างแน่นอนจริง พยานหลักฐานโจทก์มีลักษณะขัดแย้งกันและเป็นพิรุธในหลายจุด เมื่อประมวลวิเคราะห์เข้าด้วยกันแล้ว ยังไม่มีน้ำหนักมั่นคงพอและเป็นที่สงสัยตามสมควรว่าจำเลยเป็นคนร้ายหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๗ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๘๙</u>

แม้โจทก์ตั้งรูปเรื่องว่ากรมที่ดินกับพวกออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทับที่ดินของโจทก์และมีคำขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญดังกล่าว ซึ่งเป็นการขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองกับให้ออกโฉนดที่ดินแทน น.ส. ๓ ก. ให้โจทก์ก็ตาม แต่ก็เป็นไปเพื่อให้มีหลักฐานที่แสดงถึงกรรมสิทธิ์ของโจทก์ โดยมิได้อ้างเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายประการอื่น แสดงให้เห็นว่าโจทก์มิได้ประสงค์จะให้ศาลตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการออกหนังสือสำคัญดังกล่าว โจทก์มีความมุ่งหมายให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งรับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดิน การที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามคำขอได้จำต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่าโจทก์มีสิทธิครอบครองหรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ส่วนคำขออื่น ๆ เป็นเพียงผลของการวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาทนั้นว่าเป็นที่ดินนั้น คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๗/๒๕๖๓ แม้โจทก์จะฟ้องคดีโดยตั้งรูปเรื่องตามคำฟ้องว่ากรมที่ดินกับพวกออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทับที่ดินของโจทก์และมีคำขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงส่วนที่ทับที่ดินของโจทก์ ซึ่งเป็นการขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองกับให้ออกโฉนดที่ดินแทนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๙๘๖ ให้แก่โจทก์ก็ตาม แต่ก็เป็นไปเพื่อให้มีหลักฐานที่แสดงถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดินว่าโจทก์เป็นเจ้าของเนื้อที่ดินดังกล่าว โดยโจทก์มิได้อ้างเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายของการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงประการอื่น แสดงให้เห็นว่าโจทก์มิได้ประสงค์จะให้ศาลตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงดังกล่าว ความมุ่งหมายที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ก็เพื่อให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งรับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของโจทก์ การที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามคำขอของโจทก์ได้นั้น จำต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่าที่ดินพิพาท โจทก์มีสิทธิครอบครองหรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินเป็นสำคัญ ส่วนคำขออื่น ๆ เป็นเพียงผลของการวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาทนั้นว่าเป็นที่ดินของโจทก์หรือเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙๐</u>

คดีที่บริษัทเอกชนฟ้อง กรมทางหลวง จำเลย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้จำเลยคืนเงินค่าปรับและชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ เกี่ยวกับสัญญาจ้างก่อสร้างบ้านพักเรือนแถวฯ ระหว่างโจทก์ผู้รับจ้างกับจำเลยผู้ว่าจ้าง แต่จำเลยคิดค่าปรับกรณีส่งมอบงานล่าช้าโดยไม่ชอบ เห็นว่า สัญญาพิพาทมีวัตถุประสงค์เพื่อการบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการตำรวจและครอบครัวที่ยังไม่มีที่พักอาศัยเท่านั้น มิได้เป็นไปเพื่อการจัดทำบริการสาธารณะโดยตรงหรือเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดทำบริการสาธารณะ อันจะเป็นสัญญาทางปกครอง และแม้จะเป็นสัญญาสำเร็จรูปและปรับราคาได้กับกำหนดสิทธิให้แก่จำเลยเลิกจ้างฝ่ายเดียวหรือสั่งให้ทำงานพิเศษ ก็มิได้มีลักษณะพิเศษ แต่เป็นสัญญาทางแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดฯที่ ๗๗/๒๕๖๓ คดีที่บริษัทเอกชนเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง กรมทางหลวง จำเลย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้จำเลยคืนเงินค่าปรับและชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ในคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างก่อสร้างบ้านพักเรือนแถวชั้นประทวนและพลตำรวจตามแบบมาตรฐานตำรวจและแบบโรงจอดรถและลานซักล้างของอาคารเรือนแถวชั้นประทวน สถานีตำรวจทางหลวงที่ ๕ กองกำกับการ ๖ กองบังคับการตำรวจทางหลวง (อำนาจเจริญ) จำนวน ๑ แห่ง ระหว่างโจทก์ซึ่งเป็นผู้รับจ้างกับจำเลยซึ่งเป็นผู้ว่าจ้าง แต่จำเลยคิดค่าปรับโจทก์ที่ส่งมอบงานล่าช้าโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เห็นว่า สัญญาพิพาทมีวัตถุประสงค์เพื่อการบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการตำรวจและครอบครัวที่ยังไม่มีที่พักอาศัยเท่านั้น มิได้เป็นไปเพื่อการจัดทำบริการสาธารณะโดยตรงหรือเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดทำบริการสาธารณะ อันจะถือเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และแม้

จะเป็นสัญญาสำเร็จรูปและปรับราคาได้และมีข้อสัญญากำหนดสิทธิให้แก่จำเลยเลิกจ้างฝ่ายเดียวหรือสั่งให้ทำงานพิเศษ ก็มิได้มีลักษณะพิเศษที่ไม่อาจพบในสัญญาระหว่างเอกชนกับเอกชน สัญญาจ้างก่อสร้างพิพาทจึงไม่ใช่สัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เป็นสัญญาทางแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙๑</u>

ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชนฟ้องกรมชลประทาน ผู้ถูกฟ้อง อ้างว่า ผู้ฟ้องครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ค. ๑ แต่ผู้ถูกฟ้องก่อสร้างอ่างเก็บน้ำทำให้น้ำท่วมที่นาของผู้ฟ้องบางส่วนจนไม่สามารถทำนาหรือการเกษตรได้ ผู้ฟ้องเสียสิทธิครอบครองและขาดโอกาสประกอบอาชีพ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องชดใช้ค่าทดแทน ส่วนผู้ถูกฟ้องให้การว่า ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าเป็นทำเลเลี้ยงสัตว์อันเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน ผู้ฟ้องไม่อาจอ้างการครอบครองขึ้นสู้ต่อรัฐได้ เมื่อกรมที่ดินไม่เพิกถอนสภาพทำเลเลี้ยงสัตว์ตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ผู้ถูกฟ้องจึงไม่สามารถจ่ายเงินค่าทดแทนให้ได้ โครงการชลประทานตรวจพื้นที่แล้วพบว่า ที่ดิน ส.ค. ๑ ที่ผู้ฟ้องครอบครองตั้งอยู่นอกเขตบริเวณที่น้ำในอ่างเก็บน้ำท่วมถึง ขอให้ยกฟ้อง เห็นว่า แม้กรมชลประทาน ผู้ถูกฟ้องจะเป็นหน่วยงานทางปกครอง แต่เหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องก่อสร้างอ่างเก็บน้ำรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้อง อันเป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน การที่จะวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องหรือไม่ เป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาท ซึ่งหากศาลวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้อง การที่ผู้ถูกฟ้องกระทำการตามฟ้องก็เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้อง แต่หากที่ดินพิพาทเป็นทำเลเลี้ยงสัตว์จะเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องมีอำนาจก่อสร้างอ่างเก็บน้ำได้ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ ก็เพื่อขอให้ศาลรับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของตนเป็นสำคัญ จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดฯ ที่ ๘๒/๒๕๖๓ คดีนี้ ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชนยื่นฟ้องกรมชลประทาน ผู้ถูกฟ้องคดี อ้างว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินตามหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) แต่ผู้ถูกฟ้องคดีก่อสร้างอ่างเก็บน้ำทำให้น้ำท่วมที่นาของผู้ฟ้องคดีบางส่วนจนไม่สามารถทำนาหรือทำการเกษตรด้านอื่น ๆ ได้ ผู้ฟ้องคดีต้องเสียสิทธิการครอบครองในที่ดินและขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าทดแทนความเสียหาย ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินบริเวณที่สร้างอ่างเก็บน้ำเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งมีสภาพเป็นทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหลวงเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน ผู้ฟ้องคดีไม่อาจอ้างการครอบครองที่ดินดังกล่าวขึ้นสู้ต่อรัฐได้ เมื่อกรมที่ดินไม่เพิกถอนสภาพทำเลเลี้ยงสัตว์ตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่สามารถจ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี โครงการชลประทานนครพนมได้ตรวจพื้นที่แล้วพบว่า ที่ดิน (ส.ค. ๑) ที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองตั้งอยู่นอกเขตบริเวณที่น้ำในอ่างเก็บน้ำท่วมถึง ขอให้ยกฟ้อง เห็นว่า แม้กรมชลประทาน ผู้ถูกฟ้องคดี จะเป็นหน่วยงานทาง

ปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีก่อสร้างอ่างเก็บน้ำรุกล้ำที่ดิน (ส.ค. ๑) ของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินบริเวณที่สร้างอ่างเก็บน้ำเป็นทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหลวงจึงเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำไม่เป็นการกระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน การที่จะวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาทระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งหากศาลวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำการตามฟ้องก็เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แต่หากที่ดินพิพาทเป็นทำเลเลี้ยงสัตว์ซึ่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่า จะเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจก่อสร้างอ่างเก็บน้ำได้โดยไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการที่ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ ก็เพื่อขอให้ศาลรับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของตนเป็นสำคัญ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙๒</u>

บริษัทเอกชนยื่นฟ้องกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ ในฐานะตัวแทนหรือผู้แทนของจำเลยที่ ๑ เกี่ยวกับสัญญาว่าจ้างโจทก์ให้รับเหมาจัดงานกิจกรรมประเพณีบุญบั้งไฟ ซึ่งเดิมจำเลยที่ ๒ ว่าจ้างโจทก์ให้จัดงานประเพณีบุญบั้งไฟตามโครงการส่งเสริมสนับสนุนประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและสืบสานประเพณีบุญบั้งไฟอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ต่อมาจำเลยที่ ๒ ติดต่อด้วยวาจาให้โจทก์จัดงานประเพณีบุญบั้งไฟในอำเภอต่างๆ ในจังหวัดดังกล่าวอีก ๘ อำเภอ โจทก์จัดงานทั้งหมดตามโครงการฯ และส่งมอบงานแล้ว แต่ได้รับเงินค่าจ้างเฉพาะการจัดงานที่จัดขึ้นในอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินค่าจัดงานใน ๘ อำเภอ พร้อมดอกเบี้ย จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา มีปัญหาต้องพิจารณาว่าสัญญาจ้างเหมาจัดงานดังกล่าวเป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ เห็นว่า กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำเลยที่ ๑ เป็นราชการส่วนกลาง มีฐานะเป็นกระทรวง จึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง ส่วนจำเลยที่ ๒ เป็นข้าราชการในสังกัดของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๑ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬา นันทนาการ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ขอบเขตของงานหรือกิจกรรมที่โจทก์อ้างว่าจำเลยที่ ๒ ติดต่อด้วยวาจานั้นมีเนื้อหาและขอบเขตของงานลักษณะเดียวกับที่จัดในอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จะเห็นได้ว่า มีเนื้อหาเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและเผยแพร่ประเพณีบุญบั้งไฟของจังหวัดยโสธรซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของภาคอีสาน ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการมอบหมายให้โจทก์เข้าร่วมดำเนินกิจการบริการสาธารณะในหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นสัญญาทางปกครองประเภทหนึ่ง จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

คำวินิจฉัยที่ ๙๕/๒๕๖๓ คดีที่บริษัทเอกชนเป็นโจทก์ยื่นฟ้องกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ ในฐานะตัวแทนหรือผู้แทนของจำเลยที่ ๑ ในคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาว่าจ้างโจทก์ให้รับเหมาจัดงานกิจกรรมประเพณีบุญบั้งไฟ ซึ่งเดิมจำเลยที่ ๒ ว่าจ้างโจทก์ให้จัดงานประเพณีบุญบั้งไฟตามโครงการส่งเสริมสนับสนุนประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและสืบสานประเพณีบุญบั้งไฟอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ประจำปีงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ สวนสาธารณะพญาแถน และเขตเทศบาลเมืองยโสธร ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๐๒/๒๕๕๘ และต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้ติดต่อด้วยวาจาให้โจทก์จัดงานประเพณีบุญบั้งไฟในอำเภอต่างๆ ในจังหวัดยโสธร จำนวน ๘ อำเภอ ซึ่งต่อมาโจทก์ได้จัดงานทั้งหมดตามโครงการฯ และส่งมอบงานแล้ว แต่กลับได้รับเงินค่าจ้างเฉพาะการจัดงานที่จัดขึ้น ณ สวนสาธารณะพญาแถน อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร โดยไม่ได้รับเงินค่าจ้างในส่วนงานที่จัดขึ้นใน ๘ อำเภอ ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินค่าจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟที่จัดขึ้นใน ๘ อำเภอ พร้อมดอกเบี้ย คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา แต่โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง เท่านั้น กรณีจึงมีปัญหาต้องพิจารณาว่าสัญญาจ้างเหมาจัดงานดังกล่าวเป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ เห็นว่า กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำเลยที่ ๑ เป็นราชการส่วนกลาง มีฐานะเป็นกระทรวง ตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบมาตรา ๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ จำเลยที่ ๑ จึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ ส่วนจำเลยที่ ๒ เป็นข้าราชการในสังกัดของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และโดยที่มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้จำเลยที่ ๑ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬา นันทนาการ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อพิจารณาขอบเขตของงานหรือกิจกรรมที่โจทก์อ้างว่าจำเลยที่ ๒ ในฐานะตัวแทนหรือผู้แทนของจำเลยที่ ๑ ได้ติดต่อด้วยวาจาให้โจทก์จัดงานประเพณีบุญบั้งไฟอีก ๑ โครงการ ระหว่างวันที่ ๑-๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยมีสถานที่จัดงานตามอำเภอต่างๆ ในจังหวัดยโสธร จำนวน ๘ อำเภอ ซึ่งมีเนื้อหาและขอบเขตของงานลักษณะเดียวกับสัญญาจ้างเลขที่ ๐๒/๒๕๕๘ ที่ตกลงกันให้โจทก์รับจ้างเหมาตามโครงการส่งเสริมสนับสนุนประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและสืบสานประเพณีบุญบั้งไฟอำเภอเมืองยโสธรจังหวัดยโสธร ประจำปีงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ สวนสาธารณะพญาแถน และเขตเทศบาลเมืองยโสธร นั้น จะเห็นได้ว่า มีเนื้อหาเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและเผยแพร่ประเพณีบุญบั้งไฟของจังหวัดยโสธรซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของภาคอีสาน อันเป็นการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดยโสธรซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ การที่โจทก์อ้างว่าจำเลยที่ ๒ ในฐานะตัวแทนจำเลยที่ ๑ ว่าจ้างให้โจทก์ดำเนินการดังกล่าว จึงเป็นการมอบหมายให้โจทก์เข้าร่วมดำเนินกิจการบริการสาธารณะในหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ สัญญาดังกล่าวจึงเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นสัญญาทางปกครอง

ประเภทหนึ่ง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาดังกล่าวจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙๓</u>

แม้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นหนึ่งในผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินรวมอยู่ด้วย แต่ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น กฎหมายให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งวันขายทอดตลาดแก่บรรดาผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาดซึ่งทราบได้ตามทะเบียนหรือโดยประการอื่นเท่านั้น บุคคลผู้มีส่วนได้เสียย่อมหมายความเฉพาะลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งมีชื่อตามทะเบียนในทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาด ส่วนลูกหนี้ตามคำพิพากษาคนอื่นซึ่งมิใช่เจ้าของทรัพย์สินที่จะขายไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินดังกล่าวที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องแจ้งการขายทอดตลาดให้ทราบ คำว่าผู้มีส่วนได้เสียตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๐ (เดิม) และมาตรา ๓๐๖ (เดิม) จึงมีนัยต่างกัน คดีนี้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ จึงมิใช่ผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาด จึงไม่จำต้องแจ้งการขายทอดให้ทราบ การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนดไว้ในประกาศที่ได้แจ้งแก่จำเลยที่ ๑ จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๔๓/๒๕๖๓ แม้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๐ (เดิม) จะบัญญัติให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้หนึ่งที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินรวมอยู่ด้วย แต่ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๖ (เดิม) บัญญัติให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งวันขายทอดตลาดแก่บรรดาผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาดซึ่งทราบได้ตามทะเบียนหรือโดยประการอื่นเท่านั้น บุคคลผู้มีส่วนได้เสียตามความหมายของมาตรานี้ย่อมหมายความเฉพาะลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งมีชื่อตามทะเบียนในทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาด ส่วนลูกหนี้ตามคำพิพากษาคนอื่นซึ่งมิใช่เจ้าของทรัพย์สินที่จะขายไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องแจ้งการขายทอดตลาดให้ทราบ คำว่าผู้มีส่วนได้เสียตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๐ (เดิม) และมาตรา ๓๐๖ (เดิม) จึงมีนัยต่างกัน คดีนี้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ มิใช่ทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ จึงมิใช่ผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาด เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงไม่จำต้องแจ้งการขายทอดตลาดให้จำเลยที่ ๒ ทราบ การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวันเวลาและสถานที่ที่ก าหนดไว้ในประกาศที่ได้แจ้งแก่จำเลยที่ ๑ จึงเป็นการขายทอดตลาดโดยชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙๔</u>

โจทก์เป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์ เมื่อโจทก์ชำระค่าซ่อมรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยเพื่อชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัย โจทก์ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของผู้เอาประกันภัยที่มีอยู่ในมูลหนี้ต่อจำเลยทั้งสอง ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกผู้ต้องรับผิดต่อผู้เอาประกันภัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๘๐ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง สิทธิของโจทก์ย่อมเป็นเช่นเดียวกับผู้เอาประกันภัย โดยเมื่อผู้เอาประกันภัยมีสิทธิฟ้องในมูลละเมิดภายในกำหนดอายุความ ๑ ปี นับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง โจทก์ในฐานะผู้รับช่วงสิทธิจากผู้เอาประกันภัยก็ต้องฟ้องคดีภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้เอาประกันภัยรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเช่นกัน โจทก์นำคดีมาฟ้องวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ เกินกำหนดไป ๑ วัน ฟ้องโจทก์จึงขาดอายุความ เมื่อโจทก์ฟ้องให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดในมูลความแห่งคดีอันเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจากกันมิได้ แม้จำเลยที่ ๑ ขาดนัดยื่นคำให้การแต่จำเลยที่ ๒ ผู้เป็นคู่ความร่วมกันได้ให้การต่อสู้ในเรื่องอายุความไว้ การดำเนินกระบวนพิจารณาซึ่งได้ทำโดยจำเลยที่ ๒ ถือว่าได้ทำโดยจำเลยที่ ๑ ด้วยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๙ (๑) และแม้จำเลยที่ ๑ มิได้ฎีกาแต่เมื่อฟ้องโจทก์ขาดอายุความ ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจพิพากษาให้มีผลถึงจำเลยที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๕ (๑) ประกอบมาตรา ๒๕๒ ที่แก้ไขใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่๔๒๑๕/๒๕๖๓ โจทก์เป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์ เมื่อโจทก์ชำระค่าซ่อมรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยเพื่อชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัย โจทก์ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของผู้เอาประกันภัยที่มีอยู่ในมูลหนี้ต่อจำเลยทั้งสอง ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกผู้ต้องรับผิดต่อผู้เอาประกันภัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๘๐ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง สิทธิของโจทก์ย่อมเป็นเช่นเดียวกับผู้เอาประกันภัย โดยเมื่อผู้เอาประกันภัยมีสิทธิฟ้องในมูลละเมิดภายในกำหนดอายุความ ๑ ปี นับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง โจทก์ในฐานะผู้รับช่วงสิทธิจากผู้เอาประกันภัยก็ต้องฟ้องคดีภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้เอาประกันภัยรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเช่นกัน โจทก์นำคดีมาฟ้องวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ เกินกำหนดไป ๑ วัน ฟ้องโจทก์จึงขาดอายุความ เมื่อโจทก์ฟ้องให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดในมูลความแห่งคดีอันเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจากกันมิได้ แม้จำเลยที่ ๑ ขาดนัดยื่นคำให้การแต่จำเลยที่ ๒ ผู้เป็นคู่ความร่วมกันได้ให้การต่อสู้ในเรื่องอายุความไว้ การดำเนินกระบวนพิจารณาซึ่งได้ทำโดยจำเลยที่ ๒ ถือว่าได้ทำโดยจำเลยที่ ๑ ด้วยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๙ (๑) และแม้จำเลยที่ ๑ มิได้ฎีกาแต่เมื่อฟ้องโจทก์ขาดอายุความ ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจพิพากษาให้มีผลถึงจำเลยที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๕ (๑) ประกอบมาตรา ๒๕๒ ที่แก้ไขใหม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙๕</u>

สำเนารายงานประจำวัน ระบุข้อความแต่เพียงว่า จำเลยเอาเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท จากโจทก์ไปจริง โดยมีข้อแลกเปลี่ยนและพูดคุยกันว่าจะให้เข้าไปทำงานในบริษัทของโจทก์ตอบแทนเงินจำนวนดังกล่าว และยังไม่ได้ใช้คืนแสดงว่าจำเลยรับว่าได้รับเงิน ๖๐๐,๐๐ บาท จากโจทก์ แต่เมื่อสำเนารายงานประจำวันไม่มีข้อความใดที่ทำให้เข้าใจได้ว่าจำเลยยืมเงินโจทก์และตกลงจะใช้คืน สำเนารายงานประจำวันจึงไม่ใช่หลักฐานแห่งการกู้ยืมที่โจทก์จะฟ้องร้องให้บังคับคดีได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่๓๘๑๗/๒๕๖๓ ตามสำเนารายงานประจำวัน ระบุข้อความแต่เพียงว่า จำเลยกับพวกรวม ๓ คน ไปพบพนักงานสอบสวนกรณีที่รุมทำร้ายโจทก์ สาเหตุเนื่องจากโจทก์ไปพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องเงินจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท ที่จำเลยเอาไปแต่ยังไม่ได้ใช้คืน จำเลยยอมรับว่าเมื่อประมาณเดือนมีนาคมและพฤษภาคม ๒๕๖๐ ได้เอาเงินจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท (เดือนละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท) จากโจทก์ไปจริง โดยมีข้อแลกเปลี่ยนและพูดคุยกันว่าจะให้เข้าไปทำงานในบริษัทของโจทก์ตอบแทนเงินจำนวนดังกล่าว แต่ภายหลังมีปัญหาข้อขัดแย้งกันจึงไม่ได้ร่วมงานกันแล้วโจทก์ทวงถามขอเงินคืนมาตลอดและยังไม่ได้ข้อสรุปก็มาเกิดเหตุขึ้นเสียก่อน แสดงว่าจำเลยรับว่าได้รับเงินจำนวน ๖๐๐,๐๐ บาท จากโจทก์เพื่อตอบแทนการเข้าทำงานในบริษัทของโจทก์เท่านั้น จำเลยไม่ได้รับว่ากู้ยืมเงินโจทก์ ดังนั้นเมื่อสำเนารายงานประจำวันไม่มีข้อความใดที่ทำให้เข้าใจได้ว่าจำเลยยืมเงินโจทก์และตกลงจะใช้คืน สำเนารายงานประจำวันจึงไม่ใช่หลักฐานแห่งการกู้ยืมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๓ วรรคหนึ่ง ที่โจทก์จะฟ้องร้องให้บังคับคดีได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙๖</u>

การวินิจฉัยชี้ขาดของศาลต้องพิจารณาฟังข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานทั้งมวลที่ปรากฏในสำนวน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีผลเพียงว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ได้ปรากฏขึ้นจากการกล่าวอ้างในคำให้การเท่านั้น หากศาลชั้นอุทธรณ์เห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องฟังข้อเท็จจริงส่วนนี้เพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดคดีได้ถูกต้องก็มีอำนาจรับฟังข้อเท็จจริงนั้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่๒๒๖๗/๒๕๖๓ การวินิจฉัยชี้ขาดของศาลต้องพิจารณาฟังข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานทั้งมวลที่ปรากฏในสำนวน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ก็มีผลเพียงว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ได้ปรากฏขึ้นจากการกล่าวอ้างในคำให้การของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เท่านั้น หากศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องฟังข้อเท็จจริงส่วนนี้เพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดคดีได้ถูกต้องแท้จริงก็มีอำนาจรับฟังพยานหลักฐานอันเกี่ยวกับข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๗ (๒) พระครู อ. มีทายาทเหลืออยู่เพียงคนเดียวคือโจทก์ โจทก์จึงเป็นผู้หนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่จัดการศพของพระครู อ. ได้ แต่เมื่อตามสถานะของผู้ตายซึ่งได้บวชเป็นพระภิกษุตั้งแต่อายุ

๒๕ ปี และจำพรรษาอยู่ที่วัดจำเลยที่ ๑ ตลอดมาจนถึงแก่มรณภาพเมื่ออายุ ๗๕ ปี หลังจากพระครู อ. ถึงแก่มรณภาพแล้วญาติพี่น้องของพระครู อ. รวมทั้งจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ได้ร่วมกันจัดงานสวดพระอภิธรรมศพเป็นเวลา ๑๕ วัน โดยวัดจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายแล้วบรรจุเก็บสังขารของพระครู อ. ไว้บำเพ็ญกุศลทุกวันพระเป็นเวลา ๑๐๐ วันพระ มีประชาชนศรัทธามาสักการะสังขารของพระครู อ. เป็นจำนวนมาก แสดงว่าพระครู อ. เป็นพระทีประชาชนเลื่อมใสศรัทธาจึงได้มีการเก็บสรีระสังขารไว้ในวัดจำเลยที่ ๑ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้กราบไหว้สักการะบูชา ยิ่งไปกว่านั้น การที่พระครู อ. ได้มีศรัทธาอุทิศตนเพื่ออยู่ในพุทธศาสนา การที่โจทก์เป็นผู้จัดการศพของพระครู อ. น่าจะไม่สอดคล้องกับความศรัทธาของประชาชนผู้เลื่อมใสเคารพนับถือแก่พระครู อ. จึงเป็นการสมควรที่วัดจำเลยที่ ๑ จะเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับสรีระสังขารของพระครู อ. ต่อไป โดยไม่จำต้องพิจารณาว่าโจทก์หรือวัดจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ได้รับมรดกของผู้ตายมากที่สุด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙๗</u>

คดีอาญาที่โจทก์เคยฟ้องจำเลยมาครั้งหนึ่งแล้ว แต่ถอนฟ้องไปโดยอ้างเหตุว่าจะไปฟ้องจำเลยใหม่ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ถอนฟ้อง แม้โจทก์จะนำคดีมาฟ้องใหม่โดยเพิ่มเติมข้อหาแต่ก็เป็นการกระทำเดียวกันจึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะนำมาฟ้องใหม่ไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๘๕/๒๕๖๓ โจทก์เคยฟ้องจำเลยทั้งหกมาครั้งหนึ่งฐานร่วมกันฉ้อโกง ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องไปแล้ว โจทก์กลับมาฟ้องจำเลยทั้งหกในการกระทำอันเดียวกันอีก แม้คำฟ้องในคดีนี้จะต่างจากคำฟ้องในคดีเดิมโดยโจทก์เพิ่มเติมการกระทำของจำเลยทั้งหกว่าร่วมกันหลอกลวงประชาชนและนำเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ ขอให้ลงโทษฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนและพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) แต่ก็ต้องถือว่าเป็นการกระทำอันเดียวกันกับที่โจทก์ฟ้องในคดีเดิม มิใช่ถือเอาคำบรรยายฟ้องหรือฐานความผิดที่โจทก์ตั้งเอาแก่จำเลยเป็นเกณฑ์มิฉะนั้นแล้วจำเลยกระทำความผิดเพียงครั้งเดียว โจทก์มีสิทธิดำเนินคดีแก่จำเลยได้หลายครั้งโดยไม่รู้จักจบสิ้นจึงต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๖ แม้ตามคำร้องขอถอนฟ้องของโจทก์ในคดีก่อนจะอ้างเหตุขอถอนฟ้องเพื่อฟ้องจำเลยทั้งหกเป็นคดีใหม่ฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชน แต่เมื่อศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องได้ก็ต้องถือว่าเป็นการถอนฟ้องคดีอาญาให้เสร็จไปทั้งเรื่อง จึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะนำมาฟ้องใหม่ไม่ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙๘</u>

ผู้เสียหายโอนเงินให้จำเลย มิใช่ผลโดยตรงจากการหลอกลวงแต่เป็นไปด้วยความสมัครใจเพราะผลตอบแทนที่มากกว่าปกติ ทั้งก่อนเกิดเหตุจำเลยจ่ายผลประโยชน์จริง จำเลยเป็นผู้เข้าร่วมลงทุนกับนางสาว ก.

โดยนำเงินที่มีผู้มาลงทุนไปส่งมอบให้นางสาว ก. และรับผลประโยชน์มาแจกจ่าย จำเลยก็ได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ดังกล่าวของจำเลยเป็นเพียงการชักชวนให้ผู้เสียหายมาร่วมลงทุนด้วยเนื่องจากได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจริง จำเลยหาได้มีเจตนาหลอกลวงทั้งไม่มีพฤติการณ์ส่อพิรุธให้เห็นชัดเจนว่าจำเลยฉ้อโกง พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมาจึงมีความสงสัยอยู่ตามสมควรว่าจำเลยมีเจตนากระทำความผิดฐานฉ้อโกงหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่๒๔๗๘/๒๕๖๓ การที่ผู้เสียหายทั้งสามโอนเงินให้แก่จำเลย มิใช่เป็นผลโดยตรงจากการที่จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายทั้งสามด้วยการยืนยันข้อเท็จจริงใดอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ผู้เสียหายทั้งสาม แต่เป็นการโอนเงินให้แก่จำเลยด้วยความสมัครใจของตนเองเพราะประสงค์จะได้ผลตอบแทนที่มีจำนวนมากกว่าปกติ ทั้งก่อนเกิดเหตุก็ปรากฏว่าจำเลยจ่ายผลประโยชน์ให้แก่ผู้เสียหายที่ ๑ จริง จำเลยเป็นผู้เข้าร่วมลงทุนกับนางสาว ก. โดยนำเงินที่มีผู้มาลงทุนไปส่งมอบให้นางสาว ก. และรับผลประโยชน์มาแจกจ่ายให้แก่ผู้มาร่วมลงทุน จำเลยเองก็ได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ดังกล่าวของจำเลยเป็นเพียงการชักชวนให้ผู้เสียหายมาร่วมลงทุนด้วยเนื่องจากได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจริง จำเลยหาได้มีเจตนาที่จะหลอกลวงผู้เสียหายทั้งสามแต่อย่างใด ทั้งไม่มีพฤติการณ์ส่อพิรุธที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าจำเลยฉ้อโกงผู้เสียหายทั้งสาม พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมาเกี่ยวกับพฤติการณ์ของจำเลยจึงมีความสงสัยอยู่ตามสมควรว่าจำเลยมีเจตนาในการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงหรือไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๓๙๙</u>

โจทก์ร่วมกับนาย ด. ทำบันทึกข้อตกลงกับโจทก์ว่าจะดำเนินคดีเรียกร้องเอาทรัพย์สินคืนและดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับมรดกของนาง ย. โดยเรียกค่าดำเนินการครึ่งหนึ่งของทรัพย์มรดกที่ได้ ไม่ใช่สัญญาแบ่งทรัพย์มรดกแต่เป็นสัญญาจ่ายค่าเรียกเอาทรัพย์สินคืน อันเป็นสัญญาว่าจ้างทนายความ เมื่อโจทก์ร่วมไม่ได้เป็นทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์มรดก เป็นการทำขึ้นโดยหวังจะได้ส่วนแบ่งจากการเป็นความหรือเข้าไปมีส่วนได้เสียในมูลคดี จึงขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตกเป็นโมฆะ โจทก์ร่วมจึงไม่มีส่วนได้เสียไม่มีสิทธิขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๒๒/๒๕๖๒ การที่โจทก์ร่วมกับนาย ด. ทำบันทึกข้อตกลงกับโจทก์ว่าจะดำเนินคดีเรียกร้องเอาทรัพย์สินคืนและดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับมรดกของนาง ย. โดยเรียกค่าดำเนินการครึ่งหนึ่งของทรัพย์มรดกของนาง ย. ที่เรียกคืนได้ บันทึกข้อตกลงดังกล่าวไม่ใช่สัญญาแบ่งทรัพย์มรดกแต่เป็นสัญญาตกลงจ่ายค่าดำเนินการเรียกเอาทรัพย์สินคืน จึงเป็นสัญญาว่าจ้างทนายความเมื่อโจทก์ร่วมไม่ได้เป็นทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์มรดกของนาง ย. เป็นการทำขึ้นโดยหวังจะได้ส่วนแบ่งจากผลประโยชน์ที่ได้จากการเป็นความกันหรือเข้าไปมีส่วนได้เสียในมูลคดีโดยวิธีการแบ่งเอาส่วนผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นความกัน จึงเป็นการแสวงหาประโยชน์จากการที่ผู้อื่นเป็นความกัน โดยที่โจทก์ร่วมไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดี วัตถุประสงค์แห่งสัญญาจ้างดังกล่าวจึงขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ย่อมตกเป็น

โมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ โจทก์ร่วมจึงไม่มีส่วนได้เสียในผลแห่งคดี ไม่มีสิทธิขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้คดีที่จำเลยที่ ๑ ยื่นฟ้องนาง ย. ต่อศาลชั้นต้น ซึ่งมีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลชั้นต้นพิพากษา ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้รับฟ้องให้เพิกถอนกระบวนพิจารณาและให้เพิกถอนสัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาตามยอมในวันดังกล่าวเสีย การที่จำเลยที่ ๑ นำคำพิพากษาตามยอมไปโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างจึงเป็นการกระทำโดยไม่มีสิทธิ ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไม่ได้เป็นของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีสิทธิจดทะเบียนขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวให้แก่จาเลยที่ ๒ แม้จำเลยที่ ๒ จะรับโอนมาโดยสุจริตเสียค่าตอบแทนและจดทะเบียนแล้ว จำเลยที่ ๒ ก็ไม่มีสิทธิในที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวตามหลักที่ว่าผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐๐</u>

นาย ส. ฟ้องคดีนี้ในฐานะเป็นตัวแทนโจทก์ มิได้ฟ้องส่วนตัวในฐานะเจ้าของร่วมและกรรมการโจทก์ จึงต้องพิจารณาอำนาจฟ้องของโจทก์ตาม พ.ร.บ.อาคารชุด และข้อบังคับของโจทก์ซึ่งกำหนดให้ผู้จัดการนิติบุคคลเป็นตัวแทนมีอำนาจดำเนินคดีตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและอาญา กับผู้ที่ทำละเมิดต่ออาคารชุดหรือทรัพย์ส่วนกลางของอาคารชุด ดังนั้น การฟ้องร้องดำเนินคดีแก่ผู้ที่ทำละเมิดต่อโจทก์จึงเป็นหน้าที่ของผู้จัดการโจทก์หาใช่เจ้าของร่วมหรือกรรมการโจทก์ไม่ หากนาย ส. เห็นว่าจำเลยทั้งสี่ร่วมกันทำละเมิดต่อโจทก์ นาย ส. ต้องแจ้งให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการ การที่นาย ส. เคยมีหนังสือแจ้งให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการโจทก์ฟ้องร้องถือได้ว่าเป็นการแจ้งเรื่องให้โจทก์ดำเนินการแล้วแต่จำเลยที่ ๑ เพิกเฉย อันเป็นการกระทำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของโจทก์ ถือได้ว่าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับผู้แทนของนิติบุคคล แต่ในกรณีนี้ไม่มีบทกฎหมายยกมาปรับใช้ได้ ทั้งไม่มีจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นจึงต้องอาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งโดยนาย ส. ต้องร้องขอให้ศาลแต่งตั้งตัวเองหรือบุคคลใดเป็นผู้แทนเฉพาะการเพื่อฟ้องร้อง เมื่อนายส. มิได้ดำเนินการกลับฟ้องคดีแทนโทก์เสียเอง จึงไม่มีอำนาจฟ้อง และเนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ จึงให้คำพิพากษามีผลถึงจำเลยซึ่งมิได้ฎีกาด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕๙/๒๕๖๓ นาย ส. ฟ้องคดีนี้ในฐานะเป็นตัวแทนโจทก์ มิได้ฟ้องเป็นการส่วนตัวในฐานะที่นาย ส.เป็นเจ้าของร่วมและกรรมการโจทก์ จึงต้องพิจารณาอำนาจฟ้องของโจทก์ตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และข้อบังคับของโจทก์ซึ่งตามข้อบังคับของโจทก์กำหนดให้ผู้จัดการนิติบุคคลเป็นตัวแทนของโจทก์ปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโจทก์ และตามวัตถุประสงค์ของโจทก์ ให้มีอำนาจทำนิติกรรมกับบุคคลอื่น และดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ ใช้สิทธิเรียกร้องหรือดำเนินคดีตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและอาญา ประนีประนอมยอมความทั้งทางแพ่งและทางอาญากับผู้ที่ทำการละเมิดต่ออาคารชุดหรือทรัพย์ส่วนกลางของอาคารชุด รวมทั้งดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมาย ข้อบังคับของโจทก์ดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ (๓) ที่บัญญัติให้นิติบุคคลอาคารชุดมีผู้จัดการ

คนหนึ่งและให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนนิติบุคคลอาคารชุด ดังนั้น การฟ้องร้องดำเนินคดีแก่ผู้ที่กระทำละเมิดต่อโจทก์ จึงเป็นหน้าที่ของผู้จัดการโจทก์หาใช่เป็นหน้าที่ของเจ้าของร่วมหรือกรรมการโจทก์ไม่ นาย ส. เป็นเพียงเจ้าของร่วมและกรรมการโจทก์ มิได้เป็นผู้จัดการโจทก์ รวมทั้งไม่ได้รับมอบอำนาจจากโจทก์ให้ฟ้องร้องดำเนินคดีนี้ ทั้งไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายหรือข้อบังคับของโจทก์ให้เจ้าของร่วมหรือกรรมการโจทก์ฟ้องร้องดำเนินคดีแทนโจทก์ได้ หากนาย ส. เห็นว่าจำเลยทั้งสี่ร่วมกันทำละเมิดต่อโจทก์โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันจ่ายค่าชดเชยการเลิกจ้างให้แก่จำเลยที่ ๔ โดยมิชอบ นาย ส. ต้องแจ้งให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการ การที่นาย ส. เคยมีหนังสือแจ้งให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการโจทก์ฟ้องร้องดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ถือได้ว่าเป็นการแจ้งเรื่องให้โจทก์ดำเนินการแล้วแต่จำเลยที่ ๑ เพิกเฉย อันเป็นการกระทำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของโจทก์ ถือได้ว่าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคลในเรื่องดังกล่าว ในกรณีเช่นนี้ไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับใช้ได้ ทั้งไม่ปรากฏว่ามีจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นในกรณีเช่นนี้ จึงต้องอาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔ โดยนาย ส. ในฐานะเจ้าของร่วมและกรรมการต้องร้องขอให้ศาลแต่งตั้งตัวเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้แทนเฉพาะการเพื่อฟ้องร้องตลอดจนการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องตามข้อบังคับของโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๕ แต่นาย ส. มิได้ดำเนินการร้องขอให้ศาลแต่งตั้งตนเองเป็นผู้แทนโจทก์เฉพาะการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๗๕ แต่นาย ส. ในฐานะเจ้าของร่วมและกรรมการโจทก์ฟ้องคดีแทนโจทก์เสียเอง จึงไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ จึงให้คำพิพากษามีผลถึงจำเลยที่ ๔ ซึ่งมิได้ฎีกาและไม่ได้รับอนุญาตให้ฎีกาด้วย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๕ ประกอบมาตรา ๒๕๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐๑</u>

โจทก์ร่วมรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดตั้งแต่วันที่จำเลยไม่ยอมคืนเงินที่โจทก์ร่วมฝากเข้าบัญชีเพื่อให้ผู้อื่นกู้ยืม แม้ต่อมาจำเลยจะถอนเงินออกจากบัญชีและโจทก์ร่วมเพิ่งทราบ แต่เกิดขึ้นหลังจากจำเลยปฏิเสธไม่ยอมคืนเงินแล้ว เมื่อโจทก์ร่วมร้องทุกข์เกินกำหนด ๓ เดือน นับแต่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด คดีจึงขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป พนักงานอัยการโจทก์ไม่มีสิทธิเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนโจทก์ร่วม คำขอส่วนแพ่งของโจทก์ร่วมจึงตกไปด้วย

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๒๗๕/๒๕๖๒ โจทก์ร่วมรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดตั้งแต่วันที่จำเลยไม่ยอมคืนเงินที่โจทก์ร่วมนำเข้าฝากในบัญชีธนาคารของจำเลยเพื่อนำเงินไปให้ผู้มีชื่อกู้ยืมแทนผู้เสียหาย แม้ต่อมาจำเลยจะถอนเงินออกจากบัญชีและโจทก์ร่วมเพิ่งทราบถึงการถอนเงินซึ่งเป็นเหตุการณ์ภายหลังจากที่จำเลยปฏิเสธไม่ยอมคืนเงินให้แก่โจทก์ร่วมแล้ว หาทำให้สิทธิในการร้องทุกข์ของโจทก์ร่วมขยายออกไปไม่ โจทก์ร่วมเพิ่งไปร้องทุกข์ตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีเมื่อพ้นกำหนด ๓ เดือน นับแต่วันที่โจทก์ร่วมรู้เรื่องความผิด

และรู้ตัวผู้กระทำความผิด คดีของโจทก์และโจทก์ร่วมจึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๖ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมเป็นอันระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙(๖) พนักงานอัยการโจทก์ไม่มีสิทธิเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนโจทก์ร่วมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ ทำให้คำขอส่วนแพ่งของโจทก์ร่วมตกไปด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐๒</u>

ศาลชั้นต้นรับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ต่อมาผู้ต้องหาที่ ๕ ยื่นคำร้องขอคัดถ่ายเอกสารคำร้องขอออกหมายจับ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้คัดถ่ายคำร้องขอออกหมายจับ คำสั่งศาลและหมายจับเท่านั้น ไม่อนุญาตให้คัดถ่ายเอกสารอื่นนั้น เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งจนกว่าจะมีคำพิพากษาและมีอุทธรณ์คำพิพากษานั้น

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๘๖๓/๒๕๖๒ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ต่อมาผู้ต้องหาที่ ๕ ยื่นคำร้องขอ คัดถ่ายเอกสารคำร้องขอออกหมายจับ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้คัดถ่ายคำร้องขอออกหมายจับ คำสั่งศาลและหมายจับเท่านั้น แต่ไม่อนุญาตให้คัดถ่ายเอกสารประกอบส่วนอื่นนั้น คำสั่งศาล ชั้นต้นดังกล่าวเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำไให้คดีเสร็จไปทั้งเรื่อง ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้น จนกว่าจะมีคำพิพากษาและมีอุทธรณ์คำพิพากษานั้นด้วยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๖

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐๓</u>

หากจำเลยทำร้ายผู้เสียหายโดยเจตนาเอาสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหาย หลังจากที่จำชกผู้เสียหายล้มฟุบก็สามารถกระชากสร้อยหลบหนีลงไปได้ทันที แต่กลับได้ความว่า หลังจากผู้เสียหายฟุบลงแล้ว จำเลยทำร้ายผู้เสียหายอีกหลายครั้ง จึงอาจเป็นไปได้ว่าขณะทำร้ายผู้เสียหาย จำเลยยังไม่มีเจตนาที่จะเอาสร้อยของผู้เสียหายไป แต่เป็นเพราะความโกรธส่วนตัวจึงกระชากเอาสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหายไปเป็นเจตนาที่เกิดขึ้นหลังจากที่ทำร้ายผู้เสียหายแล้ว การกระทำของจำเลยจึงมิได้เป็นการลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย อันจะเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ แต่เป็นการทำร้ายผู้เสียหายจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายตอนหนึ่ง และกระชากเอาสร้อยผู้เสียหายไปโดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้าอีกตอนหนึ่ง แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยฉกฉวยเอาสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหายไปซึ่งหน้า อันเป็นองค์ประกอบฐานวิ่งราวทรัพย์ และคำขอท้ายฟ้องมิได้ขอให้ลงโทษฐานวิ่งราวทรัพย์มาด้วย จึงลงโทษฐานวิ่งราวไม่ได้ แต่ความผิดฐานชิงทรัพย์ที่โจทก์บรรยายฟ้องมารวมการกระทำหลายอย่างแต่ละอย่างอาจเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเอง ศาลย่อมลงโทษจำเลยฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายและฐานลักทรัพย์ในเวลากลางคืนได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๒๐/๒๕๖๓ หากจำเลยทำร้ายร่างกายผู้เสียหายโดยมีเจตนาที่จะเอาสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหาย หลังจากที่จำเลยใช้มือชกที่ต้นคอผู้เสียหายจนผู้เสียหายล้มฟุบลงกับพื้น จำเลยก็สามารถที่จะกระชากสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหายแล้วหลบหนีลงไปชั้นล่างได้ทันที ก่อนที่บุคคลที่อยู่ชั้นล่างจะได้ยินเสียงดังจนผิดสังเกตแล้วขึ้นมาเคาะประตูห้องให้เปิดประตูแต่ข้อเท็จจริงกลับได้ความว่า หลังจากผู้เสียหายฟุบลงกับพื้น จำเลยใช้มือและเท้าทุบตีซ้อม ทำร้ายผู้เสียหายหลายครั้งนับไม่ถ้วน จึงอาจเป็นไปได้ว่าขณะที่จำเลยทำร้ายร่างกายผู้เสียหาย จำเลยยังไม่มีเจตนาที่จะเอาสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหายไป แต่เป็นเพราะจำเลยรู้สึกโกรธที่ใช้บริการทางเพศกับผู้เสียหายยังไม่เสร็จ ผู้เสียหายก็ผละออกไปตาม ที่จำเลยนำสืบก็เป็นได้ซึ่งข้อเท็จจริงในส่วนนี้ผู้เสียหายอาจจะปิดบังความจริงบางอย่างไว้ จึงยังรับฟังไม่ได้ว่าจำเลย ทำร้ายร่างกายผู้เสียหายโดยมีเจตนาเอาสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหายไป แต่การที่จำเลยกระชากเอาสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหายไปเป็นเจตนาที่เกิดขึ้นหลังจากที่จำเลยทำร้ายร่างกายผู้เสียหายแล้ว การกระทำของจำเลยจึงมิได้เป็นการลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย อันจะเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ แต่เป็นการทำร้ายร่างกายผู้เสียหายจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายตอนหนึ่ง และกระชากเอาสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหายไปโดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้าอีกตอนหนึ่ง แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยฉกฉวยเอาสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหายไปซึ่งหน้า อันเป็นองค์ประกอบฐานวิ่งราวทรัพย์ และคำขอท้ายฟ้องมิได้ขอให้ลงโทษฐานวิ่งราวทรัพย์มาด้วย จึงลงโทษฐานวิ่งราวทรัพย์ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสี่ ความผิดฐานชิงทรัพย์ที่โจทก์บรรยายฟ้องมารวมการกระทำหลายอย่างแต่ละอย่างอาจเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเอง ศาลย่อมลงโทษจำเลยฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายและฐานลักทรัพย์ในเวลากลางคืนได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐๔</u>

การพิจารณาว่าคำฟ้องครบองค์ประกอบความผิดหรือไม่ ต้องพิจารณาจากคำฟ้องโจทก์เท่านั้น แม้ส่วนเอกสารท้ายฟ้องเป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้อง แต่ไม่อาจนำเอกสารท้ายฟ้องและคำเบิกความของโจทก์มาพิจารณาประกอบกับคำฟ้องด้วยความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบนั้นผู้กระทำต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดด้วย เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าว การกระทำของจำเลยย่อมไม่เป็นความผิดและเมื่อโจทก์มิได้บรรยายฟ้องถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้ คำฟ้องโจทก์จึงไม่ครบองค์ประกอบความผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๗๓/๒๕๖๑ การพิจารณาว่าคำฟ้องของโจทก์ครบองค์ประกอบความผิดหรือไม่ ต้องพิจารณาจากคำฟ้องโจทก์เท่านั้น ส่วนเอกสารท้ายฟ้องแม้เป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้องก็เป็นเพียงส่วนแสดงข้อเท็จจริงและรายละเอียดเท่านั้น ไม่อาจนำเอกสารท้ายฟ้องและคำเบิกความของโจทก์มาพิจารณาประกอบกับคำฟ้องด้วย

การกระทำอันจะเป็นความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ และ พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๐๒ มาตรา ๑๑ นั้น ต้องเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบโดยเจ้าพนักงานผู้กระทำมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดด้วย เมื่อไม่ปรากฏว่าการใช้ดุลพินิจของจำเลยทั้งยี่สิบสี่เป็นการใช้ดุลพินิจโดยมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ การกระทำของจำเลยทั้งยี่สิบสี่ย่อมไม่เป็นความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว โจทก์มิได้บรรยายฟ้องด้วยว่า จำเลยทั้งยี่สิบสี่กระทำการตามคำฟ้องโดยมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์หรือไม่ อย่างไร คำฟ้องโจทก์ในข้อนี้จึงไม่ครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ และ พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๐๒ มาตรา ๑๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐๕</u>

การที่จำเลยถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมได้พร้อมเมทแอมเฟตามีนของกลางที่อื่นแล้วนำไปตรวจค้นยึดได้เพิ่มในห้องพักอีกจำนวนหนึ่งเป็นการไปตรวจค้นที่พักเพื่อพบของกลางตามปกติ ไม่ถือเป็นการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๒๙/๒๕๖๑ การที่จำเลยถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมได้พร้อมเมทแอมเฟตามีนของกลางจำนวนหนึ่งที่บริเวณลานจอดรถ และนำไปตรวจค้นยึดได้ที่ในห้องพักอีกจำนวนหนึ่งเป็นการที่เจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจค้นที่พักพบของกลางตามปกติในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดลักษณะนี้อยู่แล้ว ไม่ถือว่าเป็นการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในอันที่จะให้ลงโทษจำเลยน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๐๐/๒ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐๖</u>

จำเลยที่ ๒ คู่สมรสทำหนังสือยินยอมในการทำนิติกรรมของ ส. สามี การที่ ส. ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ไม่ใช่นิติกรรมที่ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรส เมื่อจำเลยที่ ๒ ให้ความยินยอมเป็นการทั่วไป จึงเป็นการแสดงเจตนารับรู้และไม่คัดค้าน แต่มิใช่การให้สัตยาบันของคู่สมรส (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๑)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๒๐/๒๕๖๑ การที่จำเลยที่ ๒ คู่สมรสทำหนังสือให้ความยินยอมในการทำนิติกรรมของ ส. สามี ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า ส. ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ไม่ใช่นิติกรรมที่จำต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรส เมื่อจำเลยที่ ๒ ให้ความยินยอมไว้เป็นการทั่วไป จึงเป็นการแสดงเจตนา

รับรู้และไม่คัดค้านที่ ส. สามีไปทำนิติกรรม จึงมิใช่เป็นการให้สัตยาบันของคู่สมรสตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๙๐ (๔)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐๗</u>

การร้องทุกข์ในความผิดฐานฉ้อโกง ถือเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้จำเลยชำระหนี้แล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๐๕/๒๕๖๑ การร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนของโจทก์ในความผิดฐานฉ้อโกง ย่อมนำไปสู่การฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ ไม่ว่าโจทก์จะขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการหรือไม่ ก็มีผลเป็นการเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่โจทก์สูญเสียไปจากการกระทำความผิดคืนโดยพนักงานอัยการดำเนินการแทนแล้วตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๓ โจทก์ไม่ต้องทวงถามหรือฟ้องคดีแพ่งเพื่อบังคับจำเลยชำระหนี้อีก การร้องทุกข์ของโจทก์จึงเป็นกรณีที่โจทก์จะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้จำเลยชำระหนี้แล้ว (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐๘</u>

แม้ผู้เสียหายที่ ๒ อ้างว่าไปที่ห้องพักของจำเลยเพราะจำเลยติดต่อผ่านเฟซบุ๊กข่มขู่ให้ไปหา แต่การตัดสินใจจะไปหรือไม่เป็นของผู้เสียหายที่ ๒ เอง จำเลยจึงไม่ได้กระทำความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดาเพื่อการอนาจาร

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๒๗/๒๕๖๑ แม้ที่ผู้เสียหายที่ ๒ อ้างว่า ที่ไปที่ห้องพักของจำเลยเป็นเพราะจำเลยติดต่อผ่านเฟซบุ๊กข่มขู่ให้ผู้เสียหายที่ ๒ ไปหา จะเป็นความจริงหรือไม่ก็ตาม การตัดสินใจจะไปหรือไม่ก็เป็นของผู้เสียหายที่ ๒ เอง จำเลยไม่ได้กระทำการอันใดอันเป็นการพรากผู้เสียหายที่ ๒ ไปเสียจากการดูแลของผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็นบิดา จำเลยจึงไม่ได้กระทำความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดาเพื่อการอนาจาร

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๐๙</u>

เมื่อศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยฎีกาข้ออื่นของจำเลยคงเหลือปัญหาตามฎีกาซึ่งเป็นเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมเพียงข้อเดียวว่าศาลชั้นต้นกำหนดค่าธรรมให้ใช้แทนสูงเกินไป โดยไม่ได้ยกเหตุว่าศาลชั้นต้นมิได้กำหนดหรือคำนวณให้ถูกต้องตามกฎหมาย ถือเป็นฎีกาที่ต้องห้าม ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๙๙/๒๕๖๑ เมื่อศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยฎีกาข้ออื่นของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ที่ ๗ และที่ ๘ แล้ว คงเหลือปัญหาตามฎีกาซึ่งเป็นเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมเพียงข้อเดียวว่าศาลชั้นต้นกำหนดค่าธรรมเนียมศาลให้ฝ่ายจำเลยใช้แทนแก่โจทก์สูงเกินไป โดยที่ไม่ได้ยกเหตุว่าศาลชั้นต้นมิได้กำหนดหรือคำนวณให้ถูกต้องตามกฎหมาย ถือว่าเป็นฎีกาที่ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๖๘ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑๐</u>

การที่จำเลยยิงผู้เสียหายโดยสำคัญผิดว่าเป็นพวกของ บ. ไม่อาจยกเอาความสำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวได้ ต้องถือว่าจำเลยเจตนากระทำต่อพวกของ บ. เช่นใด ก็ต้องรับผิดในผลของการกระทำเช่นนั้น จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้เสียหาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗๓๑/๒๕๖๑ คืนเกิดเหตุจำเลยที่ ๒ กับจำเลยที่ ๑ ขับรถจักรยานยนต์ไปยังที่เกิดเหตุพร้อมกับอาวุธปืน เมื่อจำเลยที่ ๒ เห็นผู้เสียหายที่บริเวณหน้าบ้านที่เกิดเหตุเข้าใจว่าเป็นพวกของ บ. จำเลยที่ ๒ จึงใช้อาวุธปืนลูกซองสั้นที่พกติดตัวมายิงไปที่ผู้เสียหายนั่งอยู่เพราะสำคัญผิดคิดว่าผู้เสียหายเป็นพวกของ บ. แต่จำเลยที่ ๒ ก็จะยกเอาความสำคัญผิดขึ้นมาเป็นข้อแก้ตัวหาได้ไม่ ต้องถือว่าจำเลยที่ ๒ มีเจตนาที่จะกระทำต่อพวกของ บ. เช่นใด ก็ต้องรับผิดในผลของการกระทำที่เกิดขึ้นแก่ผู้เสียหายเช่นนั้นตาม ป.อ. มาตรา ๖๑ การกระทำของจำเลยที่ ๒ จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้เสียหายโดยสำคัญผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๘๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑๑</u>

การที่ผู้เสียหายแสดงเจตนาสละสิทธิเรียกร้องในหนี้บางส่วนที่มีต่อจำเลยทั้งสอง เมื่อจำเลยทั้งสองชำระเงินตามที่ผู้เสียหายติดใจแล้ว ที่ศาลชั้นต้นให้จำเลยทั้งสองคืนเงินเต็มจำนวนและศาลชั้นอุทธรณ์ไม่ได้แก้ไขให้ถูกต้องจึงไม่ชอบและเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาแก้ไขให้ถูกต้องเองได้รวมถึงจำเลยที่มิได้ฎีกาด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๙๕/๒๕๖๑ ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ผู้เสียหายแสดงเจตนาสละสิทธิเรียกร้องในหนี้บางส่วนที่มีต่อจำเลยทั้งสอง โดยยังติดใจในหนี้อีกเพียง ๕๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยทั้งสองชำระเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้เสียหายแล้ว จำเลยทั้งสองจึงไม่ต้องรับผิดคืนเงินที่ยังไม่ได้คืนแก่ผู้เสียหายอีก ดังนั้น ที่ศาลชั้นต้นให้จำเลยทั้งสองคืนเงิน ๒,๓๕๒,๒๔๓ บาท แก่ผู้เสียหาย และศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ไม่ได้แก้ไขให้ถูกต้องจึงเป็นการไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้คู่ความมิได้ฎีกา และ

เป็นเหตุอยู่ในส่วนลักษณะคดี ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องโดยพิพากษาตลอดไปถึงจำเลยที่ ๑ ผู้มิได้ฎีกาได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๑๓ ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑๒</u>

การต้องห้ามฎีกา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๐ เป็นการห้ามทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เว้นแต่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาเห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุดและอนุญาตให้ฎีกา เมื่อโจทก์ที่ขอให้อนุญาตเฉพาะปัญหาข้อเท็จจริงและได้รับอนุญาตแล้ว ย่อมเป็นการอนุญาตให้ฎีกาเฉพาะปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อโจทก์ฎีกาว่าศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยนอกคำฟ้องและนอกสำนวนอันเป็นฎีกาในปัญหาข้อกฎหมาย จึงต้องห้ามตามบทกฎหมายดังกล่าว ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๘๘/๒๕๖๑ คดีนี้ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษายกฟ้องโจทก์ จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๐ ข้อห้ามมิให้ฎีกาเช่นว่านี้ ย่อมห้ามมิให้ฎีกาทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย เว้นแต่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิเคราะห์เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุดและอนุญาตให้ฎีกา เมื่อปรากฏตามคำร้องของโจทก์ที่ร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิจารณาอนุญาตให้โจทก์ฎีการะบุชัดเจนเจาะจงว่า โจทก์ประสงค์ขอให้ผู้พิพากษาดังกล่าวพิจารณาอนุญาตให้โจทก์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงเท่านั้น ดังนั้น การที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาในศาลชั้นต้นพิเคราะห์คำร้องของโจทก์แล้วมีคำสั่งว่า ข้อความที่ตัดสินเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุดจึงอนุญาตให้ฎีกา ย่อมมีผลเท่ากับเป็นการอนุญาตให้โจทก์ฎีกาเฉพาะในปัญหาข้อเท็จจริงตามความประสงค์ของโจทก์หาได้มีผลเป็นการอนุญาตให้โจทก์ฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายแต่อย่างใดไม่ เมื่อโจทก์ฎีกาว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๕ วินิจฉัยนอกคำฟ้องและนอกสำนวนหรือไม่นั้น อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อกฎหมาย จึงต้องห้ามตามบทกฎหมายดังกล่าว ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑๓</u>

โจทก์ฟ้องว่าเรื่องผิดสัญญา แต่ฎีกาเรื่องละเมิด จึงเป็นเรื่องนอกฟ้อง เป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง โจทก์จึงไม่มีสิทธิฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๘๒/๒๕๖๑ โจทก์ฟ้องว่า โจทก์และจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ร่วมทำสัญญาจ้างกับกรมทางหลวง โดยให้บริการรับเป็นที่ปรึกษาโครงการฯ แต่จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ไม่สามารถส่งมอบงานตามส่วนที่ได้รับมอบหมายให้โจทก์เพื่อส่งมอบให้กรมทางหลวงได้ภายในระยะเวลาตามสัญญา ทำให้โจทก์

เสียหายต้องชำระค่าปรับ ไม่สามารถรับค่าจ้างที่เหลือ รวมทั้งเงินประกันผลงาน ข้อหาตามฟ้องโจทก์จึงเป็นเรื่องผิดสัญญา ฎีกาของโจทก์ที่ขอให้จำเลยที่ ๒ ร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ต่อโจทก์เป็นส่วนตัวในฐานละเมิด โดยอ้างว่า จำเลยที่ ๒ ใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ จึงเป็นเรื่องนอกฟ้อง เป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง โจทก์จึงไม่มีสิทธิฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง (เดิม)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑๔</u>

สัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดพิพาทระบุไว้ทั่วไปว่าเมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จมีเนื้อที่ห้องชุดเพิ่มขึ้นหรือลดลงให้คิดราคาห้องชุดตามส่วน ไม่เป็นการยกเว้นบทบัญญัติของกฎหมายไว้โดยชัดแจ้งว่าผู้ซื้อจะไม่ยกเรื่องเนื้อที่น้อยหรือมากกว่าที่ระบุในสัญญาตั้งแต่ร้อยละห้าขึ้นไปเป็นข้ออ้างบอกปัดไม่ยอมรับโอน จึงต้องบังคับตามบทบัญญัติดังกล่าว และโจทก์มีสิทธิที่จะเลือกว่าจะบอกปัดไม่รับเสียหรือจะรับเอาไว้และใช้ราคาตามส่วนได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๙๘๓/๒๕๖๑ สัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดพิพาททั้งสิบระหว่างโจทก์กับจำเลยข้อ ๓.๒ ระบุว่า ในกรณีที่อาคารชุดยังดำเนินการก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ ต่อมาเมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จ ปรากฏว่ามีเนื้อที่ห้องชุดเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากจำนวนที่ระบุในสัญญา คู่สัญญาตกลงคิดราคาห้องชุดตามส่วนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาต่อหน่วยตามที่กำหนดในข้อ ๓.๑ และให้นำราคาห้องชุดส่วนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงไปเพิ่มหรือลดลงจากราคาห้องชุดตามข้อ ๓.๑ และจำนวนเงินที่ต้องชำระตามข้อ ๔.๒ ตามข้อตกลงดังกล่าวเป็นการระบุไว้เป็นการทั่วไป ไม่ได้ยกเว้นบทบัญญัติ ป.พ.พ. มาตรา ๔๖๖ ไว้โดยชัดแจ้งว่าผู้ซื้อจะไม่ยกเรื่องเนื้อที่น้อยหรือมากกว่าที่ระบุในสัญญาตั้งแต่ร้อยละห้าขึ้นไปเป็นข้ออ้างบอกปัดไม่ยอมรับ ไม่ถือว่าข้อตกลงดังกล่าวยกเว้นไม่ให้นำมาตรา ๔๖๖ มาใช้บังคับ กรณีจึงต้องบังคับตามมาตรา ๔๖๖ ดังนั้น เมื่อเนื้อที่ห้องชุดพิพาททั้งสิบมีเนื้อที่มากไปกว่าที่ระบุในสัญญา โจทก์จึงมีสิทธิที่จะเลือกว่าจะบอกปัดไม่รับเสียหรือจะรับเอาไว้และใช้ราคาตามส่วนตามที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๔๖๖ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑๕</u>

ความผิดเกิดจากการใช้เรือผิดเงื่อนไขหรือข้อกำหนดในใบอนุญาตฯ เรือของกลางจึงมิใช่ทรัพย์ที่ได้ใช้ในการกระทำความผิด ที่ศาลชั้นอุทธรณ์ไม่ริบเรือประมงของกลางจึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๘๐/๒๕๖๑ มูลเหตุการกระทำความผิดในคดีนี้เกิดจากการนำเรือกลประมงทะเลชั้น ๑ ขนาด ๔๓.๑๔ ตันกรอส ออกจากท่า โดยไม่มีคนใช้เครื่องจักรยนต์ชั้นหนึ่งตามที่แจ้งต่อเจ้าพนักงานก่อนนำเรือออกจากท่า ซึ่งเป็นการใช้เรือผิดเงื่อนไขหรือข้อกำหนดในใบอนุญาตใช้เรือและเป็นเรือประมงซึ่งปฏิบัติไม่ครบตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย และการที่จำเลยยินยอมให้ผู้ควบคุมเรือกระทำการ

ดังกล่าว ไม่ปรากฏว่าเรือของจำเลยเป็นเรือที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ได้รับใบอนุญาตแต่อย่างใด เรือประมงของกลางจึงมิใช่ทรัพย์ที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๓ (๑) ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ไม่ริบเรือประมงของกลางจึงชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑๖</u>

บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้อง การขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นโดยอ้างเพียงเหตุไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุมกระทำไม่ได้ ส่วนมติในการประชุมผู้ถือหุ้นในครั้งนี้จะซ้ำกับครั้งก่อนหรือไม่ก็ไม่ใช่สาระสำคัญเพราะต้องถือเอามติครั้งหลังสุดมาใช้บังคับ คำฟ้องโจทก์ที่อ้างเหตุข้างต้นจึงไม่มีมูลและไม่มีเหตุที่จะนำวิธีคุ้มครองตามคำร้องของโจทก์มาใช้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๖๒/๒๕๖๑ การที่จำเลยเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นตามบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่มีอยู่ ซึ่ง ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๔๑ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้องในข้อกระทงความบรรดาที่กฎหมายบังคับหรือให้อำนาจให้เอาลงไว้ในทะเบียนเพื่อพิจารณาและลงมติในเรื่องกิจการของบริษัทจึงชอบแล้วในเบื้องต้น โจทก์จะขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นโดยอ้างเพียงเหตุไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุมไม่ได้ เนื่องจากไม่ใช่เป็นมติที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือฝ่าฝืนข้อบังคับของจำเลยตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๙๕ ส่วนมติในการประชุมผู้ถือหุ้นในครั้งนี้จะซ้ำซ้อนกับมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นในครั้งก่อนหรือไม่อย่างไร ก็ไม่ใช่สาระสำคัญเพราะต้องถือเอามติครั้งล่าสุดที่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับของบริษัทมาใช้บังคับ เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้ว คำฟ้องโจทก์ที่อ้างเหตุข้างต้นจึงไม่มีมูล และไม่มีเหตุที่จะนำวิธีคุ้มครองตามคำร้องของโจทก์มาใช้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑๗</u>

ผู้ร้องที่ ๑ อยู่ในอำนาจปกครองดูแลของผู้ร้องที่ ๒ มารดา แม้ผู้ร้องที่ ๒ บอกให้เดินทางกลับบ้านเอง แต่ผู้ร้องที่ ๑ ก็ยังอยู่ในความปกครองของผู้ร้องที่ ๒ ตลอดเวลา จำเลยดึงแขนผู้ร้องที่ ๑ แล้วพาไปล่วงเกินทางเพศผู้ร้องที่ ๒ ไม่ได้รู้เห็นเป็นใจหรือยินยอม เป็นการพาผู้ร้องที่ ๑ ออกไปหรือแยกไปจากผู้ปกครองดูแลของผู้ร้องที่ ๑ มีความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจาก บิดา มารดา ผู้ปกครอง ผู้ดูแล โดยปราศจากเหตุอันสมควรเพื่อการอนาจาร ผู้ร้องที่ ๒ มีสิทธิขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๒๒/๒๕๖๑ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ร้องที่ ๑ อยู่ในอำนาจปกครองดูแลของผู้ร้องที่ ๒ ซึ่งเป็นมารดา แม้ผู้ร้องที่ ๒ บอกให้ผู้ร้องที่ ๑ เดินทางกลับบ้านพักด้วยตนเองตามลำพัง ผู้ร้องที่ ๑ ก็ยังอยู่ในความปกครองของผู้ร้องที่ ๒ ตลอดเวลา การที่จำเลยดึงแขนผู้ร้องที่ ๑ แล้วพาเข้าไปป่าละเมาะเพื่อล่วงเกินทางเพศผู้ร้องที่ ๑ ผู้ร้องที่ ๒ ไม่ได้รู้เห็นเป็นใจหรือยินยอมให้จำเลยพาผู้ร้องที่ ๑ เข้าไปที่ป่าละเมาะแต่อย่างใด

การกระทำของจำเลยจึงเป็นการพาผู้ร้องที่ ๑ ออกไปหรือแยกไปจากผู้ปกครองดูแลของผู้ร้องที่ ๑ โดยปราศจากเหตุอันสมควร อันทำให้อำนาจปกครองดูแลของผู้ร้องที่ ๒ ที่มีต่อผู้ร้องที่ ๑ ถูกรบกวนหรือกระทบกระเทือน ผู้ร้องที่ ๒ ย่อมได้รับความเสียหาย จำเลยจึงมีความผิดพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจาก บิดา มารดา ผู้ปกครอง ผู้ดูแล โดยปราศจากเหตุอันสมควรเพื่อการอนาจาร ผู้ร้องที่ ๒ จึงมีสิทธิขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำร้องได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑๘</u>

ในชั้นร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา โจทก์ส่งสำเนาฎีกาให้แก่จำเลยและจำเลยได้รับเอกสารดังกล่าวแล้ว เมื่อได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล จึงไม่จำต้องนำส่งสำเนาฎีกาซ้ำอีก และถือไม่ได้ว่าโจทก์จงใจเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีในการนำส่งสำเนาฎีกาตามคำสั่งศาลชั้นต้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๘๗/๒๕๖๑ ในชั้นร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา โจทก์ได้ส่งสำเนาคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลและสำเนาฎีกาให้แก่จำเลยและจำเลยได้รับเอกสารดังกล่าวแล้ว เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๗ มีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นฎีกาทั้งหมด ศาลชั้นต้นก็ชอบที่จะสั่งให้รับฎีกาของโจทก์ไว้แล้วออกหมายนัดแจ้งให้จำเลยทราบกับกำหนดให้จำเลยแก้ฎีกาของโจทก์ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายนัด ไม่มีเหตุที่จะต้องสั่งให้โจทก์นำส่งสำเนาฎีกาให้แก่จำเลยซ้ำอีก การที่ศาลชั้นต้นสั่งให้โจทก์นำส่งสำเนาฎีกาให้จำเลยแก้ในครั้งหลังนี้อีกจึงเป็นการผิดหลง และเป็นเหตุให้โจทก์สำคัญผิดว่าการที่โจทก์ได้ส่งสำเนาฎีกาให้แก่จำเลยไว้ดังกล่าวข้างต้น เป็นการที่โจทก์ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลชั้นต้นแล้ว ไม่จำต้องปฏิบัติซ้ำอีก จึงถือไม่ได้ว่าโจทก์จงใจเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีในการนำส่งสำเนาฎีกาให้จำเลยตามคำสั่งศาลชั้นต้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๑๙</u>

คดีอื่นที่ขอให้นับโทษต่อจากคดีนี้ ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาว่า ศาลมีคำพิพากษาภายหลัง จึงนับโทษต่อให้ไม่ได้ คดีนี้จึงปรากฏข้อเท็จจริงแล้วว่าคดีดังกล่าวพิพากษาจำคุกจำเลยแล้ว จึงต้องนับโทษคดีนี้ต่อจากคดีดังกล่าว ที่ศาลชั้นอุทธรณ์ไม่นับโทษต่อให้ ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๔๓/๒๕๖๑ คดีที่มีคำขอท้ายฟ้องให้นับโทษต่อจากโทษของจำเลยในคดีนี้ ซึ่งศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย และพิพากษาถึงส่วนที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อจากโทษในคดีดังกล่าวว่าคดีที่ขอให้นับโทษต่อนั้น ศาลมีคำพิพากษาภายหลัง จึงนับโทษต่อให้ไม่ได้ ตามสำเนาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แนบท้ายฎีกาของโจทก์ จำเลยไม่ได้แก้ฎีกาว่าสำเนาคำพิพากษาดังกล่าวไม่ถูกต้อง จึงแสดงให้เห็นว่าการพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวมีขึ้นก่อนคดีนี้ ระหว่างการพิจารณาคดีนี้ของศาลอุทธรณ์จึงปรากฏข้อเท็จจริงต่อศาล

อุทธรณ์แล้วว่าคดีดังกล่าวมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยแล้ว จึงต้องนับโทษคดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยในคดีดังกล่าว ที่ศาลอุทธรณ์ไม่นับโทษต่อให้นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒๐</u>

แม้จำเลยลงทุนตกแต่งปรับปรุงอาคารพิพาทเป็นเงินจำนวนมาก แต่ก็เพื่อการประกอบกิจการร้านอันเป็นประโยชน์ของจำเลยเอง ประกอบกับสัญญาเช่ามีข้อตกลงด้วยว่า "เมื่อหมดอายุสัญญานี้อยู่ในดุลพินิจของผู้ให้เช่า" แสดงว่า การต่อสัญญาขึ้นอยู่กับโจทก์ฝ่ายเดียว หากโจทก์ไม่ต่อสัญญาเช่าเป็นอันสิ้นสุดลงทันที จึงมิใช่สัญญาต่างตอบแทนพิเศษยิ่งกว่าสัญญาเช่าธรรมดา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๑๑/๒๕๖๑ การที่จำเลยลงทุนตกแต่งปรับปรุงอาคารพิพาท แม้เป็นเงินจำนวนมากก็เป็นการดำเนินการเพื่อให้การประกอบกิจการร้านกาแฟ คาเฟ่ อเมซอน ของจำเลย เป็นไปตามเงื่อนไขที่เจ้าของกิจการกำหนดอันเป็นประโยชน์ของจำเลยเอง ประกอบกับสัญญาเช่ามีข้อตกลงด้วยว่า "การให้เช่าพื้นที่ต่อไปเมื่อหมดอายุสัญญานี้จะมีหรือไม่ ย่อมอยู่ในดุลพินิจของผู้ให้เช่า" แสดงว่า เมื่อครบกำหนด ๓ ปี ตามสัญญาเช่า จำเลยจะมีโอกาสเช่าอาคารพิพาทต่อเป็นปีที่ ๔ และปีที่ ๕ หรือไม่ ขึ้นอยู่กับความพอใจของโจทก์เพียงฝ่ายเดียว หากโจทก์ไม่ยินยอมต่อสัญญาเช่าให้จำเลย สัญญาเช่าเป็นอันสิ้นสุดลงทันทีอันมิใช่ลักษณะของสัญญาต่างตอบแทนพิเศษยิ่งกว่าสัญญาเช่าธรรมดา ข้ออ้างของจำเลยที่ว่าสัญญาเช่าเป็นสัญญาต่างตอ บแทนพิเศษยิ่งกว่าสัญญาเช่าธรรมดา โจทก์ต้องยอมให้จำเลยเช่าอาคารพิพาทเป็นเวลา ๕ ปี จึงรับฟังไม่ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒๑</u>

มารดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของบุตรผู้เยาว์ การทำนิติกรรมของผู้เยาว์ที่ผู้ใช้อำนาจปกครองต้องได้รับอนุญาตจากศาล ไม่ได้ตัดอำนาจทำนิติกรรมแทนของผู้ใช้อำนาจปกครอง ไม่เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ทำให้นิติกรรมนั้นเป็นโมฆะหรือโมฆียะกรรม คงมีผลเพียงไม่ผูกพันบุตรผู้เยาว์ที่กฎหมายมุ่งคุ้มครอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๐๘/๒๕๖๑ ว. เป็นมารดาของผู้คัดค้านทั้งสามย่อมเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของบุตรผู้เยาว์ ซึ่งทรัพย์สินหมายความรวมถึงสิทธิเรียกร้องอันเป็นวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ บทบัญญัติมาตรา ๑๕๗๔ มีเจตนารมณ์คุ้มครองประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์โดยให้ศาลกำกับดูแล การฝ่าฝืนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลก่อนก็ไม่ได้ตัดอำนาจทำนิติกรรมแทนของผู้ใช้อำนาจปกครอง ไม่เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ทำให้นิติ

กรรมนั้นเป็นโมฆะหรือโมฆียะกรรม คงมีผลเพียงไม่ผูกพันบุตรผู้เยาว์ที่กฎหมายมุ่งคุ้มครอง ผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกไม่มีสิทธิกล่าวอ้างเพื่อตัดอำนาจของผู้ใช้อำนาจปกครอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒๒</u>

จำเลยยื่นฎีกาและมีเอกสารแนบท้ายเป็นสำเนาบันทึกการตกลงกันระหว่าง บ. บุตรของจำเลยกับผู้เสียหาย และสำเนารายงานประจำวันระบุว่า บ. นำค่าเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งหมดชำระให้ผู้เสียหาย ผู้เสียหายยอมรับเงินและไม่เรียกร้องทั้งทางแพ่งและทางอาญา ซึ่งมีความหมายว่าไม่ติดใจเอาความแก่จำเลย โจทก์มิได้คัดค้าน เมื่อเป็นความผิดอันยอมความกันได้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมระงับไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๑๘๘/๒๕๖๑ จำเลยยื่นฎีกาและมีเอกสารแนบท้ายฎีกาเป็นสำเนาบันทึกการเจรจาตกลงกันระหว่าง บ. บุตรของจำเลยกับผู้เสียหาย และสำเนารายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน มีข้อความทำนองเดียวกันระบุว่า บ. นำค่าเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งหมด ๔๐,๐๐๐ บาท ชำระให้แก่ผู้เสียหาย ผู้เสียหายยอมรับเงินจำนวนดังกล่าวจาก บ. แล้วและไม่เรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลยอีกต่อไปทั้งในทางแพ่งและทางอาญา ซึ่งมีความหมายว่าไม่ติดใจเอาความแก่จำเลย ท้ายข้อความดังกล่าวมีผู้เสียหายลงลายมือชื่อไว้ ซึ่งโจทก์ได้รับสำเนาฎีกาแล้วมิได้แก้ฎีกาหรือแถลงคัดค้านว่าเอกสารดังกล่าวมิใช่เอกสารที่ผู้เสียหายทำมอบให้แก่ฝ่ายจำเลยแต่อย่างใด กรณีจึงต้องฟังว่าเป็นเอกสารที่ผู้เสียหายทำขึ้นจริง ตามที่จำเลยกล่าวอ้างและข้อความในเอกสารดังกล่าวก็ถือได้ว่าผู้เสียหายและจำเลยได้ตกลงยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว เมื่อความผิดฐานฉ้อโกงและยักยอกตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๑ และ ๓๕๒ วรรคแรก เป็นความผิดอันยอมความกันได้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒๓</u>

ตามหลักฐานการอนุญาตให้จัดสรรที่ดิน และสัญญาดำเนินการไม่ปรากฏชัดเจนว่าห้ามมิให้ก่อสร้างอาคาร ๓ ชั้น ในที่ดินพิพาทการที่จำเลยที่ ๑ ขัดขวางการก่อสร้างอาคารระงับการใช้ถนนของหมู่บ้านในการขนคนงานและอุปกรณ์เข้าไปยังที่ดินพิพาท เป็นการโต้แย้งการใช้กรรมสิทธิ์ของโจทก์ โจทก์จึงมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๑๕๕/๒๕๖๑ ตามคำขออนุญาตและใบอนุญาตให้จัดสรรที่ดิน ไม่ปรากฏว่าในการจัดสรรที่ดินเปล่าซึ่งรวมถึงที่ดินพิพาทของโจทก์ มีวัตถุประสงค์ให้ก่อสร้างอาคารไม่เกิน ๒ ชั้น เพื่อใช้เป็นบ้านพักอาศัย ส่วนการก่อสร้างและต่อเติมสิ่งก่อสร้างตามระเบียบนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรจำเลยที่ ๑ ซึ่งระบุให้เป็นไปตามข้อบังคับในสัญญาดำเนินการนั้น ในสัญญาดำเนินการก็เป็นเพียงแบบข้อตกลงในการก่อสร้างบ้านพัก

อาศัย ๒ ชั้น ไม่ได้ปรากฏข้อเท็จจริงอย่างชัดเจนว่าจำเลยที่ ๑ มีข้อบังคับและระเบียบห้ามมิให้ก่อสร้างอาคาร ๓ ชั้น เป็นบ้านพักอาศัยและสำนักงานประกอบธุรกิจ การที่จำเลยที่ ๑ ระงับยับยั้งขัดขวางการก่อสร้างอาคารดังกล่าวในที่ดินพิพาท ระงับการใช้ถนนของหมู่บ้านในการขนคนงานและอุปกรณ์เข้าไปยังที่ดินพิพาท ย่อมเป็นการโต้แย้งการใช้กรรมสิทธิ์ของโจทก์ในฐานะเจ้าของทรัพย์สินโดยปราศจากมูลอันจะอ้างตามกฎหมาย โจทก์จึงมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๖

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒๔</u>

โจทก์ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แก่เจ้าหนี้แทนจำเลยลูกหนี้ที่ผิดนัดแล้ว โจทก์จึงมีสิทธิไล่เบี้ยเอาแก่จำเลยเพื่อต้นเงินและดอกเบี้ยที่ชำระแก่เจ้าหนี้ไปทันทีโดยผลของกฎหมาย นับแต่วันที่โจทก์ได้ชำระหนี้แทนจำเลย เพราะจำเลยตกเป็นผู้ผิดนัดมาก่อนแล้ว มิใช่ผิดนัดต่อเมื่อโจทก์เรียกให้ชำระหนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๕๑/๒๕๖๑ โจทก์เป็นผู้ค้ำประกันมีความผูกพันในอันจะต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้เมื่อจำเลยไม่ชำระ และโจทก์ได้เข้าชำระหนี้นั้นแล้ว โจทก์จึงย่อมมีสิทธิไล่เบี้ยเอาจากจำเลยรวมถึงเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้บรรดามีเหนือลูกหนี้ด้วยตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๙๓ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งการรับช่วงสิทธิของโจทก์ย่อมมีขึ้นด้วยอำนาจกฎหมายและย่อมสำเร็จเป็นประโยชน์แก่โจทก์ในทันทีตามมาตรา ๒๒๙ (๓) กรณีเจ้าหนี้เรียกให้โจทก์ชำระค่าประกันชดเชยตามสัญญาค้ำประกัน แสดงว่าจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้แก่เจ้าหนี้แล้วตามมาตรา ๖๘๖ ดังนั้น โจทก์ซึ่งรับช่วงสิทธิทั้งหลายของเจ้าหนี้อันมีต่อจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ผิดนัดจึงมีสิทธิไล่เบี้ยเอาแก่จำเลยเพื่อต้นเงินและดอกเบี้ยที่ชำระแก่เจ้าหนี้ไป รวมทั้งดอกเบี้ยผิดนัดของต้นเงินนั้นในทันทีที่ได้ชำระเงินแก่เจ้าหนี้ เพียงแต่โจทก์ไม่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๒๒๔ วรรคสอง เท่านั้น เมื่อเงินที่โจทก์ชำระให้แก่เจ้าหนี้ไม่ปรากฏว่าเป็นดอกเบี้ย โจทก์จึงมีสิทธิเรียกให้จำเลยชำระเงินที่ได้ชำระแทนไปพร้อมดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราที่กฎหมายกำหนดตามที่โจทก์เรียกร้อง นับแต่วันที่โจทก์ได้ชำระหนี้แทนจำเลย เพราะจำเลยตกเป็นผู้ผิดนัดมาก่อนแล้ว หาใช่จะตกเป็นผู้ผิดนัดก็ต่อเมื่อโจทก์ได้เรียกให้ชำระหนี้ตามมาตรา ๒๐๔ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒๕</u>

สัญญาขนส่งต้องถือว่าอัตราค่าขนส่งเป็นสาระสำคัญ เมื่อยังไม่ครบกำหนดสัญญา การที่จำเลยปรับเปลี่ยนอัตราค่าขนส่งตามราคาน้ำมัน และโจทก์ไม่ได้ยินยอมด้วย จำเลยจะขอยุติสัญญาขนส่งไม่ได้ ถือว่าจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา โจทก์ย่อมใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและเรียกค่าเสียหายจากจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓/๒๕๖๑ สัญญารถขนส่งสินค้ามีผลผูกพันคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายเป็นเวลา ๓ ปี โดยอัตราค่าขนส่งยึดตามตารางกำหนดราคาน้ำมันแนบท้ายสัญญา ซึ่งเป็นสาระสำคัญและเป็นเงื่อนไขอย่างหนึ่งของสัญญา การที่จำเลยปรับเปลี่ยนอัตราค่าขนส่งโดยจัดทำช่วงราคาน้ำมันขึ้นใหม่จากเดิมปรับทุกช่วงราคา ๒ บาท ต่อลิตร เป็นปรับทุกช่วงราคา ๓.๕๐ บาท ต่อลิตร ย่อมทำให้โจทก์เสียหาย และข้อตกลงในสัญญาก็ไม่ปรากฏว่ามีข้อตกลงใดให้จำเลยปรับเปลี่ยนอัตราค่าขนส่งให้แตกต่างจากอัตราค่าขนส่งแนบท้ายสัญญาได้ เมื่อโจทก์ไม่ได้ตกลงยินยอมด้วย การที่จำเลยขอยุติสัญญารถขนส่งสินค้าจึงไม่สามารถกระทำได้ ถือได้ว่าจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา โจทก์ย่อมใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและเรียกค่าเสียหายจากจำเลยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒๖</u>

เจ้าหนี้ผู้รับจำนองตามคำพิพากษาไม่บังคับคดีภายในกำหนดสิบปีเพียงทำให้หมดสิทธิบังคับคดี แต่ไม่เป็นเหตุให้หนี้จำนองระงับสิ้นไป ในเงื่อนไขที่จะบังคับดอกเบี้ยเกินกว่าห้าปีไม่ได้ ผู้รับจำนองทรัพย์ที่โจทก์นำยึดและขอให้ขายทอดตลาดโดยปลอดจำนอง มีสิทธิขอกันเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๙๗/๒๕๖๑ การที่ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้ผู้รับจำนองตามคำพิพากษาไม่บังคับคดีภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นที่สุดในคดีนั้น ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๑ (เดิม) มีผลเพียงทำให้ผู้ร้องหมดสิทธิบังคับคดีในคดีดังกล่าว แต่ไม่เป็นเหตุให้หนี้จำนองระงับสิ้นไป ทรัพยสิทธิจำนองยังคงมีอยู่และสามารถใช้ยันต่อลูกหนี้จำนองหรือต่อบุคคลภายนอกที่รับโอนทรัพย์สินจำนองนั้นต่อไปได้ แต่ผู้ร้องจะบังคับดอกเบี้ยเกินกว่าห้าปีไม่ได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๔๕ การบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่กระทบกระเทือนถึงบุริมสิทธิของผู้รับจำนองซึ่งอาจร้องขอให้บังคับคดีเหนือทรัพย์ได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๘๗ (เดิม) ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้รับจำนองทรัพย์ที่โจทก์นำยึดและขอให้ขายทอดตลาดโดยปลอดจำนอง มีสิทธิขอกันเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์จำนองดังกล่าวแก่ผู้ร้อง ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๘๗ (เดิม) ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒๗</u>

แม้คำสั่งให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองจะถึงที่สุดแล้ว แต่ภายหลังคดียาเสพติดอันเป็นเหตุแห่งการยึดทรัพย์สิน ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องผู้คัดค้านที่ ๑ แสดงว่าผู้คัดค้านที่ ๑ มิได้เป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทรัพย์สินดังกล่าวจึงไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงต้องคืนให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๑๓๓/๒๕๖๑ แม้คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองจะถึงที่สุดแล้ว แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏในภายหลังว่า คดีที่ผู้ร้องฟ้องผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวกเป็นจำเลยในความผิด

เกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นเหตุให้มีการยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองในคดีนี้ ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ คือผู้คัดค้านที่ ๑ ในคดีนี้ ย่อมแสดงว่าผู้คัดค้านที่ ๑ มิได้เป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นเหตุให้มีการยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองในคดีนี้แล้ว ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองจึงไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ศาลจะสั่งริบได้ ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๒๙ อีกต่อไป จึงต้องคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒๘</u>

งานที่โจทก์ทำชำรุดบกพร่อง ถือว่าโจทก์ผิดสัญญา ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องให้จำเลยชำระหนี้ถูกต้องแล้ว แต่ศาลชั้นต้นยังต้องวินิจฉัยให้จำเลยชำระค่าการงานที่ได้ทำด้วย เมื่อยังไม่ได้วินิจฉัยจึงไม่ชอบและเป็นปัญหาเกี่ยวด้วยความสงบฯ ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๙๙๔/๒๕๖๑ เมื่องานที่โจทก์ทำให้จำเลยชำรุดบกพร่อง โจทก์จึงเป็นฝ่ายผิดสัญญา ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องให้จำเลยชำระหนี้นั้น ถูกต้องแล้ว แต่ศาลชั้นต้นยังคงต้องวินิจฉัยให้จำเลยชำระค่าการงานที่ได้ทำให้โจทก์อีก เมื่อศาลชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัยในส่วนนี้จึงเป็นการไม่ชอบ กรณีจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายว่าด้วยการพิจารณาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๓ (๒) แม้โจทก์ไม่อุทธรณ์ฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ที่ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖, ๒๔๗ (เดิม)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๒๙</u>

พฤติการณ์ที่จำเลยซึ่งเป็นคนรักของ ณ. นั่งรถมากับ ณ. เวลามาส่งเมทแอมเฟตามีนบ่อยครั้ง มีการโอนเงินค่าเมทแอมเฟตามีนเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลย และจำเลยมอบบัตรเอทีเอ็มให้ ณ. นำไปใช้เบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากดังกล่าว ฟังได้ว่า จำเลยสนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก่อนหรือขณะกระทำความผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๙๔๗/๒๕๖๑ ณ. ให้ ท. เก็บรักษาเมทแอมเฟตามีนไว้เพื่อรอคำสั่งให้นำไปส่งต่อ จำเลยเป็นคนรักของ ณ. และนั่งรถมากับ ณ. เวลามาส่งเมทแอมเฟตามีนให้ ท. บ่อยครั้ง ว. และ ช. ไปรับเมทแอมเฟตามีนจาก ท. ไปส่งให้ลูกค้าตามคำสั่งของ ณ. ผู้ว่าจ้าง และรับเมทแอมเฟตามีนบางส่วนไปจำหน่ายเอง ณ. สั่งให้ ช. โอนเงินค่าเมทแอมเฟตามีนเข้าบัญชีเงินฝากทั้งสองบัญชีของจำเลย ในแต่ละวันมีการนำเงินเข้าฝากหลายจำนวนแล้วถอนเงินออกจากบัญชีโดยตลอด จำเลยมอบบัตรเอทีเอ็มให้ ณ. นำไปใช้เบิกถอนเงินจาก

บัญชีเงินฝากดังกล่าว พฤติการณ์ดังกล่าวฟังได้ว่า จำเลยรู้เห็นเป็นใจให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือ ณ. ในการซื้อขายเมทแอมเฟตามีนของ ว. และ ช. โดยใช้บัญชีเงินฝากดังกล่าวชำระเงินค่าเมทแอมเฟตามีนให้แก่ ณ. อันเป็นการสนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก่อนหรือขณะกระทำความผิด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓๐</u>

การเสียค่าธรรมเนียมอายัดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย เป็นเรื่องระหว่างเจ้าพนักงานบังคับคดีกับโจทก์ จำเลยไม่มีสิทธิฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่พิพากษาว่า โจทก์ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมดังกล่าว ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๘๔๒/๒๕๖๑ การที่โจทก์จะต้องเสียค่าธรรมเนียมอายัดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่ายสำหรับสิทธิเรียกร้องของบริษัท น. จำเลยที่ ๑ ในคดีของศาลล้มละลายกลางหมายเลขแดงที่ ฟ. ๔๕/๒๕๕๓ หรือไม่นั้น เป็นเรื่องระหว่างเจ้าพนักงานบังคับคดีกับโจทก์โดยเฉพาะ มิได้กระทบกระเทือนต่อสิทธิของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ก็มิได้มีการวินิจฉัยกระทบต่อสิทธิของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ แต่อย่างใด จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ไม่มีสิทธิฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่พิพากษากลับว่า โจทก์ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมอายัดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย ศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัยฎีกาของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓๑</u>

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระค่าจ้างก่อสร้างงวดที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ แต่ทางพิจารณาได้ความว่า ค่างานงวดที่ ๒ โจทก์ได้รับเงินแล้ว ทั้งโจทก์มิได้เรียกค่าก่อสร้างงวดที่ ๓ ที่ศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์กำหนดให้จำเลยชำระค่าจ้างงวดที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นการพิพากษาเกินคำขอ และเป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๖๘๗/๒๕๖๑ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยรับผิดชำระค่าจ้างก่อสร้างโกดังเก็บสินค้าสำหรับงานในงวดที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ แต่ทางพิจารณาได้ความว่า ค่างานก่อสร้างในงวดที่ ๒ โจทก์ได้รับชำระเงินไปครบถ้วนแล้ว ทั้งโจทก์มิได้เรียกค่าก่อสร้างและมีคำขอให้จำเลยชำระค่างานในงวดที่ ๓ แต่อย่างใด ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๓ กำหนดให้จำเลยชำระค่าจ้างงวดที่ ๒ และที่ ๓ บางส่วนให้แก่โจทก์ จึงเป็นการพิพากษาเกินคำขอ เป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓๒</u>

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยคืนเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรเนื่องจากไม่มีสิทธิรับเงินดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่องนิติสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับข้าราชการของหน่วยงาน มิใช่นิติสัมพันธ์ในทางแพ่ง การที่จำเลยเบิกเงินเกินกว่าสิทธิจึงเป็นการได้รับเงินโดยไม่ชอบ โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยคืนเงินจึงเป็นเรื่องเจ้าของกรรมสิทธิ์ใช้สิทธิติดตามเอาทรัพย์ของตนซึ่งไม่มีอายุความ หาใช่เรียกคืนในฐานลาภมิควรได้ไม่ (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๑)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๙๐๐/๒๕๖๑ โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยคืนเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรลำดับที่ ๔ และที่ ๕ เนื่องจากจำเลยไม่มีสิทธิยื่นใบเบิกเงินและรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรดังกล่าว เพราะขัดต่อ พ.ร.ฎ.เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๒๓ มาตรา ๗ ประกอบมาตรา ๖ ซึ่งการที่จำเลยใช้สิทธิเบิกและรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรดังกล่าวเป็นผลจากนิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐกับจำเลยซึ่งเป็นข้าราชการของหน่วยงานในสังกัดของโจทก์ มิใช่นิติสัมพันธ์ในทางแพ่ง และเงินที่โจทก์จ่ายให้แก่จำเลยไปดังกล่าวก็มิใช่กรณีโจทก์กระทำเพื่อชำระหนี้ให้แก่จำเลย เมื่อจำเลยไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่โจทก์ที่มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินดังกล่าวทราบว่าจำเลยเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรเกินสามคน ทำให้เจ้าหน้าที่โจทก์จ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรของจำเลยลำดับที่ ๔ และที่ ๕ เกินกว่าสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมาย จึงเป็นกรณีที่จำเลยได้รับเงินไปยึดถือโดยไม่ชอบ การที่โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยคืนเงินที่โจทก์จ่ายให้แก่จำเลยไป จึงเป็นเรื่องที่โจทก์ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐและเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ใช้สิทธิติดตามเอาทรัพย์ของตนคืนจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิยึดถือไว้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๖ ซึ่งไม่มีอายุความ การเรียกร้องเงินที่จำเลยได้รับไปโดยไม่ชอบดังกล่าว หาใช่เป็นกรณีที่โจทก์ใช้สิทธิเรียกร้องในฐานะเจ้าหนี้ฟ้องให้จำเลยคืนทรัพย์ในฐานลาภมิควรได้ซึ่งต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติว่าด้วยอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๑๙ (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓๓</u>

เงินสงเคราะห์พึงได้รับเมื่อสมาชิกสหกรณ์ถึงแก่ความตาย โดยจ่ายให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ ถ้าสมาชิกออกก่อนก็ไม่มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าว ส่วนเงินทุนเรือนหุ้นหรือเงินค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่กับสหกรณ์ก็มิใช่เงินที่จะเบิกถอนไปใช้ได้ก่อน เว้นแต่จะออกสมาชิกแล้ว เงินดังกล่าวจึงมีลักษณะพิเศษที่มิใช่เป็นทรัพย์ของสมาชิกโดยแท้ อันเป็นกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติการจัดการเงินของสมาชิกสหกรณ์ไว้โดยเฉพาะ ย่อมมีผลบังคับได้นอกเหนือจากการทำพินัยกรรม การทำหนังสือแต่งตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของผู้ตายจึงมีผลบังคับได้ ไม่จำเป็นต้องทำตามแบบพินัยกรรมและไม่ถือว่าเป็นพินัยกรรม เมื่อผู้ตายทำหนังสือหนังสือแต่งตั้งผู้รับโอนประโยชน์ไว้จึงไม่เป็นพินัยกรรมของผู้ตายและไม่ตกเป็นโมฆะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๗๓/๒๕๖๑ เงินสงเคราะห์เป็นเงินที่พึงจะได้รับเมื่อสมาชิกถึงแก่ความตายไปแล้ว โดยจ่ายให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ตามข้อบังคับสหกรณ์ ถ้าสมาชิกผู้ใดออกจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ก็ไม่มีสิทธิที่จะได้รับเงินสงเคราะห์จากสหกรณ์ ดังนี้ หากสมาชิกประสงค์จะให้ผู้รับโอนประโยชน์มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์จากสหกรณ์ก็จะต้องคงความเป็นสมาชิกไว้จนตายจะถอนเงินค่าหุ้นหรือออกจากการเป็นสมาชิกไม่ได้ และเงินทุนเรือนหุ้นหรือเงินค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่กับสหกรณ์ก็มิใช่เงินที่สมาชิกสามารถที่จะเบิกถอนไปใช้ได้ก่อน เว้นแต่จะออกจากการเป็นสมาชิกแล้วซึ่งก็ยังมีเงื่อนไขที่อาจจะไม่ได้รับเต็มจำนวนก็ได้ เงินค่าหุ้นจึงมีลักษณะพิเศษที่มิใช่เป็นทรัพย์ของสมาชิกโดยแท้ เมื่อพระราชบัญญัติสหกรณ์บัญญัติให้สมาชิกสหกรณ์สามารถทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้นหรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อสมาชิกถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน การจะเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงผู้รับประโยชน์ก็ต้องทำเป็นหนังสือในลักษณะเดียวกันมอบให้สหกรณ์ถือไว้ และถ้าในที่สุดไม่มีผู้รับเงิน เงินนั้นก็จะนำไปสมทบเป็นเงินทุนสำรองของสหกรณ์ เมื่อเงินค่าหุ้นและเงินสงเคราะห์มีลักษณะพิเศษตามข้อบังคับและระเบียบของจำเลยเพื่อให้การบริหารเงินของสหกรณ์เป็นไปโดยสะดวกเพื่อประโยชน์ของสมาชิกและออกตามบทบัญญัติของกฎหมาย จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติการจัดการเงินของสมาชิกสหกรณ์ไว้โดยเฉพาะ ย่อมมีผลบังคับได้นอกเหนือจากการทำพินัยกรรม การทำหนังสือแต่งตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของผู้ตายจึงมีผลบังคับได้ ไม่จำเป็นต้องทำตามแบบพินัยกรรมและไม่ถือว่าเป็นพินัยกรรม โดยมีผลบังคับแตกต่างจากการทำพินัยกรรม เมื่อผู้ตายทำหนังสือแต่งตั้งผู้รับโอนประโยชน์ในทุนเรือนหุ้นไว้แก่สหกรณ์จำเลยแล้ว ทุนเรือนหุ้นจึงไม่เป็นมรดกของผู้ตายที่ผู้ตายจะทำพินัยกรรมยกทุนเรือนหุ้นนั้นให้แก่ผู้อื่นอีก โดยเป็นกรณีที่มีกฎหมายพระราชบัญญัติสหกรณ์บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นที่ทำให้ทายาทต้องเสียไปซึ่งสิทธิในมรดก ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๙๙ วรรคสอง หนังสือแต่งตั้งผู้รับโอนประโยชน์ในส่วนเงินทุนเรือนหุ้นจึงไม่เป็นพินัยกรรมของผู้ตายและไม่ตกเป็นโมฆะ (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓๔</u>

การที่สายลับซึ่งเป็นคนรักเก่าของจำเลยชวนให้จำเลยร่วมเสพเมทแอมเฟตามีนโดยได้มอบธนบัตร ๑,๕๐๐ บาท ให้จำเลยไปเอาเมทแอมเฟตามีนมาให้ จำเลยนำเมทแอมเฟตามีนมามอบให้สายลับ ๑๐ เม็ด และร่วมกันเสพไป ๔ เม็ด พฤติการณ์ยังถือไม่ได้ว่า จำเลยจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนให้แก่สายลับ คงฟังได้เพียงครอบครองเท่านั้น อันเป็นส่วนหนึ่งของความผิดที่ฟ้อง ลงโทษเฉพาะฐานนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๕๒๖/๒๕๖๑ การที่สายลับซึ่งเป็นคนรักเก่าของจำเลยชักชวนให้จำเลยมาร่วมเสพเมทแอมเฟตามีนที่ห้องพักที่เกิดเหตุ โดยได้มอบธนบัตรจำนวน ๑,๕๐๐ บาท ให้จำเลยเพื่อไปเอาเมทแอมเฟตามีนมาให้ เมื่อจำเลยนำเมทแอมเฟตามีนมามอบให้สายลับ ๑๐ เม็ด จากนั้นได้ร่วมกันเสพเมทแอมเฟตามีนไป ๔ เม็ด พฤติการณ์แห่งคดีที่จำเลยรับหน้าที่ไปซื้อเมทแอมเฟตามีนมาให้สายลับและพวก และร่วมกันเสพเมทแอม

เฟตามีนส่วนหนึ่งนั้น โดยจำเลยไม่ได้ประโยชน์อื่นตอบแทนในการนี้ ยังถือไม่ได้ว่า จำเลยจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนให้แก่สายลับ คงฟังได้เพียงว่าจำเลยมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเท่านั้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความผิดที่โจทก์ฟ้อง ย่อมลงโทษจำเลยตามที่พิจารณาได้ความได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคท้าย ประกอบมาตรา ๒๑๕, ๒๒๕ และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓๕</u>

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้จำเลยทั้งสองให้การว่าจำเลยไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์และโจทก์ต้องชำระค่าเสียหายแก่จำเลยทั้งสอง เมื่อหักกลบลบหนี้แล้ว โจทก์ต้องชำระเงินแก่จำเลยที่ ๑ แต่จำเลยที่ ๑ กลับมิได้ฟ้องแย้งเพื่อคำขอให้โจทก์ชำระเงินส่วนนี้เพียงแต่เป็นแต่ขอให้ยกฟ้องเท่านั้น แม้จะไม่มีฟ้องแย้ง แต่ศาลยังคงต้องวินิจฉัยตามข้อต่อสู้ของจำเลยที่ ๑ ด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๗๒๖/๒๕๖๑ โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยทั้งสองชำระค่าขนส่งและขนถ่ายปุ๋ยบรรจุกระสอบ โดยนำสินค้าบรรทุกเรือลำเลียงขนส่งต่อไปยังคลังสินค้าปลายทางที่จำเลยทั้งสองกำหนด แต่จำเลยทั้งสองให้การว่าจำเลยทั้งสองไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ เพราะโจทก์ไม่นำส่งใบตราส่งหรือตั๋วเรือ และใบรับรองน้ำหนักสินค้าเข้าคลังจากคลังสินค้าตามสัญญาให้ฝ่ายจำเลย โจทก์ต้องชำระค่าเสียหายให้แก่จำเลยทั้งสอง เมื่อนำมาหักกลบลบหนี้แล้ว โจทก์กลับต้องเป็นฝ่ายชำระเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ แต่จำเลยที่ ๑ กลับมิได้ฟ้องแย้งเพื่อคำขอให้บังคับโจทก์ชำระเงินส่วนนี้ เป็นแต่ต่อสู้หรือเถียงว่าโจทก์ปฏิบัติตามสัญญาไม่ครบถ้วนขอให้ยกฟ้องเท่านั้น แม้จะไม่มีฟ้องแย้งของจำเลยที่ ๑ แต่ศาลยังคงต้องมีประเด็นปัญหาวินิจฉัยตามข้อต่อสู้ของจำเลยที่ ๑ ว่า โจทก์ส่งมอบปุ๋ยขาดจำนวนหรือไม่ ซึ่งหากจำเลยที่ ๑ นำสืบได้ว่า กรณีมีปุ๋ยสูญหายในระหว่างอยู่ในความดูแลของโจทก์แล้ว โจทก์ในฐานะผู้ขนส่งย่อมจำต้องรับผิดในการสูญหายนั้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๑๖ และแม้จำเลยที่ ๑ จะให้การต่อสู้เพียงว่าโจทก์ปฏิบัติตามสัญญาไม่ครบถ้วนขอให้ยกฟ้อง โดยมิได้ฟ้องแย้งไว้ก็ตาม แต่ศาลยังจำต้องวินิจฉัยตามข้อต่อสู้ของจำเลยที่ ๑ ว่า โจทก์ส่งมอบปุ๋ยขาดจำนวนหรือไม่ด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าโจทก์ขนสินค้าปุ๋ยส่งมอบยังคลังสินค้าทั้งสองแห่งครบถ้วนตามสัญญาแล้ว เช่นนี้ จำเลยที่ ๑ จึงต้องชำระค่าระวางเรือลำเลียงส่วนที่เหลือและค่าสตีวีโดในการขนถ่ายสินค้าจากเรือลำเลียง ส่วนที่ค้างกับค่าขนย้ายสินค้าจากโกดังแก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓๖</u>

ป.อ. มาตรา ๕๖ (ที่แก้ไขใหม่) บัญญัติว่า (๑) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน... ศาลจะรอการลงโทษผู้นั้นไว้ก็ได้ นั้น หมายถึงไม่ได้รับโทษจำคุกมาก่อนคดีที่ศาลกำลังจะพิพากษา มิได้ระบุว่าต้องกระทำผิดมาก่อนคดี

เรื่องหลัง เมื่อจำเลยเคยได้รับโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือนและมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะรอการลงโทษจำคุก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๖๔/๒๕๖๑ ตาม ป.อ. มาตรา ๕๖ (ที่แก้ไขใหม่) บัญญัติว่า ถ้าปรากฏว่าผู้นั้น (๑) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน... ศาลจะรอการลงโทษผู้นั้นไว้ก็ได้ นั้น หมายถึงว่า จำเลยไม่ได้รับโทษจำคุกมาก่อนคดีที่ศาลกำลังจะพิพากษา ซึ่งมาตรา ๕๖ (ที่แก้ไขใหม่) มิได้ระบุว่าคดีที่จำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อนนั้นต้องเป็นการกระทำความผิดมาก่อนคดีเรื่องหลัง เมื่อจำเลยเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนและเป็นโทษในความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งเป็นโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือนและมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตาม ป.อ. มาตรา ๕๖ (ที่แก้ไขใหม่) ที่จะรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓๗</u>

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองมีอำนาจสั่งพักราชการโจทก์ได้ แม้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยยังไม่ได้เสนอความเห็นดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๙๗/๒๕๖๑ คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองมีอำนาจสั่งพักราชการโจทก์ได้ แม้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยยังไม่ได้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองว่าสมควรจะสั่งพักราชการโจทก์ เพื่อมิให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปอันจะเป็นการเสียหายแก่ราชการหรือไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓๘</u>

โจทก์ผู้รับจ้างทำของไม่เข้าไปแก้ไขงานที่รับจ้างให้เรียบร้อย แต่เกี่ยงให้จำเลยชำระค่าจ้างเสียก่อน โจทก์จึงเป็นฝ่ายผิดสัญญา จำเลยยึดหน่วงสินจ้างไว้ได้ แต่ยึดหน่วงได้เพียงจำนวนเพื่อเป็นประกันความชำรุดบกพร่องตามสมควรเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๘๘/๒๕๖๑ จำเลยว่าจ้างโจทก์ให้ติดตั้งประตู หน้าต่าง และงานอื่น ๆ ที่ใช้วัสดุเป็นอะลูมิเนียมและกระจกในอาคารชุด ท. โจทก์ส่งมอบงานให้แก่จำเลยครบถ้วนแล้ว แต่ปรากฏว่างานที่โจทก์ทำยังมีข้อบกพร่อง และจำเลยได้ทักท้วงให้โจทก์เข้าแก้ไขงานโดยตลอด การที่โจทก์ไม่เข้าไปแก้ไขงานที่รับจ้างให้เรียบร้อย แต่เกี่ยงให้จำเลยชำระค่าจ้างเสียก่อน โจทก์จึงเป็นฝ่ายผิดสัญญา ฝ่ายจำเลยย่อมชอบที่จะยึดหน่วงสินจ้างไว้ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕๙๙ แต่สินจ้างที่จำเลยอาจใช้สิทธิยึดหน่วงไว้ได้นั้น จำเลยชอบที่จะยึดหน่วงไว้เพียงจำนวนเพื่อเป็นประกันตามสมควรในงานจ้างที่ชำรุดบกพร่องเท่านั้น ตามนัยมาตรา ๕๙๙ จำเลยไม่มีสิทธิยึดหน่วงสินจ้างเกินกว่าความเสียหายที่เกิดจากงานจ้างที่ชำรุดบกพร่องดังกล่าว เมื่อความเสียหายของ

จำเลยตามฟ้องแย้งเห็นได้ว่าน้อยกว่าจำนวนค่าจ้างที่ค้างชำระมาก จำเลยไม่มีสิทธิยึดหน่วงสินจ้างเกินกว่าความเสียหายดังกล่าว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องเรียกค่าจ้างจากจำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๓๙</u>

จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำคุก ๒ ปี ๖ เดือน และปรับ ๒๕๐,๐๐๐ บาท และฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน จำคุก ๓ ปี ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษทั้งสองคดี จำเลยกลับมากระทำผิดฐานสมคบกันเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและฐานกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกันดังกล่าว กรณีมิใช่จำเลยกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ อันจะเพิ่มโทษกึ่งหนึ่งตามพ.ร.บ.ดังกล่าว คงเพิ่มโทษได้เพียงหนึ่งในสามตาม ป.อ.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๕๑๙/๒๕๖๑ ก่อนคดีนี้จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำคุก ๒ ปี ๖ เดือน และปรับ ๒๕๐,๐๐๐ บาท และในความผิดฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน จำคุก ๓ ปี ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษทั้งสองคดี จำเลยกลับมากระทำผิดฐานสมคบกันเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและฐานกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกันดังกล่าวตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๘ วรรคสอง กรณีมิใช่จำเลยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ อันจะเพิ่มโทษที่จะลงแก่จำเลยอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลังตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๙๗ คงเพิ่มโทษได้เพียงหนึ่งในสามตาม ป.อ. มาตรา ๙๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔๐</u>

ช่วยซุกซ่อนเมทแอมเฟตามีนขณะผ่านด่านตำรวจ เป็นการช่วยเหลือเพื่อให้ความสะดวกในการมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๑๐๐/๒๕๖๑ การที่จำเลยรับฝากเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้จาก ส. ด้วยการซุกซ่อนไว้ในเสื้อยกทรงของจำเลยในขณะที่จำเลยกับพวกขับรถผ่านด่านตรวจเพื่อช่วยเหลือ ส. ให้นำเมทแอมเฟตามีนของกลางให้รอดพ้นจากการตรวจค้นของเจ้าพนักงานตำรวจโดยไม่ถูกจับกุม เป็นการช่วยเหลือเพื่อให้ความสะดวกแก่ ส. ในการมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำเลยจึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุน ส. ให้กระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔๑</u>

โจทก์ร่างสัญญาว่าจ้างให้จำเลยลงลายมือชื่อและจำเลยขอแก้ไขรายละเอียดก่อน แต่จำเลยก็ให้โจทก์เข้าทำงาน โดยไม่มีการพูดถึงเงื่อนไขในสัญญาอีก สัญญาจ้างทำของระหว่างโจทก์และจำเลยได้เกิดขึ้นแล้วโดยมิได้มุ่งหมายต้องทำสัญญากันเป็นหนังสือ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๑๑๘/๒๕๖๑ โจทก์ร่างสัญญาว่าจ้างให้จำเลยลงลายมือชื่อและจำเลยขอแก้ไขรายละเอียดก่อน แต่จำเลยก็ให้โจทก์เข้าทำงานตามที่ตกลงกันแล้วโดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้มีการพูดถึงเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาที่ยังตกลงในสัญญาที่ยังตกลงกันไม่ได้อีก เหตุที่มีการโต้เถียงเรื่องสัญญาว่าจ้างเป็นลายลักษณ์อักษรเกิดจากการที่โจทก์ทวงถามค่าจ้างจากจำเลย จำเลยจึงอ้าง ระเบียบของจำเลยที่ต้องทำสัญญาว่าจ้างเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อมาโจทก์และจำเลยก็ไม่ได้ลงชื่อในสัญญาจ้างแต่โจทก์ก็ยอมรับปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้รับจ้าง ส่วนจำเลยได้ถือเอาประโยชน์จากสัญญาในฐานะผู้ว่าจ้างและมีการชำระค่าจ้างให้แก่โจทก์บางส่วนแล้ว พฤติการณ์แห่งคดีเช่นนี้ เชื่อได้ว่าโจทก์ตกลงรับจะทำการงานให้แก่จำเลยและจำเลยตกลงให้ค่าจ้างเพื่อการนั้น ทำให้สัญญาจ้างทำของระหว่างโจทก์และจำเลยได้เกิดขึ้นแล้วตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕๘๗ โดยโจทก์และจำเลยมิได้มุ่งหมายให้สัญญาจ้างทำของพิพาทต้องทำสัญญากันเป็นหนังสือโดยให้คู่สัญญาลงชื่อในสัญญาอีก สัญญาจ้างทำของระหว่างโจทก์กับจำเลยจึงมีผลบังคับได้ตามกฎหมาย หาได้มีกรณีเป็นที่สงสัยว่าสัญญาจะต้องทำเป็นหนังสือตามที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๓๖๖ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔๒</u>

จำเลยที่ ๑ หลอกลวงโจทก์ด้วยการปลอมโฉนดที่ดินของจำเลยที่ ๒ ว่าเป็นของตนและมาวางเป็นประกันหนี้ โจทก์หลงเชื่อจึงให้จำเลยที่ ๑ กู้เงินและทำสัญญากู้ไว้ ถือว่าความผิดฐานฉ้อโกงสำเร็จแล้ว แม้ต่อมาจำเลยทั้งสองร่วมกันหลอกลวงโจทก์อีกว่า จำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าของที่ดินและขอใช้โฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นหลักประกันต่อไป โจทก์หลงเชื่อยอมรับเป็นหลักประกันและขยายระยะเวลาชำระหนี้ให้จำเลยที่ ๑ เมื่อการหลอกลวงครั้งหลังจำเลยทั้งสองไม่ได้รับทรัพย์สินจากโจทก์เพิ่มเติม แม้โจทก์จะทำสัญญากู้ฉบับใหม่กับจำเลยที่ ๑ ก็เป็นเพียงขยายระยะเวลาชำระหนี้ โจทก์ไม่เสียสิทธิในสัญญากู้เดิม จึงไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกงอีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๕๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ จำเลยที่ ๑ หลอกลวงโจทก์ด้วยการปลอมโฉนดที่ดินของจำเลยที่ ๒ ว่า เป็นของตนและนำสำเนาโฉนดที่ดินมาวางเป็นประกันหนี้ โจทก์หลงเชื่อจึงให้จำเลยที่ ๑ กู้เงินโดยทำสัญญากู้เงินและมอบเงิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท ให้แก่จำเลยที่ ๑ ถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานฉ้อโกงสำเร็จในวันดังกล่าวแล้ว แม้ต่อมาในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ จำเลยทั้งสองร่วมกันหลอกลวงโจทก์อีกว่า จำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าของที่ดินและขอใช้โฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นหลักประกันในการชำระหนี้ต่อไป โดยจำเลยที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกันเงินกู้ไว้ให้แก่โจทก์ด้วย โจทก์จึงหลงเชื่อยอมรับหลักประกันดังกล่าว

และขยายระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้ให้แก่จำเลยที่ ๑ ก็เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นใหม่หลังจากที่จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานฉ้อโกงเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ สำเร็จไปแล้ว เมื่อไม่ปรากฏว่าในการหลอกลวงครั้งหลังจำเลยทั้งสองได้รับทรัพย์สินจากโจทก์เพิ่มเติมนอกเหนือจากเงินกู้ ๑๔๐,๐๐๐ บาท ที่ได้รับไปแล้ว แม้ว่าโจทก์จะทำสัญญากู้เงินฉบับใหม่กับจำเลยที่ ๑ แต่ก็เป็นเพียงขยายระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้ให้แก่จำเลยที่ ๑ เท่านั้น หาได้ทำให้โจทก์เสื่อมเสียสิทธิในสัญญากู้เงินฉบับเดิมแต่อย่างใดไม่ ทั้งปรากฏว่าโจทก์ได้นำสัญญากู้เงินดังกล่าวไปฟ้องคดีแพ่งและศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้เงินกู้แก่โจทก์แล้ว การกระทำของจำเลยทั้งสองในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ จึงมิได้มีผลให้โจทก์หรือทำให้โจทก์ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิอันจะเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔๓</u>

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดและมีบทกำหนดโทษไว้ ต่อมาในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาได้มีกฎหมายออกใช้บังคับ และให้ยกเลิกกฎหมายเดิม แต่กฎหมายใหม่ยังคงบัญญัติให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิด และเมื่อกฎหมายใหม่เป็นคุณแก่จำเลยมากกว่า จึงต้องใช้กฎหมายส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๘๑๕/๒๕๖๑ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดและมีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๐๖ ระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท ต่อมาในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาได้มี พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๕๙ ออกใช้บังคับ และให้ยกเลิก พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๘ แต่ พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๕๙ มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำความผิดตามฟ้องเป็นความผิดอยู่ โดย พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๕๙ มีกำหนดโทษตามมาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โทษตาม พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดจึงเป็นคุณแก่จำเลยมากกว่า พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๘ จึงต้องใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด ไม่ว่าในทางใด ตาม ป.อ. มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔๔</u>

จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคล ประกอบกิจการให้บริการรับจองตั๋วเครื่องบิน ที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว มีจำเลยที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจ ถือได้ว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันประกอบธุรกิจนำเที่ยว เมื่อไม่ได้ขอรับใบอนุญาต แต่

ร่วมกันขายโปรแกรมการท่องเที่ยว และผู้เสียหายโอนเงินเข้าบัญชีจำเลยทั้งสอง แต่ความจริงจำเลยทั้งสองไม่ได้ติดต่อซื้อตั๋วเครื่องบินหรือจองที่พัก นอกจากความผิดฐานฉ้อโกงแล้ว ยังเป็นความผิดฐานร่วมกันประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่ได้รับใบอนุญาตอีกกระทงหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๖๗๗/๒๕๖๑ จำเลยที่ ๑ จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ใช้ชื่อว่า บริษัท ด. จำกัด มีจำเลยที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน จำเลยที่ ๑ มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการให้บริการรับจองตั๋วเครื่องบิน ที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว รวมทั้งกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง ถือได้ว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามบทนิยามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ.ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.๒๕๕๑ แล้ว เมื่อจำเลยทั้งสองไม่ได้ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจากนายทะเบียน แต่ได้ร่วมกันขายโปรแกรมการท่องเที่ยวและจัดบริการให้แก่ผู้เสียหาย เพื่อนำเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและกระบี่ และผู้เสียหายได้โอนเงินเข้าบัญชีจำเลยทั้งสอง แต่ความจริงแล้วจำเลยทั้งสองไม่ได้ติดต่อซื้อตั๋วเครื่องบิน หรือจองที่พักให้แก่จำเลยทั้งสองเลย นอกจากความผิดฐานฉ้อโกงแล้ว การกระทำของจำเลยทั้งสองยังเป็นความผิดฐานร่วมกันประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ตาม พ.ร.บ.ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง, ๘๐ ด้วยอีกกระทงหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔๕</u>

แม้จำเลยที่ ๑ จะพ้นโทษในคดีก่อนเกินกว่า ๕ ปี แต่การกระทำผิดคดีนี้ไม่ใช่ความผิดโดยประมาท หรือลหุโทษ จึงไม่อาจรอการกำหนดโทษให้ได้ ส่วนจำเลยที่ ๒ ซึ่งพ้นโทษยังไม่เกิน ๕ ปี และคดีก่อนกับคดีนี้ต่างไม่ใช่ความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ โดยคดีก่อนจำคุกเกิน ๖ เดือน จึงไม่อาจรอการกำหนดโทษให้ได้เช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๕๐๓/๒๕๖๑ สำหรับจำเลยที่ ๑ ซึ่งพ้นโทษในคดีก่อนเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ นับถึงวันกระทำความผิดคดีนี้แม้จะเกินกว่า ๕ ปีก็ตาม แต่เมื่อมากระทำความผิดคดีนี้ซึ่งไม่ใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ จึงไม่อยู่ในเงื่อนไขตาม ป.อ. มาตรา ๕๖ ที่จะรอการกำหนดโทษให้ได้ ส่วนจำเลยที่ ๒ ซึ่งพ้นโทษในคดีก่อนเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ และกลับมากระทำความผิดในคดีนี้อีกเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ จึงยังพ้นโทษมาไม่เกิน ๕ ปี ทั้งความผิดในคดีก่อนคือคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๓๗/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดนางรอง และความผิดคดีนี้ต่างก็ไม่ใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ โดยโทษจำคุกในคดีก่อนมีกำหนด ๕ ปี ๓ เดือน ซึ่งเป็นโทษจำคุกเกินกว่า ๖ เดือน กรณีของจำเลยที่ ๒ จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะรอการกำหนดโทษให้ได้เช่นเดียวกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔๖</u>

การกระทำโดยไตร่ตรองไว้ก่อนผู้กระทำความผิดต้องมีเวลาคิดไตร่ตรองและทบทวนแล้ว จึงตกลงใจทำ มิใช่เกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วน และการจะเป็นตัวการร่วมก็จะต้องมีลักษณะวางแผนและคบคิดมาแต่ต้นแล้วจึงตกลงใจกระทำความผิด แม้การท้าทายถือได้ว่าเป็นพฤติการณ์คิดไตร่ตรองจะฆ่าโจทก์ร่วมที่ ๒ แต่โจทก์ร่วมที่ ๒ ปฏิเสธคำท้าทายของจำเลยที่ ๓ แล้ว จำเลยทั้งสามย่อมไม่อาจเริ่มลงมือกระทำตามคำท้าทายได้ เมื่อจำเลยทั้งสามไม่รู้ว่าโจทก์ร่วมที่ ๒ ไปไหนหรืออยู่ที่ใด และออกตามหาโจทก์ร่วมที่ ๒ ต่อไปหรือไม่ จึงต้องฟังว่าจำเลยทั้งสามพบโจทก์ร่วมที่ ๒ ในที่เกิดเหตุโดยไม่คาดคิดมาก่อน จำเลยที่ ๑ ชักอาวุธปืนออกมายิงโจทก์ร่วมที่ ๒ ทันที ไม่ได้เกิดขึ้นจากการวางแผนแต่เป็นการตัดสินใจเฉพาะหน้า ส่วนการตามไล่ยิงเป็นเพียงการกระทำต่อเนื่อง จึงไม่เป็นการไตร่ตรองไว้ก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๑๕๙/๒๕๖๑ การกระทำโดยไตร่ตรองไว้ก่อนผู้กระทำความผิดต้องได้มีเวลาคิดไตร่ตรองและทบทวนแล้วจึงตกลงใจที่จะฆ่าผู้อื่น หาใช่กรณีที่เกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วนไม่ และการจะเป็นตัวการร่วมฐานความผิดดังกล่าวจะต้องมีลักษณะมีการวางแผนและคบคิดมาแต่ต้น โดยคิดไตร่ตรองทบทวนแล้วจึงตกลงใจกระทำความผิด แม้การท้าทายถือได้ว่าเป็นพฤติการณ์คิดไตร่ตรองจะฆ่าโจทก์ร่วมที่ ๒ แต่เมื่อโจทก์ร่วมที่ ๒ ปฏิเสธคำท้าทายของจำเลยที่ ๓ ทางโทรศัพท์แล้ว จำเลยทั้งสามย่อมไม่สามารถเริ่มลงมือกระทำแก่โจทก์ร่วมที่ ๒ ตามคำท้าทายได้ ประกอบกับไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยทั้งสามรู้ว่าหลังจากวางสายโทรศัพท์แล้วโจทก์ร่วมที่ ๒ ไปไหนหรืออยู่ที่ใด และจำเลยทั้งสามออกตามหาโจทก์ร่วมที่ ๒ ต่อไปหรือไม่ กรณีจึงต้องฟังว่าจำเลยทั้งสามมาพบโจทก์ร่วมที่ ๒ ในที่เกิดเหตุโดยไม่ได้คาดคิดมาก่อน การที่จำเลยที่ ๑ ชักอาวุธปืนออกมายิงโจทก์ร่วมที่ ๒ ทันที ก็ไม่ได้เกิดขึ้นจากการวางแผนจัดเตรียมของจำเลยทั้งสาม แต่เป็นการตัดสินใจเฉพาะหน้าของจำเลยที่ ๑ ในทันทีที่ขับรถมาพบโจทก์ร่วมที่ ๒ โดยบังเอิญ ส่วนการตามไล่ยิงไปอย่างกระชั้นชิดจนถึงบ้านโจทก์ร่วมที่ ๓ ก็ยังได้ยิงเข้าไปในบ้านอีก ๑ นัด เป็นเพียงการกระทำต่อเนื่องหลังจากประสบโอกาสที่จะยิงโจทก์ร่วมที่ ๒ อย่างทันทีทันใดเท่านั้น การกระทำของจำเลยทั้งสามไม่เป็นการไตร่ตรองไว้ก่อน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔๗</u>

เงินที่ให้ต่อกันโดยมิใช่เพื่อวัตถุประสงค์เป็นประกันการปฏิบัติตามสัญญา แม้จะให้ในวันทำสัญญาก็ไม่ถือว่าเป็นมัดจำ แม้โจทก์จะมอบเงินให้จำเลยในวันทำสัญญาและระบุในสัญญาว่าเป็นมัดจำ แต่ข้อความต่อไปได้ความว่า หากโจทก์ผิดสัญญายินยอมให้จำเลยริบเงินดังกล่าว จึงเป็นการกำหนดค่าเสียหายอันเกิดแต่การไม่ชำระหนี้มีลักษณะเป็นเบี้ยปรับ เมื่อสูงเกินสมควร ศาลย่อมใช้ดุลพินิจลดลงได้ เมื่อศาลฎีกาพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ จำเลยจึงต้องชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่อ่านคำพิพากษาศาลฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๑๒๓/๒๕๖๑ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๗๗ บัญญัติว่า เมื่อเข้าทำสัญญา ถ้าได้ให้สิ่งใดไว้เป็นมัดจำท่านให้ถือว่าการที่ให้มัดจำนั้นย่อมเป็นพยานหลักฐานว่าสัญญานั้นได้ทำกันขึ้นแล้ว อนึ่ง มัดจำนี้ย่อมเป็นประกันการปฏิบัติตามสัญญานั้นด้วย ดังนั้น เงินที่ให้ต่อกันโดยมิใช่เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว แม้จะให้ในวันทำสัญญาก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็นมัดจำ แม้โจทก์จะมอบเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่จำเลยในวันทำสัญญาและระบุในสัญญาข้อ ๒ ว่าเป็นมัดจำก็ตาม แต่ข้อความในสัญญาข้อ ๒ และข้อ ๓ สามารถสรุปใจความว่า หากโจทก์ผิดสัญญายินยอมให้จำเลยริบเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ดังกล่าว เงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นการกำหนดค่าเสียหายอันเกิดแต่การที่โจทก์ซึ่งเป็นลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ให้แก่จำเลยจึงมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๗๘ ซึ่งเบี้ยปรับนั้นสูงเกินสมควร ศาลย่อมใช้ดุลพินิจลดจำนวนเบี้ยปรับนั้นลงได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง เมื่อพิเคราะห์ทางได้เสียของเจ้าหนี้ทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมายแล้ว เห็นสมควรกำหนดให้จำเลยริบเบี้ยปรับได้ ๑๓๐,๐๐๐ บาท จำเลยจึงต้องคืนเงินให้แก่โจทก์ ๓๗๐,๐๐๐ บาท เมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำเลยชำระเงิน ๓๗๐,๐๐๐ บาท จำเลยจึงมีหนี้เป็นจำนวนที่แน่นอนและเป็นที่ยุติว่าต้องชำระนับแต่วันที่จำเลยทราบคำพิพากษาศาลฎีกา จำเลยจึงต้องชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔๘</u>

การร้องทุกข์ในความผิดฐานฉ้อโกงถือเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องทางศาล พนักงานอัยการโจทก์ย่อมมีอำนาจเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายได้ ไม่ว่าผู้เสียหายจะร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์หรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๐๕/๒๕๖๑ (ประชุมใหญ่) การร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนของโจทก์ในความผิดฐานฉ้อโกง ย่อมนำไปสู่การฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ ไม่ว่าโจทก์จะขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการหรือไม่ ก็มีผลเป็นการเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่โจทก์สูญเสียไปจากการกระทำความผิดคืนโดยพนักงานอัยการดำเนินการแทนแล้วตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๓ โจทก์ไม่ต้องทวงถามหรือฟ้องคดีแพ่งเพื่อบังคับจำเลยชำระหนี้อีก การร้องทุกข์ของโจทก์จึงเป็นกรณีที่โจทก์จะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้จำเลยชำระหนี้แล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๔๙</u>

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกับพวกร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีน ๑๙๓ เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและร่วมกันพยายามจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนดังกล่าว ๑๙๑ เม็ด แต่ทางพิจารณากลับได้ความว่า เมทแอมเฟตามีน ๒ เม็ด ที่ค้นพบภายหลังเป็นของจำเลยมีไว้เพื่อเสพและเป็นคนละส่วนกับเมทแอมเฟตามีนที่มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและพยายามจำหน่าย การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีน ๑๙๑ เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและพยายามจำหน่ายกรรมหนึ่ง และฐานมีเมทแอมเฟตามีน ๒ เม็ด ไว้ในครอบครองโดย

ไม่ได้รับอนุญาตกรรมหนึ่ง ซึ่งศาลฎีกาย่อมลงโทษจำเลยฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตได้เพราะข้อแตกต่างดังกล่าวมิใช่ข้อสาระสำคัญและจำเลยมิได้หลงต่อสู้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๑๐๗/๒๕๖๑ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกับพวกร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีน ๑๙๓ เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและร่วมกันพยายามจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนดังกล่าว ๑๙๑ เม็ด แต่ทางพิจารณากลับได้ความว่าจำเลยโทรศัพท์แจ้งให้ ว. ไปรับเมทแอมเฟตามีน ๑๙๑ เม็ดที่อื่น ซึ่งมิใช่ที่ห้องพักของจำเลย ทั้งไม่ได้ความว่าจำเลยได้นำเมทแอมเฟตามีนจากห้องพักไปวางไว้ด้วยตนเองหรือใช้ให้บุคคลใดนำไปวาง ส่วนเมทแอมเฟตามีนอีก ๒ เม็ด ได้ความจาก พันตำรวจโท ก. ว่า พบอยู่บนที่นอนภายในห้องพักของจำเลย ประกอบกับจำเลยรับว่าเสพเมทแอมเฟตามีนมาก่อน และจากการตรวจปัสสาวะของจำเลยพบสารเมทแอมเฟตามีน จึงเชื่อว่าเมทแอมเฟตามีน ๒ เม็ด ที่ค้นพบภายหลังเป็นของจำเลยมีไว้เพื่อเสพและเป็นคนละส่วนกับเมทแอมเฟตามีนที่มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและพยายามจำหน่าย การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีน ๑๙๑ เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและพยายามจำหน่ายกรรมหนึ่ง และฐานมีเมทแอมเฟตามีน ๒ เม็ด ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตกรรมหนึ่ง แม้โจทก์จะฟ้องข้อหาว่าจำเลยมีเมทแอมเฟตามีน ๑๙๓ เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ศาลฎีกาย่อมลงโทษจำเลยฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๑๕ และ ๒๒๕ ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓ เพราะข้อแตกต่างดังกล่าวมิใช่ข้อสาระสำคัญและจำเลยมิได้หลงต่อสู้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕๐</u>

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดิน เพิกถอนการขายทอดตลาด และให้จำเลยที่ ๒ โอนที่ดินพิพาทแก่โจทก์ จำเลยที่ ๒ ให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าของที่ดินพิพาท ขอให้ขับไล่โจทก์และเรียกค่าเสียหายจึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ เมื่อศาลฎีกาจะต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินดังกล่าวก่อน จึงจะวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายได้ อันเป็นฎีกาที่จะต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่ข้อกฎหมาย จึงเป็นฎีกาในข้อเท็จจริง เมื่อทุนทรัพย์พิพาทไม่เกินสองแสนบาท จึงต้องห้าม ศาลฎีกาไม่วินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๖๒๘/๒๕๖๑ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดินของที่ดินพิพาท ให้เพิกถอนการขายทอดตลาดที่ดินพิพาทและให้จำเลยที่ ๒ โอนที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ จำเลยที่ ๒ ให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยซื้อมาจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล ให้โจทก์ขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาท กับส่งมอบที่ดินคืนและชำระค่าเสียหาย จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ และในการวินิจฉัยปัญหาตามฎีกาดังกล่าว ศาลฎีกาจะต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงก่อนว่า โจทก์มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทหรือครอบครองแทนจำเลยที่ ๑ และต้องพิจารณาว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องมีคุณสมบัติกับปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ รวมทั้งระเบียบของนิคมสร้างตนเองคลองน้ำใสหรือไม่ จึงจะสามารถวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายต่อไปได้ เป็นฎีกาที่จะต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริง

เพื่อนำไปสู่ข้อกฎหมาย จึงเป็นฎีกาในข้อเท็จจริง เมื่อทุนทรัพย์พิพาทระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ ในชั้นฎีกาไม่เกินสองแสนบาท ฎีกาของโจทก์จึงต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับขณะที่โจทก์ยื่นฟ้อง ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกามาเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่วินิจฉัยให้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕๑</u>

จำเลยซื้อที่ดินมาจากผู้ได้ที่ดินมาโดยไม่ชอบ ย่อมไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอนและไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว เมื่อจำเลยสืบสิทธิมาจากผู้ขายย่อมถูกตัดสิทธิไม่ให้นำสิทธิยึดหน่วงมาใช้บังคับ ส่วนที่โจทก์ยังมิได้ชำระค่าที่ดินที่เพิ่มขึ้นพร้อมดอกเบี้ยตามคำพิพากษาในคดีก่อนก็เป็นเรื่องที่จำเลยชอบที่จะไปบังคับคดีในคดีดังกล่าวต่อไป โจทก์มีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๖๒๑/๒๕๖๑ ส. ผู้ที่นำที่ดินมาขายให้แก่จำเลยไม่ใช่ผู้มีสิทธิซื้อที่ดินคืนจากธนาคาร อ. ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของโจทก์และเจ้าของรวม แต่ ส. ใช้สิทธิซื้อที่ดิน จากธนาคาร อ. โดยการปลอมลายมือชื่อโจทก์และเจ้าของรวมโดยมิชอบ ส. จึงได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งศาลแพ่งมีคำพิพากษาเพิกถอนนิติกรรมการซื้อขายที่ดินระหว่างธนาคาร อ. กับ ส. และระหว่าง ส. กับจำเลยแล้ว ส. จึงไม่มีสิทธินำที่ดินไปขายให้แก่จำเลย จำเลยเป็นผู้ซื้อและรับโอนที่ดินมาจาก ส. ย่อมไม่มีสิทธิดีกว่า ส. ผู้โอนซึ่งได้ที่ดินมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อ ส. ไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำเลยย่อมไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินเช่นเดียวกัน การครอบครองที่ดินของจำเลยสืบสิทธิมาจาก ส. อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยย่อมถูกตัดสิทธิไม่ให้นำสิทธิยึดหน่วงมาใช้บังคับ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๔๑ วรรคสอง ส่วนที่โจทก์ยังมิได้ชำระค่าที่ดินที่เพิ่มขึ้นพร้อมดอกเบี้ยตามคำพิพากษาศาลแพ่งในคดีก่อนก็เป็นเรื่องที่จำเลยชอบที่จะไปบังคับคดีในคดีดังกล่าวต่อไป โจทก์มีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕๒</u>

การที่ศาลพิพากษาให้เงินของผู้คัดค้านตกเป็นของแผ่นดิน มิใช่กรณีบังคับตามสิทธิเรียกร้องทางแพ่งที่จะคิดดอกเบี้ย ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยจากมูลค่าของทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๗๓/๒๕๖๑ เมื่อศาลพิพากษาให้เงินของผู้คัดค้านตกเป็นของแผ่นดิน แม้จะถือได้ว่าผู้คัดค้านเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่ตามคำร้องของผู้ร้องและคำสั่งศาลชั้นต้นเป็นการบังคับเอาแก่ทรัพย์สินโดยตรงอันเป็นผลตามกฎหมาย และมิใช่กรณีบังคับตามสิทธิเรียกร้องทางแพ่ง แผ่นดินมิได้มีฐานะเป็นบุคคลที่มีมูลหนี้เหนือผู้คัดค้านในเงินที่ผู้คัดค้านร่ำรวยผิดปกติอันที่จะเป็นเจ้าหนี้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๔ เพื่อ

จะคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านร่ำรวยผิดปกติและตกเป็นของแผ่นดินได้ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยจากมูลค่าของทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินนั้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕๓</u>

คดีอาญาจะต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงหรือไม่ ต้องพิจารณาอัตราโทษแต่ละกระทง เมื่อกระทงนั้นมีความผิดหลายบทรวมอยู่ด้วย ถ้าบทหนักไม่ต้องห้ามก็ถือว่าทุกบทไม่ต้องห้าม ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกากฎหมายใหม่ยกเลิกความผิดในกฎหมายเดิม การกระทำของจำเลยตามฟ้องจึงไม่มีมูลเป็นความผิดอีกต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๙๔/๒๕๖๑ ฟ้องโจทก์มิได้บรรยายว่าจำเลยหมิ่นประมาทโจทก์อันเป็นการกระทำโดยการโฆษณา ซึ่งเป็นองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๘ จึงเป็นฟ้องที่ไม่ครบองค์ประกอบความผิด คำฟ้องของโจทก์ในความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๘ เป็นคำฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) คดีอาญาเรื่องใดจะต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงหรือไม่นั้น ต้องพิจารณาอัตราโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับข้อหาแต่ละกระทงความผิดเป็นสำคัญ เมื่อความผิดในกระทงนั้นมีความผิดหลายบทรวมอยู่ด้วย ถ้าบทหนักไม่ต้องห้ามก็ถือว่าทุกบทไม่ต้องห้าม คดีนี้โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ฐานดูหมิ่นซึ่งหน้าและฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน ตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๖, ๓๙๓ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) เห็นได้ว่าเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท เมื่อความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม ป.อ. มาตรา ๙๐ มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ทวิ ดังนั้น แม้ความผิดฐานหมิ่นประมาทมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และฐานดูหมิ่นซึ่งหน้ามีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ก็ย่อมไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงด้วย โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) เดิม แต่ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา ได้มี พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งมาตรา ๑๔ (๑) ที่แก้ไขใหม่ใช้กับกรณีกระทำการโดยทุจริตหรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ทางอินเทอร์เน็ตหรือทางออนไลน์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมหรือเท็จ ที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชนแต่ไม่ใช้กับกรณีนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นการใส่ความผู้อื่นโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ซึ่งมีบทบัญญัติตาม ป.อ. ระบุไว้ว่าเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทแล้ว การกระทำของจำเลยตามฟ้อง

จึงไม่มีมูลเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) ที่แก้ไขใหม่ อีกต่อไป ตาม ป.อ. มาตรา ๒ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕๔</u>

แม้โจทก์เป็นบุตรของเจ้าของและเป็นผู้ถือครองรถยนต์ขณะเกิดเหตุก็ไม่ใช่ผู้รับความเสียหายในส่วนของค่าซ่อม แต่เมื่อโจทก์ใช้รถยนต์ดังกล่าวประกอบอาชีพทุกวันย่อมได้รับความกระทบกระเทือนเสียหายจากเหตุละเมิดและเรียกร้องให้จำเลยชดใช้ค่าขาดประโยชน์ได้ แต่การที่โจทก์ขับรถด้วยความเร็วในเขตชุมชน ถือว่าโจทก์มีส่วนประมาทด้วยไม่ยิ่งหย่อนกว่าจำเลย จึงไม่อาจเรียกร้องค่าเสียหายต่อกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๖๔/๒๕๖๑ แม้โจทก์จะเป็นบุตรของ บ. เจ้าของกรรมสิทธ์รถยนต์และเป็นผู้ถือครองรถยนต์คันดังกล่าวในขณะเกิดเหตุ โจทก์ก็ไม่ใช่ผู้รับความเสียหายในส่วนของค่าซ่อม โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเรียกค่าซ่อมรถยนต์ สำหรับค่าขาดประโยชน์จากการใช้รถยนต์คันเกิดเหตุนั้น ถึงแม้โจทก์ไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์คันเกิดเหตุแต่โจทก์นำรถยนต์ดังกล่าวมาใช้ประกอบอาชีพทุกวัน โจทก์ย่อมมีสิทธิครอบครองใช้สอยประโยชน์จากรถยนต์ เมื่อสิทธิของโจทก์ที่จะได้ครอบครองใช้สอยประโยชน์จากรถยนต์คันเกิดเหตุได้รับความกระทบกระเทือนเสียหายจากเหตุละเมิด โจทก์ชอบที่จะใช้สิทธิทางศาลเรียกร้องให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายที่ทำให้โจทก์ต้องขาดประโยชน์จากการใช้รถยนต์ได้ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องเรียกค่าขาดประโยชน์จากจำเลยได้ ขณะโจทก์ขับรถอยู่ในช่องเดินรถของตนซึ่งเป็นทางตรง มีโควิ่งออกมาจากข้างทาง โจทก์ขับรถชนโคกระเด็นไปไกลประมาณ ๑๐ เมตร ทำให้เห็นได้ว่าเป็นการชนอย่างแรง จึงเชื่อว่าโจทก์ขับรถด้วยความเร็วมากพอสมควร หากโจทก์ไม่ขับรถด้วยความเร็วต้องสามารถหยุดรถได้ทัน หรือหากหยุดไม่ทันลักษณะการชนต้องไม่รุนแรงอย่างผลที่เกิดเหตุเช่นนี้ การที่โจทก์ขับรถผ่านถนนที่เกิดเหตุซึ่งเป็นเขตชุมชนมีป้ายเตือนให้ลดความเร็ว บริเวณข้างทางมีบ้านเรือนที่อยู่อาศัย มีผู้คนสัญจรผ่านไปมา จึงต้องระมัดระวังลดความเร็วลง พฤติการณ์ดังกล่าวของโจทก์รับฟังได้ว่า เหตุละเมิดเกิดจากความประมาทเลินเล่อของโจทก์ด้วย มิใช่จำเลยประมาทเพียงฝ่ายเดียว ศาลชั้นต้นวินิจฉัยไว้แล้วว่าจำเลยมีส่วนประมาทในการก่อให้เกิดความเสียหายไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าโจทก์ จำเลยไม่อุทธรณ์ข้อเท็จจริงนี้จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น รับฟังได้ว่าโจทก์กับจำเลยประมาทไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน ทั้งสองฝ่ายจึงไม่อาจเรียกร้องค่าเสียหายต่อกันได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๔๒ ประกอบมาตรา ๒๒๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕๕</u>

จำเลยที่ ๑ ข้ามแดนไปสั่งซื้อเมทแอมเฟตามีน โดยจำเลยที่ ๒ รู้เห็นถือว่าจำเลยที่ ๒ ร่วมกระทำผิด เมื่อจำเลยทั้งสองถูกควบคุมตัวก่อน และจำเลยที่ ๒ ไปรับเพราะเจ้าพนักงานสั่งให้ไป ส่วนจำเลยที่ ๑ แม้ปฏิเสธไม่ยอมไปรับ แต่เมทแอมเฟตามีนถูกนำเข้าเพราะพวกจำเลยยืนอยู่ในแม่น้ำขว้างข้ามแดนมาให้ตามที่จำเลยที่ ๒

โทรศัพท์แจ้ง การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นการร่วมกันนำเมทแอมเฟตามีนเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว เพียงแต่ยังไม่บรรลุผล จึงมีความผิดฐานร่วมกันพยายามนำเข้าเพื่อจำหน่าย เมื่อจำเลยที่ ๒ เก็บเมทแอมเฟตามีนที่ขว้างมาส่งให้เจ้าพนักงานทันที ไม่สามารถยึดถือเพื่อตนได้ จำเลยทั้งสองจึงไม่มีความผิดฐานมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๓๐/๒๕๖๑ จำเลยที่ ๑ ข้ามเขตแดนไปสั่งซื้อเมทแอมเฟตามีน โดยจำเลยที่ ๒ มีส่วนรู้เห็นเป็นอย่างดี ต้องถือว่าจำเลยที่ ๒ ร่วมกระทำความผิดด้วย เมื่อจำเลยทั้งสองถูกเจ้าพนักงานควบคุมตัวไว้ก่อน ทำให้ไม่มีอิสระที่จะไปรับเมทแอมเฟตามีนตามที่นัดหมายกับพวกไว้ได้ โดยจำเลยที่ ๒ ไปรับเมทแอมเฟตามีนก็เพราะเจ้าพนักงานสั่งให้ไปรับ ส่วนจำเลยที่ ๑ แม้ปฏิเสธไม่ยอมไปรับด้วย แต่เมทแอมเฟตามีนถูกนำเข้ามาในราชอาณาจักรได้เพราะพวกของจำเลยที่ยืนอยู่ในแม่น้ำเหืองฝั่ง ส.ป.ป. ลาว ขว้างข้ามเขตแดนมาให้จำเลยที่ ๒ ตามที่โทรศัพท์แจ้งให้จำเลยที่ ๒ ทราบไว้ การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นการร่วมลงมือกระทำการนำเมทแอมเฟตามีนเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว เพียงแต่การกระทำนั้นยังไม่บรรลุผล จำเลยทั้งสองจึงมีความผิดฐานร่วมกันพยายามนำเมทแอมเฟตามีนเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย เมื่อจำเลยที่ ๒ เก็บเมทแอมเฟตามีนที่พวกของจำเลยขว้างข้ามเขตแดนมาก็ส่งให้เจ้าพนักงานทันที ไม่สามารถยึดถือไว้เพื่อตนได้ จำเลยทั้งสองจึงไม่มีความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕๖</u>

สัญญาว่าจ้างทำความสะอาด กำหนดว่า การจะเปลี่ยนแปลงข้อความในสัญญา โดยเฉพาะอัตราค่าบริการจะต้องทำเป็นหนังสืออัตราค่าบริการจึงเป็นสาระสำคัญ โจทก์มีหนังสือขอปรับขึ้นค่าบริการไปถึงฝ่ายจัดซื้อและฝ่ายแม่บ้านของจำเลย ซึ่งไม่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงข้อสัญญา เมื่อกรรมการผู้มีอำนาจของจำเลยไม่มีการตกลงเป็นหนังสือ หนังสือ การปรับขึ้นค่าบริการของโจทก์จึงยังไม่ผูกพันจำเลย แม้พนักงานของจำเลยได้รับหนังสือแล้วยังจ้างโจทก์ก็ยังไม่ถือว่าจำเลยตกลงให้โจทก์ปรับขึ้นค่าบริการ เมื่อโจทก์ยอมรับว่าจำเลยยังไม่เคยจ่ายเงินค่าบริการในอัตราใหม่ โจทก์ย่อมไม่อาจคิดค่าบริการในอัตราดังกล่าวได้ และเนื่องจากระหว่างพิจารณา จำเลยได้จ่ายเงินค่าจ้างที่ค้างจนโจทก์ไม่ติดใจเรียกร้องค่าจ้างในอัตราเดิมแล้ว โจทก์จึงไม่อาจเรียกค่าจ้างค้างจ่า ยจากจำเลยได้อีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๘๙๓/๒๕๖๑ สัญญาว่าจ้างบริการทำความสะอาดอาคารและสถานที่ กำหนดว่า การจะเปลี่ยนแปลง แก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความในสัญญา โดยเฉพาะอัตราค่าบริการ คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะต้องตกลงกันเป็นหนังสือลงลายมือชื่อทั้งสองฝ่ายและแนบท้ายสัญญาไว้ด้วย ต้องถือว่าอัตราค่าบริการเป็นสาระสำคัญของสัญญา เพราะโจทก์เข้ามาทำงานรับจ้างทำความสะอาดอาคารและสถานที่ให้จำเลย ก็หวังจะได้ค่าบริการจากจำเลยเป็นการตอบแทนนั่นเอง การที่โจทก์มีหนังสือขอปรับขึ้นค่าบริการ ไปถึง จ. ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้าง และ ภ. ฝ่ายแม่บ้าน ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลย บุคคลทั้งสองไม่มีอำนาจตกลงเปลี่ยนแปลงข้อสัญญากับ

โจทก์ได้ โดยเฉพาะเรื่องสำคัญอย่างการปรับขึ้นค่าบริการ การตกลงที่สำคัญเช่นนี้โจทก์ต้องมีหนังสือไปถึงกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลย เมื่อกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยไม่ได้ตกลงกับโจทก์ไม่ได้มีการทำข้อตกลงเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ตามที่กำหนดไว้ในสัญญา หนังสือปรับขึ้นค่าบริการของโจทก์จึงยังไม่ผูกพันให้จำเลยต้องรับผิดในอัตราค่าบริการใหม่ที่โจทก์กำหนดขึ้นเอง แม้หลังจากที่พนักงานของจำเลยได้รับหนังสือขอปรับขึ้นค่าบริการแล้วจะยังมีการจัดซื้อจัดจ้างโจทก์ก็ตาม ก็ยังไม่ถือว่าจำเลยได้ตกลงยินยอมให้โจทก์ปรับขึ้นค่าบริการแล้ว จึงไม่มีผลให้โจทก์สามารถคิดค่าบริการจากจำเลยในอัตราใหม่ได้ เพราะพนักงานดังกล่าวไม่ใช่ผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลย ทั้งโจทก์ยอมรับว่า จำเลยยังไม่เคยจ่ายเงินค่าบริการในอัตราที่โจทก์กำหนดขึ้นใหม่ให้แก่โจทก์แต่อย่างใด เท่ากับว่าจำเลยยังไม่ได้ตกลงด้วยกับโจทก์ในการปรับเปลี่ยนอัตราค่าบริการใหม่ โจทก์ย่อมไม่อาจคิดค่าบริการจากจำเลยในอัตราใหม่ได้ และเนื่องจากระหว่างพิจารณา จำเลยได้จ่ายเงินค่าจ้างหรือค่าบริการที่ค้างชำระให้จนโจทก์ไม่ติดใจเรียกร้องค่าจ้างในอัตราเดิมจากจำเลยอีกต่อไปแล้ว และค่าจ้างหรือค่าบริการในอัตราใหม่ก็ไม่ผูกพันจำเลยให้ต้องรับผิดต่อโจทก์ โจทก์จึงไม่อาจเรียกค่าจ้างหรือค่าบริการค้างจ่ายจากจำเลยได้อีก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕๗</u>

สาธารณภัยต้องเป็นภัยที่เกิดแก่คนหมู่มากอันมีผลกระทบต่อสาธารณชน การที่น้ำท่วมบ้านจำเลยยังไม่ถือว่าเป็นสาธารณภัย อันจะอ้างเพื่อให้ตนเองพ้นผิดในการใช้รถยนต์เทศบาลขนทรายพิพาทไปใช้โดยขัดต่อระเบียบได้ เมื่อจำเลยนำทรายไปคืนหลังเกิดเหตุแล้วถึง ๕ เดือน ส่อเจตนาว่า จำเลยนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวไม่ใช่การยืมแล้วนำมาใช้คืนดังที่อ้าง จึงเป็นการอาศัยอำนาจในตำแหน่งนายกเทศมนตรีสั่งการให้ใช้รถยนต์ของเทศบาลขนย้ายทรายพิพาทไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติ ส่วนองค์ประกอบตามความผิด ป.อ. มาตรา ๑๔๗ และ ๑๕๑ ผู้กระทำความผิดต้องเป็นเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด ได้เบียดบังทรัพย์ที่ตนมีหน้าที่ดังกล่าวเป็นของตนโดยทุจริตหรือใช้อำนาจในตำแหน่งดังกล่าวโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ แต่พยานโจทก์มิได้ยืนยันเช่นนั้น คงได้ความเพียงว่าจำเลยดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นนายกเทศซึ่งมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ซื้อหรือจ้าง ส่วนการจัดซื้อทรายอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของฝ่ายโยธา ส่วนรถยนต์เป็นหน้าที่ของงานป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของเทศบาล จำเลยจึงมีส่วนเกี่ยวข้องเพียงเป็นผู้อนุมัติ ไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงดังกล่าวจึงไม่มีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๔๗ และ ๑๕๑ แต่ก็เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาล อันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๙๒/๒๕๖๑ การที่จะถือว่าเป็นสาธารณภัยต้องเป็นภัยที่เกิดแก่คนหมู่มากอันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ได้ความว่าบ้านพักของจำเลยซึ่งตั้งอยู่ที่ซอยประชาชื่น ๓๕ มีการยกระดับถนนประชาชื่นสูงกว่าถนนในซอย ทำให้ระดับบ้านของจำเลยมีน้ำท่วมขังในเวลาที่ฝนตกหนัก สาเหตุที่น้ำท่วมบ้านของจำเลยเกิดจากการระบายน้ำในท่อไม่ทัน แต่เมื่อฝนหยุดตก ๕ ถึง ๖ ชั่วโมง น้ำจึงระบายออกหมด การที่น้ำ

ท่วมบ้านจำเลยดังกล่าวยังไม่ถือว่าเป็นสาธารณภัย จำเลยจึงไม่อาจอ้างเหตุสาธารณภัยเพื่อให้ตนเองพ้นผิดในการใช้รถยนต์เทศบาลเมืองคูคตขนทรายพิพาทไปใช้โดยขัดต่อระเบียบหาได้ไม่ ทั้งจำเลยนำทรายพิพาทไปคืนหลังเกิดเหตุแล้วถึง ๕ เดือน ซึ่งเป็นพฤติการณ์ที่ส่อเจตนาว่า จำเลยนำทรายพิพาทไปใช้เพื่อประโยชน์ของจำเลยไม่ใช่เป็นการยืมทรายพิพาทแล้วนำมาใช้คืนตามที่กล่าวอ้าง การกระทำของจำเลยเป็นการอาศัยอำนาจในตำแหน่งนายกเทศมนตรีสั่งการให้ใช้รถยนต์ของเทศบาลเมืองคูคตขนย้ายทรายพิพาทไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติ สำหรับองค์ประกอบตามความผิด ป.อ. มาตรา ๑๔๗ และ ๑๕๑ ผู้กระทำความผิดต้องเป็นเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด ได้เบียดบังทรัพย์ที่ตนมีหน้าที่ดังกล่าวเป็นของตนโดยทุจริตหรือใช้อำนาจในตำแหน่งดังกล่าวโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ พยานโจทก์ที่นำสืบมาไม่ได้เบิกความยืนยันว่า จำเลยมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด อย่างไร เพียงได้ความแต่ว่าจำเลยเป็นนายกเทศมนตรีเมืองคูคต มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย สั่งอนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาลและมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ซื้อหรือจ้างทุกวิธีที่ใช้จ่ายจากเงินรายได้ไม่จำกัดวงเงินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่วนการจัดซื้อทรายพิพาทได้ความว่าอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของฝ่ายโยธา ในขณะที่การจัดการดูแลรับผิดชอบรถยนต์ของเทศบาลเมืองคูคต เป็นหน้าที่ของงานป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของเทศบาลเมืองคูคต เห็นได้ว่า จำเลยมีส่วนเกี่ยวข้องเพียงเป็นผู้อนุมัติเกี่ยวกับงานราชการของเทศบาลเมืองคูคต ไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด ๆ การกระทำของจำเลยจึงไม่มีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๔๗ และ ๑๕๑ แต่การที่จำเลยซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายอาศัยอำนาจในตำแหน่งนายกเทศมนตรีสั่งการให้ใช้รถยนต์ของเทศบาลเมืองคูคตขนทรายพิพาทไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลเมืองคูคตจึงเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕๘</u>

แม้กฎหมายห้ามรับฟังคำรับสารภาพชั้นจับกุมของผู้ถูกจับเป็นพยานหลักฐาน แต่ก็มิได้ห้ามรับฟังเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ร่วมกระทำความผิดอื่น จึงรับฟังพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้ ส่วนกฎหมายใหม่ที่ยกเลิกกฎหมายเดิม แต่ยังคงบัญญัติการกระทำเดียวกันเป็นความผิดและมีอัตราโทษน้อยกว่า จึงต้องใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณบังคับแก่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๖๖/๒๕๖๑ แม้ ป.วิ.อ. มาตรา ๘๔ วรรคท้าย ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓ จะห้ามมิให้รับฟังคำรับสารภาพชั้นจับกุมเป็นพยานหลักฐาน แต่กฎหมายห้ามมิให้รับฟังถ้อยคำรับสารภาพของผู้ถูกจับเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกจับเท่านั้น แต่มิได้ห้ามรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ร่วมกระทำความผิดอื่น จึงรับฟังบันทึกการจับกุม บันทึกถ้อยคำ และภาพถ่ายการชี้ตัว ประกอบคำเบิกความของพยานโจทก์ผู้จับกุมเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้

คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๑๓ ทวิ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดและมีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๘๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท ต่อมาในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ได้มี พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๕๙ ออกใช้บังคับ และให้ยกเลิก พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๘ แต่ พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๕๙ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำความผิดตามฟ้องเป็นความผิดอยู่ โดย พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๕๙ มีกำหนดโทษตามมาตรา ๑๑๘ ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท โทษจำคุกตาม พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด เป็นคุณแก่จำเลยมากกว่า พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๑๘ จึงต้องใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณบังคับแก่จำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๕๙</u>

ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาโดยชอบและมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์แล้ว การดำเนินกระบวนพิจารณาและคำสั่งของศาลชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมาย แม้จะถือว่าผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอกมีสิทธิพิสูจน์ว่าผู้คัดค้านมีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าผู้ร้อง และคำสั่งศาลชั้นต้นไม่ผูกพันผู้คัดค้านก็ตาม แต่คำสั่งศาลชั้นต้นถึงที่สุดไปแล้วและตามคำร้องของผู้คัดค้านไม่ปรากฏว่าผู้ร้องโต้แย้งสิทธิแก่ผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านเพียงแต่อ้างว่ามีสิทธิดีกว่าผู้ร้องและขอให้เพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นเท่านั้น มิได้ขอให้แสดงว่าผู้คัดค้านมีสิทธิเหนือที่ดินพิพาทแต่อย่างใด ผู้คัดค้านจึงไม่อาจร้องเข้ามาเป็นคู่ความเพื่อยังให้ได้รับความรับรองคุ้มครองหรือบังคับตามสิทธิของตนและไม่อาจขอให้เพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๕๓/๒๕๖๑ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์อันเป็นการใช้สิทธิทางศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๕ ศาลมีคำสั่งให้ผู้ร้องส่งสำเนาคำร้องขอแก่ผู้มีชื่อในโฉนดที่ดิน และประกาศคำร้องขอทางหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว ไม่มีผู้ใดยื่นคำคัดค้าน จึงเป็นคดีที่ไม่มีข้อพิพาทตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๘๘ เมื่อศาลชั้นต้นได้ดำเนินการไต่สวนและมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์ การดำเนินกระบวนพิจารณาและคำสั่งของศาลชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมาย แม้ผู้คัดค้านไม่ได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์ ถือว่าผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอกมีสิทธิพิสูจน์ว่าผู้คัดค้านมีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าผู้ร้อง และคำสั่งศาลชั้นต้นที่แสดงกรรมสิทธิ์ไม่ผูกพันผู้คัดค้านตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ (๒) ก็ตาม แต่คดีนี้คำสั่งศาลชั้นต้นถึงที่สุดไปแล้ว และข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้คัดค้านไม่ปรากฏว่าผู้ร้องโต้แย้งสิทธิอย่างใดแก่ผู้คัดค้านในชั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ผู้คัดค้านเพียงแต่อ้างว่ามีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าผู้ร้องและขอให้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ที่ดินพิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยการครอบครองปรปักษ์เท่านั้น มิได้ขอให้มีคำสั่ง

แสดงว่าผู้คัดค้านมีสิทธิเหนือที่ดินพิพาทแต่อย่างใด ผู้คัดค้านจึงไม่อาจร้องเข้ามาเป็นคู่ความเพื่อยังให้ได้รับความรับรอง คุ้มครองหรือบังคับตามสิทธิของตนได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๗ (๑) และไม่อาจขอให้เพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖๐</u>

คดีที่เสร็จไปศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีเพราะเหตุโจทก์ (เจ้าหนี้) ขาดนัดพิจารณาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๐๒ นั้น ถือว่าอายุความไม่เคยสะดุดหยุดลง แต่มีผลอย่างเดียวกับคำพิพากษาของศาลที่ยกคำฟ้องโดยไม่ตัดสิทธิที่จะฟ้องใหม่ เมื่ออายุความครบไปแล้วระหว่างพิจารณา โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อตั้งหลักฐานสิทธิเรียกร้องหรือเพื่อให้ชำระหนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งจำหน่ายคดีถึงที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๕๑/๒๕๖๑ คดีที่เสร็จไปโดยการที่ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีเพราะเหตุโจทก์ (เจ้าหนี้) ขาดนัดพิจารณาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๐๒ นั้น เป็นผลจากการที่โจทก์ละทิ้งหรือทอดทิ้งคดีของตน ทำนองเดียวกับคดีเสร็จไปโดยการจำหน่ายคดีเพราะเหตุที่ถอนฟ้องและทิ้งฟ้องตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๑๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งให้ถือว่าอายุความไม่เคยสะดุดหยุดลง โจทก์จึงไม่ได้รับประโยชน์จากการฟ้องคดีที่จะเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๑๔ (๒) คำสั่งจำหน่ายคดีเพราะเหตุโจทก์ขาดนัดพิจารณาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๐๒ มีผลอย่างเดียวกับคำพิพากษาของศาลที่ยกคำฟ้องโดยไม่ตัดสิทธิที่จะฟ้องใหม่ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๑๗ วรรคสอง เมื่ออายุความแห่งสิทธิเรียกร้องของโจทก์ครบไปแล้วในระหว่างการพิจารณาคดี โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อตั้งหลักฐานสิทธิเรียกร้องหรือเพื่อให้ชำระหนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งจำหน่ายคดีถึงที่สุด (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖๑</u>

จำเลยที่ ๕ ได้รับค่าจ้างขับรถและค่าบัตรโดยสารเครื่องบินจากจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ สูงกว่าปกติ ทั้งยังให้การชั้นสอบสวนหลังถูกจับเพียง ๑ วัน โดยมีทนายความร่วมฟังและลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วย น่าเชื่อว่าให้การด้วยความสมัครใจตามความเป็นจริง จึงใช้ยันจำเลยที่ ๕ ในชั้นพิจารณาได้ และเมื่อให้การสอดคล้องกับที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้การในชั้นจับกุม จึงเชื่อว่าจำเลยที่ ๕ ทราบว่าภายในรถยนต์มีเมทแอมเฟตามีนของกลางซุกซ่อนอยู่ จึงเป็นผู้ครอบครองเมทแอมเฟตามีนของกลาง และเป็นตัวการร่วมฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๖๘/๒๕๖๑ จำเลยที่ ๕ ได้รับค่าจ้างขับรถจากจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ครั้งแรก ๒๕,๐๐๐ บาท ครั้งที่สอง ๕๐,๐๐๐ บาท ค่าจ้างดังกล่าวเมื่อรวมกับค่าบัตรโดยสารเครื่องบินของจำเลยที่ ๕ และ

ที่ ๖ อีกสองครั้งที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ชำระให้แล้ว จึงเป็นค่าจ้างที่สูงกว่าปกติสำหรับการรับจ้างขับรถยนต์ตามปกติทั่วไป จำเลยที่ ๕ ให้การในชั้นสอบสวนหลังถูกจับเพียง ๑ วัน โดยมีทนายความร่วมฟังการสอบสวนและลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องด้วย น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๕ ให้การด้วยความสมัครใจตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น จึงใช้ยันจำเลยที่ ๕ ในชั้นพิจารณาได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาบันทึกคำให้การชั้นสอบสวนดังกล่าวแล้ว ก็ปรากฏว่าสอดคล้องกับที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้การในชั้นจับกุม ตามพฤติการณ์ของจำเลยที่ ๕ ดังกล่าว เชื่อว่าจำเลยที่ ๕ ทราบว่าภายในรถยนต์ ยี่ห้อซันยอง มีเมทแอมเฟตามีนของกลางซุกซ่อนอยู่ก่อนที่จะรับจ้าง ขณะจำเลยที่ ๕ ขับรถจากจังหวัดสมุทรสาครไปอำเภอหาดใหญ่ จำเลยที่ ๕ จึงเป็นผู้ครอบครองเมทแอมเฟตามีนของกลาง การกระทำของจำเลยที่ ๕ กับพวกจึงเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำ ถือว่าจำเลยที่ ๕ เป็นตัวการร่วมกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖๒</u>

ข้อเท็จจริงที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ยกขึ้นกล่าวอ้างในฎีกาไม่ปรากฏอยู่ในคำให้การจึงถือไม่ได้ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ เป็นข้อฎีกาที่มิชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๙๑/๒๕๖๑ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ฎีกาว่า ขณะเกิดเหตุ โจทก์ขับรถยนต์กลับรถในระยะหนึ่งร้อยเมตรจากทางราบของเชิงสะพาน และเป็นบริเวณที่มีสัญญาณจราจรบนทางห้ามรถทั้งสองฝั่งขับรถคร่อมเส้น ห้ามแซง ห้ามกลับรถและห้ามเลี้ยวขวาโดยเด็ดขาด จำเลยที่ ๑ ขับรถตามหลังโจทก์มีระยะห่างจากรถยนต์ของโจทก์มากพอสมควร หากโจทก์ไม่เลี้ยวกลับรถฝ่าฝืนกฎหมายและสัญญาณจราจร ทั้งมิได้ให้สัญญาณเปิดไฟเลี้ยวขวา รถยนต์คันที่จำเลยที่ ๑ ขับย่อมไม่เฉี่ยวชนกับรถยนต์ของโจทก์ การที่รถยนต์จำเลยที่ ๑ เฉี่ยวชนรถยนต์ของโจทก์เป็นผลโดยตรงอันเกิดจากการขับรถยนต์ฝ่าฝืนกฎหมายของโจทก์ ซึ่งเป็นเหตุสุดวิสัยของจำเลยที่ ๑ ที่จะหยุดรถได้ทัน เหตุละเมิดเกิดขึ้นจากความประมาทของโจทก์แต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ตามคำให้การของจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ยืนยันข้อเท็จจริงแต่เพียงว่า ขณะเกิดเหตุโจทก์เลี้ยวรถกลับบริเวณที่เกิดเหตุไปด้านตรงข้ามอย่างกะทันหัน จนจำเลยที่ ๑ ไม่สามารถหยุดหรือหักหลบได้ทัน เป็นเหตุให้รถยนต์ของจำเลยที่ ๑ พุ่งชนรถยนต์ของโจทก์ อันเกิดจากความประมาทของโจทก์ ข้อเท็จจริงที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ยกขึ้นกล่าวอ้างในฎีกาถือไม่ได้ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๘ เป็นข้อฎีกาที่มิชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง (เดิม) ที่ใช้บังคับขณะโจทก์ฟ้อง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖๓</u>

ปลอกกระสุนปืนที่ใช้ยิงไปแล้ว โดยไม่ปรากฏว่าจะใช้อัดหรือประกอบให้อยู่ในสภาพใช้ยิงได้ จึงไม่เป็นเครื่องกระสุนปืน การมีไว้จึงไม่เป็นความผิด และแม้จำเลยที่ ๑ มิได้ฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษายกฟ้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๗๐/๒๕๖๑ ปลอกกระสุนปืนเล็กกลขนาด .๒๒๓ ที่จำเลยที่ ๑ มีไว้ในครอบครองเป็นปลอกกระสุนปืนที่ใช้ยิงไปแล้ว ทั้งโจทก์มิได้บรรยายฟ้องและนำสืบให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ จะใช้ปลอกกระสุนปืนของกลางไปอัดหรือใช้ประกอบให้อยู่ในสภาพเป็นเครื่องกระสุนปืนสามารถใช้ยิงทำอันตรายแก่ชีวิตและวัตถุได้ ดังนั้น ปลอกกระสุนปืนของกลางดังกล่าว จึงไม่เป็นเครื่องกระสุนปืน การที่จำเลยที่ ๑ มีไว้จึงไม่เป็นความผิดตาม พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ มาตรา ๕๕, ๗๘ วรรคหนึ่ง แม้จำเลยที่ ๑ จะมิได้ฎีกาในปัญหาข้อนี้ ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษายกฟ้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ ประกอบมาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖๔</u>

โจทก์ซึ่งเป็นนิติบุคคลอาคารชุดแต่งตั้งให้บริษัทเป็นผู้จัดการ และบริษัทแต่งตั้งให้ ล. เป็นผู้ดำเนินการแทน ล. จึงเป็นผู้จัดการของโจทก์ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ดำเนินการแทนโจทก์ และมีอำนาจดำเนินคดีแทนโจทก์เพื่อประโยชน์แก่เจ้าของร่วมตามข้อบังคับได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๙๓/๒๕๖๑ โจทก์เป็นนิติบุคคลอาคารชุดแต่งตั้งให้บริษัท ภ. เป็นผู้จัดการ บริษัทดังกล่าวแต่งตั้งให้ ล. เป็นผู้ดำเนินการแทนบริษัทในฐานะผู้จัดการของโจทก์ ซึ่งตามมาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ บัญญัติให้นิติบุคคลอาคารชุดมีผู้จัดการคนหนึ่งซึ่งจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้จัดการ ให้นิติบุคคลอาคารชุดนั้นแต่งตั้งบุคคลธรรมดาคนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการแทนนิติบุคคลในฐานะผู้จัดการ ดังนั้น ล. จึงเป็นผู้จัดการของโจทก์ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ดำเนินการแทนโจทก์ ล. ย่อมมีอำนาจดำเนินคดีแทนโจทก์ได้ตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับของโจทก์ที่ให้ผู้จัดการมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการจัดการดูแลและรักษาทรัพย์ส่วนกลางทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าของร่วม ซึ่งการฟ้องคดีก็ถือว่าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งที่อยู่ในวัตถุประสงค์ของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖๕</u>

การทำหนังสือโอนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อผู้อื่นให้แก่ธนาคาร มิใช่เป็นการโอนสิทธิเรียกร้องกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพราะธนาคารผู้รับโอนมีสิทธิเพียงเรียกร้องสิทธินั้นนำมาหักชำระหนี้ และส่วนที่เหลือ

จะต้องคืนแก่ผู้โอน โดยไม่มีสิทธิได้รับเงินตามสิทธินั้นทั้งหมด กรณีจึงเป็นเพียงการมอบอำนาจให้ธนาคารรับเงินแทนเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๗๑/๒๕๖๑ แม้โจทก์ทำหนังสือโอนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อจำเลยให้แก่ธนาคาร แต่ก็มิใช่เป็นการโอนสิทธิเรียกร้องกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ผู้โอนประสงค์จะโอนสิทธิเรียกร้องให้แก่ผู้รับโอนเป็นการเด็ดขาดโดยผู้รับโอนเข้าเป็นเจ้าหนี้คนใหม่แทนที่ผู้โอนซึ่งหมดสิทธิเรียกร้องต่อไปแล้ว หากแต่เป็นกรณีที่โจทก์นำหนี้ค่าจ้างมาขอสินเชื่อจากธนาคาร ซึ่งเมื่อธนาคารเรียกเก็บเงินค่าจ้างจากจำเลยได้แล้ว ธนาคารจะหักหนี้ของตนไว้ ส่วนเงินที่เหลือจะคืนให้แก่โจทก์ แม้บันทึกข้อตกลงโอนสิทธิเรียกร้องจะใช้ข้อความว่าโจทก์โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินจากลูกหนี้ของโจทก์ให้แก่ธนาคาร แต่ตามเจตนาของคู่กรณีหาใช่เป็นการโอนสิทธิเรียกร้องกันไม่ เนื่องจากธนาคารผู้รับโอนไม่มีสิทธิได้รับเงินทั้งหมด คงมีสิทธิได้รับชำระหนี้ของตนตามส่วนที่ตกลงกันไว้เท่านั้น ส่วนที่เหลือต้องคืนให้แก่โจทก์ กรณีจึงเป็นเพียงโจทก์มอบอำนาจให้ธนาคารรับเงินแทนโจทก์เท่านั้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖๖</u>

ตาม พ.ร.บ.การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ.๒๕๒๖ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ถ้าศาลอุทธรณ์เห็นว่า คำร้องนั้นไม่มีมูล ให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งยกคำร้องนั้น" และวรรคสองบัญญัติว่า "คำสั่งของศาลอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด" การที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงว่าเหตุตามคำร้องจึงไม่เข้าหลักเกณฑ์พิพากษายกคำร้อง เท่ากับเห็นว่าคำร้องไม่มีมูลย่อมเป็นที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๒๒ - ๖๓๒๓/๒๕๖๑ ตาม พ.ร.บ.การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๘ เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นต้องไต่สวนคำร้องแล้วส่งสำนวนการไต่สวนพร้อมความเห็นไปยังศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาว่าจะสั่งรับคำร้องนั้นไว้เพื่อดำเนินการพิจารณาคดีนั้นใหม่หรือไม่ตามมาตรา ๙ ซึ่งในการพิจารณาสั่งคำร้องนั้น มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ถ้าศาลอุทธรณ์เห็นว่า คำร้องนั้นไม่มีมูล ให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งยกคำร้องนั้น" และวรรคสองบัญญัติว่า "คำสั่งของศาลอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด" ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่จำเลยที่ ๒ อ้างว่า คดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษจำเลยที่ ๒ ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้รอการลงโทษจำคุก จึงไม่อาจเพิ่มโทษจำเลยที่ ๒ ได้ มิใช่เป็นพยานหลักฐานใหม่อันขัดแย้งและสำคัญแก่คดีไม่ เหตุตามคำร้องจึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ.การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๕ (๑) (๒) (๓) แล้วพิพากษายกคำร้อง เท่ากับว่าศาลอุทธรณ์เห็นว่าคำร้องของจำเลยที่ ๒ ไม่มีมูล คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ที่ให้ยกคำร้องของจำเลยที่ ๒ ย่อมเป็นที่สุด ตามมาตรา ๑๐ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิฎีกา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖๗</u>

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยจ้างโจทก์บริหารจัดการอาคารชุดแต่ไม่ชำระค่าจ้าง จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า โจทก์เป็นผู้แทนของนิติบุคคลอาคารชุด แต่ไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากเจ้าของร่วมและไม่นำเงินฝากเข้าบัญชีของจำเลย แต่กลับออกหนังสือรับรองปลอดหนี้ให้แก่เจ้าของร่วมไปใช้โอนกรรมสิทธิ์ ประเด็นพิพาทจึงอยู่ที่ว่าโจทก์หรือจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา ฟ้องแย้งของจำเลยจึงเกี่ยวกับฟ้องเดิมพอที่จะรวมพิจารณาพิพากษาไปด้วยกันได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๑๑/๒๕๖๑ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทำสัญญาว่าจ้างโจทก์ให้บริหารจัดการอาคารชุดแต่จำเลยผิดสัญญาไม่ชำระค่าจ้าง จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า โจทก์มีหน้าที่เป็นผู้แทนของนิติบุคคลอาคารชุดและต้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลอาคารชุดตามข้อบังคับหรือตามมติที่ประชุมใหญ่ของเจ้าของร่วมหรือคณะกรรมการ ข้อบังคับของจำเลยกำหนดให้เจ้าของร่วมทุกคนต้องชำระค่าใช้จ่ายล่วงหน้าแก่นิติบุคคลอาคารชุดในวันโอนกรรมสิทธิ์เพื่อไว้เป็นกองทุนหมุนเวียนสำหรับการบริหารพัฒนาปรับปรุงซ่อมแซม หรือจัดซื้อทรัพย์สินส่วนกลาง และเป็นเงินสำรองใช้ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน และให้ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดนำฝากธนาคารในนามของจำเลย แต่โจทก์ไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายล่วงหน้าดังกล่าวตามข้อบังคับในวันโอนกรรมสิทธิ์ และไม่ได้นำเงินฝากเข้าบัญชีของจำเลย โจทก์กลับออกหนังสือรับรองปลอดหนี้ให้แก่เจ้าของร่วมไปใช้ในการโอนกรรมสิทธิ์รวม ๖ ห้อง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่จำเลย ถือว่าโจทก์ผิดสัญญาในข้อสาระสำคัญ ประเด็นพิพาทจึงอยู่ที่ว่าโจทก์หรือจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญาจ้างบริหารจัดการอาคารชุด หากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าโจทก์เรียกเก็บค่าใช้จ่ายล่วงหน้าจากเจ้าของร่วมเรียบร้อยแล้วจึงออกหนังสือรับรองปลอดหนี้ให้เจ้าของร่วมเพื่อใช้ในการโอนกรรมสิทธิ์ โจทก์ไม่ได้ผิดสัญญา จำเลยมีหน้าที่ต้องชำระค่าจ้างตามฟ้อง แต่หากเป็นไปดังที่จำเลยให้การโจทก์ย่อมเป็นฝ่ายผิดสัญญา จำเลยปฏิเสธการชำระค่าจ้างได้ ฟ้องแย้งของจำเลยจึงเกี่ยวกับฟ้องเดิมพอที่จะรวมพิจารณาพิพากษาไปด้วยกันได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖๘</u>

ชั้นจับกุมจำเลยที่ ๑ เพียงแต่อ้างว่าได้รับเมทแอมเฟตามีนมาจาก ว. โดยแจ้งหมายเลขโทรศัพท์ไว้ แต่ไม่ได้แจ้งที่อยู่และพาไปจับกุม ว. ข้อมูลดังกล่าวจึงไม่เป็นการขยายผลจนยึดเมทแอมเฟตามีนหรือจับกุมผู้กระทำความผิดหรือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เจ้าพนักงานตำรวจจับกุม ท. พร้อมยึดเมทแอมเฟตามีน ๕,๙๖๗ เม็ด เป็นของกลางโดยใช้สายลับล่อซื้อ การที่จำเลยที่ ๑ เพิ่งยกข้อเท็จจริงขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ถือว่ามิได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น จึงต้องห้ามอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๑๓/๒๕๖๑ ร้อยตำรวจโท ส. และร้อยตำรวจเอก ว. ผู้ร่วมจับกุมจำเลยทั้งสองเบิกความเป็นพยานโจทก์ประกอบคำรับสารภาพของจำเลยทั้งสองว่า ชั้นจับกุมจำเลยที่ ๑ อ้างว่าได้รับเมทแอมเฟตามีนมาจาก ว. แล้วได้แจ้งหมายเลขโทรศัพท์ไว้ แต่จำเลยทั้งสองไม่ได้แจ้งที่อยู่ ว. และไม่ได้พาเจ้า

พนักงานตำรวจไปจับกุม ว. แต่อย่างใด ดังนั้น ข้อมูลที่จำเลยที่ ๑ ให้การในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนจึงไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นข้อมูลที่มีการขยายผลจนสามารถยึดเมทแอมเฟตามีนหรือจับกุมผู้กระทำความผิดได้ ทั้งยังไม่เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ตามสำเนาบันทึกการจับกุม เจ้าพนักงานตำรวจจับกุม ท. พร้อมยึดเมทแอมเฟตามีน ๕,๙๖๗ เม็ด เป็นของกลางโดยการใช้สายลับล่อซื้อภายหลังจากที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๑ แล้ว ทั้งข้อเท็จจริงในการจับกุม ท. ก็ไม่ปรากฏในทางนำสืบของพยานโจทก์และคำให้การของจำเลยที่ ๑ ในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยที่ ๑ เพิ่งยกข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้อ้างในชั้นอุทธรณ์จึงถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่มิได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๖๙</u>

พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.๒๔๖๙ มาตรา ๒๗ กำหนดสำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ คดีนี้ของที่ร่วมกันนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ผ่านพิธีการศุลกากรรวมเป็นเงิน ๗๘,๐๐๐ บาท โทษปรับสี่เป็นเงิน ๓๑๒,๐๐๐ บาท และไม่ใช่ให้ปรับเป็นรายบุคคล การที่ศาลชั้นอุทธรณ์วางโทษปรับจำเลยทั้งสองเป็นเงิน ๑๕๖,๐๐๐ บาท และลดโทษกึ่งหนึ่งปรับรวมกันเป็นเงิน ๗๘,๐๐๐ บาท จึงไม่ถูกต้อง กฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำความผิดไม่เป็นคุณแก่จำเลยทั้งสอง จึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๔๖/๒๕๖๑ พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.๒๔๖๙ มาตรา ๒๗ กำหนดสำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ คดีนี้ใบพืชกระท่อมสดที่จำเลยทั้งสองร่วมกันนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ผ่านพิธีการศุลกากรรวมราคาของและค่าอากรเข้าด้วยกันแล้วเป็นเงิน ๗๘,๐๐๐ บาท ลงโทษปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วจึงเป็นเงิน ๓๑๒,๐๐๐ บาท และไม่ใช่ให้ปรับสำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ แล้วแบ่งปรับเป็นรายบุคคลคนละเท่า ๆ กัน ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ วางโทษปรับจำเลยทั้งสองเป็นเงิน ๑๕๖,๐๐๐ บาท และลดโทษกึ่งหนึ่งให้ปรับจำเลยทั้งสองรวมกันเป็นเงิน ๗๘,๐๐๐ บาท จึงไม่ถูกต้องแม้ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา มี พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๐ ใช้บังคับโดยให้ยกเลิก พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.๒๔๖๙ อันเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดและให้ใช้บทบัญญัติใหม่แทน แต่กฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดไม่เป็นคุณแก่จำเลยทั้งสอง จึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗๐</u>

บันทึกรับสารภาพที่จำเลยทั้งสามต่างเขียนขึ้นเองตรงกันประกอบคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ สรุปได้ว่า จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ซื้อเมทแอมเฟตามีนจาก ส. มาให้จำเลยที่ ๓ เพื่อขายให้แก่ ด. แม้ไม่ปรากฏหลักฐานของโจทก์ว่าจำเลยที่ ๑ มีส่วนในการตกลงจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนให้ ด. ก็ตาม แต่ถือเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำ ฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ร่วมกับจำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนของกลางบางส่วนตามฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๐๔/๒๕๖๑ ข้อความในบันทึกคำรับสารภาพที่จำเลยทั้งสามต่างเขียนขึ้นเองมีข้อความในส่วนที่ตรงกันสรุปได้ว่า จำเลยทั้งสามปรึกษาและออกเงินรวบรวมให้จำเลยที่ ๑ ไปซื้อเมทแอมเฟตามีนจาก ส. โดยระบุจำนวนเงินของจำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๓ ด้วย ทั้งยังได้ความจากบันทึกคำรับสารภาพของจำเลยที่ ๓ เพิ่มเติมว่า ที่มีการปรึกษาและรวบรวมเงินไปซื้อเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวเนื่องจาก ด. โทรศัพท์ขอซื้อเมทแอมเฟตามีนจากจำเลยที่ ๓ และตามคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ก็สอดคล้องกันในส่วนที่แสดงว่า จำเลยที่ ๑ ไปซื้อเมทแอมเฟตามีนมาให้จำเลยที่ ๓ เพื่อขายให้แก่ ด. ประกอบกับเมทแอมเฟตามีนที่ตรวจพบยึดได้ที่บ้านจำเลยที่ ๒ อยู่ในลักษณะที่เปิดเผยบนโต๊ะและตกบนพื้นบ้าน การที่จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ไปซื้อเมทแอมเฟตามีนเป็นการกระทำที่สำคัญที่เป็นส่วนหนึ่งทำให้จำเลยที่ ๓ ได้เมทแอมเฟตามีนมาขายให้ ด. ได้สำเร็จ แม้ไม่ปรากฏหลักฐานของโจทก์ว่าจำเลยที่ ๑ มีส่วนในการตกลงจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนให้ ด. ก็ตาม แต่ก็ถือได้ว่าเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำ โดยจำเลยที่ ๑ มีหน้าที่ไปซื้อเมทแอมเฟตามีนมาให้ ส่วนจำเลยที่ ๓ มีหน้าที่จำหน่ายแก่ ด. ข้อเท็จจริงฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยที่ ๑ ร่วมกับจำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนของกลางบางส่วนตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗๑</u>

โจทก์ขอค่าเสียหายรายเดือนหลังวันฟ้อง พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จนกว่าจำเลยและบริวารจะออกไปจากทรัพย์พิพาทนั้น ค่าเสียหายรายเดือนภายหลังวันฟ้อง เป็นค่าเสียหายในอนาคต จึงมิใช่หนี้เงินผิดนัดที่โจทก์ทั้งสองจะมีสิทธิคิดดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๘๙/๒๕๖๑ ดอกเบี้ยจากค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดจากการละเมิดลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดมาแต่เวลาทำละเมิด ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๐๖ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามวินิจฉัยข้างต้นว่า โจทก์ทั้งสองมีสิทธิคิดค่าเสียหายจากจำเลยนับแต่วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ ถือได้ว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่จำเลยกระทำละเมิด โจทก์ทั้งสองจึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยผิดนัดอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง นับแต่วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ อันเป็นวันฟ้องและต่อไปจนกว่าจะชำระเสร็จตามที่โจทก์ขอมา ส่วนที่โจทก์ขอค่าเสียหายรายเดือนหลังวันฟ้อง พร้อมดอกเบี้ยอัตรา

ร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จนกว่าจำเลยและบริวารจะออกไปจากทรัพย์พิพาทนั้น ค่าเสียหายรายเดือนภายหลังวันฟ้องโจทก์ทั้งสองมีคำขอในลักษณะค่าเสียหายในอนาคต จึงมิใช่หนี้เงินผิดนัดที่โจทก์ทั้งสองจะมีสิทธิคิดดอกเบี้ยผิดนัดอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗๒</u>

แม้มีการเพิ่มเติมความผิดมูลฐานหลังจากกระทำความผิดมูลฐานนั้น แต่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐานที่เพิ่มเติมอยู่ภายใต้บังคับย้อนหลังนับแต่วันการกระทำผิดนั้น ผู้ร้องมิได้ขอให้ศาลสั่งให้นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำผิดไปคืนหรือชดใช้คืนให้แก่ผู้เสียหายแทนการสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ศาลจึงไม่อาจสั่งกรณีดังกล่าวได้ แต่เมื่อเงินที่ ส. กับพวกชิงทรัพย์ไปเป็นของผู้เสียหายที่ได้มาโดยสุจริต ผู้เสียหายจึงมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งเงินของตนได้ ผู้คัดค้านทั้งสองซึ่งรับช่วงสิทธิจากผู้เสียหายจึงเป็นผู้มีสิทธิในฐานะเจ้าของเงินที่แท้จริงติดตามเอาเงินคืนเมื่อ ส. นำเงินนั้นไปซื้อหุ้นและวางเป็นหลักประกันในบัญชี (ซื้อขาย) หลักทรัพย์ และได้เงินปันผลจากหุ้น ทรัพย์สินนั้นจึงไม่ตกเป็นของแผ่นดิน โดยผู้คัดค้านทั้งสองเป็นผู้รับช่วงสิทธิรับเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวนี้แทน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๕๕ - ๕๖๕๖/๒๕๖๑ แม้มีการบัญญัติเพิ่มเติมความผิดมูลฐานภายหลังจากที่ได้มีการกระทำความผิดมูลฐานนั้นก็ตาม ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐานที่บัญญัติเพิ่มเติมดังกล่าวย่อมตกอยู่ภายใต้บังคับย้อนหลังไปทันที นับแต่วันที่มีการกระทำความผิดมูลฐานนั้น ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดิน ยังไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติวรรคหก ของมาตรา ๔๙ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ ที่บัญญัติว่าผู้ร้องต้องร้องขอให้ศาลสั่งให้นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไปคืนหรือชดใช้คืนให้แก่ผู้เสียหายแทนการสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินไปในคราวเดียวกัน และผู้ร้องก็มิได้มีคำร้องขอดังกล่าวเพิ่มเติมมาในภายหลังที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้ ศาลจึงไม่อาจสั่งให้นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดคืนหรือชดใช้คืนให้แก่ผู้เสียหาย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดว่าเงินที่ ส. กับพวกชิงทรัพย์ไปเป็นของผู้เสียหายที่ได้มาโดยสุจริต ผู้เสียหายจึงมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งเงินของตนจาก ส. ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๖ ผู้คัดค้านทั้งสอง ซึ่งรับช่วงสิทธิจากผู้เสียหายจึงเป็นผู้มีสิทธิในฐานะเจ้าของเงินที่แท้จริง และยังถือได้ว่าเป็นผู้รับโอนสิทธิโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนที่จะติดตามเอาเงินคืนจาก ส. กับพวกตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ ด้วย เมื่อ ส. นำเงินของผู้เสียหายไปซื้อหุ้นและวางเป็นหลักประกันในบัญชี (ซื้อขาย) หลักทรัพย์ และได้เงินปันผลจากหุ้นที่ซื้อซึ่งเป็นทรัพย์สินและดอกผลของผู้เสียหายที่ ส. ต้องคืนแก่ผู้เสียหาย ทรัพย์สินนั้นจึงไม่ตกเป็นของแผ่นดิน โดยผู้คัดค้านทั้งสองเป็นผู้รับช่วงสิทธิรับเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวนี้แทน (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗๓</u>

ตาม ป.อ. อาญา มาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่ง การที่ผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้นตามที่ถูกข่มขืนใจ เป็นองค์ประกอบของความผิดฐานนี้ด้วย ซึ่งโจทก์ต้องบรรยายในคำฟ้อง เมื่อฟ้องโจทก์บรรยายเพียงว่า จำเลยถืออาวุธปืนพร้อมกับชี้นิ้วและพูดจาข่มขู่เพื่อมิให้ผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๔ กระทำการก่อสร้างที่พักคนงาน อันเป็นการข่มขืนใจผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๔ ให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้ผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๔ เกิดความกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกายเท่านั้น จึงไม่ครบองค์ประกอบความผิดที่โจทก์ขอให้ลงโทษ เป็นคำฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๖๕/๒๕๖๑ ตาม ป.อ. อาญา มาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใดหรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจนั้นเองหรือของผู้อื่น หรือโดยใช้กำลังประทุษร้ายจนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้น ..." ดังนี้ การที่ผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้นตามที่ถูกข่มขืนใจจึงเป็นองค์ประกอบของความผิดฐานนี้ด้วย ซึ่งโจทก์ต้องบรรยายให้ปรากฏในคำฟ้อง เมื่อฟ้องโจทก์บรรยายเพียงว่า จำเลยบังอาจถืออาวุธปืนพร้อมกับชี้นิ้วและพูดจาข่มขู่เพื่อมิให้ผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๔ กระทำการก่อสร้างที่พักคนงาน อันเป็นการข่มขืนใจผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๔ ให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้ผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๔ เกิดความกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกาย โดยโจทก์มิได้บรรยายว่า ผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๔ ผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้นหรือไม่ จึงเป็นการบรรยายฟ้องที่ไม่ครบองค์ประกอบของความผิดตามกฎหมายดังกล่าวที่โจทก์ขอให้ลงโทษ คำฟ้องของโจทก์ในความผิดฐานนี้จึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗๔</u>

สูติบัตรมิใช่พยานหลักฐานที่ยืนยันได้อย่างเด็ดขาดว่า ผู้ร้องขอเป็นบุตรของเจ้ามรดกกับผู้ร้อง เพราะพนักงานเจ้าหน้าที่เพียงแต่ได้รับการบอกเล่าจากผู้แจ้งและบันทึกลงในเอกสารเท่านั้น หาใช่เป็นการตรวจพิสูจน์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ แต่หากมีการคัดค้านเอกสารนั้นผู้คัดค้านต้องมีภาระการพิสูจน์ความไม่บริสุทธิ์หรือไม่ถูกต้องของเอกสารนั้น ผู้คัดค้านที่ ๗ มิได้เป็นทายาทของเจ้ามรดก และแม้จะเป็นทายาทของผู้ร้องซึ่งมีสิทธิรับมรดกของเจ้ามรดก ก็ยังถือไม่ได้ว่าผู้คัดค้านที่ ๗ เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่จะร้องขอให้ศาลตั้งตนเป็นผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดกได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๔๓/๒๕๖๑ แม้สูติบัตรจะระบุว่าเจ้ามรดกเป็นมารดาและผู้ร้องเป็นบิดาของผู้ร้องขอ แต่เอกสารดังกล่าวก็หาใช่พยานหลักฐานที่ยืนยันได้อย่างเด็ดขาดว่า ผู้ร้องขอเป็นบุตรของเจ้ามรดกกับผู้ร้องแต่อย่างใด เพราะการที่เอกสารดังกล่าวปรากฏชื่อเจ้ามรดกกับผู้ร้องเป็นมารดาและบิดาของผู้ร้องขอ ก็

เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับการบอกเล่าและบันทึกลงในเอกสารดังกล่าวตามการบอกกล่าวของผู้แจ้งเท่านั้น หาใช่เป็นการตรวจพิสูจน์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่หากมีการคัดค้านเอกสารดังกล่าว ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๖ ต้องมีภาระการพิสูจน์ความไม่บริสุทธิ์หรือความไม่ถูกต้องแห่งเอกสารดังกล่าว ผู้ที่มีอำนาจยื่นคำคัดค้านและขอให้ศาลตั้งตนเป็นผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดกได้นั้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๑๓ บัญญัติว่า "ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการจะร้องต่อศาลขอให้ตั้งผู้จัดการมรดกก็ได้" ดังนี้ เมื่อผู้คัดค้านที่ ๗ มิได้เป็นทายาทของเจ้ามรดก และแม้ผู้คัดค้านที่ ๗ จะเป็นทายาทของผู้ร้องและผู้ร้องมีสิทธิรับมรดกของเจ้ามรดกก็ตาม ก็ยังถือไม่ได้ว่าผู้คัดค้านที่ ๗ เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่จะร้องต่อศาลขอให้ตั้งตนเป็นผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดกได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗๕</u>

การฟ้องเพิกถอนการฉ้อฉลตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๓๗ อันตกอยู่ในบังคับแห่งอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๔๐ ต้องเป็นเรื่องที่ลูกหนี้เป็นเจ้าของทรัพย์มีอำนาจทำนิติกรรมโดยสมบูรณ์ เมื่อนิติกรรมซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่าง ส. ผู้ขาย กับจำเลยที่ ๑ ผู้ซื้อ ตกเป็นโมฆะ จำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าของที่ดินพิพาทและไม่มีอำนาจขายให้แก่จำเลยที่ ๒ กรณีมิใช่เป็นการฟ้องเพิกถอนการฉ้อฉลและไม่อยู่ในบังคับอายุความดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๘๖/๒๕๖๑ การฟ้องเพิกถอนการฉ้อฉลตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๓๗ อันจะต้องตกอยู่ในบังคับแห่งอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๔๐ กรณีต้องเป็นเรื่องที่ลูกหนี้เป็นเจ้าของทรัพย์มีอำนาจทำนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์นั้น อันเป็นนิติกรรมที่สมบูรณ์ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นที่ยุติว่า นิติกรรมซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่าง ส. ผู้ขาย กับจำเลยที่ ๑ ผู้ซื้อ เกิดจากเจตนาลวงตกเป็นโมฆะ จำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าของที่ดินพิพาทและไม่มีอำนาจขายที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๒ กรณีจึงไม่ใช่เป็นการฟ้องเพิกถอนการฉ้อฉลตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๓๗ ไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องฟ้องภายในอายุความ ๑ ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๔๐ แม้ขณะที่จำเลยที่ ๑ ขายที่ดินแก่จำเลยที่ ๒ ในคดีแพ่ง หมายเลขแดงที่ ๑๐๖๑/๒๕๕๖ ศาลฎีกายังไม่ได้พิพากษาเพิกถอนนิติกรรมซื้อขายระหว่าง ส. กับจำเลยก็ตาม เมื่อจำเลยที่ ๒ รับโอนโดยไม่สุจริต จึงไม่ได้รับการคุ้มครองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง ตอนท้าย ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗๖</u>

คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องของพนักงานอัยการเป็นขั้นตอนการสอบสวนคดีอาญาไม่มีผลผูกพันคดีแพ่ง จึงนำมารับฟังเป็นยุติชั้นศาลในคดีแพ่งไม่ได้ แม้จำเลยให้การว่า หนังสือแจ้งการประเมินเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ในชั้นชี้สองสถาน ศาลชั้นต้นไม่ได้กำหนดประเด็นไว้และจำเลยมิได้คัดค้าน ถือว่าจำเลยสละประเด็น ทั้งศาลชั้นต้นไม่ได้วินิจฉัย จึงเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น จำเลยได้รับแบบแจ้งการประเมินเรียกเก็บอากรและภาษี หากไม่เห็นด้วยก็ชอบที่จะอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

ภายใน ๓๐ วัน เมื่อจำเลยไม่ใช้สิทธิ แสดงว่าจำเลยไม่ติดใจโต้แย้งจึงไม่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนการประเมินดังกล่าวและไม่มีสิทธิต่อสู้ว่าการประเมินไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๓๕ - ๖๐๓๘/๒๕๖๑ การที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องจำเลยในข้อหาสำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงอากรเป็นเรื่องที่พนักงานอัยการมีความเห็นสั่งสำนวนไปตามพยานหลักฐานเท่าที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวน อันเป็นขั้นตอนในชั้นสอบสวนคดีอาญา หาได้มีผลผูกพันกับคดีแพ่งไม่ จึงจะนำมารับฟังเป็นที่ยุติในชั้นพิจารณาของศาลในคดีแพ่งไม่ได้ว่าจำเลยไม่ได้สำแดงราคาต่ำกว่าความเป็นจริง โจทก์ทั้งสองจึงมีอำนาจฟ้องเรียกค่าภาษีอากรที่ขาด

แม้จำเลยให้การว่า หนังสือแจ้งการประเมินเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ในวันนัดชี้สองสถาน ศาลภาษีอากรกลางไม่ได้กำหนดเป็นประเด็นข้อพิพาทไว้และไม่ปรากฏว่าจำเลยคัดค้าน จึงถือว่าจำเลยสละประเด็นดังกล่าว ทั้งศาลภาษีอากรกลางไม่ได้วินิจฉัย จึงเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลภาษีอากรกลาง

จำเลยได้รับแบบแจ้งการประเมินเรียกเก็บอากรขาเข้า/ขาออก ภาษีสรรพสามิต ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีอื่น ๆ (กรณีอื่น ๆ) หากจำเลยไม่เห็นด้วยกับการประเมิน จำเลยก็ชอบที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์การประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน แต่จำเลยหาได้ใช้สิทธิอุทธรณ์การประเมินไม่ แสดงว่าจำเลยไม่ติดใจโต้แย้งการประเมิน อันมีผลให้การประเมินเป็นอันยุติ จำเลยย่อมไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรกลางเพื่อขอให้เพิกถอนการประเมินดังกล่าวและย่อมไม่มีสิทธิต่อสู้คดีว่าการประเมินไม่ชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗๗</u>

ตามสัญญาตกลงชำระหนี้เป็นเงินดอลลาร์สิงคโปร์ โจทก์จึงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงินดังกล่าวเท่านั้น การที่โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้เป็นเงินไทยและศาลชั้นต้นพิพากษาให้ชำระหนี้ตามฟ้องอาจมีผลให้ต้องมีการชำระหนี้เกินไปกว่าที่ปรากฏในคำฟ้อง จึงไม่ชอบ และเป็นปัญหาเกี่ยวด้วยความสงบศาลฎีกาหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขเสียให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๕๘/๒๕๖๑ ตามสัญญาที่โจทก์นำมาฟ้อง โจทก์และจำเลยตกลงชำระหนี้แก่กันเป็นเงินดอลลาร์สิงคโปร์ โจทก์จึงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงินดอลลาร์สิงคโปร์เท่านั้น แต่จำเลยจะส่งใช้เป็นเงินไทยได้ก็โดยคิดตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ สถานที่และในเวลาที่ใช้เงินตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๖ ดังนั้น การที่โจทก์ขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้เป็นเงินไทยและศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ตามฟ้องแก่โจทก์เป็นเงินไทยอาจมีผลให้จำเลยต้องชำระหรือโจทก์ได้รับชำระหนี้เกินกว่าจำนวนหนี้เงินดอลลาร์สิงคโปร์ตามที่โจทก์บรรยายฟ้อง หากว่าอัตราแลกเปลี่ยนในวันใช้เงินจริง

๑ ดอลลาร์สิงคโปร์ เท่ากับเงินไทยจำนวนน้อยกว่า ๒๓.๙๓ บาท ซึ่งจะเป็นผลให้เป็นการพิพากษาเกินไปกว่าที่ปรากฏในคำฟ้อง จึงไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ แต่เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขเสียให้ถูกต้องได้ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๔๕ และ ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๑๔๒ (๕)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗๘</u>

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเสพเมทแอมเฟตามีน แต่คำขอท้ายฟ้องไม่ได้อ้างมาตรา ๕๗ และมาตรา ๙๑ แห่ง พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ จึงขาดการอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดและเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ลงโทษจำเลยที่ ๒ ไม่ได้ อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๗๐/๒๕๖๑ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเสพเมทแอมเฟตามีน แต่คำขอท้ายฟ้องไม่ได้อ้างมาตรา ๕๗ และมาตรา ๙๑ แห่ง พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งเป็นบทความผิดและบทลงโทษมาด้วย ดังนั้น ฟ้องโจทก์จึงขาดการอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดตามที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓ จึงเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์สำหรับการกระทำความผิดฐานนี้ และลงโทษจำเลยที่ ๒ ในความผิดฐานนี้ไม่ได้ ปัญหานี้แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๗๙</u>

แม้ที่ดินของจำเลยที่ ๑ ตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์ แต่จำเลยที่ ๑ ยังมีสิทธิในทางภาระจำยอมอันเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ ๑ การที่จำเลยทั้งสองก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างบนทางภาระจำยอมอันเป็นที่ดินของจำเลยที่ ๑ หากโจทก์เสียหายก็เป็นเรื่องทางแพ่ง กรณีไม่มีมูลในความผิดฐานบุกรุก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๐๖/๒๕๖๑ ที่ดินอันตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์นั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ ๑ เพียงแต่ทางภาระจำยอมนี้ทำให้จำเลยที่ ๑ ต้องยอมรับกรรมบางอย่างซึ่งกระทบถึงทรัพย์สินของ

ตนหรือต้องงดเว้นการใช้สิทธิบางอย่างอันมีอยู่ในกรรมสิทธิ์นั้นเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินของโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๗ โดยจำเลยที่ ๑ ยังมีสิทธิในทางภาระจำยอมอันเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ ๑ เช่นเดิม เพียงแต่ มาตรา ๑๓๙๐ ห้ามเจ้าของภารยทรัพย์ประกอบกรรมใด ๆ อันจะเป็นเหตุให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมลดไป หรือเสื่อมความสะดวกเท่านั้น การใช้สิทธิเหนือที่ดินส่วนที่เป็นทางภาระจำยอมในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์จึงยังคง เป็นของจำเลยที่ ๑ ต่อไป แม้หากจำเลยทั้งสองก่อสร้างกำแพงคอนกรีต โครงเหล็กเป็นโรงจอดรถยนต์และบันได คอนกรีตอันจะเป็นเหตุให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมลดไปหรือเสื่อมความสะดวก ก็เป็นการกระทำลงบนที่ดิน ของจำเลยที่ ๑ เอง หาใช่เป็นการเข้าไปกระทำในที่ดินของโจทก์ไม่ หากโจทก์ได้รับความเสียหายอย่างไรชอบที่ จะไปว่ากล่าวกันในทางแพ่ง การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่มีมูลในความผิดฐานบุกรุก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘๐</u>

โจทก์ทั้งสามบรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคล มี ช. เป็นนายกเทศมนตรีนครนครศรีธรรมราช และเป็นเจ้าของผู้ครอบครองรถคันเกิดเหตุ ในวันเกิดเหตุ ร. ขับรถไปปฏิบัติหน้าที่ขนถ่ายขยะตามคำสั่งของ จำเลยทั้งสอง จำเลยที่ ๑ ให้การว่า จำเลยที่ ๑ เป็นเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ได้ว่าจ้างจำเลยที่ ๒ ขนขยะ เท่ากับรับว่า ร. ทำหน้าที่ขับรถคันเกิดเหตุในนามและภารกิจของจำเลยที่ ๑ อันเป็นการแสดงออกแก่บุคคลทั่วไป ว่า ร. เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๑ จะมีสัญญาหรือข้อตกลงกับจำเลยที่ ๒ อย่างไร ก็เป็นเรื่อง ระหว่างกันเอง ไม่มีผลผูกพันบุคคลภายนอกรวมทั้งโจทก์ทั้งสาม เมื่อ ร. ขับรถไปกระทำละเมิด จำเลยทั้งสองจึง ต้องร่วมกับ ร. ต่อโจทก์ทั้งสาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๘๕/๒๕๖๑ โจทก์ทั้งสามบรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคล มี ช. เป็น นายกเทศมนตรีนครนครศรีธรรมราช และเป็นเจ้าของผู้ครอบครองรถบรรทุกคันเกิดเหตุ ในวันเกิดเหตุ ร. ขับ รถบรรทุกคันเกิดเหตุเพื่อปฏิบัติหน้าที่เก็บขนถ่ายขยะตามคำสั่งของจำเลยทั้งสอง แม้โจทก์จะไม่ได้กล่าวในคำ ฟ้องว่า ที่ข้างรถบรรทุกคันเกิดเหตุมีข้อความว่า เทศบาลนครนครศรีธรรมราช แต่จำเลยที่ ๑ ให้การว่า จำเลยที่ ๑ เป็นเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ได้ว่าจ้างจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ดำเนินการเก็บขนขยะมูลฝอยเทศบาลนคร นครศรีธรรมราชแทนจำเลยที่ ๑ ย่อมเป็นที่เห็นได้ว่า จำเลยที่ ๑ รับว่า ร. ทำหน้าที่ขับรถบรรทุกคันเกิดเหตุเพื่อ เก็บขนขยะในนามของจำเลยที่ ๑ ตามคำสั่งของจำเลยที่ ๑ เมื่อการเก็บขนขยะเป็นภารกิจของเทศบาล การขับ รถเก็บขนขยะของ ร. จึงเป็นการทำไปตามหน้าที่ในภารกิจของจำเลยที่ ๑ พฤติการณ์ดังกล่าวย่อมเป็นการ แสดงออกแก่บุคคลทั่วไปว่า ร. เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ และรถบรรทุกคันเกิดเหตุเป็นของจำเลยที่ ๑ การที่ จำเลยที่ ๑ ว่าจ้างจำเลยที่ ๒ ดำเนินการเก็บขนขยะในนามของจำเลยที่ ๑ ย่อมถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ เป็นนายจ้าง ของ ร. ด้วย ส่วนจำเลยที่ ๑ จะมีสัญญาหรือข้อตกลงกับจำเลยที่ ๒ อย่างไร ก็เป็นเรื่องที่จะบังคับกันระหว่าง จำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ เท่านั้น หาได้มีผลผูกพันกับบุคคลภายนอกซึ่งรวมถึงโจทก์ทั้งสามด้วยไม่ เมื่อ

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ร. ขับรถบรรทุกคันเกิดเหตุไปในทางการที่จ้างของจำเลยทั้งสองและกระทำละเมิด จำเลยทั้งสองจึงต้องร่วมกับ ร. รับผิดในผลแห่งละเมิดที่ ร. กระทำด้วยตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘๑</u>

กรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ ระบุเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นไว้ข้อหนึ่งว่า ผู้เอาประกันภัยสามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้ โจทก์จึงมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนต่อเมื่อเข้าเงื่อนไขดังกล่าว โดยการแจ้งให้ทราบถึงคู่กรณีรวมถึงสามารถแจ้งหมายเลขทะเบียนรถยนต์คู่กรณีให้บริษัททราบ โดยไม่จำเป็นต้องให้รายละเอียดถึงผู้ขับขี่รถยนต์ เมื่อโจทก์ไม่ทราบหมายเลขทะเบียนรถจักรยานยนต์คู่กรณี จึงเข้าข้อยกเว้นและจำเลยไม่จำต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๓๘/๒๕๖๑ กรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์แบบคุ้มครองเฉพาะภัย หน้า ๑๐ ข้อ ๑ ระบุข้อตกลงคุ้มครองไว้ว่า "บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นระหว่างระยะเวลาประกันภัยต่อรถยนต์รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องตกแต่ง หรือสิ่งที่ติดประจำอยู่กับตัวรถยนต์ตามที่ระบุไว้ในตารางอันมีสาเหตุมาจากการชนกับยานพาหนะทางบก ทั้งนี้ความเสียหายดังกล่าวให้รวมถึงความเสียหายที่เกิดจากไฟไหม้อันมีสาเหตุโดยตรงจากการชนกับยานพาหนะทางบก ไม่ว่าจะเกิดจากความประมาทของรถยนต์คันที่เอาประกันภัยหรือคู่กรณี และผู้เอาประกันภัยสามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้" ข้อความที่ระบุไว้ดังกล่าวจึงเป็นเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นความรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัยแบบคุ้มครองเฉพาะภัยของบริษัทประกันภัยรวมถึงจำเลยด้วย ซึ่งตามคู่มือตีความหน้าที่ ๓ อธิบายถึงความเสียหายต่อรถยนต์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ว่า จะคุ้มครองเฉพาะ ๑. รถยนต์คันที่เอาประกันภัยได้รับความเสียหายจากการชนกับยานพาหนะทางบก และ ๒. ผู้เอาประกันภัยสามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้ ดังนั้น โจทก์ย่อมมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อรถยนต์ที่เอาประกันภัยต่อเมื่อเข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อ โดยการแจ้งให้ทราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้ให้ความหมายรวมถึงผู้เอาประกันภัยต้องสามารถแจ้งหมายเลขทะเบียนรถยนต์คู่กรณีให้บริษัททราบ โดยไม่จำเป็น ต้องให้รายละเอียดถึงผู้ขับขี่รถยนต์ ดังนี้เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าโจทก์ไม่ทราบหมายเลขทะเบียนรถจักรยานยนต์ที่โจทก์ระบุว่าขับเฉี่ยวชนรถยนต์ของโจทก์ได้รับความเสียหายจึงถือไม่ได้ว่าโจทก์สามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้ เป็นกรณีเข้าข้อยกเว้นความรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัยแบบคุ้มครองเฉพาะภัย จำเลยจึงไม่จำต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘๒</u>

ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยที่ ๑ ทำละเมิด แต่คดีขาดอายุความ พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ว่าคดีไม่ขาดอายุความ จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่าไม่ได้ทำละเมิด เมื่อศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าคดีโจทก์ขาดอายุความการวินิจฉัย

อุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ จึงไม่เป็นประโยชน์แก่คดี และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ผูกพันคู่ความทำให้คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่วินิจฉัยว่าจำเลยที่ ๑ ทำละเมิดไม่มีผลผูกพันจำเลยที่ ๑ ฎีกาของจำเลยที่ ๑ ที่ขอให้วินิจฉัยว่าการกระทำไม่เป็นละเมิด จึงไม่เป็นสาระแก่คดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๒๗/๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยที่ ๑ ทำละเมิด แต่คดีโจทก์ขาดอายุความ พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ว่าคดีไม่ขาดอายุความ จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่าไม่ได้ทำละเมิด เมื่อศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าคดีโจทก์ขาดอายุความเสียแล้ว การวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ ว่ามิได้ทำละเมิดจึงไม่เป็นประโยชน์แก่คดี และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ซึ่งเป็นศาลที่สูงกว่าย่อมผูกพันคู่ความตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ทำให้คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่วินิจฉัยว่าจำเลยที่ ๑ ทำละเมิดไม่มีผลผูกพันจำเลยที่ ๑ อีกต่อไป และจำเลยที่ ๑ เป็นฝ่ายชนะคดีในชั้นอุทธรณ์ จำเลยที่ ๑ จะมีสิทธิฎีกาได้ต่อเมื่อคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์มีผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิของจำเลยที่ ๑ แต่คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์หาได้กระทบกระเทือนหรือมีผลทำให้จำเลยที่ ๑ อาจได้รับความเสียหายแต่ประการใดไม่ ฎีกาของจำเลยที่ ๑ ที่ขอให้วินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยที่ ๑ ไม่เป็นละเมิด จึงไม่เป็นสาระแก่คดี ไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง (เดิม) ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘๓</u>

ประกาศขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดให้ผู้ซื้อทรัพย์ต้องชำระหนี้สินที่ค้างต่อนิติบุคคลอาคารชุด ธนาคาร อ. เข้าร่วมประมูลเท่ากับยอมรับเงื่อนไขนั้น เมื่อจำเลยมีหนี้ค่าใช้จ่ายส่วนกลางค้างชำระโจทก์ ธนาคาร อ. ผู้ประมูลซื้อได้ จึงต้องรับภาระหนี้ดังกล่าวต่อโจทก์ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยเรียกหนี้นั้นจากจำเลยอีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๒๙/๒๕๖๑ เมื่อปรากฏว่าตามประกาศขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดให้ผู้ซื้อทรัพย์ต้องเป็นผู้ชำระหนี้สินค้างชำระต่อนิติบุคคลอาคารชุด การที่ธนาคาร อ. เข้าร่วมประมูลซื้อทรัพย์เท่ากับธนาคาร อ. ตกลงยอมรับข้อกำหนดเงื่อนไขในประกาศขายทอดตลาดดังกล่าว เมื่อจำเลยมีหนี้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนกลางค้างชำระแก่โจทก์ ธนาคาร อ. ผู้ประมูลซื้อห้องชุดดังกล่าวย่อมรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ของจำเลยซึ่งเป็นเจ้าของร่วมเดิม ธนาคาร อ. จึงมีหน้าที่ที่จะต้องรับภาระหนี้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนกลางต่อโจทก์ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยเกี่ยวกับหนี้ค่าส่วนกลางที่โจทก์ฟ้องเรียกเอาจากจำเลยอีก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘๔</u>

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยเป็นหนี้บัตรเครดิตโจทก์รวมเป็นเงิน ๒๐๖,๖๓๔.๖๑ บาท และระบุเป็นทุนทรัพย์คดีนี้ ขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน ๖,๕๙๒.๔๔ บาท แสดงว่าโจทก์ประสงค์ที่จะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่

โจทก์ได้บรรยายฟ้องไว้ดังกล่าว หาใช่เพียง ๖,๕๙๒.๔๔ บาท ตามคำขอบังคับไม่ น่าเชื่อว่าตามคำขอบังคับของโจทก์เกิดจากความพลั้งเผลอพิมพ์ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากเจตนาที่แท้จริง ถือได้ว่าคำพิพากษาที่ให้จำเลยชำระหนี้ตามคำขอบังคับมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย โจทก์จึงชอบที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งแก้ไขข้อผิดพลาดและมีเหตุสมควรแก้ไขจำนวนเงินให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๒๖/๒๕๖๑ โจทก์บรรยายฟ้องว่า ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๒ จำเลยมีหนี้ค้างชำระการใช้บัตรเครดิตแก่โจทก์จำนวน ๒๐๐,๐๔๒.๑๗ บาท ซึ่งจะต้องชำระภายในวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ โจทก์ได้ทวงถามแล้วแต่จำเลยไม่ชำระ จำเลยจึงต้องชำระให้แก่โจทก์เป็นเงิน ๒๐๐,๐๔๒.๑๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑๘๔,๓๘๖.๑๘ บาท นับแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ เป็นเงิน ๖,๕๙๒.๔๔ บาท รวมเป็นเงินที่ต้องชำระทั้งสิ้น ๒๐๖,๖๓๔.๖๑ บาท ขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน ๖,๕๙๒.๔๔ บาท ซึ่งคำฟ้องของโจทก์ได้บรรยายว่า จำเลยค้างชำระหนี้แก่โจทก์ทั้งสิ้น ๒๐๖,๖๓๔.๖๑ บาท และโจทก์ระบุเป็นทุนทรัพย์ในการฟ้องคดีนี้ อันเป็นการบรรยายหนี้ที่จำเลยค้างชำระแก่โจทก์ตามที่ปรากฏในคำฟ้องแล้ว แสดงว่าโจทก์ประสงค์ที่จะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่โจทก์ได้บรรยายฟ้องไว้ดังกล่าว หาใช่ต้องการให้จำเลยชำระหนี้เพียง ๖,๕๙๒.๔๔ บาท ไม่ น่าเชื่อว่าตามคำขอบังคับของโจทก์ เกิดจากความพลั้งเผลอพิมพ์ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากเจตนาที่แท้จริง เป็นเหตุให้ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน ๖,๕๙๒.๔๔ บาท ผิดพลาดไปด้วย กรณีถือได้ว่าคำพิพากษามีข้อผิดพลาดเล็กน้อย โจทก์จึงชอบที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นให้ถูกต้องได้ จึงมีเหตุสมควรแก้ไขจำนวนเงินในคำพิพากษาจาก ๖,๕๙๒.๔๔ บาท เป็น ๒๐๖,๖๓๔.๖๑ บาท ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๓ ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘๕</u>

ข้อตกลงตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการที่ให้จำเลยทั้งสองมีสิทธิริบค่าเช่าและค่าประกันการบริการมีลักษณะเป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าเป็นเบี้ยปรับ เมื่อโจทก์ไม่ชำระหนี้หรือไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องสมควร และถ้าเบี้ยปรับสูงเกินส่วน ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจลดลงให้เหลือเป็นจำนวนพอสมควรได้ เมื่อพิเคราะห์ถึงทางได้เสียของจำเลยทั้งสองทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมายแล้วเห็นสมควรลดเบี้ยปรับในส่วนที่เป็นค่าเช่าพื้นที่ลงเหลือประมาณ ๗ ใน ๘ ส่วน ค่าประกันการบริการลงเหลือประมาณ ๗ ใน ๘ ส่วนการที่จำเลยทั้งสองริบเงินที่โจทก์ชำระไปทั้งหมดไว้เป็นการใช้สิทธิตามข้อตกลงในสัญญาโดยชอบ เมื่อศาลพิพากษาให้ลดเบี้ยปรับและจำเลยทั้งสองต้องคืนเบี้ยปรับบางส่วน โจทก์จึงไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยจากเบี้ยปรับที่ได้รับคืนเพราะเป็นฝ่ายผิดสัญญา อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๒๕/๒๕๖๑ เมื่อโจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญาและจำเลยทั้งสองบอกเลิกสัญญาแล้ว สัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการเป็นอันเลิกกัน คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม ส่วนเงินอันจะต้องใช้คืนแก่กันให้บวกดอกเบี้ยเข้าด้วยคิดตั้งแต่เวลาที่ได้รับไว้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ทั้งจำเลยทั้งสองยังมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายตามมาตรา ๓๙๑ วรรคสี่ การที่โจทก์และจำเลยที่ ๑ ตกลงกันตามสัญญาเช่าพื้นที่ ข้อ ๔.๑ วรรคสองว่า หากผู้เช่าผิดนัดชำระค่าเช่า... และหากการผิดนัดดังกล่าวดำเนินไปเกินกว่า ๓๐ วัน ถือว่าผู้เช่าจงใจประพฤติผิดสัญญาเช่า ผู้ให้เช่ามีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าฉบับนี้ได้ทันที และผู้เช่าตกลงยินยอมให้ผู้ให้เช่ารับเงินที่ผู้เช่าได้ชำระให้แก่ผู้ให้เช่ามาแล้วทั้งหมด และที่โจทก์กับจำเลยที่ ๒ ตกลงกันตามสัญญาบริการ ข้อ ๕.๓ ว่า ผู้รับบริการยินยอมให้ผู้ให้บริการริบเงินประกันการบริการได้ทันที หากผู้รับบริการผิดข้อสัญญาข้อใดข้อหนึ่งหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดกันไว้ในสัญญาบริการฉบับนี้หรือสัญญาเช่าพื้นที่ จำเลยทั้งสองจึงมีสิทธิริบค่าเช่าและค่าประกันการบริการที่โจทก์ชำระในงวดแรกได้ แต่ข้อตกลงตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการดังกล่าวมีลักษณะเป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าเป็นเบี้ยปรับ เมื่อโจทก์ไม่ชำระหนี้หรือไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องสมควรดังที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๓๗๙ ถึงมาตรา ๓๘๑ และถ้าเบี้ยปรับสูงเกินส่วน ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจลดลงให้เหลือเป็นจำนวนพอสมควรได้ตามมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง เมื่อพิเคราะห์ถึงทางได้เสียของจำเลยทั้งสองทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมายแล้วเห็นสมควรลดเบี้ยปรับในส่วนที่เป็นค่าเช่าพื้นที่ลงเหลือประมาณ ๗ ใน ๘ ส่วน ค่าประกันการบริการลงเหลือประมาณ ๗ ใน ๘ ส่วน จำเลยที่ ๑ จึงต้องคืนเงินที่ริบไว้แก่โจทก์จำนวน ๓๙๘,๘๑๖ บาท จำเลยที่ ๒ ต้องคืนเงินที่ริบไว้แก่โจทก์จำนวน ๑๗,๒๘๔ บาท และการที่จำเลยทั้งสองริบเงินที่โจทก์ชำระไปทั้งหมดไว้เป็นการใช้สิทธิตามข้อตกลงในสัญญาโดยชอบ เมื่อศาลพิพากษาให้ลดเบี้ยปรับลงตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง เป็นผลให้จำเลยทั้งสองต้องคืนเบี้ยปรับบางส่วนให้แก่โจทก์ โจทก์จึงไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยจากเบี้ยปรับที่ได้รับคืนเพราะเป็นฝ่ายผิดสัญญา ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ (ที่ใช้บังคับขณะยื่นฟ้อง) และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘๖</u>

กำแพงคอนกรีตด้านหลังอาคารพาณิชย์มีสภาพใช้ป้องกันและรักษาปลอดภัยให้แก่ทุกคนที่อาศัยอยู่ในโครงการจัดสรร จึงเป็นสิ่งอำนวยประโยชน์ที่โจทก์ในฐานะผู้จัดสรรได้จัดให้มีขึ้นเพื่อให้ผู้ซื้อที่ดินใช้ประโยชน์ร่วมกันอันเป็นสาธารณูปโภค การที่จำเลยทุบทำลายกำแพงเป็นทางเข้าออกนอกโครงการเพื่อประโยชน์ของตนย่อมกระทบต่อระบบการรักษาความปลอดภัย การจราจร การรักษาความสงบเรียบร้อยของโจทก์และผู้เป็นเจ้าของที่ดินแปลงอื่น ถือว่าเป็นการทำให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมลดไปหรือเสื่อมความสะดวกแก่เจ้าของที่ดินแปลงอื่นในโครงการ โจทก์ในฐานะเจ้าของรวมและผู้มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดินย่อมมีอำนาจ

ฟ้องขอให้สั่งห้ามจำเลยกระทำการที่ขัดต่อบทกฎหมายดังกล่าว ซึ่งนอกจากจะขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในฐานละเมิดได้แล้ว โจทก์ยังมีสิทธิขอให้บังคับจำเลยซ่อมหรือสร้างกำแพงคอนกรีตให้กลับคืนสภาพได้ โดยไม่จำต้องฟ้องคดีภายใน ๑ ปี นับแต่วันรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๑๑/๒๕๖๑ กำแพงคอนกรีตด้านหลังอาคารพาณิชย์ นอกจากจะบ่งบอกถึงแนวเขตที่ดินโครงการจัดสรรที่ดินของโจทก์แล้ว ยังมีสภาพเพื่อป้องกันทั้งบุคคลภายนอกและบุคคลที่อาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์ทุกคนจำต้องเข้าออกตามทางที่โจทก์กำหนดเพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยให้แก่บุคคลทุกคนที่อาศัยอยู่ในโครงการจัดสรรและบุคคลทั่วไปที่เข้ามาติดต่อหรือค้าขาย กำแพงคอนกรีตจึงเป็นสิ่งอำนวยประโยชน์ที่โจทก์ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรใช้ประโยชน์ร่วมกัน จึงเป็นสาธารณูปโภคตามความหมายของ พ.ร.บ.จัดสรรที่ดิน พ.ศ.๒๕๔๓ มาตรา ๔ และ ๔๓

การที่จำเลยทุบทำลายกำแพงคอนกรีตแล้วทำเป็นทางเข้าออกไปสู่ที่ดินแปลงอื่นนอกโครงการจัดสรรของโจทก์ เพื่อประโยชน์สำหรับจำเลย บริวารลูกจ้าง และลูกค้าในกิจการค้าของจำเลยโดยไม่ต้องใช้เส้นทางถนนในโครงการจัดสรรของโจทก์ไปออกถนนสาธารณะ ไม่ต้องผ่านทางเข้าออกที่โจทก์กำหนด และไม่ต้องผ่านระบบการรักษาความปลอดภัยของโจทก์เหมือนเจ้าของที่ดินในโครงการรายอื่น ย่อมมีผลกระทบต่อระบบการรักษาความปลอดภัย การจราจร การรักษาความสงบเรียบร้อยของโจทก์และผู้เป็นเจ้าของที่ดินแปลงอื่น ถือว่าเป็นการทำให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมลดไปหรือเสื่อมความสะดวกแก่เจ้าของที่ดินแปลงอื่นในโครงการจัดสรรของโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของสามยทรัพย์ จึงเป็นการใช้สอยกำแพงคอนกรีตขัดต่อสิทธิเจ้าของรวมคนอื่น โจทก์ในฐานะเจ้าของรวมและในฐานะผู้มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดินในการบำรุงรักษากำแพงคอนกรีตแทนเจ้าของสามยทรัพย์ทั้งปวง ย่อมมีอำนาจฟ้องขอให้สั่งห้ามจำเลยกระทำการที่ขัดต่อบทกฎหมายดังกล่าว

แม้การทุบทำลายกำแพงคอนกรีตซึ่งเป็นสาธารณูปโภค จะเป็นการทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายเกี่ยวกับทรัพยสิทธิ ซึ่งจำเลยมีหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐ แต่โจทก์ก็ยังมีสิทธิขอบังคับให้จำเลยซึ่งเป็นเจ้าของภารยทรัพย์กระทำการอย่างใดที่ทำให้ประโยชน์หรือความสะดวกแห่งภารยทรัพย์กลับคืนมาดังเดิม ซึ่งการติดตามเอากำแพงคอนกรีตที่ถูกทุบทำลายคืนมาเป็นการทำให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมกลับขึ้นมาตามเดิมก็คือการซ่อมหรือสร้างกำแพงคอนกรีตให้กลับคืนสภาพตามที่เป็นอยู่เดิมนั่นเอง โจทก์จึงมีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอบังคับให้จำเลยซ่อมหรือสร้างกำแพงคอนกรีตให้กลับคืนสภาพเดิมได้ ไม่ใช่ฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากการถูกทำละเมิด จึงไม่จำต้องฟ้องคดีภายใน ๑ ปี นับแต่วันรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘๗</u>

โจทก์เป็นผู้เข้าประมูลซื้อห้องชุดพิพาทต้องผูกพันตามเงื่อนไขในประกาศขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดี ซึ่งระบุคำเตือนว่า ผู้ซื้อจะต้องตรวจสอบภาระหนี้สินและชำระหนี้สินค้างชำระต่อนิติบุคคลอาคารชุดก่อนจึงจะโอนกรรมสิทธิ์ได้ โจทก์จึงต้องชำระหนี้ค่าใช้จ่ายส่วนกลางที่เจ้าของเดิมค้างชำระอยู่ก่อนและในวันที่โจทก์เข้าประมูล รวมทั้งหนี้ที่เกิดขึ้นภายหลังด้วย โจทก์จะขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ ออกหนังสือรับรองการปลอดหนี้โดยไม่เสนอจะชำระหนี้ที่ค้างชำระดังกล่าวก่อนไม่ได้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ ชอบที่จะคิดเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มในการค้างชำระหนี้ของเจ้าของเดิมจากโจทก์ได้ เมื่อก่อนเข้าประมูลซื้อ ไม่ปรากฏว่าโจทก์โต้แย้งว่าหนี้ในส่วนนี้ขาดอายุความ ย่อมถือว่าโจทก์ได้สละประโยชน์แห่งอายุความแล้ว และจะยกเรื่องหนี้ขาดอายุความขึ้นต่อสู้หาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๙๓ - ๕๒๐๘/๒๕๖๑ โจทก์เป็นผู้เข้าประมูลซื้อห้องชุดพิพาทต้องผูกพันตามเงื่อนไขการเข้าสู้ราคา ข้อสัญญาและคำเตือนผู้ซื้อที่กำหนดไว้ในประกาศขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดี เมื่อตามประกาศขายทอดตลาดได้ระบุคำเตือนผู้ซื้อไว้ว่า ผู้ซื้อจะต้องตรวจสอบภาระหนี้สินก่อน และผู้ซื้อได้จะต้องเป็นผู้ชำระหนี้สินค้างชำระต่อนิติบุคคลอาคารชุดก่อนจึงจะโอนกรรมสิทธิ์ได้ตาม พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๘, ๒๙ และ ๔๑ โจทก์จึงต้องผูกพันตามเนื้อความดังกล่าวในอันที่จะต้องชำระหนี้ค่าใช้จ่ายส่วนกลางที่เจ้าของห้องชุดพิพาทคนเดิมค้างชำระอยู่ก่อนและในวันที่โจทก์เข้าประมูล รวมทั้งหนี้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่โจทก์ประมูลซื้อห้องชุดพิพาทได้ให้แก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ โจทก์จะขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ ออกหนังสือรับรองการปลอดหนี้โดยไม่เสนอจะชำระหนี้ที่ค้างชำระดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ หาได้ไม่

แม้ตาม พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๘ (เดิม) ไม่ได้บัญญัติให้เบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มอันเนื่องมาจากเจ้าของร่วมผิดนัดไม่ชำระค่าใช้จ่ายส่วนกลางภายในกำหนด เป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายส่วนกลาง แต่เมื่อพิจารณาจากข้อบังคับของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ ที่กำหนดให้คิดเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มจากเจ้าของร่วมก็ต่อเมื่อเจ้าของร่วมผิดนัดไม่ชำระหนี้ค่าใช้จ่ายส่วนกลางตามกำหนด เงินในส่วนนี้จึงเป็นลักษณะของการกำหนดเบี้ยปรับไว้ล่วงหน้าตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๘๑ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ ชอบที่จะคิดเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มจากโจทก์ได้

โจทก์ทราบถึงภาระหนี้ค่าใช้จ่ายส่วนกลาง เบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มที่เจ้าของห้องชุดพิพาท คนเดิมค้างชำระตั้งแต่ก่อนที่โจทก์จะเข้าประมูลซื้อห้องชุดพิพาท การที่โจทก์ยังคงเข้าประมูลซื้อห้องชุดพิพาท โดยไม่ปรากฏว่าขณะเข้าประมูลซื้อห้องชุดพิพาท โจทก์ได้โต้แย้งว่าหนี้ในส่วนนี้ขาดอายุความ ย่อมถือว่าโจทก์ได้สละประโยชน์แห่งอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๒๔ แล้ว โจทก์จะยกเรื่องหนี้ขาดอายุความ ๕ ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๔) และจะขอชำระหนี้นับจากวันฟ้องย้อนหลังไป ๕ ปี หาได้ไม่ เมื่อโจทก์ไม่มีสิทธิยกอายุความขึ้นต่อสู้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ โจทก์จึงไม่อาจฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ รับชำระหนี้ค่าใช้จ่ายส่วนกลางและ

เบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มที่ค้างชำระนับจากวันฟ้องย้อนหลังไป ๕ ปี แล้วออกหนังสือรับรองการปลอดหนี้ให้แก่โจทก์ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘๘</u>

แม้ผู้ร้องอ้างว่าการเรียกเก็บค่าสาธารณูปโภคผิดวัตถุประสงค์ของผู้คัดค้าน แต่มติที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกยังไม่มีมติให้ใช้จ่ายเงินที่เรียกเก็บตามรายการดังกล่าว มติที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกจึงยังไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของผู้คัดค้านที่ผู้ร้องจะขอให้เพิกถอนเสียได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๘๕/๒๕๖๑ แม้ผู้ร้องอ้างว่าการเรียกเก็บค่าสาธารณูปโภคเพื่อนำไปใช้จ่ายบำรุงซ่อมแซมสโมสรและสระว่ายน้ำเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของผู้คัดค้าน เพราะอยู่นอกแผนผังและโครงการที่ผู้จัดสรรที่ดินได้รับอนุญาต แต่ปรากฏว่าตามมติที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกที่ผู้ร้องขอให้เพิกถอนยังไม่ได้มีมติให้ใช้จ่ายตามรายการดังกล่าว แต่ให้ผู้ดำเนินการนำเสนอรายละเอียดเพื่อพิจารณาอีกครั้ง มติที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกจึงยังไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของผู้คัดค้านที่ผู้ร้องจะขอให้เพิกถอนเสียได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๘๙</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ให้ประหารชีวิต แม้ศาลชั้นอุทธรณ์เห็นว่าจำเลยได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งฯ ซึ่งอาจลงโทษน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำได้ก็ตาม แต่ที่ศาลชั้นอุทธรณ์ให้จำคุกตลอดชีวิต และลงโทษปรับ ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท ด้วยนั้นเป็นการไม่ถูกต้อง เพราะโทษที่วางก่อนกำหนดโทษใหม่ไม่มีโทษปรับ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๖๑/๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ๖๕ วรรคสอง (ที่แก้ไขใหม่) ให้ประหารชีวิต เมื่อศาลอุทธรณ์เห็นว่า จำเลยได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานสอบสวน ศาลจะลงโทษจำเลยน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้ แต่ที่ศาลอุทธรณ์ให้จำคุกตลอดชีวิต และลงโทษปรับ ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท ด้วยนั้นเป็นการไม่ถูกต้อง เพราะโทษที่วางก่อนกำหนดโทษใหม่ไม่มีโทษปรับ ศาลฎีกาเห็นควรแก้ไขให้ถูกต้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙๐</u>

ที่ดินพิพาทเป็นสินส่วนตัวของ น. น. ย่อมมีอำนาจจัดการสินของตนโดยให้จำเลยถือกรรมสิทธิ์บางส่วนและยกกรรมสิทธิ์ในส่วนของตนให้จำเลยได้อันเป็นสิทธิโดยชอบไม่ทำให้นิติกรรมเป็นโมฆะ ส่วนการที่ น. และจำเลยแจ้งความเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาษีเงินได้ ค่าอากร และค่าใช้จ่ายในการโอนก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะเรียกเอาจากผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๕๒/๒๕๖๑ แม้คดีจะฟังว่าที่ดินพิพาททั้งสองแปลงเป็นสินส่วนตัวของ น. มิใช่สินสมรสตามที่ผู้ร้องสอดยกขึ้นต่อสู้ก็ตาม น. ก็มีอำนาจจัดการสินส่วนตัวของตนโดยให้จำเลยถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงบางส่วน และยกกรรมสิทธิ์ในส่วนของ น. ให้แก่จำเลยได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๗๓ ดังนั้น การที่ น. ยกที่ดินพิพาททั้งสองแปลง ซึ่งเป็นสินส่วนตัวให้แก่จำเลย จึงเป็นสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะกระทำได้ ไม่ทำให้นิติกรรมดังกล่าวตกเป็นโมฆะ ส่วนการที่ น. และจำเลยแจ้งความเท็จโดยมีเจตนาหลีกเลี่ยงการเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาษีเงินได้ ค่าอากร และค่าใช้จ่ายในการโอนก็เป็นหน้าที่ของรัฐ ที่หน่วยงานราชการจะต้องไปดำเนินการเรียกเอาจากผู้ที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องต่อไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙๑</u>

ศาลฎีกาสั่งในรายงานกระบวนพิจารณาว่า ก่อนอ่านคำพิพากษาศาลฎีกา ให้ศาลชั้นต้นเรียกค่าขึ้นศาลให้ครบถ้วนภายในกำหนดก่อน มิฉะนั้นให้ส่งสำนวนและคำพิพากษาคืนศาลฎีกา ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำเลยชำระค่าขึ้นศาลภายใน ๓๐ วัน แต่จำเลยทราบคำสั่งแล้วเพิกเฉย จึงถือว่าจำเลยทิ้งฟ้องฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๔๘ - ๕๐๔๙/๒๕๖๑ คดีนี้ศาลฎีกาสั่งในรายงานกระบวนพิจารณาลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ว่า ก่อนอ่านคำพิพากษาศาลฎีกา ให้ศาลชั้นต้นเรียกคู่ความทั้งสองฝ่ายมาสอบถามราคาทรัพย์ทั้งหมดตามพินัยกรรมและให้จำเลยทั้งสามชำระค่าขึ้นศาลทั้งสองสำนวนให้ครบถ้วนภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด มิฉะนั้นให้ส่งสำนวนและคำพิพากษาคืนศาลฎีกา ต่อมาวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำเลยทั้งสามชำระค่าขึ้นศาลภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันดังกล่าว จำเลยทั้งสามทราบคำสั่งศาลชั้นต้นแล้ว แต่เพิกเฉยไม่ชำระค่าขึ้นศาลภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด ถือว่าจำเลยทั้งสามทิ้งฟ้องฎีกา ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๔ (๒) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ (เดิม)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙๒</u>

ตัวแทนเชิดไม่อยู่ในบังคับที่ต้องทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือ สามารถฟ้องบังคับกันได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๔๒/๒๕๖๑ การตั้งตัวแทนเชิดเพื่อทำกิจการอันใด ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือตัวการฟ้องเรียกทรัพย์คืนจากตัวแทน แม้ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือก็ฟ้องร้องให้บังคับคดีกันได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙๓</u>

เดิมโจทก์ฟ้องจำเลยคดีนี้เป็นจำเลยที่ ๒ ในคดีอื่น แต่ น. จำเลยที่ ๑ ในคดีดังกล่าวรับสารภาพ ศาลชั้นต้นจึงให้แยกฟ้องจำเลยที่ ๒ และพิพากษาลงโทษ น. ริบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๒ เครื่อง และรถจักรยานยนต์ของกลาง ต่อมาโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๒ เป็นคดีนี้อันเป็นคดีเดียวกับคดีดังกล่าว เมื่อฟังไม่ได้ว่าจำเลยใช้โทรศัพท์ถึง น. และให้ น. นำรถจักรยานยนต์ไปติดต่อซื้อขายเมทแอมเฟตามีน โทรศัพท์และรถคันดังกล่าวจึงมิใช่ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด ไม่อาจริบได้ แม้ศาลชั้นต้นพิพากษาริบไว้ในคดีก่อน ก็ต้องคืนแก่เจ้าของ ซึ่งเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลอุทธรณ์ยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง และมีอำนาจสั่งคืนเจ้าของได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๙๖/๒๕๖๑ เดิมโจทก์ฟ้องจำเลยคดีนี้เป็นจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๓๓/๒๕๕๔ ของศาลชั้นต้น แต่ น. ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๑ ในคดีดังกล่าวให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้แยกฟ้องจำเลยที่ ๒ และพิพากษาลงโทษ น. ริบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๒ เครื่อง และรถจักรยานยนต์ของกลาง ต่อมาโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๒ เป็นคดีนี้ คดีนี้จึงเป็นคดีเดียวกันกับคดีดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าจำเลยใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ติดต่อ น. ในเรื่องซื้อขายเมทแอมเฟตามีนและให้ น. นำรถจักรยานยนต์ไปติดต่อซื้อขายเมทแอมเฟตามีน โทรศัพท์เคลื่อนที่ของจำเลยและรถจักรยานยนต์ของกลางจึงมิใช่ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด ไม่อาจริบได้ แม้ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ริบทรัพย์ดังกล่าวตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๓๓/๒๕๕๔ แต่เมื่อฟังไม่ได้ว่าทรัพย์ดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด จึงไม่อาจริบได้ จะต้องคืนแก่เจ้าของ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓ และมีอำนาจสั่งคืนแก่เจ้าของได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๙ ประกอบมาตรา ๑๘๖ (๙), ๒๑๕ และ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙๔</u>

โจทก์ฟ้องคดีนี้ขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินทรัพย์มรดกระหว่าง ต. ผู้จัดการมรดกกับจำเลย โดยอาศัยข้อเท็จจริงเดียวกันกับคดีก่อน แม้อ้างเหตุเพิกถอนคนละกรณี แต่ก็เพื่อให้ที่ดินกลับสู่กองมรดก จึงเป็นข้ออ้างเดียวกัน จึงเป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๑๖/๒๕๖๑ โจทก์ฟ้องคดีนี้ขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินทรัพย์มรดกระหว่าง ต. ผู้จัดการมรดกกับจำเลย โดยอาศัยข้อเท็จจริงเดียวกันกับคดีก่อน แม้อ้างเหตุเพิกถอนว่าเป็นนิติกรรมอำพรางก็ด้วยประสงค์ให้ที่ดินกลับสู่กองมรดก และนำมาแบ่งปันแก่โจทก์รวมทั้งทายาทอื่น ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาคดีนี้และคดีก่อนจึงเป็นข้ออ้างเดียวกัน คือ การโอนที่ดินระหว่าง ต. กับจำเลยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แม้คดีก่อนศาลพิพากษายกฟ้องโจทก์ในส่วนจำเลยเพราะขาดอายุความ แต่ก็ได้วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีด้วยว่า จำเลยเป็นทายาทโดยธรรมมีสิทธิรับมรดก การที่ ต. โอนที่ดินให้จำเลยมิใช่การปิดบังยักยอกทรัพย์มรดก และไม่ถือว่าจำเลยครอบครองที่ดินแทนโจทก์ ย่อมถือได้ว่าคดีก่อนศาลได้วินิจฉัยในเนื้อหาของเรื่องที่ฟ้องกันแล้ว ฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันจึงเป็นฟ้องซ้ำ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙๕</u>

สัญญาค้ำประกันการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งระบุว่า "...หาก ร. ผู้ต้องหา/จำเลย ก่อให้เกิดความเสียหายต่อหลักประกันหรือนายประกันต้องถูกสั่งปรับ ผู้ค้ำประกันยอมรับผิดพร้อมดอกเบี้ย..." ไม่ใช่กรณียอมชำระหนี้เมื่อ ร. ไม่ชำระหนี้ จึงไม่ใช่สัญญาค้ำประกันที่ต้องเสียอากร

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๗๙/๒๕๖๑ สัญญาค้ำประกันการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งระบุว่า "...หาก ร. ผู้ต้องหา/จำเลย ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อหลักทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน หรือก่อให้นายประกันต้องถูกสั่งปรับในฐานะนายประกัน หรือการกระทำอื่นใดที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อนายประกัน ผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบยอมใช้หนี้สินและค่าเสียหายอย่างใด ๆ นั้นทั้งหมด พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๑๔ ต่อปี ให้กับนายประกันทันที..." ไม่ใช่กรณีที่จำเลยทั้งสามยอมชำระหนี้ต่อโจทก์ต่อเมื่อ ร. ไม่ชำระหนี้ สัญญาดังกล่าวจึงไม่ใช่สัญญาค้ำประกันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๐ ที่ต้องเสียอากรตามบัญชีอากรแสตมป์ท้ายหมวด ๖ แห่งประมวลรัษฎากร

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙๖</u>

จำเลยร่วมกับพวกนำผู้ตายไปเรียกค่าไถ่แล้วพวกของจำเลยฆ่าผู้ตาย ถือเป็นผลจากการกระทำดังกล่าว จำเลยจึงต้องรับผลแห่งการตายนั้นด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๓๒/๒๕๖๑ การที่จำเลยทั้งสามกับพวกนำผู้ตายไปกักขังเพื่อเรียกค่าไถ่แล้วพวกของจำเลยได้ฆ่าผู้ตายนั้น ถือได้ว่าการตายของผู้ตายเป็นผลมาจากการที่จำเลยทั้งสามกับพวกนำผู้ตายไปเพื่อเรียกค่าไถ่ การกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๓ วรรคท้าย (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๙/๒๕๖๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙๗</u>

คำขอท้ายฟ้องโจทก์มิได้ขอให้นับโทษของจำเลยต่อจากคดีอื่น แม้ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้นับโทษต่อจากคดีดังกล่าว ก็ไม่เป็นการขอแก้ไขฟ้อง จึงนับโทษต่อไม่ได้ เพราะเกินคำขอ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๗๐/๒๕๖๑ คำฟ้องไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ ๑ ถูกฟ้องเป็นจำเลยที่ ๒ ในอีกคดีหนึ่งของศาลชั้นต้น ทั้งคำขอท้ายฟ้องโจทก์มิได้ขอให้นับโทษของจำเลยที่ ๑ ต่อจากโทษจำคุกในคดีอาญาอีกคดีของศาลชั้นต้น แม้ต่อมาโจทก์จะยื่นคำร้องขอให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ ต่อจากโทษในคดีดังกล่าว ก็ไม่อาจถือว่าโจทก์ขอแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๓ กรณีจึงไม่อาจนับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ ได้ เพราะจะเป็นการพิพากษาเกินคำขอของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙๘</u>

สัญญากู้แม้ปิดอากรแสตมป์ครบถ้วน แต่ไม่ได้ขีดฆ่าย่อมไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้ ซึ่งเป็นเรื่องอำนาจฟ้องและเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๗๔/๒๕๖๑ โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระต้นเงินและดอกเบี้ยตามสัญญากู้ยืม จำเลยให้การปฏิเสธว่าไม่ได้กู้ยืมเงินจากโจทก์ โจทก์นำสืบสัญญากู้เอกสารหมาย จ.๑ เป็นพยานหลักฐานตามข้ออ้างของตน สัญญากู้เอกสารหมาย จ.๑ ปิดอากรแสตมป์ครบถ้วนตามบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายประมวลรัษฎากร แต่ไม่ได้ขีดฆ่าอากรแสตมป์ตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมถือว่าสัญญากู้เงินดังกล่าวไม่ได้ปิดอากรแสตมป์บริบูรณ์ไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้ตาม ป.รัษฎากร มาตรา ๑๑๘ มีผลเท่ากับว่าโจทก์ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ โจทก์จึงฟ้องร้องบังคับคดีไม่ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๓ วรรคหนึ่ง และปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องอำนาจฟ้องอันเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาในปัญหาดังกล่าว ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคมีอำนาจวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๗ โจทก์จึงไม่มีพยานหลักฐานที่จะฟังว่าจำเลยกู้เงินโจทก์ไปจริงตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๔๙๙</u>

แม้โจทก์เป็นเพียงผู้ติดต่อซื้อรถยนต์จากจำเลยที่ ๑ ด้วยวิธีการเช่าซื้อ และไม่ใช่เจ้าของรถยนต์ขณะฟ้องคดีเพราะเป็นผู้เช่าซื้อจากธนาคาร ท. แต่การที่จำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถยนต์แก่โจทก์ก่อนทำสัญญาเช่าซื้อพร้อมสมุดคู่มือการรับบริการระบุการรับประกันตามเงื่อนไขและระยะเวลา โดยระบุชื่อโจทก์เป็นลูกค้า ถือเป็นสัญญาให้บริการมีผลผูกพัน ส่วนจำเลยที่ ๒ ผู้ผลิตและจำหน่ายรถยนต์ แม้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลูกค้าผู้ซื้อรถ แต่ก็เป็นผู้

ควบคุมและกำกับดูแลมาตรฐานการซ่อมของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายโดยใกล้ชิด จำเลยทั้งสองจึงเป็นคู่สัญญาฝ่ายผู้ให้บริการซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ส่วนโจทก์เป็นผู้รับบริการย่อมเป็นผู้บริโภค เมื่อโจทก์อ้างว่ารถยนต์ชำรุดบกพร่องภายใต้เงื่อนไขและระยะเวลารับประกัน โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง ข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยทั้งสองได้ซ่อมแซมรถยนต์เรียบร้อยหรือไม่อยู่ในความรู้เห็นโดยเฉพาะของจำเลยทั้งสองซึ่งมีภาระการพิสูจน์ เมื่อไม่อาจพิสูจน์ได้ จึงฟังไม่ได้ว่ามีการแก้ไขแล้ว และศาลมีอำนาจบังคับให้จำเลยทั้งสองใช้ค่าเสียหายเป็นเงินได้ในกรณีที่ไม่อาจแก้ไขความชำรุดบกพร่องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๖๗/๒๕๖๑ แม้โจทก์จะเป็นเพียงลูกค้าที่ติดต่อซื้อรถยนต์จากจำเลยที่ ๑ ด้วยวิธีการเช่าซื้อ และโจทก์ไม่ใช่เจ้าของรถยนต์คันพิพาทขณะฟ้องคดีเพราะเป็นผู้เช่าซื้อจากธนาคาร ท. แต่พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถยนต์พิพาทแก่โจทก์ก่อนโจทก์ทำสัญญาเช่าซื้อกับผู้ให้เช่าซื้อพร้อมกับส่งมอบสมุดคู่มือการรับบริการให้แก่โจทก์ระบุการรับประกันรถยนต์พิพาทตามเงื่อนไขและระยะเวลา โดยระบุชื่อโจทก์เป็นลูกค้าผู้ซื้อซึ่งมีสิทธิเข้ารับบริการเกี่ยวกับรถยนต์พิพาทจากจำเลยที่ ๑ ข้อตกลงเช่นนี้ย่อมถือเป็นสัญญาให้บริการ แม้ไม่ได้ทำสัญญาให้บริการขึ้นก็มีผลผูกพันและใช้บังคับแก่จำเลยที่ ๑ ได้ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ และผู้ให้เช่าซื้อตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๑๑ สำหรับจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจผลิต ประกอบ และจำหน่ายรถยนต์พิพาท แม้เป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากจำเลยที่ ๑ และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลูกค้าผู้ซื้อรถก็ตาม แต่เมื่อจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลมาตรฐานการซ่อมของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายโดยใกล้ชิด พฤติการณ์การประกอบธุรกิจของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าว ย่อมชี้ชัดว่า จำเลยที่ ๒ เป็นผู้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในการให้สัญญารับประกันการซ่อมบำรุงรักษารถยนต์อันเป็นบริการที่ให้แก่โจทก์ด้วย จำเลยทั้งสองจึงอยู่ในฐานะเป็นคู่สัญญาฝ่ายผู้ให้บริการซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ส่วนโจทก์เป็นคู่สัญญาฝ่ายผู้รับบริการย่อมเป็นผู้บริโภคตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ และ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๓ เมื่อโจทก์กล่าวอ้างว่ารถยนต์พิพาทชำรุดบกพร่องจากเหตุเครื่องยนต์ทำงานผิดปกติและอยู่ภายใต้เงื่อนไขและระยะเวลารับประกัน อันเป็นการกล่าวอ้างว่าจำเลยทั้งสองผิดสัญญาให้บริการซึ่งเป็นการโต้แย้งสิทธิโจทก์ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสอง

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองได้ซ่อมแซมข้อชำรุดบกพร่องของรถยนต์พิพาทเรียบร้อยแล้วหรือไม่ เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้บริการที่อยู่ในความรู้เห็นโดยเฉพาะของจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ภาระการพิสูจน์จึงตกอยู่แก่จำเลยทั้งสองตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๒๙ เมื่อจำเลยทั้งสองมีภาระการพิสูจน์แต่ไม่อาจนำสืบพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามที่กล่าวอ้างได้ คดีจึงรับฟังไม่ได้ว่าข้อชำรุดบกพร่องของเครื่องยนต์ได้รับการแก้ไขแล้ว จำเลยทั้งสองจึงยังคงต้องร่วมกันรับผิดในความชำรุดบกพร่องของรถยนต์พิพาท

ศาลในคดีผู้บริโภคย่อมมีอำนาจบังคับให้จำเลยทั้งสองใช้ค่าเสียหายเป็นเงินแก่โจทก์ได้ตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๓๙ และ ๔๑ ในกรณีที่จำเลยทั้งสองไม่อาจแก้ไขเหตุชำรุดบกพร่องที่เกิดขึ้นแก่โจทก์ผู้บริโภคได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐๐</u>

จำเลยเสนอขายห้องชุดซึ่งก่อสร้างเสร็จแล้ว จำเลยย่อมทราบเนื้อที่และราคาเป็นข้อสำคัญ ผู้ซื้อย่อมต้องการรับโอนห้องชุดที่มีเนื้อที่ตามหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด หรือหากจะแตกต่างก็ไม่ควรขาดตกบกพร่องหรือล้ำจำนวนเกินสมควร การที่จำเลยกำหนดในสัญญาเช่าซื้อให้ใช้เนื้อที่ตามสัญญาโดยไม่คิดราคาเพิ่มหรือลดตามเนื้อที่ในหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดที่ออกในภายหลัง โดยจำเลยส่งมอบเนื้อที่ขาดไปร้อยละ ๙.๑ แต่ยังคงให้โจทก์ทั้งสองรับไว้โดยไม่อาจใช้ราคาตามส่วน โจทก์ทั้งสองจึงต้องรับภาระชำระราคาเกินไปถึง ๑๖๕,๒๙๑ บาท ทั้งยังเป็นข้อตกลงในสัญญาสำเร็จรูป ถือได้ว่าทำให้จำเลยได้เปรียบโจทก์ทั้งสองเกินสมควร อันเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมและไม่มีผลใช้บังคับ จำเลยจึงต้องปรับลดราคาให้ตามเนื้อที่อันแท้จริงและคืนเงินแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๖๖/๒๕๖๑ จำเลยเสนอขายห้องชุดในโครงการซึ่งก่อสร้างห้องชุดเสร็จแล้ว จำเลยในฐานะนิติบุคคลที่ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยย่อมทราบเนื้อที่ของห้องชุดและราคาซื้อขายเป็นข้อสำคัญ ผู้ซื้อย่อมต้องการรับโอนห้องชุดที่มีเนื้อที่ตามหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด หรือหากจะแตกต่างไปบ้างก็ไม่ควรขาดตกบกพร่องหรือล้ำจำนวนเกินสมควร ทั้งจำเลยสามารถคำนวณและตรวจสอบเนื้อที่ห้องชุดได้อยู่แล้ว ในขณะที่ผู้บริโภคเช่นโจทก์ทั้งสองไม่สามารถตรวจสอบได้โดยง่าย การที่จำเลยกำหนดสัญญาเช่าซื้อ ข้อ ๑ วรรคท้าย ให้ใช้เนื้อที่ห้องชุดตามสัญญาเช่าซื้อโดยไม่คิดราคาเพิ่มหรือลดตามเนื้อที่ในหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดที่ออกในภายหลัง เป็นการยกเว้น ป.พ.พ. มาตรา ๔๖๖ จำเลยส่งมอบห้องชุดเนื้อที่ขาดตกบกพร่องจากสัญญา คิดเป็นร้อยละ ๙.๑ ของเนื้อที่ทั้งหมด แต่ยังคงให้โจทก์ทั้งสองรับเอาห้องชุดไว้โดยไม่อาจใช้ราคาตามส่วน ทั้งที่ความแตกต่างของเนื้อที่ห้องชุดมาจากการคำนวณของจำเลยเอง ทำให้โจทก์ทั้งสองต้องรับภาระชำระราคาเกินกว่าเนื้อที่ห้องชุดที่แท้จริงถึง ๑๖๕,๒๙๑ บาท จึงเป็นข้อตกลงที่นอกจากจะไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๖๖ แล้ว ยังเป็นข้อตกลงในสัญญาสำเร็จรูปที่จำเลยซึ่งมีอำนาจต่อรองมากกว่าเป็นผู้กำหนดให้โจทก์ทั้งสองรับภาระ เกินกว่าที่วิญญูชนพึงคาดหมายได้ตามปกติ ถือได้ว่าข้อตกลงเช่นนี้ทำให้จำเลยได้เปรียบโจทก์ทั้งสองคู่สัญญาอีกฝ่ายเกินสมควร จึงเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมและไม่มีผลใช้บังคับ ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔

เมื่อข้อสัญญาเช่าซื้อ ข้อ ๑ วรรคท้าย ที่กำหนดให้คู่สัญญายินยอมให้ใช้เนื้อที่ตามหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดเป็นเนื้อที่ที่เช่าซื้อตามสัญญาฉบับนี้โดยไม่คิดราคาเพิ่มหรือลดต่อกันเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ไม่อาจใช้บังคับได้ จำเลยจึงต้องปรับลดราคาห้องชุดให้เป็นไปตามเนื้อที่อันแท้จริงและ ต้องคืนเงินในส่วนที่ส่งมอบเนื้อที่ห้องชุดขาดตกบกพร่องแก่โจทก์ทั้งสองด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐๑</u>

โจทก์ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพร้อมบ้านกับจำเลยที่ ๑ และทำสัญญากู้ยืมเงินกับจำเลยที่ ๒ โดยมีจำเลยที่ ๑ ค้ำประกัน ต่อมาโจทก์ผิดนัด ๓ งวดติดต่อกัน จำเลยที่ ๒ จึงขอให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้แทนตามเงื่อนไขในสัญญาค้ำประกัน โดยสัญญาค้ำประกันไม่มีข้อตกลงว่าก่อนจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ต้องแจ้งให้โจทก์ทราบก่อน ส่วนสัญญาจะซื้อจะขายก็ให้ถือว่าโจทก์ผิดสัญญา จำเลยที่ ๑ มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันทีโดยไม่ต้องบอกกล่าวก่อน กรณีจึงไม่จำต้องมีหนังสือบอกกล่าวให้โจทก์ต้องแก้ไขการผิดสัญญาก่อน จำเลยที่ ๑ จึงมีสิทธิบอกเลิกสัญญาและขับไล่โจทก์ออกจากที่ดินพิพาทได้ตามฟ้องแย้ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๖๕/๒๕๖๑ โจทก์ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพร้อมบ้านเอื้ออาทรกับจำเลยที่ ๑ และโจทก์ทำสัญญากู้ยืมเงินกับจำเลยที่ ๒ โดยมีจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ค้ำประกันการกู้ยืมเงินเพื่อชำระค่าที่ดินพร้อมบ้านให้แก่จำเลยที่ ๑ ต่อมาโจทก์ผิดนัด ๓ งวดติดต่อกัน จำเลยที่ ๒ จึงขอให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ทั้งหมดแทน ซึ่งตามสัญญาค้ำประกันข้อ ๒ กำหนดว่า "หากลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้แก่ธนาคารไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ โดยมีจำนวนหนี้ค้างชำระทั้งดอกเบี้ยและเงินต้นสะสมรวมกันตั้งแต่ ๓ งวดขึ้นไป ... ให้ถือว่าลูกหนี้ผิดสัญญากู้เงิน และเป็นผลให้หนี้ตามสัญญากู้ถึงกำหนดชำระทันที และผู้ค้ำประกันยินยอมเข้ารับผิดร่วมกับลูกหนี้ในอันที่จะชำระหนี้ตามสัญญากู้เงิน." และตามสัญญาค้ำประกันดังกล่าวไม่มีข้อตกลงว่าก่อนจำเลยที่ ๑ จะชำระหนี้ให้จำเลยที่ ๒ แทนโจทก์ จำเลยที่ ๑ ต้องแจ้งให้โจทก์ทราบก่อน เมื่อจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้แทนแล้วตามสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพร้อมบ้านเอื้ออาทร ข้อ ๙ ให้ถือว่าโจทก์ผู้ซื้อผิดสัญญา จำเลยที่ ๑ ผู้ขายมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันทีโดยไม่ต้องบอกกล่าวก่อน

การใช้สิทธิเรียกให้จำเลยที่ ๑ ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แทนไม่อยู่ในบังคับประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจการให้กู้ยืมเงินเพื่อผู้บริโภคของสถาบันการเงินเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ.๒๕๔๔ ข้อ ๓ (๒) เพราะประกาศดังกล่าวเป็นการควบคุมเฉพาะธุรกิจการให้กู้ยืมเงินเพื่อผู้บริโภคของสถาบันการเงินเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา มิได้หมายรวมถึงธุรกิจการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ด้วย และเมื่อปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ผู้ค้ำประกันโจทก์ซึ่งเป็นผู้ซื้อที่อยู่อาศัยในโครงการบ้านเอื้ออาทรในการกู้ยืมเงินจากจำเลยที่ ๒ โดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมในการชำระหนี้ดังกล่าวแก่จำเลยที่ ๒ ตามสัญญาค้ำประกัน จำเลยที่ ๒ จึงมิใช่คู่สัญญากับจำเลยที่ ๑ ตามสัญญากู้ยืมเงินเพื่อการบริโภค กรณีจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาฯ ดังกล่าว ทั้งเมื่อโจทก์ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เมื่อใด จำเลยที่ ๒ เจ้าหนี้จึงชอบที่จะเรียกให้จำเลยที่ ๑ ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้แต่นั้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ ที่จำเลยที่ ๒ เรียกให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ที่ค้างชำระแทนโจทก์ผู้กู้ยืมจึงชอบแล้ว กรณีไม่จำต้องมีหนังสือบอกกล่าวให้โจทก์ต้องแก้ไขการผิดสัญญาก่อน จำเลยที่ ๑ จึงมีสิทธิบอกเลิกสัญญาและขับไล่โจทก์ออกจากที่ดินพิพาทได้ตามฟ้องแย้ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐๒</u>

ทุนทรัพย์ที่ฟ้องคดีต่อศาลแขวงไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาทนั้นต้องถือในวันยื่นฟ้อง เมื่อรวมดอกเบี้ยถึงวันฟ้องแล้วคิดเป็นทุนทรัพย์เกินกว่าจำนวนดังกล่าว ศาลแขวงย่อมไม่มีอำนาจรับคดีไว้พิจารณาพิพากษา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๘๗ - ๔๑๘๙/๒๕๖๑ ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาท ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๒๕ (๔) โดยต้องถือตามจำนวนทุนทรัพย์ในวันที่ยื่นฟ้อง

โจทก์ที่ ๒ และที่ ๕ ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสองในมูลละเมิดเป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และโจทก์ที่ ๔ ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสองในมูลละเมิดเป็นเงิน ๒๙๕,๗๐๗.๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จึงต้องนำดอกเบี้ยซึ่งคิดคำนวณนับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันฟ้องคือวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ มารวมเป็นจำนวนเงินที่ฟ้องด้วย คดีในส่วนของโจทก์ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ย่อมเป็นคดีมีทุนทรัพย์เกินกว่าสามแสนบาท ศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลแขวงย่อมไม่มีอำนาจรับคดีในส่วนของโจทก์ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ไว้พิจารณาพิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๒๕ (๔) ศาลชั้นต้นต้องสั่งไม่รับฟ้องคดีในส่วนของโจทก์ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ การที่ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีในส่วนของโจทก์ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ เป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐๓</u>

โจทก์และจำเลยที่ ๑ ทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้างที่จำเลยที่ ๑ มีต่อจำเลยที่ ๕ แก่โจทก์ โดยมีจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ค้ำประกัน แต่สัญญาโอนสิทธิเรียกร้องระบุว่า หากจำเลยที่ ๕ ไม่ชำระหนี้แก่โจทก์ภายในกำหนด สัญญานี้เป็นอันยกเลิกโดยปริยาย เมื่อจำเลยที่ ๕ ไม่ชำระเงินเพราะงานจ้างชำรุดบกพร่อง สัญญาโอนสิทธิเรียกร้องจึงถูกยกเลิกไป โจทก์ไม่อาจบังคับจำเลยที่ ๕ ได้ และเมื่อจำเลยที่ ๑ แก้ไขงานแล้ว จำเลยที่ ๕ ชำระเงินแก่จำเลยที่ ๑ จึงไม่เป็นการทำละเมิดต่อโจทก์ ทั้งการที่สัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเลิกกันมิได้เกิดจากการผิดสัญญา จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำประกันจึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๘๘/๒๕๖๑ คดีนี้ โจทก์และจำเลยที่ ๑ ทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าว่าจ้างตามใบแจ้งหนี้ที่จำเลยที่ ๑ มีต่อจำเลยที่ ๕ แก่โจทก์ โดยมีจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ เป็นผู้ค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ตามสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องระบุว่า จำเลยที่ ๑ ตกลงให้โจทก์เป็นผู้เรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ของจำเลยที่ ๑ คือจำเลยที่ ๕ หากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้แก่โจทก์ผู้รับโอนภายในกำหนด สัญญานี้เป็นอันยกเลิกโดยปริยายทันที เมื่อปรากฏว่าถึงกำหนดชำระงานที่จำเลยที่ ๑ ทำให้แก่จำเลยที่ ๕ ชำรุดบกพร่อง ต้องแก้ไขความชำรุดบกพร่อง จำเลยที่ ๕ จึงไม่ได้ชำระเงินในวันที่ครบกำหนดตามใบวางบิล จึงถือว่าสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องระหว่างโจทก์และ

จำเลยที่ ๑ จึงถูกยกเลิกไป โจทก์จึงไม่มีสิทธิที่จะบังคับตามสิทธิเรียกร้องแก่จำเลยที่ ๕ และเมื่อภายหลังจำเลยที่ ๑ แก้ไขความชำรุดบกพร่องของงานแล้ว จำเลยที่ ๕ ชำระเงินแก่จำเลยที่ ๑ จึงไม่เป็นการทำละเมิดต่อโจทก์ ทั้งการที่สัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเลิกกันโดยปริยายดังกล่าว มิได้เกิดจากการผิดสัญญาของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ตามสัญญาโอนสิทธิเรียกร้อง จึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐๔</u>

ป.อ. มาตรา ๙๒ บัญญัติว่า "...หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง" การเพิ่มโทษดังกล่าวจึงเพิ่มได้แต่เฉพาะโทษจำคุกเท่านั้น เมื่อศาลชั้นต้นเพียงแต่ลงโทษปรับ จึงเพิ่มโทษไม่ได้ และการที่ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืนโดยไม่แก้ไขให้ถูกต้อง เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๖๕/๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นเพิ่มโทษปรับจำเลยที่ ๒ หนึ่งในสาม ในความผิดฐานร่วมกันพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุสมควรนั้น ไม่ถูกต้องเนื่องจาก ป.อ. มาตรา ๙๒ บัญญัติว่า "...หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง" การเพิ่มโทษตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงเพิ่มโทษได้เฉพาะโทษจำคุกเท่านั้น เมื่อการกระทำความผิดฐานดังกล่าวศาลชั้นต้นเพียงแต่ลงโทษปรับ จึงเพิ่มโทษในความผิดฐานนี้ไม่ได้ และศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายืน โดยไม่แก้ไขให้ถูกต้อง เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขเสียให้ถูกต้อง ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐๕</u>

แม้ดอกเบี้ยของเงินทดรองจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยตามสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองจะกำหนดอัตราโดยอ้างอิงประกาศธนาคารก็ตาม แต่เงินทดรองจ่ายดังกล่าวเป็นหนี้ที่เกิดจากการไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องอันเป็นเบี้ยปรับอย่างหนึ่ง ซึ่งศาลมีอำนาจลดลงให้เหมาะสมได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๖๗/๒๕๖๑ แม้การคิดดอกเบี้ยของเงินทดรองจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยตามสัญญาต่อท้ายหนังสือสัญญาจำนองที่ดินจะกำหนดอัตราดอกเบี้ยโดยอ้างอิงกับประกาศอัตราดอกเบี้ยของธนาคารก็ตาม แต่การออกเงินทดรองจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยเป็นหนี้ที่เกิดจากข้อตกลงตามสัญญาในการออกเงินทดรองไปก่อน และการกำหนดให้จำเลยที่ ๑ ต้องชำระดอกเบี้ยของเงินทดรองจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยตามสัญญา

เป็นการกำหนดเบี้ยปรับอย่างหนึ่งจากการที่ไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้อง หากศาลเห็นว่ากำหนดเบี้ยปรับไว้สูงเกินส่วน ศาลมีอำนาจที่จะปรับลดเบี้ยปรับดังกล่าวลงให้เหมาะสมได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐๖</u>

การที่ผู้ถือหุ้นจะใช้สิทธิฟ้องแทนหรือฟ้องเพื่อประโยชน์ของบริษัทได้นั้นต้องเป็นการฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากกรรมการของบริษัท เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทโดยมีคำขอให้พิพากษาในกรณีอื่นซึ่งมิใช่การฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยทั้งสาม โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ส่วนที่โจทก์อ้างว่าเป็นการยกเอาความเสียเปล่าแห่งนิติกรรมซึ่งตกเป็นโมฆะขึ้นกล่าวอ้างนั้น บริษัทผู้ทำนิติกรรมย่อมเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่จะยกเอาความเสียเปล่าแห่งนิติกรรมที่เป็นโมฆะขึ้นกล่าวอ้าง โจทก์เป็นเพียงผู้ถือหุ้นและไม่มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสีย จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสาม หรือขอให้หมายเรียกบริษัทเข้ามาเป็นจำเลยร่วม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๖๕/๒๕๖๑ โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้ถือหุ้นซึ่งใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๖๙ และเป็นผู้มีส่วนได้เสียซึ่งชอบจะยกเอาความเสียเปล่าแห่งนิติกรรมที่เป็นโมฆะขึ้นกล่าวอ้างได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง การที่โจทก์อ้างว่าใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๖๙ นั้น บทบัญญัติดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิฟ้องแทนหรือฟ้องเพื่อประโยชน์ของบริษัทกรณีที่บริษัทไม่ฟ้องและเป็นการฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากกรรมการของบริษัทเท่านั้น การที่โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทโดยมีคำขอให้พิพากษาว่า หนังสือยืนยันการชำระค่าหุ้นและการเก็บรักษาค่าหุ้นสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นและบันทึกข้อตกลงแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตกเป็นโมฆะ หาใช่เป็นการฟ้องเพื่อเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยทั้งสามไม่ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสาม ส่วนที่โจทก์อ้างว่าเป็นการยกเอาความเสียเปล่าแห่งนิติกรรมซึ่งตกเป็นโมฆะขึ้นกล่าวอ้างตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่งนั้น ในการเพิกถอนนิติกรรมซึ่งได้กระทำโดยจำเลยทั้งสามในฐานะกรรมการมิใช่กระทำในฐานะส่วนตัว บริษัท ท. ย่อมเป็นผู้มีส่วนได้เสียซึ่งชอบที่จะยกเอาความเสียเปล่าแห่งนิติกรรมที่เป็นโมฆะ ขึ้นกล่าวอ้างได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง โจทก์เป็นเพียงผู้ถือหุ้นและไม่มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทจึงไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสีย โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสาม การที่โจทก์ขอให้หมายเรียกบริษัท ท. เข้ามาเป็นจำเลยร่วมตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๗ (๓) และมาตรา ๕๗ (๓) (ข) นั้น เมื่อโจทก์ไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง และไม่มีสิทธิก้าวล่วงเข้าไปจัดการงานของบริษัท จึงไม่มีเหตุอันสมควรที่จะเรียกบริษัท ท. เข้ามาเป็นจำเลยร่วม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐๗</u>

การทำสัญญาประนีประนอมยอมความเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนที่โจทก์ผู้เยาว์จะได้รับจากการกระทำละเมิดของจำเลย ผู้ใช้อำนาจปกครองจะต้องเป็นผู้ทำนิติกรรมแทนและได้รับอนุญาตจากศาลแล้วจึงจะผูกพันโจทก์ การที่ ฉ. ยายของโจทก์ซึ่งมิได้เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับจำเลย ย่อมไม่มีผลผูกพันโจทก์ สิทธินำคดีมาฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนของโจทก์จึงไม่ระงับไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๕๗/๒๕๖๑ เมื่อมีผู้กระทำละเมิดต่อโจทก์ผู้เยาว์ อันมีผลให้โจทก์มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนนั้น เป็นการที่โจทก์จะได้มาซึ่งทรัพย์สินอย่างหนึ่ง หากมีการประนีประนอมยอมความกัน บิดามารดาซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองจะต้องเป็นผู้ทำนิติกรรมแทนโจทก์ และเมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้ว ย่อมมีผลผูกพันโจทก์ เพราะเป็นการทำสัญญาประนีประนอมยอมความอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้เยาว์ตามที่บังคับไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๖๖ และมาตรา ๑๕๗๔ (๑๒) เมื่อได้ความว่า ฉ. ยายของโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ทำข้อตกลงเรื่องค่าเสียหายของโจทก์โดยไม่ติดใจที่จะดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ อีก เป็นการระงับข้อพิพาทในมูลละเมิด จึงเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยขณะนั้นโจทก์มีจำเลยร่วมที่ ๑ เป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง การที่ ฉ. ซึ่งมิได้เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับจำเลยที่ ๑ ตามลำพัง จึงไม่มีผลผูกพันโจทก์แต่ประการใด สิทธินำคดีมาฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนของโจทก์จึงไม่ระงับไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐๘</u>

เงื่อนไขยกเว้นความรับผิดของผู้รับประกันภัยต้องตีความโดยเคร่งครัด ถ้ามีข้อสงสัยต้องตีความให้เป็นประโยชน์แก่ผู้เอาประกันภัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๕๕/๒๕๖๑ กรมธรรม์ประกันภัยธุรกิจหยุดชะงักพร้อมคำแปลมิได้ระบุไว้ชัดแจ้งว่า การกำหนดค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยธุรกิจหยุดชะงัก ต้องคำนวณหาผลกำไรสุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายก่อน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เอาประกันภัย เงื่อนไขที่ยกเว้นความรับผิดของผู้รับประกันภัยจึงต้องตีความโดยเคร่งครัด ถ้ามีข้อสงสัยต้องตีความให้เป็นประโยชน์แก่ผู้เอาประกันภัย เมื่อตามกรมธรรม์มิได้ระบุไว้ชัดแจ้งว่าเป็นรายได้สุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายก่อน ดังนั้น กรมธรรม์ประกันภัยธุรกิจหยุดชะงักพิพาทจึงกำหนดเงื่อนไขการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อการสูญเสียรายได้ มิใช่การสูญเสียกำไร

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๐๙</u>

การตีความสัญญาต้องพิจารณาตามความประสงค์หรือเจตนาอันมีร่วมกันของคู่สัญญาที่คาดหมายในทางสุจริตโดยพิเคราะห์ถึงปกติประเพณีด้วย ดังนั้น คำว่าผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดในสัญญาประนีประนอมยอมความ

ฉบับนี้จึงหมายถึงกรณีจำเลยจงใจหรือเจตนาผิดนัด การที่จำเลยทำรายการโอนเงินเข้าบัญชีของโจทก์เพื่อชำระหนี้ก่อนครบกำหนด และธนาคารหักเงินในบัญชีของจำเลยทันที พฤติการณ์ยังไม่เพียงพอฟังว่าจำเลยจงใจหรือมีเจตนาผิดนัดชำระหนี้โจทก์จึงไม่มีสิทธิบังคับคดีในยอดเงินเต็มตามฟ้องดังที่กำหนดไว้ในสัญญาดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๒๓/๒๕๖๑ ตามสัญญาประนีประนอมยอมความโจทก์ตกลงรับเงินจากจำเลย ๑๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งชำระเป็น ๒ งวด งวดละ ๕๐,๐๐๐ บาท งวดแรกชำระภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ งวดที่สองชำระภายในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ส่วนข้อตกลงที่ว่าหากจำเลยผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดให้ถือว่าผิดนัดทั้งหมดยอมให้โจทก์บังคับคดีได้ทันทีในยอดเงินเต็มตามฟ้อง (๘๖๗,๗๖๕.๕๐ บาท) เป็นข้อตกลงที่มีลักษณะเป็นการบังคับจำเลยกรณีผิดนัดชำระหนี้ จึงต้องตีความสัญญาส่วนนี้ไปตามความประสงค์หรือเจตนาอันมีร่วมกันของคู่สัญญาซึ่งเป็นเจตนาที่คาดหมายในทางสุจริตโดยพิเคราะห์ถึงปกติประเพณีด้วยตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๖๘ ดังนั้น คำว่าผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดในสัญญาประนีประนอมยอมความฉบับนี้จึงหมายถึงกรณีจำเลยจงใจหรือเจตนาผิดนัดนั่นเอง จำเลยทำรายการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของโจทก์ในงวดที่หนึ่งเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้โอนเงินในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ทำรายการครั้งที่สองเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้โอนเงินในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ โดยเป็นการทำรายการโอนเงินก่อนถึงกำหนดตามสัญญาประนีประนอมยอมความในแต่ละงวด ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ถึงกำหนดชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความในแต่ละงวดนั้น ธนาคารทำการหักเงินในบัญชีเงินฝากของจำเลยทันที พฤติการณ์ยังไม่เพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าจำเลยจงใจหรือมีเจตนาผิดนัดชำระหนี้อันเป็นการปฏิบัติผิดสัญญาประนีประนอมยอมความ โจทก์จึงไม่มีสิทธิที่จะบังคับคดีในยอดเงินเต็มตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑๐</u>

ศาลชั้นต้นยกคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ของจำเลย ทนายจำเลยอุทธรณ์คำสั่ง แต่ศาลชั้นต้นไม่รับเนื่องจากจำเลยไม่มาแสดงตน การที่ทนายจำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ และศาลชั้นอุทธรณ์ให้ยกคำร้อง คำสั่งดังกล่าวย่อมเป็นที่สุด จำเลยไม่มีสิทธิฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๒๘/๒๕๖๑ คดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ของจำเลย ทนายจำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้น แต่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยเนื่องจากจำเลยไม่มาแสดงตน เช่นนี้ การที่ทนายจำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัยปัญหาตามข้ออุทธรณ์แล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ยืนตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้น คำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ย่อมเป็นที่สุด ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๘ ทวิ วรรคสาม ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๔๙๙ มาตรา ๔ และ พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ.๒๕๒๐ มาตรา ๓ จำเลยไม่มีสิทธิฎีกา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑๑</u>

คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลย ๓ กระทง จำคุก ๑ ปี ๖ เดือน และ ๑ ปี ตามลำดับ รวมจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน รับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑๕ เดือน ศาลชั้นอุทธรณ์ พิพากษาแก้เป็นว่าให้ปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๐ บาท และ ๖,๐๐๐ บาท ตามลำดับ อีกสถานหนึ่ง รวมเป็นปรับ ๓๖,๐๐๐ บาท เมื่อลดโทษกึ่งหนึ่งแล้ว คงปรับ ๑๘,๐๐๐ บาท แล้วรอการลงโทษจำคุกและคุมความประพฤติของจำเลยไว้ อันเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินกระทงละ ๒ ปี และปรับไม่เกินกระทงละ ๔๐,๐๐๐ บาท จึงห้ามมิให้โจทก์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โจทก์ฎีกาขอให้ไม่รอการลงโทษเป็นการโต้เถียงดุลพินิจอันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๓๐/๒๕๖๑ คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำคุก ๑ ปี ฐานพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำคุก ๖ เดือน ฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส จำคุก ๑ ปี รวมจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน จำเลยให้การรับสารภาพ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑๕ เดือน ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษาแก้เป็นว่า ฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ให้ลงโทษปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ฐานพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท และฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ปรับ ๖,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง รวมเป็นปรับ ๓๖,๐๐๐ บาท เมื่อลดโทษกึ่งหนึ่งแล้ว คงปรับ ๑๘,๐๐๐ บาท แล้วรอการลงโทษจำคุกและคุมความประพฤติของจำเลยไว้ อันเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินกระทงละ ๒ ปี และปรับไม่เกินกระทงละ ๔๐,๐๐๐ บาท จึงห้ามมิให้โจทก์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๙ การที่โจทก์ฎีกาขอให้ไม่รอการลงโทษจำคุกแก่จำเลยเป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการกำหนดโทษของศาลอุทธรณ์ภาค ๕ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามฎีกาตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑๒</u>

โจทก์เป็นคนไร้ความสามารถตามคำสั่งศาล การฟ้องคดีต้องให้ผู้อนุบาลกระทำการแทน ซึ่งเป็นเรื่องอำนาจฟ้อง กรณีหาใช่เป็นการบกพร่องในเรื่องความสามารถที่อาจแก้ไขข้อบกพร่องนั้นได้ เพราะโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องมาแต่ต้นแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๒๗/๒๕๖๑ โจทก์เป็นคนไร้ความสามารถอยู่ในความอนุบาลของ ช. ผู้อนุบาลตามคำสั่งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมาและคดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์ฟ้องคดีนี้ให้จำเลยทั้งสามรับผิดตาม ป.อ. มาตรา ๘๓, ๓๕๐ โดยทำหนังสือมอบอำนาจให้ ม. เป็นผู้ฟ้องคดีแทนในขณะที่โจทก์ยังเป็นคนไร้ความสามารถและอยู่ในความอนุบาลของ ช. เป็นการกระทำโดยโจทก์ไม่มีอำนาจ ต้องให้ ช. ผู้อนุบาลเป็น

ผู้กระทำการแทน กรณีหาใช่เป็นการบกพร่องในเรื่องความสามารถของโจทก์และจำต้องแก้ไขข้อบกพร่องนั้นเสียให้บริบูรณ์ภายในกำหนดเวลาอันสมควรตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๖ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ดังที่โจทก์อ้าง เพราะเป็นกรณีที่โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องมาแต่ต้นแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑๓</u>

การที่ผู้กระทำความผิดจะให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งศาลมีอำนาจลงโทษน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดนั้นเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย ศาลยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ แต่ต้องเป็นข้อมูลที่มีการนำสืบกันไว้โดยชอบในศาลชั้นต้น ศาลจะยกเอาลำพังข้อเท็จจริงตามคำร้องขอฝากขังหรือสำเนาบันทึกการจับกุมมารับฟังโดยไม่มีการสืบพยานอื่นหาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๒๔/๒๕๖๑ แม้ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๐๐/๒ ที่บัญญัติให้ศาลมีอำนาจลงโทษผู้กระทำความผิดที่ได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อเจ้าพนักงานตำรวจน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดนั้นจะเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย ซึ่งศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้แม้ไม่มีฝ่ายใดยกขึ้นอุทธรณ์หรือฎีกาก็ตาม แต่ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งนั้นจะต้องเป็นข้อเท็จจริงที่มีการนำสืบกันไว้แล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ทั้งศาลจะยกเอาข้อเท็จจริงตามคำร้องขอฝากขังผู้ต้องหาหรือสำเนาบันทึกการจับกุมมารับฟังเพียงลำพังว่ามีการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งตามมาตรา ๑๐๐/๒ โดยไม่มีการสืบพยานอื่นหาได้ไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑๔</u>

สัญญาจ้างก่อสร้างอาคารกำหนดว่าภายหลังบอกเลิกสัญญาจำเลยผู้ว่าจ้างมีสิทธิริบค่าจ้างที่โจทก์ดำเนินการไปแล้วแต่จำเลยยังไม่ชำระ รวมทั้งหลักประกันมาหักเป็นค่าปรับ เนื่องจากการผิดสัญญาของโจทก์ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นหรือการแก้ไขงาน ส่วนเครื่องมือและอุปกรณ์โจทก์ยินยอมให้จำเลยยึดมาขายเพื่อหักใช้หนี้ เป็นข้อตกลงที่แตกต่างไปจากผลของการเลิกสัญญาทั่วไปที่มิใช่เกี่ยวกับความสงบฯ จึงใช้บังคับได้ โจทก์จึงบังคับให้จำเลยยอมรับเอางานที่เสร็จบางส่วนแล้วใช้เงินค่าจ้างตามส่วนไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๙๘/๒๕๖๑ ตามสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างอาคารกำหนดสิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญาไว้ในข้อ ๑๓ มีสาระสำคัญว่า จำเลยมีสิทธิริบค่าจ้างที่โจทก์ดำเนินการไปแล้วแต่จำเลยยังไม่ชำระ รวมทั้งหลักประกันใดๆ ที่โจทก์มอบไว้แก่จำเลยตามสัญญา เพื่อนำมาหักชำระเป็นค่าปรับ ค่าเสียหายที่

โจทก์ต้องชำระแก่จำเลยอันเนื่องมาจากการผิดสัญญาของโจทก์ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานต่อไป หรือค่าเสียหายในการแก้ไขงานในระยะเวลารับประกันผลงาน ส่วนเครื่องมือและอุปกรณ์การก่อสร้างที่โจทก์นำมาในสถานที่ก่อสร้าง โจทก์ยินยอมให้จำเลยยึดทรัพย์สินเหล่านั้นมาขายเพื่อหักใช้หนี้ใด ๆ ที่โจทก์มีต่อจำเลยได้ทันทีซึ่งเป็นข้อตกลงที่แตกต่างไปจากผลของการเลิกสัญญาตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๙๑ ข้อตกลงที่แตกต่างดังกล่าวมิใช่กฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๑ จึงมีผลใช้บังคับได้ระหว่างโจทก์ จำเลย ผลก็คือโจทก์จะบังคับให้จำเลยยอมรับเอางานที่เสร็จบางส่วนงวดที่ ๑๙ และ ๒๐ อันเป็นการงานที่โจทก์ทำให้แล้วใช้เงินค่าจ้างให้ตามส่วนของงานนั้น ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙๑ วรรคสาม ไม่ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑๕</u>

การฎีกาจะต้องคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ว่าไม่ถูกต้องอย่างไร โจทก์ฎีกาโดยคัดลอกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในส่วนวินิจฉัยข้อเท็จจริง โดยไม่ได้ยกข้อเท็จจริงและเหตุผลขึ้นโต้แย้งว่าที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยไม่ถูกต้องอย่างไร จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๗๔ - ๓๒๗๕/๒๕๖๑ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง วางหลักในการฎีกาว่า ฎีกาจะต้องคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ว่าที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมานั้น ไม่ถูกต้องด้วยข้อเท็จจริงและไม่ชอบด้วยเหตุผลอย่างไร คดีนี้โจทก์ฎีกาโดยคัดลอกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในส่วนวินิจฉัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลยแต่ละคน โดยไม่ได้ยกข้อเท็จจริงและเหตุผลขึ้นโต้แย้งว่าที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยข้อเท็จจริงมานั้นไม่ถูกต้องด้วยข้อเท็จจริงและไม่ชอบด้วยเหตุผลอย่างไร ฎีกาของโจทก์จึงไม่เป็นการคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑๖</u>

คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในชั้นตรวจคำฟ้องศาลชั้นต้นไม่รับคำฟ้อง โจทก์ยื่นอุทธรณ์ขอให้รับคดี ถือว่าเป็นการอุทธรณ์ในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดย่อมเป็นที่สุด หากจะยื่นฎีกาโจทก์ต้องยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาต่อศาลฎีกา การที่อัยการสูงสุดรับรองฎีกาโดยมิได้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาจึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๖๙/๒๕๖๑ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แม้จะอยู่ในชั้นตรวจคำฟ้อง เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้อง โจทก์ยื่นอุทธรณ์ขอให้ศาลชั้นต้นรับชำระคดี ถือว่าเป็นการอุทธรณ์ในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดย่อมเป็นที่สุดตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง และ

มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า หากโจทก์จะฎีกาต้องยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาต่อศาลฎีกาซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะ ไม่อาจนำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไปมาใช้บังคับได้ การที่อัยการสูงสุดลงลายมือชื่อรับรองฎีกาของโจทก์ว่ามีเหตุอันสมควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัยเป็นการรับรองให้ฎีกาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑ มิใช่การยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาต่อศาลฎีกา เมื่อโจทก์ยื่นฎีกาโดยมิได้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อขอให้พิจารณารับฎีกาของโจทก์ไว้วินิจฉัย จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง เป็นฎีกาที่ไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑๗</u>

หลังจากศาลอุทธรณ์รอการลงโทษจำคุกจำเลยคดีนี้แล้ว ในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อศาลอุทธรณ์ให้จำคุกและปรับจำเลย และคดีถึงที่สุดแล้ว จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๔๓/๒๕๖๑ ภายหลังจากที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้รอการลงโทษจำคุกจำเลยในคดีนี้ ปรากฏว่าในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อนั้น ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้จำคุกจำเลย ๔ ปี ๓ เดือน และปรับ ๒๖๖,๖๖๖.๖๗ บาท และคดีเป็นอันถึงที่สุดไปแล้ว กรณีของจำเลยจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ ตาม ป.อ. มาตรา ๕๖ ที่จะรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑๘</u>

แม้โจทก์มีเหตุหย่าตามกฎหมาย แต่เมื่อโจทก์ให้อภัยจำเลยแล้ว สิทธิฟ้องหย่าย่อมหมดไป แต่การที่โจทก์อุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหญิงอื่นฉันภรรยา และจำเลยมิได้ให้อภัย จำเลยจึงมีเหตุฟ้องหย่าโจทก์ เมื่อเหตุหย่าเป็นความผิดของโจทก์และจำเลยไม่ได้ประกอบอาชีพ การหย่าจึงทำให้จำเลยยากจนลง จำเลยจึงมีสิทธิได้รับค่าเลี้ยงชีพจากโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๖๑/๒๕๖๑ แม้จะฟังได้ว่าข้อกล่าวหาของโจทก์เป็นเหตุหย่าตามกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อโจทก์ได้ให้อภัยในการกระทำของจำเลยแล้ว สิทธิฟ้องหย่าของโจทก์ย่อมหมดไปตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๑๘

โจทก์นำ จ.มาอยู่ในบ้านโจทก์และอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยาจนมีบุตรด้วยกัน ๑ คน โดยโจทก์ให้ใช้นามสกุลของโจทก์ พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าโจทก์อุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหญิงอื่นฉันภรรยา เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยได้ให้อภัยในการกระทำของโจทก์ จำเลยจึงมีเหตุฟ้องหย่าโจทก์ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา๑๕๑๖ (๑)

เหตุแห่งการหย่าเป็นความผิดของโจทก์ฝ่ายเดียว ทั้งจำเลยไม่ได้ประกอบอาชีพอะไรโดยโจทก์เคยให้เงินจำเลยเป็นค่าใช้จ่าย การที่โจทก์หย่ากับจำเลยทำให้จำเลยยากจนลง จำเลยจึงมีสิทธิได้รับค่าเลี้ยงชีพจากโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๒๖

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๑๙</u>

ดอกเบี้ยที่โจทก์ผ่อนชำระให้แก่จำเลยที่ ๑ ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อเดือน เมื่อรวมกับต้นเงินแล้วใกล้เคียงกับราคาสินไถ่ จึงเป็นการชำระดอกเบี้ยตามสัญญากู้ยืมตามเจตนามาแต่ต้น ส่วนการนำโฉนดที่ดินมาวางเป็นเพียงให้ยึดถือประกันหนี้เงินกู้ สัญญาขายฝากจึงเป็นนิติกรรมอำพรางและตกเป็นโมฆะต้องบังคับตามสัญญากู้ยืม แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ ขายที่ดินพิพาทให้จำเลยที่ ๒ ไปก่อนแล้ว โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องและไม่ได้ความตามทางนำสืบว่าจำเลยที่ ๒ รับโอนที่ดินพิพาทมาโดยไม่สุจริต จำเลยที่ ๒ จึงเป็นบุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริตและต้องเสียหายจากการแสดงเจตนาลวง ย่อมได้รับคุ้มครอง โจทก์จึงไม่อาจเพิกถอนนิติกรรมระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๑๔/๒๕๖๑ ดอกเบี้ยที่โจทก์ผ่อนชำระให้แก่จำเลยที่ ๑ ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อเดือน เป็นเงิน ๒,๑๐๐ บาท หรือเท่ากับ ๒๕,๒๐๐ บาท ต่อปี เมื่อนำไปรวมกับต้นเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๙๕,๒๐๐ บาท เป็นจำนวนใกล้เคียงกับราคาสินไถ่ ๙๕,๐๐๐ บาท การที่โจทก์ชำระดอกเบี้ยทุกเดือน จึงเป็นการชำระดอกเบี้ยตามสัญญากู้และแสดงว่าโจทก์และจำเลยที่ ๑ มีเจตนาทำสัญญากู้ยืมเงินตั้งแต่ต้น ไม่มีเจตนาที่จะทำสัญญาขายฝาก การนำโฉนดที่ดินมาวางเป็นเพียงให้จำเลยที่ ๑ ยึดถือประกันหนี้เงินกู้ยืมเท่านั้น สัญญาขายฝากที่ทำไว้จึงเป็นนิติกรรมอำพรางการกู้ยืมเงินและตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง ต้องบังคับตามสัญญากู้ยืมเงินซึ่งเป็นนิติกรรมที่ถูกอำพรางตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง

แม้การขายฝากที่ดินจะตกเป็นโมฆะ ต้องเพิกถอนสัญญาขายฝาก เป็นผลให้ที่ดินพิพาทยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ก็ตาม แต่จำเลยที่ ๑ ได้ขายที่ดินพิพาทให้จำเลยที่ ๒ ไปก่อนแล้ว ซึ่งจำเลยที่ ๒ ให้การต่อสู้ว่ารับโอนที่ดินพิพาทมาโดยสุจริต เสียค่าตอบแทนและจดทะเบียนแล้ว ประกอบกับโจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยที่ ๒ รับโอนที่ดินพิพาทมาโดยไม่สุจริต และจากทางนำสืบของโจทก์ก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ จะได้รู้ว่าโจทก์และจำเลยที่ ๑ ไม่ได้มีเจตนาที่จะทำสัญญาขายฝากที่ดินพิพาทกันจริง จำเลยที่ ๒ จึงเป็นบุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริตและต้องเสียหายจากการแสดงเจตนาลวง ย่อมได้รับคุ้มครองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง ตอนท้าย โจทก์จึงไม่อาจเพิกถอนนิติกรรมการซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒๐</u>

ความผิดหลายกรรมต่างกัน ศาลชั้นต้นต้องลดโทษแต่ละกระทงก่อนแล้วจึงรวมโทษ การกำหนดโทษ ๑๒ เดือน จึงเท่ากับ ๓๖๐ วัน แต่หากรวมโทษทุกกระทงเป็นจำคุก ๒ ปี แล้วจึงลดโทษกึ่งหนึ่งคงจำคุก ๑ ปี ย่อมเป็นผลร้ายแก่จำเลยมากกว่า (เพราะเท่ากับจำคุก ๓๖๕ วัน)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๖๔/๒๕๖๑ เมื่อการกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ศาลชั้นต้นต้องลดโทษแต่ละกระทงก่อนแล้วจึงรวมโทษ เพราะ ป.อ. มาตรา ๒๑ วรรคสอง บัญญัติว่า "หากกำหนดโทษจำคุกเป็นเดือน ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน..." การกำหนดโทษ ๑๒ เดือน จึงเท่ากับ ๓๖๐ วัน แต่หากรวมโทษทุกกระทงเป็นจำคุก ๒ ปี แล้วจึงลดโทษให้จำเลยกึ่งหนึ่งตาม ป.อ. มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ ปี ย่อมเป็นผลร้ายแก่จำเลยมากกว่า (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒๑</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ เนื่องจากไม่มีอำนาจฟ้อง โจทก์ไม่อุทธรณ์ ฟ้องแย้งของจำเลยย่อมต้องตกไปด้วย เพราะไม่มีฟ้องเดิมและตัวโจทก์เดิม การที่ศาลชั้นอุทธรณ์ยังคงวินิจฉัยประเด็นตามฟ้องแย้งจึงเป็นการไม่ชอบและเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยยกฟ้องแย้งได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๒๗/๒๕๖๑ เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโดยให้เหตุผลแห่งคำวินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากจำเลยยังไม่ได้กระทำการใดที่เป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ โจทก์ไม่อุทธรณ์ ฟ้องแย้งของจำเลยย่อมต้องตกไปด้วย เพราะไม่มีฟ้องเดิมและตัวโจทก์เดิมที่จำเลยจะฟ้องแย้ง

การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยังคงวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทและมีคำพิพากษาบังคับโจทก์ตามฟ้องแย้งของจำเลย เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยยกฟ้องแย้งของจำเลยได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕), ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ (เดิม)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒๒</u>

การร้องขอให้ศาลสั่งถอนผู้จัดการมรดก ผู้มีส่วนได้เสียต้องร้องขอก่อนการปันมรดกเสร็จสิ้น เมื่อผู้ร้องปันทรัพย์มรดกทั้งหมดไม่มีให้จัดการแล้ว แม้ผู้คัดค้านอ้างว่าผู้ร้องยื่นคำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกโดยทุจริต ทั้งยังโอนทรัพย์มรดกให้ผู้ไม่มีสิทธิ อันอาจเป็นเหตุขอถอนผู้จัดการมรดกได้ก็ตาม ก็ไม่อาจถือได้ว่าการปันมรดกรายดังกล่าวยังไม่เสร็จสิ้น จึงต้องห้ามผู้คัดค้านที่จะขอถอนผู้จัดการมรดก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๕๐/๒๕๖๑ การร้องขอให้ศาลสั่งถอนผู้จัดการมรดกตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๒๗ วรรคหนึ่ง ผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดต้องร้องขอเสียก่อนที่การปันมรดกเสร็จสิ้นลง เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ร้องได้ปันทรัพย์มรดกทั้งหมดแล้วโดยไม่มีทรัพย์มรดกของผู้ตายหลงเหลือให้จัดการอีกต่อไป จึงถือได้ว่าผู้ร้องในฐานะผู้จัดการมรดกได้จัดการมรดกเสร็จสิ้นแล้ว แม้ผู้คัดค้านจะอ้างเหตุว่าผู้ร้องยื่นคำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกโดยมีเจตนาทุจริตปกปิดผู้คัดค้านและบุตรซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ตาย ทั้งได้โอนทรัพย์มรดกให้แก่ผู้ไม่มีสิทธิ หรือมีเหตุอื่นตามกฎหมายอันอาจเป็นเหตุในการร้องขอถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกได้ก็ตาม ก็ไม่อาจถือได้ว่าการปันมรดกรายดังกล่าวยังไม่เสร็จสิ้น การที่ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกภายหลังการปันมรดกเสร็จสิ้นแล้วย่อมต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒๓</u>

หนังสือมอบอำนาจที่ระบุข้อความเพียงว่า บ. มีสิทธิในการลงนามเอกสารดำเนินการทั้งหมดของบริษัทสาขาทั้งภายในและภายนอก โดยมิได้ระบุให้มีอำนาจยื่นฟ้องต่อศาลนั้นเป็นหนังสือมอบอำนาจทั่วไป การที่ บ. มาเบิกความยืนยันว่าพยานมีสิทธิดำเนินคดีนี้แทนโจทก์ เป็นการนำสืบพยานบุคคลเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขพยานเอกสาร ซึ่งต้องห้ามและรับฟังไม่ได้ว่าโจทก์มอบอำนาจให้ บ. ฟ้องคดีนี้แทน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๕๙/๒๕๖๑ คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องและนำสืบว่า โจทก์มอบอำนาจให้ บ. ฟ้องและดำเนินคดีแทนโจทก์ ตามหนังสือมอบอำนาจ หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวระบุข้อความในการมอบอำนาจแต่เพียงว่า บ. มีสิทธิในการลงนามเอกสารดำเนินการทั้งหมดของบริษัทสาขาทั้งภายในและภายนอก อันมีลักษณะเป็นการมอบอำนาจโดยไม่ระบุกิจการ โดยมิได้ระบุให้ บ. มีอำนาจยื่นฟ้องต่อศาล จึงเป็นหนังสือมอบอำนาจทั่วไปตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘๐๑ วรรคหนึ่ง แม้โจทก์จะมี บ. มาเบิกความยืนยันว่าตามหนังสือมอบอำนาจพยานมีสิทธิดำเนินคดีนี้แทนโจทก์ เป็นการนำสืบพยานบุคคลเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขพยานเอกสาร ซึ่งต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๙๔ (ข) ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่าโจทก์ได้มอบอำนาจให้ บ. ฟ้องคดีนี้แทนโจทก์โดยชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒๔</u>

การถอนฟ้องไม่ได้ทำให้หนี้ระงับ ข้อเท็จจริงได้ว่าความเสียหายเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ ๒ เท่านั้น มิได้เกี่ยวกับจำเลยที่ ๑ การที่โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ ๑ จึงไม่ทำให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ หลุดพ้นความรับผิด จำเลยที่ ๓ เป็นนายจ้างของจำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดในผลแห่งละเมิดกับจำเลยที่ ๒ ลูกจ้าง ส่วนจำเลยที่ ๔ เป็นผู้รับประกันภัยค้ำจุนต้องรับผิดตามเงื่อนไขกรมธรรม์ ความรับผิดของจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ และที่

๔ จึงเป็นหนี้ที่ต้องร่วมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม เมื่อจำเลยที่ ๔ ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงได้รับประโยชน์ในส่วนนี้ด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๑๖/๒๕๖๑ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๖ บัญญัติถึงผลการถอนฟ้องว่า โจทก์อาจนำฟ้องมายื่นใหม่ได้ แสดงว่าการถอนฟ้องไม่ได้ทำให้หนี้ระงับ จึงไม่ใช่การปลดหนี้ อันเป็นเรื่องความระงับแห่งหนี้ จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ต่างคนต่างทำละเมิดก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์สามารถแยกออกจากกันได้ซึ่งต่างคนต่างต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสมควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดที่ตนกระทำ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าความเสียหายตามฟ้องเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ ๒ เท่านั้น มิได้เกี่ยวกับจำเลยที่ ๑ การที่โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ ๑ จึงไม่ทำให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ หลุดพ้นจากความรับผิดต่อโจทก์

สำหรับจำเลยที่ ๓ เป็นนายจ้างของจำเลยที่ ๒ ต้องร่วมกันรับผิดกับลูกจ้างในผลแห่งละเมิดซึ่งจำเลยที่ ๒ ลูกจ้างได้กระทำไปในทางการที่จ้าง ส่วนจำเลยที่ ๔ เป็นผู้รับประกันภัยค้ำจุนต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความวินาศภัยตามเงื่อนไขที่กำหนดในกรมธรรม์ประกันภัย ความรับผิดของจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ที่มีต่อโจทก์ จึงเป็นความรับผิดในหนี้จำนวนเดียวกันอันจะแบ่งกันชำระมิได้ ต้องร่วมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๐๑ จำเลยที่ ๔ ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ตามวงเงินในกรมธรรม์ประกันภัยแล้วส่วนหนึ่ง จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงได้รับประโยชน์ในส่วนนี้ ไม่ต้องรับผิด ในค่าเสียหายส่วนที่โจทก์ได้รับจากจำเลยที่ ๔ ไปแล้วอีก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒๕</u>

โจทก์เป็นผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล และได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลาชำระราคา ก็เพียงก่อสิทธิว่าโจทก์ยังมีสิทธิซื้อทรัพย์สินจนเสร็จสิ้นเท่านั้น ตราบใดที่ยังไม่ชำระราคาตามเงื่อนไขโจทก์ย่อมไม่ใช่ผู้ซื้อทรัพย์สินตามคำสั่งศาลเพราะโจทก์อาจผิดสัญญาก็ได้ โจทก์จึงยังไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๒/๒๕๖๑ การที่โจทก์เป็นผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล และได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลาชำระราคาไปจนกว่าคดีที่จำเลยร้องขอเพิกถอนการขายทอดตลาดที่ดินพิพาทถึงที่สุด ก็เพียงก่อสิทธิแก่โจทก์ว่าโจทก์ยังจะมีสิทธิเป็นผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลให้สำเร็จลุล่วงต่อไปเท่านั้น ตราบใดที่โจทก์ยังมิได้ชำระราคาค่าซื้อทรัพย์สินตามเงื่อนไขการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล โจทก์ย่อมไม่ใช่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๐ เพราะโจทก์อาจผิดสัญญาการขายทอดตลอดตามคำสั่งศาล ทำให้การขายทอดตลาดไม่สำเร็จได้ โจทก์จึงยังไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย (ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒๖</u>

การที่จำเลยเข้าตรวจค้นพบเมทแอมเฟตามีน จึงทำบันทึกการจับกุมแล้วหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้เสียหายไว้ โดยขู่เข็ญให้แจ้งญาตินำเงินไปมอบให้จำเลย มิฉะนั้นจะส่งตัวไปดำเนินคดี เป็นการกระทำโดยมีเจตนาเดียวกัน เพื่อให้ได้เงินจากผู้เสียหาย จึงเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๘๗/๒๕๖๑ การที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ร่วมกันแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานตำรวจและกระทำการเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ เข้าตรวจค้นห้องพักของผู้เสียหายทั้งสี่และรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อพบเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ จึงทำบันทึกการจับกุมแล้วจำเลยทั้งสามร่วมกันหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้เสียหายทั้งสี่ไว้ภายในห้องพัก และขู่เข็ญให้แจ้งญาติ นำเงินไปมอบให้จำเลยทั้งสามมิฉะนั้นจะส่งตัวไปดำเนินคดี เป็นการกระทำโดยมีเจตนาเดียวกันเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินจากผู้เสียหายทั้งสี่ และเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน จึงเป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒๗</u>

ผู้ขับรถคันที่เอาประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถมีส่วนประมาทมากกว่าคู่กรณี ผู้รับประกันภัยรถคันดังกล่าวต้องรับผิดจากการเสียชีวิตของคู่กรณีเต็มจำนวนเงินคุ้มครองตามกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๙๗/๒๕๖๑ โจทก์ฟ้องให้จำเลยในฐานะผู้รับประกันภัยรถบรรทุกและรถพ่วงคันที่ ด. เป็นผู้ขับ รับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถกรณีที่ ช. เสียชีวิตทำให้โจทก์ขาดไร้อุปการะ ซึ่งข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ด. ขับรถบรรทุกและรถพ่วงด้วยความประมาทชนรถจักรยานยนต์คันที่ ช. ขับเป็นเหตุให้ ช. ถึงแก่ความตาย โดย ช. ผู้ตายมีส่วนประมาทด้วย แต่ ด. มีส่วนประมาทมากกว่า เมื่อตามกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ข้อ ๓.๑.๓ ระบุว่า ในกรณีเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุด ๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อหนึ่งคน ดังนั้น เมื่อ ช. เป็นผู้ประสบภัยที่ ด. จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายเพราะเหตุที่ ด. เป็นฝ่ายประมาทมากกว่า ช. จำเลยในฐานะผู้รับประกันภัยรถบรรทุกและรถพ่วงที่ ด. เป็นผู้ขับไว้จากนายจ้างของ ด. จึงต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองตามกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฉบับละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็น ๔๐๐,๐๐๐ บาท

ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒๘

แม้ผู้ร้องมีส่วนได้เสียในการบังคับคดีและอาจใช้สิทธิคัดค้านการขายทอดตลาดได้ก็ตามแต่ก็ต้องใช้สิทธิโดยสุจริต เมื่อผู้ร้องเข้าประมูลซื้อทรัพย์จากการขายทอดตลาดได้ก่อนหน้านี้ถึง ๔ ครั้ง แต่กลับอ้างทุกครั้งว่าไม่สามารถชำระราคาได้แล้วมาคัดค้านการขายทอดตลาดครั้งต่อไป ย่อมกลับกลายเป็นว่าผู้ร้องมีสิทธิยับยั้งหรือประวิงการบังคับคดีได้ทำให้เจ้าหนี้และลูกหนี้เสียหาย อันเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๕๕/๒๕๖๑ แม้ผู้ร้องจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๘๐ (เดิม) และอาจใช้สิทธิคัดค้านการขายทอดตลาดได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๓๐๙ ทวิ (เดิม) แต่การใช้สิทธิดังกล่าวต้องเป็นการใช้สิทธิโดยสุจริตด้วย เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าผู้ร้องเป็นผู้เข้าประมูลซื้อทรัพย์จากการขายทอดตลาดได้ก่อนหน้าครั้งนี้ถึง ๔ ครั้ง แต่กลับอ้างเหมือนกันทุกครั้งว่าไม่สามารถชำระราคาได้แล้วมาคัดค้านในการขายทอดตลาดครั้งต่อไป กลายเป็นว่าบุคคลภายนอกเมื่อเข้ามาประมูลซื้อทรัพย์ได้แล้วแต่ไม่ยอมชำระราคา กลับมีสิทธิที่จะยับยั้งหรือประวิงการบังคับคดีได้เรื่อยไป ทำให้เจ้าหนี้และลูกหนี้ซึ่งเป็นคู่ความเดิมเสียหายได้จากการบังคับคดีที่ล่าช้า ทั้งทำให้เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องขายทอดตลาดใหม่เรื่อยมา เช่นนี้ย่อมเป็นการยืนยันว่าการใช้สิทธิของผู้ร้องมิได้เป็นไปโดยสุจริต ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดได้

ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๒๙

โจทก์และจำเลยเจตนาทำสัญญากู้ยืมเงินมาแต่ต้น มิได้เจตนาทำสัญญาขายที่ดิน สัญญาขายที่ดินจึงตกเป็นโมฆะและเป็นนิติกรรมอำพรางการกู้ยืมเงินโดยให้โจทก์ยึดถือที่ดินเป็นหลักประกัน และถือว่าสัญญาขายที่ดินเป็นนิติกรรมสัญญากู้ยืมเงินเป็นลายลักษณ์อักษรต้องบังคับตามสัญญากู้ยืมเงิน ที่ดินจึงยังเป็นของจำเลย โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๓๕/๒๕๖๑ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์และจำเลยมีเจตนาทำสัญญากู้ยืมเงินกันมาตั้งแต่ต้น มิได้มีเจตนาที่จะทำสัญญาขายที่ดินกันจริง สัญญาขายที่ดินตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง และเป็นนิติกรรมอำพรางการกู้ยืมเงินที่จำเลยกู้ยืมไปจากโจทก์ โดยให้ที่ดินแก่โจทก์ยึดถือไว้เป็นหลักประกัน และย่อมถือได้ว่าสัญญาขายที่ดินเป็นนิติกรรมสัญญากู้ยืมเงินที่ทำเป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างโจทก์กับจำเลยและถูกอำพรางไว้ ต้องบังคับตามสัญญากู้ยืมเงินซึ่งเป็นนิติกรรมที่ถูกอำพราง ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง เมื่อสัญญาขายที่ดินพิพาทตกเป็นโมฆะจึงต้องเพิกถอนสัญญาดังกล่าว เป็นผลให้ที่ดินยังเป็นของจำเลย โจทก์จึงไม่มีสิทธิที่จะฟ้องขับไล่จำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓๐</u>

ศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยที่ ๑ ตาม ป.อ. ๓๕๘, ๓๖๕ (๓) ประกอบมาตรา ๓๖๒ ศาลชั้นอุทธรณ์ยืน ระหว่างเวลาฎีกา โจทก์ขอถอนฟ้องฐานทำให้เสียทรัพย์ อันเป็นความผิดต่อส่วนตัว เมื่อโจทก์ถอนฟ้องก่อนคดีถึงที่สุด การที่ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตจึงไม่ชอบ และศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขเสียให้ถูกต้อง โดยอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องและให้จำหน่ายคดีฐานดังกล่าวเองได้สำหรับความผิดฐานบุกรุก เมื่อศาลฎีกาเห็นว่าเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๒ ซึ่งยอมความได้ และโจทก์ขอถอนฟ้องในส่วนนี้ด้วยจำเลยที่ ๑ ไม่คัดค้าน ศาลฎีกาจึงอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องในส่วนนี้ได้เช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๘๕/๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๑ ในความผิดตาม ป.อ. ๓๕๘, ๓๖๕ (๓) ประกอบมาตรา ๓๖๒ ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืน ระหว่างกำหนดระยะเวลาฎีกา โจทก์ขอถอนฟ้องจำเลยที่ ๑ สำหรับความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ เป็นความผิดต่อส่วนตัว โจทก์ถอนฟ้องในเวลาใดก่อนคดีถึงที่สุดก็ได้ ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องเป็นการไม่ชอบ แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตให้ถอนฟ้องของศาลชั้นต้น แต่เมื่อคดีขึ้นสู่ศาลฎีกาแล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขเสียให้ถูกต้อง โดยอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องและให้จำหน่ายคดีโจทก์ในส่วนความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๘ จากสารบบความ สำหรับความผิดฐานบุกรุก เมื่อศาลฎีกาเห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๒ ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ และโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องในระหว่างกำหนดระยะเวลาฎีกา ประกอบกับจำเลยที่ ๑ ไม่คัดค้าน ศาลฎีกาจึงอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องในส่วนความผิดฐานบุกรุกตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๒ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓๑</u>

การเบิกความเท็จ ข้อความนั้นต้องเป็นข้อสำคัญในคดีถึงขนาดทำให้แพ้ชนะคดี ศาลชั้นต้นวินิจฉัยถึงหน้าที่นำสืบของโจทก์ประกอบคำถามค้าน ส่วนคำเบิกความของจำเลยมิได้นำมากล่าวถึงจนมีผลแพ้ชนะคดี จึงไม่อาจลงโทษจำเลยฐานดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๔๖/๒๕๖๑ ความผิดฐานเบิกความเท็จตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ นั้น ข้อความเท็จที่ได้เบิกความต่อศาลในการพิจารณาคดีจะต้องเป็นข้อสำคัญในคดี ซึ่งหมายถึงต้องเป็นข้อสำคัญในคดีอย่างแท้จริงถึงขนาดมีผลทำให้แพ้ชนะคดีกันได้โดยอาศัยคำเบิกความอันเป็นเท็จเท่านั้น ศาลชั้นต้นฟังข้อเท็จจริงโดยวินิจฉัยถึงหน้าที่นำสืบของโจทก์ประกอบคำเบิกความตอบคำถามค้านของโจทก์และคำเบิกความของ พ. จำเลยในคดีดังกล่าวเป็นสำคัญ ส่วนคำเบิกความของจำเลยนั้น ศาลชั้นต้นไม่ได้นำมากล่าวถึง เพียงแต่นำมารับฟังประกอบข้อวินิจฉัยที่ว่าโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบกับคำเบิกความตอบคำถามค้านทนายจำเลยของโจทก์เท่านั้น แล้ววินิจฉัยถึงพฤติการณ์ต่างๆ ดังที่หยิบยกขึ้นมากล่าว โดยมิได้นำคำเบิกความของจำเลย มาเป็นข้อ

วินิจฉัยให้มีผลเป็นการแพ้ชนะกัน ข้อความที่จำเลยเบิกความดังกล่าวจึงไม่ใช่ข้อสำคัญในคดี ไม่อาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานเบิกความเท็จได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓๒</u>

คดีส่วนอาญาศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า จำเลยฆ่าผู้ตายโดยบันดาลโทสะ ผู้ตายไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยยกคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ของโจทก์ร่วมทั้งสอง ต่อมาศาลชั้นอุทธรณ์เห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นเท่ากับว่าศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องในความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ดังนั้น ที่โจทก์ร่วมทั้งสองฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยฐานฆ่าผู้อื่น อ้างว่าการกระทำของจำเลยมิใช่บันดาลโทสะ จึงเป็นการฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดที่ศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายกฟ้อง ต้องห้ามคู่ความฎีกา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๓๙/๒๕๖๑ คดีส่วนอาญาศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า จำเลยถูกผู้ตายข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมจึงกระทำความผิดต่อผู้ตาย อันเป็นการกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยบันดาลโทสะตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๗๒ ผู้ตายไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๔) จึงยกคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ของโจทก์ร่วมทั้งสอง ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๙ เห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นที่ว่า จำเลยกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยบันดาลโทสะตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๗๒ ซึ่งเท่ากับว่าศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษายกฟ้องในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ ดังนั้น ที่โจทก์ร่วมทั้งสองฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ ตามฟ้อง โดยกล่าวอ้างว่าการกระทำของจำเลยมิใช่การกระทำความผิดโดยบันดาลโทสะ จึงเป็นการฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยในข้อหาความผิดที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษายกฟ้อง ซึ่งต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๐ ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองมาจึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓๓</u>

จำเลยมีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินพิพาทอันเป็นเอกสารมหาชน ย่อมได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานว่ามีสิทธิครอบครอง โจทก์อ้างว่าจำเลยมีชื่อเพราะรักษาทรัพย์มรดกแทนโจทก์ โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๑/๒๕๖๑ จำเลยเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาททั้งสี่แปลงตามโฉนดที่ดินอันเป็นเอกสารมหาชน ย่อมได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๗๓ ว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง โจทก์กล่าวอ้างว่าจำเลยเป็นผู้มีชื่อในโฉนดที่ดินเพราะเป็นผู้รักษาทรัพย์มรดกไว้แทนโจทก์ โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์นำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าว

ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓๔

จำเลยแจ้งเท็จแก่พนักงานสอบสวนว่ามีคนร้ายลักรถกระบะที่จำเลยเช่าซื้อไป เพื่อจะนำเงินที่ได้รับจากบริษัทผู้รับประกันภัยไปชำระค่างวดแก่ธนาคารผู้ให้เช่าซื้อ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๓ อันเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๓๗ อันเป็นบททั่วไปอีก ทั้งยังไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๗๒ อีกด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๘๑/๒๕๖๑ การที่จำเลยรู้ว่ามิได้เกิดเหตุลักทรัพย์รถกระบะ แต่กลับแจ้งแก่พนักงานสอบสวนว่ามีคนร้ายลักทรัพย์รถกระบะที่จำเลยเช่าซื้อไป เพื่อจะนำเงินที่ได้รับจากบริษัทผู้รับประกันภัยไปชำระค่างวดแก่ธนาคาร ก. ผู้ให้เช่าซื้อ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๓ อันเป็นบทบัญญัติเฉพาะแล้ว ไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๓๗ อันเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานทั่ว ๆ ไปอีก และเมื่อไม่เกิดมีความผิดอาญาฐานลักทรัพย์เกิดขึ้นในคดีนี้ จึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๗๒

ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓๕

ความผิดฐานใช้หรืออ้างเอกสารปลอม เป็นความผิดสำเร็จเมื่อยื่นเอกสารดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๓/๒๕๖๑ ความผิดฐานใช้หรืออ้างเอกสารปลอม เป็นความผิดสำเร็จเมื่อยื่นเอกสารต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ รับเรื่อง ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ยื่นเอกสารราชการปลอมตามฟ้องต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจเอกสารเพื่อยื่นซองประกวดราคาจึงเป็นความผิดสำเร็จแล้ว

ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓๖

บทบัญญัติที่ห้ามมิให้พิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือมิได้กล่าวในฟ้อง แม้โจทก์จะนำสืบข้อเท็จจริงครบองค์ประกอบความผิดและจำเลยให้การรับสารภาพก็ตาม แต่เมื่อคำขอท้ายฟ้องของโจทก์ไม่ระบุมาตราไว้ ต้องถือว่าโจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ ศาลไม่มีอำนาจลงโทษได้ กรณีมิใช่โจทก์อ้างฐานความผิดหรือบทมาตราผิด ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้เองและเป็นเหตุอยู่ในลักษณะคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๙๗/๒๕๖๑ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ห้ามมิให้พิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือมิได้กล่าวในฟ้อง" แม้โจทก์จะนำสืบข้อเท็จจริงครบองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๓๓๖ ทวิ และจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้การรับสารภาพโดยรับว่าได้ร่วมกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๕ กระทำความผิดตามบันทึกการจับ เอกสารหมาย จ.๖ ก็ตาม แต่เมื่อคำขอท้ายฟ้องของโจทก์ไม่ระบุมาตรา ๓๓๖ ทวิ ซึ่งเป็นบทบัญญัติให้ผู้กระทำผิดต้องรับโทษสูงขึ้น อันเป็นผลร้ายแก่จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ก็ต้องถือว่าโจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษจำเลย

ที่ ๓ และที่ ๔ ตามมาตรา ๓๓๖ ทวิ ศาลย่อมไม่มีอำนาจลงโทษจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๖ ทวิ ได้ เพราะเป็นการเกินคำขอที่โจทก์มิได้กล่าวในฟ้องทั้งกรณีมิใช่โจทก์อ้างฐานความผิดหรือบทมาตราผิดตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสี่ และวรรคห้า ปัญหาที่ศาลชั้นต้นพิพากษาเกินคำขอ จึงเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยที่ ๓ มิได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาตั้งแต่ศาลชั้นต้น ศาลฎีกาย่อมยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ และกรณีดังกล่าวเป็นเหตุอยู่ในลักษณะคดีที่ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษาไปถึงจำเลยที่ ๔ ที่มิได้ฎีกาให้มิต้องรับโทษดุจจำเลยที่ ๓ ผู้ฎีกา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๓ ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓๗</u>

การใช้รถยนต์ขนยาเสพติด ตามเงื่อนไขกรมธรรม์มีเจตนายกเว้นการใช้รถยนต์เพื่อประโยชน์ในการทำผิดกฎหมายโดยตรงเท่านั้น การซุกซ่อนพืชกระท่อมในช่องว่างของเครื่องยนต์รถยนต์ที่จำเลยขับยังฟังไม่ได้ว่าเป็นการใช้รถยนต์ขนยาเสพติดโดยตรง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๓/๒๕๖๑ การใช้รถยนต์ในทางผิดกฎหมายโดยใช้ขนยาเสพติด ตามเงื่อนไขกรมธรรม์ประกันภัย ข้อ ๗.๒ หมวดการคุ้มครองความรับผิดต่อบุคคลภายนอก มีเจตนายกเว้นการใช้รถยนต์เพื่อประโยชน์ในการทำผิดกฎหมายโดยตรงเท่านั้น การที่พบถุงปุ๋ยซุกซ่อนอยู่บริเวณช่องว่างของเครื่องยนต์รถยนต์ที่จำเลยที่ ๑ ขับ แสดงให้เห็นเจตนาของจำเลยที่ ๑ ว่าต้องการใช้รถกระบะเพื่อซุกซ่อนพืชกระท่อมเท่านั้น ข้อเท็จจริงยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ ใช้รถกระบะในทางผิดกฎหมายโดยใช้ขนยาเสพติดโดยตรง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓๘</u>

แม้จำเลยที่ ๒ มีบ้านพักอาศัยอยู่ที่จังหวัดนนทบุรีและแจ้งย้ายออกโดยไม่ปรากฏว่าแจ้งย้ายเข้าที่ใด แสดงว่าจำเลยที่ ๒ ไม่มีเจตนาย้ายถิ่นที่อยู่และจงใจจะเปลี่ยนภูมิลำเนา ต้องถือว่าจำเลยที่ ๒ ยังมีภูมิลำเนาอยู่ที่เดิมก็ตาม แต่จำเลยที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจบริษัท ธ. ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลชั้นต้น จึงเป็นสำนักทำการงานที่สำคัญอันเป็นถิ่นที่อยู่ด้วย เป็นกรณีจำเลยที่ ๒ มีภูมิลำเนาหลายแห่ง สามารถฟ้องยังภูมิลำเนาแห่งใดก็ได้ และเมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองให้ร่วมรับผิดต่อโจทก์และขณะฟ้องจำเลยที่ ๒ มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลชั้นต้น โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องคดีนี้ยังศาลชั้นต้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๗/๒๕๖๑ แม้จำเลยที่ ๒ มีบ้านพักอาศัยอยู่ที่จังหวัดนนทบุรีและได้แจ้งย้ายออกจากบ้านหลังดังกล่าวแล้วโดยไม่ปรากฏว่าได้แจ้งย้ายเข้าที่ใด แสดงว่าจำเลยที่ ๒ ไม่มีเจตนาย้ายถิ่นที่อยู่และจงใจจะเปลี่ยนภูมิลำเนาตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๑ ต้องถือว่าจำเลยที่ ๒ ยังมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดนนทบุรีก็ตาม

แต่จำเลยที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ธ. ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำนาจศาลชั้นต้น ที่ทำการบริษัทดังกล่าวจึงเป็นสำนักทำการงานที่สำคัญอันเป็นถิ่นที่อยู่ที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของจำเลยที่ ๒ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๗ จึงเป็นกรณีที่จำเลยที่ ๒ มีภูมิลำเนาหลายแห่ง โจทก์จึงสามารถฟ้องจำเลยที่ ๒ ยังภูมิลำเนาแห่งใดก็ได้ และถึงแม้จำเลยที่ ๑ ไม่ได้มีภูมิลำเนาและมูลคดีไม่ได้เกิดในเขตอำนาจศาลชั้นต้น แต่เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองให้ร่วมรับผิดต่อโจทก์และขณะยื่นฟ้องจำเลยที่ ๒ มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำนาจศาลชั้นต้น โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องคดีนี้ยังศาลชั้นต้นได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๔ (๑) ประกอบมาตรา ๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๓๙</u>

การชักชวนให้บุคคลทั่วไปหรืออย่างน้อยตั้งแต่สิบคนขึ้นไปมากู้เงินโดยโฆษณาหรือประกาศ ไม่จำเป็นที่จำเลยทั้งสองจะต้องกระทำต่อผู้เสียหายแต่ละคนด้วยตนเองตั้งแต่ต้นทุกครั้งเพียงแต่แสดงข้อความหลอกลวงแก่ผู้เสียหายบางคนแล้วเป็นผลให้ประชาชนหลงเชื่อนำเงินมาลงทุนก็ถือเป็นความผิดสำเร็จแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๖/๒๕๖๑ การชักชวนให้บุคคลทั่วไปหรืออย่างน้อยตั้งแต่สิบคนขึ้นไปมาทำการกู้ยืมเงินกันโดยการโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชน คือการกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนทั่วๆไป ไม่จำกัดว่าด้วยการโฆษณาทางสื่อมวลชนหรือป่าวประกาศต่อประชาชนในสถานที่ต่างๆ จึงไม่จำเป็นที่จำเลยทั้งสองกับพวกจะต้องกระทำการดังกล่าวต่อผู้เสียหายแต่ละคนด้วยตนเองตั้งแต่ต้นทุกครั้งเป็นคราวๆไป เพียงแต่จำเลยทั้งสองกับพวกแสดงข้อความหลอกลวงให้ปรากฏแก่ผู้เสียหายบางคนแล้วเป็นผลให้ประชาชนหลงเชื่อและนำเงินมาลงทุนกับจำเลยทั้งสองกับพวกก็ถือเป็นความผิดสำเร็จแล้ว จำเลยที่ ๒ จะอยู่ด้วยกับจำเลยที่ ๑ และ พ. หรือไม่ ไม่ใช่ข้อสาระสำคัญ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔๐</u>

แม้ไม่มีประจักษ์พยาน แต่มีบันทึกคำรับสารภาพ คำให้การรับสารภาพชั้นสอบสอนของจำเลย พยานบุคคลแวดล้อมกรณี วัตถุพยานทางนิติวิทยาศาสตร์สอดคล้องเชื่อมโยงกัน ที่จำเลยอ้างฐานที่อยู่ก็ดี ถูกทำร้ายจนต้องรับสารภาพก็ดี ไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ ฟังได้ว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๐/๒๕๖๑ คดีนี้แม้จะไม่มีประจักษ์พยานขณะจำเลยที่ ๒ ใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายก็ตาม แต่พยานหลักฐานของโจทก์ซึ่งประกอบด้วยบันทึกคำรับสารภาพของจำเลยที่ ๒ คำให้การรับสารภาพของจำเลยที่ ๒ ในชั้นสอบสอนพยานบุคคลแวดล้อมกรณี วัตถุพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องเชื่อมโยงเป็นลำดับ ทั้งมีรายละเอียดเอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ ลำดับเหตุการณ์ไว้ทุกขั้นตอนยากที่จะปรุงแต่งขึ้นได้ พยานหลักฐานของจำเลยที่ ๒ ที่อ้างว่าขณะเกิดเหตุอยู่ที่อื่นไม่ได้อยู่ในที่เกิดเหตุก็ดี ถูกทำร้ายจนต้องรับ

สารภาพก็ดี ไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ได้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๒ กระทำความผิดตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔๑</u>

โจทก์บรรยายฟ้องถึงคดีที่อาศัยเป็นเหตุขอเพิ่มโทษและมีคำขอเพิ่มโทษ แม้ศาลชั้นต้นไม่ได้สอบจำเลยว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีดังกล่าว แต่โจทก์ได้อ้างส่งบันทึกคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยซึ่งให้การว่าเคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกและจำเลยยังเบิกความรับในทำนองเดียวกันตรงกับคดีที่โจทก์อ้างเป็นเหตุ ขอเพิ่มโทษ ถือว่าโจทก์นำสืบให้ปรากฏข้อเท็จจริงนั้นแล้ว จึงเพิ่มโทษจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๙/๒๕๖๑ คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องถึงคดีที่โจทก์อาศัยเป็นเหตุขอให้เพิ่มโทษและมีคำขอให้เพิ่มโทษจำเลยที่ ๑ ตาม ป.อ. มาตรา ๙๒ แม้ศาลชั้นต้นไม่ได้สอบคำให้การจำเลยที่ ๑ ว่า เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์อ้างเป็นเหตุขอให้เพิ่มโทษ แต่โจทก์ได้อ้างส่งบันทึกคำให้การในชั้นสอบสวนของจำเลยที่ ๑ ซึ่งให้การว่า เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกในความผิดฐานลักทรัพย์ และพ้นโทษเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ และจำเลยที่ ๑ ยังเบิกความตอบทนายจำเลยทั้งสองถามติงว่า จำเลยที่ ๑ พ้นโทษออกจากเรือนจำกลางสุรินทร์ในข้อหาลักทรัพย์ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ต่อมาอีก ๒๗ วัน ก็ถูกจับกุมคดีนี้ อันสอดคล้องกับบันทึกคำให้การดังกล่าว และได้ความตรงกับคดีที่โจทก์อ้างเป็นเหตุขอให้เพิ่มโทษตามฟ้องว่า จำเลยเคยต้องโทษในความผิดฐานลักทรัพย์ของศาลชั้นต้นจริง เมื่อพ้นโทษจำเลยกลับมากระทำความผิดคดีนี้อีกภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ ถือว่าโจทก์ได้นำสืบให้ปรากฏข้อเท็จจริงนั้นแล้ว จึงเพิ่มโทษจำเลยที่ ๑ ตามคำขอของโจทก์ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔๒</u>

ข. ขอซื้อเมทแอมเฟตามีนจากจำเลย โดยแจ้งว่า ซื้อเอง ๑๓ เม็ด และ ป. ขอซื้อ ๑๐ เม็ด กับมอบเงินค่าเมทแอมเฟตามีนทั้งหมดให้จำเลย ขณะส่งมอบเมทแอมเฟตามีนจำเลยเตรียมเมทแอมเฟตามีนแยกมาแต่ละจำนวนที่ขอซื้อ แสดงว่าจำเลยเจตนาจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนแยกต่างหากจากกัน จึงเป็นความผิดสองกรรมต่างกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๕/๒๕๖๑ ข. ติดต่อขอซื้อเมทแอมเฟตามีนจากจำเลย ได้แจ้งแก่จำเลยแล้วว่า ตนเองขอซื้อ ๑๓ เม็ด และ ป. ขอซื้อ ๑๐ เม็ด โดย ข. มอบเงินค่าเมทแอมเฟตามีนทั้งหมดให้จำเลย แต่ขณะส่งมอบเมทแอมเฟตามีนให้แก่กัน จำเลยเตรียมเมทแอมเฟตามีน แยกมาสำหรับ ข. ๑๓ เม็ด และสำหรับ ป. ๑๐ เม็ด แยกกันส่งมอบให้แต่ละคนตามจำนวนที่ขอซื้อ อันแสดงให้เห็นถึงเจตนาของจำเลยได้อย่างชัดเจนว่า ตั้งใจ

จะจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนให้ ข. ๑๓ เม็ด แยกต่างหากจากที่จำหน่ายให้ ป. ๑๐ เม็ด การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำความผิดสองกรรมต่างกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔๓</u>

ป.อ. มาตรา ๑๔๐ วรรคสาม บัญญัติให้การต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานโดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยมีอาวุธปืนต้องรับโทษหนักขึ้นเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของเจ้าพนักงาน แม้อาวุธปืนถูกซุกซ่อนอยู่ใต้ที่นั่งข้างคนขับไม่มีลักษณะพร้อมหยิบฉวยทันที แต่ก็มีกระสุนปืนอยู่ในรังเพลิงพร้อมใช้งาน นับเป็นอันตรายต่อผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ จำเลยจึงมีความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๒/๒๕๖๑ ป.อ. มาตรา ๑๔๐ วรรคสาม บัญญัติให้ผู้กระทำความผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานโดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยมีอาวุธปืนต้องได้รับโทษหนักกว่าโทษตามที่กฎหมายบัญญัติในสองวรรคก่อนกึ่งหนึ่ง ก็เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของเจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่ แม้อาวุธปืนที่ยึดได้จากรถคันเกิดเหตุจะถูกซุกซ่อนอยู่ใต้ที่นั่งด้านหน้าข้างคนขับ จำเลยที่ ๑ ไม่ได้พกติดตัวหรือวางในลักษณะพร้อมหยิบฉวยได้ทันทีก็ตาม แต่อาวุธปืนมีกระสุนปืนบรรจุอยู่ในรังเพลิงพร้อมใช้งานได้ทันที นับเป็นอันตรายต่อเจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ จำเลยที่ ๑ จึงมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๓๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๔๐ วรรคสาม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔๔</u>

คดีที่ผู้ซื้อทรัพย์ยื่นคำร้องขอเพิกถอนการขายทอดตลาด อันสืบเนื่องมาจากการยึดที่ดินหลักประกันเพื่อบังคับชำระค่าปรับที่ผู้ประกันผิดสัญญาประกันในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาคไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา อันเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๒/๒๕๖๑ คดีที่ผู้ซื้อทรัพย์ยื่นคำร้องขอเพิกถอนการขายทอดตลาด โดยเป็นผลสืบเนื่องมาจากเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินซึ่งเป็นหลักประกันขายทอดตลาด เพื่อบังคับชำระค่าปรับเนื่องจากผู้ประกันผิดสัญญาประกันไม่ส่งตัวจำเลยต่อศาลตามนัดในคดีความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายนั้น เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันอยู่ในบังคับของ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งมาตรา ๑๕ บัญญัติให้อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไปยังศาลอุทธรณ์ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์ ให้ศาลชั้นต้นรีบส่งอุทธรณ์พร้อมสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยเร็ว โดยมาตรา ๕ บัญญัติว่า "ศาลอุทธรณ์" หมายความว่า ศาล

อุทธรณ์ซึ่งมิใช่ศาลอุทธรณ์ภาค ดังนั้น เมื่อผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้น จึงเป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ที่จะพิจารณาพิพากษาคดี การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิจารณาพิพากษาคดีนี้จึงเป็นการไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔๕</u>

ศาลชั้นต้นยกฟ้องโจทก์ทั้งสอง โจทก์ที่ ๒ ไม่อุทธรณ์ คดีส่วนนี้จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ที่ ๒ ไม่อาจฎีกาได้ ศาลชั้นต้นรับไว้จึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย โจทก์ที่ ๑ อ้างว่าพินัยกรรมเกิดขึ้นโดยกลฉ้อฉล ภาระการพิสูจน์ตกแก่โจทก์ที่ ๑ การที่ผู้ตายลงลายพิมพ์นิ้วมือต่อหน้าพยาน ผู้พิมพ์ ผู้เขียน ครบถ้วนจึงมีผลบังคับ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๒/๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ทั้งสอง โจทก์ที่ ๑ อุทธรณ์ ส่วนโจทก์ที่ ๒ ไม่ได้อุทธรณ์ คดีสำหรับโจทก์ที่ ๒ จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ที่ ๒ ไม่อาจฎีกาคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ได้ ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของโจทก์ที่ ๒ มา ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้

โจทก์ที่ ๑ กล่าวอ้างว่าพินัยกรรมเกิดขึ้นโดยกลฉ้อฉล อาศัยความชราและสติสัมปชัญญะไม่สมบูรณ์ของผู้ตาย ไม่มีผลบังคับตามกฎหมายเป็นโมฆะ ภาระการพิสูจน์ตกแก่โจทก์ที่ ๑ ผู้กล่าวอ้าง

ผู้ตายได้ลงลายพิมพ์นิ้วมือต่อหน้าพยาน ผู้พิมพ์ ผู้เขียน ครบถ้วนตามที่กฎหมายบัญญัติ พินัยกรรมจึงมีผลบังคับตามกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔๖</u>

การจัดให้มีลานจอดรถของลูกค้าเป็นบริการอย่างหนึ่งของห้างสรรพสินค้าจำเลย เมื่อจำเลยยอมให้บุคคลทั่วไปนำรถยนต์เข้ามาจอดย่อมมีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่ลูกค้าด้วย การที่ขณะเกิดเหตุจำเลยยกเลิกการแจกบัตรเข้าออกและนำกล้องวงจรปิดซึ่งเพียงแต่บันทึกภาพรถยนต์เข้าออกมาติดตั้งไว้แทน จึงเท่ากับเป็นการงดเว้นหน้าที่ดูแลรถยนต์ของลูกค้า

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๔๓/๒๕๖๑ การที่จำเลยซึ่งเป็นห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ย่อมต้องการให้มีผู้มาซื้อสินค้าและใช้บริการเป็นจำนวนมากซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อรายได้ของจำเลย การจัดให้มีลานจอดรถเป็นการให้บริการอย่างหนึ่งของจำเลยแก่ลูกค้า ดังนั้น การที่จำเลยยอมให้บุคคลทั่วไปนำรถยนต์มาจอดที่ลานจอดรถไม่ทำให้จำเลยหลุดพ้นจากหน้าที่ที่ต้องดูแลรถที่ลูกค้าของจำเลยนำมาจอดในลานจอดรถของห้างสรรพสินค้า

จำเลยจึงมีหน้าที่ในการดูแลรักษาความปลอดภัยรถยนต์ของลูกค้าที่นำมาจอดในลานจอดรถของห้างสรรพสินค้า จำเลยและรับฟังได้อีกว่าก่อนเกิดเหตุจำเลยได้จัดให้มีการแจกบัตรเข้าออกสำหรับรถยนต์ของลูกค้าที่นำเข้ามาจอดแต่ขณะเกิดเหตุได้ยกเลิกการแจกบัตรเข้าออกและนำกล้องวงจรปิดมาติดตั้งไว้บริเวณทางเข้าออกลานจอดรถแทนซึ่งการติดตั้งกล้องวงจรปิดก็เป็นเพียงอุปกรณ์บันทึกภาพรถยนต์เข้าออกเท่านั้น ดังนั้น จึงเท่ากับจำเลยงดเว้นหน้าที่ที่จะต้องดูแลรถยนต์ของลูกค้าโดยให้ลูกค้าต้องเสี่ยงภัยเอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔๗</u>

เดิมจำเลยที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัดจำเลยที่ ๑ ต่อมามีจำเลยที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการแทน ขณะจำเลยที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์ ต่อมาจำเลยที่ ๑ ผิดนัด โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามให้ร่วมกันรับผิดได้ เพราะจำเลยที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดต้องร่วมรับผิดด้วยแม้หนี้จะเกิดขึ้นก่อน ส่วนจำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดเนื่องจากยังอยู่ในเวลาสองปีนับแต่ออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๕/๒๕๖๑ จำเลยที่ ๑ มีจำเลยที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ และมีจำเลยที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการระหว่างวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ หุ้นส่วนผู้จัดการในขณะนั้นทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์รับว่าเป็นหนี้ค่าสินค้าโจทก์โดยตกลงผ่อนชำระเป็นงวดๆ ต่อมาจำเลยที่ ๑ ผิดนัด โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามให้รับผิด จำเลยที่ ๓ หุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดจึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ แม้หนี้ดังกล่าวจะเกิดขึ้นก่อนที่จำเลยที่ ๓ เข้ามาเป็นหุ้นส่วนก็ตาม ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๕๒ ประกอบมาตรา ๑๐๗๗ (๒) และมาตรา ๑๐๘๐ วรรคหนึ่ง ส่วนจำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ เนื่องจากยังอยู่ในเวลาสองปีนับแต่วันที่จำเลยที่ ๒ ออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๖๘ ประกอบมาตรา ๑๐๘๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐๘๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔๘</u>

แม้ผู้ร้องมิได้ขอบังคับคดีในคดีที่เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาภายในสิบปีทำให้สิ้นสิทธิบังคับคดี แต่ทรัพย์สิทธิจำนองคงอยู่ ผู้ร้องจึงชอบจะได้เงินที่ขายทรัพย์สินจำนองก่อนเจ้าหนี้อื่น แต่จะบังคับเอาดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่า ๕ ปี ไม่ได้ และในกรณีที่โจทก์สละสิทธิในการบังคับคดีหรือเพิกเฉยไม่ดำเนินการบังคับคดีภายในเวลาที่กำหนด ให้ผู้ร้องดำเนินการบังคับคดีต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๑/๒๕๖๑ แม้ผู้ร้องจะมิได้ร้องขอให้บังคับคดีในคดีที่ผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาภายในสิบปี อันทำให้สิ้นสิทธิในการบังคับคดีดังกล่าวตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๑ (เดิม) แต่อย่างไรก็ดี ทรัพย์สิทธิจำนองของผู้ร้องยังคงอยู่ ซึ่งการบังคับคดีของโจทก์ในคดีนี้ย่อมไม่อาจกระทบกระทั่งถึงบุริมสิทธิจำนองของผู้ร้องได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๘๗ (เดิม) ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้รับจำนองที่ดินดังกล่าวจากจำเลย ศ. และ ส. จึงเป็นบุคคลซึ่งชอบที่จะได้เงินที่ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินจำนองในคดีนี้ก่อนเจ้าหนี้อื่น ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นคดีนี้ให้เอาเงินที่ได้มานั้นชำระหนี้ตนก่อนเจ้าหนี้รายอื่นตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๘๗ (เดิม) ได้ แต่ผู้ร้องจะบังคับเอาดอกเบี้ยที่ค้างชำระในการจำนองเกินกว่า ๕ ปี ไม่ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๒๗ ประกอบมาตรา ๗๔๕ และในกรณีที่โจทก์สละสิทธิในการบังคับคดีหรือเพิกเฉยไม่ดำเนินการบังคับคดีภายในเวลาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนด ให้ผู้ร้องดำเนินการบังคับคดีต่อไปตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๙๐ วรรคแปด (เดิม)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๔๙</u>

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอคืนรถยนต์ของกลาง และระบุพยานบุคคลสามปาก แต่เมื่อถึงวันนัดไต่สวนกลับขอเลื่อนคดีอ้างว่าผู้รับมอบอำนาจช่วงติดธุระ โดยไม่ปรากฏเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ เมื่อศาลชั้นต้นไม่อนุญาต ผู้ร้องก็ยื่นคำร้องขอถอนคำร้องขอคืนของกลางทันทีเพื่อยื่นใหม่ภายในอายุความ พฤติการณ์เป็นการเอาเปรียบในเชิงคดี อันเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ศาลชั้นต้นชอบที่จะยกคำร้องและเมื่อไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบจึงไม่อาจสั่งคืนรถยนต์ของกลางให้แก่ผู้ร้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๖/๒๕๖๑ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้คืนรถยนต์ของกลาง และยื่นบัญชีระบุพยานเป็นพยานบุคคลสามปาก โดยเป็นพยานนำสองปาก และเป็นพยานนำหรือหมายอีกหนึ่งปาก เมื่อถึงวันนัดไต่สวนคำร้อง ผู้ร้องขอเลื่อนคดีโดยอ้างเพียงว่า ส. ผู้รับมอบอำนาจช่วงผู้ร้องไม่สามารถมาศาลได้ เนื่องจากติดธุระ โดยไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ร้องเลื่อนคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ แล้ว ผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนคำร้องขอคืนของกลางทันทีว่า เนื่องจากผู้ร้องไม่มีพยานมาศาล ผู้ร้องมีความประสงค์จะขอถอนคำร้องขอคืนของกลาง และจะนำคำร้องขอคืนของกลางมายื่นต่อศาลใหม่ภายในอายุความ พฤติการณ์ของผู้ร้อง จึงทำให้คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่ให้เลื่อนคดีไม่เป็นผล และเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาเพื่อเอาเปรียบในเชิงคดี อันเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ศาลชั้นต้นชอบที่จะยกคำร้องเสีย และเมื่อผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบให้เห็นว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ถูกริบ มิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด จึงไม่อาจสั่งคืนรถยนต์ของกลางให้แก่ผู้ร้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕๐</u>

คดีก่อนซึ่งถึงที่สุดแล้ว ฟังว่าพินัยกรรมของ พ. ถูกต้องสมบูรณ์ และ บ. ไม่ได้รับทรัพย์สินตามพินัยกรรม โจทก์ทายาทของ บ. ไม่มีสิทธิขอแบ่งที่ดินพิพาท ฟ้องโจทก์คดีนี้ขอให้แบ่งที่ดินพิพาทจึงเป็นฟ้องซ้ำ และเมื่อคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์มีผลเพียงให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี จึงเป็นการปลดเปลื้องทุกข์อันมิอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ ซึ่งต้องเสียค่าขึ้นศาลเพียง ๒๐๐ บาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๕/๒๕๖๑ คดีก่อนโจทก์ฟ้องว่าที่ดินพิพาทตามพินัยกรรมเป็นทรัพย์มรดกของ บ. มิใช่ พ. ศาลชั้นต้นยกฟ้อง คดีถึงที่สุด จึงต้องฟังว่าพินัยกรรมของ พ. ถูกต้องสมบูรณ์ และ บ. ไม่ได้รับทรัพย์สินตามพินัยกรรม โจทก์ในฐานะทายาทของ บ. ไม่มีสิทธิขอแบ่งที่ดินพิพาท ฟ้องโจทก์คดีนี้ขอให้แบ่งที่ดินพิพาทจึงเป็นฟ้องซ้ำ เป็นฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ได้วินิจฉัยถูกต้องแล้ว ศาลฎีกาจึงไม่รับคดีไว้พิจารณาพิพากษา ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง

อนึ่ง แม้อุทธรณ์ของโจทก์ โจทก์ขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษากลับคำพิพากษาศาลชั้นต้นและพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ แบ่งที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ แต่คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ มีผลเพียงให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดีเท่านั้น จึงเป็นการปลดเปลื้องทุกข์อันมิอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ ซึ่งต้องเสียค่าขึ้นศาลเพียง ๒๐๐ บาท ดังนั้น จึงให้คืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกิน ๒๐๐ บาท ในชั้นอุทธรณ์ให้แก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕๑</u>

ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุก ๓ เดือน ศาลอุทธรณ์แก้เป็นให้ลงโทษปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท สถานเดียว เป็นการแก้ไขเล็กน้อย ต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๕/๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นพิพากษาจำคุกจำเลย ๓ เดือน ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ให้ลงโทษปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท สถานเดียว โดยไม่ลงโทษจำคุก เป็นการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษและเป็นการแก้ไขเล็กน้อย ห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕๒</u>

จำเลยเป็นผู้บริหารจัดการพื้นที่จอดรถในฐานะผู้เช่า ลานจอดรถมีต้นไม้ใหญ่โดยรอบ การยึดถือครอบครองพื้นที่เช่าย่อมรวมถึงไม้ยืนต้นที่ปลูกไว้ด้วย และอยู่ในความรับผิดชอบของจำเลยต้องตรวจตราและบำรุงรักษามิให้ก่อหรือเป็นอันตรายแก่การให้บริการพื้นที่จอดรถ การที่จำเลยให้บริการจอดรถโดยเรียกเก็บค่าตอบแทน และมีต้นไม้ใหญ่ในสภาพผุหักลงมาทับรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยไว้ หากจำเลยตรวจตราตามสมควรก็น่าจะสังเกตเห็นและดูแลป้องกันมิให้ต้นไม้ที่เริ่มผุหักล้มก่อให้เกิดอันตรายได้ แต่จำเลยหาได้ดำเนินการ

ไม่ และแม้วันเกิดเหตุจะมีพายุฝนตกหนักและลมพัดแรง แต่สิ่งปลูกสร้างและต้นไม้อื่น ๆ ในบริเวณเดียวกันก็ไม่ได้หักโค่นหรือได้รับความเสียหายแสดงว่า เป็นพายุตามฤดูกาลทั่วไป จำเลยจึงต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๔๐/๒๕๖๓ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๔ ที่กำหนดให้ผู้ครองโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นเพราะเหตุที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างก่อสร้างไว้ชำรุดบกพร่อง หรือบำรุงรักษาไม่เพียงพอ เว้นแต่ผู้ครองได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรเพื่อปัดป้องมิให้เกิดความเสียหายแล้ว เจ้าของต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนใช้บังคับตลอดถึงความบกพร่องในการปลูกหรือค้ำจุนต้นไม้หรือกอไผ่ด้วย เมื่อได้ความว่าจำเลยเป็นผู้บริหารจัดการพื้นที่จอดรถโดยจำเลยเข้าครอบครองพื้นที่ดังกล่าวในฐานะผู้เช่าที่ดิน ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เช่าเป็นลานจอดรถแบบโล่ง ๒ ลาน มีต้นไม้ใหญ่ปลูกอยู่โดยรอบ การที่จำเลยรับมอบพื้นที่ดังกล่าวมาบริหารจัดการเป็นการดูแลลานจอดรถซึ่งมีต้นไม้ใหญ่จำนวนมาก การยึดถือครอบครองพื้นที่เช่าในลักษณะเช่นนี้ย่อมรวมถึงไม้ยืนต้นที่ปลูกไว้ด้วย การตรวจตราดูแลต้นไม้ในลานจอดรถ เพื่อมิให้ก่อความเสียหายหรือเป็นอันตรายแก่การให้บริการพื้นที่จอดรถอยู่ในความรับผิดชอบของจำเลยโดยตรง จำเลยจึงต้องบำรุงรักษาและดูแลค้ำจุนต้นไม้ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรงเพียงพอ เพื่อไม่ให้เป็นอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินในพื้นที่เช่าซึ่งจำเลยให้บริการจอดรถโดยเรียกเก็บค่าตอบแทน ต้นไม้ใหญ่ที่หักลงมาทับรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัย เมื่อพิจารณาลำต้นตรงที่หักโค่น ปรากฏว่ามีสีดำเหมือนรอยผุของเนื้อไม้ และกิ่งไม้ด้านที่ลำต้นมีรอยสีดำเป็นกิ่งที่แห้งเปล่า ไม่ได้แตกใบเช่นอีกด้าน หากจำเลยตรวจตราตามสมควรก็น่าจะสังเกตเห็นและต้องดูแลป้องกันมิให้ต้นไม้ที่ลำต้นเริ่มผุหักล้มก่อให้เกิดอันตราย แต่จำเลยไม่ได้ดำเนินการเพื่อปัดป้องมิให้เกิดเสียหายเช่นนั้น ส่วนที่วันเกิดเหตุมีพายุฝนตกหนักและลมพัดแรง สิ่งปลูกสร้างและต้นไม้อื่น ๆ ที่อยู่ในบริเวณเดียวกันไม่ได้หักโค่นหรือได้รับความเสียหายจากพายุฝนดังกล่าว สภาพการณ์แสดงว่า พายุที่เกิดขึ้นเป็นไปตามฤดูกาล ไม่ได้มีความรุนแรงถึงขนาดที่จะก่อพิบัติภัยอันไม่อาจจะหลีกพ้นได้ และหากจำเลยได้ดูแลค้ำจุนหรือตัดแต่งต้นไม้เพื่อป้องกันการโค่นล้ม ความเสียหายก็จะไม่เกิดขึ้น การที่เกิดความเสียหายในกรณีนี้เป็นเพราะจำเลยไม่ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควร จำเลยในฐานะผู้ครองต้นไม้ที่ก่อให้เกิดความเสียหาย จำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕๓</u>

การที่ศาลให้จำเลยส่งมอบคืนรถที่เช่าซื้อ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน เป็นกรณีที่จำเลยต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อราคาวัตถุอันไม่อาจส่งมอบได้ในระหว่างผิดนัด โจทก์จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยได้ตั้งแต่เวลาอันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกะประมาณราคานั้น แต่เมื่อไม่ปรากฏว่าเวลาดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อใด จำเลยจึงต้องรับผิดเสียดอกเบี้ยผิดนัดนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาอันเป็นวันที่ศาลกำหนดให้ใช้ราคาแทนเป็นหนี้เงินจนกว่าจะชำระเสร็จ

คำพิพากษาศาลฎีกา ๘๘๑๘/๒๕๖๓ (ประชุมใหญ่) การที่ศาลวินิจฉัยให้จำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถขุดที่เช่าซื้อคืน หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนนั้น เป็นกรณีที่หากจำเลยที่ ๑ ไม่ส่งมอบรถขุดดังกล่าวคืนแก่โจทก์ จำเลยที่ ๑ ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์เพื่อราคาวัตถุอันไม่อาจส่งมอบได้เพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันเกิดขึ้นระหว่างผิดนัด โจทก์จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในเงินจำนวนดังกล่าวได้ตั้งแต่เวลาอันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกะประมาณราคานั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๕ แต่ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า เวลาอันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกะประมาณราคาอันหมายถึงเวลาที่ไม่สามารถส่งมอบรถขุดที่เช่าซื้อเกิดขึ้นเมื่อใด จำเลยที่ ๑ จึงต้องรับผิดเสียดอกเบี้ยในราคาใช้แทนนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาอันเป็นวันที่ศาลกำหนดราคาใช้แทนให้ และราคาใช้แทนนี้เป็นหนี้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดร้อยละเจ็ดกึ่งต่อปี โจทก์จึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของราคาใช้แทน ๔๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕๔</u>

แม้โจทก์ร่วมที่ ๑ เดินเข้าไปหาจำเลยก่อน แต่ไม่มีพฤติการณ์ว่าจะใช้อาวุธปืนยิงจำเลย ถือไม่ได้ว่ามีภยันตรายที่เกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง จำเลยใช้อาวุธปืนยิงโจทก์ร่วมที่ ๑ กับพวกหลายนัด แล้วยังเดินตามไปยิงซ้ำขณะวิ่งหลบหนี ไม่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๗๔/๒๕๖๓ แม้โจทก์ร่วมที่ ๑ เป็นฝ่ายเดินเข้าไปหาจำเลยก่อน แต่เมื่อไม่ปรากฏพฤติการณ์อื่นใดว่าโจทก์ร่วมที่ ๑ จะใช้อาวุธปืนยิงจำเลยก่อน ถือไม่ได้ว่ามีภยันตรายที่เกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงโจทก์ร่วมที่ ๑ กับพวกหลายนัดในระยะไม่ไกล ครั้นเมื่อโจทก์ร่วมที่ ๑ กับพวกวิ่งหลบหนี จำเลยยังเดินตามไปใช้อาวุธปืนยิงซ้ำอีกหลายนัด พฤติการณ์เช่นนี้จึงฟังไม่ได้ว่าที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงเป็นการป้องกันสิทธิของตนให้พ้นภยันตรายซึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕๕</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดหลายกระทง แต่ละกระทงจำคุก ๒ ปี โดยไม่รอการลงโทษ ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาแก้ให้ปรับอีกกระทงละ ๕,๐๐๐ บาท กับให้รอการลงโทษและคุมความประพฤติไว้ เป็นกรณีที่ศาลชั้นอุทธรณ์ยังคงจำคุกแต่ละกระทงไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โจทก์ฎีกาขอให้จำคุกโดยไม่รอการลงโทษอันเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ศาลชั้นต้นรับฎีกาจึงไม่ชอบ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๖๒/๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดรวม ๖ กระทง แต่ละกระทงลงโทษจำคุก ๒ ปี โดยไม่รอการลงโทษ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาแก้ให้ลงโทษปรับอีกกระทงละ ๕,๐๐๐ บาท

รวม ๖ กระทงเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท กับให้รอการลงโทษและคุมความประพฤติจำเลยไว้ด้วยเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยังคงลงโทษจำเลยในแต่ละกระทงจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท ต้องห้ามฎีกาในปัญหา ข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๙ ฎีกาของโจทก์ที่ขอให้ลงโทษจำคุกจำเลยโดยไม่รอการลงโทษ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อไม่ปรากฏว่าโจทก์มีการปฏิบัติตามมาตรา ๒๒๑ คำสั่งของศาลชั้นต้นที่รับฎีกาของโจทก์จึงไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕๖</u>

คดีที่กล่าวหาว่าจำเลยกระทำความผิดมีลักษณะและความผิดเป็นอย่างเดียวเกี่ยวพันกัน จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกัน โจทก์อาจจะฟ้องคดีเหล่านั้นเป็นคดีเดียวกันได้ แต่โจทก์กลับแยกฟ้อง และศาลชั้นต้นมิได้สั่งรวมการพิจารณา ดังนี้ เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยทุกกรรมและจำคุกจำเลยมีกำหนด ๒๐ ปี เต็มตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๒) ในคดีหนึ่งคดีใดแล้ว ศาลชั้นต้นย่อมไม่อาจนำโทษของจำเลยในคดีอื่นๆ ไปนับต่อกับโทษของจำเลยในคดีดังกล่าวได้ เพราะจะทำให้จำเลยต้องรับโทษเกินกำหนดตามมาตรา ๙๑ (๒)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๑๙/๒๕๖๓ นอกจากจำเลยจะกระทำผิดในคดีนี้แล้ว จำเลยยังได้กระทำผิดฐานฉ้อโกง และฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและประชาชน ถูกฟ้องต่อศาลชั้นต้นเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๙๘๕/๒๕๖๑ ของศาลชั้นต้น และจำเลยยังได้กระทำผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและประชาชน และฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ถูกฟ้องเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๒๕/๒๕๖๑ ถึง ๑๓๓๐/๒๕๖๑ ของศาลชั้นต้น ซึ่งทุกคดีมีผู้เสียหายต่างคนกัน และเวลากระทำความผิดอยู่ในระหว่างเวลากระทำความผิดคดีนี้ เมื่อคดีนี้กับคดีหมายเลขแดงที่ ๒๑๖๕/๒๕๖๑ ถึง ๒๑๗๑/๒๕๖๑ ของศาลชั้นต้นมีลักษณะแห่งคดี และความผิดเป็นอย่างเดียวเกี่ยวพันกัน จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกัน โจทก์จึงอาจจะฟ้องคดีทั้งแปดสำนวนเป็นคดีเดียวกันได้ แต่โจทก์แยกฟ้องคดีนี้กับคดีหมายเลขแดงที่ ๒๑๖๕/๒๕๖๑ ถึง ๒๑๗๑/๒๕๖๑ โดยศาลชั้นต้นมิได้สั่งรวมการพิจารณาคดีนี้เข้ากับคดีดังกล่าว ดังนี้ เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยทุกกรรมและจำคุกจำเลยมีกำหนด ๒๐ ปี เต็มตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๒) ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๑๖๕/๒๕๖๑ ถึง ๒๑๗๑/๒๕๖๑ ของศาลชั้นต้นแล้ว ศาลชั้นต้นย่อมไม่อาจนำโทษของจำเลยในคดีนี้ไปนับต่อกับโทษของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ ๒๑๖๕/๒๕๖๑ ถึง ๒๑๗๑/๒๕๖๑ ของศาลชั้นต้นได้เพราะจะทำให้จำเลยต้องรับโทษจำคุกเกินกำหนดที่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๒) บัญญัติไว้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕๗</u>

อัยการโจทก์ฎีกาขอให้จำเลยทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่คำฟ้องของโจทก์ขอให้ลงโทษในข้อหาร่วมกันบุกรุกฯและร่วมกันทำให้เสียทรัพย์ฯ มิใช่ความผิดฐานลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกง ยักยอก หรือรับของโจร โจทก์ไม่มีสิทธิร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมและไม่มีสิทธิฎีกา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๘๘/๒๕๖๓ กรณีขอให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์แทนคู่ความป.วิ.อ.มาตรา ๔๓ ป.วิ.พ.มาตรา ๑ (๑๑) โจทก์ฎีกาขอให้จำเลยทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแต่คำฟ้องของโจทก์ขอให้พิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสองในข้อหาร่วมกันบุกรุกในเวลากลางคืนและร่วมกันทำให้เสียทรัพย์ที่ได้กระทำต่อปศุสัตว์อันมิใช่ความผิดในคดีลักทรัพย์วิ่งราวชิงทรัพย์ปล้นทรัพย์โจ รสลัดกรรโชกฉ้อโกงยักยอกหรือรับของโจรตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๔๓ โจทก์ไม่มีสิทธิร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมอีกทั้งโจทก์ร่วมเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๔๔/๑ โจทก์จึงมิใช่คู่ความในคดีส่วนแพ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑ (๑๑) ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๔๐ โจทก์จึงไม่มีสิทธิฎีกาที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของโจทก์ในข้อนี้มานั้นเป็นการไม่ชอบศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕๘</u>

คดีที่จำเลยให้การรับสารภาพในความผิดซึ่งกฎหมายไม่ได้กำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น ศาลย่อมพิพากษาโดยไม่จำต้องสืบพยานหลักฐานต่อไป และข้อเท็จจริงย่อมฟังได้ว่าจำเลยร่วมกับพวกกระทำความผิดหลายกรรมต่างกันดังที่โจทก์บรรยายฟ้องแยกเป็นรายกระทงไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๙๐/๒๕๖๓ จำเลยให้การรับสารภาพ ข้อหาฐานร่วมกันทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายและจิตใจ และฐานร่วมกันทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส กฎหมายไม่ได้กำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น ซึ่งศาลจะต้องฟังพยานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำผิดจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพฟ้อง ศาลย่อมพิพากษาโดยไม่จำต้องสืบพยานหลักฐานต่อไป และข้อเท็จ จริงย่อมฟังได้ว่าจำเลยรับว่าร่วมกับพวกกระทำความผิดตามที่โจทก์บรรยายฟ้องมาว่า เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เวลากลางวัน จำเลยกับพวกร่วมกันทำร้ายร่างกายนาย พ.ผู้เสียหายที่ ๑ จนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสำหัส หลังจากนั้นจึงร่วมกันใช้กำลังประทุษร้ายนาย ศ. ผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กาย โดย

โจทก์ได้บรรยายฟ้องแยกการกระทำของจำเลยต่อผู้เสียหายแต่ละคนเป็นข้อ ๆ เป็นความผิดหลายกรรม ดังนั้น การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ตามประมวลกฎหมาย มาตรา ๙๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๕๙</u>

การที่ผู้ตายซึ่งเป็นบุตรของโจทก์ร่วมมีส่วนในการกระทำความผิด โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย และไม่อาจยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้ แต่โจทก์ร่วมซึ่งเป็นมารดาของผู้ตายที่ถูกจำเลยกระทำละเมิดใช้อาวุธมีดแทงจนถึงแก่ความตาย ก็ยังคงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ตายจะเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยหรือไม่ โจทก์ร่วมจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ แต่ศาลจะพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด เมื่อผู้ตายบุตรของโจทก์ร่วมกับพวกอีกหลายคนเป็นฝ่ายก่อเหตุทะเลาะวิวาทและทำร้ายจำเลยก่อนโดยขว้างก้อนหินตลอดจนใช้มีดฟันแล้วต่างเข้าวิวาทต่อสู้กันจนจำเลยบาดเจ็บและผู้ตายถึงแก่ความตาย พฤติการณ์ของผู้ตายกับพวกที่มีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายด้วยไม่ยิ่งหย่อนกว่าจำเลย ไม่สมควรได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย จึงไม่กำหนดให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๑๘/๒๕๖๓ อาวุธที่จำเลยใช้คือมีดซึ่งเป็นอาวุธโดยสภาพประกอบบาดแผลที่ผู้ตายได้รับตามรายงานการชันสูตรบาดแผล คือแผลลึกทะลุเนื้อสมองตัดเส้นเลือด แสดงให้เห็นว่าจำเลยแทงผู้ตายอย่างแรง การที่จำเลยใช้มีดแทงผู้ตายอย่างแรงที่ศีรษะซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญจนเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา จึงเป็นการกระทำโดยมีเจตนาฆ่า แต่ก่อนผู้ตายถูกจำเลยใช้มีดแทง กลุ่มผู้ตายเดินมาบริเวณที่เกิดเหตุและตะโกนถามจำเลยในทำนองว่าจำเลยโทรศัพท์เรียกให้เพื่อนมาหา แล้วกลุ่มผู้ตายเข้ามาชกต่อยทำร้ายจำเลยก่อนและเกิดการต่อสู้กัน การที่จำเลยใช้มีดแทงผู้ตายจึงเป็นการป้องกันตัวให้พ้นจากภยันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง แต่เมื่อไม่ปรากฏขณะนั้นผู้ตายมีอาวุธอยู่ในมือและจะเข้ามาทำร้ายจำเลย ทั้งจำเลยก็เบิกความว่ามีดที่จำเลยใช้เป็นมีดของผู้ตาย จึงเป็นการสนับสนุนให้เห็นว่าจำเลยแทงผู้ตายในขณะที่ผู้ตายไม่มีอาวุธใดอยู่ในมือ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองเกินสมควรแก่เหตุ จำเลยจึงมีความผิดฐานฆ่าผู้ตายโดยป้องกันเกินสมควรแก่เหตุการที่ผู้ตายซึ่งเป็นบุตรของโจทก์ร่วมมีส่วนในการกระทำความผิด โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) และไม่อาจยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ แต่โจทก์ร่วมซึ่งเป็นมารดาของผู้ตายที่ถูกจำเลยใช้อาวุธมีดแทงจนถึงแก่ความตาย อันเป็นการกระทำละเมิด ก็ยังคงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ตายจะเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยหรือไม่ โจทก์ร่วมซึ่งเป็นผู้ได้รับความเสียหายในทางแพ่งจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ค่าสินไหมทดแทนในการกระทำละเมิดนั้น ศาลจะพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง คือวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรง

แห่งละเมิด และในกรณีที่ต่างฝ่ายต่างมีส่วนร่วมในการทำละเมิด ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๒ บัญญัติให้นำมาตรา ๒๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อข้อเท็จจริงฟังยุติตามคำวินิจฉัยข้างต้นว่า ผู้ตายบุตรของโจทก์ร่วมกับพวกอีกหลายคนเป็นฝ่ายก่อเหตุทะเลาะวิวาทและทำร้ายจำเลยก่อนโดยขว้างก้อนหินตลอดจนใช้มีดฟันแล้วต่างเข้าวิวาทต่อสู้กันจนจำเลยบาดเจ็บและผู้ตายถึงแก่ความตาย พฤติการณ์ของผู้ตายกับพวกที่มีส่วนทำความผิดก่อให้เกิดความเสียหายด้วยไม่ยิ่งหย่อนกว่าจำเลย ไม่สมควรได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย จึงไม่กำหนดให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖๐</u>

คดีนี้ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นที่ลงโทษจำคุก ๑ เดือน โทษจำคุกให้เปลี่ยนเป็นกักขังต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ที่จำเลยฎีกาขอให้รอการลงโทษเป็นการโต้เถียงดุลยพินิจในการลงโทษอันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงจึงต้องห้าม ทั้งในกรณีนี้มิได้ให้อำนาจผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาได้ การที่ผู้พิพากษานั้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงและสั่งรับฎีกาจึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ส่วนที่จำเลยทั้งสองกล่าวอ้างในฎีกาว่าตนเป็นเพียงผู้สนับสนุนฐานแข่งขันรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องรับโทษเพียงสองในสาม แต่กลับต้องโทษเท่ากับตัวการนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติจราจรทางบกกำหนดโทษผู้สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าวเช่นเดียวกับตัวการ โดยมิได้นำประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับแก่ความผิดนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๗๔/๒๕๖๓ คดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ลงโทษจำคุก ๑ เดือน โทษจำคุกให้เปลี่ยนเป็นกักขังห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๙ ตรี ที่จำเลยฎีกาขอให้รอการพบรถลงโทษเป็นการโต้เถียงดุลยพินิจในการลงโทษของ ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงต้องห้ามตามบทบัญญัติ ดังกล่าวซึ่งในกรณีนี้ ซึ่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ มิได้บัญญัติให้อำนาจผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาได้ การที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงและศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาในปัญหาดังกล่าว เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ส่วนที่จำเลยทั้งสองกล่าวอ้างมาในฎีกาว่า จำเลยทั้งสองเป็นเพียงผู้สนับสนุนผู้กระทำความผิดฐานแข่งขันรถในทางโดยไม่ได้รับ อนุญาต ต้องรับโทษเพียงสองในสามของโทษตัวการ แต่จำเลยทั้งสองกลับต้องโทษกักขังคนละ ๑ เดือนเท่ากับจำเลยที่ถูกฟ้องในข้อหาตัวการแข่งรถนั้น เห็นว่า แม้จำเลยทั้งสองเป็นเพียงผู้สนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการแข่งขันรถในทางมิใช่เป็นผู้ขับรถแข่งขันเสียเอง แต่กฎหมายก็ได้บัญญัติบทลงโทษไว้ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๖๐ ทวิ เช่นเดียวกันกับผู้กระทำความผิดฐานแข่งขันรถในทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต หาได้นำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ที่บัญญัติให้ต้องรับโทษเพียงสองในสามมาใช้บังคับแก่ความผิดนี้ไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖๑</u>

ในคดีอาญาฟังได้ว่า จำเลยยิงผู้ตาย คดีส่วนแพ่งศาลจำต้องฟังว่าจำเลยกระทำละเมิดและต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมซึ่งเป็นมารดาของผู้ตายแม้โจทก์ร่วมไม่ได้อุทธรณ์ฎีกาคดีในส่วนแพ่ง ศาลฎีกาก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยให้เป็นไปตามผลในคดีส่วนอาญาได้เพราะเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย

คำพิพากษาศาลฎีกา ๒๔๑๖ / ๒๕๖๓ เมื่อข้อเท็จจริงในคดีอาญารับฟังได้ว่า จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้ตาย การพิจารณาคดีส่วนแพ่งศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ จึงต้องฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยกระทำละเมิดและต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วมซึ่งเป็นมารดาของผู้ตายตามคำร้องขอค่าสินไหมทดแทนของโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/ ๑ แม้โจทก์ร่วมไม่ได้อุทธรณ์ฎีกาคดีในส่วนแพ่ง ศาลฎีกาก็มีอำนาจหยิบยกคดีส่วนแพ่งขึ้นวินิจฉัยเพื่อให้เป็นไปตามผลในคดีส่วนอาญาได้เพราะเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖๒</u>

โจทก์ทำสัญญาเช่าที่ดินจากจำเลยและปลูกสร้างอาคารหลายห้องอยู่อาศัยและให้เช่า แต่ฝ่ายจำเลยไปเก็บค่าเช่าโดยไม่มีสิทธิ จำเลยจึงต้องคืนเงินดังกล่าวแก่โจทก์ แต่เมื่อโจทก์มิได้ชำระค่าเช่าให้แก่จำเลยซึ่งเมื่อครบกำหนดสัญญาเช่าแล้ว จำเลยได้ฟ้องขับไล่โจทก์และเรียกค่าเช่าที่ค้างชำระ ศาลพิพากษาให้ตามขอและออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว จึงเป็นหนี้เงินที่ไม่มีข้อโต้แย้งซึ่งต่างฝ่ายต้องชำระซึ่งกันและกัน ศาลย่อมพิพากษาให้หักกลบลบหนี้กันได้ โดยจำเลยไม่จำต้องฟ้องแย้ง เพราะเป็นความสะดวกในการบังคับคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๑๖/๒๕๖๓ โจทก์ทำสัญญาเช่าที่ดินจากจำเลย และปลูกสร้างอาคารชั้นเดียวลงในที่ดินที่เช่ารวม ๘ ห้อง โจทก์ใช้อยู่อาศัยเอง ๒ ห้อง และให้บุคคลอื่นเช่า ๖ ห้อง ซึ่งใน จำนวนนี้มีนาย ส. เช่า ๑ ห้อง และเจ้าของร้านซ่อมรถจักรยานยนต์เช่า ๑ ห้อง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ นางสาว ร. ผู้อนุบาลจำเลยไปเก็บเงินถ้าเช่าจากนาย ส. และเจ้าของร้านซ่อมรถยนต์ดังกล่าว รวม ๒๓ เดือน โดยจำเลยไม่มีสิทธิ จำเลยจึงต้องคืนเงินจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์ แต่โจทก์ซึ่งเป็นผู้เช่าที่ดินจากจำเลยก็มิได้ชำระค่าเช่าให้แก่จำเลยนับแต่ทำสัญญาเช่า ซึ่งเมื่อครบกำหนดสัญญาเช่าแล้ว จำเลยได้ฟ้องขับไล่โจทก์ออกจากที่ดินที่เช่าและเรียกค่าเช่าที่ค้างชำระซึ่งศาลพิพากษาให้โจทก์ขนย้ายทรัพย์สินออกไปจากที่ดินที่เช่าและให้โจทก์ชำระค่าเช่าแก่จำเลย ซึ่งศาลออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดีแก่โจทก์แล้ว หนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้ง โจทก์จึงมีหนี้ที่ต้องชำระแก่จำเลย เมื่อต่างฝ่ายต่างมีวัตถุแห่งหนี้เป็นเงินที่ต้องชำระซึ่งกัน

และกัน ศาลย่อมพิพากษาให้หักกลบลบหนี้กันได้ โดยจำเลยไม่จำต้องฟ้องแย้ง เพราะเป็นความสะดวกในการบังคับคดี เมื่อนำเงินที่จำเลยเก็บจากผู้เช่าของโจทก์โดยไม่มีสิทธิมาหักกลบลบหนี้กับค่าเช่าที่โจทก์ค้างชำระจำเลย โจทก์ยังต้องรับผิดชำระค่าเช่าให้แก่จำเลยอีก จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖๓</u>

การที่พนักงานสอบสวนหรือศาลจะเชื่อหรือสงสัยว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ อาจเป็นเพราะพนักงานสอบสวนหรือศาลสังเกตเห็นจากอากัปกริยาของผู้ต้องหาหรือจำเลยเอง หรือมีผู้เสนอข้อเท็จจริงให้พนักงานสอบสวนหรือศาลทราบก็ได้ แต่คดีนี้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานบ่งชี้ได้ดังกล่าว อีกทั้งตามรายงานกระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นก็ปรากฏว่าจำเลยสามารถลงลายมือชื่อได้ถูกต้อง เรียบร้อยสวยงาม มีลักษณะเหมือนคนปกติ จำเลยจึงไม่ใช่ผู้วิกลจริตที่ไม่สามารถต่อสู้คดีได้ การสอบสวนและการดำเนินกระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงชอบแล้ว มูลเหตุคดีนี้สืบเนื่องมาจากจำเลยไม่พอใจที่ผู้เสียหายที่ ๑ มองหน้าจำเลย และผู้เสียหายที่ ๒ เข้าไปห้ามปรามเมื่อจำเลยผลักนาง ส. ซึ่งไปห้ามจำเลยที่เข้าไปชกผู้เสียหายที่ ๑ เท่านั้น ไม่น่าจะรุนแรงถึงขนาดจะฆ่าผู้เสียหายที่ ๒ จำเลยไม่มีโอกาสเลือกแทงผู้เสียหายที่ ๒ ที่หน้าอก และบาดแผลลึกถึงเพียงชั้นกล้ามเนื้อเท่านั้น แม้มีดพับของกลางใบมีดหักบางส่วน แต่มีดดังกล่าวมีความเปราะ ดังนั้น การแทงจนทำให้ใบมีดหัก ไม่ได้แสดงว่าจำเลยแทงผู้เสียหายที่ ๒ อย่างแรงเสมอไป พยานหลักฐานของโจทก์จึงไม่มีน้ำหนักรับฟังได้ว่า จำเลยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหายที่ ๒ แม้หลังจากรักษาตัวในโรงพยาบาลออกมาแล้วผู้เสียหายที่ ๒ ยกสิ่งของหนักไม่ได้ ต้องใช้เวลาประมาณ ๑ เดือน ก็เป็นการได้รับความสะดวกในการยกสิ่งของได้น้อยลง ไม่ใช่เป็นการประกอบไปกรณียกิจตามปกติของผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ได้เสียเลยหรือไม่อาจยกสิ่งของหนักได้ตลอดชีวิต จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัส ที่ศาลอุทธรณ์ชั้นอุทธรณ์ลงโทษจำเลยฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๘๙/๒๕๖๔ แม้ตามคำเบิกความของนาย ธ. ปรากฏว่าจำเลยเป็นโรคจิตเวชก็ตาม แต่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือศาลเห็นว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้งดการสอบสวนหรืองดการพิจารณาไว้จนกว่าผู้นั้นหายวิกลจริตหรือสามารถจะต่อสู้คดีได้ ซึ่งข้อเท็จจริงหรือเหตุที่ทำให้พนักงานสอบสวนหรือศาลเชื่อหรือสงสัยว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ อาจเป็นเพราะพนักงานสอบสวนหรือศาลสังเกตเห็นจากอากัปกริยาของผู้ต้องหาหรือจำเลยเอง หรือมีผู้เสนอข้อเท็จจริงให้พนักงานสอบสวนหรือศาลทราบก็ได้ ตามคำเบิกความของพันตำรวจโท ร. พยานโจทก์ไม่ปรากฏว่าจำเลยมีอากัปกิริยาแสดงว่าเป็นผู้วิกลจริต ไม่มีผู้ใดแจ้งว่าจำเลยเป็นผู้วิกลจริต และปรากฏตามคำเบิกความของ ร้อยตำรวจเอก ย. ว่าหลังเกิดเหตุจำเลยซึ่งไปรักษาบาดแผลที่โรงพยาบาลก็สามารถพูดคุยรู้เรื่อง ไม่มีอาการเอะอะโวยวาย ในวันที่พนักงานอัยการโจทก์ยื่นฟ้อง

จำเลยต่อศาลชั้นต้น ก็ไม่มีผู้เสนอข้อเท็จจริงให้ศาลชั้นต้นทราบว่าจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ตามคำเบิกความของนาย ธ. ปรากฏว่า ในเดือนกันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นเวลาเกิดเหตุ จำเลยมีอาการปกติ สามารถไปทำงานรับจ้างได้ และขณะนาย ธ. ไปขอใบรับรองแพทย์จำเลยไม่ได้ไปด้วย และใบรับรองแพทย์ดังกล่าวไม่ได้บ่งชี้ว่าจำเลยมีอาการวิกลจริต อีกทั้งตามรายงานกระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นก็ปรากฏว่าจำเลยสามารถลงลายมือชื่อได้ถูกต้อง เรียบร้อยสวยงาม มีลักษณะเหมือนคนปกติ จำเลยจึงไม่ใช่ผู้วิกลจริตที่ไม่สามารถต่อสู้คดีได้ การสอบสวนและการดำเนินกระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว มูลเหตุคดีนี้สืบเนื่องมาจากจำเลยไม่พอใจที่ผู้เสียหายที่ ๑ มองหน้าจำเลย และผู้เสียหายที่ ๒ เข้าไปห้ามปรามเมื่อจำเลยผลักนาง ส. ซึ่งไปห้ามจำเลยที่เข้าไปชกผู้เสียหายที่ ๑ เท่านั้น ไม่น่าจะรุนแรงถึงขนาดจะฆ่าผู้เสียหายที่ ๒ ขณะจำเลยวิ่งไปหาผู้เสียหายที่ ๒ ผู้เสียหายที่ ๒ ก้มลงหยิบไม้รวกที่พื้น เมื่อผู้เสียหายที่ ๒ เงยหน้าขึ้นมา จำเลยก็มาถึงตัวผู้เสียหายที่ ๒ และใช้มีดพับของกลางแทงผู้เสียหายที่ ๒ ถูกที่บริเวณหน้าอกด้านซ้าย ๑ ครั้ง ส่อแสดงว่าจำเลยไม่มีโอกาสเลือกแทง บาดแผลของผู้เสียหายที่ ๒ ลึกถึงเพียงชั้นกล้ามเนื้อเท่านั้น แม้มีดพับของกลางใบมีดหักบางส่วนและใบมีดส่วนที่เหลืออยู่ยาวประมาณ ๒ เซนติเมตร แต่มีดพับของกลางมีความแข็งแต่เปราะ ดังนั้น การที่จำเลยใช้มีดพับของกลางแทงผู้เสียหายที่ ๒ จนทำให้ใบมีดหัก ไม่ได้แสดงว่าจำเลยแทงผู้เสียหายที่ ๒ อย่างแรงเสมอไป พยานหลักฐานของโจทก์จึงไม่มีน้ำหนักรับฟังได้ว่า จำเลยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหายที่ ๒ การที่ผู้เสียหายที่ ๒ รักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ๔ วัน และพักรักษาตัวที่บ้านอีก ๒ วัน ผู้เสียหายที่ ๒ ก็ออกไปขายส้มโอได้ แม้ผู้เสียหายที่ ๒ ยกสิ่งของหนักไม่ได้ ต้องใช้เวลาประมาณ ๑ เดือน ก็เป็นการได้รับความสะดวกในการยกสิ่งของได้น้อยลง ไม่ใช่ไปขายส้มโอซึ่งเป็นการประกอบกรณียกิจตามปกติของผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ได้เสียเลย อีกทั้งไม่ปรากฏตามพยานหลักฐานของโจทก์ว่าผู้เสียหายที่ ๒ อาจยกสิ่งของหนักไม่ได้ตลอดชีวิต จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๒ รับอันตรายสาหัส ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ลงโทษจำเลยฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย จึงชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖๔</u>

จำเลยแต่งตั้งบริษัท ร. เป็นนายหน้าขายที่ดินโจทก์เคยดำเนินการขายในฐานะพนักงานของบริษัท ร. เมื่อสัญญาสิ้นสุดลงโจทก์ติดต่อกับจำเลยว่าจะดำเนินการต่อ แต่โจทก์ยังคงใช้ประกาศขายที่ดินในนามบริษัทเช่นเดิม โจทก์มีหนังสือทวงถามอ้างถึงสัญญาเดิมและบริษัทก็มีหนังสือทวงถามด้วย เมื่อสัญญาแต่งตั้งตัวแทนตกลงให้บริษัทเรียกค่านายหน้าได้ในกรณีมีการขายที่ดินภายหลังสัญญาสิ้นสุดลงด้วย แสดงว่าบริษัทยังคงถือว่าโจทก์ดำเนินการในฐานะตัวแทนบริษัท อันมีลักษณะต่อเนื่องจากสัญญาเดิม โจทก์โดยลำพังจึงไม่มีอำนาจฟ้องเรียกค่านายหน้าจากจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๘ / ๒๕๖๔ จำเลยทำสัญญาแต่งตั้งบริษัท ร. ให้เป็นนายหน้าจัดหาผู้จะซื้อที่ดินของจำเลย โจทก์เคยเป็นผู้ดำเนินการขายที่ดินของจำเลยในฐานะพนักงานซึ่งเป็นตัวแทนของบริษัท ร. มา

ก่อน เมื่อสัญญาดังกล่าวสิ้นสุดลงโจทก์ติดต่อกับจำเลยว่าจะดำเนินการต่อในเรื่องดังกล่าวอีก โดยปรากฏหลักฐานว่า โจทก์ยังคงใช้ประกาศขายที่ดินซึ่งโฆษณาตามที่ต่างๆ และทางอินเทอร์เน็ตในนามบริษัทดังกล่าวอยู่เช่นเดิม นอกจากนี้ตามหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้ชำระหนี้ที่โจทก์ทวงถามค่าในหน้าจากจำเลยก็อ้างถึงสัญญาเดิมที่จำเลยทำไว้กับบริษัท ร. และยังปรากฏด้วยว่าบริษัทดังกล่าวก็มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยชำระค่านายหน้าสำหรับการชี้ช่องให้ขายที่ดินแปลงนี้เช่นกัน ซึ่งสัญญาแต่งตั้งตัวแทนขายอสังหาริมทรัพย์ที่จำเลยทำไว้ที่กับบริษัท ร. มีข้อตกลงให้บริษัทเรียกค่านายหน้าได้ในกรณีที่มีการขายที่ดินภายหลังสัญญาสิ้นสุดด้วย ประกอบกับข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยขายที่ดินพิพาทไปหลังจากสัญญาเดิมสิ้นสุดลงประมาณ ๓ เดือนเท่านั้น การที่บริษัทดังกล่าวมีหนังสือบอกกล่าวทวงถามเรียกให้จำเลยชำระหนี้ค่านายหน้า แสดงให้เห็นว่าบริษัทดังกล่าวยังคงถือว่า โจทก์ดำเนินการในฐานะตัวแทนของบริษัท และเป็นสิทธิของบริษัทที่จะได้รับค่านายหน้าจากจำเลย การดำเนินการของโจทก์จึงมีลักษณะเป็นการทำงานต่อเนื่องจากสัญญาเดิม มิได้มีสัญญาที่โจทก์ทำกับจำเลยเป็นส่วนตัวขึ้นใหม่ ดังที่โจทก์ฟ้อง โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖๕</u>

แม้สัญญาเช่าซื้อจะมีข้อตกลงให้สิทธิจำเลยผู้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญาโดยส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ก็ตาม แต่ข้อตกลงในสัญญาที่ให้สิทธิผู้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญาเสียเมื่อใดก็ได้ โดยผู้เช่าซื้อจะต้องคืนและส่งมอบรถยนต์ในสภาพที่ซ่อมแซมเรียบร้อยใช้การได้ดีในสภาพเช่นเดียวกับวันที่รับมอบรถยนต์ไปจากเจ้าของพร้อมทั้งอุปกรณ์ และอะไหล่ทั้งหมดให้แก่เจ้าของ ณ สำนักงานของเจ้าของนั้น ยังมีข้อความระบุเป็นเงื่อนไขต่อไปด้วยว่า “และชำระเงินทั้งปวงที่ถึงกำหนดชำระหรือเป็นหนี้ตามสัญญานี้อยู่ในเวลานั้นทันที...” แสดงให้เห็นว่า กรณีที่จะถือว่าเป็นการใช้สิทธิเลิกสัญญาของฝ่ายผู้เช่าซื้อตามสัญญาเช่าซื้อ จำเลยต้องส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนโจทก์พร้อมกับชำระเงินทั้งปวงที่ถึงกำหนดชำระหรือเป็นหนี้ตามสัญญาอยู่ในเวลาที่ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนด้วย เมื่อโจทก์มิได้นำสืบให้เห็นว่า นอกจากจำเลยจะส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์แล้วจำเลยได้ชำระเงินทั้งปวงที่ถึงกำหนดชำระหรือเป็นหนี้ตามสัญญาแก่โจทก์ทันที อันเป็นการปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาเพื่อใช้สิทธิเลิกสัญญา กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการบอกเลิกสัญญาตามสัญญาเช่าซื้อ ที่จะทำให้โจทก์มีสิทธิเรียกค่าเสียหายเป็นค่าขาดราคาตามข้อตกลงได้ แต่พฤติการณ์ที่จังเลยส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ ซึ่งโจทก์รับมอบรถยนต์ไว้โดยไม่ปรากฏข้อโต้แย้งคัดค้าน ย่อมถือเป็นพฤติการณ์ที่โจทก์และจำเลยต่างสมัครใจเลิกสัญญาต่อกันโดยปริยาย โจทก์ไม่อาจอาศัยข้อตกลงตามสัญญาเช่าซื้อที่ระงับไปแล้วเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชำระค่าขาดราคาได้ ปัญหาว่าโจทก์มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเรื่องใดได้หรือไม่ เป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยฎีกาเพื่อไม่ต้องรับผิดในค่าขาดราคาโดยมิได้ยกเหตุนี้ขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

คำพิพากษาศาลฎีกาที่๓๗๔/๒๕๖๔ แม้สัญญาเช่าซื้อจะมีข้อตกลงให้สิทธิจำเลยผู้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญาโดยส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ก็ตาม แต่ข้อตกลงในสัญญาที่ให้สิทธิผู้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญาเสียเมื่อใดก็ได้ โดยผู้เช่าซื้อจะต้องคืนและส่งมอบรถยนต์ในสภาพที่ซ่อมแซมเรียบร้อยใช้การได้ดีในสภาพเช่นเดียวกับวันที่รับมอบรถยนต์ไปจากเจ้าของพร้อมทั้งอุปกรณ์ และอะไหล่ทั้งหมดให้แก่เจ้าของ ณ ส านักงานของเจ้าของ นั้น ยังมีข้อความระบุเป็นเงื่อนไขต่อไปด้วยว่า “และชำระเงินทั้งปวงที่ถึงกำหนดชำระหรือเป็นหนี้ตามสัญญานี้อยู่ในเวลานั้นทันที...” แสดงให้เห็นว่า กรณีที่จะถือว่าเป็นการใช้สิทธิเลิกสัญญาของฝ่ายผู้เช่าซื้อตามสัญญาเช่าซื้อ จำเลยต้องส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนโจทก์พร้อมกับชำระเงินทั้งปวงที่ถึงกำหนดชำระหรือเป็นหนี้ตามสัญญาอยู่ในเวลาที่ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนด้วย เมื่อโจทก์มิได้นำสืบให้เห็นว่า นอกจากจำเลยจะส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์แล้วจำเลยได้ชำระเงินทั้งปวงที่ถึงกำหนดชำระหรือเป็นหนี้ตามสัญญาแก่โจทก์ทันที อันเป็นการปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาเพื่อใช้สิทธิเลิกสัญญา กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการบอกเลิกสัญญาตามสัญญาเช่าซื้อ ที่จะทำให้โจทก์มีสิทธิเรียกค่าเสียหายเป็นค่าขาดราคาตามข้อตกลงได้ แต่พฤติการณ์ที่จังเลยส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ ซึ่งโจทก์รับมอบรถยนต์ไว้โดยไม่ปรากฏข้อโต้แย้งคัดค้าน ย่อมถือเป็นพฤติการณ์ที่โจทก์และจำเลยต่างสมัครใจเลิกสัญญาต่อกันโดยปริยาย โจทก์ไม่อาจอาศัยข้อตกลงตามสัญญาเช่าซื้อที่ระงับไปแล้วเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชำระค่าขาดราคาได้ ปัญหาว่า โจทก์มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเรื่องใดได้หรือไม่ เป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยฎีกาเพื่อไม่ต้องรับผิดในค่าขาดราคาโดยมิได้ยกเหตุนี้ขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖๖</u>

เจ้าของห้องชุดในอาคารชุดต่างเป็นเจ้าของและมีสิทธิใช้สอยทรัพย์ส่วนกลางร่วมกัน เมื่อมีการกล่าวหาว่ามีผู้ยักยอกทรัพย์นั้น เจ้าของห้องชุดทุกรายย่อมเป็นผู้เสียหายร่วมกันและมีอำนาจร้องทุกข์หรือฟ้องคดีได้เช่นเดียวกัน การที่เจ้าของห้องชุดคนใดคนหนึ่งรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีภายใน ๓ เดือน จึงต้องฟังว่าคดีที่เจ้าของร่วมคนอื่นมาฟ้องจำเลยในกรณีเดียวกันเป็นอันขาดอายุความไปด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๒๗/๒๕๖๔ โจทก์ทั้งสองบรรยายฟ้องและนำสืบว่าพื้นที่จอดรถชั้น ๔ หมายเลข ๑๕๐ ของอาคารชุดเป็นทรัพย์ส่วนกลาง เจ้าของห้องชุดในอาคารชุดจึงเป็นเจ้าของและมีสิทธิใช้สอยที่จอดรถดังกล่าวร่วมกัน ดังนี้ เมื่อโจทก์ทั้งสองอ้างว่าจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๐ ร่วมกันนำที่จอดรถหมายเลข ๑๕๐ ให้ผู้อื่นเช่าเพื่อหาประโยชน์เป็นของตนโดยทุจริตเป็นการยักยอกทรัพย์เจ้าของห้องชุดทุกคนในอาคารชุดดังกล่าวจึงเป็นผู้เสียหายร่วมกันมีอำนาจร้องทุกข์หรือฟ้องคดีได้เช่นเดียวกับโจทก์ทั้งสอง ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่านางสาว ท. และนาย ว. ซึ่งเป็นเจ้าของห้องชุดในอาคารชุดดังกล่าวรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดคดีนี้อย่างช้าตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ แล้ว เมื่อนางสาว ท. และนาย ว. ซึ่งต่างก็เป็นผู้เสียหายจาก

การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๐ ตามที่โจทก์ทั้งสองฟ้องกล่าวหาว่าร่วมกันยักยอกทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๓ มิได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๐ ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งถือว่าเป็นวันรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด การที่โจทก์ทั้งสองมาฟ้องคดีนี้วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ คดีย่อมขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๖ จึงต้องยกฟ้องโจทก์ทั้งสองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖๗</u>

สัญญาตัวแทนประกันชีวิตที่ระบุว่า ตัวแทนประกันชีวิตจะได้รับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนจากสัญญาประกันชีวิตที่ตัวแทนประกันชีวิตหามาได้เฉพาะสัญญาประกันชีวิตที่บริษัทได้ออกกรมธรรม์และได้มีการชำระเบี้ยประกันภัยแล้ว และเมื่อสัญญาดังกล่าวสิ้นสุดลง ตัวแทนประกันชีวิตไม่มีสิทธิจะได้รับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนใด ๆ จากผลงานที่ได้ทำให้ไว้กับบริษัทอีกต่อไปนั้น หาใช่ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมไม่ แต่เมื่อฟังได้ว่าการขายกรมธรรม์ประกันชีวิตของโจทก์เป็นการขายโดยชอบตามสัญญาตัวแทนและจำเลยได้รับชำระเบี้ยประกันชีวิตกับได้ออกกรมธรรม์ประกันให้แก่ผู้เอาประกันชีวิตแล้วก่อนที่จำเลยจะบอกเลิกสัญญาตัวแทนกับโจทก์ ถือว่าจำเลยได้รับประโยชน์จากการที่โจทก์เป็นนายหน้าอันเป็นการงานที่โจทก์ทำให้แก่จำเลยและถึงกำหนดที่จะต้องจ่ายผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนแก่โจทก์ก่อนที่สัญญาตัวแทนสิ้นสุดลง โจทก์ย่อมมีสิทธิได้รับค่าแห่งการงานที่โจทก์ทำให้แก่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๓๘/๒๕๖๔ สัญญาตัวแทนประกันชีวิตสามัญข้อ ๔.๑ ระบุว่า “ตัวแทนประกันชีวิตจะได้รับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนจากสัญญาประกันชีวิตที่ตัวแทนประกันชีวิตหามาได้ ตามคำสั่งหรือประกาศหรือระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนของตัวแทนประกันชีวิตตามที่บริษัทกำหนด เฉพาะสัญญาประกันชีวิตที่บริษัทได้ออกกรมธรรม์และได้มีการชำระเบี้ยประกันภัยแล้ว” กับข้อ ๙.๔ ระบุว่า “เมื่อสัญญาตัวแทนประกันชีวิตสิ้นสุดลง ตัวแทนประกันชีวิตไม่มีสิทธิจะได้รับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนใด ๆ จากผลงานที่ได้ทำให้ไว้กับบริษัทอีกต่อไป” กรณีสัญญาตัวแทนประกันชีวิตสิ้นสุดลงอันจะเป็นผลให้ตัวแทนประกันชีวิตไม่มีสิทธิได้รับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนใด ๆ จากผลงานที่ตนได้ทำให้ไว้กับจำเลยอีกต่อไปนั้น หมายถึงกรณีผลงานที่ตัวแทนประกันชีวิตได้ทำไว้เป็นเพียงแต่หาผู้เข้าทำสัญญาประกันชีวิตหรือขายประกันชีวิตได้แต่บริษัทยังไม่ได้ออกกรมธรรม์ประกันชีวิตให้แก่ผู้เอาประกันชีวิตและผู้เอาประกันชีวิตยังไม่ได้ชำระเบี้ยประกันชีวิตให้แก่บริษัท หรือผลงานที่ตัวแทนประกันชีวิตทำไว้แต่ยังไม่ถึงกำหนดจ่ายผลประโยชน์หรือค่าตอบแทน แต่สัญญาตัวแทนประกันชีวิตสิ้นสุดลงเสียก่อน หากผู้เอาประกันชีวิตได้ชำระเบี้ยประกันชีวิตและบริษัทออกกรมธรรม์ประกันชีวิตให้แก่ผู้เอาประกันชีวิตภายหลังจากนั้นหรือถึงกำหนดจ่ายผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนภายหลังจากนั้น ตัวแทนประกันชีวิตย่อมไม่มีสิทธิได้รับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนใด ๆ จาก

ประกันชีวิตที่หามาได้เหล่านั้นอีก สัญญาข้อ ๙.๔ จึงหาใช่ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม แต่เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า การขายกรมธรรม์ประกันชีวิตทั้ง ๙ ราย ของโจทก์เป็นการขายกรมธรรม์ประกันชีวิตโดยชอบตามสัญญาตัวแทนประกันชีวิตสามัญและจำเลยได้รับชำระเบี้ยประกันชีวิตกับได้ออกกรมธรรม์ประกันชีวิตทั้ง ๙ ราย ตามฟ้องให้แก่ผู้เอาประกันชีวิตแล้วก่อนที่จำเลยจะบอกเลิกสัญญาตัวแทนประกันชีวิตสามัญกับโจทก์ ถือว่าจำเลยได้รับประโยชน์จากการที่โจทก์เป็นนายหน้าอันเป็นการงานที่โจทก์ทำให้แก่จำเลยและถึงกำหนดที่จะต้องจ่ายผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนแก่โจทก์ก่อนที่สัญญาตัวแทนประกันชีวิตสามัญสิ้นสุดลง โจทก์ย่อมมีสิทธิได้รับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนใด ๆ อันเป็นค่าแห่งการงานที่โจทก์ทำให้แก่จำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ วรรคสาม จำเลยจึงต้องรับผิดชำระเงินค่าผลประโยชน์และค่าตอบแทนต่าง ๆ แก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖๘</u>

การฟ้องขอให้เพิกถอนการฉ้อฉล เป็นการให้สิทธิแก่เจ้าหนี้สงวนไว้ซึ่งกองทรัพย์สินของลูกหนี้ เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้ เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิร้องขอนั้นจึงหมายถึงเจ้าหนี้ที่มีสิทธิเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้และต้องเสียเปรียบจากการที่ทรัพย์สินของลูกหนี้ลดลงไม่พอชำระหนี้ เพียงแต่ลูกหนี้กระทำลงโดยรู้อยู่แล้วว่านิติกรรมดังกล่าวทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบก็พอ จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ค้ำประกันตามสัญญาเช่าซื้อยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม เมื่อนาย ว. ไม่ชำระหนี้ จำเลยที่ ๑ ย่อมมีภาระหนี้ที่ต้องชำระแทน จำเลยที่ ๑ จะทราบถึงการผิดนัดของนั้นหรือไม่ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดของตน การที่จำเลยที่ ๑ โอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๒ โดยเสน่หา หลังจากนาย ว. ผิดนัดแล้ว โดยไม่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินอื่นเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ จึงทำให้โจทก์เสียเปรียบ โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมนั้น และเมื่อศาลพิพากษาให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนแล้ว จำเลยที่ ๑ ย่อมกลับมีชื่อเป็นเจ้าของที่ดินโดยผลของคำพิพากษา ไม่จำต้องสั่งให้ถือเอาคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาอีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕/๒๕๖๔ การฟ้องขอให้เพิกถอนการฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๗ เป็นการให้สิทธิแก่เจ้าหนี้ที่จะสงวนไว้ซึ่งกองทรัพย์สินของลูกหนี้ เพราะทรัพย์สินของลูกหนี้ย่อมเป็นหลักประกันในการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามมาตรา ๒๑๔ ดังนั้น เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิร้องขอให้ศาลเพิกถอนการฉ้อฉลจึงหมายถึงเจ้าหนี้ที่มีสิทธิเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ของตนจากทรัพย์สินของลูกหนี้และต้องเสียเปรียบจากการที่ทรัพย์สินของลูกหนี้ลดลงไม่พอชำระหนี้ อันเนื่องมาจากการทำนิติกรรมฉ้อฉลของลูกหนี้ ทั้งนี้ไม่ว่าเจ้าหนี้ดังกล่าวจะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม แม้เจ้าหนี้ในหนี้ที่ยังไม่ได้มีการฟ้องร้องบังคับให้ชำระหนี้ก็มีสิทธิที่จะร้องขอให้เพิกถอนได้ และการที่เจ้าหนี้จะขอให้เพิกถอนนิติกรรมที่ลูกหนี้กระทำลงโดยเฉพาะนิติกรรมที่ทำอะไรให้โดยเสน่หาได้นั้น เพียงแต่ลูกหนี้กระทำลงโดยรู้อยู่แล้วว่านิติกรรมดังกล่าวทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบก็พอ จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ค้ำประกันตามสัญญาเช่าซื้อโดยตกลงยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม เมื่อนาย ว. ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดจึงตกเป็นผู้ผิดนัด จำเลยที่ ๑ ย่อมมีภาระหนี้ที่ต้องชำระแทนนาย ว. ตามสัญญาค้ำประกันและถือว่าจำเลยที่ ๑ ตกเป็นลูกหนี้ตั้งแต่นาย ว. ผิดนัดเป็นต้นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและ

พาณิชย์ มาตรา ๖๘๖ (เดิม) จำเลยที่ ๑ จะทราบถึงการผิดนัดของนาย ว. ลูกหนี้ชั้นต้นหรือไม่ ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดของจำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้ค้ำประกัน การที่จำเลยที่ ๑ โอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๒ ภายหลังเวลาที่นาย ว. ลูกหนี้ชั้นต้นตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ มีทรัพย์สินอื่นเพียงพอที่จะชำระหนี้ให้แก่โจทก์ได้ จึงเป็นนิติกรรมที่จำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน กระทำลงในขณะที่มีภาระหนี้ที่ต้องชำระแก่โจทก์ทำให้โจทก์เจ้าหนี้เสียเปรียบ จากการที่ทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ลดลงไม่พอชำระหนี้ โดยจำเลยที่ ๑ ไม่มีทรัพย์สินอื่นที่โจทก์จะบังคับคดีได้อีก การที่จำเลยที่ ๑โอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๒ โดยเสน่หาจำเลยที่ ๑ ย่อมรู้อยู่ว่าเป็นทางให้โจทก์เสียเปรียบโจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมซึ่งเป็นการฉ้อฉลนั้นเสียได้ เมื่อศาลพิพากษาให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินระหว่างจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จำเลยที่ ๑ ย่อมกลับมีชื่อเป็นเจ้าของที่ดินโดยผลของคำพิพากษา ไม่มีสิ่งใดที่จะต้องบังคับจำเลยทั้งสองต้องปฏิบัติโดยการแสดงเจตนาอีก จึงไม่จำต้องสั่งให้ถือเอา คำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาแทนการโอนที่ดินให้กลับมาเป็นชื่อของจำเลยที่ ๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๖๙</u>

แม้ใบทะเบียนพาณิชย์จะเป็นเอกสารราชการ แต่ก็มิใช่เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ การปลอมและใช้เอกสารดังกล่าวจึงไม่เป็นการปลอมและใช้เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการปลอม คงเป็นความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารราชการปลอมเท่านั้น เมื่อขณะที่จำเลยกระทำความผิดดังกล่าวมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท จึงมีอายุความฟ้องคดี ๑๐ ปี นับแต่วันกระทำความผิด โจทก์นำคดีมาฟ้องเกินกำหนดดังกล่าว ฟ้องโจทก์จึงขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๖๗๔/๒๕๖๓ ใบทะเบียนพาณิชย์เป็นเอกสารราชการที่รัฐต้องการควบคุมพาณิชยกิจบางประเภทให้ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ เพื่อประโยชน์ทางสถิติและเพื่อทราบหลักฐานการประกอบพาณิชยกิจของผู้ประกอบการค้า อันจะใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพาณิชย์ อุตสาหกรรม และปรับปรุงเศรษฐกิจของประเทศให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ใบทะเบียนพาณิชย์จึงมิใช่เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ ตามความหมายในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๙) การที่จำเลยปลอมใบทะเบียนพาณิชย์และใช้เอกสารดังกล่าว จึงไม่เป็นการปลอมเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ และไม่เป็นการใช้เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการปลอม คงเป็นความผิดฐานปลอมเอกสารราชการและใช้เอกสารราชการปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๕ (เดิม), ๒๖๘ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๖๕ (เดิม) เมื่อความผิดฐานปลอมเอกสารราชการและใช้เอกสารราชการปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๕ (เดิม), ๒๖๘ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๖๕ (เดิม)อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่จำเลยกระทำความผิดมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท จึงมีอายุความฟ้องคดี ๑๐ ปี นับแต่วันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๓) โจทก์นำคดีมาฟ้องเกินกำหนด ๑๐ ปี ฟ้องโจทก์จึงขาดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗๐</u>

ข้อตกลงที่ให้โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยจากจำเลยได้ในกรณีที่จำเลยผิดนัดไม่นำเงินที่ได้รับไปส่งคืนให้แก่โจทก์ภายในระยะเวลาที่โจทก์แจ้งตามเงื่อนไขสำหรับรถยนต์ใหม่คันแรกตามนโยบายรัฐบาลนั้นต้องถือว่าเป็นข้อตกลงกำหนดเบี้ยปรับอย่างหนึ่ง ซึ่งศาลมีอำนาจที่จะปรับลดเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วนลงได้เป็นจำนวนพอสมควร

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒/๒๕๖๔ ตามคำขอใช้สิทธิ์ฯ และเงื่อนไขสำหรับรถยนต์ใหม่คันแรกตามนโยบายรัฐบาล ข้อตกลงให้โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยจากจำเลยได้เฉพาะในกรณีที่จำเลยผิดนัดไม่นำเงินที่ได้รับไปส่งคืนให้แก่โจทก์ภายในระยะเวลาที่โจทก์แจ้งเท่านั้น มิได้ให้สิทธิโจทก์ที่จะคิดดอกเบี้ยก่อนผิดนัดแต่อย่างใด การตกลงในเรื่องดอกเบี้ยไว้เช่นนี้ แม้จะชอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ก็ตาม แต่การคิดดอกเบี้ยเนื่องจากการไม่ชำระหนี้ดังกล่าวก็ต้องถือว่าเป็นข้อตกลงกำหนดเบี้ยปรับอย่างหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗๙ ศาลจึงมีอำนาจที่จะปรับลดเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วนลงได้เป็นจำนวนพอสมควรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗๑</u>

จำเลยยิงผู้เสียหายที่ ๑ จำนวน ๒ นัด กระสุนปืนถูกหน้าท้องขวาทะลุแก้มก้นขวา มีเสียงปืนดังขึ้นอีก ๑ ถึง ๒ นัด จำเลยมีความผิดฐานพยายามฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ และกระสุนปืนที่จำเลยยิงดังกล่าวไปถูกผู้เสียหายที่ ๒ ที่ต้นขาซ้าย ถูกผู้เสียหายที่ ๓ ที่หัวเข่าซ้าย และถูกผู้เสียหายที่ ๔ ที่หน้าแข้งขวาโดยไม่ปรากฏว่าจำเลยเล็งยิงผู้เสียหายที่ ๒ ถึงที่ ๔ การกระทำของจำเลยต่อผู้เสียหายที่ ๒ ถึงที่ ๔ จึงเป็นการกระทำโดยพลาด ถือว่าจำเลยมีเจตนากระทำต่อผู้เสียหายที่ ๒ ถึงที่ ๔ ด้วย ซึ่งศาลลงโทษจำเลยได้แม้โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่าเป็นการกระทำโดยพลาด และไม่ถือว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการพิจารณาแตกต่างจากข้อเท็จจริงที่กล่าวในฟ้อง ทั้งไม่ใช่ข้อแตกต่างอันเป็นสาระสำคัญและจำเลยมิได้หลงต่อสู้ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขให้ถูกต้องได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่๘๓๐๑/๒๕๖๓ จำเลยชักอาวุธปืนออกมาจากเอวยิงผู้เสียหายที่ ๑ จำนวน ๒ นัด กระสุนปืนถูกบริเวณหน้าท้องขวาทะลุแก้มก้นขวา ผู้เสียหายที่ ๑ กระโดดเข้าไปหาจำเลยเนื่องจากจำเลยมีท่าทางจะยิงซ้ำ มีเสียงปืนดังขึ้นอีกประมาณ ๑ ถึง ๒ นัด การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงมีความผิดฐานพยายามฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ และกระสุนปืนที่จำเลยยิงผู้เสียหายที่ ๑ ไปถูกผู้เสียหายที่ ๒ ที่ต้นขาซ้ายถูกผู้เสียหายที่ ๓ ที่หัวเข่าซ้าย และถูกผู้เสียหายที่ ๔ ที่หน้าแข้งขวาโดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยเล็งยิงผู้เสียหายที่ ๒ ถึงที่ ๔ แต่อย่างใด การกระทำของจำเลยดังกล่าวต่อผู้เสียหายที่ ๒ ถึงที่ ๔ จึงเป็นการกระทำโดยพลาดไป ถือว่าจำเลยมีเจตนากระทำต่อผู้เสียหายที่ ๒ ถึงที่ ๔ ด้วย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๐ มิใช่กระทำโดยเจตนาตามมาตรา ๕๙ ซึ่งศาลลงโทษจำเลยได้แม้โจทก์จะมิได้บรรยายฟ้องว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการกระทำ

โดยพลาดมาด้วยก็ไม่ถือว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการพิจารณาแตกต่างจากข้อเท็จจริงที่กล่าวในฟ้อง ทั้งข้อแตกต่างดังกล่าวไม่ใช่สาระสำคัญและจำเลยมิได้หลงต่อสู้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๑๕ และ ๒๒๕ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗๒</u>

แม้ข้อเท็จจริงได้ความว่าโจทก์ร่วมคิดดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากจำเลยในอัตราร้อยละ ๒ ต่อเดือน แต่เมื่ออาจแยกต้นเงินและดอกเบี้ยต่างหากจากกันได้อย่างชัดเจน ก็คงมีผลเพียงว่า โจทก์ร่วมสิ้นสิทธิในการได้รับดอกเบี้ยที่คิดเกินอัตราเท่านั้น แต่หาสิ้นสิทธิที่จะได้รับต้นเงินกู้ยืมไม่ เมื่อจำเลยสั่งจ่ายเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้เงินกู้ยืมให้แก่โจทก์ร่วมซึ่งเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย และธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน จำเลยจึงมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๑๗/๒๕๖๓ แม้โจทก์ร่วมจะเบิกความตอบทนายจำเลยถามค้านรับว่า โจทก์ร่วมคิดดอกเบี้ยจากจำเลยในอัตราร้อยละ ๒ ต่อเดือนก็ตาม แต่โจทก์ร่วมก็เบิกความตอบทนายโจทก์ร่วมถามติงว่า เงินที่จำเลยกู้ยืมไปทั้งสิ้น ๑๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินต้นไม่ได้รวมดอกเบี้ย ยิ่งกว่านั้นโจทก์ร่วมยังเบิกความตอบทนายจำเลยถามค้านว่า โจทก์ร่วมเคยทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ ๒๓,๐๗๓,๑๐๐ บาท ซึ่งเกิดจากต้นเงินและดอกเบี้ยที่กู้ยืมเงินไป เมื่อพิจารณาภาพถ่ายซึ่งเป็นภาพที่ระบุข้อความในส่วนของเงินต้นดอกเบี้ยและเงินต้นรวมดอกเบี้ย ซึ่งมีการแยกจำนวนเงินของต้นเงินและดอกเบี้ยต่างหากจากกันได้อย่างชัดเจน จึงยังฟังไม่ได้ว่าจำนวนเงินกู้ไม่อาจแยกเงินต้นและดอกเบี้ยออกจากกันได้ตามที่จำเลยกล่าวอ้าง ประกอบกับแม้จำนวนดอกเบี้ยที่โจทก์ร่วมเรียกเก็บจากจำเลยจะเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดหรือเป็นการคิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยก็คงมีผลแต่เพียงว่า โจทก์ร่วมสิ้นสิทธิในการได้รับดอกเบี้ยที่คิดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดหรือโจทก์ร่วมไม่อาจคิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยเท่านั้น แต่โจทก์ร่วมหาได้สิ้นสิทธิที่จะได้รับต้นเงินกู้ยืมไม่ เมื่อจำเลยเบิกความรับว่าจำเลยทำสัญญาจำนองและสัญญากู้ยืมเงินจริงข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยสั่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับเพื่อชำระหนี้เงินกู้ยืมให้แก่โจทก์ร่วมซึ่งเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย เมื่อเช็คพิพาททั้งสองฉบับถึงกำหนดชำระแล้วปรากฏว่าธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินด้วยเหตุผลว่า “เงินในบัญชีไม่พอจ่าย” จำเลยจึงมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ (๑) (๓)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗๓</u>

โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมในคดีอาญาเมื่อคดียังรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำความผิด จำเลยจึงมิใช่ผู้ทำละเมิด และศาลชั้นอุทธรณ์ยังไม่ได้มีคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องดังกล่าว จึงเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้องเป็นว่า ให้ยกคำร้องดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๑๙/๒๕๖๓ ในคดีส่วนแพ่งโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมเมื่อข้อเท็จจริงยังรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำความผิด จำเลยจึงมิใช่ผู้ทำละเมิดไม่จำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วม และศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยังไม่ได้มีคำสั่งใด ๆ เกี่ยวกับคำร้องขอของโจทก์ร่วมดังกล่าว จึงเห็นสมควรแก้ไขเสียให้ถูกต้อง พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของโจทก์ร่วมค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗๔</u>

คดีที่ศาลชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ลงโทษกักขังจำเลยแทนจำคุกต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ทั้งไม่ได้ให้อำนาจผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาอนุญาตให้ฎีกาได้ การอนุญาตของศาลชั้นอุทธรณ์ และที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของจำเลยจึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๘๘/๒๕๖๓ คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษกักขังจำเลยแทนโทษจำคุก ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายืน คดีจึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๙ ตรี และกรณีนี้ มาตรา ๒๒๑ ไม่ได้ให้อำนาจผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์อนุญาตให้ฎีกาได้ การอนุญาตให้ฎีกาของผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ และที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของจำเลยมาจึงไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗๕</u>

การที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อเกิน ๓ งวด ติดต่อกัน แต่โจทก์ยังมิได้มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามกับบอกเลิกสัญญา จำเลยที่ ๑ ผู้เช่าซื้อจึงอาจใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาโดยส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนได้ อย่างไรก็ตามข้อตกลงที่ให้ผู้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญานี้ นอกจากผู้เช่าซื้อต้องคืนและส่งมอบรถยนต์ในสภาพเรียบร้อยและใช้การได้ดีเช่นเดียวกับวันที่รับมอบณ สำนักงานของเจ้าของ นั้น กับต้องชำระเงินทั้งปวงที่ถึงกำหนดรชำระหรือเป็นหนี้ตามสัญญาอีกด้วย แสดงว่าจะเป็นการใช้สิทธิเลิกสัญญาของฝ่ายผู้เช่าซื้อต่อเมื่อกระทำการดังกล่าวครบถ้วน มิฉะนั้นยังถือไม่ได้ว่าเป็นการบอกเลิกสัญญาที่จะโจทก์มีสิทธิเรียกค่าขาดราคาได้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถยนต์คืนโจทก์ และโจทก์รับมอบไว้โดยไม่โต้แย้งถือว่าต่างสมัครใจเลิกสัญญาโดยปริยาย

โจทก์ไม่อาจอาศัยสัญญาที่ระงับไปแล้วเรียกร้องค่าขาดราคาได้ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำประกันย่อมไม่ต้องร่วมรับผิดด้วย อันเป็นการชำระหนี้ที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษาถึงจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ที่มิได้ฎีกาด้วยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๑๖/๒๕๖๓ แม้ภายหลังจากจำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดที่ ๑๙ เป็นต้นมาเกินกว่า ๓ งวด ติดต่อกัน และโจทก์ยังมิได้มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามกับบอกเลิกสัญญาไปยังจำเลยที่ ๑ โดยชอบ จำเลยที่ ๑ ผู้เช่าซื้ออาจใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ตามข้อตกลงในสัญญาเช่าซื้อ แต่ข้อตกลงที่ให้สิทธิผู้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญาเสียเมื่อใดก็ได้ โดยผู้เช่าซื้อจะต้องคืนและส่งมอบรถยนต์ในสภาพที่ซ่อมแซมเรียบร้อยและใช้การได้ดีในสภาพเช่นเดียวกับวันที่รับมอบรถยนต์ไปจากเจ้าของ พร้อมทั้งอุปกรณ์ และอะไหล่ทั้งหมดให้แก่เจ้าของ ณ สำนักงานของเจ้าของ นั้น ยังมีข้อความระบุเป็นเงื่อนไขต่อไปด้วยว่า “และชำระเงินทั้งปวงที่ถึงกำหนดรชำระหรือเป็นหนี้ตามสัญญานี้อยู่ในเวลานั้นทันที..” แสดงให้เห็นว่า กรณีที่จะถือว่าเป็นการใช้สิทธิเลิกสัญญาของฝ่ายผู้เช่าซื้อตามสัญญาเช่าซื้อ จำเลยที่ ๑ ต้องส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนโจทก์พร้อมกับชำระเงินทั้งปวงที่ถึงกำหนดชำระหรือเป็นหนี้ตามสัญญาอยู่ในเวลาที่ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนด้วย เมื่อโจทก์มิได้นำสืบให้เห็นว่า นอกจากจำเลยที่ ๑ จะส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์แล้ว จำเลยได้ชำระเงินทั้งปวงที่ถึงกำหนดชำระหรือเป็นหนี้ตามสัญญาแก่โจทก์ทันที อันเป็นการปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาเพื่อใช้สิทธิเลิกสัญญา กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการบอกเลิกสัญญาที่จะทำให้โจทก์มีสิทธิเรียกค่าเสียหายเป็นค่าขาดราคาตามข้อตกลงได้ แต่พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ และโจทก์รับมอบรถยนต์ไว้โดยไม่ปรากฏข้อโต้แย้งคัดค้าน ย่อมถือว่าโจทก์และจำเลยที่ ๑ ต่างสมัครใจเลิกสัญญาต่อกันโดยปริยาย โจทก์ไม่อาจอาศัยข้อตกลงตามสัญญาเช่าซื้อที่ระงับไปแล้วเรียกร้องให้จำเลยที่ ๑ รับผิดชำระค่าขาดราคาได้ จำเลยที่ ๒และที่ ๓ ในฐานะผู้ทำค้ำประกันย่อมไม่ต้องร่วมรับผิดด้วย กรณีดังกล่าวเป็นกรณีเกี่ยวด้วยการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจพิพากษาให้มีผลไปถึงจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ที่มิได้ฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๕ (๑), ๒๕๒ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗๖</u>

ฟ้องของโจทก์ครบองค์ประกอบความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว แม้โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยที่ ๒ ได้รู้ว่าจำเลยที่ ๑ หรือนางสาว ศ. จำหน่ายเมทแอมเฟตามีนเมื่อใด ได้เงินเท่าใด มีการแบ่งเงินระหว่างกันเช่นใด เป็นเพียงรายละเอียด เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ หลงต่อสู้ ฟ้องโจทก์จึงสมบูรณ์ นอกจากนี้การที่จำเลยทั้งสองและนางสาว ศ. ร่วมกันโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ หลายครั้งหลายคราวเป็นการกระทำต่างวันต่างเวลากัน แม้ลักษณะการกระทำความผิดและมีเจตนาประสงค์ต่อผลอย่าง

เดียวกันอันต่อเนื่องจากการจำหน่ายยาเสพติดในครั้งเดียวกัน แต่จำเลยที่ ๒ ร่วมกระทำความผิดแต่ละครั้งต่างวันต่างเวลามิได้กระทำต่อเนื่องกัน จึงแยกต่างหากจากกันเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน

คำพิพากษาศาลที่กาที่ ๘๓๕๑/๒๕๖๓ ฟ้องของโจทก์บรรยายสรุปข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่กล่าวหาว่าจำเลยที่ ๒ กับพวกกระทำความผิดครบองค์ประกอบของความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕, ๙, ๖๐ โดยระบุวัน เวลาและสถานที่กระทำความผิด รวมทั้งบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้องพอสมควรเพื่อให้จำเลยที่ ๒ เข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี สามารถต่อสู้คดีตามฟ้องของโจทก์ได้แล้ว ส่วนที่โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยที่ ๒ ได้รู้ว่าจำเลยที่ ๑ หรือนางสาว ศ. จำหน่ายเมทแอมเฟตามีนเมื่อใดได้เงินเท่าใด มีการแบ่งเงินระหว่างกันเช่นใด เป็นเพียงรายละเอียดปลีกย่อยและไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ ๒ หลงต่อสู้ จำเลยที่ ๒ เข้าใจข้อหาได้ดี ฟ้องโจทก์จึงสมบูรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ จำเลยทั้งสองและนางสาว ศ. ร่วมกันโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ จำนวน ๑ ครั้งเป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ จำเลยทั้งสองและนางสาว ศ. ร่วมกันโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ จำนวน ๑ ครั้ง เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท และวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ จำเลยทั้งสองและนางสาว ศ. ร่วมกันโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ อีก ๑ ครั้ง เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นการกระทำต่างวันต่างเวลากัน แม้ลักษณะการกระทำความผิดอย่างเดียวกัน และมีเจตนาประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกันโดยเป็นการกระทำต่อเนื่องจากการจำหน่ายยาเสพติดในครั้งเดียวกัน แต่จำเลยที่ ๒ ร่วมกระทำความผิดแต่ละครั้งต่างวันต่างเวลากันมิได้กระทำต่อเนื่องกัน จึงแยกต่างหากจากกันเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗๗</u>

ตามเงื่อนไขสำหรับรถยนต์ใหม่คันแรก กำหนดว่า หากผู้ขอใช้สิทธิไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสละสิทธิการโอนรถยนต์ใหม่คันแรกภายใน ๕ ปี ผู้ขอใช้สิทธิจะต้องนำเงินที่ได้รับไปคืนสำนักงานสรรพสามิต หากไม่คืนยอมชำระดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี เป็นกรณีที่โจทก์เรียกดอกเบี้ยอัตราดังกล่าวหลังจากจำเลยผิดนัดชำระหนี้ อันเป็นค่าเสียหายที่คู่สัญญากำหนดไว้ล่วงหน้าจึงเป็นเบี้ยปรับ ซึ่งหากสูงเกินส่วนศาลจะลดลงเป็นจำนวนพอสมควรก็ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๒๓/๒๕๖๓ ตามคำขอใช้สิทธิและเงื่อนไขสำหรับรถยนต์ใหม่คันแรก ข้อ ๘ กำหนดว่า กรณีผู้ขอใช้สิทธิมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขสละสิทธิการโอนรถยนต์ใหม่คันแรกภายใน ๕ ปี ให้ครบถ้วน ผู้ขอใช้สิทธิจะต้องนำเงินที่ได้รับไปส่งคืนให้แก่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ที่ยื่นคำขอใช้สิทธิภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับหนังสือแจ้งให้คืนเงิน หากผู้ขอใช้สิทธิไม่นำเงินที่ได้รับส่งคืนให้แก่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ที่ยื่นคำขอใช้สิทธิภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่ได้รับหนังสือแจ้งให้คืนเงิน ผู้ขอใช้สิทธิยินยอมชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันครบกำหนดคืนเงินจนกว่าจะจำไว้เงินคืนให้ครบถ้วน เป็นกรณีที่โจทก์เรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จากจำเลยหลังจากที่จำเลยเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ ดอกเบี้ยดังกล่าวจึงเป็นค่าเสียหายที่คู่สัญญา

กำหนดไว้ล่วงหน้า เมื่อลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้จึงถือเป็นเบี้ยปรับ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗๙ ซึ่งหากสูงเกินส่วนศาลจะลดลงเป็นจำนวนพอสมควรก็ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗๘</u>

กรณีที่คู่ความไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการขออนุญาตฎีกาคดียาเสพติดดังที่กฎหมายกำหนดไว้นั้น ย่อมต้องถือว่าคำพิพากษาศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๐๕/๒๕๖๓ มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่งแล้ว คู่ความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องไปพร้อมกับฎีกาต่อศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้นให้คู่ความฝ่ายที่ขออนุญาตฎีกาฟัง เพื่อขอให้พิจารณารับฎีกาไว้วินิจฉัยก็ได้” ดังนี้ เมื่อผู้คัดค้านฎีกาโดยไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงเป็นที่สุดตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๗๙</u>

พยานหลักฐานโจทก์ฟังได้ว่า สินค้าของกลางนำเข้าจากต่างประเทศและต้องเสียภาษีอากร เมื่อโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ. ศุลกากร มาตรา ๒๗ ทวิ จำเลยจึงมีภาระการพิสูจน์ว่าสินค้าดังกล่าวได้เสียภาษีถูกต้องหรือนำเข้ามาโดยชอบ โจทก์ไม่มีภาระการพิสูจน์ว่าจำเลยรับสินค้าของกลางไว้โดยรู้ว่ายังไม่ได้เสียภาษีหรือนำเข้าโดยหลีกเลี่ยงภาษี ทั้งโจทก์ไม่จำต้องนำสืบว่าผู้ใดเป็นผู้นำเข้าและกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗ และหลีกเลี่ยงภาษีอากร ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐ และ ๕๒ และพ.ร.บ.มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มาตรา ๓๖ และ ๕๕ ไม่ได้บัญญัติว่าผู้กระทำความผิดจะต้องเป็นผู้นำเข้าเท่านั้น เพราะคำว่า “ผู้ใด” ตามบทบัญญัติดังกล่าวย่อมหมายความรวมถึงผู้จำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าที่ไม่ติดฉลากสินค้าและเครื่องหมาย มอก. ด้วย

คำพิพากษาศาลที่กาที่ ๔๒๐๕/๒๕๖๓ พยานหลักฐานโจทก์ฟังได้ว่า สินค้าของกลางเป็นสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศและเป็นสินค้าที่ต้องเสียภาษีอากร เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ดังกล่าวมาข้างต้น คดีนี้โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙ มาตรา ๒๗ ทวิ จำเลยจึงมีภาระการพิสูจน์ว่าสินค้าของกลางทั้ง ๑๓ รายการ ซึ่งนำเข้าจากต่างประเทศได้เสียภาษีโดยถูกต้องแล้วหรือนำเข้ามาโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๐๐ โจทก์จึงไม่มีภาระการพิสูจน์ว่าจำเลยรับสินค้าของกลางไว้โดยจำเลยรู้ว่าเป็นของที่ยังไม่ได้เสียภาษีหรือมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงภาษี ทั้งโจทก์ไม่จำต้องนำสืบว่าผู้ใดเป็นผู้นำเข้า

สินค้าของกลางและเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๗ และสินค้าของกลางเป็นสินค้าที่หลีกเลี่ยงภาษีอากร ความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐ และ ๕๒ และพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๓๖ และ ๕๕ ไม่ได้บัญญัติว่าผู้กระทำความผิดจะต้องเป็นผู้นำเข้าสินค้าเท่านั้น บทบัญญัติของกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวใช้คำว่า “ผู้ใด” ย่อมหมายความรวมถึงผู้จำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าที่ไม่ติดฉลากสินค้าและเครื่องหมาย มอก. ด้วย เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยเป็นเจ้าของและครอบครองสินค้าของกลางที่ไม่มีฉลากสินค้าและเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. ติดอยู่ที่ผลิตภัณฑ์สินค้าหรือกล่องบรรจุสินค้า จำเลยจึงมีความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘๐</u>

คดีฟอกเงินมิใช่เป็นบทกฎหมายในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงไม่อยู่ในบังคับ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด มาใช้บังคับคดี ที่ศาลอุทธรณ์อุทธรณ์ภาค ๑ ซึ่งเป็นศาลชั้นอุทธรณ์ที่ศาลชั้นต้นอยู่ในเขตอำนาจวินิจฉัยคดีนี้มาจึงชอบแล้ว แต่ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ลงโทษจำคุกมิได้ลดโทษเป็นรายกระทงก่อน ย่อมเป็นผลร้ายแก่จำเลยทั้งสอง เพราะถ้าระยะเวลาที่คำนวณนั้นกำหนดเป็นเดือน ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน ถ้ากำหนดเป็นปีให้คำนวณตามปีปฏิทินในราชการตามศาลฎีกาสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง อันเป็นปัญหาข้อเกี่ยวกับความสงบ แม้จำเลยที่ ๒ มิได้ยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเป็นคุณแก่จำเลยที่ ๒ ได้ และให้มีผลไปถึงจำเลยที่ ๑ ที่มิได้ยื่นฎีกาด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๕๓/๒๕๖๓ คดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมิใช่เป็นบทกฎหมายในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามนิยามศัพท์ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ กรณีจึงไม่อยู่บังคับที่จะต้องนำพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับคดีในชั้นอุทธรณ์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ซึ่งเป็นศาลชั้นอุทธรณ์ที่ศาลชั้นต้นอยู่ในเขตอำนาจวินิจฉัยคดีนี้มาจึงชอบแล้วการที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ กำหนดโทษจำคุกจำเลยทั้งสองกระทงละ ๑ ปี รวมโทษ ๔ กระทง เป็นจำคุก ๔ ปี แล้วลดโทษให้จำเลยทั้งสองคนละหนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกคนละ ๒ ปี ๘ เดือน โดยมิได้ลดโทษจำคุกจำเลยทั้งสองเป็นรายกระทงก่อน ย่อมเป็นผลร้ายแก่จำเลยทั้งสอง เพราะถ้าระยะเวลาที่คำนวณนั้นกำหนดเป็นเดือน ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือนถ้ากำหนดเป็นปี ให้คำนวณตามปีปฏิทินในราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑ วรรคสอง ศาลฎีกาสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง ปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยแม้จำเลยที่ ๒ จะมิได้ยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเป็นคุณแก่จำเลยที่ ๒ ได้ และให้มีผลไปถึงจำเลยที่ ๑ ที่มิได้ยื่นฎีกาด้วย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๓ ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘๑</u>

การดิ้นรนขัดขืนไม่ยอมให้เจ้าพนักงานตำรวจพาตัวไปที่สถานีตำรวจ แม้จะมีการดึงแขนเสื้อและผลักโดนหน้าอกของเจ้าพนักงานตำรวจนั้น ก็ยังไม่พอถือว่าเป็นความผิดฐานต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงาน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๑๒/๒๕๖๓ แม้จำเลยจะดิ้นรนขัดขืนไม่ยอมให้ผู้เสียหายทั้งสองพาตัวไปที่สถานีตำรวจ โดยใช้มือข้างซ้ายของจำเลยดึงแขนเสื้อของผู้เสียหายที่ ๑ ก็ดี และผลักไปโดนหน้าอกของผู้เสียหายที่ ๒ ก็ดี แต่เมื่อไม่ได้ความว่าจำเลยกระทำอื่นใดนอกเหนือไปจากนี้ การกระทำของจำเลยเพียงเท่าที่ปรากฏนี้ก็ยังถือไม่ได้ว่าเป็นความผิดฐานต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘๒</u>

แม้จำเลยทำสัญญาให้บริการพื้นที่ในห้างสรรพสินค้าจากโจทก์ก่อนที่โจทก์จะทำสัญญาซื้อบริการพื้นที่กับห้างสรรพสินค้าดังกล่าว และโจทก์เพิ่งทำสัญญากับห้างฯ หลังจากที่จำเลยแจ้งว่าโจทก์ผิดสัญญาและบอกเลิกสัญญาแล้วก็ตาม แต่การให้บริการพื้นที่นั้นโจทก์ไม่ต้องทำสัญญากับห้างฯ ก่อน เพียงแต่เมื่อถึงกำหนดเวลาโจทก์ส่งมอบพื้นที่ให้แก่จำเลยตามสัญญาได้เท่านั้น เมื่อโจทก์สามารถส่งมอบพื้นที่ให้แก่จำเลยได้ตามกำหนด โจทก์ย่อมมีสิทธิและหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ให้บริการ จำเลยจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาฝ่ายเดียวไม่ได้ จำเลยจึงเป็นฝ่ายผิดสัญญาและการบอกเลิกสัญญาไม่ชอบ ทำให้โจทก์ไม่ได้รับค่าบริการจากจำเลย อันเป็นค่าเสียหายตามธรรมดาที่เกิดขึ้นจากการผิดสัญญาของจำเลย จำเลยจึงต้องชดใช้ค่าบริการดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๑๒/๒๕๖๓ จำเลยทำสัญญาให้บริการพื้นที่จากโจทก์ล่วงหน้าตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยมีกำหนดระยะเวลาแต่ละช่วงแน่นอน แม้โจทก์เพิ่งทำสัญญาซื้อบริการพื้นที่กับบริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด ช่วงที่สาม เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ หลังจากที่จำเลยแจ้งแก่ตัวแทนโจทก์ว่าโจทก์ผิดสัญญาและบอกเลิกสัญญาก็ตาม แต่ให้บริการพื้นที่นั้นโจทก์หาจำต้องทำสัญญาซื้อบริการพื้นที่กับบริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด ก่อนที่โจทก์ทำสัญญาให้บริการพื้นที่กับจำเลยไม่ เมื่อจำเลยทำสัญญาให้บริการพื้นที่จากพื้นที่จากโจทก์ล่วงหน้าตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โจทก์จะทำสัญญากับบริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด เมื่อใดไม่ใช่สาระสำคัญคงคำนึงเพียงว่าเมื่อถึงกำหนดเวลาให้บริการพื้นที่ โจทก์ต้องส่งมอบพื้นที่บริการให้แก่จำเลยตามสัญญาเท่านั้น ข้อเท็จจริงตามทางพิจารณารับฟังได้ว่า เมื่อถึงกำหนดเวลาที่ระบุในสัญญาโจทก์สามารถส่งมอบพื้นที่ให้แก่จำเลยได้ โจทก์ย่อมมีสิทธิและหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ให้บริการตามสัญญา จำเลยจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาแก่โจทก์ฝ่ายเดียวโดยโจทก์ไม่ยินยอมหาได้ไม่ จำเลยจึงเป็นฝ่ายผิดสัญญาการบอกเลิกสัญญาของจำเลยจึงไม่ชอบ การที่จำเลยบอกเลิกสัญญาให้บริการพื้นที่ช่วงที่สองและช่วงที่สาม ทำให้โจทก์ไม่ได้รับค่าบริการพื้นที่ช่วงที่สองและช่วงที่สามจากจำเลยตามที่ได้ตกลงกันไว้ โจทก์จึงได้รับความเสียหายและมีสิทธิเรียกร้องจากจำเลยได้ การที่โจทก์ประกอบธุรกิจให้ให้บริการพื้นที่แสดงสินค้าโดยซื้อพื้นที่ของห้างสรรพสินค้ามาให้บริการ โดยเรียกเก็บ

ค่าบริการจากผู้ใช้บริการพื้นที่เพื่อแสวงหากำไรค่าบริการดังกล่าวเป็นค่าเสียหายตามธรรมดาที่เกิดขึ้นจากการผิดสัญญาของจำเลย จำเลยจึงต้องชดใช้ค่าบริการช่วงที่สองแล้วชนสามแก่โจทก์ และหนี้ดังกล่าวเป็นหนี้เงินจำเลยจึงต้องชำระดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จตามที่โจทก์มีมีคำขอด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘๓</u>

การวินิจฉัยชี้ขาดของศาลต้องพิจารณาฟังข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานทั้งมวลที่ปรากฏในสำนวน แม้ศาลชั้นต้นยกคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ก็มีผลเพียงว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ได้ปรากฏขึ้นจากการกล่าวอ้างในคำให้การเท่านั้น หากศาลชั้นอุทธรณ์เห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องฟังข้อเท็จจริงส่วนนี้เพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดคดีได้ถูกต้องแท้จริงก็มีอำนาจรับฟังพยานหลักฐานอันเกี่ยวกับข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ สำหรับทายาทผู้มีอำนาจหน้าที่จัดการงานศพของผู้ตายซึ่งเป็นพระครูนั้น เมื่อคำนึงถึงความเหมาะสมแล้วจึงเป็นการสมควรที่วัดจำเลยที่ ๑ จะเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับสรีระสังขารของผู้ตายต่อไป โดยไม่จำต้องพิจารณาว่า โจทก์หรือวัดจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ได้รับมรดกของผู้ตายมากที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๖๗/๒๕๖๓ การวินิจฉัยชี้ขาดของศาลต้องพิจารณาฟังข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานทั้งมวลที่ปรากฏในสำนวน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ก็มีผลเพียงว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ได้ปรากฏขึ้นจากการกล่าวอ้างในคำให้การของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เท่านั้น หากศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องฟังข้อเท็จจริงส่วนนี้เพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดคดีได้ถูกต้องแท้จริงก็มีอำนาจรับฟังพยานหลักฐานอันเกี่ยวกับข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๗ (๒) พระครู อ. มีทายาทเหลืออยู่เพียงคนเดียวคือโจทก์ โจทก์จึงเป็นผู้หนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่จัดการศพของพระครู อ. ได้ แต่เมื่อตามสถานะของผู้ตายซึ่งได้บวชเป็นพระภิกษุตั้งแต่อายุ ๒๕ ปี และจำพรรษาอยู่ที่วัดจำเลยตลอดมาจนถึงแก่มรณภาพเมื่ออายุ ๗๕ ปี หลังจากพระครู อ. ถึงแก่มรณภาพแล้ว ญาติพี่น้องของพระครู อ. รวมทั้งจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ได้ร่วมกันจัดงานสวดพระอภิธรรมศพเป็นเวลา ๑๕ วัน โดยวัดจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายแล้วบรรจุเก็บสังขารของพระครู อ. ไว้บำเพ็ญกุศลทุกวันพระเป็นเวลา ๑๐๐ วันพระ มีประชาชนศรัทธามาสักการะสังขารของพระครู อ. เป็นจำนวนมาก แสดงว่าพระครู อ. เป็นพระที่ประชาชนเลื่อมใสศรัทธาจึงได้มีการเก็บสรีระสังขารไว้ในวัดจำเลยที่ ๑ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้กราบไหว้สักการะบูชา ยิ่งไปกว่านั้น การที่พระครู อ. ได้มีศรัทธาอุทิศตนเพื่ออยู่ในพุทธศาสนา การที่โจทก์เป็นผู้จัดการศพของพระครู อ. น่าจะไม่สอดคล้องกับความศรัทธาของประชาชนผู้เลื่อมใสเคารพนับถือแก่พระครู อ. จึงเป็นการสมควรที่วัดจำเลยที่ ๑ จะเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับสรีระสังขารของพระครู อ. ต่อไป โดยไม่จำต้องพิจารณาว่า โจทก์หรือวัดจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ได้รับมรดกของผู้ตายมากที่สุด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘๔</u>

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล มีหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของเทศบาลตำบล จึงชอบที่จะแสดงความเห็นที่มีมูลให้ตนเข้าใจว่าเป็นการกระทำอันไม่ชอบของโจทก์ในฐานะนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนั้นซึ่งเป็นฝ่ายบริหารได้ เมื่อโจทก์ต้องคำพิพากษาว่ากระทำการอันมิชอบ มีมูลเหตุให้จำเลยทั้งสี่เข้าใจเช่นนั้นและมีความชอบธรรมที่จะแสดงความเห็นโดยสุจริตเพื่อความชอบธรรมอันเป็นประโยชน์แก่เทศบาลตำบลได้ การกระทำของจำเลยทั้งสี่ จึงไม่เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๐๔/๒๕๖๓ การแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตเพื่อความชอบธรรม นอกจากจะเป็นความชอบธรรมแก่คู่ความแล้ว ย่อมหมายถึงเป็นความชอบธรรมแก่ประชาชน สังคมและประเทศชาติด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการก่อสร้าง ซึ่งใช้งบประมาณของประเทศชาติ ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมกันในการเสียภาษี เพื่อนำมาเป็นงบประมาณของรัฐ การก่อสร้างทางหลวงเป็นประโยชน์เพื่อการใช้สอยแก่ประชาชนทั่วไปร่วมกัน จำเลยทั้งสี่ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองสังกัดเทศบาลตำบลบ้าน บ. นอกจากมีหน้าที่ต้องรักษาประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนแล้วยังต้องรักษาประโยชน์ของเทศบาลตำบลบ้าน บ. ด้วย โดยเฉพาะจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้าน บ. ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของเทศบาลตำบลบ้าน บ. จึงชอบที่จะแสดงความเห็นที่มีมูลให้ตนเข้าใจว่าเป็นการกระทำอันไม่ชอบของโจทก์ในฐานะนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบ้าน บ. ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารได้ เมื่อคดีรับฟังได้ว่าโจทก์ต้องคำพิพากษาว่ากระทำการอันมิชอบ มีมูลเหตุให้จำเลยทั้งสี่เข้าใจว่าโจทก์ทำการอันมิชอบ และมีความชอบธรรมที่จะแสดงความเห็นโดยสุจริตเพื่อความชอบธรรมอันเป็นประโยชน์แก่เทศบาลตำบลบ้าน บ. ได้ การกระทำของจำเลยทั้งสี่ จึงไม่เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๙ (๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘๕</u>

การพิจารณาข้อความหรือถ้อยคำใดหมิ่นประมาทหรือไม่นั้น ต้องพิจารณาจากข้อความหรือถ้อยคำโดยรวม ประกอบพฤติการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ด้วย เมื่อได้ความว่า จำเลยและโจทก์ที่ ๑ มีปัญหาในทางธุรกิจจนกระทั่งมีการฟ้องคดีกัน แม้ข้อความที่จำเลยเขียนตามคำร้องที่ว่าการกระทำของโจทก์ที่ ๑ เป็นการโกงชาติจะฟุ่มเฟือยและรุนแรงต่อโจทก์ที่ ๑ ไปบ้าง แต่ก็เพื่อพิสูจน์ว่าการฟ้องคดีของจำเลยไม่เป็นการฟ้องเท็จ จึงเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือข้อความในกระบวนพิจารณาคดีในศาล เพื่อประโยชน์แก่คดีของตน จำเลยย่อมไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๑๙/๒๕๖๓ การพิจารณาข้อความหรือถ้อยคำใดเป็นหมิ่นประมาทหรือไม่นั้นจะพิจารณาแต่เฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใดแยกเป็นส่วน ๆ ไม่ได้ หากแต่จะต้องพิจารณาถึงข้อความหรือถ้อยคำที่กล่าวถึงทั้งหมดรวมกัน อีกทั้งยังอาจต้องพิจารณาถึงสถานที่และเวลาโอกาสรวมทั้งประเด็นปัญหาและเป้าหมาย

ที่ผู้กล่าวต้องการสื่อถึงประกอบกันด้วย ซึ่งเมื่อนำข้อพิจารณาเช่นว่านี้มาวินิจฉัยประกอบกับข้อความทั้งหมดกับข้อเท็จจริงที่ได้ความจากคำเบิกความของจำเลยว่า จำเลยกับโจทก์ที่ ๑ ทำธุรกิจที่ปรึกษากฎหมายร่วมกันตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ หลังจากดำเนินงานประมาณ ๒ ปี จำเลยไม่ได้รับส่วนแบ่งเงินปันผล และไม่มีการประชุมผู้ถือหุ้น จำเลยจึงลาออกจากบริษัทและแสวงหาหลักฐานต่าง ๆ จนกระทั่งได้ฟ้องโจทก์ที่ ๑ กับพวกเป็นคดีเหตุที่จังเลยเขียนข้อความ เนื่องจากจำเลยไม่มีความรู้ความสามารถในการเป็นทนายความ เป็นการต่อสู้ป้องกันด้วยตนเอง ซึ่งศาลบอกว่าให้เขียนเป็นคำร้องมา และจำเลยร้องเรียนต่อกรมสรรพากรว่า โจทก์ที่ ๑ โกงภาษี และร้องเรียนต่อ ป.ป.ช. ว่ากรมสรรพากรมิได้ดำเนินการตามที่จำเลยร้องเรียนอีกด้วย ดังนี้ข้อความที่ว่า การกระทำของโจทก์ที่ ๑ เป็นการโกงชาติแม้จะฟุ่มเฟือยและใช้ถ้อยคำรุนแรงต่อโจทก์ที่ ๑ ไปบ้าง แต่เป็นการแสดงเพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าการฟ้องคดีของจำเลยไม่เป็นการฟ้องเท็จตามที่โจทก์ที่ ๑ ฟ้องเลย จึงเป็นข้อความที่จำเลยยื่นต่อศาลเพื่อแสดงความคิดเห็นหรือข้อความในกระบวนพิจารณาคดีในศาล เพื่อประโยชน์แก่คดีของตน จำเลยย่อมไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘๖</u>

จำเลยแจ้งว่าสามารถติดต่อซื้อน้ำมันดีเซลในราคาถูก โจทก์หลงเชื่อจึงติดต่อซื้อและ โอนเงินให้จำเลย โดยจำเลยรับว่าจะแจ้งสถานที่รับน้ำมันภายใน ๓ วัน แต่ก็ไม่ติดต่อโจทก์อีกเลยและโจทก์ก็ติดต่อจำเลยไม่ได้ โจทก์ควรจะรู้เสียตั้งแต่ครบกำหนด ๓ วัน แล้วว่าจำเลยมีเจตนาฉ้อโกง การที่โจทก์ปล่อยเวลาล่วงเลยมานานเกือบ ๖ ปี จึงให้ทนายความมีหนังสือทวงถาม ถือไม่ได้ว่าโจทก์เพิ่งทราบถึงการกระทำความผิดของจำเลยในวันที่ครบกำหนดตามหนังสือทวงถาม เมื่อโจทก์ฟ้องคดีพ้นกำหนดสามเดือนนับแต่วันที่โจทก์รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดแล้ว คดีโจทก์จึงขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๕๖/๒๕๖๓ จำเลยแจ้งโจทก์ว่าจำเลยสามารถติดต่อซื้อน้ำมันดีเซลจากโรงกลั่นโดยตรงในราคาถูกกว่าท้องตลาด โจทก์หลงเชื่อจึงติดต่อซื้อเพื่อนำไปขายให้แก่ลูกค้าโจทก์ ต่อมาจำเลยขอให้โจทก์โอนเงินให้แก่จำเลยเพื่อนำเงินไปซื้อน้ำมันไปส่ง และเมื่อติดต่อซื้อได้แล้วจะแจ้งให้ทราบว่าต้องไปรับน้ำมันที่ใด หลังจากโจทก์โอนเงินดังกล่าวแล้ว โจทก์แจ้งให้จำเลยทราบ จำเลยอ้างว่าให้เตรียมรถบรรทุกน้ำมันไว้อีก ๓ วัน จะแจ้งสถานที่ให้ไปรับน้ำมันที่สั่งซื้อ แต่ปรากฏว่าหลังจากโอนเงินให้แก่จำเลย จำเลยไม่ได้ติดต่อโจทก์อีกและโจทก์ก็ไม่สามารถติดต่อจำเลยได้ พฤติการณ์ของจำเลยดังกล่าว โจทก์ควรจะรู้เสียตั้งแต่ครบกำหนด ๓ วัน หลังจากที่โจทก์โอนเงินจำนวนดังกล่าวแล้วจำเลยไม่ได้ติดต่อโจทก์อีกและโจทก์ก็ไม่สามารถติดต่อจำเลยได้ว่าจำเลยมีเจตนาฉ้อโกงโจทก์ การที่โจทก์ปล่อยเวลาล่วงเลยไปนานเกือบ ๖ ปีเศษ ถึงให้ทนายความมีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยส่งมอบน้ำมันที่สั่งซื้อหรือคืนเงินให้แก่โจทก์ ก็เป็นเรื่องที่โจทก์ผ่อนผันหรือให้โอกาสแก่จำเลยเท่านั้น ถือไม่ได้ว่าโจทก์เพิ่งทราบถึงการกระทำความผิดของจำเลยเมื่อครบกำหนดระยะเวลาทวงถามตามหนังสือดังกล่าวและไม่ทำให้สิทธิในการร้องทุกข์หรือฟ้องคดีของโจทก์ขยายออกไป ดังนั้น เมื่อโจทก์ฟ้องคดีพ้น

กำหนดสามเดือนนับแต่วันที่โจทก์รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดแล้ว คดีโจทก์จึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๖

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘๗</u>

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งหกกับพวกร่วมกันมีอาวุธปืนพกลูกซอง เครื่องหมายทะเบียน อย ๒/๒๓๑๙ จำนวน ๑ กระบอก และกระสุนปืนลูกซองหลายนัดและร่วมกันมีอาวุธปืนไม่ทราบชนิดและขนาด ซึ่งไม่มีเครื่องหมายทะเบียนหลายกระบอกพร้อมกระสุนปืนหลายนัด แต่โจทก์ได้เพียงอาวุธปืน เครื่องหมายทะเบียน อย ๒/๒๓๑๙ มาเป็นของกลางเท่านั้น จึงต้องฟังเป็นคุณแก่จำเลยทั้งหกว่า อาวุธปืนทุกกระบอกมีเครื่องหมายทะเบียนของผู้อื่น นอกจากนี้จำเลยที่ ๔ กระทำความผิดหลายกรรม แต่ศาลชั้นต้นรวมโทษทุกกระทงแล้วจึงเพิ่มโทษจากโทษที่รวมแทนที่จะเพิ่มโทษก่อนแล้วจึงรวมโทษ เป็นผลร้ายแก่จำเลยที่ ๔ กับศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๖ ฐานพยายามฆ่าผู้อื่น รวม ๒ กระทง หลังจากลดโทษแล้ว คงจำคุกกระทงละ ๒ ปี ๖ เดือน รวมจำคุก ๕ ปี ศาลชั้นอุทธรณ์ไม่แก้ไขนั้น ไม่ถูกต้อง เพราะการกำหนดโทษจำคุกเป็นเดือน ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน แต่ถ้ากำหนดเป็นปีให้คำนวณตามปีปฏิทินในราชการ ทำให้จำเลยที่ ๖ ได้รับโทษจำคุกมากกว่า เมื่อเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้องได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๓๓/๒๕๖๓ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งหกกับพวกร่วมกันมีอาวุธปืนพกลูกซอง เครื่องหมายทะเบียน อย ๒/๒๓๑๙ จำนวน ๑ กระบอก และกระสุนปืนลูกซองหลายนัดและร่วมกันมีอาวุธปืนไม่ทราบชนิดและขนาด ซึ่งไม่มีเครื่องหมายทะเบียนของเจ้าพนักงานประทับไว้หลายกระบอกพร้อมกระสุนปืนซึ่งใช้กับอาวุธปืนดังกล่าวหลายนัดโดยไม่ได้รับอนุญาต แต่โจทก์ได้เพียงอาวุธปืน เครื่องหมายทะเบียน อย ๒/๒๓๑๙ มาเป็นของกลางเท่านั้น ไม่ได้อาวุธปืนกระบอกอื่น ซึ่งโจทก์บรรยายฟ้องว่า เป็นอาวุธปืนไม่มีเครื่องหมายทะเบียนของกลางด้วย จึงต้องฟังเป็นคุณแก่จำเลยทั้งหกว่า อาวุธปืนทุกกระบอกที่จำเลยทั้งหกร่วมกันมีไว้ในครอบครองเป็นอาวุธปืนมีเครื่องหมายทะเบียนของผู้อื่น นอกจากนี้จำเลยที่ ๔ กระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน แต่ศาลชั้นต้นพิพากษารวมโทษทุกกระทงแล้วจึงเพิ่มโทษจากโทษที่รวมเป็นจำคุก ๒๘ ปี ๘ เดือน แทนที่จะเพิ่มโทษแต่ละกระทงก่อนแล้วจึงรวมโทษ เป็นผลร้ายแก่จำเลยที่ ๔ มากกว่าการเพิ่มโทษแต่ละกระทงเสียก่อนแล้วจึงรวมเข้าด้วยกัน กับศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๖ ฐานพยายามฆ่าผู้อื่น รวม ๒ กระทง หลังจากลดโทษแล้ว คงจำคุกกระทงละ ๒ ปี ๖ เดือน รวมจำคุก ๕ ปี ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ไม่แก้ไขนั้นไม่ถูกต้อง เพราะประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑ วรรคสอง บัญญัติว่า หากกำหนดโทษจำคุกเป็นเดือน ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน แต่ถ้ากำหนดเป็นปีให้คำนวณตามปีปฏิทินในราชการ ดังนั้น การกำหนดโทษจำคุก ๑๒ เดือน มีกำหนดเท่ากับ ๓๖๐ วัน จำนวนวันตามปีปฏิทินที่อาจจะมี ๓๖๕ หรือ ๓๖๖ วัน ทำให้จำเลยที่ ๖ ได้รับโทษจำคุกมากกว่าการวางโทษจำคุกเป็นเดือนตามบทบัญญัติดังกล่าว ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจ

ยกขึ้นวินิจฉัยให้เป็นคุณแก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘๘</u>

ประกาศแพทยสภาตามฟ้องออกโดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.วิชาชีพเวชกรรม แต่ พ.ร.บ.ดังกล่าวมิได้บัญญัติว่าผู้ฝ่าฝืนข้อบังคับหรือประกาศแพทยสภานั้นมีความผิด และไม่ได้กำหนดโทษไว้ จึงต้องถือว่าขณะจำเลยกระทำการตามที่โจทก์ฟ้องไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษจึงไม่อาจปรับบทลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.ดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๕๖/๒๕๖๓ โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยกระทำการฝ่าฝืนประกาศแพทยสภาที่ ๑/๒๕๔๐ และที่ ๒๑/๒๕๔๔ ซึ่งออกประกาศโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ มาตรา ๒๑ (๑) ปรากฏว่าพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดวัตถุประสงค์ของแพทยสภา ส่วนมาตรา ๒๑ เป็นบทบัญญัติที่ให้คณะกรรมการแพทยสภามีอำนาจหน้าที่ แต่กฎหมายทั้งสองมาตราดังกล่าวไม่ได้บัญญัติว่าผู้ฝ่าฝืนข้อบังคับหรือประกาศแพทยสภานั้นมีความผิด และไม่ได้กำหนดโทษไว้ จึงต้องถือว่าขณะจำเลยกระทำการตามโจทก์บรรยายฟ้องไว้ดังกล่าวไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษจึงไม่อาจปรับบทลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ มาตรา ๗, ๒๑ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๘๙</u>

แม้การถอนฟ้องคดีอาญาเรื่องเดิมจะเป็นคนละข้อหากับคดีใหม่ แต่เมื่อเป็นการกระทำเดียวกัน ย่อมต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๖ แม้คำร้องขอถอนฟ้องคดีเดิมจะอ้างเหตุว่าเพื่อฟ้องเป็นคดีใหม่โดยระบุข้อหาในคดีใหม่ไว้ด้วยแต่เมื่อศาลชั้นต้นอนุญาตให้ถอนฟ้องได้ก็ต้องถือว่าเป็นการถอนฟ้องคดีอาญาให้เสร็จไปทั้งเรื่อง จึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะนำมาฟ้องใหม่ไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๘๕/๒๕๖๓ โจทก์เคยฟ้องจำเลยทั้งหกมาครั้งหนึ่งฐานร่วมกันฉ้อโกง ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องไปแล้ว โจทก์กลับมาฟ้องจำเลยทั้งหกในการกระทำอันเดียวกันอีก แม้คำฟ้องในคดีนี้จะต่างจากคำฟ้องในคดีเดิมโดยโจทก์เพิ่มเติมการกระทำของจำเลยทั้งหกว่าร่วมกันหลอกลวงประชาชนและนำเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ ขอให้ลงโทษฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนและพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) แต่ก็ต้องถือว่าเป็นการกระทำอันเดียวกันกับที่โจทก์ฟ้องในคดีเดิม มิใช่ถือเอาคำบรรยายฟ้องหรือฐานความผิดที่โจทก์ตั้งเอาแก่

จำเลยเป็นเกณฑ์มิฉะนั้นแล้วจำเลยกระทำความผิดเพียงครั้งเดียว โจทก์มีสิทธิดำเนินคดีแก่จำเลยได้หลายครั้งโดยไม่รู้จักจบสิ้นจึงต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๖ แม้ตามคำร้องขอถอนฟ้องของโจทก์ในคดีก่อนจะอ้างเหตุขอถอนฟ้องเพื่อฟ้องจำเลยทั้งหกเป็นคดีใหม่ทหารร่วมกันฉ้อโกงประชาชน แต่เมื่อศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องได้ก็ต้องถือว่าเป็นการถอนฟ้องคดีอาญาให้เสร็จไปทั้งเรื่อง จึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะนำมาฟ้องใหม่ไม่ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙๐</u>

ตามข้อบังคับนิติบุคคลอาคารชุดโจทก์ กำหนดให้ผู้จัดการเป็นผู้ฟ้องคดีแทน การที่นาย ส. ในฐานะเจ้าของร่วมและกรรมการฟ้องคดีนี้แทนโจทก์โดยไม่ได้รับมอบอำนาจ ทั้งไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของโจทก์ให้เจ้าของร่วมหรือกรรมการโจทก์ฟ้องร้องดำเนินคดีแทนโจทก์ได้ หากนาย ส. เห็นว่าจำเลยทั้งสี่ร่วมกันทำละเมิดต่อโจทก์ นาย ส. ต้องแจ้งให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งการที่นาย ส. เคยมีหนังสือแจ้งให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการโจทก์ฟ้องร้องดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ถือได้ว่าเป็นการแจ้งเรื่องให้โจทก์ดำเนินการแล้วแต่จำเลยที่ ๑ เพิกเฉย อันเป็นการกระทำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของโจทก์ ถือได้ว่าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนนิติบุคคลในเรื่องดังกล่าว ในกรณีเช่นนี้ไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับใช้ได้ ทั้งไม่ปรากฏจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น จึงต้องอาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียง อย่างยิ่ง โดยนาย ส. ต้องร้องขอให้ศาลแต่งตั้งตัวแทนเฉพาะการเพื่อฟ้องคดี แต่นายส. มิได้ดำเนินการและฟ้องคดีแทนโจทก์เสียเอง จึงไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ จึงให้คำพิพากษามีผลถึงจำเลยที่ ๔ ซึ่งมิได้ฎีกาด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕๙/๒๕๖๓ นาย ส. ฟ้องคดีนี้ในฐานะเป็นตัวแทนโจทก์ มิได้ฟ้องเป็นการส่วนตัวในฐานะที่นาย ส.เป็นเจ้าของร่วมและกรรมการโจทก์ จึงต้องพิจารณาอำนาจฟ้องของโจทก์ตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และข้อบังคับของโจทก์ซึ่งตามข้อบังคับของโจทก์กำหนดให้ผู้จัดการนิติบุคคลเป็นตัวแทนของโจทก์ปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโจทก์ และตามวัตถุประสงค์ของโจทก์ให้มีอำนาจทำนิติกรรมกับบุคคลอื่น และดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ ใช้สิทธิเรียกร้องหรือดำเนินคดีตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและอาญา ประนีประนอมยอมความทั้งทางแพ่งและทางอาญากับผู้ที่ทำการละเมิดต่ออาคารชุดหรือทรัพย์ส่วนกลางของอาคารชุด รวมทั้งดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมาย ข้อบังคับของโจทก์ดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ (๓) ที่บัญญัติให้นิติบุคคลอาคารชุดมีผู้จัดการคนหนึ่งและให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนนิติบุคคลอาคารชุด ดังนั้น การฟ้องร้องดำเนินคดีแก่ผู้ที่กระทำละเมิดต่อโจทก์จึงเป็นหน้าที่ของผู้จัดการโจทก์หาใช่เป็นหน้าที่ของเจ้าของร่วมหรือกรรมการโจทก์ไม่ นาย ส. เป็นเพียงเจ้าของร่วมและกรรมการโจทก์ มิได้เป็นผู้จัดการโจทก์ รวมทั้งไม่ได้รับมอบอำนาจจากโจทก์ให้ฟ้องร้องดำเนินคดีนี้ ทั้งไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายหรือข้อบังคับของโจทก์ให้เจ้าของร่วมหรือกรรมการโจทก์ฟ้องร้องดำเนินคดีแทนโจทก์

ได้ หากนาย ส. เห็นว่าจำเลยทั้งสี่ร่วมกันทำละเมิดต่อโจทก์โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันจ่ายค่าชดเชยการเลิกจ้างให้แก่จำเลยที่ ๔ โดยมิชอบ นาย ส. ต้องแจ้งให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการ ที่นาย ส. เคยมีหนังสือแจ้งให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการโจทก์ฟ้องร้องดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ถือได้ว่าเป็นการแจ้งเรื่องให้โจทก์ดำเนินการแล้วแต่จำเลยที่ ๑ เพิกเฉย อันเป็นการกระทำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของโจทก์ ถือได้ว่าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคลในเรื่องดังกล่าว ในกรณีเช่นนี้ไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับใช้ได้ ทั้งไม่ปรากฏว่ามีจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นในกรณีเช่นนี้ จึงต้องอาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔ โดยนาย ส. ในฐานะเจ้าของร่วมและกรรมการต้องร้องขอให้ศาลแต่งตั้งตัวเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้แทนเฉพาะการเพื่อฟ้องร้องตลอดจนการดำเนินการการอื่นที่เกี่ยวข้องตามข้อบังคับของโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๕ แต่นายส. มิได้ดำเนินการร้องขอให้ศาลแต่งตั้งตนเองเป็นผู้แทนโจทก์เฉพาะการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๗๕ แต่นาย ส. ในฐานะเจ้าของร่วมและกรรมการโจทก์ฟ้องคดีแทนโจทก์เสียเอง จึงไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ จึงให้คำพิพากษามีผลถึงจำเลยที่ ๔ ซึ่งมิได้ฎีกาและไม่ได้รับอนุญาตให้ฎีกาด้วย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๕ ประกอบมาตรา ๒๕๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙๑</u>

จำเลยอยู่ในเหตุการณ์และมีพฤติการณ์บ่งชี้ว่าจำเลยกับพวกมีเจตนาร่วมสมคบกันหลอกลวงเอาเงินจากผู้เสียหายต่างๆอ้างว่าสามารถจัดหางานในต่างประเทศได้ โดยวางแผนเป็นกระบวนการและแบ่งหน้าที่กันทำเป็นขั้นตอนมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จผล แม้จะไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับเงินจากผู้เสียหายต่างๆไปด้วยก็ตาม ก็รับฟังได้ว่าจำเลยร่วมกับพวกหลอกลวงผู้เสียหายว่าสามารถหางานในต่างประเทศได้และได้เงินไปจากผู้เสียหายดังกล่าว อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๙๑ ตรี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๓๓/๒๕๖๓ จำเลยอยู่ในเหตุการณ์ที่ห้องประชุมของโรงแรม กลุ่มคนร้ายแนะนำจำเลยว่าเป็นผู้จัดการใหญ่ และจำเลยเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดของการทำงานที่สาธารณรัฐเกาหลีห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. นายป. นางสาว บ. และจำเลยไม่ได้รับอนุญาตจัดหางานให้คนหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศไม่ได้จดทะเบียนเป็นลูกจ้างหรือตัวแทนจัดหางานของบริษัทจัดหางานให้คนหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ ไม่เป็นกรรมการ หุ้นส่วนหรือผู้จัดการของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับอนุญาตจัดหางาน หรือของนิติบุคคลซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตจัดหางานหรืออยู่ในระหว่างใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งตามพฤติการณ์แห่งคดีบ่งชี้ได้ว่าจำเลยกับพวกมีเจตนาร่วมสมคบกันเพื่อหลอกลวงเอาเงินจากผู้เสียหายต่างๆโดยใช้วิธีการวางแผนเป็นกระบวนการและแบ่งหน้าที่กันทำเป็นขั้นตอนมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จผล แม้จะไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับเงินจากผู้เสียหายต่างๆไปด้วยหรือไม่ก็ตาม ข้อเท็จจริงรับฟังได้โดยปราศจากสงสัยว่าจำเลยเป็นคนร้ายที่ร่วมกับพวก

หลอกลวงผู้เสียหายว่าสามารถหางานในต่างประเทศได้และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้เงินไปจากผู้เสียหายดังกล่าว อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๙๑ ตรี

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙๒</u>

ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๑/๑ บัญญัติว่า "ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ"มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกัน แม้ชื่อและลักษณะของสัญญาจะมิใช่สัญญาค้ำประกัน แต่ในการตีความต้องเพ่งเล็งถึงเจตนาอันแท้จริงยิ่งกว่าถ้อยคำสำนวนหรือตัวอักษร เมื่อเพ่งเล็งเจตนาและวัตถุประสงค์ของโจทก์ผู้ประกอบธุรกิจได้ว่า โจทก์ต้องการให้จำเลยที่ ๒ เข้ามาผูกนิติสัมพันธ์กับตนเพื่อเป็นประกันร่วมรับผิดในกรณีจำเลยที่ ๑ ผู้เช่าซื้อไม่ชำระหนี้ไม่แตกต่างจากการค้ำประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม จึงนับว่ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับสัญญาว่าเป็นสัญญาที่คู่สัญญากระทำเพื่อหลบเลี่ยงบทบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ ย่อมต้องตีความไปในทางที่เป็นคุณแก่จำเลยที่ ๒ คู่กรณีฝ่ายซึ่งจะเป็นผู้ต้องเสียในมูลหนี้นั้นว่า เป็นการค้ำประกันโดยหลบเลี่ยงบทบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันอันเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เมื่อไม่มีส่วนใดที่สมบูรณ์แยกส่วนออกมาได้จึงตกเป็นโมฆะ โจทก์ไม่อาจอาศัยสัญญาตกลงยินยอมร่วมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ ที่ตกเป็นโมฆะมาฟ้องบังคับจำเลยที่ ๒ ให้รับผิดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๑๘/๒๕๖๓ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๑/๑ บัญญัติว่า "ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ"มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันซึ่งมิใช่ลูกหนีชั้นต้นแต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น สัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ ที่แสดงเจตนาต่อกันเป็นสัญญายินยอมร่วมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ นั้น แม้ชื่อและลักษณะของสัญญาจะมิใช่สัญญาค้ำประกันแต่ในการตีความการแสดงเจตนาให้เพ่งเล็งถึงเจตนาอันแท้จริงยิ่งกว่าถ้อยคำสำนวนหรือตัวอักษร เมื่อจำเลยที่ ๒ ทำสัญญาตกลงยินยอมร่วมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ โดยเนื้อหาของสัญญามิได้ระบุให้จำเลยที่ ๒ มีสถานะเป็นผู้เช่าซื้ออย่างเดียวกับจำเลยที่ ๑ สัญญาดังกล่าวคงมีเพียงข้อกำหนดหน้าที่ของจำเลยที่ ๒ ที่ต้องร่วมรับผิดชำระหนี้กับจำเลยที่ ๑ จนสิ้นเชิง จำเลยที่ ๒ มิได้รับสิทธิประโยชน์ใด ๆ อย่างผู้เช่าซื้อด้วย สัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ ที่ทำขึ้นในลักษณะนี้ จึงเพ่งเล็งให้เห็นเจตนาและวัตถุประสงค์ของโจทก์ผู้ประกอบธุรกิจได้ว่า โจทก์ต้องการให้จำเลยที่ ๒ เข้ามาผูกนิติสัมพันธ์กับตนเพื่อเป็นประกันร่วมรับผิดในกรณีจำเลยที่ ๑ ผู้เช่าซื้อเพิกเฉยไม่ชำระหนี้อันเป็นสัญญาที่ก่อประโยชน์แก่โจทก์ไม่แตกต่างจากการที่บุคคลภายนอกทำสัญญาทำประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัดตามกฎหมายค้ำประกันก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๑/๑ นอกจากนี้ หากพิเคราะห์ถึงปกติประเพณีในการทำสัญญาเช่าซื้อที่ถือปฏิบัติกันมา ไม่ปรากฏว่าโจทก์หรือผู้ให้เช่า

ซื้อโดยทั่วไปมีวิธีการทำสัญญาโดยให้ผู้เช่าซื้อทำสัญญาเช่าซื้อฉบับหนึ่ง แล้วให้บุคคลอื่นเข้าทำสัญญาค้ำประกันยินยอมร่วมรับผิดชำระหนี้กับผู้เช่าซื้อเป็นอีกฉบับ หรือมีการทำสัญญาโดยให้ผู้เช่าซื้อทำสัญญาเช่าซื้อแล้วให้บุคคลอื่นเข้าทำสัญญายินยอมร่วมรับผิดชำระหนี้อย่างลูกหนี้ร่วมกับผู้เช่าซื้ออีกฉบับหนึ่งดังเช่นคดีนี้ จึงนับว่ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับสัญญาว่า สัญญาตกลงยินยอมร่วมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ เป็นสัญญาที่คู่สัญญากระทำเพื่อหลบเลี่ยงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๑/๑ ที่ห้ามตกลงกันให้ผู้ค้ำประกันผู้ต้องรับผิดอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะลูกหนี้ร่วมหรือไม่ เมื่อมีข้อสงสัยย่อมต้องตีความไปในทางที่เป็นคุณแก่จำเลยที่ ๒ คู่กรณีฝ่ายซึ่งจะเป็นผู้ต้องเสียในมูลหนี้นั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ จึงตีความและรับฟังได้ว่าโจทก์ต้องการให้จำเลยที่ ๒ ร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ อย่างลูกหนี้ร่วม แต่ไม่อาจทำเป็นสัญญาค้ำประกันให้มีข้อตกลงเช่นนั้นได้ จึงหลบเลี่ยงการทำสัญญาค้ำประกันที่มีข้อจำกัดมิให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะลูกหนี้ร่วม สัญญาตกลงยินยอมร่วมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ ที่มีวัตถุประสงค์ในการหลบเลี่ยงกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันอันเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์ของสัญญาขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เมื่อไม่มีส่วนใดที่สมบูรณ์แยกส่วนออกมาได้จึงตกเป็นโมฆะทั้งฉบับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ โจทก์ไม่อาจอาศัยสัญญาตกลงยินยอมร่วมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ ที่ตกเป็นโมฆะมาฟ้องบังคับจำเลยที่ ๒ ให้รับผิดได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙๓</u>

คดีที่โจทก์ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาฎีกา แต่ไม่ยื่นฎีกา การออกหมายจำคุกคดีถึงที่สุดให้แก่จำเลยนั้นจะต้องถือว่าถึงที่สุดในวันครบกำหนดฎีกาของจำเลย โดยมิได้รวมระยะเวลาที่โจทก์ขอขยายระยะเวลาฎีกาเข้าไปด้วย อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๑๗ / ๒๕๖๔ (ประชุมใหญ่) คดีนี้ ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ ถึงที่ ๖ ฟังเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ อ่านให้โจทก์ฟังเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โจทก์ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาไปถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ศาลชั้นต้นอนุญาต แต่โจทก์ไม่ได้ยื่นฎีกา ศาลชั้นต้นออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดให้จำเลยที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยระบุว่าคดีถึงที่สุดวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นการไม่ชอบ เนื่องจากเป็นการนำระยะเวลาที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ขยายฎีการวมเข้าด้วย จำเลยที่ ๒ ย่อมสามารถใช้สิทธิฎีกาได้จนถึงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ แต่วันดังกล่าวเป็นวันวิสาขบูชาซึ่งเป็นวันหยุดราชการ ระยะเวลาฎีกาของจำเลยที่ ๒ จึงสิ้นสุดวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ อันเป็นวันเริ่มทำการใหม่ แม้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ และที่ ๕ จะมิได้ฎีกาแต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย จึงให้แก้ไขหมายจำคุกคดีถึงที่สุดของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ โดยระบุให้ถึงที่สุดนับแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙๔</u>

การที่จำเลยนำคดีมาฟ้องผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ใช่การใช้สิทธิฟ้องคดีโดยสุจริต จำเลยมีความผิดฐานดูหมิ่นผู้พิพากษาในการพิจารณาคดี ต้องระวางโทษ

คำพิพากษาศาลฎีกา ๔๓๐๒/๒๕๖๓ จำเลยเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาเรื่องหนึ่งต่อศาล ผู้เสียหายเป็นผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนสั่งงดไต่สวนมูลฟ้องและยกฟ้องโดยให้เหตุผลว่าเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ปวิอ. มาตรา ๑๕๘ (๕) ศาลอุทธรณ์ยืน จำเลยยื่นฎีกา ไม่มีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์อนุญาตให้ฎีกา ผู้เสียหายจึงมีคำสั่งไม่รับฎีกา จำเลยยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกา ศาลฎีกามีคำสั่งยกคำร้องเนื่องจากคำร้องของจำเลยไม่ชัดแจ้งตาม ปวิอ. มาตรา ๒๒๔ จำเลยยื่นฎีกาคำสั่งศาลฎีกาดังกล่าว ผู้เสียหายมีคำสั่งไม่รับฎีกาเพราะคดีถึงที่สุดแล้วตาม ปวิอ. มาตรา ๒๒๐

จำเลยจึงฟ้องผู้เสียหายว่ากระทำผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบตาม ปอ. มาตรา ๑๕๗ ศาลอาญาทุจริตฯ ยกฟ้อง ศาลอุทธรณ์ยืน

ผู้เสียหายจึงแจ้งความดำเนินคดีจำเลยและขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับอัยการโจทก์ในความผิดฐานฟ้องเท็จและดูหมิ่นผู้พิพากษาในการพิจารณาคดีตาม ปอ. มาตรา ๑๗๕, ๑๙๘ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าจำเลยไม่มีความผิดฐานฟ้องเท็จ แต่การฟ้องคดีผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายไม่ใช่การใช้สิทธิฟ้องคดีโดยสุจริต จำเลยจึงมีความผิดฐานดูหมิ่นผู้พิพากษาในการพิจารณาคดี

พิพากษาจำคุก ๑ ปี ให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ร่วม ๓๐๐,๐๐๐ บาท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙๕</u>

โจทก์สมัครใจแต่งงานกับจำเลย โดยจำเลยมิได้หลอกลวงเป็นการยอมรับความเสียหายแก่ตนเอง จำเลยไม่ได้กระทำละเมิดและไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๓๐/ ๒๕๖๓ จำเลยไม่ได้หลอกลวงโจทก์ให้แต่งงาน แต่โจทก์สมัครใจยินยอมแต่งงานกับจำเลย การแต่งงานและจัดงานฉลองสมรสเกิดจากความสมัครใจของโจทก์ เป็นการยอมรับผลเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเอง ตามกฎหมายถือไม่ได้ว่าโจทก์ได้รับความเสียหาย โจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดชำระค่าเสียหายแก่โจทก์ไม่ได้ จำเลยไม่ได้กระทำละเมิดและไม่จำต้องชดใช้ค่าสินใหมทดแทนแก่โจทก์

ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙๖

ผู้เช่าพื้นที่ให้บริการจอดรถยนต์ มีหน้าที่ต้องระมัดระวังตามสมควรในการดูแล ค้ำจุนหรือตัดแต่งต้นไม้ในลานจอดรถให้มั่นคงเพียงพอต้านทานพายุตามฤดูกาลหาเป็นเหตุสุดวิสัยไม่ จำเลยผู้เช่าในฐานะผู้ครองต้นไม้ที่หักล้มลงมาทับรถยนต์จึงต้องรับผิดต่อผลแห่งละเมิดนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๔๐/ ๒๕๖๓ จำเลยทำสัญญาเช่าพื้นที่จอดรถในโรงพยาบาลซึ่งเป็นที่ดินราชพัสดุ เพื่อบริหารจัดการและติดตั้งระบบจัดเก็บค่าบริการจอดรถไม่ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรในการดูแลค้ำจุนหรือตัดแต่งต้นไม้ในลานจอดรถให้มีสภาพมั่นคงเพียงพอที่จะต้านทานพายุที่เกิดขึ้นตามฤดูกาลซึ่งหาได้เป็นเหตุสุดวิสัยไม่ จำเลยในฐานะผู้ครองต้นไม้ที่หักล้มลงมาทับรถยนต์ที่ ณ. ผู้เอาประกันภัย นำไปจอดไว้ได้รับความเสียหาย จึงเป็นผู้กระทำละเมิดจำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๓๔ แก่ ณ. ผู้เอาประกันภัย เมื่อโจทก์ชดใช้ค่าซ่อมรถยนต์แทนผู้เอาประกันภัยไปแล้ว จึงเข้ารับช่วงสิทธิ ของผู้เอาประกันภัยซึ่งมีต่อจำเลย ตามจำนวนเงินที่ชดใช้ไปนั้น

ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙๗

โจทก์มิได้ลงลายมือชื่อในฟ้องอันเป็นการไม่ชอบ แต่เมื่อศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาจนแล้วเสร็จล่วงเลยเวลาแก้ไขหรือไม่ประทับฟ้อง ศาลฎีกาจึงต้องยกฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๖๕ / ๒๕๖๓ โจทก์มิได้ลงลายมือชื่อไว้ในฟ้อง จึงเป็นฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ไม่ชอบด้วยป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๗) แต่การที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องหรือไม่ประทับฟ้องตามป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง นั้น ก็ล่วงเลยเวลาที่จะปฏิบัติได้เพราะศาลชั้นต้นได้ดำเนินกระบวนพิจารณาจนเสร็จสิ้นแล้ว ศาลฎีกาจึงต้องยกฟ้องของโจทก์ โดยไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของจำเลย

ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙๘

คดี ที่ศาลฎีกายกคำพิพากษาศาลล่างทั้งสอง จึงไม่มีคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีก่อนที่จะนำมาวินิจฉัยว่าคดีนี้เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๑ / ๒๕๖๓ คดีก่อนของศาลชั้นต้น ศาลฎีกาอนุญาตให้จำเลย (โจทก์ในคดีนี้) ฎีกา และต่อมาปรากฏจากสารบบความของศาลฎีกาว่า ในคดีก่อนศาลฎีกามีคำพิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลล่างทั้งสอง ให้รับคำให้การจำเลย (โจทก์ในคดีนี้) และให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาใหม่ต่อไป ดังนี้ คำพิพากษาศาลฎีกาในคดีดังกล่าวย่อมมีผลให้คำพิพากษาของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ แผนกคดีผู้บริโภคในคดีก่อนสิ้นผลไป เท่ากับว่าศาลชั้นต้นในคดีก่อนยังมิได้มีคำวินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาทมาก่อน คำ

ฟ้องในคดีนี้จึงยังไม่มีคำวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีที่จะให้ศาลวินิจฉัยว่าเป็นกระบวนพิจารณาซ้ำได้ กรณีจึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำตามป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๕๙๙</u>

โจทก์ฟ้องคดีโดยสุจริตหรือไม่เป็นปัญหาข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่ปัญหาข้อกฎหมายเรื่องอำนาจฟ้อง เมื่อจำเลยมิได้ให้การเป็นประเด็นไว้จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ส่วน พ.ร.บ.ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมฯใช้ได้กับสัญญาทั่วไป มิได้จำกัดแต่เฉพาะที่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๓ แห่งพ.ร.บ.ดังกล่าวเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๑ / ๒๕๖๓ ปัญหาว่าการฟ้องคดีของโจทก์เป็นการใช้สิทธิโดยสุจริตหรือไม่ เป็นปัญหาข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย เรื่องอำนาจฟ้อง เมื่อคำให้การของจำเลยไม่ได้ให้การต่อสู้ในประเด็นนี้ไว้ จำเลยไม่มีสิทธิยกขึ้นอุทธรณ์

พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ เป็นกฎหมายที่ประสงค์ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้วางมัดจำ ศาลสามารถนำมาปรับใช้กับสัญญาทั่วๆไปที่มีการให้สิ่งใดเป็นมัดจำได้มิได้จำกัดเฉพาะสัญญาที่เข้าเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสัญญาที่ไม่เป็นธรรมพ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓ เท่านั้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๐๐</u>

การลดโทษกรณีจำเลยให้การรับสารภาพนั้น เป็นดุลพินิจตามความเหมาะสมแก่พฤติการณ์เป็นรายบุคคลไป มิใช่บทบังคับที่จะต้องลดโทษให้เสมอไป ดังนั้น การไม่ลดโทษเพราะมีเหตุผลอันสมควรจึงไม่ใช่การวินิจฉัยคดีคลาดเคลื่อนหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๒๘ / ๒๕๖๓ ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๗๘ ที่บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏว่ามีเหตุบรรเทาโทษ...ถ้าศาลเห็นสมควรจะลดโทษไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นก็ได้” เป็นบทบัญญัติให้ศาลใช้ดุลพินิจในการลงโทษให้เหมาะสมแก่พฤติการณ์ของผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคลไป หาใช่บทบังคับที่จะต้องลดโทษให้แก่ผู้กระทำความผิด เพราะมีเหตุบรรเทาโทษเสมอไปไม่

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ไม่ได้ยกปัญหาที่จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพในชั้นอุทธรณ์มาเป็นเหตุลดโทษให้จำเลยทั้งสองเพราะเห็นว่าล่วงเลยเวลาที่จะขอแก้หรือเพิ่มเติมคำให้การหรืออุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองแล้ว จึงมิใช่การลุแก่โทษแก่เจ้าพนักงานหรือให้ความรู้แก่ศาลอันจะเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ย่อมเป็นดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ที่จะไม่ลดโทษให้จำเลยทั้งสองได้ กรณีไม่ใช่เรื่องที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัยคดีและพิพากษาโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ถูกต้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘

<u>ฎีกาเล่าเรื่องที่ ๖๐๑</u>

ผู้จัดการมรดกมีหน้าที่แบ่งปันทรัพย์มรดก การที่จำเลยที่ ๑ ผู้จัดการมรดกขอออกใบแทนโฉนดที่ดินเป็นชื่อของตนในฐานะส่วนตัวโดยไม่มีสิทธิ เป็นการกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อกองมรดกจึงตกเป็นโมฆะ จำเลยที่ ๑ ไม่มีสิทธิโอนที่ดินดังกล่าวและจำเลยที่ ๒ ผู้รับโอนย่อมไม่มีสิทธิตามสัญญาซื้อขาย ตามหลักผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๙ / ๒๕๖๓ จำเลยที่ ๑ เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย จำเลยที่ ๑ มีหน้าที่แบ่งปันทรัพย์มรดกให้เป็นไปตามพินัยกรรมของผู้ตาย การที่จำเลยที่ ๑ ไปขอออกใบแทนโฉนดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทให้ตนเองในฐานะส่วนตัว โดยจำเลยที่ ๑ มิได้เป็นผู้รับประโยชน์จากพินัยกรรมและเป็นผู้ถูกตัดมิให้รับมรดก การกระทำของจำเลยที่ ๑ มิใช่การแบ่งปันทรัพย์มรดกตามหน้าที่ของผู้จัดการมรดก แต่เป็นการทำนิติกรรมให้จำเลยที่ ๑ มีส่วนได้เสียเป็นปฏิปักษ์ต่อกองมรดกของผู้ตาย อันเป็นการต้องห้ามโดยชัดแจ้งตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๒๒ การโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทระหว่างจำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการมรดกกับในฐานะส่วนตัวจึงตกเป็นโมฆะ ต้องถือเสมือนว่ามิได้มีการทำนิติกรรมการโอนดังกล่าวขึ้นเลย เมื่อจำเลยที่ ๑ ในฐานะส่วนตัวไม่มีกรรมสิทธิ์ก็ไม่มีสิทธินำไปขายให้แก่จำเลยที่ ๒ ได้ การที่จำเลยที่ ๒ รับซื้อไว้ไม่ทำให้เกิดสิทธิตามสัญญาซื้อขายตามหลักผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๐๒</u>

ความผิดที่ศาลชั้นต้นยกฟ้อง ศาลชั้นอุทธรณ์ยกอุทธรณ์ เพราะเป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้าม มิใช่กรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ยกฟ้องโดยอาศัยข้อเท็จจริง ไม่ต้องห้ามฎีกา แต่ โจทก์มีกลับยกข้ออุทธรณ์ดังกล่าวขึ้นมาในชั้นฎีกาอีก จึงไม่ใช่ฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๖๒ / ๒๕๖๓ ความผิดฐานเบิกความเท็จตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ วรรคแรก ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษายืน มีผลเท่ากับศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษายกฟ้องโจทก์ในความผิดฐานดังกล่าว จึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๐

ความผิดฐานปลอมเอกสาร ใช้เอกสารปลอม และฐานนำสืบหรือใช้พยานหลักฐานอันเป็นเท็จตามป.อ. มาตรา ๒๖๔, ๒๖๘ และ ๑๘๐ วรรคแรก ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษาให้ยกอุทธรณ์เพราะเป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้าม จึงมิใช่กรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษายกฟ้องโดยอาศัยข้อเท็จจริง ไม่ต้องห้ามฎีกาตามป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๐ แต่เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ไม่รับวินิจฉัย กลับยกข้ออุทธรณ์ดังกล่าวขึ้นมาในชั้นฎีกาอีก จึงถือไม่ได้ว่าเป็นฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ตามป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ แม้ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของโจทก์ ศาลฎีกาก็ไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๐๓</u>

การที่คู่สมรสทำหนังสือให้ความยินยอมในการที่คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งไปทำสัญญาค้ำประกันให้แก่บุคคลอื่นนั้น ไม่ถือเป็นการให้สัตยาบันการจัดการสินสมรส คู่สมรสฝ่ายที่ให้ความยินยอมจึงไม่ต้องร่วมรับผิดในมูลหนี้ที่มีการค้ำประกันดังกล่าวด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๓ / ๒๕๖๔ การให้ความยินยอมของคู่สมรสในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับการจัดการสินสมรสอยู่ในบังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๔๗๖ ที่กำหนดให้เฉพาะการจัดการสินสมรสที่มีความสำคัญตามมาตรา ๑๔๗๖ (๑) ถึง (๘) ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสอีกฝ่าย สำหรับการทำนิติกรรมในส่วนที่จำเลยที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ ๑ หาได้อยู่ในบังคับมาตรา ๑๔๗๖ หรือ เป็นการจัดการสินสมรสโดยตรงไม่ กรณีจะเป็นหนี้ร่วมต่อเมื่อจำเลยที่ ๓ คู่สมรสได้ให้สัตยาบันตามมาตรา ๑๔๙๐ (๔) เท่านั้น แต่การที่จำเลยที่๓ คู่สมรสให้ความยินยอมในการทำนิติกรรมตามหนังสือให้ความยินยอมของคู่สมรสในการทำนิติกรรมที่ข้อความระบุว่า คู่สมรสขอให้ความยินยอมต่อการที่คู่สมรสทำคำขอ สัญญา ข้อตกลงเกี่ยวกับการขอใช้สินเชื่อทุกลักษณะ หรือนิติกรรมใดๆกับโจทก์ อันมีลักษณะเป็นการยินยอมไว้เป็นการทั่วไปซึ่งเป็นการแสดงเจตนารับรู้ที่จำเลยที่ ๒ สามีไปทำนิติกรรม หาใช่เป็นการให้สัตยาบันตามในบทบัญญัติของมาตรา ๑๔๙๐ (๔) ไม่ เนื่องจากไม่มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แต่อย่างใดว่าจำเลยที่ ๓ รับรองการที่จำเลยที่ ๒ ก่อหนี้ขึ้นแล้วตามมูลหนี้ที่มีการทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ ๑ คงปรากฏเฉพาะการที่จำเลยที่ ๓ รับรู้ถึงการเข้าทำสัญญาค้ำประกันของจำเลยที่ ๒ เท่านั้น เมื่อจำเลยที่ ๓ ไม่ได้ให้สัตยาบันการก่อหนี้ตามสัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ ๒ คู่สมรสได้กระทำไป จำเลยที่ ๓ จึงไม่ต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ตามที่โจทก์ฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๐๔</u>

แม้กฎหมายบัญญัติว่าอายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ลูกหนี้ย่อมเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันด้วย แต่ก็หาได้บัญญัติว่าหากอายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันคนใด ต้องเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันคนอื่นหรือลูกหนี้ชั้นต้นด้วย แม้ภายหลังผู้ตายซึ่งเป็นผู้กู้ถึงแก่ความตาย จำเลยทั้งสามจะชำระหนี้ตามสัญญาค้ำประกันอันถือเป็นการรับสภาพหนี้มีผลให้อายุความค้ำประกันสะดุดหยุดลงก็ตาม แต่ก็ไม่มีผลต่อลูกหนี้ชั้นต้น เมื่อโจทก์ฟ้องทายาทของผู้ตายเกินหนึ่งปีตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ซึ่งขาดอายุความ จำเลยทั้งสามผู้ค้ำประกันย่อมยกข้อต่อสู้นี้ขึ้นต่อสู้โจทก์เพื่อให้ตนเองพ้นความรับผิดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๒๘ / ๒๕๖๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๒ บัญญัติว่าอายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ลูกหนี้นั้น ย่อมเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันด้วย แต่บทบัญญัติดังกล่าวหาได้บัญญัติว่าหากอายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันรายหนึ่งจะเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันร่วมรายอื่นหรือเป็นโทษแก่ลูกหนี้ชั้นต้นด้วย จำเลยทั้งสามต่างฝ่ายต่างยอมเข้าเป็นผู้ค้ำประกัน ในหนี้กู้ยืมของผู้ตายที่มีต่อโจทก์ตาม

หนังสือเงินกู้สามัญ จำเลยทั้งสามจึงมีความรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกัน ถึงแม้ว่าจะมิได้เข้ารับค้ำประกันรวมกันตามมาตรา ๖๘๒ วรรคสอง ดังนี้ อายุความของลูกหนี้ร่วมคนใดก็ย่อมเป็นไปเพื่อคุณและโทษแต่เฉพาะแก่ลูกหนี้คนนั้นเช่นกัน ฉันใดฉันนั้น เมื่ออายุความสะดุดหยุดลงเฉพาะแก่ลูกหนี้ร่วมคนใดก็ย่อมเป็นไปเพื่อคุณและโทษแต่เฉพาะลูกหนี้คนนั้นเช่นกัน ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๕ แม้การที่จำเลยทั้งสามต่างผ่อนชำระหนี้ตามสัญญาค้ำประกันให้แก่โจทก์หลายครั้งภายหลังผู้ตายซึ่งเป็นผู้กู้ถึงแก่ความตาย ย่อมถือเป็นการรับสภาพหนี้ตามสัญญาค้ำประกันต่อโจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้ เป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงตามมาตรา ๑๙๓ / ๑๔ (๑) ต้องเริ่มนับอายุความใหม่ตามสัญญาค้ำประกันอันเป็นมูลหนี้เดิมตามมาตรา ๑๙๓ / ๑๕ วรรคหนึ่ง ก็ตาม แต่ก็หาทำให้มูลหนี้ตามสัญญากู้ยืมอันเป็นนี่ประธานของผู้ตายซึ่งเป็นลูกหนี้ชั้นต้นสะดุดลงด้วยไม่ และเมื่อโจทก์มิได้ฟ้องทายาทผู้ตายให้รับผิดตามสัญญาเงินกู้สามัญ ภายในหนึ่งปีนับแต่เมื่อโจทก์ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของผู้ตาย สิทธิเรียกร้องของโจทก์ที่มีต่อผู้ตายหรือกองมรดกของผู้ตายจึงเป็นอันขาดอายุความตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม จำเลยทั้งสามซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันย่อมสามารถยกข้อต่อสู้ดังกล่าวขึ้นต่อสู้โจทก์เพื่อให้ตนเองผลความรับผิดได้ ด้วยตามมาตรา ๖๙๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๐๕</u>

ในคดีก่อนศาลพิพากษาให้จำเลยส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนโจทก์ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน พร้อมค่าเสียหาย จำเลยนำรถมาคืนโจทก์ แต่เมื่อขายทอดตลาดแล้วได้เงินไม่ครบตามราคาใช้แทน โจทก์ย่อมเรียกร้องราคาที่ขาดจำนวนนั้นได้ เมื่อโจทก์ไม่อาจนำคดีชำระหนี้ส่วนนี้ในคดีก่อนได้ และความเสียหายดังกล่าวเกิดจากความบกพร่องในการดูแลรักษาทรัพย์สินอันของจำเลย ทำให้เสื่อมราคาและขายได้ต่ำกว่าราคาที่ศาลชั้นต้นกำหนด จำเลยจึงต้องรับผิดชำระค่าขาดราคาแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๗๓ / ๒๕๖๓ ในคดีก่อนเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน พร้อมให้รับผิดชำระค่าเสียหาย จำเลยนำรถยนต์ที่เช่าซื้อส่งคืนให้แก่โจทก์ เมื่อโจทก์นำออกขายทอดตลาดได้เงินไม่ครบถ้วนตามราคาใช้แทนรถยนต์ที่ศาลชั้นต้นกำหนดไว้ในคำพิพากษา ดังนี้ ย่อมถือได้ว่าโจทก์ได้รับความเสียหายจากราคารถยนต์ส่วนที่ขาดไปและโจทก์ชอบที่จะเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชดใช้ราคารถยนต์ที่ยังขาดจำนวนได้ เนื่องจากเป็นความเสียหายที่สืบเนื่องจากมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนและเกิดขึ้นภายหลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีก่อนแล้ว มิใช่กรณีที่จะไปบังคับคดีในคดีก่อนได้เพราะการบังคับคดีในคดีก่อนจำต้อง อาศัยคำพิพากษาที่วินิจฉัยให้จำเลยต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายในมูลหนี้ใดบ้างเป็นสำคัญ ทั้งยังมิใช่เป็นเรื่องที่คำพิพากษาในคดีก่อนได้กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติตามคำพิพากษาไว้และโจทก์ได้ดำเนินการบังคับชำระหนี้ก่อนหลังกันไปตามลำดับจนไม่อาจเรียกค่าขาดราคาได้ ดังนั้น เมื่อโจทก์ได้รับรถยนต์ที่เช่าซื้อกับคืนมาในสภาพมีรอยบุบครูดสีถลอกรอบคัน กระจกหน้าแตก ไม่มียางอะไหล่ และไม่มีเครื่องมือ และสภาพรถยนต์ที่เช่าซื้อดังกล่าวล้วนเป็นเหตุที่เกิดจากความบกพร่องในการดูแลรักษาทรัพย์สินอัน

เป็นความผิดของจำเลย ทำให้รถยนต์เสื่อมราคาและขายทอดตลาดได้เงินต่ำกว่าราคารถยนต์ที่เช่าซื้อที่ศาลชั้นต้นกำหนดไว้ในคำพิพากษา และเมื่อศาลชั้นต้นกำหนดค่าขาดราคารถยนต์ให้แก่โจทก์ โจทก์ไม่อุทธรณ์ จำเลยจึงต้องรับผิดชำระค่าขาดราคาตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๐๖</u>

การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาที่ให้ผู้เสียหายฟ้องคดีแพ่งรวมไปกับคดีอาญาและให้ศาลที่พิจารณาคดีอาญาพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งไปในคราวเดียวกันนั้น ไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนทุนทรัพย์ในคดีส่วนแพ่งแม้จะเกินเขตอำนาจศาลแขวงก็ตาม แต่หากศาลที่พิจารณาคดีอาญาไม่รับฟ้องหรือพิพากษายกฟ้อง การจะพิจารณาว่าศาลนั้นจะรับฟ้องคดีส่วนแพ่งได้หรือไม่ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าศาลนั้นมีอำนาจพิจารณาคดีแพ่งได้หรือไม่ หากทุนทรัพย์เกินอำนาจศาลแขวงศาลแขวงย่อมไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งนั้นโดยลำพังได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๒ / ๒๕๖๔ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๔๐ บัญญัติว่า “การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาจะฟ้องต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญาหรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้ การพิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง” ตามบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดว่าในการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาให้ผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีแพ่งรวมไปกับคดีอาญาและให้ศาลที่พิจารณาคดีอาญา พิจารณาพิพากษาคดีแพ่งไปในคราวเดียวกัน ในกรณีที่ศาลที่จะพิจารณาคดีอาญารับฟ้องคดีส่วนอาญาไว้พิจารณาแล้ว แม้โดยปกติหากศาลนั้นเป็นศาลแขวงซึ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๒๕ (๔) มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาท หรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาทก็ตาม กรณีก็ไม่จำต้องคำนึงว่าโจทก์ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่า สินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินมากน้อยเพียงใด แม้โจทก์จะฟ้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีศาลแขวง ศาลแขวงก็มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งนั้น แต่ในกรณีศาลที่จะพิจารณาคดีอาญาไม่รับฟ้องคดีส่วนอาญาไว้พิจารณาหรือพิพากษายกฟ้องคดีส่วนอาญา การพิจารณาว่าศาลนั้นมีอำนาจรับฟ้องคดีส่วนแพ่งไว้พิจารณาพิพากษาหรือไม่ ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยเขตอำนาจศาล ตามมาตรา ๒ (๑) ว่าศาลนั้นมีอำนาจที่จะพิจารณาพิพากษาคดีนั้นได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมหรือไม่ โดยศาลแขวงยังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาท คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องคดีส่วนอาญาและโจทก์ขอให้บังคับจำเลยชำระค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเกินกว่าอำนาจของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลแขวงจะรับฟ้องคดีส่วนแพ่งไว้พิจารณาพิพากษา การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายกฟ้องคดีส่วนแพ่ง เท่ากับต้องให้ศาลชั้นต้นรับฟ้องคดีส่วนแพ่งที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ

ศาลชั้นต้นไว้พิจารณา ซึ่งเป็นการไม่ชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าว ที่ศาลชั้นต้นไม่รับฟ้องคดีส่วนแพ่งไว้พิจารณาจึงชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๐๗</u>

กรณีบุคคลธรรมดามีถิ่นที่อยู่หลายแห่งต้องถือว่าแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นภูมิลำเนา ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานศาลนำหมายไปปิดไว้ยังที่อยู่ตามฟ้องซึ่งข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเป็นถิ่นที่อยู่แห่งหนึ่งอันเป็นภูมิลำเนา จึงถือว่าเป็นการส่งหมายโดยชอบ ไม่มีเหตุที่ศาลจะเพิกถอนกระบวนพิจารณา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๕๙ / ๒๕๖๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘ บัญญัติว่า "ถ้าบุคคลธรรมดามีถิ่นที่อยู่หลายแห่ง ซึ่งอยู่สับเปลี่ยนกันไปหรือมีหลักแหล่งที่ทำการงานเป็นปกติหลายแห่ง ให้ถือเอาแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้น" ปรากฏข้อเท็จจริงจากสำนวนคดีนี้ว่า โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยโดยระบุว่า จำเลยตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่ ๔๓๖ ถนนภูเก็ต ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต (บ้านที่เจ้าพนักงานศาลปิดหมายไว้) และตามข้อมูลทะเบียนราษฎร์ก็ระบุว่าจำเลยมีที่อยู่บ้านเลขที่ดังกล่าว ประกอบกับในชั้นพิจารณาเมื่อจำเลยอ้างตนเองเป็นพยานต่อศาลก็ได้ระบุที่อยู่ดังกล่าวว่าเป็นภูมิลำเนาของจำเลยเช่นเดียวกัน โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยแจ้งย้ายที่อยู่ใหม่แต่อย่างใด อีกทั้งในชั้นสอบสวนจำเลยให้การต่อพนักงานสอบสวนในฐานะผู้ต้องหาระบุที่อยู่ว่าจำเลยตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่ดังกล่าวเช่นเดียวกันด้วย กรณีถือว่าบ้านเลขที่ดังกล่าวเป็นถิ่นที่อยู่ของจำเลย แม้จำเลยจะอ้างว่า จำเลยพักอยู่ที่บ้านเลขที่ ๒๙ / ๓๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลฉลอง อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ก็ตาม หากเป็นความจริงก็ต้องถือว่าจำเลยมีถิ่นที่อยู่หลายแห่ง ดังนั้น บ้านเลขที่ ๔๓๖ ถนนภูเก็ต ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ย่อมเป็นภูมิลำเนาของจำเลยด้วยแห่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘ ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานศาลส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์รวมถึงหมายแจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ให้แก่จำเลยโดยวิธีปิดหมาย ณ บ้านเลขที่ ๔๓๖ ดังกล่าว จึงเป็นการส่งหมายตามภูมิลำเนาของจำเลยโดยชอบแล้ว มิใช่การดำเนินกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบ ไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนกระบวนพิจารณาดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗ ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๕ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๐๘</u>

สัญญาค้ำประกันกำหนดว่า หนังสือบอกกล่าวที่ส่งให้แก่ผู้ค้ำประกันตามที่ระบุในสัญญานี้ให้ถือว่าส่งได้โดยชอบ การที่โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวจำเลยที่ ๖ ผู้ค้ำประกัน ตามที่อยู่ดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๖ เคยแจ้งเปลี่ยนแปลงที่อยู่ แม้ไม่มีผู้รับก็ถือว่าบอกกล่าวโดยชอบ และเมื่อบอก

กล่าวภายในหกสิบวันนับแต่ลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด ผู้ค้ำประกันจึงมิได้หลุดพ้นความรับผิดในดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน และค่าภาระติดพันภายหลังพ้นกำหนดหกสิบวัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๕๙ / ๒๕๖๔ สัญญาค้ำประกันกำหนดว่า "บรรดาหนังสือติดต่อ และ/หรือหนังสือบอกกล่าวทั้งหลายที่จะส่งให้แก่ผู้ค้ำประกันนั้น ไม่ว่าจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือไม่ลงทะเบียนหรือให้คนนำไปส่งเองก็ดี ถ้าหากส่งไปยังตำบล สถานที่ที่ระบุไว้ข้างต้นของสัญญานี้แล้วให้ถือว่าได้ส่งให้แก่ผู้ค้ำประกันโดยชอบแล้ว ทั้งนี้โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะมีผู้รับไว้หรือไม่และแม้หากว่าส่งให้ไม่ได้ เพราะตำบลและสถานที่ที่กล่าวนี้เปลี่ยนแปลงไป หรือถูกรื้อถอนไปโดยผู้ค้ำประกันไม่ได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงหรือรื้อถอนนั้นเป็นหนังสือต่อธนาคารก็ดี... ให้ถือว่าผู้ค้ำประกันได้รับและได้ทราบหนังสือติดต่อ และ/หรือหนังสือบอกกล่าวของธนาคารโดยชอบ" การที่โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวแก่จำเลยที่ ๖ ผู้ค้ำประกัน ตามหนังสือบอกกล่าวลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ส่งไปยังจำเลยที่ ๖ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามที่อยู่ของจำเลยที่ ๖ ที่ระบุไว้ในสัญญาค้ำประกัน ซึ่งไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๖ เคยมีหนังสือแจ้งเปลี่ยนแปลงถิ่นที่อยู่ให้โจทก์ทราบมาก่อน การส่งหนังสือบอกกล่าวเช่นนี้ แม้ไม่มีผู้รับไว้ก็ถือว่าหนังสือบอกกล่าวไปถึงจำเลยที่ ๖ อันมีผลเป็นการบอกกล่าวแก่จำเลยที่ ๖ ผู้ค้ำประกันโดยชอบแล้ว อันเป็นการบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันที่บริษัท ย. และจำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด จำเลยที่ ๖ ผู้ค้ำประกันจึงมิได้หลุดพ้นความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น บรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่บริษัท ย. และจำเลยที่ ๑ ผิดนัด ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๐๙</u>

การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ของผู้กระทำความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุรานั้น ผู้ขับขี่จะต้องมีใบอนุญาตขับขี่ และแม้ว่าจำเลยซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดจะมีใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคล แต่กระทำความผิดฐานขับรถจักรยานยนต์ขณะเมาสุราก็ตาม ศาลก็ย่อมมีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลนั้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๘๕ / ๒๕๖๓ ความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ (๒) มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๖๐ ตรี วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ มาตรการดังกล่าวบัญญัติขึ้นเพื่อมุ่งประสงค์จะคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ประชาชนทั่วไปมิให้ได้รับอันตรายที่เกิดจากการกระทำความผิดของผู้ขับขี่นั้น และเป็นบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ มิใช่คุ้มครองสิทธิของผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ที่กระทำฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ทั้งยังเป็นบทบัญญัติที่ศาลจะต้องมีคำสั่งดังกล่าวเมื่อพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดตาม

บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ แต่ต้องปรากฏว่าผู้ขับขี่นั้นมีใบอนุญาตขับขี่ด้วย และเมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔ (๑๕) ให้คำนิยามคำว่า “รถ” หมายถึง ยานพาหนะทางบกทุกชนิด เว้นแต่รถไฟและรถราง ดังนั้น รถ ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงหมายรวมถึงทั้งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ด้วย เมื่อมาตรการพักใช้หรือเพิกถอนเป็นมาตรการที่มีขึ้นเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้รถใช้ถนนสัญจรไปมาและสังคมโดยรวม เช่นนี้ย่อมต้องสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ของผู้ขับขี่ซึ่งขับรถขณะเมาสุราทุกประเภทโดยมิพักต้องจำกัดแต่เพียงว่าใบอนุญาตขับขี่นั้นต้องเป็นประเภทเดียวกับรถที่ผู้กระทำความผิดขับขี่ด้วย เมื่อจำเลยกระทำความผิดฐานขับรถจักรยานยนต์ขณะเมาสุรา แต่จำเลยเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคล ศาลย่อมต้องมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ของจำเลยที่ได้รับใบอนุญาตได้ทุกประเภท แม้ใบอนุญาตขับขี่นั้นจะเป็นประเภทเดียวกับรถที่จำเลยขับขี่หรือไม่ก็ตาม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑๐</u>

จำเลยซึ่งเป็นผู้รับประโยชน์ตามสัญญาประกันชีวิตนำเอกสารที่ผู้อื่นทำปลอมขึ้นไปขอรับค่าสินไหมทดแทนการเสียชีวิตโดยไม่ทราบว่าเป็นเอกสารปลอมและไม่ทราบถึงแผนการฉ้อโกงนั้น จำเลยเป็นเพียงเครื่องมือในการกระทำความผิด จึงไม่มีความผิดฐานใช้เอกสารปลอมและฉ้อโกง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๓/๒๕๖๓ จำเลยเป็นผู้รับประโยชน์ตามสัญญาประกันชีวิตไม่ทราบว่าเอกสารที่ พ. ให้จำเลยนำไปติดต่อ ค.และ น. เพื่อขอรับค่าสินไหมทดแทนกรณีมรณกรรมของ พ. และไถ่ถอนจำนองที่ดินจากโจทก์ร่วมเป็นเอกสารราชการปลอมที่ พ. ทำขึ้น ทั้งจำเลยไม่ทราบถึงแผนการหรือมีส่วนเกี่ยวข้องด้วยกับการวางแผนฉ้อโกงโจทก์ร่วมของ พ. ซึ่งได้ทำสัญญากู้ยืมเงินและทำสัญญาประกันชีวิตกับโจทก์ร่วมและต้องการได้รับค่าสินไหมทดแทนกรณีมรณกรรมของ พ. การที่จำเลยนำเอกสารราชการที่ พ. ทำปลอมขึ้นไปติดต่อขอรับค่าสินไหมทดแทนเป็นการทำตามขั้นตอนและวิธีการที่ พ. ให้ทำในลักษณะที่จำเลยถูกใช้เป็นเครื่องมือ จำเลยไม่มีความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอมและร่วมกับ พ. ฉ้อโกงโจทก์ร่วม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑๑</u>

ความผิดฐานพรากผู้เยาว์มุ่งคุ้มครองอำนาจปกครองไม่ให้ขาดตอน ดังนั้น ไม่ว่าผู้เยาว์จะเป็นฝ่ายเข้าไปในที่เกิดเหตุโดยมีผู้ชักนำหรือไม่ก็ตาม แต่ตราบใดที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ยังคงดูแลเอาใจใส่ หากมีผู้กระทำต่อผู้เยาว์ในทางเสื่อมเสียและเสียหายย่อมถือได้ว่าเป็นความผิดเช่นเดียวกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓ / ๒๕๖๔ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม กฎหมายบัญญัติโดยมีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองอำนาจของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลผู้เยาว์ และ

ปกป้องมิให้ผู้ใดมาก่อการรบกวนหรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระทั่งต่ออำนาจปกครองไม่ว่าโดยตรงหรือโดยปริยาย ผู้เยาว์แม้จะอยู่ที่แห่งใดหากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ยังคงดูแลเอาใจใส่อยู่ ผู้เยาว์ย่อมอยู่ในอำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลตลอดเวลาโดยไม่ขาดตอน ทั้งเป็นการลงโทษต่อผู้ที่ละเมิดต่ออำนาจปกครองของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล นอกจากนี้กฎหมายมิได้จำกัดคำว่า “พราก” โดยวิธีการอย่างใด และไม่ว่าผู้เยาว์จะเป็นฝ่ายเข้าไปในที่เกิดเหตุโดยมีผู้ชักนำหรือไม่มีผู้ชักนำ หากมีผู้กระทำต่อผู้เยาว์ในทางเสื่อมเสียและเสียหายย่อมถือได้ว่าเป็นความผิด การที่โจทก์ร่วมที่ ๒ ซึ่งอาศัยอยู่กับโจทก์ร่วมที่ ๑ ไปเล่นที่บ้านของจำเลย ไม่ว่าโจทก์ร่วมที่ ๒ จะเข้าไปเองหรือจำเลยชักชวนหรือพาเข้าไป เมื่อโจทก์ร่วมที่ ๒ ถูกจำเลยกระทำอนาจารโดยใช้กำลังประทุษร้าย การกระทำของจำเลยดังกล่าวทำให้อำนาจปกครองของโจทก์ร่วมที่ ๑ ซึ่งเป็นมารดาย่อมถูกตัดขาดพรากไปโดยปริยาย ถือได้ว่าเป็นการพาและแยกโจทก์ร่วมที่ ๒ ไปจากความปกครองดูแล และล่วงละเมิดอำนาจปกครองของโจทก์ร่วมที่ ๑ ซึ่งเป็นมารดา อันเป็นความหมายของคำว่าพรากแล้ว การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑๒</u>

ผู้เป็นเจ้าของที่ดินย่อมมีกรรมสิทธิ์ในบ้านซึ่งเป็นส่วนควบ ผู้มีสิทธิอาศัยไม่อาจเปลี่ยนแปลงสภาพบ้านดังกล่าวโดยพลการได้ จึงเป็นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๗๘ / ๒๕๖๓ เมื่อโจทก์เป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแต่เพียงผู้เดียว โจทก์ย่อมเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในบ้านซึ่งเป็นส่วนควบของที่ดินดังกล่าวด้วย การที่จำเลยซึ่งไม่ได้รับความยินยอมจากโจทก์ว่าจ้างผู้รับเหมาให้ดำเนินการเกี่ยวกับบ้านดังกล่าวจนมีการเปลี่ยนแปลงสภาพบ้านไปมาก จึงเป็นการทำให้เสียหายแก่สภาพบ้านที่เป็นอยู่แต่เดิม การกระทำของจำเลยจึงเป็นการทำให้เสียทรัพย์ ข้ออ้างเรื่องสิทธิอาศัยของจำเลยหาทำให้จำเลยมีสิทธิกระทำการอย่างใดเกี่ยวกับบ้านดังกล่าวให้มีสภาพเปลี่ยนแปลงไปได้โดยพลการไม่ จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ (เดิม)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑๓</u>

การจงใจขับรถยนต์ของกลางปาดตัดหน้ารถยนต์คันอื่น ถือว่ารถยนต์ของกลางเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดฐานขับรถโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวฯและไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้อื่น ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจริบรถยนต์ของกลางได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๙๓/๒๕๖๔ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยขับรถยนต์ของกลางตัดหน้ารถยนต์ของนาย ส. และแซงตัดหน้าเพื่อจะหยุดรถในระยะกระชั้นชิด ทั้งยังขับปาดซ้ายปาดขวาไปมา ในลักษณะไม่ยอม

ให้นาย ส. ขับรถหลบหลีกรถของจำเลยออกไปได้ เป็นการขับรถโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน และเป็นการขับรถโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพแล้ว ข้อเท็จจริงย่อมรับฟังได้ตามที่โจทก์ฟ้อง รถยนต์ของกลางจึงเป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้ใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง ซึ่งศาลมีอำนาจริบได้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๓ (๑) อย่างไรก็ดีจากข้อเท็จจริงตามฟ้องไม่ปรากฏว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น และการกำหนดโทษปรับและทำทัณฑ์บนแก่จำเลยไว้เชื่อว่าน่าจะทำให้จำเลยหลาบจำไม่กระทำความผิดในลักษณะนี้อีก จึงเห็นว่ายังไม่สมควรริบรถยนต์ของกลาง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑๔</u>

คำว่า "ซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน" ตามบทบัญญัติในเรื่องข่มขืนกระทำชำเรานั้นหมายถึงสามีภริยาที่จดทะเบียนสมรสแล้วเท่านั้น เมื่อผู้เสียหายที่ ๑ กับจำเลยมิได้จดทะเบียนสมรสจึงมิใช่ภริยาหรือสามีกันโดยชอบ ฎีกาของจำเลยที่ว่า ผู้เสียหายที่ ๑ ยินยอมไปกับจำเลย จำเลยไม่มีความผิดฐานพรากเด็กฯไปเพื่อการอนาจาร แม้เป็นข้อกฎหมายแต่จำเลยเพิ่งยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกา และไม่เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย จึงต้องห้ามฎีกา ส่วนที่จำเลยฎีกาว่า จำเลยไม่ได้กระทำความผิดนั้นจำเลยไม่ได้ต่อสู้ในศาลล่างทั้งสองและเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ทั้งยังไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรวินิจฉัย ต้องห้ามฎีกาเช่นเดียวกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๘๐/๒๕๖๓ คำว่า "ซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน" ตาม ป.อ. มาตรา ๒๗๗ วรรคแรก หมายถึงการเป็นภริยาหรือสามีกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งต้องเป็นไปตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๕๗ ที่บัญญัติว่า "การสมรสตามประมวลกฎหมายนี้จะมีได้เฉพาะเมื่อได้จดทะเบียนแล้วเท่านั้น" เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้เสียหายที่ ๑ และจำเลยได้จดทะเบียนสมรสกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้เสียหายที่ ๑ และจำเลยจึงยังมิใช่ภริยาหรือสามีกัน จำเลยฎีกาว่า เมื่อผู้เสียหายที่ ๑ ยินยอมไปกับจำเลย จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเพื่อการอนาจาร ตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม นั้น เป็นฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายที่จำเลยเพิ่งยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกา มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง และไม่เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยที่จะยกขึ้นได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง จึงต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๒๕ ส่วนที่จำเลยฎีกาว่า แม้จำเลยให้การรับสารภาพ แต่โจทก์มิได้นำพยานหลักฐานมาสืบประกอบให้ได้ความชัดว่า จำเลยสอดใส่อวัยวะเพศของจำเลยเข้าไปในอวัยวะเพศของผู้เสียหายที่ ๑ หรือผู้เสียหายที่ ๑ เป็นผู้ใช้อวัยวะเพศของจำเลยสอดใส่กระทำกับอวัยวะเพศของผู้เสียหายที่ ๑ เอง นั้น จำเลยมิได้นำสืบต่อสู้ในศาลชั้นต้น ทั้งมิได้อุทธรณ์ในประเด็นดังกล่าว จำเลยเพิ่งยกข้อเท็จจริงนี้ขึ้นต่อสู้ในชั้นฎีกา จึงเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง ทั้งยังไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัย ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และ ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑๕</u>

ผู้เสียหายทั้งสามโอนเงินให้แก่จำเลย เพราะประสงค์จะได้ผลตอบแทนที่มีจำนวนมากกว่าปกติ มิได้เป็นผลโดยตรงจากการถูกจำเลยหลอกลวง จำเลยเพียงแต่นำเงินที่ได้ไปลงทุนกับผู้อื่นและนำผลประโยชน์มาจ่ายให้แก่ผู้เสียหายที่ ๑ จริง จำเลยเองก็ได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ของจำเลยเป็นเพียงการชักชวนให้ผู้เสียหายทั้งสามมาร่วมลงทุนและยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยมีเจตนาฉ้อโกงหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๗๘/๒๕๖๓ การที่ผู้เสียหายทั้งสามโอนเงินให้แก่จำเลย มิใช่เป็นผลโดยตรงจากการที่จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายทั้งสามด้วยการยืนยันข้อเท็จจริงใดอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ผู้เสียหายทั้งสาม แต่เป็นการโอนเงินให้แก่จำเลยด้วยความสมัครใจของตนเองเพราะประสงค์จะได้ผลตอบแทนที่มีจำนวนมากกว่าปกติ ทั้งก่อนเกิดเหตุก็ปรากฏว่าจำเลยจ่ายผลประโยชน์ให้แก่ผู้เสียหายที่ ๑ จริง จำเลยเป็นผู้เข้าร่วมลงทุนกับนางสาว ก. โดยนำเงินที่มีผู้มาลงทุนไปส่งมอบให้นางสาว ก. และรับผลประโยชน์มาแจกจ่ายให้แก่ผู้มาร่วมลงทุน จำเลยเองก็ได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ดังกล่าวของจำเลยเป็นเพียงการชักชวนให้ผู้เสียหายมาร่วมลงทุนด้วยเนื่องจากได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจริง จำเลยหาได้มีเจตนาที่หลอกลวงผู้เสียหายทั้งสามแต่อย่างใด ทั้งไม่มีพฤติการณ์ส่อพิรุธที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าจำเลยฉ้อโกงผู้เสียหายทั้งสาม พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมาเกี่ยวกับพฤติการณ์ของจำเลยจึงมีความสงสัยอยู่ตามสมควรว่าจำเลยมีเจตนาในการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงหรือไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑๖</u>

การปลอมเช็คไปเบิกเงินจากธนาคาร เป็นการแสดงข้อความอันเป็นเท็จว่าลายมือชื่อผู้สั่งจ่าย เป็นลายมือชื่อที่แท้จริงของเจ้าของบัญชี มีความผิดฐานฉ้อโกงธนาคาร ไม่มีความผิดฐานลักเงินของเจ้าของบัญชีเพราะเงินในบัญชีเป็นของธนาคาร

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๘๗/๒๕๖๓ จำเลยที่ ๑ ปลอมเช็คและใช้เช็คปลอมนำไปเบิกเงินจากธนาคาร ก. เป็นการแสดงข้อความอันเป็นเท็จว่าลายมือชื่อผู้สั่งจ่าย เป็นลายมือชื่อที่แท้จริงของผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนผู้เสียหายที่ ๑ เงินที่จำเลยที่ ๑ ได้รับไปเป็นเงินของธนาคาร ก. ที่จำเลยที่ ๑ ได้มาจากการหลอกลวง มิใช่เงินของผู้เสียหายที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๗๒ จำเลยที่ ๑ไม่มีความผิดฐานลักเงินของผู้เสียหายที่ ๑ แต่เป็นความผิดฐานฉ้อโกงธนาคาร ก.

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑๗</u>

โจทก์เริ่มทำงานจ้างตามที่ได้รับอนุมัติจากจำเลยแล้ว แม้ยังมิได้ลงนามในสัญญา แต่การจ้างทำของไม่จำต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือทำเป็นหนังสือ ส่วนการชุมนุมทางการเมืองนั้นถือไม่ได้ว่าเป็นเหตุสุดวิสัยอันจะมีผลให้การชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัย อีกทั้งไม่ใช่เป็นการจัดการงานนอกสั่งที่ไม่สมประโยชน์ของจำเลย จำเลยจึงต้องรับผิดชำระค่าการงานที่โจทก์ได้ทำไปแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕ / ๒๕๖๓ โจทก์ได้เข้าเริ่มทำงานเบื้องต้นตามความจำเป็นของลักษณะงานสัมมนาและนิทรรศการตามฟ้องไปบางส่วน ตามที่ได้รับการอนุมัติจากจำเลยแล้ว ซึ่งการงานที่โจทก์ได้กระทำไปนั้นเป็นประโยชน์แก่จำเลยโดยตรง ดังนั้น จำเลยซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างจึงต้องรับผิดชำระค่าใช้จ่ายในการเตรียมการจัดงานเบื้องต้นแก่โจทก์ แม้ในที่สุดจำเลยจะมีคำสั่งยกเลิกการจัดงานดังกล่าวโดยยังมิได้ลงนามในสัญญาจ้างต่อกันก็ไม่เป็นเหตุให้จำเลยหลุดพ้นจากความรับผิดชำระค่าจ้างในการงานที่โจทก์ได้ทำไปแล้วบางส่วน เนื่องจากกรณีตามฟ้องเป็นเรื่องการจ้างทำของตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕๘๗ ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือต้องทำเป็นหนังสือสัญญาต่อกันก็สามารถฟ้องร้องบังคับคดีกันได้ ส่วนการชุมนุมทางการเมืองยังถือไม่ได้ว่าเป็นเหตุสุดวิสัยตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘ อันจะเป็นผลทำให้การชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัย ตามป.พ.พ. มาตรา ๒๑๙ วรรคสองและมาตรา ๓๗๒ วรรคหนึ่ง อีกทั้งไม่ใช่เป็นการจัดการงานนอกสั่งที่ไม่สมประโยชน์ของจำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑๘</u>

การขับรถบรรทุกโดยสารสาธารณะขณะเมาสุราไปตามทางสาธารณะ ถือเป็นพฤติการณ์ร้ายแรง ไม่สมควรรอการลงโทษจำคุก ส่วนการกักขังแทนโทษจำคุกนั้นต้องกำหนดเวลากักขังเท่ากับโทษจำคุกเดิม หากกักขังเกินกว่านั้น เป็นการไม่ชอบและเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวด้วยความสงบ ศาลฎีกาแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๐ / ๒๕๖๓ จำเลยขับรถบรรทุกโดยสารประจำทางไปตามทางสาธารณะในขณะเมาสุราอาจทำให้ไม่สามารถครองสติและหย่อนความสามารถในอันที่จะขับและไม่สามารถควบคุมการขับให้อยู่ในเกณฑ์ที่ปลอดภัยได้อันเป็นอันตรายต่อผู้ใช้รถใช้ถนน ลักษณะการกระทำความผิดของจำเลยเป็นไปโดยปราศจากความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในสังคม พฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่องร้ายแรง ไม่สมควรรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย ป.อ. มาตรา ๒๓ ให้อำนาจศาลในการที่จะใช้ดุลพินิจลงโทษกักขังแทนโทษจำคุกก็ได้ หากเข้าเงื่อนไขตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว แต่เป็นการกักขังแทนโทษจำคุก กำหนดเวลากักขังต้องเท่ากับโทษจำคุกที่ศาลลงโทษแก่ผู้นั้น ดังนั้นการที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ใช้ดุลพิจเปลี่ยนโทษจำคุก ๑ เดือนเป็นโทษกักขังแทนมีกำหนด ๒ เดือน ซึ่งไม่เป็นคุณแก่จำเลยจึงเป็นการไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวด้วยความสงบ

เรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาเห็นสมควรยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๑๙</u>

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นเพียงคนเดียวลงลายมือชื่อในคำพิพากษาให้จำคุกเกินหกเดือน เป็นการไม่ชอบ ศาลชั้นอุทธรณ์ยังไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๔ / ๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยจำคุกกระทงละ ๑๖ เดือนโดยมีผู้พิพากษาลงลายมือชื่อในคำพิพากษาเพียงคนเดียวเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๒๕ (๕) ทั้งนี้เพราะผู้พิพากษาคนเดียวจะพิพากษาลงโทษจำคุกเกินหกเดือนไม่ได้คำพิพากษาศาลชั้นต้นจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายข้างต้น ซึ่งมีผลทำให้ศาลอุทธรณ์ยังไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสองประกอบ มาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒๐</u>

ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินมีโฉนด ต้องสันนิษฐานว่าผู้มีชื่อในทะเบียนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้อื่นที่โต้แย้งกรรมสิทธิ์นั้นย่อมมีภาระการพิสูจน์ให้รับฟังได้ดังข้ออ้าง แต่เมื่อเดิมที่ดินพิพาทยังไม่มีการออกโฉนด ผู้ที่ครอบครองในระหว่างนั้นจึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการครอบครองที่ดินของผู้อื่น ต่อมามีการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวต้องถือว่าวันที่ออกโฉนดเป็นวันที่เริ่มนับอายุการครอบครองปรปักษ์ อันจะได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๐ / ๒๕๖๓ ที่ดินพิพาทเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จดไว้ในทะเบียนที่ดิน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๗๓ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้คัดค้านซึ่งเป็นบุคคลที่มีชื่อในทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง การที่ผู้ร้องกล่าวอ้างในคำร้องขอว่า ผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลากว่า ๒๐ ปี ผู้ร้องจึงได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตาม ป.พ.พ มาตรา ๑๓๘๒ ภาระการพิสูจน์ย่อมตกแก่ผู้ร้อง เดิมที่ดินพิพาทที่ผู้ร้องครอบครองเป็นที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ ซึ่งการครอบครองที่ดินที่จะได้กรรมสิทธิ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๒ จะต้องเป็นการครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นการที่ผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทในขณะที่ยังไม่มีเอกสารสิทธิไม่อาจถือได้ว่าเป็นการครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่น เนื่องจากยังไม่ปรากฏความจริงว่าผู้ใดเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท เมื่อผู้ร้องอ้างว่าครอบครองที่ดินพิพาทตลอดเรื่อยมาจนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๐ ทางราชการออกโฉนดที่ดินที่พิพาทแก่ผู้คัดค้านเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ การนับ

ระยะเวลาครอบครองที่พิพาทต้องเริ่มนับแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๐ ซึ่งถือเป็นการครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นไว้โดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของเป็นต้นไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒๑</u>

ที่ดินพิพาทตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน สิทธิการครอบครองและกรรมสิทธิ์ย่อมเป็นของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โจทก์ปลูกไม้ยืนต้นลงในที่ดินดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ต้นไม้ดังกล่าวจึงตกเป็นส่วนควบของที่ดิน โจทก์ไม่ใช่เจ้าของต้นไม้ที่จะถูกโต้แย้งสิทธิและนำคดีมาฟ้องผู้กระทำละเมิดได้

พิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๑ / ๒๕๖๓ ที่ดินพิพาทตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน สิทธิการครอบครองและกรรมสิทธิ์ในที่ดินจึงเป็นของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แม้ ค. จะได้ทำเรื่องกระจายสิทธิที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ แต่สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรังก็ยังมิได้ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินให้แก่โจทก์ จึงยังถือไม่ได้ว่าโจทก์มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท ต้นเทียมและต้นยางพาราเป็นไม้ยืนต้น เมื่อโจทก์ปลูกลงในที่ดินของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ต้นเทียมและต้นยางพาราดังกล่าวจึงตกเป็นส่วนควบของที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โจทก์ไม่ใช่เจ้าของต้นเทียมและต้นยางพาราจึงมิใช่ผู้ถูกโต้แย้งสิทธิที่จะมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้รับผิดในมูลละเมิดตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒๒</u>

เจ้าของที่ดินที่ถูกล้อมจนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะ จะผ่านที่ดินซึ่งล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้ แต่ต้องใช้ค่าทดแทนเพราะเหตุดังกล่าว ดังนั้น แม้เจ้าของที่ดินซึ่งล้อมอยู่จะมิได้ฟ้องแย้งขอให้เจ้าของที่ดินที่ขอทางผ่านนั้นมาด้วยก็ตาม แต่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าทดแทนให้ได้โดยไม่เป็นการนอกประเด็นหรือเป็นข้อที่มิได้ว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๕๘ / ๒๕๖๓ ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๙ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ บัญญัติให้เจ้าของที่ดินที่ถูกล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะจะผ่านที่ดินซึ่งล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้ ต้องใช้ค่าทดแทนให้แก่เจ้าของที่ดินที่ล้อมอยู่เพื่อความเสียหายอันเกิดแต่เหตุที่มีทางผ่านนั้น โจทก์ที่ ๑ ฟ้องขอให้จำเลยเปิดทางจำเป็นและยื่นคำร้องขอให้เรียกจำเลยร่วมทั้งสี่เข้ามาเป็นจำเลยร่วม แม้โจทก์ที่ ๑ มิได้เสนอให้ค่าทดแทนแก่จำเลยกับจำเลยร่วมทั้งสี่ และจำเลยกับจำเลยร่วมทั้งสี่มิได้ฟ้องแย้งเรียกร้องค่าทดแทนจากโจทก์ที่ ๑ แต่โจทก์ที่ ๑ เป็นเจ้าของที่ดินที่ถูกล้อมอยู่มีสิทธิจะผ่านทางจำเป็นในที่ดินของจำเลยร่วมทั้งสี่ไปสู่ทางสาธารณะได้ โจทก์ที่ ๑ มีหน้าที่ต้องใช้ค่าทดแทนให้แก่จำเลยร่วมทั้งสี่เพื่อความเสียหายอันเกิดแต่เหตุที่มีทางผ่านนั้น และเมื่อ

ข้อเท็จจริงที่คู่ความนำสืบมาเพียงพอที่จะพิจารณากำหนดค่าทดแทนให้ได้ ศาลย่อมมีอำนาจกำหนดให้โจทก์ที่ ๑ ใช้ค่าทดแทนแก่จำเลยร่วมทั้งสี่ไปเสียทีเดียว ไม่ถือว่าเป็นการนอกประเด็นหรือเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒๓</u>

การมีวัตถุระเบิดไว้ในครอบครองและนำไปใช้กระทำความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน มีเจตนาเดียวกันคือทำให้เกิดระเบิด จึงเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษบทหนักที่สุด และเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาแก้ไขให้ถูกต้องเองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๐ / ๒๕๖๓ จำเลยที่ ๑ มีวัตถุระเบิดไว้ในครอบครองและใช้วัตถุระเบิดดังกล่าวไปกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๔) ประกอบมาตรา ๘๐ เป็นการกระทำที่เกี่ยวเนื่องและมีเจตนาเดียวคือกระทำให้เกิดระเบิดถือว่าเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวแต่มีความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษตาม พ.ร.บ. อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๗๘ วรรคสาม ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดเพียงบทเดียว ตาม ป.อ. มาตรา ๙๐ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสองโดยไม่เพิ่มเติมโทษจำเลยที่ ๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒๔</u>

ผู้รับประกันภัยรถยนต์จ่ายค่าซ่อม ค่าอะไหล่ และค่ายกรถไปก่อนที่ผู้เอาประกันภัยจะทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับผู้กระทำละเมิด ผู้รับประกันภัยย่อมไม่เสียสิทธิที่ได้ชดใช้เงินดังกล่าวไปและรับช่วงสิทธิจากผู้เอาประกันภัยมาเรียกร้องเงินส่วนนี้จากผู้กระทำละเมิดได้ แต่สำหรับดอกเบี้ยนั้นผู้รับประกันภัยมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยได้นับแต่วันที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไปเท่านั้น หาใช่นับแต่วันกระทำละเมิดไม่

พิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๙ / ๒๕๖๓ โจทก์จ่ายค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยให้แก่ ส. เป็นค่ารถยกลาก ๑,๕๐๐ บาท และจ่ายให้แก่อู่ ช. ในนามของ ธ. (ผู้เอาประกันภัย) เป็นค่าซ่อมรถ ๒๖๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นเวลาก่อนหน้าที่ ธ. กับ ว. ผู้เสียหายอีกคนหนึ่งจะทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับจำเลยและ ก. ในคดีแพ่ง เมื่อโจทก์จ่ายค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยแล้วย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของผู้เอาประกันภัยและของผู้รับประโยชน์ซึ่งมีต่อจำเลยเพียงนั้นตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘๘๐ วรรคหนึ่ง แม้ว่าหลังจากนั้นจำเลยจะมีการตกลงประนีประนอมยอมความกับ ธ. ผู้เอาประกันภัยและมีการผ่อนชำระค่าเสียหายตามข้อตกลงก็หาทำให้สิทธิในการรับช่วงสิทธิของโจทก์ซึ่งมีอยู่แล้วสิ้นไปไม่ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคำฟ้องในคดีแพ่งค่าเสียหายในส่วนที่ ธ.

เรียกร้องในคดีดังกล่าวประกอบด้วยค่ารักษาพยาบาล ค่าเสื่อมราคารถ ค่าพาหนะเดินทางจากภูมิลำเนาไปยังที่ทำงาน ค่าขาดประโยชน์ใช้รถ ซึ่งเป็นค่าเสียหายคนละส่วนกับที่โจทก์จ่ายค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์แล้วรับช่วงสิทธิมาฟ้องเป็นคดีนี้ โจทก์จึงมีอำนาจรับช่วงสิทธิจาก ธ. มาฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนที่จ่ายไปแล้วเอาจากจำเลยได้ แต่โจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดในฐานะเป็นผู้รับช่วงสิทธิตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘๘๐ สิทธิของโจทก์ย่อมเกิดขึ้นนับตั้งแต่วันที่โจทก์ได้ชำระค่าสินไหมทดแทนเป็นต้นไป โจทก์จะคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันทำละเมิดเสมือนเป็นผู้เสียหายที่ถูกทำละเมิดโดยตรงมิได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒๕</u>

การฎีกาโดยคัดลอกอุทธรณ์มาแล้วเพิ่มเติมบางส่วนของคำวินิจฉัยของศาลชั้นอุทธรณ์ เป็นฎีกาที่มิได้โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๗ / ๒๕๖๓ จำเลยฎีกาโต้แย้งโดยคัดลอกข้อความมาจากอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสิ้น คงมีการแก้ไขจากศาลชั้นต้นเป็นศาลอุทธรณ์ภาค ๙ และจากศาลอุทรณ์ภาค ๙ เป็นศาลฎีกา แล้วเพิ่มเติมโดยนำบางส่วนของคำวินิจฉัยศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ไปแทรกหรือต่อท้ายกับข้อความจากอุทธรณ์ของจำเลยเท่านั้น ฎีกาของจำเลยจึงมิได้กล่าวโต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ว่าไม่ถูกต้องหรือคลาดเคลื่อนอย่างไร และไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ก็เหตุใดอีกทั้งเหตุผลในการวินิจฉัยของศาลชั้นต้น กับศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ก็แตกต่างกันฎีกาของจำเลยจึงไม่เป็นการโต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๙ เป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒๖</u>

โจทก์ยื่นคำร้องขอแก้ไขฟ้องโดยขอให้นับโทษจำเลยต่อจากคดีอื่น จำเลยรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกันจริง เมื่อจำเลยไม่คัดค้านและศาลชั้นต้นมิได้ยกคำร้อง ต้องถือว่าศาลชั้นต้นอนุญาตโดยปริยายแล้ว เมื่อต่อมาโจทก์แถลงว่าคดีดังกล่าวมีคำพิพากษาแล้วต้องถือว่าข้อเท็จจริงปรากฏต่อศาล การที่จำเลยไม่คัดค้าน และศาลชั้นต้นให้นับโทษต่อนั้นจึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๙ / ๒๕๖๓ โจทก์ยื่นคำร้องขอแก้และเพิ่มเติมฟ้องว่าจำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยคดีอาญาของศาลจังหวัดลำปางขอให้นับโทษจำคุกต่อจากคดีดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่ารอสั่งวันนัดครั้นวันนัดพิจารณาศาลชั้นต้นสอบถามจำเลยเรื่องที่โจทก์ขออนุญาตแก้และเพิ่มเติมฟ้องดังกล่าว จำเลยแถลงรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีอาญาที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อโดยไม่ปรากฏว่าจำเลยแถลงคัดค้านคำร้องและศาลมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอแก้และเพิ่มเติมฟ้องดังกล่าว ถือว่าศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์แก้ฟ้องโดย

ปริยายแล้ว เมื่อโจทก์ยื่นคำแถลงว่าคดีอาญาที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อศาลจังหวัดลำปางมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลย แม้โจทก์ไม่ได้ยื่นสำเนาคำพิพากษาต่อศาลก็ถือว่าข้อเท็จจริงปรากฏต่อศาลแล้วโดยจำเลยมิได้ฎีกาคัดค้านว่าคดีดังกล่าวศาลจังหวัดลำปางยังไม่มีคำพิพากษาหรือไม่ได้มีคำปรึกษาให้ลงโทษจำคุกจำเลย การที่ศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจนับโทษจำเลยต่อจากโทษจำคุกในคดีอาญาของศาลจังหวัดลำปางจึงชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒๗</u>

พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษฯ เป็นการพระราชทานอภัยโทษแก่นักโทษเด็ดขาดในกรณีที่ผู้นั้นยังไม่รับโทษกักขังแทนโทษจำคุกหรือยังไม่ได้ถูกกักขังแทนค่าปรับ ให้ได้รับการปล่อยตัวไป แต่มิได้รวมถึงการยึดทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อนำมาขายทอดตลาดชำระเป็นค่าปรับด้วย เมื่อโทษปรับตามคำพิพากษาของจำเลยยังคงมีอยู่ และจำเลยไม่ชำระค่าปรับนั้นโจทก์จึงขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินของจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๔๙ / ๒๕๖๓ พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษพ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ บัญญัติว่า “ผู้ต้องโทษดังต่อไปนี้ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไป (๑) ผู้ต้องกักขัง และมาตรา ๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “กรณีผู้ต้องกักขังตามวรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งเป็นนักโทษเด็ดขาดและยังไม่ได้รับโทษกักขังแทนโทษจำคุกหรือยังไม่ได้ถูกกักขังแทนค่าปรับ ให้ผู้ต้องกักขังนั้นได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไปในส่วนของโทษกักขังแทนโทษจำคุกหรือในส่วนของการกักขังแทนค่าปรับแล้วแต่กรณี บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวเป็นการพระราชทานอภัยโทษแก่นักโทษเด็ดขาดในกรณีที่ผู้นั้นยังไม่รับโทษกักขังแทนโทษจำคุกหรือยังไม่ได้ถูกกักขังแทนค่าปรับ ให้ได้รับการปล่อยตัวไปโดยไม่ต้องรับโทษเท่านั้น มิได้รวมถึงการยึดทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อนำมาขายทอดตลาดชำระเป็นค่าปรับด้วย การยึดทรัพย์สินเพื่อบังคับเป็นค่าปรับจึงมิได้รับการพระราชทานอภัยโทษไปแต่อย่างใด พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็ไม่ได้ให้จำเลยพ้นจากโทษปรับด้วย โทษปรับตามคำพิพากษาของจำเลยจึงยังคงมีอยู่ เมื่อจำเลยไม่ชำระค่าปรับตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ถึงที่สุด โจทก์จึงขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินของจำเลย เพื่อบังคับใช้ค่าปรับตามป.อ. มาตรา ๒๙ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒๘</u>

อายุความฟ้องคดีอาญาต้องถือตามอัตราโทษสำหรับข้อหาหรือฐานความผิดที่ศาลพิจารณาได้ความ หากโจทก์ฟ้องคดีล่วงเลยอายุความดังกล่าว คดีโจทก์ย่อมขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๗๒ / ๒๕๖๓ อายุความฟ้องคดีอาญาตาม ป.อ. มาตรา ๙๕ ต้องถือตามอัตราโทษสำหรับข้อหาหรือฐานความผิดที่ศาลพิจารณาได้ความ เมื่อได้ความว่า การกระทำของจำเลยเป็น

ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๗ (๘) ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี จึงมีอายุความ ๑๕ ปี ตาม ป.อ.มาตรา ๙๕ (๒) จำเลยกระทำความผิดเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๖ แต่โจทก์ฟ้องคดีวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เกิน ๑๕ ปี คดีของโจทก์จึงขาดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๒๙</u>

การจะพิจารณาว่าคดีใดต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงหรือไม่ ต้องถือตามโทษที่ศาลลงเป็นรายกระทง เมื่อศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกจำเลยกระทงละ ๒ ปี แม้ศาลชั้นอุทธรณ์จะลงโทษปรับกระทงละ ๕,๐๐๐ บาท อีกด้วย กับให้รอการลงโทษและคุมความประพฤติจำเลยไว้ ก็ถือว่าศาลชั้นอุทธรณ์ยังคงจำคุกแต่ละกระทงไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท จึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อโจทก์ฎีกาขอให้ไม่รอการลงโทษอันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงโดยไม่มีการอนุญาตหรือรับรองให้ฎีกา ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของโจทก์มานั้นจึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๒ / ๒๕๖๓ การที่จะพิจารณาว่าคดีใดต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงหรือไม่นั้น ต้องถือโทษที่ศาลลงแก่จำเลยเป็นรายกระทงไป เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดรวม ๖ กระทง แต่ละกระทงลงโทษจำคุก ๒ ปี โดยไม่รอการลงโทษ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ จะพิพากษาแก้ให้ลงโทษปรับอีกกระทงละ ๕,๐๐๐ บาท รวม ๖ กระทง เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท กับให้รอการลงโทษและคุมความประพฤติของจำเลยไว้ด้วยก็ตาม ก็เป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยังคงลงโทษจำเลยในแต่ละกระทงจำคุกไม่เกิน ๒ ปีและปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท จึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิอ. มาตรา ๒๑๙ เมื่อโจทก์ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยโดยไม่รอการลงโทษ อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ฎีกาของโจทก์จึงต้องมีผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิเคราะห์เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุดและอนุญาตให้ฎีกา หรืออัยการสูงสุดลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาว่ามีเหตุอันควรที่ศาลสูงสุดจะได้วินิจฉัย ศาลฎีกาจึงจะรับฎีกาของโจทก์ไว้พิจารณาต่อไปได้ตามป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑ เมื่อไม่ปรากฏว่าโจทก์มีการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของโจทก์จึงไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓๐</u>

การฟ้องขอเปิดทางภาระจำยอมโดยอายุความจะต้องนำบทบัญญัติในเรื่องการครอบครองปรปักษ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม ดังนั้นเมื่อโจทก์กล่าวอ้างว่าตนได้สิทธิดังกล่าว จำเลยปฏิเสธ โจทก์ย่อมเป็นฝ่ายมีภาระการพิสูจน์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๙ / ๒๕๖๓ การได้ภาระจำยอมโดยอายุความนั้น ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยอายุความได้สิทธิดังกล่าวไว้ในลักษณะ ๓ แห่งบรรพ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม กล่าวคือ จะต้องเป็นกรณีที่เจ้าของสามยทรัพย์ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินภารยทรัพย์นั้นโดยสงบและโดยเปิดเผย ด้วยเจตนาจะได้สิทธิภาระจำยอมในที่ดินดังกล่าวตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑ ประกอบด้วยมาตรา ๑๓๘๒ โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓๑</u>

แม้โจทก์ร่วมจะได้รับการชดใช้เงินและไม่ติดใจเอาความแก่จำเลย แต่ความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการและใช้เอกสารดังกล่าวเป็นความผิดอาญาแผ่นดินไม่อาจยอมความได้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงไม่ระงับ เมื่อจำเลยเคยเป็นผู้ใหญ่บ้าน ปลอมโฉนดเพื่อนำไปเป็นหลักประกันการกู้เงินจากโจทก์ร่วม พฤติการณ์เป็นเรื่องร้ายแรง จึงไม่มีเหตุรอการลงโทษ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๗ / ๒๕๖๓ แม้จำเลยชำระเงินให้โจทก์ร่วมครบถ้วนและโจทก์ร่วมไม่ติดใจดำเนินคดีแก่จำเลยต่อไป แต่ความผิดข้อหาปลอมเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการและใช้เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการปลอม เป็นคดีอาญาแผ่นดิน ไม่สามารถยอมความได้ จึงไม่มีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ในความผิดดังกล่าวซึ่งมิใช่ความผิดอันยอมความได้ระงับไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) จำเลยเคยดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน กระทำการปลอมโฉนดที่ดินซึ่งเป็นเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการและใช้โฉนดที่ดินดังกล่าวนำไปเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินโจทก์ร่วมเป็นการกระทำที่มุ่งหาประโยชน์ให้แก่ตัวเองเพียงฝ่ายเดียวโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนหรือความเสียหายของผู้อื่นที่จะได้รับ พฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่องร้ายแรงและจำเลยให้การปฏิเสธต่อสู้คดีมาโดยตลอด จึงไม่มีเหตุที่จะรอการลงโทษให้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓๒</u>

การปลอมลายมือชื่อผู้อื่นลงในสำเนาบัตรจำตัวประชาชนที่แท้จริงเพื่อรับรองสำเนาถูกต้องโดยไม่มีการแก้ไขเอกสารไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารราชการ คงเป็นความผิดฐานปลอมเอกสารธรรมดาเท่านั้น เมื่อผู้ปลอมนำเอกสารดังกล่าวไปใช้ย่อมลงโทษฐานใช้เอกสารปลอมแต่กระทงเดียว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๐ / ๒๕๖๓ จำเลยทั้งสองเพียงแต่ปลอมลายมือชื่อของผู้เสียหายที่ ๑ ลงในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่แท้จริงของผู้เสียหายที่ ๑ (เพื่อรับรองความถูกต้อง) โดยไม่มีการเติมหรือตัดทอนข้อความหรือแก้ไขสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนให้แตกต่างไป สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าวยังคงเป็นเอกสารที่แท้จริง การปลอมลายมือชื่อผู้เสียหายที่ ๑ จึงเป็นเพียงการปลอมเอกสารตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๔ วรรค

แรก (เดิม) เท่านั้น เมื่อจำเลยทั้งสองใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าว จึงไม่เป็นความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอม คงมีความผิดฐานใช้เอกสารปลอมตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๘ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๖๔ วรรคแรก (เดิม) ซึ่ง จำเลยทั้งสองเป็นผู้ร่วมกันปลอมและใช้เอกสารปลอม จึงต้องลงโทษฐานร่วมกันใช้เอกสารปลอมแต่กระทงเดียวตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๘ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓๓</u>

โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยได้รับใบอนุญาตขับขี่โดยระบุประเภทและหมายเลขใบอนุญาตไว้ด้วย ขอให้เพิกถอนใบอนุญาตของจำเลย การที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้พักใช้ใบอนุญาตของจำเลยทุกชนิดเป็นการพิพากษาที่มิได้กล่าวในฟ้องและเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบ ศาลฎีกาแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๘ / ๒๕๖๓ โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถทุกประเภทชนิดที่ ๓ ฉบับที่ กท. ๐๐๔๒๐ / ๕๔ และมีคำขอให้เพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ของจำเลย โดยโจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยมีใบอนุญาตขับขี่ฉบับอื่นอีก การที่ศาลล่างทั้งสองให้พักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของจำเลยทุกชนิดมีกำหนด ๑ ปี จึงเป็นการพิพากษาที่มิได้กล่าวในฟ้องต้องห้ามตามป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่ง ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นอ้างและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓๔</u>

โจทก์ซื้อที่ดินพิพาทในขณะเป็นที่ดินมีเพียงสิทธิครอบครอง แม้มีข้อกำหนดห้ามโอนตามกฎหมาย ทำให้การโอนตกเป็นโมฆะ แต่เมื่อโจทก์ครอบครองที่ดินเรื่อยมาอันเป็นการยึดถือเพื่อตน ย่อมได้สิทธิครอบครองนับแต่วันครบกำหนดห้ามโอน การที่จำเลยที่ ๑ นำที่ดินดังกล่าวไปขอออกโฉนดย่อมเป็นการขอออกโฉนดโดยไม่ชอบ จำเลยที่ ๒ ผู้ซื้อจากจำเลยที่ ๑ แม้จะสุจริตและเสียค่าตอบแทนก็ไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๐ / ๒๕๖๓ โจทก์ได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทเนื่องมาจากการซื้อที่ดินพิพาทจาก ห. ตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ แล้วและที่ดินพิพาทขณะนั้นเป็นเพียงที่ดินมีสิทธิครอบครองการซื้อขายย่อมสมบูรณ์เพียงมีการส่งมอบการครอบครอง ตามป.พ.พ. มาตรา ๑๓๗๘ แม้ที่ดินพิพาทมีข้อกำหนดห้ามโอนภายใน ๕ ปี ตามพ.ร.บ.จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๑๒ นับแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ โจทก์ซื้อที่ดินพิพาทเมื่อปี ๒๕๓๓ จึงอยู่ภายในกำหนดเวลาห้ามโอนตามกฎหมาย มีผลทำให้การโอนที่ดินพิพาทเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ แต่เมื่อโจทก์ได้เข้าครอบครองที่ดินพิพาทตลอดมาจนล่วงเลยระยะเวลาห้ามโอนต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน การครอบครองที่ดินพิพาทของโจทก์จึงเป็นการยึดถือโดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตนย่อม

ได้ซึ่งสิทธิครอบครองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๖๗ นับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาห้ามโอนคือ นับแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เป็นต้นไปซึ่งเป็นการโต้แย้งสิทธิของจำเลยที่ ๑ แล้ว โจทก์จึงได้สิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท การที่จำเลยที่ ๑ นำที่ดินพิพาทไปขอออกโฉนดที่ดิน จึงเป็นการขอออกโฉนดที่ไม่ชอบ ฉะนั้นแม้จะมีการจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๒ ไม่ว่าจำเลยที่ ๒ จะสุจริตและเสียค่าตอบแทนก็หาได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓๕</u>

การจะนำโทษจำคุกในคดีก่อนมาบวกเข้ากับโทษจำคุกในคดีหลังได้ ก็ต่อเมื่อการกระทำผิดในคดีหลังเป็นการกระทำโดยเจตนาและไม่ใช่ความผิดลหุโทษ ดังนั้น เมื่อคดีหลังศาลล้วนปรับบทลงโทษเป็นการกระทำโดยประมาททั้งสิ้น จึงไม่อาจนำโทษคดีก่อนบวกเข้ากับโทษคดีหลังได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๔ / ๒๕๖๓ ป.อ. มาตรา ๕๘ บัญญัติหลักเกณฑ์เรื่องการบวกโทษว่าศาลที่พิพากษาคดีหลังจะนำโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนบวกเข้ากับโทษคดีหลังได้ก็ต่อเมื่อ ผู้กระทำความผิดคดีหลังถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกในความผิดที่มิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งเมื่อแปลความในทางกลับกันก็คือ ศาลที่พิพากษาคดีหลังจะนำโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนมาบวกเข้ากับโทษจำคุกคดีหลังได้ ก็ต่อเมื่อผู้กระทำความผิดคดีหลังกระทำความผิดที่มิใช่ความผิดลหุโทษและความผิดนั้นเป็นการกระทำโดยเจตนามิใช่เป็นความผิดที่เกิดจากการกระทำโดยประมาทนั่นเอง การที่ศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลย แต่เมื่อกฎหมายที่ศาลปรับบทพิพากษาลงโทษแก่จำเลยล้วนเป็นบทความผิดที่เกิดจากการกระทำโดยประมาททั้งสิ้น กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามป.อ. มาตรา ๕๘ ศาลจึงไม่อาจนำโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนมาบวกเข้ากับโทษจำคุกคดีนี้ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓๖</u>

ฎีกาที่ว่าผู้ค้ำประกันต้องร่วมรับผิดกับลูกหนี้ชั้นต้นด้วยหรือไม่ เป็นคดีมีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้จึงไม่ต้องเสียค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ชั้นฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๘ / ๒๕๖๓ โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาว่า จำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกันต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดต่อโจทก์หรือไม่ จึงเป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ การที่โจทก์เสียค่าขึ้นศาลชั้นฎีกามาตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ฎีกา จึงไม่ถูกต้องให้คืนค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาส่วนที่เกินแก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓๗</u>

การสอบปากคำพยานเด็กในชั้นสอบสวนที่มีสหวิชาชีพและพนักงานอัยการร่วมสอบสวน ซึ่งกฎหมายบังคับให้ต้องมีการบันทึกภาพและเสียงไว้ แม้ต่อมาไฟล์ภาพและเสียงดังกล่าวจะเสียหายไม่สามารถใช้งานได้ ก็ต้องถือว่าการสอบสวนดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๗ / ๒๕๖๓ ในการถามปากคำพยานซึ่งเป็นเด็ก อายุไม่เกินสิบแปดปีในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามป.วิ.อ. มาตรา ๑๓๓ ทวิ บัญญัติให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนสัดในสถานที่ที่มีความเหมาะสมกับต้องให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้นโดยในวรรคสี่ ของมาตราดังกล่าวซึ่งอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓๙ กำหนดให้พนักงานสอบสวนนอกจากจะต้องบันทึกการถามปากคำพยานเด็กไว้เป็นหนังสือเช่นเดียวกับพยานบุคคลโดยปกติทั่วไปแล้วยังจะต้องจัดให้มีการบันทึกภาพและเสียง การถามปากคำพยานเด็กนั้น ซึ่งสามารถนำออกถ่ายทอดได้อย่างต่อเนื่องไว้ด้วยฉะนั้นเมื่อได้ความตามบันทึกคำให้การของเด็กหญิง ก. ที่จัดทำเป็นหนังสือว่า ในการถามปากคำมีสหวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนดร่วมอยู่ด้วย มีการบันทึกภาพและเสียงการถามปากคำเด็กหญิง ก. ต่อหน้าสหวิชาชีพไว้ในแผ่นวิดิทัศน์แล้ว ดังนี้จึงเป็นการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างครบถ้วน การสอบสวนพยานเด็กดังกล่าวย่อมชอบด้วยกฎหมาย แม้ต่อมาภายหลังไฟล์ภาพและเสียงซึ่งบันทึกไว้ในแผ่นวิดิทัศน์ดังกล่าวเสียหาย ไม่สามารถเปิดดูได้ก็หาทำให้การสอบสวนที่ชอบด้วยกฎหมายกลายเป็นการส อบสวนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓๘</u>

กรณีที่ไม่ปรากฏว่าศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาโดยผิดพลาดหรือผิดหลงอย่างไร แม้จำเลยจะอ้างข้อต่อสู้ในเนื้อหาแห่งคดีอันสมควรเพียงใดก็ตาม ก็ไม่มีเหตุที่ศาลจะต้องเพิกถอนกระบวนพิจารณาเพราะเหตุผิดระเบียบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๒๗ / ๒๕๖๓ โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลชั้นต้น จำเลยไม่ได้ให้การหรือเข้ามาต่อสู้คดีใด ๆ ทั้ง ๆ ที่โจทก์ส่งเอกสารบอกกล่าวทวงถาม หมายเรียก และสำเนาคำฟ้องกับคำบังคับไปยังที่อยู่ดังกล่าวของจำเลยโดยชอบและศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาไปตามขั้นตอนของกฎหมายจนมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้โจทก์ตามฟ้องและคดีถึงที่สุดไปแล้ว ซึ่งไม่ปรากฏว่ากระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นตั้งแต่ชั้นรับฟ้องจนมีคำพิพากษานั้นมีข้อผิดพลาดหรือผิดหลงหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างไร ผลแห่งคำพิพากษาดังกล่าวจึงย่อมผูกพันจำเลยซึ่งเป็นคู่ความ ตามป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ จำเลยต้องรับผลแห่งคำพิพากษานั้น ข้ออ้างตามคำร้องของจำเลยที่ยื่นภายหลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเกือบ ๖ ปี ที่ว่ามีคนร้ายปลอมสวมรูปจำเลยในบัตรประจำตัวประชาชนของจำเลย แล้วนำไปเป็นเอกสารประกอบการทำสัญญาสินเชื่อเงินสดอันเป็นเหตุให้

โจทก์ฟ้องจำเลยผิดตัวนั้น ไม่ใช่ข้อผิดพลาดหรือข้อผิดหลงในการดำเนินกระบวนพิจารณาพิพากษาของศาลชั้นต้น แต่เป็นข้อกล่าวอ้างที่จำเลยต้องยกขึ้นให้การต่อสู้เพื่อไม่ต้องรับผิดตามฟ้อง กรณีจึงไม่มีเหตุให้เพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๓๙</u>

การถอนชื่อจากบัญชีทนายความขอแรงของศาลชั้นต้น เป็นอำนาจของศาลชั้นต้นโดยเฉพาะ มิใช่การดำเนินกระบวนพิจารณาคดี จึงไม่อาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๐๑/๒๕๖๓ แนวปฏิบัติในการเป็นทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้เสียหายของศาลชั้นต้น ฉบับลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ข้อ ๑๔ กำหนดว่าทนายความที่ได้รับการแต่งตั้งต้องปฏิบัติตนตามระเบียบมรรยาททนายความอย่างเคร่งครัด มิฉะนั้นศาลมีสิทธิคัดชื่อออกจากบัญชีทนายขอแรงได้ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งถอนชื่อผู้ถูกกล่าวหาจากบัญชีทนายความขอแรงของศาลชั้นต้นเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล เป็นอำนาจของศาลชั้นต้นโดยเฉพาะ ซึ่งมิใช่เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาคดีที่จะก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ถูกกล่าวหาในการอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้น ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔๐</u>

แม้จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ แต่ฟ้องของโจทก์ต้องมีมูลและไม่ขัดต่อกฎหมาย เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์สืบพยานไปฝ่ายเดียว แต่พยานหลักฐานของโจทก์ไม่มีมูล ศาลจึงต้องพิพากษายกฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๕๔ / ๒๕๖๓ แม้จำเลยทั้งสามจะขาดนัดยื่นคำให้การ แต่การที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้โจทก์เป็นฝ่ายชนะคดีได้นั้น ศาลจำต้องปฏิบัติตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๙๘ ทวิ วรรคหนึ่ง กล่าวคือศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้โจทก์เป็นฝ่ายชนะคดีโดยจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การมิได้ เว้นแต่ศาลเห็นว่าคำฟ้องของโจทก์มีมูลและไม่ขัดต่อกฎหมาย ดังนั้นเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้สืบพยานโจทก์ไปฝ่ายเดียว โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำพยานหลักฐานเข้าสืบให้รับฟังได้ตามที่ฟ้องเพื่อแสดงให้ศาลเห็นว่าคำฟ้องของโจทก์มีมูล เมื่อพยานหลักฐานของโจทก์เท่าที่นำสืบมาไม่อาจรับฟังได้ว่า โจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท จึงต้องถือว่าคำฟ้องของโจทก์ไม่มีมูล ศาลต้องพิพากษายกฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔๑</u>

เมื่อคดีที่ให้ลงโทษจำเลยถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ การที่มีผู้ร้องขอให้อธิบาย จึงเป็นหน้าที่ของศาลชั้นอุทธรณ์ที่ต้องอธิบายให้แจ่มแจ้งและเป็นที่ยุติไปตามนั้น ส่วนที่จำเลยสงสัยว่าการบังคับโทษตามคำสั่งของเรือนจำขัดกับคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์หรือไม่ เมื่อมีลักษณะเป็นการลงโทษทางวินัยผู้ต้องหา จึงเป็นเรื่องที่จำเลยต้องดำเนินการทางปกครอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๓๐ / ๒๕๖๓ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๑ บัญญัติว่า “เมื่อเกิดสงสัยในการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้าบุคคลใดที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องร้องต่อศาลซึ่งพิพากษาหรือสั่ง ให้ศาลนั้นอธิบายให้แจ่มแจ้ง” ดังนั้น เมื่อปรากฏว่า คดีของจำเลยถึงที่สุดตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ จึงเป็นหน้าที่ของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ซึ่งเป็นศาลซึ่งพิพากษาที่ต้องอธิบายให้แจ่มแจ้ง เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ วินิจฉัยหรืออธิบายอย่างไรแล้ว ก็ต้องยุติลงตามนั้น ส่วนที่จำเลยสงสัยเกี่ยวกับการบังคับโทษตามคำสั่งของเรือนจำกลางบางขวางว่าขัดกับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ หรือไม่ นั้น คำสั่งของเรือนจำกลางบางขวางดังกล่าวมีลักษณะเป็นการลงโทษทางวินัยแก่ผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครอง หากจำเลยเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ถูกต้อง ไม่ตรงหรือขัดกับคำพิพากษา หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร ก็เป็นเรื่องที่จำเลยจะต้องดำเนินการทางปกครองต่อไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔๒</u>

เมื่อผู้เช่าซื้อผิดนัด ผู้ค้ำประกันย่อมมีภาระหนี้ที่ต้องชำระแทน การที่ผู้ค้ำประกันโอนทรัพย์สินของตนให้แก่บุคคลอื่นโดยเสน่หาและไม่มีทรัพย์สินอื่นอีก แม้จะไม่ทราบว่าผู้เช่าซื้อผิดนัด เจ้าหนี้ก็ฟ้องผู้ค้ำประกันขอให้เพิกถอนการฉ้อฉลได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕/๒๕๖๔ จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ค้ำประกันตามสัญญาเช่าซื้อโดยตกลงยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม เมื่อผู้เช่าซื้อไม่ชำระหนี้ตามกำหนดจึงตกเป็นผู้ผิดนัด จำเลยที่ ๑ ย่อมมีภาระหนี้ที่ต้องชำระแทนผู้เช่าซื้อตามสัญญาค้ำประกัน และถือว่าจำเลยที่ ๑ ตกเป็นลูกหนี้ตั้งแต่ผู้เช่าซื้อผิดนัดเป็นต้นไปตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ (เดิม) จำเลยที่ ๑ จะทราบถึงการผิดนัดของผู้เช่าซื้อลูกหนี้หรือไม่ ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดของจำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้ค้ำประกัน เมื่อจำเลยที่ ๑ โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๒ โดยเสน่หาภายหลังผู้เช่าซื้อผิดนัดโดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ มีทรัพย์สินอื่นเพียงพอที่จะชำระให้แก่โจทก์ได้ จึงทำให้โจทก์เสียเปรียบ โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมอันเป็นการฉ้อฉลนั้นได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔๓</u>

ความผิดฐานมีและพาอาวุธปืน มีเจตนาเริ่มกระทำความผิดต่างกัน ตั้งแต่เริ่มการครอบครอง และเริ่มนำไปตามลำดับ จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ต้องเรียงกระทงลงโทษ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๓๕ / ๒๕๖๓ จำเลยมีอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายไว้ในความครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำเลยมีเจตนากระทำความผิดตั้งแต่เริ่มครอบครองอาวุธปืน จึงเป็นความผิดกรรมหนึ่ง ส่วนความผิดฐานพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและไม่มีเหตุสมควร จำเลยมีเจตนากระทำความผิดตั้งแต่จำเลยนำอาวุธปืนไว้ในรถบรรทุกสิบล้อระหว่างเดินทางไปตามถนนสาธารณะบริเวณด่านตรวจความมั่นคง ความผิดทั้งสองฐานมีเจตนาในการกระทำความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดหลายกรรมตาม ป.อ. มาตรา ๙๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔๔</u>

ในคดีอาญาโจทก์ไม่ได้ลงลายมือชื่อในฟ้อง แต่ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาจนเสร็จสิ้นแล้ว จึงไม่อาจให้โจทก์แก้ฟ้องหรือไม่ประทับฟ้องได้ ศาลฎีกาต้องยกฟ้องโดยไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๖๕ / ๒๕๖๓ โจทก์มิได้ลงลายมือชื่อไว้ในฟ้อง จึงเป็นฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๗) ซึ่งการที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องหรือไม่ประทับฟ้องตามป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง นั้น ก็ล่วงเลยเวลาที่จะปฏิบัติได้ เพราะศาลชั้นต้นได้ดำเนินกระบวนพิจารณาจนเสร็จสิ้นแล้ว ศาลฎีกาจึงต้องยกฟ้องของโจทก์โดยไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของจำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔๕</u>

เมื่อโจทก์มิได้อุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ คำสั่งศาลชั้นต้นจึงเป็นที่สุด การที่โจทก์ยื่นขอวางเงินค่าธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์และศาลชั้นต้นยกคำร้อง โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ที่ศาลชั้นอุทธรณ์รับวินิจฉัยให้จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๓๗ / ๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์ โจทก์ต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าว แต่โจทก์ไม่ได้ยื่น คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์จึงเป็นที่สุด ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง โจทก์ไม่อาจยื่นคำร้องขออนุญาตวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ได้อีก แม้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของโจทก์ โจทก์ก็ไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์จึงไม่ชอบและไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะฎีกา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔๖</u>

คดีอาญาที่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นจะอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้เฉพาะกรณีต้องห้ามตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๑๘, ๒๑๙ และ ๒๒๐ เท่านั้น เมื่อคดีต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามมาตรา ๒๑๙ ตรี จึงไม่อาจอนุญาตให้ฎีกาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๑๓ / ๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน คดีจึงต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๙ ตรี ประกอบพ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ ซึ่งตามป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑ ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นจะอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้เฉพาะในคดีซึ่งต้องห้ามฎีกาตามป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘, ๒๑๙ และ ๒๒๐ เท่านั้น จะอนุญาตให้ฎีกาในคดีซึ่งต้องห้ามฎีกาตามป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๙ ตรี ไม่ได้ ที่จำเลยฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบาและรอการลงโทษจำคุกให้จำเลยนั้น เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงเป็นการมิชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔๗</u>

การส่งเอกสารทางไปรษณีย์หากไม่พบคู่ความหรือบุคคลตามหมาย ต้องส่งให้แก่บุคคลอายุเกินยี่สิบปีซึ่งอยู่หรือทำการงานในสำนักงานนั้น เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้รับหมายแทนเป็นใครและอยู่ในเงื่อนไขดังกล่าวหรือไม่จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการส่งหมายโดยชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๔๑ / ๒๕๖๓ การส่งเอกสารทางไปรษณีย์หากไม่พบคู่ความหรือบุคคลที่จะส่งคำคู่ความหรือเอกสาร ต้องส่งให้แก่บุคคลใด ๆที่มีอายุเกินยี่สิบปี ซึ่งอยู่หรือทำการงานในบ้านเรือนหรือที่สำนักการงานที่ปรากฏว่าเป็นของคู่ความหรือบุคคลนั้น ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๗๓ ทวิ ประกอบมาตรา ๗๖ เมื่อไม่มีรายละเอียดว่าผู้ที่ชื่อ “ประวัติ” เป็นใครมีอายุเกินยี่สิบปีหรืออยู่หรือทำการงานในบ้านเรือนตามหมายหรือไม่ จึงยังไม่อาจฟังได้ว่า การส่งหมายแก่จำเลยเป็นการส่งหมายโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว เท่ากับว่ายังไม่มีการส่งหมายให้แก่จำเลย การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ มีคำพิพากษาว่า จำเลยทิ้งอุทธรณ์จึงเป็นกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗ ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๕๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔๘</u>

ในคดีที่โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วม แม้โจทก์ร่วมมิได้ฎีกา แต่เมื่อเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกคดีส่วนแพ่งขึ้นวินิจฉัยเพื่อให้เป็นไปตามผลคดีอาญาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๖ / ๒๕๖๓ ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายกคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของโจทก์ร่วมทั้งสอง แม้โจทก์ร่วมทั้งสองจะไม่ได้ฎีกา แต่เนื่องจากคดีนี้เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งศาลจะต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ เมื่อโจทก์ร่วมทั้งสองยื่นคำร้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔ / ๑ ซึ่งบัญญัติว่า “ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับอันตรายแก่ชีวิตอันเนื่องจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญา ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้” อันเป็นวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ให้คดีสามารถพิจารณาและพิพากษาเสร็จไปในคราวเดียวกัน โดยผู้เสียหายไม่ต้องดำเนินการในส่วนแพ่งเป็นคดีใหม่ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ตามป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ ประกอบมาตรา ๒๒๕ ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเพื่อให้เป็นไปตามผลของคดีอาญาได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๔๙</u>

ผู้รับจำนำมีเพียงสิทธิยึดถือครอบครองรถยนต์พิพาทจนกว่าจะได้รับชำระหนี้ครบถ้วนและมีสิทธิจะขายเมื่อมีการบอกกล่าวบังคับจำนำเป็นหนังสือ เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการบอกกล่าว จึงไม่มีสิทธินำรถออกขาย มิฉะนั้นย่อมมีความผิดฐานยักยอก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๙๗ / ๒๕๖๓ จำเลยรับจำนำรถยนต์พิพาทจาก ป. จำเลยมีเพียงสิทธิยึดถือครอบครองรถยนต์พิพาทไว้จนกว่าจะได้รับชำระหนี้ครบถ้วนและมีสิทธิจะขายทรัพย์จำนำได้ต่อเมื่อบอกกล่าวบังคับจำนำเป็นหนังสือไปยัง ป. ให้ชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาอันสมควรก่อน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๕๘ และ ๗๖๔ เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยมีหนังสือบอกกล่าวให้ ป. ชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาพอสมควร จำเลยจึงไม่มีสิทธินำรถยนต์พิพาทออกขาย แม้ไม่ปรากฏว่าจำเลยนำไปขายให้แก่บุคคลใดก็ตาม แต่การที่จำเลยแจ้งแก่ ป. ว่าได้ขายรถยนต์พิพาทไปแล้ว ย่อมแสดงให้เห็นว่าจำเลยมีส่วนร่วมรู้เห็นในการขายรถยนต์พิพาท เมื่อจำเลยยึดถือครอบครองรถยนต์พิพาทแทน ป. ผู้จำนำแล้วจำเลยนำรถยนต์พิพาทไปขาย และไม่สามารถนำมาคืนให้แก่ ป. ผู้จำนำซึ่งได้ใช้สิทธิไถ่ถอนโดยนำเงินมาชำระหนี้แก่จำเลยแล้ว จึงเป็นการเบียดบังเอารถยนต์พิพาทนั้นเป็นของตนโดยทุจริต อันเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายแก่ ป. ผู้จำนำ ผู้เสียหายที่ ๑ ผู้ให้เช่าซื้อและผู้เสียหายที่ ๒ เจ้าของรถยนต์พิพาทในขณะนั้น จำเลยจึงมีความผิดฐานยักยอก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕๐</u>

การชำระหนี้ภายหลังจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาในคดีอาญาแล้ว ซึ่งไม่อยู่ในข้อตกลงระหว่างจำเลยกับโจทก์ แม้ต่อมาจำเลยจะชำระหนี้จนครบถ้วน ก็ไม่ถือเป็นการยอมความอันจะทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไป

พิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๙ / ๒๕๖๓ การที่จำเลยนำเงินมาชำระให้แก่โจทก์ทั้งสองภายหลังจากที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วนั้น ไม่ได้อยู่ในข้อตกลงระหว่างจำเลยกับโจทก์ทั้งสอง เพราะโจทก์ทั้งสองประสงค์ที่จะให้จำเลยชำระเงินที่เหลือทั้งหมดภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ แต่จำเลยไม่ชำระจนกระทั่งโจทก์ทั้งสองแถลงต่อศาลขอให้อ่านคำพิพากษา ไม่ได้ตกลงยินยอมให้จำเลยผ่อนชำระหนี้ต่อไปโดยไม่มีกำหนดเวลา พฤติการณ์ที่จำเลยนำเงินมาชำระจนครบถ้วนเป็นเพียงการชำระหนี้เพื่อบรรเทาความเสียหายในทางแพ่งให้แก่โจทก์ทั้งสองเท่านั้น ถือไม่ได้ว่าเป็นการยอมความกันอันจะทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ทั้งสองระงับไปไม่ ทั้งไม่ปรากฏว่าโจทก์ทั้งสองยื่นคำร้องขอถอนฟ้องคดีจำเลยต่อศาล ดังนั้นสิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงไม่ระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕๑</u>

กรณีที่ห้ามมิให้รับฟังคำรับสารภาพชั้นจับกุมในคดียาเสพติดเป็นพยานหลักฐานนั้น เฉพาะแต่เพื่อการพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกจับเท่านั้น แต่ไม่ได้ห้ามรับฟังพิสูจน์ความผิดของผู้ร่วมกระทำความผิดอื่น และแม้จะเป็นคำซัดทอดแต่ก็ไม่ได้ปัดความผิดของตน ทั้งยังไม่มีกฎหมายห้ามรับฟัง จึงรับฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๑๙ / ๒๕๖๓ ป.วิ.อ. มาตรา ๙๔ วรรคท้าย ประกอบ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ ห้ามมิให้รับฟังคำรับสารภาพชั้นจับกุมเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกจับเท่านั้น แต่มิได้ห้ามรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ร่วมกระทำความผิด อื่นคำให้การชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนของ น. จึงรับฟังได้ แม้คำให้การชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนของ น. เป็นคำซัดทอดของผู้ร่วมกระทำความผิด แต่คำซัดทอดดังกล่าวมิได้เป็นเรื่องปัดความผิดของ น. ผู้ซัดทอดให้เป็นความผิดของจำเลยแต่ผู้เดียว คงเป็นการแจ้งเรื่องราวถึงเหตุการณ์ที่ น. ได้ประสบมาจากการกระทำความผิดของตนยิ่งกว่าเป็นการปรักปรำกลั่นแกล้งจำเลย ทั้งไม่มีกฎหมายห้ามมิให้รับฟังลงโทษจำเลย โดยจะรับฟังลงโทษจำเลยได้ต่อเมื่อมีเหตุผลอันหนักแน่น มีพฤติการณ์พิเศษแห่งคดี หรือมีพยานหลักฐานประกอบอื่นมาสนับสนุนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๗ / ๑ วรรคหนึ่งประกอบ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติดพ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕๒</u>

องค์ประกอบความผิดฐานอั้งยี่ที่ว่าปกปิดวิธีดำเนินการของคณะบุคคลนั้น โจทก์จะต้องบรรยายฟ้องด้วยว่าคณะบุคคลดังกล่าวมีวิธีดำเนินการอย่างไรเพื่อให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี เมื่อโจทก์มิได้บรรยายมาด้วย แม้จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลก็ไม่อาจลงโทษจำเลยฐานดังกล่าวได้ อันเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้มิได้ยกขึ้นในศาลชั้นต้น จำเลยก็ยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๗๑ / ๒๕๖๓ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสามกับพวกอีกห้าคนเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ และมีความมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลทั่วไปกู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการมิชอบด้วยกฎหมาย ตามฟ้องแสดงให้เห็นว่า คณะบุคคลที่จำเลยทั้งสามเป็นสมาชิกมีความมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลทั่วไปกู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการแสดงออกโดยเปิดเผยแก่บุคคลทั่วไป ทำให้เกิดข้อสงสัยได้ว่า เพราะเหตุใดคณะบุคคลจึงต้องปกปิดวิธีดำเนินการให้รู้กันเฉพาะภายในคณะบุคคล ดังนั้น เพื่อให้จำเลยทั้งสามเข้าใจข้อหาได้ดี โจทก์จึงต้องบรรยายฟ้องด้วยว่า คณะบุคคลดังกล่าวมีวิธีดำเนินการอย่างไร เมื่อโจทก์ไม่บรรยายฟ้องถึงวิธีดำเนินการของคณะบุคคลที่ปกปิดไว้มาด้วย ฟ้องโจทก์จึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) แม้จำเลยทั้งสามจะให้การรับสารภาพ ก็ลงโทษจำเลยทั้งสามฐานอั้งยี่ไม่ได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยทั้งสามไม่ได้ยกขึ้นในศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสามก็ยกขึ้นอ้างได้ในชั้นอุทธรณ์ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕๓</u>

ผู้ที่ขับรถยนต์ไปส่งและรอรับผู้กระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ เป็นเพียงผู้สนับสนุน ไม่อาจถือได้ว่าผู้ชิงทรัพย์โดยตรงมีความผิดฐานชิงทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๑ / ๒๕๖๔ จำเลยที่ ๒ เพียงแต่ขับรถยนต์ไปส่งและรอรับจำเลยที่ ๑ อันเป็นการช่วยเหลือให้ความสะดวกแก่จำเลยที่ ๑ ในการชิงทรัพย์ มิได้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ กระทำความผิด จึงไม่อาจถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ ใช้รถยนต์ดังกล่าวเพื่อความสะดวกในการชิงทรัพย์ หรือพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม จำเลยที่ ๑ ย่อมไม่มีความผิดตามป.อ. มาตรา ๓๔๐ ตรี

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕๔</u>

ความผิดที่กฎหมายกำหนดให้ศาลจ่ายเงินสินบนนำจับตามอัตราส่วนของค่าปรับนั้น ศาลจะต้องพิพากษาลงโทษปรับจำเลยนั้นด้วย เมื่อศาลเพียงแต่ลงโทษจำคุก จึงไม่อาจให้จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับได้ อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๔๙ / ๒๕๖๓ ตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๗๔ จัตวา ศาลจะพิพากษาให้จ่ายเงินสินบนนำจับได้ก็ต่อเมื่อมีการลงโทษปรับจำเลยด้วย เพราะจำนวนเงินค่าปรับจะต้องนำมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณว่าจะต้องจ่ายสินบนนำจับแก่ผู้นำจับเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ลงโทษจำคุกแต่อย่างเดียวโดยไม่ลงโทษปรับ จึงไม่อาจจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับด้วย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาให้จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับด้วยจึงไม่ถูกต้อง ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง ปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕๕</u>

ความผิดอาญาที่กฎหมายระวางโทษปรับสถานเดียว ถือเป็นโทษอย่างอื่นนอกเหนือจากโทษจำคุก จึงมีอายุความ ๑ ปี เมื่อโจทก์ฟ้องคดีภายในกำหนดดังกล่าว จึงไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๓๙ / ๒๕๖๓ ความผิดฐานพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุสมควร ตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๑ มีระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท เพียงสถานเดียว อันเป็นระวางโทษอย่างอื่นนอกจากโทษจำคุก จึงมีอายุความ ๑ ปี ตาม ป.อ. มาตรา ๙๕ (๕) จำเลยทั้งสองร่วมกันกระทำความผิดฐานนี้ เมื่อโจทก์ฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันกระทำความผิดแล้ว คดีของโจทก์สำหรับความผิดฐานนี้ จึงไม่ขาดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕๖</u>

แม้คดีนี้เป็นคดีที่จำเลยขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ แต่ก็เป็นผลสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ การที่จำเลยมิได้ขออนุญาตฎีกาคดีนี้ต่อศาลฎีกา คดีจึงถึงที่สุดไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๔๔ / ๒๕๖๓ แม้คดีนี้เป็นคดีที่จำเลยขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ก็ตาม แต่คำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ของจำเลยเป็นผลสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนี้ คดีนี้จึงเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันอยู่ในบังคับของ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย ซึ่งมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า “ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยมิชักช้า และภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๙ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เฉพาะการกระทำซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้เป็นที่สุด” และมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่งแล้ว คู่ความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องไปพร้อมกับฎีกาต่อศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านคำพิพากษาหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้นให้คู่ความฝ่ายที่ขออนุญาตฎีกาฟัง เพื่อขอให้พิจารณารับฎีกาไว้วินิจฉัยก็ได้” ดังนั้น เมื่อจำเลยยื่นฎีกาโดยไม่ได้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อขอให้พิจารณารับฎีกาของจำเลยไว้วินิจฉัยอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงเป็นที่สุดตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕๗</u>

แม้โดยทั่วไปการฟ้องคดีจะเป็นผลให้อายุความสะดุดหยุดลง แต่เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยผิดตัว และต่อมาได้ขอถอนฟ้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตและจำหน่ายคดี ต้องถือว่าอายุความในมูลหนี้นั้นไม่เคยสะดุดหยุดลงมาก่อน การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องใหม่แม้จะฟ้องจำเลยถูกตัวหรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อล่วงเลยกำหนดอายุความในมูลหนี้นั้นไปแล้ว คดีโจทก์ย่อมขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๓ / ๒๕๖๓ โจทก์ฟ้องสมาคมเป็นคดีแพ่งของศาลชั้นต้นอันเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลง ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓ / ๑๔ (๒) แต่ในคดีดังกล่าวโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องสมาคมโดยอ้างว่าเพิ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่านายทะเบียนฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่มีคำสั่งให้ยกเลิกสมาคมและตั้งผู้ชำระบัญชีแล้ว โจทก์จึงมีความประสงค์ขอถอนฟ้องสมาคมเพื่อนำมูลคดีนี้ไปฟ้องผู้ชำระบัญชีของสมาคม ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งว่าอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องสมาคม แต่โจทก์ยื่นฟ้องภายหลังจากที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้ยกเลิกสมาคมและมีการแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีแล้ว ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจแก้ต่างว่าต่างในนามสมาคม โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องสมาคม ดังนั้น การที่โจทก์ฟ้องสมาคมแทนที่จะฟ้องผู้ชำระบัญชีของสมาคมจึงเป็นความบกพร่องของโจทก์ที่ฟ้องผิดตัว เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องสมาคมและศาลจำหน่ายคดี กรณีจึงถือว่าอายุความไม่เคยสะดุดหยุดลงตามที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓ / ๑๗ วรรคหนึ่ง อายุความสำหรับฟ้องคดีนี้เพื่อให้จำเลยที่ ๑ ผู้ชำระบัญชีชำระเงินตามเช็คแก่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ทรง จึงต้องนับแต่วันที่เช็คถึงกำหนด โจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี ต้องห้ามมิให้ฟ้องตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๐๒ ฟ้องจึงขาดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕๘</u>

การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์พร้อมสั่งให้ส่งหมายและแถลงกรณีส่งหมายไม่ได้ไม่ตรงกับวันที่ยื่นอุทธรณ์โดยไม่ได้แจ้งคำสั่งแก่โจทก์หรือมีข้อความในอุทธรณ์ให้โจทก์มาทราบคำสั่งในวันใด จึงถือไม่ได้ว่าโจทก์ทราบคำสั่งนั้นแล้ว แม้ต่อมาเจ้าหน้าที่ศาลไม่สามารถส่งหมายนัดพร้อมสำเนาอุทธรณ์ให้แก่จำเลย และโจทก์มิได้แถลงว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป ก็ยังถือไม่ได้ว่าโจทก์ซึ่งไม่ทราบคำสั่งและผลการส่งหมายนั้นเพิกเฉยไม่ดำเนินการภายในเวลาที่ศาลกำหนด อันจะถือว่าเป็นการทิ้งฟ้องอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๙๙ / ๒๕๖๓ โจทก์ยื่นอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ว่า โจทก์ยื่นอุทธรณ์ภายในเวลาที่ศาลอนุญาต รับเป็นอุทธรณ์โจทก์ สำเนาให้จำเลยทั้งสามแก้ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับสำเนา ให้โจทก์นำส่งภายใน ๗ วัน นับแต่ทราบ หากส่งไม่ได้ให้แถลงเพื่อดำเนินการต่อไปภายใน ๑๕ วัน นับแต่ส่งไม่ได้ หากไม่แถลงถือว่าทิ้งอุทธรณ์ แสดงว่า ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์หลังจากโจทก์ยื่นอุทธรณ์แล้ว ๑ วัน และในการสั่งรับอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นมิได้สั่งให้แจ้งคำสั่งให้โจทก์ทราบ หรือมีข้อความในอุทธรณ์ให้โจทก์มารับทราบคำสั่งในวันใด แม้โจทก์ได้วางค่าใช้จ่ายในการส่งคำคู่ความไว้ต่อศาลในวันที่ยื่นอุทธรณ์ ก็ยังไม่อาจถือได้ว่าโจทก์ทราบคำสั่งศาลชั้นต้นแล้ว การที่ต่อมาเจ้าหน้าที่ศาลชั้นต้นทำรายงานเสนอต่อศาลชั้นต้นว่าส่งหมายให้จำเลยที่ ๑ ไม่ได้ และศาลชั้นต้นสั่งรอโจทก์แถลงแต่ศาลชั้นต้นไม่ได้แจ้งผลการส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ให้โจทก์ทราบ โจทก์ย่อมไม่มีทางทราบถึงผลการส่งหมายดังกล่าว การที่โจทก์มิได้ยื่นคำแถลงขอให้ดำเนินการต่อไปจึงยังถือไม่ได้ว่าโจทก์จงใจเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด อันจะถือว่าเป็นการทิ้งฟ้องอุทธรณ์ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๔ (๒) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๕๙</u>

บทบัญญัติการพักใช้ใบอนุญาตขับรถตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก เป็นบทบังคับศาล ไม่อาจนำเหตุบรรเทาโทษมาใช้ดุลพินิจลดเวลาการพักใช้ใบอนุญาตได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๕ / ๒๕๖๓ บทบัญญัติให้ศาลพักใช้ใบอนุญาตขับรถตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๖๐ ตรี วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการทำนองเดียวกับวิธีการเพื่อความปลอดภัย ในการที่จะคุ้มครองประชาชนทั่วไปมิให้ได้รับอันตรายที่อาจเกิดจากการกระทำของจำเลย และเป็นบทบัญญัติที่บังคับให้ศาลต้องมีคำสั่งดังกล่าว ไม่อาจนำเหตุบรรเทาโทษตามที่บัญญัติไว้ใน ป.อ. มาตรา ๗๘ มาใช้ลดกำหนดระยะเวลาการพักใช้ใบอนุญาตขับรถ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖๐</u>

แม้ผู้ให้เช่าซื้อมีหนังสือทวงถามและบอกเลิกสัญญาล่วงเลย ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด อันมีผลให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนอันเป็นหนี้อุปกรณ์ที่พ้นกำหนด ๖๐ วันก็ตาม แต่ผู้ค้ำประกันก็ไม่หลุดพ้นจากหนี้ที่ต้องส่งมอบคืนรถที่เช่าซื้อหรือใช้ราคาแทนอันเป็นหนี้ประธาน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๑๖ / ๒๕๖๓ จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ โจทก์มีหนังสือทวงถามขอให้ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลา ๖๐ วัน ตามมาตรา ๖๘๖ วรรคสอง เท่านั้น สำหรับหนี้การส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อและหากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนถือเป็นหนี้ประธาน แม้โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เกิน ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัดก็ตาม จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ย่อมไม่หลุดพ้นและต้องรับผิดร่วมกับจำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖๑</u>

ในคดีละเมิดนั้น ศาลจะต้องถือเอาพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าฝ่ายใดจะต้องรับผิด มิใช่ถือเอาความเสียหายของแต่ละฝ่ายเป็นเกณฑ์ ดังนั้น เมื่อแต่ละฝ่ายต่างประมาทเลินเล่อพอ ๆ กัน จึงไม่อาจเรียกร้องค่าเสียหายต่อกันได้ และเมื่อฝ่ายที่ถูกเรียกร้องไม่ต้องรับผิดเสียแล้ว นายจ้างและผู้รับประกันภัยของฝ่ายนั้นก็ไม่ต้องรับผิดไปด้วยเช่นเดียวกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๗๔ / ๒๕๖๓ ป.พ.พ. มาตรา ๔๔๒ และมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง เป็นการกำหนดความรับผิดและค่าเสียหายต่อกันโดยให้ศาลพิจารณาถึงพฤติการณ์ว่าฝ่ายไหนเป็นผู้ก่อความเสียหายยิ่งหย่อนกว่ากันเพียงใดซึ่งต้องถือเอาการกระทำละเมิดมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา หาได้ถือเอาความเสียหายของผู้ตายหรือของจำเลยที่ ๑ ว่ามีมากน้อยกว่ากันเพียงใด มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาไม่ เหตุรถเฉี่ยวชนกันเกิดจากการกระทำละเมิดอันเป็นความประมาทของผู้ตายและของจำเลยที่ ๑ ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน อันฟังได้ว่าต่างฝ่ายต่างกระทำละเมิดต่อกัน และมีส่วนประมาทพอกันแล้วก็ไม่อาจเรียกค่าเสียหายต่อกันได้ กรณีจึงฟังได้ว่าผู้ตายก็มีส่วนกระทำละเมิดต่อจำเลยที่ ๑ พอกัน ดังนั้น โจทก์ทั้งสี่ซึ่งเป็นทายาทของผู้ตายย่อมไม่อาจเรียกให้จำเลยที่ ๑ ผู้ทำละเมิดรับผิดใช้ค่าเสียหายได้ เมื่อจำเลยที่ ๑ ผู้ทำละเมิดไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ทั้งสี่ จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นนายจ้างและตัวการของจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๓ ผู้รับประกันภัยรถยนต์กระบะที่จำเลยที่ ๑ ขับย่อมไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่โจทก์ทั้งสี่เช่นเดียวกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖๒</u>

แม้ธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นสถาบันการเงินมีสิทธิคิดดอกเบี้ยจากลูกหนี้ได้เกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามกฎหมายก็ตาม แต่การที่ธนาคารคิดดอกเบี้ยเพิ่มจากเดิมอัตราร้อยละ ๑๘ ต่อปี เป็นอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปี นั้น เนื่องมาจากการที่ลูกหนี้ผิดนัดผิดสัญญาอันเป็นเบี้ยปรับและอยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะลดลงเป็นจำนวนที่พอสมควรได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๓๐ / ๒๕๖๓ โจทก์เป็นผู้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นสถาบันการเงินมีสิทธิคิดดอกเบี้ยเงินกู้ได้เกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี โดยไม่อยู่ในบังคับห้ามตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ ดังที่ธนาคารแห่งประเทศไทยออกประกาศโดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๖ กำหนดให้โจทก์เรียกเก็บดอกเบี้ยจากลูกหนี้เช่นจำเลยได้ไม่เกินกว่าอัตราร้อยละ ๒๘ ต่อปี ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศของโจทก์ ดอกเบี้ยที่โจทก์คิดจากจำเลยอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปี เพิ่มจากที่คิดจากเดิมร้อยละ ๑๘ ต่อปี นั้น อาศัยเหตุที่จำเลยผิดนัดผิดเงื่อนไขชำระหนี้ ดอกเบี้ยส่วนที่เพิ่มจึงเป็นเบี้ยปรับตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๗๙ ซึ่งอยู่ในบังคับมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง อันเป็นเจตนารมณ์แห่งกฎหมายให้ศาลใช้ดุลพินิจว่าเบี้ยปรับที่กำหนดตามสัญญาเหมาะสมและเป็นธรรมแก่กรณีหรือไม่ หากเห็นว่าเบี้ยปรับสูงเกินสมควร ศาลย่อมใช้ดุลพินิจลดจำนวนเบี้ยปรับลงได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖๓</u>

เจ้าของที่จะมีสิทธิขอคืนของกลางซึ่งศาลสั่งริบได้นั้น ต้องเป็นเจ้าของที่แท้จริงขณะมีการกระทำความผิด แม้ผู้ร้องเช่าซื้อรถบรรทุกของกลางมาก่อน แต่ก็ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ภายหลังจากศาลมีคำสั่งริบแล้วกรรมสิทธิ์ย่อมตกเป็นของแผ่นดิน ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่ใช่เจ้าของที่แท้จริงและไม่มีสิทธิขอคืนรถบรรทุกของกลาง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๒๘ / ๒๕๖๓ เจ้าของที่แท้จริงที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนของกลางตามป.อ. มาตรา ๓๖ นั้น หมายถึง เจ้าของทรัพย์สินขณะที่มีการกระทำความผิด ไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินหลังการกระทำความผิด จำเลยกระทำความผิดเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลากลางวัน ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ริบรถบรรทุกของกลาง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ริบรถบรรทุกของกลาง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา คำพิพากษาดังกล่าวจึงเป็นอันถึงที่สุด กรรมสิทธิ์ในรถบรรทุกของกลางที่ศาลสั่งริบย่อมตกเป็นของแผ่นดินตาม ป.อ. มาตรา ๓๕ ผู้ร้องเช่าซื้อรถบรรทุกของกลางจากบริษัท ก. ผู้ให้เช่าซื้อตั้งแต่ก่อนที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์จะมีคำสั่งริบรถบรรทุกของกลาง แต่ผู้ร้องโอนกรรมสิทธิ์รถบรรทุกของกลางในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นเวลาภายหลังที่จำเลยกระทำความผิด และศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้ริบรถบรรทุกของกลางดังนั้น กรรมสิทธิ์ในรถบรรทุกของกลางตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ

แผ่นดินแล้ว ผู้ร้องจึงไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินรถบรรทุกของกลางขณะที่จำเลยกระทำความผิด ผู้ร้องย่อมไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนรถบรรทุกของกลาง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖๔</u>

การที่จำเลยได้รับเงินค่าเช่าบ้านอันเป็นสวัสดิการจากโจทก์ไปโดยมิชอบ ไม่ถือว่าเป็นเรื่องลาภมิควรได้ แต่โจทก์ในฐานะเจ้าของมีสิทธิติดตามเอาคืนได้โดยไม่มีกำหนดอายุความ และจำเลยต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดแก่โจทก์ด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๓ / ๒๕๖๓ การที่จำเลยได้รับเงินค่าเช่าบ้านไปจากโจทก์เป็นการได้รับไปโดยมิชอบและมิใช่กรณีโจทก์จ่ายค่าเช่าบ้านให้แก่จำเลยเพื่อชำระหนี้ เพราะเป็นเรื่องที่จำเลยขอรับสวัสดิการจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจำเลยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการ แม้เงินที่จำเลยได้รับไปจะเป็นการได้มาโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ แต่เมื่อเป็นการได้มาโดยมิชอบก็หาใช่ลาภมิควรได้ ตามป.พ.พ. มาตรา ๔๐๖ ไม่ โจทก์ในฐานะเจ้าของเงินที่ส่งมอบให้จำเลยโดยสำคัญผิดย่อมมีสิทธิติดตามเอาเงินของโจทก์คืนจากจำเลยผู้ไม่มีสิทธิจะได้รับหรือยึดถือไว้ ตามป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๖ โดยไม่มีกำหนดอายุความ เมื่อปรากฏว่าโจทก์เพิกถอนคำสั่งอนุมัติค่าเช่าบ้านและเรียกเงินคืนค่าเช่าบ้านโดยได้แจ้งคำสั่งให้จำเลยโดยชอบแล้วจำเลยเพิกเฉยไม่คืนเงินแก่โจทก์ จำเลยจึงตกเป็นผู้ผิดนัดต้องเสียดอกเบี้ยแก่โจทก์ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่จำเลยได้รับหนังสือแจ้งให้นำส่งค่าเช่าบ้านคืน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖๕</u>

การที่ผู้ร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกยื่นคำร้องขออ้างว่า ผู้ตายมีทรัพย์มรดกแต่ให้ผู้อื่นมีชื่อถือกรรมสิทธิ์แทนนั้น หากข้อเท็จจริงเป็นไปตามคำร้องขอย่อมฟังได้ว่าผู้ตายมีทรัพย์มรดก ดังนั้น ศาลชั้นต้นจึงชอบที่จะรับคำร้องขอ ส่งสำเนาให้ผู้เกี่ยวข้อง และไต่สวนให้แน่ชัดเสียก่อนว่าผู้ตายมีทรัพย์มรดกจริงหรือไม่ เมื่อศาลชั้นต้นไม่ดำเนินการ จึงเป็นกระบวนพิจารณาที่ไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๑๔ / ๒๕๖๓ คำร้องขอของผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นบุตรของผู้ตายกับ จ. ซึ่งมิได้จดทะเบียนสมรส ผู้ตายให้ผู้ร้องใช้นามสกุลและอุปการะเลี้ยงดูผู้ร้อง ผู้ตายมีทรัพย์มรดกเป็นที่ดินสามแปลงแต่ใส่ชื่อ จ. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์แทน ขอให้ตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ซึ่งหากข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำร้องขอของผู้ร้องว่า ผู้ร้องเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับมรดกของผู้ตายและที่ดินทั้งสามแปลงเป็นของผู้ตาย แต่ให้ จ. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์แทน ย่อมถือว่าเป็นกรณีที่ผู้ตายมีทรัพย์มรดก และมีเหตุขัดข้องในการจัดการทรัพย์มรดก ศาลชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายเพื่อใช้สิทธิติดตามเอาทรัพย์สินเข้าสู่กองม รดก

ต่อไป กรณีเช่นนี้ศาลชั้นต้นชอบที่จะรับคำร้องขอกับส่งสำเนาคำร้องขอให้ จ. และ ล. ได้ทราบด้วยว่าจะคัดค้านประการใดหรือไม่ และไต่สวนคำร้องขอของผู้ร้องให้ได้ข้อเท็จจริงแน่ชัดเสียก่อนว่า ผู้ตายมีทรัพย์มรดกตามคำร้องขอของผู้ร้องหรือไม่ การที่ศาลชั้นต้นด่วนมีคำสั่งยกคำร้องขอของผู้ร้องโดยมิได้ไต่สวนคำร้องขอเสียก่อน และศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืนนั้น จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาไปโดยไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖๖</u>

การอุทธรณ์เฉพาะปัญหาเรื่องค่าฤชาธรรมเนียม โดยมิได้อ้างว่าการกำหนดหรือคำนวณไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงเป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้าม ส่วนการที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ยึด ต่อมาก่อนไต่สวนได้ขอถอนคำร้องขอ ศาลชั้นต้นอนุญาตแต่สั่งให้ค่าฤชาธรรมเนียมเป็นพับ เท่ากับไม่คืนค่าขึ้นศาลให้แก่ผู้ร้องเลย จึงเป็นการไม่ชอบ และเป็นปัญหาเกี่ยวด้วยความสงบ ศาลฎีกาหยิบยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขให้ถูกต้องได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๐๘/๒๕๖๓ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องได้ยืมเงินของญาติมาชำระค่าขึ้นศาลและมีความจำเป็นต้องนำเงินดังกล่าวไปคืนให้ญาติ ขอให้ศาลสั่งคืนค่าขึ้นศาลเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ร้อง จึงเป็นการอุทธรณ์ในปัญหาเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมแต่อย่างเดียว โดยผู้ร้องมิได้ยกเหตุในอุทธรณ์ว่าค่าฤชาธรรมเนียมนั้นมิได้กำหนดหรือคำนวณให้ถูกต้องตามกฎหมายอันจะเข้าข้อยกเว้นให้อุทธรณ์ได้ อุทธรณ์ของผู้ร้องจึงต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๖๘ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ยึดอันเป็นคำฟ้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑ (๓) และได้เสียค่าขึ้นศาลไว้ ต่อมาก่อนไต่สวนคำร้องขอผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนคำร้องขอดังกล่าวพร้อมขอให้ศาลสั่งคืนค่าขึ้นศาลเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ศาลชั้นต้นย่อมมีอำนาจที่จะสั่งคืนค่าขึ้นศาลที่ผู้ร้องได้เสียไว้ทั้งหมดหรือบางส่วนแก่ผู้ร้องได้ตามที่เห็นสมควร การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ค่าฤชาธรรมเนียมเป็นพับเท่ากับไม่คืนค่าขึ้นศาลให้แก่ผู้ร้องเลย เช่นนี้ย่อมไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๑๕๑ วรรคสอง ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาเห็นควรหยิบยกขึ้นแก้ไขให้ถูกต้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคสองประกอบมาตรา ๒๕๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖๗</u>

ในคดีอาญาที่โจทก์มีหน้าที่ต้องนำสืบประกอบคำรับสารภาพของจำเลยนั้น หากศาลเห็นว่าจำเลยมิได้กระทำผิดย่อมมีอำนาจยกฟ้องได้ ดังนั้น การที่จำเลยอุทธรณ์ว่าพยานหลักฐานของโจทก์ยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยมีเจตนากระทำผิด โดยมิได้ยกข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ ก็ชอบที่จำเลยจะอุทธรณ์ได้ ไม่เป็นการขัดแย้งกับคำรับสารภาพของจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๕๙/๒๕๖๓ โจทก์กล่าวหาว่าจำเลยกระทำความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น แม้จำเลยให้การรับสารภาพ แต่โจทก์ก็ยังมีหน้าที่ต้องนำพยานหลักฐานมาสืบประกอบคำรับสารภาพเพื่อให้ศาลรับฟังจนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำผิดจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง หากศาลเห็นว่าจำเลยมิได้กระทำผิด ศาลย่อมมีอำนาจพิพากษายกฟ้องโจทก์ปล่อยจำเลยไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง จำเลยอุทธรณ์ว่าการกระทำของจำเลยที่โจทก์นำสืบประกอบคำรับสารภาพมานั้น ยังฟังไม่ได้ว่าเป็นการกระทำโดยมีเจตนาฆ่า เท่ากับเป็นการอุทธรณ์ว่าพยานหลักฐานโจทก์ที่นำสืบมานั้นยังไม่เป็นที่พอใจว่าจำเลยได้กระทำผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามฟ้อง โดยจำเลยมิได้โต้แย้งยกข้อเท็จจริงอันใดขึ้นมาใหม่แต่อย่างใด ชอบที่จำเลยจะอุทธรณ์ได้ หาได้ขัดแย้งกับคำรับสารภาพของจำเลยไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖๘</u>

กรณีที่ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาแก้วรรคของบทบัญญัติความผิดและจำนวนโทษ ถือเป็นการแก้ไขเล็กน้อย เมื่อยังคงลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี จึงต้องห้ามจำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๕๗/๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๒) วรรคแรก ประกอบมาตรา ๘๓, ๓๓๖ ทวิ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาแก้เป็นว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๗) (๘) วรรคสอง ประกอบมาตรา ๘๓, ๓๓๖ ทวิ เป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ แก้วรรคของความผิดในบทมาตราเดียวกันและเป็นการแก้ไขปรับบทให้ถูกต้องตามฟ้องโจทก์ดังที่จำเลยให้การรับสารภาพ ทั้งลักษณะความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ วรรคแรกและวรรคสอง ไม่แตกต่างกันและมีระวางโทษขั้นต่ำตั้งแต่หนึ่งปีเหมือนกัน ต่างกันเฉพาะระวางโทษขั้นสูง การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพียงแต่แก้จำนวนโทษมิได้แก้บทลงโทษเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาแก้ไขเล็กน้อย และให้ลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี จำเลยต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๖๙</u>

การที่ทนายโจทก์ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ ๒ โดยอ้างเหตุว่ามีคดีต้องทำหลายคดีไม่อาจยื่นอุทธรณ์คดีนี้ได้ทันนั้น มิใช่พฤติการณ์พิเศษที่จะขอขยายระยะเวลาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๖๔ / ๒๕๖๓ ทนายความโจทก์ขอเลื่อนคดีมาครั้งหนึ่งแล้วโดยอ้างเหตุว่ายังไม่ได้รับสำเนาคำพิพากษา ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งอนุญาตเป็นเวลาถึง ๑ เดือน แต่ต่อมาทนายความโจทก์ขอเลื่อนคดีอีกอ้างเหตุว่าทนายความโจทก์มีคดีต้องว่าความหลายคดีจนเป็นเหตุให้ทนายความโจทก์ไม่สามารถยื่นอุทธรณ์

ได้ทันภายในกำหนดที่ศาลชั้นต้นอนุญาตขยายให้ การที่ทนายโจทก์รับทำคดีหลายคดีเป็นเหตุให้เกิดข้อขัดข้องไม่สามารถที่จะยื่นอุทธรณ์ในคดีนี้ได้ภายในกำหนด ถือว่าเป็นความผิดหรือความบกพร่องของทนายความโจทก์เอง ไม่ใช่พฤติการณ์พิเศษที่โจทก์จะขออนุญาตขยายระยะเวลาได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗๐</u>

การที่ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ ปี ๖๒ ยกเลิก พ.ร.บ.เดิม ปี ๒๕๐๔ และมิได้บัญญัติให้การนำยานพาหนะเข้าออกหรือขับขี่ยานพาหนะในเขตอุทยานแห่งชาติซึ่งเดิมเป็นความผิด ยังคงเป็นความผิด จึงเป็นกรณีที่กฎหมายภายหลัง การกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดอีกต่อไป จำเลยทั้งเจ็ดจึงพ้นจากความผิดฐานนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๕๗ / ๒๕๖๓ ภายหลังการกระทำความผิด ได้มี พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับโดยมาตรา ๓ (๑) ให้ยกเลิก พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แทน โดยกฎหมายใหม่ยังคงบัญญัติให้การกระทำด้วยประการใดๆให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น ยังคงเป็นความผิดตามมาตรา ๑๙ (๒) แต่มิได้บัญญัติให้การนำยานพาหนะเข้าออกหรือขับขี่ยานพาหนะในเขตอุทยานแห่งชาติซึ่งเดิมเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖ (๙) ยังคงเป็นความผิด จึงเป็นกรณีที่บทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง การกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดอีกต่อไป จำเลยทั้งเจ็ดจึงพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดฐานนี้ ตาม ป.อ. มาตรา ๒ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗๑</u>

การที่ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาโดยไม่แจ้งให้ผู้ร้องขอบังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาทราบวันนัด ถือเป็นการไม่ชอบ มีผลให้คำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ไม่ชอบไปด้วย กรณีจึงต้องย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาให้ผู้ร้องฟังใหม่ หากผู้ร้องมีการอุทธรณ์หรือไม่ให้ส่งสำนวนไปยังศาลชั้นอุทธรณ์เพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๐๒ / ๒๕๖๓ อ. ผู้ร้องที่ ๑ ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔ / ๑ แต่ปรากฏว่าศาลชั้นต้นมิได้แจ้งวันนัดให้ผู้ร้องที่ ๑ มาฟังคำพิพากษาศาลชั้นต้น อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๒ และกระทบสิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาของผู้ร้องที่ ๑ ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาคดีโดยมิได้มีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเสียก่อน คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เช่นกัน กรณีจึงต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นดำเนินการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ผู้ร้องที่ ๑ ฟังตามกฎหมาย หากผู้ร้องที่ ๑ อุทธรณ์หรือไม่อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่งอย่างไร ให้ศาลชั้นต้นรวบรวมถ้อยคำสำนวนส่งศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ทั้งนี้ ตามป.วิ.อ. มาตรา ๒๐๘ (๒) ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗๒</u>

การกำหนดดอกเบี้ยผิดนัดแม้จะเป็นการชอบด้วยกฎหมาย แต่ก็ถือเป็นเบี้ยปรับที่ศาลมีอำนาจลดลงเป็นจำนวนที่พอสมควรได้ ศาลล่างทั้งสองกำหนดดอกเบี้ยผิดนัดไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและปรับลดอัตราลงได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒/๒๕๖๔ ตามคำขอใช้สิทธิฯและเงื่อนไขสำหรับรถยนต์ใหม่คันแรกตามนโยบายรัฐบาล ข้อตกลงให้โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยจากจำเลยได้เฉพาะในกรณีที่จำเลยผิดนัดไม่นำเงินที่ได้รับไปส่งคืนให้แก่โจทก์ภายในระยะเวลาที่โจทก์แจ้ง มิได้ให้สิทธิโจทก์ที่จะคิดดอกเบี้ยก่อนผิดนัด การตกลงในเรื่องดอกเบี้ยไว้เช่นนี้ แม้จะชอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แต่การคิดดอกเบี้ยเนื่องจากการไม่ชำระหนี้ ต้องถือว่าเป็นข้อตกลงกำหนดเบี้ยปรับอย่างหนึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗๙ ศาลมีอำนาจที่จะปรับลดเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วนลงได้เป็นจำนวนที่พอสมควรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง คำพิพากษาศาลล่างทั้งสองกำหนดให้จำเลยชำระดอกเบี้ยผิดนัดอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดจนถึงวันฟ้อง และอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ เป็นการกำหนดให้จำเลยรับผิดที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กรณีเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๕๒ โดยเห็นสมควรกำหนดให้จำเลยชำระดอกเบี้ยซึ่งเป็นเบี้ยปรับอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗๓</u>

การที่จำเลยที่ ๑ นำหนังสือมอบอำนาจซึ่งมีลายมือชื่อปลอมของโจทก์ที่ ๑ ไปให้โจทก์ที่ ๒ ลงลายมือชื่อมอบอำนาจให้แก้ไขชื่อของโจทก์ที่ ๒ ในโฉนดที่ดิน โจทก์ที่ ๒ หลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของโจทก์ที่ ๑ จึงลงลายมือชื่อมอบอำนาจให้โดยไม่ได้รู้เห็นยินยอมให้จำเลยที่ ๑ นำไปโอนขายที่ดิน การที่โจทก์ที่ ๒ ลงลายมือชื่อดังกล่าวไม่มีผลทำให้หนังสือมอบอำนาจซึ่งเป็นเอกสารปลอมกลับกลายมีผลสมบูรณ์ เจ้าพนักงานที่ดินจดทะเบียนโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๑ เพราะหลงเชื่อว่าเป็นหนังสือมอบอำนาจที่แท้จริง การโอนจึงไม่มีผลผูกพันโจทก์ทั้งสอง แม้โจทก์ที่ ๒ ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจโดยไม่ได้สอบถามโจทก์ที่ ๑ ก่อนว่าลงลายมือชื่อไว้

จริงหรือไม่ และขณะนั้นยังไม่มีการกรอกข้อความก็ยังถือไม่ได้ว่าเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของโจทก์ทั้งสอง จำเลยที่ ๑ จึงไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวไม่มีสิทธิโอนให้แก่จำเลยที่ ๔ การที่จำเลยที่ ๔ จดทะเบียนจำนองแก่จำเลยที่ ๕ ย่อมไม่ผูกพันโจทก์ทั้งสอง แม้จำเลยที่ ๕ จะกระทำโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนก็ตาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๒ / ๒๕๖๔ จำเลยที่ ๑ นำหนังสือมอบอำนาจที่มีลายมือชื่อปลอมของโจทก์ที่ ๑ ไปแสดงต่อโจทก์ที่ ๒ เพื่อหลอกลวงว่าโจทก์ที่ ๑ ได้ลงลายมือชื่อมอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ ไปดำเนินการแก้ไขชื่อโจทก์ที่ ๒ ในโฉนดที่ดินทำให้โจทก์ที่ ๒ หลงเชื่อว่าโจทก์ที่ ๑ ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจ เป็นเหตุให้โจทก์ที่ ๒ ลงลายมือชื่อของตนในหนังสือมอบอำนาจร่วมกับโจทก์ที่ ๑ ให้แก่จำเลยที่ ๑ โดยโจทก์ที่ ๒ มิได้รู้เห็นยินยอมให้จำเลยที่ ๑ ใช้หนังสือมอบอำนาจนั้นไปทำนิติกรรมโอนขายที่ดินพิพาท แม้โจทก์ที่ ๒ ลงลายมือชื่อของตนในช่องผู้มอบอำนาจร่วมกับลายมือชื่อปลอมของโจทก์ที่ ๑ ก็ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงให้หนังสือมอบอำนาจที่เป็นเอกสารปลอมอยู่แต่เดิมกลับมามีผลสมบูรณ์ใช้ได้ตามกฎหมาย เจ้าพนักงานที่ดินทำนิติกรรมจดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทของโจทก์ทั้งสองให้แก่จำเลยที่ ๑ เพราะหลงเชื่อว่าหนังสือมอบอำนาจที่มีลายมือชื่อปลอมของโจทก์ที่ ๑ อันเป็นเอกสารปลอม ซึ่งจำเลยที่ ๑ นำไปใช้แสดงเป็นหลักฐานต่อเจ้าพนักงานที่ดินว่าโจทก์ทั้งสองร่วมกันมอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ มาทำนิติกรรมแทน เจ้าพนักงานที่ดินจึงทำนิติกรรมจดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทของโจทก์ทั้งสองให้แก่จำเลยที่ ๑ ถือได้ว่านิติกรรมโอนขายที่ดินพิพาทไม่มีผลผูกพันโจทก์ทั้งสอง แม้โจทก์ที่ ๒ ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจซึ่งเป็นเอกสารปลอมโดยไม่ได้สอบถามโจทก์ที่ ๑ ก่อนว่าได้ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจที่จำเลยที่ ๑ นำมาให้โจทก์ที่ ๒ ลงลายมือชื่อหรือไม่ และโจทก์ที่ ๒ ลงลายมือชื่อในช่องผู้มอบอำนาจในหนังสือมอบอำนาจที่ยังไม่มีการกรอกข้อความเช่นนี้ ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของโจทก์ทั้งสอง จำเลยที่ ๑ ปลอมลายมือชื่อของโจทก์ที่ ๑ ลงในหนังสือมอบอำนาจของโจทก์ทั้งสองและกรอกข้อความระบุว่าโจทก์ทั้งสองมอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ ทำนิติกรรมจดทะเบียนโอนขายที่ดินได้แล้วนำไปจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๑ แม้จะได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่จำเลยที่ ๑ ไม่ได้รับมอบอำนาจจากโจทก์ทั้งสองให้ดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำเลยที่ ๑ ย่อมไม่มีสิทธิใดๆ ที่จะจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๑ เอง จำเลยที่ ๑ ย่อมไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทไม่มีสิทธิที่จะโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทให้แก่บุคคลอื่นเช่นเดียวกัน การที่จำเลยที่ ๑ จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๔ ก็ไม่ทำให้จำเลยที่ ๔ ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทเพราะเมื่อผู้โอนไม่มีสิทธิที่จะโอนให้แก่ผู้รับโอน ผู้รับโอนจะได้สิทธิซึ่งไม่มีอยู่ไม่ได้ จำเลยที่ ๔ จึงไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท การที่จำเลยที่ ๔ นำที่ดินพิพาทไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้ไว้กับจำเลยที่ ๕ จึงเป็นการกระทำไปโดยไม่มีอำนาจขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๗๐๕ การจำนองไม่ผูกพันโจทก์ทั้งสองผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาท แม้จำเลยที่ ๕ จะรับจำนองที่ดินพิพาทโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนก็ไม่อาจยกขึ้นอ้างยันแก่โจทก์ทั้งสองได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗๔</u>

การที่ผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็นเด็กยินยอมนั่งดื่มสุรากับจำเลย หาทำให้ผู้เสียหายที่ ๑ พ้นจากอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นยาย ในฐานะผู้ปกครองไม่ แม้จำเลยจะไม่ได้พาผู้เสียหายที่ ๑ ไปที่อื่น แต่การที่จำเลยกระทำอนาจารผู้เสียหายที่ ๑ ย่อมเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๒ จำเลยจึงมีความผิดฐานพรากเด็กไปเพื่อการอนาจาร

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๘๓/๒๕๖๔ ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้เสียหายที่ ๑ อยู่ในความปกครองดูแลของผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นยาย แม้ขณะเกิดเหตุผู้เสียหายที่ ๑ จะถูกนาย จ. วานใช้ให้ไปซื้อสุรากลับมานั่งดื่มด้วยกันกับนาย จ. และจำเลย โดยจำเลยมิได้พาผู้เสียหายที่ ๑ ไปยังสถานที่อื่นใดอีกจนกระทั่งก่อเหตุอนาจารแก่ผู้เสียหายที่ ๑ ก็ตาม แต่การที่ผู้เสียหายที่ ๑ ยินยอมนั่งดื่มสุรากับจำเลยนั้น หาทำให้ผู้เสียหายที่ ๑ พ้นจากความปกครองดูแลของผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ เพราะไม่ว่าผู้เสียหายที่ ๑ จะไปอยู่ที่แห่งใด หากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลยังเอาใจใส่ดูแลอยู่ ผู้เสียหายที่ ๑ ย่อมอยู่ในอำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลตลอดเวลาโดยไม่ขาดตอน เมื่อความปรากฏว่า ผู้เสียหายที่ ๒ ออกตามหาตัวผู้เสียหายที่ ๑ จนเป็นผู้พบการกระทำความผิดด้วยตนเอง แสดงให้เห็นว่าผู้เสียหายที่ ๒ มีความกังวลห่วงใยในความปลอดภัยของผู้เสียหายที่ ๑ และใช้อำนาจปกครองดูแลผู้เสียหายที่ ๑ อยู่ตลอดเวลา อีกทั้งคำว่า “พราก” หมายความว่า การพาไปหรือแยกเด็กออกไปจากอำนาจปกครองของผู้ดูแลทำให้อำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็กถูกรบกวนหรือกระทบกระเทือนโดยบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็กไม่รู้เห็นยินยอม บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดให้การกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดจึงมีเจตนารมณ์มุ่งคุ้มครองอำนาจปกครองของบิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กมิให้ถูกผู้ใดล่วงละเมิดด้วยการแยกเด็กออกจากความปกครองดูแล โดยไม่จำกัดว่าจะกระทำด้วยวิธีการหรือสถานที่ใด และไม่คำนึงว่าจะมีการพาเด็กให้เคลื่อนที่ไปในทางกายภาพหรือไม่ ดังนั้น พฤติการณ์ที่จำเลยกระทำอนาจารแก่ผู้เสียหายที่ ๑ โดยผู้เสียหายที่ ๒ ไม่รู้เห็นยินยอมจึงย่อมเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๒ ในการปกครองดูแลผู้เสียหายที่ ๑ โดยปราศจากเหตุอันสมควร อันเป็นการพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเพื่อการอนาจารซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๑๗ วรรคสาม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗๕</u>

การนำสืบว่าเจ้าของที่ดินเดิมใช้ทางพิพาทในที่ดินของจำเลยโดยไม่ต้องขออนุญาต เป็นการนำสืบว่าใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผยเจตนาให้ได้ภาระจำยอมแล้ว เมื่อโจทก์ซื้อที่ดินต่อจากเจ้าของที่ดินเดิมและใช้ทางพิพาทต่อมารวมกันเกินกว่า ๑๐ ปี โจทก์ย่อมได้สิทธิทางพิพาทเป็นภาระจำยอมโดยนับอายุความต่อเนื่องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๒๙/๒๕๖๔ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ฎีกาว่าโจทก์นำสืบพยานหลักฐานนอกคำฟ้อง โจทก์มิได้นำสืบให้เห็นว่า นายส. เจ้าของที่ดินเดิมใช้ทางอย่างภาระจำยอมหรือไม่ การนำสืบของโจทก์เป็นการนำสืบว่าทางพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์เท่านั้น เห็นว่าพยานหลักฐานของโจทก์ที่นำสืบมาฟังได้ว่า นาง ค.เดินผ่านที่ดินของจำเลยทั้งแปดเพื่อใช้เส้นทางพิพาทโดยไม่ต้องขออนุญาต นาย ส. เป็นญาติพี่น้องกับจำเลยทั้งแปดก็ใช้ทางพิพาทโดยไม่ต้องขออนุญาต ลักษณะการใช้ทางพิพาททั้งของนาย ส. และนาง ค. จึงเป็นการใช้ทางพิพาทในที่ดินของจำเลยทั้งแปดโดยความสงบและโดยเปิดเผยเจตนาให้ได้ภาระจำยอมในทางพิพาทแล้ว มิใช่เป็นเพียงนำสืบว่าทางพิพาทเป็นทางสาธารณะประโยชน์ตามที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ อ้างในฎีกา การนำสืบดังกล่าวจึงมิใช่เป็นการนำสืบนอกฟ้องนอกประเด็น และเมื่อฟังว่าโจทก์ซื้อที่ดินต่อจากนาย ส. และใช้ทางพิพาทต่อมารวมกันเกินกว่า ๑๐ ปีแล้ว โจทก์ย่อมได้สิทธิทางพิพาทเป็นภาระจำยอมโดยนับอายุความต่อเนื่องจากนาย ส. ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗๖</u>

การที่ผู้เช่าที่ดินพิพาทจากเจ้าของที่ดินตกลงปลูกสร้างอาคารแล้วยกให้แก่เจ้าของที่ดิน ต้องถือว่าที่ดินและอาคารเป็นของเจ้าของที่ดิน เมื่อผู้เช่าให้จำเลยเช่าช่วงและครอบครองอยู่อาศัยในที่ดินพร้อมอาคารดังกล่าว แต่ต่อมาผู้เช่านำที่ดินและอาคารนั้นไปขายให้แก่โจทก์ ซึ่งผู้เช่าจะทำได้หรือไม่เป็นเรื่องที่โจทก์จะต้องไปว่ากล่าวเอากับผู้เช่าต่างหาก ส่วนจำเลยซึ่งอยู่โดยอาศัยสิทธิของผู้เช่านั้นไม่มีนิติสัมพันธ์กับโจทก์ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๓๘ / ๒๕๖๔ นาย บ. เป็นผู้เช่าที่ดินพิพาทจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ให้เช่าและได้ปลูกสร้างอาคารพาณิชย์ ตามสัญญาเช่าที่ดินในข้อ ๖ ระบุว่าบรรดาอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่ผู้เช่าทำลงในที่ดินที่เช่า ผู้เช่ายินยอมให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้เช่าโดยผู้ให้เช่าไม่ต้องเสียค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ข้อตกลงดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาเช่าที่ดินที่ตกลงให้ผู้เช่าสร้างอาคารแล้วยกให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้ให้เช่าทันทีที่สร้างเสร็จ ผู้ให้เช่าจึงเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทั้งที่ดินและอาคารพิพาท นอกจากนี้ตามสัญญาในข้อ ๑ ระบุว่า สัญญาเช่ามีกำหนดเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๓๙ ถึงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งเมื่อครบกำหนดเวลาการเช่าดังกล่าวแล้วปรากฏว่านาย บ. ผู้เช่ายังคงครอบครองทรัพย์สินอยู่โดยมีจำเลยเป็นผู้อาศัยมาโดยตลอด ตามพฤติการณ์ที่เมื่อสิ้นกำหนดเวลาเช่าซึ่งได้ตกลงกันไว้นั้น นาย บ. ผู้เช่ายังครอบครองทรัพย์สินอยู่ แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ให้เช่ารู้ความนั้นแล้ว ไม่ทักท้วงจึงถือว่าคู่สัญญาเป็นอันได้ทำสัญญาใหม่ต่อไปไม่มีกำหนดเวลาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๐ นาย บ. จึงยังคงอยู่ในฐานะผู้เช่าที่ดินและอาคารพิพาท ซึ่งเป็นนิติสัมพันธ์ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ให้เช่ากับนาย บ. ผู้เช่า ส่วนการที่นาย บ. นำที่ดินและอาคารพาณิชย์ไปขายแก่โจทก์นั้น นาย บ. มีสิทธิตามกฎหมายที่จะกระทำได้หรือไม่ เพียงใด ก็เป็นนิติสัมพันธ์ระหว่างนาย บ. กับโจทก์ที่จะว่ากล่าวกันเอง สำหรับจำเลยซึ่งเป็นผู้ครอบครองและอาศัยในที่ดินและอาคารพิพาทมาโดยตลอดก็โดยอาศัยสิทธิ์ของ

นาย บ. ผู้เช่าโดยมีสำเนาสัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาตามยอมซึ่งเป็นนิติสัมพันธ์ระหว่างนาย บ. กับจำเลยมาแสดง จำเลยมิได้อาศัยสิทธิของโจทก์แต่อย่างใด การที่จำเลยและบริวารอยู่อาศัยในที่ดินและอาคารพิพาท จึงไม่เป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗๗</u>

การใช้อาวุธปืนยิงผู้อื่นในขณะที่ผู้นั้นถือมีดในระยะที่ยังไม่อาจเข้ามาทำร้ายผู้ยิงได้ ทั้งยังยิงหลายนัด ตามพฤติการณ์มิใช่การป้องกันสิทธิของตนตามกฎหมาย จึงมีความผิดฐานพยายามฆ่า

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๙๓ / ๒๕๖๔ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุโจทก์ร่วมถือมีดเดินออกจากบ้านนาย จ. แล้วถูกจำเลยใช้อาวุธปืนยิง จำเลยใช้อาวุธปืนยิงโจทก์ร่วมในระยะห่างประมาณ ๑๕ เมตร ซึ่งเป็นระยะที่โจทก์ร่วมยังไม่อาจใช้มีดที่ถืออยู่ทำร้ายจำเลยได้ พฤติการณ์ดังกล่าวจึงถือไม่ได้ว่ามีภยันตรายอันใกล้จะถึงทั้งได้ความว่าจำเลยยิงโจทก์ร่วมหลายนัด การกระทำของจำเลยย่อมมิใช่เป็นการป้องกันสิทธิของตนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๘ จำเลยจึงมีความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗๘</u>

ข้อสันนิษฐานที่ว่าผู้มีชื่อเป็นเจ้าของในโฉนดที่ดินเป็นผู้มีสิทธิครอบครองนั้น มิใช่ข้อสันนิษฐานเด็ดขาด เมื่อจำเลยอ้างว่าได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรปักษ์ และพยานหลักฐานของจำเลยมีน้ำหนักดีกว่าซึ่งหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวได้ ส่วนโจทก์ได้รับที่ดินพิพาทมาโดยการยกให้มิใช่บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทน โดยสุจริต และจดทะเบียนสิทธิโดยสุจริต จึงไม่อาจฟ้องขับไล่และเรียกค่าเสียหาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๙๖/๒๕๖๓ โจทก์มีชื่อเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทตามสำเนาโฉนดที่ดิน โจทก์ย่อมได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗๓ แต่ข้อสันนิษฐานดังกล่าวมิใช่เป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาด เมื่อจำเลยอ้างว่าได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ จำเลยจึงสามารถนำสืบข้อเท็จจริงหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวได้ เมื่อพยานหลักฐานของจำเลยมีน้ำหนักดีว่าพยานหลักฐานของโจทก์และหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองได้ว่าจำเลยซื้อที่ดินพิพาทโดยเข้าใจว่าเป็นที่ดินส่วนที่นาย ป. เป็นเจ้าของและครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทตลอดมาตั้งแต่เป็นที่ดินมี น.ส. ๓ และเมื่อที่ดินพิพาทเป็นที่ดินมีโฉนดที่ดิน จำเลยก็ยังคงครอบครองติดต่อเรื่อยมาโดยความสงบและเปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของเป็นเวลามากกว่า ๑๐ ปี จำเลยย่อมได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒

โจทก์ได้รับที่ดินพิพาทโดยการยกให้มิใช่บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริต จึงไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่และเรียกค่าเสียหาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๗๙</u>

การที่จำเลยแต่ละคนต่างกระทำการโดยประมาท พฤติการณ์ในการกระทำความผิดของจำเลยแต่ละคนย่อมต่างกัน การใช้ดุลพินิจว่าสมควรรอการลงโทษจำเลยคนใดหรือไม่ จึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับจำเลยแต่ละคนโดยเฉพาะตัว ไม่เป็นเหตุลักษณะคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๐๖/๒๕๖๔ คดีนี้เป็นเรื่องที่จำเลยแต่ละคนต่างกระทำการโดยประมาท เหตุที่เกี่ยวข้องกับสภาพความผิดหรือพฤติการณ์ในการกระทำความผิดของจำเลยแต่ละคนย่อมต่างกัน การใช้ดุลพินิจว่าสมควรรอการลงโทษจำเลยคนใดหรือไม่ เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยแต่ละคนเป็นการเฉพาะตัวเป็นรายๆไป จึงไม่เป็นเหตุในส่วนลักษณะคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๓ จำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานของการรถไฟแห่งประเทศไทยปฏิบัติหน้าที่ประจำเครื่องกั้นถนนที่ถนนตัดกับทางรถไฟที่เกิดเหตุมีหน้าที่กั้นถนนเมื่อมีรถไฟแล่นผ่านเพื่อให้รถไฟที่ผ่านจุดกั้นถนนนั้นผ่านไปได้อย่างปลอดภัย วันเกิดเหตุ จำเลยที่ ๒ ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในป้อมสำหรับ พนักงานกั้นทางรถไฟติดกับรางรถไฟบริเวณที่เกิดเหตุ จนเวลาเกิดเหตุจำเลยที่ ๒ ได้รับแจ้งว่ารถไฟกำลังจะเล่นผ่านบริเวณถนนที่เกิดเหตุ จำเลยที่ ๒ เดินไปเข็นแผงกั้นทางรถไฟปิดถนนฝั่งอำเภอพัฒนานิคมส่วนคนงานรับเหมาก่อสร้างสะพานข้ามทางรถไฟที่จำเลยที่ ๒ จ้างให้มาทำหน้าที่เข็นแผงเลื่อนกั้นถนนฝั่งอำเภอวังม่วงนอนหลับ จำเลยที่ ๒ ต้องไปเข็นแผงเลื่อนกั้นถนนฝั่งอำเภอวังม่วงแทน แต่แผงเลื่อนเกิดขัดข้องเสียหลักตกรางไม่สามารถเข็นต่อไปได้ จำเลยที่ ๒ อ้างว่าได้ใช้สัญญาณไฟฉายส่องให้ จำเลยที่ ๑ หยุดรถ แต่จำเลยที่ ๑ ไม่หยุดรถ ส่วนจำเลยที่ ๓ ไม่เห็นสัญญาณไฟหรือสัญญาณอื่นใดจากจำเลยที่ ๒ เพื่อให้สัญญาณทางสะดวก จำเลยที่ ๓ จึงบังคับเบรกฉุกเฉิน สักครู่จำเลยที่ ๓ เห็นว่ามีสัญญาณไฟสีขาวจากไฟฉายคล้ายสัญญาณทางสะดวกจากบริเวณที่เกิดเหตุ จำเลยที่ ๓ จึงเร่งความเร็วของรถไฟมุ่งไปที่ถนนจุดตัดทางรถไฟแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๒ ได้ปฏิบัติหน้าที่แล้ว แต่ปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบถ้วนและจำเลยที่ ๓ ยังไม่ได้รับสัญญาณไฟทางสะดวกจากจำเลยที่ ๒ ก็ขับรถไฟเข้าไปที่จุดตัดทางรถไฟบริเวณที่เกิดเหตุ พฤติการณ์ในการกระทำของจำเลยที่ ๒ ถือว่าไม่ต่างกับพฤติการณ์ในการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๓ มากนัก ภายหลังเกิดเหตุจำเลยที่ ๒ ได้บรรเทาผลร้ายชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายทั้งหมดแล้ว จึงเห็นเป็นการสมควรให้โอกาสจำเลยที่ ๒ กลับตัวด้วยการรอการลงโทษจำคุก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘๐</u>

ฎีกาคำสั่งยกคำร้องขอให้ออกหมายและคำสั่งเรียกพยานของศาลชั้นต้น เป็นฎีกาคำสั่งระหว่างพิจารณาและปัญหาข้อเท็จจริง มิใช่เนื้อหาแห่งคดี จึงไม่ต้องห้ามฎีกา แต่เมื่อพยานที่ขอให้หมายและคำสั่งเรียกไม่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องหรือการกระทำที่จำเลยถูกกล่าวหา ซึ่งศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าพยานไม่เกี่ยวข้อง ไม่อนุญาต และศาลอุทธรณ์พิพากษายืนนั้นจึงชอบแล้ว ส่วนฎีกาอื่นๆที่โต้แย้งในเนื้อหาอันเป็นประเด็นแห่งคดีและเป็นปัญหาข้อเท็จจริงนั้นล้วนเป็นฎีกาต้องห้ามตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๕๔/๒๕๖๓ ฎีกาของจำเลยทั้งสองเกี่ยวกับคำสั่งยกคำร้องขอให้ออกหมายเรียกพยานบุคคลและมีคำสั่งเรียกพยานเอกสารของศาลชั้นต้น เป็นฎีกาคำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นในปัญหาข้อเท็จจริง มิใช่เป็นฎีกาในเนื้อหาของประเด็นแห่งคดีที่จะให้ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสองไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง จึงไม่อยู่ในบังคับมาตรา ๒๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จำเลยทั้งสองฎีกาได้ เห็นว่า พยานหลักฐานที่จำเลยทั้งสองขอให้ศาลออกหมายเรียกและมีคำสั่งเรียกดังกล่าวล้วนแต่นำมาสืบต่อศาลเพื่อแสดงให้เห็นว่าโจทก์มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงภาษีและไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานว่าด้วยการประกันสังคม แต่คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองฐานร่วมกันออกเช็คโดยเจตนาไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ พยานบุคคลและพยานเอกสารตามที่จำเลยทั้งสองขอให้ศาลออกหมายเรียกและมีคำสั่งเรียกมานั้น จึงไม่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องหรือการกระทำที่จำเลยทั้งสองถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานร่วมกันออกเช็คโดยเจตนาไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คตามฟ้องแต่อย่างใด ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าพยานบุคคลและพยานเอกสารที่จำเลยทั้งสองขอให้ศาลออกหมายเรียกและมีคำสั่งเรียกนั้นไม่เกี่ยวข้องกับข้อหาความผิดที่โจทก์ฟ้อง จึงไม่อนุญาต ให้ยกคำร้องของจำเลยทั้งสอง และศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวนั้น จึงชอบแล้ว ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า การซื้อขายสินค้าผ้าในคดีนี้โจทก์กระทำในฐานะส่วนตัวมิใช่กระทำแทนบริษัท มูลหนี้ตามเช็คเป็นหนี้ค่าผ้าระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ลงนามเป็นผู้สั่งจ่าย แล้วส่งมอบให้แก่โจทก์เป็นเช็คสั่งจ่ายเงินให้แก่ผู้ถือที่สามารถโอนเปลี่ยนมือได้ด้วยการส่งมอบ เมื่อโจทก์ได้รับเช็คดังกล่าวมาจากจำเลยที่ ๒ โจทก์จึงเป็นผู้ทรงเช็คโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยทั้งสองร่วมกันออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย การที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่าจำเลยทั้งสองออกเช็คเพื่อชำระหนี้ให้แก่บริษัทและหนี้ดังกล่าวไม่สมบูรณ์นั้น จึงเป็นการฎีกาโต้แย้งข้อเท็จจริงที่ต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ส่วนที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่ามูลหนี้ค่าผ้าที่โจทก์นำมาฟ้องเป็นคดีนี้นั้นเป็นการหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สัญญาซื้อขายผ้าอันเป็นมูลหนี้ตามเช็คจึงเป็นหนี้ที่ไม่อาจบังคับได้ตามกฎหมายนั้นเป็นการฎีกาโต้แย้งข้อเท็จจริงที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมาจึงต้องห้ามฎีกาเช่นกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘๑</u>

ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าโจทก์ร่วมสมัครใจวิวาทต่อสู้กับจำเลย โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย ไม่อาจขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ได้ เมื่อโจทก์ร่วมมิได้อุทธรณ์ จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาคดีส่วนอาญาของโจทก์ร่วมมาจึงไม่ชอบ สำหรับคดีส่วนแพ่งนั้น เมื่อการทะเลาะวิวาทระหว่างจำเลยกับโจทก์ร่วมขาดตอนลงแล้ว โจทก์ร่วมกับพวกกลับรุมทำร้ายรวมทั้งใช้อาวุธมีดแทงจำเลยอีก จำเลยจึงมีสิทธิป้องกัน เมื่อจำเลยใช้อาวุธมีดป้องกันโดยแทงโจทก์ร่วมแม้จะถูกอวัยวะสำคัญ แต่จำเลยไม่มีโอกาสเลือกแทน จึงถือว่าจำเลยป้องกันพอสมควรแก่เหตุ และไม่จำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีส่วนแพ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๗/๒๕๖๔ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า โจทก์ร่วมทั้งสามและจำเลยสมัครใจทะเลาะวิวาทต่อสู้กัน โจทก์ร่วมทั้งสามจึงมิใช่ผู้เสียหาย โดยนิตินัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) จึงไม่อาจยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ในคดีอาญาได้ โจทก์ร่วมที่ ๑ และที่ ๓ ไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของโจทก์ร่วมที่ ๑ และที่ ๓ ซึ่งฎีกาในคดีส่วนอาญามานั้น เป็นการไม่ชอบ หลังจากจำเลยกับโจทก์ร่วมที่ ๓ ชกต่อยกันที่หน้าร้านที่เกิดเหตุจนโจทก์ร่วมที่ ๓ ล้มลงที่พื้นแล้ว จำเลยเพียงยืนดูโจทก์ร่วมที่ ๓ และพูดว่า “กูไม่อยาก ทำมึง” โดยจำเลยไม่ได้ถือมีดและยังไม่ได้ใช้มีดแทงโจทก์ร่วมที่ ๓ อันเป็นพฤติการณ์ที่บ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยไม่ต้องการมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับโจทก์ร่วมที่ ๓ อีกต่อไป การชกต่อยระหว่างโจทก์ร่วมที่ ๓ และจำเลยดังกล่าวจึงยุติลงแล้ว การที่โจทก์ร่วมที่ ๑ ใช้มือค้ำคอจำเลยกันให้ถอยหลังออกไปและโจทก์ร่วมที่ ๒ ใช้ขวดตี ศีรษะจำเลยจนขวดแตกแล้วโจทก์ร่วมทั้งสามเข้ารุมชกต่อยทำร้ายจำเลยจึงเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่และหลังจากโจทก์ร่วมที่ ๒ ใช้ขวดตี ศีรษะจำเลยจนจำเลยเสียหลักคว่ำหน้าลงไปที่เบาะรถจักยานยนต์ที่จอดอยู่บริเวณนั้น โจทก์ร่วมทั้งสามกับพวกอีกรวม ๔ ถึง ๕ คน ก็เข้าไปรุมชกต่อยจำเลย จำเลยต่อสู้ป้องกันตัวและวิ่งหนีไปที่ลานจอดรถ แต่โจทก์ร่วมทั้งสามกับพวกยังไล่ติดตามรุมชกต่อยจำเลยและมีคนร้ายใช้ของแหลมแทงจำเลยที่ลำคอ ดังนั้นเห็นได้ว่า ภายหลังจากที่จำเลยเลิกวิวาทต่อสู้กับโจทก์ร่วมที่ ๓ แล้ว จำเลยถูกโจทก์ร่วมทั้งสามกับพวกรุมชกต่อยและใช้ของมีคมทำร้ายที่บริเวณลำคออันเป็นภัยอันตรายที่เกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง การที่จำเลยใช้มีดแทงโจทก์ร่วมทั้งสามในขณะนั้น แม้จะถูกอวัยวะสำคัญของโจทก์ร่วมที่ ๑ และที่ ๒ แต่จำเลยก็ไม่มีโอกาสเลือกแทงจึงเป็นการกระทำเพื่อป้องกันพอสมควรแก่เหตุ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๘ เมื่อการกระทำของจำเลยเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วมทั้งสามตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๙ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘๒</u>

การซื้อขายที่ดิน แม้ไม่มีการทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานที่ดินอันตกเป็นโมฆะก็ตาม แต่พฤติการณ์ที่ผู้ขายส่งมอบให้ที่ดินผู้ซื้อเข้าครอบครองโดยสงบ เปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของเกินกว่า ๑๐ ปี ย่อมฟังได้ว่าผู้ซื้อได้กรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวโดยการครอบครองปรปักษ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๐๒/๒๕๖๓ ผู้ร้องสอดที่ ๑ ซื้อที่ดินพิพาทจากนางอวนแต่ยังชำระราคาไม่ครบถ้วน ในปี ๒๕๓๙ นางอวนขอออกโฉนดที่ดินทั้งแปลงโดยไม่แบ่งแยกเฉพาะที่ดินส่วนที่พิพาทให้แก่ผู้ร้องสอดที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าผู้ร้องสอดที่ ๑ และนางยมเข้าครอบครองที่ดินพิพาทก่อนปี ๒๕๓๙ เพราะซื้อที่ดินจากนางอวน โดยขณะที่นางอวนยังมีชีวิตอยู่ไม่ปรากฏว่านางอวนเคยไปทวงถามเงินค่าที่ดินที่ยังค้างชำระจากผู้ร้องสอดที่ ๑ ต่อมาในปี ๒๕๔๖ นางอวนถึงแก่ความตาย จำเลยที่ ๑ ขอให้ศาลแต่งตั้งตนเองเป็นผู้จัดการมรดกของนางอวน ตั้งแต่ปีดังกล่าวจนถึงปี ๒๕๖๐ จำเลยที่ ๑ ก็ไม่เคยไปทวงถามให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าที่ดินที่ยังค้างชำระ รวมทั้งนางอวนและจำเลยที่ ๑ ไม่เคยเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือรบกวนการครอบครองที่ดินพิพาท ผู้ร้องสอดที่ ๑ ชำระราคาครบถ้วนแล้ว และนางอวนส่งมอบที่ดินพิพาทให้ผู้ร้องสอดที่ ๑ ครอบครองทำประโยชน์ แม้การซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่างผู้ร้องสอดที่ ๑ กับนางอวนจะไม่ได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานที่ดินทำให้ตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๕๖ วรรคหนึ่ง แต่พฤติการณ์ที่ผู้ร้องสอดที่ ๑ ได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ตั้งแต่ได้รับการส่งมอบที่ดินจากนางอวนตั้งแต่ก่อนปี ๒๕๓๙ ถือว่าเป็นการครอบครองโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ ประกอบไม่ปรากฏว่าเคยมีบุคคลใดโต้แย้งคัดค้านจึงเป็นการครอบครองโดยสงบ ผู้ร้องสอดที่ ๑ จึงได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘๓</u>

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ เมื่อศาลอุทธรณ์มีคำสั่งยกคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ดังกล่าวเท่ากับยืนตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้น คำสั่งศาลอุทธรณ์ย่อมเป็นที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๐๑/ ๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นปฏิเสธไม่ยอมรับอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจอุทธรณ์เป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลนั้นต่อศาลอุทธรณ์ได้ ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาคำร้องนั้นแล้วมีคำสั่งยืนตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้นหรือมีคำสั่งให้รับอุทธรณ์ คำสั่งนี้ให้เป็นที่สุดตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๘ ทวิ ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ คดีนี้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งยกคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยที่ ๑ เท่ากับว่าศาลอุทธรณ์มีคำสั่งยืนตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ คำสั่งศาลอุทธรณ์ย่อมเป็นที่สุดตามบทกฎหมายดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีสิทธิฎีกา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘๔</u>

โจทก์ร่วมขอถอนคำร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนระบุว่าไม่ประสงค์ดำเนินคดีฐานฉ้อโกงอีกต่อไป ถือเป็นการถอนคำร้องทุกข์โดยชอบแล้ว แม้จะอ้างว่าสาเหตุเป็นเพราะจำเลยรับจะคืนเงินแต่จำเลยไม่ยอมคืน ก็ไม่ทำให้การถอนคำร้องทุกข์นั้นต้องเสียไปไม่ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมรับไปและสิทธิในคำขอส่วนแพ่งก็เป็นอันระงับไปด้วยเช่นเดียวกัน แม้ต่อมาพนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ พนักงานอัยการโจทก์ก็ไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๔๘/๒๕๖๓ โจทก์ร่วมขอถอนคำร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนโดยระบุว่าโจทก์ร่วมไม่ประสงค์ดำเนินคดีอีกต่อไป ความผิดฐานฉ้อโกงเป็นความผิดอันยอมความได้ ตามป.อ. มาตรา ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๓๔๘ จึงถือว่าโจทก์ร่วมได้ถอนคำร้องทุกข์โดยถูกต้องตามกฎหมายในความผิดฐานฉ้อโกงแล้ว ส่วนที่โจทก์ร่วมอ้างว่า เหตุที่ถอนคำร้องทุกข์เนื่องมาจากจำเลยรับปากว่าจะคืนเงินให้ จึงถอนคำร้องทุกข์ แต่จำเลยไม่ยอมคืนเงินให้ตามสัญญานั้น ตามสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี มิได้มีข้อความระบุถึงเหตุแห่งการถอนคำร้องทุกข์แต่อย่างใด ทั้งเหตุผลที่โจทก์ร่วมอ้างมิได้มีผลให้การถอนคำร้องทุกข์ที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วเสียไปไม่ โจทก์ร่วมซึ่งเป็นผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ในความผิดฐานฉ้อโกง อันเป็นความผิดยอมความได้ ย่อมมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไป ตามป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) และสิทธิในคำขอในส่วนแพ่งเป็นอันระงับไปด้วย แม้ต่อมาพนักงานสอบสวนจะรับคำร้องทุกข์ และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการจนมีการฟ้องคดีนี้ก็ตาม หามีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องที่ระงับไปแล้วกลับมามีสิทธิฟ้องคดีไม่ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘๕</u>

แม้ในคดีส่วนอาญาศาลจะพิพากษายกฟ้อง แต่คดีส่วนแพ่งพนักงานอัยการยังมีอำนาจดำเนินคดีต่อไปได้ เมื่อฟังได้ว่าจำเลยเอาโทรศัพท์เคลื่อนที่ของโจทก์ร่วมไปและโจทก์ร่วมยังไม่ได้รับคืนอันเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ร่วม จำเลยจึงต้องรับผิดคืนหรือใช้ราคาโทรศัพท์ดังกล่าวแก่โจทก์ร่วม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๑๔ / ๒๕๖๓ แม้ศาลจะพิพากษายกฟ้องในคดีส่วนอาญา แต่เมื่อคำขอส่วนแพ่งเป็นคำขอที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาที่โจทก์ฟ้อง ดังนั้น อำนาจของพนักงานอัยการที่จะว่ากล่าวเกี่ยวกับคำขอส่วนแพ่งยังคงมีต่อไปและศาลต้องวินิจฉัยคดีส่วนแพ่งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันว่าด้วยความรับผิดของบุคคลในทางแพ่งโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจำเลยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำผิดหรือไม่ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ดังนี้ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยเอาโทรศัพท์เคลื่อนที่ของโจทก์ร่วมไปและโจทก์ร่วมยังไม่ได้รับโทรศัพท์เคลื่อนที่ดังกล่าวคืน การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ร่วม จำเลยจึงต้องรับผิดคืนหรือใช้ราคาโทรศัพท์เคลื่อนที่ดังกล่าวแก่โจทก์ร่วม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘๖</u>

การอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นฎีกามีผลผูกพันเฉพาะฝ่ายผู้ขอขยายเท่านั้น ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งเมื่อไม่ได้ขอขยายและมิได้ยื่นฎีกา คดีของฝ่ายที่ไม่ได้ขอขยายย่อมถึงที่สุดในวันถัดจากวันครบกำหนดระยะเวลายื่นฎีกาของฝ่ายนั้น การที่ศาลชั้นต้นออกหมายเมื่อคดีถึงที่สุดในวันครบกำหนดที่ขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาของฝ่ายที่ขอขยายนั้นจึงไม่ถูกต้อง และเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๙๘/๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ให้จำเลยที่ ๑ ฟัง เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ จำเลยที่ ๑ มีอำนาจฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ได้ภายใน ๑ เดือน นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง เมื่อจำเลยที่ ๑ ไม่ได้ขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาและไม่ได้ฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ คดีในส่วนของจำเลยที่ ๑ ย่อมถึงที่สุดนับแต่พ้นระยะเวลาที่จำเลยที่ ๑ มีอำนาจฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ คือ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๒ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓ วรรคสอง ที่มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วย แม้ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ขยายระยะเวลายื่นฎีกาออกไปถึงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ คำสั่งศาลชั้นต้นก็มีผลผูกพันเฉพาะโจทก์ผู้ขอขยายระยะเวลายื่นฎีกา หามีผลผูกพันไปถึงจำเลยที่ ๑ ที่มิได้ขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาด้วย ไม่ เมื่อคดีฟังเป็นยุติว่า ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ภาค ๗ ให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ฟังในวันเดียวกับที่อ่านให้จำเลยที่ ๑ ฟัง และจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ก็มิได้ขอขยายระยะเวลาฎีกาเช่นนี้ คดีในส่วนของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ย่อมถึงที่สุดในวันเดียวกันกับจำเลยที่ ๑ คือวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๒ ที่ศาลชั้นต้นระบุในหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ว่าคดีถึงที่สุดวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จึงไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ จะไม่ได้ฎีกาก็ตาม ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘๗</u>

การไม่ยอมให้ตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ทางลมหายใจ มี พ.ร.บ.จราจรทางบก กำหนดโทษไว้โดยเฉพาะให้ปรับครั้งละไม่เกินหนึ่งพันบาท ผู้ไม่ยอมให้ตรวจวัดนั้นจึงไม่มีความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา อันเป็นบทกฎหมายทั่วไปอีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๖๑ / ๒๕๖๓ การที่จำเลยไม่ยอมให้ทดสอบว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะขับหรือเมาสุราด้วยวิธีการตรวจวัดลมหายใจของเจ้าพนักงานจราจรนั้นเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจร อันเป็นความผิดตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งบัญญัติไว้เป็นพิเศษในมาตรา ๑๔๒

วรรคสอง ความว่า เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถในกรณีที่มีพฤติการณ์อันควรเชื่อว่าผู้ขับขี่ฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๑) และ (๒) ให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้มีการทดสอบผู้ขับขี่ดังกล่าวว่าหย่อนความสามา รถในอันที่จะขับหรือเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นหรือไม่ ซึ่งหากฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้จะมีส่วนที่ว่าด้วยบทกำหนดโทษในมาตรา ๑๕๔ (๓) โดยระวางโทษปรับครั้งละไม่เกินหนึ่งพันบาท จึงเห็นได้ว่า การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเช่นนี้ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดโทษไว้โดยเฉพาะเป็นพิเศษแล้ว ดังนั้น กรณีจึงไม่เป็นเรื่องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตามความหมายของมาตรา ๓๖๘ แห่งป.อ. อันเป็นบทกฎหมายทั่วไป การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๓๖๘ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘๘</u>

ในคดีอาญาราษฎรเป็นที่ศาลชั้นต้นจำหน่ายคดีชั่วคราวชั้นไต่สวนมูลฟ้องเพื่อรอฟังผลคดีอื่นนั้น จำเลยยังไม่มีฐานะเป็นจำเลย เมื่อศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ จำเลยย่อมไม่มีสิทธิอุทธรณ์ฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๒๖ / ๒๕๖๓ ชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีชั่วคราวเพื่อรอฟังผลคำพิพากษาคดีถึงที่สุดในสำนวนคดีอื่น ซึ่งก่อนที่ศาลชั้นต้นประทับฟ้องในคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ จำเลยยังไม่มีฐานะเป็นจำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๕ วรรคสาม จำเลยจึงมิได้เป็นคู่ความตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๑๕) ย่อมไม่มีสิทธิอุทธรณ์ฎีกา จึงไม่อาจยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ได้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขออนุญาตขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ของจำเลย จำเลยไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์และฎีกาต่อมาได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๘๙</u>

การขยายกำหนดเวลาการขายฝากนั้น คู่สัญญาสามารถตกลงกันได้ตามกฎหมาย ส่วนสินไถ่หรือราคาขายฝากที่ตกลงไว้สูงกว่าราคาขายฝากที่แท้จริงเกินอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี ผู้ขายฝากมีสิทธิไถ่ถอนในราคาขายฝากที่แท้จริงรวมค่าตอบแทนร้อยละสิบห้าต่อปี หาทำให้นิติกรรมการขายฝากตกเป็นโมฆะไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๐๑ / ๒๕๖๓ การขยายระยะเวลาการไถ่ถอนการขายฝากเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นภายหลังทำสัญญาขายฝาก ทั้งเป็นกรณีที่คู่สัญญาสามารถกระทำได้ตามกฎหมาย ซึ่งก่อนที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จะไถ่ถอนการขายฝากตามสัญญาที่ทำไว้กับ ส. กับพวก ก็ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ได้ขอขยายกำหนดเวลาไถ่ถอนการขายฝากหลายครั้งเช่นกัน การที่โจทก์ยอมให้จำเลยทั้งสามขยายกำหนดเวลาไถ่ถอนการขายฝาก จึงมิใช่ข้อที่บ่งชี้ว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะผูกพันตามสัญญาขายฝากที่ทำไว้กับจำเลยทั้งสาม กรณีที่สินไถ่หรือราคาที่ขายฝากที่กำหนดไว้สูงกว่าราคาขายฝากที่แท้จริงเกินอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี ซึ่งเป็นผลให้จำเลยทั้งสามมีสิทธิที่

จะไถ่ถอนที่ดินพิพาทคืนตามราคาขายฝากที่แท้จริงรวมประโยชน์ตอบแทนร้อยละสิบห้าต่อปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๙๙ วรรคสอง หาใช่กรณีที่ทำให้นิติกรรมการขายฝากตกเป็นโมฆะไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙๐</u>

หนี้ค่าขาดประโยชน์จากการผิดสัญญาเช่าซื้อ ถือเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ เมื่อผู้ให้เช่าซื้อบอกกล่าวและบอกเลิกสัญญาไปยังผู้ค้ำประกันเกินกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ผู้เช่าซื้อผิดนัด ผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นความรับผิดในหนี้นั้นส่วนที่เกินกำหนดดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๙๑ / ๒๕๖๓ จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคสอง หนี้ค่าขาดประโยชน์ที่เป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดเฉพาะที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด ดังนั้น จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดค่าใช้ทรัพย์ที่เกิดขึ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙๑</u>

การยื่นคำร้องขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต้องยื่นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ร้องได้รับสำเนาคำชี้ขาด มิฉะนั้นย่อมเป็นคำร้องที่มิชอบอันเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๓๓ / ๒๕๖๓ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการโดยอ้างว่าเป็นคำวินิจฉัยที่เกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการและขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน กรณีจึงต้องทำตาม พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๐ วรรคสอง เมื่อผู้ร้องได้รับสำเนาคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ ระยะเวลาแห่งสิทธิของผู้ร้องในการยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวเริ่มต้นนับแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ เป็นวันแรกและวันสุดท้ายคือวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ และเมื่อไม่ปรากฏว่ามีการขอให้คณะอนุญาโตตุลาการแก้ไขหรือตีความคำชี้ขาด หรือชี้ขาดเพิ่มเติม การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ จึงเกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ร้องได้รับสำเนาคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ อันเป็นคำร้องมิชอบศาลไม่อาจรับไว้พิจารณาพิพากษาได้ ปัญหาเรื่องอำนาจในการเสนอคำร้องเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความ

สงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๕๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙๒</u>

การฟ้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่บริษัทอันผิดระเบียบจะต้องฟ้องภายในกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันลงมติ หากฟ้องเกินกำหนดย่อมไม่มีอำนาจฟ้อง และเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยเองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๘๗ / ๒๕๖๓ โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่อันเป็นการผิดระเบียบและปรากฏว่า บริษัทจำเลยที่ ๑ ได้ทำการจัดประชุมใหญ่ตามฟ้องจริง กรณีย่อมอยู่ในบังคับ ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๙๕ ที่โจทก์จะต้องฟ้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่อันผิดระเบียบภายในกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันลงมติ จำเลยที่ ๑ จัดการประชุมใหญ่เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ แต่โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙ เกินกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันลงมติ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเพิกถอนมติดังกล่าว ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙๓</u>

ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ที่บัญญัติกรณีหากต้องริบมัดจำตามสัญญา ถ้าสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงเพียงเท่าความเสียหายที่แท้จริงก็ได้นั้น หมายถึงสัญญาประเภทใดๆก็ตามที่มีข้อตกลงเรื่องมัดจำ รวมทั้งสัญญาจะซื้อจะขายด้วย ดังนั้น เมื่อมีการวางเงินมัดจำ หากมัดจำสูงเกินส่วน ศาลย่อมมีอำนาจลดลงให้ริบได้เพียงเท่าความเสียหายที่แท้จริงก็ได้ทั้งสิ้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๐๔ / ๒๕๖๓ พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ บัญญัติว่าในสัญญาที่มีการให้สิ่งใดไว้เป็นมัดจำ หากมีกรณีที่จะต้องริบมัดจำ ถ้ามัดจำนั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงให้ริบได้เพียงเท่าความเสียหายที่แท้จริงก็ได้ บทบัญญัติดังกล่าวเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับบทบัญญัติในมาตรา ๔ แล้ว มาตรา ๔ เป็นกรณีของสัญญาระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบธุรกิจการค้า นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติของมาตรา ๕ ที่บัญญัติเกี่ยวกับข้อตกลงจำกัดสิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพการงานหรือการทำนิติกรรมที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพ และกรณีตามมาตรา ๙ ก็มีการบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องของความยินยอมในกรณีละเมิด กรณีจึงเป็นการบ่งชี้ให้เห็นว่าบทบัญญัติมาตราอื่นๆ รวมทั้งมาตรา ๗ ด้วยนั้นบัญญัติเป็นเอกเทศแยกต่างหากจากบทบัญญัติมาตรา ๔ มิได้มีความเชื่อมโยงกับบทบัญญัติมาตรา ๔ แต่อย่างใด ดังนั้นจึง

ต้องตีความบทบัญญัติมาตรา ๗ ว่าสัญญาที่ระบุในมาตรา ๗ นั้นเป็นสัญญาประเภทใดๆ ก็ได้ที่มีการให้สิ่งใดไว้เป็นมัดจำ หาใช่ต้องเป็นสัญญาประเภทเดียวกับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ หรือมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันแต่ประการใดไม่ ดังนี้สัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งสองคือสัญญาจะซื้อจะขาย จึงอยู่ในบังคับของบทบัญญัติมาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเมื่อมีการวางเงินมัดจำ หากมัดจำสูงเกินส่วน ศาลย่อมมีอำนาจลดลงให้ริบได้เพียงเท่าความเสียหายที่แท้จริงก็ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙๔</u>

กลุ่มบุคคลไม่มีฐานะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่จะเป็นคู่ความในคดีได้ แม้สมาชิกกลุ่มจะมีมติมอบหมายและแต่งตั้งให้ประธานกลุ่มฟ้องคดีแทน แต่เมื่อผู้ได้รับมอบหมายนั้นมิได้ฟ้องในฐานะบุคคลธรรมดาหรือได้รับมอบอำนาจจากสมาชิกเจ้าหนี้ร่วมแต่ละคนให้ฟ้อง ดังนี้ โจทก์ย่อมไม่มีอำนาจฟ้อง แต่เพื่อมิให้เกิดความเสียหาย จึงไม่ตัดสิทธิที่บุคคลจะมาฟ้องใหม่ภายในกำหนดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๘๘ / ๒๕๖๓ โจทก์เป็นกลุ่มประชาชนที่รวมตัวจัดตั้งขึ้นมีวัตถุประสงค์ในการออมทรัพย์และนำเงินของกลุ่มให้สมาชิกกู้ยืมไปประกอบอาชีพเสริม สมาชิกของกลุ่มทุกคนเป็นเจ้าของเงินที่ให้กู้ยืมถือเป็นเจ้าหนี้ร่วมกัน เมื่อจำเลยทั้งสองขอกู้ยืมเงินของกลุ่มไปแล้วไม่ชำระหนี้ และเป็นหนี้ที่จะแบ่งกันชำระมิได้ สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนที่เป็นเจ้าหนี้ย่อมฟ้องเรียกให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้เพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลได้ตามป.พ.พ. มาตรา ๓๐๒ แม้คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลหนองแจ้งใหญ่ ได้มีมติมอบและแต่งตั้งให้ ส. ประธานคณะกรรมการ เป็นตัวแทนของสมาชิกทุกคนให้เป็นผู้มีอำนาจฟ้อง และดำเนินคดีกับจำเลยทั้งสองก็ตาม แต่ผู้ที่จะเป็นคู่ความในคดีโดยเป็นโจทก์ยื่นคำฟ้องหรือเป็นจำเลยจะต้องเป็นบุคคลตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑ (๑๑) ซึ่งบัญญัติว่า คู่ความ หมายความว่า บุคคลผู้ยื่นคำฟ้องหรือถูกฟ้องต่อศาล และคำว่า บุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้แก่ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล เมื่อกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลหนองแจ้งใหญ่โจทก์ มิใช่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล แต่เป็นเพียงกลุ่มบุคคลซึ่งมิใช่บุคคลตามกฎหมาย จึงไม่อาจเป็นคู่ความในคดีได้ ทั้ง ส. ก็มิได้ฟ้องคดีในฐานะบุคคลธรรมดาหรือได้รับมอบอำนาจจากสมาชิกเจ้าหนี้ร่วมแต่ละคนให้ฟ้อง เมื่อโจทก์ไม่ใช่บุคคลตามกฎหมาย โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง แต่เพื่อมิให้วัตถุประสงค์ของกลุ่มที่ให้สมาชิกกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพเสริม ได้รับความเสียหาย จึงไม่ตัดสิทธิที่บุคคลจะมาฟ้องใหม่ภายในกำหนดอายุความ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙๕</u>

คดีอาญาที่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงนั้น จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์อนุญาตให้ฎีกาได้ เมื่อฎีกาของจำเลยเป็นปัญหาข้อเท็จจริง แต่

ศาลชั้นต้นสั่งคำร้องขออนุญาตให้ฎีกาว่า คดีไม่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ยกคำร้อง และมีคำสั่งรับฎีกา จึงเป็นการผิดหลงและไม่ชอบ ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยให้เพิกถอนคำสั่งและการดำเนินการดังกล่าวโดยสั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๗๘ / ๒๕๖๓ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น และให้ลงโทษปรับ จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง การที่จำเลยฎีกาว่า ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาให้ริบอาวุธปืนของกลางนั้นหนักเกินไป ขอไม่ให้ริบอาวุธปืนของกลางนั้น เป็นฎีกาโต้เถียงดุลพินิจในการลงโทษ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว แต่จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์พิเคราะห์ข้อความที่ตัดสินนั้นว่าเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุด และอนุญาตให้ฎีกาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งคำร้องขออนุญาตให้ฎีกาของจำเลยว่า คดีไม่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ยกคำร้อง และมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยนั้น จึงเป็นคำสั่งโดยผิดหลงและเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาที่ไม่ชอบ ถือว่าไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาคดี ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยโดยให้เพิกถอนคำสั่งและการดำเนินการดังกล่าวของศาลชั้นต้นที่ไม่ชอบเสียได้ และสั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้ถูกต้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๐๘ (๒) ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙๖</u>

เมื่อเจ้ามรดกตาย ที่ดินพิพาทย่อมตกทอดแก่ทายาทในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์รวม ทายาทคนใดจะเอาเป็นสิทธิขาดไม่ได้ เว้นแต่ทายาทอื่นสละมรดกดังกล่าวแล้ว เมื่อไม่ปรากฏว่ามีทายาทคนใดสละมรดก ทายาททุกคนย่อมมีสิทธิอยู่ในที่ดินพิพาท แม้ทายาทคนหนึ่งคนใดจะโอนที่ดินพิพาทให้แก่บุคคลภายนอกเข้าครอบครอง บุคคลนั้นย่อมไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่ทายาทอื่นซึ่งอยู่ในที่ดินพิพาทโดยไม่เป็นการละเมิดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๒๘ / ๒๕๖๓ เมื่อ ถ. ตาย ที่ดินพิพาทย่อมตกทอดแก่ทายาทคือจำเลยและ บ. ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๙๙ วรรคหนึ่ง โดยทายาทดังกล่าวอยู่ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินทรัพย์มรดกนั้นตามมาตรา ๑๗๔๕ ทายาทคนใดจะเอาเป็นสิทธิขาดหาได้ไม่ เว้นแต่ทายาทอื่นจะสละมรดกดังกล่าวแล้ว สำหรับวิธีสละมรดกต้องถือเคร่งครัดตามมาตรา ๑๖๑๒ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ ๒ ประการ ประการแรก ผู้สละมรดกต้องแสดงเจตนาชัดแจ้งเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือประการที่สอง ผู้สละมรดกได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับทายาทอื่น ดังนี้ โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์หรือหน้าที่นำสืบว่า จำเลยได้กระทำประการหนึ่งประการใดอันเป็นการสละมรดก เมื่อจำเลยมิได้ทำหนังสือสละมรดกให้ บ. มารดาโจทก์ ที่ดินพิพาทจึงยังเป็นทรัพย์มรดกที่ยังไม่ได้แบ่งปัน แม้ต่อมา บ. จะโอนให้ที่ดินพิพาทแก่โจทก์และโจทก์ครอบครองต่อมาก็ต้องถือว่าโจทก์ครอบครองที่ดินพิพาทแทนจำเลย เมื่อจำเลยอยู่ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินมรดกที่

พิพาทรวมทั้งบ้านที่จำเลยอยู่อาศัยซึ่งเป็นส่วนของที่ดินดังกล่าว จำเลยจึงมีสิทธิที่จะอยู่อาศัยในที่ดินพิพาทตามฟ้องได้โดยไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙๗</u>

หนังสืออุทิศที่ดินให้แก่ทางราชการหรือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ร่วมกันทำขึ้นระหว่างโจทก์กับจำเลย เมื่อยังไม่ได้จดทะเบียนจึงเป็นบุคคลสิทธิ และจำเลยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในหนังสือดังกล่าว เมื่อจำเลยไม่ได้ปฏิบัติจึงยังถือไม่ได้ว่าที่ดินนั้นตกเป็นของทางราชการหรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องเพิกถอนการให้ดังกล่าวได้

พิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๓๔ / ๒๕๖๓ หนังสือแสดงความประสงค์เรื่องการอุทิศที่ดินให้กับทางราชการหรือยินยอมให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกันทำขึ้นระหว่างโจทก์ทั้งสองในฐานะผู้บริจาคกับจำเลยในฐานะผู้รับบริจาค เมื่อทั้งสองฝ่ายตกลงทำหนังสือกันไว้เช่นนี้แม้จะมิได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ย่อมมีผลผูกพันโจทก์ทั้งสองและจำเลยในฐานะบุคคลสิทธิ จำเลยจึงต้องปฏิบัติตามข้อสัญญาที่ระบุไว้ในหนังสือแสดงความประสงค์ ซึ่งตามข้อสัญญาโจทก์ทั้งสองยกที่ดินพิพาททั้งสองแปลงให้แก่จำเลยโดยมีเงื่อนไข เมื่อเป็นเช่นนี้ ที่ดินพิพาททั้งสองแปลงจะต้องเป็นของทางราชการและตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินก็ต่อเมื่อจำเลยได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแล้ว ดังนั้น เมื่อจำเลยไม่ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างอื่นๆภายในระยะเวลา ๑๖ เดือน นับตั้งแต่วันจดทะเบียนการให้ที่ดินพิพาททั้งสองแปลงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหนังสือแสดงความประสงค์ ก็ต้องถือว่าที่ดินพิพาทยังไม่ตกเป็นของทางราชการและไม่ตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน โจทก์ทั้งสองจึงมีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการให้ที่ดินพิพาททั้งสองแปลงได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙๘</u>

ในเวลากลางคืนซึ่งร้านค้าปิดแล้วคงเปิดประตูไว้เพียงครึ่งเดียว หากผู้ใดเข้าไปโดยพลการย่อมเป็นการบุกรุก แต่การที่จำเลยเข้าไปทำร้ายโจทก์ร่วม โดยไม่มีมูลเหตุจูงใจเพื่อบุกรุก จึงไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันบุกรุกโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย คงมีความผิดฐานร่วมกันเข้าไปในเคหสถานของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุอันสมควรโดยร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไปในเวลากลางคืนเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๙๐/๒๕๖๔ ขณะเกิดเหตุเป็นเวลากลางคืนซึ่งร้านค้าปิดแล้ว โดยเปิดประตูหน้าร้านค้าไว้เพียงครึ่งเดียวไม่ได้เปิดไว้ทั้งหมดในลักษณะที่เปิดขายสินค้าตามปกติ ร้านค้าจึงมีสภาพเป็นเคหสถาน ไม่ใช่ที่สาธารณะซึ่งประชาชนทั่วไปมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ เมื่อจำเลยทั้งสามร่วมกันเข้าไปภายในร้านค้าซึ่งอยู่ในบ้านที่เกิดเหตุแล้วจึงร่วมกันใช้กำลังประทุษร้ายโจทก์ร่วมที่ ๒ และที่ ๓ อันเป็นการเข้าไป

โดยไม่มีเหตุสมควร กรณีจึงเป็นการบุกรุกโดยมีมูลเหตุชักจูงใจเพื่อจะเข้าไปใช้กำลังประทุษร้ายโจทก์ร่วมที่ ๒ และที่ ๓ เท่านั้น เมื่อจำเลยทั้งสามไม่ได้ใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายโดยมีมูลเหตุชักจูงใจเพื่อที่จะบุกรุกเข้าไปในเคหสถานของโจทก์ร่วมที่ ๑ แล้ว การกระทำของจำเลยทั้งสามจึงไม่เป็นความผิดฐานบุกรุกโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๕ (๑) จำเลยทั้งสามคงมีความผิดฐานร่วมกันเข้าไปในเคหสถานของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุอันสมควรโดยร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไปในเวลากลางคืนโดยไม่มีเหตุอันสมควร

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๖๙๙</u>

การใช้ทางพิพาทโดยเข้าใจว่าเป็นทางสาธารณะไม่เข้าลักษณะเป็นการใช้โดยปรปักษ์ต่อเจ้าของที่ดินเพื่อให้ได้สิทธิภาระจำยอม ดังนั้น แม้จะใช้ทางมาเกินกว่า ๑๐ ปี ทางพิพาทก็ไม่เป็นภาระจำยอมโดยอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๗๒/๒๕๖๔ โจทก์บรรยายฟ้องว่า เมื่อประมาณปี ๒๕๔๔ จำเลยทั้งสี่ให้สภาตำบล ศ. ทำถนนดินระหว่างที่ดินของโจทก์และจำเลยทั้งสี่โดยงบประมาณของสภาตำบล ศ. ต่อมาก็นำงบประมาณมาทำเป็นถนนคอนกรีตเพื่อให้เป็นเส้นทางเดินของโจทก์ จำเลยทั้งสี่ และประชาชนทั่วไปเพื่อออกสู่ทางสาธารณะในชั้นพิจารณาโจทก์นำสืบว่า องค์การบริหารส่วนตตำบล ศ. เป็นผู้ก่อสร้างถนนพิพาทตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ จากการบรรยายฟ้องและนำสืบดังกล่าวแสดงว่าโจทก์ใช้ทางพิพาทโดยเข้าใจว่าเป็นทางสาธารณะมาตั้งแต่ต้น การใช้สิทธิผ่านทางพิพาทของโจทก์จึงไม่เข้าลักษณะเป็นการใช้โดยปรปักษ์ต่อจำเลยทั้งสี่ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินที่ตั้งทางพิพาท เพื่อให้ได้สิทธิภาระจำยอมแต่อย่างใด โจทก์จึงไม่ได้ภาระจำยอมโดยอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๐๑ ประกอบมาตรา ๑๓๘๒ แม้หากจะฟังว่าโจทก์ใช้ทางพิพาทเกินกว่า ๑๐ ปี ทางพิพาทก็ไม่เป็นภาระจำยอมเพื่ออสังหาริมทรัพย์แก่ที่ดินของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐๐</u>

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยใช้เหล็กฟาดหัวไหล่ของโจทก์อย่างแรง ๑ ครั้ง แต่โจทก์กลับเบิกความว่า จำเลยชกต่อยต้นแขนของโจทก์ ๕ ครั้ง ทั้งใบรับรองแพทย์ระบุสาเหตุของการบาดเจ็บว่าถูกต่อย ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องและทางพิจารณาจึงแตกต่างกัน หลังเกิดเหตุจำเลยร้องทุกข์ แต่โจทก์กลับไม่ร้องทุกข์อันเป็นการผิดวิสัย ส่วนที่โจทก์อ้างอีกว่าจำเลยใช้เหล็กแทงโจทก์ แต่ไม่ปรากฏว่าโจทก์นำสืบถึงบาดแผลดังกล่าว พยานหลักฐานของโจทก์จึงยังมีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่า จำเลยกระทำความผิดฐานทำร้ายโจทก์เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายตามฟ้องหรือไม่ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย

คำพิพากษาศาลที่กาที่ ๓๑๗๕/๒๕๖๔ โจทก์ฟ้องว่าในวันเวลาเกิดเหตุ ขณะที่โจทก์กำลังไขกุญแจประตูเพื่อเข้าบ้าน จำเลยได้ตะโกนว่า “มึงมองหาอะไรว่ะ เดี๋ยว ๆ ทำไม” หลังจากที่ตะโกนดังกล่าวจำเลยถือเหล็กมาฟาดที่หัวไหล่ข้างซ้ายของโจทก์อย่างแรง ๑ ครั้ง ดันหลังให้โจทก์กระแทกกับประตูบ้าน ทำให้โจทก์ได้รับบาดเจ็บเป็นรอยเขียวช้ำวงกว้างห้อเลือดอยู่ภายใน แต่โจทก์กลับนำสืบโดยโจทก์เบิกความว่า ขณะที่กำลังจะเปิดประตูบ้าน จำเลยเดินออกมาจากบ้านและเข้ามาชกต่อยที่บริเวณต้นแขนด้านซ้ายของโจทก์ ๕ ครั้ง รอยฟกช้ำที่บริเวณต้นแขนซ้ายจากการที่ถูกจำเลยชกต่อยปรากฏตามใบรับรองแพทย์ จากนั้นจำเลยใช้มือผลักโจทก์ไปกระแทกกับประตูบ้าน และเมื่อพิจารณาใบรับรองแพทย์ระบุสาเหตุของการบาดเจ็บว่าถูกต่อย ตามคำฟ้องและทางพิจารณาจึงแตกต่างกัน ประกอบกับหลังเกิดเหตุโต้เถียงกันจำเลยได้มีการร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่โจทก์ แต่โจทก์กลับไม่ร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลยในข้อหาทำร้ายร่างกาย อันเป็นการผิดปกติวิสัย พยานหลักฐานโจทก์จึงยังมีข้อสงสัยว่าจำเลยชกต่อยโจทก์จนได้รับบาดเจ็บตามสภาพบาดแผลในใบรับรองแพทย์หรือไม่ ส่วนที่โจทก์นำสืบว่า เมื่อจำเลยเดินเข้าบ้านของจำเลยแล้ว โจทก์ได้วิ่งไปปิดประตูบ้านจำเลยไว้ เพราะโจทก์ต้องการเข้าบ้านของตนโดยไม่ให้จำเลยเข้ามาขัดขวางอีก ขณะพยายามปิดประตูบ้านของจำเลย จำเลยหยิบแท่งเหล็กแล้วยื่นมาแทงโจทก์ที่ยืนอยู่หน้าบ้านผ่านประตูเหล็กยืดที่มีความกว้าง ๕ นิ้ว โจทก์ถือหมวกนิรภัยในมือจึงนำมาป้องกัน แต่จำเลยยังไม่ยอมหยุด คงนำแท่งเหล็กมาแทงที่โจทก์ แต่ไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้นำสืบถึงบาดแผลที่โจทก์ได้รับจากการที่จำเลยใช้แท่งเหล็กแทงว่าโจทก์ได้รับบาดเจ็บบริเวณใดบ้าง อย่างไรบ้าง จึงยังฟังไม่ได้ว่าโจทก์ได้รับบาดเจ็บจากการที่จำเลยใช้แท่งเหล็กแทงโจทก์ พยานหลักฐานของโจทก์ที่นำสืบมาจึงยังมีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่าจำเลยกระทำความผิดฐานทำร้ายโจทก์เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายตามฟ้องหรือไม่ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐๑</u>

การใช้อาวุธปืนยิงขึ้นฟ้าโดยใช่เหตุนั้น แม้จะเป็นกรณีไม่มีเหตุอันสมควรและไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลอื่น แต่หากพฤติการณ์แห่งคดีไม่ร้ายแรงประกอบเหตุอื่น ๆ ศาลอาจใช้ดุลพินิจไม่ริบอาวุธปืนของกลางก็ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๓๓/๒๕๖๔ แม้จำเลยใช้อาวุธปืนยิงขึ้นฟ้าจำนวน ๓ นัด แต่อาวุธปืนดังกล่าวเป็นของจำเลยเองที่ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมาย สำหรับเหตุที่ยิงจำเลยให้ถ้อยคำว่าจำเลยยิงนัดแรกเพื่อข่มขู่สุนัขที่อยู่บริเวณหลังบ้านให้หยุดเห่า สุนัขไม่หยุดเห่าจำเลยเกรงว่าจะมีคนร้ายให้เข้ามาจึงยิงข่มขู่คนร้ายเป็นนัดที่สอง ส่วนนัดที่สามยิงข่มขู่ตะกวดที่คลานเข้าไปใกล้บริเวณเล้าไก่เนื่องจากเกรงว่าจะไปกัดกินไก่ของจำเลย ซึ่งข้ออ้างของจำเลยดังกล่าวแม้จะไม่มีเหตุอันสมควรและกระทำไปโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลอื่น แต่สถานที่ที่เกิดเหตุอยู่ในบริเวณบ้านของจำเลยและมิได้กระทำเพื่อข่มขู่บุคคลใด อีกทั้งไม่ปรากฏว่ามี

ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นเกิดขึ้น ประกอบกับจำเลยไม่มีประวัติกระทำความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืนมาก่อน พฤติการณ์แห่งคดีจึงไม่ร้ายแรงถึงขั้นที่จะต้องริบอาวุธปืนและซองกระสุนปืนของกลาง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐๒</u>

การขับรถยนต์ตัดหน้าและปาดซ้ายขวารถยนต์คันอื่นถือว่าเป็นการขับรถโดยประมาทน่าหวาดเสียวและไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้อื่น รถยนต์ของกลางจึงเป็นทรัพย์ที่ได้ใช้ในการกระทำความผิด ซึ่งศาลมีอำนาจริบได้ แต่เมื่อพฤติการณ์แห่งคดีไม่ร้ายแรง ศาลยังไม่เห็นสมควรริบรถยนต์ของกลาง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๙๓/๒๕๖๔ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยขับรถยนต์ของกลางตัดหน้ารถยนต์ของนาย ส. และแซงตัดหน้าเพื่อจะหยุดรถในระยะกระชั้นชิด ทั้งยังขับปาดซ้ายปาดขวาไปมา ในลักษณะไม่ยอมให้นาย ส. ขับรถหลบหลีกรถของจำเลยออกไปได้ เป็นการขับรถโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน และเป็นการขับรถโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพแล้ว ข้อเท็จจริงย่อมรับฟังได้ตามที่โจทก์ฟ้อง รถยนต์ของกลางจึงเป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้ใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง ซึ่งศาลมีอำนาจริบได้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๓ (๑) อย่างไรก็ดีจากข้อเท็จจริงตามฟ้องไม่ปรากฏว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น และการกำหนดโทษปรับและทำทัณฑ์บนแก่จำเลยไว้เชื่อว่าน่าจะทำให้จำเลยหลาบจำไม่กระทำความผิดในลักษณะนี้อีก จึงเห็นว่ายังไม่สมควรริบรถยนต์ของกลาง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐๓</u>

จำเลยทำใบปลิวชักชวนบุคคลทั่วไปให้มาเล่นหวย อ้างว่าได้เลขมาจากกองสลาก หากถูกรางวัลขอค่าตอบแทน ๑๐,๐๐๐ บาท อันเป็นเท็จ ถือว่าจำเลยลงมือกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนแล้ว แต่เมื่อประชาชนไม่เชื่อ จึงเป็นความผิดฐานพยายามกระทำความผิดซึ่งไม่สามารถจะบรรลุผลได้อย่างแน่แท้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๙/๒๕๖๔ จำเลยทำใบปลิวโฆษณาชักชวนบุคคลทั่วไปให้มาเล่นหวย (สลากกินรวบ) โดยให้ติดต่อไปยังหมายเลขโทรศัพท์ที่ระบุในใบปลิวเพื่อขอรับเลข ซึ่งอ้างว่าได้มาจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล หากถูกรางวัลจำเลยขอค่าตอบแทน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยไม่มีเลขที่ได้มาจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล แต่จำเลยมีเจตนาหลอกลวงเอาเงินจากประชาชนทั่วไปที่ได้รับใบปลิวของจำเลยมาแต่ต้น การที่มีประชาชนโทรศัพท์หาจำเลยและจำเลยแจ้งเลขซึ่งไม่ได้มาจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล มิใช่การให้หรือตอบแทนสิ่งใดแก่ประชาชน จึงไม่เป็นสัญญาต่างตอบแทน จำเลยลงมือกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนแล้ว แต่ประชาชนที่ถูกจำเลยหลอกลวงตรวจสอบพบว่าเรื่องดังกล่าวไม่เป็นความจริงมิได้หลงเชื่อตามที่ถูกหลอกลวง การ

กระทำของจำเลยจึงไม่สามารถบรรลุผลได้อย่างแน่แท้ จึงเป็นความผิดฐานพยายามกระทำความผิด ตาม ป.อ. มาตรา ๘๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐๔</u>

ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกามีประกาศใช้ พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติมป.พ.พ. พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่องอัตราดอกเบี้ยผิดนัดจากร้อยละ ๗.๕ ต่อปี เป็นร้อยละ ๕ ต่อปี หรืออัตราที่ปรับเปลี่ยนไป... เมื่อปัญหาเรื่องอัตราดอกเบี้ยขัดต่อกฎหมายหรือไม่ เป็นข้อกฎหมายเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยกำหนดดอกเบี้ยให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๘๒/๒๕๖๔ ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา มีการประกาศใช้ พ.ร.ก. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๖๔ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ โดยมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชกำหนดดังกล่าวให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ และมาตรา ๒๒๔ แห่ง ป.พ.พ. และให้ใช้ความใหม่แทน เป็นผลให้ดอกเบี้ยผิดนัดปรับเปลี่ยนจากอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี เป็นอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาบวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี ทำให้ดอกเบี้ยผิดนัดของค่าสินไหมทดแทนซึ่งเป็นหนี้เงินที่ถึงกำหนดชำระตั้งแต่วัน ที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ ต้องปรับเปลี่ยนจากอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี เป็นอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี ดังนี้ เมื่อปัญหาเรื่องอัตราดอกเบี้ยขัดต่อกฎหมายหรือไม่ เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและกำหนดดอกเบี้ยให้ถูกต้องตามพระราชกำหนดดังกล่าวได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๕๒ และ ป.วิ.อ. มาตรา ๔๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐๕</u>

การที่ศาลยกคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายเพราะไม่นำพยานมาสอบสวน ไม่ทำให้หนี้ระงับ เจ้าหนี้ยังคงเป็นเจ้าหนี้มีประกันบังคับเอาแก่ทรัพย์จำนองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๔๖/๒๕๖๔ การที่ศาลมีคำสั่งยกคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้เนื่องจากเจ้าหนี้ไม่นำพยานมาให้การสอบสวนต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ไม่ใช่เหตุที่ทำให้หนี้ระงับสิ้นไปตาม ป.พ.พ. บรรพ ๒ หมวด ๕ ความระงับหนี้ การจำนองจึงไม่ระงับสิ้นไปตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๔๔ เจ้าหนี้จึงยังคงมีฐานะเป็นเจ้าหนี้มีประกันมีสิทธิในการบังคับเอาแก่ทรัพย์สินที่จำนองนั้นได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐๖</u>

การดูหมิ่น หมายถึง การด่า ดูถูกเหยียดหยาม สบประมาท หรือทำให้อับอาย โจทก์ร่วมซึ่งเป็นตำรวจตำแหน่งผู้กำกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทำให้จำเลยไม่พอใจพูดว่า “ผู้กำกับเหลี่ยมใส่เราแล้ว” อันหมายถึงโจทก์ร่วมใช้เล่ห์เหลี่ยมในการทำงาน ทำให้ผู้ที่ได้ยินเข้าใจว่าโจทก์ร่วมเป็นเจ้าพนักงานตำรวจใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่สุจริต จึงเป็นความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๐๘/๒๕๖๔ การดูหมิ่นอันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๓๖ หมายถึง การด่า ดูถูกเหยียดหยาม สบประมาท หรือทำให้อับอาย การวินิจฉัยว่าการกล่าววาจาอย่างไรเป็นการดูหมิ่นผู้อื่นหรือไม่ จึงต้องพิจารณาว่าถ้อยคำที่กล่าวเป็นการดูถูกเหยียดหยาม หรือสบประมาทผู้ที่ถูกกล่าวถึงอับอายหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้นก็ถือได้ว่าเป็นการดูหมิ่นแล้วพันตำรวจเอก ส. โจทก์ร่วม เรียกจำเลยกับพวกไปสอบถามถึงเหตุที่แจ้งความให้ดำเนินคดีแก่คนร้ายที่ร่วมกันปล้นรถยนต์ ซึ่งได้ความว่ารถยนต์คันดังกล่าวมีชื่อ ส. เป็นผู้ครอบครองมิใช่จำเลย โจทก์ร่วมจึงให้ ส. เป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง ส. แจ้งว่าวันเกิดเหตุพนักงานของบริษัทผู้ให้เช่าซื้อมายึดรถยนต์ของตน เป็นเหตุให้จำเลยเกิดความไม่พอใจกล่าวต่อโจทก์ร่วมว่า “ผู้กำกับเหลี่ยมใส่เราแล้ว” ทั้งที่การปฏิบัติหน้าที่ของโจทก์ร่วมเป็นไปตามขั้นตอนการทำงานตามปกติ เพราะก่อนที่เจ้าพนักงานตำรวจจะรับแจ้งความเรื่องใดย่อมต้องสอบถามข้อเท็จจริงให้ได้ความชัดแจ้งว่ามีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นเสียก่อน เพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชนไม่ให้เกิดการกลั่นแกล้งกันโดยการนำเอาความเท็จมาแจ้ง ที่จำเลยพูดกับโจทก์ร่วมด้วยถ้อยคำดังกล่าวอันหมายถึงโจทก์ร่วมใช้เล่ห์เหลี่ยมไม่รับแจ้งความตามที่ ส. แจ้ง ทำให้ผู้ที่ได้ยินเข้าใจว่าโจทก์ร่วมเป็นเจ้าพนักงานตำรวจใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่สุจริต ถ้อยคำดังกล่าวจึงมิใช่เป็นเพียงคำกล่าวที่ไม่สุภาพและไม่สมควรเท่านั้น แต่เป็นการกล่าวถ้อยคำสบประมาทโจทก์ร่วมซึ่งเป็นเจ้าพนักงานกระทำการตามหน้าที่ เป็นการดูหมิ่นโจทก์ร่วมอันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๓๖

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐๗</u>

ผู้ร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นยกคำร้องในวันเดียวกัน คำสั่งดังกล่าวมีผลให้คำร้องนั้นเสร็จสำนวนไป จึงมิใช่คำสั่งระหว่างพิจารณา ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งได้ทันทีภายในหนึ่งเดือน เมื่อไม่อุทธรณ์ภายกำหนดจึงยุติตามคำสั่งว่าผู้ร้องไม่อยู่ในฐานะเป็นโจทก์ร่วม เมื่อคดีเสร็จการพิจารณาและมีคำพิพากษา ผู้ร้องจึงไม่อยู่ในฐานะโจทก์ไม่อาจอุทธรณ์คำพิพากษาได้ ที่ผู้ร้องฎีกาว่าผู้ร้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในกำหนดที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยาย เป็นคำสั่งให้ขยายเวลาอุทธรณ์คำพิพากษา มิใช่การขอขยายอุทธรณ์คำสั่งซึ่งเกินกำหนดแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๙๐/๒๕๖๔ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้องในวันเดียวกัน คำสั่งยกคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ของผู้ร้องย่อมมีผลทำให้คำร้องของผู้ร้องนั้นเสร็จสำนวนไปจากศาลจึงมิใช่คำสั่งระหว่างพิจารณา ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์คำสั่ง

ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๖ ผู้ร้องชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งได้ทันทีแต่ต้องอุทธรณ์ภายในกำหนดหนึ่งเดือนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๘ เมื่อผู้ร้องไม่ยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดจึงต้องถือว่าเป็นอันยุติตามคำสั่งของศาลชั้นต้นว่าผู้ร้องไม่อยู่ในฐานะเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาโดยอ่านคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ผู้ร้องจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นโจทก์ในคดีอาญา ผู้ร้องจึงไม่อาจอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นได้ ที่ผู้ร้องฎีกาว่าผู้ร้องได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในกำหนดเวลาที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์แล้วนั้น เป็นคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ตามคำร้องของผู้ร้องลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ นั้น เป็นการขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้น มิใช่การขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตให้เข้าร่วมเป็นโจทก์ซึ่งเกินกำหนดเวลาที่ผู้ร้องจะขอขยายแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐๘</u>

การยักยอกทรัพย์ส่วนกลางในอาคารชุดนั้น ถือว่าเจ้าของห้องชุดทุกคนเป็นผู้เสียหายร่วมกัน เมื่อไม่ได้ร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลยภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด คดีจึงขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๒๗/๒๕๖๔ โจทก์ทั้งสองบรรยายฟ้องและนำสืบว่าพื้นที่จอดรถ เป็นทรัพย์ส่วนกลางของจำเลยที่ ๑ จำเลยร่วมกันนำที่จอดรถให้ผู้อื่นเช่าเพื่อหาประโยชน์เป็นของตนโดยทุจริตเป็นการยักยอกทรัพย์ คดีนี้เป็นคดีความผิดอันยอมความกันได้ เจ้าของห้องชุดทุกคนในอาคารชุดดังกล่าวจึงเป็นผู้เสียหายร่วมกัน เมื่อโจทก์ไม่ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสิบภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด คดีโจทก์ทั้งสองจึงขาดอายุความตาม ป.อ. มาตรา ๙๖

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๐๙</u>

การกระทำโดยบันดาลโทสะเป็นการกระทำที่ผู้กระทำความผิดถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม จึงกระทำความผิดต่อผู้ข่มเหงในขณะนั้น ด้วยเหตุนี้ หากเหตุที่ก่อให้เกิดโทสะขาดตอนลงแล้ว ผู้กระทำความผิดย่อมไม่อาจอาศัยเหตุบันดาลโทสะเดิมมาอ้างในการกระทำความผิดอีกได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๙๖/๒๕๖๔ การกระทำโดยบันดาลโทสะตาม ป.อ. มาตรา ๗๒ เป็นการกระทำที่ผู้กระทำความผิดถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม จึงกระทำความผิดต่อผู้ข่มเหงในขณะนั้นคือ ในระยะเวลาต่อเนื่องที่ตนยังมีโทสะอยู่ เมื่อโจทก์ร่วมที่ ๑ และ ท. ทำร้ายร่างกายจำเลยที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๑ เดินกลับบ้าน เชื่อว่าระหว่างที่จำเลยที่ ๑ เดินกลับบ้านและก่อนที่จำเลยที่ ๒ จะออกจากบ้านไปร้านที่เกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ สามารถระงับสติอารมณ์ทำให้โทสะหมดสิ้นไปแล้วและกลับมามีสติสัมปชัญญะดีเหมือนเดิม

การที่จำเลยที่ ๑ ตามจำเลยที่ ๒ ไปร้านที่เกิดเหตุแล้วใช้อาวุธปืนของกลางยิงโจทก์ร่วมที่ ๑ หลังจากจำเลยที่ ๒ พูดสอบถามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับจำเลยที่ ๑ จากโจทก์ร่วมที่ ๑ และโจทก์ร่วมที่ ๑ มีท่าทางเกรี้ยวกราดมากขึ้น และชี้หน้าพร้อมพูดว่า กูรู้ว่าใครร้องเรียน แล้วทำท่าทางลักษณะคล้ายล้วงอาวุธปืนออกมาจากกระเป๋าสะพายสีน้ำตาล เชื่อได้ว่าเป็นการตัดสินใจเฉพาะหน้าของจำเลยที่ ๑ ในทันที หาใช่เป็นเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกระชั้นชิดกับที่จำเลยที่ ๑ ยังมีโทสะอยู่ไม่ แต่เป็นเหตุการณ์ที่ขาดตอนไปแล้ว จำเลยที่ ๑ จะอ้างว่ากระทำโดยบันดาลโทสะไม่ได้ เมื่อจำเลยที่ ๑ ใช้อาวุธปืนของกลางยิงโจทก์ร่วมที่ ๑ แต่โจทก์ร่วมที่ ๑ ไม่ถึงแก่ความตาย การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑๐</u>

การกักตัวคนต่างด้าวตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ไม่ใช่การคุมขัง ตามประมวลกฎหมายอาญา แต่การที่เจ้าหน้าที่กักตัวคนต่างด้าวไว้ ณ สถานที่ที่ไม่เหมาะสมและเกินกว่ากำหนดตามอำนาจหน้าที่ ถือเป็นการคุมขังในกรณีอื่นใดโดยมิชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๘๑/๒๕๖๔ การกักตัวคนต่างด้าวตามบทบัญญัติของ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ ไม่อยู่ในความหมายบทนิยาม “คุมขัง” ตาม ป.อ. มาตรา ๑ (๑๒) โดยที่ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองกักตัวคนต่างด้าวไว้ ณ สถานที่ใดตามที่เห็นเหมาะสม แต่การที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองไม่มีห้องกักตัวที่เหมาะสมเป็นของตัวเอง แล้วนำผู้ร้องซึ่งเป็นคนต่างด้าวไปกักตัวไว้ในห้องคุมตัวหรือควบคุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาของสถานีตำรวจ จึงมิใช่เป็นการกักตัวผู้ร้องไว้ ณ สถานที่เหมาะสม และกรณีมีเหตุจำเป็นต้องกักตัวผู้ร้องไว้เกินกำหนดเจ็ดวัน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองไม่ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีอำนาจกักตัวคนต่างด้าวต่อไปอีก เป็นการไม่ได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๒๐ วรรคสอง การกักตัวผู้ร้องไว้ในห้องคุมตัวหรือควบคุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาของสถานีตำรวจดังกล่าว จึงเป็นการคุมขังในกรณีอื่นใดโดยมิชอบด้วยกฎหมายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๙๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑๑</u>

การนำสืบพยานประกอบคำรับสารภาพไม่จำต้องรับฟังโดยสิ้นสงสัย เพียงแต่พอใจศาลว่าจำเลยกระทำผิดก็เพียงพอแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๔๕/๒๕๖๔ การนำสืบพยานประกอบคำรับสารภาพของจำเลย ไม่จำต้องได้ความชัดแจ้งโดยปราศจากข้อสงสัยดังเช่นในคดีที่จำเลยให้การปฏิเสธ โจทก์เพียงแต่นำสืบให้เป็นที่พอใจแก่ศาล

ว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริงก็เป็นการเพียงพอแล้วที่ศาลจะลงโทษจำเลยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑๒</u>

ภายหลังลักรถบรรทุกของโจทก์ร่วมสำเร็จแล้ว จำเลยกับพวกร่วมกันปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอมเพื่อโอนกรรมสิทธิ์รถนั้น เป็นการกระทำเพื่อมุ่งใช้สอยหรือหาประโยชน์จากรถบรรทุกมิใช่เพื่อให้ได้มาซึ่งรถบรรทุก จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๑/๒๕๖๔ ภายหลังลักรถบรรทุกของโจทก์ร่วมทั้งสามสำเร็จแล้ว พฤติการณ์ของจำเลยกับพวกที่ร่วมกันปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอมเพื่อโอนกรรมสิทธิ์รถบรรทุกบางคันมาเป็นชื่อจำเลย บางคันมาเป็นชื่อบริษัทที่จำเลยเป็นกรรมการผู้มีอำนาจ และบางคันเป็นชื่อบุคคลภายนอก เป็นการกระทำเพื่อมุ่งใช้สอยหรือหาประโยชน์จากรถบรรทุกแต่ละคันที่ลักมา มิใช่เป็นการกระทำที่มีเจตนามุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งรถบรรทุกแต่ละคัน ความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์กับความผิดฐานร่วมกันปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอมจึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑๓</u>

โดยทั่วไปคดีทุจริตฯจะถึงที่สุดนับแต่วันที่อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตฯ เว้นแต่คู่ความยื่นคำร้องขอฎีกาพร้อมฎีกาและศาลฎีการับไว้พิจารณา แต่หากศาลฎีกาไม่รับ คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้เป็นที่สุดนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำสั่งไม่รับฎีกา คดีนี้แม้โจทก์ขอขยายฎีกา แต่ก็ไม่ยื่นขอฎีกา คดีจึงถึงที่สุดนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๑๕/๒๕๖๔ ตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ.๒๕๕๙ มาตรา ๔๒ ปกติคดีจะถึงที่สุดนับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้คู่ความฟัง เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งคู่ความยื่นคำร้องขอฎีกาพร้อมคำฟ้องฎีกาและศาลฎีการับไว้พิจารณา คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติชอบก็ยังไม่ถึงที่สุด แต่หากศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับฎีกาไว้พิจารณา คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นที่สุดนับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำสั่งไม่รับฎีกานั้น ตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม เมื่อคดีนี้โจทก์ยื่นคำร้องขออนุญาตขยายระยะเวลายื่นฎีกา แต่โจทก์ไม่ได้ยื่นคำร้องขอฎีกาและคำฟ้องฎีกาภายในกำหนดเวลาที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยาย คดีนี้จึงต้องถึงที่สุดตามมาตรา ๔๒ โดยถึงที่สุดนับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้คู่ความฟัง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑๔</u>

แม้คำรับของจำเลยทั้งสองจะใช้ยันตนเองในชั้นพิจารณาได้ แต่โจทก์ก็ต้องมีพยานหลักฐานอื่นมาประกอบให้มั่นคง จึงจะลงโทษจำเลยทั้งสองได้ และแม้จำเลยที่ ๒ ปลอมใบส่งสินค้าและนำใบส่งสินค้าปลอมไปใช้ภายหลังจากลักทรัพย์สำเร็จ แต่ก็เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน เพื่อปกปิดการลักทรัพย์จึงเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๓/๒๕๖๔ คำรับของจำเลยทั้งสองแม้จะถือว่าเป็นคำรับอันเป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของจำเลยทั้งสองและสามารถใช้ยันจำเลยทั้งสองในชั้นพิจารณาของศาลได้ก็ตาม แต่โจทก์ต้องมีพยานหลักฐานอื่นมาประกอบให้มั่นคงว่าจำเลยทั้งสองเป็นผู้กระทำผิดตามคำรับด้วยจึงจะลงโทษจำเลยทั้งสองได้ แม้จำเลยที่ ๒ ปลอมใบส่งสินค้าและนำใบส่งสินค้าปลอมไปใช้ภายหลังจากที่จำเลยที่ ๒ ได้ลักทรัพย์ของนายจ้างสำเร็จไปแล้ว แต่ก็เป็นการกระทำที่เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน โดยจำเลยที่ ๒ มีเจตนาที่จะนำเอกสารปลอมที่ทำขึ้นไปใช้เป็นหลักฐานเพื่อปกปิดการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ที่ตนก่อขึ้น ความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสารสิทธิปลอมกับความผิดฐานลักทรัพย์ที่เป็นของนายจ้างจึงเป็นการกระทำโดยมีเจตนาเดียวกัน เป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทตาม ป.อ. มาตรา ๙๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑๕</u>

การที่จำเลยแก้ไขระบบโปรแกรมบัญชีและการเงินของโจทก์ร่วมให้มีกำหนดอายุใช้งาน ๓๐ วัน เพื่อบีบบังคับให้โจทก์ร่วมว่าจ้างจำเลยต่อ เมื่อครบกำหนดระบบไม่สามารถใช้งานได้ ถือว่าจำเลยกระทำโดยมิชอบเพื่อให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานตามปกติ อันเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ และเป็นความผิดสำเร็จตั้งแต่วันแก้ไขระบบ มิใช่วันหมดอายุ ดังนั้น การที่จำเลยมอบอุปกรณ์ปลดล็อกให้ระบบกลับมาใช้งานอีกจึงมิใช่กรณีการพยายามกระทำความผิดแล้วยับยั้งเสียเองอันจะไม่ต้องรับโทษ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๔/๒๕๖๔ การที่จำเลยแก้ไขระบบโปรแกรมบัญชีและการเงินของโจทก์ร่วมให้เป็นรุ่นทดลองใช้ มีกำหนดอายุการใช้งาน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙ เพื่อบีบบังคับให้โจทก์ร่วมว่าจ้างจำเลยให้ทำงานต่อไป เมื่อครบกำหนดระยะเวลาระบบโปรแกรมบัญชีและการเงินของโจทก์ร่วมไม่สามารถใช้งานได้อีก ถือได้ว่าจำเลยกระทำการด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของโจทก์ร่วมถูกระงับ ชะลอ ขัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ อันเป็นการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๐ และเป็นความผิดสำเร็จแล้วตั้งแต่วันที่มีการแก้ไขระบบคอมพิวเตอร์ของโจทก์ร่วมเป็นรุ่นทดลองใช้ ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ของโจทก์ร่วมไม่สามารถทำงานตามปกติจากโปรแกรมที่ไม่มีวันหมดอายุเป็นโปรแกรมรุ่นทดลองใช้นับแต่วันดังกล่าว มิใช่เป็นความผิดสำเร็จในวันที่หมดอายุ ดังนั้น การที่จำเลยมอบ External harddisk ให้ที่

ปรึกษาของโจทก์ร่วมเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙ เพื่อใช้ปลดล็อกโปรแกรมรุ่นทดลองใช้ให้กลับมาใช้งานได้ตามปกติ จึงมิใช่กรณีการพยายามกระทำความผิดแล้วยับยั้งเสียเองไม่กระทำการให้ตลอด หรือกลับใจแก้ไขไม่ให้การกระทำนั้นบรรลุผล เป็นเหตุให้จำเลยไม่ต้องรับโทษตาม ป.อ. มาตรา ๘๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑๖</u>

เฉพาะคดีความผิดต่อส่วนตัวเท่านั้นที่พนักงานสอบสวนจะสอบสวนได้ต่อเมื่อมีคำร้องทุกข์เสียก่อน เมื่อความผิดที่โจทก์ฟ้องเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสอบสวนโดยลำพัง การที่ผู้เสียหายโทรศัพท์แจ้งเหตุทำให้พนักงานสอบสวนทราบถึงการกระทำความผิดย่อมมีอำนาจสอบสวนและพนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙/๒๕๖๔ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง บัญญัติเพียงว่า เฉพาะคดีความผิดต่อส่วนตัวเท่านั้นที่พนักงานสอบสวนจะดำเนินการสอบสวนได้จะต้องมีคำร้องทุกข์เสียก่อน เมื่อคดีความผิดที่โจทก์ฟ้องเป็นความผิดอาญาแผ่นดินทุกฐานความผิด พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสอบสวนโดยลำพังตนเอง หากพบว่ามีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น โดยเฉพาะคดีนี้ ผู้เสียหายโทรศัพท์แจ้งเหตุต่อพนักงานสอบสวนเท่ากับว่าได้มีการกล่าวโทษซึ่งทำให้พนักงานสอบสวนทราบว่ามีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นแล้ว พนักงานสอบสวนจึงมีอำนาจเริ่มต้นการสอบสวนได้ในทันทีด้วยการออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุและรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ตามที่ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๓๐ บัญญัติไว้ ถือได้ว่าคดีนี้มีการสอบสวนในความผิดตามฟ้องโดยชอบแล้ว พนักงานอัยการจึงมีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑๗</u>

ในการยื่นอุทธรณ์นั้น นอกจากจำเลยจะต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ในทุนทรัพย์ตามฟ้องและฟ้องแย้งแล้ว ยังต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ด้วย เมื่อจำเลยไม่นำมาวาง จึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยมาก็ไม่มีผลทำให้อุทธรณ์ที่ไม่ชอบกลับเป็นอุทธรณ์ที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖/๒๕๖๔ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๙ บัญญัติว่า การอุทธรณ์นั้นให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลชั้นต้นซึ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์นั้นด้วย จำเลยยื่นอุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษากลับคำพิพากษาศาลชั้นต้นโดยพิพากษาให้จำเลยได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ แต่ปรากฏว่าจำเลยเสียค่าขึ้น

ศาลชั้นอุทธรณ์ในทุนทรัพย์ตามฟ้องและฟ้องแย้งเท่านั้น โดยมิได้นำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว เมื่อจำเลยไม่นำเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ อุทธรณ์ของจำเลยจึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ได้ทันที และทนายจำเลยเป็นผู้ลงลายมือชื่อเป็นผู้อุทธรณ์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ ทนายจำเลยย่อมต้องทราบว่าต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษามาวางพร้อมกับอุทธรณ์ แม้ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยมาก็ไม่มีผลทำให้อุทธรณ์ของจำเลยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกลับเป็นอุทธรณ์ที่ชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑๘</u>

การยับยั้งเสียเองซึ่งทำให้ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษ ต้องเป็นกรณีลงมือกระทำความผิดแล้ว แต่ยับยั้งไม่กระทำไปให้ตลอดโดยสมัครใจเอง มิใช่เป็นเพราะมีเหตุปัจจัยภายนอกให้จำใจหยุดกระทำ อันไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะไม่ต้องรับโทษ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๙/๒๕๖๔ การยับยั้งเสียเองซึ่งทำให้ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษตาม ป.อ. มาตรา ๘๒ เป็นกรณีที่ผู้กระทำได้ลงมือกระทำความผิดแล้ว แต่มีการยับยั้งไม่กระทำความผิดไปให้ตลอด ซึ่งจะต้องเป็นการยับยั้งโดยสมัครใจของผู้กระทำเอง จำเลยพยายามกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๑ หลายครั้งตั้งแต่ผู้เสียหายที่ ๑ อายุ ๑๐ ปีเศษ ถึง ๑๓ ปีเศษ แต่ที่จำเลยกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๑ ไปไม่ตลอด เป็นเพราะผู้เสียหายที่ ๑ ยังเป็นเด็ก ร่างกายไม่พร้อมต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่จำเลยจะใช้อวัยวะเพศของจำเลยสอดใส่เข้าไปในอวัยวะเพศของผู้เสียหายที่ ๑ ให้สำเร็จได้โดยง่าย อีกทั้งผู้เสียหายที่ ๑ ยังใช้มือปัดป้องเป็นการขัดขวางไม่ให้จำเลยสอดใส่อวัยวะเพศของจำเลยเข้าไปในอวัยวะเพศของผู้เสียหายที่ ๑ จำเลยจึงต้องหยุดกระทำ เช่นนี้ไม่ใช่เรื่องที่จำเลยยับยั้งเสียเองโดยสมัครใจ แต่เป็นเพราะมีเหตุปัจจัยภายนอกที่ทำให้จำเลยต้องจำใจหยุดกระทำต่อไป จึงไม่เข้าข้อยกเว้นให้ไม่ต้องรับโทษสำหรับการพยายามกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๘๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๑๙</u>

แม้ขณะกระทำความผิดจำเลยที่ ๕ เป็นเยาวชนก็ตาม แต่ขณะยื่นฟ้องในท้องที่จังหวัดพิจิตรที่จำเลยที่ ๕ มีถิ่นที่อยู่ปกติและท้องที่ที่กระทำความผิดยังไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลชั้นต้นคือศาลจังหวัดพิจิตรซึ่งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตาม ป.วิ.อ. จึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ แม้ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มีพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพิจิตร แต่การพิจารณาพิพากษาในชั้นอุทธรณ์และฎีกาต้องเป็นไปตาม ป.วิ.อ. ดังนั้น ที่ศาลฎีกาลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ จึงมิใช่คำ

พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวที่จะขอให้กำหนดโทษใหม่หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาเกี่ยวกับการลงโทษตาม พ.ร.บ.ดังกล่าว ตลอดจน พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ และเมื่อศาลจังหวัดพิจิตร ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ และศาลฎีกาไม่ใช่ศาลเยาวชนและครอบครัวหรือศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว จึงไม่ใช่ศาลที่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงโทษตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดแล้วของจำเลยที่ ๕ ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๒๖/๒๕๖๔ แม้ขณะกระทำความผิดจำเลยที่ ๕ มีอายุ ๑๕ ปีเศษ ถือเป็นเยาวชนก็ตาม แต่ขณะกระทำความผิดและวันที่โจทก์ยื่นฟ้องในวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๗ ในท้องที่จังหวัดพิจิตรที่จำเลยที่ ๕ มีถิ่นที่อยู่ปกติและท้องที่ที่กระทำความผิดยังไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลชั้นต้นคือศาลจังหวัดพิจิตรเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาตาม ป.วิ.อ. จึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๕๘ (๓) แม้ต่อมาในระหว่างพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มีพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพิจิตรตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ ก็ตาม แต่การพิจารณาพิพากษาคดีในชั้นอุทธรณ์จนชั้นฎีกาต้องเป็นไปตาม ป.วิ.อ. ดังนั้นคำพิพากษาศาลฎีกาที่ลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ มีกำหนด ๒๑ ปี ๓ เดือน จึงเป็นคำพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาตาม ป.วิ.อ. มิใช่คำพิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวที่จะขอให้กำหนดโทษใหม่หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาเกี่ยวกับการลงโทษตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๙๙ ต่อมา พ.ร.บ.ดังกล่าวถูกยกเลิกไปโดย พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๓ แม้มาตรา ๑๓๗ แห่ง พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ บัญญัติว่า เมื่อได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแล้วและต่อมาความปรากฏต่อศาลเอง หรือปรากฏจากรายงานของผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือผู้ดูแลหรือผู้ปกครองสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือปรากฏจากคำร้องของบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ว่าข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามมาตรา ๑๑๕ หรือมาตรา ๑๑๙ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ศาลมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ก็ตาม แต่คำพิพากษาหรือคำสั่งให้ลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนดังกล่าวต้องเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวตั้งแต่ต้น และศาลที่มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน จะต้องเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวซึ่งพิพากษาหรือมีคำสั่งคดีนั้นเอง หรือศาลคดีเยาวชนและครอบครัวซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนนั้นกำลังรับโทษหรือถูกควบคุมตัวอยู่ ด้วยเหตุนี้ ศาลจังหวัดพิจิตรซึ่งเป็นศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ และศาลฎีกาไม่ใช่ศาลเยาวชนและครอบครัวหรือศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว จึงไม่ใช่ศาลที่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงโทษตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดแล้วของจำเลยที่ ๕ ตามบทบัญญัติ

ดังกล่าวได้ และมิใช่กรณีกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดที่ศาลจะต้องกำหนดโทษเสียใหม่ตาม ป.อ. มาตรา ๓ (๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒๐</u>

จำเลยเป็นผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดโดยติดจำนองและชำระราคาครบถ้วนแล้ว เหลือเพียงขั้นตอนทางทะเบียน ต้องถือว่าจำเลยได้สิทธิในทรัพย์สินนั้นโดยสมบูรณ์ และมีนิติสัมพันธ์กับโจทก์ผู้รับจำนองซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินจำนองนั้น เมื่อโจทก์บอกกล่าวบังคับจำนองแก่จำเลยแล้วจำเลยไม่ไถ่ถอนภายในกำหนด โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องบังคับจำนองแก่จำเลยในมูลหนี้ตามสัญญาจำนองเดิมได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๙๑/๒๕๖๔ จำเลยเป็นผู้ซื้อทรัพย์สินจำนองจากการขายทอดตลาดของกรมสรรพากรโดยติดจำนองและชำระราคาครบถ้วนแล้ว เหลือเพียงขั้นตอนการดำเนินการทางทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น ทั้งไม่ปรากฏว่ามีการเพิกถอนการขายทอดตลาด ต้องถือว่าผู้จำนองเดิมไม่มีสิทธิในทรัพย์สินที่จำนองอีกต่อไป และจำเลยได้สิทธิในทรัพย์สินที่ซื้อโดยสมบูรณ์แล้ว แม้จำเลยยังมิได้จดทะเบียนรับโอนกรรมสิทธิ์ก็ตาม จำเลยจึงมีนิติสัมพันธ์กับโจทก์ในฐานะผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองอันมีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๑๒ หมวด ๕ และโจทก์ผู้รับจำนองมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนองโดยบังคับจำนองเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองตามมาตรา ๗๓๕ ที่แก้ไขใหม่ เมื่อโจทก์มีจดหมายบอกกล่าวบังคับจำนองแก่จำเลยผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองโดยชอบแล้ว แต่จำเลยไม่ชำระหนี้ไถ่ถอนจำนองภายในกำหนด โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องบังคับจำนองแก่จำเลยได้ จำเลยซึ่งเป็นผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองและควรทราบถึงภาระหนี้จำนองมาตั้งแต่ก่อนเข้าเป็นผู้ซื้อทรัพย์จำนอง จึงต้องชำระหนี้จำนวนรวม ๒,๖๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมด้วยอุปกรณ์ คือดอกเบี้ยของต้นเงินตามสัญญาจำนองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๑๕ ประกอบมาตรา ๗๓๘ ซึ่งเมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าในคดีหมายเลขดำที่ ผบ.๑๐๔๙๙/๒๕๕๙ ของศาลจังหวัดศรีสะเกษ ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาให้ ป. ในฐานะผู้จัดการมรดกของ อ. ผู้จำนองรับผิดชำระเงิน ๒,๖๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยซึ่งเป็นผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองจึงต้องรับผิดไม่เกินกว่าภาระหนี้จำนองของผู้จำนองดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒๑</u>

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เช่าช่วงกับผู้ให้เช่าเดิมนั้น ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ผู้เช่าช่วงถือเอาสิทธิใด ๆ กับผู้ให้เช่าเดิมได้ กฎหมายคงบัญญัติเฉพาะให้ผู้เช่าช่วงต้องรับผิดต่อผู้ให้เช่าเดิมเท่านั้น อันเป็นบทยกเว้นหลักทั่วไปที่ว่าสัญญามีผลผูกพันเฉพาะคู่สัญญา จึงไม่อาจตีความขยายข้อยกเว้นในทางกลับกันให้ผู้เช่าช่วงเรียกร้องสิทธิและ

หน้าที่เอาจากผู้ให้เช่าเดิมได้ แม้ผู้ให้เช่าเดิมจะเป็นฝ่ายผิดสัญญาเช่าทำให้ผู้เช่าเดิมเสียหายซึ่งอาจกระทบสิทธิของผู้เช่าช่วง แต่ผู้เช่าช่วงก็ไม่มีอำนาจฟ้องบังคับให้ผู้ให้เช่าเดิมรับผิดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๐๑/๒๕๖๓ สัญญาเช่าพิพาท มีจำเลยผู้ให้เช่าทำสัญญากับโจทก์ที่ ๑ ผู้เช่า โจทก์ที่ ๓ เป็นเพียงผู้เช่าช่วงจากโจทก์ที่ ๒ โดยโจทก์ที่ ๒ เช่าช่วงจากโจทก์ที่ ๑ โจทก์ที่ ๓ จึงมิใช่ผู้เช่าโดยตรงกับจำเลย ซึ่งระหว่างโจทก์ที่ ๓ ผู้เช่าช่วงกับจำเลยผู้ให้เช่าเดิมนั้น ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ผู้เช่าช่วงถือเอาสิทธิใด ๆ กับจำเลยผู้ให้เช่าเดิมได้ กฎหมายคงบัญญัติเฉพาะให้ผู้เช่าช่วงต้องรับผิดต่อผู้ให้เช่าเดิมโดยตรงเท่านั้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕๔๕ บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทยกเว้นหลักทั่วไปที่ว่าสัญญามีผลผูกพันเฉพาะคู่สัญญาเท่านั้น ไม่อาจบังคับเอากับบุคคลภายนอกสัญญาได้ กรณีจึงไม่อาจตีความขยายความบทบัญญัติซึ่งเป็นข้อยกเว้นในทางกลับกันให้ผู้เช่าช่วงเรียกร้องสิทธิและหน้าที่เอาจากผู้ให้เช่าเดิมได้ เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ใด ๆ ที่จะพึงมีต่อกันในอันที่จะให้อำนาจแก่ผู้เช่าช่วงฟ้องบังคับเอากับผู้ให้เช่าเดิมเพื่อรับผิดต่อผู้เช่าช่วงโดยตรงได้ แม้จำเลยซึ่งเป็นผู้ให้เช่าจะเป็นฝ่ายผิดสัญญาเช่าพิพาท ทำให้โจทก์ที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้เช่าได้รับความเสียหาย และหากฟังข้อเท็จจริงดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า การเช่าช่วงของโจทก์ที่ ๓ เป็นไปโดยชอบ แต่เมื่อโจทก์ที่ ๓ ไม่มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ กับจำเลย โจทก์ที่ ๓ จึงไม่มีอำนาจฟ้องบังคับให้จำเลยรับผิดได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒๒</u>

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้กู้ยืมเงินที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย แม้สำเนาสัญญากู้ท้ายฟ้องจะระบุว่าออกเช็คเป็นประกันหนี้ก็ตาม แต่การค้นหาเจตนาที่แท้จริงหาใช่ต้องถือตามลายลักษณ์อักษรอย่างเดียวไม่ คู่ความสามารถนำสืบข้อเท็จจริงได้ ไม่ถือว่าฟ้องโจทก์ขัดกัน แต่เมื่อโจทก์ไม่นำสืบถึงพฤติการณ์หรือข้อตกลงที่ทำให้เห็นว่าจำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้แตกต่างจากข้อความที่ระบุไว้ในสัญญากู้เงิน จึงต้องฟังว่าจำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทเป็นประกันหนี้ จำเลยทั้งสองจึงไม่มีความผิดตาม พ.ร.บ. เช็ค

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๘๔/๒๕๖๓ คำฟ้องโจทก์ได้บรรยายข้อเท็จจริงแล้วว่าจำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้กู้ยืมเงินที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย แม้ตามสำเนาหนังสือสัญญากู้เงินท้ายฟ้องจะระบุว่า “เพื่อเป็นหลักฐานในเงินซึ่งข้าพเจ้ากู้ไปนี้ ข้าพเจ้าได้นำเช็คธนาคาร ก. ให้ท่านถือไว้เป็นประกัน” อันทำให้เข้าใจได้ว่าจำเลยทั้งสองไม่ได้ออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้ขัดกับคำฟ้องก็ตาม แต่การค้นหาเจตนาที่แท้จริงจำต้องพิจารณาข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบเข้าด้วยหาใช่ต้องถือตามข้อความที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยฝ่ายเดียวและเป็นเรื่องที่คู่ความสามารถนำสืบข้อเท็จจริงได้ กรณีหาใช่เป็นเรื่องที่โจทก์บรรยายฟ้องขัดกันอันจะทำให้จำเลยทั้งสองไม่อาจเข้าใจข้อหาที่โจทก์ฟ้อง ดังนี้ ฟ้องโจทก์ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้วแม้จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพทำให้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามฟ้องว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันออกเช็คพิพาทให้โจทก์ แต่การกระทำของจำเลยทั้งสองจะเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔

ได้นั้น จำเลยทั้งสองต้องมีเจตนาออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้แก่โจทก์ด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือสัญญากู้เงินว่า “เพื่อเป็นหลักฐานในเงินซึ่งข้าพเจ้ากู้ไปนี้ ข้าพเจ้าได้นำเช็คธนาคาร ก. ให้ท่านถือไว้เป็นประกัน” เมื่อโจทก์ไม่นำสืบถึงพฤติการณ์หรือข้อตกลงที่ทำให้เห็นว่าจำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้แตกต่างจากข้อความที่ระบุไว้ในหนังสือสัญญากู้เงินอย่างไร ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทโดยมีเจตนามุ่งหมายให้เป็นประกันการชำระหนี้เงินกู้ยืมเท่านั้น ส่วนข้อความในแบบพิมพ์ที่พิมพ์ออกจำหน่ายและใช้กันอยู่ทั่วไปโจทก์สามารถอ่านเข้าใจได้โดยง่าย หากไม่ตรงตามเจตนาที่โจทก์และจำเลยทั้งสองประสงค์ โจทก์สามารถตกเติมแก้ไขได้ แต่ไม่ปรากฏว่าโจทก์กระทำการดังกล่าว ดังนี้ จำเลยทั้งสองจึงไม่มีความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒๓</u>

จำเลยรับซื้อทองคำของโจทก์โดยไม่รู้ว่ามาจากการลักทรัพย์ แม้ไม่ผิดฐานรับของโจร แต่จำเลยก็ไม่ได้กรรมสิทธิ์เพราะผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน โจทก์ติดตามเอาคืนได้ และแม้ห้างขายทองของจำเลยอยู่ในชุมชนการค้า แต่จำเลยซื้อจากบุคคลที่นำมาขาย ไม่ถือเป็นการซื้อในท้องตลาด จึงต้องคืนแก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ต้องใช้ราคาตามราคาขายโดยเฉลี่ยของสมาคมค้าทองคำในวันฟ้อง พร้อมดอกเบี้ย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๑๖/๒๕๖๓ จำเลยรับซื้อทองคำของโจทก์โดยไม่รู้ว่าเป็นทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำความผิดข้อหาลักทรัพย์ แม้จะไม่เป็นความผิดฐานรับของโจร แต่เมื่อทองคำที่จำเลยรับซื้อไว้เป็นของโจทก์ จำเลยจึงไม่ได้กรรมสิทธิ์เพราะผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน โจทก์ติดตามเอาคืนได้ และแม้ห้างขายทองของจำเลยจะอยู่ในชุมชนการค้า แต่จำเลยมิได้ซื้อทองจากร้านค้า เพราะซื้อจาก ว. ที่นำมาขาย ถือไม่ได้ว่าซื้อทองคำในท้องตลาด จำเลยต้องคืนทองคำแก่โจทก์วัตถุแห่งหนี้ที่จำเลยต้องชำระแก่โจทก์ได้แก่ทองคำที่จำเลยรับซื้อไว้ เมื่อไม่ปรากฏว่า การปฏิบัติการชำระหนี้ด้วยการคืนทองคำเป็นการพ้นวิสัยตั้งแต่เมื่อใด จึงกำหนดให้ใช้ราคาตามราคาขายโดยเฉลี่ยของสมาคมค้าทองคำในวันฟ้อง พร้อมดอกเบี้ยในขณะที่โจทก์ร้องขอให้ชำระหนี้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๑๓ อันได้แก่วันฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒๔</u>

การฟ้องในความผิดฐานพยายามฆ่า ย่อมรวมถึงการใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจด้วย อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาจึงมีอำนาจลงโทษจำเลยตามที่พิจารณาได้ความได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗๔๙/๒๕๖๓ ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า เมื่อโจทก์บรรยายฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๒ กับพวกในความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๘๐ ความผิดดังกล่าวย่อมรวมถึงการใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจด้วย ถือได้ว่าการกระทำความผิดตามฟ้องนั้นรวมการกระทำหลายอย่าง แต่ละอย่างอาจเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเอง ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยที่ ๒ ในการกระทำผิดตามที่พิจารณาได้ความได้ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๙๒ วรรคท้าย ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒๕</u>

หนึ่งในกรรมการบริษัทลงลายมือชื่อในรายการจดทะเบียนระบุว่าโจทก์ซึ่งเป็นกรรมการออกจากตำแหน่ง โดยมิได้ปลอมลายมือชื่อผู้อื่นและไม่ใช่การเพิ่มเติมข้อความในเอกสารที่แท้จริง จึงไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสาร

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๘๒/๒๕๖๓ จำเลยที่ ๑ กรรมการคนหนึ่งของบริษัท ช. ลงลายมือชื่อในรายการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมและ/หรือมติพิเศษ (แบบ บอจ.๔) โดยระบุชื่อโจทก์เป็นกรรมการที่ออกจากตำแหน่ง เป็นการลงลายมือชื่อในนามของจำเลยที่ ๑ เอง มิได้เป็นการปลอมลายมือชื่อผู้อื่นในเอกสารและไม่ใช่การเพิ่มเติมข้อความในเอกสารที่แท้จริง เอกสารดังกล่าวจึงมิใช่เอกสารปลอม แม้ไม่มีตราประทับของบริษัท ช. ก็ยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ กระทำในนามของบุคคลอื่น จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีความผิดฐานปลอมเอกสาร

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒๖</u>

การยินยอมให้ผู้อื่นลงลายมือชื่อของตนในแบบพิมพ์ใบเสร็จรับเงินนั้น แม้จะมีผู้นำไปกรอกข้อความ แต่ก็ตรงต่อความเป็นจริงและเป็นประโยชน์แก่ผู้ให้ความยินยอมเอง ย่อมไม่เกิดความเสียหายและไม่เป็นการปลอมเอกสาร ผู้ที่นำไปใช้จึงไม่เป็นความผิดฐานใช้เอกสารปลอม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๗๕/๒๕๖๓ การที่ ศ. ยินยอมให้ ร. ลงลายมือชื่อของ ศ. ในใบเสร็จรับเงินโดยไม่ได้กรอกข้อความอื่นแล้วมอบให้จำเลย แม้ว่าจำเลยจะเป็นผู้กรอกข้อความในใบเสร็จรับเงินหรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อข้อความที่กรอกนั้นตรงกับความเป็นจริง ทั้งข้อความนั้นเป็นประโยชน์แก่ ศ. ผู้มีอำนาจทำเอกสาร จึงไม่เกิดความเสียหายแก่เจ้าของเอกสารหรือผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน ถือไม่ได้ว่าเป็นการปลอมเอกสาร และเมื่อใบเสร็จรับเงินไม่ใช่เอกสารปลอม จำเลยนำใบเสร็จรับเงินไปใช้แสดงต่อที่ประชุมสมาคมโจทก์ก็ไม่เป็นความผิดฐานใช้เอกสารปลอม

ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒๗

คำร้องขอสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ฉบับแรก ศาลชั้นต้นยกคำร้องเนื่องจากโจทก์ไม่ได้ร้องขอให้บังคับคดีภายใน ๑๐ ปี ส่วนฉบับที่สอง ศาลชั้นต้นจำหน่ายคดีเพราะทิ้งคำร้อง จึงมิได้เป็นการยกคำร้องเพราะมีการโอนสิทธิเรียกร้องโดยมิชอบ ทั้งคำร้องฉบับที่สามอ้างเหตุเพิ่มเติมว่า ผู้ร้องมีสิทธิรับชำระหนี้จำนอง อันเป็นการอาศัยที่มาคนละเหตุและมีประเด็นแตกต่างกัน จึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำ ส่วนกรณีที่โจทก์เดิมไม่บังคับคดีภายในสิบปีนั้นก็ไม่ทำให้หนี้จำนองระงับสิ้นไป ผู้ร้องจึงขอเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๓๔/๒๕๖๓ ผู้ร้องเคยยื่นคำร้องขอสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ฉบับแรก ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องโดยวินิจฉัยว่า โจทก์ไม่ได้ร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาภายใน ๑๐ ปี โจทก์จึงไม่มีสิทธิบังคับคดีแก่จำเลยทั้งสองอีกต่อไป กรณีไม่มีเหตุอนุญาตให้ผู้ร้องเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแทนโจทก์ ส่วนฉบับที่สอง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดี โดยมิได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดีเนื่องจากผู้ร้องทิ้งคำร้อง คำสั่งศาลชั้นต้นทั้งสองคำสั่งดังกล่าวถือไม่ได้ว่าเป็นคำสั่งยกคำร้องเพราะฟังไม่ได้ว่าผู้ร้องรับโอนสิทธิเรียกร้องจากโจทก์เดิมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ทั้งคำร้องของผู้ร้องฉบับที่สามอ้างข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า แม้คดีนี้จะยังไม่มีการบังคับคดีภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ตาม แต่ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้เข้าสวมสิทธิแทนโจทก์เดิมยังมีสิทธิจะได้รับชำระหนี้ในฐานะผู้รับจำนองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๔๕ การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องฉบับที่สามนี้ จึงเป็นการร้องขอเข้าสวมสิทธิในฐานะผู้รับจำนอง ถือว่าการร้องขอเข้าสวมสิทธิของผู้ร้องในฉบับที่สามนี้เป็นการร้องขอเข้าสวมสิทธิโดยอาศัยเหตุที่มาคนละเหตุกัน ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามคำร้องฉบับที่สามจึงอาศัยเหตุที่ต้องวินิจฉัยแตกต่างจากคำร้องฉบับแรก การยื่นคำร้องฉบับที่สามของผู้ร้องจึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำ ไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งการที่โจทก์เดิมไม่บังคับคดีภายในกำหนดสิบปีตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๑ (เดิม) ก็มีผลเพียงทำให้โจทก์เดิมหมดสิทธิบังคับคดีในคดีดังกล่าวแต่ไม่เป็นเหตุให้หนี้จำนองระงับสิ้นไป ทรัพยสิทธิจำนองยังคงมีอยู่และสามารถใช้ยันต่อลูกหนี้จำนองหรือต่อบุคคลภายนอกที่รับโอนทรัพย์สินจำนองนั้นต่อไปได้ แต่ทั้งนี้โจทก์เดิมจะบังคับดอกเบี้ยเกินกว่าห้าปีไม่ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๔๕ ประกอบกับการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงบุริมสิทธิของผู้รับจำนองซึ่งอาจร้องขอให้บังคับคดีเหนือทรัพย์นั้นได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๘๗ (เดิม) เมื่อผู้ร้องเป็นผู้รับโอนสิทธิการรับจำนอง ผู้ร้องจึงมีสิทธิร้องขอสวมสิทธิแทนโจทก์เดิมได้

ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒๘

การทำสัญญาจำนองอำพรางการซื้อขายและส่งมอบที่ดินซึ่งอยู่ระหว่างการห้ามโอน ตาม ป.ที่ดิน นั้นเป็นนิติกรรมอำพราง สัญญาจำนองย่อมตกเป็นโมฆะไม่อาจฟ้องบังคับไถ่ถอนจำนองได้ ส่วนการซื้อขายที่ดินก็มีวัตถุประสงค์ต้องห้ามโดยชัดแจ้งอันตกเป็นโมฆะเช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้ซื้อและรับมอบย่อมไม่ได้สิทธิครอบครองเพราะอยู่ในกำหนดห้ามโอน แต่เมื่อพ้นเวลานั้นแล้ว ผู้ซื้อและทายาทยังคงครอบครองทำประโยชน์ตลอดจนชำระ

ภาษีบำรุงท้องที่เรื่อยมา โดยผู้ขายหรือทายาทมิได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวด้วย เห็นได้ว่าเป็นการสละการครอบครองให้ผู้ซื้อแล้ว ผู้ซื้อย่อมได้สิทธิครอบครองที่ดินนั้นโดยไม่จำต้องจดทะเบียนการได้มา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๘๗/๒๕๖ ย. ตกลงขายและส่งมอบการครอบครองที่ดินพิพาทให้พันเอก พ. เมื่อปี ๒๕๑๙ ต่อมาปี ๒๕๒๐ เมื่อมีการเดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท แต่เนื่องจากติดข้อกำหนดที่ห้ามมิให้ผู้ได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินดังกล่าวโอนที่ดินนั้นให้แก่ผู้อื่นภายใน ๑๐ ปี ตามมาตรา ๕๘ ทวิ แห่ง ป.ที่ดิน ย. และพันเอก พ. จึงทำสัญญาจำนองโดยไม่มีการกู้ยืมเงินจริง แต่ทำเพื่ออำพรางสัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทที่ยังไม่อาจโอนสิทธิในที่ดินได้เพราะมีข้อกำหนดห้ามโอนภายใน ๑๐ ปี ตาม ป.ที่ดิน มาตรา ๕๘ ทวิ สัญญาจำนองจึงเป็นนิติกรรมอำพราง ตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๕ เมื่อสัญญาจำนองเป็นโมฆะ โจทก์จึงไม่อาจฟ้องบังคับไถ่ถอนจำนองที่ดินพิพาทจากจำเลยได้การทำสัญญาการซื้อขายที่ดินพิพาทจึงเป็นการฝ่าฝืนข้อกำหนดตามกฎหมาย เป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามโดยชัดแจ้งโดยกฎหมาย จึงตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ ดังนั้น การที่ ย. ทำสัญญาการซื้อขายและมอบให้พันเอก พ. ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท พันเอก พ. ก็หาได้สิทธิครอบครองตามกฎหมายไม่เพราะอยู่ในกำหนดห้ามโอนตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เมื่อพ้นระยะเวลาห้ามโอนคือวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๐ พันเอก พ. และทายาทครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้ชำระภาษีบำรุงท้องที่มาโดยตลอดตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๘ ถึง พ.ศ.๒๕๕๙ โดยไม่ปรากฏว่า ย. หรือทายาทเข้าไปยุ่งเกี่ยวในที่ดินพิพาทในช่วงระยะเวลาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ย. หรือทายาทได้สละการครอบครองที่พิพาทให้แก่พันเอก พ. แล้ว ย่อมถือว่าพันเอก พ. ได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยเจตนายึดถือเพื่อตนต่อแต่นั้นมา พันเอก พ. ย่อมได้ไปซึ่งสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทตาม ป.พ.พ.มาตรา ๑๓๖๗ โดยไม่จำต้องจดทะเบียนการได้มา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๒๙</u>

จำเลยเรียกผู้เสียหายซึ่งเล่นอยู่กับเพื่อนให้ไปพบยังสถานที่นัดหมาย แสดงว่าจำเลยเลือกกระทำต่อผู้เสียหายและเลือกสถานที่เกิดเหตุ หลังเกิดเหตุจำเลยยังบอกให้ผู้เสียหายทอดเวลาในการออกไปจากจุดเกิดเหตุ บ่งชี้ว่าจำเลยรู้สำนึกในการกระทำของตน ยังรู้ผิดชอบและบังคับตนเองได้ ฟังไม่ได้ว่า จำเลยกระทำความผิดขณะมีจิตบกพร่อง โรคจิตหรือจิตฟั่นเฟือน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๖๙๙/๒๕๖๓ จำเลยเรียกผู้เสียหายซึ่งเล่นอยู่กับเพื่อนให้ไปพบจำเลยที่ห้องเรียนวิทยาศาสตร์และห้องน้ำชาย แสดงว่าจำเลยเป็นผู้เลือกที่จะกระทำกับผู้เสียหายและเลือกสถานที่กระทำความผิด ที่ล้วนแต่เป็นที่ลับตาคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากกระทำชำเราผู้เสียหายที่ห้องน้ำชายแล้ว จำเลยยังบอกผู้เสียหายว่า จำเลยจะออกจากห้องน้ำไปก่อนให้ผู้เสียหายนับ ๑ ถึง ๒๐๐ แล้วจึงออกจากห้องน้ำ บ่งชี้ว่าจำเลยรู้สำนึกในการกระทำความผิดของตน รู้ว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง จึงหาทางกลบเกลื่อนและหลบซ่อนจากการรู้เห็นของผู้อื่น อันเป็นพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าจำเลยยังสามารถรู้ผิดชอบและยัง

สามารถบังคับตนเองได้ จึงรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยกระทำความผิดในขณะมีจิตบกพร่อง โรคจิตหรือจิตฟั่นเฟือน แต่ยังสามารถรู้ผิดชอบอยู่บ้าง หรือยังสามารถบังคับตนเองได้บ้าง ที่ศาลจะลงโทษจำเลยน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดได้ตาม ป.อ. มาตรา ๖๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓๐</u>

ตามพฤติการณ์ซึ่งผู้คัดค้านที่ ๓ ซื้อที่ดินจากผู้คัดค้านที่ ๑ ในระหว่างที่ผู้คัดค้านที่ ๑ ถูกดำเนินคดีฐานฉ้อโกงหลายครั้ง ทั้งยังเดินทางจากต่างจังหวัดมาขอปล่อยชั่วคราวผู้คัดค้านที่ ๑ หลายครั้งเช่นกัน แสดงว่าผู้คัดค้านที่ ๓ มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้คัดค้านที่ ๑ ต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่ารับโอนที่ดินมาโดยไม่สุจริตตาม พ.ร.บ.ฟอกเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๖๕๙ - ๘๖๖๐/๒๕๖๓ ผู้คัดค้านที่ ๓ ซื้อที่ดินพิพาทมาจากผู้คัดค้านที่ ๑ ในระหว่างที่ผู้คัดค้านที่ ๑ ถูกแจ้งความดำเนินคดีโดยเหตุจากพฤติการณ์อันมีลักษณะที่เป็นการกระทำความผิดมูลฐานฉ้อโกงฐานเดียวกับที่กระทำมาหลายครั้งตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ ทั้งผู้คัดค้านที่ ๓ ก็เป็นผู้ไปดำเนินการขอปล่อยชั่วคราวผู้คัดค้านที่ ๑ หลายครั้ง โดยเดินทางมาจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อขอประกันตัวผู้คัดค้านที่ ๑ ที่กรุงเทพมหานคร พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงว่าผู้คัดค้านที่ ๓ มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้คัดค้านที่ ๑ เป็นอย่างมาก ซึ่งต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่ารับโอนที่ดินมาโดยไม่สุจริตตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคสาม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓๑</u>

บ้านของจำเลยมีเพียงรั้วแนวต้นไม้สูงเหนือเข่าและไม่มีประตูบ้าน หากคืนก่อนเกิดเหตุสายลับเข้าไปเสพเมทแอมเฟตามีนและเห็นว่าจำเลยมีเมทแอมเฟตามีนซุกซ่อนอยู่จริง ก็น่าจะตรวจสอบได้ง่ายว่าจำเลยอยู่บ้านหรือไม่ และเข้าไปตรวจค้นขณะจำเลยอยู่บ้านเพื่อความโปร่งใส แต่พยานโจทก์ทั้งสองกลับเลือกเข้าตรวจค้นขณะจำเลยไม่อยู่บ้าน อันเป็นข้อพิรุธสงสัย ทั้งการที่สายลับเข้าล่อซื้อเมื่อเวลา ๑ นาฬิกา ซึ่งดึกมากแล้ว จึงผิดปกติที่จำเลยจะต้องนำเมทแอมเฟตามีนไปซุกซ่อนบริเวณต้นกล้วยใกล้บ่อปลาในเวลานั้นให้สายลับเห็น การตรวจค้นมีการเน้นย้ำบริเวณต้นกล้วย จึงน่าสงสัยว่าทราบได้อย่างไรว่ามีเมทแอมเฟตามีนซุกซ่อนอยู่ ส่วนกำนันและผู้ใหญ่บ้านมาถึงบ้านเกิดเหตุในภายหลังไม่รู้เห็นว่าเจ้าพนักงานตำรวจได้กระทำการอย่างไรไปแล้วบ้าง พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบจึงไม่มั่นคง ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๙๘/๒๕๖๔ บ้านของจำเลยไม่มีรั้วแต่จะมีรั้วเป็นแนวต้นไม้มีความสูงเหนือหัวเข่าและไม่มีประตูบ้าน แสดงว่าผู้ที่ผ่านบ้านของจำเลยไปมาสามารถมองเห็นได้ว่าจำเลยอยู่บ้านหรือไม่ หาก

พยานโจทก์ทั้งสองได้รับแจ้งจากสายลับว่า คืนก่อนเกิดเหตุสายลับเข้าไปเสพเมทแอมเฟตามีนในบ้านของจำเลย และเห็นว่าจำเลยมีเมทแอมเฟตามีนซุกซ่อนอยู่ภายในบ้านก่อนไปทำการตรวจค้นพยานโจทก์ทั้งสองก็น่าจะต้องทำการสืบสวนตรวจสอบได้โดยง่ายว่าจำเลยอยู่บ้านหรือไม่ และน่าจะต้องเข้าไปตรวจค้นบ้านของจำเลยในขณะที่จำเลยอยู่บ้านเพื่อแสดงให้จำเลยได้เห็นความโปร่งใสของการตรวจค้น แต่พยานโจทก์ทั้งสองกลับเลือกเข้าไปตรวจค้นบ้านของจำเลยขณะที่จำเลยไม่อยู่บ้าน จึงนับว่าเป็นข้อพิรุธสงสัย สายลับได้เข้าไปล่อซื้อเมทแอมเฟตามีนที่บ้านของจำเลยเวลาประมาณ ๑ นาฬิกา เป็นเวลาดึกมากแล้ว จึงเป็นเรื่องผิดปกติที่จำเลยจะต้องนำเมทแอมเฟตามีนไปซุกซ่อนอยู่บริเวณต้นกล้วยใกล้บ่อปลาในเวลานั้นให้สายลับเห็นด้วย การตรวจค้นพันตำรวจโท ส. ได้เน้นย้ำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตรวจค้นบริเวณต้นกล้วยซึ่งอยู่บริเวณบ่อปลาหลังบ้าน จึงทำให้น่าสงสัยว่า พันตำรวจโท ส. ทราบได้อย่างไรว่า มีเมทแอมเฟตามีนซุกซ่อนอยู่บริเวณต้นกล้วยใกล้บ่อปลา กำนันและผู้ใหญ่บ้านมาถึงบ้านของจำเลยภายหลังจากที่พันตำรวจโท ส. ไปถึงบ้านของจำเลยประมาณครึ่งชั่วโมง ไม่ได้รู้เห็นว่าเจ้าพนักงานตำรวจได้กระททำการอย่างไรไปแล้วบ้างก่อนที่จะไปถึงบ้านจำเลย เมื่อพิจารณาถึงสภาพบริเวณบ้านของจำเลยที่ไม่มีรั้วและประตูบ้านซึ่งน่าเชื่อว่าผู้อื่นก็สามารถเข้าออกบ้านของจำเลยได้โดยง่าย ขณะเกิดเหตุจำเลยไม่ได้อาศัยอยู่บ้านที่เกิดเหตุ พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมาจึงยังไม่มีน้ำหนักมั่นคงพอให้รับฟังได้โดยปราศจากสงสัยว่า เมทแอมเฟตามีนของกลางเป็นของจำเลยหรือไม่ จึงเห็นควรยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓๒</u>

ผู้เสียหายเคยมาศาลแต่มีเหตุต้องเลื่อนคดี ต่อมาส่งหมายเรียกให้ผู้เสียหายโดยมีผู้อื่นรับแทน แจ้งว่าบิดารับผู้เสียหายไปอยู่ที่อื่นแต่ไม่ทราบที่อยู่ เมื่อปรากฏหมายเลขบัตรประชาชนของบิดาผู้เสียหายในสำนวน ย่อมตรวจสอบหาที่อยู่ได้ อยู่ในวิสัยที่จะติดตามผู้เสียหายมาเบิกความ จึงมิใช่เหตุจำเป็นที่จะรับฟังพยานบอกเล่า ส่วนบันทึกคำให้การและบันทึกภาพและเสียงคำให้การชั้นสอบสวนของผู้เสียหายซึ่งให้การต่อหน้าบุคคลในสหวิชาชีพหลังเกิดเหตุไม่นาน น่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ สำหรับ ส. ซึ่งหลบหนีและจับกุมตามหมายจับไม่ได้ มีเหตุจำเป็นสมควรรับฟังบันทึกคำให้การของ ส. ในชั้นสอบสวน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๕๙๕/๒๕๖๓ ผู้เสียหายเคยมาศาลแต่มีเหตุต้องเลื่อนการพิจารณา ต่อมาปรากฏตามหนังสือของสถานีตำรวจภูธร ท. แจ้งมายังโจทก์ว่าได้ส่งหมายเรียกให้ผู้เสียหายโดยมี ท. ตาของผู้เสียหายรับหมายเรียกพยานไว้แทนและ ท. แจ้งว่าบิดาของผู้เสียหายได้มารับตัวผู้เสียหายไปอยู่ด้วยที่กรุงเทพมหานคร แต่ไม่ทราบว่าไปพักอาศัยหรือทำงานอยู่ที่ใด ซึ่งเมื่อปรากฏตามสำเนาสูติบัตรของผู้เสียหายแนบท้ายคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนว่าบิดาของผู้เสียหายชื่อ ด. พร้อมระบุหมายเลขประจำตัวประชาชนของ ด. แสดงว่าย่อมสามารถตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อหาที่อยู่ของ ด. และ

ผู้เสียหายได้ เชื่อว่ายังอยู่ในวิสัยที่จะติดตามผู้เสียหายมาเบิกความได้ จึงมิใช่กรณีที่มีเหตุจำเป็น เนื่องจากไม่สามารถนำบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่ได้เห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเกี่ยวในเรื่องที่จะให้การเป็นพยานนั้นด้วยตนเองโดยตรงมาเป็นพยานได้ และมีเหตุผลสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังพยานบอกเล่านั้นตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๒) ส่วนบันทึกคำให้การของผู้เสียหายและบันทึกภาพและเสียงคำให้การชั้นสอบสวนของผู้เสียหายซึ่งให้การต่อหน้าบุคคลในสหวิชาชีพและในเวลาหลังเกิดเหตุไม่นาน ตามสภาพ ลักษณะแหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อม จึงน่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ตามมาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๑)สำหรับ ส. ซึ่งหลบหนีไปจากภูมิลำเนาไม่สามารถติดต่อได้ และจับกุมไม่ได้ตามหมายจับ จึงเป็นกรณีมีเหตุจำเป็น และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม มีเหตุผลสมควรที่จะรับฟังบันทึกคำให้การของ ส. ในชั้นสอบสวนได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๒)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓๓</u>

การชักชวนผู้เยาว์ไปที่อื่นซึ่งอยู่ไม่ไกลกันแม้จะขออนุญาตจากมารดาหรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อมีการประทุษร้ายทางเพศต่อผู้เยาว์ ถือเป็นการพาและแยกเด็กไปจากความปกครองดูแล อันเป็นการพรากแล้ว ทั้งการพรากกับการประทุษร้ายทางเพศ เป็นเจตนาต่างหากจากกัน จึงเป็นความผิดสองกรรมต่างกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๕๗๒/๒๕๖๓ จำเลยชักชวนผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งอาศัยอยู่กับผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็นมารดาออกจากห้องเช่าของผู้เสียหายที่ ๑ ไปเล่นโทรศัพท์ในห้องเช่าของจำเลยซึ่งอยู่ไม่ไกลกัน ไม่ว่าจะขออนุญาตผู้เสียหายที่ ๑ หรือไม่ เมื่อผู้เสียหายที่ ๒ ถูกจำเลยพาไปพยายามกระทำชำเรา ถือได้ว่าเป็นการพาและแยกเด็กไปจากความปกครองดูแล และล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๑ อันเป็นความหมายของคำว่า “พราก” แล้ว จึงเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๗ วรรคสามจำเลยมีเจตนาพรากผู้เสียหายที่ ๒ ไปเสียจากผู้เสียหายที่ ๑ เพื่อการอนาจาร เป็นเจตนาที่กระทำต่อผู้เสียหายที่ ๑ มารดาของผู้เสียหายที่ ๒ ส่วนที่จำเลยเจตนากระทำอนาจารและพยายามกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๒ เป็นเจตนาต่างหากจากเจตนาพรากผู้เสียหายที่ ๒ ไป มิใช่กระทำโดยมีเจตนาเดียวกัน จึงเป็นความผิดสองกรรมต่างกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓๔</u>

กรณีการวางเงินค่าธรรมเนียมใช้แทนโจทก์นั้น หากจำเลยมีหลายคนและมูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้อันแบ่งแยกมิได้ เมื่อจำเลยบางคนนำเงินดังกล่าววางศาลครบถ้วนแล้ว ย่อมมีผลถึงจำเลยอื่นซึ่งเป็นจำเลยร่วมที่ไม่ต้องวางซ้ำในการใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์อีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๒๒/๒๕๖๓ เงินค่าธรรมเนียมใช้แทนโจทก์ที่จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ต้องวางต่อศาลพร้อมอุทธรณ์นั้นเป็นการปฏิบัติตาม ป.วิ.พ มาตรา ๒๒๙ แต่เนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์และมูลความแห่งคดีนี้เป็นการชำระหนี้อันแบ่งแยกมิได้ เมื่อจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นจำเลยร่วมคนหนึ่งได้นำเงินค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แก่โจทก์มาวางศาลครบถ้วนแล้ว จึงมีผลถึงจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ซึ่งเป็นจำเลยร่วมกับจำเลยที่ ๒ ด้วย ดังนั้น จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ไม่จำต้องวางเงินค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แก่โจทก์ในการใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์อีก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓๕</u>

การฟ้องกล่าวหาผู้เสียหายว่ากระทำความผิดอาญา โดยรู้อยู่แล้วว่าไม่เป็นความจริง เป็นการฟ้องเท็จ ทั้งการบรรยายฟ้องแบบกึ่งคำถาม แต่มีลักษณะตำหนิผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้พิพากษาว่าปฏิบัติหน้าที่ไม่ยุติธรรม เป็นความผิดฐานดูหมิ่นผู้พิพากษาในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๒๔๔/๒๕๖๓ จำเลยฟ้องผู้เสียหายทั้งสองอ้างว่าผู้เสียหายทั้งสองปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต มีเจตนาช่วยเหลือ ก. และ ส. ให้พ้นจากการกระทำความผิด เป็นการกล่าวหาว่าผู้เสียหายทั้งสองกระทำความผิดอาญา โดยจำเลยรู้อยู่แล้วว่าผู้เสียหายทั้งสองไม่ได้กระทำความผิด การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ และที่จำเลยฟ้องว่าผู้เสียหายทั้งสองไม่มีความยุติธรรมในใจให้กับตัวเองจริงหรือไม่ แม้จะเป็นการบรรยายแบบกึ่งคำถาม แต่เป็นการกล่าวทำนองตำหนิว่าผู้เสียหายทั้งสองไม่มีความยุติธรรม ฟ้องจำเลยมีข้อความที่ดูหมิ่นผู้เสียหายทั้งสองอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษา เป็นความผิดฐานดูหมิ่นผู้พิพากษาในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓๖</u>

การทำบันทึกข้อตกลงประนีประนอมยอมความชดใช้ค่าสินไหมทดแทนส่วนแพ่งกรณีละเมิดเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายในชั้นสถานีตำรวจ ซึ่งบันทึกดังกล่าวระบุว่า มารดาผู้ตายยอมรับค่าสินไหมทดแทนและไม่ประสงค์จะฟ้องร้องให้ดำเนินคดีและเรียกค่าสินไหมทดแทนใด ๆ เพิ่มเติมกับจำเลยอีกต่อไป เมื่อค่าสินไหมทดแทน ได้แก่ ค่าปลงศพ ขาดไร้อุปการะ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอันจำเป็นอื่น ๆ อีกด้วย สิทธิเรียกร้องให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงสิ้นสุดลง มารดาผู้ตายไม่มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดจากจำเลยได้อีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๒๒๐/๒๕๖๓ ตามรายงานกระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นระบุว่า จำเลยและ ส. ตัวแทนบริษัทธนชาตประกันภัย จำกัด (มหาชน) มาศาล ส. แถลงว่าจำเลยกับญาติผู้ตายทั้งสองทำบันทึกข้อตกลงประนีประนอมยอมความค่าเสียหายส่วนแพ่งที่สถานีตำรวจภูธรเมืองสงขลา โดยบริษัทธนชาตประ

กันภัย จำกัด (มหาชน) ได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ ห. ภริยาของ ว. ผู้ตาย จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท และจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๒ จำนวน ๔๕๐,๐๐๐ บาท ต่อมาศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยในส่วนแพ่งว่า ในส่วนของค่าสินไหมทดแทนนั้น จำเลยและบริษัทผู้รับประกันภัยค้ำจุนร่วมกันชดใช้ให้แก่ผู้ร้องทั้งสองแล้ว ชั้นสืบพยานในส่วนแพ่งในศาลชั้นต้น จำเลยได้นำบันทึกการเจรจาตกลงเอกสารหมาย ล.๑ มาประกอบการถามค้านผู้ร้องทั้งสอง ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าจำเลยได้ยกข้อต่อสู้เกี่ยวกับบันทึกการเจรจาตกลงตามเอกสารหมาย ล.๑ ไว้ในคำให้การส่วนแพ่งแล้ว มิใช่จะให้การเฉพาะค่าสินไหมทดแทนสูงเกินส่วน การที่ศาลชั้นต้นหยิบยกบันทึกการเจรจาตกลงดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยจึงชอบแล้วเมื่อพิจารณาตามบันทึกการเจรจาตกลงเอกสารหมาย ล.๑ มีข้อความว่า จำเลยยอมรับผิดในการทำละเมิดเป็นเหตุให้ อ. ผู้ตายถึงแก่ความตายกับยอมชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ร้องที่ ๒ เป็นเงิน ๔๕๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ร้องที่ ๒ ระบุว่า ไม่ประสงค์จะฟ้องร้องให้ดำเนินคดีใดและเรียกค่าสินไหมทดแทนใด ๆ เพิ่มเติมกับจำเลยอีกต่อไป เมื่อบันทึกฉบับนี้มีข้อความว่าผู้ร้องที่ ๒ ยินยอมรับเงินค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๔๕๐,๐๐๐ บาท จากตัวแทนของจำเลย ค่าสินไหมทดแทนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๔๓ ได้แก่ ค่าปลงศพ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอันจำเป็นอื่น ๆ อีกด้วย และวรรคสาม ถ้าเหตุที่ตายลงนั้นทำให้บุคคลคนหนึ่งคนใดต้องขาดไร้อุปการะตามกฎหมายไปด้วยไซร้ ท่านว่าบุคคลคนนั้นชอบที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น ดังนั้น ค่าสินไหมทดแทนตามที่ระบุในเอกสารหมาย ล.๑ จึงรวมกับค่าปลงศพ ค่าใช้จ่ายอย่างอื่นตลอดจนค่าอุปการะเลี้ยงดูสำหรับผู้ร้องที่ ๒ ซึ่งเป็นมารดาของ อ. ผู้ตายแล้ว เมื่อผู้ร้องที่ ๒ ยินยอมรับเงินตามบันทึกการเจรจาและไม่ประสงค์ฟ้องร้องค่าสินไหมทดแทนใด ๆ จากจำเลยอีก ทำให้สิทธิเรียกร้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสิ้นสุดลง ข้อตกลงดังกล่าวเป็นการระงับข้อพิพาทให้เสร็จสิ้นไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน ตามลักษณะประนีประนอมยอมความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘๕๐ ซึ่งมีผลให้ผู้ร้องที่ ๒ ไม่มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดจากจำเลยได้อีก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓๗</u>

สัญญาจ้างว่าความที่ผู้ว่าจ้างตกลงชำระค่าจ้างโดยคิดอัตราร้อยละของจำนวนทุนทรัพย์ที่สามารถบังคับคดีได้ไม่ขัดต่อ พ.ร.บ.และข้อบังคับทนายความ ทั้งโจทก์เองไม่สามารถกำหนดค่าเสียหายในการฟ้องเรียกร้องได้ตามอำเภอใจ จึงไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ไม่เป็นโมฆะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๖๒/๒๕๖๓ สัญญาจ้างว่าความที่ผู้ว่าจ้างตกลงชำระค่าจ้างว่าความโดยคิดอัตราร้อยละของจำนวนทุนทรัพย์ที่สามารถบังคับคดีได้ไม่ขัดต่อ พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ.๒๕๒๘ และประกาศข้อบังคับของสภาทนายความว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ.๒๕๒๙ ทั้งคดีนี้จำเลยเป็นผู้ว่าจ้างโจทก์ให้ฟ้องร้องดำเนินคดีเรียกค่าส่วนกลางค้างชำระกับเจ้าของร่วมซึ่งเป็นชาวต่างชาติ โดยเรียกค่าทนายความเป็นสัดส่วนจำนวนที่แน่นอนเอาจากทรัพย์ที่สามารถบังคับคดีได้ซึ่งไม่เกินกว่าทุนทรัพย์ที่ได้รับตามคำพิพากษาของศาล โจทก์ไม่สามารถกำหนดค่าเสียหายในการฟ้องเรียกร้องได้ตามอำเภอใจ ประกอบกับปัจจุบันมีการแก้ไขเพิ่มเติม

ป.วิ.พ. หมวด ๔ ในเรื่องการดำเนินคดีแบบกลุ่ม มาตรา ๒๒๒/๓๗ ที่บัญญัติให้คิดเงินรางวัลทนายความฝ่ายโจทก์ในอัตราจากเงินที่ได้รับตามคำพิพากษาทำนองเดียวกับข้อตกลงในสัญญาจ้างว่าความนี้ สัญญาว่าจ้างคดีนี้จึงไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ ข้อสัญญาระหว่างโจทก์และจำเลยจึงไม่เป็นโมฆะ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓๘</u>

การหักวันคุมขังให้จำเลยนั้น จะนำวันคุมขังในคดีอื่นมาหักจากโทษจำคุกในคดีนี้ไม่ได้ เมื่อชั้นสอบสวนจำเลยไม่ได้ถูกควบคุมตัวในคดีนี้ และศาลชั้นต้นเพิ่งออกหมายขังจำเลยคดีนี้ในวันที่โจทก์ยื่นฟ้อง จึงต้องเริ่มนับวันคุมขังตั้งแต่วันดังกล่าว และเมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาคดีนี้ในวันรุ่งขึ้น จำเลยจึงถูกคุมขังมาเพียง ๑ วัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๔๘/๒๕๖๓ การที่จะเริ่มนับวันที่จำเลยถูกคุมขังเพื่อหักวันที่ถูกคุมขังให้จำเลยนั้น จะนำวันที่จำเลยถูกคุมขังในคดีอื่นมาหักจากโทษจำคุกในคดีนี้ไม่ได้ เมื่อจำเลยกระทำความผิดคดีนี้เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาจำเลยวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ระหว่างสอบสวนจำเลยไม่ได้ถูกควบคุมตัวในคดีนี้ ต่อมาโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และศาลชั้นต้นออกหมายขังจำเลยในวันดังกล่าว จึงต้องเริ่มนับวันที่จำเลยถูกคุมขังนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นออกหมายขังจำเลยไว้ในคดีนี้ คือวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาคดีนี้เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำเลยจึงถูกคุมขังมาเพียง ๑ วัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๓๙</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยผิดตามฟ้อง จำเลยอุทธรณ์ ศาลชั้นอุทธรณ์ยกอุทธรณ์เนื่องจากเรียงโดยนักโทษซึ่งไม่มีอำนาจเรียงคำฟ้องอุทธรณ์ จำเลยยื่นฎีกา แต่ศาลชั้นต้นไม่รับเพราะเป็นการคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้น หากจำเลยจะให้รับฎีกาต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกาของศาลชั้นต้นต่อศาลฎีกา แต่จำเลยกลับฎีกาในทำนองเดียวกันอีกหลายฉบับ จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำ ต้องห้ามตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๕๕/๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษายกอุทธรณ์ของจำเลย โดยเห็นว่าอุทธรณ์ของจำเลยเรียงโดยนักโทษซึ่งไม่มีอำนาจเรียงคำฟ้องอุทธรณ์ คำฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยยื่นฎีกาต่อศาลชั้นต้น แต่ศาลชั้นต้นไม่รับฎีกาของจำเลย โดยเห็นว่าฎีกาของจำเลยเป็นการคัดค้านคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ไม่ต้องด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ เช่นนี้ หากจำเลยประสงค์จะให้ศาลรับฎีกาของจำเลยไว้พิจารณา จำเลยชอบที่จะยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกาของศาลชั้นต้นต่อศาลฎีกาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๔ แต่จำเลยกลับยื่นฎีกาฉบับที่ ๒ และ

ที่ ๓ ที่มีเนื้อหาเช่นเดียวกับฎีกาฉบับแรกซ้ำมาอีก ซึ่งศาลชั้นต้นก็มีคำสั่งไม่รับฎีกาของจำเลยทั้งสองฉบับนี้ โดยเห็นว่าไม่ปรากฏว่าเป็นการโต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ฯ อย่างไร แม้ต่อมาจำเลยจะยื่นฎีกาฉบับที่ ๔ ที่เป็นเหตุแห่งคดีนี้ภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นขยายให้ และศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยมา แต่ฎีกาของจำเลยนี้ก็มีเนื้อหาเช่นเดียวกันกับฎีกาของจำเลยฉบับแรก เพียงแต่เพิ่มเติมรายละเอียดของผลคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ฯ เท่านั้น การยื่นฎีกาของจำเลยครั้งหลังนี้จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำกับประเด็นที่ได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดในฎีกาฉบับแรกแล้ว ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔๐</u>

การกระทำในวันเดียวกันหรือต่อเนื่องในคราวเดียวกันก็อาจเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันได้ จำเลยปลอมใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ๒ ฉบับ ซึ่งโดยสภาพต้องปลอมทีละฉบับและมีเจตนาให้เกิดผลแยกต่างหากจากกัน แม้จะกระทำต่อเนื่องกันและนำไปใช้ในคราวเดียวกันก็เป็นความผิด ๒ กรรมต่างกัน เช่นเดียวกับการปลอมดวงตราของเจ้าพนักงานประทับลงในใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมปลอม ๒ ฉบับ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๓๔/๒๕๖๓ ป.อ. มาตรา ๙๑ มิได้บัญญัติว่าการกระทำความผิดหลายกรรมนั้นจะเกิดขึ้นในวาระเดียวกันไม่ได้ การกระทำในวันเดียวกันหรือต่อเนื่องในคราวเดียวกันก็อาจเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันได้ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามฟ้องว่า จำเลยปลอมใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ๒ ฉบับ อันเป็นการปลอมใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมต่างฉบับกัน ซึ่งโดยสภาพของการกระทำดังกล่าวจำเลยต้องปลอมใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมดังกล่าวทีละฉบับ ในทันทีที่จำเลยปลอมใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมฉบับหนึ่งเสร็จ ก็เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารราชการสำเร็จแล้วกระทงหนึ่ง ชี้ให้เห็นว่าจำเลยมีเจตนาให้เกิดผลเป็นเอกสารปลอมแต่ละฉบับแยกต่างหากจากกัน แม้จำเลยกระทำต่อเนื่องกันและนำใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมปลอม ๒ ฉบับ ไปใช้ร่วมกันเพื่อเปลี่ยนชื่อให้แก่โรงแรมแห่งเดียว ก็ไม่ทำให้เจตนาของจำเลยที่มีมาตั้งแต่ต้นเปลี่ยนแปลงไปเป็นเจตนาเดียวได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิด ๒ กรรมต่างกัน จำเลยเป็นผู้ปลอมดวงตราของเจ้าพนักงาน อันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๕๑ (เดิม) และใช้ดวงตราของเจ้าพนักงานปลอมประทับลงในใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมปลอม อันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๕๒ รวม ๒ ครั้ง ซึ่งในการใช้ดวงตราปลอมของเจ้าพนักงานประทับลงในใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมปลอม ทะเบียนเลขที่ ๒๓ ใบอนุญาตเลขที่ ๖/๒๕๕๘ จำเลยทำดวงตราของเจ้าพนักงานปลอมและใช้ดวงตราของเจ้าพนักงานปลอมด้วย จำเลยจึงมีความผิดตามมาตรา ๒๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๒๖๓ กระทงหนึ่ง แต่การใช้ดวงตราของเจ้าพนักงานปลอมประทับลงในใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมปลอม ทะเบียนเลขที่ ๒๔ ใบอนุญาตเลขที่ ๗/๒๕๕๘ นั้น จำเลยมิได้ปลอมดวงตราของเจ้าพนักงานขึ้นอีก คงใช้ดวงตราของเจ้าพนักงานปลอมอันเดิม จำเลยจึงมีความผิดฐานใช้ดวงตราของเจ้าพนักงานปลอมอย่างเดียวตามมาตรา ๒๕๒ อีกกระทงหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔๑</u>

คู่ฉบับใบจองรถยนต์เป็นหลักฐานในการรับมอบเงินมัดจำ จึงเป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ อันเป็นเอกสารสิทธิ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๓๘ - ๕๐๔๓/๒๕๖๓ ผู้เสียหายที่ ๑ ต้องใช้คู่ฉบับใบสัญญาจองรถยนต์ ฉบับสีชมพูที่มีลายมือชื่อของผู้เสียหายที่ ๒ และที่ ๓ เป็นหลักฐานในการรับมอบเงินมัดจำจากจำเลย จึงถือได้ว่าเป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิระหว่างจำเลยกับผู้เสียหายที่ ๑ ในการเรียกให้จำเลยมอบเงินมัดจำ จึงเป็นเอกสารสิทธิ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔๒</u>

ศาลชั้นต้นลงโทษกักขังจำเลยแทนจำคุก ศาลชั้นอุทธรณ์ยืน จึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง กรณีนี้กฎหมายไม่เปิดช่องให้ผู้พิพากษาฯอนุญาตให้ฎีกาได้ การอนุญาตจึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๘๘/๒๕๖๓ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษกักขังจำเลยแทนโทษจำคุก ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายืน คดีจึงต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๙ ตรี และกรณีนี้มาตรา ๒๒๑ ไม่ได้ให้อำนาจผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์อนุญาตให้ฎีกาได้ การอนุญาตให้ฎีกาของผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ และที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของจำเลยมาจึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔๓</u>

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าผู้เยาว์ทั้งสองเป็นบุตรของโจทก์ และให้โจทก์จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู โจทก์มิได้อุทธรณ์โต้แย้งไว้ คงมีแต่จำเลยอุทธรณ์ขอค่าอุปการะเลี้ยงดูเพิ่ม คดีจึงไม่มีประเด็นชั้นอุทธรณ์ว่าผู้เยาว์ทั้งสองเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของโจทก์หรือไม่ และโจทก์มีหน้าที่ต้องจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือไม่ การที่ศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยว่าผู้เยาว์ทั้งสองไม่ได้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของโจทก์ และให้ยกฟ้องแย้งในส่วนค่าอุปการะเลี้ยงดู จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๑๐/๒๕๖๓ เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาว่าผู้เยาว์ทั้งสองเป็นบุตรของโจทก์ และให้โจทก์จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูผู้เยาว์ทั้งสองคนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน โจทก์มิได้อุทธรณ์โต้แย้งว่าผู้เยาว์ทั้งสองไม่ใช่บุตรของโจทก์และมิได้คัดค้านจำนวนเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูตามที่ศาลชั้นต้นกำหนด คงมีแต่จำเลยเพียงฝ่ายเดียวที่อุทธรณ์ขอเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูเพิ่มขึ้นอีก ตามจำนวนเงินที่เรียกร้องมาในฟ้องแย้ง ดังนั้นปัญหาว่าผู้เยาว์ทั้งสองเป็นบุตรของโจทก์หรือไม่จึงยุติไป คงมีประเด็นวินิจฉัยในชั้นอุทธรณ์เพียงว่า สมควรที่จะกำหนดค่า

อุปการะเลี้ยงดูเพิ่มขึ้นตามที่จำเลยอุทธรณ์หรือไม่เท่านั้น คดีไม่มีประเด็นในชั้นอุทธรณ์ว่าผู้เยาว์ทั้งสองเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของโจทก์หรือไม่ ทั้งโจทก์ไม่ได้ปฏิเสธว่าผู้เยาว์ทั้งสองไม่ใช่บุตรของโจทก์ เพียงแต่อ้างว่าโจทก์ไม่สมควรจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู มิได้ปฏิเสธว่าโจทก์ไม่มีหน้าที่ต้องจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู การที่ศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษวินิจฉัยว่าผู้เยาว์ทั้งสองไม่ได้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของโจทก์ และพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นโดยให้ยกฟ้องแย้งในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอค่าอุปการะเลี้ยงดูผู้เยาว์ทั้งสอง จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นที่พิพาทกันในชั้นอุทธรณ์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔๔</u>

แม้ผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ มาเป็นพนักงานเสิร์ฟที่ร้านของจำเลยเองโดยจำเลยไม่ได้ชักชวน แต่ผู้เสียหายดังกล่าวยังอยู่ในอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ บิดาตลอดเวลา เมื่อจำเลยรู้เห็นยินยอมให้ลูกค้าติดต่อพาผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ออกจากร้านไปค้าประเวณี โดยจำเลยได้รับประโยชน์ตอบแทนถือเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ อันเป็นความผิดฐานพรากเด็กไปเพื่อการอนาจารแล้ว ส่วนการบรรยายฟ้องว่าจำเลยแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีเด็ก ก็ถือได้ว่าเป็นการบรรยายครบองค์ประกอบความผิดฐานแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็กตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๘๓/๒๕๖๓ แม้ผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ มาทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟที่ร้านของจำเลยเองโดยจำเลยไม่ได้ชักชวน แต่ขณะอยู่กับจำเลยที่ร้านก็ถือว่าผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ยังอยู่ในอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ บิดาตลอดเวลา การที่จำเลยรู้เห็นยินยอมให้ลูกค้าใช้ร้านจำเลยเป็นสถานที่ติดต่อพาผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ออกจากร้านไปทำการค้าประเวณีเพื่อสำเร็จความใคร่ที่อื่น โดยจำเลยได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยมิชอบจากค่าสุราอาหารที่ลูกค้าต้องสั่งเพิ่มพิเศษและลูกค้าต้องชำระค่าเสียเวลาให้แก่จำเลย ถือว่าจำเลยกระทำการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ จำเลยจึงมีความผิดฐานปราศจากเหตุอันสมควรพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดาเพื่อการอนาจารแม้โจทก์จะบรรยายฟ้องว่าจำเลยแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีเด็ก ก็ถือว่าโจทก์บรรยายฟ้องข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบความผิดฐานแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็กตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๕) ครบถ้วนแล้ว เนื่องจากตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๔ (เดิม) การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบก็คือการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีนั่นเอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔๕</u>

จำเลยเป็นทนายความและลูกจ้างโจทก์ ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแทนโจทก์ โดยมีอำนาจรับเงินและออกใบเสร็จรับเงินแทนลูกหนี้ของโจทก์โอนเงินชำระหนี้โจทก์เข้าบัญชีจำเลย ๑๑ ครั้ง แต่จำเลยไม่คืนเงินแก่

โจทก์และปิดบังการโอนเงินดังกล่าว โดยนำเงินไปใช้จ่ายส่วนตัว จึงเป็นความผิดฐานยักยอก แม้จำเลยนำเงินมาคืนโจทก์ภายหลังก็ไม่อาจลบล้างความผิดสำเร็จดังกล่าวได้ และเมื่อจำเลยมีอาชีพทนายความ อันเป็นที่ไว้วางใจของประชาชนยักยอกเงินของโจทก์ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ จึงต้องรับโทษบทหนักอีกด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๕๓/๒๕๖๓ จำเลยประกอบอาชีพทนายความ และเป็นลูกจ้างของโจทก์ โจทก์มอบอำนาจให้จำเลยเป็นผู้ดำเนินคดีแทนโจทก์ จำเลยมีอำนาจรับเงินและออกใบเสร็จรับเงินแทนโจทก์ได้ การที่ ส. ชำระเงินค่าเสียหายให้แก่โจทก์โดยโอนเงินเข้าบัญชีของจำเลย จำเลยในฐานะตัวแทนผู้รับเงินของโจทก์มาครอบครองไว้จึงมีหน้าที่ต้องส่งมอบเงินนั้นคืนให้แก่โจทก์ ส. โอนเงินค่าเสียหายเข้าบัญชีจำเลย ๑๑ ครั้ง แต่จำเลยไม่ได้คืนเงินที่ ส. โอนมาแต่ละครั้งให้แก่โจทก์ทันที โดยนำมาคืนโจทก์ทีเดียว ๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นเวลาภายหลังที่ ส. โอนเงินครั้งแรก ๕ เดือนเศษ และภายหลังโอนเงินครั้งสุดท้าย ๑ เดือนเศษ จำเลยปิดบังไม่แจ้งเรื่องที่ ส. โอนเงินค่าเสียหายที่ชำระให้แก่โจทก์เข้ามาในบัญชีของจำเลย การที่จำเลยเอาเงินที่ ส. ชำระค่าเสียหายให้แก่โจทก์โดยโอนเข้าบัญชีของจำเลย ๑๑ ครั้ง ไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ของจำเลยโดยโจทก์ไม่ทราบและยินยอมให้ทำได้นั้น เป็นการเบียดบังเอาทรัพย์ของโจทก์เป็นของตนโดยทุจริตอันเป็นความผิดฐานยักยอก แม้จำเลยนำเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท มาคืนโจทก์ก็ไม่ลบล้างการกระทำของจำเลยที่เป็นความผิดสำเร็จแล้วได้ การที่จำเลยซึ่งมีอาชีพเป็นทนายความอันย่อมเป็นที่ไว้วางใจของประชาชนยักยอกเงินของโจทก์ไปในระหว่างเวลาที่โจทก์มอบอำนาจให้จำเลยเป็นผู้ดำเนินคดีแทนโจทก์โดยให้มีอำนาจรับเงินและออกใบเสร็จรับเงินแทนโจทก์ได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๔ (เดิม) ประกอบมาตรา ๓๕๒ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔๖</u>

การหลอกลวงผู้อื่นให้นำเงินไปลงทุนในโครงการซึ่งไม่มีอยู่จริง แล้วโอนเงินให้โดยอ้างว่าเป็นผลตอบแทนการลงทุน ก็เพื่อให้ผู้นั้นลงทุนต่อไป จึงเป็นเงินที่ใช้ในการกระทำความผิด มิใช่การคืนเงินลงทุน ไม่มีสิทธิขอหักกลบลบหนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๒๕/๒๕๖๓ จำเลยทั้งสองหลอกลวงผู้เสียหายทั้งสามให้นำเงินไปลงทุนในโครงการจำหน่ายนมผง ซึ่งไม่มีอยู่จริง แล้วจำเลยทั้งสองโอนเงินให้แก่ผู้เสียหายทั้งสาม โดยอ้างว่าเป็นผลตอบแทนจากการลงทุน ก็เพื่อที่จะหลอกลวงให้ผู้เสียหายทั้งสามลงทุนต่อไป เงินที่โอนให้แก่ผู้เสียหายทั้งสามดังกล่าว จึงเป็นเงินที่จำเลยทั้งสองใช้กระทำความผิดโดยเจตนาทุจริตหลอกให้ผู้เสียหายทั้งสามหลงเชื่อและวางใจเพื่อที่จะได้นำเงินมาลงทุนกับจำเลยทั้งสองเพิ่มอีก มิใช่เป็นการคืนเงินลงทุนให้แก่ผู้เสียหายทั้งสาม อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยทั้งสองจึงไม่มีสิทธินำเงินที่ใช้กระทำความผิดดังกล่าวมาขอหักกลบลบหนี้ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔๗</u>

คดีความผิดต่อส่วนตัว ศาลชั้นอุทธรณ์ทำคำพิพากษาส่งไปให้ศาลชั้นต้นอ่าน ก่อนวันอ่านโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง ต่อมาศาลชั้นอุทธรณ์ทำคำสั่งคำร้องดังกล่าวส่งไปให้ศาลชั้นต้นอ่าน แต่ก่อนอ่านคำพิพากษา โจทก์ยื่นคำร้องขอถอนคำร้องขอถอนฟ้องอีก โดยขอให้อ่านคำพิพากษาไป แม้ยังไม่มีการอ่านคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้อง แต่เมื่อไม่มีเหตุสมควร ศาลชั้นอุทธรณ์มีอำนาจใช้ดุลพินิจไม่อนุญาตให้โจทก์ถอนคำร้องขอถอนฟ้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๕๔/๒๕๖๓ คดีความผิดต่อส่วนตัว ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ทำคำพิพากษาเสร็จแล้วส่งไปให้ศาลชั้นต้นอ่านให้คู่ความฟัง ก่อนวันอ่านคำพิพากษา โจทก์ยื่นคำร้องว่าคู่ความตกลงกันได้ขอถอนฟ้อง ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ทำคำสั่งเสร็จแล้วส่งไปให้ศาลชั้นต้นอ่านให้คู่ความฟัง ก่อนอ่านคำพิพากษา โจทก์ยื่นคำร้องขอถอนคำร้องขอถอนฟ้อง และขอให้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ แม้โจทก์ขอถอนคำร้องขอถอนฟ้องก่อนที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ จะมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้อง เมื่อไม่มีเหตุสมควร ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ย่อมมีอำนาจใช้ดุลพินิจที่จะไม่อนุญาตให้โจทก์ถอนคำร้องขอถอนฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔๘</u>

กระสุนปืนของกลางนายทะเบียนออกใบอนุญาตให้ได้ เพียงแต่จำเลยไม่ได้รับอนุญาตให้มีเท่านั้น ถือไม่ได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ทำหรือมีไว้เป็นความผิด แต่เมื่อจำเลยประกาศขายและจัดส่งกระสุนปืนให้แก่ลูกค้าที่สั่งซื้อและได้รับเงินค่ากระสุนปืนนั้น อันเป็นความผิดฐานจำหน่ายเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า กระสุนปืนดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่มีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง สมควรให้ริบ เมื่อโจทก์บรรยายฟ้องข้อหาจำหน่ายอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้าโดยเฉพาะ อันมีอัตราโทษหนักกว่าฐานมีอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนทั่ว ๆ ไป จึงไม่จำต้องลงโทษบททั่วไปอีก ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๘๑/๒๕๖๓ เครื่องกระสุนปืนของกลางเป็นเครื่องกระสุนปืนที่นายทะเบียนสามารถออกใบอนุญาตให้ได้ เพียงแต่จำเลยไม่ได้รับอนุญาตให้มีเครื่องกระสุนปืนจากนายทะเบียน จึงถือไม่ได้ว่าเครื่องกระสุนปืนดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ทำหรือมีไว้เป็นความผิด ตาม ป.อ. มาตรา ๓๒ ส่วน ป.อ. มาตรา ๓๓ (๑) เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจแก่ศาลในการลงโทษริบทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด โดยมุ่งหมายให้ริบทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดได้ใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง ทั้งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำความผิดด้วย เมื่อจำเลยประกาศขายเครื่องกระสุนปืนให้ผู้สนใจทราบ แล้วจำเลยจัดส่งเครื่องกระสุนปืนให้แก่ลูกค้าที่สั่งซื้อและได้รับเงินค่าเครื่องกระสุนปืนนั้น ซึ่งเป็นการกระทำความผิดฐานจำหน่ายเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า เครื่องกระสุนปืนของกลางจึงเป็นทรัพย์สินที่จำเลยมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง สมควรให้ริบ ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓ (๑)โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานมีเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต แต่บรรยายฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานมีเครื่องกระสุน

ปืนไว้ในครอบครองสำหรับการค้า ตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ มาตรา ๒๔, ๗๓ ซึ่งเป็นบทบัญญัติความผิดสำหรับผู้ที่มีหรือจำหน่ายอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้าโดยเฉพาะ อันมีอัตราโทษหนักกว่าผู้ที่กระทำความผิดฐานมีอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนทั่ว ๆ ไปซึ่งมิใช่เพื่อการค้า เมื่อจำเลยมีเครื่องกระสุนปืนของกลางไว้ในครอบครองสำหรับการค้า โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยมีเครื่องกระสุนปืนอื่นนอกจากที่มีไว้สำหรับการค้า จึงต้องลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ มาตรา ๒๔, ๗๓ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ มาตรา ๗, ๗๒ วรรคสอง นั้น ไม่ถูกต้อง แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๔๙</u>

ในคดีอาญาศาลพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษปรับกับให้จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำภายในกำหนด เป็นโทษทางอาญาและเมื่อคดีถึงที่สุดต้องบังคับตามคำพิพากษาโดยไม่ชักช้า การที่จำเลยร้องขอให้งดการรื้อถอนโดยอ้างถึงคำสั่งหัวหน้า คสช. เท่ากับของดการบังคับโทษทางอาญาซึ่งไม่มีอำนาจกระทำได้ ทั้งมิใช่การบังคับคดีส่วนแพ่ง จึงไม่อาจขอทุเลาการบังคับคดีได้เช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๐๗/๒๕๖๓ คดีนี้เป็นคดีอาญาที่ถึงที่สุดแล้ว ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษปรับกับให้จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและอาคารที่ก่อสร้างล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตภายใน ๖๐ วัน นับแต่มีคำพิพากษา โทษที่ลงแก่จำเลยเป็นโทษทางอาญาและเมื่อคดีถึงที่สุด ต้องมีการบังคับตามคำพิพากษาดังที่บัญญัติไว้ในภาค ๖ แห่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๒๔๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้บังคับคดีโดยไม่ชักช้า การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้งดการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและอาคารที่ก่อสร้างล่วงล้ำลำน้ำโดยอ้างถึงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๒/๒๕๖๐ มีผลเท่ากับเป็นการของดการบังคับโทษทางอาญาอันเป็นการขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายข้างต้น จำเลยไม่มีอำนาจยื่นคำร้องดังกล่าว ทั้งกรณีมิใช่เป็นเรื่องของการบังคับคดีส่วนแพ่ง จึงไม่อยู่ในบังคับของ ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๗ ที่ต้องขออนุญาตฎีกา ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้สิทธิจำเลยยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีในกรณีเช่นนี้ได้ ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องขออนุญาตฎีกาและคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีของจำเลยมานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕๐</u>

การยอมความในความผิดอันยอมความได้ต้องกระทำหลังจากความผิดเกิดขึ้นแล้ว การที่จำเลยนำรถยนต์ที่เช่าซื้อจากโจทก์ไปจำนำแก่บุคคลอื่นภายหลังทำสัญญาประนีประนอมยอมความตกลงผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์จึงเป็นความผิด ทั้งสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งก็ไม่มีผลทำให้คดีอาญาระงับไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๒๖/๒๕๖๓ การยอมความในความผิดอันยอมความได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ วรรคสอง และมาตรา ๓๙ (๒) นั้น ต้องเป็นการยอมความที่กระทำภายหลังจากความผิดได้เกิดขึ้นแล้ว มิใช่กระทำกันไว้ล่วงหน้าก่อนการกระทำความผิดเกิด เมื่อโจทก์จำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งของศาลจังหวัดนครสวรรค์ โดยจำเลยตกลงผ่อนชำระหนี้ค่าเช่าซื้อให้แก่โจทก์ หากจำเลยผิดนัด จำเลยตกลงส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ และศาลจังหวัดนครสวรรค์พิพากษาตามยอม ภายหลังจำเลยผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ศาลจังหวัดนครสวรรค์ออกหมายบังคับคดี ต่อมาโจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึดรถยนต์ที่จำเลยเช่าซื้อจากโจทก์ แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยได้นำรถยนต์ที่เช่าซื้อไปจำนำไว้แก่บุคคลอื่น และไม่สามารถติดตามกลับคืนมาได้ เช่นนี้ การยอมความดังกล่าวข้างต้นจึงทำขึ้นก่อนที่จำเลยจะนำรถยนต์ที่เช่าซื้อจากโจทก์ไปจำนำไว้แก่บุคคลอื่นซึ่งเป็นการกระทำความผิดตามฟ้องคดีนี้ ทั้งสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวก็ไม่ปรากฏข้อความว่าโจทก์จำเลยตกลงยอมความในคดีส่วนอาญา สัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งจึงไม่มีผลทำให้คดีอาญาระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕๑</u>

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองฐานร่วมกันโกงเจ้าหนี้ แต่ศาลชั้นต้นยกฟ้องในชั้นไต่สวนมูลฟ้องโดยวินิจฉัยว่าศาลชั้นต้นในคดีแพ่งพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองไม่ได้เป็นลูกหนี้โจทก์ คดีจึงไม่มีมูล โจทก์อุทธรณ์ว่าจำเลยทั้งสองเป็นลูกหนี้โจทก์และโจทก์ฟ้องบังคับชำระหนี้ขณะจำเลยทั้งสองกระทำความผิด จึงครบองค์ประกอบความผิด เป็นอุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่วินิจฉัยองค์ประกอบความผิด ไม่ได้ขอให้ศาลอุทธรณ์รับฟังข้อเท็จจริงใหม่ จึงเป็นปัญหาข้อกฎหมาย การที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงจึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๓๕/๒๕๖๓ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๐ ประกอบมาตรา ๘๓ ศาลชั้นต้นยกฟ้องในชั้นไต่สวนมูลฟ้องโดยวินิจฉัยว่าศาลชั้นต้นในคดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองฐานผิดสัญญาจะซื้อจะขายนั้นมีคำพิพากษายกฟ้อง มิได้พิพากษาให้จำเลยทั้งสองต้องโอนกรรมสิทธิ์บ้านและที่ดินให้โจทก์ ขณะจำเลยทั้งสองโอนกรรมสิทธิ์บ้านและที่ดินตามฟ้องให้แก่บุคคลภายนอก จำเลยทั้งสองจึงมิได้เป็นลูกหนี้ของโจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คดีจึงไม่มีมูล ที่โจทก์อุทธรณ์ว่าโจทก์กับจำเลยทั้งสองเป็นเจ้าหนี้ลูกหนี้กันนับแต่ขณะทำสัญญาจะซื้อจะขายตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๖ วรรคสอง และเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองให้ปฏิบัติตามสัญญาจะซื้อจะขาย โจทก์จึงมีหนี้อันสมบูรณ์ที่ได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้อยู่แล้วในขณะที่จำเลยทั้งสองร่วมกันกระทำความผิด การกระทำของจำเลยทั้งสองครบองค์ประกอบความผิดฐานร่วมกันโกงเจ้าหนี้นั้น เป็นอุทธรณ์ที่โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่วินิจฉัยปรับข้อเท็จจริงที่รับฟังได้แล้วว่าครบองค์ประกอบความผิดฐานร่วมกันโกงเจ้าหนี้ตามฟ้องหรือไม่ โดยโจทก์ไม่ได้อุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์รับฟังข้อเท็จจริงใหม่ให้ผิดไปจากที่ศาลชั้นต้นรับฟังมาแต่อย่างใด อุทธรณ์

ของโจทก์จึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมาย มิใช่อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง การที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ว่าเป็นอุทธรณ์ต้องห้ามในปัญหาข้อเท็จจริงแล้วพิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์นั้น เป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕๒</u>

โจทก์เป็นผู้ยื่นคำขอยึดทรัพย์ต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี พร้อมส่งโฉนดที่ดิน ภาพถ่ายสิ่งปลูกสร้าง และเอกสารประกอบ อ้างว่าเป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของจำเลยทั้งสอง เจ้าพนักงานบังคับคดีตรวจสอบแล้วเชื่อว่าเป็นความจริงจึงยึดและดำเนินการตามขั้นตอน จึงมีค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีเกิดขึ้นแล้ว การที่โจทก์อ้างว่าโจทก์หลงผิดในส่วนภาพถ่ายของที่ดินที่นำยึดซึ่งไม่มีสิ่งปลูกสร้าง ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแก้ไขให้ถูกต้อง เท่ากับโจทก์ขอให้ถอนการยึดสิ่งปลูกสร้างตามภาพถ่าย จึงต้องเสียค่าธรรมเนียมยึดแล้วไม่มีการขาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๘๗/๒๕๖๓ ค่าธรรมเนียมเมื่อยึดทรัพย์สินซึ่งมิใช่ตัวเงินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย เป็นค่าบริการที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเรียกเก็บจากคู่ความที่มาขอใช้บริการการยึดทรัพย์จากเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้วแต่ต่อมาไม่มีการขายทรัพย์ที่ยึดนั้นโจทก์เป็นผู้ยื่นคำขอยึดทรัพย์ ณ ที่ทำการต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี พร้อมส่งโฉนดที่ดิน ภาพถ่ายสิ่งปลูกสร้าง และเอกสารประกอบ โดยอ้างว่าเป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของจำเลยทั้งสอง เจ้าพนักงานบังคับคดีตรวจสอบแล้วเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินของจำเลยทั้งส องตามที่โจทก์กล่าวอ้างจึงทำการยึดให้แล้วประเมินราคาทรัพย์ที่ยึด แจ้งการยึดให้เจ้าพนักงานที่ดินและจำเลยทั้งสองทราบ ปิดประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดีเรื่องการยึดทรัพย์ ณ ที่ตั้งทรัพย์ การยึดของเจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าวจึงมีค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีเกิดขึ้นแล้ว เมื่อโจทก์กล่าวอ้างว่าโจทก์หลงผิดในส่วนภาพถ่ายของที่ดินที่นำยึด ความจริงแล้วที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินว่างเปล่าไม่ปรากฏสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแก้ไขให้ถูกต้อง เท่ากับโจทก์ประสงค์ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการยึดสิ่งปลูกสร้างตามภาพถ่าย กรณีจึงเป็นการขอถอนการยึดทรัพย์ที่มีอยู่จริง จึงต้องเสียค่าธรรมเนียมยึดแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่ายตามตาราง ๕ หมายเลข ๓ ท้าย ป.วิ.พ.

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕๓</u>

การที่ผู้บริโภคฟ้องเรียกเงินที่เสียไปจากการถูกหลอกลวง ถือเป็นการเรียกค่าเสียหายหรือค่าสิ นไหมทดแทนอย่างหนึ่ง ซึ่งนอกจากผู้หลอกลวงจะเป็นฝ่ายผิดสัญญาแล้ว ยังถือเป็นการละเมิดต่อผู้บริโภคด้วย ศาลมีอำนาจพิพากษาให้จ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริงได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๘๙/๒๕๖๓ การที่โจทก์ฟ้องเรียกร้องขอคืนเงินที่ผู้บริโภคเสียไปจากการถูกจำเลยทั้งสองหลอกลวงนั้น ถือได้ว่าเป็นการฟ้องเรียกค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนอย่างหนึ่ง เพราะ ป.พ.พ.

มาตรา ๔๓๘ วรรคสอง บัญญัติว่า ค่าสินไหมทดแทนนั้น ได้แก่การคืนทรัพย์สินของผู้เสียหายที่ต้องเสียไปเพราะละเมิดหรือราคาทรัพย์นั้น ... ซึ่งพฤติการณ์ของจำเลยทั้งสองหลอกลวงผู้บริโภคให้หลงเชื่อจนได้เงินไปจากผู้บริโภค นอกจากเป็นการผิดสัญญาแล้ว ยังถือได้ว่าเป็นการทำละเมิดต่อผู้บริโภคด้วย ศาลจึงมีอำนาจพิพากษาให้จำเลยทั้งสองจ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริงที่ผู้บริโภคแต่ละคนได้รับ โดยถือว่าจำนวนเงินที่ผู้บริโภคแต่ละคนเสียไปจากการที่ถูกจำเลยทั้งสองหลอกลวง คือจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริงที่ผู้บริโภคแต่ละคนได้รับ เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ ในคดีแล้ว เห็นสมควรให้จำเลยทั้งสองจ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษให้แก่ผู้บริโภคอีกเท่าหนึ่งของจำนวนเงินที่ศาลชั้นต้นกำหนด โดยไม่กำหนดดอกเบี้ยในส่วนค่าเสียหายเพื่อการลงโทษให้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕๔</u>

การทำสัญญาค้ำประกันโดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมก่อน พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ ใช้บังคับ ย่อมมีฐานะเป็นลูกหนี้ ซึ่งการที่เจ้าหนี้จะร้องขอให้เพิกถอนการฉ้อฉลนั้น ไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าจะต้องเป็นกรณีที่ลูกหนี้กระทำลงภายหลังจากลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัดแล้ว ดังนั้น หากลูกหนี้ผู้ค้ำประกันทำนิติกรรมทั้งรู้อยู่ว่าจะเป็นทางให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ เจ้าหนี้ก็ย่อมใช้สิทธิเพิกถอนนิติกรรมนั้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๙๖/๒๕๖๓ แม้ ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๐ บัญญัติว่า “อันว่าค้ำประกันนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้ค้ำประกัน ผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่งเพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้นั้น” ก็ตาม แต่การที่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้ไว้กับโจทก์ โดยสัญญาค้ำประกันทำขึ้นก่อนวันที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับ มีข้อตกลงว่าจำเลยที่ ๑ ยินยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้ชั้นต้นที่ไปขอสินเชื่อจากโจทก์ ย่อมถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ มีฐานะเป็นลูกหนี้โจทก์แล้ว เนื่องจากจำเลยที่ ๑ ย่อมมีความผูกพันต้องชำระหนี้แก่โจทก์ตามสัญญาค้ำประกัน ประกอบกับ ป.พ.พ. มาตรา ๒๓๗ มิได้บัญญัติว่า การที่เจ้าหนี้จะร้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมใด ๆ ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำลงทั้งรู้อยู่ว่าจะเป็นทางให้โจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้เสียเปรียบนั้น จะต้องเป็นกรณีที่ลูกหนี้ได้กระทำลงภายหลังจากลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัดชำระหนี้แล้วแต่ประการใด ดังนั้น หากจำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ผู้ค้ำประกันได้กระทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งรู้อยู่ว่าจะเป็นทางให้โจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้เสียเปรียบ โจทก์ก็ย่อมใช้สิทธิเพิกถอนนิติกรรมนั้นเสียได้

ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕๕

การท้ากันโดยให้โรงพยาบาลหนึ่งตรวจดีเอ็นเอ แต่โรงพยาบาลดังกล่าวไม่พร้อมให้บริการตรวจ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเปลี่ยนเงื่อนไขโดยให้โรงพยาบาลอื่นตรวจทั้งที่ไม่ได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ แม้ศาลชั้นต้นอนุญาตก็ไม่มีผลผูกพันอีกฝ่าย ชอบที่ศาลชั้นต้นจะดำเนินกระบวนพิจารณาสืบพยานต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๐๐/๒๕๖๓ โจทก์และจำเลยตกลงท้ากันให้ถือเอาผลการตรวจดีเอ็นเอว่าโจทก์และจำเลยเป็นบุตรของ น. หรือจำเลยคนเดียวเป็นบุตรของ น. เป็นข้อแพ้ชนะคดี โดยกำหนดให้แพทย์โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นผู้ทำการตรวจ อันเป็นเงื่อนไขสำคัญอย่างหนึ่งของคำท้า เมื่อโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ไม่พร้อมให้บริการตรวจดีเอ็นเอ จึงเป็นกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขในคำท้าได้ ศาลชั้นต้นชอบที่จะดำเนินกระบวนพิจารณาสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยต่อไป การที่จำเลยฝ่ายเดียวยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นขอให้โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้ตรวจดีเอ็นเอ เป็นการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสำคัญของคำท้าและนอกเหนือคำท้า ซึ่งจะต้องได้รับความยินยอมจากโจทก์ด้วย เพราะคำท้าของคู่ความนั้นจะเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขหรือยกเลิกได้ก็โดยคู่ความตกลงกันเท่านั้น จำเลยหาอาจเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขหรือยกเลิกคำท้าแต่เพียงฝ่ายเดียวได้ไม่ ฉะนั้นที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โรงพยาบาลศรีนครินทร์เป็นผู้ตรวจดีเอ็นเอแทนตามคำร้องของจำเลย โดยมิได้สอบถามความประสงค์ของโจทก์ก่อนและโจทก์มิได้ตกลงยินยอมด้วย จึงไม่มีผลผูกพันโจทก์

ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕๖

อุทธรณ์ของจำเลยที่ว่า อาวุธปืนของกลางตรวจพบรอยขูดลบเครื่องหมายทะเบียน แต่ไม่อาจยืนยันเดิมเป็นเลขใด จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานมีอาวุธปืนไม่มีทะเบียนฯ นั้น เป็นการขอให้ศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงใหม่ขัดแย้งกับคำรับสารภาพและมิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น จึงต้องห้ามอุทธรณ์ ที่ศาลอุทธรณ์อาศัยข้อเท็จจริงจากการไต่สวนซึ่งจำเลยเพิ่งยกขึ้นแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นฯ จึงเป็นการมิชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๓๐/๒๕๖๓ การที่จำเลยอุทธรณ์โต้แย้งว่า อาวุธปืนของกลางตรวจพบรอยขูดลบเครื่องหมายทะเบียน แต่ไม่อาจยืนยันได้ว่าเครื่องหมายทะเบียนเดิมเป็นเลขใดตามรายงานผลการตรวจพิสูจน์แนบท้ายอุทธรณ์ จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานมีอาวุธปืนไม่มีทะเบียนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตนั้น เป็นการอุทธรณ์เพื่อขอให้ศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงใหม่ผิดไปจากที่ศาลชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงมาตามฟ้องอันเป็นการขัดแย้งกับคำรับสารภาพของจำเลยและเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นจึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ที่ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นไต่สวนเกี่ยวกับรายงานผลการตรวจพิสูจน์ที่จำเลยเพิ่งยกขึ้นกล่าวอ้าง แล้วอาศัยข้อเท็จจริงจากการไต่สวน

ดังกล่าวพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตนั้น เป็นการมิชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๒๐๘ (๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕๗</u>

แม้การบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นต้องบังคับเอาแก่ทรัพย์จำนองก่อน หากไม่ครบจึงจะบังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นได้ก็ตาม แต่เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีประเมินราคาทรัพย์จำนองต่ำกว่าจำนวนหนี้หากขายทอดตลาดทรัพย์ดังกล่าวไปก็ยังคงเหลือหนี้อีกจำนวนมาก จึงสมควรให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยเพิ่มเติมได้ เมื่อผู้ร้องขอให้ยึดทรัพย์จำนองก่อนครบกำหนดบังคับคดี แต่ยังขายไม่ได้ หากต้องรอให้ขายทรัพย์จำนองเสร็จสิ้นก่อนจึงจะยึดทรัพย์สินอื่นย่อมพ้นกำหนดทำให้ผู้ร้องอาจเสียสิทธิในการบังคับคดีทั้งที่มิใช่ความผิดของผู้ร้อง การยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยไว้ก่อนแต่ยังขายจนกว่าจะมีการขายทรัพย์จำนองและได้เงินไม่พอชำระหนี้จึงไม่ขัดต่อขั้นตอนการบังคับคดีและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ผู้ร้องจึงมีสิทธินำยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยเพิ่มเติมได้ เมื่อผู้ร้องขออนุญาตยึดทรัพย์นั้นแต่ศาลล่างทั้งสองยกคำร้อง และในชั้นฎีกาล่วงเลยกำหนดบังคับคดีแล้ว จึงเป็นเหตุสุดวิสัยที่ผู้ไม่สามารถบังคับคดีภายในกำหนดได้ เห็นสมควรขยายระยะเวลาการบังคับคดีให้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๖๗ / ๒๕๖๔ แม้การบังคับคดีตามคำ พิพากษาศาลชั้นต้นกำหนดให้ต้องบังคับเอาแก่ทรัพย์จำนองก่อน หากไม่ครบจำนวนหนี้จึงจะบังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นได้ก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีประเมินราคาที่ดินทรัพย์จำนองเป็นเงิน ๑,๕๖๐,๐๐๐ บาท และในวันที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ยึดที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ ๒ เพิ่มเติม จำเลยทั้งสองเป็นหนี้ผู้ร้องตามคำพิพากษาจำนวน ๓,๓๔๖,๑๐๒.๓๙ บาท หากขายทอดตลาดที่ดินทรัพย์จำนองไปตามราคาดังกล่าวก็ยังคงเหลือหนี้ตามคำพิพากษาอีกมากเพียงพอสมควรแก่การให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ ๒ เพิ่มเติมเพื่อบังคับชำระหนี้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินทรัพย์จำนองก่อนครบกำหนดระยะเวลาการบังคับคดี แต่ยังไม่สามารถขายที่ดินดังกล่าวได้ ถือได้ว่าผู้ร้องขอให้บังคับคดีแก่ทรัพย์จำนองภายในกำหนดระยะเวลาการบังคับคดีแล้ว ประกอบกับที่ดินทรัพย์จำนองที่ผู้ร้องนำยึดมีราคาประเมินไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้แก่ผู้ร้องตามคำพิพากษา หากต้องรอให้มีการขายทอดตลาดที่ดินทรัพย์จำนองเสร็จสิ้นก่อนถึงจะกลับมายึดทรัพย์สินอื่นได้ ย่อมพ้นกำหนดระยะเวลาบังคับคดีเป็นเหตุให้ผู้ร้องอาจเสียสิทธิในการบังคับคดี ทั้ง ๆ ที่การขายทอดตลาดที่ดินทรัพย์จำนองยังไม่เสร็จสิ้นนั้น มิใช่เกิดจากความผิดของผู้ร้องแต่อย่างใด การยึดที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ ๒ ไว้ก่อนแต่ยังไม่ต้องนำออกขายจนกว่าจะมีการขายทอดตลาดที่ดินทรัพย์จำนองเสร็จสิ้นและได้เงินไม่พอชำระหนี้จึงค่อยนำที่ดินดังกล่าวออกขายทอดตลาด ไม่ขัดต่อขั้นตอนการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ผู้ร้องจึงมีสิทธินำยึดที่ดินของจำเลยที่ ๒ เพิ่มเติมได้ ผู้ร้องยื่นคำร้องขออนุญาตยึดทรัพย์ของจำเลยที่ ๒ เพิ่มเติมภายในกำหนดระยะเวลาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๔ แต่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๑ มีคำสั่งและคำพิพากษายกคำร้อง และในชั้นฎีกานี้ล่วงเลยกำหนดระยะเวลาบังคับ

คดีแล้ว กรณีถือว่ามีเหตุสุดวิสัยที่ผู้ร้องไม่สามารถบังคับคดีภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ศาลฎีกาเห็นสมควรขยายระยะเวลาการบังคับคดีให้ผู้ร้องออกไปอีก ๑๘๐ วัน นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลฎีกานี้ให้คู่ความฟัง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕๘</u>

แม้ในโครงการจัดสรรที่ดิน จำเลยซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินสามยทรัพย์มีสิทธิใช้ถนนภาระจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินของตนก็ตาม แต่จำเลยไม่มีสิทธิเปลี่ยนแปลงในภารยทรัพย์หรือสามยทรัพย์ให้เกิดภาระเพิ่มขึ้นแก่ภารยทรัพย์ การที่จำเลยยินยอมให้ผู้เช่าก่อสร้างพื้นและติดตั้งกันสาดถาวรรุกล้ำที่ดินพิพาท กีดขวางการใช้ประโยชน์ของเจ้าของสามยทรัพย์อื่นอันเป็นการต้องห้าม แม้โจทก์ในฐานะผู้จัดสรรที่ดินโฆษณาว่าฟุตบาททั่วไปของอาคารพาณิชย์มีความกว้างสะดวกต่อการขนถ่ายสินค้า และโจทก์ก่อสร้างฟุตบาทกว้างน้อยกว่าที่โฆษณาไว้ก็ไม่ทำให้จำเลยมีสิทธิดังกล่าว หากจำเลยต้องเสียหายอย่างไรชอบที่ไปว่ากล่าวเอาแก่โจทก์ต่างหาก จำเลยจึงต้องรื้อถอนพื้นและกันสาดถาวรตามฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๑๙/๒๕๖๔ ที่ดินของโจทก์เป็นสาธารณูปโภคประเภทถนนและตกเป็นภาระจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินจัดสรร จำเลยซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินสามยทรัพย์มีสิทธิใช้ถนนภาวะจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินของตนตามที่จดทะเบียนไว้ จำเลยไม่มีสิทธิทำการเปลี่ยนแปลงในภารยทรัพย์หรือในสามยทรัพย์ซึ่งทำให้เกิดภาระเพิ่มขึ้นแก่ภารยทรัพย์ดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๘ การที่จำเลยยินยอมให้ผู้เช่าก่อสร้างพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กบนถนนภาระจำยอมเป็นทางลาดชันเข้าไปในอาคารพาณิชย์ของจำเลยเป็นที่จอดรถยนต์หลายคัน และติดตั้งกันสาดโครงเหล็กมุงสังกะสีขนาดใหญ่เป็นการถาวรครอบคลุมพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กทั้งสองด้าน เพื่อประโยชน์ของตนเพียงฝ่ายเดียว รุกล้ำที่ดินพิพาท กีดขวางการใช้ประโยชน์จากถนนภาระจำยอมทำให้เจ้าของสามยทรัพย์อื่นไม่สามารถเดินผ่านและใช้ถนนภาระจำยอมตามที่เคยมีมาได้อย่างสะดวก เป็นการเปลี่ยนแปลงในภารยทรัพย์ ซึ่งทำให้เกิดภาระเพิ่มขึ้นแก่ภารยทรัพย์ต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว แม้ได้ความว่า โจทก์โฆษณาว่าฟุตบาททั่วไปของอาคารพาณิชย์กว้าง ๔ เมตร สะดวกต่อการขนถ่ายสินค้า และโจทก์ก่อสร้างฟุตบาทกว้างน้อยกว่า ๔ เมตร ไม่ตรงตามที่โฆษณาขาย ก็ไม่มีผลทำให้จำเลยมีสิทธิให้ความยินยอมแก่ผู้เช่าทำพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กและกันสาดโครงเหล็กมุงสังกะสีรุกล้ำที่ดินพิพาทซึ่งเป็นถนนภาระจำยอมอันกระทบต่อสิทธิของเจ้าของสามยทรัพย์อื่นในโครงการจัดสรรได้ หากจำเลยต้องเสียหายอย่างไรชอบที่ไปว่ากล่าวเอาแก่โจทก์ต่างหาก จำเลยต้องรื้อถอนพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กและกันสาดโครงเหล็กมุงสังกะสีตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๕๙</u>

การแอบบันทึกเสียงการสนทนาของจำเลย โดยที่จำเลยไม่ทราบว่ามีการบันทึกย่อมเป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของจำเลย อันเป็นการแสวงหาพยานหลักฐานโดยมิชอบซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟัง แม้หลักกฎหมายดังกล่าวจะใช้ตัดพยานหลักฐานของเจ้าพนักงานของรัฐเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน แต่กฎหมายไม่ได้ห้ามนำไปใช้กับบุคคลธรรมดา จึงนำไปใช้บังคับกรณีเอกชนได้พยานหลักฐานมาจากการกระทำโดยมิชอบด้วย ส่วนเหตุยกเว้นให้สามารถรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวได้ก็ต้องรับฟังด้วยความระมัดระวังและต้องพิจารณาถึงพฤติการณ์ทั้งปวงแห่งคดี เมื่อพฤติการณ์ในคดีมิใช่เรื่องร้ายแรงและโจทก์อาจหาพยานหลักฐานด้วยวิธีการอันสุจริตมาพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้ จึงไม่อาจรับฟังบันทึกเสียงสนทนาและข้อความจากการถอดเทปการสนทนาเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดของจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๘๒ / ๒๕๖๔ การกระทำของนาย ธ. ที่แอบนำเอาโทรศัพท์เคลื่อนที่มาทำการบันทึกเสียงการสนทนาระหว่างจำเลยกับนาย ธ. และคู่สนทนาในระหว่างการพบปะพูดคุยกัน โดยจำเลยไม่ทราบว่าขณะที่ตนสนทนาอยู่นั้น การสนทนาได้ถูกบันทึกลงในโทรศัพท์เคลื่อนที่แล้ว ย่อมเป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของจำเลยอย่างชัดแจ้ง จึงเป็นการแสวงหาพยานหลักฐานโดยมิชอบซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟังพยานหลักฐานนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ แม้หลักกฎหมายดังกล่าวจะใช้ตัดพยานหลักฐานของเจ้าพนักงานของรัฐเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน มิให้เจ้าพนักงานของรัฐแสวงหาพยานหลักฐานโดยมิชอบ แต่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ ไม่ได้บัญญัติห้ามมิให้นำไปใช้กับการแสวงหาพยานหลักฐานของบุคคลธรรมดาจึงนำไปใช้บังคับแก่กรณีที่เอกชนผู้เสียหายเป็นผู้ได้พยานหลักฐานนั้นมาจากการกระทำโดยมิชอบด้วย ส่วนเหตุยกเว้นให้สามารถรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๑ ต้องรับฟังด้วยความระมัดระวังและต้องพิจารณาถึงพฤติการณ์ทั้งปวงแห่งคดีโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังที่กฎหมายกำหนดไว้ คดีนี้โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานหมิ่นประมาท อันเป็นการพิพาทระหว่างเอกชนด้วยกันและเป็นความผิดอันยอมความได้ พฤติการณ์ของความผิดในคดีจึงมิใช่เรื่องร้ายแรงที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือผลประโยชน์สาธารณะของประชาชนโดยส่วนรวม ทั้งลักษณะของคดียังอยู่ในวิสัยที่โจทก์ทั้งสองสามารถหาพยานหลักฐานด้วยวิธีการอันสุจริต ชอบด้วยกฎหมาย มาพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้ การอนุญาตให้รับฟังพยานหลักฐานที่โจทก์ทั้งสองได้มาจากการแสวงหาพยานหลักฐานโดยมิชอบเท่ากับอนุญาตให้โจทก์ทั้งสองนำพยานหลักฐานมาเพิ่มเติมในส่วนที่ตนนำสืบบกพร่องไว้ เพื่อจะลงโทษจำเลยแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งที่เป็นการละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลของจำเลยและกระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน อันเป็นการขัดต่อหลักการพื้นฐานของการดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไป การรับฟังพยานหลักฐานนั้น มิได้เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรม แต่กลับจะเป็นผลเสียที่กระทบต่อมาตรฐานของระบบงานยุติธรรมทางอาญาหรือสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนมากกว่า จึงไม่อาจรับฟังบันทึกเสียงสนทนาและข้อความจากการถอดเทปการสนทนาเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖๐</u>

แม้ผู้ยื่นฎีกาแทนโจทก์ในคดีนี้จะมิได้ถูกระบุชื่อในหนังสือมอบอำนาจให้ฎีกา แต่ในเมื่อคดีอื่นซึ่งมีมูลเหตุเกี่ยวเนื่องกับคดีนี้โดยตรงมีการมอบอำนาจให้บุคคลดังกล่าวอุทธรณ์ฎีกาไว้และเป็นหนังสือมอบอำนาจทั่วไป จึงรับฟังได้ว่าโจทก์มอบอำนาจให้ฎีกาไว้แล้วโจทก์ไม่จำต้องลงชื่อในฎีกาด้วยตนเองและนำหนังสือมอบอำนาจมาแสดงอีก โจทก์จึงมีอำนาจฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๖๔/๒๕๖๔ หลังจากโจทก์ยื่นฎีกาแล้ว เจ้าหน้าที่รายงานต่อศาลชั้นต้นว่า นาย ศร. ไม่มีอำนาจยื่นฎีกาและไม่มีหนังสือมอบอำนาจแต่งตั้งจากโจทก์ในการยื่นฎีกา เห็นว่า แม้ตามหนังสือมอบอำนาจระบุว่า โจทก์มอบอำนาจให้นาย ศ. ฟ้องและดำเนินคดีนี้แก่จำเลยที่ ๑ และหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในข้อหาร่วมกันฉ้อโกงก็ตาม แต่ปรากฏว่าในคดีที่โจทก์มอบหมายให้ทนายความฟ้องนาง อ. เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ โจทก์มอบอำนาจให้นาย ศร. และหรือนาย ศ. มีอำนาจฟ้องและดำเนินคดีแก่นาง อ. กับพวกทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญา โดยให้มีอำนาจดำเนินการอื่นใดอันเกี่ยวกับการนี้จนแล้วเสร็จและใช้สิทธิในการอุทธรณ์หรือฎีกาได้ หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวมีลักษณะเป็นหนังสือมอบอำนาจทั่วไปและเป็นเอกสารที่มีมูลเหตุเกี่ยวเนื่องกับคดีนี้โดยตรง และกรณีไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวไม่ใช่หนังสือมอบอำนาจอันแท้จริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔๗ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ จึงรับฟังได้ว่าโจทก์มอบอำนาจให้นาย ศร. ใช้สิทธิฎีกา โจทก์ไม่จำต้องลงชื่อในฎีกาด้วยตนเองและนำหนังสือมอบอำนาจของนาย ศร. มาแสดงอีก นาย ศร. จึงมีอำนาจยื่นฎีกาในคดีนี้ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖๑</u>

จำเลยรับว่าเป็นผู้เช่าอาคารชุดกับโจทก์แทนบริษัท อ. แต่สัญญาเช่าทำขึ้นก่อนบริษัทดังกล่าวจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ทั้งตามสัญญาไม่มีข้อความว่าจำเลยลงลายมือชื่อแทนบริษัท อ. ไม่ปรากฏหลักฐานว่าบริษัทเป็นตัวการหรือเข้าผูกพันตนเป็นคู่สัญญากับโจทก์ จึงฟังได้ว่าจำเลยเป็นผู้ทำสัญญาเช่าในฐานะส่วนตัว เมื่อจำเลยยอมรับว่าทำสัญญาเช่าจริง กรณีไม่ต้องพิจารณาเรื่องหลักฐานเป็นหนังสือหรือการปิดอากรแสตมป์ในสัญญาเช่าก็รับฟังได้ ส่วนภาษีโรงเรือนนั้น เมื่อสัญญาเช่าระบุว่าผู้เช่ายอมเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายส่วนกลาง ค่าภาษีใด ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่อาจตกลงกันได้ การที่จำเลยไม่ชำระ และโจทก์ชำระแทนไป จำเลยจึงต้องชำระคืนแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๑๘ / ๒๕๖๔ จำเลยให้การว่าจำเลยเป็นผู้เช่าอาคารชุดกับโจทก์โดยกระทำการแทนบริษัท อ. แต่ปรากฏว่าจำเลยทำสัญญาเช่าอาคารชุดเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘ ส่วนบริษัท อ. จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ จึงเป็นการทำสัญญาเช่าก่อนบริษัทดังกล่าวจะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล นอกจากนี้หนังสือสัญญาเช่าอาคารชุดไม่มีข้อความตอนใดระบุว่าจำเลยลงลายมือชื่อแทนบริษัท อ. ทั้งไม่ปรากฏหลักฐานว่าบริษัท อ. เป็นตัวการหรือประสงค์เข้าผูกพันตนเป็นคู่สัญญากับโจทก์ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้

ว่าจำเลยเป็นผู้ทำสัญญาเช่าอาคารชุดดังกล่าวในฐานะส่วนตัว มิได้กระทำแทนบุคคลอื่น และเมื่อจำเลยยอมรับว่าจำเลยตกลงทำสัญญาเช่าตามฟ้องกับโจทก์จริง กรณีจึงไม่จำต้องพิจารณาว่าโจทก์มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใดลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดเป็นสำคัญมาแสดงหรือไม่แม้หนังสือสัญญาเช่ามิได้ปิดอากรแสตมป์ ก็ย่อมรับฟังได้ ไม่ต้องห้ามตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘ ส่วนเรื่องค่าภาษีโรงเรือนนั้น เมื่อพิจารณาหนังสือสัญญาเช่าอาคารชุด ระบุว่าผู้เช่าจะยอมเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายส่วนกลาง ค่าภาษีใด ๆ ที่เกิดขึ้นฝ่ายเดียวทั้งสิ้น แม้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๔๐ ซึ่งใช้บังคับขณะทำสัญญา บัญญัติว่าค่าภาษีนั้น ท่านให้เจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้เสีย แต่เมื่อเป็นเรื่องทางแพ่งจึงไม่มีบทบัญญัติเด็ดขาดว่าเป็นหน้าที่ของเจ้าของทรัพย์สินเพียงผู้เดียวเท่านั้น เจ้าของทรัพย์สินและผู้เช่าสามารถตกลงให้ผู้เช่าเป็นผู้เสียภาษีโรงเรือนได้ เมื่อจำเลยไม่ชำระ แต่โจทก์ชำระค่าภาษีโรงเรือนแทน ดังนั้น จำเลยจึงต้องชำระค่าภาษีโรงเรือนคืนแก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖๒</u>

การที่ศาลพิพากษาให้นับโทษจำคุกคดีนี้ต่อจากโทษคดีอื่น การบังคับโทษคดีนี้จึงต้องเริ่มหลังจากได้รับโทษคดีดังกล่าวครบถ้วนแล้ว ดังนั้น ที่จำเลยที่ ๓ ถูกคุมขังระหว่างอุทธรณ์และฎีกาคดีนี้จึงเป็นการคุมขังในคดีดังกล่าว ไม่อาจนำวันคุมขังมาหักออกจากโทษจำคุกคดีนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๖๐ / ๒๕๖๔ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้นับโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ต่อจากโทษของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาของศาลชั้นต้น จึงเป็นกรณีที่คำพิพากษาได้กล่าวถึงเวลาเริ่มการบังคับโทษจำคุกไว้เป็นอย่างอื่น โดยไม่ให้เริ่มนับแต่วันมีคำพิพากษาตามบทบัญญัติของ ป.อ. มาตรา ๒๒ วรรคแรก ดังนั้น การนับโทษจำคุกจำเลยที่ ๓ ในคดีนี้จึงต้องเริ่มนับเมื่อจำเลยที่ ๓ ได้รับโทษจำคุกตามคดีอาญาของศาลชั้นต้นครบถ้วนแล้ว ระยะเวลาที่จำเลยที่ ๓ ถูกคุมขังในระหว่างอุทธรณ์และฎีกาคดีนี้จึงเป็นการคุมขังในคดีอาญาดังกล่าว ย่อมไม่อาจนำวันที่ถูกคุมขังมาหักออกจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีนี้ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖๓</u>

การกระทำความผิดอาญาจะเป็นกรรมเดียวหรือหลายกรรมต้องพิจารณาจากเจตนาของผู้กระทำ เมื่อความผิดสองฐานมีลักษณะการกระทำเกี่ยวเนื่องมีเจตนาเดียวกัน ย่อมเป็นการกระทำกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๘๘ / ๒๕๖๔ การกระทำใดจะเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทหรือหลายกรรมต่างกัน ต้องพิจารณาจากเจตนาของผู้กระทำ หาใช่ว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดต่อกฎหมายต่างฉบับต่างฐานกันแล้ว ต้องเป็นความผิดหลายกรรมแต่อย่างใดไม่ ซึ่งความผิดฐานร่วมกันมีเลื่อยโซ่ยนต์ไว้ในครอบครอง

โดยไม่ได้รับใบอนุญาตและฐานร่วมกันช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำ หรือรับไว้ด้วยประการใดซึ่งเลื่อยโซ่ยนต์ที่มีผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงอากร เห็นได้ว่า มีลักษณะเป็นการกระทำเกี่ยวเนื่องเป็นการกระทำเดียวกันมีเจตนาเดียวกันคือการครอบครองเลื่อยโซ่ยนต์ จึงเป็นการกระทำกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖๔</u>

ผู้เช่าซึ่งไม่ได้รับความเสียหายจากการที่รถยนต์ที่เช่าถูกเพลิงไหม้ ย่อมไม่ได้ขาดประโยชน์จากการใช้รถยนต์ ดังนั้น จึงไม่อาจเรียกค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ ในคดีผู้บริโภคนั้น ผู้บริโภคได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง หากชำระค่าใช้จ่ายในการส่งคำคู่ความก็ต้องคืนให้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๒ / ๒๕๖๔ จำเลยที่ ๑ ไม่ได้รับความเสียหายจากการที่รถยนต์ที่เช่าถูกเพลิงไหม้ เพราะความเสียหายตกแก่โจทก์ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทรัพย์ที่ให้เช่า หลังจากรถยนต์ที่เช่าเกิดเพลิงไหม้ โจทก์มีหน้าที่ซ่อมแซมและส่งมอบรถยนต์ให้แก่จำเลยที่ ๑ ตามป.พ.พ. มาตรา ๕๕๐ แต่โจทก์ไม่ดำเนินการซ่อมแซมรถยนต์และไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ นำรถยนต์ไปซ่อมเอง ทั้งจำเลยที่ ๑ ไม่ได้ชำระค่าเช่าหรือค่าใช้ทรัพย์ให้แก่โจทก์อีก จำเลยที่ ๑ จึงไม่ได้เสียหายที่ต้องขาดประโยชน์จากการใช้รถยนต์ที่เช่า ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางจึงมิใช่ค่าเสียหายโดยตรงหรือเป็นความเสียหายตามปกติที่เกิดขึ้นจากการไม่ชำระหนี้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๒ วรรคหนึ่ง จำเลยทั้งสองเป็นผู้บริโภคได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงในการดำเนินกระบวนพิจารณาตามพ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แต่จำเลยทั้งสองชำระค่าใช้จ่ายในการส่งคำคู่ความชั้นฎีกา จึงต้องคืนเงินส่วนนี้แก่จำเลยทั้งสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖๕</u>

แม้จำเลยขับรถจักรยานยนต์ของกลางพาผู้เสียหายไปข่มขืนกระทำชำเราในที่เกิดเหตุอันเป็นความผิดก็ตาม แต่รถจักรยานยนต์ดังกล่าวเป็นเพียงพาหนะที่ใช้พาไปยังที่เกิดเหตุเท่านั้น ไม่ใช่ทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง จึงไม่อาจริบได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๓๘/๒๕๖๓ จำเลยขับรถจักรยานยนต์ของกลางพาผู้เสียหายไปยังที่เกิดเหตุ จากนั้นใช้กำลังประทุษร้ายจนผู้เสียหายตกอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ แล้วข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหาย เป็นความผิดฐานพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจารและฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น รถจักรยานยนต์ของกลางเป็นเพียงพาหนะที่ใช้พาไปยังที่เกิดเหตุเท่านั้น ไม่ใช่ทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง จึงไม่อาจริบได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖๖</u>

โจทก์ฟ้องระบุชื่อจำเลยว่า ก. หรือ จ. ซึ่งแท้จริง จ. คือจำเลย กับระบุอายุ ที่อยู่ เลขบัตรประชาชนของ ก. และส่งหมายนัดให้แก่ ก. แต่ผู้เดียว โดยเข้าใจว่า ก. กับ จ. เป็นบุคคลคนเดียวกัน เมื่อโจทก์ขอแก้ฟ้องหลังจากทราบความจริงว่าเป็นคนละคนกัน จึงไม่เป็นการขอแก้ฟ้องโดยเปลี่ยนตัวจำเลย ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้แก้จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๙๔/๒๕๖๓ การที่โจทก์ยื่นฟ้องโดยระบุชื่อบุคคลที่เป็นจำเลยว่า ก. หรือ จ. ซึ่ง จ. เป็นชื่อจำเลย กับระบุอายุ ที่อยู่เลขบัตรประจำตัวประชาชนของ ก. แต่เพียงผู้เดียวมาในฟ้อง ทั้งยังขอให้มีการส่งหมายนัดและสำเนาคำฟ้องแก่ ก. แต่เพียงผู้เดียวด้วยเป็นเพราะโจทก์เข้าใจว่า ก. และจำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกัน ดังนั้น การที่โจทก์ขอแก้ฟ้องเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นจำเลยเป็น จ. หลังจากโจทก์ทราบว่า ก. และจำเลยเป็นคนละคนกัน จึงไม่เป็นการขอแก้ฟ้องโดยเปลี่ยนตัวบุคคลที่เป็นจำเลย ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์แก้ฟ้องในส่วนนี้จึงหาเป็นการไม่ชอบไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖๗</u>

จำเลยกับพวกซื้อซิมการ์ดเพื่อนำไปใช้เป็นอุปกรณ์ในการทำและประกอบวัตถุระเบิด แล้วมีขบวนการก่อการร้ายนำวัตถุระเบิดดังกล่าวไปใช้ก่อเหตุ เป็นความผิดฐานสนับสนุนการก่อการร้ายโดยสะสมอาวุธ จัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สินเพื่อก่อการร้าย ฐานสนับสนุนการทำและประกอบวัตถุระเบิด และฐานสนับสนุนการก่อการร้ายโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย แต่เป็นการกระทำโดยเจตนาและคราวเดียวกัน จึงเป็นกรรมเดียว ให้ลงโทษฐานสนับสนุนการก่อการร้ายฯ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๐๗/๒๕๖๓ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยกับพวกไปซื้อซิมการ์ดเพื่อนำไปใช้เป็นอุปกรณ์ในการทำและประกอบวัตถุระเบิด แล้วมีขบวนการก่อการร้ายนำวัตถุระเบิดดังกล่าวไปใช้ก่อเหตุ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานสนับสนุนการก่อการร้ายโดยสะสมอาวุธ จัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สินเพื่อก่อการร้าย ฐานสนับสนุนการทำและประกอบวัตถุระเบิด และฐานสนับสนุนการก่อการร้ายโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย เพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย แต่เมื่อจำเลยกับพวกมีเจตนาเดียวในการกระทำความผิดทั้งสามฐานนี้ในคราวเดียวกัน จึงเป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานสนับสนุนการก่อการร้ายโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย เพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม ป.อ. มาตรา ๙๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖๘</u>

ในคดีอาญาทั่วไปที่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงไม่มีบทบัญญัติเรื่องการขออนุญาตฎีกาต่อศาลฎีกา จึงต้องใช้บทบัญญัติทั่วไป เมื่อจำเลยไม่ได้ยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาคนใดคนหนึ่งซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษา หรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์อนุญาตให้ฎีกาในปัญหานี้ คำร้องขออนุญาตฎีกาของจำเลยจึงไม่ชอบและเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตาม ป.วิ.อ. ศาลฎีกายกขึ้นพิจารณาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๐๖/๒๕๖๓ ในคดีอาญาทั่วไป คดีต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ไม่มีบทบัญญัติให้การฎีกาจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา การฎีกาจึงอยู่ในบังคับตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๒๑ การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โดยไม่ได้ยื่นเป็นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาคนใดคนหนึ่งซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษา หรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ภาค ๗ อนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้ คำร้องขออนุญาตฎีกาของจำเลยจึงเป็นคำร้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑ ไม่มีผลให้ฎีกาของจำเลยขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกา ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอันว่าด้วยการฎีกา ศาลฎีกายกขึ้นพิจารณาได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๖๙</u>

ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินฯ จึงเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินฯ หากโจทก์จะรับการจัดที่ดินต้องรับการคัดเลือกตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินฯ กำหนด เมื่อที่ดินดังกล่าวยังโต้แย้งการครอบครองระหว่างโจทก์กับจำเลย และยังไม่มีการออกเอกสารสิทธิ การที่จำเลยแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดินฯ เกี่ยวกับการครอบครองแม้จะเป็นเท็จหรือไม่ โจทก์ก็ยังไม่ใช่ผู้เสียหายไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๓๔/๒๕๖๓ ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงตกเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งหากโจทก์ประสงค์จะเข้ารับการจัดที่ดินต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรเข้าถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด อีกทั้งที่ดินพิพาทมีการโต้แย้งการครอบครองระหว่างโจทก์และจำเลย และยังไม่ได้มีการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้แก่ผู้ใด การที่จำเลยไปแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดินว่าเป็นผู้ครอบครองที่ดินพิพาทต่อเนื่องยาวนาน ๓๕ ปี เพื่อประกอบการขอออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ถึงหากจะเป็นความเท็จ โจทก์ซึ่งยังไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาทย่อมไม่ได้รับความเสียหายใด ๆ จากการกระทำของจำเลย จึงไม่ใช่ผู้เสียหายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๔) ไม่มีอำนาจฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗๐</u>

พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ไม่ได้ให้อำนาจศาลริบทรัพย์สินได้โดยโจทก์ไม่มีคำขอเช่นเดียวกับที่ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ บัญญัติเป็นมาตรการไว้ ดังนั้น แม้โจทก์จะมีพยานหลักฐานมาแสดงว่าทรัพย์สินนั้นได้มาโดยได้กระทำความผิด แต่หากโจทก์จะให้ศาลริบก็ต้องบรรยายไว้ในฟ้องและมีคำขอท้ายฟ้องให้ริบทรัพย์สินนั้นด้วย มิฉะนั้น ศาลย่อมไม่อาจริบทรัพย์สินดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๔๙/๒๕๖๓ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๖ ถึงมาตรา ๑๒๓/๘ ไม่ได้บัญญัติให้อำนาจศาลที่จะริบทรัพย์สินได้โดยโจทก์ไม่ต้องมีคำขอเช่นเดียวกับที่ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ.๒๕๕๙ บัญญัติเป็นมาตรการไว้ในมาตรา ๓๑ และ ๓๒ เมื่อการริบทรัพย์สินเป็นโทษตาม ป.อ. ซึ่งใช้บังคับในขณะที่จำเลยทั้งสองกระทำความผิด หากโจทก์ประสงค์จะให้ศาลริบทรัพย์สินใดของจำเลยทั้งสองก็ต้องบรรยายไว้ในคำฟ้อง และมีคำขอท้ายฟ้องให้ริบด้วย ถึงแม้โจทก์จะนำพยานหลักฐานเข้าไต่สวนโดยชอบด้วยกฎหมาย และศาลรับฟังได้ว่าเงินในบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ เป็นทรัพย์สินที่จำเลยทั้งสองได้มาโดยได้กระทำความผิดตาม ป.อ.มาตรา ๓๓ (๒) ก็ตาม แต่การนำพยานหลักฐานเข้าไต่สวนดังกล่าวไม่ได้เป็นข้อยกเว้นให้โจทก์ไม่ต้องบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเงินของจำเลยทั้งสองว่ายึดหรืออายัดไว้เป็นของกลางหรือไม่ เป็นจำนวนเท่าใด และไม่ต้องมีคำขอท้ายฟ้องให้ริบเงินใด ๆ ดังนั้นเมื่อโจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่ามีการยึดหรืออายัดเงินใด ๆ ที่จำเลยทั้งสองได้มาโดยได้กระทำความผิด และคำขอท้ายฟ้องก็ไม่ได้มีคำขอให้ศาลสั่งริบเงินของจำเลยทั้งสอง ศาลชั้นต้นย่อมไม่อาจริบเงินของจำเลยทั้งสองในบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ ได้ อีกทั้งไม่อาจนำมาตรการริบทรัพย์สินตาม พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ.๒๕๕๙ มาปรับใช้แก่คดีนี้ได้ ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ริบเงิน ๑,๘๒๒,๔๙๔ ดอลลาร์สหรัฐ พร้อมทั้งกำหนดมูลค่าของสิ่งที่ริบเป็นเงิน ๖๒,๗๒๔,๗๗๖ บาท จึงเป็นการไม่ชอบ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในส่วนนี้ ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗๑</u>

จำเลยทั้งสองถมดินและปลูกสร้างอาคารในทางสาธารณประโยชน์ทำให้โจทก์ทั้งสามไม่สามารถใช้สัญจรและระบายน้ำจนน้ำท่วมบ้านของโจทก์ทั้งสาม โจทก์ทั้งสามจึงเป็นผู้เสียหายและมีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสองในความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๐

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๑๙/๒๕๖๓ การที่จำเลยทั้งสองถมดินและปลูกสร้างอาคารในทางสาธารณประโยชน์ซึ่งเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่พลเมืองใช้ร่วมกัน จนทำให้โจทก์ทั้งสามไม่สามารถใช้สัญจรเข้าออกสู่ทางหลวงแผ่นดิน และใช้เป็นช่องทางระบายน้ำที่ท่วมขังให้ไหลลงสู่ห้วยสวนพริก เป็น

เหตุให้น้ำท่วมขังบ้านของโจทก์ทั้งสามจนได้รับความเสียหาย อันเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของจำเลยทั้งสอง จึงเป็นการรบกวนสิทธิของโจทก์ทั้งสามในอันที่จะใช้ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน และถือว่าโจทก์ทั้งสามได้รับความเสียหายเป็นพิเศษ โจทก์ทั้งสามจึงเป็นผู้เสียหายและมีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสองในความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗๒</u>

ตาม พ.ร.บ.อาคารชุด กำหนดให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนนิติบุคคลและตามข้อบังคับของโจทก์กำหนดให้ผู้จัดการมีอำนาจดำเนินคดีแทน เมื่อมีผู้ทำละเมิดต่ออาคารชุดหรือทรัพย์ส่วนกลาง ส. ซึ่งเป็นเพียงเจ้าของร่วมหรือกรรมการนิติบุคคลจึงไม่อาจฟ้องคดีแทนนิติบุคคลได้ แต่การที่ ส. มีหนังสือแจ้งให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการโจทก์ฟ้องคดี จำเลยที่ ๑ กลับเพิกเฉย อันเป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของโจทก์ ซึ่งไม่มีกฎหมายมาปรับใช้แก่คดีและไม่ปรากฏจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น จึงต้องอาศัยเทียบบทใกล้เคียงอย่างยิ่งตาม ป.พ.พ. โดยต้องร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้แทนเฉพาะการ เมื่อ ส. มิได้ร้องขอและฟ้องคดีแทนโจทก์เอง จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕๙/๒๕๖๓ ตาม พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ (๓) บัญญัติให้นิติบุคคลอาคารชุดมีผู้จัดการคนหนึ่งและให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนนิติบุคคลอาคารชุด และตามข้อบังคับของโจทก์กำหนดให้ผู้จัดการนิติบุคคลเป็นตัวแทนของโจทก์ปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโจทก์ โดยให้มีอำนาจใช้สิทธิเรียกร้องหรือดำเนินคดีตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญากับผู้ที่ทำละเมิดต่ออาคารชุดหรือทรัพย์ส่วนกลางของอาคารชุด ดังนั้น การฟ้องร้องดำเนินคดีแก่ผู้ที่กระทำละเมิดต่อโจทก์จึงเป็นหน้าที่ของผู้จัดการโจทก์ หาใช่เป็นหน้าที่ของเจ้าของร่วมหรือกรรมการโจทก์ไม่ ส. เป็นเพียงเจ้าของร่วมและกรรมการโจทก์มิได้เป็นผู้จัดการโจทก์ ทั้งไม่ได้รับมอบอำนาจจากโจทก์ให้ฟ้องร้องดำเนินคดีนี้ ส. จึงไม่อาจใช้สิทธิในฐานะเจ้าของร่วมหรือกรรมการโจทก์ฟ้องคดีแทนโจทก์ได้ หาก ส. เห็นว่าจำเลยทั้งสี่ร่วมกันทำละเมิดต่อโจทก์ ก็ต้องแจ้งให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการ การที่ ส. มีหนังสือแจ้งให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการโจทก์ฟ้องร้องดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ถือได้ว่าเป็นการแจ้งเรื่องให้โจทก์ดำเนินการแล้ว แต่จำเลยที่ ๑ เพิกเฉย อันเป็นการกระทำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของโจทก์ ถือได้ว่าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคลในเรื่องดังกล่าว ในกรณีเช่นนี้ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ยกมาปรับใช้แก่คดีและไม่ปรากฏว่ามีจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น จึงต้องอาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔ โดย ส. ในฐานะเจ้าของร่วมและกรรมการโจทก์ต้องร้องขอให้ศาลแต่งตั้งตัวเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้แทนเฉพาะการเพื่อดำเนินการฟ้องร้องตลอดจนการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องตามข้อบังคับของโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๕ แต่ ส. มิได้ร้องขอให้ศาลตั้งตัวเองเป็นผู้แทนโจทก์เฉพาะการ และฟ้องคดีแทนโจทก์เสียเอง จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗๓

แม้การไม่นำส่งสำเนาอุทธรณ์ภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนดจึงถือเป็นการทิ้งฟ้องอุทธรณ์ ซึ่งศาลอุทธรณ์มีอำนาจจำหน่ายคดีได้ก็ตาม แต่ไม่ใช่บทบัญญัติเด็ดขาดเพราะเป็นดุลพินิจว่าจะจำหน่ายคดีหรือไม่โดยคำนึงถึงเหตุผลและความยุติธรรม เมื่อขณะยื่นอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์เสียค่าขึ้นศาลมาจำนวนมากชี้ให้เห็นว่าประสงค์จะต่อสู้คดีชั้นอุทธรณ์ ซึ่งเปรียบเทียบกับค่าจัดส่งคำคู่ความอันเป็นจำนวนเพียงเล็กน้อยแล้ว ตามพฤติการณ์จึงยังไม่สมควรจำหน่ายคดี ทั้งนี้ เพื่อให้คู่ความได้ว่ากล่าวกันในเนื้อหาแห่งคดีต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๖๘ - ๓๘๖๙/๒๕๖๓ ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ไม่นำส่งสำเนาอุทธรณ์ให้ผู้ร้องภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนดจึงถือว่าผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ทิ้งฟ้องอุทธรณ์ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๔ (๒) ซึ่งศาลอุทธรณ์มีอำนาจจำหน่ายคดีออกจากสารบบความได้ตามมาตรา ๑๓๒ (๑) ประกอบมาตรา ๒๔๖ แต่มาตรา ๑๓๒ ไม่ใช่บทบัญญัติเด็ดขาดว่าศาลจะต้องจำหน่ายคดีเสมอไป เพียงแต่ให้ศาลใช้ดุลพินิจว่าจะสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงเหตุผลอันสมควรและความยุติธรรม เมื่อปรากฏว่าขณะที่ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ยื่นอุทธรณ์ ได้เสียค่าขึ้นศาลเป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ๓๗,๔๘๒ บาท ๙๕,๑๖๒ บาท และ ๓๕,๑๖๒ บาท ชี้ให้เห็นว่า ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ประสงค์ที่จะต่อสู้คดีในชั้นอุทธรณ์ต่อไป เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ดังกล่าวกับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการจัดส่งคำคู่ความให้ผู้ร้องซึ่งเป็นเงินเพียง ๕๐๐ บาท แล้ว ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการจัดส่งคำคู่ความจึงเป็นเงินจำนวนเพียงเล็กน้อย ตามพฤติการณ์ดังกล่าว แม้ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะทิ้งอุทธรณ์ แต่ศาลฎีกาเห็นว่ากรณียังไม่สมควรจำหน่ายคดีของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ทั้งนี้ เพื่อให้คู่ความได้ว่ากล่าวกันในเนื้อหาแห่งคดีกันต่อไป

ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗๔

จำเลยปลอมใบสมัครบัตรเครดิตและบัตรเงินสดของโจทก์ร่วม โดยใช้เอกสารของผู้เสียหายที่ ๒ ที่ปลอมขึ้นและแสดงตัวเป็นผู้เสียหายที่ ๒ โจทก์ร่วมออกบัตรทั้งสองใบให้ ถือว่าใช้โจทก์ร่วมเป็นเครื่องมือออกบัตรอิเล็กทรอนิกส์ในนามของผู้เสียหายที่ ๒ ให้แก่จำเลย ซึ่งผู้เสียหายที่ ๒ อาจต้องรับผิดชอบการใช้จ่ายบัตรต่อโจทก์ร่วมแทนจำเลย สำหรับการใช้บัตรทั้งสองใบเบิกถอนเงินสดเป็นความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์และลักทรัพย์ ส่วนการใช้บัตรเครดิตไปใช้จ่ายเท่ากับแสดงตนเป็นผู้เสียหายที่ ๒ หลอกลวงร้านค้าและโจทก์ร่วม เป็นความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์และฉ้อโกง ซึ่งอัยการโจทก์มีอำนาจเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนโจทก์ร่วมได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๗๒/๒๕๖๓ จำเลยปลอมใบสมัครบัตรเครดิตและบัตรวงเงินสดหมุนเวียนของโจทก์ร่วม ใช้แสดงเป็นพยานหลักฐานในการขอออกบัตร โดยจำเลยใช้เอกสารของผู้เสียหายที่ ๒ ที่จำเลยปลอมขึ้นไปแสดงต่อพนักงานของโจทก์ร่วมพร้อมกับแสดงตนว่าเป็นผู้เสียหายที่ ๒ โจทก์ร่วมได้ออกบัตรเครดิตและบัตรวงเงินสดหมุนเวียนให้แก่จำเลย ถือได้ว่าจำเลยใช้โจทก์ร่วมเป็นเครื่องมือในการออกบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่

แท้จริงของโจทก์ร่วมในนามของผู้เสียหายที่ ๒ ให้แก่จำเลย เพื่อจำเลยจะนำไปใช้ชำระค่าสินค้าค่าบริการและเบิกถอนเงินสดในนามของผู้เสียหายที่ ๒ แทนตัวจำเลยเอง ซึ่งมีผลทำให้ผู้เสียหายที่ ๒ อาจต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ร่วมแทนจำเลย เมื่อจำเลยได้นำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ทั้งสองใบดังกล่าวไปใช้ จึงเป็นความผิดฐานใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบจำเลยใช้บัตรเครดิตและบัตรวงเงินสดหมุนเวียนของผู้อื่นไปเบิกถอนเงินสดเป็นความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์และความผิดฐานลักทรัพย์ ส่วนการใช้บัตรเครดิตดังกล่าวไปชำระค่าสินค้าและค่าบริการเท่ากับจำเลยแสดงตนเป็นผู้เสียหายที่ ๒ หลอกลวงร้านค้าและโจทก์ร่วม เมื่อจำเลยได้ไปซึ่งตัวสินค้าและบริการจากผู้ถูกหลอกลวงจึงเป็นความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์และความผิดฐานฉ้อโกง ซึ่งพนักงานอัยการมีอำนาจเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนโจทก์ร่วมได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗๕</u>

การที่โจทก์บรรยายฟ้องระบุเวลาการกระทำผิดของจำเลยว่าประมาณปีใด โดยระบุด้วยว่าไม่ปรากฏแน่ชัดถึงวันที่และเดือนที่จำเลยกระทำความผิด จึงเป็นการบรรยายฟ้องที่เกี่ยวกับเวลาเท่าที่จะบรรยายได้ มิได้ประสงค์เอาเปรียบในเชิงคดี เมื่อจำเลยให้การปฏิเสธโดยจะนำเสนอข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในชั้นพิจารณาแสดงว่าเข้าใจฟ้องได้ดีและต่อสู้คดีได้ถูกต้อง ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๗๖/๒๕๖๓ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ มิได้บังคับให้ฟ้องต้องบรรยายระบุเจาะจงวันที่และเดือนซึ่งเกิดการกระทำผิด ทั้งเวลาซึ่งเกิดการกระทำผิด ไม่ว่าจะเป็นข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดกฎหมายบัญญัติเพียงให้โจทก์กล่าวมาพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องระบุเวลาการกระทำผิดของจำเลยว่าประมาณปีใด โดยฟ้องโจทก์บรรยายด้วยว่า ไม่ปรากฏแน่ชัดถึงวันที่และเดือนที่จำเลยกระทำความผิด จึงเป็นการบรรยายฟ้องที่เกี่ยวกับเวลาเท่าที่จะบรรยายได้ มิได้ประสงค์เอาเปรียบในเชิงคดี การที่จำเลยให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาโดยรายละเอียดจะนำเสนอข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในชั้นพิจารณาต่อไป แสดงว่าจำเลยเข้าใจฟ้องโจทก์ได้ดีและสามารถต่อสู้คดีได้ถูกต้อง ฟ้องโจทก์ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ แล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗๖</u>

ศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยว่าอุทธรณ์ของจำเลยไม่ได้โต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้น จึงไม่รับวินิจฉัย แต่จำเลยฎีกาว่าพยานหลักฐานของโจทก์ขัดแย้งมีข้อพิรุธสงสัยฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำความผิด จึงเป็นฎีกาที่ไม่โต้แย้งคำพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์อันเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๓๒/๒๕๖๓ ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ วินิจฉัยว่า อุทธรณ์ของจำเลยไม่ได้โต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้น จึงไม่รับวินิจฉัย การที่จำเลยฎีกาว่า พยานหลักฐานของโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสองขัดแย้งกันมีข้อพิรุธสงสัย ฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำชำเราโจทก์ร่วมที่ ๑ จึงเป็นฎีกาที่ไม่ได้แสดงเหตุผลโต้แย้งคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ว่าไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมอย่างไรหรือที่ถูกต้องเป็นอย่างไร จึงไม่เป็นการคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗๗</u>

แม้ก่อนเกิดเหตุโจทก์ร่วมที่ ๑ อยู่ภายในโรงเรียน แต่ก็ต้องถือว่ายังอยู่ในความปกครองดูแลของโจทก์ร่วมที่ ๒ มารดา การที่จำเลยเข้ามากอดแล้วลากโจทก์ร่วมที่ ๑ เข้าไปข่มขืนกระทำชำเราในห้องทำงานของจำเลย ย่อมมิใช่เพียงเพื่อมิให้บุคคลอื่นพบเห็น แต่ถือเป็นการพาไปหรือแยกออกจากความปกครองดูแลของโจทก์ร่วมที่ ๒ อันเป็นความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดา เพื่อการอนาจารแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๓๑/๒๕๖๓ แม้ก่อนเกิดเหตุโจทก์ร่วมที่ ๑ นั่งเล่นโทรศัพท์เคลื่อนที่อยู่ในโรงเรียนหน้าห้องทำงานของจำเลย โดยจำเลยมิได้นัดแนะหรือพาโจทก์ร่วมที่ ๑ มา ก็ถือว่าขณะนั้นโจทก์ร่วมที่ ๑ อยู่ในความปกครองดูแลของโจทก์ร่วมที่ ๒ ซึ่งเป็นมารดา จำเลยไม่มีสิทธิพาโจทก์ร่วมที่ ๑ ไปยังที่ใดโดยโจทก์ร่วมที่ ๒ ไม่รู้เห็นยินยอม การที่จำเลยเข้ามากอดแล้วลากโจทก์ร่วมที่ ๑ เข้าไปข่มขืนกระทำชำเราในห้องทำงานของจำเลย ถือได้ว่าจำเลยพาไปหรือแยกโจทก์ร่วมที่ ๑ ออกจากความปกครองดูแลของโจทก์ร่วมที่ ๒ โดยปราศจากเหตุอันสมควรแล้ว มิใช่เป็นเพียงการกระทำเพื่อมิให้บุคคลอื่นพบเห็นจึงเป็นความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดา เพื่อการอนาจารตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม (เดิม)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗๘</u>

ในความผิดอาญาแผ่นดิน พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสอบสวนได้โดยไม่ต้องมีคำร้องทุกข์ เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนจนเสร็จ ถือเป็นการสอบสวนโดยชอบ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง ส่วนการที่จำเลยกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ โดยกระทำต่อข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะในแต่ละคราว เป็นความผิดสำเร็จในตัว ต่างกรรมต่างวาระ และอาศัยเจตนาแตกต่างแยกจากกัน จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๗๓/๒๕๖๓ โจทก์ฟ้องและขอให้ลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๕, ๙, ๑๐, ๑๒ (๑) (๒) อันเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน มิใช่เป็นความผิดอันยอมความได้ ดังนั้น พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสอบสวนคดีนี้ได้โดยไม่จำต้องมีคำร้องทุกข์

จากผู้เสียหาย เมื่อพนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนจนเสร็จ ถือได้ว่ามีการสอบสวนโดยชอบแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๐การที่จำเลยเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ของโรงพยาบาลผู้เสียหายที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับจำเลย โดยจำเลยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์จากภายนอกผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต เข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของโรงพยาบาลผู้เสียหาย แล้วทำการปิดระบบกระจายสัญญาณเพื่อปิดระบบโปรแกรมสำหรับบริการทางการแพทย์ อันเป็นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของโรงพยาบาลผู้เสียหายถูกระงับชะลอ ขัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ โดยเป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะในแต่ละคราว เป็นความผิดตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๒ (๒) (เดิม) ประกอบมาตรา ๑๐ ย่อมเป็นความผิดสำเร็จในตัว ต่างกรรมต่างวาระ และอาศัยเจตนาแตกต่างแยกจากกันได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันมิใช่ความผิดกรรมเดียว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๗๙</u>

แม้โจทก์บรรยายฟ้องแยกความผิดฐานขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย กับฐานขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์และจำหน่ายสุราแก่เด็กเป็นข้อ ๆ ต่างหากจากกัน แต่ก็เกิดจากเจตนาเดียวกัน จึงเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาว่าเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน จึงไม่ชอบ และเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยให้ถูกต้องได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๖๕/๒๕๖๓ การที่จำเลยขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีลดราคานั้น เป็นการกระทำที่มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะขายสุราในสถานบริการของจำเลยให้ได้จำนวนมากขึ้น แม้โจทก์จะบรรยายฟ้องแยกความผิดฐานขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขายกับความผิดฐานขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์และจำหน่ายสุราแก่เด็กเป็นข้อ ๆ ต่างหากจากกัน แต่ก็เกิดจากเจตนาอันเดียวกัน จึงเป็นการกระทำกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท หาใช่ความผิดหลายกรรมต่างกันไม่ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาว่าเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน เป็นการไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นกล่าวอ้างศาลฎีกาก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยให้ถูกต้องได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘๐</u>

ในคดีอาญาซึ่งแต่ละฐานความผิดต่างมีสภาพและลักษณะของการกระทำประกอบด้วยเจตนาแตกต่างกัน สามารถแยกเป็นคนละส่วนต่างหากจากกันได้ แม้จะมีบทลงโทษอยู่ในมาตราเดียวกัน แต่หากมีการกระทำฝ่าฝืนก็จะต้องถูกลงโทษเป็นแต่ละกรณีไปและเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๘๐/๒๕๖๓ การที่จำเลยประกอบกิจการสถานพยาบาลและดำเนินการสถานพยาบาลโดยไม่ได้รับใบอนุญาตซึ่งตาม พ.ร.บ.สถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๔๑ ได้บัญญัติห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการสถานพยาบาล เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง กรณีหนึ่ง และห้ามมิให้บุคคลใดดำเนินการสถานพยาบาล เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต ตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง อีกกรณีหนึ่ง โดยหลักเกณฑ์การขอรับใบอนุญาตทั้งสองกรณีแตกต่างกัน แสดงว่าในแต่ละฐานความผิดต่างมีสภาพและลักษณะของการกระทำประกอบด้วยเจตนาแตกต่างกัน สามารถแยกเป็นคนละส่วนต่างหากจากกันได้ แม้จะมีบทลงโทษอยู่ในมาตรา ๕๗ ด้วยกัน หากมีการกระทำฝ่าฝืนก็จะต้องถูกลงโทษเป็นแต่ละกรณีไป การกระทำของจำเลยในความผิดฐานประกอบกิจการสถานพยาบาลโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและฐานดำเนินการสถานพยาบาลโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน และเป็นการกระทำที่ต่างจากการประกอบวิชาชีพเวชกรรมโดยมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์โดยมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์หรือประกอบโรคศิลปะโดยมิได้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ การกระทำของจำเลยในความผิดฐานประกอบกิจการสถานพยาบาลโดยไม่ได้รับใบอนุญาตก็ดี หรือฐานดำเนินการสถานพยาบาลโดยไม่ได้รับใบอนุญาตก็ดี กับความผิดฐานประกอบวิชาชีพเวชกรรม โดยมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ฐานประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์โดยมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์และฐานประกอบโรคศิลปะโดยมิได้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘๑</u>

ในคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญานั้น เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยยังมิได้สอบคำให้การจำเลย อันเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนนี้โดยมิชอบ จึงต้องยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ในคดีส่วนแพ่ง ให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยในส่วนนี้ แล้วพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปตามรูปคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๕๒/๒๕๖๓ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยเป็นคดีอาญาตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.๒๔๘๔ และ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และขอให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ จึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา การพิจารณาคดีในส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๐ ตอนท้าย และคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งจะต้องกล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง กับต้องวินิจฉัยไป

ตามประเด็นแห่งคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๑ (๔) (๕) ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยยังมิได้สอบคำให้การจำเลย จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ จึงให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ในคดีส่วนแพ่ง ให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยในคดีส่วนแพ่ง แล้วพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปตามรูปคดี

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘๒</u>

การฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในคดีอาญานั้น โจทก์ต้องบรรยายถึงเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นองค์ประกอบความผิดให้ครบถ้วน ซึ่งมิใช่เป็นรายละเอียดที่โจทก์สามารถนำสืบในชั้นพิจารณาได้ เมื่อฟ้องของโจทก์ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าว ย่อมเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๖๓/๒๕๖๓ ความผิดฐานฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๒ มีบทลงโทษตามมาตรา ๖๖ ทวิ ความผิดดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้จำเลยรื้อถอนอาคารได้ตามกฎหมาย และแจ้งคำสั่งให้จำเลยทราบโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ซึ่งอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะสั่งให้รื้อถอนอาคารตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๒ บัญญัติว่า “ถ้าการกระทำตามมาตรา ๔๐ เป็นกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ หรือเจ้าของอาคารมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ดำเนินการรื้อถอนอาคารนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ...” ดังนั้น ข้อเท็จจริงว่าอาคารดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ จึงเป็นเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นองค์ประกอบความผิดซึ่งต้องบรรยายให้ปรากฏในฟ้อง เพื่อนำมาพิจารณาถึงอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่น มิใช่เป็นรายละเอียดที่โจทก์สามารถนำสืบในชั้นพิจารณาได้ เมื่อฟ้องของโจทก์ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าอาคารที่จำเลยดัดแปลงโดยไม่ได้รับใบอนุญาตเป็นกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ การบรรยายฟ้องจึงไม่ครบองค์ประกอบความผิดในข้อหาฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายที่โจทก์ขอให้ลงโทษ ฟ้องของโจทก์ จึงไม่สมบูรณ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘๓</u>

เจ้าพนักงานยึดเมทแอมเฟตามีนของกลางสองจำนวนที่ซุกซ่อนไว้อย่างมิดชิดได้เนื่องจากจำเลยเป็นผู้นำชี้ให้ยึดหากจำเลยไม่ให้ข้อมูลต่อเจ้าพนักงานและนำไปชี้ตำแหน่งที่ซุกซ่อน ย่อมเป็นการยากที่จะสามาร ถยึดเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวมาเป็นของกลางในคดีนี้ได้ เป็นผลให้เมทแอมเฟตามีนของกลางไม่แพร่ระบาดไปสู่สังคมใน

วงกว้าง ถือว่าจำเลยได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ จึงสมควรลงโทษจำเลยน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดไว้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๙/๒๕๖๓ เจ้าพนักงานตำรวจยึดเมทแอมเฟตามีนของกลางได้เนื่องจากจำเลยเป็นผู้นำชี้ให้ยึดโดยเมทแอมเฟตามีน ๕๓๘ เม็ด จำเลยฝังดินไว้นอกรั้วบ้าน ส่วนเมทแอมเฟตามีนอีก ๘,๐๐๐ เม็ด จำเลยฝังดินไว้ในสวนพริก ห่างจากบ้านของจำเลยประมาณ ๓ กิโลเมตร ซึ่งเมทแอมเฟตามีนของกลางทั้งสองจำนวนถูกฝังดินซุกซ่อนไว้อย่างมิดชิด หากจำเลยไม่ให้ข้อมูลต่อเจ้าพนักงานตำรวจและนำไปชี้ตำแหน่งที่ซุกซ่อน ย่อมเป็นการยากที่เจ้าพนักงานตำรวจจะสามารถยึดเมทแอมเฟตามีนทั้งสองจำนวนมาเป็นของกลางในคดีนี้ได้ การให้ข้อมูลของจำเลยเป็นผลให้เมทแอมเฟตามีนของกลางไม่แพร่ระบาดไปสู่สังคมในวงกว้าง ถือได้ว่าจำเลยได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อเจ้าพนักงานตำรวจ จึงสมควรลงโทษจำเลยน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๐๐/๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘๔</u>

เมื่อศาลชั้นต้นยังไม่ได้อ่านคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ หากจำเลยยื่นคำร้องเข้ามา ศาลชั้นต้นจะต้องส่งให้ศาลชั้นอุทธรณ์พิจารณามิฉะนั้นเป็นการไม่ชอบ ส่วนการที่จำเลยบุกรุกเข้าไปในเคหสถาน เพื่อจะใช้กำลังประทุษร้ายโจทก์ร่วม โดยไม่ได้ใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อที่จะบุกรุกนั้น ย่อมไม่เป็นความผิดฐานบุกรุกโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๑๕/๒๕๖๓ ตราบใดที่ศาลชั้นต้นยังไม่ได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ให้คู่ความฟัง ก็ต้องถือว่าคดีอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ศาลชั้นต้นจะต้องส่งคำร้องของจำเลยที่ขอแถลงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิจารณา การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่ส่งคำร้องดังกล่าวไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๙ เป็นการไม่ชอบคำร้องของจำเลยเป็นการร้องขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิจารณาพิพากษาแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลชั้นต้นโดยยกข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ เพื่อเป็นเหตุเพิ่มเติมในการขอให้รอการลงโทษแก่จำเลย อันเป็นการเพิ่มเติมจากที่อุทธรณ์ไว้ มีลักษณะเป็นการขอแก้ไขเพิ่มเติมอุทธรณ์ซึ่งพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายแล้ว จึงไม่อาจอนุญาตตามคำร้องขอได้ แต่ควรให้รับไว้เป็นคำแถลงการณ์ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๐๕ จำเลยบุกรุกเข้าไปในเคหสถานที่อยู่อาศัยของโจทก์ร่วม แล้วจึงใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายโจทก์ร่วม เป็นการบุกรุกโดยมีมูลเหตุชักจูงใจเพื่อจะเข้าไปใช้กำลังประทุษร้ายโจทก์ร่วมเท่านั้น เมื่อจำเลยไม่ได้ใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายโดยมีมูลเหตุชักจูงใจเพื่อที่จะบุกรุกเข้าไปในเคหสถานของโจทก์ร่วม การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดฐานบุกรุกโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๕ (๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘๕</u>

ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๖ ที่บัญญัติว่า ถ้าโจทก์ไม่มาตามกำหนดนัดให้ศาลยกฟ้องเสีย คำว่า “กำหนดนัด” ในที่นี้ย่อมหมายถึงกำหนดที่โจทก์มีหน้าที่ต้องมาดำเนินกระบวนพิจารณาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ สำหรับวันนัดพร้อมเพื่อไกล่เกลี่ยนั้นเป็นการนัดผู้เสียหายและจำเลยมาไกล่เกลี่ยมิได้เกี่ยวข้องกับโจทก์ การที่โจทก์ไม่มาศาลจึงไม่ต้องบทบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น ที่ศาลชั้นต้นยกฟ้องโจทก์จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๒๒/๒๕๖๓ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าโจทก์ไม่มาตามกำหนดนัดให้ศาลยกฟ้องเสีย คำว่า “กำหนดนัด” ตามบทบัญญัติดังกล่าว หมายถึงกำหนดนัดไต่สวนมูลฟ้องหรือกำหนดนัดตรวจพยานหลักฐาน หรือกำหนดนัดพิจารณาซึ่งเป็นหน้าที่ของโจทก์จะต้องมาดำเนินกระบวนพิจารณาต่อศาลตามที่กฎหมายกำหนด การที่จำเลยแถลงขอนำคดีเข้าศูนย์ไกล่เกลี่ย และศาลชั้นต้นอนุญาตและมีหนังสือแจ้งผู้เสียหายมาศาลเพื่อไกล่เกลี่ย วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เวลา ๙ นาฬิกา เป็นการนัดผู้เสียหายและจำเลยมาไกล่เกลี่ยมิได้เกี่ยวข้องกับโจทก์ แม้จะเป็นวันเดียวกับที่ศาลกำหนดนัดพร้อมเพื่อสอบคำให้การ/คุ้มครองสิทธิ/ตรวจพยานหลักฐาน/ไกล่เกลี่ย แต่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอีกว่าหากจำเลยให้การปฏิเสธให้ผู้พิพากษาประจำศูนย์กำหนดวันนัดตรวจพยานหลักฐานและประชุมคดี และแจ้งคู่ความ แสดงว่าในการนัดตรวจพยานหลักฐานนั้น ศาลชั้นต้นจะต้องกำหนดวันนัดและแจ้งให้คู่ความทราบอีกชั้นหนึ่ง ดังนั้นการที่โจทก์ไม่มาศาลในวันนัดพร้อมเพื่อไกล่เกลี่ย ซึ่งมิใช่วันนัดตรวจพยานหลักฐานและวันนัดพิจารณา จึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๘๑ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ให้ยกฟ้องโจทก์ เพราะโจทก์ไม่มาศาลตามกำหนดนัดตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๖ วรรคหนึ่ง แล้วดำเนินกระบวนพิจารณาต่อมา จึงไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘๖</u>

แม้การค้นบ้านที่เกิดเหตุจะไม่มีหมายค้น แต่ก่อนตรวจค้นร้อยตำรวจเอก ศ. ได้ขอความยินยอมจากเจ้าของบ้าน รวมทั้งจำเลยและผู้อาศัยอยู่ในบ้านก่อนแล้ว จำเลยเป็นผู้นำการค้นด้วยตนเอง จึงเป็นการค้นโดยอาศัยอำนาจความยินยอมนั้นเมื่อไม่ปรากฏว่ามีการขู่เข็ญหรือหลอกลวงให้ยินยอม จึงหาเป็นการค้นโดยมิชอบไม่ ทั้งจำเลยยังลงลายมือชื่อในบันทึกการตรวจค้นซึ่งระบุข้อความอันเป็นข้อยกเว้นที่ให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น เครื่องกระสุนปืนของกลางที่ยึดมาจึงใช้ยันรับฟังลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๗๘/๒๕๖๓ แม้การค้นบ้านที่เกิดเหตุเป็นการค้นโดยไม่มีหมายค้น และร้อยตำรวจโท ถ. ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยและเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติไม่ได้ไปปรากฏตัวที่บ้านที่เกิดเหตุเพื่อแจ้งชื่อหรือตำแหน่งแก่ พ. เจ้าของบ้านก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติแล้วว่าก่อนที่จะดำเนินการค้นร้อยตำรวจเอก ศ. ได้ขอความ

ยินยอมจาก พ. เจ้าของบ้าน รวมทั้งจำเลยและ ช. ผู้อาศัยอยู่ในบ้านก่อน แล้วจำเลยเป็นผู้นำการค้นด้วยตนเอง แสดงว่าการค้นดังกล่าวกระทำขึ้นโดยอาศัยอำนาจความยินยอมจาก พ. ผู้เป็นเจ้าของบ้านที่เกิดเหตุรวมทั้งจำเลยและ ช. ผู้อยู่อาศัยในบ้านที่เกิดเหตุ เมื่อไม่ปรากฏว่าร้อยตำรวจเอก ศ. ได้ขู่เข็ญหรือหลอกลวงให้ พ. จำเลยและ ช. ให้ความยินยอมในการค้นแต่ประการใด แม้การค้นดังกล่าวจะกระทำลงโดยไม่มีหมายค้นที่ออกโดยศาลอนุญาตให้ค้นได้ก็หาได้เป็นการค้นโดยมิชอบและฝ่าฝืนต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่อย่างใดไม่นอกจากนี้ ยังปรากฏว่าจำเลยได้ลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกการตรวจค้นซึ่งได้ระบุข้อความว่า ... เนื่องจากมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าทรัพย์สินที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจใช้เป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ซ่อนอยู่หรืออยู่ในนั้น และมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ทรัพย์นั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน อันเป็นข้อยกเว้นที่ให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นอีกกรณีหนึ่งตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๙๒ (๔) ด้วย ดังนี้ เครื่องกระสุนปืนของกลางที่ร้อยตำรวจเอก ศ. ยึดได้จึงเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานที่ชอบและใช้ยันจำเลยเพื่อรับฟังลงโทษจำเลยได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘๗</u>

เงินค้างจ่ายในศาล ผู้มีสิทธิต้องเรียกหรือขอรับเงินและมารับเงินด้วย สำหรับกรณีที่ศาลออกเช็ค ผู้มีสิทธิก็ต้องนำเช็คไปเรียกเก็บเงิน ภายในกำหนด ๕ ปี นับแต่วันที่ศาลอนุญาต มิฉะนั้นเงินดังกล่าวย่อมตกเป็นของแผ่นดิน ผู้มีสิทธิจะขอให้ศาลออกเช็คฉบับใหม่เพื่อสั่งจ่ายเงินที่ตกเป็นของแผ่นดินแล้วมิได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๐๗/๒๕๖๓ เงินค้างจ่ายที่อยู่ในศาล ผู้มีสิทธิรับเงินต้องเรียกเอาเงินหรือขอรับเงินที่ตนมีสิทธิจะได้รับจากศาลและต้องมารับเงินตามที่เรียกหรือขอด้วย หรือในกรณีที่ศาลออกเช็คให้ผู้มีสิทธิรับเงินแทนการจ่ายเป็นเงินสด ผู้มีสิทธิรับเงินก็ต้องนำเช็คไปเรียกเก็บเงินจากธนาคาร หากผู้มีสิทธิรับเงินเพียงแต่แถลงขอรับเงินจากศาล แต่ไม่มารับเงินตามที่ขอหรือมิได้นำเช็คไปเรียกเก็บเงินจากธนาคาร ภายในกำหนด ๕ ปี นับแต่วันที่ศาลอนุญาต เงินค้างจ่ายดังกล่าวจึงตกเป็นของแผ่นดินตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๓๒๓ (เดิม) จำเลยจะขอให้ศาลออกเช็คฉบับใหม่แทนเช็คฉบับเดิมเพื่อสั่งจ่ายเงินที่ตกเป็นของแผ่นดินแล้วมิได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘๘</u>

โจทก์มอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นบุตรซื้อที่ดินพิพาท โดยโจทก์ไม่เคยไปดู ไม่ได้ยุ่งเกี่ยว และให้จำเลยที่ ๑ เก็บรักษาโฉนดไว้ แสดงว่า โจทก์มอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ ดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินดังกล่าวแทน เมื่อจำเลยที่ ๑ นำที่ดินไปจดทะเบียนจำนอง โดยเจ้าหน้าที่เชื่อว่าเอกสารต่าง ๆ ถูกต้อง ย่อมทำให้จำเลยที่ ๓ บุคคลภายนอกเข้าใจโดยสุจริตว่ามีการมอบอำนาจถูกต้อง แม้หนังสือมอบอำนาจจะเป็นเอกสารปลอม ก็ถือได้ว่า

เป็นความประมาทเลินเล่อของโจทก์ โจทก์ต้องรับความเสียหายจากการกระทำของตนเอง จึงไม่มีอำนาจฟ้องเพิกถอนนิติกรรมจำนองที่ดินพิพาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๑๒/๒๕๖๓ โจทก์เคยมอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ ดำเนินการซื้อที่ดินพิพาท โดยโจทก์ไม่เคยไปดูที่ดินพิพาท และหลังจากซื้อที่ดินพิพาทแล้วโจทก์ก็ไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับที่ดินพิพาท กับให้จำเลยที่ ๑ เป็นผู้เก็บรักษาโฉนดที่ดินพิพาทไว้ แสดงให้เห็นว่า โจทก์มอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ เป็นตัวแทนของโจทก์ดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ดินพิพาท การที่จำเลยที่ ๑ นำที่ดินไปจดทะเบียนจำนอง โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารและรับจดทะเบียนจำนอง แสดงว่าพนักงานเจ้าหน้าที่เชื่อว่าเอกสารต่าง ๆ ถูกต้อง ทั้งโจทก์ยังเป็นมารดาจำเลยที่ ๑ ย่อมทำให้จำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้าใจโดยสุจริตว่า โจทก์มอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ เป็นตัวแทนของโจทก์ แม้หนังสือมอบอำนาจจะเป็นเอกสารปลอม แต่การที่โจทก์มอบโฉนดที่ดินพิพาทให้จำเลยที่ ๑ เก็บรักษาไว้ และจำเลยที่ ๑ ยังมีสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของโจทก์ไว้ประกอบหนังสือมอบอำนาจ ย่อมทำให้จำเลยที่ ๑ มีโอกาสที่จะนำโฉนดที่ดินไปทำนิติกรรมใด ๆ นอกเหนือวัตถุประสงค์ของโจทก์ได้ ถือได้ว่าเป็นความประมาทเลินเล่อของโจทก์ โจทก์ต้องรับความเสียหายที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘๒๒ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเพิกถอนนิติกรรมจำนองที่ดินพิพาท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๘๙</u>

ฝ่ายโจทก์ตกลงชำระเงินแก่ผู้ประกอบการแทนฝ่ายจำเลยเพื่อให้ฝ่ายจำเลยเข้าทำสัญญาบริหารงานร้านสะดวกซื้อ ถือว่าฝ่ายโจทก์เป็นตัวแทนชำระเงิน เมื่อฝ่ายจำเลยคืนเงินบางส่วนแล้ว ฝ่ายโจทก์ย่อมเรียกเงินที่เหลือคืนได้ แม้การเป็นตัวแทนจะไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๕๑/๒๕๖๓ โจทก์ทั้งสองกับจำเลยทั้งสองตกลงให้โจทก์ทั้งสองชำระเงินแก่บริษัท ซ. แทนจำเลยที่ ๑ เพื่อที่จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ จะได้เข้าทำสัญญาบริหารงานร้านค้าเซเว่นอีเลฟเว่นสโตร์กับบริษัท ซ. และจำเลยที่ ๑ จะได้ทำกิจการร้านเซเว่นอีเลฟเว่น โจทก์ทั้งสองจึงเป็นตัวแทนในการชำระเงินของจำเลยที่ ๑ เมื่อโจทก์ทั้งสองชำระเงินแก่บริษัท ซ. และจำเลยทั้งสองคืนเงินบางส่วนแล้ว โจทก์ทั้งสองย่อมเรียกเงินที่ชำระไปแทนในส่วนที่เหลือจากจำเลยที่ ๑ ตามสัญญาตัวแทนได้ แม้การเป็นตัวแทนจะไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือก็ตาม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙๐</u>

การที่ศาลชั้นอุทธรณ์ยกฟ้อง เพราะโจทก์บรรยายฟ้องไม่ชอบ โดยยังมิได้วินิจฉัยการกระทำของจำเลย สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงยังไม่ระงับไป โจทก์ฟ้องคดีใหม่ไม่เป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๕๕/๒๕๖๔ คดีก่อนศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้อง เพราะโจทก์ทั้งสองบรรยายฟ้องไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) โดยยังมิได้วินิจฉัยถึงการกระทำของจำเลยทั้งสองตามข้อกล่าวหาของโจทก์ทั้งสอง จึงถือไม่ได้ว่าเป็นคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยในความผิดซึ่งได้ฟ้อง อันจะเป็นเหตุให้สิทธิของโจทก์ทั้งสองที่จะนำคดีมาฟ้องใหม่ระงับสิ้นไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔) ฟ้องโจทก์ทั้งสองคดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙๑</u>

การใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ลักเงินในบัญชีเดียวกันหลายครั้ง แม้มีความมุ่งหมายเดียวกัน แต่เมื่อเป็นการกระทำต่างวันเวลาและสถานที่มิได้ต่อเนื่องกัน ทั้งมีโอกาสยับยั้งในแต่ละครั้งได้ จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๕๑/๒๕๖๔ การใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ ๒๖ ครั้ง แม้มีความมุ่งหมายเดียวคือเพื่อลักเอาเงินของโจทก์ร่วมไปจากบัญชี แต่เนื่องจากเงินในบัญชีมีจำนวนมาก ไม่อาจลักเอาไปเสียทีเดียวในครั้งเดียวได้ และการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ ๒๖ ครั้ง ได้กระทำต่างวันต่างเวลาและต่างสถานที่กัน มิได้กระทำต่อเนื่องกัน ทั้งยังมีโอกาสที่จะยับยั้งในแต่ละครั้งได้ จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙๒</u>

การเป็นตัวการร่วมต้องพิจารณาทั้งการกระทำและเจตนา โดยต้องร่วมกระทำผิดด้วยกันและมีเจตนาร่วมกัน ทั้งทุกคนต้องรู้ถึงการกระทำของกันและกันและประสงค์ถือเอาการกระทำของแต่ละคนเป็นการกระทำของตนด้วย เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๒ บ่งชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าจำเลยที่ ๒ คบคิดกับจำเลยที่ ๑ มาก่อนโดยมีเจตนาร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๑ มาโดยตลอด แม้จำเลยที่ ๒ จะไม่อยู่ด้วยในขณะเกิดเหตุก็ตาม แต่เมื่อเป็นการเปิดโอกาสให้จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด จึงเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำระหว่างจำเลยทั้งสอง อันเป็นตัวการร่วม เมื่อจำเลยทั้งสองตกลงชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายที่ ๒ และปฏิบัติตามข้อตกลงแล้ว ถือเป็นกรณีที่ผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นบิดาของผู้เสียหายที่ ๑ ยอมความแทนผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้เยาว์ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในส่วนความผิดอันยอมความกันได้จึงระงับไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๘๘/๒๕๖๔ การร่วมกระทำความผิดในลักษณะตัวการตาม ป.อ. มาตรา ๘๓ ต้องพิจารณาทั้งการกระทำและเจตนาของผู้ที่ร่วมกระทำ ซึ่งต้องร่วมกระทำผิดด้วยกันและกระทำโดยเจตนาร่วมกัน ทั้งทุกคนที่กระทำจะต้องรู้ถึงการกระทำของกันและกันและต่างประสงค์ถือเอาการกระทำของแต่ละคนเป็นการกระทำของตนด้วยจำเลยที่ ๒ ให้ผู้เสียหายที่ ๑ ชวนจำเลยที่ ๑ ไปเที่ยวตลาดคลองถมเชียงม่วน จำเลย

ทั้งสองและผู้เสียหายที่ ๑ ร่วมเดินทางมาด้วยกันโดยตลอด ระหว่างทางจำเลยทั้งสองซื้อเบียร์มาดื่มด้วยกัน จำเลยที่ ๒ เป็นผู้ให้ผู้เสียหายที่ ๑ ดื่มเบียร์จนรู้สึกมึนเมา จำเลยที่ ๒ ซื้อถุงยางอนามัยที่ร้านสะดวกซื้อและไม่ได้พาผู้เสียหายที่ ๑ ไปตลาดคลองถมเชียงม่วนแต่กลับร่วมกันพาผู้เสียหายที่ ๑ เข้าพักในโรงแรมที่เกิดเหตุโดยพักอยู่ห้องเดียวกันและนอนเตียงเดียวกัน ต่อมาขณะผู้เสียหายที่ ๑ หลับแล้วตื่นขึ้นมา จำเลยที่ ๒ ไม่อยู่ในห้องพัก จำเลยที่ ๑ กระทำอนาจารผู้เสียหายที่ ๑ แต่ผู้เสียหายที่ ๑ หลบหนีเข้าไปในห้องน้ำ จนกระทั่งจำเลยที่ ๒ เรียกจึงยอมออกมา การกระทำของจำเลยที่ ๒ บ่งชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าจำเลยที่ ๒ คบคิดกับจำเลยที่ ๑ มาก่อนโดยมีเจตนาร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๑ มาโดยตลอด แม้จำเลยที่ ๒ จะไม่อยู่ในห้องพักในขณะเกิดเหตุก็ตาม แต่เป็นการเปิดโอกาสให้จำเลยที่ ๑ กระทำอนาจารผู้เสียหายที่ ๑ จึงเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำระหว่างจำเลยทั้งสอง การกระทำของจำเลยที่ ๒ จึงเป็นตัวการร่วมกระทำความผิดฐานกระทำอนาจาร หาใช่เพียงผู้สนับสนุนไม่ จำเลยทั้งสองตกลงชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายที่ ๒ และปฏิบัติตามข้อตกลงแล้ว ถือเป็นกรณีที่ผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นบิดาของผู้เสียหายที่ ๑ ยอมความแทนผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้เยาว์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓ (๕) และมาตรา ๕ (๑) สิทธินำคดีมาฟ้องในความผิดฐานร่วมกันหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่นตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๐ วรรคแรก ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ จึงระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙๓</u>

การกักตัวคนต่างด้าวตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ไม่ใช่การคุมขังตามประมวลกฎหมายอาญา และต้องกักตัว ณ สถานที่เหมาะสม การที่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองไม่มีห้องกักตัว และนำไปไว้ในห้องควบคุมของสถานีตำรวจ ทั้งไม่ยื่นคำร้องอ้างเหตุจำเป็นเพื่อขอให้ศาลกักตัวเกินเจ็ดวันตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว จึงเป็นการคุมขังโดยมิชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๘๑/๒๕๖๔ การกักตัวคนต่างด้าวตามบทบัญญัติของ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ ไม่อยู่ในความหมายบทนิยาม “คุมขัง” ตาม ป.อ. มาตรา ๑ (๑๒) โดยที่ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองกักตัวคนต่างด้าวไว้ ณ สถานที่ใดตามที่เห็นเหมาะสม แต่การที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองไม่มีห้องกักตัวที่เหมาะสมเป็นของตัวเอง แล้วนำผู้ร้องซึ่งเป็นคนต่างด้าวไปกักตัวไว้ในห้องคุมตัวหรือควบคุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาของสถานีตำรวจ จึงมิใช่เป็นการกักตัวผู้ร้องไว้ ณ สถานที่เหมาะสม และกรณีมีเหตุจำเป็นต้องกักตัวผู้ร้องไว้เกินกำหนดเจ็ดวัน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองไม่ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีอำนาจกักตัวคนต่างด้าวต่อไปอีก เป็นการไม่ได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๒๐ วรรคสอง การกักตัวผู้ร้องไว้ในห้องคุมตัวหรือควบคุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาของสถานีตำรวจดังกล่าว จึงเป็นการคุมขังในกรณีอื่นใดโดยมิชอบด้วยกฎหมายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๙๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙๔</u>

บทบัญญัติในเรื่องทางจำเป็นนั้นเป็นเพียงข้อจำกัดสิทธิของเจ้าของที่ดินแปลงที่ล้อมที่ดินของผู้อื่นจนไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะได้ต้องยอมให้เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมใช้ทางผ่านที่ดินของตนเพื่อออกไปสู่ทางสาธารณะได้เท่านั้น ไม่ใช่ให้สิทธิแก่เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมจะเข้าไปหรือกระทำการใดในที่ดินของผู้อื่นได้โดยพลการ เมื่อกรณีจะเป็นทางจำเป็นหรือไม่นั้นยังมีข้อโต้แย้งกันอยู่ซึ่งต้องให้ศาลในคดีแพ่งชี้ขาดเสียก่อน การที่จำเลยทั้งสองเจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมเข้าไปรังวัดและถ่ายรูปทางในที่ดินของผู้เสียหายเจ้าของที่ดินแปลงที่ล้อมโดยพลการ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่ชอบอันเป็นความผิดฐานบุกรุก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๒๓/๒๕๖๔ แม้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๙ และมาตรา ๑๓๕๐ จะบัญญัติให้เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกที่ดินแปลงอื่นล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงสาธารณะได้ สามารถที่จะผ่านที่ดินซึ่งล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้ ซึ่งสิทธิในการใช้ทางจำเป็นเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงข้อจำกัดสิทธิของเจ้าของที่ดินแปลงที่ล้อมที่ดินของผู้อื่นจนไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะได้ต้องยอมให้เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมใช้ทางผ่านที่ดินของตนเพื่อออกไปสู่ทางสาธารณะได้เท่านั้น ไม่ใช่บทบัญญัติที่เป็นการให้สิทธิแก่เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมที่จะเข้าไปในที่ดินของผู้อื่นหรือกระทำการใด ๆ ในที่ดินของผู้อื่นได้โดยพลการ ทั้งสิทธิในการใช้ทางจำเป็นตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จะต้องพิจารณาจากสภาพความจริงในขณะนั้นว่าเข้าเงื่อนไขตามที่ ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๙ และมาตรา ๑๓๕๐ บัญญัติไว้หรือไม่ด้วยผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินแปลงที่ล้อมที่ดินของผู้อื่น และจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมยังคงมีข้อโต้เถียงในข้อเท็จจริงกันอยู่ว่าที่ดินของจำเลยที่ ๑ ถูกที่ดินของผู้เสียหายล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะได้จริงหรือไม่ จึงจำต้องให้ศาลในคดีแพ่งชี้ขาดข้อเท็จจริงให้รับฟังเป็นยุติก่อนว่าตามสภาพของที่ดินพิพาทในขณะนั้นเข้าเงื่อนไขเป็นทางจำเป็นซึ่งจำเลยที่ ๑ มีสิทธิที่จะใช้ทางนั้นได้ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ การที่จำเลยทั้งสองเข้าไปรังวัดและถ่ายรูปทางในที่ดินของผู้เสียหายโดยพลการ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งถือเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้เสียหายโดยปกติสุขอันเป็นความผิดฐานบุกรุก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙๕</u>

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอคืนของกลางอ้างว่าผู้ร้องรับจำนำทรัพย์ดังกล่าวไว้โดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน ซึ่งแม้ไม่ต้องด้วย ป.อ. มาตรา ๓๖ แต่ผู้ร้องก็ประสงค์ได้รับของกลางคืน เมื่อคดีมีประเด็นเพียงว่า จำเลยทั้งสองร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ หากจำเลยทั้งสองร่วมกันลักทรัพย์ของโจทก์ร่วม ศาลก็ต้องมีคำวินิจฉัยในส่วนทรัพย์ของกลางให้คืนแก่โจทก์ร่วม หากผู้ร้องเห็นว่าตนเป็นเจ้าของทรัพย์ของกลางที่แท้จริงก็ชอบที่จะไปฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลที่มีอำนาจ ประกอบกับการเป็นคู่ความในคดีอาญาหมายถึงโจทก์และจำเลย ไม่มีคู่ความฝ่ายที่สาม ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความในกรณีนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๓๖/๒๕๖๔ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้คืนของกลางรวม ๘๐ รายการให้แก่ผู้ร้อง โดยอ้างว่าทรัพย์ของกลางดังกล่าวตกเป็นสิทธิแก่ผู้ร้องตามกฎหมายแล้ว ผู้ร้องรับจำนำไว้โดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน ซึ่งแม้ตามคำร้องขอจะไม่ต้องด้วยกรณีตาม ป.อ. มาตรา ๓๖ แต่ตามคำร้อง ผู้ร้องประสงค์จะได้รับทรัพย์ของกลางคืนมาเป็นของผู้ร้อง เมื่อคดีนี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเพียงว่า จำเลยทั้งสองร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ซึ่งหากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันลักทรัพย์ของโจทก์ร่วม ในการทำคำพิพากษา ศาลก็ต้องมีคำวินิจฉัยในส่วนทรัพย์ของกลางว่าให้คืนแก่โจทก์ร่วม ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๖ (๙) ประกอบมาตรา ๔๔ หากผู้ร้องมีข้อโต้แย้งสิทธิด้วยเห็นว่าตนเป็นเจ้าของทรัพย์ของกลางที่แท้จริงก็ชอบที่จะไปดำเนินการตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๘ วรรคท้าย ด้วยการฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลที่มีอำนาจชำระตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ประกอบกับการเป็นคู่ความในคดีอาญานั้น ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๑๕) บัญญัติคำนิยามของคำว่าคู่ความไว้ว่าหมายความถึงโจทก์ฝ่ายหนึ่งและจำเลยฝ่ายหนึ่งเท่านั้น ไม่มีคู่ความฝ่ายที่สาม ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความในกรณีเช่นว่านี้ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙๖</u>

การทำเอกสารปลอมไม่ต้องมีเอกสารที่แท้จริงหรือเหมือนจริง เมื่อเอกสารนั้นปลอมเพื่อให้ผู้พบเห็นหลงเชื่อว่าเจ้าพนักงานทำขึ้นในหน้าที่ จึงเป็นเอกสารราชการปลอม การนำไปมอบให้แก่ผู้อื่น จึงผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๙๒/๒๕๖๔ การทำเอกสารปลอม ไม่จำต้องมีเอกสารที่แท้จริงอยู่ก่อนและไม่จำต้องทำให้เหมือนจริง หนังสือซึ่งเป็นเอกสารปลอมที่มุ่งประสงค์ให้ ส. และผู้พบเห็นหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงซึ่งเจ้าพนักงานกรมบังคับคดีได้ทำขึ้นในหน้าที่จึงเป็นเอกสารราชการปลอม การที่จำเลยนำหนังสือไปมอบให้แก่ ส. จึงเป็นการกระทำความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙๗</u>

โจทก์ร่วมแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนว่า โจทก์ร่วมว่าจ้างจำเลยก่อสร้าง แต่ต่อมาเห็นว่าค่าใช้จ่ายเกินกว่างบประมาณ จึงขอตรวจสอบใบเสร็จรับเงินพบว่าค่าสินค้าสูงเกินกว่าความเป็นจริง โจทก์ร่วมหลงเชื่อและโอนเงินเข้าบัญชีของจำเลย พนักงานสอบสวนรับแจ้งและจะสอบสวนต่อไป พอเข้าใจได้ว่าโจทก์ร่วมถูกจำเลยหลอกลวงทำให้หลงเชื่อและจ่ายเงินค่าอุปกรณ์ก่อสร้างให้จำเลยไปเกินกว่าความเป็นจริง อันเป็นการกล่าวอ้างว่าจำเลยฉ้อโกง และโจทก์ร่วมแจ้งแก่พนักงานสอบสวนโดยมีเจตนาจะให้จำเลยได้รับโทษแล้ว จึงเป็นคำร้องทุกข์ซึ่งได้กระทำภายในกำหนดตามกฎหมาย คดีจึงยังไม่ขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมไม่ระงับไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๙๔/๒๕๖๔ ตามสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลฉลองกรุงบันทึกไว้เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ มีใจความว่า โจทก์ร่วมแจ้งแก่พนักงานสอบสวนว่าประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๙ โจทก์ร่วมว่าจ้างจำเลยก่อสร้างสนามฟุตบอล โดยจำเลยมีหน้าที่ควบคุมการก่อสร้าง การจ่ายเงินในการก่อสร้าง การสั่งสินค้าต่าง ๆ ต่อมาโจทก์ร่วมเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างเกินกว่างบที่ตั้งไว้ จึงให้จำเลยส่งมอบใบเสร็จรับเงินมาให้ตรวจสอบ เมื่อโจทก์ร่วมตรวจสอบแล้วจึงทราบว่าจำเลยนำใบเสร็จรับเงินซึ่งมีจำนวนเงินค่าสินค้าสูงเกินกว่าความเป็นจริงมาแอบอ้างแก่โจทก์ร่วมว่าเป็นใบเสร็จรับเงินที่ร้านค้าออกให้ ทำให้โจทก์ร่วมหลงเชื่อและโอนเงินเข้าบัญชีให้จำเลยไป เหตุเกิดที่ แขวงลำปลาทิว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พนักงานสอบสวนได้รับแจ้งไว้และจะได้สอบสวนต่อไป ข้อเท็จจริงที่โจทก์ร่วมแจ้งแก่พนักงานสอบสวนดังกล่าวพอเป็นที่เข้าใจว่าโจทก์ร่วมถูกจำเลยหลอกลวงด้วยการนำใบเสร็จรับเงินซึ่งหมายถึงบิลเงินสดที่ระบุจำนวนเงินค่าอุปกรณ์ก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริงมาแสดงแก่โจทก์ร่วม ทำให้โจทก์ร่วมหลงเชื่อและจ่ายเงินค่าอุปกรณ์ก่อสร้างให้จำเลยไปเกินกว่าความเป็นจริง อันเป็นการกล่าวอ้างว่าจำเลยฉ้อโกงโจทก์ร่วม ทั้งยังได้ความดังกล่าวข้างต้นว่าโจทก์ร่วมส่งมอบบิลเงินสดให้พนักงานสอบสวนไว้ด้วย และในข้อที่พนักงานสอบสวนบันทึกในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีว่าจะได้สอบสวนต่อไป ก็ไม่ปรากฏว่าโจทก์ร่วมได้ขอให้พนักงานสอบสวนระงับการดำเนินการสอบสวนไว้ก่อน พฤติการณ์ของโจทก์ร่วมเป็นที่เห็นได้ว่าโจทก์ร่วมได้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลยแก่พนักงานสอบสวนโดยมีเจตนาจะให้จำเลยได้รับโทษแล้ว จึงเป็นคำร้องทุกข์ซึ่งได้กระทำภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด คดีจึงยังไม่ขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมไม่ระงับไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙๘</u>

เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยทั้งสองตั้งแต่ง ณ. เป็นทนายความ ณ. จึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอขยายฎีกา และแม้จำเลยทั้งสองตั้งแต่ง ส. เป็นทนายความและ ส. เคยมอบฉันทะให้ ณ. เป็นเสมียนทนาย ก็ไม่ทำให้ ณ. มีอำนาจทำคำร้องขอขยายฎีกา อันเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับคดีที่ทนายความจะต้องกระทำด้วยตนเอง ปัญหานี้เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอขยายฎีกา ดังนั้น ฎีกาที่ยื่นจึงเกินกำหนดอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๐๔/๒๕๖๔ ไม่ปรากฏในสำนวนว่าจำเลยทั้งสองได้ตั้งแต่ง ณ. เป็นทนายความและ ณ. มิได้ทำหน้าที่เป็นทนายความจำเลยทั้งสองมาก่อนที่จะมีการยื่นฎีกา ณ. จึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาแทนจำเลยทั้งสองตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๖๐, ๖๑ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ทั้งการที่จำเลยทั้งสองตั้งแต่ง ส. เป็นทนายความและ ส. เคยมอบฉันทะให้ ณ. เป็นเสมียนทนายทำการแทนในกิจการยื่นคำร้องขอขยายเวลายื่นอุทธรณ์ครั้งที่ ๓ รับทราบคำสั่งศาล รับทราบกำหนดวันนัด รับเอกสารจากศาลตรวจสำนวน รวมถึงให้ถ้อยคำแถลงต่อศาลและแก้ไขข้อความที่พิมพ์ผิดพลาดได้ ก็ไม่ทำให้ ณ. เสมียนทนาย

จำเลยทั้งสองมีอำนาจทำคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกา เพราะทนายความอาจมอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งทำการแทนได้ในกิจการที่ระบุไว้ใน ป.วิ.พ. มาตรา ๖๔ เท่านั้น โดยไม่รวมถึงกิจการสำคัญเกี่ยวกับคดีซึ่งโดยสภาพเป็นที่เห็นได้ว่าทนายความจะต้องกระทำด้วยตนเองเช่นการทำคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกา ปัญหานี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาฎีกา มีผลทำให้คำสั่งของศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้ฎีกาและฎีกาของจำเลยทั้งสองเป็นฎีกาที่ยื่นเกินกำหนดระยะเวลาฎีกาไม่ชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๗๙๙</u>

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๘๙/๒๕๖๔ การส่งข้อมูลในรูปแบบทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตถือเป็นการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์อื่น ซึ่งเป็นวัตถุอื่นใดทำให้ปรากฏและสามารถอ่านและเข้าใจความหมายได้ อันเป็นหลักฐานแห่งความหมาย จึงเป็นเอกสารตาม ป.อ. มาตรา ๑ (๗)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐๐</u>

ผู้เสียหายพักอาศัยอยู่ห้องเช่ากับจำเลยออกค่าเช่าคนละครึ่ง มีผู้ติดต่อผู้เสียหายไปขายบริการทางเพศโดยจำเลยไม่ได้มีส่วนร่วมแต่จำเลยพูดสนับสนุนให้ผู้เสียหายทำเพื่อมีเงินชำระค่าเช่า และเดินทางไปด้วยเนื่องจากผู้เสียหายอายุน้อยอาจมีปัญหาในการเข้าใช้บริการโรงแรม เมื่อจำเลยแจ้งสายลับล่อซื้อว่าผู้เสียหายมาขายบริการ และยังรับเงินจากสายลับจนถูกจับกุมพร้อมเงินของกลาง จึงบ่งชี้ว่าจำเลยร่วมวางแผนหรือแบ่งหน้าที่กันทำ เพื่อแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๐๐/๒๕๖๔ ผู้เสียหายพักอาศัยอยู่ห้องเช่ากับจำเลยโดยออกค่าเช่าคนละครึ่ง ม. กับชายคนหนึ่งติดต่อผู้เสียหายไปขายบริการทางเพศโดยจำเลยไม่ได้มีส่วนร่วมรับการติดต่อตกลงด้วย แต่จำเลยพูดสนับสนุนให้ผู้เสียหายไปขายบริการทางเพศเพื่อจะได้มีเงินมาชำระค่าเช่าห้องพัก และร่วมเดินทางไปที่โรงแรมกับผู้เสียหายในลักษณะพาไปขายบริการทางเพศเนื่องจากผู้เสียหายอายุ ๑๖ ปี อาจมีปัญหาในการเข้าใช้บริการโรงแรม ทั้งเมื่อเข้าไปในห้องพักสายลับล่อซื้อถามว่าคนไหนจะมาบริการ จำเลยบอกว่าเป็นผู้เสียหาย สายลับจึงมอบเงินที่ใช้ล่อซื้อให้จำเลย และเมื่อจับกุมตรวจค้นจำเลยก็พบเงินที่ใช้ล่อซื้ออยู่ในกระเป๋าสะพายของจำเลย บ่งชี้ว่าจำเลยมีส่วนร่วมรู้เห็น ร่วมวางแผนตัดสินใจร่วมกันหรือแบ่งหน้าที่กันทำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐๑</u>

สลากออมสินพิเศษมีลักษณะเป็นตราสารที่เปลี่ยนมือ มิใช่เอกสารที่ทำขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานแห่งสิทธิทั่วไป จึงสามารถจำนำประกันหนี้ได้ จำเลยที่ ๑ จำนำสลากออมสินพิเศษเป็นประกันหนี้เงินกู้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิเหนือทรัพย์ดังกล่าวและมีสิทธิขอกันก่อนเจ้าหนี้อื่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๗๐/๒๕๖๔ สิทธิซึ่งมีตราสารย่อมหมายถึงตราสารที่ใช้แทนสิทธิหรือทรัพย์ซึ่งเป็นเอกสารที่ทำขึ้นตามแบบพิธีในกฎหมายและเป็นตราสารที่โอนแก่กันได้ด้วยวิธีของตราสารนั้น สลากออมสินพิเศษมีลักษณะเป็นตราสารที่เปลี่ยนมือได้ง่าย เป็นหนังสือตราสาร มี พ.ร.บ. และกฎกระทรวงรองรับจึงเป็นตราสารเปลี่ยนมือได้ มิใช่เอกสารธรรมดาที่ทำขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานแห่งสิทธิทั่วไป สลากออมสินพิเศษจึงเป็นสิทธิซึ่งมีตราสารที่สามารถจำนำประกันหนี้ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๕๑ จำเลยที่ ๑ นำสลากออมสินพิเศษไปจำนำเป็นประกันหนี้เงินกู้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงเป็นเจ้าหนี้มีประกันซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์ที่จำนำไว้ การบังคับคดีของโจทก์ย่อมไม่อาจกระทบกระทั่งถึงบุริมสิทธิจำนำของผู้ร้องได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๘๗ (เดิม) ผู้ร้องจึงมีสิทธิขอกันเงินส่วนที่ได้จากการอายัดสลากออมสินพิเศษในฐานะเจ้าหนี้ผู้มีบุริมสิทธิก่อนเจ้าหนี้อื่น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐๒</u>

ความผิดฐานพรากเด็กฯ ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลชั้นต้นรับฎีกาของจำเลยจึงขัดต่อกฎหมาย แต่เมื่อศาลฎีกาเห็นว่าพยานหลักฐานยังมีข้อสงสัยว่าจำเลยกระทำความผิดฐานกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๑ หรือไม่ และยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลย ก็ต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยในข้อหาความผิดฐานพรากเด็กฯด้วยเพราะเป็นข้อเท็จจริงเดียวเกี่ยวพันกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๙๔/๒๕๖๔ ความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากผู้ดูแลเพื่อการอนาจาร ตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม ต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยในความผิดฐานนี้จึงเป็นการขัดต่อบทกฎหมายดังกล่าว อย่างไรก็ตามเมื่อศาลฎีกาวินิจฉัยพยานหลักฐานโจทก์แล้วเห็นว่ายังมีข้อสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดฐานกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๑ หรือไม่ และยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้แก่จำเลย ศาลฎีกาก็ต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลยในข้อหาความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากผู้ดูแลเพื่อการอนาจารด้วยเพราะเป็นข้อเท็จจริงอันเดียวเกี่ยวพันกัน ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๑๕ และ ๒๒๕

ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐๓

ห้างหุ้นส่วนจำกัดซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลอาจเข้าทำสัญญาค้ำประกันโดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้ได้ ดังนั้น หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างดังกล่าวจึงต้องร่วมรับผิดในหนี้ค้ำประกันกับห้างด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๒๖/๒๕๖๔ จำเลยที่ ๕ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ตามหนังสือสัญญาค้ำประกันซึ่งจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ระบุรายละเอียดว่าจำเลยที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๓ ยอมผูกพันตนเข้าเป็นลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ เพื่อใช้หนี้สินที่ค้างชำระทั้งหมด ดังนี้ จึงเป็นกรณีที่ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นนิติบุคคล ยินยอมเข้าผูกพันตนเพื่อรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ซึ่งสามารถกระทำได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๑/๑ วรรคสอง จำเลยที่ ๓ ในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๕ จึงต้องร่วมรับผิดกับห้างด้วย

ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐๔

การที่โจทก์เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขอให้ยึดทรัพย์อ้างว่าเป็นของจำเลยลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งมีชื่อบุคคลอื่นเป็นเจ้าของ แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีงดการยึด เป็นกรณีที่โจทก์ขอให้มีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดทรัพย์นั้น ที่ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาให้เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดไว้ก่อน เมื่อทรัพย์นั้นตกเป็นของจำเลยจึงค่อยยึดนั้นเป็นการไม่ชอบ และเป็นปัญหาเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๘๘/๒๕๖๔ โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขอให้ยึดทรัพย์สินที่อ้างว่าเป็นของจำเลยลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งมีชื่อบุคคลอื่นเป็นเจ้าของในทะเบียน แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งงดการยึด เป็นกรณีโจทก์ใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดทรัพย์สินนั้น ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๙๘ วรรคสาม หาใช่กรณีที่จะกระทำได้โดยมีคำสั่งอายัดก่อนดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมาไม่ ที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้เจ้าพนักงานบังคับคดีออกคำสั่งอายัดก่อน เมื่อที่ดินพิพาทตกเป็นของจำเลยแล้วจึงให้ยึดเพื่อขายทอดตลาดต่อไปนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๕๒

ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐๕

การที่ผู้เช่าซื้อส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนเจ้าของโดยยังมิได้ตกเป็นฝ่ายผิดนัดชำระหนี้ถือว่าสัญญาเช่าซื้อเลิกกัน แม้สัญญานั้นจะกำหนดว่า กรณีที่เจ้าของได้รถยนต์กลับคืนนำออกขายได้ราคาน้อยกว่ามูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญา ผู้เช่าซื้อตกลงรับผิดส่วนที่ขาดนั้น แต่โดยที่ผู้เช่าซื้อมิได้ผิดสัญญาและไม่ปรากฏว่าขณะสัญญาเลิก

กันผู้เช่าซื้อมีหนี้ต้องรับผิดต่อเจ้าของหรือไม่ เพียงใด เจ้าของย่อมไม่มีสิทธิเรียกค่าขาดราคาดังกล่าว และผู้ค้ำประกันก็ย่อมไม่ต้องรับผิดต่อเจ้าของไปด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๗ / ๒๕๖๔ สัญญาเช่าซื้อระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีข้อตกลงกำหนดให้จำเลยที่ ๑ ชำระค่าเช่าซื้อทุกวันที่ ๑๕ ของเดือน และภายหลังจากทำสัญญา จำเลยที่ ๑ ชำระค่าเช่าซื้อให้แก่โจทก์เรื่อยมา ๒๒ งวด ก่อนถึงกำหนดชำระค่าเช่าซื้อในงวดถัดไป จำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนโจทก์ โดยในขณะส่งคืนทรัพย์สินที่เช่าซื้อจำเลยที่ ๑ ยังหาได้ตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ไม่ กรณีจึงต้องด้วย ป.พ.พ. มาตรา ๕๗๓ ที่บัญญัติว่า “ผู้เช่าจะบอกเลิกสัญญาในเวลาใดเวลาหนึ่งก็ได้ด้วยส่งมอบทรัพย์สินกลับคืนให้แก่เจ้าของโดยเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง” อันเป็นบทบัญญัติให้สิทธิผู้เช่าซื้อเลิกสัญญาเช่าซื้อในขณะที่ตนเองยังมิได้ตกเป็นผู้ผิดนัด และส่งผลให้สัญญาเช่าซื้อเป็นอันเลิกกัน เมื่อสัญญาเช่าซื้อเลิกกันโดยจำเลยที่ ๑ มิได้ประพฤติผิดสัญญา แม้ในสัญญาเช่าซื้อข้อ ๑๔ จะมีข้อตกลงว่า กรณีที่โจทก์ผู้เป็นเจ้าของรถยนต์ได้รถยนต์กลับคืนมา แล้วนำรถยนต์ออกขายได้ราคาน้อยกว่ามูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญา จำเลยที่ ๑ ผู้เช่าซื้อตกลงรับผิดส่วนที่ขาดก็ตาม แต่การที่จำเลยที่ ๑ มิได้เป็นฝ่ายผิดสัญญาและไม่ปรากฏว่าขณะที่สัญญาเลิกกันจำเลยที่ ๑ มีหนี้ที่จะต้องรับผิดต่อโจทก์หรือไม่ เพียงใด โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าขาดราคาจากจำเลยที่ ๑ ได้ จำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกันย่อมไม่ต้องร่วมรับผิดชำระหนี้ดังกล่าวต่อโจทก์ด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐๖</u>

การที่จำเลยขับรถยนต์ของกลางขณะเมาสุราและย้อนศรสวนทิศทางการเดินรถ รถยนต์ดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดอันพึงริบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๓๐ / ๒๕๖๔ คดีนี้จำเลยให้การรับสารภาพ ข้อเท็จจริงรับฟังยุติตามฟ้องว่าจำเลยขับรถยนต์ของกลางไปตามถนนพุทธรักษาอันเป็นทางสาธารณะในขณะเมาสุราและขับรถย้อนศรสวนทิศทางการเดินรถไม่เป็นไปตามทิศทางที่กำหนดไว้อันเป็นการขับรถโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่นที่สัญจรไปมาบนถนน รถยนต์ของกลางจึงถือเป็นทรัพย์สินที่จำเลยใช้ในการกระทำความผิดตามฟ้องโดยตรงอันพึงริบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ (๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐๗</u>

สัญญาประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลอันเป็นสัญญาประกันวินาศภัยนั้น เมื่อผู้รับประกันภัยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริงให้แก่ผู้เสียหายไปแล้ว ย่อมรับช่วงสิทธิของผู้เสียหายมาเรียกร้องเอาแก่ผู้ทำละเมิดได้ ผู้เสียหายจึงไม่อาจเรียกค่าสินไหมทดแทนส่วนนี้จากผู้ทำละเมิดได้อีก ส่วนสัญญาประกันชีวิต ซึ่งมีข้อตกลง

เพิ่มเติมผลประโยชน์ในส่วนที่เป็นการรักษาในโรงพยาบาลและการศัลยกรรมกับสัญญาประกันสุขภาพรวมอยู่ด้วยนั้น แม้ผู้รับประกันภัยได้ชำระค่ารักษาพยาบาลแทนผู้เสียหายไปก็ไม่ทำให้สิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลของผู้เสียหายที่มีต่อผู้ทำละเมิดระงับไป ผู้เสียหายยังมีสิทธิเรียกค่าเสียหายส่วนนี้จากผู้ทำละเมิดได้อีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๔๕/๒๕๖๔ สัญญาประกันภัยฉบับที่ ๑ ที่โจทก์ร่วมทำไว้ต่อบริษัท อ. จำกัด เป็นสัญญาประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล เมื่อบริษัท อ. จำกัด ได้ชำระค่ารักษาพยาบาลแทนโจทก์ร่วมไปตามเงื่อนไขของกรมธรรม์ดังกล่าว การประกันภัยเฉพาะข้อตกลงคุ้มครองกรณีการรักษาพยาบาลย่อมถือเป็นการประกันความเสียหายเกี่ยวกับการเสี่ยงภัยกรณีบาดเจ็บและค่ารักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ การชำระค่ารักษาพยาบาลดังกล่าวจึงเป็นการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหายที่แท้จริง ไม่ใช่การชดใช้จำนวนเงินแน่นอนตามที่ตกลงไว้ในสัญญาสำหรับความเสียหายที่ไม่อาจประเมินเป็นเงินได้ และไม่ได้อาศัยความมรณะเป็นเงื่อนไขแห่งการใช้เงิน จึงเป็นการประกันวินาศภัยอย่างหนึ่ง ไม่ใช่การประกันชีวิต เมื่อบริษัท อ. จำกัด ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนส่วนนี้แก่โรงพยาบาลทั้งสามแทนโจทก์ร่วมแล้ว บริษัท อ. จำกัด ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของโจทก์ร่วมมาเรียกร้องเอาแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๘๐ โจทก์ร่วมจึงไม่อาจเรียกเงินค่าสินไหมทดแทนส่วนนี้จากจำเลยได้อีก ส่วนสัญญาประกันภัยฉบับที่ ๒ และฉบับที่ ๓ เป็นสัญญาประกันชีวิต ซึ่งมีข้อตกลงเพิ่มเติมผลประโยชน์ในส่วนที่เป็นการรักษาในโรงพยาบาลและการศัลยกรรมกับสัญญาประกันสุขภาพรวมอยู่ด้วย เมื่อเงินที่บริษัท อ. จำกัด ได้ชำระค่ารักษาพยาบาลแก่โจทก์ร่วมเป็นไปตามเงื่อนไขของข้อตกลงเพิ่มเติมผลประโยชน์อันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาประกันชีวิตทั้งสองฉบับจึงถือได้ว่าเป็นจำนวนเงินที่บริษัท อ. จำกัด พึงใช้ให้แก่โจทก์ร่วมตามสัญญาประกันชีวิต ซึ่งอาศัยความมรณะเป็นเงื่อนไขแห่งการใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๘๙ ซึ่งตามบทบัญญัติว่าด้วยการประกันชีวิตมิได้ให้สิทธิแก่ผู้รับประกันภัยที่จะเข้ารับช่วงสิทธิได้อย่างกรณีการประกันวินาศภัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๘๐ ดังนั้น แม้บริษัท อ. จำกัด ได้ชำระค่ารักษาพยาบาลแทนโจทก์ร่วมไปตามกรมธรรม์ประกันชีวิตทั้งสองฉบับข้างต้นแล้วก็ตาม ก็หาทำให้สิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลของโจทก์ร่วมที่มีต่อจำเลยระงับไปไม่โจทก์ร่วมยังคงมีสิทธิเรียกค่าเสียหายส่วนนี้จากจำเลยได้อีก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐๘</u>

คดีที่จะนับโทษต่อได้นั้นไม่จำต้องถึงที่สุด เพราะเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วจำเลยก็ต้องถูกบังคับโทษ แม้ต่อมาศาลสูงจะแก้โทษจำคุกก็ไม่มีผลต่อการเริ่มนับโทษ ดังนั้น การที่คดียังไม่ถึงที่สุดจึงไม่ใช่เหตุที่จะนับโทษต่อไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๙๖ / ๒๕๖๔ ป.อ. มาตรา ๒๒ วรรคแรก เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการบังคับโทษจำคุกจำเลยว่าให้เริ่มนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา โดยมีข้อยกเว้นในกรณีที่ศาลจะมีคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น ซึ่งวันมีคำพิพากษาตามบทบัญญัติดังกล่าวหมายถึงวันที่ศาลอ่านคำพิพากษาโดยเปิดเผยตามป.วิ.อ.

มาตรา ๑๘๒ และ ๑๘๘ โดยคำพิพากษาไม่จำเป็นต้องถึงที่สุด เพราะเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วจำเลยย่อมต้องถูกบังคับโทษตามคำพิพากษานั้น แม้ต่อมาภายหลังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะพิพากษาแก้โทษจำคุกก็ไม่มีผลต่อวันเริ่มนับโทษจำคุกแต่อย่างใด การที่คดียังไม่ถึงที่สุดจึงไม่ใช่เหตุที่จะนำมานับโทษต่อไม่ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๐๙</u>

การที่จำเลยไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามเงื่อนไขคุมความประพฤติ ศาลชั้นต้นอาจมีคำสั่งยกเลิกการคุมความประพฤติและให้ลงโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ได้ ทั้งจำเลยมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และเมื่อศาลชั้นอุทธรณ์มีคำพิพากษาแล้วย่อมเป็นที่สุดตาม พ.ร.บ.คุมประพฤติ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๘๕/๒๕๖๔ กรณีที่จำเลยไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายตามบันทึกข้อตกลงซึ่งศาลชั้นต้นกำหนดเป็นเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของจำเลยไว้ เป็นกรณีที่จำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติที่ศาลกำหนดตาม ป.อ. มาตรา ๕๖ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกเลิกการคุมความประพฤติและให้ลงโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้แก่จำเลย ดังนี้ จำเลยมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มีคำพิพากษาแล้ว คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ย่อมเป็นที่สุดตาม พ.ร.บ.คุมประพฤติ พ.ศ.๒๕๕๙ มาตรา ๓๔ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑๐</u>

แม้คดีนี้กับคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อจะมีเจตนาเหมือนกัน และมีการกระทำคล้ายคลึงกัน แต่จำเลยกระทำต่อผู้เสียหายต่างราย ต่างสถานที่และวันเวลากัน คดีจึงมิได้เกี่ยวพันกัน แม้อาจพิจารณาไปด้วยกันได้เพราะจำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกัน แต่เมื่อศาลพิพากษาให้นับโทษต่อกันแล้วแม้จำคุกเกิน ๒๐ ปี ก็ไม่อยู่ในบังคับตาม ป.อ. มาตรา ๙๑ (๒)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๗๖/๒๕๖๔ แม้การกระทำความผิดของจำเลยในคดีนี้กับคดีอื่น ๆ ที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ จะเป็นการกระทำด้วยเจตนาเหมือนกัน และมีการดำเนินการในลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่จำเลยกระทำต่อผู้เสียหายต่างรายกัน ทั้งการกระทำความผิดเกิดขึ้นคนละสถานที่และต่างวันเวลากัน คดีแต่ละสำนวนจึงมิได้เกี่ยวพันกัน แม้โดยรูปคดีอาจพิจารณาไปด้วยกันได้ก็เป็นเพราะจำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกันเพื่อความสะดวกในการพิจารณาพิพากษาคดีเท่านั้น เมื่อศาลมีคำพิพากษาแต่ละคดีและให้นับโทษต่อกันตาม ป.อ. มาตรา ๒๒ แล้ว มีกำหนดระยะเวลาจำคุกเกินกว่า ๒๐ ปี ก็ย่อมพิพากษาให้บังคับเช่นนี้ได้ หาได้อยู่ในบังคับตาม ป.อ. มาตรา ๙๑ (๒) ไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑๑</u>

การที่ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาผิดระเบียบนั้นไม่มีกฎหมายบัญญัติให้จำเลยต้องแถลงหรือโต้แย้งคัดค้าน ทั้งยังไม่สมควรให้จำเลยต้องรับผลร้ายดังกล่าว การที่จำเลยไม่ได้แถลงหรือโต้แย้งคัดค้านจึงหาเป็นการให้สัตยาบันยอมรับการผิดระเบียบดังกล่าวไม่ เมื่อคดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นอุทธรณ์ แต่ศาลชั้นต้นกลับมีคำสั่งเสียเองโดยปราศจากอำนาจ ทั้งศาลชั้นอุทธรณ์ยังดำเนินกระบวนพิจารณาและทำคำพิพากษาโดยไม่ชอบด้วย จึงต้องย้อนสำนวนให้ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๐๖/๒๕๖๔ การที่จำเลยที่ ๑ ไม่ได้แถลงข้อเท็จจริงที่ร้องขอให้เพิกถอนกระบวนพิจารณาผิดระเบียบหรือโต้แย้งคัดค้านการอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ได้ความว่าจำเลยที่ ๑ ถูกจำคุกอยู่ที่เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช และจำเลยที่ ๑ ได้ยื่นคำร้องดังกล่าวก่อนวันนัดอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ เพียง ๑ วัน อันแสดงว่าจำเลยมิได้ยอมรับว่ากระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นชอบแต่อย่างใด และมิได้มีบทบัญญัติของกฎหมายใดที่จะต้องให้จำเลยแถลงหรือโต้แย้งคัดค้านอีก ซึ่งในวันที่ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ จำเลยไม่มีทนายความ ทั้งการที่ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาผิดระเบียบเป็นความผิดพลาดของศาลชั้นต้น จึงไม่สมควรให้จำเลยต้องรับผลร้ายดังกล่าว การที่จำเลยไม่ได้แถลงหรือโต้แย้งคัดค้านในวันนัดอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ จึงหาเป็นการให้สัตยาบันยอมรับการผิดระเบียบ เห็นได้จากจำเลยยังฎีกาโต้แย้งในปัญหาดังกล่าว ดังนั้น เมื่อคดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๘ แต่ศาลชั้นต้นกลับมีคำสั่งเองให้เพิกถอนคำสั่งที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์และรับอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ กับต่อมารับคำแก้อุทธรณ์ของโจทก์ร่วม ตลอดจนศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิจารณาพิพากษาคดีจำเลยที่ ๑ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง โดยไม่ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาที่ไม่ชอบ ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ต้องพิจารณาพิพากษาใหม่ และผลแห่งการวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค ๘ อาจนำไปสู่การจำกัดสิทธิฎีกาของคู่ความ จึงต้องย้อนสำนวนให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษาใหม่ ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๒๔๓ (๑), ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑๒</u>

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารออกไปจากที่ดิน ศาลชั้นต้นยกฟ้องและยกคำร้องขอให้ออกไปจากที่ดิน ศาลชั้นอุทธรณ์ยืน เมื่อโจทก์มิได้ฎีกาคดีอาญาจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ ส่วนข้อฎีกาของจำเลยที่ว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่ เป็นเพียงมูลเหตุแห่งคดีอาญา เมื่อจำเลยไม่ต้องรับผิดแล้ว ชอบที่จะไปว่ากล่าวกันในทางแพ่ง ฎีกาของจำเลยจึงไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๘๖/๒๕๖๔ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.ที่ดิน มาตรา ๙, ๑๐๘ ทวิ ให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารออกไปจากที่ดิน ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องและให้ยกคำร้องขอให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดิน ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษายืน คดีจึงมีประเด็นว่าจำเลยกระทำความผิดตาม ป.ที่ดิน มาตรา ๙, ๑๐๘ ทวิ หรือไม่ เมื่อศาลชั้นต้นยกฟ้อง และศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษายืน โจทก์มิได้ฎีกา คดีอาญาจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ส่วนข้อวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในประเด็นว่า ที่ดินที่เกิดเหตุเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือไม่ เป็นเพียงมูลเหตุแห่งคดีอาญาเท่านั้น เมื่อจำเลยไม่ต้องรับผิดแล้ว คู่ความชอบที่จะไปว่ากล่าวกันในทางแพ่งว่า ที่ดินที่เกิดเหตุเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือไม่ จึงเป็นฎีกาที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง, ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ยกฎีกาจำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑๓</u>

แม้คำว่า “ทรัพย์ของผู้อื่น” ในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์นั้น รวมถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายโดยตรงจากเจ้าของทรัพย์ให้ครอบครองดูแลรักษาทรัพย์นั้นด้วย แต่เมื่อผู้เสียหายไม่ใช่เจ้าของรถจักรยานยนต์คันเกิดเหตุและไม่ได้รับมอบหมายโดยตรงจากเจ้าของให้ครอบครองดูแลรักษารถคันดังกล่าว ผู้เสียหายจึงไม่ใช่ผู้เสียหายในความผิดฐานนี้ เมื่อเจ้าของรถซึ่งเป็นผู้เสียหายที่แท้จริงไม่ได้ร้องทุกข์ พนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวนและพนักงานอัยการโจทก์ก็ไม่มีอำนาจฟ้อง ทั้งผู้เสียหายไม่มีอำนาจขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในค่าซ่อมรถ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๗๘/๒๕๖๔ ป.อ. มาตรา ๓๕๘ บัญญัติถึงความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ว่า “ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์” เห็นได้ว่า องค์ประกอบความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์นั้น ต้องกระทำต่อทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ซึ่งคำว่า “ทรัพย์ของผู้อื่น” นั้น ย่อมหมายความรวมถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายโดยตรงจากเจ้าของทรัพย์ให้เป็นผู้ครอบครองดูแลรักษาทรัพย์นั้นเมื่อรถจักรยานยนต์คันเกิดเหตุเป็นของ ล. และผู้เสียหายยืมจากเพื่อนรุ่นน้องมาใช้ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ล. ซึ่งเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์คันเกิดเหตุได้มอบหมายโดยตรงให้ผู้เสียหายเป็นผู้ครอบครองดูแลรักษารถจักรยานยนต์คันดังกล่าวโดยอาศัยสิทธิของเจ้าของทรัพย์ได้ ผู้เสียหายจึงไม่ใช่ผู้เสียหายในความผิดฐานร่วมกันทำให้เสียทรัพย์ เมื่อ ล. ซึ่งเป็นผู้เสียหายที่แท้จริงไม่ได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ พนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวนจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานร่วมกันทำให้เสียทรัพย์ การที่พนักงานสอบสวนสอบสวนจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานดังกล่าวจึงเป็นการไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง

โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานนี้ และผู้เสียหายไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในการซ่อมรถจักรยานยนต์คันเกิดเหตุแก่ผู้เสียหายได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑๔</u>

องค์คณะผู้พิพากษาในวันนัดพร้อมเพื่อประชุมคดีกับองค์คณะในวันนัดสืบพยานและนัดฟังคำพิพากษา ไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้ต้องเป็นองค์คณะเดียวกันและเป็นการพิจารณาคดีคนละขั้นตอนกัน มีวัตถุประสงค์และวิธีการคัดเลือกองค์คณะแตกต่างกัน ทั้งกรณีดังกล่าวไม่ใช่การเรียกคืนหรือโอนสำนวนคดีจากอ งค์คณะประชุมคดี เพราะการเรียกคืนหรือโอนสำนวนคดีหมายถึงกรณีที่มีการมอบหมายให้องค์คณะรับผิดชอบพิจารณาพยานหลักฐานและพิพากษาแต่มีเหตุที่จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาหรือพิพากษาของศาลเท่านั้น ประกอบกับระหว่างพิจารณาคดีของศาลชั้นต้นฝ่ายจำเลยไม่เคยโต้แย้งคัดค้านว่าผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีและสืบพยานไม่มีอำนาจจนมีคำพิพากษาถือว่าฝ่ายจำเลยยอมรับการดำเนินกระบวนพิจารณานั้นแล้ว องค์คณะดังกล่าวจึงเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีนี้โดยชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๔๙/๒๕๖๔ การกำหนดให้มีวันนัดพร้อมเพื่อประชุมคดีมีวัตถุประสงค์เพื่อให้จำเลยได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม โดยองค์คณะที่ได้รับเลือกให้เป็นองค์คณะประชุมคดีจะได้รับเลือกจากผู้พิพากษาที่มีประสบการณ์และมีความเข้าใจในการบริหารจัดการคดีเพื่อให้การกำหนดแนวทางในการดำเนินคดีเป็นไปอย่างถูกต้อง กระชับรัดกุม ไม่ฟุ่มเฟือย และมีมาตรฐานเดียวกัน ทำให้การพิจารณาคดีเสร็จสิ้นโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ แม้คดีนี้องค์คณะในวันนัดพร้อมเพื่อประชุมคดีจะเป็นคนละองค์คณะกันกับในวันนัดสืบพยานและวันนัดฟังคำพิพากษา แต่การที่ ณ. กับ อ. นั่งพิจารณาคดีในวันนัดสืบพยานและวันนัดฟังคำพิพากษานั้น เนื่องมาจากการจ่ายสำนวนคดีของผู้พิพากษาหัวหน้าศาลชั้นต้นตามมาตรา ๓๒ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งการจ่ายสำนวนคดีดังกล่าวไม่ได้ขัดต่อหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรม ทั้งไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้องค์คณะประชุมคดีและองค์คณะพิจารณาต้องเป็นองค์คณะเดียวกันเพราะเป็นการพิจารณาคดีคนละขั้นตอนกัน มีวัตถุประสงค์และวิธีการคัดเลือกองค์คณะผู้พิพากษาแตกต่างกัน นอกจากนี้กรณีดังกล่าวยังไม่ใช่การเรียกคืนสำนวนคดีจาก น. และ ป. ซึ่งเป็นองค์คณะประชุมคดี และโอนสำนวนคดีให้ ณ. กับ อ. ตามบทบัญญัติมาตรา ๓๓ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม เนื่องจากการเรียกคืนสำนวนคดีหรือการโอนสำนวนคดีตามบทบัญญัติดังกล่าวหมายถึงกรณีที่มีการมอบหมายให้องค์คณะผู้พิพากษารับผิดชอบพิจารณาพยานหลักฐานและพิพากษาแต่มีเหตุที่จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาหรือพิพากษาอรรถคดีของศาลเท่านั้น กรณีจึงไม่ใช่การเรียกคืนสำนวนคดีหรือการโอนสำนวนคดีโดยไม่ชอบดังที่จำเลยฎีกา ประกอบกับระหว่างการพิจารณาคดีของศาลชั้นต้นจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่เคยโต้แย้งคัดค้านว่าผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีและสืบพยานไม่มีอำนาจพิจารณาคดีนี้ จนกระทั่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งหากศาลพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับคดีใน

ส่วนของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ด้วย จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ก็คงไม่โต้แย้งในปัญหาข้อนี้ จึงต้องถือว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ยอมรับการดำเนินกระบวนพิจารณาของ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นว่าเป็นไปโดยชอบตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ณ. และ อ. จึงเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีนี้โดยชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑๕</u>

การที่จำเลยยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอเปลี่ยนที่อยู่จัดส่งเอกสาร ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีสั่งในคำร้องว่า “ทราบ รวม จำเลยทราบประกาศขายในวันนี้แล้ว” เมื่อมีการประกาศขายทอดตลาดใหม่ เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องส่งประกาศไปตามภูมิลำเนาเฉพาะการที่แจ้งไว้ แต่กลับจัดส่งไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านจึงไม่ชอบ ดังนี้ การขายทอดตลาดให้แก่ผู้ซื้อทรัพย์จึงไม่ชอบเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๔๗/๒๕๖๔ กรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่จำเลยได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า มีเหตุให้เพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์พิพาท เพราะเจ้าพนักงานบังคับคดีมิได้จัดส่งประกาศขายทอดตลาดให้แก่จำเลยตามภูมิลำเนาเฉพาะการที่จำเลยได้แถลงไว้จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายทำให้จำเลยไม่ทราบและไม่ได้มีโอกาสเข้าสู้ราคาหรือหาบุคคลอื่นเข้าสู้ราคาหรือไม่นั้น เห็นว่า จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งขอเปลี่ยนที่อยู่จัดส่งเอกสารต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีก็มีคำสั่งคำร้องว่า “ทราบ รวม จำเลยทราบประกาศขายในวันนี้แล้ว” เมื่อประกาศขายทอดตลาดใหม่ เจ้าพนักงานบังคับคดีจำต้องส่งประกาศขายทอดตลาดแก่จำเลยที่ที่อยู่ตามที่จำเลยแจ้งภูมิลำเนาเฉพาะการไว้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒ แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีมิได้จัดส่งประกาศขายทอดตลาดให้แก่จำเลยตามภูมิลำเนาเฉพาะการที่จำเลยแจ้งไว้ กลับจัดส่งประกาศขายทอดตลาดให้แก่จำเลยที่ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของจำเลยจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่อาจถือได้ว่าจำเลยมีภูมิลำเนาหลายแห่ง ถือมิได้ว่ามีการจัดส่งประกาศขายทอดตลาดให้แก่จำเลยแล้ว การขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีให้แก่ผู้ซื้อทรัพย์ครั้งนี้จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑๖</u>

เมื่อโจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดสิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ ๑ เพื่อชำระหนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๑ และผู้ถูกอายัดตกลงกันได้ จำเลยที่ ๑ ขอถอนการยึดทรัพย์ในคดีอันเป็นที่มาของสิทธิเรียกร้องและจำเลยที่ ๑ เสนอชำระหนี้ตามคำพิพากษาแก่โจทก์จนครบถ้วน หลังจากนั้นโจทก์ได้รับชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความจากจำเลยที่ ๑ ครบถ้วนแล้ว จึงขอยุติการบังคับคดีแก่จำเลยที่ ๑ และขอให้มีคำสั่งยกเลิกเพิกถอนหมายบังคับคดี ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตและแจ้งคำสั่งยกเลิกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี อันเป็นการถอนการบังคับคดี โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีกรณีอายัดแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๓๖/๒๕๖๔ โจทก์เป็นเจ้าหนี้ของจำเลยที่ ๑ ตามคำพิพากษาตามยอมของศาลชั้นต้นและเป็นผู้ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดสิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ ๑ ที่จะได้รับจากการบังคับชำระหนี้เอาจากบริษัท ก. และหลักประกันในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ พ.๕๑๗/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดนนทบุรี เพื่อนำมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาในคดีนี้ให้แก่โจทก์ และเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ดำเนินการอายัดสิทธิเรียกร้องดังกล่าวของจำเลยที่ ๑ แล้ว การอายัดสิทธิเรียกร้องดังกล่าวจึงเกิดจากการกระทำของโจทก์เอง เมื่อต่อมาจำเลยที่ ๑ และบริษัท ก. ตกลงกันได้ จำเลยที่ ๑ ขอถอนการยึดทรัพย์และถอนการบังคับคดีในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ พ.๕๑๗/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดนนทบุรี โดยจำเลยที่ ๑ เสนอชำระหนี้ตามคำพิพากษาส่วนที่เหลือแก่โจทก์จนครบถ้วนและโจทก์ตกลงตามข้อเสนอจำเลยที่ ๑ หลังจากนั้นโจทก์ได้รับชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความจากจำเลยที่ ๑ ครบถ้วนแล้ว จึงขอยุติการบังคับคดีแก่จำเลยที่ ๑ และขอให้มีคำสั่งยกเลิกเพิกถอนหมายบังคับคดี ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตและแจ้งคำสั่งยกเลิกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ ย่อมมีผลให้การบังคับคดีตามคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ดำเนินไปแล้วถูกเพิกถอนไปด้วยเหตุเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนสละสิทธิในการบังคับคดี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๙๒ (๖) อันเป็นการถอนการบังคับคดีนอกจากกรณีตามมาตรา ๒๙๒ (๑) และ (๕) ซึ่ง ป.วิ.พ. มาตรา ๑๖๙/๒ วรรคสี่ บัญญัติให้โจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาผู้ขออายัดเป็นผู้รับผิดในค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีกรณีอายัดแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑๗</u>

แผ่นพับโครงการอาคารชุดของจำเลยที่โฆษณาว่าจะมีทางพิพาทเป็นถนนเข้าออกโครงการ ทางพิพาทจึงเป็นส่วนหนึ่งของโครงการอันเป็นทรัพย์ส่วนกลาง และถือว่าแผ่นพับดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุด แต่เมื่อพื้นที่โครงการอยู่ในเขตผังเมืองประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง จำเลยจึงต้องยกทางพิพาทให้เป็นถนนสาธารณประโยชน์และแก้ไขแผนผังโครงการใหม่ ซึ่งจำเลยในฐานะผู้ประกอบธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ขนาดใหญ่ย่อมทราบดี ถือได้ว่าขณะทำสัญญาจะซื้อจะขายจำเลยหลอกลวงปิดบังข้อเท็จจริงว่าทางพิพาทเป็นถนนในพื้นที่โครงการอันเป็นทรัพย์ส่วนกลาง ส่วนที่สัญญาดังกล่าวระบุว่า ผู้จะขายสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนผังโครงการ...ทรัพย์ส่วนกลางได้ตามความเหมาะสม โดยผู้จะซื้อไม่ถือว่าผู้จะขายผิดสัญญานั้น การที่จำเลยยกทางพิพาทให้เป็นถนนสาธารณประโยชน์ภายหลังมีผู้ทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดแล้วถือเป็นการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนผังของโครงการที่เกินสมควรและไม่เป็นธรรม จำเลยย่อมไม่อาจปฏิเสธความรับผิดของตนได้ จำเลยจึงเป็นฝ่ายผิดสัญญา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๑๕/๒๕๖๔ แผ่นพับโครงการของจำเลยเป็นการโฆษณาโครงการก่อสร้างอาคารชุดของจำเลยเพื่อขายแก่บุคคลทั่วไป จะมีแผนผังโครงการ แสดงภาพจำลองโครงการและทางพิพาทเข้าออกโครงการ ทางพิพาทมีรูปต้นไม้เป็นแนวยาวข้างทาง ลักษณะเป็นถนนเข้าออกโครงการ และตามภาพถ่าย

แสดงให้เห็นการสร้างป้อมยามรักษาความปลอดภัยถนนเข้าโครงการ ซึ่งจำเลยก็รับว่าจำเลยปรับถมดินก่อสร้างถนนเข้าออกระหว่างโครงการกับถนนราษฎร์บูรณะ ปลูกต้นไม้ตลอดแนวถนน ก่อสร้างป้อมยามรักษาความปลอดภัยบริเวณด้านหน้าถนนเข้าโครงการและขึ้นป้ายโฆษณาให้ผู้สนใจเข้าเยี่ยมโครงการ ทางพิพาทจึงเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ ดังนั้น แผ่นพับโครงการของจำเลยเป็นการโฆษณาของจำเลยผู้ประกอบธุรกิจทำให้ผู้จะซื้อห้องชุดซึ่งเป็นผู้บริโภคเข้าใจได้ในขณะทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดกับจำเลยว่า จำเลยจะมอบทางพิพาทเป็นถนนเข้าออกโครงการอันเป็นทรัพย์ส่วนกลางที่มีไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันให้ผู้จะซื้อห้องชุดเพื่อเป็นการตอบแทนที่ผู้จะซื้อเข้าทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดกับจำเลย จึงถือว่าแผ่นพับโฆษณาโครงการของจำเลยเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดระหว่างผู้จะซื้อห้องชุดกับจำเลยตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๑๑แต่เมื่อพื้นที่โครงการอยู่ในเขตผังเมืองประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางที่ดินประเภท ย.๖ (สีส้ม) จำเลยจึงต้องยกทางพิพาทให้เป็นถนนสาธารณประโยชน์และแก้ไขแผนผังโครงการใหม่ จำเลยเป็นผู้ประกอบธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ก่อสร้างอาคารชุดขนาดใหญ่ย่อมจะมีความรู้ความชำนาญในการประกอบธุรกิจจำต้องศึกษาและตรวจสอบข้อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่เกี่ยวข้องเสียก่อนที่จะดำเนินการโฆษณาและก่อสร้างอาคารชุด การที่จำเลยโฆษณาขายอาคารชุดก่อนการดำเนินการดังกล่าว ถือได้ว่าขณะทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุด จำเลยหลอกลวงปิดบังข้อเท็จจริงว่าทางพิพาทเป็นถนนในพื้นที่โครงการอันเป็นทรัพย์ส่วนกลาง ส่วนที่สัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดมีข้อสัญญาว่า ผู้จะขายสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนผังโครงการ...ทรัพย์ส่วนกลางได้ตามความเหมาะสม โดยผู้จะซื้อตกลงไม่ถือว่าเป็นการผิดสัญญาของผู้จะขาย แต่อย่างไรก็ตาม การที่จำเลยยกทางพิพาทให้เป็นถนนสาธารณประโยชน์ภายหลังจากมีผู้ทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดกับจำเลย เป็นการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนผังของโครงการที่เกินสมควรและไม่เป็นธรรมต่อผู้จะซื้อห้องชุดกับจำเลยที่หวังจะได้ทางพิพาทเป็นพื้นที่ในโครงการเป็นทรัพย์ส่วนกลางเพื่อประโยชน์ร่วมกันของผู้อาศัยในอาคารชุด จำเลยจึงไม่อาจยกข้อสัญญาดังกล่าวขึ้นอ้างปฏิเสธความรับผิดของจำเลยได้ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าจำเลยผิดสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดกับโจทก์ที่ทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดกับจำเลยก่อนที่จำเลยปรับเปลี่ยนแผนผังโครงการ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑๘</u>

คำฟ้องโจทก์บรรยายวันเวลาที่จำเลยทั้งสามร่วมกันปลอมเอกสารฯ และบรรยายต่อไปว่า ภายหลังจากทำปลอมแล้ว จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้หรืออ้างเอกสารฯปลอมดังกล่าว เป็นการบรรยายฟ้องให้เข้าใจได้ว่าภายหลังจากปลอมเอกสารฯแล้ว จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้หรืออ้างเอกสารฯปลอมอีกกรรมหนึ่ง ถือว่าฟ้องฐานใช้เอกสารฯปลอมชัดแจ้งเกี่ยวกับวันเวลากระทำความผิดแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๕๙/๒๕๖๔ คำฟ้องโจทก์บรรยายวันเวลาที่จำเลยทั้งสามกระทำความผิดฐานร่วมกันปลอมเอกสารราชการ และโจทก์บรรยายฟ้องถึงการกระทำความผิดฐานร่วมกันใช้หรืออ้างเอกสาร

ราชการปลอมว่า ภายหลังจากทำปลอมแล้วจำเลยทั้งสามร่วมกันใช้หรืออ้างเอกสารราชการปลอมต่อผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๕ การบรรยายฟ้องดังกล่าวเข้าใจได้ว่าตามวันเวลาที่โจทก์ระบุไว้ในการกระทำความผิดฐานร่วมกันปลอมเอกสารราชการ แต่เป็นเวลาหลังจากที่จำเลยทั้งสามร่วมกันปลอมเอกสารราชการแล้ว จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้หรืออ้างเอกสารราชการปลอมซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายอีกกรรมหนึ่ง ฟ้องของโจทก์ในความผิดฐานร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอมจึงเป็นฟ้องที่ชัดแจ้งแล้วว่า เมื่อวันเวลาใดจำเลยทั้งสามร่วมกันกระทำความผิดฐานร่วมกันใช้หรืออ้างเอกสารราชการปลอม จึงชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๑๙</u>

ความผิดฐานเป็นซ่องโจรกับฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติต่างเป็นการสมคบกันเพื่อกระทำความผิดเหมือนกัน เพียงแต่ต่างกันที่ประเภทของความผิด การกระทำของจำเลยจึงเป็นกรรมเดียว แต่โดยที่ความผิดดังกล่าวสำเร็จตั้งแต่เมื่อสมคบกันแล้วโดยยังไม่ต้องลงมือกระทำความผิดอื่น ความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน แม้จะคาบเกี่ยวกับความผิดดังกล่าวก็เป็นการแยกต่างหากจากกันอันเป็นความผิดหลายกรรม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๕๗/๒๕๖๔ ความผิดฐานเป็นซ่องโจรกับความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติต่างเป็นการสมคบกันเพื่อกระทำความผิดเหมือนกัน เพียงแต่ต่างกันที่ประเภทของความผิด การกระทำของจำเลยในความผิดทั้งสองฐานนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ประกอบกับโจทก์บรรยายองค์ประกอบความผิดทั้งสองฐานนี้รวมกันมาในคำฟ้อง แสดงว่ามุ่งประสงค์ให้ลงโทษเป็นกรรมเดียว การกระทำความผิดทั้งสองฐานนี้จึงเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ความผิดฐานเป็นซ่องโจรกับความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาตินั้นเป็นความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน กฎหมายบัญญัติขึ้นเพื่อเอาผิดแก่ผู้ที่สมคบกันเพื่อจะกระทำความผิดตามกฎหมายอื่น การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดสำเร็จตั้งแต่มีการสมคบกันแล้วโดยยังไม่ต้องลงมือกระทำความผิดอื่นอีก ดังนี้การกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน แม้จะคาบเกี่ยวอยู่ในช่วงเวลาการกระทำความผิดฐานเป็นซ่องโจรกับความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติด้วย ก็เป็นที่เห็นได้ว่าจะต้องมีการสมคบกัน เพื่อกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนเสียก่อนอันเป็นความผิดสำเร็จแล้วจึงจะมีการลงมือกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนต่อจากนั้นไปซึ่งเป็นการกระทำที่แยกต่างหากจากกัน เป็นการกระทำการอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒๐</u>

แม้โจทก์ที่ ๑ บรรยายฟ้องเพียงว่าจำเลยที่ ๑ แจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินจดข้อความอันเป็นเท็จลงในโฉนดที่ดินฯ โดยไม่ได้บรรยายด้วยว่าเอกสารดังกล่าวมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน แต่เมื่ออ่านฟ้องทั้ง

หมดแล้วมีความหมายทำนองว่าโฉนดที่ดินมีวัตถุประสงค์ใช้เป็นพยานหลักฐาน ทั้งจำเลยที่ ๑ ยังใช้โฉนดดังกล่าวเป็นหลักฐานจดทะเบียนโอนแก่จำเลยที่ ๒ ฟ้องของโจทก์ที่ ๑ จึงครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๗ แล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๐๕/๒๕๖๔ แม้โจทก์ที่ ๑ บรรยายฟ้องเพียงว่าจำเลยที่ ๑ แจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินผู้กระทำการตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จลงในโฉนดที่ดิน อันเป็นเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์ที่ ๑ หรือผู้อื่น โดยไม่ได้บรรยายว่าเอกสารดังกล่าวมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน แต่เมื่ออ่านถ้อยคำในฟ้องทั้งหมดแล้วมีความหมายในทำนองว่าโฉนดที่ดินนั้นมีวัตถุประสงค์ใช้เป็นพยานหลักฐานด้วย ทั้งยังปรากฏตามฟ้องว่าในวันที่จำเลยที่ ๑ แจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินจดข้อความอันเป็นเท็จลงในโฉนดที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินได้ออกโฉนดที่ดินให้จำเลยที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๑ ก็ใช้โฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในการจดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๒ ในวันเดียวกันนั้นเอง ดังนี้ ฟ้องของโจทก์ที่ ๑ จึงครบองค์ประกอบความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๗ แล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒๑</u>

แม้การที่จำเลยยอมรับในชั้นอุทธรณ์ว่า กระทำความผิดทุกกระทงตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จะไม่เป็นการแก้ไขคำให้การปฏิเสธเป็นรับสารภาพก็ตาม แต่ศาลชั้นอุทธรณ์ก็ไม่ต้องวินิจฉัยว่าจำเลยเป็นคนร้ายหรือไม่อีก อันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาจึงมีเหตุลดโทษให้จำเลยบางส่วน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๓๖/๒๕๖๔ การที่จำเลยยอมรับในชั้นอุทธรณ์ว่า กระทำความผิดทุกกระทงตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ไม่เป็นการแก้ไขคำให้การปฏิเสธเป็นรับสารภาพในชั้นอุทธรณ์ เพราะต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๓ วรรคสอง แต่ถือได้ว่าจำเลยยอมสละข้อต่อสู้ในชั้นอุทธรณ์ด้วยการยอมรับข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น เป็นเหตุให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าจำเลยเป็นคนร้ายหรือไม่อีกต่อไป ถือเป็นการให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาตาม ป.อ. มาตรา ๗๘ จึงมีเหตุลดโทษให้แก่จำเลยบางส่วน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒๒</u>

การออกเช็คเพื่อชำระหนี้หลังจากถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด โดยมิได้ทำตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้จัดการทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ หนี้ตามเช็คย่อมไม่อาจบังคับได้ กรณีไม่ครบองค์ประกอบความผิดตาม พ.ร.บ.เช็คฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๑๘/๒๕๖๔ จำเลยออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้แก่โจทก์ภายหลังจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด เป็นการมุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นกับโจทก์ตามกฎหมายลักษณะตั๋วเงินประเภทเช็คซึ่งเป็นการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของจำเลย โดยมิใช่กรณีกระทำตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้จัดการทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ.๒๔๘๓ หนี้ตามเช็คพิพาทไม่สามารถบังคับได้ตามกฎหมาย การกระทำของจำเลยจึงขาดองค์ประกอบความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔ จำเลยไม่มีความผิดตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒๓</u>

คำสั่งยกคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบและให้สืบพยานต่อไปนั้น เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นสำคัญ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๓ / ๒๕๖๔ คำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องของจำเลยที่ ๒ ซึ่งขอให้เพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบตามรายงานกระบวนพิจารณา และมีคำสั่งว่าโจทก์ไม่มีพยานมาสืบและนัดสืบพยานจำเลยแทนนั้น เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำให้คดีเสร็จสำนวน เพราะศาลชั้นต้นยังต้องดำเนินกระบวนพิจารณาสืบพยานโจทก์และจำเลยทั้งสองต่อไป กรณีจึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นสำคัญ ตามป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๖ ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒๔</u>

เมื่อคดีส่วนอาญายุติไปแล้ว ต่อมาหลังจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับ จำเลยยื่นคำร้องขอให้งดการบังคับคดีในส่วนแพ่งและศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาแล้ว คำพิพากษาดังกล่าวย่อมเป็นที่สุด หากจะยื่นฎีกาต้องได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา เมื่อไม่มีการขออนุญาตจึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๗๗ / ๒๕๖๓ คดีส่วนอาญาเป็นที่ยุติโดยศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ต่อมาภายหลังจากที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับ จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งงดการบังคับคดีที่บังคับให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลย ออกไปจากที่ดินของรัฐซึ่งเข้าไปยึดถือครอบครองตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๘๙ (๒) ดังนั้น เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๔ มีคำพิพากษาแล้ว คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ย่อมเป็นที่สุดตาม ป.วิ.พ.

มาตรา ๒๔๔ / ๑ การยื่นฎีกาจึงต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๔๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “การฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา และวรรคสอง บัญญัติว่า “การขออนุญาตฎีกาให้ยื่นคำร้องพร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้น...” เมื่อจำเลยฎีกาในคดีส่วนแพ่งเกี่ยวกับการบังคับคดีโดยไม่ได้ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกามาด้วย ฎีกาของจำเลยจึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒๕</u>

จำเลยกู้ยืมเงินจากโจทก์ตามจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กำหนดชำระเงินคืนภายใน ๖ เดือน นับแต่วันที่รับเงิน ถือเป็นการกำหนดชำระหนี้ตามวันแห่งปฏิทิน เมื่อจำเลยไม่ชำระหนี้ตามกำหนด จึงตกเป็นผู้ผิดนัดต้องชำระดอกเบี้ยผิดนัดนับแต่วันถัดจากวันครบกำหนด ที่ศาลล่างทั้งสองกำหนดดอกเบี้ยให้นับแต่วันครบกำหนดชำระหนี้จึงไม่ถูกต้องและเกินคำขอ อันเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๓๕ / ๒๕๖๓ จำเลยกู้ยืมเงินและได้รับเงินไปจากโจทก์ตามจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีกำหนดใช้เงินคืนภายใน ๖ เดือน นับจากวันที่ได้รับเงิน คือ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ครบกำหนดชำระหนี้วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๙ อันถือว่าเป็นกรณีที่กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน เมื่อจำเลยลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนด จำเลยจึงตกเป็นผู้ผิดนัดโดยมิพักต้องเตือน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๐๔ วรรคสอง จำเลยต้องรับผิดชำระหนี้กู้ยืมพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันผิดนัดตามที่โจทก์ขอ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๙ จึงไม่ถูกต้องและเกินคำขอ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒๖</u>

ดอกเบี้ยของเงินเป็นค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ แต่พนักงานอัยการขอเรียกดอกเบี้ยแทนโจทก์ร่วมไม่ได้ โจทก์ร่วมจึงมีสิทธิขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชดใช้ดอกเบี้ยได้ ส่วนค่าขาดประโยชน์ ค่าเดินทางไปแจ้งความร้องทุกข์ ค่าติดตามรถคืน และค่าซ่อมรถนั้นมิใช่ค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดดังกล่าว โจทก์ร่วมจึงไม่อาจขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชดใช้คืนได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๖๕ / ๒๕๖๓ ดอกเบี้ยของเงิน ค่าขาดประโยชน์ ค่าเดินทางไปแจ้งความร้องทุกข์ ค่าติดตามรถคืน และค่าซ่อมรถนั้น ไม่ใช่ทรัพย์สินหรือราคาที่ผู้เสียหายสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดฐานลักทรัพย์ แต่เฉพาะดอกเบี้ยของเงินเป็นค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสอง ซึ่งพนักงานอัยการจะมีคำขอเรียกดอกเบี้ยแทนโจทก์ร่วมไม่ได้ โจทก์ร่วมจึงยื่นคำร้องขอให้บังคับ

จำเลยทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนดอกเบี้ยของต้นเงินตามป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ ได้ ส่วนค่าขาดประโยชน์ ค่าเดินทางไปแจ้งความร้องทุกข์ ค่าติดตามรถคืน และค่าซ่อมรถนั้นมิใช่ค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสอง โจทก์ร่วมจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชดใช้คืนได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒๗</u>

การจะเป็นผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิดและถูกลงโทษได้แม้ความผิดนั้นยังมิได้กระทำลง ต้องฟังได้ว่าผู้นั้นได้ก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดข้อหาใด ต่อบุคคลใดอย่างชัดเจน เมื่อฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ บอกจำเลยที่ ๒ ให้หาคนมายิงผู้เสียหายทั้งห้า คงรับฟังได้เพียงว่า จำเลยที่ ๒ ชักชวนให้จำเลยที่ ๑ รับงานยิงคนที่ทะเลน้อย โดยไม่ปรากฏว่ายิงผู้ใด ยังถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ กระทำความผิดฐานเป็นผู้ใช้ให้ฆ่าผู้อื่นโดยไตรตรองไว้ก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๒๙/๒๕๖๓ ผู้ก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดจะมีความผิดและถูกลงโทษฐานใช้ให้กระทำความผิดแม้ความผิดนั้นยังมิได้กระทำลงตาม ป.อ. มาตรา ๘๔ วรรคสอง นั้น ข้อเท็จจริงต้องฟังได้ว่าผู้นั้นได้ก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดข้อหาใด ต่อบุคคลใดอย่างชัดเจน ผู้ถูกใช้จึงจะสามารถลงมือกระทำความผิดนั้นได้ ซึ่งหากแม้ผู้ถูกใช้ไม่ได้กระทำความผิด ผู้ก่อให้กระทำความผิดจึงจะมีความผิดและถูกลงโทษฐานใช้ให้กระทำความผิดตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง คดีนี้ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ บอกจำเลยที่ ๒ ให้หาคนมายิงผู้เสียหายทั้งห้า คงรับฟังได้เพียงว่า จำเลยที่ ๒ ชักชวนให้จำเลยที่ ๑ รับงานยิงคนที่ทะเลน้อย โดยไม่ปรากฏว่ายิงผู้ใด จำเลยที่ ๑ ไม่อาจจะไปใช้อาวุธปืนยิงผู้ใดได้ ถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ลงมือก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตรตรองไว้ก่อน การกระทำของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ลงมือก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน การกระทำของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงไม่เป็นความผิดฐานใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒๘</u>

พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ มีผลเพียงให้ถือว่า จำเลยไม่เคยถูกลงโทษจำคุกเท่านั้น มิได้มีผลถึงกับให้ถือว่าความประพฤติของจำเลยที่เป็นเหตุให้ต้องรับโทษจำคุกในความผิดร้ายแรงคดีก่อนถูกลบล้างไปด้วย เมื่อจำเลยกลับมากระทำความผิดคดีนี้อีก นับว่ามีลักษณะกระทำความผิดติดนิสัย ไม่สำนึกหรือเกรงกลัวต่อกฎหมาย แม้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายและผู้เสียหายไม่ติดใจเอาความ หรือมีเหตุอื่น ก็ไม่มีเหตุรอการลงโทษจำคุกแก่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๔๔/๒๕๖๓ จำเลยลักเครื่องรับโทรทัศน์ของผู้เสียหายโดยใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำผิด การพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม พฤติการณ์แห่งคดี

เป็นเรื่องร้ายแรง ที่จำเลยอ้างมี พ.ร.บ.ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ ที่บัญญัติให้ล้างมลทินแก่บรรดาผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ ก็ตาม แต่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลเพียงให้ถือว่า จำเลยไม่เคยถูกลงโทษจำคุกเท่านั้น มิได้มีผลถึงกับให้ถือว่าความประพฤติของจำเลยที่เป็นเหตุให้ต้องรับโทษจำคุกนั้นถูกลบล้างไปด้วย เมื่อจำเลยกลับมากระทำความผิดคดีนี้อีก นับว่าจำเลยมีลักษณะเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย ไม่สำนึกหรือเกรงกลัวต่อโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แม้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายจนพอใจและไม่ติดใจเอาความแก่จำเลยแล้ว หรือมีเหตุอื่นดังที่อ้างในฎีกา ก็ไม่มีเหตุที่จะรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๒๙</u>

มูลคดีที่โจทก์ไม่อาจเรียกร้องได้ในคดีก่อน ไม่อาจแก้ไขเพิ่มเติมฟ้อง หรือขอเพิ่มจำนวนทุนทรัพย์ในคดีก่อนได้ เพราะมูลคดีเพิ่งเกิดขึ้นภายหลัง ย่อมมิใช่คำฟ้องในเรื่องเดียวกัน จึงไม่เป็นฟ้องซ้อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๕๖๓ / ๒๕๖๓ เงินเดือนค่าจ้างโจทก์ที่ถูกหักอีก ๓ ครั้ง ที่โจทก์ฟ้องคดีนี้นั้นเป็นคนละจำนวนกับที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ในคดีก่อน คำขอบังคับในส่วนนี้จึงต่างกัน และมิใช่การที่จำเลยที่ ๑ กระทำต่อโจทก์ติดต่อสืบเนื่องหรือระยะเวลาเดียวกันกับที่โจทก์ฟ้องในคดีก่อน ทั้งเป็นการกระทำต่อโจทก์หลังจากศาลชั้นต้นในคดีก่อนมีคำพิพากษาแล้ว โจทก์จึงไม่อาจเรียกร้องได้ในคดีก่อน ไม่อาจแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องหรือขอเพิ่มจำนวนทุนทรัพย์ในคดีก่อนได้ มูลคดีนี้เกิดขึ้นภายหลังซึ่งโจทก์ไม่อาจยกขึ้นกล่าวอ้างหรือมีคำขอบังคับในขณะฟ้องคดีก่อนได้ จึงมิใช่คำฟ้องในเรื่องเดียวกันกับคดีก่อน จึงไม่เป็นฟ้องซ้อน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓๐</u>

ข้อตกลงในหนังสือรับสภาพหนี้และรายงานกระบวนพิจารณาซึ่งกำหนดจำนวนหนี้ที่ฝ่ายจำเลยต้องผ่อนชำระแก่โจทก์เป็นรายเดือนให้เสร็จสิ้นภายใน ๑ ปี หากครบถ้วนแล้วโจทก์จะถอนฟ้อง ไม่ใช่สัญญาประนีประนอมยอมความ อันเป็นการยอมความทำให้ความผิดเป็นอันระงับไปแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๒๐ / ๒๕๖๓ หนังสือรับสภาพหนี้และรายงานกระบวนพิจารณาเพียงตกลงกำหนดจำนวนหนี้ที่จำเลยที่ ๑ ต้องชำระแก่โจทก์ โดยผ่อนชำระเป็นรายเดือนและให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๑ ปี หากชำระครบถ้วนแล้วโจทก์จะมาทำการถอนฟ้อง และตกลงให้ศาลเลื่อนการอ่านคำพิพากษา จำเลยเพียงฝ่ายเดียวยังต้องมีความรับผิดในจำนวนหนี้ รวมตลอดจนถึงโทษทางอาญาที่ศาลชั้นต้นจะพิพากษาเมื่อถึงวันนัดฟังคำ

พิพากษา ทั้งไม่มีข้อความที่โจทก์ยอมความให้ความรับผิดทางอาญาระงับสิ้นไปอันเป็นการที่ต่างฝ่ายต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน หนังสือรับสภาพหนี้จึงเป็นเพียงหลักฐานที่จำเลยที่ ๑ ให้ไว้แก่โจทก์ เพื่อโจทก์สงวนสิทธิเรียกร้องอันมีอยู่ในมูลหนี้เดิม ไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้ หนังสือรับสภาพหนี้ท้ายอุทธรณ์และรายงานกระบวนพิจารณาจึงไม่ใช่สัญญาประนีประนอมยอมความ อันเป็นการยอมความทำให้ความผิดเป็นอันระงับไปตามป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) แต่อย่างใด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓๑</u>

แม้คดีทั้งสองศาลจะพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานฉ้อโกง แต่คดีหลังศาลลงโทษตามกฎหมายอื่นซึ่งเป็นบทหนัก มิได้ลงโทษจำเลยในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ จึงไม่อาจเพิ่มโทษกึ่งหนึ่งเพราะกระทำความผิดซ้ำอนุมาตราเดียวกันได้ คงเพิ่มโทษได้เพียงหนึ่งในสาม และถึงโจทก์จะขอเพิ่มโทษกึ่งหนึ่งซึ่งเป็นบทหนักมาก็ตาม ศาลก็มีอำนาจเพิ่มโทษหนึ่งในสามซึ่งเป็นบทเบากว่าได้ ไม่เป็นการเกินคำขอ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๘๗/๒๕๖๓ คดีก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยในความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ส่วนคดีนี้ศาลล่างพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.จัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๙๑ ตรี ป.อ. มาตรา ๓๔๑ ถึงแม้ศาลจะพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานฉ้อโกงอันเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๑ ด้วย แต่ศาลลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.จัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๙๑ ตรี อันเป็นบทกฎหมายที่มีโทษหนักที่สุด ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองคนหางานโดยเฉพาะ มิได้ลงโทษและกำหนดโทษจำเลยเกี่ยวกับความผิดต่อทรัพย์แต่อย่างใด ฉะนั้นในกรณีเช่นนี้จะเพิ่มโทษจำเลยกึ่งหนึ่งเพราะได้กระทำความผิดซ้ำอนุมาตราเดียวกัน ตามป.อ. มาตรา ๙๓ ไม่ได้ ต้องเพิ่มโทษจำเลยหนึ่งในสามตามป.อ. มาตรา ๙๒ และถึงแม้คดีนี้โจทก์จะขอเพิ่มโทษจำเลยตามมาตรา ๙๓ ซึ่งเป็นบทหนักมาก็ตาม ศาลก็มีอำนาจเพิ่มโทษจำเลยตามมาตรา ๙๒ ซึ่งเป็นบทเบากว่าได้ ไม่เกินคำขอของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓๒</u>

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน แยกแต่ละข้อ และไม่ปรากฏว่ามีความต่อเนื่องกัน แม้เป็นการกระทำความผิดในวันเดียวกัน เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพย่อมฟังได้ว่าเป็นความปิดหลายกรรมต่างกัน ส่วนการลดโทษนั้นจะต้องลดแต่ละกระทงก่อนแล้วจึงรวมโทษ เพราะหากจำเลยต้องโทษจำคุกเป็นเดือนการรวมโทษก่อนแล้วจึงลดอาจเป็นผลร้ายแก่จำเลยยิ่งกว่า

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๘๓ / ๒๕๖๓ โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน แม้บางการกระทำเป็นการกระทำความผิดในวันเดียวกัน แต่โจทก์ได้บรรยายรายละเอียดแยกการกระทำเป็นคนละข้อให้เห็นแล้วว่าเป็นการกระทำคนละคราวกัน ทั้งความผิดดังกล่าวก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงได้ว่าเกี่ยวข้องต่อเนื่องเป็นการกระทำเดียวกัน เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพจึงรับฟังได้ว่าเป็นการกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน

จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน แต่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ รวมโทษทุกกระทงแล้วจึงลดโทษให้จำเลย แทนที่จะลดโทษแต่ละกระทงก่อนแล้วจึงรวมโทษย่อมเป็นผลร้ายแก่จำเลยมากกว่าการลดโทษแต่ละกระทงเสียก่อนแล้วจึงรวมโทษเข้าด้วยกันเพราะ ป.อ. มาตรา ๒๑ วรรคสอง บัญญัติว่า หากกำหนดโทษจำคุกเป็นเดือน ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน แต่ถ้ากำหนดเป็นปี ให้คำนวณตามปีปฏิทินในราชการ ดังนั้น การกำหนดโทษจำคุก ๑๒ เดือน ย่อมมีกำหนด ๓๖๐ วัน ซึ่งน้อยกว่าจำนวนวันตามปีปฏิทินที่อาจมีถึง ๓๖๖ วัน หรือ ๓๖๕ วัน สุดแท้แต่ว่าจะเป็นปีอธิกสุรทินหรือปีจันทรคติ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓๓</u>

คดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยซึ่งเป็นนายทหารสัญญาบัตรประจำการซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลทหาร ต่อศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลพลเรือน แต่จำเลยไม่ได้โต้แย้งในเรื่องเขตอำนาจศาลและศาลชั้นต้นก็มิได้ยกเรื่องเขตอำนาจศาลส่งไปให้ศาลทหารทำความเห็นกลับมาเช่นกัน ศาลชั้นต้นจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้ การที่ศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยว่าศาลชั้นต้นไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา ให้ยกคำพิพากษาของศาลชั้นต้น และเพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบ จึงไม่ถูกต้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๗๙ / ๒๕๖๓ ขณะโจทก์ฟ้องจำเลยต่อศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลพลเรือน แม้จำเลยรับราชการเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลทหาร ตาม พ.ร.บ.ธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ มาตรา ๑๖ (๑) แต่จำเลยมิได้ยื่นคำร้องโต้แย้งต่อศาลชั้นต้นว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเพราะอยู่ในเขตอำนาจศาลทหารเพื่อศาลชั้นต้นจะได้ดำเนินการต่อไป แสดงว่าจำเลยยอมรับเขตอำนาจศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นเองก็มิได้ยกเรื่องเขตอำนาจศาลส่งไปให้ศาลทหารทำความเห็นกลับมาเช่นกัน กรณีเช่นนี้ศาลชั้นต้นจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้ การที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าตามคำฟ้องบรรยายชัดแจ้งว่าขณะเกิดเหตุจำเลยรับราชการเป็นทหารอันเป็นการยืนยันว่าขณะเกิดเหตุและขณะฟ้องจำเลยรับราชการเป็นทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ จำเลยจึงเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ตามธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ มาตรา ๑๖ (๑) ศาลชั้นต้นจึงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา ให้ยกคำพิพากษาของศาลชั้นต้น และเพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบตั้งแต่วันที่ศาลตรวจคำฟ้องและมีคำสั่งนัดไต่สวนมูลฟ้องเป็นต้นไป โดยศาลอุทธรณ์ไม่ได้พิจารณาหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ.ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับขณะที่โจทก์ยื่นฟ้อง จึงไม่ถูกต้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓๔</u>

ความผิดฐานเสพยาเสพติดขณะขับรถตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก มิได้บัญญัติว่าผู้ขับขี่นั้นต้องขับรถในทางเดินรถด้วย เพียงแต่พิจารณาว่าหากผู้เสพปฏิบัติหน้าที่ขับรถไม่ว่าจะเสพในขณะขับรถหรือก่อนหน้านั้น ก็เป็นกระทำความผิดแล้ว โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยขับรถเสพเมทแอมเฟตามีนในขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ขับรถคันเกิดเหตุ โดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย จึงครบองค์ประกอบความผิด เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ ย่อมลงโทษได้ ทั้งการที่จำเลยเคยกระทำความผิดข้อหานี้มาแล้ว และศาลให้โอกาสโดยรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยไว้ แต่จำเลยกลับมากระทำความผิดคดีนี้ซ้ำอีก แม้จำเลยมีภาระเลี้ยงดูบิดา มารดา ภริยา และบุตรสามคนภาระดังกล่าวก็เป็นหน้าที่ของบุคคลทั่วไปและเป็นความจำเป็นส่วนตัวของจำเลย ยังไม่เพียงพอที่ศาลรอการลงโทษจำคุกให้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๔/๒๕๖๓ พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง มุ่งประสงค์ที่จะเอาผิดและลงโทษผู้ขับขี่ที่เสพยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกาย เนื่องจากฤทธิ์ของยาเสพติดให้โทษทำให้เกิดปฏิกิริยาต่อสมอง ซึ่งควบคุมระบบประสาทของผู้ขับขี่ซึ่งจะทำให้สมรรถภาพในการควบคุมยานพาหนะด้อยประสิทธิภาพลงอันอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่นได้ และมิได้บัญญัติว่าผู้ขับขี่นั้นต้องขับรถในทางเดินรถด้วย แต่ต้องพิจารณาเพียงว่าผู้เสพนี้เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถหรือไม่ หากผู้เสพปฏิบัติหน้าที่ขับรถไม่ว่าจะเสพในขณะขับรถหรือก่อนหน้านั้น ก็ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดในข้อดังกล่าวแล้ว

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเสพเมทแอมเฟตามีนในขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ขับรถคันหมายเลขทะเบียน บก ๓๙๙๐ กาฬสินธุ์ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ฟ้องโจทก์จึงครบองค์ประกอบความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ ทวิ และชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ แล้ว เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลย่อมพิพากษาลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง, ๑๕๗/๑ วรรคสอง และสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของจำเลยได้

จำเลยขับรถในขณะมีสารเสพติดในร่างกาย อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่นได้โดยง่าย และจำเลยเคยกระทำความผิดข้อหานี้มาแล้ว ซึ่งศาลให้โอกาสจำเลยกลับตนเป็นพลเมืองดีด้วยการรอการลงโทษจำคุกให้จำเลย แต่จำเลยกลับมากระทำความผิดคดีนี้ซ้ำอีกไม่เข็ดหลาบ การกระทำความผิดของจำเลยจึงเป็นเรื่องร้ายแรง หาใช่ความผิดเพียงเล็กน้อยไม่ แม้จำเลยมีภาระเลี้ยงดูบิดา มารดา ภริยา และบุตรสามคนภาระดังกล่าวก็เป็นหน้าที่ของบุคคลทั่วไปหาใช่แต่เพียงจำเลย เพราะทุก ๆ คนมีภาระที่ต้องรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน ทั้งหากจำเลยตระหนักว่า มีหน้าที่เช่นนั้น ก็คงไม่หวนกลับไปกระทำความผิดอีก เนื่องจากจะทำให้บุคคลเหล่านั้นได้รับความเดือดร้อน เหตุดังกล่าวจึงเป็นความจำเป็นส่วนตัวของจำเลย ยังไม่มีเหตุผลเพียงพอให้ศาลรอการลงโทษจำคุกให้จำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓๕</u>

ความผิดฐานลักทรัพย์ต้องเป็นการแย่งการครอบครองทรัพย์ของผู้อื่นในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์โดยเด็ดขาด เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๙๓๔/๒๕๖๔ ความผิดฐานลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔ ผู้กระทำจะต้องแย่งการครอบครองทรัพย์ของผู้อื่นในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์ของเจ้าของทรัพย์โดยเด็ดขาด โดยมีมูลเหตุชักจูงใจอันเป็นเจตนาพิเศษเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓๖</u>

การที่จำเลยไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามบันทึกที่ศาลชั้นต้นกำหนดเป็นเงื่อนไขคุมความประพฤติ และศาลชั้นต้นยกเลิกการคุมความประพฤติและให้ลงโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ จำเลยมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่ง แต่เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาแล้ว ย่อมเป็นที่สุดตาม พ.ร.บ.คุมประพฤติฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๘๕/๒๕๖๔ กรณีที่จำเลยไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายตามบันทึกข้อตกลงซึ่งศาลชั้นต้นกำหนดเป็นเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของจำเลยไว้ เป็นกรณีที่จำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติที่ศาลกำหนดตาม ป.อ. มาตรา ๕๖ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกเลิกการคุมความประพฤติและให้ลงโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้แก่จำเลย ดังนี้ จำเลยมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มีคำพิพากษาแล้ว คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ย่อมเป็นที่สุดตาม พ.ร.บ.คุมประพฤติ พ.ศ.๒๕๕๙ มาตรา ๓๔ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓๗</u>

โจทก์ยื่นคำขอออกหมายบังคับคดีภายหลังจากที่ ป.วิ.พ. แก้ไขเพิ่มเติมปี ๒๕๖๐ ใช้บังคับ การที่ ส. บุคคลภายนอกเข้ามาในคดีโดยยอมรับผิดตามสัญญาประนีประนอมยอมความว่าจะชำระหนี้แก่โจทก์ ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาตามยอมแล้ว จึงผูกพัน ส. ในฐานะเป็นบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระหนี้หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ต้องปฏิบัติตาม และโจทก์มีสิทธิขอให้บังคับคดี ส. ได้ตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๘๗/๒๕๖๔ โจทก์ยื่นคำขอออกหมายบังคับคดีภายหลังจากที่ ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๔ ที่แก้ไขเพิ่มเติมตาม พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ การบังคับคดีของโจทก์จึงตกอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๒๗๔ วรรคหนึ่ง ที่แก้ไขใหม่ส. เป็นบุคคลภายนอกมิใช่คู่ความในคดีที่ถูกฟ้องแต่แรก แต่ ส. ยินยอมเข้ามาในคดีโดยตกลงยอมรับผิดตามสัญญาประนีประนอมยอมความอย่างลูกหนี้ร่วมและได้ลงลายมือชื่อผูกพันตนว่าจะชำระหนี้แก่โจทก์ในสัญญา

ประนีประนอมยอมความซึ่งศาลชั้นต้นได้พิพากษาตามยอมแล้วด้วย สัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาตามยอมดังกล่าวจึงมีผลผูกพัน ส. ในฐานะเป็นบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระหนี้หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ต้องปฏิบัติตาม เมื่อ ส. ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาตามยอม โจทก์มีสิทธิขอให้บังคับคดี ส. ได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๔ วรรคหนึ่ง ที่แก้ไขใหม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓๘</u>

ข้อบังคับของบริษัทจำเลยที่ ๑ กำหนดว่า หุ้นของบริษัทเป็นหุ้นสามัญชนิดระบุชื่อ การโอนหุ้นผู้จะโอนต้องบอกกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมก่อน และหลังจากนั้นแล้ว ๓๐ วัน หากไม่มีผู้ใดประสงค์จะรับโอน จึงจะโอนให้แก่บุคคลภายนอกได้ และจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการด้วย แม้จำเลยที่ ๑ ไม่มีการทำใบหุ้น แต่ก็มีการออกเลขหมายใบหุ้นแล้ว และแม้จำเลยที่ ๑ ไม่เคยมีการตั้งคณะกรรมการ แต่ข้อบังคับกำหนดให้การโอนหุ้นต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ การไม่มีคณะกรรมการบริษัทจึงมิใช่เหตุที่จะยกขึ้นปฏิเสธการปฏิบัติตามข้อบังคับ ทั้งข้อบังคับยังไม่มีข้อยกเว้นว่า ถ้าโอนหุ้นให้แก่บุคคลในครอบครัวหรือบุตรแล้วมิต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ การที่ จ. โอนหุ้นให้จำเลยที่ ๓ บุตร ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก โดยมิได้บอกกล่าวให้แก่โจทก์และผู้ถือหุ้นเดิมคนอื่น ๆ ทราบเพื่อให้โอกาสรับโอนหุ้น จึงเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้น โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนหุ้นดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๒๙/๒๕๖๔ ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า อันว่าหุ้นนั้นย่อมโอนกันได้โดยมิต้องได้รับความยินยอมของบริษัท เว้นแต่เมื่อเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้นซึ่งมีข้อบังคับของบริษัทกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น และข้อบังคับจำเลยที่ ๑ ข้อ ๒ ระบุว่า หุ้นของบริษัทเป็นหุ้นสามัญชนิดระบุชื่อ ส่วนข้อ ๓ ระบุด้วยว่า การโอนหุ้นนั้น ผู้จะโอนจะต้องบอกกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมก่อน และหลังจากนั้นแล้ว ๓๐ วัน หากไม่มีผู้ใดประสงค์จะรับโอน จึงจะโอนให้แก่บุคคลภายนอกได้ และจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการด้วย แม้จำเลยที่ ๑ ไม่มีการจัดทำใบหุ้นให้ผู้ถือหุ้นแต่ละราย แต่เมื่อหุ้นบริษัทจำเลยที่ ๑ มีการออกเลขหมายใบหุ้นแล้ว กรณีจึงต้องบังคับตามมาตรา ๑๑๒๙ วรรคหนึ่ง ด้วย แม้จำเลยที่ ๑ ไม่เคยมีการตั้งคณะกรรมการ แต่เมื่อข้อบังคับบริษัทซึ่งได้จดทะเบียนไว้และผูกพันเป็นสัญญาในระหว่างผู้ถือหุ้นกับบริษัทกำหนดให้การโอนหุ้นต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ย่อมเป็นหน้าที่ของบริษัทต้องดำเนินการให้มีคณะกรรมการบริษัทเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับ การไม่มีคณะกรรมการบริษัทมิใช่เหตุที่จะยกขึ้นปฏิเสธการปฏิบัติตามข้อบังคับเกี่ยวกับการโอนหุ้นดังกล่าว ทั้งข้อบังคับจำเลยที่ ๑ มิได้มีข้อยกเว้นว่า ถ้าเป็นการโอนหุ้นให้แก่บุคคลภายในครอบครัวหรือการโอนหุ้นให้แก่บุตรแล้วมิต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ข้อ ๓ การที่ จ. โอนหุ้นตามฟ้องให้จำเลยที่ ๓ บุตรของ จ. ซึ่งไม่ใช่ผู้ถือหุ้นเดิมแต่เป็นบุคคลภายนอก โดยมิได้บอกกล่าวให้แก่โจทก์และผู้ถือหุ้นเดิมคนอื่น ๆ ทราบเพื่อให้โจทก์และผู้ถือหุ้นเดิมมีโอกาสรับโอนหุ้นจาก จ. ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของจำเลยที่ ๑ เสียก่อนจึงไม่เป็นไปตาม

ข้อบังคับและเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นจำเลยที่ ๑ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนหุ้นที่ฝ่าฝืนต่อข้อบังคับนั้นได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๙

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๓๙</u>

ธนบัตรปลอมอยู่ในความครอบครองของจำเลยมาแต่แรก เจ้าพนักงานตำรวจหาได้ก่อให้จำเลยจัดหามาไม่ การล่อซื้อน้ำยาเคมีล้างกระดาษให้กลายเป็นธนบัตรเป็นเพียงการแสวงหาพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดของจำเลย มิใช่จำเลยขาดเจตนากระทำผิดแล้วถูกเจ้าพนักงานตำรวจชักจูงใจหรือก่อให้จำเลยกระทำความผิด การสอบสวนจึงชอบแล้ว โจทก์มีอำนาจฟ้อง ทั้งการที่จำเลยเก็บธนบัตรปลอมไว้ในบ้านจำนวนมากและนำออกแสดงต่อเจ้าพนักงานตำรวจผู้ล่อซื้อให้หลงเชื่อหรือสนใจซื้อน้ำยาเคมีจากจำเลย ถือเป็นการมีธนบัตรปลอมไว้ในครอบครองเพื่อนำออกใช้แล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๘๖/๒๕๖๔ ธนบัตรดอลลาร์สหรัฐปลอมอยู่ในความครอบครองของจำเลยมาแต่แรก เจ้าพนักงานตำรวจค้นพบของกลางทั้งหมดภายในบ้านจำเลย หาได้กระทำการใดอันเป็นการก่อให้จำเลยจัดหามาไว้ในความครอบครองของตนซึ่งธนบัตรปลอมดังกล่าว การล่อซื้อน้ำยาเคมีล้างกระดาษให้กลายเป็นธนบัตรดอลลาร์สหรัฐของเจ้าพนักงานตำรวจเป็นเพียงการแสวงหาพยานหลักฐานมาเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลยเท่านั้น มิใช่จำเลยขาดเจตนากระทำความผิดมาแต่แรกแล้วเจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้ชักจูงใจหรือก่ อให้จำเลยกระทำความผิดอันเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย การสอบสวนชอบแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยเก็บธนบัตรปลอมไว้ในบ้านจำนวนมากลักษณะที่พร้อมจะนำออกมาใช้เองหรือมอบต่อให้ผู้อื่นใช้ดังเช่นธนบัตรจริงกับนำออกแสดงต่อเจ้าพนักงานตำรวจผู้ล่อซื้อเพื่อให้หลงเชื่อหรือสนใจซื้อน้ำยาเคมีจากจำเลยด้วย ถือเป็นการมีธนบัตรปลอมไว้ในครอบครองเพื่อนำออกใช้แล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔๐</u>

เหตุที่ทำสัญญาประกันภัยเพราะ ว. เช่าซื้อรถจักรยานยนต์จากบริษัท ก. ซึ่งตามกรมธรรม์ระบุว่า หากทรัพย์สินที่เอาประกันภัยสูญหายจากการลักทรัพย์ โจทก์จะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อไม่เกินมูลค่าหนี้ค่าเช่าซื้อที่เหลือ ส่วนที่เหลือ (ถ้ามี) โจทก์จะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัยไม่เกินวงเงินเอาประกันภัย แสดงว่าภัยที่ผู้เอาประกันภัยยกขึ้นเอาประกันภัยกับโจทก์คือสิทธิและความรับผิดตามสัญญาเช่าซื้อ แต่เมื่อตามตา รางกรมธรรม์ระบุถึงทรัพย์สินที่เอาประกันภัยและระบุความคุ้มครองถึงการสูญหายหรือเสียหายโดยสิ้นเชิงของรถจักรยานยนต์ อันเป็นวัตถุที่เอาประกันภัย จึงเป็นการประกันภัยตัวรถจักรยานยนต์ดังกล่าวอีกประการหนึ่งด้วย หาใช่เพียงสิทธิหรือความรับผิดตามสัญญาเช่าซื้อเท่านั้นไม่ บริษัท ก. ผู้ถือกรรมสิทธิ์ และ ว. ผู้ครอบครองจึงมีส่วนได้เสียในวัตถุที่เอาประกันภัย เมื่อรถจักรยานยนต์ถูกโจรกรรมไปโดยความประมาทของจำเลย และโจทก์

ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้รับประโยชน์ไปแล้ว โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิจากผู้เอาประกันภัยเรียกให้จำเลยผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนนี้ได้ สำหรับดอกเบี้ยที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎหมายใหม่เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยและกำหนดดอกเบี้ยให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๒๘/๒๕๖๔ เหตุแห่งการทำสัญญาประกันภัยเป็นผลสืบเนื่องมาจากที่ ว. เช่าซื้อรถจักรยานยนต์จากบริษัท ก. ซึ่งตามกรมธรรม์ประกันภัยแนบท้าย หมวด ๒ ข้อตกลงคุ้มครอง และหมวด ๔ เงื่อนไขทั่วไป ข้อ ๙ ระบุว่า หากทรัพย์สินที่เอาประกันภัยสูญหายจากการลักทรัพย์ โจทก์จะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อไม่เกินมูลค่าหนี้ค่าเช่าซื้อที่เหลืออยู่ตามสัญญา ณ วันที่เกิดความสูญหาย ส่วนที่เหลือ (ถ้ามี) โจทก์จะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัย ทั้งนี้ สูงสุดไม่เกินจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์ประกันภัย แสดงให้เห็นว่าภัยที่ผู้เอาประกันภัยยกขึ้นเอาประกันกับโจทก์คือสิทธิและความรับผิดที่เกิดมีขึ้นตามสัญญาเช่าซื้อ และตามข้อตกลงแห่งกรมธรรม์ยังชี้ให้เห็นถึงภัยซึ่งโจทก์ในฐานะผู้รับประกันภัยรับเสี่ยงมีลักษณะเป็นการคุ้มครองสิทธิและความรับผิดที่เกิดมีขึ้นตามสัญญาเช่าซื้อเช่นกัน เพราะนำมูลค่าหนี้ค่าเช่าซื้อที่เหลืออยู่ตามสัญญามาเป็นเงื่อนไขแห่งความรับผิดในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนของโจทก์ผู้รับประกันภัยโดยมีบริษัท ก. ผู้ให้เช่าซื้อเป็นผู้รับประโยชน์ แต่ตามตารางกรมธรรม์ประกันภัยนอกจากจะระบุรายละเอียดสัญญาเช่าซื้อไว้ยังได้ระบุถึงทรัพย์สินที่เอาประกันภัยและระบุความคุ้มครองถึงการสูญหายหรือเสียหายโดยสิ้นเชิงของรถจักรยานยนต์อันเป็นการกำหนดรายการวัตถุที่เอาประกันภัย ถือได้ว่าเป็นการประกันภัยตัวรถจักรยานยนต์คันที่เช่าซื้อ อีกประการหนึ่งด้วย และเงื่อนไขแห่งความรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนของโจทก์ตามสัญญาประกันภัยรวมถึง ภัยที่จะเกิดแก่รถจักรยานยนต์ด้วย หาใช่เพียงสิทธิหรือความรับผิดตามสัญญาเช่าซื้อเท่านั้นไม่ บริษัท ก. ในฐานะผู้ถือกรรมสิทธิ์และ ว. ในฐานะผู้ครอบครองจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในวัตถุที่เอาประกันภัย กรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวมีผลผูกพันคู่สัญญา เมื่อรถจักรยานยนต์ถูกโจรกรรมสูญหายไปโดยความประมาทของจำเลย และโจทก์ได้ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้รับประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยแล้ว โจทก์ย่อม เข้ารับช่วงสิทธิจากผู้เอาประกันภัยเรียกให้จำเลยผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนนี้ได้ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกามีการประกาศใช้ พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๖๔ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ โดยพระราชกำหนดดังกล่าวได้แก้ไข ป.พ.พ. มาตรา ๗ และมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง เป็นผลให้ดอกเบี้ยผิดนัดปรับเปลี่ยนจากอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี เป็นอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยผิดนัดในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ปัญหาการกำหนดดอกเบี้ยให้เป็นไปตามกฎหมายเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยและกำหนดดอกเบี้ยให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๕๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔๑</u>

ในคดีเดิมมีประเด็นแห่งคดีว่า โจทก์ทำสัญญาเช่าห้องชุดพิพาทกับจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ยินยอมหรือไม่ และโจทก์อยู่อาศัยในห้องชุดพิพาทเป็นการทำละเมิดต่อจำเลยที่ ๒ หรือไม่ ต่อมาโจทก์กับจำเลยที่ ๒ ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ แม้ไม่ได้ตกลงกันในทุกประเด็นที่ฟ้องก็ตาม แต่ต้องถือว่ามีการตกลงหรือประนีประนอมยอมความกันในประเด็นแห่งคดีและศาลพิพากษาผูกพันคู่ความแล้ว เมื่อตามสัญญาดังกล่าวระบุว่า ทั้งสองฝ่ายไม่ติดใจเรียกร้องใด ๆ กันอีกย่อมหมายรวมถึง ค่าเช่าล่วงหน้าตามสัญญาเช่าที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ด้วย โจทก์จึงถูกปิดปากไม่อาจฟ้องเรียกค่าเช่าล่วงหน้าที่โจทก์อาศัยในห้องชุดพิพาทไม่ครบกำหนดได้ ทั้งยังเป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน อันเป็นฟ้องซ้ำในส่วนของจำเลยที่ ๒ ส่วนจำเลยที่ ๑ นั้น โจทก์ฟ้องทำนองว่า จำเลยที่ ๒ เชิดจำเลยที่ ๑ เป็นตัวแทนทำสัญญาเช่ากับโจทก์ มิใช่กระทำเป็นส่วนตัว จำเลยที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๖๓/๒๕๖๔ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ พ.๑๔๐๖/๒๕๕๙ ของศาลจังหวัดมีนบุรี ซึ่งคดีถึงที่สุดแล้ว จำเลยที่ ๒ ได้ฟ้องโจทก์ว่า จำเลยที่ ๒ ไม่ได้มอบอำนาจหรือยินยอมให้จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาเช่าห้องชุดพิพาทกับโจทก์ โจทก์บุกรุกเข้าอาศัยในห้องชุดพิพาทเป็นการละเมิดจำเลยที่ ๒ ขอให้โจทก์และบริวารขนย้ายทรัพย์สินออกจากห้องชุดพิพาทพร้อมชดใช้ค่าเสียหาย ประเด็นแห่งคดีจึงมีว่า โจทก์ทำสัญญาเช่าห้องชุดพิพาทกับจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ยินยอมหรือไม่ และโจทก์อยู่อาศัยในห้องชุดพิพาทเป็นการทำละเมิดต่อจำเลยที่ ๒ หรือไม่ ซึ่งตามสัญญาเช่า โจทก์ได้ชำระค่าเช่าล่วงหน้าจนครบกำหนดเวลาเช่า ต่อมาโจทก์ จำเลยที่ ๒ ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว แม้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความจะไม่ได้ตกลงกันในทุกประเด็นที่มีการฟ้องก็ตาม ก็ถือได้ว่ามีการตกลงหรือประนีประนอมยอมความกันในประเด็นแห่งคดีแล้วและศาลจังหวัดมีนบุรีได้พิพากษาตามยอมมีผลผูกพันโจทก์และจำเลยที่ ๒ นับตั้งแต่วันที่ได้พิพากษาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ข้อความในสัญญาประนีประนอมยอมความข้อ ๓ ที่ระบุว่า โจทก์และจำเลย (จำเลยที่ ๒ และโจทก์คดีนี้) ไม่ติดใจเรียกร้องใด ๆ กันอีกย่อมหมายรวมถึง ค่าเช่าล่วงหน้าตามสัญญาเช่าที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ด้วย โจทก์จึงถูกปิดปากด้วยข้อสัญญาดังกล่าวมิอาจฟ้องค่าเช่าล่วงหน้าที่โจทก์ยังอยู่อาศัยในห้องชุดพิพาทไม่ครบกำหนดได้ และการที่โจทก์ฟ้องขอเรียกค่าเช่าล่วงหน้าดังกล่าวเป็นคดีนี้อีก จึงเป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน เป็นฟ้องซ้ำเฉพาะจำเลยที่ ๒ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๘โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองอ้างว่า โจทก์ทำสัญญาเช่าห้องชุดพิพาทกับจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๑ ได้รับความยินยอมจากจำเลยที่ ๒ เจ้าของห้องชุดพิพาท ในลักษณะจำเลยที่ ๒ เชิดจำเลยที่ ๑ เป็นตัวแทนทำสัญญาเช่ากับโจทก์ มิใช่กระทำเป็นส่วนตัวของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘๒๐ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ให้ชำระค่าเช่าล่วงหน้าตามสัญญาเช่า

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔๒</u>

คำพิพากษาตามยอม ระบุว่า โจทก์ยอมชำระเงินให้จำเลย ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แม้ต่อมาโจทก์ชำระเงินให้จำเลยแล้ว ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่การที่โจทก์จะชำระส่วนที่เหลืออีก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์จะต้องชำระภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่โอนขายที่ดินพิพาท การชำระเงินส่วนนี้จึงอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่โจทก์จะต้องโอนขายที่ดินพิพาทเสียก่อนจึงจะชำระเงินส่วนนี้ให้แก่จำเลย แต่เงื่อนไขดังกล่าวมิได้กำหนดเวลาว่าโจทก์จะต้องขายที่ดินพิพาทเมื่อใด ซึ่งหากโจทก์ไม่ดำเนินการจนล่วงเลยกำหนดเวลาบังคับคดี โจทก์ก็อาจไม่ต้องจ่ายเงินส่วนนี้ให้แก่จำเลย เมื่อโจทก์ปล่อยเวลาเนิ่นนานไม่ใส่ใจที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษา จึงไม่แน่ชัดว่าโจทก์จะขายที่ดินพิพาทได้หรือไม่ อย่างไร การกำหนดเงื่อนไขเช่นนี้จึงไม่แน่นอน เท่ากับมิได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ซึ่งเจ้าหนี้ย่อมจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้โดยพลัน เมื่อโจทก์ยังไม่ได้ขายที่ดินพิพาทและจำเลยมีหนังสือแจ้งให้โจทก์ดำเนินการขายที่ดินดังกล่าว แต่โจทก์เพิกเฉย จึงถือว่าโจทก์ไม่ปฏิบัติตามสัญญายอม จำเลยจึงมีสิทธิดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาตามยอมได้ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการบังคับคดีเป็นอำนาจของศาล ส่วนเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นเพียงเจ้าพนักงานที่จะต้องปฏิบัติการเพื่อบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเท่านั้น การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอยึดทรัพย์ของจำเลย อันเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีพิจารณาวินิจฉัยว่าการออกหมายบังคับคดีนั้นไม่ถูกต้องและไม่ดำเนินการยึดทรัพย์ตามที่จำเลยขอบังคับคดีโดยไม่มีเหตุตามกฎหมาย ซึ่งกระทำมิได้ จึงต้องเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของเจ้าพนักงานบังคับคดีเสีย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๒๗/๒๕๖๔ คำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ข้อ ๒ ระบุว่า โจทก์ยอมชำระเงินให้จำเลย ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้ชำระให้จำเลยไปก่อนแล้ว ๓๐๐,๐๐๐ บาท และจะโอนให้จำเลยตามบัญชี... ภายในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ อีก ๗๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลืออีก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จะชำระให้จำเลยภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้โอนขายที่ดินพิพาทแล้ว แม้โจทก์จะชำระเงินให้จำเลยตามสัญญาประนีประนอมยอมความไปแล้วรวมเป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่การที่โจทก์จะชำระเงินส่วนที่เหลืออีก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น มีข้อตกลงว่าโจทก์จะชำระภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้โอนขายที่ดินพิพาทแล้วตามสัญญา ข้อตกลงการชำระเงินในสัญญาส่วนนี้จึงตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่โจทก์จะต้องโอนขายที่ดินพิพาทเสียก่อนจึงจะชำระเงินส่วนนี้ให้แก่จำเลย แต่เงื่อนไขดังกล่าวนี้มิได้กำหนดระยะเวลาว่าโจทก์จะต้องขายที่ดินพิพาทเมื่อใด ซึ่งหากโจทก์ไม่ดำเนินการจนล่วงเลยกำหนดเวลาบังคับคดี โจทก์ก็อาจไม่ต้องจ่ายเงินส่วนนี้ให้แก่จำเลย ที่โจทก์อ้างในคำแก้ฎีกาว่า ผู้ซื้อที่ดินต้องการให้โจทก์ทำการรังวัดและออกโฉนดที่ดินก่อนนั้น ก็ได้ความตามคำแก้ฎีกาของโจทก์เองว่าโจทก์เพิ่งดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ หลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตามยอมกว่า ๕ ปี ส่วนที่อ้างว่าการออกโฉนดที่ดินที่ติดกับลำน้ำอิงมีข้อขัดข้องเรื่องการกำหนดแนวเขตที่ดิน จึงสามารถออกโฉนดที่ดินได้เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ นั้น โจทก์ไม่มีพยานหลักฐานใดที่แสดงให้เห็นว่าโจทก์พยายามปฏิบัติตามคำพิพากษาโดยพลัน พฤติการณ์ส่อว่าหากโจทก์ขายที่ดินพิพาทเพื่อปฏิบัติตามคำพิพากษาโดยไม่ชักช้าอาจเป็นทางให้โจทก์เสียเปรียบ โจทก์จึงปล่อยเวลาให้ผ่านไปจนเนิ่นนานโดยไม่ใส่ใจ ที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษา กรณีจึงเป็นการไม่แน่ชัดว่าโจทก์จะสามารถขายที่ดินพิพาทได้หรือไม่ หรือจะขายที่ดินนั้นได้เมื่อใด

เพราะเป็นเหตุการณ์ในอนาคตที่มิใช่ว่าจะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่แท้กำหนดเวลาชำระหนี้โดยการกำหนดเงื่อนไขไว้เช่นนี้จึงไม่แน่นอน ผลเท่ากับเป็นหนี้ที่มิได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ซึ่งเจ้าหนี้ย่อมจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้โดยพลันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๐๓ วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์ยังไม่ได้ขายที่ดินพิพาทและจำเลยมีหนังสือลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ แจ้งให้โจทก์ดำเนินการขายที่ดินพิพาท แต่โจทก์เพิกเฉย จึงเป็นกรณีที่ถือได้ว่าโจทก์ไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ จำเลยจึงมีสิทธิดำเนินการเพื่อให้มีการบังคับคดีตามคำพิพากษาตามยอมได้ จำเลยยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ว่า เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความแล้ว โจทก์มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความเพื่อมิให้จำเลยได้รับชำระหนี้ตามที่ตกลงกัน จำเลยมีความประสงค์จะบังคับคดีเพื่อให้จำเลยได้รับชำระเงินส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขอให้ศาลนัดไต่สวนคำร้องเพื่อมีคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับคดี หรือออกหมายบังคับคดีเพื่อปฏิบัติตามคำพิพากษา ศาลชั้นต้นพิจารณาคำร้องแล้ว มีคำสั่งให้ออกหมายบังคับคดี เมื่อศาลได้มีหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ตามอำนาจหน้าที่ใน ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๑ ที่กำหนดให้อำนาจหน้าที่ในการบังคับคดีเป็นอำนาจของศาล ส่วนเจ้าพนักงานบังคับคดีนั้น เป็นเพียงเจ้าพนักงานที่จะต้องปฏิบัติการเพื่อบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเท่านั้น การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งว่า ข้อตกลงข้อ ๒ ที่ระบุว่า ส่วนที่เหลืออีก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จะชำระให้จำเลยภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้จดทะเบียนโอนที่พิพาทแล้ว เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการโอนให้แก่บุคคลใด เงื่อนไขระยะเวลาดังกล่าวจึงไม่เริ่มนับ จะถือว่าโจทก์ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงไม่ได้ ให้ยกคำร้องขอยึดทรัพย์ของจำเลย อันเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีพิจารณาวินิจฉัยว่าการออกหมายบังคับคดีนั้นไม่ถูกต้องและไม่ดำเนินการยึดทรัพย์ตามที่จำเลยขอบังคับคดีโดยไม่มีเหตุตามกฎหมาย ซึ่งกระทำมิได้ หากเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าหมายบังคับคดีมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาด ชอบที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องรายงานศาลเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขหมายบังคับคดีตามที่เห็นสมควร ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๙๕ วรรคหนึ่ง การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งยกคำร้องขอยึดทรัพย์ของจำเลย โดยอ้างเหตุว่าโจทก์ยังไม่ผิดนัดตามคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความอันเป็นการทบทวนคำสั่งศาลในการออกหมายบังคับคดีจึงไม่อาจกระทำได้ จึงต้องเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของเจ้าพนักงานบังคับคดีเสีย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔๓</u>

โจทก์และเจ้าของรวมมีชื่อใน น.ส. ๓ ก. ซึ่งทางราชการออกให้ จึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองส่วนจำเลยเช่าที่ดินพิพาทโดยเสียค่าเช่ามาตลอด ต้องถือว่าจำเลยครอบครองที่ดินที่มีเอกสารสิทธิแทนโจทก์ แม้ต่อมาที่ดิน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวถูกเพิกถอนและตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แต่โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้เพิกถอนดังกล่าวแล้ว แม้ที่สุดคำสั่งเพิกถอน น.ส. ๓ ก. นั้นจะชอบ ก็เพียงแต่ทำให้โจทก์ไม่สามารถอ้างสิทธิใด ๆ ขึ้นโต้แย้งรัฐได้เท่านั้น แต่ระหว่างโจทก์กับจำเลยซึ่งเป็นราษฎรด้วยกัน เมื่อจำเลยเช่าที่ดินโดยยอมรับสิทธิของโจทก์

ย่อมเป็นการครอบครองแทนโจทก์ โจทก์จึงมีสิทธิดีกว่าจำเลย นอกจากนี้แม้โจทก์และจำเลยต่างยื่นบัญชีพยานเพิ่มเติมในชั้นฎีกา ล่วงเลยกำหนดตามกฎหมาย แต่พยานหลักฐานมีความสำคัญเกี่ยวกับประเด็นในคดีและเพิ่งมีขึ้นหลังจากศาลชั้นต้นพิพากษาแล้วมิได้อยู่ในความครอบครองของคู่ความมาแต่ต้น ศาลฎีกาจึงมีอำนาจรับฟังเอกสารดังกล่าวได้และแม้เป็นเพียงสำเนา แต่เมื่อมีเจ้าพนักงานรับรองสำเนาถูกต้อง จึงฟังได้ว่า เป็นเอกสารแท้จริงและถูกต้องตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๓๗/๒๕๖๔ โจทก์และเจ้าของรวมเป็นผู้มีชื่อในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๙๖, ๑๓๙๗ และ ๒๒๘๙ ซึ่งทางราชการออกให้เมื่อปี ๒๕๑๖ จึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๗๓ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยเช่าที่ดินพิพาทตั้งแต่ ๒๕๕๕ โดยเสียค่าเช่ามาตลอด ต้องถือว่าจำเลยครอบครองที่ดินที่มีเอกสารสิทธิแทนโจทก์ แม้ต่อมาอธิบดีกรมที่ดินจะมีคำสั่งให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินทั้งสามแปลงอันเป็นคำสั่งทางปกครองมีผลทำให้ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ทั้งสามแปลงตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินก็ตาม แต่โจทก์ได้ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวแล้ว แม้ในที่สุดผลคดีเป็นว่าคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินชอบแล้ว ทำให้ที่ดินพิพาทตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ก็เพียงแต่ทำให้โจทก์ไม่สามารถอ้างสิทธิใด ๆ ขึ้นโต้แย้งรัฐได้เท่านั้น แต่ระหว่างโจทก์กับจำเลยซึ่งเป็นราษฎรด้วยกัน เมื่อจำเลยเช่าที่ดินพิพาทโดยยอมรับสิทธิของโจทก์ จึงเป็นการครอบครองที่ดินพิพาทแทนโจทก์นั่นเอง โจทก์จึงมีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าจำเลยจำเลยยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมในชั้นฎีกา ส่วนโจทก์แก้ฎีกาโดยยื่นระบุบัญชีพยานเพิ่มเติมเช่นกัน โดยโจทก์และจำเลยต่างก็มิได้ยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมพร้อมสำเนาเอกสารภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสืบพยาน อันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๔ วรรคสอง และมาตรา ๙๐ วรรคสอง แต่เอกสารตามที่ระบุพยานเพิ่มเติมต่างเป็นพยานหลักฐานอันสำคัญซึ่งเกี่ยวกับประเด็นในคดีจำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานเช่นว่านั้น ทั้งเอกสารดังกล่าวเพิ่งมีขึ้นหลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วและมิได้อยู่ในความครอบครองของคู่ความมาแต่ต้น พฤติการณ์จึงไม่เปิดช่องให้โจทก์และจำเลยยื่นบัญชีระบุพยานและสำเนาเอกสารดังกล่าวภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสืบพยาน เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลฎีกามีอำนาจรับฟังเอกสารดังกล่าวได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๗ (๒) และเอกสารดังกล่าวแม้เป็นเพียงสำเนาเอกสาร แต่เมื่อมีเจ้าพนักงานรับรองสำเนาถูกต้อง จึงฟังได้ว่า เอกสารที่คู่ความทั้งสองฝ่ายอ้างเป็นของแท้จริงและถูกต้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๒๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔๔</u>

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดเมื่อประมาณกลางปี ๒๕๖๐ เวลากลางวัน โดยมิได้ระบุว่า เหตุเกิดในวันใด เดือนใด เนื่องจากโจทก์ไม่ทราบวันกระทำผิดที่แน่ชัด ส่วนจำเลยก็จำวันที่ตนเองกระทำผิดได้เพียงว่าประมาณกลางปี ๒๕๖๐ เมื่อความผิดตามฟ้องเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวและจำเลยให้การรับสารภาพโดยไม่ได้หลงต่อสู้ในเรื่องวันเวลาเกิดเหตุ ถือว่าคำฟ้องโจทก์เกี่ยวกับเวลากระทำผิดพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

แล้ว ส่วนคำขอท้ายฟ้องของโจทก์นั้น เห็นได้ชัดว่าเป็นการพิมพ์ ปี พ.ศ. ของพระราชบัญญัติผิดพลาด กรณีจึงต้องปรับบทลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำผิดอันเป็นกฎหมายที่โจทก์มีคำขอให้ลงโทษ ดังนี้ การบรรยายฟ้องและคำขอท้ายฟ้องของโจทก์จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๐๙/๒๕๖๔ โจทก์บรรยายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเวลาที่เกิดการกระทำผิดว่าเมื่อประมาณกลางปี ๒๕๖๐ เวลากลางวัน ขณะจำเลยถูกคุมขังอยู่ภายในทัณฑสถานเปิดหนองน้ำขุ่น จำเลยนำสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น ๑ ขวด อันเป็นสิ่งของต้องห้ามเข้ามาภายในทัณฑสถานดังกล่าว โดยโจทก์มิได้ระบุในคำฟ้องว่า เหตุคดีนี้เกิดในวันใด เดือนใด เนื่องจากโจทก์ไม่ทราบวันกระทำผิดที่แน่ชัด และได้ความตามรายงานการสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติว่าจำเลยก็จำวันที่ตนเองกระทำผิดไม่ได้คงจำได้แต่เพียงว่าได้กระทำผิดเมื่อประมาณกลางปี ๒๕๖๐ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงตามที่โจทก์บรรยายฟ้องมีการกระทำผิดเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวและจำเลยให้การรับสารภาพโดยไม่ได้หลงต่อสู้ในเรื่องวันเวลากระทำผิด ย่อมถือว่าโจทก์ได้บรรยายข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเวลากระทำผิดพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว คำฟ้องของโจทก์ในข้อนี้จึงเป็นคำฟ้องที่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕)

โจทก์มีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๗๙ มาตรา ๔,๗๒,๗๔,๗๖ นั้น เห็นได้ชัดว่าเป็นการพิมพ์ปี พ.ศ.ผิดพลาด เพราะพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ. ศ. ๒๔๗๙ มีบทบัญญัติเพียง ๕๘ มาตรา และได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓ แล้ว เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำฟ้องของโจทก์ประกอบคำให้การรับสารภาพของจำเลยว่าจำเลยกระทำผิดคดีนี้เมื่อกลางปี ๒๕๖๐ จึงเชื่อว่าเป็นการกระทำผิดภายหลังจากพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับแล้วโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่าพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ กรณีจึงต้องปรับบทลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคแรก และเป็นกฎหมายที่โจทก์มีคำขอให้ลงโทษ การบรรยายฟ้องและมีคำขอให้ลงโทษจำเลยของโจทก์จึงชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔๕</u>

การผ่านเข้าออกที่ดินของผู้อื่นโดยความยินยอมมิใช่เป็นสิทธิตามกฎหมาย ต้องถือว่าที่ดินของโจทก์ยังไม่มีทางเข้าออกสู่ทางสาธารณะ ทั้งตามกฎหมายมิได้กำหนดถึงการสิ้นสิทธิเรียกร้องเอาทางเดินผ่านไว้ จึงหาทำให้สิทธิเรียกร้องของโจทก์ที่จะเอาทางเดินผ่านที่ดินของจำเลยทั้งสามที่ได้แบ่งแยกหรือแบ่งโอนจากที่ดินแปลงเดียวกันเพื่อเป็นทางจำเป็นหมดไปไม่ อย่างไรก็ดี หากการเปิดทางพิพาทเป็นทางจำเป็นจะก่อให้เกิดความ

เสียหายแก่จำเลยทั้งสามซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินที่ล้อมอยู่มากเกินกว่าความจำเป็นของโจทก์ที่มีสิทธิจะผ่าน โจทก์ก็ย่อมไม่มีสิทธิขอเปิดทางจำเป็นดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๙๗/๒๕๖๔ แม้โจทก์สามารถเข้าออกผ่านที่ดินของนาง ข. โดยนาง ข. ยินยอมให้ผ่านได้ก็มิใช่เป็นสิทธิตามกฎหมาย ต้องถือว่าที่ดินของโจทก์ไม่มีทางเข้าออกสู่ทางสาธารณะได้ ทั้งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๔๙ และมาตรา ๑๓๕๐ หาได้กำหนดถึงการสิ้นสิทธิเรียกร้องเอาทางเดินผ่านไว้แต่อย่างใด ดังนั้น แม้โจทก์และบริวารจะได้ใช้ที่ดินของนาง ข. เป็นทางออกสู่สาธารณะก็หาทำให้สิทธิเรียกร้องของโจทก์ที่จะเอาทางเดินผ่านที่ดินของจำเลยทั้งสามที่ได้แบ่งแยกหรือแบ่งโอนจากที่ดินแปลงเดียวกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๕๐ หมดไปไม่ อย่างไรก็ดี มาตรา ๑๓๔๙ วรรคสามบัญญัติว่า “ที่และวิธีทำทางผ่านนั้นต้องเลือกให้พอควรแก่ความจำเป็นของผู้มีสิทธิจะผ่าน กับทั้งให้คำนึงถึงที่ดินที่ล้อมอยู่ให้เสียหายแต่น้อยที่สุดที่จะเป็นไปได้...” ซึ่งเมื่อพิจารณาสภาพบ้าน สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ และสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่บริเวณบ้านในที่ดินของจำเลยทั้งสามแล้ว ก็ปรากฏว่าจำเลยทั้งสามใช้ทางพิพาทเป็นที่อยู่อาศัยในบริเวณบ้าน โดยมีสิ่งปลูกสร้างและชายคาบ้านตลอดจนวางสิ่งของต่าง ๆ จนไม่มีสภาพเป็นทางกว่าสิบปีแล้ว หากเปิดทางพิพาทเป็นทางจำเป็นย่อมทำให้จำเลยทั้งสามเดือดร้อนและเสียหายเป็นอย่างมากเพราะต้องรื้อรั้วและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ทั้งทางพิพาทก็อยู่ใกล้ตัวบ้านมากย่อมกระทบถึงความเป็นอยู่ในการดำรงชีพทั้งอาจเป็นอันตรายไม่ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้ การที่โจทก์ขอเปิดทางพิพาทในที่ดินของจำเลยทั้งสามเป็นทางจำเป็น จึงไม่ใช่เป็นเรื่องที่ทำให้ที่ดินที่ล้อมอยู่เสียหายน้อยที่สุด หากแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่จำเลยทั้งสาม ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินที่ล้อมอยู่มากเกินกว่าความจำเป็นของโจทก์ที่มีสิทธิจะผ่าน โจทก์จึงไม่มีสิทธิขอเปิดทางพิพาทในที่ดินของจำเลยทั้งสามเป็นทางจำเป็น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔๖</u>

การที่โจทก์เป็นผู้ชักชวนหาผู้ร่วมลงทุนแล้วโอนเงินให้จำเลยที่ ๑ โดยแบ่งผลประโยชน์กัน มีลักษณะเป็นการร่วมลงทุนโดยแบ่งหน้าที่กันทำ จึงฟังไม่ได้ว่า โจทก์ถูกหลอกลวงการกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๙๕/๒๕๖๔ โจทก์เป็นผู้ดำเนินการชักชวนหาผู้มาร่วมลงทุนแล้วโอนเงินให้จำเลยที่ ๑ โดยมีการแบ่งผลประโยชน์ระหว่างกัน การกระทำของโจทก์มิใช่เป็นเพียงกรณีที่โจทก์รวบรวมเงินจากญาติพี่น้องและเพื่อนเพื่อนำมาร่วมลงทุนกับจำเลยที่ ๑ กับพวก แต่ลักษณะการดำเนินการของโจทก์เป็นการร่วมลงทุนกับจำเลยที่ ๑ โดยโจทก์มีหน้าที่หาลูกค้าชักชวนให้ลูกค้านำเงินมาร่วมลงทุนกับจำเลยที่ ๑ แล้วแบ่งปันผลประโยชน์กันในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำ ยังไม่อาจรับฟังได้ว่า โจทก์ถูกจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ หลอกลวงให้หลงเชื่อนำเงินมาลงทุน การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔๗</u>

การปฏิบัติหน้าที่การขายทอดตลาดของจำเลยที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานบังคับคดี สังกัดกรมบังคับคดี จำเลยที่ ๒ นั้น แม้จำเลยที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งของจำเลยที่ ๒ หรือกระทำโดยทุจริต ก็ตาม ก็หามีผลทำให้การกระทำของจำเลยที่ ๑ มิใช่การปฏิบัติหน้าที่ไม่ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และแม้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนการขายทอดตลาดดังกล่าวแล้ว แต่เมื่อทรัพย์ที่ขายทอดตลาดไม่สามารถโอนกลับมาเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ จึงรับฟังได้ว่าโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้รับความเสียหายจากการละเมิดที่จำเลยที่ ๑ กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของจำเลยที่ ๒ อันจะต้องรับผิดตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๙๓/๒๕๖๔ การขายทอดตลาดหน่วยลงทุนพิพาทเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานบังคับคดี สังกัดกรมบังคับคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ แม้จำเลยที่ ๑ กระทำโดยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งของกรมบังคับคดีจำเลยที่ ๒ รายการขายทอดตลาดหรือกระทำโดยทุจริต หรือแม้หากการกระทำของจำเลยที่ ๑ จะเป็นความผิดอาญาก็หามีผลทำให้การกระทำของจำเลยที่ ๑ มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖

แม้ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้เพิกถอนการขายทอดตลาดหน่วยลงทุนพิพาทแล้ว แต่หลังจาก ธ. ซึ่งเป็นผู้ซื้อหน่วยลงทุนพิพาทได้โอนหน่วยลงทุนพิพาทของ ธ.แล้ว ธ.นำหน่วยลงทุนพิพาทไปขายคืนให้แก่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ซึ่ง ธ. และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมไม่สามารถโอนหน่วยลงทุนพิพาทกลับมาเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้ เนื่องจากเป็นหน่วยลงทุนในกองทุนเปิดซึ่งบุคคลทั่วไปสามารถเสนอซื้อหรือเสนอขายได้ตลอด ทำให้ไม่มีหน่วยลงทุนพิพาทหลงเหลืออยู่แล้ว เช่นนี้รับฟังได้ว่าไม่สามารถนำหน่วยลงทุนพิพาทขายทอดตลาดใหม่ได้ โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ย่อมได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดที่จำเลยที่ ๑ ได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของกรมบังคับคดีจำเลยที่ ๒ ต้องรับผิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔๘</u>

จำเลยชักชวนโจทก์เข้าร่วมทำธุรกิจเช่าซื้อช่องสัญญาณโทรศัพท์และซื้อบัตรเติมเงินค่าโทรศัพท์ไปจำหน่าย โดยแบ่งผลประโยชน์กัน โจทก์ตกลงร่วมทำธุรกิจด้วย แม้จำเลยติดต่อเช่าซื้อช่องสัญญาณโทรศัพท์จากคนละบริษัทกับที่เคยแจ้งโจทก์ไว้ก่อนร่วมลงทุนก็ตาม แต่บริษัทที่จำเลยเช่าซื้อช่องสัญญาณนั้นก็ประกอบธุรกิจโทรคมนาคมและได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. ให้สามารถปล่อยสัญญาณโทรศัพท์ได้จริง เมื่อโจทก์มิได้ถือเอาบริษัทผู้เช่าคู่สายสัญญาณโทรศัพท์เป็นสาระสำคัญในการร่วมลงทุน เพียงแต่ให้จัดทำบัตรเติมเงินค่าโทรศัพท์

ออกจำหน่ายได้เท่านั้น แม้จำเลยได้รับโอนเงินเพื่อนำไปชำระค่าเช่าสัญญาณโทรศัพท์จากโจทก์แล้วไม่นำไปชำระ เป็นเหตุให้ถูกตัดสัญญาณโทรศัพท์ทำให้ลูกค้าของโจทก์ที่ซื้อบัตรเติมเงินไปไม่สามารถใช้งานได้ ก็เป็นเรื่องการผิดสัญญาทางแพ่ง การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๕๕๒/๒๕๖๔ การที่จำเลยชักชวนโจทก์เข้าร่วมทำธุรกิจเช่าซื้อช่องสัญญาณโทรศัพท์และซื้อบัตรเติมเงินค่าโทรศัพท์เพื่อนำไปจำหน่าย โดยจำเลยมีหน้าที่ติดต่อและประกอบธุรกิจการค้า โดยมีการแบ่งผลประโยชน์ให้โจทก์ร้อยละ ๘๐ จำเลยได้ร้อยละ ๒๐ ซึ่งโจทก์ตกลงร่วมทำธุรกิจกับจำเลยตามคำเสนอของจำเลยดังกล่าว เมื่อโจทก์ตกลงร่วมลงทุนเช่าซื้อช่องสัญญาณโทรศัพท์ตามข้อเสนอของจำเลยแล้ว จำเลยติดต่อเช่าซื้อช่องสัญญาณโทรศัพท์จากบริษัท ม. จำกัด จากนาย พ. แม้จำเลยมิได้ติดต่อเช่าซื้อช่องสัญญาณโทรศัพท์จากบริษัท บ. จำกัด ตามที่จำเลยเคยแจ้งแก่โจทก์ไว้ก่อนร่วมลงทุน และบริษัท บ. จำกัด ถูกเพิกถอนใบอนุญาตไปก่อนแล้วก็ตาม แต่บริษัท ม. จำกัด ที่จำเลยดำเนินการเช่าซื้อช่องสัญญาณโทรศัพท์แทนนั้นประกอบธุรกิจโทรคมนาคมและได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. และสามารถปล่อยสัญญาณโทรศัพท์ให้ใช้งานได้จริง ทั้งโจทก์และจำเลยเคยพบพูดคุยขอเพิ่มช่องสัญญาณโทรศัพท์กับนาย พ. โดยนาย พ. แจ้งแก่โจทก์และจำเลยว่าถ้าประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณโทรศัพท์เพิ่มต้องจ่ายค่าบริการก่อน แสดงว่าโจทก์มิได้ถือเอาบริษัทผู้เช่าคู่สายสัญญาณโทรศัพท์ว่าต้องเป็นบริษัทใด เป็นสาระสำคัญในการที่โจทก์ตกลงร่วมลงทุนกับจำเลย ขอเพียงแต่ให้สามารถจัดทำบัตรเติมเงินค่าโทรศัพท์ต่างประเทศออกจำหน่ายได้เท่านั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยได้รับโอนเงินเพื่อนำไปชำระค่าเช่าสัญญาณโทรศัพท์จากโจทก์แล้ว จำเลยไม่นำเงินไปชำระให้แก่บริษัท ม. จำกัด เป็นเหตุให้บริษัท ม. จำกัด ตัดสัญญาณโทรศัพท์ทำให้ลูกค้าของโจทก์ที่ซื้อบัตรเติมเงินค่าโทรศัพท์ไปแล้วไม่สามารถใช้งานได้ จึงเป็นเรื่องที่จำเลยไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำไว้กับโจทก์อันเป็นการผิดสัญญาทางแพ่ง การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๔๙</u>

โจทก์ที่ ๒ ไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลภายในกำหนด ศาลชั้นต้นไม่รับฟ้อง อันเป็นคำสั่งไม่รับคำคู่ความ โจทก์ที่ ๒ อุทธรณ์คำสั่งได้ และเมื่อศาลชั้นต้นไม่รับฟ้องวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ แต่ไม่แจ้งคำสั่งให้โจทก์ที่ ๒ ทราบ โจทก์ที่ ๒ เพิ่งทราบเมื่อมาขอคัดเอกสารในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และยื่นอุทธรณ์คำสั่งเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงเป็นการยื่นภายใน ๑ เดือน ที่ศาลชั้นอุทธรณ์ ยกคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบ ส่วนการที่โจทก์ที่ ๒ ไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลภายในกำหนด ศาลชั้นต้นชอบที่จะสั่งไม่รับฟ้องเฉพาะทุนทรัพย์ที่ไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล และรับฟ้องในส่วนที่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฟ้องทั้งหมด จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๗๖/๒๕๖๔ โจทก์ที่ ๒ ไม่นำเงินค่าธรรมเนียมศาลมาชำระภายในกำหนด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของโจทก์ที่ ๒ อันเป็นคำสั่งไม่รับคำคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

แพ่ง มาตรา ๑๘ วรรคสอง โจทก์ที่ ๒ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ตามมาตรา ๑๘ วรรคห้า ซึ่งศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของโจทก์ที่ ๒ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ โดยไม่ปรากฏว่ามีการแจ้งคำสั่งให้โจทก์ที่ ๒ ทราบ โจทก์ที่ ๒ ทราบคำสั่งเนื่องจากมาขอคัดถ่ายเอกสารในสำนวนคดีวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นการยื่นภายในกำหนด ๑ เดือน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๘, ๒๒๗ และ ๒๒๙ แล้ว ที่ศาลอุทธรณ์ ภาค ๑ มีคำสั่งยกคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์ที่ ๒ จึงไม่ชอบ

โจทก์ที่ ๒ ไม่นำเงินค่าธรรมเนียมศาลมาชำระภายในกำหนด ศาลชั้นต้นชอบที่จะสั่งไม่รับคำฟ้องของโจทก์ที่ ๒ ในส่วนทุนทรัพย์ที่โจทก์ที่ ๒ ไม่ได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล และรับคำฟ้องในส่วนทุนทรัพย์ที่โจทก์ที่ ๒ ได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องของโจทก์ที่ ๒ ทั้งหมดเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕๐</u>

การที่จำเลยบอกผู้เสียหายว่า ผู้เสียหายทำความผิดที่มีโทษหนัก แต่จำเลยสามารถช่วยให้รับโทษน้อยลงได้ โดยต้องชำระเงินตอบแทน มิใช่การขู่เข็ญ เพราะผู้เสียหายถูกจับกุมดำเนินคดีอยู่แล้ว และหากไม่ให้เงินผู้เสียหายก็ต้องถูกดำเนินคดีต่อไป ส่วนที่จำเลยขู่อีกว่า จำเลยจะมาตรวจสอบร้านค้าของผู้เสียหายทุกเดือน หากพบการกระทำความผิดก็จะดำเนินคดี แต่หากชำระเงินรายเดือน จำเลยจะไม่มาตรวจสอบร้านค้าดังกล่าว ก็มิใช่การขู่เข็ญเช่นกัน เพราะผู้เสียหายจะถูกดำเนินคดีก็ต่อเมื่อมีการตรวจสอบพบว่ากระทำความผิดจริง การเรียกเงินเพียงเพื่อไม่ให้มีการตรวจสอบร้านค้าเท่านั้น ดังนี้ คำฟ้องของโจทก์จึงขาดองค์ประกอบเรื่องขู่เข็ญในความผิดฐานกรรโชกทรัพย์

***หมายเหตุ จำเลยจะมีความผิดฐานอื่นหรือไม่ เป็นปัญหาอีกส่วนหนึ่งต่างหาก*

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๒๓/๒๕๖๔ การที่จำเลยบอกผู้เสียหายว่า ก. ผู้เสียหายกระทำความผิดที่มีอัตราโทษหนักต้องจำคุกหลายปีและมีโทษปรับเป็นเงินหลายแสนบาท จำเลยสามารถช่วยเหลือผู้เสียหายให้ไม่ต้องรับโทษหนักและจะดำเนินคดีผู้เสียหายในความผิดที่มีอัตราโทษน้อย แต่ผู้เสียหายต้องชำระเงินให้แก่จำเลย ๒๐,๐๐๐ บาท มิใช่การขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อเสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้เสียหาย เพราะผู้เสียหายถูกเจ้าพนักงานจับกุมดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายอยู่แล้วในความผิดตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งการจับกุมดำเนินคดีดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อเสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้เสียหาย จำเลยเพียงแต่บอกให้ผู้เสียหายทราบถึงโทษทัณฑ์ที่จะได้รับตามกฎหมาย และการเรียกเงินของจำเลยก็เพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีมิให้ผู้เสียหายได้รับโทษหนัก ซึ่งหากผู้เสียหายไม่ให้เงินตามที่จำเลยเรียกร้องก็ต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป การที่จำเลยขู่เข็ญผู้เสียหายต่อไปว่า จำเลยจะมาตรวจสอบที่ร้านค้าของผู้เสียหายทุกเดือนและ

หากพบการกระทำความผิดก็จะดำเนินคดีกับผู้เสียหาย แต่หากผู้เสียหายชำระเงินให้แก่จำเลยทุกเดือน เดือนละ ๑,๐๐๐ บาท จำเลยจะไม่มาตรวจสอบร้านค้าของผู้เสียหาย ก็มิใช่การขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อเสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้เสียหายเช่นกัน เพราะผู้เสียหายจะถูกดำเนินคดีตามที่จำเลยอ้างก็ต่อเมื่อมีการตรวจสอบร้านค้าของผู้เสียหายแล้วพบว่ามีการกระทำความผิดจริง การเรียกเงินของจำเลยเป็นเพียงเพื่อไม่ให้มีการตรวจสอบร้านค้าของผู้เสียหายเท่านั้น จำเลยมิได้ข่มขู่ว่าจะดำเนินคดีแก่ผู้เสียหายแม้ไม่พบการกระทำความผิด เมื่อการกระทำของจำเลยมิใช่เป็นการขู่เข็ญ คำฟ้องของโจทก์จึงขาดองค์ประกอบของการกระทำความผิดฐานกรรโชกตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๗ วรรคหนึ่ง ฟ้องโจทก์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕๑</u>

แม้พยานหลักฐานในชั้นไต่สวนมูลฟ้องคงรับฟังแต่เพียงว่าการกระทำของจำเลยครบองค์ประกอบความผิดก็ฟังได้ว่าคดีมีมูลก็ตาม แต่พยานหลักฐานนั้นต้องไม่ต้องห้ามรับฟังตามกฎหมายและต้องไม่มีข้อพิรุธอันเป็นที่ประจักษ์ด้วย เมื่อโจทก์อ้างว่าหนังสือรับสภาพหนี้ปลอม แต่ไม่ได้นำหรือขอหมายเรียกมาแสดงต่อศาล จึงไม่อาจตรวจสอบลายมือชื่อในหนังสือรับสภาพหนี้นั้นได้ ทั้งยังไม่นำประจักษ์พยานซึ่งอยู่ในวิสัยที่จะติดตามได้มาเบิกความยืนยันว่าลายมือชื่อไม่ใช่ของตน คงมีเพียงพยานบอกเล่า ดังนี้ คดีโจทก์จึงไม่มีมูล

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๙๒/๒๕๖๔ แม้ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องเมื่อข้อเท็จจริงได้ความจากพยานหลักฐานของโจทก์ว่าการกระทำของจำเลยครบองค์ประกอบความผิดที่ฟ้องก็ฟังได้แล้วว่าคดีมีมูล ไม่จำต้องรับฟังพยานหลักฐานจนปราศจากข้อสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามฟ้องจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้นเหมือนดังเช่นในชั้นพิจารณา แต่ข้อเท็จจริงที่ได้ความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องก็ต้องมาจากพยานหลักฐานที่ไม่ต้องห้ามมิให้รับฟังตามกฎหมายและต้องไม่มีข้อพิรุธอันเป็นที่ประจักษ์ด้วย หนังสือรับสภาพหนี้ที่อ้างว่าเป็นเอกสารปลอมถือเป็นพยานหลักฐานสำคัญในการพิสูจน์ความผิดตามฟ้อง แต่โจทก์ทั้งสามไม่ได้นำมาแสดงต่อศาล หรือขอให้ศาลหมายเรียกจากผู้ครอบครองเอกสารมาอ้างเป็นพยาน ทำให้ไม่อาจตรวจสอบลายมือชื่อในหนังสือรับสภาพหนี้ได้ และก็ไม่ได้นำโจทก์ที่ ๓ และ น. ซึ่งเป็นประจักษ์พยานมาเบิกความยืนยันว่าลายมือชื่อในหนังสือรับสภาพหนี้ไม่ใช่ของตน คงมีโจทก์ที่ ๒ มาเบิกความปากเดียว อันเป็นพยานบอกเล่า ทั้งที่โจทก์ที่ ๓ และ น. มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งและอยู่ในวิสัยที่จะติดตามมาเบิกความได้ จึงมิใช่กรณีมีเหตุจำเป็น และไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะให้รับฟังได้ จึงต้องห้ามมิให้รับฟังตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓ คดีโจทก์ทั้งสามไม่มีมูลความผิดตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕๒</u>

การที่ผู้จำนองตกลงกับผู้รับจำนองในการจดทะเบียนว่า หากผู้จำนองไม่ชำระหนี้ภายในกำหนดยินยอมให้โอนที่ดินทรัพย์จำนองชำระหนี้แก่ผู้รับจำนองโดยผู้จำนองลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจที่ยังไม่ได้กรอก

ข้อความไว้ ถือเป็นข้อตกลงที่ให้จัดการแก่ทรัพย์จำนองเป็นประการอื่นนอกจากที่กฎหมายกำหนด ย่อมไม่สมบูรณ์ เมื่อผู้จำนองผิดนัดชำระหนี้ ผู้รับจำนองนำหนังสือมอบอำนาจไปโอนที่ดินดังกล่าว จึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๑๓/๒๕๖๔ โจทก์จดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้เงินกู้กับจำเลยที่ ๑ โดยตกลงกันว่า หากโจทก์ไม่ชำระหนี้ภายใน ๓ เดือน โจทก์ยินยอมให้จำเลยที่ ๑ นำที่ดินจำนองโอนชำระหนี้แก่จำเลยที่ ๑ โดยโจทก์ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจที่ยังไม่ได้กรอกข้อความใด ๆ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๑๑ บัญญัติว่า “การที่จะตกลงกันไว้เสียแต่ก่อนเวลาหนี้ถึงกำหนดชำระเป็นข้อความอย่างใดอย่างหนึ่งว่า ถ้าไม่ชำระหนี้ให้ผู้รับจำนองเข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งจำนองหรือว่าให้จัดการแก่ทรัพย์สินนั้นเป็นประการอื่นอย่างใด นอกจากตามบทบัญญัติทั้งหลายว่าด้วยการบังคับจำนองนั้นไซร้ ข้อตกลงเช่นนั้นท่านว่าไม่สมบูรณ์” ซึ่งหมายถึงว่าผู้รับจำนองจะเอาทรัพย์จำนองชำระหนี้ได้ก็ด้วยแต่บทบัญญัติว่าด้วยการบังคับจำนอง โดยการจัดการแก่ทรัพย์จำนองเป็นประการอื่นนอกจากที่กฎหมายกำหนด ย่อมทำให้ข้อตกลงนั้นไม่สมบูรณ์ กล่าวคือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเรียกร้องให้อีกฝ่ายหนึ่งต้องปฏิบัติตามข้อตกลงนั้นไม่ได้ และเมื่อโจทก์ผิดนัดชำระหนี้แล้ว จำเลยที่ ๑ ได้นำเอาหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวไปโอนที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยที่ ๑ เพื่อชำระหนี้เสียเอง จึงไม่เป็นไปตามบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับจำนองและเป็นผลให้ข้อตกลงที่แตกต่างไปจากมาตรา ๗๒๘, ๗๒๙ และ ๗๓๕ ตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๗๑๔/๑ โดยไม่อาจใช้บังคับได้ในระหว่างโจทก์และจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ จึงไม่อาจนำหนังสือมอบอำนาจของโจทก์ไปใช้เป็นหลักฐานในการโอนที่ดินพิพาทเพื่อชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ ๑ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕๓</u>

การที่จำเลยเป็นลูกจ้างมีหน้าที่ขายรถยนต์และเก็บเงินจากลูกค้าของผู้เสียหาย ย่อมเป็นการรับเงินนั้นไว้ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือไว้ชั่วคราวก่อนจะนำส่งมอบให้ผู้เสียหายเท่านั้น อำนาจในการครอบครองควบคุมดูแลเงินดังกล่าวเป็นของผู้เสียหาย เมื่อจำเลยเอาเงินนั้นไปโดยทุจริต จึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ที่เป็นของนายจ้าง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๘๗ / ๒๕๖๔ จำเลยเป็นลูกจ้างผู้เสียหาย มีหน้าที่ขายรถยนต์ให้ลูกค้าของผู้เสียหายและเก็บเงินจากลูกค้าไม่ว่าจะเป็นเงินค่าจองรถ เงินดาวน์รถ กับค่าใช้จ่ายอื่นๆเกี่ยวกับการซื้อขายรถซึ่งได้รับจากลูกค้าที่ซื้อรถจากผู้เสียหาย เงินจำนวนต่างๆที่จำเลยรับไว้จากลูกค้า เป็นการรับเงินไว้ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในฐานะลูกจ้างผู้เสียหาย ซึ่งมีหน้าที่ติดต่อกับลูกค้าผู้มาซื้อรถ จำเลยเพียงแต่รับเงินและยึดถือไว้ชั่วคราวก่อนจะนำส่งมอบให้ผู้เสียหายเท่านั้น อำนาจในการครอบครองควบคุมดูแลเงินดังกล่าวจึงเป็นของผู้เสียหาย เมื่อจำเลยรับเงินจากลูกค้าของผู้เสียหายรวม ๗ ครั้ง แล้วเอาเงินดังกล่าวไปโดยทุจริต การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ที่เป็นของนายจ้างตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๕ (๑๑) วรรคแรก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕๔</u>

การที่จำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขคุมความประพฤติ ศาลชั้นต้นยกเลิกการคุมความประพฤติและนำโทษจำคุกและปรับที่รอไว้มาลงโทษแก่จำเลย จำเลยอุทธรณ์แล้ว ศาลชั้นอุทธรณ์มีคำพิพากษาแล้ว คำพิพากษานั้นย่อมเป็นที่สุด ตาม พ.ร.บ. คุมประพฤติ ทั้ง พ.ร.บ. ดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติเรื่องอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงไม่อาจกระทำได้ การที่จำเลยทั้งสี่ขอรับรองให้ฎีกาในปัญหาดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าไม่จำต้องขออนุญาตฎีกา และสั่งรับฎีกามานั้น จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๒๔ / ๒๕๖๔ ศาลชั้นต้นเห็นว่า จำเลยทั้งสี่ไม่ปฏิบัติตามที่ตกลงเป็นการจงใจฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติ จึงให้ยกเลิกการคุมความประพฤติและมีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาให้นำโทษจำคุกและปรับที่รอไว้มาลงโทษแก่จำเลยทั้งสี่ เมื่อจำเลยทั้งสี่อุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค ๓ มีคำพิพากษาแล้ว คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ย่อมเป็นที่สุด ตาม พ.ร.บ. คุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓๔ วรรคสอง จำเลยทั้งสี่จะฎีกาไม่ได้ ทั้งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่มีบทมาตราใดที่บัญญัติให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้ดังเช่นคดีอาญาทั่วๆไป จึงเป็นกรณีที่ไม่อาจรับรองให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้ การที่จำเลยทั้งสี่ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นรับรองให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง และที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า จำเลยทั้งสี่ฎีกาคำสั่งศาลไม่จำต้องขออนุญาตฎีกา ให้ยกคำร้องแล้วมีคำสั่งให้รับฎีกาจำเลยทั้งสี่มานั้น จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕๕</u>

โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามให้รับผิดตามหนังสือรับสภาพหนี้ อ้างว่ามีมูลหนี้จากการกู้ยืมเงิน จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธว่าไม่เคยกู้และไม่ได้รับเงินจากโจทก์ เหตุที่ทำหนังสือรับสภาพหนี้เพราะมีข้อตกลงเกี่ยวกับการถอนฟ้องคดีอาญา แต่โจทก์ผิดข้อตกลงจึงไม่มีหนี้ต่อกัน โจทก์ย่อมมีภาระการพิสูจน์ว่า หนังสือรับสภาพหนี้ดังกล่าวมีมูลหนี้มาจากการกู้ยืมเงินตามที่อ้าง เมื่อโจทก์สืบไม่ได้ จำเลยทั้งสามจึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ และเมื่อจำเลยทั้งสามอุทธรณ์ว่าไม่ได้กู้และไม่ได้รับเงินจากโจทก์ตามหนังสือรับสภาพหนี้ อันเป็นประเด็นข้อพิพาทตามคำให้การ การที่ศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยว่าไม่มีมูลหนี้ดังกล่าว จำเลยทั้งสามไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ จึงเป็นการวินิจฉัยตามประเด็นและข้ออุทธรณ์ของจำเลยทั้งสามแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๖๕ / ๒๕๖๓ โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามให้รับผิดตามหนังสือรับสภาพหนี้ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยอ้างว่ามีมูลหนี้มาจากการกู้ยืมเงิน และตามหนังสือรับสภาพหนี้มีข้อความระบุว่า จำเลยทั้งสามกู้ยืมเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปจากโจทก์ จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธว่า จำเลยทั้งสามไม่เคยกู้ยืมเงินและไม่ได้รับเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากโจทก์ จำเลยทั้งสามทำหนังสือรับสภาพหนี้ให้โจทก์โดยมีข้อตกลงให้บริษัท อ. ซึ่งโจทก์เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนถอนฟ้องจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในข้อหาโกงเจ้าหนี้ แต่

โจทก์ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงจึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสามชำระหนี้ตามหนังสือรับสภาพหนี้เพราะไม่มีหนี้ต่อกัน โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์ว่า หนังสือรับสภาพหนี้ที่จำเลยทั้งสามทำไว้แก่โจทก์มีมูลหนี้มาจากการกู้ยืมเงินตามที่โจทก์กล่าวอ้างในคำฟ้อง เมื่อโจทก์นำสืบไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสามกู้ยืมเงินโจทก์ตามหนังสือรับสภาพหนี้ โจทก์ต้องเป็นฝ่ายแพ้คดี จำเลยทั้งสามไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ โดยจำเลยทั้งสามได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่า จำเลยทั้งสามไม่ได้กู้ยืมเงินโจทก์ตามหนังสือรับสภาพหนี้และไม่ได้รับเงินจากโจทก์ ซึ่งเป็นประเด็นที่จำเลยทั้งสามต่อสู้ไว้ในคำให้การ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัยว่าไม่มีมูลหนี้เงินกู้ตามหนังสือรับสภาพหนี้อยู่จริง จำเลยทั้งสามไม่ต้องรับผิดตามหนังสือรับสภาพหนี้ เป็นการวินิจฉัยตามประเด็นข้อพิพาทและตรงตามที่จำเลยทั้งสามอุทธรณ์แล้ว หาได้พิพากษานอกประเด็นหรือเกินคำฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสามไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕๖</u>

ในคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์เสียค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ที่โจทก์เรียกค่าเสียหายจากจำเลยซึ่งกระทำละเมิด อันเป็นคำสั่งในคดีส่วนแพ่ง โจทก์ใช้สิทธิอุทธรณ์และศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์แล้ว หากโจทก์ไม่เห็นพ้องด้วย โจทก์ก็ชอบที่จะใช้สิทธิฎีกาโดยยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาพร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้น แต่โจทก์ยื่นเพียงคำฟ้องฎีกาโดยมิได้ยื่นคำร้องดังกล่าวมาด้วย จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๐๒ / ๒๕๖๔ โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดอาญา ขอให้ลงโทษตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๕, ๑๗๗, ๑๘๐, ๑๘๑ (๑), ๑๘๕, ๒๖๔, ๒๖๘ และขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำความผิดอาญาอันเป็นการกระทำละเมิดแก่โจทก์ จึงเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา การพิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. ทั้งนี้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๐ ดังนั้นที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์เสียค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ที่โจทก์เรียกค่าเสียหายจากจำเลยเป็นคำสั่งในคดีส่วนแพ่ง เมื่อโจทก์ไม่เห็นพ้องด้วยกับคำสั่งดังกล่าวของศาลชั้นต้น โจทก์ชอบที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกา ตามที่ ป.วิ.พ. บัญญัติไว้ เมื่อโจทก์อุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค ๓ มีคำพิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ หากโจทก์ไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ก็ชอบที่จะใช้สิทธิฎีกาโดยยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาพร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นตามบทบัญญัติมาตรา ๒๔๗ วรรคสอง แห่ง ป.วิ.พ. แต่โจทก์กลับเพียงยื่นคำฟ้องฎีกาโดยมิได้ยื่นคำร้องขออนุญาตยื่นฎีกามาด้วย จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕๗</u>

การที่ศาลชั้นต้นไม่ส่งคำร้องขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงพร้อมสำนวนให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ดังที่ระบุชื่อในคำร้องของจำเลยพิจารณาและสั่ง จนกระทั่งผู้

พิพากษาบางคนเกษียณราชการและไม่อาจสั่งคำร้องได้ ศาลชั้นต้นจึงต้องส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปให้ผู้พิพากษาที่เหลือแม้จะเป็นเพียงผู้พิจารณาในชั้นไต่สวนมูลฟ้องเพื่อให้พิจารณาคำร้องดังกล่าวก่อน มิฉะนั้นเป็นการไม่ชอบอันเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยฎีกา ศาลฎีกา ยกขึ้นอ้างและแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๓๕ / ๒๕๖๔ จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นส่งคำร้องขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ดังที่ระบุชื่อในคำร้องขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงพิจารณาและสั่งคำร้องดังกล่าว ซึ่งรวมถึง ช. ส. และ ธ. ด้วย แต่ศาลชั้นต้นมิได้ส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปให้ผู้พิพากษาดังกล่าวพิจารณา ศาลฎีกาให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้ว ช. และ ส. เกษียณราชการไปแล้ว จึงไม่อาจสั่งคำร้องดังกล่าวได้ คงเหลือ ธ. ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาในชั้นไต่สวนมูลฟ้องที่ยังมิได้พิจารณาคำร้อง การที่ศาลชั้นต้นไม่ดำเนินการตามความประสงค์ของจำเลยให้ครบถ้วนเสียก่อนจึงเป็นการไม่ชอบ และคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอันว่าด้วยฎีกา ศาลฎีกายกขึ้นอ้างและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕๘</u>

ในคดีอาญาที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์บางข้อหา และโจทก์มิได้อุทธรณ์โต้แย้งคำ พิพากษาศาลชั้นต้น ดังนั้น แม้จำเลยจะอุทธรณ์ฎีกาโต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นในข้อหาดังกล่าวก็ไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัยเพราะไม่มีผลเปลี่ยนแปลงคำพิพากษายกฟ้องนั้น แม้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาในศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยฎีกาและสั่งรับฎีกาของจำเลยมาก็เป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๖๐ / ๒๕๖๔ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ข้อหาร่วมกันมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและข้อหาร่วมกันพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับใบอนุญาต และโจทก์มิได้อุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้น ดังนั้น แม้จำเลยจะอุทธรณ์และฎีกาโต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นในข้อหาทั้งสองนี้มาก็เป็นอุทธรณ์และฎีกาที่ไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัยเพราะถึงอย่างไรก็ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาของศาลล่างทั้งสอง ที่ให้ยกฟ้องโจทก์ในข้อหาร่วมกันมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและข้อหาร่วมกันพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ซึ่งเป็นข้อหาตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ จึงเป็นฎีกาที่ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และ ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ แม้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาในศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยฎีกาและศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของจำเลยมาก็เป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๕๙</u>

ในคดีอาญา โจทก์มีหน้าที่นำพยานเข้าสืบพิสูจน์ความผิดของจำเลย หากฟังไม่ได้ว่ามีการกระทำผิดเกิดขึ้นหรือจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิด ศาลก็ต้องยกฟ้องปล่อยจำเลยไป หาใช่จำเลยต้องนำสืบว่าไม่ได้กระทำความผิดไม่ ดังนี้ โจทก์จึงเป็นฝ่ายมีภาระการพิสูจน์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๐๔ / ๒๕๖๔ ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง อย่าพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น” และมาตรา ๑๗๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ก่อนนำพยานเข้าสืบ โจทก์มีอำนาจเปิดคดีเพื่อให้ศาลทราบคดีโจทก์ คือแถลงถึงลักษณะของฟ้อง อีกทั้งพยานหลักฐานที่จะนำสืบเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย เสร็จแล้วให้โจทก์นำพยานเข้าสืบ” แสดงว่าในคดีอาญา โจทก์มีหน้าที่ที่จะต้องนำพยานเข้ามาสืบเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลยก่อน หากพยานหลักฐานของโจทก์ที่นำมาสืบฟังไม่ได้ว่ามีการกระทำผิดเกิดขึ้นก็ดีจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดก็ดี ศาลก็ต้องพิพากษายกฟ้องโจทก์ปล่อยจำเลยไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ หาใช่จำเลยจะต้องนำสืบว่าไม่ได้กระทำความผิดไม่ เมื่อโจทก์กล่าวหาว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๙๐, ๓๙๒, ๓๙๓, ๓๙๗ โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์ว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖๐</u>

แม้จำเลยทั้งสองมีพฤติการณ์ที่จะเข้าไปลักทรัพย์ในโรงงานของผู้เสียหาย และกระทำการอันมีลักษณะดูลาดเลาก็ตาม แต่เมื่อจำเลยทั้งสองยังไม่อยู่ในวิสัยที่จะลักทรัพย์ดังกล่าวได้ การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการลงมือกระทำความผิดฐานลักทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกา ๑๘๔๙ / ๒๕๖๔ บริเวณที่จำเลยที่ ๑ ขับรถกระบะเข้าไปจอดเป็นที่โล่งห่างจากอาคารโรงงานของผู้เสียหาย แม้บริเวณดังกล่าวจะมิใช่สถานที่ที่บุคคลใดจะเข้าไปหาปลาหรือหาหนู ทั้งปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีคีมและกรรไกรของกลางที่ใช้ตัดสายไฟฟ้าได้อยู่ในรถกระบะ ทำให้น่าเชื่อว่าจำเลยทั้งสองมีเจตนาที่จะเข้าไปลักทรัพย์ในโรงงานของผู้เสียหาย แต่บริเวณที่จำเลยที่ ๑ ขับรถกระบะไปจอดดังกล่าวยังอยู่ห่างจากตู้ควบคุมที่โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทั้งสองจะเข้าไปลักสายไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศ ประกอบกับในการลักสายไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศดังกล่าวจำเลยทั้งสองจะต้องลงจากรถกระบะไปตัดสายไฟฟ้าและถอดเครื่องปรับอากาศออกจากจุดที่ติดตั้งไว้ เมื่อจำเลยทั้งสองเพิ่งกระทำเพียงใช้ไฟฉายส่งไปรอบพื้นที่อันมีลักษณะเป็นการดูลาดเลา โดยยังมิได้ลงจากรถกระบะ จึงยังไม่อยู่ในวิสัยที่จะลักสายไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศดังกล่าวได้ การกระทำของจำเลยทั้งสองยังถือไม่ได้ว่าเป็นการลงมือกระทำความผิดในอันที่จะลักสายไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศของผู้เสียหายตามฟ้อง

ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖๑

ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัดอาจยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้ชั้นต้นได้ ดังนั้น หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างจึงต้องรับผิดร่วมกับห้างด้วย และเมื่อหุ้นส่วนผู้จัดการทำสัญญาค้ำประกันทั้งในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการและในฐานะส่วนตัว ห้างและหุ้นส่วนผู้จัดการจึงต้องร่วมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้ชั้นต้น หาใช่ต้องรับผิดหากลูกหนี้ชั้นต้นไม่ยอมชำระหนี้ไม่ แต่ในส่วนที่หุ้นส่วนผู้จัดการเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในฐานะส่วนตัวนั้น หุ้นส่วนผู้จัดการจะต้องรับผิดก็ต่อเมื่อลูกหนี้ชั้นต้นไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องเสียก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๒๖ / ๒๕๖๔ จำเลยที่ ๕ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ตามหนังสือสัญญาค้ำประกัน ซึ่งจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ระบุรายละเอียดไว้ว่า จำเลยที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๓ ยอมผูกพันตนเข้าเป็นลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ เพื่อใช้หนี้สินที่ค้างชำระทั้งหมด ดังนี้ จึงเป็นกรณีที่ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นนิติบุคคลและยินยอมเข้าผูกพันตนเพื่อรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ซึ่งสามารถกระทำได้ ตามป.พ.พ. มาตรา ๖๘๑/๑ วรรคสอง จำเลยที่ ๓ ในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๕ จึงต้องร่วมรับผิดกับห้างด้วย ซึ่งโจทก์ได้บรรยายฟ้องและนำสืบแล้วว่าจำเลยที่ ๓ ทำสัญญาค้ำประกันทั้งในฐานะที่เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๕ และในฐานะส่วนตัว ดังนั้น จำเลยที่ ๕ และจำเลยที่ ๓ ในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการจึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ หาใช่ต้องรับผิดหากจำเลยที่ ๑ ไม่ยอมชำระหนี้ไม่ แต่ในส่วนที่จำเลยที่ ๓ เข้าเป็นผู้ค้ำประกันในฐานะส่วนตัวนั้น จำเลยที่ ๓ จะต้องรับผิดก็ต่อเมื่อจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ชั้นต้นไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องเสียก่อน

ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖๒

ในคดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์ เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ไต่สวนมูลฟ้องแล้วมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ตามรูปคดีนั้น จำเลยยังไม่อยู่ในฐานะเป็นจำเลยตามกฎหมาย จึงไม่อาจฎีกาคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ดังกล่าวได้ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยมาจึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๕๗ / ๒๕๖๔ ราษฎรฟ้องความอาญาต่อศาล เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการไต่สวนมูลฟ้องแล้วมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ตามรูปคดี ตามป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๕ วรรคสาม ตอนท้าย ซึ่งบัญญัติว่า ก่อนที่ศาลจะประทับฟ้อง มิให้ถือว่าจำเลยอยู่ในฐานะเช่นนั้น ฉะนั้น ในชั้นนี้จำเลยทั้งสี่จึงไม่มีฐานะเป็นคู่ความ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ มีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินการไต่สวนมูลฟ้องต่อไป เป็นเรื่องระหว่างศาลกับโจทก์จำเลยที่ ๒ และที่ ๔ ย่อมไม่มีสิทธิที่จะฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ได้ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยที่ ๒ และที่ ๔ จึงเป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖๓</u>

การที่ผู้ร้องซึ่งประกอบกิจการขนส่งสินค้าเพียงแต่กำชับมิให้จำเลยนำรถของกลางไปใช้ผิดกฎหมายหรือบรรทุกน้ำหนักเกิน โดยมิได้ตรวจตราโดยหาวิธีอื่นมาควบคุม ทั้งการตรวจตรามิใช่เพียงแต่การพูดด้วยวาจาหรือโทรศัพท์สอบถามเท่านั้น แม้ผู้ร้องจะอ้างว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับการขนถ่ายสินค้าน้ำหนักเกินเนื่องจากไปต่างจังหวัด ก็มิใช่ว่าจะไม่อาจตรวจตราได้ เมื่อผู้ร้องไม่มีการควบคุมตรวจสอบอีกชั้นหนึ่งหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาควบคุมดูแลส่อแสดงว่า ผู้ร้องปล่อยปละละเลยจนจำเลยซึ่งเป็นลูกจ้างใช้รถบรรทุกสินค้าน้ำหนักเกิน ถือได้ว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๗๐ / ๒๕๖๔ ผู้ร้องประกอบกิจการขนส่งสินค้าทางการเกษตร การที่ผู้ร้องนำสืบโดยอ้างว่าได้มีการกำชับมิให้จำเลยนำรถบรรทุกและรถพ่วงของกลางไปใช้ผิดกฎหมายหรือบรรทุกน้ำหนักเกินแล้ว ก็เป็นเพียงวิธีการควบคุมเบื้องต้นและเป็นเรื่องภายในระหว่างผู้ร้องกับจำเลยเท่านั้น แต่ผู้ร้องยังมีหน้าที่ตรวจตราโดยหาวิธีอื่นมาควบคุมมิให้จำเลยบรรทุกน้ำหนักเกิน ทั้งการตรวจตรามิใช่เพียงแต่การพูดด้วยวาจาให้จำเลยปฏิบัติตามหรือโทรศัพท์สอบถามจำเลยเท่านั้น นอกจากนี้การที่ผู้ร้องอ้างว่า ในวันดังกล่าวผู้ร้องไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องในขณะที่มีการขนถ่ายมันสำปะหลังเนื่องจากผู้ร้องเดินทางไปต่างจังหวัด ก็มิใช่ว่าผู้ร้องไม่อาจตรวจตราได้ว่ามีการบรรทุกน้ำหนักเกินหรือไม่ เมื่อผู้ร้องไม่มีการควบคุมตรวจสอบอีกชั้นหนึ่งหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาควบคุมดูแลแทนผู้ร้องว่าจำเลยได้ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ร้องหรือไม่ ย่อมเป็นช่องทางให้จำเลยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้ร้องได้โดยง่าย ซึ่งผู้ร้องย่อมทราบเรื่องนี้เป็นอย่างดี พฤติการณ์ของผู้ร้องส่อแสดงให้เห็นว่า ผู้ร้องปล่อยปละละเลยจนทำให้จำเลยซึ่งเป็นลูกจ้างขับรถบรรทุกและรถพ่วงของกลางบรรทุกมันสำปะหลังน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด อันถือได้ว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖๔</u>

การฎีกาว่า กรณีที่จำเลยให้การรับสภาพในความผิดที่กฎหมายมิได้กำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้นโจทก์ยังต้องนำพยานหลักฐานเข้าสืบให้รับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัย มิฉะนั้นจะรับฟังลงโทษจำเลยไม่ได้นั้นเป็นฎีกาที่ไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๓๙ / ๒๕๖๔ จำเลยที่ ๔ ฎีกาว่าแม้จำเลยที่ ๔ จะให้การรับสารภาพในความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้เสียหายทั้งสาม โจทก์ยังคงมีหน้าที่นำพยานหลักฐานมาสืบให้รับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยที่ ๔ กระทำความผิดฐานดังกล่าวจริง แต่พยานหลักฐานโจทก์ที่นำสืบมายังรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๔ กระทำความผิดฐานดังกล่าว จึงไม่อาจนำคำรับสารภาพของจำเลยที่ ๔ มารับฟังลงโทษจำเลยที่ ๔ นั้น ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๗ มิใช่เป็นฐานความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น เมื่อจำเลยที่ ๔ ให้การรับสารภาพในความผิดฐานนี้ ศาลย่อม

พิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๔ ตามที่รับสารภาพโดยไม่สืบพยานหลักฐานโจทก์ต่อไปได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ปัญหาข้อนี้ตามฎีกาของจำเลยที่ ๔ จึงไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัยตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖๕</u>

คดีก่อนศาลชั้นอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์ไม่ได้บรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยกระทำความผิดพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี เป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์และไม่ชอบ คดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง โดยยังมิได้วินิจฉัยถึงการกระทำตามข้อกล่าวหา จึงไม่เป็นการวินิจฉัยในความผิดซึ่งได้ฟ้อง สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ยังไม่ระงับ โจทก์ฟ้องคดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๕๕ / ๒๕๖๔ คดีก่อนศาลอุทธรณ์ภาค ๑ วินิจฉัยว่า ความผิดฐานฟ้องเท็จ โจทก์ต้องบรรยายฟ้องถึงข้อความตามที่อ้างว่าเป็นเท็จ โดยมีความจริงว่าอย่างไร และผู้กระทำทราบว่าความที่นำไปฟ้องนั้นเป็นเท็จด้วย แต่โจทก์ทั้งสองไม่ได้บรรยายฟ้องยืนยันข้อเท็จจริงที่เป็นความจริงด้วยว่าความจริงจำเลยทั้งสองทราบเป็นอย่างดีมาก่อนว่าความที่นำไปฟ้องนั้นเป็นเท็จ ถือว่าฟ้องโจทก์ทั้งสองไม่ได้บรรยายถึงการกระทำทั้งหลายของจำเลยทั้งสองที่อ้างว่าจำเลยทั้งสองฟ้องเท็จพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยทั้งสองเข้าใจข้อหาได้ดี จึงเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ และไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) คดีไม่มีมูลความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๕ แล้วพิพากษายกฟ้องในความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๕ นั้น คดีก่อนศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้อง เพราะโจทก์ทั้งสองบรรยายฟ้องไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) โดยยังมิได้วินิจฉัยถึงการกระทำของจำเลยทั้งสองตามข้อกล่าวหาของโจทก์ทั้งสอง จึงถือไม่ได้ว่าเป็นคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยในความผิดซึ่งได้ฟ้อง อันจะเป็นเหตุให้สิทธิของโจทก์ทั้งสองที่จะนำคดีมาฟ้องใหม่ระงับสิ้นไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔) ฟ้องโจทก์ทั้งสองคดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖๖</u>

การที่ศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาแก้วรรคของมาตราที่ศาลชั้นต้นลงโทษจำเลย ไม่ถือเป็นการแก้บทความผิด แม้ศาลชั้นอุทธรณ์จะแก้โทษด้วยก็เป็นการแก้ไขเล็กน้อย เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์ให้ลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง การที่โจทก์ฎีกาโต้เถียงดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นอุทธรณ์อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามมิให้ฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๙๘ / ๒๕๖๔ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๗๗ วรรคสาม (เดิม) จำคุก ๒๕ ปี จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตาม

ป.อ. มาตรา ๒๗๗ วรรคหนึ่ง (เดิม) จำคุก ๒ ปี เป็นการที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาแก้วรรคของความผิดในบทมาตราเดียวกัน ไม่ถือเป็นการแก้บทความผิด แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ จะแก้โทษด้วยก็เป็นการแก้ไขเล็กน้อยและคงให้ลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๒ วินิจฉัยว่าพยานหลักฐานโจทก์ยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำชำเราผู้เสียหายโดยใช้อาวุธมีดขู่บังคับขณะกระทำชำเราเท่ากับศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยไม่มีอาวุธมีดในขณะกระทำชำเราผู้เสียหาย โจทก์ฎีกาว่า ขณะกระทำชำเราผู้เสียหาย จำเลยถืออาวุธมีดอยู่ในมือย่อมทำให้ผู้เสียหายเกิดความกลัว ฎีกาของโจทก์จึงเป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลอุทธรณ์ภาค ๒ อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖๗</u>

คำสั่งยกคำร้องขอให้เรียกจำเลยร่วมเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา หากจะอุทธรณ์ต้องโต้แย้งไว้และอุทธรณ์ภายหลังศาลชั้นต้นพิพากษาแล้ว มิฉะนั้นต้องห้ามอุทธรณ์ ศาลชั้นอุทธรณ์จึงไม่มีอำนาจวินิจฉัยและถือว่าไม่ได้เป็นข้อที่ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นอุทธรณ์ เมื่อมีการฎีกาจึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๓๔ / ๒๕๖๔ คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องขอให้เรียกบริษัท จ. เข้ามาเป็นจำเลยร่วมเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา จำเลยจะอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้จะต้องโต้แย้งคำสั่งนั้นไว้ และต้องอุทธรณ์คำสั่งภายหลังจากที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง แต่จำเลยมิได้โต้แย้งคำสั่งระหว่างพิจารณานั้นไว้ จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามบทกฎหมายดังกล่าว แม้ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งรับอุทธรณ์ในส่วนอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยไว้ด้วย ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ก็ไม่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยในส่วนนี้ได้ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบและถือว่าปัญหานี้ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค ๘ การที่จำเลยฎีกาปัญหานี้ขึ้นมาจึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๕๒ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖๘</u>

องค์ประกอบความผิดฐานร่วมกันเป็นอั้งยี่กับร่วมกันเป็นซ่องโจรอาจเป็นความผิดต่างกรรมกันได้ แต่ความผิดทั้งสองฐานมีองค์ประกอบลักษณะเดียวกับฐานร่วมกันมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ดังนั้นความผิดทั้งสามฐานจึงเป็นกรรมเดียวกัน และเมื่อมีการกระทำดังกล่าวเพื่อร่วมกันฉ้อโกงประชาชนฯและนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลอันเป็นเท็จ จึงเป็นการกระทำต่อเนื่องและมีเจตนาเดียวอันเป็นกรรมเดียวกัน แต่ความผิดฐานร่วมกันฟอกเงินนั้น เกิดขึ้นภายหลังเมื่อมีการกระทำความผิดฐานอื่น ๆ สำเร็จแล้ว และเป็นความผิด

อีกส่วนหนึ่งซึ่งแยกเจตนาและการกระทำต่างหากจากกันได้ จึงเป็นอีกกรรมหนึ่ง ปัญหาเรื่องกรรมเดียวหรือหลายกรรมเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๓/๒๕๖๕ ความผิดฐานร่วมกันกระทำการเป็นอั้งยี่เป็นความผิดทันทีเมื่อผู้นั้นได้เข้าเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการและมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย และความผิดฐานร่วมกันเป็นซ่องโจรก็เป็นความผิดสำเร็จเมื่อมีการสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ ของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งตามองค์ประกอบของความผิดสองฐานนี้ จึงอาจเป็นความผิดต่างกรรมกันได้ แต่เมื่อการกระทำความผิดฐานร่วมกันมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) มีองค์ประกอบของความผิดในลักษณะเดียวกันกับความผิดฐานร่วมกันกระทำการเป็นอั้งยี่และความผิดฐานร่วมกันเป็นซ่องโจร ความผิดฐานดังกล่าวจึงเป็นการกระทำกรรมเดียวกัน เมื่อปรากฏว่าการเข้าเป็นสมาชิกหรือการสมคบกันนั้นก็เพื่อจะกระทำความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่นและด้วยการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปลอมหรือเป็นเท็จ ความผิดฐานร่วมกันกระทำการเป็นอั้งยี่ ฐานร่วมกันเป็นซ่องโจร และฐานร่วมกันมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ จึงเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องกันและโดยมีเจตนามุ่งหมายอันเดียวกันกับความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่นและฐานร่วมกันนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปลอมหรือเป็นเท็จ ความผิดฐานต่าง ๆ ดังกล่าวจึงเป็นการกระทำกรรมเดียวกัน แต่ความผิดฐานร่วมกันฟอกเงินนั้น พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มีเจตนารมณ์ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดมูลฐานที่ได้นำเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมากระทำการในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการฟอกเงิน เพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก ความผิดฐานร่วมกันฟอกเงินจึงเป็นการกระทำความผิดที่เกิดภายหลังเมื่อมีการกระทำความผิดฐานอื่น ๆ ดังกล่าวสำเร็จแล้ว และเป็นความผิดอีกส่วนหนึ่งซึ่งสามารถแยกเจตนาและการกระทำต่างจากการกระทำความผิดฐานอื่นนั้นได้ จึงเป็นความผิดอีกกรรมหนึ่งต่างกรรมกัน ซึ่งปัญหาว่าการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวหรือหลายกรรมเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๖๙</u>

การเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่ศาลกำหนดอันจะเป็นการทิ้งฟ้อง ต้องเป็นคำสั่งศาลโดยชอบและโจทก์มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม เมื่อโจทก์ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลแล้วมรณะ ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนที่ย่อมได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลด้วย แม้จะสามารถเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ก็ตาม การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนที่โจทก์ชำระค่าขึ้นศาลจึงไม่ถูกต้อง และไม่เป็นการเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาตามที่ศาลกำหนดอันจะเป็นการทิ้งฟ้อง ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งทิ้งฟ้องและจำหน่ายคดีจึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๐๙ / ๒๕๖๔ การเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนดอันจะเป็นการทิ้งฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๔ (๒) จะต้องเป็นการเพิกเฉยไม่ดำเนินกระบวนพิจารณาตามคำสั่งศาลโดยชอบและโจทก์มีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อศาลในการดำเนินกระบวนพิจารณานั้น คดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในศาลชั้นต้นแก่โจทก์ทั้งหมด ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นปรากฏว่า โจทก์มรณะ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้เข้าเป็นคู่ความแทนที่โจทก์ผู้มรณะ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง เพื่อให้คู่ความนั้นดำเนินกระบวนพิจารณาแทนโจทก์ต่อไป ดังนั้น ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์ย่อมมีสิทธิดำเนินคดีแทนโจทก์ รวมทั้งสิทธิที่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในศาลชั้นต้นด้วย แม้ข้อเท็จจริงจะฟังได้ว่า ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์มีทรัพย์สินสามารถเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ก็ไม่มีผลกระทบถึงสิทธิในการดำเนินคดีแทนโจทก์ต่อไปแต่อย่างใด การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์ชำระค่าขึ้นศาล โดยที่ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์ไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าขึ้นศาลตามคำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าว จึงเป็นการไม่ถูกต้อง ถือไม่ได้ว่าโจทก์เพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาตามที่ศาลกำหนดอันจะเป็นการทิ้งฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๔ (๒) ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าโจทก์ทิ้งฟ้องให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความจึงไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗๐</u>

การที่อายุความของผู้ค้ำประกันสะดุดหยุดลงเพราะการรับสภาพหนี้ ย่อมไม่ทำให้อายุความในส่วนของลูกหนี้ชั้นต้นสะดุดหยุดลงไปด้วย เมื่อโจทก์ฟ้องลูกหนี้ชั้นต้นล่วงเลยกำหนดอายุความ ทำให้คดีในส่วนของลูกหนี้ชั้นต้นขาดอายุความ ผู้ค้ำประกันย่อมยกข้อต่อสู้ดังกล่าวขึ้นยันเพื่อให้ตนเองพ้นผิดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๒๘ / ๒๕๖๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๒ บัญญัติว่าอายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ลูกหนี้นั้น ย่อมเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันด้วย แต่บทบัญญัติดังกล่าวหาได้บัญญัติว่าหากอายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันรายหนึ่งจะเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันร่วมรายอื่นหรือเป็นโทษแก่ลูกหนี้ชั้นต้นด้วย จำเลยทั้งสามต่างฝ่ายต่างยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้กู้ยืมของผู้ตายที่มีต่อโจทก์ตามหนังสือเงินกู้สามัญ จำเลยทั้งสามจึงมีความรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกัน แม้ถึงว่าจะมิได้เข้ารับค้ำประกันรวมกันตามมาตรา ๖๘๒ วรรคสอง ดังนี้ อายุความของลูกหนี้ร่วมคนใดก็ย่อมเป็นไปเพื่อคุณและโทษแต่เฉพาะลูกหนี้คนนั้นฉันใดฉันนั้น เมื่ออายุความสะดุดหยุดลงเฉพาะแก่ลูกหนี้ร่วมคนใดก็ย่อมเป็นไปเพื่อคุณและโทษแต่เฉพาะแก่ลูกหนี้คนนั้นเช่นกัน ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๕ แม้การที่จำเลยทั้งสามต่างผ่อนชำระหนี้ตามสัญญาค้ำประกันให้แก่โจทก์หลายครั้งภายหลังผู้ตายซึ่งเป็นผู้กู้ถึงแก่ความตาย ย่อมถือเป็นการรับสภาพหนี้ตามสัญญาค้ำประกันต่อโจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้เป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงตามมาตรา ๑๙๓ / ๑๔ (๑) ต้องเริ่มนับอายุความใหม่ตามสัญญาค้ำประกันนั้นเป็นมูลหนี้เดิมตามมาตรา ๑๙๓ / ๑๕ วรรคหนึ่ง ก็ตาม แต่ก็หาทำให้มูลหนี้ตามสัญญากู้ยืมอันเป็นหนี้ประธานของผู้ตายซึ่งเป็นลูกหนี้ชั้นต้นสะดุดหยุดลงด้วยไม่ และเมื่อโจทก์มิได้ฟ้องทายาทผู้ตายให้รับ

ผิดตามสัญญาเงินกู้สามัญ ภายในหนึ่งปีนับแต่เมื่อโจทก์ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของผู้ตาย สิทธิเรียกร้องของโจทก์ที่มีต่อผู้ตายหรือกองมรดกของผู้ตายจึงเป็นอันขาดอายุความตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม จำเลยทั้งสามซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันย่อมสามารถยกข้อต่อสู้ดังกล่าวขึ้นต่อสู้โจทก์เพื่อให้ตนเองพ้นความรับผิดได้ด้วยตามมาตรา ๖๙๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗๑</u>

หนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีอันเป็นบัญชีเดินสะพัดไม่ปรากฏกำหนดเวลาชำระหนี้ตามวันแห่งปฏิทิน แม้สัญญาเลิกกัน แต่ต้องมีการหักทอนบัญชีและเรียกร้องให้ชำระเงินคงเหลือโดยดุลยภาพ ผลของการเลิกสัญญาจึงก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือหลังจากหักทอนบัญชีกันแล้ว กรณีจะถือว่าลูกหนี้ผิดนัดต้องมีการบอกกล่าวทวงถามแล้วลูกหนี้ไม่ชำระตามกำหนด แม้เจ้าหนี้จะมีหนังสือบอกกล่าวผู้คำประกันก่อนลูกหนี้ผิดนัด แต่เจ้าหนี้ก็มีหนังสือบอกกล่าวผู้ค้ำประกันอีกครั้งภายใน ๖๐ วัน นับแต่ลูกหนี้ผิดนัดแล้ว ผู้คำประกันจึงต้องรับผิดในดอกเบี้ยผิดนัดนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัดเป็นต้นไป และเมื่อสัญญาบัญชีเดินสะพัดเลิกกันไปก่อนแล้ว เจ้าหนี้คงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยแบบไม่ทบต้นต่อไปตามอัตราในสัญญาบัญชีเดินสะพัดจนถึงวันผิดนัด แต่สำหรับดอกเบี้ยผิดนัดนั้น สถาบันการเงินมีการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยไปตามสภาวะเศรษฐกิจและการเงินในแต่ละช่วงเวลา จึงเห็นสมควรให้ลูกหนี้และผู้คำประกันรับผิดตามอัตราดอกเบี้ยที่ปรับเปลี่ยน แต่ไม่ให้เกินกว่าอัตราที่ขอ อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ และเมื่อเป็นการชำระหนี้ที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ ศาลฎีกาก็มีอำนาจพิพากษาให้มีผลไปถึงลูกหนี้ที่มิได้ฎีกาด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๒๑/๒๕๖๔ การจะถือว่าลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ต้องบังคับตามบทบัญญัติ ป.พ.พ. มาตรา ๒๐๔ หนี้ตามสัญญาบัญชีเดินสะพัดระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีไม่ปรากฏว่าได้กำหนดเวลาชำระหนี้กันไว้ตามวันแห่งปฏิทิน แม้สัญญาบัญชีเดินสะพัดเลิกกันตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ แต่การชำระหนี้ย่อมต้องปฏิบัติตามวิธีการของสัญญาบัญชีเดินสะพัด คือให้กระทำเมื่อมีการหักทอนบัญชีและเรียกร้องให้ชำระเงินคงเหลือโดยดุลยภาพตาม ป.พ.พ. มาตรา ๘๕๖ ผลของการเลิกสัญญาจึงก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือหลังจากหักทอนบัญชีกันแล้ว และแม้เจ้าหนี้จะมีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้โดยพลันตาม มาตรา ๒๐๓ แต่วันที่เลิกสัญญากันก็ไม่ใช่กำหนดเวลาชำระหนี้ที่ได้กำหนดกันไว้ตามวันแห่งปฏิทินอันจะถือว่าลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดโดยพลัน กรณีจะถือว่าลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดจึงต้องได้ความว่ามีการหักทอนบัญชีและเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระเงินคงเหลือ กล่าวคือต้องมีการบอกกล่าวทวงถามแล้วโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือ จำเลยที่ ๑ ได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เมื่อครบกำหนด จำเลยที่ ๑ ไม่ชำระจึงตกเป็นผู้ผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่โจทก์มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ เพื่อบอกกล่าวการผิดนัดของจำเลยที่ ๑ ไปยังจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ เป็นการบอกกล่าวก่อนจำเลยที่ ๑ ผิดนัด แต่ต่อมาโจทก์มีหนังสือขอให้ชำระหนี้ฉบับ

ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๑ ไปยังจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ อีก ซึ่งจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑ หนังสือขอให้ชำระหนี้มีนัยเป็นการบอกกล่าวการผิดนัดไปยังผู้ค้ำประกันภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัดตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง แล้ว จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ จึงต้องรับผิดในดอกเบี้ยผิดนัดนับแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าสัญ ญาบัญชีเดินสะพัดเลิกกันในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ โจทก์คงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยแบบไม่ทบต้นต่อไปตามอัตราที่ระบุในสัญญาบัญชีเดินสะพัดจนถึงวันผิดนัด แต่ที่โจทก์ขอให้บังคับจำเลยทั้งสี่รับผิดชำระดอกเบี้ยผิดนัดอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยของโจทก์นั้น เห็นว่า การกำหนดอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงินมีการปรับเปลี่ยนไปตามสภาวะเศรษฐกิจและการเงินในแต่ละช่วงเวลา จึงเห็นสมควรให้จำเลยทั้งสี่รับผิดตามอัตราดอกเบี้ยกรณีลูกหนี้ผิดนัดที่ปรับเปลี่ยนไปตามประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยของโจทก์ภายหลังวันฟ้อง แต่ไม่ให้เกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ปัญหานี้แม้คู่ความจะไม่ได้ฎีกาแต่ปัญหาการกำหนดดอกเบี้ยให้ถูกต้องตามกฎหมายนั้นเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๕๒ และกรณีเป็นการชำระหนี้ที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ แม้โจทก์จะฎีกาเฉพาะในส่วนจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ศาลฎีกาก็มีอำนาจพิพากษาให้มีผลไปถึงจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ที่มิได้ฎีกาด้วยได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๕ (๑)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗๒</u>

ที่ดินพิพาทมีหลักฐานเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) จึงมีเพียงสิทธิครอบครอง ผู้ยึดถือครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินจึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองและมีสิทธิขาย การที่ น.ส.๓ มีชื่อบุคคลอื่นมีสิทธิครอบครองเป็นเพียงข้อสันนิษฐานตามกฎหมาย ความจริงต้องถือเอาการยึดถือครอบครองเป็นหลัก เมื่อผู้มีชื่อไม่เคยเข้าครอบครองย่อมไม่มีสิทธิครอบครองและไม่อาจขายได้ การที่กระทรวงการคลังจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ครอบครองเป็นบุคคลอื่นเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน แม้ผู้ได้รับการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงเป็นสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมซึ่งมีกฎหมายรองรับว่าเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แต่ก็มิได้มุ่งหมายให้อ้างการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์แตกต่างจากเจ้าของทรัพย์สินทั่วไป เมื่อสำนักงานปฏิรูปฯโดยกระทรวงการคลังจัดซื้อที่ดินดังกล่าวจากผู้ที่มิได้เป็นเจ้าของย่อมไม่มีสิทธิขอออกโฉนดพิพาทได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๖๙/๒๕๖๔ ที่ดินพิพาทมีหลักฐานเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๕๓๕ จึงมีเพียงสิทธิครอบครอง ส. เป็นผู้ยึดถือครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน ส. จึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทโดยเจตนายึดถือเพื่อตนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๖๗ และมีสิทธิขายที่ดินพิพาทและมอบการครอบครองแก่โจทก์ได้ การที่หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๕๓๕ มีชื่อ อ. เป็นผู้มีสิทธิครอบครองเป็นเพียงข้อสันนิษฐานตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๗๓ ส่วนความเป็นจริงผู้ใดจะมีสิทธิครอบครองต้องพิจารณาว่าผู้ใดเข้ายึดถือครอบครอง อ.ไม่เคยเข้าครอบครองที่ดินพิพาทย่อมไม่มีสิทธิครอบครอง ไม่อาจขาย

ที่ดินพิพาทแก่กระทรวงการคลังได้ และการที่กระทรวงการคลังจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ครอบครองทำประโยชน์มาเป็นจำเลยที่ ๑ เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน มิได้มีการเข้าครอบครองยึดถือที่ดินเพื่อตนตามความเป็นจริง แม้จำเลยที่ ๑ เป็นสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๓๖ ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้มาโดยประการอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุและให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” แต่บทบัญญัติดังกล่าวมิได้มุ่งหมายให้จำเลยที่ ๑ กล่าวอ้างการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์แตกต่างจากเจ้าของทรัพย์สินทั่วไปที่มีสิทธิตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๖ การที่จำเลยที่ ๑ โดยกระทรวงการคลังจัดซื้อที่ดินพิพาทจากผู้ที่มิได้เป็นเจ้าของผู้มีสิทธิครอบครอง จำเลยที่ ๑ ย่อมไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาทเช่นเดียวกัน จึงไม่มีสิทธินำที่ดินพิพาทไปขอออกโฉนดพิพาทได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗๓</u>

ผู้ที่ได้รับการปลดจากล้มละลายย่อมหลุดพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายและไม่อาจขอประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายได้อีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๓๕/๒๕๖๔ จำเลยทั้งสองได้รับการปลดจากล้มละลาย ตามพ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.๒๔๘๓ มาตรา ๘๑/๑ ทำให้หลุดพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย การเป็นบุคคลล้มละลายย่อมสิ้นสุดลง จำเลยทั้งสองจึงไม่อาจขอประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายตาม พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ.๒๔๘๓ มาตรา ๖๓ ได้อีก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗๔</u>

การคิดดอกเบี้ยผิดนัดตาม พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๖๔ ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยผิดนัดก่อนที่ พ.ร.ก. นี้ใช้บังคับ เมื่อโจทก์ต้องชำระดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ ต่อมาจำเลยทวงถาม และวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ จำเลยฟ้องแย้งขอเรียกคืนเงินสำรองและค่าเสียหาย จึงมีการคิดดอกเบี้ยผิดนัดที่ถึงกำหนดเวลาชำระก่อนที่ พ.ร.ก. นี้ใช้บังคับ ต้องนำบทบัญญัติที่แก้ไขใหม่มาใช้บังคับ โดยจำเลยมีสิทธิคิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดในอัตราร้อยละสามต่อปี บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปีเท่ากับร้อยละห้าต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ อันเป็นวันที่ พ.ร.ก. นี้มีผลใช้บังคับ แต่จำเลยยังคงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยผิดนัดก่อนที่ พ.ร.ก. นี้ใช้บังคับในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี จนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ อันเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยศาลยกขึ้นวินิจฉัยเองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๘๘/๒๕๖๔ ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกาได้มี พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๖๔ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่ง ป.พ.พ. และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน "มาตรา ๗ ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและมิได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือโดยบัญญัติหรือโดยบทกฎหมายอันชัดแจ้ง ให้ใช้อัตราร้อยละสามต่อปี" และมาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๔ แห่ง ป.พ.พ. และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน "มาตรา ๒๒๔ หนี้เงินนั้น ให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดในอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๗ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี..." ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ และ พ.ร.ก. ดังกล่าว มาตรา ๗ บัญญัติให้ใช้บทบัญญัติตามมาตรา ๒๒๔ แห่ง ป.พ.พ. ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.ก. นี้แก่การคิดดอกเบี้ยผิดนัดที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่ พ.ร.ก. นี้ใช้บังคับ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยผิดนัดในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่ พ.ร.ก. นี้ใช้บังคับ คดีนี้โจทก์ต้องชำระดอกเบี้ยของเงินที่ได้รับไว้นับแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ ต่อมาจำเลยได้ทวงถามให้โจทก์ชำระเงินคืน และวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ จำเลยฟ้องแย้งขอเรียกคืนเงินสำรองและค่าเสียหาย จึงมีการคิดดอกเบี้ยผิดนัดที่ถึงกำหนดเวลาชำระก่อนที่ พ.ร.ก. นี้ใช้บังคับ กรณีต้องนำบทบัญญัติมาตรา ๒๒๔ ที่แก้ไขใหม่มาใช้บังคับ โดยจำเลยมีสิทธิคิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดในอัตราร้อยละสามต่อปีตามมาตรา ๗ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปีเท่ากับร้อยละห้าต่อปีนับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ อันเป็นวันที่ พ.ร.ก. นี้มีผลใช้บังคับเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แต่จำเลยยังคงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยผิดนัดในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่ พ.ร.ก. นี้ใช้บังคับในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีจนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ ทั้งนี้ปัญหาเรื่องการคิดดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลสามารถยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗๕</u>

ดอกเบี้ยในอัตราผิดนัดมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับหากสูงเกินส่วน ศาลมีอำนาจลดลงได้ ส่วนการที่ศาลชั้นต้นพิพากษาโดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัด จากต้นเงินซึ่งไม่ตรงกับคำฟ้องและข้อวินิจฉัย ถือได้ว่ามีข้อผิดพลาดเล็กน้อย จำเลยชอบที่จะขอให้ศาลแก้ไขต้นเงินให้ถูกต้องได้ กรณีมิใช่การกลับหรือแก้คำวินิจฉัยในคำพิพากษาเดิม ศาลมีอำนาจเพิ่มเติมแก้ไขคำพิพากษาได้โดยไม่ต้องส่งสำเนาคำร้องให้โจทก์คัดค้านและไต่สวนก่อน แต่ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยรับผิดโดยไม่ได้นำจำนวนเงินที่โจทก์ได้รับชำระหนี้ภายหลังยื่นฟ้องมาหักออกก่อน เมื่อจำเลยเห็นว่าไม่ถูกต้องก็ชอบที่จะอุทธรณ์เพื่อให้ศาลชั้นอุทธรณ์แก้ไขให้ถูกต้องต่อไป กรณีมิใช่ข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย และจำเลยไม่อาจขอแก้ไขคำพิพากษาส่วนนี้ได้เพราะเป็นการแก้คำวินิจฉัยเกี่ยวกับจำนวนหนี้ในคำพิพากษาเดิม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๗๗/๒๕๖๔ คำฟ้องของโจทก์ได้บรรยายไว้โดยชัดแจ้งว่า จำเลยมีหนี้ค้างชำระในส่วนของต้นเงินเพียง ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อศาลชั้นต้นมีคำวินิจฉัยว่าจำเลยกู้เงินจากโจทก์แล้วผิดนัดไม่ชำระหนี้ จำเลยต้องรับผิดต่อโจทก์ตามสัญญา แต่ดอกเบี้ยในอัตราผิดนัดมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับซึ่งสูงเกินส่วน จึง

กำหนดอัตราดอกเบี้ยเป็นอัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปี โดยมิได้กล่าวถึงต้นเงินค้างชำระเป็นอย่างอื่น แสดงว่าศาลชั้นต้นวินิจฉัยให้จำเลยชำระดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องจากต้นเงิน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ถูกต้องตามที่โจทก์บรรยายมาในคำฟ้อง การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยของต้นเงิน ๕,๕๕๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องจึงไม่ตรงกับคำวินิจฉัยถือได้ว่าคำพิพากษาศาลชั้นต้นมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย จำเลยชอบที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งแก้ไขต้นเงินที่ใช้คำนวณดอกเบี้ยเพื่อให้ถูกต้องตรงตามคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๗ กรณีมิใช่เป็นการทำคำสั่งที่เป็นการกลับหรือแก้คำวินิจฉัยในคำพิพากษาเดิม ศาลมีอำนาจที่จะมีคำสั่งเพิ่มเติมแก้ไขคำพิพากษาที่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยดังกล่าวได้ โดยหาจำต้องส่งสำเนาคำร้องให้โจทก์เพื่อคัดค้านและทำการไต่สวนก่อนไม่ ส่วนการจะนำเงินที่โจทก์ได้รับชำระหนี้ในคดีอื่นตามคำเบิกความของโจทก์มาลดยอดหนี้ที่จำเลยต้องรับผิดในคดีนี้ ศาลต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานที่คู่ความนำสืบ เมื่อในคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นไม่ได้กล่าวถึงการได้รับชำระหนี้ภายหลังยื่นฟ้องของโจทก์ไว้เลย การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยรับผิดโดยไม่ได้นำจำนวนเงินที่โจทก์ได้รับชำระหนี้ภายหลังยื่นฟ้องมาหักออกก่อนจึงตรงตามที่ได้วินิจฉัยไว้แล้ว หากจำเลยเห็นว่าศาลชั้นต้นมิได้พิพากษาให้ครบถ้วนตามข้อเท็จจริงที่ได้ความจากทางพิจารณาเป็นการไม่ถูกต้อง จำเลยชอบที่จะอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป กรณีมิใช่คำพิพากษามีข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อยตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๗ จำเลยไม่อาจใช้วิธีการยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นเพื่อให้แก้ไขคำพิพากษาส่วนนี้ได้เนื่องจากมีผลเป็นการแก้คำวินิจฉัยเกี่ยวกับจำนวนหนี้ในคำพิพากษาเดิม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗๖</u>

แม้ฟ้องในคดีอาญาจะต้องบรรยายให้ครบองค์ประกอบความผิด แต่ในส่วนของข้อเท็จจริงในองค์ประกอบนั้นไม่ได้เคร่งครัดว่าจะต้องใช้ถ้อยคำตามกฎหมาย เมื่ออ่านโดยรวมแล้วพอเข้าใจได้ในองค์ประกอบความผิดก็ถือเป็นฟ้องโดยชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๙๗/๒๕๖๔ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) บัญญัติให้ฟ้องต้องระบุการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำผิด หรือฟ้องต้องบรรยายให้ครบองค์ประกอบความผิด แต่การบรรยายฟ้องส่วนของข้อเท็จจริงในองค์ประกอบความผิดไม่ได้เคร่งครัดว่าจะต้องใช้ถ้อยคำตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายทุกประการ ฟ้องโจทก์ข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๓ บรรยายการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยทั้งสองได้กระทำผิดฐานปลอมเอกสาร ฐานใช้หรืออ้างเอกสารปลอม และฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน เป็นลำดับและมีรายละเอียดต่อเนื่องกัน เมื่ออ่านโดยรวมแล้วเข้าใจได้ และมีการบรรยายข้อความต่อเนื่องอีกว่า การกระทำตามฟ้องข้อดังกล่าวทำให้โจทก์ต้องสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินไปเป็นของจำเลยที่ ๒ เป็นการบรรยายองค์ประกอบความผิดแล้วว่าการกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นการกระทำในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์ ผู้อื่นหรือ

ประชาชนอย่างไร ฟ้องโจทก์ทั้งสามฐานนี้จึงครบองค์ประกอบความผิดแล้ว ฐานเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่น ฟ้องโจทก์บรรยายแล้วว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันนำต้นฉบับโฉนดที่ดินของโจทก์ไปเสียจากโจทก์ ต่อมานำไปจดทะเบียนซื้อขายกับจำเลยที่ ๒ ซึ่งทำให้โจทก์ต้องสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จึงเป็นฟ้องที่บรรยายว่าการกระทำดังกล่าวน่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์ ผู้อื่นหรือประชาชนอย่างไร ครบองค์ประกอบความผิดแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗๗</u>

จำเลยมอบโฉนดที่ดินของบิดาจำเลยให้ผู้เสียหายเป็นประกันหนี้เงินกู้ แต่กลับหลอกลวงเอาโฉนดดังกล่าวคืนไปทำให้ผู้เสียหายไม่มีหลักประกัน จึงเป็นความผิดฐานเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๓๖/๒๕๖๔ ผู้เสียหายมีสิทธิยึดถือโฉนดที่ดินพิพาทของบิดาจำเลยที่จำเลยตกลงมอบให้เป็นประกันการกู้ยืมเงิน การที่จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายและนำโฉนดที่ดินพิพาทคืนไปโดยไม่ชำระหนี้แก่ผู้เสียหายตามข้อตกลง ทำให้ผู้เสียหายได้รับความเสียหาย เนื่องจากไม่มีหลักประกันให้ยึดถือไว้ตามสัญญา การกระทำของจำเลยจึงเป็นการเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น อันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๘๘

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗๘</u>

ศาลชั้นต้นแจ้งรายงานการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติให้จำเลยทราบ และจำเลยมิได้คัดค้าน การจะพิจารณาว่าสมควรรอการลงโทษให้แก่จำเลยหรือไม่ ศาลมีอำนาจหยิบยกข้อเท็จจริงจากรายงานดังกล่าวมาประกอบดุลพินิจไม่รอการลงโทษได้ ดังนั้น ข้อเท็จจริงจากรายงานนั้นจึงหาใช่ข้อที่มิได้ว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น อันจะต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๗๘ / ๒๕๖๔ พ.ร.บ. คุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓๑ บัญญัติว่า “ศาลอาจรับฟังรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติตามมาตรา ๓๐ โดยไม่ต้องมีพยานหลักฐานประกอบ แต่ถ้าศาลจะใช้รายงานและความเห็นเช่นว่านั้นเป็นผลร้ายแก่จำเลย ให้ศาลแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้จำเลยทราบ เมื่อจำเลยคัดค้าน พนักงานคุมประพฤติมีสิทธินำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็นก่อนและจำเลยมีสิทธิที่จะนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้” คดีนี้ศาลชั้นต้นแจ้งรายงานการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติให้จำเลยทราบ และจำเลยมิได้คัดค้าน ในการพิจารณาว่าสมควรรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยหรือไม่ ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ มีอำนาจที่จะหยิบยกข้อเท็จจริงที่ได้มาจากรายงานการสืบเสาะและพินิจดังกล่าวมาประกอบดุลพินิจไม่รอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้ ข้อเท็จจริงจากรายงานการสืบเสาะและ

พินิจของพนักงานคุมประพฤติจึงหาได้เป็นข้อที่มิได้ว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น อันจะต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ ประกอบป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๗๙</u>

เมื่อคู่ความรับกันว่าผู้ร้องทั้งสี่มิใช่ผู้ถือหุ้นที่แท้จริงดังที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น จึงย่อมเป็นการหักล้างข้อสันนิษฐานตามกฎหมายที่ว่า บรรดาสมุดบัญชีเอกสารของบริษัทย่อมเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้องตามข้อความที่ได้บันทึกไว้ในนั้นทุกประการ ผู้ร้องทั้งสี่จึงไม่อยู่ในฐานะผู้ถือหุ้นและไม่ใช่ผู้ถูกโต้แย้งสิทธิที่จะมีสิทธิร้องขอให้ศาลเพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่อันผิดระเบียบหรือเป็นเท็จ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๓๑ / ๒๕๖๔ ผู้ร้องทั้งสี่มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท ด. ตามสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นแต่เพียงในนาม โดยไม่ได้ใช้เงินเป็นค่าหุ้น ไม่เคยเข้ามีส่วนในกิจการของบริษัทหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการของบริษัทในลักษณะของผู้ถือหุ้น ผู้ร้องทั้งสี่จึงไม่ใช่ผู้ถือหุ้นที่แท้จริงของบริษัทตามที่ปรากฏในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น กรณีจึงไม่เข้าข้อสันนิษฐานที่ว่า บรรดาสมุดบัญชีเอกสารของบริษัทย่อมเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้องตามข้อความที่ได้บันทึกไว้ในนั้นทุกประการตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๒๔ เพราะได้ถูกหักล้างเป็นอย่างอื่นตามที่ผู้ร้องทั้งสี่และผู้คัดค้านทั้งสองได้นำสืบและยอมรับว่าผู้ร้องทั้งสี่ไม่ใช่ผู้ถือหุ้นของบริษัท ด. ที่แท้จริง ผู้ร้องทั้งสี่จึงไม่อยู่ในฐานะผู้ถือหุ้นตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๙๕ และไม่ใช่ผู้ถูกโต้แย้งสิทธิตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๕ ที่จะมีสิทธิร้องขอให้ศาลเพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่อันผิดระเบียบหรือเป็นเท็จนั้นเสียตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘๐</u>

การที่จำเลยพกพาอาวุธปืนของกลางที่จำเลยได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะ และยิงปืนในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน อาวุธปืนดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดซึ่งศาลมีอำนาจสั่งริบได้ แต่เมื่อพฤติการณ์แห่งคดียังไม่ร้ายแรงและจำเลยต้องโทษปรับสถานเดียว จึงยังไม่เห็นสมควรริบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๖๑ / ๒๕๖๔ อาวุธปืนของกลางเป็นอาวุธปืนที่มีเครื่องหมายทะเบียนซึ่งเป็นของจำเลยที่ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมาย การที่จำเลยพาอาวุธปืนของกลางติดตัวไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะ และยิงปืนในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชนตามฟ้อง จึงเป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้ใช้ในการกระทำความผิดอันอยู่ในอำนาจของศาลที่จะใช้ดุลพินิจสั่งริบหรือไม่ก็ได้ ดังที่บัญญัติตาม ป.อ. มาตรา ๓๓ (๑) คดีนี้แม้เกิดเหตุในที่ชุมนุมชนแต่ก็ไม่ปรากฏว่าเป็นเขตชุมชนพลุกพล่านหนาแน่นเพียงใด และข้อเท็จจริงยุติว่า

จำเลยยิงปืนเพียง ๑ นัด โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยจะใช้อาวุธปืนดังกล่าวไปก่อให้เกิดความเสียหายหรือเป็นอันตรายต่อผู้อื่นและจำเลยต้องโทษปรับสถานเดียว พฤติการณ์แห่งคดีจึงยังไม่ร้ายแรง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ไม่ริบอาวุธปืนของกลางโดยให้คืนแก่เจ้าของนั้นชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘๑</u>

บทบัญญัติในเรื่องการลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะฯ นั้นมิได้จำกัดว่ายานพาหนะนั้นต้องเป็นของผู้ใดและจำเลยจะจัดหามาหรือไม่ แม้ยานพาหนะที่จำเลยใช้จะเป็นของโจทก์ร่วม ไม่ใช่ยานพาหนะที่จำเลยจัดหามา จำเลยก็ยังมีความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะอันเป็นบทฉกรรจ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๘๔ / ๒๕๖๔ จำเลยฎีกาโดยอ้างว่าทรัพย์ที่จำเลยลักนั้นเป็นคอนกรีตผสมเสร็จ ยานพาหนะที่จำเลยกับพวกใช้ในการพาทรัพย์ไปนั้น เป็นรถยนต์บรรทุกผสมปูนของผู้เสียหาย ไม่ใช่ยานพาหนะที่จำเลยกับพวกจัดหามาแต่อย่างใด การกระทำของจำเลยจึงไม่ใช่เป็นการลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ ศาลฎีกาเห็นว่าการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะเพื่อความสะดวกแก่การกระทำผิด การพาทรัพย์นั้นไปหรือเพื่อให้พ้นการจับกุมนั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ ทวิ บัญญัติเป็นบทฉกรรจ์ไว้เนื่องจากเป็นการกระทำโดยใช้ยานพาหนะเพื่อความสะดวกในการกระทำความผิด กรณีจึงไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นยานพาหนะที่จำเลยต้องจัดหามาหรือยานพาหนะของผู้อื่นหรือของโจทก์ร่วม เพราะกฎหมายมุ่งหมายที่จะลงโทษบทฉกรรจ์ก็ด้วยเนื่องจากการใช้ยานพาหนะในการกระทำความผิดซึ่งจำเลยก็ยอมรับในฎีกาด้วยว่าทรัพย์ที่ลักนั้นเป็นคอนกรีตผสมเสร็จ ซึ่งการพาทรัพย์นั้นไปเพื่อใช้ประโยชน์ จำเป็นต้องใช้ยานพาหนะแบบเฉพาะในการบรรทุกคอนกรีตผสมเสร็จเท่านั้น จึงจะพาทรัพย์นั้นไปเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นได้ กรณีนี้เป็นการลักทรัพย์คือคอนกรีตผสมเสร็จไม่ใช่ลักรถบรรทุก การกระทำของจำเลยจึงต้องด้วยบทฉกรรจ์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ ทวิ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘๒</u>

การสอบคำให้การผู้ต้องหาที่สามารถพูดและฟังภาษาไทยได้ ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่พนักงานสอบสวนจะต้องจัดหาล่ามแปลภาษาให้ นอกจากนี้ผู้ต้องหาคนหนึ่งอาจเป็นล่ามแปลภาษาให้ผู้ต้องหาอีกคนหนึ่งได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายห้ามไว้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๔๘ / ๒๕๖๔ ตามบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาที่นาย อ. ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องไว้ระบุว่า นาย อ. สามารถพูดและฟังภาษาไทยได้ ทั้งจำเลยฎีกาโดยยอมรับข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว กรณีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓ ที่พนักงานสอบสวนต้อง

จัดหาล่ามภาษาให้แก่นาย อ. และแม้จะรับฟังได้ดังที่จำเลยฎีกาว่า คำให้การชั้นสอบสวนของผู้ต้องหาคนหนึ่งมีผู้ต้องหาอีกคนหนึ่งเป็นล่ามแปล ก็เป็นคำให้การที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว เพราะไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามมิให้พนักงานสอบสวนให้ผู้ต้องหาคนหนึ่งเป็นล่ามภาษาให้แก่ผู้ต้องหาอีกคนหนึ่งแต่อย่างใด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘๓</u>

คดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องเนื่องจากคดีขาดอายุความ โจทก์อุทธรณ์ ศาลชั้นอุทธรณ์ไม่รับโดยเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามโจทก์อุทธรณ์ เมื่อโจทก์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงเช่นเดียวกับที่อุทธรณ์อีก จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นอุทธรณ์ ต้องห้ามฎีกาเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๖๕ / ๒๕๖๔ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานฉ้อโกง ตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๑ ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีขาดอายุความตาม ป.อ. มาตรา ๙๖ พิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ไม่รับวินิจฉัยโดยพิเคราะห์ว่าเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้โจทก์อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ เมื่อโจทก์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงเช่นเดียวกับที่โจทก์อุทธรณ์อีก จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ซึ่งต้องห้ามฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘๔</u>

การที่ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับฎีกา โจทก์ย่อมอุทธรณ์โดยตรงไปยังศาลฎีกาได้ ศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ไม่มีอำนาจสั่งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกา เมื่อมีคำสั่งจึงไม่ชอบ ส่วนการพิเคราะห์ว่าข้อความที่ตัดสินใดเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุดหรือไม่ เป็นดุลพินิจเด็ดขาด คู่ความไม่มีอำนาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว สำหรับกรณีที่ขอให้อัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกานั้นไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ศาลชั้นต้นต้องส่งฎีกาพร้อมกับคำ ร้องไปให้อัยการสูงสุด เป็นเรื่องที่คู่ความต้องไปดำเนินการเอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๐๗ / ๒๕๖๔ เมื่อศาลชั้นต้นสั่งไม่รับฎีกา โจทก์ย่อมอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกาของศาลชั้นต้นต่อศาลฎีกาได้โดยตรงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ส่งคำร้อง อุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกาของโจทก์ไปยังศาลฎีกาเพื่อพิจารณาสั่งเท่านั้น ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ไม่มีอำนาจพิจารณาสั่งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกาของโจทก์ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งดังกล่าวข้างต้นและส่งสำนวนไปยัง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิจารณาแล้วพิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ คำสั่งศาลชั้นต้นและคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๕ จึงไม่ชอบ

ในการพิเคราะห์ว่าข้อความที่ตัดสินใดเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุดหรือไม่ ตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑ นั้น ถือเป็นดุลพินิจเด็ดขาดของผู้พิพากษาผู้มีคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ฎีกา โจทก์ไม่มีอำนาจอุทธรณ์คำสั่งของพิพากษาผู้มีคำสั่งในปัญหาข้อนี้

บทบัญญัติตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๑ มิได้บัญญัติให้ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ต้องส่งฎีกาพร้อมกับคำร้องขอให้รับรองให้ฎีกาของโจทก์ไปให้อัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกา เป็นเรื่องที่โจทก์ต้องไปดำเนินการในส่วนนี้ด้วยตนเอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘๕</u>

คดีฟ้องขับไล่เป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ แต่เมื่อจำเลยโต้เถียงกรรมสิทธิ์ครึ่งหนึ่ง จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ ศาลชั้นต้นสั่งให้โจทก์เสียค่าขึ้นศาลตามราคาทรัพย์ ๕๐๐,๐๐๐ บาท จึงไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ส่วนกรณีที่จำเลยไม่โต้เถียงกรรมสิทธิ์อันเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ และศาลชั้นต้นไม่ได้วินิจฉัยว่า จำเลยมีสิทธิอยู่ในที่ดินพิพาทหรือไม่ เป็นคำพิพากษาที่ไม่ชอบ อันเป็นปัญหาข้อกฎหมาย ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์เช่นกัน ส่วนการที่โจทก์ฎีกาขอให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ย้อนสำนวนไปให้พิจารณาพิพากษาใหม่ ถือเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์เสียค่าขึ้นศาลชั้นฎีกา ๒๐๐ บาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๖๗ / ๒๕๖๔ คำฟ้องโจทก์เป็นการฟ้องขับไล่จำเลยและบริวารออกจากที่ดินและบ้านพิพาท ซึ่งเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ แต่เมื่อจำเลยให้การต่อสู้ว่าบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยครึ่งหนึ่ง จึงเป็นการโต้เถียงกรรมสิทธิ์ในบ้านพิพาทแล้ว คดีส่วนนี้จึงเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์ ซึ่งก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำพิพากษา ศาลชั้นต้นก็มีคำสั่งว่าคดีนี้เป็นคดีมีทุนทรัพย์ ให้โจทก์เสียค่าขึ้นศาลตามราคาทรัพย์ที่พิพาท ๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ส่วนที่ดินพิพาท จำเลยไม่ได้ให้การโต้เถียงกรรมสิทธิ์ คดีโจทก์ส่วนนี้จึงเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ คดีโจทก์ส่วนนี้ศาลชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัยว่า จำเลยมีสิทธิอยู่ในที่ดินพิพาทของโจทก์หรือไม่ อย่างไร คำพิพากษาศาลชั้นต้นส่วนนี้จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นปัญหาข้อกฎหมาย ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์เช่นกัน

โจทก์ฎีกาขอให้ศาลฎีกายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิจารณาพิพากษาใหม่ ฎีกาโจทก์เช่นว่านี้ถือเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นฎีกา ๒๐๐ บาท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘๖</u>

จำเลยออกเช็คพิพาทหลังจากถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว เป็นการก่อนิติสัมพันธ์เกี่ยวกับทรัพย์สิน เมื่อไม่ได้กระทำตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของผู้มีอำนาจตามกฎหมายล้มละลาย หนี้ดังกล่าวจึงไม่อาจบังคับได้ จำเลยจึงไม่มีความผิดตาม พ.ร.บ.เช็ค

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๑๘/๒๕๖๔ จำเลยออกเช็คพิพาทภายหลังจำเลยถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ซึ่งการออกเช็คพิพาทเพื่อผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์เป็นการมุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นกับโจทก์ตามกฎหมายลักษณะตั๋วเงินประเภทเช็คซึ่งเป็นการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของจำเลย โดยมิใช่กรณีกระทำตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้จัดการทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ ดังนั้น หนี้ตามเช็คพิพาททั้งเก้าฉบับไม่สามารถบังคับได้ตามกฎหมาย การกระทำของจำเลยจึงขาดองค์ประกอบความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ จำเลยไม่มีความผิดตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘๗</u>

การที่ผู้เสียหายคิดดอกเบี้ยเกินอัตรา ส่วนจำเลยก็ชำระดอกเบี้ยดังกล่าว เงินในส่วนดอกเบี้ยจึงตกเป็นโมฆะ แต่เมื่อดอกเบี้ยสามารถแยกต่างหากจากต้นเงินได้ และคงค้างชำระต้นเงินกู้อีก ๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยออกเช็คพิพาทชำระหนี้ต้นเงินกู้ดังกล่าว จึงเป็นการชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย เมื่อเช็คไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ จำเลยจึงมีความผิดตาม พ.ร.บ.เช็ค

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๕๓ / ๒๕๖๔ ผู้เสียหายคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดจากจำเลย แต่จำเลยก็ชำระดอกเบี้ยที่ผิดกฎหมายดังกล่าวให้แก่ผู้เสียหายโดยการโอนเป็นประจำทุกเดือน ดังนี้ เงินในส่วนของดอกเบี้ยที่ผิดกฎหมายจึงตกเป็นโมฆะ แต่ก็เป็นกรณีที่ดอกเบี้ยสามารถแยกต่างหากออกจากต้นเงินได้ มิได้ระคนปนกันกับต้นเงินจนไม่สามารถแยกจากกันได้ เมื่อจำเลยอ้างว่าได้ชำระเงินกู้จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้เสียหายและผู้เสียหายก็ยอมรับว่าจำเลยได้ชำระต้นเงินกู้ดังกล่าวแล้ว คดีจึงฟังได้ว่าจำนวนต้นเงินกู้ที่คงค้างอีก ๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยได้ออกเช็คพิพาทชำระหนี้ต้นเงินกู้ดังกล่าวให้แก่ผู้เสียหาย จึงเป็นการชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย เมื่อเช็คไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้โดยธนาคารตามเช็คได้ปฏิเสธการจ่ายเงินว่าเงินในบัญชีไม่พอจ่าย การกระทำของจำเลยจึงเป็นการออกเช็คโดยเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คและให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้ในขณะที่ออกเช็คเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ (๑) (๓)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘๘</u>

จำเลยที่ ๑ เป็นฝ่ายเริ่มลงมือชกต่อยฝ่ายโจทก์ร่วม ฝ่ายโจทก์ร่วมจึงรุมชกต่อยจำเลยที่ ๑ เป็นการตอบโต้ แต่จำเลยที่ ๒ หยิบอาวุธปืนจากจำเลยที่ ๑ ยิงใส่ฝ่ายโจทก์ร่วม ต้องถือว่าขณะเกิดเหตุจำเลยทั้งสองอยู่ด้วยกันในลักษณะพร้อมช่วยเหลือกันทันทีแล้วหลบหนีไปด้วยกัน จึงเป็นตัวการร่วม แม้จำเลยที่ ๒ กับฝ่ายโจทก์ร่วมไม่ใช่คู่กรณีกันโดยตรงและไม่มีเหตุให้คิดฆ่ามาแต่ต้น แต่เมื่อฝ่ายโจทก์ร่วมถูกกระสุนปืน จำเลยที่ ๒ ย่อมเล็งเห็นผลว่ากระสุนปืนอาจถูกฝ่ายโจทก์ร่วมถึงแก่ความตายได้ จึงมีเจตนาฆ่า สำหรับจำเลยที่ ๑ แม้ไม่ได้คบคิดวางแผนกันมาก่อนที่จำเลยที่ ๒ จะใช้อาวุธปืนยิง แต่จำเลยที่ ๑ ไม่เข้าขัดขวางหรือห้ามปรามแล้วยังหลบหนีไปด้วยกัน ถือว่ามีเจตนากระทำร่วมกัน จึงฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองมีเจตนาร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๓๕/๒๕๖๔ การที่จำเลยที่ ๑ เป็นฝ่ายเดินเข้าไปหากลุ่มของผู้เสียหายทั้งสามและโจทก์ร่วมทั้งสองแล้วลงมือชกต่อยผู้เสียหายที่ ๑ ก่อนแล้วหันไปชกต่อยผู้เสียหายที่ ๒ อีกคน กลุ่มผู้เสียหายทั้งสามและโจทก์ร่วมทั้งสองเข้ารุมชกต่อยจำเลยที่ ๑ เป็นการตอบโต้ที่จำเลยที่ ๑ เป็นฝ่ายเริ่มก่อเหตุก่อน แต่เหตุการณ์ที่จำเลยที่ ๒ หยิบเอาอาวุธปืนมาจากจำเลยที่ ๑ แล้วยิงใส่โจทก์ร่วมที่ ๑ แต่กระสุนไม่ลั่น จากนั้นได้ยิงเล็งไปทางโจทก์ร่วมที่ ๒ ขณะกำลังวิ่งหนีลงสะพานอีก ๑ นัด ขณะเกิดเหตุจำเลยทั้งสองอยู่ด้วยกันในลักษณะพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือกันทันทีหากเกิดเหตุขัดข้องขึ้นแล้วหลบหนีไปด้วยกัน การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงมีลักษณะเป็นตัวการร่วม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ แม้จำเลยที่ ๒ กับโจทก์ร่วมทั้งสองไม่ใช่คู่กรณีกันโดยตรงและไม่มีเหตุให้คิดฆ่าโจทก์ร่วมทั้งสองมาแต่ต้น เมื่อกระสุนปืนถูกโจทก์ร่วมที่ ๒ ที่บริเวณกลางหลัง มีบาดแผลรอยกระสุนที่หลังตับฉีกขาดอันอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ จำเลยที่ ๒ ย่อมเล็งเห็นผลว่ากระสุนปืนอาจถูกผู้หนึ่งผู้ใดในที่เกิดเหตุรวมทั้งโจทก์ร่วมทั้งสองถึงแก่ความตายได้ การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นการกระทำโดยมีเจตนาฆ่า สำหรับจำเลยที่ ๑ แม้จะไม่ได้คบคิดวางแผนกันมาก่อนที่จำเลยที่ ๒ จะใช้อาวุธปืนยิง แต่การที่จำเลยที่ ๑ ไม่เข้าขัดขวางหรือห้ามปรามแล้วยังหลบหนีไปด้วยกันถือได้ว่ามีเจตนากระทำร่วมกันแล้ว พยานหลักฐานจำเลยทั้งสองจึงไม่อาจหักล้างพยานโจทก์ได้ พยานหลักฐานโจทก์ที่นำสืบมารับฟังได้โดยปราศจากสงสัยว่าจำเลยทั้งสองมีเจตนาร่วมกันพยายามฆ่าโจทกร่วมทั้งสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๘๙</u>

การที่ศาลชั้นอุทธรณ์ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ จึงมิใช่ผู้ถูกกระทบสิทธิโดยคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ และไม่มีสิทธิฎีกา ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาไว้จึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ส่วนจำเลยที่ ๑ จะร่วมกับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ กระทำความผิดฐานฉ้อโกงตามฎีกาของโจทก์ร่วมหรือไม่นั้น ต้องวินิจฉัยจากพฤติการณ์แห่งคดี ซึ่งการที่โจทก์ร่วมที่ ๑ ลักพาตัวจำเลยที่ ๑ ไปบังคับให้ลงลายมือชื่อในเอกสารยืนยันว่าได้รับเงินจากโจทก์ร่วม จึงเป็นพยานเอกสารที่เกิดจากการจูงใจ มีคำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวงหรือโดยมิชอบประการอื่น ซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐาน และเมื่อพยานหลักฐานที่โจทก์และโจทก์ร่วมนำสืบยังมีเหตุ

สงสัยตามสมควรว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ จึงต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยที่ ๑

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๗๔/๒๕๖๔ ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๑หาใช่ผู้ถูกกระทบสิทธิโดยคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ไม่ จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีสิทธิฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๖ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยที่ ๑ มานั้นไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยคดีคงมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองว่าจำเลยที่ ๑ ไม่ได้กระทำความผิดหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๑ จะเป็นผู้แนะนำให้โจทก์ร่วมทั้งสองรู้จักกับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ และพาโจทก์ร่วมทั้งสองไปดูที่ดินพิพาททั้งสองแปลงโดยแจ้งแก่โจทก์ร่วมทั้งสองว่าสามารถพัฒนาที่ดินพิพาททั้งสองแปลงเพื่อทำธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ได้ก็ตาม แต่จำเลยที่ ๑ ไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ไปมาหาสู่กับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ หรือเดินทางไปที่อำเภอปากช่องบ่อยครั้งแต่อย่างใด ประกอบกับจำเลยที่ ๑ ไม่ใช่ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ จึงน่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๑ ไม่มีความสันทัดจัดเจนสามารถวิเคราะห์สภาพที่ดินพิพาททั้งสองแปลงได้ว่าอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติซึ่งต้องห้ามมิให้มีการออกโฉนดที่ดินและทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในที่ดินดังกล่าว เมื่อพิเคราะห์ถึงสภาพแวดล้อมโดยรอบที่ดินพิพาททั้งสองแปลงดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีการประกอบการกสิกรรม ปลูกที่อยู่อาศัย และมีการตั้งโรงเรียนในที่ดินแปลงอื่น ๆ ตามภาพถ่ายจากดาวเทียม จึงเป็นการยากที่บุคคลทั่วไปจะสามารถล่วงรู้ได้ว่าที่ดินพิพาท ทั้งสองแปลงอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๑ เพียงแต่ให้ความเห็นแก่โจทก์ร่วมทั้งสองในฐานะบุคคลทั่วไปเท่านั้น หาใช่การร่วมหลอกลวงโจทก์ร่วมทั้งสองด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแต่อย่างใดไม่ ซึ่งโจทก์ร่วมทั้งสองในฐานะผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ย่อมมีวิจารณญาณและสามารถดำเนินการตรวจสอบกับหน่วยงานราชการได้ว่าสามารถออกโฉนดประกอบธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในที่ดินดังกล่าวได้หรือไม่ ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑รู้ถึงสิทธิครอบครองของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ดังกล่าวด้วย จึงเป็นไปได้ว่าจำเลยที่ ๑ อาจเข้าใจโดยสุจริตว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงในขณะที่ซื้อขายกับโจทก์ร่วมทั้งสองมาแต่ต้น จำเลยที่ ๑ เพียงมีฐานะเป็นพยานในสัญญาซื้อขายระหว่างโจทก์ร่วมทั้งสองกับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เท่านั้น หามีฐานะเป็นผู้ขายซึ่งจะมีสิทธิได้รับชำระเงินค่าที่ดินแต่อย่างใดไม่ แม้โจทก์ร่วมทั้งสองชำระราคาซื้อขายที่ดินโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของบุคคลตามที่ได้รับแจ้งจากจำเลยที่ ๑และที่ ๒ ก็ตาม ก็เป็นการชำระราคาซื้อขายที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ หาใช่การชำระเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ไม่ ยังฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ ได้รับส่วนแบ่งหรือผลประโยชน์จากการซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่างโจทก์ร่วมทั้งสองกับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เป็นการส่วนตัวแต่อย่างใด ส่วนรายการชำระราคาที่ดินพร้อมคำแปล ปรากฏข้อความว่านาย ฐ. และจำเลยที่ ๑ ได้รับเงินค่าที่ดินไปจากโจทก์ร่วมทั้งสองโดยจำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อพร้อมประทับลายนิ้วมือไว้นั้นโจทก์ร่วมที่ ๑ ลักพาตัวไปทำร้ายร่างกายและบังคับให้นาย ฐ. กับจำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อและประทับลายนิ้วมือในเอกสาร ดังนั้น จึงเป็นพยานเอกสารที่เกิดจากจูงใจมีคำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวงหรือโดยมิชอบประการอื่น ซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธี

พิจารณาความอาญามาตรา ๒๒๖ พยานหลักฐานที่โจทก์และโจทก์ร่วมนำสืบมายังมีเหตุสงสัยตามสมควรว่าจำเลยที่ ๑ กระทำการฉ้อโกงโจทก์ร่วมทั้งสองตามฟ้องหรือไม่ จึงต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗ วรรคสอง ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดตามฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙๐</u>

สัญญาเช่าซื้อรถบรรทุกสิบล้อน้ำหนัก ๘,๘๐๐ กิโลกรัม ไม่อยู่ภายใต้บังคับประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาเรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนั้น การเลิกสัญญาจึงไม่จำต้องมีขั้นตอนตามที่ระบุในประกาศดังกล่าว แต่บังคับได้ตามสัญญาเช่าซื้อที่ระบุว่า สัญญานี้สิ้นสุดลงกรณีที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้องวดใดงวดหนึ่ง โดยโจทก์ไม่จำต้องบอกกล่าวก่อน เมื่อจำเลยที่ ๑ ผิดนัดตั้งแต่งวดที่ ๖ เป็นต้นมา สัญญาเช่าซื้อจึงเลิกกันทันที และโจทก์อาศัยข้อสัญญาเรียกค่าขาดราคาได้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๑ ผิดสัญญาแล้วนำรถไปจอดไว้ที่ลานประมูล แม้ต่อมาโจทก์จะเข้าครอบครองก็มิใช่การส่งมอบรถคืนก่อนผิดสัญญาอันจะมีผลให้สัญญาเลิกกันโดยปริยาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๕๑/๒๕๖๔ รถที่เช่าซื้อเป็นรถบรรทุกสิบล้อ มีน้ำหนักรถ ๘,๘๐๐ กิโลกรัม สัญญาเช่าซื้อจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาเรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๕๕ อันเป็นผลให้สัญญาเช่าซื้อ ข้อ ๑๐ ที่ระบุว่า “...สัญญานี้ย่อมสิ้นสุดลงโดยเหตุดังต่อไปนี้ ๑๐.๑ กรณีที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้องวดใดงวดหนึ่งก็ดี ผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่งก็ดี หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของผู้เช่าซื้อตามสัญญานี้...ผู้เช่าซื้อยินยอมให้ถือว่าสัญญานี้เป็นอันเลิกกันโดยไม่จำต้องบอกกล่าว...” มีผลใช้บังคับระหว่างคู่สัญญาได้ เนื่องจากไม่จำต้องมีขั้นตอนการเลิกสัญญาเช่าซื้อตามที่ระบุในประกาศดังกล่าว เมื่อจำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดที่ ๖ เป็นต้นมา ย่อมเป็นผลให้สัญญาเช่าซื้อเลิกกันทันทีโดยโจทก์ไม่จำต้องบอกกล่าว การที่สัญญาเช่าซื้อเลิกกันเพราะเหตุจำเลยที่ ๑ ผิดสัญญาดังกล่าว โจทก์ย่อมอาศัยข้อตกลงตามสัญญาเรียกค่าขาดราคาซึ่งเป็นค่าเสียหายที่โจทก์เรียกร้องได้ในกรณีที่มีการผิดสัญญา การที่จำเลยที่ ๑ ผิดสัญญาตั้งแต่วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ แล้วนำรถที่เช่าซื้อไปจอดไว้ที่ลานประมูล แม้ต่อมาโจทก์จะกลับเข้าครอบครองรถที่เช่าซื้อก็มิใช่การส่งมอบรถคืนก่อนมีการผิดสัญญาซึ่งมีผลให้สัญญาเลิกกันโดยปริยาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙๑</u>

การที่จำเลยคัดลอกแฟ้มและถ่ายโอนข้อมูลคอมพิวเตอร์ของโจทก์จำนวนมากเข้าไปเก็บไว้ในโน้ตบุ๊กของจำเลยเกินความจำเป็นที่จะนำไปใช้บริการลูกค้า แม้โจทก์จะมอบรหัสผ่านและชื่อผู้ใช้รหัสผ่านแก่จำเลย แต่ก็

เพื่อให้นำข้อมูลของโจทก์ไปใช้เท่าที่จำเป็นตามความต้องการของลูกค้าเท่านั้น มิได้ให้จำเลยนำข้อมูลไปใช้ตามใจชอบ นอกจากนี้จำเลยยังส่งข้อมูลดังกล่าวทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปเก็บไว้ยังบัญชีอีเมล์ส่วนตัวของจำเลย เมื่อจำเลยเหลือเวลาทำงานกับโจทก์อีกเพียง ๗ วัน ย่อมไม่มีความจำเป็นอันใดที่จะกระทำเช่นนั้น ดังนี้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๘๐/๒๕๖๔ พฤติกรรมที่จำเลยคัดลอกแฟ้มและโอนถ่ายข้อมูลคอมพิวเตอร์ของโจทก์รวมสามหมื่นรายการเศษเข้าไปเก็บไว้ในโน้ตบุ๊กประจำตัวของจำเลยนั้น เป็นการนำข้อมูลออกจากระบบมากเกินความจำเป็นที่จะนำไปบริการลูกค้า ที่โจทก์มอบรหัสผ่านและชื่อผู้ใช้รหัสผ่านให้แก่จำเลยเพื่อให้เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของโจทก์นั้นก็เพื่อให้จำเลยในฐานะพนักงานขายนำข้อมูลของโจทก์ไปใช้เท่าที่จำเป็นเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าเท่านั้น มิได้มอบสิทธิเด็ดขาดในการเข้าถึงข้อมูลให้แก่จำเลยเพื่อให้จำเลยนำข้อมูลไปใช้ตามใจชอบ หลังจากที่ได้เข้าถึงข้อมูลของโจทก์ จำเลยได้ส่งข้อมูลดังกล่าวทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปเก็บไว้ยังบัญชีอีเมล์ส่วนตัวของจำเลยเอง การกระทำเช่นนี้ยิ่งชี้ให้เห็นว่าเป็นการกระทำที่มิชอบ เพราะไม่มีเหตุผลใดที่จำเลยซึ่งเหลือเวลาทำงานกับโจทก์เพียง ๗ วัน จะมีความจำเป็นต้องนำข้อมูลของโจทก์ทั้งหมดสามหมื่นรายการเศษไปเก็บไว้ในอีเมล์ส่วนตัว เนื่องจากการเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ไว้ในอีเมล์ส่วนตัวนี้จะทำให้จำเลยสามารถส่งผ่านข้อมูลไปให้ผู้อื่นที่จำเลยต้องการได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙๒</u>

ผู้ซื้อครอบครองที่ดินพิพาทโดยไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดโต้แย้งคัดค้าน จึงเป็นการเข้าครอบครองโดยสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของแล้ว การนับระยะเวลาครอบครองติดต่อกันถือเอาฝ่ายผู้ครอบครองเป็นสำคัญ แม้เจ้าของที่ดินผู้ขายนำที่ดินพิพาทจำนองก็ไม่กระทบต่อการนับระยะเวลาดังกล่าว และเมื่อครอบครองติดต่อกันเกิน ๑๐ ปีแล้ว ผู้ซื้อและครอบครองย่อมได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรปักษ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๖ / ๒๕๖๔ ผ. ขายที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ร้อง เมื่อการครอบครองที่ดินพิพาทของผู้ร้องไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดโต้แย้งคัดค้าน การการเข้าครอบครองที่ดินพิพาทของผู้ร้องจึงเป็นการเข้าครอบครองโดยสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของแล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒

การนับระยะเวลาในการครอบครองติดต่อกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒ ถือเอาระยะเวลาครอบครองของฝ่ายผู้ครอบครอง การที่ ผ. เจ้าของที่ดินนำที่ดินพิพาทไปจดทะเบียนจำนองหามีผลกระทบต่อการนับระยะเวลาในการครอบครองปรปักษ์ที่ดินพิพาทไม่ เมื่อผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทมาถึงวัน

ฟ้องเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๐ ปีแล้ว ผู้ร้องย่อมได้ไปซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ตามบทกฎหมายดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙๓</u>

โจทก์มีคำขอให้นับโทษจำเลยที่ ๑ ต่อจากโทษในคดีอื่น กรณีเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมฟ้อง เมื่อโจทก์ยื่นก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาและจำเลยที่ ๑ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีดังกล่าวจริง การที่ศาลอุทธรณ์เห็นว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดก็ย่อมนับโทษต่อได้มิฉะนั้นถือเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๙๙ / ๒๕๖๔ โจทก์มีคำขอให้นับโทษจำเลยที่ ๑ ต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาของศาลชั้นต้นตามคำร้องขอให้นับโทษต่อ กรณีเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมฟ้อง ซึ่งโจทก์ได้ยื่นก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๓ และจำเลยที่ ๑ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ เมื่อศาลอุทธรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดตามฟ้อง ก็ย่อมพิพากษาให้นับโทษจำเลยที่ ๑ ต่อได้ การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดตามฟ้องโดยไม่มีคำสั่งให้นับโทษต่อจากคดีก่อน จึงเป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙๔</u>

แม้บันทึกคำให้การชั้นสอบสวนและบันทึกคำเบิกความในคดีอื่นจะเป็นพยานบอกเล่า แต่เหตุที่โจทก์ไม่ได้ตัว ว. และ ช. มาเบิกความ เนื่องจาก ว. ถึงแก่ความตาย ส่วน ช. เดินทางไปทำงานต่างประเทศไม่มีกำหนดกลับ เชื่อว่าโจทก์ไม่สามารถนำพยานดังกล่าวมาเบิกความได้ กรณีจึงมีเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังพยานบอกเล่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๖๒ / ๒๕๖๔ บันทึกคำให้การชั้นสอบสวนและบันทึกคำเบิกความในคดีอื่นเป็นพยานบอกเล่า แต่เหตุที่โจทก์ไม่ได้ตัว ว. และ ช. มาเบิกความ เนื่องจาก ว. ถึงแก่ความตาย ส่วน ช. เดินทางไปทำงานต่างประเทศไม่มีกำหนดกลับจึงเชื่อว่าโจทก์ไม่สามารถนำ ว. และ ช. มาเบิกความต่อศาลได้ ถือว่ากรณีมีเหตุจำเป็นเนื่องจากไม่สามารถนำบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่ได้เห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเกี่ยวในเรื่องที่จะให้การเป็นพยานนั้นด้วยตนเองโดยตรงมาเป็นพยานได้ และมีเหตุผลสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังพยานบอกเล่านั้น ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๒) กับกรณีมีเหตุจำเป็นและเหตุอันสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังบันทึกคำเบิกความของ ช. ที่เบิกความไว้ในคดีอื่น ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙๕</u>

ศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยในคดีที่นำสืบประกอบคำรับสารภาพ จำเลยอุทธรณ์เพียงขอให้ลงโทษสถานเบา การที่จำเลยฎีกาว่า พยานหลักฐานโจทก์ยังเป็นที่พิรุธสงสัยและจำเลยไม่มีเจตนาฆ่าโดยไตร่ตรองไว้ก่อน เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง จึงต้องห้ามฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๖๗/๒๕๖๔ จำเลยให้การรับสารภาพ มีการสืบพยานโจทก์ประกอบคำรับสารภาพของจำเลย เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว จำเลยอุทธรณ์เฉพาะประเด็นขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ลงโทษจำเลยในสถานเบาน้อยกว่าที่ศาลชั้นต้นพิพากษา ดังนี้ การที่จำเลยฎีกาว่า พยานหลักฐานโจทก์ยังเป็นที่พิรุธสงสัยและจำเลยไม่มีเจตนาฆ่าโดยไตร่ตรองไว้ก่อน โดยจำเลยไม่ได้ให้การและนำสืบต่อสู้ในศาลชั้นต้น ทั้งไม่ได้อุทธรณ์ในประเด็นดังกล่าว การที่จำเลยยกข้อเท็จจริงนี้ขึ้นต่อสู้ในชั้นฎีกา จึงเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสองซึ่งไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรรับการวินิจฉัย ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙๖</u>

แม้โจทก์เดิมมิได้ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาภายในสิบปี ก็คงมีหมดสิทธิบังคับคดีในคดีดังกล่าวเท่านั้น แต่ไม่ทำให้หนี้จำนองระงับ เพียงโจทก์เดิมจะบังคับดอกเบี้ยเกินกว่าห้าปีไม่ได้ เมื่อผู้ร้องเป็นผู้รับโอนสิทธิการรับจำนอง ผู้ร้องจึงมีสิทธิขอสวมสิทธิแทนโจทก์เดิมได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๘๖ / ๒๕๖๔ แม้โจทก์เดิมเพียงแต่ให้ศาลชั้นต้นออกหมายบังคับคดีแต่มิได้ดำเนินการบังคับคดีโดยขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาภายในกำหนดสิบปี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๑ (เดิม) ก็มีผลเพียงทำให้โจทก์เดิมหมดสิทธิบังคับคดีในคดีดังกล่าว แต่ไม่เป็นเหตุให้หนี้จำนองระงับสิ้นไป ทรัพยสิทธิจำนองยังคงมีอยู่และสามารถใช้ยันต่อลูกหนี้จำนองหรือต่อบุคคลภายนอกที่รับโอนทรัพย์สินจำนองนั้นต่อไปได้ แต่ทั้งนี้โจทก์เดิมจะบังคับดอกเบี้ยเกินกว่าห้าปีไม่ได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๔๕ ประกอบการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงบุริมสิทธิของผู้รับจำนองซึ่งอาจร้องขอให้บังคับคดีเหนือทรัพย์นั้นได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๘๗ (เดิม) เมื่อผู้ร้องเป็นผู้รับโอนสิทธิการรับจำนอง ผู้ร้องจึงมีสิทธิขอสวมสิทธิแทนโจทก์เดิมได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙๗</u>

ในคดีที่ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง นั้น เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืน ย่อมเป็นที่สุด จำเลยไม่อาจฎีกาได้แม้เพียงขอให้ลงโทษเบาลง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๐ / ๒๕๖๔ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๑) โจทก์และจำเลยต่างไม่อุทธรณ์ ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษายืน คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ดังกล่าวย่อมเป็นที่สุด ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวแล้ว แม้จำเลยจะฎีกาเพียงขอให้ลงโทษเบาลงก็ไม่อาจฎีกาได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙๘</u>

โจทก์ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบอ้างว่าศาลชั้นอุทธรณ์ไม่นำข้อเท็จจริงที่โจทก์นำสืบมาเป็นเหตุผลในการตัดสิน มิใช่กรณีการแก้ไขเล็กน้อย โจทก์จึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องดังกล่าว ทั้งนี้ แม้โจทก์จะอ้างว่าคดีต้องห้ามฎีกาก็ตาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๔๔ / ๒๕๖๔ โจทก์ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบโดยอ้างว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มิได้นำข้อเท็จจริงที่ได้ความจากพยานหลักฐานตามที่โจทก์นำสืบมาเป็นเหตุผลในการตัดสิน เป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๖ ในข้อที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรมหรือที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนในเรื่องการพิจารณาพยานหลักฐาน ขอให้เพิกถอนการพิจารณาวินิจฉัยคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ โดยมิใช่เป็นการแก้ไขถ้อยคำที่เขียนหรือพิมพ์ผิดพลาดหรือเป็นการแก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือข้อผิดหลงเล็กน้อยอื่นๆ จึงขัดต่อ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๐ และ ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๓ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ โจทก์จึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบ ข้ออ้างของโจทก์ที่ว่า โจทก์ต้องห้ามมิให้ฎีกาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ หาก่อให้เกิดสิทธิแก่โจทก์ที่จะยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบได้ไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๘๙๙</u>

การคัดลอกอุทธรณ์มาทำเป็นฎีกาโดยตกแต่งข้อความเล็กน้อยมิได้โต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์อย่างไร ถือเป็นฎีกาที่ไม่ชัดแจ้งต้องห้ามฎีกา ที่ศาลชั้นต้นรับมานั้นจึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๙๕ / ๒๕๖๔ ฎีกาของจำเลยล้วนคัดลอกอุทธรณ์ของจำเลยแบบคำตอบคำเว้นแต่มีการแก้ไขชื่อของศาลจากศาลอุทธรณ์ภาค ๓ เป็นศาลฎีกาเพื่อให้ตรงตามความจริง และตกแต่งเพิ่มเติมถ้อยคำเข้ามาในฎีกาอีกเพียงไม่กี่บรรทัด โดยยังคงเนื้อหาสาระเดิมตามอุทธรณ์ของจำเลยทุกประการ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ว่าไม่ถูกต้องหรือคลาดเคลื่อนในส่วนใด ฎีกาของจำเลยจึงเป็นฎีกาที่ไม่ชัดแจ้งอันต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยในปัญหานี้ไว้จึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐๐</u>

แม้สัญญากู้ยืมเงินระบุว่าคิดดอกเบี้ยกันในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี แต่เมื่อในความเป็นจริงมีการคิดดอกเบี้ยกันเกินกว่านั้นซึ่งต้องห้ามตามกฎหมาย ข้อตกลงในส่วนของดอกเบี้ยจึงตกเป็นโมฆะ และถือว่าไม่มีการคิดดอกเบี้ยก่อนผิดนัด และต้องนำดอกเบี้ยส่วนที่ชำระแล้วมาหักชำระต้นเงินด้วยอย่างไรก็ดีเมื่อเป็นหนี้เงินผู้ให้กู้ย่อมมีสิทธิคิดดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๐๘ / ๒๕๖๔ โจทก์ให้จำเลยที่ ๑ กู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒ ต่อเดือน แม้ตามสัญญากู้ยืมเงินจะระบุว่าให้คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี แต่โจทก์และจำเลยที่ ๑ ตกลงเรียกดอกเบี้ยกันจริงอัตราร้อยละ ๒ ต่อเดือน หรือร้อยละ ๒๔ ต่อปี เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ ประกอบ ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ ข้อตกลงเกี่ยวกับดอกเบี้ยเป็นโมฆะ มีผลเท่ากับสัญญากู้ยืมเงินมิได้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้ โจทก์ไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยก่อนผิดนัด และต้องนำเงินค่าดอกเบี้ยที่จำเลยที่ ๑ ชำระล่วงหน้าไปหักออกจากต้นเงินกู้ยืม แม้จะถือว่าสัญญากู้ยืมเงินมิได้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้ แต่กรณีเป็นหนี้เงินโจทก์คงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐๑</u>

การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาเรียงกระทงลงโทษปรับจำเลยที่ ๑ และจำคุกจำเลยที่ ๒ แต่ให้จำคุกไม่เกินกระทงละ ๕ ปี เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืน จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ที่จำเลยทั้งสองฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบาและรอการลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ นั้น เป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการลงโทษของศาลชั้นอุทธรณ์ อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๐๖ / ๒๕๖๔ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษปรับจำเลยที่ ๑ กระทงที่ ๑ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท กระทงที่ ๒ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท กระทงที่ ๓ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท กระทงที่ ๔ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท และกระทงที่ ๕ จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท กับจำคุกจำเลยที่ ๒ กระทงที่ ๑ มีกำหนด ๓ เดือน กระทงที่ ๒ มีกำหนด ๑ เดือน กระทงที่ ๓ มีกำหนด ๒ เดือน กระทงที่ ๔ มีกำหนด ๒ เดือน และกระทงที่ ๕ มีกำหนด ๔ เดือน ต้องถือว่าศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินกระทงละ ๕ ปี เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายืน จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ การที่จำเลยทั้งสองฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบาและรอการลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ เป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการลงโทษของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐๒</u>

โจทก์ฟ้องกล่าวถึงจำเลยต้องคำพิพากษาจำคุกมาแล้วและมากระทำความผิดในคดีนี้อีกภายในห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ กับอ้างบทบัญญัติเพิ่มโทษมาท้ายฟ้อง แม้ท้ายฟ้องไม่ได้ขอเพิ่มโทษ แต่จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ย่อมอยู่ในเกณฑ์ที่ศาลจะเพิ่มโทษได้ ไม่เป็นการพิพากษาเกินคำขอ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๘๑ / ๒๕๖๔ คำฟ้องของโจทก์กล่าวถึงข้อที่ว่าจำเลยต้องคำพิพากษาให้จำคุกมาแล้ว และจำเลยมากระทำความผิดในคดีนี้อีกภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ อันจะเป็นเหตุให้ถูกเพิ่มโทษ และโจทก์ได้อ้างบทบัญญัติซึ่งเป็นเรื่องเพิ่มโทษมาในคำขอท้ายฟ้องด้วย แม้ในคำขอท้ายฟ้องจะมิได้ระบุขอให้เพิ่มเติมโทษจำเลยไว้อีกก็ตาม ถือได้ว่าโจทก์ได้ขอให้เพิ่มเติมโทษจำเลยแล้ว เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพกับรับว่าเคยต้องโทษและพ้นโทษมาแล้วจริงตามฟ้อง ย่อมแสดงว่าจำเลยรับข้อเท็จจริงที่โจทก์อ้างมาในคำขอให้เพิ่มเติมโทษด้วยจึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเพิ่มโทษจำเลยหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดในคดีนี้ได้ตาม ป.อ. มาตรา ๙๒ หาใช่เป็นการพิพากษาเกินคำขอแต่อย่างใด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐๓</u>

ก้อนหินที่จำเลยใช้ขว้างหลังคาร้านของผู้เสียหาย อันเป็นความผิดฐานกระทำการใดๆ อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคามผู้เสียหายฯ เป็นทรัพย์สินใช้ในการกระทำความผิดจึงให้ริบ และ เมื่อศาลฎีกาวินิจฉัยว่าจำเลยกระทำความผิดอันเป็นละเมิดต่อผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ร้อง ศาลฎีกาย่อมวินิจฉัยความรับผิดทางแพ่งไปได้โดยผู้ร้องไม่จำต้องฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๐๑ / ๒๕๖๔ จำเลยใช้ก้อนหินขว้างมาตกใส่บริเวณหลังคาด้านหน้าร้านของผู้เสียหายที่เป็นสังกะสีเกิดเสียงดัง เป็นเหตุให้ผู้เสียหายตกใจกลัว อันเป็นความผิดฐานกระทำการใดๆ อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคามผู้เสียหาย ในที่สาธารณสถานหรือต่อหน้าธารกำนัลตามป.อ. มาตรา ๓๙๗ วรรคสอง ก้อนหินของกลางเป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้ใช้ในการกระทำความผิดจึงให้ริบตาม ป.อ. มาตรา ๓๓ (๑) เมื่อในคดีส่วนอาญาศาลฎีกาวินิจฉัยว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง อันเป็นการทำละเมิดต่อผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ร้อง ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจวินิจฉัยความรับผิดทางแพ่งไปได้โดยไม่จำต้องให้ผู้ร้องฎีกา เนื่องจากเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐๔</u>

บทบัญญัติในเรื่องห้ามฟ้องบุพการีนั้น ต้องเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ลำพังการเป็นบุตรนอกกฎหมายที่บิดารับรองแล้วยังไม่ถือว่าเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น บุตรย่อมนำคดีมาฟ้องย่าของตนได้ไม่เป็นการต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๗๘ / ๒๕๖๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๒ ที่บัญญัติห้ามมิให้ฟ้องบุพการีของตนเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญานั้น เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิ จึงต้องตีความโดยเคร่งครัด ซึ่งต้องหมายความว่าเป็นการห้ามเฉพาะบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายฟ้องบุพการีของตนเท่านั้น ดังนี้ แม้โจทก์ทั้งสามเป็นบุตรของผู้ตายที่ผู้ตายรับรองแล้ว แต่ผู้ตายกับมารดาของโจทก์ทั้งสามมิได้จดทะเบียนสมรสกัน โจทก์ทั้งสามจะเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ก็ต่อเมื่อผู้ตายและมารดาของโจทก์ทั้งสามได้สมรสกันในภายหลัง หรือผู้ตายได้จดทะเบียนว่าโจทก์ทั้งสามเป็นบุตรหรือศาลพิพากษาว่าเป็นบุตร ตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๗ บัญญัติไว้เท่านั้น เมื่อไม่ปรากฏว่าได้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าว โจทก์ทั้งสามจึงมิใช่บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ดังนั้นแม้จำเลยที่ ๑ เป็นย่าของโจทก์ทั้งสาม โจทก์ทั้งสามก็ไม่ต้องห้ามมิให้ฟ้องจำเลยที่ ๑ ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว โจทก์ทั้งสามจึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐๕</u>

จำเลยกับพวกยิงผู้เสียหายที่ ๒ แล้ว ขับรถของผู้เสียหายที่ ๑ หลบหนีไป แต่ถูกเจ้าพนักงานตำรวจสกัดจับ จึงยิงเจ้าพนักงานตำรวจบาดเจ็บสาหัส จำเลยกับพวกถูกฟ้องข้อหาร่วมกันพยายามฆ่าเจ้าพนักงานฯ ศาลพิพากษาลงโทษคดีถึงที่สุดไปแล้ว แต่เมื่อเป็นการกระทำต่อผู้เสียหายต่างคน ต่างเวลา และต่างสถานที่กัน ทั้งความผิดคดีนี้สำเร็จไปแล้ว แม้จะเป็นการกระทำในวันเดียวและช่วงเวลาต่อเนื่องกันก็เป็นคนละกรรม โจทก์ จึงฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ได้อีก ไม่เป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๗๖ / ๒๕๖๔ จำเลยกับพวกใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายที่ ๒ แล้ว ขับรถของผู้เสียหายที่ ๑ หลบหนีไป แต่ถูกเจ้าพนักงานตำรวจสกัดจับ จำเลยกับพวกจึงร่วมกันใช้อาวุธปืนยิงเจ้าพนักงานตำรวจชุดดังกล่าว จนมีผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัส แต่ก็ถูกจับกุมได้ ในเหตุการณ์ดังกล่าวจำเลยกับพวกถูกฟ้องที่ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในข้อหาร่วมกันพยายามฆ่าเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ และศาลมีคำพิพากษาลงโทษไปแล้ว การกระทำความผิดคดีนี้กับการกระทำความผิดตามคดีอาญาของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการกระทำความผิดต่อผู้เสียหายต่างคนกันและกระทำต่างเวลากับสถานที่ ทั้งการกระทำความผิดคดีนี้ได้สำเร็จไปแล้ว จำเลยกับพวกจึงกระทำความผิดตามคดีอาญาของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ขึ้นใหม่อีก แม้จำเลยกับพวกกระทำความผิดทั้งสองคดีในวันเดียวกันและช่วงเวลาต่อเนื่องกันก็ตาม การกระทำของจำเลยกับพวกก็เป็นคนละกรรมกัน เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยที่ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์พิพากษาลงโทษ

จำเลยจนคดีถึงที่สุดไปแล้ว คดีย่อมเสร็จเด็ดขาดไปเฉพาะความผิดตามคดีอาญาของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น โจทก์จึงฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ได้อีก ไม่เป็นฟ้องซ้ำ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงไม่ระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐๖</u>

ผู้ครอบครองที่ดินโดยการให้ภายหลังจากเป็นที่ดินมีโฉนดแล้ว เมื่อไม่ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมไม่สมบูรณ์ แต่ก็ต้องถือว่าผู้นั้นครอบครองที่ดินพิพาทโดยสงบเปิดเผยและเจตนาเป็นเจ้าของ จึงไม่ต้องบอกกล่าวเปลี่ยนลักษณะการยึดถือที่ดินพิพาทไปยังผู้มีชื่อในโฉนดที่ดิน และเมื่อครอบครองมาเกิน ๑๐ ปีย่อมได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรปักษ์ ผู้มีชื่อในโฉนดไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่และเรียกค่าเสียหายจากผู้นั้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๘๖ / ๒๕๖๔ ฉ. ยกที่ดินพิพาทพร้อมบ้านให้แก่ผู้ร้อง ซึ่งเป็นเวลาภายหลังที่ดินพิพาทออกเอกสารสิทธิเป็นโฉนดที่ดินแล้ว เมื่อไม่ได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่การยกให้ที่ดินพิพาทย่อมไม่สมบูรณ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕๒๕ ประกอบมาตรา ๔๕๖ วรรคหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามถือว่านับแต่นั้นผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทโดยไม่ได้อาศัยสิทธิของผู้ใด หากแต่เป็นการครอบครองโดยเจตนายึดถือเพื่อตนและมีเจตนาเป็นเจ้าของ มิได้ครอบครองแทนผู้คัดค้าน ผู้ร้องจึงไม่ต้องบอกกล่าวเปลี่ยนลักษณะการยึดถือที่ดินพิพาทไปยังผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้มีชื่อในโฉนดที่ดินแต่อย่างใด เมื่อผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผย จนถึงวันยื่นคำร้องขอเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี ผู้ร้องย่อมได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๒ ผู้คัดค้านจึงไม่มีอำนาจฟ้องแย้งขอให้ขับไล่ผู้ร้องออกจากที่ดินพิพาทและเรียกค่าเสียหายจากผู้ร้องได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐๗</u>

รายงานการประชุมเท็จที่จัดทำขึ้นโดยมิได้มีการนัดเรียกและประชุมกันจริงเพื่อนำไปจดทะเบียนเพิ่มทุนบริษัทนั้น ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียชอบที่จะฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนดังกล่าวได้ ทั้งมิใช่กรณีการประชุมใหญ่ผิดระเบียบเพราะฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายข้อบังคับของบริษัทที่ต้องร้องขอให้เพิกถอนภายในกำหนด ๑ เดือน นับแต่วันลงมติ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๒๗ / ๒๕๖๔ การประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อเพิ่มทุนนั้น ไม่มีการนัดเรียกประชุมและไม่มีการประชุมกันจริง แม้มีการทำรายงานการประชุมขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการจดทะเบียนเพิ่มทุนก็ถือว่าเป็นการทำรายงานการประชุมเท็จที่ไม่มีผลตามกฎหมาย จึงชอบที่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นและถือเป็นผู้มีส่วนได้

เสียจะฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนการจดทะเบียนเพิ่มทุนที่อาศัยรายงานการประชุมเท็จดังกล่าวเสียได้ ทั้งกรณีของการทำรายงานการประชุมเท็จเพื่อนำไปจดทะเบียนย่อมมิใช่การประชุมใหญ่ผิดระเบียบเพราะฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายข้อบังคับของบริษัทอันจะอยู่ในบังคับที่ต้องร้องขอให้เพิกถอนภายในกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันลงมติตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๙๕ โจทก์จึงมีสิทธิขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนเพิ่มทุนของจำเลยที่ ๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐๘</u>

บันทึกการจับกุมที่จำเลยที่มิใช่เป็นเพียงถ้อยคำรับสารภาพ แต่มีรายละเอียดของการกระทำความผิดอยู่ด้วย เมื่อมีการแจ้งสิทธิให้จำเลยทราบตามกฎหมายแล้ว จึงนำมารับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๕๕/๒๕๖๔ การกระทำความผิดอันจะเข้าเหตุเป็นการกระทำโดยบันดาลโทสะตาม ป.อ. มาตรา ๗๒ ได้ ต้องเป็นกรณีที่ผู้ใดถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมจึงได้กระทำความผิดต่อผู้ข่มเหงในขณะนั้น

บันทึกการจับกุมที่จำเลยให้การไว้ในวันเกิดเหตุว่า จำเลยและโจทก์ร่วมที่ ๑ มีข้อผิดพลาดเรื่องที่ดินซึ่งอยู่ติดกัน และเคยมีปากเสียงกันมานานแล้ว วันนี้จำเลยเห็นโจทก์ร่วมทั้งสองเดินออกจากบ้าน จึงหยิบอาวุธปืนที่อยู่ภายในบ้านออกไปยิงโจทก์ร่วมทั้งสองได้รับบาดเจ็บ แม้ถ้อยคำนี้จะเป็นถ้อยคำที่จำเลยให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานผู้จับ แต่ก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็นถ้อยคำรับสารภาพแต่เพียงประการเดียว เพราะเป็นถ้อยคำที่มีรายละเอียดของการกระทำความผิด นับเป็นถ้อยคำอื่นตามความใน ป.วิ.อ. มาตรา ๘๔ วรรคท้าย เมื่อปรากฏตามบันทึกการจับกุมดังกล่าวว่ามีการแจ้งสิทธิให้จำเลยทราบตามกฎหมายแล้ว จึงนำมารับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้ กรณีจึงมิได้ต้องห้ามมิให้รับฟังตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๘๔ วรรคท้าย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๐๙</u>

การจัดการศพจะทำให้เกิดผลตามกฎหมายได้ต้องแสดงเจตนาโดยพินัยกรรมตามแบบ แม้ผู้มรณภาพสั่งเสียให้ช่วยจัดการเรื่องดังกล่าว แต่ก็ไม่เกิดผลตามกฎหมาย ทรัพย์มรดกของผู้มรณภาพที่ได้มาในระหว่างอยู่ในสมณเพศย่อมตกเป็นสมบัติของวัด แม้พี่น้องของผู้มรณภาพจะเป็นทายาทโดยธรรมลำดับที่ ๓ แต่ก็ไม่มีสิทธิรับทรัพย์มรดกดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๒ / ๒๕๖๔ การจัดการศพเป็นกิจการอย่างหนึ่งซึ่งไม่เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ตาย การจะทำให้เกิดผลบังคับได้ตามกฎหมายก็ต้องแสดงเจตนาโดยทำเป็นพินัยกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๔๖ ซึ่งจะต้องทำตามแบบใดแบบหนึ่งที่กฎหมายกำหนดไว้ ๕ แบบ ตามมาตรา

๑๖๕๕ ถึงมาตรา ๑๖๖๓ โดยมาตรา ๑๖๖๓ กำหนดหลักเกณฑ์ที่จะทำพินัยกรรมด้วยวาจาไว้หลายประการ แม้ผู้มรณภาพสั่งเสียโจทก์ให้ช่วยฌาปนกิจศพผู้มรณภาพก็ตาม แต่ไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ที่จะกระทำได้ดังกล่าว ดังนั้น คำสั่งเสียของผู้มรณภาพที่ให้โจทก์เป็นผู้จัดการทำศพผู้มรณภาพย่อมไม่เกิดผลตามกฎหมาย

ผู้มรณภาพมีทรัพย์มรดกเป็นเงินสดและที่ฝากไว้กับธนาคารซึ่งได้มาในระหว่างเวลาที่อยู่ในสมณเพศย่อมตกเป็นสมบัติของวัดจำเลยที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๒๓ แม้โจทก์และน้องคนอื่นของผู้มรณภาพเป็นทายาทโดยธรรมในลำดับที่ ๓ ตามมาตรา ๑๖๒๙ (๓) แต่ไม่มีสิทธิรับทรัพย์มรดกของผู้มรณภาพ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑๐</u>

สัญญาซื้อขายที่ดินพร้อมบ้านพิพาทระหว่างโจทก์กับ ว. ไม่ใช่การแสดงเจตนาลวง เพียงแต่มีเงื่อนไขให้จำเลยผ่อนชำระหนี้แก่ธนาคารแทนโจทก์ เมื่อจำเลยไม่ชำระโจทก์ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์จึงมีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยและบริวารออกไปได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๒๙ / ๒๕๖๔ สัญญาซื้อขายที่ดินพร้อมบ้านพิพาทระหว่างโจทก์กับ ว. ทำขึ้นโดยมีเจตนาที่แท้จริงเพียงแต่มีเงื่อนไขข้อตกลงให้จำเลยผ่อนชำระหนี้แก่ธนาคารแทนโจทก์จนครบถ้วนแล้วโจทก์จะโอนกลับคืนแก่จำเลย อันถือเป็นข้อตกลงที่บังคับได้ หาใช่ ว. และจำเลยทำสัญญาขายที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้แก่โจทก์เพื่อให้โจทก์กู้เงินจากธนาคารแทนจำเลยไม่ การซื้อขายที่ดินพร้อมบ้านพิพาทมิใช่การแสดงเจตนาลวง เมื่อจำเลยไม่ได้ผ่อนชำระหนี้แทนโจทก์ และโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ไม่ประสงค์ให้จำเลยและบริวารอยู่ในที่ดินพร้อมบ้านพิพาทอีกต่อไป โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลยและบริวารให้ออกไปจากที่ดินและบ้านพิพาทได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑๑</u>

การที่ผู้ตายด่าว่าจำเลยที่เป็นภริยาในลักษณะดูถูกเหยียดหยามและขอมีภริยาน้อย ทั้งด่าบุพการีและทำร้ายจำเลยนั้น เป็นการข่มเหงจำเลยอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม จำเลยยิงผู้ตาย โดยบอกผู้อื่นว่าไม่ต้องไปช่วยมันในขณะบันดาลโทสะ ศาลจึงลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดเพียงใดก็ได้ และเมื่อผู้ตายมีส่วนก่อเหตุจึงมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย ผู้แทนเฉพาะคดีย่อมไม่มีอำนาจจัดการแทนผู้ตายและเข้าร่วมเป็นโจทก์ ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตจึงไม่ชอบ อันเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยเองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๓๗/๒๕๖๕ ในวันเกิดเหตุผู้ตายทะเลาะกับจำเลย โดยผู้ตายขอมีภริยาน้อยพูดจาดูถูกเหยียดหยามบุพการีจำเลย ไล่จำเลยให้ออกจากบ้านและผู้ตายทำร้ายร่างกายจำเลย ซึ่งการที่ผู้ตายด่าว่าจำเลยที่เป็นภริยาในลักษณะดูถูกเหยียดหยามและขอมีภริยาน้อยทั้งด่าไปถึงบุพการีของจำเลยและทำร้าย

จำเลยเช่นนั้น ย่อมทำให้จำเลยรู้สึกแค้นเคืองเป็นอย่างมาก ถือว่าเป็นการข่มเหงจำเลยอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้ตาย โดยขณะ พ. เข้ามาช่วยผู้ตาย จำเลยยังพูดกับ พ. ว่า “ไม่ต้องไปช่วยมัน” จึงเป็นการกระทำความผิดขณะบันดาลโทสะอยู่ จำเลยจึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยบันดาลโทสะ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๗๒ ซึ่งศาลจะลงโทษจำเลยน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ นอกจากนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ตายมีส่วนก่อให้จำเลยกระทำความผิด ผู้ตายจึงมีส่วนในการกระทำความผิดอยู่ด้วย ผู้ตายจึงมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) นาย ม. โดย นาง ส. ผู้แทนเฉพาะคดี ย่อมไม่มีอำนาจจัดการแทนผู้ตายได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕ (๒) และไม่มีอำนาจเข้าร่วมเป็นโจทก์ตาม มาตรา ๓๐ ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้นาย ม. โดย นาง ส. ผู้แทนเฉพาะคดี เข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการจึงไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบด้วย มาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑๒</u>

พฤติการณ์ของจำเลยที่ไปเจรจาซื้อขายเหล็กไหลในราคา ๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่บ้านของโจทก์ร่วม เมื่อตกลงกันไม่ได้ จำเลยก็นำพระเครื่องที่มีราคาต่ำกว่ามากเสนอขายโจทก์ร่วม รับรองว่าทำจากเหล็กไหล โจทก์ร่วมเดินทางไปซื้อพระเครื่องของกลางกับจำเลย ชั้นพิจารณาจำเลยเบิกความยืนยันความมีอยู่ของเหล็กไหลเสมือนเชื่อในเรื่องของเหล็กไหลจริง แต่เมื่อจำเลยถูกฟ้องฐานฉ้อโกงเกี่ยวกับการซื้อขายเหล็กไหลในคดีอื่นกลับให้การรับสารภาพ เท่ากับรับว่ากระทำผิดตามฟ้อง หากจำเลยเชื่อเรื่องเหล็กไหลจริงก็น่าจะให้การปฏิเสธ แม้คำให้การรับสารภาพในคดีดังกล่าวไม่ผูกพันคดีนี้ แต่ศาลรับฟังประกอบการพิจารณาได้ ซึ่งเมื่อประมวลพยานหลักฐานแล้ว ฟังได้ว่า จำเลยทราบว่า พระเครื่องของกลางไม่ได้ทำจากเหล็กไหล การที่จำเลยรับรองว่าทำจากเหล็กไหล จึงเป็นความผิดฐานฉ้อโกง แม้จำเลยหลอกขายพระเครื่อง ๒ ครั้ง แต่ครั้งที่สองโจทก์ร่วมเป็นฝ่ายติดต่อจำเลยเอง สืบเนื่องจากการหลอกลวงครั้งแรก จึงเป็นการกระทำต่อเนื่องเชื่อมโยงโดยมีเจตนาเดียวกัน จึงเป็นความผิดกรรมเดียว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่๖๒๔๖/๒๕๖๔ การพิจารณาว่าจำเลยหลอกลวงหรือปกปิดข้อมูลอันเป็นเท็จต่อโจทก์ร่วมหรือไม่ ต้องพิจารณาว่า จำเลยเชื่อโดยสุจริตว่าพระเครื่องของกลางที่ขายให้แก่โจทก์ร่วมทำจากเหล็กไหลหรือไม่ นอกจากจำเลยจะไม่เคยนำสืบต่อสู้ในเรื่องนี้ เนื่องจากจำเลยอ้างแต่เพียงว่าไม่เคยซื้อขายพระเครื่องของกลาง พฤติการณ์ของจำเลยที่ไปเจรจาซื้อขายเหล็กไหลในราคา ๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่บ้านของโจทก์ร่วม เมื่อไม่สามารถตกลงกันได้ จำเลยก็นำพระเครื่องที่มีราคาต่ำกว่ามากมาเสนอขายให้แก่โจทก์ร่วม รับรองว่าพระเครื่องดังกล่าวทำจากเหล็กไหล หากไม่ใช่ยินดีคืนเงิน ครั้นโจทก์ร่วมเดินทางไปซื้อพระเครื่องของ

กลางกับจำเลย จำเลยได้จัดเตรียมเครื่องบายศรีและทำพิธีกรรมก่อนส่งมอบ อีกทั้งในชั้นพิจารณาจำเลยยังอ้างตนเองเป็นพยานเบิกความยืนยันความมีอยู่ของเหล็กไหล เสมือนหนึ่งว่าจำเลยมีความเชื่อในเรื่องของเหล็กไหลจริง แต่ข้อเท็จจริงกลับได้ความว่า เมื่อจำเลยถูกฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงเกี่ยวกับการซื้อขายเหล็กไหลต่อศาลชั้นต้น จำเลยให้การรับสารภาพ ซึ่งในทางกฎหมายถือว่าจำเลยให้การรับสารภาพว่ากระทำความผิดตามฟ้องในคดีดังกล่าว ทั้งที่หากจำเลยเชื่อในเรื่องของเหล็กไหลจริงดังที่เบิกความ จำเลยก็น่าจะให้การปฏิเสธและแม้คำให้การรับสารภาพในคดีดังกล่าวจะไม่มีผลผูกพันคดีนี้ แต่ศาลสามารถรับฟังเป็นพฤติการณ์ประกอบการพิจารณาได้ ซึ่งเมื่อประมวลพยานหลักฐานของโจทก์และโจทก์ร่วมประกอบพฤติการณ์ที่ได้วินิจฉัยมาแล้วข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยทราบดีอยู่แล้วว่า พระเครื่องของกลางไม่ได้ทำขึ้นจากเหล็กไหล การที่จำเลยรับรองว่าพระเครื่องของกลางทำขึ้นจากเหล็กไหลเป็นการหลอกลวงหรือปกปิดข้อมูลอันเป็นเท็จต่อโจทก์ร่วม การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามฟ้อง แม้ข้อเท็จจริงจะฟังได้ว่าจำเลยหลอกขายพระเครื่องของกลางให้แก่โจทก์ร่วม ๒ ครั้ง ตามฟ้อง แต่การขายพระเครื่องในครั้งที่สอง โจทก์ร่วมเป็นฝ่ายติดต่อไปหาจำเลยด้วยตนเอง อันเป็นผลสืบเนื่องจากการหลอกลวงของจำเลยในครั้งแรก จึงเป็นการกระทำต่อเนื่องเชื่อมโยงโดยมีเจตนาอันเดียวกัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดกรรมเดียว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑๓</u>

คำขอกู้เงิน หนังสือกู้เงิน และใบรับเงินกู้ เป็นเอกสารหลักฐานว่าสมาชิกผู้ขอกู้เงินตามคำขอกู้เงินและหนังสือกู้เงิน รวมทั้งได้รับเงินกู้ไปแล้ว ซึ่งเป็นหลักฐานแห่งการกู้เงินระหว่างสมาชิกกับผู้เสียหายในการที่จะมีสิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้เงินกู้ จึงเป็นเอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ อันเป็นเอกสารสิทธิ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๔/๒๕๖๕ ปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยมีว่า คำขอกู้เงิน หนังสือกู้เงิน และใบรับเงินกู้เป็นเอกสารสิทธิหรือไม่ เห็นว่า แบบคำขอกู้เงิน แบบหนังสือกู้เงิน และแบบใบรับเงินกู้เป็นเอกสารของผู้เสียหายซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อให้สมาชิกนำไปกรอกข้อความและลงลายมือชื่อ แล้วยื่นเสนอต่อผู้เสียหายเพื่อดำเนินการพิจารณาอนุมัติเบิกจ่าย และรับเงินกู้ อันเป็นเอกสารหลักฐานว่าสมาชิกผู้นั้นได้ขอกู้เงินตามคำขอกู้เงินและหนังสือกู้เงิน รวมทั้งได้รับเงินกู้ไปแล้ว ซึ่งเป็นหลักฐานแห่งการกู้เงินระหว่างสมาชิกผู้นั้นกับผู้เสียหายในการที่จะมีสิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้เงินกู้ตามเอกสารนั้น ดังนี้ คำขอกู้เงิน หนังสือกู้เงิน และใบรับเงินกู้จึงเป็นเอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๙) อันเป็นเอกสารสิทธิ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑๔</u>

กรณีผู้ประมูลหมายเลขทะเบียนได้ตามประกาศกรมการขนส่งทางบกแล้วไม่ชำระราคาซึ่งหากมีการประมูลใหม่ราคาต่ำกว่าเดิม ซึ่งต้องรับผิดชำระส่วนต่างนั้น ไม่ใช่เบี้ยปรับที่ศาลจะลดลงเป็นจำนวนที่พอสมควรได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๗๘ / ๒๕๖๔ ประกาศกรมการขนส่งทางบก ข้อ ๒๐ วรรคสอง กำหนดว่า "ในกรณีหมายเลขทะเบียนที่นำออกเปิดประมูลใหม่ ไม่มีผู้ประมูลหรือมีผู้ประมูลแต่ได้ราคาเมื่อรวมกับหลักประกันที่ริบไว้แล้วไม่คุ้มกับราคาประมูลเดิมผู้ชนะการประมูลที่ละเลยไม่ชำระราคาดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบเต็มราคาประมูลหรือในส่วนต่างนั้น" จำเลยลงทะเบียนประมูลและชนะการประมูลแต่จำเลยไม่ชำระราคาประมูลภายในกำหนด โจทก์ต้องนำหมายเลขทะเบียนออกเปิดประมูลใหม่ได้ราคาไม่คุ้มกับราคาประเมินเดิม จำเลยต้องรับผิดในส่วนต่างตามที่กำหนดไว้ในประกาศของโจทก์ กรณีไม่ใช่การกำหนดค่าเสียหายกันไว้ล่วงหน้า เงินส่วนต่างที่จำเลยต้องรับผิดไม่เป็นเบี้ยปรับที่ศาลจะลดลงเป็นจำนวนที่พอสมควรก็ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑๕</u>

การจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้โดยตกลงกันว่าหากไม่ชำระหนี้ให้นำที่ดินจำนองโอนชำระหนี้ได้นั้น ตกเป็นโมฆะ ผู้รับจำนองจึงไม่อาจนำหนังสือมอบอำนาจที่ผู้จำนองลงลายมือชื่อไว้โดยไม่กรอกข้อความไปใช้ในการโอนที่ดินดังก่าวชำระหนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๑๓ / ๒๕๖๔ โจทก์จดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้เงินกู้กับจำเลยที่ ๑ โดยตกลงกันว่า หากโจทก์ไม่ชำระหนี้ภายใน ๓ เดือน โจทก์ยินยอมให้จำเลยที่ ๑ นำที่ดินจำนองโอนชำระหนี้แก่จำเลยที่ ๑ โดยโจทก์ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจที่ยังไม่ได้กรอกข้อความใดๆ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๑๑ บัญญัติว่า "การที่จะตกลงไว้เสียแต่ก่อนเวลาหนี้ถึงกำหนดชำระเป็นข้อความอย่างใดอย่างหนึ่งว่า ถ้าไม่ชำระหนี้ให้ผู้รับจำนองเข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งจำนองหรือว่าให้จัดการแก่ทรัพย์สินนั้นเป็นประการอื่นอย่างใด นอกจากตามบทบัญญัติทั้งหลายว่าด้วยการบังคับจำนองนั้นไซร้ ข้อตกลงเช่นนั้นท่านว่าไม่สมบูรณ์" ซึ่งหมายถึงผู้รับจำนองจะเอาทรัพย์จำนองชำระหนี้ได้ก็ด้วยแต่บทบัญญัติว่าด้วยการบังคับจำนอง โดยการจัดการแก่ทรัพย์จำนองเป็นประการอื่นนอกจากที่กฎหมายกำหนดย่อมทำให้ข้อตกลงนั้นไม่สมบูรณ์ กล่าวคือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเรียกร้องให้อีกฝ่ายต้องปฏิบัติตามข้อตกลงนั้นไม่ได้ และเมื่อโจทก์ผิดนัดชำระหนี้แล้ว จำเลยที่ ๑ ได้นำเอาหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวไปโอนที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยที่ ๑ เพื่อชำระหนี้เสียเอง จึงไม่เป็นไปตามบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับจำนองและเป็นผลให้ข้อตกลงที่แตกต่างไปจากมาตรา ๗๒๘, ๗๒๙ และ ๗๓๕ ตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๗๑๔/๑ โดยไม่อาจใช้บังคับได้ในระหว่างโจทก์และจำเลยที่ ๑ จำเลยที่

๑ จึงไม่อาจนำหนังสือมอบอำนาจของโจทก์ไปใช้เป็นหลักฐานในการโอนที่ดินพิพาทเพื่อชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ ๑ ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑๖</u>

การที่คู่สมรสฝ่ายหนึ่งไปทำสัญญาค้ำประกันหนี้ของบุคคลภายนอกนั้น แม้คู่สมรสอีกฝ่ายจะทำหนังสือให้ความยินยอมเป็นการทั่วไปไว้ แต่ก็เป็นเพียงการรับรู้ถึงการทำนิติกรรมดังกล่าวเท่านั้นเมื่อนิติกรรมการค้ำประกันไม่ใช่เรื่องการจัดการสินสมรสทีมีความสำคัญอันจะต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสอีกฝ่าย จึงไม่เป็นหนี้ร่วมกันระหว่างคู่สมรส เมื่อคู่สมรสอีกฝ่ายไม่ได้ให้สัตยาบันจึงไม่ต้องร่วมรับผิดในหนี้ดังกล่าวด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๓ / ๒๕๖๔ การให้ความยินยอมของคู่สมรสในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับการจัดการสินสมรสอยู่ในบังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๔๗๖ ที่กำหนดให้เฉพาะการจัดการสินสมรสที่มีความสำคัญตามมาตรา ๑๔๗๖ (๑) ถึง (๘) ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสอีกฝ่าย สำหรับการทำนิติกรรมในส่วนที่จำเลยที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ ๑ หาได้อยู่ในบังคับมาตรา ๑๔๗๖ หรือเป็นการจัดการสินสมรสโดยตรงไม่ กรณีจะเป็นหนี้ร่วมต่อเมื่อจำเลยที่ ๓ คู่สมรสได้ให้สัตยาบันตามมาตรา ๑๔๙๐ (๔) เท่านั้น แต่การที่จำเลยที่ ๓ คู่สมรสให้ความยินยอมในการทำนิติกรรมตามหนังสือให้ความยินยอมของคู่สมรสในการทำนิติกรรมที่ข้อความระบุว่า คู่สมรสขอให้ความยินยอมต่อการที่คู่สมรสทำคำขอ สัญญา ข้อตกลงเกี่ยวกับการขอใช้สินเชื่อทุกลักษณะหรือนิติกรรมใดๆ กับโจทก์ อันมีลักษณะเป็นการให้ความยินยอมไว้เป็นการทั่วไปซึ่งเป็นการแสดงเจตนารับรู้ที่จำเลยที่ ๒ สามีไปทำนิติกรรม หาใช่เป็นการให้สัตยาบันตามนัยของบทบัญญัติมาตรา ๑๔๙๐ (๔) ไม่เนื่องจากไม่มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แต่อย่างใดว่าจำเลยที่ ๓ รับรองการที่จำเลยที่ ๒ ก่อหนี้ขึ้นแล้วตามมูลหนี้ที่มีการทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ ๑ คงปรากฏเฉพาะการที่จำเลยที่ ๓ รับรู้ถึงการเข้าทำสัญญาค้ำประกันของจำเลยที่ ๒ เท่านั้น เมื่อจำเลยที่ ๓ ไม่ได้ให้สัตยาบันการก่อหนี้ตามสัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ ๒ คู่สมรสได้กระทำไป จำเลยที่ ๓ จึงไม่ต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ตามที่โจทก์ฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑๗</u>

ค่าเสียหายในมูลละเมิดนั้น โจทก์มีภาระการพิสูจน์ ไม่อาจนำค่าเสียหายในคดีอื่นมากำหนดเป็นค่าเสียหายในคดีนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๐๓ / ๒๕๖๔ โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายในมูลละเมิดซึ่งมีประเด็นข้อพิพาทว่า โจทก์เสียหายเพียงใด โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์ถึงความเสียหายดังกล่าว ดังนี้ การที่จะวินิจฉัยว่าโจทก์ได้รับความเสียหายเพียงใดนั้นต้องอาศัยข้อเท็จจริงจากการนำสืบของคู่ความ มิอาจนำค่าเสียหาย

ที่ศาลกำหนดให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเคยฟ้องจำเลยเช่นเดียวกับโจทก์มากำหนดเป็นค่าเสียหายให้แก่โจทก์ได้เพราะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับค่าเสียหายที่นำสืบในแต่ละคดีแตกต่างกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑๘</u>

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อบุคคล จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยไม่เคยผิดนัดและไม่มีหนี้ค้างชำระ แต่โจทก์ต้องคืนเงินที่จำเลยชำระเกินไปคืน หากเป็นจริงดังข้อต่อสู้โจทก์ย่อมฟ้องบังคับจำเลยมิได้และต้องคืนเงิน นับว่าเกี่ยวข้องกับฟ้องเดิมพอที่จะพิจารณาพิพากษารวมกันได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๑๘ / ๒๕๖๔ โจทก์บรรยายคำฟ้องว่า จำเลยเป็นสมาชิกบัตรเครดิตวีซ่าการ์ดและสินเชื่อบุคคลของโจทก์ จำเลยนำบัตรเครดิตดังกล่าวไปใช้ชำระค่าสินค้าหรือบริการกับเบิกถอนเงินหลายครั้งแต่จำเลยผิดนัดไม่ชำระหนี้แก่โจทก์ตามสัญญา จำเลยจึงต้องรับผิดชำระหนี้แก่โจทก์ คำให้การต่อสู้ปฏิเสธข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาของโจทก์และฟ้องแย้งของจำเลยในส่วนที่ว่า จำเลยไม่เคยผิดนัดและไม่มีหนี้ค้างชำระต่อโจทก์ แต่โจทก์เป็นฝ่ายที่ต้องคืนเงินที่จำเลยชำระเกินไปคืนให้แก่จำเลย ซึ่งจำเลยติดใจเรียกร้องคืนเพียง ๑๐๐,๐๐๐ บาท หากเป็นความจริงดังที่จำเลยต่อสู้โจทก์ย่อมฟ้องบังคับให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์มิได้และโจทก์เป็นฝ่ายต้องคืนเงินส่วนที่จำเลยชำระเกินไปคืนให้แก่จำเลยด้วย ฟ้องแย้งของจำเลยจึงนับว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมพอที่จะพิจารณาพิพากษารวมกันได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๗ วรรคสาม ประกอบ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคพ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๑๙</u>

การที่ผู้ร้องส่งมอบรถยนต์ของกลางให้จำเลยไปทำสีเพื่อนำออกขาย แล้วจำเลยไปรับรถจากอู่ตามลำพังจากนั้นนำไปใช้กระทำความผิด ผู้ร้องจึงย่อมไม่อาจทราบหรือคาดหมายได้ว่าจำเลยจะนำไปใช้กระทำผิดและกระทำเมื่อใด ทั้งโจทก์ไม่ได้นำสืบว่าผู้ร้องมีพฤติการณ์รู้เห็นเกี่ยวข้อง จึงต้องฟังว่าผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดจึงเป็นการใช้สิทธิยื่นคำร้องโดยสุจริตเพื่อประโยชน์ของผู้ร้องเองมิใช่เพื่อจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๑๔ / ๒๕๖๔ มูลเหตุที่ผู้ร้องส่งมอบรถยนต์ของกลางให้จำเลยไป ก็เพื่อให้จำเลยนำไปทำสีรถใหม่ก่อนจะนำออกขายเพื่อให้ได้ราคาสูงขึ้น เมื่อรถยนต์ของกลางทำสีรถใหม่เสร็จแล้ว จำเลยเป็นผู้ไปรับรถยนต์ของกลางจากอู่ อ. ตามลำพัง โดยผู้ร้องไม่ได้ไปด้วย จากนั้นวันรุ่งขึ้นจำเลยนำรถไปใช้ในการกระทำความผิด โดยผู้ร้องไม่ได้อยู่ด้วยในขณะที่จำเลยกระทำความผิด ผู้ร้องจึงย่อมไม่อาจทราบและไม่อาจคาดหมายได้ว่าจำเลยจะนำรถยนต์ของกลางไปใช้กระทำผิดกฎหมายและนำไปใช้กระทำผิดเมื่อใด ทั้งโจทก์ก็ไม่ได้นำสืบให้เห็นว่าผู้ร้องมีพฤติการณ์รู้เห็นหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของจำเลยอย่างไร

ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามพยานหลักฐานของผู้ร้องว่า ผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลย การที่ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์ของกลางและยังไม่ได้รับเงินค่ารถยนต์ที่ต้องการจะขายจากจำเลย มายื่นคำร้องขอคืนของกลาง จึงเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมายโดยสุจริต โดยกระทำไปเพื่อประโยชน์ข องผู้ร้องเอง มิใช่กระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒๐</u>

หลักสำคัญของ พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ นั้น ศาลจะแทรกแซงกระบวนการ ตรวจสอบดุลพินิจ แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือทำลายคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการไม่ได้ เว้นแต่กฎหมายให้อำนาจไว้ชัดแจ้ง แม้อุทธรณ์ของผู้ร้องอ้างว่า การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่ข้ออ้างต่างๆล้วนเป็นข้อเท็จจริงตามคำเบิกความและดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของอนุญาโตตุลาการ โดยไม่ปรากฏว่ามีการวินิจฉัยโดยไม่ชอบ จึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ที่จะอุทธรณ์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๙๐ / ๒๕๖๔ หลักสำคัญของ พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ นั้น ศาลจะแทรกแซงกระบวนการอนุญาโตตุลาการซึ่งรวมถึงการเข้าไปตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของอนุญาโตตุลาการหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคำชี้ขาดไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายให้อำนาจศาลไว้อย่างชัดแจ้งภายในกรอบที่จำกัด ได้แก่ กรณีตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๐ ทั้งกฎหมายดังกล่าวยังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบังคับข้อพิพาทเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สมดังเจตนาของคู่พิพาทที่เลือกใช้วิธีระงับข้อพิพาทโดยทางอนุญาโตตุลาการแทนการนำข้อพิพาทไปฟ้องคดีต่อศาล พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๕ จึงห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเว้นแต่จะเข้ากรณีใดกรณีหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ใน (๑) ถึง (๕) แม้ตามอุทธรณ์ของผู้ร้องจะอ้างทำนองว่าการยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่ข้ออ้างต่างๆที่ผู้ร้องหยิบยกขึ้นมานั้นล้วนอ้างแต่เรื่องข้อเท็จจริงตามคำเบิกความของพยานผู้คัดค้านและดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานในสำนวนของอนุญาโตตุลาการ โดยไม่ปรากฏว่ามีการวินิจฉัยผิดจากวิธีพิจารณาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ร้องจึงเป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานและไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะอุทธรณ์ได้ตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒๑</u>

การเพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้น กฎหมายไม่ได้บังคับว่าศาลต้องมีคำสั่งภายในกำหนดใด แม้คู่ความเพิ่งหยิบยกขึ้นคัดค้านเมื่อพ้นกำหนดตามกฎหมายแล้วก็ไม่ตัดอำนาจศาลที่จะสั่งเรื่องนี้ หมายเรียกที่

ระบุปีไม่ถูกต้อง ถือเป็นข้อผิดพลาดของศาลชั้นต้น ชอบที่ศาลชั้นต้นจะเพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบเสียได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๐๔ / ๒๕๖๔ การเพิกถอนกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๒๗ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ หากศาลเห็นสมควร ศาลมีอำนาจเพิกถอนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้นเสียทั้งหมดหรือบางส่วนหรือสั่งแก้ไขหรือมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร โดยกฎหมายไม่ได้บังคับว่าศาลต้องมีคำสั่งภายในกำหนดใด ดังนั้นถึงแม้จำเลยที่ ๓ จะเพิ่งหยิบยกกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบขึ้นคัดค้านเมื่อพ้นกำหนดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗ วรรคสอง ก็ไม่เป็นการตัดอำนาจศาลที่จะสั่งเรื่องนี้

หมายเรียกที่ให้จำเลยที่ ๓ ไปศาลเพื่อการไกล่เกลี่ย ให้การ และสืบพยาน ระบุปีพุทธศักราชไม่ถูกต้อง ยากที่จะรับฟังว่าการที่จำเลยที่ ๓ ไม่ไปศาลในวันนัดเป็นความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ ๓ ที่ไม่ตรวจสอบวันนัดให้ถูกต้อง กรณีเป็นข้อผิดพลาดของศาลชั้นต้นที่ไม่ลงวันนัดให้ถูกต้องเกี่ยวกับปีพุทธศักราชซึ่งไม่ใช่ความผิดของจำเลยที่ ๓ และทำให้จำเลยที่ ๓ ต้องเสียหาย ไม่มีโอกาสยื่นคำให้การและนำพยานหลักฐานมาสืบ เช่นนี้เป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในข้อที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรมในการพิจารณาคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคพ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ ศาลชั้นต้นชอบที่จะเพิกถอนกระบวนพิจารณาในส่วนของจำเลยที่ ๓ ที่ผิดระเบียบเสียได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒๒</u>

กรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้รายเดียวกัน ต่างต้องรับผิดต่อเจ้าหนี้อย่างลูกหนี้ร่วมกัน เมื่อผู้ค้ำประกันรายใดเข้าใช้หนี้แทนลูกหนี้แล้วย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ไล่เบี้ยเอาแก่ผู้ค้ำประกันรายอื่นได้ตามส่วนเท่าๆกันและมีสิทธิคิดดอกเบี้ยทันทีที่ได้ชำระเงิน มิใช่เมื่อทวงถามแล้วผู้ค้ำประกันรายนั้นผิดนัดชำระหนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๓๗/๒๕๖๔ โจทก์และจำเลยต่างเป็นผู้ค้ำประกัน ป. ลูกหนี้ต่อธนาคาร ก. จึงเป็นกรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้รายเดียวกัน โจทก์และจำเลยจึงต้องรับผิดต่อธนาคาร ก. อย่างลูกหนี้ร่วมกันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๒ วรรคสอง เมื่อโจทก์เข้าใช้หนี้แก่ธนาคาร ก. แทน ป. แล้ว โจทก์ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของธนาคาร ก. ด้วยอำนาจกฎหมายไล่เบี้ยเอาแก่จำเลยได้ตามส่วนเท่าๆกันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๙ (๓) และมาตรา ๒๙๖ โจทก์จึงมีสิทธิไล่เบี้ยเอาแก่จำเลยเพื่อต้นเงินและดอกเบี้ยทันทีที่ได้ชำระเงิน หาใช่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยเมื่อโจทก์ทวงถามและจำเลยผิดนัดชำระหนี้ไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒๓</u>

ศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษพิพากษายืนตามศาลชั้นต้น โดยเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกและอบรม การที่จำเลยที่ ๒ ฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบา จึงเป็นการฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ต้องห้ามมิให้ฎีกา ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกามานั้น จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๘๔/๒๕๖๔ ศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษพิพากษายืนตามศาลชั้นต้น โดยให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยที่ ๒ ไปควบคุมเพื่อฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนมีกำหนดขั้นต่ำ ๔ ปี ขั้นสูง ๕ ปี จำเลยที่ ๒ ฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบากว่าที่ศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษกำหนด ฎีกาของจำเลยที่ ๒ จึงเป็นการฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๘๒/ ๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในกรณีที่เป็นคำพิพากษาหรือคำสั่งกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๑๘๐ ต้องห้ามฎีกา” ดังนั้น ฎีกาของจำเลยที่ ๒ จึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของจำเลยที่ ๒ มานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒๔</u>

เมื่อจำเลยที่ ๔ ซึ่งได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยมีหลักประกัน ถึงความตาย สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป และสัญญาประกันเป็นอันสิ้นสุดลง ศาลชอบที่จะคืนหลักประกันให้แก่ผู้ที่ควรรับไป แต่เมื่อผู้ร้องกับผู้คัดค้านยังคงมีข้อพิพาทเกี่ยวกับทรัพย์มรดกและการตั้งหรือถอดถอนผู้จัดการมรดกจนเป็นคดีมาสู่ศาล การที่ศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจให้รอฟังคำสั่งศาลในคดีดังกล่าวก่อนที่จะพิจารณาคืนหลักประกันนั้น จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๗๘ / ๒๕๖๔ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๑๘ บัญญัติว่า “เมื่อคดีถึงที่สุดหรือความรับผิดตามสัญญาประกันหมดไปตามมาตรา ๑๑๖ หรือโดยเหตุอื่น ให้คืนหลักประกันแก่ผู้ที่ควรรับไป” ดังนี้ เมื่อจำเลยที่ ๔ ถึงแก่ความตายอันเป็นเหตุให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๑) สัญญาประกันตัวจำเลยที่ ๔ เป็นอันสิ้นสุดลง ศาลจึงชอบที่จะคืนหลักประกันให้แก่ผู้ที่ควรรับไป แม้ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของจำเลยที่ ๔ ตามคำสั่งศาลมีหน้าที่ตามกฎหมายในการรวบรวมทรัพย์มรดกของจำเลยที่ ๔ ผู้ตายรวมเข้าไว้ในกองมรดกผู้ตายรวมถึงการขอคืนหลักประกันของจำเลยที่ ๔ ผู้ตายเพื่อแบ่งปันแก่ทายาทตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๑๙ แต่เมื่อผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอคืนหลักประกันดังกล่าวด้วย โดยอ้างว่าจำเลยที่ ๔ ทำพินัยกรรมยกมรดกเป็นสมุดบัญชีเงินฝากประจำดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้าน และตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกและผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกของจำเลยที่ ๔ ซึ่งคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ก็กรณีจึงยังฟัง

ได้ไม่แน่นอนว่าผู้ร้องหรือผู้คัดค้านเป็นผู้ที่ควรได้รับสมุดบัญชีเงินฝากประจำอันเป็นหลักประกันไปจากศาลชั้นต้น การที่ศาลชั้นต้นซึ่งเป็นผู้สั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวใช้ดุลพินิจให้รอฟังคำสั่งศาลในคดีดังกล่าว จึงชอบแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒๕</u>

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ แต่ไม่ปรากฏตามคำบรรยายฟ้องว่าจำเลยเป็นเจ้าพนักงาน ดังนั้น ไม่ว่าจำเลยจะปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือไม่ก็ไม่อาจกระทำความผิดตามฟ้องได้ และเมื่อศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานบริษัทมิใช่การใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะเจ้าพนักงาน ไม่อาจมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ ได้ จึงเป็นการวินิจฉัยในเนื้อหาการกระทำและมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว โจทก์ฟ้องคดีนี้อีกจึงเป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๖๘/๒๕๖๔ โจทก์บรรยายฟ้องสรุปเนื้อหาได้ว่า จำเลยซึ่งเป็นหัวหน้างานในบริษัท ป. ดำเนินการให้มีการย้ายโจทก์ไปปฏิบัติหน้าที่อื่นที่รับภาระหนักขึ้น ทำให้โจทก์ต้องเสียเงินจ้างคนอื่นทำงานแทน เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ เมื่อตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ องค์ประกอบความผิดแรกคือผู้กระทำต้องเป็น “เจ้าพนักงาน” แต่ตามคำบรรยายฟ้องของโจทก์ไม่มีส่วนใดที่แสดงว่า บริษัท ป. ซึ่งเป็นบริษัทจำกัดที่ย่อมตั้งขึ้นด้วยแบ่งทุนเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่า ๆ กันนั้น มีพนักงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวจำเลย เป็นผู้ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามความหมายของเจ้าพนักงานใน ป.อ. มาตรา ๑ (๑๖) ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นจริงตามคำฟ้องของโจทก์หรือไม่ก็ตาม จำเลยก็ไม่อาจกระทำความผิดตามฟ้องของโจทก์ได้ ข้อวินิจฉัยของศาลชั้นต้นที่ว่า “การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานของบริษัท ป. จึงมิใช่การใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะเจ้าพนักงานตาม ป.อ. ไม่อาจมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ อันเป็นมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดตามที่โจทก์ระบุไว้ในคำขอท้ายคำฟ้องอาญาได้” จึงเป็นการวินิจฉัย “ในความผิด” เป็นการยกฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ ถือว่าศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดในเนื้อหาการกระทำและมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว โจทก์ฟ้องคดีนี้อีกจึงเป็นฟ้องซ้ำ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒๖</u>

แม้บทลงโทษมาตราใดแห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ได้ให้อำนาจศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของจำเลยก็ตาม แต่ พ.ร.บ. ดังกล่าวมีบทบัญญัติทั่วไปในคดีที่ผู้ขับขี่ซึ่งกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.นี้ หากขับรถต่อไปอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นได้ และแม้โจทก์มิได้ระบุบททั่วไปดังกล่าวมาในคำขอท้ายฟ้อง ศาลก็มีอำนาจสั่งตามบทบัญญัติทั่วไปดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๐๐/๒๕๖๕ แม้บทลงโทษตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๐ วรรคสามจะไม่มีบทบัญญัติให้ศาลมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของจำเลยก็ตาม แต่ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในคดีที่ผู้ขับขี่ต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าศาลเห็นว่าหากให้ผู้นั้นขับรถต่อไปอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ให้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ของผู้นั้นได้” วรรคสองบัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่า พฤติกรรมของผู้กระทำผิดตามวรรคหนึ่งยังอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขฟื้นฟูได้ศาลอาจมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้น...” อันเป็นบทบัญญัติทั่วไปที่ให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจในการสั่งเพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้กระทำผิด แม้โจทก์จะมิได้ระบุถึงมาตรา ๑๖๒ ไว้ในคำขอท้ายฟ้องของโจทก์ก็ตาม เพราะมาตราดังกล่าวมิใช่บทบัญญัติแห่งการกระทำความผิดอันจำต้องอ้างมาในฟ้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๖) ดังนั้น เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ (๔) (๘),๑๕๗,๑๖๐ วรรคสาม จึงมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของจำเลยได้ ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๖๒ วรรคสอง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒๗</u>

การที่พนักงานสอบสวนหรือศาลจะเชื่อหรือสงสัยว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้นั้นพนักงานสอบสวนหรือศาลอาจสังเกตจากอากัปกิริยาของผู้ต้องหาหรือจำเลยเองได้ ส่วนการที่ผู้เสียหายที่ ๒ ถูกจำเลยทำร้ายแล้วรักษาตัวที่โรงพยาบาล ๔ วัน และที่บ้านอีก ๒ วัน แล้วออกไปประกอบอาชีพได้แม้จะยกของหนักไม่ได้ประมาณ ๑ เดือน ก็ยังไม่พอฟังว่าได้รับอันตรายสาหัส

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๘๙ / ๒๕๖๔ ข้อเท็จจริงหรือเหตุที่ทำให้พนักงานสอบสวนหรือศาลเชื่อหรือสงสัยว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๔ ให้งดการสอบสวนหรืองดการพิจารณาไว้จนกว่าผู้นั้นหายวิกลจริตหรือสามารถต่อสู้คดีได้นั้น พนักงานสอบสวนหรือศาลอาจสังเกตเห็นจากอากัปกิริยาของผู้ต้องหาหรือจำเลยเอง หรือมีผู้เสนอข้อเท็จจริงให้พนักงานสอบสวนหรือศาลทราบก็ได้

ผู้เสียหายที่ ๒ รักษาตัวที่โรงพยาบาล ๔ วัน และพักรักษาตัวที่บ้านอีก ๒ วัน ผู้เสียหายที่ ๒ ก็ออกไปขายส้มโอได้ แม้ผู้เสียหายที่ ๒ ยกสิ่งของหนักไม่ได้ ต้องใช้เวลาประมาณ ๑ เดือน เป็นเพียงการได้รับความสะดวกในการยกสิ่งของได้น้อยลงไม่ใช่ไปขายส้มโอซึ่งเป็นการประกอบกรณียกิจตามปกติของผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ได้เสียเลย จำเลยไม่มีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๒ รับอันตรายสาหัส คงมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒๘</u>

การที่จำเลยทั้งสองไม่ได้ลงชื่อผู้อุทธรณ์ในฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสอง แม้เป็นการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ก็ชอบที่ศาลชั้นอุทธรณ์จะต้องมีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นสั่งให้จำเลยทั้งสองแก้ไขให้ถูกต้องเสียก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๖๑-๑๙๖๒ / ๒๕๖๔ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมายให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้องหรือไม่ประทับฟ้อง” และมาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมี ฯลฯ (๗) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง” จำเลยทั้งสองไม่ได้ลงชื่อผู้อุทธรณ์ ฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองจึงไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๗) ชอบที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ จะต้องมีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นสั่งให้จำเลยทั้งสองผู้ยื่นฟ้องอุทธรณ์แก้ไขให้ถูกต้องเสียก่อน ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๒๙</u>

ผู้ร้องกับจำเลยตกลงซื้อขายรถกระบะของกลาง โดยไม่กำหนดเงื่อนไขว่าต้องชำระราคาก่อนจึงจะได้กรรมสิทธิ์ จึงเป็นการซื้อขายเสร็จเด็ดขาด และกรรมสิทธิ์โอนไปยังจำเลยตั้งแต่ขณะตกลงซื้อขายกัน หากจำเลยไม่ชำระราคา ผู้ร้องชอบที่จะฟ้องเรียกร้องจากจำเลยต่างหาก และแม้ผู้ร้องมีชื่อในรายการจดทะเบียนว่าเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ แต่มิใช่ข้อสันนิษฐานเด็ดขาด เมื่อรับฟังได้ดังกล่าว จำเลยจึงได้กรรมสิทธิ์นับแต่ตกลงซื้อขายกัน ผู้ร้องย่อมไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนของกลาง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๔๒ / ๒๕๖๔ ผู้ร้องกับจำเลยตกลงซื้อขายรถกระบะของกลาง โดยไม่มีการกำหนดเงื่อนไขที่จำเลยต้องชำระราคาให้ครบถ้วนก่อน จึงจะได้กรรมสิทธิ์รถกระบะของกลาง การซื้อขายรถกระบะดังกล่าวจึงเป็นการซื้อขายเสร็จเด็ดขาด ซึ่งกรรมสิทธิ์ในรถกระบะของกลางย่อมโอนไปยังจำเลยตั้งแต่ขณะที่ตกลงซื้อขายกัน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๘ แม้จำเลยจะยังไม่ได้ชำระราคารถดังกล่าว ทั้งนี้เพราะการชำระราคาหรือไม่ เป็นเรื่องของการชำระหนี้ แต่ไม่ใช่เป็นเงื่อนไขในการโอนกรรมสิทธิ์ เพียงแต่หากจำเลยไม่ชำระราคาตามที่ตกลงกันไว้ ผู้ร้องก็ชอบที่จะฟ้องเรียกร้องจากจำเลยได้เป็นอีกคดีต่างหากต่อไป และถึงแม้ผู้ร้องมีชื่อในรายการจดทะเบียนว่าเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รถกระบะของกลาง ซึ่งตาม พ.ร.บ.รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๗/๑ วรรคสอง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ แต่ข้อสันนิษฐานดังกล่าวมิใช่เป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาด เมื่อการตกลงซื้อขายรถกระบะของกลางไม่มีการกำหนดเงื่อนไขการโอนกรรมสิทธิ์ไว้ จำเลยจึงได้รับกรรมสิทธิ์ในรถกระบะดังกล่าวนับแต่ที่ตกลงซื้อขายกัน จำเลยเป็นเจ้าของรถกระบะของกลาง ผู้ร้องไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถกระบะของกลางที่จะมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนของกลางที่จะมีสิทธิยื่นคำร้องขอขึ้นรถกระบะดังกล่าวได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓๐</u>

การที่จำเลยที่ ๒ เรียกประชุมพนักงานและลูกจ้างของ อบต. โดยแจ้งว่าจะมีการพิจารณาจ่ายเงินโบนัส และจำเลยที่ ๑ ขอส่วนแบ่งเงินดังกล่าวร้อยละ ๑๐ จึงเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ฐานเป็นเจ้าพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดฯ และฐานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดฯ อันเป็นบทเฉพาะแล้ว จึงไม่จำต้องปรับบททั่วไปอีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๒๗ / ๒๕๖๔ จำเลยที่ ๒ เรียกประชุมพนักงานและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยแจ้งต่อที่ประชุมว่าจะมีการประชุมพิจารณาจ่ายเงินโบนัสให้แก่พนักงานและลูกจ้างที่มีสิทธิได้รับ และจำเลยที่ ๑ ขอส่วนแบ่งเงินโบนัสที่พนักงานและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิได้รับ ๑๐ เปอร์เซนต์ ให้แก่จำเลยที่ ๑ จึงเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่จำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเจ้าพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมายหรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๔๙ ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว กรณีไม่จำเป็นต้องปรับบทความผิดตามมาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๖ ที่เป็นบททั่วไปอีก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓๑</u>

คดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยหลายกระทงรวมในฟ้องเดียวกันซึ่งเป็นข้อหาที่แยกจากกันและศาลอาจให้แยกสำนวนพิจารณาได้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีความผิดฐานหนึ่ง ถือได้ว่าประเด็นแห่งคดีความผิดฐานนั้นเสร็จสำนวนจึงมิใช่คำสั่งระหว่างพิจารณา โจทก์จึงมีสิทธิอุทธรณ์ทันที

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๕๖ / ๒๕๖๔ โจทก์ฟ้องจำเลยในความผิดหลายกระทงรวมในฟ้องเดียวกันซึ่งเป็นข้อหาที่แยกจากข้อหาอื่นได้ และศาลอาจให้แยกสำนวนพิจารณาความผิดกระทงใดต่างหากก็ได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๐ เมื่อต่อมาศาลชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นเนื่องจากผู้ร้องและผู้เสียหายที่ ๒ ถอนคำร้องทุกข์ และความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดอันยอมความได้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) ถือได้ว่าเป็นการสั่งที่ทำให้ประเด็นแห่งคดีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นซึ่งแยกต่างหากจากข้อหาอื่นได้นั้นเสร็จสำนวนแล้ว ดังนั้น คำสั่งศาลชั้นต้นที่จำหน่ายคดีความผิดฐานดังกล่าวจึงมิใช่คำสั่งระหว่างพิจารณา โจทก์ย่อมมีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคัดค้านคำสั่งดังกล่าวของศาลชั้นต้นได้ ไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๖

ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓๒

การสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้ที่ขับรถในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นนั้น เป็นมาตรการทำนองเดียวกับวิธีการเพื่อความปลอดภัย มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา กรณีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะลดเวลาสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๙๕ / ๒๕๖๔ พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๖๐ ตรี วรรคหนึ่ง กำหนดให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้ที่ขับรถในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๒) มีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่นั้น เป็นมาตรการทำนองเดียวกันกับวิธีการเพื่อความปลอดภัยในการที่จะคุ้มครองประชาชนทั่วไปมิให้ได้รับอันตรายที่อาจเกิดจากการกระทำของผู้ที่ขับรถในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น และเป็นบทบัญญัติที่บังคับให้ศาลต้องมีคำสั่งดังกล่าว เมื่อศาลพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดตามมาตรานี้ ดังนี้ การสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้ที่ขับรถในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น จึงไม่ใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะลดเวลาสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ได้

ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓๓

การร้องขอแสดงอำนาจพิเศษของผู้ครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติจะกระทำได้ต่อเมื่อผู้ร้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมป่าไม้ให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ เมื่อผู้ร้องไม่ได้รับอนุญาต แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษภายในกำหนด แต่เมื่อไม่มีอำนาจยื่นคำร้องเสียแล้ว ศาลก็ชอบที่จะยกคำร้องของผู้ร้องได้ ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีบังคับขับไล่จำเลยทั้งสองและบริวารออกไปจากที่ดินดังกล่าวจึงชอบแล้ว ผู้ร้องไม่อาจร้องขอให้ศาลเพิกถอนการบังคับคดีได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๓๙ / ๒๕๖๔ ที่ดินที่ผู้ร้องอ้างว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครองโดยครอบครองต่อจากบิดาเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ การที่ผู้ร้องจะมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อแสดงอำนาจพิเศษได้นั้น ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ร้องได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นบัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ร้องในการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้

บิดาของผู้ร้องเป็นผู้บุกรุกและยึดถือครอบครองจนกระทั่งผู้ร้องรับช่วงสิทธิครอบครองต่อจากบิดา โดยผู้ร้องไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติจากอธิบดีกรมป่าไม้ ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษได้ ดังนั้น แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องซึ่งยังไม่ครบกำหนดตามประกาศของเจ้าพนักงานบังคับคดี แต่เมื่อไม่มีเหตุที่ศาลจะต้องไต่สวนคำร้องของผู้ร้องก่อน เนื่องจากผู้ร้องไม่มีอำนาจที่จะร้องขอแสดงอำนาจพิเศษ ศาลก็ชอบที่จะยกคำร้องของผู้ร้องได้ ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดี

จำเลยทั้งสองและบริวารออกไปจากที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติ จึงเป็นการดำเนินการบังคับคดีโดยชอบแล้ว ผู้ร้องไม่อาจร้องขอให้ศาลเพิกถอนการบังคับคดีได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓๔</u>

เมื่อลูกหนี้ชั้นต้นไม่ต้องรับผิดชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้เสียแล้ว ผู้ค้ำประกันซึ่งยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมก็ไม่ต้องรับผิดต่อเจ้าหนี้ด้วยเช่นกัน และเมื่อเป็นเรื่องเกี่ยวกับการชำระหนี้ที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ แม้ผู้ค้ำประกันจะขาดนัดยื่นคำให้การและไม่ได้ฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ก็ตาม ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษาให้มีผลไปถึงผู้ค้ำประกันนั้นได้ สำหรับผู้บริโภคได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงจึงได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการส่งสำเนาฎีกาให้อีกฝ่ายด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๘๗ / ๒๕๖๔ จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ กับโจทก์ โดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ ไม่ต้องรับผิดชำระหนี้ต่อโจทก์เสียแล้ว จำเลยที่ ๓ ในฐานะผู้ค้ำประกันซึ่งยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมก็ไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์เช่นกัน และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการชำระหนี้ที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ แม้จำเลยที่ ๓ จะขาดนัดยื่นคำให้การและไม่ได้ฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ก็ตาม ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษาให้มีผลไปถึงจำเลยที่ ๓ ได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๕ (๑) ประกอบมาตรา ๒๕๒ และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เป็นผู้บริโภคได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคพ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการส่งสำเนาฎีกาให้แก่โจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓๕</u>

คดีร้องขอให้ศาลตั้งผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม เป็นกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องใช้สิทธิทางศาลและดำเนินคดีอย่างคดีไม่มีข้อพิพาท ซึ่งไม่มีบทบัญญัติให้ต้องมีการส่งหมายและสำเนาคำร้องขอให้แก่ผู้ใด หากจะมีผู้อ้างว่าพินัยกรรมที่ผู้ตายทำนั้นเป็นโมฆะ ผู้อ้างมิได้ถูกตัดมิให้รับมรดกตามพินัยกรรม และผู้ร้องยื่นคำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกโดยไม่สุจริต อันเป็นการกล่าวอ้างว่าผู้ร้องนำพินัยกรรมที่เป็นโมฆะมาร้องขอจัดการมรดกและมีเหตุที่ผู้ร้องไม่สมควรเป็นผู้จัดการมรดก ก็ชอบที่จะร้องเกี่ยวกับเหตุดังกล่าว มิใช่ดำเนินคดีด้วยการขอเพิกถอนกระบวนพิจารณาโดยอ้างว่าไม่มีการส่งหมายและสำเนาคำร้องขอให้แก่ผู้อ้าง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๐๔ / ๒๕๖๔ คำร้องของผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้ามิได้อ้างว่า การที่ศาลไม่ได้สั่งให้ผู้ร้องทั้งสองส่งสำเนาคำร้องขอให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาที่ผิดระเบียบแต่อย่างใด ทั้งผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ร้องทั้งสองเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายโดยอ้างพินัยกรรมและมติของทายาทผู้มีสิทธิได้รับมรดกตามพินัยกรรม ตามคำร้องขอดังกล่าวมิได้ปรากฏว่ามีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือส่วนได้เสียของบุคคลที่สาม แต่เป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสองจำเป็นจะใช้สิทธิทางศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๕ ซึ่งผู้ร้องทั้งสองได้ดำเนินคดีอย่างคดีไม่มีข้อพิพาทตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๘๘ โดยเริ่มคดีด้วยการยื่นคำร้องขอ ซึ่งในการดำเนินคดีอย่างคดีไม่มีข้อพิพาทประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งไม่มีบทบัญญัติให้ต้องมีการส่งหมายและสำเนาคำร้องขอให้แก่ผู้ใด ส่วนที่ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าอ้างว่าพินัยกรรมที่ผู้ตายทำนั้นเป็นโมฆะ ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้ามิได้ถูกตัดมิให้รับมรดกตามพินัยกรรมแต่อย่างใดและผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องขอโดยไม่สุจริต อันเป็นการกล่าวอ้างว่าผู้ร้องทั้งสองนำพินัยกรรมที่เป็นโมฆะมาร้องขอจัดการมรดกและมีเหตุที่ผู้ร้องทั้งสองไม่สมควรเป็นผู้จัดการมรดก ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าก็ชอบที่จะร้องเกี่ยวกับเหตุดังกล่าว มิใช่ดำเนินคดีด้วยการขอเพิกถอนกระบวนพิจารณา

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓๖</u>

สัญญาเช่าอพาร์ทเมนท์อันเป็นสัญญาต่างตอบแทนระหว่างโจทก์ทั้งเจ็ดกับจำเลยตกลงกันว่า โจทก์ทั้งเจ็ดผู้เช่าจะชำระค่าเช่า ค่าใช้จ่ายพื้นที่ส่วนกลาง และค่าใช้จ่ายอื่นๆให้จำเลยผู้ให้เช่า มิฉะนั้นจำเลยมีสิทธิงดบริการสาธารณูปโภค เมื่อปรากฏว่าโจทก์ทั้งเจ็ดไม่ชำระค่าใช้จ่ายพื้นที่ส่วนกลาง จำเลยจึงมีสิทธิงดจ่ายกระแสไฟฟ้าและน้ำประปาให้แก่โจทก์ทั้งเจ็ดได้ ไม่ว่าโจทก์ทั้งเจ็ดจะค้างชำระค่าไฟฟ้าและน้ำประปาด้วยหรือไม่ก็ตาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๒๖ / ๒๕๖๔ สัญญาเช่าเป็นสัญญาต่างตอบแทนที่โจทก์ทั้งเจ็ดกับจำเลยตกลงกันว่า จำเลยในฐานะผู้ให้เช่าตกลงให้โจทก์ทั้งเจ็ดเช่าอพาร์ทเมนท์ที่จำเลยเป็นเจ้าของ และโจทก์ทั้งเจ็ดตกลงจะชำระค่าเช่า ค่าใช้จ่ายพื้นที่ส่วนกลาง ค่าซ่อมบำรุงและค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นข้อตกลงระหว่างโจทก์ทั้งเจ็ดกับจำเลยที่บังคับให้โจทก์ทั้งเจ็ดซึ่งเป็นผู้เช่าต้องชำระค่าใช้จ่ายพื้นที่ส่วนกลาง ค่าภาษี ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงซ่อมแซม ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการเคเบิลทีวีทั้งหมดตามที่ระบุในสัญญาเช่าให้แก่จำเลยซึ่งเป็นผู้ให้เช่า หากโจทก์ทั้งเจ็ดไม่ชำระหนี้จำเลยอาจงดการบริการและการใช้สาธารณูปโภคซึ่งเป็นการชำระหนี้ตอบแทน เมื่อจำเลยไม่ได้ผิดสัญญาเช่าต่อโจทก์ทั้งเจ็ด และโจทก์ทั้งเจ็ดมีหน้าที่ต้องชำระเงินค่าบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนกลางตามสัญญาเช่าให้จำเลย เมื่อโจทก์ทั้งเจ็ดไม่ชำระค่าบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนกลางให้จำเลยจำเลยจึงมีสิทธิที่จะงดการบริการและการใช้สาธารณูปโภคอันได้แก่งดจ่ายกระแสไฟฟ้าและน้ำประปาให้แก่โจทก์ทั้งเจ็ดตามข้อสัญญาดังกล่าวได้ ไม่ว่าโจทก์ทั้งเจ็ดจะค้างชำระค่าบริการไฟฟ้าและน้ำประปาแก่จำเลยด้วยหรือไม่ก็ตาม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓๗</u>

กรณีจำเลยเป็นผู้ขับขี่เสพเมทแอมเฟตามีน อันเป็นความผิดทั้ง พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ และพ.ร.บ.จราจรทางบก ซึ่งต้องลงโทษตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก อันเป็นบทหนัก เท่ากับว่าจำเลยกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษด้วย เมื่อจำเลยมากระทำความผิดตามพ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษซ้ำอีกจึงต้องเพิ่มโทษจำคุกจำเลยกึ่งหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗๐ / ๒๕๖๔ ศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยในความผิดฐานเป็นผู้ขับขี่เสพเมทแอมเฟตามีน ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕๗, ๙๑ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง, ๑๕๗/๑ วรรคสอง อันเป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท และต้องลงโทษตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕๗/ ๑ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๙๑ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๐ เท่ากับจำเลยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วย เพียงแต่ศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕๗/๑ วรรคสอง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดเท่านั้น เมื่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๙๗ บัญญัติว่า “ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อีก ในระหว่างที่ยังต้องรับโทษอยู่หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษหากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลัง” และศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย กรณีต้องเพิ่มโทษจำเลยกึ่งหนึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓๘</u>

กรณีที่โจทก์ขอให้บวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษคดีหลังนั้น คดีก่อนจะต้องอยู่ภายใต้อายุความการบังคับโทษด้วย มิฉะนั้นศาลย่อมไม่อาจนำโทษคดีก่อนมาบวกเข้ากับโทษคดีหลังได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๔๒/๒๕๖๕ แม้ ป.อ. มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง จะบัญญัติให้ศาลที่พิพากษาคดีหลังบวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษคดีหลังก็ตาม แต่คดีก่อนที่ศาลรอการลงโทษไว้ก็ต้องอยู่ภายใต้อายุความการบังคับโทษตาม ป.อ. มาตรา ๙๘ ด้วย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามคำฟ้องและสำเนาคำพิพากษาคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๕๒/๒๕๕๔ ของศาลจังหวัดลพบุรีว่า ก่อนคดีนี้จำเลยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ๖ เดือน และปรับ ๑๕,๐๐๐ บาท โทษจำคุกรอการลงโทษไว้ ๒ ปี โดยศาลจังหวัดลพบุรีพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ คดีจึงถึงที่สุดเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓ ซึ่งอายุความการบังคับโทษจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๕๒/๒๕๕๔ ของศาลจังหวัดลพบุรี คือ ๕ ปี นับแต่วันที่ได้มีคำ

พิพากษาถึงที่สุด ตาม ป.อ. มาตรา ๙๘ (๔) คดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลย เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ และมีคำขอให้บวกโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๕๒/๒๕๕๔ ของศาลจังหวัดลพบุรี จึงเป็นกรณีที่โจทก์ขอบังคับโทษจำคุกจำเลยซึ่งจำเลยยังไม่ได้รับโทษตามคำพิพากษาในคดีดังกล่าว การนับระยะเวลาว่าจะบวกโทษจำคุกจำเลยในคดีดังกล่าวเข้ากับโทษจำคุกในคดีนี้ได้หรือไม่ จึงต้องนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลยในคดีดังกล่าว คือวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เมื่อนับถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งถือว่าเป็นวันที่ได้ตัวจำเลยมาเพื่อรับโทษเกินกำหนดเวลาห้าปีเป็นอันล่วงเลยการลงโทษตามมาตรา ๙๘ (๔) แล้ว ดังนั้นศาลที่พิพากษาคดีนี้จึงไม่อาจ บวกโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๕๒/๒๕๕๔ ของศาลจังหวัดลพบุรี เข้ากับโทษจำคุกในคดีนี้ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๓๙</u>

การฟ้องขอให้เปิดทางจำเป็นโดยไม่ต้องเสียค่าทดแทนนั้น ต้องเป็นกรณีที่ที่ดินทั้งสองแปลงแบ่งแยกมาจากกัน แม้ที่ดินทั้งสองแปลงจะเคยอยู่ในที่ดินแปลงใหญ่แปลงเดียวกัน แต่เมื่อมิได้แบ่งแยกมาจากกัน การขอใช้ทางจำเป็นจึงต้องเสียค่าทดแทน และแม้ผู้ขอใช้ทางจำเป็นไม่ได้เสนอค่าทดแทน และอีกฝ่ายไม่ได้ฟ้องแย้งเรียกค่าทดแทน ซึ่งศาลมีอำนาจกำหนดค่าทดแทนได้ก็ตาม แต่คู่ความจะต้องนำสืบข้อเท็จจริงเพียงพอแก่การกำหนดค่าทดแทน เมื่อต่างมิได้นำสืบให้ปรากฏและยังโต้แย้งค่าทดแทนที่ศาลชั้นอุทธรณ์กำหนด ศาลฎีกาจึงไม่อาจกำหนดค่าทดแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรมให้ได้ สมควรให้ไปว่ากล่าวกันเป็นอีกคดีต่างหาก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๙๕ / ๒๕๖๔ ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๕๐ เป็นกรณีที่เจ้าของที่ดินที่ถูกที่ดินแปลงอื่นปิดล้อมสามารถใช้สิทธิเรียกร้องผ่านที่ดินซึ่งล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้ ซึ่งเป็นการตัดสิทธิของเจ้าของที่ดินที่ล้อมอยู่ จึงต้องแปลความโดยเคร่งครัดจะแปลโดยอนุโลมหาได้ไม่ ถึงแม้ที่ดินของโจทก์ทั้งสี่และที่ดินของจำเลยจะเคยเป็นที่ดินแปลงเดียวกันกับที่ดินของ ห. แต่ไม่ปรากฏว่าที่ดินของโจทก์ทั้งสี่แบ่งแยกมาจากที่ดินของจำเลย กรณีที่ดินของโจทก์ทั้งสี่จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะฟ้องจำเลยให้เปิดทางจำเป็นตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๕๐ โจทก์ทั้งสี่จึงมีสิทธิผ่านที่ดินของจำเลยซึ่งล้อมอยู่ไปทางสาธารณะในฐานะทางจำเป็นตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๙ วรรคหนึ่ง เท่านั้น โจทก์ทั้งสี่จึงต้องใช้ค่าทดแทนแก่จำเลย

แม้โจทก์ทั้งสี่ไม่ได้เสนอค่าตอบแทนแก่จำเลย และจำเลยไม่ได้ฟ้องแย้งเรียกค่าทดแทนจากโจทก์ทั้งสี่ ซึ่งศาลมีอำนาจกำหนดค่าทดแทนที่โจทก์ทั้งสี่ต้องใช้แก่จำเลยตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๔๙ วรรคท้าย ได้ก็ตาม แต่คู่ความจะต้องนำสืบให้ปรากฏข้อเท็จจริงที่เพียงพอแก่การกำหนดค่าทดแทน เมื่อโจทก์ทั้งสี่และจำเลยต่างมิได้นำสืบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพทำเลที่ตั้ง และราคาของที่ดินแปลงพิพาทว่า ค่าทดแทนการใช้ทางจำเป็นที่พิพาทที่เหมาะสมควรมีจำนวนเพียงใด ทั้งโจทก์ทั้งสี่และจำเลยต่างโต้แย้งกันในเรื่องค่าทดแทนที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ กำหนด ศาลฎีกาจึงไม่อาจกำหนดค่าทดแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรมให้ได้ สมควรให้คู่ความไปว่ากล่าวกันเป็นอีกคดีต่างหาก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔๐</u>

ทรัพย์สินซึ่งจำนองย่อมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้ทั้งปวงรวมทั้งดอกเบี้ยด้วย เมื่อสัญญากู้เงินและสัญญาจำนองระบุต้นเงินกู้และดอกเบี้ย และศาลชั้นต้นพิพากษาให้ตามนั้น โจทก์จึงมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากเงินที่ได้มาจากการขายทอดตลาดทรัพย์จำนองทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยตามจำนวนดังกล่าว การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์จนครบ แต่ไม่เกินต้นเงิน หากไม่พอให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วน และศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษายืน จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๑๐ / ๒๕๖๔ ทรัพย์สินซึ่งจำนองย่อมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้ทั้งปวงกับทั้งค่าอุปกรณ์คือดอกเบี้ยด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๑๕ เมื่อได้ความตามสำเนาสัญญากู้เงิน สำเนาบันทึกข้อตกลงต่อท้ายสัญญากู้เงิน สำเนาสัญญาจำนอง สำเนาข้อตกลงต่อท้ายสัญญาจำนองว่า จำเลยกู้เงินธนาคาร ธ. ๑,๓๔๕,๐๐๐ บาท โดยจำเลยจดทะเบียนจำนองห้องชุดพร้อมส่วนควบและสิ่งตรึงตรากับห้องชุดเป็นประกันการชำระหนี้ เป็นเงิน ๑,๓๔๕,๐๐๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราละ ๑๕.๕ ต่อปี และข้อตกลงต่อท้ายสัญญาจำนองระบุว่า จำนองเพื่อเป็นประกัน เป็นต้นเงินจำนองในวงเงิน ๑,๓๔๕,๐๐๐ บาท รวมทั้งดอกเบี้ย ฉะนั้นเมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยต้องรับผิดชำระเงิน ๑,๕๗๖,๕๕๔.๒๔ บาท ซึ่งเป็นจำนวนรวมของต้นเงิน ๑,๓๒๓,๕๕๓.๕๙ บาท และดอกเบี้ยที่คำนวณถึงวันฟ้องอีก ๒๕๓,๐๐๐.๖๕ บาท และให้ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โจทก์จึงมีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากเงินที่ได้มาจากการขายทอดตลาดทรัพย์จำนองทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยตามจำนวนดังกล่าว การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์จนครบ ทั้งนี้ไม่เกินวงเงิน ๑,๓๔๕,๐๐๐ บาท หากไม่พอชำระให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วนและศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืนมานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔๑</u>

เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนการฉ้อฉล ได้นั้นไม่จำเป็นต้องฟ้องเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้หรือเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเสียก่อน แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ มิได้เป็นผู้ก่อเหตุละเมิดแก่โจทก์ โจทก์ย่อมไม่อยู่ในฐานะเจ้าหนี้ที่จะฟ้องขอให้เพิกถอนการฉ้อฉลได้ โดยไม่จำต้องวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสองได้ร่วมกันโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยฉ้อฉลโจทก์หรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕๘ / ๒๕๖๔ เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิฟ้องคดีขอให้เพิกถอนการฉ้อฉล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๗ หมายถึง เจ้าหนี้ที่มีสิทธิเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ของตนจากทรัพย์สินของลูกหนี้ และต้องเสียเปรียบจากการที่ทรัพย์สินของลูกหนี้ลดลงไม่พอชำระหนี้อันเนื่องมาจากการทำนิติกรรมฉ้อ

ฉลของลูกหนี้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม แม้เจ้าหนี้ในหนี้ที่ยังไม่ได้มีการฟ้องร้องบังคับให้ชำระหนี้ก็มีสิทธิที่จะร้องขอให้เพิกถอนได้

เมื่อจำเลยที่ ๑ มิได้กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและก่อให้โจทก์ได้รับความเสียหาย จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ในกรณีที่ทรัพย์ที่เก็บรักษาไว้ในคลังของกลางและของตกค้างสูญหายตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โจทก์ไม่อยู่ในฐานะเจ้าหนี้ที่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนการฉ้อฉล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๗ ไม่จำต้องวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสองได้ร่วมกันโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยฉ้อฉลโจทก์หรือไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔๒</u>

การร่วมเป็นตัวการกระทำความผิด ผู้ร่วมจะต้องรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดนั้น สำหรับความผิดฐานลักทรัพย์โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป หากคนใดคนหนึ่งไม่รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดย่อมไม่เป็นความผิดฐานดังกล่าว และคงเป็นการลักทรัพย์เพียงคนเดียวเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๒๓ / ๒๕๖๔ การกระทำอันจะเป็นตัวการร่วมกันกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๘๓ ได้นั้น บุคคลผู้ร่วมกระทำความผิดจะต้องรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีการกระทำโดยเจตนาที่จะร่วมกันกระทำความผิดนั้น จึงจะเป็นตัวการตามบทบัญญัติดังกล่าว แต่ถ้าผู้กระทำมิได้รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดจะถือว่าผู้กระทำประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้นมิได้ ตาม ป.อ. มาตรา ๕๙ วรรคสาม ดังนี้ หากพวกของจำเลยที่ขับรถแบ็คโฮเข้าขุดดินในที่ดินของผู้เสียหายมิได้รู้ข้อเท็จจริงว่าดินที่ขุดออกไปเป็นของผู้เสียหาย โดยเข้าใจว่าเป็นการขุดดินของจำเล ย ก็ย่อมจะถือไม่ได้ว่าจำเลยกับพวกร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้อง แต่ต้องถือว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดเองโดยอ้อมโดยใช้พวกของจำเลยเป็นตัวแทนโดยบริสุทธิ์ (Innocent Agent) เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดของจำเลยเอง เมื่อพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบยังไม่ได้ความกระจ่างชัดว่าพวกของจำเลยรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดและมีเจตนาร่วมกันกระทำความผิดกับจำเลยอันจะถือเป็นการลักทรัพย์โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ดังนี้ จึงต้องฟังข้อเท็จจริงเป็นคุณแก่จำเลยว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยใช้ยานพาหนะ เป็นเพียงความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะเท่านั้น

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔๓</u>

ราคาใช้แทนรถยนต์ที่เช่าซื้อถือเป็นค่าสินไหมทดแทนอย่างหนึ่ง โจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยผิดนัดในจำนวนค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวได้ โดยคิดตั้งแต่วันอ่านคำพิพากษาซึ่งเป็นเวลาอันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกะประมาณราคาใช้แทนรถยนต์เป็นต้นไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๗๕ / ๒๕๖๔ ราคาใช้แทนรถยนต์ที่จำเลยต้องรับผิดต่อโจทก์ นับเป็นค่าสินไหมทดแทนที่ลูกหนี้จำต้องใช้เพื่อราคาวัตถุอันไม่อาจส่งมอบได้เพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันเกิดขึ้นระหว่างผิดนัด โจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในจำนวนที่จะต้องใช้เป็นค่าสินไหมทดแทน คิดตั้งแต่เวลาอันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกะประมาณราคานั้นได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๕ ดังนั้น เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนเป็นเงินจำนวนเท่าใดแล้ว วันอ่านคำพิพากษาย่อมเป็นเวลาอันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกะประมาณราคาใช้แทนรถยนต์ได้ จำเลยจึงต้องรับผิดชำระดอกเบี้ยของราคาใช้แทนรถยนต์ที่เช่าซื้อแก่โจทก์ และสิทธิที่จะได้รับดอกเบี้ยของหนี้เงินดังกล่าวเกิดขึ้นนับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นต้นไป จำเลยย่อมต้องรับผิดชำระดอกเบี้ยแก่โจทก์ระหว่างผิดนัดในอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่อาจปรับเปลี่ยนให้ลดลงหรือเพิ่มขึ้นได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาบวกเพิ่มด้วยอัตราร้อยละสองต่อปีตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔๔</u>

คำให้การและคำเบิกความของจำเลยด้วยกันซึ่งไม่ได้เป็นการปัดความรับผิดของตนให้เป็นความผิดของจำเลยอื่นแต่เพียงลำพัง หากเป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ ทั้งยังให้การถึงเรื่องดังกล่าวทันทีที่ถูกเชิญตัวไปสถานีตำรวจ ถือเป็นพยานซัดทอดที่มีเหตุผลอันหนักแน่น มีน้ำหนักรับฟังได้ สำหรับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในวันเดียวกันหรือวาระเดียวกันหรือต่อเนื่องในคราวเดียวกันนั้นอาจเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันได้ หากโดยสภาพของการกระทำแสดงให้เห็นถึงเจตนาให้เกิดผลแตกต่างแยกต่างหากจากกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๐๐ / ๒๕๖๔ คำให้การและคำเบิกความของจำเลยที่ ๒ แม้จะปฏิเสธว่าไม่ทราบว่าใบรับรองแพทย์ที่ซื้อมาจากจำเลยที่ ๓ เป็นเอกสารปลอม แต่จำเลยที่ ๒ ก็รับว่าไม่ได้พาคนต่างด้าวไปตรวจสุขภาพจริง เท่ากับยอมรับว่าซื้อใบรับรองแพทย์ดังกล่าวมาโดยไม่ถูกต้อง จึงไม่ได้เป็นการปัดความรับผิดของจำเลยที่ ๒ ให้เป็นความผิดของจำเลยที่ ๓ แต่เพียงลำพัง หากเป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสั่งซื้อใบรับรองแพทย์ปลอมของกลาง ทั้งจำเลยที่ ๒ ได้ให้การถึงเรื่องดังกล่าวทันทีในวันที่เจ้าพนักงานตำรวจเชิญตัวไปสถานีตำรวจ จึงถือเป็นพยานซัดทอดที่มีเหตุผลอันหนักแน่น มีน้ำหนักรับฟังได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๗/๑ วรรคหนึ่ง ป.อ. มาตรา ๙๑ มิได้บัญญัติว่าการกระทำความผิดในวันเดียวกันหรือวาระเดียวกันหรือต่อเนื่องในคราว

เดียวกันจะเป็นความผิดหลายกรรมไม่ได้ เมื่อตามฟ้องโจทก์บรรยายไว้ชัดแจ้งว่า จำเลยทั้งสามร่วมกันกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายกรรมต่างกัน และมีคำขอตาม ป.อ. มาตรา ๙๑ แม้ปรากฏว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ใบรับรองแพทย์ปลอมทั้ง ๑๖ ฉบับ ยื่นแสดงต่อนาย ส. ในคราวเดียวและวันเดียวกัน แต่โดยสภาพการกระทำของจำเลยทั้งสามดังกล่าวย่อมมีผลถึงคนต่างด้าวแต่ละรายแยกต่างหากจากกัน อันเป็นการบรรยายฟ้องที่แสดงให้เห็นถึงเจตนาในการกระทำความผิดให้เกิดผลแตกต่างแยกต่างหากจากกันแล้ว จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันรวม ๑๖ กระทง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔๕</u>

หนังสือสองฉบับซึ่งด้านบนระบุชื่อของกรมบังคับคดีและมีข้อความในบรรทัดแรกว่า ทำที่กรมบังคับคดีอันเป็นส่วนราชการโดยมีเนื้อหาข้อความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของกรมบังคับคดี ทั้งยังระบุตำแหน่งและลายมือชื่อปลอมของผู้อำนวยการกองจำหน่ายทรัพย์ อันแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การปลอมรูปแบบเนื้อหาข้อความลายมือชื่อรวมทั้งตำแหน่งของผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือ ล้วนมุ่งประสงค์ให้ผู้พบเห็นหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงซึ่งเจ้าพนักงานกรมบังคับคดีได้ทำขึ้นในหน้าที่ แม้หนังสือดังกล่าวไม่ต้องมีเครื่องหมายครุฑและกรมบังคับคดีไม่เคยมีหนังสือลักษณะนี้ก็ตาม แต่การทำเอกสารปลอมนั้นไม่จำต้องมีเอกสารที่แท้จริงอยู่ก่อนและไม่จำต้องทำให้เหมือนจริง หนังสือดังกล่าวจึงเป็นเอกสารราชการปลอม เมื่อจำเลยนำหนังสือนั้นไปมอบให้แก่ผู้อื่น จึงเป็นการใช้เอกสารราชการปลอม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๙๒ / ๒๕๖๔ เอกสารราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๘) หมายความว่า เอกสารซึ่งเจ้าพนักงานได้ทำขึ้นหรือรับรองในหน้าที่... เมื่อพิจารณาหนังสือจะซื้อจะขายที่ดินกับกรมบังคับคดี มีข้อความระบุข้อตกลงจะซื้อจะขายที่ดินระหว่างกรมบังคับคดีฝ่ายจำหน่ายทรัพย์ภายใน ผู้จะขายกับ ส. ผู้จะซื้อ ส่วนหนังสือเรื่องคำสั่งรอการพิจารณาการจำหน่ายทรัพย์ มีข้อความแจ้ง ส. ว่า จำเลยที่เป็นผู้ถือครองทรัพย์ที่ดินเดิมขอโอกาสไถ่ถอนซื้อคืนทรัพย์ ซึ่งหากไถ่ถอนซื้อคืนได้ ฝ่ายจำหน่ายทรัพย์กรมบังคับคดีจะคืนเงินให้แก่ ส. แต่หากจำเลยดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติตามคำร้องขอต่อศาลได้จะแจ้งให้ทราบเพื่อมาทำ สัญญาต่อไป หนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าวด้านบนระบุชื่อของกรมบังคับคดีและมีข้อความในบรรทัดแรกว่า ทำที่กรมบังคับคดีซึ่งเป็นส่วนราชการโดยมีเนื้อหาข้อความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของกรมบังคับคดี ทั้งยังระบุตำแหน่งและลายมือชื่อปลอมของผู้อำนวยการกองจำหน่ายทรัพย์ อันแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การปลอมรูปแบบเนื้อหาข้อความลายมือชื่อรวมทั้งตำแหน่งของผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือ ล้วนมุ่งประสงค์ให้ ส. และผู้พบเห็นหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงซึ่งเจ้าพนักงานกรมบังคับคดีได้ทำขึ้นในหน้าที่เพื่อทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินกับ ส. และแจ้งผลการดำเนินการให้ ส. ทราบ แม้หนังสือจะซื้อจะขายที่ดินและหนังสือเรื่อง คำสั่งรอการพิจารณาการจำหน่ายทรัพย์ไม่ใช่หนังสือราชการของกรมบังคับคดีที่ต้องมีเครื่องหมายครุฑและกรมบังคับคดีไม่เคยมีหนังสือลักษณะดังกล่าวก็ตาม แต่การทำเอกสารปลอมนั้นไม่จำต้องมีเอกสารที่แท้จริงอยู่ก่อนและไม่จำต้อง

ทำให้เหมือนจริง ดังนั้น หนังสือดังกล่าวซึ่งเป็นเอกสารปลอมที่มุ่งประสงค์ให้ ส. และผู้พบเห็นหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงซึ่งเจ้าพนักงานกรมบังคับคดีได้ทำขึ้นในหน้าที่จึงเป็นเอกสารราชการปลอม การที่จำเลยนำหนังสือจะซื้อจะขายที่ดินกับกรมบังคับคดีและหนังสือเรื่อง คำสั่งรอการพิจารณาการจำหน่ายทรัพย์ ไปมอบให้แก่ ส. จึงเป็นการกระทำความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอม

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔๖</u>

การหักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษาเป็นดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาว่าสมควรหรือไม่ในแต่ละคดี เพียงแต่หากเห็นว่าไม่สมควรหักกฎหมายก็ให้ศาลกล่าวไว้ในคำพิพากษาและโทษจำคุกตามคำพิพากษาเมื่อรวมวันที่ถูกคุมขังแล้ว ต้องไม่เกินอัตราโทษขั้นสูงสำหรับความผิดนั้น การที่ศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจไม่หักวันที่คุมขังคดีนี้ออกจากโทษจำคุกตามคำพิพากษาเนื่องจากเป็นการหักซ้ำซ้อนกับวันที่คุมขังในคดีอื่น จึงเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีและยุติธรรมดีแล้ว มิใช่การมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในข้อที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรม หรือที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๒๗-๒๐๙๕ / ๒๕๖๕ การหักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษาเป็นดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาว่าสมควรหรือไม่ในแต่ละคดี เพียงแต่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติบังคับไว้ว่า หากเห็นว่าไม่สมควรหักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษาก็ให้ศาลกล่าวไว้ในคำพิพากษาและโทษจำคุกตามคำพิพากษาเมื่อรวมวันที่ถูกคุมขังในคดีเรื่องนั้นแล้ว ต้องไม่เกินอัตราโทษขั้นสูงที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น จำเลยที่ ๗ ถูกขังระหว่างสอบสวนและระหว่างพิจารณาในคดีทั้งหนึ่งร้อยหกสิบเก้าสำนวนนี้และสำนวนอื่นในเวลาเดียวกันตามที่ปรากฏในหมายขังรวม ๒๓๕ คดี เป็นการขังซ้อนกันไป คำพิพากษาศาลชั้นต้นระบุว่า ศาลได้หักจำนวนวันที่จำเลยที่ ๗ ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกในคดีกลุ่มอื่นแล้ว ซึ่งจำเลยที่ ๗ ไม่ได้ฎีกาโต้แย้งในเรื่องนี้ การที่จะหักจำนวนวันที่จำเลยที่ ๗ ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกในหนึ่งร้อยหกสิบเก้าสำนวนนี้อีกจึงเป็นการหักที่ซ้ำซ้อนและทำให้การรับโทษจำคุกไม่เป็นไปตามความจริง คดีทั้งหนึ่งร้อยหกสิบเก้าสำนวนนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาและศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายืนให้ลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๗ กระทงละ ๑ ปี รวม ๑๖๙ กระทง เป็นจำคุก ๑๖๙ ปี แต่ความผิดที่จำเลยที่ ๗ กระทำมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีแต่ไม่เกินสิบปีจึงให้จำคุกจำเลยที่ ๗ ไม่เกิน ๒๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๒) นับว่าเป็นคุณแก่จำเลยที่ ๗ การที่ศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจโดยกล่าวไว้ในคำพิพากษาว่าไม่หักวันคุมขังคดีนี้ออกจากโทษจำคุกตามคำพิพากษาให้แก่จำเลยที่ ๗ เนื่องจากหักวันคุมขังในคดีกลุ่มอื่นที่จำเลยที่ ๗ ถูกคุมขังแล้ว จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีและยุติธรรมดีแล้ว มิใช่เป็นการใช้ดุลพินิจที่มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในข้อที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรม หรือที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔๗</u>

ความผิดต่อพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความผิดต่อพระราชบัญญัติการเล่นแชร์การกระทำความผิดข้อหาเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวงและมีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนาจัดให้มีการเล่นแชร์หรือเป็นนายวงแชร์ที่แท้จริง แต่เมื่อพฤติการณ์แห่งคดีตามคำบรรยายฟ้องได้ความว่า จำเลยมิได้มีเจตนาจัดให้มีการเล่นแชร์ตามข้อกล่าวอ้างอันเป็นองค์ประกอบความผิด แม้จำเลยให้การรับสารภาพ ก็ย่อมไม่อาจถือเป็นความผิดตามบทกฎหมายดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๑๒/๒๕๖๕ ความผิดต่อพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความผิดต่อพระราชบัญญัติการเล่นแชร์การกระทำความผิดข้อหาเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวงและมีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนาจัดให้มีการเล่นแชร์หรือเป็นนายวงแชร์ที่แท้จริง คำฟ้องโจทก์ที่บรรยายพฤติการณ์การกระทำความผิดของจำเลยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า จำเลยเพียงแต่อ้างการจัดให้มีการเล่นแชร์มาเป็นข้อหลอกลวงเพื่อให้ได้เงินค่างวดแชร์จากผู้เสียหายหรือผู้อื่น จำเลยมิได้มีเจตนาจัดให้มีการเล่นแชร์ตามข้อกล่าวอ้างอันเป็นองค์ประกอบความผิดต่อพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ (๑) (๒) ตามที่โจทก์ได้ระบุเกริ่นไว้ในตอนต้นของคำบรรยายฟ้อง จึงฟังไม่ได้ว่าเป็นกรณีมีบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปตกลงกันเป็นสมาชิกวงแชร์ โดยแต่ละคนมีภาระที่จะส่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดรวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวด ๆ เพื่อให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนกันรับทุนกองกลางแต่ละงวดนั้น ไปโดยการประมูลหรือโดยวิธีอื่นใด อันจะเป็นการเล่นแชร์ตามความหมายแห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ดังนี้ แม้จำเลยให้การรับสารภาพว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องแต่เมื่อพฤติการณ์การกระทำความผิดของจำเลยตามฟ้องมีเจตนาแท้จริงคือหลอกลวงฉ้อโกงประชาชนด้วยแสดงข้อความอันเป็นเท็จว่าเป็นวงแชร์ที่ให้ผลตอบแทนโดยไม่มีเจตนาจ่ายผลตอบแทนจริงและไม่มีการเปียหรือประมูลแชร์แต่อย่างใด ในส่วนของความผิดต่อพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ตามที่โจทก์บรรยายมาในคำฟ้องไม่อาจถือเป็นความผิดตามบทกฎหมายดังกล่าวได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔๘</u>

การที่จำเลยทั้งสามร่วมกันหลอกลวงผู้เสียหายทั้งสองว่าพวกตนสามารถจัดหาเอกสารการอนุญาตให้เดินทางเข้าประเทศสหรัฐอเมริกาได้โดยเรียกค่าดำเนินการจากผู้เสียหายแต่ละรายและร่วมกันทำปลอมเอกสารดังกล่าว การหลอกลวงกับการทำปลอมเอกสารนั้นจึงเกลื่อนกลืนกันไปเป็นเจตนาเดียว อันเป็นการกระทำกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท แต่การกระทำดังกล่าวมีเจตนามุ่งประสงค์ต่อผลที่จะเกิดแก่ผู้เสียหายแต่ละราย แม้

เป็นการกระทำในวันเดียวกันและวาระเดียวกันก็อาจเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันได้ จึงต้องเรียงกระทงลงโทษสำหรับความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหายแต่ละราย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๗๕ / ๒๕๖๔ จำเลยทั้งสามร่วมกันหลอกลวงผู้เสียหายทั้งสองด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จว่าพวกตนสามารถจัดหาเอกสารการอนุญาตให้เดินทางเข้าประเทศสหรัฐอเมริกาได้และเรียกค่าดำเนินการจากผู้เสียหายทั้งสองคนละ ๖,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐและร่วมกันทำปลอมเอกสารดังกล่าวขึ้นก็เพื่อให้ได้เงินจากผู้เสียหายทั้งสองเป็นสำคัญ การหลอกลวงกับการทำปลอมเอกสารการอนุญาตให้เดินทางดังกล่าวจึงเกลื่อนกลืนกันไปเป็นเจตนาเดียว ความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงและฐานทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวจลงตราอันใช้ในการตรวจลงตราสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศ จึงเป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท แต่การหลอกลวงและการทำปลอมดังกล่าวนั้น จำเลยทั้งสามมีเจตนามุ่งประสงค์ต่อผลที่จะเกิดแก่ผู้เสียหายแต่ละราย ทั้ง ป.อ. มาตรา ๙๑ ซึ่งบัญญัติถึงการกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน มิได้บัญญัติว่าการกระทำความผิดหลายกรรมนั้นจะเกิดขึ้นในวาระเดียวกันไม่ได้ การกระทำในวันเดียวกันและวาระเดียวกันก็อาจเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันได้ เมื่อพิเคราะห์ถึงพฤติการณ์ในการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสามแล้วจะเห็นได้ว่ามีการเรียกเงินค่าดำเนินการโดยแยกเป็นรายคน และต้องมีการทำปลอมเอกสารการอนุญาตให้เดินทางเข้าประเทศสหรัฐอเมริกาขึ้นโดยแยกเป็นรายฉบับ จึงต้องเรียงกระทงลงโทษจำเลยที่ ๓ สำหรับความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหายแต่ละราย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๔๙</u>

แม้ศาลที่พิพากษาคดีหลังจะต้องบวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษคดีหลังก็ตาม แต่คดีก่อนนั้นต้องอยู่ภายใต้อายุความการบังคับโทษด้วย เมื่ออายุความการบังคับโทษในคดีก่อนมีกำหนด ๕ ปี นับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด แต่โจทก์ฟ้องคดีนี้ล่วงเลยกำหนดดังกล่าว ดังนั้น ศาลที่พิพากษาคดีนี้จึงไม่อาจบวกโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษจำคุกในคดีนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๔๒/๒๕๖๕ แม้ ป.อ. มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง จะบัญญัติให้ศาลที่พิพากษาคดีหลังบวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษคดีหลังก็ตาม แต่คดีก่อนที่ศาลรอการลงโทษไว้ก็ต้องอยู่ภายใต้อายุความการบังคับโทษตาม ป.อ. มาตรา ๙๘ ด้วย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามคำฟ้องและสำเนาคำพิพากษาคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๕๒/๒๕๕๔ ของศาลจังหวัดลพบุรีว่า ก่อนคดีนี้จำเลยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ๖ เดือน และปรับ ๑๕,๐๐๐ บาท โทษจำคุกรอการลงโทษไว้ ๒ ปี โดยศาลจังหวัดลพบุรีพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ คดีจึงถึงที่สุดเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓ ซึ่งอายุความการบังคับโทษจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๕๒/๒๕๕๔ ของศาลจังหวัดลพบุรี คือ ๕ ปี นับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ตาม ป.อ. มาตรา ๙๘ (๔) คดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลย เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ และมีคำขอให้

บวกโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๕๒/๒๕๕๔ ของศาลจังหวัดลพบุรี จึงเป็นกรณีที่โจทก์ขอบังคับโทษจำคุกจำเลยซึ่งจำเลยยังไม่ได้รับโทษตามคำพิพากษาในคดีดังกล่าว การนับระยะเวลาว่าจะบวกโทษจำคุกจำเลยในคดีดังกล่าวเข้ากับโทษจำคุกในคดีนี้ได้หรือไม่ จึงต้องนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลยในคดีดังกล่าว คือวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เมื่อนับถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งถือว่าเป็นวันที่ได้ตัวจำเลยมาเพื่อรับโทษเกินกำหนดเวลาห้าปีเป็นอันล่วงเลยการลงโทษตามมาตรา ๙๘ (๔) แล้ว ดังนั้น ศาลที่พิพากษาคดีนี้จึงไม่อาจ บวกโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๕๒/๒๕๕๔ ของศาลจังหวัดลพบุรี เข้ากับโทษจำคุกในคดีนี้ได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕๐</u>

ผู้ทำละเมิดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ต้องเสียหายจนเต็มจำนวน แม้จะมีการทำสัญญาประกันภัยค้ำจุนไว้และผู้รับประกันภัยทำสัญญาประนีประนอมยอมความชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ต้องเสียหาย ก็คงมีผลให้ผู้ทำละเมิดหลุดพ้นความรับผิดตามจำนวนเงินในสัญญาดังกล่าวเท่านั้น ส่วนที่เหลือผู้ทำละเมิดยังคงต้องรับผิด ดังนั้น สัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างผู้รับประกันภัยกับผู้ต้องเสียหายจึงไม่มีผลให้หนี้มูลละเมิดระงับสิ้นไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๖๓ / ๒๕๖๔ จำเลยผู้เป็นฝ่ายทำละเมิดจำต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมทั้งสองเต็มจำนวน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐ โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะได้เอาประกันภัยไว้หรือไม่ การที่บุตรของจำเลยเอาประกันภัยไว้กับบริษัท ท. ในลักษณะประกันภัยค้ำจุนก็เพื่อให้บริษัท ท. ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตนภายในวงเงินประกันภัย ซึ่งโจทก์ร่วมทั้งสองผู้เป็นบุคคลผู้ต้องเสียหายมีสิทธิฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยหรือบริษัท ท. คนหนึ่งคนใดหรือทั้งสองคนก็ได้ แต่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนจากบริษัท ท. ผู้รับประกันภัยเกินไปกว่าจำนวนอันจะพึงต้องใช้ตามสัญญาไม่ได้ การที่โจทก์ร่วมทั้งสองทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับบริษัท ท. ผู้รับประกันภัย โดยยอมรับค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับประกันภัย มีผลเพียงทำให้จำเลยหลุดพ้นความรับผิดในเงินจำนวนที่ทำสัญญาประนีประนอมยอมความเท่านั้น ส่วนค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่นอกเหนือจากสัญญาจำเลยยังคงต้องรับผิดจนเต็มจำนวน ทั้งสัญญาประนีประนอมยอมความทำขึ้นระหว่างโจทก์ร่วมทั้งสองกับบริษัท ท. ที่จะไม่เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนและเอาความกันต่อไป ไม่เกี่ยวกับจำเลยแต่อย่างใด ดังนั้น สัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวจึงไม่มีผลทำให้มูลละเมิดตามคำร้องระงับสิ้นไป จึงไม่ทำให้จำเลยหลุดพ้นความรับผิด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕๑</u>

วัตถุประสงค์ของการตรวจพยานหลักฐานก็เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม แม้โจทก์เพิ่งยื่นบัญชีระบุพยานในวันดังกล่าว แต่โจทก์ก็ได้ส่งพยานเอกสารและภาพถ่ายพยานวัตถุต่อศาลเพื่อให้จำเลยตรวจสอบแล้ว แสดงว่าโจทก์มิได้มีเจตนาที่จะเอาเปรียบจำเลย เมื่อพยานหลักฐานตามบัญชีระบุพยานโจทก์ดังกล่าวมีทั้งประจักษ์พยานและพยานหลักฐานอื่นเพื่อให้การวินิจฉัยชี้ขาดเป็นไปโดยเที่ยงธรรม การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับบัญชีระบุพยานโจทก์ อนุญาตให้สืบ และรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าว จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๖๓ / ๒๕๖๔ วัตถุประสงค์ของการตรวจพยานหลักฐานตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๓/๑ วรรคหนึ่ง ก็เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม โดยมาตรา ๑๗๓/๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ในวันตรวจพยานหลักฐานให้คู่ความส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุที่ยังอยู่ในความครอบครองของตนเพื่อให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตรวจสอบ เมื่อปรากฏว่าในวันตรวจพยานหลักฐานโจทก์ได้ส่งพยานเอกสารและภาพถ่ายพยานวัตถุต่อศาลเพื่อให้จำเลยตรวจสอบตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๓/๒ วรรคหนึ่ง แล้ว ซึ่งเป็นสาระสำคัญที่จะทำให้จำเลยได้รับความเป็นธรรมในการต่อสู้คดียิ่งกว่าการยื่นบัญชีระบุพยาน แสดงว่าโจทก์มิได้มีเจตนาที่จะเอาเปรียบจำเลย ดังนั้น การที่โจทก์เพิ่งยื่นบัญชีระบุพยานในวันตรวจพยานหลักฐาน จึงมิใช่เป็นการกระทำเพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความไม่เป็นธรรม และพยานหลักฐานตามบัญชีระบุพยานโจทก์ดังกล่าวมีทั้งพยานบุคคลซึ่งเป็นประจักษ์พยานและพยานหลักฐานอื่นที่ต้องสืบเพื่อให้การวินิจฉัยชี้ขาดข้อสำคัญแห่งประเด็นเป็นไปโดยเที่ยงธรรม การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับบัญชีระบุพยานโจทก์ แล้วอนุญาตให้สืบและรับฟังพยานหลักฐานตามบัญชีระบุพยานดังกล่าว จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕๒</u>

คดีก่อนผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์โดยอ้างเหตุว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง โดยผู้ร้องไม่ได้โอนให้จำเลยที่ ๑ จริง เพียงแต่โอนเพื่อให้นำไปจำนองนำเงินมาแบ่งปันกันเท่านั้น คดีถึงที่สุด โดยศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า แม้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังกล่าว ผู้ร้องก็จะร้องขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไม่ได้ ถือเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นคดีนี้อีก โดยอ้างเหตุอย่างเดียวกัน แม้จะเพิ่มเติมว่าผู้ร้องเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ขอให้ศาลเพิกถอนสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และศาลชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนสัญญาขายแล้วก็ตาม แต่เมื่อคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์คดีนี้เป็นการอ้างเหตุอย่างเดียวกัน ย่อมเป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์คดีนี้จึงเป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๑๓๘/๒๕๖๔ คดีก่อนผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์โดยอ้างเหตุว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ ๑ ถือกรรมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้จำเลยที่ ๑ โดยไม่ชำระราคาเพื่อให้จำเลยที่ ๑ นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแล้วนำเงินมาแบ่งปัน คดีถึงที่สุดโดยศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า แม้ข้อเท็จจริงจะได้ความตามคำร้องก็ตาม แต่ผู้ร้องจะร้องขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไม่ได้ ถือได้ว่าศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีแล้วว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึด ดังนั้น การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดไว้เป็นคดีนี้อีก แม้ผู้ร้องจะอ้างเหตุว่าผู้ร้องเป็นโจทก์ ฟ้องจำเลยที่ ๑ ขอให้ศาลเพิกถอนสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว และศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวให้เพิกถอนสัญญาขายที่ดินพิพาท แต่ศาลชั้นต้นก็ฟังข้อเท็จจริงตามที่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ร้องในคดีนี้กล่าวอ้างว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ ๑ ถือกรรมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้จำเลยที่ ๑ โดยไม่ชำระราคา เพื่อให้จำเลยที่ ๑ นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแล้วนำเงินมาแบ่งกัน แล้วพิพากษาให้เพิกถอนสัญญาซื้อขายที่ดินแปลงดังกล่าวระหว่างโจทก์และจำเลยที่ ๑ คำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์คดีนี้จึงเป็นการอ้างเหตุอย่างเดียวกันว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึด แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ ๑ ถือกรรมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพิพาทให้จำเลยที่ ๑ โดยไม่ชำระราคา เพื่อให้จำเลยที่ ๑ นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแล้วนำเงินมาแบ่งกันนั่นเอง เหตุที่ผู้ร้องอ้างในคดีนี้จึงยังคงอาศัยเหตุอย่างเดียวกับคดีก่อน การยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์คดีนี้ย่อมเป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน คำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์คดีนี้จึงเป็นการฟ้องซ้ำกับคดีก่อนต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕๓</u>

โจทก์เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งดำเนินการด้านวิจัยมุ่งเน้นส่งเสริมวิชาการ จึงมิใช่ผู้ประกอบการค้า ทั้งยังฟ้องจำเลยที่ ๑ เรียกค่าเสียหายจากการผิดสัญญา มิใช่เรียกเอาค่าของ ค่าการงาน ค่าดูแลกิจการ หรือเงินที่ออกทดรองไป เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงต้องถืออายุความ ๑๐ ปี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๙๙/๒๕๖๔ โจทก์เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตาม พ.ร.บ.สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๒๒ มีการดำเนินการด้านวิจัยสาขาต่าง ๆ ซึ่งมุ่งเน้นในการให้การศึกษาส่งเสริมวิชาการ การวิจัยมิใช่เป็นการประกอบการค้าซึ่งมุ่งแสวงหากำไรเป็นปกติธุระ จึงถือไม่ได้ว่าโจทก์เป็นผู้ประกอบการค้า ทั้งโจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการที่จำเลยที่ ๑ ผิดสัญญา มิใช่ฟ้องเรียกเอาค่าของที่ได้ส่งมอบ ค่าการงานที่ได้ทำ หรือค่าดูแลกิจการของผู้อื่น หรือเงินที่ได้ออก

ทดรองไป จึงไม่ตกอยู่ในบังคับของ ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๓๔ (๑) ที่กำหนดอายุความ ๒ ปี และกรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงต้องถืออายุความ ๑๐ ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๓๐

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕๔</u>

การที่ผู้ร้องนำคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ที่ดินโดยการครอบครองไปยื่นคำขอจดทะเบียนการได้มาต่อสำนักงานที่ดินเพื่อจดทะเบียนได้มาในที่ดิน ซึ่งอาจจะมีผลให้เปลี่ยนผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์จาก ร. ลูกหนี้ค่าภาษีอากรค้างของกรมสรรพากรผู้ร้องสอดไปเป็นผู้ร้อง การบังคับตามคำสั่งดังกล่าวย่อมกระทบสิทธิของผู้ร้องสอดที่ยึดที่ดินไว้เพื่อการขายทอดตลาดชำระหนี้ค่าภาษีอากร ผู้ร้องสอดจึงมีสิทธิยื่นคำร้องสอดได้ เมื่อผู้ร้องสอดยึดที่ดินพิพาทก่อนที่ผู้ร้องจะครอบครองครบ ๑๐ ปี จึงถือไม่ได้ว่าผู้ร้องครอบครองโดยสงบด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ เพราะถูกกระทบสิทธิ แม้ต่อมาผู้ร้องครอบครองเกินกว่า ๑๐ ปี ก็ไม่ได้กรรมสิทธิ์ ทั้งการที่ผู้ร้องสอดไม่ได้เข้ามาในคดีครอบครองปรปักษ์ของผู้ร้อง ย่อมเป็นบุคคลภายนอก คำสั่งศาลที่แสดงกรรมสิทธิ์จึงไม่ผูกพันผู้ร้องสอด ผู้ร้องสอดพิสูจน์ได้ว่าที่ดินพิพาทยังคงเป็นของ ร. และศาลฎีกาเพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ที่ดินพิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๕๔/๒๕๖๔ ผู้ร้องนำคำสั่งศาลชั้นต้นที่ว่า ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ที่ดินโดยการครอบครองไปยื่นคำขอจดทะเบียนต่อสำนักงานที่ดินเพื่อจดทะเบียนได้มาในที่ดินโดยการครอบครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒ อันเป็นการดำเนินการบังคับตามคำสั่งศาลชั้นต้น ซึ่งอาจจะมีผลให้เปลี่ยนผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินจาก ร. ลูกหนี้ในค่าภาษีอากรค้างของผู้ร้องสอดไปเป็นผู้ร้อง การบังคับตามคำสั่งของผู้ร้องในคดีนี้ ย่อมมีผลกระทบถึงสิทธิของผู้ร้องสอดในฐานะเจ้าหนี้ภาษีอากรของ ร. ที่ได้ยึดที่ดินไว้เพื่อการขายทอดตลาด ผู้ร้องสอด มีสิทธิยื่นคำร้องสอดเข้ามาในคดีนี้เพื่อยังให้ได้ความรับรองคุ้มครองและบังคับตามสิทธิของผู้ร้องสอดในการบังคับคดีในคดีนี้ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๕๗ (๑)

กรมสรรพากรผู้ร้องสอดอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร ยึดที่ดินพิพาทของ ร. เพื่อขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ค่าภาษีอากรค้างก่อนที่ผู้ร้องจะครอบครองที่ดินพิพาทครบ ๑๐ ปี ดังนี้ยังถือไม่ได้ว่าผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทโดยสงบด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ เพราะสิทธิของผู้ร้องถูกกระทบโดยการยึดทรัพย์ของผู้ร้องสอดที่อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร แม้ผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทติดต่อกันเกินกว่า ๑๐ ปี ก็ไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๘๒

ผู้ร้องสอดไม่ได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีในศาลชั้นต้น ถือได้ว่าเป็นบุคคลภายนอก คำสั่งศาลชั้นต้นที่แสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินไม่ผูกพันผู้ร้องสอด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง (๒) ผู้ร้องสอดสามารถพิสูจน์ได้ว่าที่ดินพิพาทยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของ ร. ศาลฎีกาให้เพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ที่ดิน

พิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๘๒ และให้ถือว่าที่ดินพิพาทยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของ ร.

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕๕</u>

โครงการปลูกต้นไม้และเลี้ยงปลาเฉพาะ ริเริ่มมาจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โจทก์และเสนอแก่จำเลยที่ ๑ ซึ่งไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว โดยโจทก์เสนอโครงการว่าจะช่วยเหลือให้ความรู้ในการผลิต ดูแลรักษา จำหน่าย ตลอดจนหาตลาดรองรับผลผลิต ก่อนที่จำเลยที่ ๑ จะตกลงทำสัญญากู้ยืมเงินกับโจทก์ถือเป็นคำรับรองหรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ของโจทก์ ผู้ประกอบธุรกิจทำให้ผู้บริโภคเข้าใจว่าโจทก์จะดำเนินการใดๆตอบแทนที่จำเลยที่ ๑ เข้าทำสัญญา อันถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญากู้ยืมและเป็นสัญญาต่างตอบแทน แต่โครงการดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเจ้าหน้าที่โจทก์ละเลยไม่เข้าไปดูแลช่วยเหลือตามหน้าที่ จึงถือว่าโจทก์ผู้ประกอบธุรกิจ ไม่ชำระหนี้หรือขอปฏิบัติการชำระหนี้ให้ครบถ้วนตามสัญญาและเป็นฝ่ายผิดสัญญาจึงไม่มีสิทธิฟ้องเรียกเงินกู้คืนจากจำเลยที่ ๑ ผู้กู้ และจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ ผู้ค้ำประกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๐๙/๒๕๖๔ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโจทก์ และโจทก์เป็นผู้นำเสนอแก่จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๑ ไม่มีความรู้ความชำนาญในการปลูกต้นไม้และเลี้ยงปลา พฤติการณ์ของโจทก์ในคดีผู้บริโภคนี้ที่นำเสนอโครงการว่า โจทก์จะให้ความช่วยเหลือแนะนำถึงวิธีปลูกต้นไผ่ทองสยาม และต้นเอกมหาชัย วิธีการเลี้ยงปลาบู่ทราย รวมทั้งให้ความรู้ วิธีการดูแลรักษา ตลอดจนการนำออกจำหน่ายและหาตลาดรองรับผลผลิตแก่จำเลยที่ ๑ ผู้เข้าร่วมโครงการ ก่อนที่จำเลยที่ ๑ จะตกลงทำสัญญากู้ยืมเงินกับโจทก์ ถือได้ว่าเป็นคำรับรอง หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ของโจทก์ ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งทำให้จำเลยที่ ๑ ผู้บริโภคเข้าใจได้ในขณะทำสัญญาว่าโจทก์ตกลงจะมอบให้หรือจัดหาให้ซึ่งสิ่งของบริการหรือจะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่จำเลยที่ ๑ เพื่อเป็นการตอบแทนที่จำเลยที่ ๑ เข้าทำสัญญา ดังนั้น การนำเสนอหรือประชาสัมพันธ์โครงการของโจทก์จึงเป็นส่วนหนึ่งของสัญญากู้ยืม ตามพระราช บัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๑

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโจทก์ผู้ให้กู้มีหน้าที่ส่งมอบทรัพย์ให้แก่จำเลยที่ ๑ ผู้กู้ซึ่งเป็นผู้บริโภคแล้ว ยังมีหน้าที่กระทำการด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือ ให้ความรู้และแนะนำหาตลาดซื้อขายแก่จำเลยที่ ๑ ตามที่ได้ให้คำรับรองไว้ด้วย สัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ จึงเป็นสัญญาต่างตอบแทนคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะไม่ยอมชำระหนี้จนกว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะชำระหนี้หรือขอปฏิบัติการชำระหนี้ก็ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๖๙

สาเหตุที่โครงการปลูกต้นไผ่ทองสยาม ต้นเอกมหาชัย และเลี้ยงปลาบู่ทรายไม่ประสบความสำเร็จ ส่วนหนึ่งเกิดจาก ศ. ซึ่งดำรงตำแหน่งปฏิรูปที่ดินถูกย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งที่อื่น ทำให้การดำเนินโครงการไม่ต่อเนื่องและเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินไม่สามารถเข้าไปดูแลช่วยเหลือด้านการส่งเสริมการขายได้ แสดงว่า

เจ้าหน้าที่โจทก์และ ช. ซึ่งได้รับมอบหมายให้ช่วยดูแลโครงการละเลยไม่เข้าไปดูแลช่วยเหลือการดำเนินโครงการให้แก่จำเลยที่ ๑ ตามหน้าที่ของโจทก์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายและได้สัญญาไว้แก่เกษตรกร เป็นเหตุให้โครงการประสบความล้มเหลวทั้งหมด ถือว่าโจทก์ผู้ประกอบธุรกิจ ไม่ชำระหนี้หรือขอปฏิบัติการชำระหนี้ให้ครบถ้วนตามสัญญา โจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญาไม่มีสิทธิฟ้องเรียกเงินกู้คืนจากจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ชั้นต้นและจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ ในฐานะผู้ค้ำประกัน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕๖</u>

คดีก่อนผู้คัดค้านเป็นโจทก์ฟ้องขับไล่ผู้ร้องเป็นจำเลยออกจากที่ดินพิพาทอ้างว่าผู้คัดค้านเป็นเจ้าของที่ดิน ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์หรือผู้คัดค้าน ผู้ร้องยื่นคำร้องขอคดีนี้ว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ เท่ากับอ้างว่าเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท คดีทั้งสองจึงมีประเด็นเดียวกันว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ร้องหรือผู้คัดค้าน คำพิพากษาคดีก่อนย่อมผูกพันผู้ร้อง การยื่นคำร้องขอคดีนี้จึงเป็นการเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๔๐๓/๒๕๖๔ (ประชุมใหญ่) คดีก่อนผู้คัดค้านฟ้องขับไล่ผู้ร้องออกจากที่ดินพิพาทอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้คัดค้าน ผู้ร้องเป็นจำเลยให้การว่า ที่ดินพิพาทเป็นของผู้ร้อง ศาลกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์หรือจำเลย (ผู้คัดค้านหรือผู้ร้อง) ซึ่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าที่ดิน พิพาทเป็นของโจทก์หรือผู้คัดค้าน ผู้ร้องยื่นคำร้องขอคดีนี้ว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ เท่ากับเป็นการอ้างว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท คดีนี้มีประเด็นอย่างเดียวกันกับคดีก่อนว่า ที่ดินพิพาทเป็นของผู้ร้องหรือผู้คัดค้าน คำพิพากษาในคดีก่อนย่อมผูกพันผู้ร้องซึ่งเป็นคู่ความในคดีนี้ด้วย จนถึงวันที่คำพิพากษาในคดีก่อนถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขกลับหรืองเสียถ้าหากมี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง การยื่นคำร้องขอคดีนี้จึงเป็นการขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นที่ได้วินิจฉัยไปแล้ว เป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕๗</u>

แม้ข้อหามีและพาอาวุธปืนฯ ซึ่งจำเลยรับสารภาพ ศาลสามารถลงโทษได้โดยไม่ต้องสืบพยานก็ตาม แต่เมื่อโจทก์สืบพยานประกอบคำรับสารภาพในข้อหาชิงทรัพย์ในเคหสถานโดยมีและใช้อาวุธปืนและโดยใช้ยานพาหนะแล้ว ได้ความเพียงว่าจำเลยใช้ปืนอัดลมขู่ผู้เสียหายไม่ให้ขัดขืน แต่โจทก์มิได้นำสืบให้เห็นว่าปืนอัดลมดังกล่าวมีคุณสมบัติและระบบการทำงานอันจะเป็นอาวุธปืนตามกฎหมาย จึงไม่อาจสันนิษฐานให้เป็นผลร้ายแก่จำเลยและต้องฟังว่าปืนอัดลมมิใช่อาวุธปืน แต่เป็นเพียงสิ่งเทียมอาวุธปืน อันถือไม่ได้ว่าเป็นอาวุธโดยสภาพการกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดข้อหามีและพาอาวุธปืนฯ และชิงทรัพย์โดยมีและใช้อาวุธปืน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๔๒/๒๕๖๕ แม้ความผิดข้อหามีอาวุธปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและโดยไม่มีเหตุสมควร ซึ่งจำเลยให้การรับสารภาพ ศาลสามารถพิพากษาลงโทษจำเลยได้โดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐานต่อไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ก็ตาม แต่เมื่อมีการสืบพยานโจทก์ประกอบคำรับสารภาพของจำเลยในข้อหาชิงทรัพย์ในเคหสถานโดยมีและใช้อาวุธปืนและโดยใช้ยานพาหนะแล้ว พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบได้ความเพียงว่าจำเลยใช้ปืนอัดลมขู่ผู้เสียหายไม่ให้ขัดขืนจนผู้เสียหายเกิดความกลัว แต่โจทก์มิได้นำสืบให้เห็นว่าปืนอัดลมดังกล่าวมีคุณสมบัติและระบบการทำงานซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนได้ อันจะเป็นอาวุธปืนตามบทนิยามคำว่า "อาวุธปืน" แห่ง พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ กรณีจึงไม่อาจสันนิษฐานให้เป็นผลร้ายแก่จำเลยได้ และคดีต้องฟังข้อเท็จจริงว่าปืนอัดลมดังกล่าวมิใช่อาวุธปืนตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ แต่เป็นเพียงสิ่งเทียมอาวุธปืน อันถือไม่ได้ว่าเป็นอาวุธโดยสภาพตามความหมายของบทนิยามในมาตรา ๑ (๕) แห่ง ป.อ. การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดข้อหามีอาวุธปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและโดยไม่มีเหตุสมควร และชิงทรัพย์โดยมีและใช้อาวุธปืน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕๘</u>

จำเลยก่อสร้างกำแพงบนทางสาธารณประโยชน์ย่อมเป็นการรบกวนสิทธิของโจทก์เจ้าของที่ดินติดต่อกันในการใช้เส้นทางดังกล่าวและได้รับความเสียหายเป็นพิเศษ จึงมีอำนาจฟ้องให้จำเลยรื้อถอนกำแพงนั้นได้ สำหรับคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องของจำเลยที่ขอให้เรียกบุคคลภายนอกเข้ามาเป็นจำเลยร่วม เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา หากจะอุทธรณ์คำสั่งต้องโต้แย้งไว้ และอุทธรณ์หลังจากที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว เมื่อจำเลยมิได้โต้แย้งจึงต้องห้ามอุทธรณ์ ดังนั้น การที่ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวไว้โดยไม่ชอบ ศาลชั้นอุทธรณ์ย่อมไม่มีอำนาจวินิจฉัย และแม้จะวินิจฉัยก็เป็นการไม่ชอบ ถือว่าไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นอุทธรณ์ จำเลยฎีกาปัญหานี้จึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๔๓๔/๒๕๖๔ ที่ดินพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ จำเลยก่อสร้างกำแพงบนทางสาธารณะ ย่อมเป็นการรบกวนสิทธิของโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินติดต่อกันในการใช้เส้นทางสาธารณประโยชน์ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายเป็นพิเศษตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๑ และมาตรา ๑๓๓๗ โจทก์มีอำนาจฟ้องให้จำเลยรื้อถอนกำแพงที่จำเลยปลูกสร้างในทางสาธารณะได้

คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องของจำเลยที่ขอให้เรียก บริษัท จ. เข้ามาเป็นจำเลยร่วม เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา จำเลยจะอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้จะต้องโต้แย้งคำสั่งนั้นไว้ และต้องอุทธรณ์คำสั่งภายหลังจากที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง จำเลยมิได้โต้แย้งคำสั่งระหว่างพิจารณานั้นไว้ จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์

ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งรับอุทธรณ์ในส่วนอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาของจำเลยไว้โดยไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ไม่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยนี้ได้ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งนั้นมาก็เป็นการไม่ชอบ และถือว่าปัญหานี้ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค ๘ การที่จำเลยฎีกาปัญหานี้ต่อมาจึงไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๕๒ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๕๙</u>

ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีเพียงสิทธิครอบครองไม่อาจขอครอบครองปรปักษ์ได้ คดีจึงไม่มีประเด็นในเรื่องดังกล่าว ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยมาจึงเป็นเรื่องนอกประเด็นอันเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๘๕ / ๒๕๖๔ ข้ออ้างตามคำร้องขอให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์บรรยายว่า บิดามารดาของผู้ร้องและผู้ร้องเป็นผู้ครอบครองที่ดินพิพาทมาตั้งแต่ที่ดินมีเอกสารสิทธิเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ อันเป็นการยืนยันความเป็นเจ้าของสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทของผู้ร้องมาตั้งแต่ต้นเช่นนี้ ผู้ร้องไม่อาจอ้างการได้มาซึ่งที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒ ได้ คดีไม่มีประเด็นเรื่องการครอบครองปรปักษ์ การที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยมาเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖๐</u>

ความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน หมายความว่า ก่อนกระทำผู้กระทำได้คิดไตร่ตรองทบทวนแล้วจึงตกลงใจกระทำความผิด ไม่ใช่กระทำไปโดยปัจจุบันทันด่วน ทั้งยังเป็นเหตุเกี่ยวกับเจตนาส่วนตัวของผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นสภาพจิตใจของแต่ละคน ผู้ที่มิได้ไตร่ตรองไว้ก่อนไม่มีความผิดด้วยเพราะกฎหมายมุ่งถึงการไตร่ตรองไว้ก่อนซึ่งเป็นสภาพจิตใจของแต่ละคน จึงต้องมีการวางแผนคบคิดร่วมกันมาแต่ต้น เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าวผู้กระทำจึงไม่มีความผิดฐานนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๔๙ / ๒๕๖๔ การกระทำความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๙ (๔) หมายความว่า ก่อนกระทำความผิดผู้กระทำความผิดได้คิดไตร่ตรองทบทวนแล้วจึงตกลงใจกระทำความผิด ไม่ใช่กระทำไปโดยปัจจุบันทันด่วน ทั้งการไตร่ตรองไว้ก่อนเป็นเหตุเกี่ยวกับเจตนาส่วนตัวของผู้กระทำความผิด ผู้ร่วมกระทำความผิดที่มิได้ไตร่ตรองไว้ก่อนไม่มีความผิดด้วยเพราะกฎหมายมุ่งถึงการไตร่ตรองไว้ก่อนซึ่งเป็นสภาพจิตใจของแต่ละคน การจะเป็นตัวการร่วมกันกระทำความผิดฐานพยายามฆ่า

ผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนจึงต้องมีลักษณะเป็นการวางแผนการคบคิดร่วมกันมาแต่ต้นที่จะไปฆ่าผู้อื่นหรือไปดักฆ่าผู้อื่นโดยมีพฤติการณ์ร่วมกันมาแต่ต้น

จำเลยไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับ บ. หรือผู้เสียหายทั้งเจ็ดมาก่อน ทั้งก่อนเกิดเหตุขณะที่ ว. และจำเลยกับพวกอยู่ที่บ้านของจำเลย ว. เป็นผู้ชักชวนจำเลยกับพวกไปก่อเหตุโดยจำเลยไม่เคยรู้จัก ศ. และ ส. กับพวกมาก่อน ทั้งไม่ปรากฏว่าจำเลยได้ร่วมวางแผนกับ ว. ศ. และ ส. กับพวกด้วย จำเลยรู้แต่ว่าพวกของ ศ. มีอาวุธปืนติดตัวจะไปก่อเหตุเท่านั้น การที่จำเลยร่วมเดินทางไปกับ ว. และพวกเพื่อร่วมก่อเหตุ จึงเป็นการตัดสินใจในทันทีทันใดนั้นเอง จำเลยคงมีความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นตาม ป.อ. ม. ๒๘๘, ๘๐ ประกอบ ม.๘๓ ไม่มีความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตาม ม.๒๘๙ (๔), ๘๐ ประกอบ ม.๘๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖๑</u>

การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาจะฟ้องต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญาหรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้ เพื่อให้ศาลที่พิจารณาคดีอาญาพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งไปในคราวเดียวกันในกรณีที่ศาลนั้นรับฟ้องคดีส่วนอาญาไว้พิจารณาแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงว่าโจทก์ขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนมากน้อยเพียงใด แม้จะเกินกว่าอำนาจศาลแขวง ศาลแขวงก็มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งได้ แต่หากศาลในคดีส่วนอาญาไม่รับฟ้องหรือยกฟ้อง การพิจารณาว่ามีอำนาจรับคดีส่วนแพ่งไว้หรือไม่ต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๒ / ๒๕๖๔ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๐ บัญญัติว่า “การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาจะฟ้องต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญาหรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้ การพิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง” ตามบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดว่าในการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาให้ผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีแพ่งรวมไปกับคดีอาญาและให้ศาลที่พิจารณาคดีอาญาพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งไปในคราวเดียวกัน ในกรณีที่ศาลที่จะพิจารณาคดีอาญารับฟ้องคดีส่วนอาญาไว้พิจารณาแล้ว แม้โดยปกติหากศาลนั้นเป็นศาลแขวงซึ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๒๕ (๔) มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาทก็ตาม กรณีก็ไม่จำเป็นต้องคำนึงว่าโจทก์ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินมากน้อยเพียงใด แม้โจทก์จะฟ้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีศาลแขวง ศาลแขวงก็มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งนั้น แต่ในกรณีศาลที่จะพิจารณาคดีอาญาไม่รับฟ้องคดีส่วนอาญาไว้พิจารณาหรือพิพากษายกฟ้องคดีส่วนอาญา การพิจารณาว่าศาลนั้นมีอำนาจรับฟ้องคดีส่วนแพ่งไว้พิจารณาพิพากษาหรือไม่ ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖๒</u>

ความเป็นบุตรนอกกฎหมายที่บิดารับรองจะต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริง ๒ ส่วน ส่วนแรกคือโจทก์เป็นบุตรของเจ้ามรดก และส่วนที่สองคือพฤติการณ์ของเจ้ามรดกที่รับรองว่าโจทก์เป็นบุตรของตน เมื่อเจ้ามรดกไม่เคยมีพฤติการณ์รับรองโจทก์โจทก์จึงไม่เป็นทายาทโดยธรรมและไม่ใช่ผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับการยักยอกทรัพย์มรดก มารดาโจทก์ผู้แทนโดยชอบธรรมจึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีและจัดการแทนโจทก์ อันเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๖๘ / ๒๕๖๔ การวินิจฉัยความเป็นบุตรนอกกฎหมายที่บิดารับรองแล้วตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๒๗ ประกอบด้วยข้อเท็จจริง ๒ ส่วน ส่วนแรกคือข้อเท็จจริงที่ว่าโจทก์เป็นบุตรของเจ้ามรดก และส่วนที่สองคือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์ของเจ้ามรดกที่รับรองว่าโจทก์เป็นบุตรของตน อาทิ เจ้ามรดกเป็นผู้แจ้งเกิดแก่โจทก์ว่าโจทก์เป็นบุตรของตน เจ้ามรดกยอมให้โจทก์ใช้ชื่อสกุล หรือเจ้ามรดกให้การอุปการะเลี้ยงดูหรือส่งเสียให้การศึกษาตลอดจนแนะนำและแสดงออกแก่บุคคลทั่วไปอย่างเปิดเผยว่าโจทก์เป็นบุตร

บ. ไม่เคยมีพฤติการณ์ที่รับรองว่าโจทก์เป็นบุตรของตนมาก่อน โจทก์ไม่เป็นบุตรนอกกฎหมายที่บิดารับรองแล้ว อันจะทำให้โจทก์เป็นทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิได้รับมรดกของ บ. ในฐานะผู้สืบสันดานตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๒๙ (๑) ประกอบมาตรา ๑๖๒๗ โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับการยักยอกทรัพย์มรดกตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๔) จ. มารดาผู้แทนโดยชอบธรรมของโจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีและจัดการแทนโจทก์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๕ (๑) ประกอบมาตรา ๓ (๒) ปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖๓</u>

คำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ที่ให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้วมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามรูปคดี จำเลยยังไม่มีฐานะเป็นคู่ความ จึงไม่มีสิทธิฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ดังกล่าวที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาไว้เป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๕๗ / ๒๕๖๔ ราษฎรฟ้องความอาญาต่อศาล เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการไต่สวนมูลฟ้องแล้วมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ตามรูปคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๕ วรรคสาม ตอนท้าย ซึ่งบัญญัติว่า ก่อนที่ศาลประทับฟ้องมิให้ถือว่าจำเลยอยู่ในฐานะเช่นนั้น ฉะนั้น ในชั้นนี้ จำเลยทั้งสี่จึงไม่มีฐานะเป็นคู่ความ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ มีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินการไต่สวนมูลฟ้องต่อไปเป็นเรื่องระหว่างศาลกับโจทก์ จำเลยที่ ๒ และที่ ๔ ย่อมไม่มี

สิทธิที่จะฎีกาคัดค้านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ได้ ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาจำเลยที่ ๒ และที่ ๔ จึงเป็นการไม่ชอบ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖๔</u>

จำเลยทั้งสองร่วมกันชิงทรัพย์ผู้เสียหายโดยจำเลยที่ ๑ ได้รับส่วนแบ่งเป็นบัตรเดบิตของผู้เสียหายและนำไปใช้ แม้จำเลยที่ ๒ จะทราบถึงการนำไปใช้นั้น แต่การใช้บัตรก็เป็นการกระทำของจำเลยที่ ๑ แต่เพียงผู้เดียว ต่างกรรมต่างวาระกัน จำเลยที่ ๒ ไม่ใช่ผู้ร่วมกระทำความผิดฐานใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๒๓ / ๒๕๖๔ จำเลยทั้งสองแบ่งทรัพย์ที่ได้มาจากผู้เสียหายกันแล้ว โดยจำเลยที่ ๑ เป็นผู้เอาบัตรเดบิตวีซ่าธนาคารของผู้เสียหายไป แม้จำเลยทั้งสองได้ร่วมกันชิงทรัพย์ดังกล่าวจากผู้เสียหาย แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ เป็นผู้เอาทรัพย์เดบิตวีซ่าธนาคารของผู้เสียหายไป แล้วนำไปใช้ เป็นการกระทำของจำเลยที่ ๑ แต่เพียงผู้เดียว เป็นการกระทำความผิดอีกความผิดต่างกรรมต่างวาระ ถึงแม้จำเลยที่ ๒ ทราบว่าจำเลยที่ ๑ นำบัตรไปใช้ซื้อสินค้าเพราะจำเลยที่ ๑ บอกจำเลยที่ ๒ ให้หยุดรถเพื่อจำเลยที่ ๑ จะไปลองใช้บัตรก็เป็นเรื่องของจำเลยที่ ๑ ที่แยกไปกระทำความผิดแต่เพียงผู้เดียว จำเลยที่ ๒ ไม่ใช่ผู้ที่ร่วมกระทำความผิดฐานใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๙/๕ และมาตรา ๒๖๙/๗

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖๕</u>

การที่จำเลยที่ ๓ ร่วมลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คพิพาทของบริษัทจำเลยที่ ๑ ให้แก่โจทก์เพื่อเป็นการชำระหนี้ตามตั๋วแลกเงินที่จำเลยที่ ๑ ออกให้ในวันเดียวกัน โดยเช็คระบุชื่อจำเลยที่ ๑ ไว้ด้านบนซ้าย แม้ไม่มีตราประทับของจำเลยที่ ๑ แต่ก็ไม่มีเหตุผลใดที่จะทำให้โจทก์เข้าใจว่า จำเลยที่ ๓ ออกเช็คในฐานะส่วนตัว เมื่อต่อมาเช็คพิพาทถูกปฏิเสธการจ่ายเงินจำเลยที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๓๖ / ๒๕๖๔ จำเลยที่ ๑ (บริษัทจำกัด) ตกลงออกเช็คพิพาททั้งสองฉบับของจำเลยที่ ๑ ให้แก่โจทก์เพื่อเป็นการชำระหนี้ตามตั๋วแลกเงินที่จำเลยที่ ๑ ออกให้ในวันเดียวกันนั้น ประกอบกับเช็คพิพาทก็ได้ระบุชื่อจำเลยที่ ๑ ไว้ด้านบนซ้ายอันแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนว่าเป็นเช็คของจำเลยที่ ๑ จึงไม่มีเหตุผลใดที่จะทำให้โจทก์เข้าใจไปได้ว่า การที่จำเลยที่ ๓ ร่วมลงลายมือชื่อสั่งจ่ายในเช็คนั้น เป็นการกระทำในฐานะส่วนตัว แม้ในเช็คดังกล่าวจะไม่มีตราสำคัญของจำเลยที่ ๑ ประทับไว้ แต่กรณีก็เป็นที่เข้าใจได้ว่า จำเลยที่ ๓ ร่วมลงลายมือชื่อสั่งจ่ายโดยกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ เท่านั้น อันเป็นการออกเช็คในนามของจำเลยที่ ๑ โดยไม่จำเป็นต้องระบุหรือเขียนแถลงว่าเป็นการกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๙๐๑ อีก เพราะเป็นที่ชัดเจนอยู่ในตัวเช็คนั้นแล้วว่าจำเลยที่ ๓ ลงลายมือชื่อโดยเป็นผู้กระทำการแทน เมื่อต่อมาเช็คพิพาทถูกปฏิเสธการจ่ายเงินจำเลยที่ ๓ ก็ไม่ต้องรับผิดตามเช็คนั้นต่อโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖๖</u>

สัญญาประกันชีวิตที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำไว้ในระหว่างสมรสและครบกำหนดได้เงินคืนตามกรมธรรม์ภายหลังการหย่า ถือว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาในระหว่างสมรส อันเป็นสินสมรส เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการตกลงในเรื่องการแบ่งสินสมรสไว้เป็นอย่างอื่น จึงต้องแบ่งกันคนละครึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๘๐ / ๒๕๖๔ จำเลยกับผู้ร้องจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๒๑ และจดทะเบียนหย่าเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ในระหว่างที่จำเลยกับผู้ร้องอยู่กินเป็นสามีภริยากัน เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๘ ผู้ร้องดำเนินการจัดให้มีการทำสัญญาประกันภัยเอาประกันชีวิตของจำเลยกับบริษัทประกันภัย ในลักษณะสัญญาประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย (มีเงินปันผล) จำนวนเงินเอาประกันภัย ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ชำระเบี้ยประกันภัยปีละ ๗๕,๐๐๐ บาท มีระยะเวลา ๒๐ ปี ระบุให้บุตร ๒ คน เป็นผู้รับประโยชน์ โดยจำเลยเป็นคนลงนามในคำขอเอาประกันชีวิต และบริษัทประกันภัยออกกรมธรรม์ให้ในชื่อจำเลย แสดงว่าผู้ร้องกับจำเลยร่วมรับรู้ในการทำประกันชีวิตจำเลย สัญญาประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (มีเงินปันผล) มีลักษณะเป็นการประกันความเสี่ยง ชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเสียชีวิตของจำเลยเพื่อความมั่นคงของครอบครัว ทั้งยังมีลักษณะเป็นการออมทรัพย์และการลงทุนเพื่อผลประโยชน์ที่บริษัทตกลงจะจ่ายคืนในอนาคตด้วย ประกอบกับได้ความว่าผู้ร้องได้นำเงินรายได้ที่ทำมาหาได้ในระหว่างสมรสกับจำเลยไปชำระเบี้ยประกันก่อนมีการหย่า งวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๕ งวดละ ๗๕,๐๐๐ บาท งวดที่ ๖ ถึงงวดที่ ๙ และงวดที่ ๑๑ งวดละ ๕๔,๔๐๐ บาท รวม ๑๐ งวด เป็นเงิน ๖๔๗,๐๐๐ บาท สิทธิเรียกร้องตามสัญญาประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (มีเงินปันผล) ตามกรมธรรม์ จึงเป็นทรัพย์สินที่จำเลยและผู้ร้องได้มาระหว่างสมรส จึงเป็นสินสมรสตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๗๔ (๑) และเป็นสินสมรสที่มีอยู่ขณะที่มีการหย่าเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เมื่อทางพิจารณาไม่ปรากฏว่าภายหลังมีการหย่า จำเลยกับผู้ร้องได้มีการตกลงแบ่งสินสมรสตามสัญญาประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (มีเงินปันผล) ตามกรมธรรม์ สิทธิเรียกร้องตามสัญญาประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (มีเงินปันผล) ตามกรมธรรม์ จึงยังคงมีสภาพเป็นสินสมรสที่ยังไม่ได้แบ่ง และเมื่อกรมธรรม์ครบกำหนดในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ ผู้รับประกันภัยจ่ายเงินคืนตามกรมธรรม์ จำนวน ๖๗๑,๐๐๐ บาท เป็นสินสมรสที่จำเลยกับผู้ร้องมีส่วนคนละครึ่ง ผู้คัดค้านคงมีอำนาจจัดการและรวบรวมทรัพย์สินของจำเลย แต่ไม่มีอำนาจรวบรวมเอาเงินส่วนของผู้ร้องเข้ากองทรัพย์สินของจำเลย และต้องคืนเงินส่วนนี้ให้แก่ผู้ร้องครึ่งหนึ่ง ส่วนที่จำเลยและผู้ร้องจดทะเบียนหย่าเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ทำให้การสมรสสิ้นสุดลง ต่อมาในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๐ ผู้ร้องนำเงินส่วนตัวไปชำระเงินค่าเบี้ยประกันจำนวน ๕๔,๐๐๐ บาท เป็นการที่ผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้าชำระหนี้แทนจำเลย เงินจำนวนนี้มิใช่เงินที่ผู้ร้องจะได้รับในฐานเป็นสินสมรสในคดีนี้ หากแต่เป็นเรื่องที่ผู้ร้องต้องไปว่ากล่าวเป็นกรณีอื่นต่างหาก เมื่อผู้ร้อง

ไม่มีสิทธิได้รับเงินที่ชำระไปเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๐ คืนในคดีนี้ และเงินที่บริษัทผู้รับประกันภัยคืนมาจำนวน ๖๗๑,๐๐๐ บาท รวมเงินจำนวนดังกล่าวไว้ด้วย จึงต้องหักเงิน ๕๔,๔๐๐ บาท ออกจากเงินบริษัทผู้รับประกันภัยคืนมา โดยคำนวณเทียบเป็นสัดส่วนร้อยละ คงเหลือเงินสินสมรส ๖๑๘,๙๕๗.๘๐ บาท และผู้ร้องมีสิทธิได้รับคืนครึ่งหนึ่งจำนวน ๓๐๙,๔๗๘.๙๐ บาท

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖๗</u>

ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) เป็นเพียงเอกสารซึ่งนายทะเบียนอาวุธปืนออกให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อควบคุมการใช้อาวุธปืน ซึ่งไม่อาจโอนให้บุคคลอื่นหรือตกทอดแก่ทายาท ทั้งมิใช่เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อสิทธิ เปลี่ยนแปลงสิทธิ โอนสิทธิ สงวนสิทธิ และระงับซึ่งสิทธิ จึงไม่ใช่เอกสารสิทธิ แต่เป็นเพียงเอกสารราชการ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๑๒ / ๒๕๖๔ เอกสารสิทธิ คือ เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อสิทธิ เปลี่ยนแปลงสิทธิ โอนสิทธิ สงวนสิทธิ และระงับซึ่งสิทธิ อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) เป็นเพียงเอกสารซึ่งนายทะเบียนอาวุธปืนออกให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการมีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง ซึ่งผู้ขอใบอนุญาตต้องยื่นคำขอและผ่านการพิจารณาจากเจ้าหน้าที่ตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) ไม่อาจโอนให้แก่บุคคลอื่นได้ รวมถึงไม่ตกทอดแก่ทายาท หากแต่ผู้รับโอนหรือทายาทต้องผ่านการพิจารณาคุณสมบัติจากนายทะเบียนอาวุธปืนเสียก่อนจึงจะได้รับใบอนุญาต ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการใช้อาวุธปืนตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ เป็นเพียงเอกสารราชการ ไม่ใช่เอกสารสิทธิตาม ป.อ. มาตรา ๑ (๙)

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖๘</u>

ผู้ที่มีสิทธิได้รับชำระหนี้หรือส่วนแบ่งจากเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดโดยอาศัยอำนาจบุริมสิทธิเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัติอาคารชุดฯนั้น มีหน้าที่ต้องไปบอกลงทะเบียนในมูลหนี้หรือส่งรายการหนี้ดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดผลในบุริมสิทธิ แต่การแจ้งจำนวนหนี้ค่าใช้จ่ายที่จำเลยค้างชำระต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ถือเป็นการบอกกล่าวลงทะเบียนหรือส่งรายการหนี้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพราะพนักงานเจ้าหน้าที่ในที่นี้ หมายถึง ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง ซึ่งขณะนั้น ได้แก่ อธิบดีกรมที่ดิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๕๔ / ๒๕๖๔ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าเป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้หรือได้รับส่วนแบ่งจากเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดโดยอาศัยอำนาจบุริมสิทธิเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๑ (๒) โดยให้ถือว่าเป็นบุริมสิทธิในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิตามมาตรา ๒๗๓ (๑) รักษา

อสังหาริมทรัพย์ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิเหนือห้องชุดของจำเลยในการที่จะได้รับชำระหนี้ที่ค้างชำระก่อนเจ้าหนี้อื่น ผู้ร้องจึงมีหน้าที่ต้องไปบอกลงทะเบียนในมูลหนี้ดังกล่าวหรือส่งรายการหนี้ดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดผลในบุริมสิทธิดังกล่าวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘๕

ผู้ร้องแจ้งจำนวนหนี้ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดูแลรักษาทรัพย์ส่วนกลางที่จำเลยค้างชำระต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้ทำหน้าที่บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่เป็นการบอกกล่าวลงทะเบียนหรือส่งรายการหนี้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพราะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ หมายถึง ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ซึ่งขณะนั้นได้แก่ อธิบดีกรมที่ดิน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๖๙</u>

อำนาจในการไต่สวนของคณะกรรมการป.ป.ช. นั้น ตราบใดที่คดียังไม่ขาดอายุความ และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยังคงดำรงตำแหน่ง แม้มิใช่วาระที่ความผิดเกิด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมมีอำนาจไต่สวน โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๕๔ / ๒๕๖๔ อำนาจในการไต่สวนของคณะกรรมการป.ป.ช. ตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๘๔ วรรคสี่ มีจุดประสงค์ที่จะให้การปราบปรามการทุจริตเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ตราบใดที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ แม้เป็นวาระต่อมาหลังจากวาระดำรงตำแหน่งที่ความผิดเกิดก็ตาม คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมมีอำนาจไต่สวนการกระทำความผิดดังกล่าวได้เสมอหากความผิดที่ยกขึ้นไต่สวนนั้นยังอยู่ภายในอายุความตามกฎหมาย เมื่อข้อเท็จจริงคดีนี้ฟังได้ว่า การกระทำความผิดของจำเลยเกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๖ นับถึงวันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยกกรณีการกระทำความผิดของจำเลยขึ้นไต่สวนในปี ๒๕๖๑ เป็นระยะเวลาผ่านมาแล้ว ๑๔ ปีเศษ แต่ความผิดที่ถูกกล่าวหาตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗ มีอายุความ ๑๕ ปี และ ๒๐ ปี ตามลำดับ ดังนั้น การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยกกรณีการกระทำความผิดของจำเลยขึ้นไต่สวนจึงยังอยู่ในอายุความฟ้องคดี อีกทั้งจำเลยกำลังดำรงตำแหน่งทางการเมืองอยู่ด้วย การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงชอบด้วยกฎหมาย โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้อง

ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗๐

เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการแล้ว พนักงานอัยการและผู้เสียหายต่างมีฐานะเป็นโจทก์ด้วยกัน การที่ศาลชั้นต้นสั่งให้ส่งสำเนาอุทธรณ์ของจำเลยให้เฉพาะพนักงานอัยการโจทก์แก้ โดยมิได้สั่งให้ส่งแก่โจทก์ร่วมแก้ด้วย จึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๒ / ๒๕๖๕ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐๐ บัญญัติว่า "ให้ศาลส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งแก้ภายในกำหนด สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาอุทธรณ์" เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการโจทก์ ดังนั้น พนักงานอัยการและผู้เสียหายจึงต่างมีฐานะเป็นโจทก์ด้วยกัน การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ส่งสำเนาอุทธรณ์ของจำเลยให้เฉพาะแก่พนักงานอัยการโจทก์แก้เท่านั้น โดยมิได้มีคำสั่งให้ส่งสำเนาอุทธรณ์ของจำเลยให้โจทก์ร่วมแก้ด้วย ย่อมทำให้โจทก์ร่วมเสียสิทธิในการทำคำแก้อุทธรณ์ตามกฎหมาย คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ จึงไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยโดยมิได้มีคำสั่งให้ส่งสำเนาอุทธรณ์ของจำเลยให้โจทก์ร่วมแก้เป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอันว่าด้วยอุทธรณ์ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗๑

การค้ำประกันหนี้บุคคลภายนอกไม่ใช่นิติกรรมที่กฎหมายบังคับให้คู่สมรสต้องให้ความยินยอม ดังนั้น แม้คู่สมรสจะทำหนังสือให้ความยินยอมก็เป็นเพียงการรับรู้ในการทำนิติกรรมดังกล่าวของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งเท่านั้น เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าคู่สมรสฝ่ายนั้นได้ให้สัตยาบันในการทำสัญญาค้ำประกันของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง คู่สมรสฝ่ายนั้นจึงไม่ต้องร่วมรับผิดในหนี้ดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๓ / ๒๕๖๔ การให้ความยินยอมของคู่สมรสในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับการจัดการสินสมรสอยู่ในบังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๔๗๖ ที่กำหนดให้เฉพาะการจัดการสินสมรสที่มีความสำคัญตามมาตรา ๑๔๗๖ (๑) ถึง (๘) ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสอีกฝ่าย สำหรับการทำนิติกรรมในส่วนของจำเลยที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ ๑ หาใช่อยู่ในบังคับมาตรา ๑๔๗๖ หรือเป็นการจัดการสินสมรสโดยตรงไม่ กรณีจะเป็นหนี้ร่วมต่อเมื่อจำเลยที่ ๓ คู่สมรสได้ให้สัตยาบันตามมาตรา ๑๔๙๐ (๔) เท่านั้น แต่การที่จำเลยที่ ๓ คู่สมรสยินยอมในการทำนิติกรรมตามหนังสือให้ความยินยอมของคู่สมรสในการทำนิติกรรมที่มีข้อความระบุว่า คู่สมรสขอให้ความยินยอมต่อการที่คู่สมรส ทำคำขอ สัญญา ข้อตกลงเกี่ยวกับการขอใช้สินเชื่อทุกลักษณะหรือนิติกรรมใดๆ กับโจทก์ อันมีลักษณะเป็นการให้ความยินยอมไว้เป็นการทั่วไปซึ่งเป็นการแสดงเจตนารับรู้ที่จำเลยที่ ๒ สามีไปทำนิติกรรม หาใช่เป็นการให้สัตยาบันตามนัยของบทบัญญัติมาตรา ๑๔๙๐ (๔) ไม่ เนื่องจากไม่มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แต่อย่างใดว่า จำเลยที่ ๓ รับรองการที่จำเลยที่ ๒ ก่อหนี้ขึ้นแล้วตามมูลหนี้ที่มีการทำ

สัญญาค้ำประกันจำเลยที่ ๑ คงปรากฏเฉพาะการที่จำเลยที่ ๓ รับรู้ถึงการเข้าทำสัญญาค้ำประกันของจำเลยที่ ๒ เท่านั้น เมื่อจำเลยที่ ๓ ไม่ได้ให้สัตยาบันการก่อหนี้ตามสัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ ๒ คู่สมรสได้กระทำไป จำเลยที่ ๓ จึงไม่ต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ตามที่โจทก์ฟ้อง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗๒</u>

การที่โจทก์ใช้ทางพิพาทโดยเข้าใจว่าเป็นทางสาธารณะมาตั้งแต่ต้น ไม่เข้าลักษณะเป็นการใช้โดยปรปักษ์ต่อจำเลยทั้งสี่ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินที่ตั้งทางพิพาท เพื่อให้ได้สิทธิภาระจำยอม แม้โจทก์จะใช้ทางนั้นมาเกิน ๑๐ ปี โจทก์ก็ไม่ได้ภาระจำยอมโดยอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๗๒/๒๕๖๔ โจทก์บรรยายฟ้องว่า เมื่อประมาณปี ๒๕๔๔ จำเลยทั้งสี่ให้สภาตำบลศรีพรานทำถนนดินระหว่างที่ดินของโจทก์และจำเลยทั้งสี่โดยงบประมาณของสภาตำบลศรีพราน ต่อมาก็นำงบประมาณมาทำเป็นถนนคอนกรีตเพื่อให้เป็นเส้นทางเดินของโจทก์ จำเลยทั้งสี่ และประชาชนทั่วไปเพื่อออกสู่ทางสาธารณะ ทั้งในชั้นพิจารณาโจทก์นำสืบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลศรีพรานเป็นผู้ก่อสร้างถนนพิพาทตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ แสดงว่าโจทก์ใช้ทางพิพาทโดยเข้าใจว่าเป็นทางสาธารณะมาตั้งแต่ต้น การใช้สิทธิผ่านทางพิพาทของโจทก์จึงไม่เข้าลักษณะเป็นการใช้โดยปรปักษ์ต่อจำเลยทั้งสี่ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินที่ตั้งทางพิพาท เพื่อให้ได้สิทธิภาระจำยอมแต่อย่างใด โจทก์จึงไม่ได้ภาระจำยอมโดยอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑ ประกอบมาตรา ๑๓๘๒ แม้หากจะฟังว่าโจทก์ใช้ทางพิพาทเกินกว่า ๑๐ ปี ทางพิพาทก็ไม่เป็นภาระจำยอมเพื่ออสังหาริมทรัพย์แก่ที่ดินของโจทก์

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗๓</u>

การที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตามยอมตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่คู่ความตกลงกันจากการที่เจ้าพนักงานรังวัดคำนวณเนื้อที่ดินผิดพลาดคลาดเคลื่อนนั้น เป็นกรณีที่มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในข้อที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรมในเรื่องการพิจารณาคดีและการบังคับคดี ซึ่งเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาชอบที่จะเพิกถอนสัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาตามยอมดังกล่าว และให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๑๕ / ๒๕๖๔ โจทก์ตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับจำเลยทั้งสองตามแผนที่พิพาทฉบับแรกที่ อ. นายช่างรังวัดชำนาญงานสำนักงานที่ดินจัดทำผิดพลาดคลาดเคลื่อน หาใช่เป็นความผิดพลาดของโจทก์ไม่ หากจะบังคับให้โจทก์ต้องปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่เกิดจากข้อผิดพลาดเช่นนี้ อาจไม่ถูกต้องและเป็นธรรมตามข้อเท็จจริง แต่ที่โจทก์ขอแก้ไขเนื้อที่ที่ดินของโจทก์ในสัญญา

ประนีประนอมยอมความจากเนื้อที่ ๓ งาน ๕๗ ตารางวา เป็น ๑ ไร่ ๒๔ ตารางวา ถือเป็นการแก้ไขเนื้อที่ดินของโจทก์เพิ่มมากขึ้นเป็นการแก้ไขมาก มิใช่ข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๓

โจทก์และจำเลยทั้งสองทำสัญญาประนีประนอมยอมความไปเพราะเชื่อว่าเจ้าพนักงานรังวัดคำนวณเนื้อที่ตามแผนที่พิพาทครั้งแรกถูกต้องแล้ว อันเป็นความเข้าใจจากข้อเท็จจริงซึ่งเกิดจากข้อผิดพลาดของเจ้าพนักงานรังวัด ความไม่ถูกต้องดังกล่าวย่อมส่งผลต่อสัญญาประนีประนอมยอมความที่โจทก์และจำเลยทั้งสองเสนอต่อศาลและกระทบกระเทือนต่อความเป็นธรรม การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีให้เป็นไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ จึงเป็นกรณีที่มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในข้อที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรมในเรื่องการพิจารณาคดีและการบังคับคดี ซึ่งเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาชอบที่จะเพิกถอนสัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาตามยอมของศาลชั้นต้น และให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาใหม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗๔</u>

การที่ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดจำเลยที่ ๒ กระทำการตามมติของคณะกรรมการนิติบุคคลอาคารชุดที่ให้ดำเนินการบริหารจัดการทรัพย์ส่วนกลางตามพระราชบัญญัติอาคารชุดและข้อบังคับ โดยมอบอำนาจให้จำเลยที่ ๒ เป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารจัดการที่จอดรถ โดยจำเลยที่ ๒ มิได้ดำเนินการเองโดยพลการหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของผู้จัดการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ หากเจ้าของร่วมโจทก์ซึ่งอ้างว่าได้รับความเสียหายจะฟ้องต้องฟ้องนิติบุคคลอาคารชุดจำเลยที่ ๑ และไม่มีอำนาจฟ้องบังคับให้จำเลยที่ ๒ ร่วมรับผิดด้วย และเมื่อโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ เสียแล้ว คดีคงมีประเด็นเฉพาะในส่วนของจำเลยที่ ๑ แต่ตามฎีกาของจำเลยที่ ๒ ที่ว่าการกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นการละเมิดต่อโจทก์หรือไม่ เป็นเรื่องระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ไม่ได้กระทบหรือโต้แย้งสิทธิของจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ จึงไม่มีสิทธิฎีกาโดยที่จำเลยที่ ๑ ไม่ฎีกา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๒๓๑/๒๕๖๔ โจทก์ทั้งยี่สิบเอ็ดบรรยายฟ้องถึงการกระทำของจำเลยที่ ๒ ว่า นิติบุคคลอาคารชุดจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้จัดการอาคารชุดจำเลยที่ ๑ ร่วมกันออกประกาศยกเลิกที่จอดรถประเภทประจำ นำป้ายเลขที่ห้องชุดของโจทก์ทั้งยี่สิบเอ็ดออกและให้เจ้าของร่วมคนอื่นจอดรถในที่จอดรถดังกล่าวแทน โดยมีคำขอบังคับให้มีที่จอดรถยนต์ประเภทประจำในอาคารจอดรถที่พิพาทให้แก่โจทก์ทั้งยี่สิบเอ็ดซึ่งหากต้องจัดให้มีที่จอดรถตามคำขอบังคับดังกล่าวก็เป็นหน้าที่ของผู้จัดการคนใหม่ที่ต้องดำเนินการ เมื่อตามประกาศมีเนื้อความในทำนองให้ยกเลิกที่จอดรถประเภทประจำ เป็นการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการนิติบุคคลอาคารชุดที่ให้ดำเนินการบริหารจัดการทรัพย์ส่วนกลางให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๗ และข้อบังคับ โดยมอบอำนาจให้ผู้จัดการเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารจัดการ

ที่จอดรถ ซึ่งตอนท้ายของประกาศระบุชื่อจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ประกาศ หาใช่ว่าเป็นกรณีจำเลยที่ ๒ ดำเนินการเองโดยพลการหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของผู้จัดการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อโจทก์ทั้งยี่สิบเอ็ดและโจทก์ร่วมทั้งสามโดยผิดกฎหมาย หรือเป็นการใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ทั้งยี่สิบเอ็ดและโจทก์ร่วมทั้งสามไม่ โจทก์ทั้งยี่สิบเอ็ดและโจทก์ร่วมทั้งสามชอบที่จะต้องฟ้องจำเลยที่ ๑ แต่ไม่มีอำนาจฟ้องบังคับให้จำเลยที่ ๒ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ จัดให้มีที่จอดรถประเภทประจำในอาคารจอดรถของอาคารชุดได้

โจทก์ทั้งยี่สิบเอ็ดและโจทก์ร่วมทั้งสามไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ คดีคงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเฉพาะในส่วนของจำเลยที่ ๑ แต่ปัญหาตามฎีกาของจำเลยที่ ๒ ที่ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นการละเมิดต่อโจทก์ทั้งยี่สิบเอ็ดและโจทก์ร่วมทั้งสามหรือไม่ เป็นเรื่องระหว่างโจทก์ทั้งยี่สิบเอ็ดและโจทก์ร่วมทั้งสามกับจำเลยที่ ๑ ไม่ได้กระทบหรือโต้แย้งสิทธิของจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ จึงไม่มีสิทธิฎีกาโดยที่จำเลยที่ ๑ ไม่ฎีกา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗๕</u>

ผู้ร้องซึ่งเป็นมารดามอบหมายให้จำเลยใช้และครอบครองดูแลรถยนต์ของกลางโดยไม่คำนึงว่าจะนำไปใช้ในกิจการใด และรถยนต์มีลักษณะการตกแต่งเปลี่ยนแปลงสภาพใช้สำหรับการแข่งขัน เมื่อผู้ร้องมิได้ห้ามปรามและจำเลยนำไปใช้ในการแข่งขันโดยไม่ได้รับอนุญาต ย่อมถือได้ว่าผู้ร้องมีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ด้วยในการกระทำความผิด ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิร้องขอคืนรถยนต์ของกลาง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๕๙ / ๒๕๖๔ ผู้ร้องซึ่งเป็นมารดาจำเลยมอบหมายให้จำเลยใช้และครอบครองดูแลรถยนต์ของกลางโดยไม่คำนึงว่าจะนำไปใช้ในกิจการใด สภาพรถยนต์ของกลางมีลักษณะโหลดเตี้ย กระโปรงหน้ารถตกแต่งให้มีช่องระบายอากาศ และมีการติดตั้งเกจวัดที่คอนโซลหน้ารถซึ่งเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทำหน้าที่แสดงผลการทำงานของเครื่องยนต์ใช้สำหรับรถยนต์ที่มีการปรับแต่งเครื่องยนต์หรือใช้สำหรับการแข่งขัน ผู้ร้องย่อมต้องทราบดีว่าจำเลยนำรถยนต์ของกลางไปตกแต่งเปลี่ยนแปลงสภาพดังกล่าว แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้ห้ามปราม เมื่อจำเลยนำรถยนต์ของกลางไปใช้ในการแข่งขันโดยไม่ได้รับอนุญาต ย่อมถือได้ว่าผู้ร้องมีส่วนรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลย ผู้ร้องไม่มีสิทธิร้องขอคืนรถยนต์ของกลาง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗๖</u>

ผู้ที่เป็นผู้ถือหุ้นแต่เพียงในนาม โดยไม่ได้ใช้เงินค่าหุ้นและไม่เคยเข้ามีส่วนหรือส่วนได้เสียในกิจการของบริษัทอย่างผู้ถือหุ้น แม้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นก็ไม่ใช่ผู้ถือหุ้นที่แท้จริงไม่มีสิทธิร้องขอให้ศาลเพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่อันผิดระเบียบหรือเป็นเท็จ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๓๑ / ๒๕๖๔ ผู้ร้องทั้งสี่มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท ด. ตามสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นแต่เพียงในนาม โดยไม่ได้ใช้เงินเป็นค่าหุ้น ไม่เคยเข้ามีส่วนในกิจการของบริษัทหรือมีส่วนได้เสียในกิจการของบริษัทในลักษณะของผู้ถือหุ้น ผู้ร้องทั้งสี่จึงไม่ใช่ผู้ถือหุ้นที่แท้จริงของบริษัทตามที่ปรากฏในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น กรณีจึงไม่เข้าข้อสันนิษฐานที่ว่า บรรดาสมุดบัญชีเอกสารของบริษัทย่อมเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้องตามข้อความที่ได้บันทึกไว้ในนั้นทุกประการตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๒๔ เพราะได้ถูกหักล้างเป็นอย่างอื่นตามที่ผู้ร้องทั้งสี่และผู้คัดค้านทั้งสองได้นำสืบและยอมรับว่าผู้ร้องทั้งสี่ไม่ใช่ผู้ถือหุ้นของบริษัท ด. ที่แท้จริง ผู้ร้องทั้งสี่จึงไม่อยู่ในฐานะผู้ถือหุ้นตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๙๕ และไม่ใช่ผู้ถูกโต้แย้งสิทธิตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๕ ที่จะมีสิทธิร้องขอให้ศาลเพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่อันผิดระเบียบหรือเป็นเท็จนั้นเสียตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗๗</u>

พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัยฯ บัญญัติความว่า การให้บริการรักษาความปลอดภัยต้องทำสัญญาเป็นหนังสือ และอย่างน้อยต้องมีรายการ... มิฉะนั้นเป็นโมฆะ เมื่อสัญญาพิพาทลงลายมือชื่อโจทก์ผู้รับจ้างฝ่ายเดียวจึงเป็นโมฆะ แม้สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาจ้างทำของ ซึ่งตาม ป.พ.พ. มิได้บังคับว่าต้องทำเป็นหนังสือ แต่เมื่อมีพระราชบัญญัติดังกล่าวอันเป็นกฎหมายพิเศษบัญญัติไว้เฉพาะแล้ว จึงไม่อาจนำ ป.พ.พ. ซึ่งเป็นบททั่วไปมาใช้บังคับได้ เมื่อสัญญาดังกล่าวตกเป็นโมฆะ จำเลยจึงต้องคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรมให้แก่โจทก์ และต้องนำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้มาใช้บังคับ เมื่อการให้บริการรักษาความปลอดภัยอยู่ในความหมายของคำว่าทรัพย์สิ่งใดที่สามารถคืนกันได้ จำเลยจึงต้องใช้เงินเป็นจำนวนเท่ากับบริการที่จำเลยได้รับจากโจทก์พร้อมดอกเบี้ย

พิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๒/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่าตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การให้บริการรักษาความปลอดภัยต้องทำสัญญาเป็นหนังสือระหว่างบริษัทรักษาความปลอดภัยและผู้ว่าจ้างซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้...” อันมีความหมายว่าในการให้บริการรักษาความปลอดภัย บริษัทรักษาความปลอดภัยและผู้ว่าจ้างต้องทำสัญญาเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ลงลายมือชื่อในสัญญาจะถือว่ามีการทำสัญญาเป็นหนังสือไม่ได้ และวรรคสองของมาตรานี้บัญญัติว่า "ให้การให้บริการรักษาความปลอดภัยที่ไม่ได้ทำสัญญาเป็นหนังสือหรือมีรายการไม่ครบถ้วนตามวรรคหนึ่ง เป็นโมฆะ" ฉะนั้น เมื่อสัญญาว่าจ้างรักษาความปลอดภัยเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๔ มีเพียงโจทก์ลงลายมือชื่อในฐานะผู้รับจ้างฝ่ายเดียว ส่วนจำเลยมิได้ลงลายมือชื่อในช่องผู้ว่าจ้าง ต้องถือว่าการให้บริการรักษาความ ปลอดภัยตามที่โจทก์กล่าวอ้างในคำฟ้องไม่ได้ทำสัญญาเป็นหนังสือ จึงเป็นโมฆะตามบทบัญญัติดังกล่าว แม้การให้บริการรักษาความปลอดภัยของโจทก์แก่จำเลยจะเป็นสัญญาจ้างทำของ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๘๗ มิได้บังคับว่าต้องทำเป็นหนังสือมิฉะนั้นเป็นโมฆะ แต่พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมาย

พิเศษที่บัญญัติขึ้นโดยเฉพาะเพื่อควบคุมธุรกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัยซึ่งมีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชน และส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งแล้วว่า การให้บริการรักษาความปลอดภัยต้องทำสัญญาเป็นหนังสือระหว่างบริษัทรักษาความปลอดภัยและผู้ว่าจ้าง มิฉะนั้นเป็นโมฆะ จึงไม่อาจนำบทบัญญัติมาตราดังกล่าวมาใช้บังคับแก่การให้บริการรักษาความปลอดภัยได้ เมื่อสัญญาว่าจ้างรักษาความปลอดภัยเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๔ ตกเป็นโมฆะ จำเลยจึงต้องคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรมให้แก่โจทก์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง ซึ่งให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้มาใช้บังคับ ดังนั้นเมื่อการรักษาความปลอดภัยมีลักษณะเป็นการให้บริการอย่างหนึ่งย่อมอยู่ในความหมายของคำว่าทรัพย์สิ่งใดที่สามารถคืนกันได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๐๖ ด้วย โดยการคืนทรัพย์สินในกรณีนี้สามารถทำได้ด้วยการกำหนดให้จำเลยใช้เงินเป็นจำนวนเท่ากับบริการที่จำเลยได้รับจากโจทก์ ซึ่งตามข้อเท็จจริงได้ความว่า โจทก์ได้ดำเนินการให้บริการรักษาความปลอดภัยแก่จำเลยเป็นเวลา ๒ เดือน จำเลยจึงต้องรับผิดชำระเงิน ๒๓๖,๐๐๐ บาท ซึ่งเท่ากับค่าบริการรักษาความปลอดภัยจำนวน ๒ เดือน ตามสัญญาฉบับที่ตกเป็นโมฆะ ซึ่งหนี้ดังกล่าวเป็นหนี้เงิน จำเลยจึงต้องรับผิดชำระดอกเบี้ยแก่โจทก์ด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗๘</u>

การที่โจทก์ตกลงกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาว่า หากจำเลยที่ ๑ ชำระเงินจำนวนหนึ่งแก่โจทก์แล้ว โจทก์จะถอนฟ้องคดีดังกล่าว ต่อมาจำเลยที่ ๑ ชำระเงินและโจทก์ถอนฟ้องคดีอาญานั้นแล้ว และยังถอนการบังคับคดีเรื่องนี้อีกด้วย เมื่อคดีอาญาดังกล่าวสืบเนื่องมาจากข้อพิพาทในการบังคับคดีแพ่งเรื่องนี้ชี้ให้เห็นว่าทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทที่มีต่อกันอันเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความแม้จำเลยที่ ๒ ไม่ได้ร่วมตกลงด้วย แต่จำเลยที่ ๒ รับผิดในฐานะผู้ค้ำประกันที่ต้องรับผิดร่วมกับจำเลยที่ ๑ หากจำเลยที่ ๒ ยังต้องรับผิดและชำระหนี้ตามคำพิพากษาส่วนที่เหลือแก่โจทก์แล้วย่อมมีสิทธิไล่เบี้ยเอาจากจำเลยที่ ๑ ได้อีกซึ่งไม่ควรเป็นเช่นนั้น ข้อตกลงระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการสละสิทธิในการบังคับคดีนี้ทั้งหมดรวมทั้งจำเลยที่ ๒ ด้วย สำหรับจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บริโภคได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง เมื่อจำเลยที่ ๒ ขออนุญาตฎีกาพร้อมฎีกานอกจากได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าขึ้นศาลแล้วยังไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการส่งคำคู่ความแก่โจทก์และเจ้าพนักงานบังคับคดีด้วย เมื่อจำเลยที่ ๒ เสียมาจึงให้คืนแก่จำเลยที่ ๒

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๐/๒๕๖๕ ข้อตกลงในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๙๒๘/๒๕๕๙ ของศาลจังหวัดนครนายก มีความว่า จำเลยที่ ๑ จะชดใช้เงินให้โจทก์ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ หากจำเลยที่ ๑ ชดใช้เงินดังกล่าวแล้วโจทก์จะถอนฟ้อง และไม่ติดใจบังคับคดีในคดีนี้ ความปรากฏต่อมาว่าในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ โจทก์ถอนฟ้องคดีอาญาดังกล่าวด้วยเหตุที่จำเลยที่ ๑ ชำระเงินแก่โจทก์ครบถ้วนแล้ว เมื่อพิจารณาถึงจำนวนหนี้ตามคำพิพากษา ๒๐๙,๖๖๕.๖๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยและคำนึงถึงมูลเหตุแห่งการฟ้อง

คดีอาญาที่สืบเนื่องมาจากข้อพิพาทในการบังคับคดีแพ่งเรื่องนี้ชี้ให้เห็นว่าทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทซึ่งมีอยู่นั้นให้เสร็จสิ้นไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน โดยจะปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งกันและกัน ข้อตกลงเช่นนี้จึงมีลักษณะเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๐ มีผลทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละนั้นระงับสิ้นไป และทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงไว้ในสัญญานั้นว่าเป็นของตนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๒ แม้จำเลยที่ ๒ ไม่ได้ร่วมตกลงด้วยแต่ความรับผิดของจำเลยที่ ๒ ตามผลแห่งคำพิพากษาเป็นความรับผิดในฐานะผู้ค้ำประกันที่ต้องรับผิดร่วมกับจำเลยที่ ๑ การที่จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ชั้นต้นได้ตกลงกับโจทก์เช่นนี้ชี้ให้เห็นว่าทั้งสองฝ่ายประสงค์ให้หนี้ตามคำพิพากษาคดีนี้ระงับสิ้นไป เพราะหากจำเลยที่ ๒ ยังต้องรับผิดและได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาส่วนที่เหลือแก่โจทก์แล้วย่อมมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาจากจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ชั้นต้นได้อีกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๓ ซึ่งโดยเหตุผลแล้วไม่ควรจะเป็นเช่นนั้น ยิ่งกว่านั้นได้ความว่าภายหลังจากที่โจทก์ถอนฟ้องคดีอาญานั้นแล้ว โจทก์ได้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอถอนการบังคับคดีและถอนการอายัดคดีนี้ แสดงว่าโจทก์ก็เข้าใจเช่นนั้นว่าโจทก์ไม่ติดใจบังคับคดีนี้ ทั้งข้อความตอนท้ายของคำร้องดังกล่าวยังระบุถึงเงินที่หากจะนำส่งมาให้เจ้าพนักงานบังคับคดีคืนแก่จำเลย การที่โจทก์มายื่นคำร้องขอถอนคำร้องดังกล่าวในภายหลังไม่ทำให้ผลแห่งข้อตกลงเปลี่ยนแปลงไป การที่โจทก์และจำเลยที่ ๑ ตกลงกันในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๙๒๘/๒๕๕๙ ของศาลจังหวัดนครนายกว่า ให้จำเลยที่ ๑ ชดใช้เงิน ๑๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่โจทก์แล้ว โจทก์จะถอนฟ้องและไม่ติดใจบังคับคดีแก่จำเลยที่ ๑ ในคดีนี้นั้นเป็นการสละสิทธิในการบังคับคดีนี้ทั้งหมดรวมทั้งจำเลยที่ ๒ ด้วย โดยจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บริโภคจึงได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๕๕ เมื่อจำเลยที่ ๒ ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาพร้อมฎีกานอกจากได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าขึ้นศาลแล้วจำเลยที่ ๒ ยังไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการส่งคำคู่ความแก่โจทก์และเจ้าพนักงานบังคับคดีด้วย แต่จำเลยที่ ๒ เสียค่าใช้จ่ายส่วนนี้มารวม ๗๕๐ บาท จึงให้คืนค่าใช้จ่ายดังกล่าวแก่จำเลยที่ ๒

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๗๙</u>

จำเลยที่ ๑ สั่งจ่ายเช็คพิพาทหลายฉบับจำนวนเงินเท่ากันและลงวันที่ล่วงหน้ามอบให้โจทก์ โดยทำบันทึกข้อตกลงว่า หากจำเลยที่ ๑ ไม่สามารถคืนทองคำแท่งแก่โจทก์ได้ จำเลยที่ ๑ ตกลงจะชำระเงินตามจำนวนเทียบเท่าราคาทองคำแท่ง ณ เวลาวันทำบันทึกข้อตกลงนี้ และในกรณีที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัดทำให้โจทก์เสียหาย จำเลยที่ ๑ ต้องรับผิดในดอกเบี้ยและค่าเสียหายอื่น ๆ เช็คพิพาทจึงไม่ได้ออกเพื่อชำระหนี้เฉพาะค่าทองคำแท่งตามราคาซื้อขายเท่านั้น แต่ยังรวมค่าเสียหายอื่น ๆ ด้วย แสดงว่าถ้าจำเลยที่ ๑ คืนทองคำแท่งได้ โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิเรียกเงินตามเช็ค จึงเป็นกรณีที่จำเลยที่ ๑ สั่งจ่ายเช็คพิพาทไว้เป็นประกันการคืนทองคำแท่งหรือคืนราคาพร้อมค่าเสียหายแก่โจทก์เท่านั้น การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นความผิดตาม พ.ร.บ.เช็คฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๙๖/๒๕๖๕ เช็คทั้งสามสิบสี่ฉบับซึ่งรวมทั้งเช็คพิพาทสิบเอ็ดฉบับตามฟ้องจำเลยที่ ๑ สั่งจ่ายจำนวนเงินเท่ากันคือ ๑๑๖,๐๐๐ บาท และเป็นการลงวันที่ล่วงหน้าแล้วส่งมอบให้ไว้แก่โจทก์ในกรณีที่จำเลยที่ ๑ ไม่สามารถคืนทองคำแท่งแก่โจทก์ในแต่ละสัปดาห์ได้ จำเลยที่ ๑ ตกลงจะชำระเงินตามจำนวนเทียบเท่าราคาทองคำแท่ง ณ เวลาวันทำบันทึกข้อตกลงนี้ และเมื่อพิเคราะห์บันทึกข้อตกลงตามข้อ ๑ ในสำเนาบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติมแนบท้ายสัญญารับฝากทองคำแท่ง กล่าวถึงกรณีที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด ในการส่งมอบทองคำแท่งแก่โจทก์แล้วทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย จำเลยที่ ๑ ต้องรับผิดในส่วนที่เป็นดอกเบี้ยและค่าเสียหายอื่น ๆ อีกดังนี้ถือได้ว่าเช็คทั้งสามสิบสี่ฉบับไม่ได้ออกเพื่อชำระหนี้เฉพาะค่าทองคำแท่งล้วน ๆ ตามราคาที่โจทก์ซื้อ แต่ยังรวมค่าเสียหายอื่น ๆ ไว้อีก จึงแสดงว่าถ้าจำเลยที่ ๑ คืนทองคำแท่งแก่โจทก์ได้โดยไม่ผิดสัญญา โจทก์ย่อมไม่มีสิทธินำเช็คไปเรียกเก็บเงินโดยถือการส่งมอบทองคำแท่งคืนโจทก์เป็นสาระสำคัญของสัญญา เช็คพิพาททั้งสิบเอ็ดฉบับจึงเป็นการที่จำเลยที่ ๑ สั่งจ่ายไว้เป็นประกันการคืนทองคำแท่งหรือคืนราคาพร้อมค่าเสียหายแก่โจทก์เท่านั้น มิใช่เพื่อเป็นการชำระหนี้ค่าซื้อขายทองคำแท่งตามน้ำหนักราคาทองคำแท่ง อันจะถือว่าเป็นหนี้ตามสัญญาซื้อขายที่มีอยู่จริง การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงยังไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘๐</u>

บทสันนิษฐานที่ว่าเป็นการมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ไม่ได้ถือเอาเพียงปริมาณดังเช่นกฎหมายเดิมอีกต่อไป แต่ให้ถือเอาพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและบทบาทหน้าที่ในการกระทำผิดเป็นสำคัญ แม้ปริมาณที่มากขึ้นอาจบ่งชี้ถึงพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและบทบาทหน้าที่ได้ระดับหนึ่งก็ตาม แต่เมื่อกฎหมายใหม่ไม่ได้ให้ศาลลงโทษหนักขึ้นเพียงเพราะปริมาณยาเสพติดให้โทษดังเช่นในกฎหมายเดิม แต่ต้องมีพฤติการณ์และบทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายใหม่กำหนดไว้ด้วยจึงจะมีความผิดตามข้อสันนิษฐานและลงโทษตามกฎหมายใหม่ได้ ส่วนโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นคงใช้โทษที่เป็นคุณทั้งกฎหมายเก่าและใหม่ไม่ว่าในทางใด อันเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๗๓/๒๕๖๕ อนึ่ง ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา ได้มีพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดพ.ศ. ๒๕๖๔ ออกใช้บังคับ โดยมาตรา ๔ ยกเลิกพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ และให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดแทน แต่มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่งยังคงให้บทบัญญัติที่ให้สันนิษฐานว่าเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายเดิม ซึ่งถูกยกเลิกไปทั้งฉบับ มีผลใช้บังคับแก่คดีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับจนกว่าคดีถึงที่สุด บทสันนิษฐานตามกฎหมายเดิมในมาตรา ๑๕ ที่ว่า การมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ ตามปริมาณที่กำหนด เช่น แอมเฟตามีน คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ตั้งแต่สามร้อยเจ็ดสิบห้ามิลลิกรัมขึ้น

ใป ให้สันนิษฐานว่าเป็นการมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงยังมีผลใช้บังคับต่อไปในคดีนี้ที่ยังไม่ถึงที่สุด เมื่อตามกฎหมายเดิม มาตรา ๑๕ ประกอบมาตรา ๖๖ บัญญัติให้ลงโทษหนักขึ้น โดยถือเอาเพียงปริมาณของยาเสพติดเป็นสำคัญ แต่กฎหมายใหม่ มาตรา ๑๔๕ บัญญัติให้ลงโทษหนักขึ้นโดยถือเอาพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและบทบาทหน้าที่ในการกระทำผิดเป็นสำคัญ ไม่ได้ถือเอาเพียงปริมาณดังเช่นกฎหมายเดิมอีกต่อไป แม้ปริมาณที่มากขึ้นอาจบ่งชี้ถึงพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและบทบาทหน้าที่ได้ระดับหนึ่งก็ตาม เมื่อปริมาณยาเสพติดที่มากขึ้นอาจบ่งชี้ได้ถึงพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและบทบาทหน้าที่อยู่ในตัว กฎหมายใหม่จึงไม่ได้ยกเลิกความผิดมาตรา ๖๖ วรรคสองและวรรคสาม ไปเสียทีเดียว แต่เมื่อกฎหมายใหม่ไม่ใด้ให้ศาลลงโทษหนักขึ้นเพียงเพราะปริมาณยาเสพติดให้โทษดังเช่นในกฎหมายเดิม แต่ต้องมีพฤติการณ์และบทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายใหม่กำหนดไว้ด้วยจึงจะมีความผิดตามกฎหมายใหม่มาตรา ๑๔๕ วรรคสองหรือวรรคสามได้ ดังนั้น ถ้าผู้กระทำความผิดมีพฤติการณ์หรือบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายใหม่ มาตรา ๑๔๕ วรรคสองหรือวรรคสาม ศาลย่อมมีอำนาจปรับบทความผิดตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสองหรือวรรคสาม ได้ แต่ถ้ายาเสพติดให้โทษมีปริมาณถึงตามฎหมายเดิมมาตรา ๖๖ วรรคสองหรือวรรคสาม แต่ผู้กระทำความผิดไม่มีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและบทบาทหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายใหม่ มาตรา ๑๔๕ วรรคสองหรือวรรคสาม ศาลย่อมไม่อาจปรับบทความผิดตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสองหรือวรรคสามได้ คงปรับบทความผิดได้เพียง ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ส่วนการกำหนดโทษก็ต้องใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณทั้งกฎหมายเก่าและกฎหมายใหม่ไม่ว่าในทางใด ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ ซึ่งเมื่อพิจารณาว่าจะปรับบทความผิดแก่จำเลยในคดีนี้ตามวรรคใดในสามวรรคของกฎหมายใหม่ มาตรา ๑๔๕ อันขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในแต่ละคดีไปนั้น คดีนี้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าจำเลยมีส่วนเกี่ยวข้องกับเมทแอมเฟตามีน ๕๒,๘๐๐ เม็ด อย่างไร และไม่ปรากฏว่าจำเลยกระทำการอย่างใดที่ก่อให้เกิดการแพร่กระจายของเมทแอมเฟตามีน ๒๓๕ เม็ด จึงไม่ถือว่าจำเลยมีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและบทบาทหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายใหม่ มาตรา ๙๐, ๑๔๕ วรรคสองหรือวรรคสามคงปรับบทความผิดได้เพียงตามมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง สำหรับโทษก็ต้องลงโทษจำเลยตามกฎหมายใหม่มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกินสิบห้าปีและปรับไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท อันเป็นคุณกว่าตามกฎหมายเดิมมาตรา ๖๖ วรรคสอง ที่มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงห้าล้านบาท ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้คู่ความไม่ฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๒๕ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘๑</u>

ตามบันทึกข้อตกลงที่ห้ามมิให้ผู้เสียหายในฐานะผู้เช่าเข้าไปในที่ดินพิพาทเมื่อพ้นกำหนดเวลา โดยไม่มีข้อตกลงว่าถ้าผู้เสียหายจับปลาไม่หมดให้ปลาตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้เช่า ปลาในบ่อจึงยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของ

ผู้เสียหาย การที่จำเลยร่วมกับผู้อื่นเข้าไปจับปลาในบ่อและเอาปลานั้นไป โดยพลการไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ย่อมเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเอง จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๔๐/๒๕๖๕ ตามบันทึกข้อตกลงเป็นการตกลงห้ามไม่ให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นฝ่ายผู้เช่าเข้าไปในที่ดินพิพาทเมื่อพ้นกำหนดเวลาในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยไม่มีข้อตกลงว่าถ้าฝ่ายผู้เช่าจับปลาในบ่อไม่หมดภายในกำหนดให้ปลาในบ่อตกเป็นกรรมสิทธิ์ของฝ่ายผู้ให้เช่า เมื่อไม่มีข้อตกลงดังกล่าวปลาในบ่อจึงยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของฝ่ายผู้เช่า ฝ่ายผู้ให้เช่าต้องดำเนินคดีตามกฎหมายเพื่อบังคับให้ฝ่ายผู้เช่าขนย้ายปลาและชดใช้ค่าเสียหายเนื่องจากผิดข้อตกลง จำเลยร่วมกับนาย ว. เข้าไปขับไล่ให้นาย ส. ออกไปจากที่ดินพิพาทแล้วสั่งการให้พวกจับปลาในบ่อและเอาปลาซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของฝ่ายผู้เช่าคือผู้เสียหายไป อันเป็นการใช้อำนาจบังคับโดยพลการไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ย่อมต้องถือว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง การกระทำของจำเลยเป็นการร่วมกับนาย ว. ลักเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยทุจริต อันเป็นความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์ของผู้เสียหาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘๒</u>

การที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่า จำเลยทั้งสองเป็นเพียงนายหน้า ไม่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญที่จะทำปลอมโฉนดที่ดินให้เหมือนจริงจนโจทก์ร่วมหลงเชื่อว่าเป็นโฉนดที่แท้จริง แต่ในชั้นพิจารณาของศาลชั้นต้นจำเลยทั้งสองถอนคำให้การเดิมที่ปฏิเสธเป็นให้การรับสภาพตามฟ้อง จึงเป็นการฎีกาโต้แย้งข้อเท็จจริงตามคำรับสารภาพ และยังเป็นการยกข้อเท็จจริงใหม่ขึ้นมากล่าวอ้างในชั้นฎีกาขัดกับคำให้การรับสารภาพ จึงเป็นปัญหาที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ทั้งมิใช่ปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย จึงต้องห้ามฎีกา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย สำหรับกรณีสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงระงับนั้นย่อมทำให้คำขอในส่วนแพ่งของโจทก์และโจทก์ร่วมตกไปด้วย อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๔ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่า จำเลยทั้งสองเป็นเพียงนายหน้า ไม่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญที่จะทำปลอมโฉนดที่ดินให้เหมือนจริงจนถึงขนาดนำไปใช้จนโจทก์ร่วมหลงเชื่อว่าโฉนดที่ดินที่มีผู้นำมาวางเป็นประกันเงินกู้แก่โจทก์ร่วมเป็นโฉนดที่แท้จริง ทำนองว่าจำเลยทั้งสองไม่ได้ร่วมทำปลอมโฉนดที่ดินและใช้โฉนดที่ดินปลอมตามฟ้องนั้น เห็นว่า ชั้นพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองถอนคำให้การเดิมที่ปฏิเสธเป็นให้การรับสภาพตามฟ้อง ข้ออ้างของจำเลยทั้งสองดังกล่าวนอกจากจะเป็นการโต้เถียงข้อเท็จจริงที่จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพแล้ว ยังเป็นการยกข้อเท็จจริงใหม่ขึ้นมากล่าวอ้างในชั้นฎีกาที่ขัดกับคำให้การรับสารภาพของจำเลยทั้งสอง จึงเป็นปัญหาที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ทั้งมิใช่ปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยจึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๕ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย เมื่อจำเลยที่ ๑ ฎีกาเพียงขอให้รอการลงโทษ ส่วนจำเลยที่ ๒ ฎีกาขอให้ลงโทษในสถานเบาและรอการลงโทษ เห็นสมควรวินิจฉัยฎีกาของจำเลยที่ ๒ ในข้อแรกก่อนแล้วจึงวินิจฉัยฎีกาข้อสุดท้ายไปพร้อมฎีกาของจำเลยที่ ๑

สำหรับปัญหาที่ว่า มีเหตุที่จะลงโทษจำเลยที่ ๒ ในสถานเบาหรือไม่ เห็นว่า โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๖ (๑) ที่ศาลล่างทั้งสองนำมาปรับบทลงโทษจำเลยที่ ๒ นั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ วางโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ก่อนลดโทษจำคุก ๒ ปี นับว่าเหมาะสมแก่พฤติการณ์การกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ แล้ว ไม่มีเหตุที่ศาลฎีกาจะลงโทษเบาลงกว่านี้ และขณะกระทำความผิดจำเลยที่ ๒ อายุกว่ายี่สิบปีไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะลดมาตราส่วนโทษให้ได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๖ ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ ๒ ฟังไม่ขึ้น

ส่วนปัญหาที่ว่า มีเหตุสมควรที่จะรอลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยทั้งสองหรือไม่ เห็นว่า โฉนดที่ดินเป็นเอกสารสำคัญของทางราชการที่ออกให้โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในการแสดงการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน การที่จำเลยทั้งสองกับพวกร่วมกันทำปลอมโฉนดที่ดินขึ้นทั้งฉบับ นับว่าก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงแก่ทางราชการแล้ว ยังทำให้ผู้พบเห็นโฉนดที่ดินที่ทางราชการออกให้แก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินขาดความเชื่อมั่นอันมีผลกระทบต่อการนำไปใช้เป็นหลักประกันในการทำธุรกรรมต่าง ๆ และระบบเศรษฐกิจของประเทศ พฤติการณ์แห่งคดีนับว่าเป็นเรื่องร้ายแรง แม้จำเลยทั้งสองจะมีภาระต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาในฎีกา ก็ล้วนแต่เป็นภาระมีผู้ที่อยู่ในสภาวะเช่นจำเลยทั้งสองก็มีภาระไม่ต่างจากจำเลยทั้งสอง ส่วนที่จำเลยทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายให้แก่โจทก์ร่วมก็เป็นสิทธิของโจทก์ร่วมที่พึงจะได้รับชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำของจำเลยทั้งสองอยู่แล้ว รวมไปถึงที่จำเลยทั้งสองไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน ก็ไม่มีเหตุสมควรที่จะปรานีด้วยการรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยทั้งสอง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ใช้ดุลพินิจไม่รอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยทั้งสอง ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาข้อนี้ของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง เมื่อสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) ย่อมทำให้คำขอในส่วนแพ่งของโจทก์และโจทก์ร่วมที่ขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท แก่โจทก์ร่วมตกไปด้วย ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘๓</u>

การที่จำเลยทั้งสองไปทวงหนี้เงินกู้โจทก์ซึ่งค้างชำระที่บ้าน แต่โจทก์กลับให้ลูกจ้างบอกว่าโจทก์ไม่อยู่ ทำให้จำเลยทั้งสองโมโหและกล่าวข้อความหมิ่นประมาทโจทก์ แม้เป็นการกระทำไปด้วยอารมณ์ แต่ก็ต้องถือว่ามี

เจตนา จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันหมิ่นประมาทโจทก์ และแม้การกระทำของโจทก์ดังกล่าวจะเป็นพฤติกรรมของลูกหนี้ที่ไม่สมควรกระทำ แต่ก็ยังไม่ถึงขนาดจะถือว่าเป็นการข่มเหงจำเลยทั้งสองอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม อันจะเป็นเหตุให้บันดาลโทสะได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๕๗ / ๒๕๖๔ จำเลยทั้งสองไปหาโจทก์ที่บ้านเพื่อทวงถามหนี้ซึ่งโจทก์กู้ยืมไปและยังไม่ชำระ แต่โจทก์กลับให้ลูกจ้างบอกจำเลยทั้งสองว่าโจทก์ไม่อยู่ ทำให้จำเลยทั้งสองโมโหและกล่าวข้อความต่อหน้าลูกจ้างของโจทก์ การกระทำของจำเลยทั้งสองย่อมเล็งเห็นได้ว่า ข้อความที่กล่าวต่อหน้าลูกจ้างของโจทก์ซึ่งเป็นบุคคลที่สามนั้นเป็นการใส่ความโจทก์ต่อบุคคลที่สามซึ่งอาจทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย โดยข้อความดังกล่าวทำให้บุคคลที่ได้ยินได้ฟังเข้าใจว่าโจทก์เป็นคนขี้โกง เป็นหนี้แล้วไม่ยอมชดใช้ แม้จะเป็นการกระทำไปด้วยอารมณ์ แต่ก็ต้องถือว่าจำเลยทั้งสองกระทำโดยเจตนา เมื่อข้อความที่จำเลยทั้งสองกล่าวทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียงถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชังจากผู้ที่ได้ยินได้ฟัง การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นความผิดฐานร่วมกันหมิ่นประมาทโจทก์

การที่โจทก์กู้ยืมเงินจำเลยทั้งสองไปและยังไม่ชำระ กับให้ลูกจ้างบอกจำเลยทั้งสองว่าโจทก์ไม่อยู่แม้จะเป็นเหตุให้จำเลยทั้งสองโกรธและกล่าวข้อความนั้นก็ตาม แต่จำเลยทั้งสองก็ชอบที่จะต้องดำเนินการใช้สิทธิตามขั้นตอนของกฎหมาย อีกทั้งการกระทำของโจทก์ที่ไม่ชำระหนี้ให้แก่จำเลยทั้งสอง แม้จะเป็นพฤติกรรมของลูกหนี้ที่ไม่สมควรกระทำ แต่ก็ยังไม่ถึงขนาดที่จะถือว่าเป็นการข่มเหงจำเลยทั้งสองอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมตาม ป.อ. มาตรา ๗๒ อันจะเป็นเหตุให้บันดาลโทสะได้

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘๔</u>

การที่จำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ชำระหนี้ไม่ตรงตามกำหนดและไม่ครบจำนวนหลายครั้ง แต่โจทก์เจ้าหนี้ยอมรับชำระหนี้ไว้ทุกครั้ง ถือว่าทั้งสองฝ่ายไม่ถือเอากำหนดเวลาในสัญญาเป็นสาระสำคัญและถือเป็นหนี้ที่ไม่มีกำหนดเวลา เจ้าหนี้ต้องเตือนให้ชำระหนี้ก่อนจึงจะถือว่าผิดนัด เมื่อภายหลังจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้โจทก์มีหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้ภายใน ๓๐ วัน แล้วไม่ชำระ อันถือว่าจำเลยที่ ๑ ผิดนัด โจทก์จึงมีหนังสือทวงถามให้จำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผิดนัดดังกล่าว ดังนี้ จำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชำระต้นเงินและดอกเบี้ยเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๙/๒๕๖๕ ในการผ่อนชำระหนี้ให้แก่โจทก์ จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ไม่ตรงตามกำหนดเวลาในสัญญาและไม่ครบจำนวนหลายครั้ง แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ให้ โจทก์ก็ยอมรับชำระไว้ทุกครั้งโดยไม่ได้ทักท้วง พฤติการณ์ย่อมแสดงว่าโจทก์และจำเลยที่ ๑ ไม่ถือเอากำหนดเวลาในสัญญาเป็นสาระสำคัญ กรณีจึงถือว่าเป็นหนี้ไม่มีกำหนดเวลา ซึ่งถึงกำหนดชำระหนี้โดยพลัน และจะถือว่าลูกหนี้ผิดนัด เจ้าหนี้ต้องเตือน

ให้ชำระหนี้ก่อน แต่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ดังที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๒๐๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๐๔ วรรคหนึ่ง

เมื่อได้ความว่า หลังจากจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ในวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ และวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ แล้วจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ให้แก่โจทก์อีก โจทก์จึงมีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ทั้งหมดภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ โดยจำเลยที่ ๑ ได้รับหนังสือในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แต่จำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ จึงถือว่าจำเลยที่ ๑ ผิดนัดในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ และต้องรับผิดในอัตราดอกเบี้ยผิดนัดนับแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ซึ่งภายหลังจากจำเลยที่ ๑ ผิดนัด โจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันชำระหนี้แล้วเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยจำเลยที่ ๒ ได้รับไว้เองในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ กรณีจึงถือได้ว่า เป็นการที่โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวแจ้งการผิดนัดของจำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ไปยังจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด อันเป็นการที่โจทก์ได้ปฏิบัติตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง แล้ว เมื่อจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ภายในกำหนด จำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันจึงต้องรับผิดชำระต้นเงินและดอกเบี้ยรวมทั้งดอกเบี้ยที่ค้างชำระเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ด้วย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘๕</u>

จำเลยทั้งสามให้การว่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความ แต่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าเป็นคำให้การที่ไม่ชัดแจ้ง เมื่อศาลชั้นต้นยกฟ้อง จำเลยทั้งสามไม่จำต้องอุทธรณ์ประเด็นนี้ แต่เมื่อโจทก์อุทธรณ์ในประเด็นอื่น และจำเลยทั้งสามแก้อุทธรณ์ว่าคำให้การของตนชัดแจ้งและฟ้องโจทก์ขาดอายุความแล้ว จึงมีประเด็นตามคำแก้อุทธรณ์ เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์ไม่วินิจฉัยจึงไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยให้โดยไม่จำต้องย้อนสำนวน โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ เป็นคดีอาญา ศาลพิพากษาถึงที่สุดลงโทษตาม ป.อ. มาตรา ๓๐๐ อันเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา เมื่อคดีอาญาถึงที่สุดก่อนโจทก์ฟ้องคดีแพ่ง การฟ้องคดีแพ่งจึงมีอายุความ ๑๐ ปี เมื่อโจทก์รู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าสินไหมทดแทนว่าเป็นจำเลยที่ ๑ ตั้งแต่วันทำละเมิด และฟ้องคดีนี้ภายในกำหนดดังกล่าวจึงไม่ขาดอายุความ จำเลยที่ ๓ เป็นผู้รับประกันภัยค้ำจุน ไม่ใช่ผู้ทำละเมิดหรือต้องร่วมรับผิดกับผู้ทำละเมิด จึงไม่ต้องรับผิดในดอกเบี้ย นับแต่วันที่ทำละเมิด ทั้งยังเป็นหนี้ที่มิได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทินและโจทก์มิได้ทวงถาม จำเลยที่ ๓ จึงต้องรับผิดในดอกเบี้ยตั้งแต่วันฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๗/๒๕๖๕ จำเลยทั้งสามให้การว่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความละเมิดเพราะฟ้องเกิน ๑ ปี นับแต่วันเกิดเหตุละเมิด แต่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าเป็นคำให้การที่ไม่ชัดแจ้ง เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง จำเลยทั้งสามหาจำต้องอุทธรณ์ประเด็นนี้ไม่ แต่เมื่อโจทก์อุทธรณ์ในประเด็นอื่น จำเลยทั้งสามได้กล่าวคำแก้อุทธรณ์ว่าคำให้การของจำเลยทั้งสามชัดแจ้งและฟ้องโจทก์ขาดอายุความแล้ว คดีจึงมีประเด็นตามคำแก้อุทธรณ์ แต่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ไม่วินิจฉัยให้ เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นสมควรหยิบยกปัญหาดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยโดยไม่จำต้องย้อนสำนวนให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ วินิจฉัยก่อน โจทก์ได้ฟ้องจำเลยที่ ๑ เป็นคดีอาญา ศาลมีคำพิพากษาถึง

ที่สุดลงโทษจำเลยที่ ๑ ในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๐ ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๔๖๗๗/๒๕๖๐ ของศาลชั้นต้น กรณีจึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา เมื่อปรากฏตามคำฟ้องว่าคดีอาญาถึงที่สุดก่อนโจทก์ฟ้องคดีแพ่ง การฟ้องคดีแพ่งย่อมมีกำหนดอายุความ ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๒ โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายภายในกำหนดอายุความ ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๑ วรรคสาม ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘ วรรคสอง เมื่อโจทก์รู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าสินไหมทดแทนว่าเป็นจำเลยที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ อันเป็นวันเกิดเหตุละเมิด โจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ คดีโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ จึงยังไม่ขาดอายุความ จำเลยที่ ๓ เป็นผู้รับประกันภัยค้ำจุน ไม่ใช่ผู้ทำละเมิดหรือต้องร่วมรับผิดกับผู้ทำละเมิด จำเลยที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดในดอกเบี้ยนับแต่วันที่ทำละเมิด ประกอบกับหนี้หรือค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยค้ำจุนมิได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทินและโจทก์ไม่ได้ทวงถามจำเลยที่ ๓ ให้ชำระหนี้ก่อน ยังถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ ตกเป็นผู้ผิดนัดมาก่อนที่โจทก์จะนำคดีมาฟ้อง จำเลยที่ ๓ จึงต้องรับผิดชดใช้ดอกเบี้ยตั้งแต่วันฟ้องเป็นต้นไป

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘๖</u>

ผู้มีส่วนได้เสียซึ่งจะยกความเสียเปล่าแห่งโมฆะกรรมขึ้นกล่าวอ้างนั้น ไม่จำกัดเฉพาะคู่กรณีที่ทำนิติกรรมเท่านั้น แต่บุคคลใดที่ได้รับประโยชน์หรือเสียประโยชน์อันเกี่ยวกับโมฆะกรรม ย่อมเป็นผู้มีส่วนได้เสียทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้ ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทซึ่งถูกบังคับคดีตามสัญญาจำนองย่อมเป็นผู้มีส่วนได้เสียและถูกโต้แย้งสิทธิมีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมจำนองที่เป็นโมฆะ โดยไม่จำต้องฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งว่าโจทก์ได้สิทธิครอบครองที่ดินพิพาทเสียก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๖๕/๒๕๖๔ อันโมฆะกรรมนั้นเป็นการกระทำที่เสียเปล่า ไม่มีผลอย่างใดในทางกฎหมาย ผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดจะยกความเสียเปล่าแห่งโมฆะกรรมขึ้นกล่าวอ้างก็ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง ทั้งผู้มีส่วนได้เสียไม่จำกัดเฉพาะคู่กรณีที่ทำนิติกรรมเท่านั้น แต่บุคคลใดที่ได้รับประโยชน์หรือเสียประโยชน์อันเกี่ยวกับโมฆะกรรม ย่อมเป็นผู้มีส่วนได้เสียทั้งสิ้น ดังนี้ หากจำเลยที่ ๑ บังคับคดียึดทรัพย์จำนองที่ดินพิพาทขายทอดตลาดในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๙๑๓/๒๕๔๗ ของศาลชั้นต้น ย่อมมีผลกระทบต่อสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทของโจทก์ โจทก์จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียและถูกโต้แย้งสิทธิมีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมจำนองที่เป็นโมฆะ โดยไม่จำต้องฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งว่าโจทก์ได้สิทธิครอบครองที่ดินพิพาทเสียก่อน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘๗</u>

โจทก์บรรยายฟ้องแล้วว่า จำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้กู้ยืมเงิน อันเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย แม้สำเนาสัญญากู้เงินท้ายฟ้องระบุว่าเพื่อเป็นหลักฐานการกู้ให้ถือเช็คพิพาทไว้เป็นประกันก็ตาม แต่การค้นหาเจตนาที่แท้จริงจำต้องพิจารณาข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบด้วยและคู่ความสามารถนำสืบได้ ฟ้องโจทก์จึงชอบแล้ว อย่างไรก็ตาม แม้จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ แต่จำเลยทั้งสองจะมีความผิดตาม พ.ร.บ.เช็คฯ ได้ต้องมีเจตนาออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้ด้วย เมื่อสัญญากู้เงินระบุไว้ดังกล่าว และโจทก์ไม่นำสืบถึงพฤติการณ์หรือข้อตกลงว่าเป็นการออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้ จึงต้องฟังว่า จำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทโดยมีเจตนามุ่งหมายให้เป็นประกันการชำระหนี้เงินกู้ยืมเท่านั้น และแม้ข้อความที่ระบุไว้จะเป็นแบบพิมพ์ที่ออกจำหน่ายทั่วไป แต่โจทก์ก็อ่านเข้าใจได้โดยง่าย หากไม่ตรงตามเจตนาสามารถตกเติมแก้ไขได้ เมื่อไม่ปรากฏการกระทำดังกล่าว จำเลยทั้งสองจึงไม่มีความผิดตาม พ.ร.บ.เช็คฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๘๔/๒๕๖๓ คำฟ้องโจทก์ได้บรรยายข้อเท็จจริงแล้วว่าจำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้กู้ยืมเงินที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย แม้ตามสำเนาหนังสือสัญญากู้เงินท้ายฟ้องจะระบุว่า “เพื่อเป็นหลักฐานในเงินซึ่งข้าพเจ้ากู้ไปนี้ ข้าพเจ้าได้นำเช็คธนาคาร ก. ให้ท่านถือไว้เป็นประกัน” อันทำให้เข้าใจได้ว่าจำเลยทั้งสองไม่ได้ออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้ขัดกับคำฟ้องก็ตาม แต่การค้นหาเจตนาที่แท้จริงจำต้องพิจารณาข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบเข้าด้วยหาใช่ต้องถือตามข้อความที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยฝ่ายเดียวและเป็นเรื่องที่คู่ความสามารถนำสืบข้อเท็จจริงได้ กรณีหาใช่เป็นเรื่องที่โจทก์บรรยายฟ้องขัดกันอันจะทำให้จำเลยทั้งสองไม่อาจเข้าใจข้อหาที่โจทก์ฟ้อง ดังนี้ ฟ้องโจทก์ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้วแม้จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพทำให้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามฟ้องว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันออกเช็คพิพาทให้โจทก์ แต่การกระทำของจำเลยทั้งสองจะเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔ ได้นั้น จำเลยทั้งสองต้องมีเจตนาออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้แก่โจทก์ด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือสัญญากู้เงินว่า “เพื่อเป็นหลักฐานในเงินซึ่งข้าพเจ้ากู้ไปนี้ ข้าพเจ้าได้นำเช็คธนาคาร ก. ให้ท่านถือไว้เป็นประกัน” เมื่อโจทก์ไม่นำสืบถึงพฤติการณ์หรือข้อตกลงที่ทำให้เห็นว่าจำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้แตกต่างจากข้อความที่ระบุไว้ในหนังสือสัญญากู้เงินอย่างไร ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองออกเช็คพิพาทโดยมีเจตนามุ่งหมายให้เป็นประกันการชำระหนี้เงินกู้ยืมเท่านั้น ส่วนข้อความในแบบพิมพ์ที่พิมพ์ออกจำหน่ายและใช้กันอยู่ทั่วไปโจทก์สามารถอ่านเข้าใจได้โดยง่าย หากไม่ตรงตามเจตนาที่โจทก์และจำเลยทั้งสองประสงค์ โจทก์สามารถตกเติมแก้ไขได้ แต่ไม่ปรากฏว่าโจทก์กระทำการดังกล่าว ดังนี้ จำเลยทั้งสองจึงไม่มีความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘๘</u>

โจทก์กล่าวอ้างว่าจำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ โดยจำนองที่ดินเป็นประกัน จำเลยให้การว่าจำเลยทำสัญญาจำนองเป็นประกันการกู้ยืมจริง แต่โจทก์ไม่ได้ส่งมอบเงินกู้ให้จำเลย จึงไม่มีมูลหนี้ต่อกัน แม้จำเลยรับว่าทำสัญญาจำนองอันเป็นหนี้อุปกรณ์จริง แต่เมื่อจำเลยปฏิเสธว่ามิได้กู้ยืมเงินและรับเงินกู้อันเป็นหนี้ประธาน โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์ ทั้งจำเลยยังนำพยานบุคคลมาสืบว่าโจทก์มิได้ส่งมอบเงินกู้แก่จำเลย อันเป็นการนำสืบว่าสัญญาจำนองซึ่งเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมไม่สมบูรณ์ได้ด้วย และเมื่อฟังได้ว่าจำเลยไม่ได้เป็นหนี้เงินกู้ การจำนองย่อมมีขึ้นไม่ได้ โจทก์จึงไม่มีสิทธิบังคับจำนองที่ดินของจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๖๙ / ๒๕๖๔ โจทก์เป็นฝ่ายกล่าวอ้างว่าจำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ โดยจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันการกู้ยืมเงิน จำเลยให้การว่าจำเลยมิได้กู้ยืมเงินโจทก์ จำเลยทำสัญญาจำนองกับโจทก์เพื่อเป็นประกันการกู้ยืมเงิน ภายหลังทำสัญญาจำนองโจทก์ไม่ได้ส่งมอบเงินที่กู้ยืมให้แก่จำเลย จึงไม่มีมูลหนี้ต่อกัน แม้จำเลยยอมรับว่าทำสัญญาจำนองอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ แต่สัญญากู้ยืมเงินซึ่งเป็นหนี้ประธาน จำเลยให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ว่าจำเลยมิได้กู้ยืมเงินและไม่ได้รับเงินจากโจทก์ โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์ให้รับฟังได้ว่าจำเลยกู้ยืมเงินและได้รับเงินไปจากโจทก์จริง ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๔/๑ โจทก์จึงจะมีสิทธิบังคับจำนองที่ดินของจำเลยได้ หาใช่ภาระการพิสูจน์ตกแก่จำเลยไม่

จำเลยจดทะเบียนจำนองที่ดินเพื่อกู้ยืมเงินโจทก์ แต่โจทก์มิได้ส่งมอบเงินที่กู้ยืมให้แก่จำเลย จึงไม่มีมูลหนี้กู้ยืมที่จำเลยจะต้องรับผิดต่อโจทก์ การที่จำเลยนำสืบพยานบุคคลว่าจำเลยทำสัญญาจำนองที่ดินเพื่อกู้ยืมเงินโจทก์ แต่โจทก์มิได้ส่งมอบเงินที่กู้ยืมแก่จำเลย เป็นการนำสืบว่าสัญญาจำนองซึ่งเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมที่ระบุว่าจำเลยได้เงินไปแล้วไม่สมบูรณ์เพราะไม่มีมูลหนี้ต่อกัน เข้าข้อยกเว้นที่จำเลยสามารถนำพยานบุคคลมาสืบประกอบข้ออ้างว่าหนี้กู้ยืมเงินที่ระบุไว้ในสัญญาจำนองนั้นไม่สมบูรณ์ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๙๔ วรรคสองตอนท้าย เมื่อจำเลยไม่ได้เป็นหนี้กู้ยืมเงินอันเป็นหนี้ประธานต่อโจทก์ การจำนองซึ่งเป็นหนี้อุปกรณ์ย่อมมีขึ้นไม่ได้ เพราะจำนองนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนี้อันสมบูรณ์ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๐๗ ประกอบมาตรา ๖๘๑ โจทก์จึงไม่มีสิทธิบังคับจำนองที่ดินของจำเลย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๘๙</u>

จำเลยทั้งสองกับพวกใช้อาวุธปืนยิงกราดไปที่บริเวณบ้านซึ่งผู้เสียหายทั้งสามอยู่ในตัวบ้าน จำเลยทั้งสองย่อมเล็งเห็นผลได้ว่าอาจถูกผู้เสียหายทั้งสามหรือบุคคลอื่นในบ้าน แม้จะไม่ถูกผู้ใด ก็ถือเป็นการร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นแล้ว และเมื่อช่วงเวลาที่จำเลยทั้งสองกับพวกมีเรื่องกับผู้เสียหายที่ ๒ จนถึงเวลาเกิดเหตุห่างกัน ๒ ชั่วโมง จึงมิใช่เหตุการณ์ต่อเนื่องกระชั้นชิดและขาดตอนไปแล้ว การที่จำเลยทั้งสองกับพวกตระเตรียมอาวุธปืนล่วงหน้าและ

นัดพวกไปรวมตัวเพื่อไปที่บ้านเกิดเหตุ และยิงปืนเข้าไปในบ้านทันที จึงเป็นการร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๒๘/๒๕๖๓ การที่จำเลยทั้งสองกับพวกใช้อาวุธปืนยิงกราดไปที่บริเวณบ้านทั้งจุดที่ผู้เสียหายทั้งสามยืนและนั่งอยู่ในครั้งแรกจนถึงจุดที่หลบซ่อนอยู่ภายในตัวบ้าน จำเลยทั้งสองย่อมเล็งเห็นผลได้ว่ากระสุนปืนอาจถูกผู้เสียหายทั้งสามหรือบุคคลอื่นภายในบ้านได้ แม้กระสุนปืนจะไม่ถูกผู้ใด การกระทำของจำเลยทั้งสองก็ถือได้ว่ามีความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นแล้ว และเมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าช่วงเวลาที่จำเลยทั้งสองกับพวกมีเรื่องกับผู้เสียหายที่ ๒ จนถึงช่วงเวลาเกิดเหตุ มีระยะเวลาห่างกันประมาณ ๒ ชั่วโมง จึงหาใช่เป็นเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกระชั้นชิดไม่ แต่เป็นเหตุการณ์ที่ขาดตอนไปแล้ว ดังนั้นการที่จำเลยทั้งสองกับพวกตระเตรียมอาวุธปืนเพื่อใช้ในการกระทำความผิดมาล่วงหน้าและนัดหมายกับพวกไปรวมตัวกันที่สถานีบริการน้ำมันเพื่อจะไปที่บ้านที่เกิดเหตุเพราะยังขุ่นเคืองอยู่ ซึ่งเมื่อจำเลยทั้งสองไปถึงบ้านที่เกิดเหตุก็ได้ใช้อาวุธปืนยิงเข้าไปในบ้านทันทีโดยมีการวางแผนและตระเตรียมไว้ล่วงหน้า จำเลยทั้งสองจึงมีความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙๐</u>

ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้บารากู่และบารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักรฯออกตามความในพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าฯ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว มีผลเช่นกฎหมาย โจทก์ไม่ต้องนำสืบว่า จำเลยทราบประกาศและจำเลยแก้ตัวไม่ได้ว่าไม่ทราบประกาศนั้นอันเป็นการแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมาย สำหรับเตาบารากู่เป็นของคนรักของเพื่อนจำเลยนำมาฝากและจำเลยไม่ได้ใช้งานนานแล้ว เป็นการรับไว้ซึ่งเตาบารากู่อันเป็นสินค้าห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักรตามประกาศดังกล่าว จำเลยจึงมีความผิดฐานช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อหรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยยังมิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้อง และเมื่อกฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำความผิดไม่เป็นคุณแก่จำเลย จึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดในการปรับบทลงโทษแก่จำเลย

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๑๑/๒๕๖๔ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้บารากู่และบารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๗ ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มีผลใช้บังคับเช่นกฎหมาย โจทก์ไม่ต้องนำสืบว่าจำเลยทราบประกาศนั้นแล้ว จำเลยไม่อาจแก้ตัวว่าไม่ทราบประกาศนั้นอันเป็นการแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมายเพื่อให้พ้นจากความรับผิดทางอาญาได้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๖๔

เตาบารากู่เป็นของคนรักของเพื่อนจำเลยนำมาฝากและจำเลยวางไว้โดยไม่ได้ใช้งานนานแล้ว ดังนี้ การกระทำของจำเลยเป็นการรับไว้ซึ่งเตาบารากู่อันเป็นสินค้าห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้บารากู่และบารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๗ ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๔ จำเลยมีความผิดฐานช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อหรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยยังมิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้อง

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๔๒ อันเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำความผิดไม่เป็นคุณแก่จำเลย กรณีต้องปรับบทลงโทษตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙ มาตรา ๒๗ ทวิ อันเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙๑</u>

บันทึกข้อตกลงระหว่างโจทก์กับบริษัท ก. ผู้รับประกันภัย ที่โจทก์ยินยอมรับค่าสินไหมทดแทน ค่ารักษาพยาบาล และอื่น ๆ จากบริษัท ก. โจทก์ในฐานะผู้เสียหายและเป็นบุคคลภายนอกย่อมเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัท ก. ได้โดยตรงแต่ไม่เกินจำนวนตามสัญญา ถือเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องทำเป็นหนังสือ เพียงแต่หากจะฟ้องร้องบังคับคดีต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดหรือตัวแทนของฝ่ายนั้น แม้โจทก์จะลงลายมือชื่อในบันทึกข้อตกลงเพียงฝ่ายเดียว ก็ยังถือว่าเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ สำหรับหนี้ในมูลละเมิดที่จำเลยทั้งสองจะต้องรับผิดต่อโจทก์นั้นคงระงับไปเพียงเท่าที่บริษัท ก. ชำระให้โจทก์เพราะถือว่าเป็นการชำระในนามของจำเลยที่ ๒ ผู้เอาประกันภัย แต่หากยังมีความเสียหายอื่นจากการละเมิดอีก โจทก์ย่อมเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองรับผิดได้ หาใช่ถูกจำกัดเพียงเท่าที่ปรากฏในสัญญาประนีประนอมยอมความไม่ เมื่อโจทก์ต้องเสียหายโดยขาดประโยชน์จากการใช้รถก็มีสิทธิฟ้องเรียกร้องเอาจากจำเลยทั้งสองผู้ทำละเมิดได้อีก

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๓๓๓/๒๕๖๔ บันทึกข้อตกลงระหว่างโจทก์กับบริษัท ก. ที่ว่า เพื่อเป็นการระงับการเรียกร้องและข้อพิพาทที่มีอยู่หรือจะมีขึ้นในภายหน้าให้เสร็จสิ้นไปโจทก์ยอมรับค่าสินไหมทดแทนความเสียหาย ค่ารักษาพยาบาลและอื่น ๆ เป็นเงิน ๘๙๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเงินจำนวนนี้บริษัท ก. กำหนดให้โจทก์รับเงินวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นข้อตกลงว่าโจทก์ยินยอมที่จะรับค่าสินไหมทดแทน ค่ารักษาพยาบาลและอื่น ๆ ซึ่งเป็นความรับผิดที่บริษัท ก. จะต้องเป็นผู้รับผิดตามสัญญาประกันภัยและโจทก์ซึ่งเป็นผู้เสียหายและเป็นบุคคลภายนอกชอบที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัท ก. ได้โดยตรง แต่จะเรียกร้องเกินไปกว่าจำนวนที่บริษัท

จะพึ่งต้องใช้ตามสัญญาไม่ได้ จึงมีลักษณะเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๘๕๐

สัญญาประนีประนอมยอมความไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องทำเป็นหนังสือ เพียงแต่หากจะฟ้องร้องบังคับคดีต้องมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดหรือตัวแทนของฝ่ายนั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๘๕๑ การที่มีเพียงโจทก์ลงลายมือชื่อในบันทึกข้อตกลง แต่ไม่มีลายมือชื่อฝ่ายบริษัท ก. หรือฝ่ายจำเลยทั้งสอง ก็หาทำให้ข้อบันทึกข้อตกลงดังกล่าวไม่เป็นสัญญาประนีประนอมยอมความไปได้

โจทก์กับบริษัท ก. ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันมีผลทำให้หนี้ของบริษัท ก. ที่ต้องรับผิดต่อโจทก์ระงับสิ้นไปและเกิดหนี้ใหม่ตามสัญญาประนีประนอมยอมความแต่หนี้ซึ่งระงับไปเพราะเหตุนี้คงมีผลทำให้หนี้ในมูลหนี้ละเมิดที่จำเลยทั้งสองจะต้องรับผิดต่อโจทก์ระงับไปด้วยเพียงเท่าที่บริษัท ก. ชำระให้แก่โจทก์เท่านั้น เพราะถือว่าเป็นการชำระในนามของจำเลยที่ ๒ ผู้เอาประกันภัย โดยเป็นการชดใช้ค่าเสียหายตามสัญญาประกันภัยซึ่งอยู่ภายใต้ความคุ้มครองตามกรมธรรม์ที่ระบุว่า ความคุ้มครองต่อความเสียหายต่อทรัพย์สินไม่เกินครั้งละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ได้ระบุว่าให้ความคุ้มครองถึงค่าขาดประโยชน์จากการใช้รถด้วย ดังนั้น หากยังมีความเสียหายในส่วนอื่นอันเกิดจากการกระทำละเมิด โจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองรับผิดได้ หาใช่ว่าสิทธิของโจทก์จะถูกจำกัดให้มีเพียงเท่าที่ปรากฏในสัญญาประนีประนอมยอมความที่โจทก์ได้ทำไว้กับบริษัท ก. ไม่ เมื่อโจทก์ได้รับความเสียหายจากค่าขาดประโยชน์จากการใช้รถบรรทุกคันเกิดเหตุ โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องเรียกร้องเอาจากจำเลยทั้งสองผู้ทำละเมิด

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙๒</u>

จำเลยใช้น้ำมันเบนซินประมาณ ๔๐๐ มิลลิลิตร สาดใส่ผู้เสียหายที่ ๒ แม้มีบางส่วนหกลงพื้น คงถูกผู้เสียหายบริเวณเสื้อด้านหน้าและเป้ากางเกง แต่การที่จำเลยพยายามจุดไฟแช็กย่อมเล็งเห็นผลได้ว่า ไฟอาจไหม้เสื้อและกางเกงของผู้เสียหายรวมทั้งพื้นบ้านจนลุกลามเผาตัวผู้เสียหายถึงแก่ชีวิตได้ เมื่อจำเลยจุดไม่ติด ผู้เสียหายกับพวกก็เข้าควบคุมตัวจำเลยไว้ได้ถือว่า จำเลยมีความผิดฐานพยายามฆ่าเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่แล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๐๙/๒๕๖๕ จำเลยใช้น้ำมันเบนซินที่บรรจุในขวดน้ำดื่มขนาดบรรจุประมาณ ๖๐๐ มิลลิลิตรเต็มขวด สาดใส่ผู้เสียหายที่ ๒ จนเหลือน้ำมันเบนซินในขวดประมาณ ๑ ใน ๓ หรือประมาณ ๒๐๐ มิลลิลิตร น้ำมันเบนซินที่จำเลยสาดใส่ผู้เสียหายมีจำนวนมิใช่น้อย แม้น้ำมันเบนซินบางส่วนจะหกลงที่พื้น จึงถูกผู้เสียหายบริเวณเสื้อด้านหน้าและเป้ากางเกง แล้วจำเลยพยายามจุดไฟแช็ก จำเลยย่อมเล็งเห็นผลได้ว่า หากน้ำมันเบนซินซึ่งเป็นวัตถุไวไฟถูกจุดไฟด้วยไฟแช็ก ไฟอาจไหม้เสื้อด้านหน้าและเป้ากางเกงของผู้เสียหายรวมทั้ง

พื้นบ้านเกิดเหตุ แล้วลุกลามเผาตัวผู้เสียหาย จนเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ เมื่อจำเลยพยายามจุดไฟแช็ก แต่ไม่ติด ผู้เสียหายก็เข้าถึงตัวจำเลย พร้อมพวกช่วยกันควบคุมตัวจำเลยไว้ได้ ถือว่าจำเลยได้ลงมือกระทำความผิดไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล โดยผู้เสียหายไม่ถึงแก่ความตายสมดังเจตนาของจำเลย จำเลยจึงมีความผิดฐานพยายามฆ่าเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙๓</u>

จำเลยใช้อาวุธปืนยิงไป ๑ นัด ขณะที่ถูกผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ใช้มีดรุมทำร้าย เป็นการป้องกันพอสมควรแก่เหตุ ไม่มีความผิดฐานพยายามฆ่าและยิงปืนโดยใช่เหตุ และแม้กระสุนปืนพลาดไปถูกผู้เสียหายที่ ๓ จำเลยก็ไม่มีความผิดฐานดังกล่าวเพราะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๕๙ / ๒๕๖๔ จำเลยใช้อาวุธปืนยิงไป ๑ นัด ในขณะที่ถูกผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ใช้มีดรุมทำร้าย จำเลยมีความประสงค์ที่จะยับยั้งมิให้ผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ใช้มีดรุมฟันทำร้ายจำเลยอีก การกระทำของจำเลยจึงเป็นการป้องกันพอสมควรแก่เหตุโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่มีความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นและฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชนตาม ป.อ. มาตรา ๖๘ แม้ลูกกระสุนปืนที่จำเลยยิงจะพลาดไปถูกผู้เสียหายที่ ๓ ตาม ป.อ. มาตรา ๖๐ การกระทำของจำเลยก็ไม่เป็นความผิด เพราะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙๔</u>

การไม่ยอมทดสอบว่าเมาสุราหรือไม่ตามคำสั่งของพนักงานสอบสวนที่สั่งตามอำนาจหน้าที่นั้น พ.ร.บ. จราจรทางบกฯ บัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้โดยเฉพาะแล้ว จึงไม่เป็นเรื่องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไปอีก อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๑/๒๕๖๕ การที่จำเลยไม่ยอมทดสอบว่าเมาสุราหรือไม่ตามคำสั่งของพนักงานสอบสวนที่สั่งตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งบัญญัติไว้เป็นพิเศษในมาตรา ๑๔๒ วรรคสอง ความว่าในกรณีเจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒) ให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้มีการทดสอบผู้ขับขี่ดังกล่าวว่าหย่อนความสามารถในอันจะขับหรือเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นหรือไม่ ซึ่งหากฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้จะมีส่วนที่ว่าด้วยบทกำหนดโทษในมาตรา ๑๕๔ (๓) โดยระวางโทษปรับครั้งละไม่เกินหนึ่งพันบาท จึงเห็นได้ว่าการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเช่นนี้พระราชบัญญัติจราจรทางบก

พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดโทษไว้โดยเฉพาะแล้ว กรณีจึงไม่เป็นเรื่องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตามความหมายของมาตรา ๓๖๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญาอันเป็นกฎหมายทั่วไป การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ วรรคหนึ่ง ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยแม้ไม่มีฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัย และแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙๕</u>

การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการประกันความเสียหายเกี่ยวกับการเสี่ยงภัยกรณีบาดเจ็บและค่ารักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ ตามความเสียหายที่แท้จริง เป็นการประกันวินาศภัยอย่างหนึ่ง เมื่อผู้รับประกันภัยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนส่วนนี้ไปแล้วย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของโจทก์ร่วมในฐานะผู้เอาประกันภัยมาเรียกร้องเอาแก่จำเลยผู้กระทำละเมิดได้ โจทก์ร่วมจึงไม่อาจเรียกเงินค่าสินไหมทดแทนส่วนนี้จากจำเลยได้อีก และต้องนำไปหักออกจากค่าสินไหมทดแทนที่จำเลยจะต้องรับผิดต่อโจทก์ร่วมด้วย ส่วนค่าสินไหมทดแทนที่ชดใช้ไปตามสัญญาประกันชีวิตที่มีข้อตกลงเพิ่มเติมผลประโยชน์ในส่วนที่เป็นการรักษาในโรงพยาบาลและการศัลยกรรมกับสัญญาประกันสุขภาพรวมอยู่ด้วยนั้น ถือเป็นเงินที่ผู้รับประกันภัยพึงใช้แก่โจทก์ร่วมตามสัญญาประกันชีวิตซึ่งมิได้ให้สิทธิผู้รับประกันภัยเข้ารับช่วงสิทธิ จึงไม่ทำให้สิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลของโจทก์ร่วมที่มีต่อจำเลยระงับไป โจทก์ร่วมยังมีสิทธิเรียกค่าเสียหายส่วนนี้จากจำเลยได้อีก และค่ารักษาพยาบาลที่โจทก์ร่วมได้รับมาตามกรมธรรม์ประกันชีวิตก็ไม่ต้องนำไปหักออกจากค่าสินไหมทดแทนที่จำเลยจะต้องรับผิดแก่โจทก์ร่วม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๔๕/๒๕๖๔ ตามกรมธรรม์สัญญาประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล บริษัท อ. ชำระค่ารักษาพยาบาลแทนโจทก์ร่วมไปตามเงื่อนไขของกรมธรรม์การประกันภัยเฉพาะข้อตกลงคุ้มครองกรณีการรักษาพยาบาลนี้ย่อมถือเป็นการประกันความเสียหายเกี่ยวกับการเสี่ยงภัยกรณีบาดเจ็บและค่ารักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ การชำระค่ารักษาพยาบาลเป็นการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหายที่แท้จริง ไม่ใช่การชดใช้จำนวนเงินแน่นอนตามที่ตกลงไว้ในสัญญาสำหรับความเสียหายที่ไม่อาจประเมินเป็นเงินได้ และไม่ได้อาศัยความมรณะเป็นเงื่อนไขแห่งการใช้เงิน จึงเป็นการประกันวินาศภัยอย่างหนึ่ง ไม่ใช่การประกันชีวิต เมื่อบริษัท อ. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนส่วนนี้แก่โรงพยาบาลแทนโจทก์ร่วมแล้ว บริษัท อ. ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของโจทก์ร่วมมาเรียกร้องเอาแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๘๐ โจทก์ร่วมไม่อาจเรียกเงินค่าสินไหมทดแทนส่วนนี้จากจำเลยได้อีกและต้องนำไปหักออกจากค่าสินไหมทดแทนที่จำเลยจะต้องรับผิดต่อโจทก์ร่วม

สัญญาประกันชีวิตฉบับที่ ๒ และฉบับที่ ๓ มีข้อตกลงเพิ่มเติมผลประโยชน์ในส่วนที่เป็นการรักษาในโรงพยาบาลและการศัลยกรรมกับสัญญาประกันสุขภาพรวมอยู่ด้วย เมื่อเงินที่บริษัท อ. ชำระค่ารักษาพยาบาลแก่โจทก์ร่วมเป็นไปตามเงื่อนไขของข้อตกลงเพิ่มเติมผลประโยชน์อันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาประกันชีวิตทั้งสอง

ฉบับ ถือได้ว่าเป็นจำนวนเงินที่บริษัท อ. พึงใช้ให้แก่โจทก์ร่วมตามสัญญาประกันชีวิตซึ่งอาศัยความมรณะเป็นเงื่อนไขแห่งการใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๘๙ ซึ่งตามบทบัญญัติว่าด้วยการประกันชีวิต มิได้ให้สิทธิแก่ผู้รับประกันภัยที่จะเข้ารับช่วงสิทธิได้อย่างกรณีการประกันวินาศภัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๘๐ แม้บริษัท อ. ชำระค่ารักษาพยาบาลแทนโจทก์ร่วมไปตามกรมธรรม์ประกันชีวิตทั้งสองฉบับแล้วก็ตาม ก็หาทำให้สิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลของโจทก์ร่วมที่มีต่อจำเลยระงับไปไม่ โจทก์ร่วมยังคงมีสิทธิเรียกค่าเสียหายส่วนนี้จากจำเลยได้อีก ค่ารักษาพยาบาลที่โจทก์ร่วมได้รับมาตามกรมธรรม์ประกันชีวิตหาได้เป็นจำนวนเงินที่ต้องนำไปหักออกจากค่าสินไหมทดแทนที่จำเลยจะต้องรับผิดแก่โจทก์ร่วมไม่

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙๖</u>

เมื่อผู้ร้องซึ่งเป็นผู้เช่าซื้อรับโอนกรรมสิทธิ์รถกระบะของกลางหลังจากศาลพิพากษาให้ริบและคดีถึงที่สุดแล้วกรรมสิทธิ์ในรถดังกล่าวย่อมตกเป็นของแผ่นดิน ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนรถกระบะของกลางอีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๙๘/๒๕๖๓ แม้ขณะจำเลยกระทำความผิด ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้เช่าซื้อจะยังไม่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถกระบะของกลางและก่อนยื่นคำร้องขอคืนของกลาง ผู้ร้องได้ชำระราคาค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้วและได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในรถกระบะของกลางแก่ผู้ร้องแล้วก็ตาม แต่เป็นเวลาภายหลังศาลชั้นต้นพิพากษาให้ริบรถกระบะของกลาง และคดีถึงที่สุดแล้วโดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ฎีกา ดังนั้น กรรมสิทธิ์ในรถกระบะของกลางตกเป็นของแผ่นดิน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕ แล้ว ผู้ร้องไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนรถกระบะของกลางอีก

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙๗</u>

จำเลยที่ ๒ ขว้างขวดแก้วใส่โจทก์ที่ ๑ แต่ตกลงพื้น แล้วจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ วิ่งเข้าไปจะทำร้ายโจทก์ที่ ๑ การที่โจทก์ที่ ๒ เข้าป้องกันโจทก์ที่ ๑ ซึ่งเป็นภรรยาโดยกระโดดถีบหน้าอกจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ ๓ นั้น แม้จะไม่ต้องรับผิดทางอาญาสำหรับการกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้แว่นตาและโทรศัพท์เคลื่อนที่ของโจทก์ที่ ๑ เสียหาย เพราะไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดก็ตาม แต่ในทางแพ่งถือเป็นการกระทำละเมิดและต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งแม้จำเลยที่ ๓ จะมิได้ฎีกาในเรื่องค่าสินไหมทดแทนที่ศาลชั้นอุทธรณ์กำหนดมาโดยตรง แต่กฎหมายก็ให้ศาลกำหนดจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนให้ตามความเสียหายแต่ต้องไม่เกินคำขอ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๗๒/๒๕๖๓ จำเลยที่ ๒ ขว้างขวดแก้วใส่โจทก์ที่ ๑ แต่ขวดดังกล่าวตกพื้นแตกกระจายแล้ว จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ วิ่งเข้าไปจะทำร้ายโจทก์ที่ ๑ พฤติการณ์ดังกล่าวนับเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง โจทก์ที่ ๒ ย่อมมีสิทธิเข้าไปป้องกันโจทก์ที่ ๑ ซึ่งเป็นภรรยาให้พ้นจากภยันตรายดังกล่าวได้ การที่โจทก์ที่ ๒ กระโดดเข้าไปถีบหน้าอกของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการป้องกันโจทก์ที่ ๑ ให้พ้นจากภยันตรายพอสมควรแก่เหตุ เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

ป.อ. มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง บุคคลจะต้องรับผิดในทางอาญาในกรณีกระทำโดยประมาทก็ต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผิดเท่านั้น เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติให้การทำให้เสียทรัพย์โดยประมาทเป็นความผิดอาญา จำเลยที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดทางอาญาสำหรับการกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้แว่นตาและโทรศัพท์เคลื่อนที่ของโจทก์ที่ ๑ เสียหาย อย่างไรก็ดี แม้จำเลยที่ ๓ จะไม่มีความผิดทางอาญาเลย อันเป็นผลให้จำเลยที่ ๓ ไม่ต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความผิดฐานทำร้ายโจทก์ที่ ๑ จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และฐานทำให้เสียทรัพย์ของโจทก์ที่ ๑ ก็ตาม แต่เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๓ ที่กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้แว่นตาและโทรศัพท์เคลื่อนที่ของโจทก์ที่ ๑ เสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ที่ ๑ และ ป.วิ.อ. มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า คำพิพากษาคดีส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันว่าด้วยความรับผิดของบุคคลในทางแพ่งโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจำเลยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดหรือไม่ จำเลยที่ ๓ จึงต้องรับผิดในทางแพ่งโดยการใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนนี้แก่โจทก์ที่ ๑ แม้จำเลยที่ ๓ จะมิได้ฎีกาในเรื่องค่าสินไหมทดแทนที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ กำหนดมาโดยตรง แต่ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๗ วรรคสอง ให้ศาลกำหนดจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนให้ตามความเสียหายแต่ต้องไม่เกินคำขอ

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙๘</u>

ฟ้องโจทก์ระบุว่า เหตุเกิดปี ๒๖๕๖๐ ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นไปไม่ได้ ทั้งจำเลยที่ ๑ ไม่หลงต่อสู้ และยอมรับว่าวันเกิดเหตุเป็นงานประเพณีวันไหล แสดงว่าเข้าใจดีแล้ว ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วยกฎหมาย ส่วนการพาอาวุธปืนไปในที่ชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อการรื่นเริงนั้นก็ไม่จำเป็นต้องเป็นวันสำคัญตามประเพณี เพียงแต่เป็นการจัดงานรื่นเริงก็เป็นความผิดแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๒๖-๑๕๒๗ / ๒๕๖๓ ฟ้องโจทก์บรรยายว่า เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๖๕๖๐ เวลากลางคืนก่อนเที่ยง จำเลยทั้งสี่กับพวกกระทำผิด เป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถจะเป็นปีที่เกิดเหตุในปี ๒๖๕๖๐ ได้ น่าจะเกิดจากความผิดพลาดคลาดเคลื่อนในการพิมพ์ ทั้งจำเลยที่ ๑ ไม่หลงต่อสู้ กลับยอมรับในฎีกาว่า วันเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ไปที่เกิดเหตุจริงและเป็นงานประเพณีวันไหล แสดงว่าจำเลยที่ ๑ เข้าใจดีว่าปีที่เกิดเหตุปีใดแล้ว ฟ้องโจทก์ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้ว

ในความผิดฐานร่วมกันพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะซึ่งเป็นที่ชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อการรื่นเริงโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๘ ทวิ วรรคสอง การจัดให้มีขึ้นเพื่อการรื่นเริงไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นวันสำคัญตามประเพณีที่สืบทอดกันมา หากเป็นกรณีของการจัดให้มีขึ้นเพื่อการรื่นเริงก็เป็นความผิดแล้ว

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๙๙๙</u>

การที่จำเลยที่ ๑ รู้อยู่แล้วปล่อยให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ สั่งซื้อสินค้าในกิจการค้าของตนจากโจทก์หลายครั้งหลายรายการ โดยไม่โต้แย้งคัดค้าน ถือเป็นการปล่อยให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ แสดงตนเป็นหุ้นส่วน จำเลยที่ ๑ จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ รับผิดต่อโจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเสมือนหนึ่งเป็นหุ้นส่วน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๗๑ / ๒๕๖๓ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ สั่งซื้อสินค้าประเภทยางรถยนต์ อุปกรณ์และอะไหล่รถยนต์ไปจากโจทก์หลายครั้งหลายรายการ และจำเลยที่ ๑ รู้เห็นตลอดมา โดยจำเลยที่ ๑ ไม่ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการโต้แย้งคัดค้านการแสดงตนของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ พฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ เป็นการรู้แล้วไม่คัดค้านปล่อยให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ แสดงว่าตนเป็นหุ้นส่วนในการประกอบการค้าร้านค้าพาณิชย์ของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ จะต้องร่วมกับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ รับผิดต่อโจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเสมือนหนึ่งเป็นหุ้นส่วน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๕๔ วรรคหนึ่ง

<u>ฎีกาเล่าเรื่อง ๑๐๐๐</u>

โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทกับเรียกค่าเสียหายเป็นรายเดือน จำเลยให้การว่า ที่ดินตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยโดยการครอบครองปรปักษ์ จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ในศาลชั้นต้นตามราคาที่ดินพิพาท แต่เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาให้ขับไล่จำเลยกับให้ชำระค่าเสียหายเดือนละ ๒,๕๐๐ บาท จำเลยมิได้อุทธรณ์เรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินอีก จึงเป็นเพียงคดีฟ้องขับไล่บุคคลใดๆ ออกจากอสังหาริมทรัพย์ เมื่อศาลชั้นต้นกำหนดค่าเสียหายไม่เกินเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท จึงต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๙๓ / ๒๕๖๔ โจทก์ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทกับเรียกค่าเสียหายในอัตราเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จำเลยให้การว่า ที่ดินพิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยโดยการครอบครองปรปักษ์ จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ในศาลชั้นต้นตามราคาที่ดินพิพาท

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทและให้จำเลยชำระค่าเสียหายแก่โจทก์เดือนละ ๒,๕๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้อง จำเลยมิได้อุทธรณ์ว่า ที่ดินพิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยโดยการครอบครองปรปักษ์อีก คงอุทธรณ์เพียงว่า จำเลยมีสิทธิอยู่บนที่ดินพิพาทโดยอาศัยสิทธิตามสัญญาจะซื้อจะขาย ถือไม่ได้ว่า

จำเลยอุทธรณ์กล่าวอ้างแก้เป็นข้อพิพาทด้วยกรรมสิทธิ์อีกต่อไป แต่เป็นเพียงคดีฟ้องขับไล่บุคคลใดๆ ออกจากอสังหาริมทรัพย์ เมื่อศาลชั้นต้นกำหนดให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ในอัตราเดือนละ ๒,๕๐๐ บาท โจทก์มิได้อุทธรณ์ ต้องถือว่าที่ดินพิพาทอาจให้เช่าได้ในขณะยื่นคำฟ้องไม่เกินเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท ต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง